Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes fagblad
Udgiver: Dansk Arbejdsmands Forbund
Udgivelsesår: 1936-1936

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af

Dansk Arbejdsmands Forbund

AARGANG 1936

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

KØBENHAVN
Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) Gl. Kongevej 3-5
1937

INDHOLDSFORTEGNELSE:

Afdelingsanliggender. Side

De københavnske Ungarbejderes nye Fane ... 150
Fuglse-Holeby Afd., 40 Aars Stiftelsesfest ... 406
Gørlev Afd., 25 Aars Stiftelsesfest ... 444
Haderslev A. Afd., 25 Aars Stiftelsesfest ... 399
Havnearbejdernes Fællesforbund, nyt Kontor ... 78
Hillerød Afd., 45 Aars Stiftelsesfest ... 249
Hjørring Afd., ny Forsamlingsbygning ... 3
Hobro Afd., 40 Aars Stiftelsesfest ... 188
Holstebro A. Afd., 40 Aars Stiftelsesfest ... 327
Kalundborg Afd., 25 Aars Stiftelsesfest ... 380
Marmor- og Granitsliberne, 45 Aars Stiftelsesfest ... 426
Middelfart A. Afd., 40 Aars Stiftelsesfest ... 438
Odense Afd., 50 Aars Stiftelsesfest ... 31
Ringkøbing Afd., 25 Aars Stiftelsesfest ... 216
Roskilde A. Afd., 45 Aars Stiftelsesfest ... 392
Slagelse A. Afd., ny Forsamlingsbygning ... 309
Vejle F. Afd., Mindestensafsløring ... 46

Agitation for Partipressen m. m.

Mit Blad — dit Blad — Socialdemokraten 52-396-415 og 493
Ved Kvartalsskiftet ... 349
Menneskejagten (Den soc.dem. Presse, bliv Abonnent) 436
Tegn Abonnement paa Socialisten ... 401
Lommebog for Arbejdere 1937 ... 459

Arbejder-Oplysning.

Sommerplaner for 1936 ... 155
Udvidet Fagforeningskursus ... 197
Højskolen kalder paa dig ... 361
40 Aars Arbejderoplysning i »Ruskin College« ... 441
Arbejdsretten som Fag i Korrespondance-Undervisningen 469

Beskæftigelsesspørgsmaal.

40 Timers Ugen i England ... 9
Mine Erfaringer som Ingeniør i Sovjet-Rusland ... 13
Et af Valgets Result. (10 Mill. t. Grundforbedringsarb.) 16
Beskæftigelsespolitiken i Frankrig ... 18
Efter Aarsskiftet ... 34
Tidens Martyrium ... 43
40 Timers Ugen i Ny Zeeland ... 66
Erhvervssygdomme ... 68
De amerikanske Staters Arbejdskonference i Chile ... 71
Arbejdsgivernes ti Bud ... 95
Nye Virksomheder ... 138
Baner og Biler ... 185
Et Forslag, hvis Gennemf. vil skabe øget Beskæftigelse 207
For 40 Timers Ugen ... 213
Baner og Autostradaer ... 286
En Løn, Erhvervet kan bære, og andre Problemer ... 317
Svejts: En interessant Plan vedr. Fremskaffelse af Beskæftigelsesmuligheder ... 363
Kvindelige Murerarbejdsmænd ... 363
Lockoutens Omfang og økonomiske Virkninger ... 379
Den franske Devaluering og Arbejderinteresserne ... 389
Arbejdsløshed og Understøttelse ... 476

Det internationale Samarbejde.

Arbejdere i alle Lande ... 122
Majmanifest til Arbejdere i alle Lande ... 138
Internationalt Sommerkursus ... 145-162
Det internationale Arbejderbureaus Styrelsesmøde ... 183
Den VII internationale Fagforeningskongres ... 219
Et internationalt Program for Chauffører ... 234
Den franske Landsorganisations Repræsentantskab ... 250
Da International Transportarbejderfederation stiftedes... 276
Møde i international Landarbejderføderation... ... 283
Faglige Internationales Kongres ... 294
Det internationale Arbejdsbureau ... 302

Side

Fra den internationale Fagbevægelse ... 362
Den socialistiske Landarbejderbevægelse i Østrig lever 388
Nordisk Konference ... 442
Det internationale Arbejdsbureaus Aarsmøde 463

Dødsfald.

Andersen, Frederik, Danmark ... 187
Forbord, Sigurd, Norge ... 63
Johanson, Karl Edvard, Sverrig ... 51
Kæmpe, Alfred 66
Nygaard, Vilhelm, Danmark ... 462
Petersen, Thorvald ... 149

Forbundsanliggender.

Overenskomsten for Chaufører ved Statsb. Rutebiler 384-16
Urafstemning 22-162
Vi har ikke Raad til det (Kristeligt dansk Fællesforb.) 24
Overenskomstsituationen ... 42-62-165
Samarbejdet mellem D. A. F. og D. s. U. ... 47
Mærkesystemets Indførelse ... 49
Vil du korrespondere med Hovedkontoret ... 48
Udlæg i tilgodehavende Arbejdsløn ... 53
Land-, Skovbrugs- og Dræningsoverenskomsterne ... 56
Grænseoverenskomst med Dansk Gartnerforbund ... 57
Der bør være mere Kontrol paa Arbejdspladserne ... 70
Afdelings-Formændene til offentlig Licitation ... 72
Overenskomst med Post- og Telegrafvæsenet ... 109-72
Den offentlige Mening ... 83
Arbejdsgiverpressen og Lockouten ... 84
For længe ved Rattet ... 86
Betaling for Deltagelse i Snekastning ... 92
Til Efterfølgelse for danske Dommere ... 95
Oprettelse af Ungdomsafdelinger ... 114
Priskuranterne ang. Landbrugsarbejde ... 283-120
Meddelelse fra Hovedkassererkont. om Ungdomsmærker 123
Rejsesekretærerne ... 123
Overenskomstforhandlingerne ... 195-124
Skiftedagsagitationen ... 131
Forhandlingsregler ... 334-133
Voldgiftsloven 139
Agitaionskredsenes Reorganisation ... 151
Spørg din Kammerat om han har bestilt Fagbladet ... 164
Sørg for Paatale i rette Tid ... 174
Fortrinsvis Antagelse af arbejdsløshedsforsikrede Arb. 184
Et Minderelief af Lyngsie ... 191
En velvillig Kommune ... 200
Nu maa der gøres en Indsats i Agitationen ... 235
Oplysningsarbejdet (Fællesledelsen i København) ... 236
Kristeligt dansk Fællesforbund er overflødigt ... 248
Bestillingen af Fagbladet ... 402-360-315
Utak er Verdens Løn ... 318
Vil Dr. Ley underminere danske Fagforeninger? ... 326
Udførelse af Akkordarbejde ... 346
Naar forældes Skatten ... 350
Kursus for Jord- og Betonarbejdere ... 353
Vil du paa Højskole ... 356
Mestrene maatte ned fra Stilladset ... 377
Entreprenør Priskuranten ... 393
Overenskomst Nr. 100 for Arbejdsmændenes Ungarb. 404
Til vort Forbunds Tillidsmænd ... 416
D.F.D.S. indenrigs Rutebaade (Porcenttill. Beregning) 418
Kredsarbejdet 420
Overenskomst med Nordre Birks Vognmandsforening ... 424
Spørg din Afdeling ... 436
Bør Afd. eller Medl. af Forb. optræde som Arbejdsgivere 439
Konjunkturproblemet og Fagforeningernes Arbejdsplaner 440
Vold paa Arbejdstiden ... 456
Week-end 457

Side

Vort Forbunds Bygning præmieres ... 460
Dansk Arbejdsmands Forbund 40 Aar ... 477
Konjunkturerne bedres ... 480

Forsider og Digte.

Vognmandskuskene ... 1
Arbejdsmanden ... 7
Koksafbæreren ... 21
De gamle Kæmper falder ... 25
Fyret ... 28
Foraarsbebudelse ... 41
Snekasteren ... 61
Lockout ... 67
Renovationsarbejderen ... 81
Verden i Dag ... 85
Den gamle raadne Spærrebom sænkes endnu engang ... 101
Gør klar til Landstinget ... 104
For Demokrati mod Barbari ... 121
Majdag ... 132
Med Luftkompressoren ... 141
Nordens Vaar ... 143
Fremstilling af moderne Betonveje ... 161
Det mekaniske Stempel ... 181
Ved Hobro Afd.s 40 Aars Jubilæum (Prolog) ... 189
Grundlovsdagens Digt ... 190
Den nye Vej ... 203
Til Ungarbejderen ... 213
Nedbrydningsarbejderen ... 227
Nu slaar de Græsset ... 247
Landarbejdets Kvinder ... 252
Paa Jagt efter Arbejde ... 271
Opgangstid ... 275
Forlystelsesfunktionæren ... 291
Høsten ... 301
Blod og Sand ... 306
Operatøren ... 313
Landarbejderen ... 321
Greven, Hofjægermesteren og Bonden ... 324
Filmsarbejderen ... 333
Diktatur ... 347
Kartoffeloptageren ... 355
Kæmp for eders Ret ... 364
Manden med Harpen ... 375
Fiskermedhjælperen ... 395
Efteraar ... 403
Her tales din Sag ... 415
Ved Stampemaskinen ... 435
Traktorføreren ... 455
Nordisk Valgsang ... 464
Julen 1936 ... 466
Kommunevalg 1937 ... 475

Fra den faglige Voldgiftsret.

Cementvarefabrikant H. J. Jørgensen og Søn, Aarhus, ctr. D. A. F. ... 431
Centralforeningen af Murermestre i Danmark
ang. Opførelse af Tunnelovn paa Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik ctr. D. A. F. ... 447
for Espensen, Svendborg, ctr. D. A. F. ... 173
» Frandsen, Jægerspris, ctr. D. A. F. ... 449
» Jørgensen og Knudsen, Hillerød, ctr. D. A. F. 448
» R. Rasmussen, Aarhus, ctr. D. A. F. ... 172
Entreprenørforeningen
for Amandus Carlsen og Søn ctr. D. A. F. ... 96
» Dansk Asfaltfabrik ctr. D. A. F. ... 97
» Hans Jørgensen og Søn ctr. D. A. F. ... 368
» J. F. Nielsen ctr. D. A. F. ... 172
» Chr. Bjørn Petersen ctr. D. A. F. ... 263
» J. L. Østlund og Søn ctr. D. A. F. ... 111
Entr. N. Krogh (Vejarb. paa Roskilde-Slangerup-Vejen) 112
Hobro Byraad ctr. D. A. F. ... 368

Side

Isoleringsfabrikantforeningen ctr. D. A. F. ... 262
Jern-, Metal- og Kludebr.(Petersen og Albech) ctr. D.A.F. 430
Murermester A. H. Andreasen, Aabyhøj, ctr. Aarhus M. 429
» Christoffersen, Vejle ctr. D. A. F. ... 429 og 449
» J. P. Hansen, Horsens, ctr. D. A. F. ... 352
» A. W. Jensen, Fruens Bøge, ctr. D. A. F. 367
» R. Rasmussen, Højbjerg, ctr. D. A. F. ... 264
» Wegener ctr. Skanderborg Afd. ... 96
Murermestrene E. Mikkelsen og Nordskov Christensen
» ctr. Aarhus M. ... 201
» S. Petersen, N. Nielsen og H. P. Nissen, Fredericia ... 351
» S. Petersen, H. Nielsen og H. P. Nielsen, Fredericia ... 447
» S. Rasmussen, R. K. Rasmussen og M. Petersen, Aarhus, ctr. D. A. F. ... 351
Sønderborg A. Afd. ctr. Sønderborg Kommune ... 223

Fra Den faste Voldgiftsret.

Murermester S. Olsen, Aarhus, ctr. Aarhus M. ... 36
D. A. F. ctr. De danske Sukkerfabrikker ... 37
Entreprenørforeningen ctr. J. B., København ... 38
Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm ... 113
Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg, ctr. Aalborg M. 409
Murermestrene L. Fryckmann og J. W. Olsen, Kalundborg, ctr. Kalundborg Afd. ... 410

Fra Landarbejdernes Arbejdsmark.

Bemærkelsesværdige Sygdomsudslag i Landbruget ... 7
Jeg bebor et Karlekammer ... 26
Arbejdets Plan og Landbruget i Holland ... 28
Statistik og Socialpolitik ... 33
Arbejdskraft til Bønderne eller Skolegang for Børnene 64
Landbruget og de 25,000 ... 65
Til Medlemmerne i de sukkerroedyrkende Egne ... 123-87
Landbrugets Medhjælpere ... 106
Lidt om Lautrupgaard ... 107
Skiftedagsagitationen ... 131
Landbrugets Arbejdskraft ... 421-142-281
Den naive Løntrykker ... 146
Arbejdet i Landbruget (En international Oversigt) ... 149
Tjenestepigernes Kaar er ikke altid menneskelige ... 157
Efter Skiftedagen ... 193
Medhjælper, vi venter paa dig ... 193
Hold Øje med Karlekamrene ... 194
Landarbejdergruppens Overenskomstforhandlinger ... 195
Landarbejdernes Kamp i Spanien ... 220
Bønderne og Arbejderne ... 221
Mangel paa kvalificeret Arbejdskraft ... 222
Sandheden er ilde hørt ... 222
Bonden som Tyende og som Arbejdsgiver ... 239
Kontrakt for Landarbejdere ... 242
Stavnsbunden Ungdom ... 243
Agitationsmateriale ... 245
Alle Mand af Hus ... 253
En Dom og dens Lære ... 253
Skal Stavnsbaandet genindføres? ... 280
En Kommission ... 284
Landarbejderforhold i Jugoslavien ... 310
Skoven og dens Arbejdere ... 311
Landarbejderens Hjemløshed ... 322
Norske Landarbejdere ... 323
Fællesudvalg ang. Landarbejderspørgsmaal ... 324
L. S.-Bevægelsens Bagmænd ... 325
Det franske Landarbejderforbunds Arbejdsprogram ... 348
Naar Medhjælperen tager sit gode Tøj og gaar ... 348
Arbejdstid — Fritid ... 359
Det svenske Landarbejderforb. opsiger Overenskomsten 365
To, der strejker ... 390
Landarbejderne og Fredsarbejdet ... 390
Agitationen ved Skiftedagen ... 391

Side

En Agitationsfilm ... 398
En ny Plads eller ud i den kolde Sne ... 407
De svenske Landarbejdere: Ny Overenskomst ... 446-408
Af en Landboforenings Resolution ... 408
En Svinestreg, der mislykkedes ... 426
Tugthuslovens Ophævelse ... 445
Enhver Arbejder har Pligt ... 445
Vore egne Marokkanere ... 446
Den standsede Polakimport ... 470
Landbrug og Landarbejdere i Japan ... 471

Meddelelser fra Arbejdsløshedskassen.

Kursus for Traktorførere ved Landbruget ... 15-88-400
De nye Vedtægters Ikrafttræden ... 29
Arbejdsløshedskassernes Forhold under Konflikter ... 43
Afmeldelse af Arbejdsløse til Amts-Arbejdsanvisningskontoret ... 79
Husk pr. 31. Marts ... 83
Overflytning til en højere Kontingentgruppe ... 98
Adressering af Breve til Arbejdsløshedskassen ... 103
Udstedelse af Numre i Arbejdsløshedskassen ... 104
Filialkontrolstedernes Ophør 1. April 1936 ... 106
Rejsesekretærerne ... 123
Arbejdsdirektoratets Cirkulære af 15/11-35 ... 150
Arbejdsløsheden i 1935 ... 171
Nedgang i Arbejdsløsheden ... 222
Manglen paa Arbejdskraft i Landbruget ... 232
Beretning om Virksomheden i 1935—36 ... 279
Adgang til Understøttelse for Arbejdsløshedsfonden. 346-369
Vedtægtsændring ... 378
Medlemmernes Adgang til Højskoleophold ... 393
Museumsforedrag for Arbejdsløse ... 405
Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde ... 465
Kursus for Kontrolbestyrere ... 484

Personalia.

Andersen, Axel, Jerne, 60 Aars Fødselsdag ... 242
Angelsøe, Albert, Havnearb., Kbhvn., 60 Aars Fødselsd. 59
Birkelund, Norge, fratræder som Formand for Norsk Sjømandsforbund ... 457
Hansen, Carl, Ansættelse som Direktør for »Enigheden« 481
— Jens og Hustru, Møen, Sølvbryllup ... 78
Jürgensen, Friderik, Aabenraa, 60 Aars Fødselsdag ... 363
Kjeldsen, Simon og Hustru, Stokkemarke, Sølvbryllup... 432
Larsen, Chr. og Hustru, Sølvbryllup ... 60
— Jens og Hustru, Guldbryllup ... 485
Nielsen, N. A., Mariager, 70 Aars Fødselsdag ... 59
— Oda, Arbejdsløshedskassen, 25 Aars Jubilæum ... 103
— Robert, 50 Aars Fødselsdag ... 338
Olsen, L. P., Volle, 70 Aars Fødselsdag ... 251
Petersen, Alfred, Aarhus, 50 Aars Fødselsdag ... 115
Schnejder, Chr. H. Skærbæk, 25 Aars Jubilæum ... 53
Sommer, Vald. og Hustru, Hasle, Sølvbryllup ... 466
Spangenberg, Peter, Kbhvn.s Banegaard, 40 Aars Jubil. 131
Sørensen, S. P., Kolding H., 70 Aars Fødselsdag ... 275

Politiske Artikler og sociale Spørgsmaal.

To vidt forskellige Statsforfatninger ... 2
Hunger over Tyskland ... 4
Efter 3 Aars Nazistyre i Tyskland ... 44
Arbejderklassen og Krigsfaren ... 50
Stachanov-Rekord-Bevægelsen i Sovjetrusland ... 54
Indenfor Pengevældets Rækkevidde ... 58
Klar til Landstingsvalg ... 82
En Næse til Nazi ... 94
Arbejdskraften er ubeskyttet i det nye Tyskland ... 102
Krigen rykker nærmere ... 105
Majfest i Krigens Tegn ... 137
Ernæring, Købevne og Verdensøkonomi ... 144
Krudttønden i Europa ... 154
Vor Ungdoms Opgaver ... 163

Side

Transportarbejderne under Faczismen ... 164
Arbejderne og Freden ... 168
Slavebilleder fra det tredie Rige ... 175
Enhedsfronten er Bluff ... 182
Fordeling af Flæsk og Svinekød ... 190
Raastof-Diskussion paa Skraaplan ... 191
Prisniveauet ... 196
Kan Folkeforbundet leve videre? ... 198
Bulgarien paa Vejen tilbage til Demokratiet ... 199
Fagforeningerne og Grundloven ... 204
Fine Folk — Fine Sager ... 206
Landstingsvalgets Mysterier ... 214
Et Broderraab om Hjælp ... 215
Arbejderklassens Kamp i Danzig ... 219
Det store Bedrag ... 228
Et Besøg: The Welsh Miners Choir ... 229
Situationen i Frankrig efter Valget ... 233
Wales, Minearbejdernes og Sangens Land ... 255
Væbnet Demokrati Tidens Løsen ... 261
— — Den konservative Presse og vort Fagblad 272
Førerens Billede ... 273
Den aldrig opnaaede Udligning ... 285
Vil Arbejdsløsheden vedvare? ... 292
Den tyske Arbejders Stilling i det tredie Rige ... 293
Borgerkrigen i Spanien ... 307
Ingen Fagforeninger, men alligevel Kontingent ... 308
En Bondegarde ... 314
Landstingsvalget ... 315
Agrarpolitiske Problemer i Dagens Frankrig ... 316
Udbetaling af Tillægshjælp ... 319
Diktaturstaterne er imod sociale Fremskridt ... 320
Moskva-Processen og dens Betydning ... 337
Livets største Under er Mennesket ... 339
Den anden Side ... 340
Hvad har fr. Arb. opnaaet under Folkefrontens Regering? 341
Pengenes Omløbshastighed ... 343
Beretn. om Arbejds- og Fabrikstilsynets Virks. i 1935 344
Folkeviljens Sejr ... 356
Fra Handelskrig til virkelig Krig ... 357
Efter Landstingsvalget ... 358
Klar til næste Valg ... 376
Forslag til Ophævelse af Tugthusloven fremsat ... 445-381
Hitlers nye fire Aars Plan ... 382
Sogneraadsvalget og Kommuneskatten ... 383
Under Paris' Broer ... 385
Foran Begyndelsen til en ny økonomisk Periode ... 397
God at faa Forstand af ... 398
Pligt og Ret ... 401
Nu er det Tid at sikre Sejren ved Kommunevalgene ... 402
Politisk Status ... 417
Gør Danmarks Kommuner røde ... 419
Befolkningsspørgsmaalet ... 425
Verdensfred og Valutafred ... 427
Den tyske Grubearbejder maa producere mere, men ... 428
Nødvendigheden af Fritidsuddannelse ... 437
Gør op med dem ved det kommunale Valg ... 443
Julebudskab med eksploderende Bomber ... 458
Dødelighedsprocenten i det nazistiske Tyskland ... 459
I Kamp for Retten til Livet ... 482
Roosevelts Sejr og dens Betydning ... 483
Sandheden om Frankrig ... 484

Skandinavisk Samarbejde.

Gartneri- og Landarbejdernes skandinaviske Samarbejde 5
Skandinavisk Sekretariat (Landbrug og Gartneri)... 282
Svensk Landarbejderforbunds Kongres ... 282

Statistik.

Oversigt over udbetalt Strejkeunderstøttelse ... 74 og 90
Arbejdsløsheden 1935 ... 171

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 1 | 15. – 1. | 1936 | 41. Aarg.

Vognmands-kusken

Det Væsen, Kusken kender bedst
i hele Verden, er hans Hest,
og Hesten kender ham igen
og véd, han er dens bedste Ven.

I Sol og Sne, i Regn og Blæst
holdt de to sammen: Kusk og Hest,
for begge er ved samme Fag
og har den samme Arbejdsdag.

Fra Nord til Syd, fra Øst til Vest
de ager sammen, Kusk og Hest,
og den er klog, naar han er flink,
og lystrer fluks hans mindste Vink.

De to er eet, som Degn og Præst,
og se, det drypper paa hans Hest
naar Regnen mod hans Kappe slaar
et stormomsuset Efteraar.

Er han ved Kroen Frokostgæst,
med Dækken dækker han sin Hest,
og hilser han paa Madam Blaa,
faar Hesten Muleposen paa.

Aage Hermann.

TO VIDT FORSKELLIGE STATSFORFATNINGER

Jule- og Nytaarsfestens Fejring foregaar her i Europa paa vidt forskellig Maade. Paa dette forholdsvis lille Stykke Jord bor Menneskene ganske tæt ved hinanden, og de er gennem Sprogene, Blodets Baand og økonomiske Traade ligesom ved en Skæbnens Tilskikkelse kædet sammen, og dog kan de kun leve et gensidigt, nogenlunde taaleligt, Liv med hverandre, thi Grænsepælene saavelsom de politisk, modsatte Statssystemer adskiller. Hvilken Forskel er der ikke paa Fascismens og Nationalsocialismens blodbefængte Statssystemer og det frie Demokrati? Disse Mennesker, som er tvunget til at leve i saa nær Berøring med hinanden, opdrages til gensidigt Had mod hverandre, ligesom de ruster saa stærkt, at de i givet Fald kan besejre deres Nabofolk gennem en Krig. Hovedaarsagen til denne sørgelige, verdenspolitiske Balance nu ved Aarets Slutning er, at Staterne ledes efter to vidt forskellige Principper. Det ene Sted staar man paa Platos Standpunkt, efter hvilken Filosoferne skal være Folkets Førere, medens man det andet Sted gør sig skyldig i den Vildfarelse, at kun en Cæsar ved Udøvelsen af alle Slags Grusomheder er i Stand til at herske. Det er to vidt forskellige Verdener, hvor der er en afgrundsdyb Kløft imellem.

En lille Anskuelsesundervisning for *Modsætningerne i det sønderkløftede* Europa giver kort før Juletid Præsidentvalget i den tjekkoslovakiske Republik og Forholdene i det nære Tyskland. I Tjekkoslovakiet fratraadte en gammel Filosof sit Embede som Præsident for Republikken. Hele Verden ærede endnu en Gang denne Statsmand. Saa begyndte ogsaa i Tjekkoslovakiet Partihaderne deres Virksomhed for at hindre Venstre-Kandidaten Benes i at holde sit Indtog i Prager Burgs Haller. Da hele Krisen truede med en skadelig Udgang, sejrede dog Statsinteressen, Følelsen af Skæbnesamhørighed i statslig Henseende, over Partihaderne, og Masaryks og det tjekkoslovakiske Venstres Kandidat blev med overvældende Majoritet valgt til Republikens Præsident.

Dette Valg er saa værdifuldt for Verdenspolitiken, fordi det tillige kan opfattes som en Slags Marneslag for den europæiske Fascisme. Offentligheden i hele Verden har igennem Tjekkoslovakiet faaet bekræftet, at et Folk i en verdenshistorisk Time kan stramme sig op til Enighed. Det gaar sikkert ikke allerbedst for det tjekkoslovakiske Folk. Ved Krisen er en stor Del af dette Lands Beboere sunket ned til et dybt, socialt Stade. Det er kun med stor Møje, at de formaar at holde sig oven Vande. Trods dette har dette Folk dog afgivet et Bevis paa Enighed og Ansvar. Demokratiet er altsaa endnu ikke afgaaet ved Døden. Der er ved — hos nogle Folk i denne økonomiske Nødssituation — at bestaa sin Ildprøve.

Og lad os saa tage et Land, som regner sig selv blandt de højeste Kulturstater i Verden. I Tyskland har Juletiden ogsaa udmærket sig ved en livlig Virksomhed. Masseprocesser har fundet Sted, hvor indtil 300 Personer samtidigt har staaet foran Skrankerne af de saakaldte Folkeretter. Tusinder af Aars Tugthus, Hundreder af Aars Fængsel, Dusinvis af Dødsdomme er i Tyskland afsagt „i Folkets Navn". For mange brave, stolte, retskafne og ædle Mennesker er Fængslernes Jerndøre for Aar og Aartier fremefter lukket i Laas. Man maa i denne Forbindelse betænke, at Forplejningsbeløbet for en tysk Straffefange er sunket ned til 29 Pfenning pr. Dag, altsaa netop saa meget, saa disse Mennesker dør en langsom Død. Paa den Maade har mange hundrede Tusinde i Tyskland tilbragt deres Jule- og Nytaarsfest i Tugthuse, Fængsler, Koncentrationslejre, Arrest og Politifængsler. Ja netop i Juleugen blev der atter afsagt Dødsdomme i stort Antal, ene og alene paa Grund af politiske Forseelser, Forseelser, som ligger Aar tilbage, hvor enhver udnyttede sin politiske Frihed, som han ifølge Loven havde Ret til. Nogle faa Dage før Jul rullede Hovederne atter paa Grund af politiske Forseelser. De bedste Verdensnavne var blevet mobiliseret for at bevare disse Mennesker fra Henrettelse. Hitler blev overdænget med Telegrammer og Bønskrifter, men forgæves, Ofrene maatte inden Julen lade deres Liv, for at man tydeligt kunde lade fremtræde den Modsætning, der er imellem Gudstroen, man fører i Munden, og den frygtelige Virkelighed.

Ovenstaaende er en Beretning om to Slags Nationer, — 2 Verdener, hvor der ikke synes at føre nogen Bro fra den ene til den anden. I Tyskland og Italien, hvor man ofrer Landets Børn paa Grund af en imperalistisk Kæmpevildfarelse, opretholder man et Blodregimente, og i den fredelige Verden, i Tjekkoslovakiet, Svejts, Frankrig, Belgien, Holland, England og de nordiske Lande, kort sagt overalt, hvor den menneskelige Fornuft raader, er det politiske Demokrati blevet siddende ved Roret. De to Verdener repræsenterer ogsaa *Freden og Krigen;* thi paa den autoritære Vildfarelses Sider bliver Sværdene slebet, Bomber og Flyvemaskiner frembragt i Massevis og en krigerisk Fuldkommenhed tilstræbt, som om kun den kunde redde Verden. Derved opstaar dette Rustningsvanvid, som kun de demokratisk-pacifistiske Lande kan modvirke.

Aaret 1936 er begyndt. Vi var ikke besjælet af store Forhaabninger, da vi traadte over dette Aars Tærskel, thi den politiske Horizonts Skyer viser sig at være tykkere og mørkere, end vi havde troet. Det gælder om at redde de forskellige Folkeslag fra den nye Cæsarismes grusomme System. Tjekkoslovakiet har vist os et Eksempel paa Enighed. Dette Land har vist os, at Platos Formaning om at vælge Filosofer til Førere for Nationerne, tages der ogsaa Hensyn til nu til Dags. Det drejer sig om *Menneskelighed og Fornuft eller Barbari og Bøddeløkse* — vi kan vælge imellem disse to Yderligheder. Dette Valg skulde egentlig ikke falde os svært.

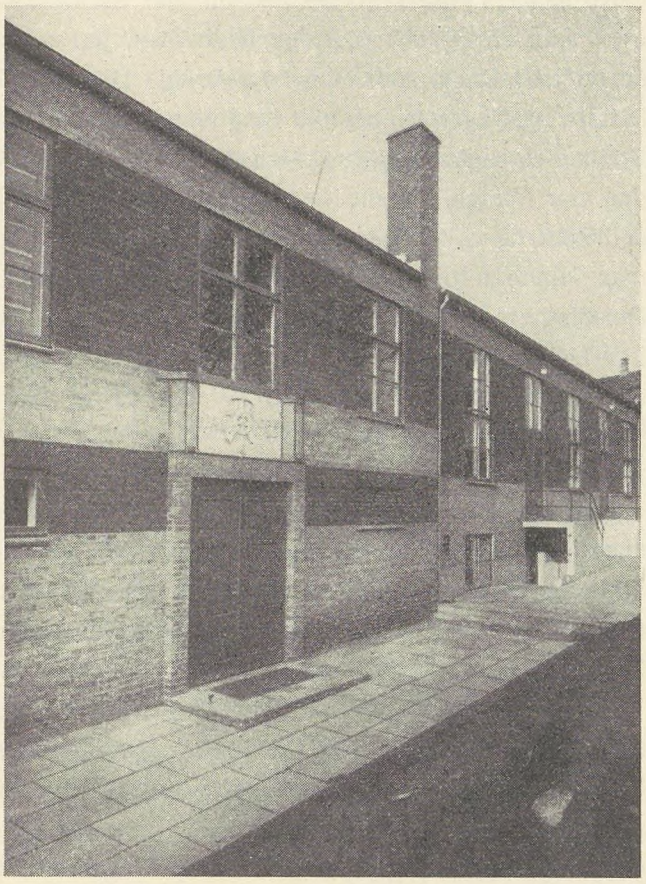
Korresp.

HJØRRING-AFDELINGS NYE FORENINGSBYGNING

Forbundets Hjørring-Afdeling har i Sommerens Løb ladet opføre en ny smuk Foreningsbygning.

Afdelingen har i lang Aarrække haft til Huse i Foreningens tidligere Ejendom i Kongensgade, men Forholdene var efterhaanden blevet for trange og utilfredsstillende, baade som Følge af Foreningens Vækst og Foreningens udvidede Virksomhed. Paa en Generalforsamling i Foraaret, vedtoges det at sælge den gamle Bygning og at lade opføre en ny.

Foreningen købte derefter Ejendommen Østergade

Ejendommens Facade.

52, og her er nu opført en moderne Forsamlingsbygning med alle Nutids-Bekvemmeligheder.

Bygningen opfylder alle Krav, som kan stilles til en Forsamlingsbygning af denne Art, først og fremmest en lys, rummelig og i venlige Farver holdt Opholdsstue, hvor de Medlemmer, som er uden Beskæftigelse, kan mødes og fordrive de lange, kedelige Arbejdsløshedsdage i kammeratligt Samvær ved Læsning, Skakspil m. m.

Opholdsstuen, af hvilken Billedet viser et Hjørne, er enkelt og pænt møbleret med 20 nye Borde og har ca. 100 Siddepladser.

Paa Væggen ses Billeder af afdøde Forbundsformand Lyngsie og den nuværende Formand Aksel Olsen.

Opholdsstuen kan ved en praktisk Anordning let sættes i Forbindelse med den tilstødende Festsal, saaledes at det hele virker som eet stort Lokale med Siddepladser til 450 Mennesker. Festsalen, som er Byens smukkeste, er ligesom Opholdsstuen holdt i lette, ro-

Festsalen.

lige Farver, og det iøjnefaldende Loft med sin pragtfulde Lysanordning virker imponerende. Foruden de nævnte Lokaler findes der i Bygningen Kontrollokale og Kontor for Ind- og Udbetaling.

Toilet- og Garderobeforholdene er moderne og smukke, ligesom det store, lyse Køkken i Kælderen er paa Højde med Tiden. Hele Bygningen opvarmes af et stort Centralvarmeanlæg. Foruden Nybygningen bestaar Ejendommen af et ældre, solidt Forhus, hvor der findes Butik og Lejligheder til Udlejning. Bygningen er tegnet af og opført under Ledelse af Arkitekt Jens Jacobsen, Hjørring, som har skilt sig særdeles godt fra Opgaven. Ejendommen har et meget stort og ud-

Et Hjørne af Opholdsstuen.

mærket beliggende Jordareal, hvor der nu vil blive indrettet Møde- og Festplads.

At det har været muligt at realisere denne store Sag, tjener til Ære for Arbejdsmændene i Hjørring og vidner om den stærke Solidaritetsfølelse og det gode

Kammeratskab, som betinger alt Fremskridt for Arbejderklassen.

Paa nedenstaaende Billede ses den nuværende Be-

Foreningens nuværende Bestyrelse.

styrelse i et af de nye Lokaler. Fra venstre ses: Hans Thomsen, Sekretær, Chr. Christensen, Julius Larsen, Thomas Olsen, Næstformand, Asger Larsen, Formand, Svend Dam, Kontrolbestyrer, Henry Brønnum, Lars Larsen, P. E. Pedersen, Kasserer.

HUNGER
OVER TYSKLAND

Tyskland gennemlever atter en Hungervinter. Det er ganske vist endnu ikke saa slemt som under Krigen, men dog staar Hustruerne allerede i Kø foran Forretningerne for at kunne faa et kvart Pund Smør, Margarine, Fedt eller Flæsk. Det er ikke muligt at faa det fornødne Fedt, Forretningerne har intet. Ernærings-Situationen er saa anspændt, at man ikke mere er i Stand til at forsyne Befolkningen med de vigtigste Levnedsmidler. Man har ikke vovet at udgive nye Fedtkort som under Krigen, men derfor har man gennem Forhandlere indført en Kontingentering, hvad jo i Praksis betyder det samme.

Denne forfærdelige Situation er først og fremmest en Følge af Nazisternes vanvittige Oprustningspolitik. De har indskrænket Tysklands Import af Levnedsmidler med omtrent 1 Milliard Mark pr. Aar og har brugt alle Penge til Indførsel af Raastoffer til Krigsproduktionen. Ogsaa Rigsbankens Valutareserve har de benyttet dertil. Den er nu nede paa 100 Millioner Mark, og den tyske Marks Dækningsprocent ligger omkring 2 %.

Denne Politik hævner sig nu. Letsindig nok havde Nazisterne regnet med, at de ved en god Høst knap nok, men dog saa nogenlunde, havde kunnet klare sig. Men Regningen slog fejl. Thi Høsten i 1934 var kun ringe. Paa Grund af manglende Foderstoffer slagtede Landmændene Grise og Kreaturer, for hvilke de ikke havde Foderstoffer nok til, og indskrænkede samtidig Produktionen. Hvad skulde de gøre, da Regeringen ikke indførte de fornødne Foderstoffer? I Aar var Høsten heller ikke meget bedre end i Fjor. Foderstofmanglen er vedvarende. Svinebestanden er i Aar omtrent 2,5 Millioner mindre end i Fjor, og desuden er Mælkeproduktionen og derved Smørproduktionen yderligere gaaet tilbage paa Grund af det manglende Kraftfoder. Saa der er opstaaet den ovenfor beskrevne Situation, under hvilke det tyske Folk i Dag lider haardt.

De smaa Tilførsler, Tyskland nu faar fra Udlandet, er jo kun en Draabe paa den hede Sten, ligesaa som de kødløse Dage, som man i forskellige Distrikter har indført, og Begrænsningen af Slagtningen paa 70 % for Bøndernes Hjemmeforbrug. Men det er klart, at en saadan stor Mangel har medført en mægtig Prisforhøjelse, endskønt den officielt er forbudt. Først troede man, at man kunde forhindre den, idet man indespærrede en Del Slagtere i Koncentrationslejre. Bagefter fik man fat i en Del Bønder. Men det hjalp ikke. Det medførte kun, at Bønderne holdt tilbage med Tilførslerne, at Flæskehandelen mere og mere blev til Smughandel, og at Priserne alligevel steg.

Men ikke alene Priserne for Flæsk og Kød er steget mægtigt. De andre Priser steg med. Den officielle tyske Statistik indrømmer kun en Prisforhøjelse med 2 %, men den er forkert. I Virkeligheden andrager den mindst 20 til 25 %.

Denne Prisstigning er for Befolkningens store Flertal saa meget haardere, fordi deres Indtægter er faldet. Efter den tyske Rigsanstalt for Arbejdsløshedsforsikringens officielle Statistik androg de tyske Arbejderes Gennemsnitsløn i 1934: 22,50 Mark pr. Uge. Man kan ikke tro ret meget paa den nazistiske Statistik, fordi den enten er direkte forfalsket eller dog saaledes tilrettelagt, at den altid giver et for Nazisterne gunstigere Billede, end Virkeligheden betinger. Naar saaledes den officielle Statistik selv indrømmer en Gennemsnitsugeløn af 22,50 Mark, saa kan man være overbevist om, at den i Virkeligheden er endnu lavere. Hvis man husker, at Ugelønnen i 1933 endnu androg 35 Mark og 1929, under den socialdemokratiske Regering Hermann Müller endogsaa 54,60 Mark, saa har man et klart Billede af de Hungervilkaar, de tyske Arbejdere nu under Nazismen har opnaaet.

Men 22,50 Mark har ikke saa megen Købeevne som 22,50 Kroner i Danmark, og saa er det jo Bruttolønnen, hvorfra alle Skatter, Afgifter og Kontingenter endnu

fratrækkes. Og disse udgør for en gift Arbejder mindst 15 %, for en ugift Arbejder dog op til 25 %, af Bruttolønnen.

Allerede i Løbet af Sommeren har disse Hungervilkaar fremkaldt Uroligheder, særlig blandt Minearbejderne. De har endog trods deres haarde og farefulde Arbejde Lønninger, som ligger endnu lavere end andre Arbejderes. For at standse Oprørsscener og Tumulter og truende Strejker, særlig i Rhuromraadet, foranledigede Regeringen i August Maaned, at den nazistiske Velfærdsorganisation uddelte Varemærker til de trængende Minearbejdere, der skulde lette deres Nødsituation. Mon Nazisterne ikke selv føler, hvor latterlig det virker Verden over? Denne Hjælpeaktion er dog Indrømmelsen af den Kendsgerning, at de tyske Minearbejdere for deres haarde Arbejde faar saadanne Sultelønninger, at de maa have Socialhjælp i Tilskud. Det er den „tyske Socialisme", Nazisternes Fører altid taler saa højtidelig om.

Men mange andre Arbejderkategorier gaar det ikke bedre end Minearbejderne. Særlig slemt har de Arbejdsløse det, som bogstavelig sulter ihjel. Derfor har man igen iværksat Vinterhjælpsværket, hvilket er skildret i et tidligere Nr. af nærværende Blad. Men det er mere Propaganda end Hjælp, saa det er ikke forunderligt, at Utilfredsheden stadig bliver større. Sulteløn, stigende Priser og Knaphed paa de vigtigste Levnedsmidler har imidlertid medført, at der i den sidste Tid i en hel Række Byer er opstaaet Uroligheder, selv om de tyske Blade ikke meddeler noget derom. Kvinderne har stormet Udsalgsstederne, og Politiet maatte skride ind. Det er lignende Hungerrevolter, som man oplevede under og efter Krigen i Tyskland.

De nazistiske Førere gør sig de største Anstrengelser for at berolige Folket. Saaledes talte bl. a. nu i Begyndelsen af December Maaned Göring i Hamborg, hvor han bl. a. sagde:

> „Regeringen vil med alle Midler forhindre en videre Forhøjelse af Priserne og hensynsløst undertrykke ethvert Forsøg paa en Prisstigning.
>
> Priserne skal holdes, *fordi der er ingen Mulighed for Lønforhøjelser til Arbejderne.*
>
> Spørgsmaalet var, om vi for vor Valuta skulde købe Malm eller andre Ting. Enten købte vi Smør og gav Afkald paa Friheden. Vi har bestemt os for Malm.
>
> *Malm har stedse gjort et Rige stærkt, Smør og Fedt har højst gjort et Folk fedt.*"

Det er en aaben Tilstaaelse af Göring, at de har ofret alt paa Oprustningens Alter, og at Folket derfor maa sulte. Hvad Hr. Göring med sine mangfoldige Kæmpe-Indtægter naturligvis ikke behøver.

En anden af de høje nazistiske Førere, Arbejdsfrontens Leder Dr. Ley, har endnu tydeligere udtalt sig. Paa Arbejdsfrontens Aars-Appel, som i Begyndelsen af December Maaned fandt Sted i Leipzig, udtalte han saaledes:

> „Vi kan ikke producere tilstrækkeligt Fedt paa vor Jord, i bedste Tilfælde 60 % af vort Forbrug. Ligesaa staar det med Klædning. Vor Gulddækning er bleven for ringe til at kunne købe Tilskudsbehovet. Vi kunde købe Smør og Fedt i Udlandet, men saa vilde Midlerne mangle til at købe Raastofferne for, som vi trænger til for Arbejdsfremskaffelsen og Forsvarsforanstaltningerne. Hvis vi ikke mere kan købe Kobber, Nikkel, Uld og Bomuld for Fedtets Skyld, saa vil det betyde, at der paa en Gang mindst 4,5 Millioner blev arbejdsløse."

Dr. Ley sammenlignede Tyskland med en belejret Fæstning, hvor der kun er en vis Mængde Levnedsmidler og Raastoffer, hvormed hver enkelt maatte holde Hus, og han tilføjede:

> „Derfor maa Tyskland adlyde som en Soldat i Bevidstheden om, at Føreren Adolf Hitler altid har Ret."

Det er nu en ret svag Trøst for den sultende Befolkning. Men Ley har tydeligt peget paa, hvor Tampen brænder. De Herrer finder nemlig ingen Udvej af Snævringen, de nu har ført det tyske Folk ind i. Hvis de nemlig importerer de haardt tiltrængte Levnedsmidler, saa faar de maaske lidt Beroligelse blandt Befolkningen, men saa bryder til Gengæld hele deres Rustningskonjunktur sammen, og Arbejdsløsheden stiger i det uanede, og saa har de et nyt endnu alvorligere Urocentrum.

Der findes ingen Vej udenom. Hvad de end foretager sig, alt faar alvorlige Konsekvenser. Men Vanskelighederne bliver stadig større. Imedens sulter det tyske Folk. Hvor længe vil det gaa godt?

K. E.

PAA SKRIVELSER OG ANDET VEDRØRENDE DENNE SAG BEDES ANFØRT: –

Paa alle Skrivelser, der udgaar til Afdelingerne fra Forbundet findes ovenstaaende Linier anbragt i øverste højre Hjørne umiddelbart under Datoangivelsen for Skrivelsens Afsendelse fra Forbundskontoret, og i Fortsættelse af de anførte Linier er der tilføjet f. Eks. »Transport«, »Fabrik«, »J. B. B.« eller anden Betegnelse, der angiver hvilken Gruppe indenfor vort Forbund den paagældende Skrivelse hidrører fra, og som det fremgaar af Overskriften, indeholder de paatrykte Linier en Opfordring til Afdelingsledelserne om at paaføre den angivne Betegnelse paa efterfølgende Skrivelser til Forbundet om vedkommende Sag, hvilket naturligvis skal tjene til Fremme af en hurtigere Ekspedition ved Fordeling af Sagerne mellem Grupperne.

Denne lille Reform gennemførtes for ca. et halvt Aar siden, og vi har gentagne Gange henledt Afdelingsledelsernes Opmærksomhed herpaa gennem Fagbladet, men desuagtet modtager Forbundet til Stadighed et meget stort Antal Breve dagligt uden de ovenfor angivne Betegnelser. Vi anmoder derfor atter Afdelingsledelserne om at efterkomme Forbundets Anmodning i saa Henseende, og gør samtidigt opmærksom paa, at ogsaa Indberetning om nye Sager i videste Omfang bør paaføres de omtalte Gruppebetegnelser.

GARTNERI- OG LANDARBEJDERNES SKANDINAVISKE SAMARBEJDE

I Dagene 28. og 29. December afholdtes Aarsmøde i Skandinavisk Sekretariat for Landbrugs- og Gartneriarbejdere. Aarsmødet afholdtes i Stockholm. Svensk Landarbejderforbund, Norsk Skov- og Landarbejderforbund, D. A. F.'s Landarbejdergruppe og Dansk Gartnerforbund, hvilke Forbund udgør Sekretariatets Medlemsstab, var alle repræsenterede, desuden havde International Landarbejder-Føderation (I. L. F.), den svenske Landsorganisation (Sveriges „de samvirkende") og Socialdemokr. Ungdomsforbund i Sverige sendt Repræsentanter.

Deltagerne i I. L. F.s Delegeretmøde.

Aarsmødets Dagsorden var meget omfattende. Foruden de reglementariske Punkter: Beretning, Regnskab, Valg etc. behandledes en lang Række Emner af stor Betydning og Interesse for Landarbejdere og Gartnere, nemlig:

Minimallønsspørgsmaalet i Landbruget (Indleder J. Ødegaard, Norge),

Arbejdsforholdene i Landbruget og Statens Kriseforanstaltninger (Indleder H. Sander, Sverige),

Lærlingeuddannelsen i Gartneriet og de herom gældende Love og Regler i Skandinavien (Indleder Martin Mikkelsen, Danmark),

Nazisternes Landboforanstaltninger og Landarbejdernes Kaar under disse (Indleder W. Kvasnik, I. L. F.),

Aarsagerne til Vandringen til Byerne og den paastaaede Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget (Indleder Lorentz Petersen, Danmark),

Elevspørgsmaalet i Landbruget (Indleder Vilh. Rasmussen, Danmark),

Ferie med Løn i Landbruget (Indleder H. Elmroth, Sverige),

Formerne for Organisering af de unge Gartneri- og Landarbejdere (de 15—20-aarige). (Indleder Oscar Levinsen, Danmark).

Mødets forskellige Indledere havde tilrettelagt deres Indlæg med stor Grundighed, og det blev en meget udbytterig Samling. Retningslinierne for de kommende Aars Arbejde paa de forskellige Felter blev sagligt og indgaaende drøftet og tilrettelagt. Angaaende Minimallønsspørgsmaalet, Krav om at til Gengæld for Statens Støtte til Landbruget bør ydes overenskomstlige Arbejdsvilkaar og at offentlig Arbejdsanvisning til Landbruget kun sker til tarifmæssige Lønninger og Vilkaar vedtoges enstemmigt følgende Udtalelse:

„Konferencen anser Spørgsmaalet om ordnede Lønforhold i Landbruget for overordentlig vigtigt. Det kan ikke anses foreneligt med Tidens Krav, at Arbejds- og Lønvilkaarene ensidigt og efter Forgodtbefindende fastsættes af Arbejdsgiverparten, hvilket i stor Udstrækning er Tilfældet navnlig for den yngre Arbejdskraft og frem for alt der, hvor Manglen af stærke og betydende Landarbejderorganisationer umuliggør det for Landarbejderne at øve nogen Indflydelse paa sine Arbejds- og Lønvilkaar. Konferencen udtaler Ønskeligheden af, at Landarbejderforbundene i de forskellige Lande — *i Samraad med de respektive Landes faglige Centralorganisationer og socialdemokratiske Partier* — undersøger og prøver Spørgsmaalet og Hensigtsmæssigheden og Muligheden for at faa Statsmagtens Støtte til Regulering af Arbejds- og Lønvilkaarene indenfor Landbruget. Konferencen forventer ogsaa, at International Landarbejder-Føderation yder al nødvendig Medvirken til Spørgsmaalets Optagelse til almindelig Diskussion indenfor den internationale Arbejdsorganisation i Geneve.

Med Hensyn til Landarbejdernes Stilling som social Bagtrop maa det efter Konferencens Mening betragtes som et Samfundsanliggende, at der paa de forskellige Omraader gøres alt for socialt og økonomisk at forbedre disse Arbejderes Stilling. Kravet om forøget Interesse fra Statsmagtens Side for Landarbejdernes sociale Stilling forekommer mig særligt berettiget i de Lande, hvor Staten yder Landbruget effektiv og betydende Støtte. Konferencen mener, at saadan Støtte i rimeligt Maal bør komme Landarbejderne til Gode, og at det bør opstilles som et Førstehaandskrav, at subventionerede eller paa anden Maade understøttede Landmænd forpligtes til at yde de Arbejds- og Lønvilkaar, der er fastlagt i Overenskomster mellem Landarbejdernes og Landmændenes Organisationer. Som Følge heraf bør ved Anvisning af Arbejdskraft til Landbruget iagttages af de anvisende Institutioner, at den

anviste Arbejdskraft erholder tarifmæssige Arbejds- og Lønvilkaar."

Til Sekretariatets Præsidium valgtes for den kommende Periode:

Oscar Levinsen, Danmark (Formand).
Joh. Ødegaard, Norge.
H. Sander, Sverige.
Martin Mikkelsen, Danmark. V. R.

ARBEJDSMANDEN

Hans Haand er ikke altfor hvid og ikke altfor fin;
men rækkes den dig een Gang blot, er den for altid din.
Det Haandtryk, som den haarde Haand med
barket Hud dig gav,
det gælder fra den første Dag og gælder til din Grav,
hans Venskab vakler aldrig, det skal vare for et Liv,
og stikker han dig Næven, skjuler Ærmet ingen Kniv;
om Syndflodsbølgen strømmer eller Jorden
staar i Brand,
saa kan du trøstigt stole paa den danske
Arbejdsmand.

Hans Tale er vel ikke fransk og fornem i sin Aand,
men den kan lyde ru og haard som Huden
i hans Haand,
og er den ikke fornemt filet til paa hver en Led,
de Ord, han siger, staar han dog til sidste Tøddel ved,
han lærte, da han sled sig træt i seks af Ugens Døgn,
den grove Sandhed gælder mer end selv
en f o r n e m Løgn,
og hvis din egen Tale er lidt kras, men ogsaa sand,
da vil du finde Genlyd hos den danske Arbejdsmand.

Hans Monument blev aldrig rejst i Bronce og Granit,
hvor Kunstner og hvor Krigsmand hver paa
Byens Torv fik sit,
for han har været lige lidt af Digter og Bersærk,
men Byen selv og Byens Torv er dog hans
Hænders Værk.
Hver Planke og hver Sten, som gør din Bolig
lun og tryg,
har Arbejdsmanden baaret paa sin Skulder og sin Ryg,
hver Hytte og hvert Kongeslot i Byen og paa Land
skal staa som Monumenter for den danske
Arbejdsmand.

Jeg hilser ham, jeg hylder ham, jeg skylder
ham min Tak,
een Gang paa enigt Sammenhold en Broderskaal
vi drak,
og naar vi til hinanden med vor Sorg og Glæde kom,
var Posen tom, saa var der ingen Ting at tale om,
han ryddede en Stol og trak den hen til Stuens Bord,
hans magre Kost vi delte uden mange fede Ord,
og fra hans Blik det lyste under Øjelaagets Rand,
din Ven, som aldrig svigter, er den danske
Arbejdsmand.

A a g e H e r m a n n.

BEMÆRKELSESVÆRDIGE SYGDOMSUDSLAG I LANDBRUGET

Man kan ikke ved Landbrugsarbejdet tale om nogen Erhverssygdom i den Forstand, at normalt Landbrugsarbejde er sundhedsfarligt. Landbrugsarbejdet er meget omfattende, der er visse Grene, der nok kan have en nedbrydende Virkning, selv hvor Arbejdet udføres under gode Forhold. Der kan her peges paa Kreaturpasningsarbejdet, hvor Udøverne i mange Tilfælde kan angribes af Kvægsygdomme, nogle endda med det Resultat, at Menneskets Livskraft efter den Tid er betydelig svækket. Det gælder bl. a. ved Kalvekastningsfeber. Der kan ogsaa peges paa Tærskearbejdet, udført i en lukket Lade, hvor Støv i pulsende Masser fylder Rummet og trænger ind i Menneskets Organer, irriterer og ødelægger Øjnene, Slimhinderne i Næsen og Svælget, og kan trænge ned i Lungerne og dèr gøre sin ødelæggende Virkning. Helt ned i Maven trænger dette tykke Støv og foraarsager Kvalme, Opkastninger og meget mere. Paa dette Felt trænges der til Forholdsregler.

Der kan ogsaa peges paa andre usunde Arbejder, saaledes Arbejde med Gødningsstoffer, Kastning af Korn m. m., men disse Arbejder er kun af kortere Varighed i de fleste Tilfælde.

Indtil fornylig har man altid anset Landarbejdet for noget af det sundeste Arbejde, man kunde beskæftiges i. Den tror man ikke paa mere. Landbrugets Folk er ikke de sundeste i vort Land, men snarere nogle af de, hvis Kondition er den daarligste. Det har Sessionslægerne fortalt os, og det kender vi fra Landet, hvor Mænd er gamle Mennesker allerede i 40aars Alderen, eller hvor hvert tredie Mandfolk, der er over 30 Aar, gaar rundt med Kroppen fuld af Gigt, Hekseskud, eller med en Ryg, der ikke mere kan taale et haardt Tag, fordi den engang har været udsat for et saa haardt Pres, at det ikke senere har kunnet forvindes. Det er nogle af Aarsagerne til disse Ting, jeg gerne vilde anholde.

For de fleste unge Menneskers Vedkommende, dem med de daarlige Holdninger, er der peget paa to Ting fra Lægernes Side, som kan være Aarsagerne: en forkert Ernæring og et for tidligt haardt Slid. Det gælder jo ogsaa for de ældre, dem, der gaar rundt med de værkbrudne Rygge. Det er ret og slet M i s b r u g af Legemet.

Vender jeg mig til Sundhedsstatistiken, finder jeg Tal, der taler samme Sprog. Her er et Par enkelte. Tallene viser hvor mange Procent, der falder paa Landdistrikterne af Sygdommene. Befolkningen sammesteds udgør 41,1 % af den samlede Befolkning. 41,1 % Sygdomstilfælde i Landdistrikterne vilde være et Middeludslag. Men det er ikke Tilfældet, hvilket ses ved at holde Sygdomsprocenterne op mod Befolkningsprocenten.

Paratyfus	68,0 %
Kighoste	71,5 %
Rosen	63,0 %
Gigtfeber	65,2 %
Lungebetændelse	60,0 %
Bronchitis	57,0 %

Det er en alvorsvækkende Difference, der her fremkommer, og som nok kan aflede et: Hvordan er dette muligt? Aarsagerne kan være mange, her skal blot peges paa et Par enkelte, men ganske vist ogsaa væsenlige.

Nu mangler vi ganske vist Statistik over, hvad det er for Folk, der er syge i Landdistrikterne, men da der er en saa udpræget Forskel paa Tallene mellem Landdistrikter med bymæssig Bebyggelse og de rene Landdistrikter, saa kan man drage den Slutning, at det er i Landbruget, at Sygdommene forekommer, bl. a. fordi Landbrugerne og deres Medhjælpere udgør den overvejende Befolkning dèr.

Vi finder da ogsaa her som de væsentligste Aarsager nogle af de samme Forhold, som gør sig gældende i foromtalte Tilfælde, hvor Misbrug af Legemet har ført til værkbrudne Kroppe allerede i en ung Alder. Det er uomtvistelig Mangel paa sanitære Foranstaltninger samt ogsaa Mangel paa Forstaaelse af, hvad Sygdom og Sundhed i det hele taget er, der gør sig gældende.

Der ligger i Bondens Natur en Dumstolthed med Hensyn til, hvad Legemet kan taale. Han tager ikke Hensyn til Regn eller Kulde, før han er slaaet ned. Dette med at klæde sig hensigtsmæssigt, det er noget Pjankeri for Børn og Byfolk. Derfor er der ogsaa mange Landmænd, der lider af Gigt, og derfor er ovenanførte Infektionssygdomme saa tit forekommende, som de er, paa Landet. Det er ikke alene hos Bonden, at vi finder denne Indstilling, han er i Reglen kommet til Fornuft, naar han bliver Ejendomsbesidder, hvilket falder ind samtidig med, at hans Helbred er ødelagt. Dog, han vil vide at sætte stor Pris paa at have en Karl, der uden mange Dikkedarer med Paaklædningen i en Fart kan gaa fra det ene Arbejde til det andet, f. Eks. fra den varme Stald og ud i den blæsende Vind i Marken. Netop paa denne Maade har mange Unge faaet deres Knæk.

Det er i lige saa høj Grad Karlene selv, der har denne Indstilling med at være raske paa det, en Indstilling, der kommer fra oven af, fra Bonden, dog mest fra hans Sønner. Den stammer sikkert fra dengang, da Bonden stred haardt for Gaard og Selvstændighed og vandt, det blev siden til Overmod hos ham, og i Dag skal alle være store paa det. De svageste og daarligst stillede er det saa, det kommer til at gaa udover, de faar hele Trykket fra oven af ned paa sig. Det er dog ikke alene dem, der er svagest i Kræfter, at det gaar ud over, men de allerfleste, thi Landbruget har altid forstaaet at læsse haardere, end der egentlig svarede til Kræfterne.

Der kan fremføres et manende: Kom til Fornuft, adresseret til baade Tjenestefolk og Husbonder.

En anden Grund til Sygdommenes Grasseren i Landdistrikterne er, at man ikke tager de første Sygdomsudslag alvorlige, og endelige erkendte Sygdomme bliver trods dette ikke ordentlig behandlet, man venter, at de skal gaa over af sig selv. Saa gaar det, som en Læge træffende sagde, at man sparede paa Skillingen og lod Helbredet ryge.

En Forværring betyder ogsaa de Humre, som syge Tjenestefolk tit maa henligge i. Jeg har set Bronchitispatienter, ligesom ogsaa Gigtfeberpatienter og Lungebetændelsespatienter i den første Periode og da ogsaa raske Mennesker ligge i Værelser, hvor Vinduerne manglede Ruder, men var tættet med Brædderstumper, eller i Værelser, hvor Vinduesrammer og Vindueskarme var ganske raadne og utætte, eller at de ikke var til at aabne. Jeg har tit set Steder, hvor Karlekammerdøren ikke er i Forbindelse med Stalden, der har den samtidig været Yderdør. Jeg har set, hvorledes der en Morgen efter Snefog har ligget Striber af Sne indenfor den lukkede Dør, Sne, der har fundet Vej ind gennem Utæthederne i Døren.

Og Værelsernes Indre. Jeg har set, hvorledes Væggene i disse en Vinter igennem har været dyngvaade af Fugt fra Grunden eller udvendig fra, fordi Bygningen ikke er bygget til Menneskebolig. Tit er det ogsaa en uafladelig Em fra det nære Naboskab Husdyrene, der slaar mod de kolde Vægge og bliver hængende. Lad os ikke glemme Sovestederne. Man finder i disse generationsgamle Dyner, tykke og uldne, hvis eneste hygiejniske Proces de gennemgaar er en Gang aarlig Sol og et Par Rap af Tæppebankeren, tiltrods for, at der i dem mellem Aar og Dag ligger mange forskellige Mennesker. Ja, og selv denne ene Gang vil tit være til stor Besvær for Husmoderen, — det er jo dog ikke noget saadan stærkt nødvendigt.

Saadanne Kamre kan vist godt være sygdomsbefordrende. Jeg tror, at de hjælper os til at forstaa de foran anførte Tal. Skal man end være varsom med at tale om Erhvervssygdomme i Landbruget, og kan man ikke anføre Ulykkestilfælde ved Maskiner eller med uvorne Dyr herind under, saa kan man med Rette tale om „bemærkelsesværdige Sygdomsudslag i Landbruget".

Sv..en.

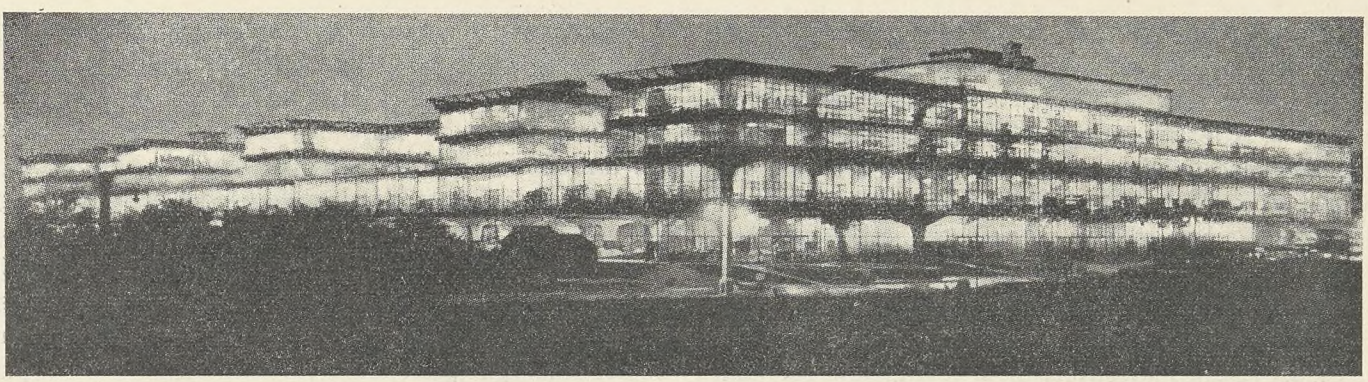
HUSK

AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men denne lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

Boots Fabrik i Nottingham, hvor den forkortede Arbejdsuge forhindrede Afskedigelser, men ikke bevirkede Nyantagelser.

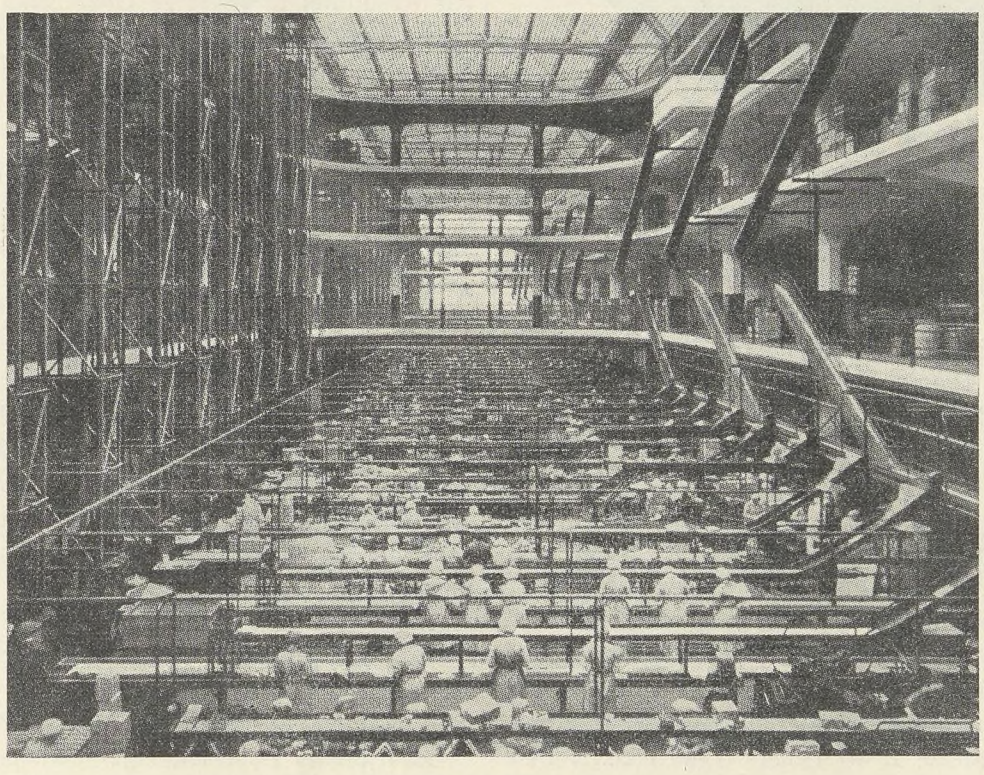
40 TIMERS UGEN I ENGLAND

»Social-Demokraten«s faglige Medarbejder, vort Medlem, Johs. Sperling, har i England undersøgt Virkningerne af 40 Timers Ugen i en Del Industrier og Fabriker. De Oplysninger, der her gives har stor Interesse, idet de viser, at Virkninger ikke helt bliver, som man almindeligvis antager.

Da Kravet om 8 Timers Arbejdsdagen første Gang blev rejst i England 1820 lød det, efter samtidige Udtalelser, for mange som et meget revolutionært Krav. For Datidens Arbejdere maatte det lyde som skøn Fremtidsdrøm. 8 Timers Arbejde i Stedet for 14—16, hvilken Lykke at naa dertil. Man kan roligt skønne, at alle Datidens Arbejdere trængte til en saadan Afkortning af Arbejdstiden, et saadant Indhug i den trælsomme lange Arbejdsdag.

Naar Nutidens Arbejdere omfatter Indførelse af kortere Arbejdstid med saa stor Interesse, som Tilfældet er, skyldes det Ønsket om at faa nogle af de Arbejdsløse beskæftiget.

Det er Interessen for Kammeraterne uden for Portene, Solidaritetsfølelsen, om man vil, Hensynet til andre, mere end Hensynet til egen Behagelighed, der nu faar Arbejderne til at tale med saa stor Interesse om 40 Timers Ugen.

De løbende Baand i Boots Fabriksbygning.

I vort vestlige Naboland, England, har en Del betydende Fabriker indført den forkortede Arbejdsuge. 5 Dages Arbejdsugen.

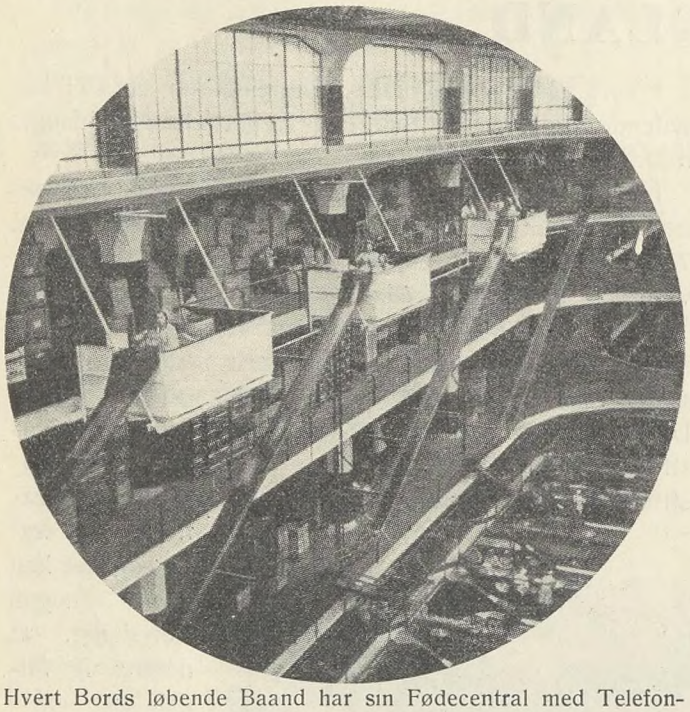
Lad os da se lidt paa engelske Erfaringer. Ialt menes det, helt nøjagtig Statistik findes ikke, at ca. 700,000 engelske Arbejdere har forkortet Arbejdsuge, væsentlig 5 Dages Ugen.

I tre meget store Industrier har Repræsentanter fra saavel Arbejdere som Arbejdsgivere ført meget indgaaende Forhandlinger om Indførelse af 40 Timers Ugen. Dette er sket i den kemiske Industri, i Jernindustriens forskellige Brancher og i Skibsbygningsindustrien. Fra disse Forhandlinger foreligger der stenografiske Referater, og det kan have nogen Betydning, at notere sig følgende:

Ved Forhandlingerne i Jernindustrien, hvor en Snes Arbejdsgivere og tilsvarende Antal Arbejderorganisationer var repræsenteret, udtalte Arbejdernes Ordfører, at Arbejderne ikke ventede, at afskaffe Arbejdsløsheden ved 40 Timers Ugens Indførelse, men derimod at begrænse Ledigheden. Den tekniske Standard i Industrien havde efter Arbejdernes Mening naaet et saadant Stade, at Arbejdstidsindskrænkning kunde gennemføres uden Reduktioner.

Arbejdsgiverne hævdede, at der lige efter Krigen var gennemført Arbejdstidsreduktioner fra 54 Timer pr. Uge til 47, uden at dette havde bevirket større Beskæftigelse. Efter Arbejdsgivernes Mening var det Rationaliseringen, der havde skabt Muligheder for Udviklingen af nye Brancher, for Tilvirkning af Masseartikler, som Radioapparater, Støvsugere, elektriske Artikler o. s. v. Den billige Pris gjorde disse Varer til Masseartikler og derved kom den stigende Beskæftigelse.

I Skibsbygningsindustrien, hvor Forhandlinger om 40 Timers Ugen mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne førtes i Edinburg September 1934, hævdede Arbejderne, at 40 Timers Ugen uden Lønreduktioner, efter deres Udregninger, vilde betyde 6 Procent Forhøjelse af et Skibs Salgspris. Dette skulde Industrien kunde bære. Arbejdslønskontien i denne Industri udgør ca. 33½ Procent, heri ogsaa medregnet det Arbejdsgiverne kalder indirekte Lønninger, Spisestuer, Sygevagter, Forsikringer, Marketenderier o. s. v.

Hvert Bords løbende Baand har sin Fødecentral med Telefon-Forbindelse til Bordet.

Arbejdernes Udregninger viste endvidere, at 40 Timers Ugens Indførelse paa engelske, skotske og walisiske Værfter vilde give 13,700 nye Arbejdere Beskæftigelse. Dette naturligvis udregnet efter de Ordrer og Forhold, der under Forhandlingerne var tilstede.

Der var, da Forhandlinger fandt Sted ialt 91,445 Arbejdsløse og 78,320 beskæftigede Skibsværftsarbejdere i Storbritannien. Vi bør notere os, at Arbejdernes Udregninger i denne Industri viste, at afskaffe Arbejdsløsheden kan Indførelse af 40 Timers Ugen ikke. Dette sagde Arbejderne da ogsaa klart, de tilføjede ved Forhandlingerne, men *de nye 13,700 Mænd, der kommer ind i Skibsbygningsindustrien bliver lige saa mange Forbrugere, og da Flertallet vel har Familie, er der meget vundet for Samfundet. En lignende Bevægelse i andre Industrier vil have større Virkning end den, man lige kan læse i Tallene.*

Arbejdsgiverne i Skibsbygningsindustrien benægtede, at de 6 Procent Forhøjelse var rigtig udregnet. Der vilde blive noget større Forhøjelse, ganske særligt, naar der var Tale om Tank- og Passagerskibe. De hævdede videre, at selv den mindste Forhøjelse i Skibsbygningsindustrien, enten der er Tale om Nybygninger eller Licitation ved Reparationer, øjeblikkelig gør sine Virkninger gældende i den nuværende haarde Konkurrence. Meget stærkt hævdede denne Arbejdsgivergruppe, at en international Indsats overfor Arbejdstidsspørgsmaalet først og sidst burde gaa ud paa at faa Lande med langt over 8 Timers Arbejdstid og billig Arbejdskraft paa Højde med det gældende Stade i Nordeuropa. I Skibsbygningsindustrien er Konkurrencen saa haard, sagde de, at ingen Forhøjelse i Salgspris taales.

I de her nævnte Industrier er der ikke taget generelt Skridt til Indførelse af 40 Timers Ugen, men Spørgsmaalet er diskuteret med den for Englænderne særegne Karakterejendommelighed, den nøgterne Vurdering af Sagen uden Pynt eller Fraser. Begge Parters Syn er stenografisk optegnet og er tilstede ved den kommende Løsning af Problemet.

Det bør tilføjes, at da Forhandlingerne i den engelske Skibsbygningsindustri fandt Sted, arbejdede 16 Procent af denne Industris Arbejdere paa forkortet Arbejdstid, det vil sige fra 40—45 Timer pr. Uge. Desværre blev der intet oplyst om, i hvor høj Grad dette skyldtes Manglen paa Ordrer til Værfterne eller var Resultatet af frivillige Overenskomster.

Om den kemiske Industris Forhandlinger foreligger intet stenografisk Referat, der er tilgængeligt for Offentligheden, men lad os se paa en af denne Industris store Virksomheder.

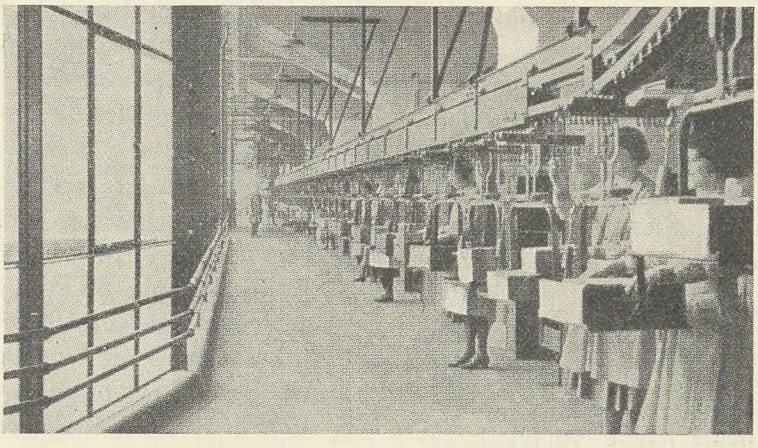
5 Dages Ugens Indførelse paa Lord Trents Fabriker i Nottingham har været omtalt i det engelske Parlament og i saa godt som hele den skandinaviske og engelske Presse. Det engelske Arbejdsministerium har paa Opfordring udnævnt en Ekspert, *Sir Richardt Redmayne,* til at foretage en meget omhyggelig Undersøgelse af 5 Dages Ugens Virkninger og ganske særligt til at foretage Vidneafhøringer i alle Departementer og hos saa mange af Virksomhedens Arbejdere og Funktionærer som muligt, saaledes at Offentligheden kunde faa nøjagtig Besked om 5 Dages Ugens økonomiske, psykologiske, sociale og beskæftigelsesmæssige Virkninger. Har man læst Sir Richardts Redegørelse, der foreligger i Bogform, før man selv besøger Fabrikerne i Nottingham, falder en Undersøgelse let, man kender Hovedtrækkene i Eksperimentet, og ved hvad og hvor man skal spørge videre.

Lord Trents Fabriker, siger man populært, men der er Tale om et Aktieselskab, hvor Lord Trent er Formand, ganske vist en indflydelsesrig Formand. Firmaet tilhører den kemiske Koncern og bærer Navnet »Boots Pure Drug Company«. Det beskæftiger 18,500 Arbejdere i Fabriker væsentlig i og ved Nottingham og i Hundreder af Forretninger overalt i Storbritannien. Selskabet tilvirker ca. 2000 forskellige Artikler inden-

for sin Branche, Sæbe, Cream, Bolcher, Parfume, Læbestifter, Medicin — praktisk talt enhver Artikel man kan købe paa et større Apotek. Selskabet besørger pr. Auto eller pr. Bane selv sine Varer fordelt til Forretninger eller Depoter, alt Inventar til Selskabets egne Forretninger og en betydelig Del til Salg udenfor Firmaet tilvirkes og repareres paa Værksteder i Nottingham.

Her er altsaa Tale om et Firma, der, bortset fra Raavarerne, kontrollerer hele sin Virksomhed fra det første Produktionsstade til den færdige Vare i egen Forretning udleveres til Kunden. Et Forhold, der naturligvis gør det lettere at eksperimentere.

Maj 1932 havde Boots i Beeston, nogle Kilometer udenfor Nottingham i Midtengland, færdigbygget en Del af et planlagt Fabrikskompleks. Lad mig oplyse, at her er Tale om et teknisk Vidunder. Hver Detalje i Boots Fabriker er omhyggelig udtænkt, og Helheden virker imponerende. Det er ikke Størrelsen, jeg her særlig tænker paa, skønt Anlægget indtil videre er Verdens største i den Branche. Jeg tænker mere paa, at her er en Rationalisering gennemført, der ogsaa har taget Hensyn til Arbejderen. Rationalisering er et Ord med meget daarlig Klang, men kun dette Ord dækker, hvad der menes i Tilfældet Boots, skønt planlagt Fabriksdrift lyder bedre.

Det endeløse Afleveringsbaand, der ved en sindrig Mekanisme »taber« Varen paa den Nummerindstilling, der svarer til Afleveringsstedet. Det kan være 500 Meter fra et af de løbende Baand i Hallen.

I Boots Fabrik i Beeston synes Rationaliseringen gennemført uden unødig Pres paa Arbejdernes Nerver. Lad mig lige kort skildre Fabriken.

En Hal, større en Forum i København. 6 Etager høj. Lyset vælder ned fra Glastaget. Hele det vældige Rum i lyse, rolige Farver. I Kælderen store kemiske Anlæg, Beholdere i Snesevis, Laboratorier og Maskiner. I Gulvetagen, med uhindret Udsyn op til Glastaget, staar Arbejderne ved 40 Tværborde. Over hvert Bord løber et Baand. Det modtager utilvirkede Varer i den ene Side, afleverer i den anden. Ved hvert Bord staar 6—8 eller 10 Arbejdere. Elevatorer og Skakter i hver Bordende.

I Rummets Sidefløje Etageadskillelser.

Arbejdet begynder ved Bord 1. Fra 1. Sal styrtes Indpakningsæsker ned gennem en Skakt. Fra 2. Etage tilføres Bordet det Materiale, der skal i Æsken. Processen ved Bord 1 gaar sin Gang, den indpakkede, færdige Varer afleveres i Bordets anden Ende. Varerne forlader her Baandet og føres op igen til et løbende Kranbaand, der automatisk afleverer Varen det Sted, hvor den skal afleveres i Bygningen, det kan være fra 50 til 500 Meter fra Bord 1. Hvert Bord i Hallen har Telefonforbindelse mellem sine Fødecentraler og Afleveringssteder. Arbejder Nr. 1 kan naarsomhelst pr. Telefon tale med Fødekilderne, Arbejder Nr. 10 med Afleveringsstedet. Meget mekanisk, men tilsyneladende uden hurtig Tempo noget Sted. Der er Tid til et Par Bemærkninger til Sidemanden og Tid til at besvare Forespørgsel fra en Besøgende.

Jeg har villet give et Indtryk af, hvor gennemført og nøje planlagt en Proces, der er Tale om hos Boots.

Da dette Firma stod overfor Indflytningen i sin nye Beeston Virksomhed, sin Mønsterfabrik, stod det samtidig overfor det store Problem om Virksomhedens Omorganisering. Der forelaa tre Muligheder:

1. Afskedigelser, saaledes at Rationaliseringens Virkninger indvandtes af Firmaet.
2. Øjeblikkelig Omlægning af Salgsorganisationen, saa Arbejdsstaben kunde bevares, ved forøget Salg af den større Produktion
3. Arbejdstidsindskrænkning.

Firmaet valgte efter nogen Tids Eksperimentering, den sidste Udvej — Arbejdstidsindskrænkningen.

Man gik hos Boots over til 5 Dages Arbejdsugen. Det vil sige Ordningen omfatter kun 6000 af Fabrikens Arbejdsstab. For det store Personale rundt i Butikerne er Arbejdstidsindskrænkningen gennemført paa den Maade, at der efter Butikernes Størrelse er Fritidsinddeling.

Der er intet Steds foretaget Lønreduktioner paa Grund af Arbejdstidsforkortelsen.

Arbejdstiden for Fabriksarbejderne er fra Mandag til Fredag incl. ialt 8½ Time pr. Dag. Lørdag hel Fridag. Ialt en Arbejdsuge paa 42½ Time.

Kontorpersonalet, der er ret stort, har ialt 38½ Time pr. Uge.

Hvad har nu denne 5 Dages Uge betydet? Jeg skal ikke trætte med Tal, men give Hovedtrækkene.

Den Stigning, der har været paa Lønkontien i de fleste af Boots Afdelinger, er indvundet ved den større Produktion.

Produktionen er større og foregaar hurtigere. Varernes Kvalitet er intet Sted blevet ringere, snarere bedre.

Der er for Firmaet opnaaet billigere Priser, mere regelmæssig Forsyning af Markedet, og naturligvis ved den større Omsætning forøget Profit. Hvad der skyldes Rationaliseringen — Planen i Arbejdet — og hvad der skyldes Arbejdsstabens Velbefindende, større Sundhed, mindre Procent af Forsømmelser, kort dens hele

Standard efter Indførelsen af de to sammenhængende Fridage pr. Fridøgn pr. Uge, er svært at sige. Men Stillingen er god for Firmaet.

Til det vigtigste Spørgsmaal. Arbejdstidsnedsættelsens Betydning i Forholdet til de Ledige.

Da er Stillingen den, at der ikke efter 5 Dages Ugens Indførelse er antaget ny Arbejdskraft, men den tidligere Stab er bibeholdt.

Den Forøgelse af Produktionen, der fandt Sted efter Rationaliseringen kunde være naaet ved en mindre Arbejdsstab for Firmaet. Arbejdstidsindskrænkningen betød derfor i Tilfældet Boots, at Afskedigelser blev undgaaet. De Lediges Tal forøgedes ikke, men der er heller ikke, som fejlagtig sagt i det engelske Parlament, derved gjort noget Indhug paa de Lediges Skarer.

Som omtalt har Sir Richardt Redmayne paa Henstilling fra det engelske Arbejdsministerium foretaget en Undersøgelse af Systemet. Han fastslaar:

5 Dages Arbejdsugen hos Boots har paa alle Omraader været en Sukces. Enten man ser paa Spørgsmaalet fra Arbejderes, fra Fabrikantens, Aktionærens, Kundens eller fra Samfundets Side, har der kun været Gevinst ved 5 Dages Ugen. Sir Richardt dokumenterer naturligvis denne sin Udtalelse ved et meget stort Talmateriale.

Et Besøg hos Boots overbeviser hurtigt én om, at Sir Richardt har Ret, og alle Arbejdere, som jeg talte med, var glade ved de to Fridage, men det skal ingen Hemmelighed være, at de fleste havde ventet noget større Resultat i Retning af at finde Beskæftigelse til nye Arbejdere. Arbejderne hos Boots havde om Rationaliseringen intet ondt at bemærke. Tempoet paa denne Fabrik føltes kun som en Plan i Arbejdet.

Jeg skylder saa at gøre opmærksom paa, at man ikke har Lov til fra denne Industri at drage umiddelbar Sammenligning med alle. Boots forskellige Departementer regner med, at Arbejdslønnen udgør fra 2,80 Procent til 23,46 af de samlede Udgifter. De 23,46 er Undtagelsen. Gennemsnittet bliver paa ca. 6. Til Sammenligning kan vi tage den engelske Kulindustri, hvor Arbejdslønnen, naar Kullene ligger ovenfor Skakten, udgør 65 Procent af Kullenes Salgspris. Til Gengæld har Boots et overordentlig kostbart Maskineri. Kulejerne har et billigt Produktionsapparat. Arbejdsløn, Transport og Afgifter til Ejere af Arealer under hvilke Kullene findes, er de store Udgifter i Kulindustrien. Ingen kan fortænke de usselt lønnede Minearbejdere i, at de ikke vil gaa ned i Løn og derved skaffe Muligheder for øget Beskæftigelse, naar andre Industris Arbejdere kan beholde højere Lønninger for kortere Arbejdstid og lettere Arbejde, og de iøvrigt ser, at der andre Steder i Samfundet betales langt bedre for ringere samfundsnyttigt Arbejde. Ingen kan vel heller bebrejde et Mineselskab, der bevisligt intet Overskud giver, at de afviser Tanken om at bære forøgede Udgifter for at faa en Arbejdstidsindskrænkning, hvis sociale Betydning det næppe forstaar. Jeg har nævnt dette med Lønningskontoen for at vise, at en umiddelbart Sammenligning Industri med Industri ikke gaar an. I engelsk Mineindustri for Eks. har vi en Industri, hvor Forkortelse af Arbejdsugen kun kan naas ved Kompensation til en bevislig ussel lønnet Arbejder. Kompensationen bliver her et politisk Spørgsmaal, eller et Skattespørgsmaal, om man vil.

Sir Richardt hævder iøvrigt stærkt i sin Redegørelse fra Boots, at han for sin Del mener, der maa være adskillige Industrier med tilsvarende lav Lønningskonto som Boots, der kan gaa til Indførelse af 5 Dages Ugen med Bibeholdelse af Lønningerne.

Af andre Fabriker i England med forkortet Arbejdsuge, hvis Forhold, jeg har undersøgt, vil jeg nævne:

Fords engelske Fabrik i Dagenham, der beskæftiger ca. 8000 Arbejdere, har siden 1926 haft 40 Timers Ugen. Fords Teorier om god Løn og to Fridage pr. Uge er velkendte. Jeg maa maaske tilføje, at Fords Arbejdere ikke som Boots kalder Rationaliseringen for fornuftig Plan, men klager over Tempoet og Slidet paa Nerver og Krop. Nu er der en naturlig Forskel paa at komme Medicinpiller i en Æske og haandtere en Forhammer, der naturligvis ogsaa spiller en Rolle.

I den engelske Flaskeindustri er der mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne indgaaet en Overenskomst om kontinuerlig Drift med 42 ugentlige Arbejdstimer pr. Mand. I denne Industri, der dog kun omfatter faa Tusinder, har den korte Uge givet en Del Ledige Arbejde. Da Arbejderne har Akkord, er deres Lønninger gaaet noget ned. I Forbindelse med Glasindustrien kan jeg nævne, at der i Pilkinson og Brothers Glasfabrik i St. Helens, Lancashire, for dette Selskabs 7700 Arbejdere er indført 5 Dages Uge uden Lønreduktioner. Lønkontoen pr. Produktionsenhed er ikke af denne Grund steget, men en ganske lille Stigning i de beskæftigedes Antal har fundet Sted. Det gælder her som i Tilfældet Boots, at *Rationaliseringens Afskedigelsesfølger er lykkeligt undgaaet ved gennemført Arbejdstidsforkortelse.*

Et ret ejendommeligt Tilfælde finder vi hos Firmaet Mander Brothers i Wolverhampton. Dette Firma producerer Fernis og Malervarer. 169 Arbejdere har her en Arbejdsuge paa 40 Timer. Fem Dage a 8 Timer. Rationaliseringen i Forbindelse med 5 Dages Ugen har betydet øget Produktion og ca. 25 Procent Forhøjelse af Lønningerne og naturligvis ogsaa Forhøjelse af Dividenden. Man stod i dette Firma faktisk overfor Afskedigelser. Man valgte at pensionere en tilstrækkelig Del af de ældre Arbejdere.

To meget store Fabriker med kort Arbejdsuge er Chokoladefabrikerne Rowntree ved York og Cadburys ved Birmingham. Hver Fabrik har op mod en halv Snes Tusind Arbejdere og fra 42 til 44 Timers Arbejdsdag. Ved Cadburys har man Fridag hver fjerde Lørdag og halv Fridag hver Lørdag og hel Fridag hver fjerde Lørdag. Paa de to her nævnte Fabriker har man ved omfattende sociale Foranstaltninger søgt at bøde paa adskillige sociale Forhold. For Eks. ved Pensionssystemer, der pensionerer Mændene ved 60 Aars Alderen Kvinderne ved det fyldt 55 Aar.

Adskillige andre Fabriker kunde nævnes, men lad os resumere.

Hvor stærk Rationalisering finder Sted, og Arbejdslønnen kun udgør en lille Procent af Industriens samlede Udgifter, synes 40 Timers Ugen gennemførlig uden videre. Man kan bevare den givne Arbejdsstab og forhindre Forøgelse af de Ledige.

Hvor Arbejdslønnen udgør en høj Procent synes 40 Timers Ugens Gennemførelse kun muligt ved offentlige Foranstaltninger, i hvert Fald ved Omsorg for en vis Kompensation.

Jeg har slet ikke nævnt Statstjenestemænd, Bygningshaandværkere og kommunale Funktionærer, med andre Ord, de Fag, hvor 40 Timers Ugen omgaaende vilde betyde forøget Mandskab. Ikke fordi jeg ikke har undersøgt Forholdet i disse Fag, men fordi 40 Timers Ugen her mere er Stats- og kommunalt Problem end et industrielt. De engelske Kommunalarbejdere har vist se Afspadseringsregler, men har intet Sted 40 Timers Uge. I Nottingham erklærede deres Repræsentanter i Bystyret, at 40 Timers Ugen kunde gennemføres, men da Arbejderne ikke kan gaa ned i Løn, i hvert Fald kun meget lidt, maa der paa anden Maade betales for Forkortelsen. Man regnede med, at 40 Timers Ugen for samtlige kommunale Funktionærer vilde koste ca. 2 Procent højere Skat, men saa vilde ogsaa en god Del Ledige blive overført til de arbejdendes Rækker, og noget indvindes ved mindre Socialudgift.

Et stort Problem, men de Arbejdsløses Tusinder har Krav paa, at Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen nu løftes ned fra Teoriernes Verden til nøgtern Realitetsbehandling.

Der ligger i vort Naboland, England, for ikke at tale om U.S.A., let tilgængelige Erfaringer om visse Sider af Spørgsmaalet — dem bør vi ikke undlade at studere.

Johs. Sperling.

MINE ERFARINGER SOM INGENIØR I SOVJET-RUSLAND

AF H. SCHANDORFF (Sluttet).

Men med Stalin opgaves den „kommunistiske Kollektivisme" mere og mere indtil i de sidste Aaringer Regeringen af al Magt søger at gennemføre Parolerne:

a) uafhængig Enkeltmandsledelse med personlig Autoritet og økonomisk Ansvar.
b) Bort med al Komitéledelse.
c) Genindførelse af ulige Lønninger for ulige Arbejde med økonomisk Klasseinddeling efter Arbejdets Betydning i den økonomiske Proces.
d) Indførelse af individuel og Gruppe-Konkurrence indenfor Klasserne samt Akkordarbejde med Belønning for det personlige Initiativ.
e) Gennemførelse af det fri Prisniveau for Prisdannelse.
f) Bank-, Kredit- og Pengevæsen bliver som Følge heraf ophøjet til en af Samfundets vigtigste Institutioner, ved hvilke det økonomiske Liv paa en simpet og rationel Maade kan reguleres.*)

Saaledes søger Stalin altsaa paa det ny økonomiske Grundlag (Statens Ejendomsret til Jord og Produktionsmidler) at spænde den menneskelige Naturs saa kraftfulde Egoisme for Samfundets Vogn under kapitalistiske Drifts- og Arbejdsregler i Produktionen og den kapitalistiske Prisdannelse i Fordelingen.

Men hvorfor søger Stalin nu med saa stor Voldsomhed at genindføre disse før saa bandlyste Principper?

Naturligvis ikke paa Grund af nogle tilfældige Ideer hos ham. Nej, men fordi det har vist sig tvingende nødvendigt af økonomiske og politiske Grunde. Og i denne Forbindelse tvivler jeg ikke om, at Retræten i høj Grad er præget af de udenlandske Specialisters konstante og vedholdende Kritik og social-økonomiske Anvisninger gennem mange Aar.

Stalin og hans nærmeste Tilhængere har forlængst erkendt, at alle de fantastiske Tilstande, som den udenlandske Specialist til daglig maa kæmpe med, netop er et umiddelbart Resultat af at indføre økonomisk Demokrati fra neden i de enkelte Bedrifter, af at omdanne de økonomiske Virksomheder til smaa Parlamenter med Møder, Komitéer og Resolutioner i det uendelige.

Ligelønsprincippet gjorde dernæst Kaal paa de faa Arbejdsmuligheder, der herefter maatte være tilbage, idet der jo saa at sige sattes en Præmie paa Dovenskab. Ligegyldigheden og Sløseri, thi den som intet bestilte fik Frugten af den pligtopfyldendes Arbejde.

Den overalt herskende Bureaukratisme er et Resultat af centraliseret Organisationsvælde, Embedsmandsvælde og Partistyre og kan først forventes reduceret efterhaanden som den økonomiske Kontrol bringes til at virke alene gennem Bank- og Pengesystem i Stedet for gennem den centraliserede Administrationsapparat og Partiets Kontrolceller.

Planøkonomien vil utvivlsomt, som en detailleret fast Plan for hver enkelt økonomisk Virksomhed under de nye tilsigtede Forhold, blive simplificeret. Det fri Prisniveau vil paa en langt mere rationel Maade efterhaanden gribe regulerende ind i Økonomiens Enkeltheder. Kapitaldannelsen, der er organiseret som en Afgift ved Prisdannelsen, forbliver under Statsmagtens Kontrol og kan naturligvis fortsat blive gjort til Genstand for en vis planmæssig Investering. —

I det hele er det karakteristisk, at hvor som helst virkelig Kollektivisme søgtes gennemført, der standsede Arbejdet efterhaanden, selv under Forhold, hvor man skulde synes, at Selvopholdelsesdriften vilde tvinge til Arbejde. F. Eks. de kollektive Kolonihaver, hvor man arbejdede i Fællesskab og delte Udbyttet i Fællesskab, der blev praktisk talt intet dyrket paa Trods af, at Arbejderne led den største Nød. Først da individuel Kolo-

*) Det er særligt vigtigt at bemærke, at Kapitalopsparingen i S. U. adskiller sig principielt fra den kapitalistiske Metode, idet den foretages gennem en alm. Skat (Omsætnings-) og saaledes indgaar i den alm. Prisdannelse; medens de kapitalistiske Metoder i Virkeligheden foregaar ved inflativ Forøgelse af Omsætningsmidlerne; derved givende Anledning til periodiske Konjunkturer med stigende og faldende Prisniveau. Indtil Begyndelsen af den anden 5-Aarsplan var man bleven tvunget til Forøgelse af Pengemængden udover Forøgelsen af Varemængden, idet man ganske havde overvurderet Arbejdsproduktiviteten ved den første 5-Aarsplan.

nihavedyrkning igen blev indført for ikke saa længe siden, da vældede Grøntsagerne frem, for saa vidt man havde opnaaet at skaffe sig Frø o. l.

Ligesaa med de kollektive Landbrug. Hvor slet der under de oprindelige virkelige kollektivistiske Forhold her blev arbejdet var forfærdende. Først efterhaanden som den kapitalistiske Arbejds- og Fordelingsmaade gjorde sig gældende, steg Aktiviteten atter og vil utvivlsomt stige, eftersom Kollektivprincipperne trænges tilbage.

Naar vi nu gør os klart, at Stalins Retræte fra de kommunistiske Kollektivprincipper naturligvis langtfra har haft nogen øjeblikkelig Virkning, men først bliver gennemført lidt efter lidt gennem en aarelang og sejg Kamp mod de allerede skabte Tilstande og Vaner, som i Virkeligheden ved mere eller mindre passiv Sabotage søges opretholdt af det kommunistiske Partis mange ærlige, men enfoldige og fanatiske menige Medlemmer. Disse drømmer stadig om det pengeløse, klasseløse Samfund med fri Adgang til at konsumere efter Behag o.s.v Under saadanne Forhold kan man forstaa, at Stalins Reorganisation kun foregaar langsomt, og at Tilstanden, som skildret, stadig i høj Grad gør sig gældende i det daglige Liv, selv om de i og for sig er i Strid med Regeringens Dekreter.

Tilstandene, som jeg fandt dem i 1932—33, og som for saa vidt i det store er de samme som i Dag, er da at betragte som en Overgangstilstand, hvor Forholdenes Bedring, Indførelsen af mere effektive Tilstande i Produktion og Fordeling vil staa i direkte Forhold til, i hvor høj Grad det lykkes Regeringen at gennemtvinge den kapitalistiske Drifts- og Arbejdsform i de enkelte Virksomheder.

Utvivlsomt vil denne Forandring skride frem med forholdsvis stor Hastighed, thi den menneskelige Egoisme er ikke langsom til at spore en Fordel.

Partistyret med dets Celledominering i alle Virksomheder virker endnu slemt dulmende paa det fri Initiativ og forhindrer virkelig personlig og ansvarlig Enkeltmandsledelse, men Stalin synes at forberede en Omlægning af sin Magtbasis fra Partiet og til en demokratisk valgt Sovjet, hvor partiløse Arbejdets Folk dominerer, og da kan Cellestyret elimineres under en eller anden Form.

Naar denne af Stalin indledte Udvikling til sin Tid er gennemført, da har vi for os et statssocialistisk Samfund, — hvor Jord og Produktionsmidler er nationaliserede, d. v. s. alle Kilder til arbejdsfri Indtægter er udnyttet af Staten, — hvor Priserne paa Varer og Arbejdsløn i det store og hele sker i Henhold til en fri Prisdannelse, — hvor Konkurrence og Belønning er Drivfjeder for de enkeltes saavelsom for Bedrifternes Initiativ og økonomiske Virksomhed, — hvor Samfundets Goder derfor, især i Udviklingens Begyndelse, er højst ulige fordelte, — hvor personlig økonomisk Ansvar og Risiko sætter en passende Grænse for Ligegyldighed og Passivitet, og hvor kapitalistiske Driftsformer og Arbejdsregler i det store og hele er gennemført, men hvor Statsmagten (maaske i Form af økonomisk Demokrati) fra oven kontrollerer Udviklingens Gang, især gennem en bevidst, planmæssig Finans- og Investeringspolitik. —

Med Hensyn til den fremtidige Udvikling her i Vesteuropa og U. S. A., formener jeg da, at vi kan lære følgende af den økonomiske Udvikling i Sovjet-Unionen:

1. at en centraliseret Administration af al økonomisk Virksomhed under Partiledelse og Embedsmandsvælde uvægerligt fører til Udvikling af en Bureaukratisme og et Klikevæsen af utaalelige Dimensioner, ligesom der udvikles økonomisk Ansvarsløshed, Ligegyldighed og Upaalidelighed i en Grad uforenelig med blot en nogenlunde effektiv Udnyttelse af den menneskelige Arbejdskraft og af Produktionsmidlerne,

2. at den tekniske og økonomiske Ledelse maa være Enkeltmandsledelse, uafhængig i sine daglige Dispositioner, i Stand til, i hvert Fald periodisk, at disponere paa eget Ansvar og at udnytte Virksomhedens Organisation uden Indblanding af hverken Fagforening eller politiske Partier, saa længe som de alm. Fællesskabets Love og Arbejdsoverenskomster opfyldes,

3. at lige Løn for alle, og en demokratisk Ledelse af de enkelte Bedrifter ved Hjælp af Bedriftsraad eller valgte Komitéer, eller endog af bedriftsvalgte Ledere, har vist sig at føre til katastrofale Resultater for Produktionslivet, idet Bedrifterne omdannes til Rigsdage,

4. at en Belønning af det personlige Initiativ ved individuel og bedriftsvis Konkurrence, er nødvendig for en fornuftig Produktivitet, for Udvælgelsen og Dannelsen af dygtige Fagarbejdere, Teknikere og Ledere,

5. at Sikkerhed for Afsætning til Priser kun bestemte af Udgifterne og den ønskede Profit (som mulig under Inflation) fører til en umulig Bedriftsledelse, idet der herved saa at sige sættes en Præmie paa Ineffektivitet og Passivitet,

6. at en autokratisk detailleret Planlæggelse af Produktion, Fordeling og Priser i Praksis fører til utaalelig slet Koordination, Kooperation og et enormt Spild af Arbejdskraft og Materialer, medens den demokratiske fri Prisdannelse (under iøvrigt hensigtsmæssige Forhold) automatisk og i alle Detailler regulerer Produktion og Fordeling overordentligt effektivt,

7. at den uheldige kapitalistiske Form for Kapitaldannelse gennem inflativ Forøgelse af Omsætningsmidlerne uden tekniske Vanskeligheder kan erstattes med organiseret Kapitalopsparing, som har medvirket ved Prisdannelsen f. Eks. gennem en Omsætningsskat. Herved kan utvivlsomt de kapitalistiske, økonomiske Perioder ophæves,

8. at med andre Ord, Udviklingen mod en fremtidig højere, økonomisk Samfundsform utvivlsomt først maa gaa gennem en Tilstand af, om man vil, liberal Statssocialisme, hvor de enkeltes Initiativ stadig maa stimuleres ved Konkurrence og Belønning, hvor Priserne paa Varer af Arbejde i det store og hele maa bestemmes i et frit Prisniveau, og hvor den bestaaende Fordeling af de producerede Goder mellem de arbejdende, i det store og hele maa bibeholdes, men hvor paa den anden Side alle arbejdsfri Indtægter tilfalder Staten og Samfundet, som paa Grundlag heraf og ved Hjælp af et rekonstrueret Penge- og Finanssystem (f. Eks. økonomisk Demokrati fra oven i Forbindelse med organiseret Kapitaldannelse), kontrollerer Økonomien og Udviklingen saaledes, at alle Produktionsmidler, Naturrigdomme og al Arbejdskraft kan blive fornuftigt udnyttet til Gavn for det arbejdende Fællesskab.

Utvivlsomt gaar Udviklingen med stærke Skridt i denne Retning. De senere Aars Udvikling mod national Selvforsyning er i Virkeligheden at betragte som et politisk nødvendigt Skridt i denne Retning. Liberalismens

internationale Udvikling indtil Selvudslettelse gennem Kapitalisering og paafølgende Nationalisering af Udenrigsmarkederne (Kolonierne), som nu optræder som Konkurrenter i Moderlandene for Salg af Varer, tvinger de enkelte Lande alene af denne Grund til økonomisk og politisk for enhver Pris at ændre det privatkapitalistiske Produktions- og Fordelingssystem, saaledes at den alm. Levefod ikke falder for meget, thi noget saadant vilde medføre politisk uholdbare Tilstande.

I disse Aaringer forsøger da de forskellige Lande saa at sige alt muligt for at sikre Produktionen og dermed sikre de arbejdende en ikke for utilfredsstillende Fordeling.

Alle Kneb i Udenrigshandelen er forsøgt for at opnaa fordelagtigere Byttehandler end Prisniveauerne betinger, men snart er alle Fif udprøvede uden at meget er vundet for nogen Stat.

Snart maa man i utvivlsomt højere Grad vende sig indad mod selve det privatkapitalistiske System for at sikre den fortsatte økonomiske Virksomhed under de nuværende nye og for Privatkapitalismen saa uheldige Verdensforhold. Og her kan vi efter min Mening lære af Erfaringerne fra Sovjet-Unionen, hvor det er muligt at gribe ind, og hvor det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt.

Og Vejen synes kun at gaa i Retning af at stoppe Udviklingen af det stadigt stigende Rentiervælde. Statsmagten maa for enhver Pris sikre sig Kontrol med Bank-, Kredit- og Pengevæsen, og maa dernæst søge at organisere Kapitalopsparing paa en ny Basis, f. Eks. i Begyndelsen gennem Særbeskatning af personlige arbejdsfri Indtægter. En Udvikling i denne Retning vil standse den fortsatte økonomiske Afhængighed af Rentierklassen, ja vil i stadig højere Grad ophæve den, efterhaanden som Statsmagten gennem Bank- og Kreditvæsenet kontrollerede Erhvervene og ny Realkapitaldannelse. Paa denne Maade vil Statsmagten ogsaa være i Stand til at øve Indflydelse paa Arbejdsforholdene, saaledes at f. Eks. Arbejdstiden uden Vanskeligheder kan forandres i Henhold til, hvad der er nationalt hensigtsmæssigt.

Udviklingen i S.U. viser med Sikkerhed, at Forholdene indenfor de enkelte Virksomheder i det store og hele ikke bør ændres væsentligt. Ligeledes maa den fri Prisdannelse gennem Udbud og Efterspørgsel opretholdes. Kan Prisniveauet dernæst igennem en ændret Kapitaldannelsesmaade bringes til at forløbe jævnt, uafhængig af privat Opsparing, betinger dette i høj Grad en mere videnskabeligt arbejdende Driftsledelse, hvor økonomisk Sikkerhed staar i Forhold til Effektivitet og teknisk Dygtighed og ikke betinges af mere eller mindre heldige Spekulationsmanøvrer og Dispositioner. Bringes ved en systematisk Politik saaledes de personlige arbejdsfri Indtægter med samt deres ulykkelige Sammenhæng med Opsparing og Købekraft ud af Verden, saa har vi dermed tilvejebragt vigtige Betingelser for en overordentlig simpel, effektiv og i Detailler selvregulerende kontrolbar Planøkonomi, hvor økonomiske Perioder og Arbejdsløsheden er bragt ud af Verden, og hvor Produktion er mest mulig effektiv, og hvor enhver faar det fulde Udbytte af sit Arbejde.

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

MEDDELELSE

FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

KURSUS FOR TRAKTORFØRER VED LANDBRUGET I FEBRUAR 1936

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse lader afholde Kursus for Traktorførere. Kursuset afholdes i Teknologisk Institut i København.

Kursuset afholdes efter samme Regler som sædvanligt er gældende for Kursus og efter det samme Program, som har været gældende for de af Landarbejderne tidligere arrangerede lignende Kursus.

Kursuset afholdes fra Mandag den 17. til Lørdag den 29. Februar og varer altsaa 2 Uger.

Arbejdsløse Landarbejdere kan komme i Betragtning i den Udstrækning, Pladsen tillader det.

Ved Ansøgning om Deltagelse skal anvendes de sædvanlige Højskoleskemaer, der af Afdelingerne kan rekvireres fra Kassens Hovedkontor.

Skemaerne skal i udfyldt og underskrevet Stand og med Afdelingens og Medlemmets sidste Arbejdsgivers Paategning indsendes til Hovedkontoret til senest Lørdag den 1. Februar.

Deltagelse i Kursuset er gratis, og de Arbejdsløse faar Understøttelse efter de sædvanligt gældende Satser.

Rejseomkostningerne og Opholdet i København skal Deltagerne selv sørge for, men Provinsbeboerne kan regne med at faa gratis Logi i Institutets Sovesal.

Alle Henvendelser fra Medlemmerne skal rettes til Bestyrelsen for Afdelingen, der giver de videre fornødne Oplysninger og udleverer Skemaerne, og som ligeledes skal paase, at disse indsendes her til Kassens Hovedkontor.

Undervisningsprogrammet for dette Aars Motor- og Traktorkursus er foreløbig ansat saaledes:

Øvelser.

Traktor- og Automobilmotorer	11 Timer
Dieselmotorer	5½ „
Petroleumsmotorer	5½ „
Damplokomobil	5½ „
Traktorer	11 „
Traktorforbindelser og Traktortilbehør	5½ „
Elektromotorer og Installationer	11 „
Forskellige Øvelser	4 „
Ialt	59 Timer

Foredrag.

Elektromotorer m. m.	10 Timer
Forbrændingsmotorer	8 „
Traktorer og Transmissioner	4 „
Ialt	22 Timer

Johannes Nielsen.

ET AF VALGETS RESULTATER

DER ER BEVILGET YDERLIGERE 10 MILL. KR. TIL GRUNDFORBEDRINGSARBEJDE

Paa Rigsdagen har man fornylig truffet en bemærkelsesværdig Beslutning, idet man har vedtaget at forlænge Grundforbedringsloven af 1934 og stille yderligere 10 Mill. Kr. til Raadighed for det i Loven angivne Formaal. Denne Vedtagelse er bemærkelsesværdig, fordi den betegner en i dobbelt Betydning overordentlig værdifuld Foranstaltning.

Grundforbedringsloven gaar som bekendt ud paa, at der fra Statens Side kan ydes Laan og Tilskud til Kultivering af saadanne Arealer, der er egnet for Dyrkning, men hidtil ikke er blevet rationelt udnyttet.

Der kan ydes Laan til Afvanding, Mergling, Kalkning, Inddigning og Kultur af Heder og Moser o. s. v. paa særlig gunstige Vilkaar. Som Tilskud ydes der ⅓ af Udgifterne til Drænrør og andre Rør. Til større Arbejder, som foretages af Kommuner eller flere Lodsejere i Forening, kan der ydes indtil 100,000 Kr. Endvidere gives som Tilskud ⅔ af Arbejdslønnen, naar der ved Arbejdet beskæftiges organiserede Arbejdsløse, og naar Arbejdet betales overenskomstmæssigt. Bibeholdelsen af denne Bestemmelse medførte, at Venstre ikke vilde være med at gennemføre Loven i denne Omgang, hvorfor denne nye Bevilling paa 10 Mill. Kr. maatte gennemføres af Regeringspartierne med de Konservatives Tilslutning.

Det er betydelige Arealer som i Henhold til denne Lov er blevet opdyrket og frugtbargjort, og en meget stor nationaløkonomisk Værdiforøgelse som herigennem er tilført Landet; dette er jo imidlertid kun den ene Side af Sagen, den anden, og den som navnlig har haft direkte Betydning for Arbejderklassen, er den Forøgelse af Beskæftigelsen, som denne Lov har medført.

Det kan vist uden Overdrivelse hævdes, at blandt de Foranstaltninger, som det er lykkedes den socialdemokratiske Regering at gennemføre for at skaffe øget Beskæftigelse og derigennem bekæmpe den hærgende Arbejdsløshed, har denne Lov for Landets Vedkommende været en af de mest effektive. Det gik da heller ikke helt glat og smertefrit med at faa den gennemført eller senere med at faa den fornyet.

Det er særlig Spørgsmaalet om Arbejdslønnen, der har voldt Vanskelighed. Fra Socialdemokratiets Side holdt man selvfølgelig paa, at Lønnen skulde være den samme, som er fastsat for saadant Arbejde i de gældende Overenskomster; heroverfor reagerede man voldsomt fra Oppositionspartiernes Side. Venstres Storbonderepræsentanter vrængede og hvæsede ad Fagforeningstarifferne, saa det formelig gnistrede.

Motivet er ikke blot Storagrarernes almindelige Uvilje imod, at Arbejderne tjener en ordentlig Løn, og at de er med til gennem Overenskomsterne at fastsætte denne, bag ved ligger Frygten for, at tarifmæssig Betaling for dette Arbejde skal komme til at indvirke paa Lønningerne paa andet Arbejde omkring i Landkommunerne, og ikke mindst, at Virkningerne ogsaa vil komme til at mærkes paa Lønningerne til selve Landbrugets Arbejdere. Man er med andre Ord bange for, at Storlandbrugets hidtidige Monopolstilling med Hensyn til Fastsættelsen af Landarbejdernes Løn skal blive rokket, derfor strittede man ogsaa det længst mulige imod Lovens Fornyelse med Bevillingen af de 10 Mill. Kr. Naar det alligevel lykkedes at føre Loven igennem, skyldes naturligvis i første Række den Magtstilling sidste Valg har givet Regeringen i Folketinget, og den vældige Vælgertilkendegivelse til Fordel for Regeringen, som Valget den 22. Oktober i det Hele var.

M. O.

OVERENSKOMSTEN

FOR CHAUFFØRER VED STATSBANERNES RUTEBILER

Som det vil være bekendt, afsluttede vort Forbund den 10. Marts 1933 en Overenskomst med De danske Statsbaner vedrørende Løn og Arbejdsforhold for de ved Statsbanernes Rutebiler beskæftigede Rutebilchauffører.

Til denne Overenskomst var der i den forløbne Tid opnaaet forskellige Ændringer og Tilføjelser, som det fandtes praktisk at faa indført i selve Overenskomsten, ligesom man fra Forbundets Side ønskede visse Forbedringer gennemført. Der blev derfor, med disse Ønsker for Øje, indledet Forhandlinger med Generaldirektoratet uden Opsigelse af Overenskomsten.

Forhandlingerne medførte, at Overenskomsten tilføjedes de i Overenskomstperioden fremkomne Ændringer, ligesom der opnaaedes enkelte Forbedringer, der ligeledes blev tilføjet saaledes, at Overenskomsten nu er ganske a jour. Meddelelse herom, bilagt enkelte Eksemplarer af den rentrykte Overenskomst er tilstillet Afdelinger, men da Kendskabet til denne Overenskomst maaske, paa Grund af de interesserede Medlemmers ofte ret spredte Arbejdsomraade, vanskeligt kan opnaas i en Grad som er ønskelig gennem det udsendte, gengiver vi nedenfor Overenskomsten, idet vi iøvrigt henleder Opmærksomheden paa de stedfundne Ændringer.

§ 1.

2. Stk.:

Bestemmelsen om Ventetid, der tidligere fandtes i Tillæget af 15. Marts 1933, er her indført i Paragraffen.

3. Stk.: Ny Bestemmelse:

Det fastslaas her, at der mellem 2 Hovedtjenester saa vidt muligt skal være 8 Timers Fritid, hvilket Krav har været fremført fra Rutebilchaufførernes Side, og som altsaa er imødekommet.

§ 2.

1. Stk.:

Her er indført Bestemmelsen fra førnævnte Tillæg om, at Lønnen for København er Kr. 69,00, ligesom en

særlig Aftale om Ruten: København—Taastrup er indført.

2. Stk.:

Paa samme Maade som for Ugelønnens Vedkommende er Timelønnen for København, jfr. Tillæget, her indført paa sin Plads.

3. Stk.:

Her er indført Bestemmelsen om *Reservechaufførernes* Aflønning naar de beskæftiges ved Udlejningsture, hvilken Bestemmelse Afdelingerne har faaet Meddelelse om gennem Forbundets Cirkulære af 4. Juni 1934, idet denne Bestemmelse afløste § 9 i den gamle Overenskomst.

Vedrørende de *faste* Chaufførers Aflønning ved Udlejningsture er der i § 10 fastsat særlige Regler herfor (se denne).

§ 3.

Ny Bestemmelse:

Der har været rejst Tvivl om Reservechaufførernes Aflønning, naar de anvendes til Kørsel paa Ruten, og det er nu fastslaaet, at den effektive Køre- og Arbejdstid betales med den overenskomstmæssige Timeløn, hvorimod Ventetid, der ikke falder ind under Bestemmelserne i § 1, 2. Stk., betales med Kr. 1,00 i Timen.

Dernæst er der indført en Mindstebetaling paa 4 Normaltimer, der ydes, naar Reservechaufører er *tilsagte* til at møde.

§ 4.

(tidligere § 3).

Her er der i Beklædningsbestemmelsen tilføjet „samt 1 Sommerjakke", saaledes at Chaufførerne nu, udover den tidligere Beklædning, yderligere erholder en Sommerjakke.

§ 10.

Ny Bestemmelse.

Det fastslaas heri, at Udlejningsture fortrinsvis skal udføres af *Reservechaufører.*

Vi maa her understrege, at det selvsagt maa henstilles til de faste Chaufører om ikke selv at medvirke til, at Udlejningsturene af Kunderne kræves udført af denne eller kun faste Chaufører, men at Arbejdet saa vidt muligt udføres af Reservechaufførerne.

Imidlertid sker det jo, at de faste Chaufører faar saadanne Ture, og det er derfor fastsat, at der udover Betalingen for den effektive Kørsel, hvilken Arbejdstid indgaar i Arbejdstidsberegningen, betales Kr. 1,00 pr. Time for Overliggetid, som Turen medfører, men der er dog fastsat, at denne særlige Betaling højst kan andrage Kr. 8,00 pr. Døgn.

§ 11.

(tidligere § 10).

Denne Paragraf drejer sig om Chaufførernes Medlemsforhold til Dansk Arbejdsmands Forbund, og det er egentlig denne Bestemmelse, der har givet Anledning til vore Forhandlinger med Statsbanerne.

Vi ønskede indført i Paragraffen, at der i Stedet for den gamle Bestemmelse, der blot fastslog, at Chaufførerne skulde være Medlem af en *statsanerkendt Arbejdsløshedskasse,* nu skulde staa *„Medlem af Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse"*, men dette kunde vi ikke naa til, hvorfor vi fik indført det nye Udtryk, *„dog fortrinsvis af Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse"*, og vi har den Opfattelse, at denne Ændring i Bestemmelsen i Realiteten vil betyde, at samtlige Chaufører bliver Medlem af vort Forbund.

I nedenstaaende Paragrafer gengives Overenskomsten med vedføjede Ændringer.

§ 1.

Arbejdstiden er 48 Timer ugentlig med et ugentlig Fridøgn.

Ventetid imellem Køretiderne paa under ½ Time paa Hjemstedet og paa under 1 Time uden for Hjemstedet regnes for Tjeneste.

Mellem 2 Hovedtjenester skal der saa vidt muligt være 8 Timers Fritid.

§ 2.

Ugelønnen for faste Chaufører er 63 Kr., for Ruten København-Taastrup (Søndre Birk) dog 65 Kr. og for København 69 Kr. Overarbejde erstattes med Frihed + 34 Øre pr. Time.

For enkelte Vagter (Reservechaufører) betales 1 Kr. 40 Øre, for København dog 1 Kr. 50 Øre, pr. Time paa Hverdage og 2 Kr. paa Søn- og Helligdage, heri indbefattet Beklædningsgodtgørelse. Overarbejde ud over 48 Timer pr. Uge betales med 1 Kr. 65 Øre pr. Time.

For Udlejningsture yder der Reservechaufører 1 Kr. 40 Øre, 1 Kr. 50 Øre, henholdsvis 2 Kr. pr. Køretime + 1 Kr. pr. Time for Overliggetid. Saafremt Turen medfører Overnatning, kan den samlede Betaling ikke overstige 20 Kr. pr. Døgn (24 Timer).

§ 3.

Reservechaufører, som anvendes til Kørsel paa Ruten, aflønnes paa følgende Maade:

For effektiv Køre- og Arbejdstid betales overenskomstmæssig Timeløn, idet Køretiden udregnes paa Grundlag af kørte km, saaledes at der beregnes at være kørt 30 km pr. Time, dog højst for den Tid, den paagældende har været til Tjeneste.

For Ventetid, der ikke falder ind under Bestemmelserne i § 1, 2. Stk., betales 1 Kr. pr. Time. Ventetiden medregnes ikke i Arbejdstidsberegningen.

For Reservechaufører, der er **tilsagte** til at møde, betales der for mindst 4 Normaltimer.

§ 4.

Faste Chaufører erholder aarligt som Beklædning 1 Kasket, 1 Jakke, 1 Vest og 2 Par Benklæder samt 1 Sommerjakke. For den første Levering betaler Chaufføren 75 Kr. til Statsbanerne.

§ 5.

Chaufførerne er pligtige at holde Vognene renvaskede og saa vidt muligt i driftsikker Stand. Renholdelse, Vaskning og Smøring sker i Arbejdstiden.

§ 6.

Der ydes Chaufførerne en aarlig Sommerferie paa 6 Dage med fuld Løn og i Forbindelse med 2 Fridage. Saafremt den paagældende Chauffør ikke har været beskæftiget 1 Aar forud for Ferieaarets Begyndelse den 1. April, udgør Ferien dog kun ½ Dag for hver fulde 25 Arbejdsdage.

Ferien lægges i Tiden 1. Maj—1. Oktober.

§ 7.

Arbejdsforholdet kan fra en af Parterne opsiges med 14 Dages Varsel til den 1. i en Maaned.

Ved Mangel paa Ædruelighed, upassende Opførsel og andre grovere Forseelser kan Afskedigelse ske uden Varsel.

§ 8.

I Syge- og Ulykkestilfælde ydes der fuld Løn i 13 Uger med Fradrag af Sygekassens Dagpenge, dog at der fradrages mindst Kr. 3,00 pr. Dag (Kr. 21,00 pr. Uge).

Chaufførerne skal være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse.

§ 9.

Af det Offentlige idømte Bøder, som skyldes Mangler eller Fejl ved Vognen, der er Arbejdsgiveren bekendt, betales af denne.

Mangler og Fejl skal uopholdelig meldes til Driftslederen.

§ 10.

Udlejningsture skal fortrinsvis udføres af Reservechauffører.

Naar faste Chauffører anvendes til Udlejningskørsel, beregnes der foruden den almindelige Arbejdstid for den effektive Kørsel, der indgaar i Arbejdstidsberegningen, 1 Kr. i Timen for Overliggetid, dog højst 8 Kr. pr. paabegyndte 24 Timer, som Turen varer.

§ 11.

De antagne Chauffører skal være Medlem af en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, dog fortrinsvis Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

§ 12.

Som Regler for faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

§ 13.

Overenskomsten træder i Kraft den 1. November 1935 og gælder indtil den med 3 Maaneders Varsel af en af Parterne opsiges til en 1. Oktober.

Fra samme Dato bortfalder Overenskomsten af 10. Marts 1933 med senere tilkomne Ændringer og Tilføjelser.

København, den 7. November 1935.

For Dansk Arbejdsmands-Forbund:

Vald. Pedersen. **Viggo Eigtved.**

Jul. Nielsen.

For Generaldirektoratet for Statsbanerne:

P. G. V.

E. Hyllestad.

/Johnsen.

BESKÆFTIGELSES-POLITIKEN I FRANKRIG

Blandt Stormagterne hører Frankrig til de Stater, hvor Arbejdsløsheden senest har udviklet sig. Den er ogsaa her fremstaaet mindre hæftigt end i De forenede Stater, England, Tyskland og Italien. Men siden 1932 har Erhvervskrisen ogsaa i Frankrig tegnet sig som et vanskeligt, socialt Problem. I Aaret 1934—35 er ifølge statistiske Opgørelser den omfattende Arbejdsløshed steget til over 500.000 Mennesker; men hertil kommer det store Antal af Eksistensløse, som ikke er registreret, og den stærkt udbredte, korte Arbejdstid, frem for alt i Textilindustrien. Lægger man alle disse Tal til, saa kommer man op paa et samlet Tal, der for Vintertidens Vedkommende har overskredet en Million, og som for Højsommeren 1935 androg 800.000.

Først forrige Aar opgav Regeringen Modstanden mod de franske Fagforbunds Forlangende om Fremskaffelse af Arbejde. Særligt Landarbejderorganisationen havde paa det kraftigste stillet saadan Fordring; thi det var for Landbruget særdeles tunge Tider, idet Produktionen her kun beløb sig til 4/5 af, hvad den havde været i 1913, og for 1935's Vedkommende er den endda sunket til lidt over 3/5. Alene i Paris og Omegn er henimod 80.000 Landarbejdere eksistensløse. Da det private Landbrug stagnerer ligesom forhen, og der stadig er Tegn til, at Forholdene forværres, saa maa det Offentlige tage Haand i Hanke, og da Landbruget er et bærende Erhverv, saa vil Anskaffelse af større Arbejder paa dette Omraade komme hele Samfundet til Gode.

Den efter det forrige Aars Arbejdsminister opkaldte Plan, den saakaldte *Marquet-Plan* har hidtil skaffet 60.000 arbejdsløse Arbejde, deraf 14.000 i og ved Paris og 46.000 i Provinserne. Denne Plan financieres med en Sum af 10 Milliarder Francs (100 frc. = 30 danske Kroner), som skal fordeles paa 6 Aar. De iværksatte Arbejder bestaar væsentligt i Bygning og Udbygning af Gader og Havne, Samfærdselsmidler, Skole- og offentlige Bygninger, billige Boliger, Elektrificering af Jernbaner, Regulering ved farlige Vejkryds m. m.

Regeringen Laval har besluttet yderligere at gøre noget for at fremskaffe Arbejde; thi som det fremgaar af Arbejdsløshedens Udvikling, har Igangsættelsen af offentlige Arbejder ikke vist sig tilstrækkeligt til at kunne udligne Arbejders Forekomst i det private Erhverv. Ogsaa i den sidste Tid er Arbejdsløsheden igen efter den i Februar Maaned indtraadte Sæsonbedring igen i Stigen, fra Midten af August udviser de kommunale Arbejdsløshedstal en omend hidtil svag Stigning af Arbejdsløshedstallet.

Forøgelse og Fremskyndelse af Beskæftigelsesmulighederne opnaas paa 2 Maader. De ifølge Marquet Planen planlagte Arbejder bliver ikke, som det oprindeligt var Meningen, fordelt over 6 Aar, men disse Arbejder vil allerede være udført i 1938. Fremdeles skal Kommunerne og Departementerne anvende en Del af de opsparede Beløb, som tilfalder dem ifølge den franske

Regerings Spareprogram, til Forrentning af Kreditter, hvad der ligeledes skal tjene til Igangsættelse af Arbejder. Arbejdsministeren regnede med ved Anvendelse af disse Midler at skaffe Arbejde til 30,000 flere Mennesker i Efteraaret og 100,000 flere i Vintermaanederne. Paa denne Maade skal Arbejdsløshedens Tiltagen om Efteraaret og Vinteren imødegaas fra Myndighedernes Side. Tallene for de nærmeste Uger og Maaneder vil vise os, om dette opnaas.

Selvfølgelig hilser de franske Fagforeninger med Glæde, at Regeringen ikke undrager sig sin Pligt til at skaffe Arbejder igangsat, men de er meget skeptiske overfor dette Arbejdsprojekts Program, Omfang og Metoder, og denne Skepsis er de ikke alene om. Ogsaa det franske, nationale Økonomiraad, der som det første offentlige Sted havde gjort Fordring paa et Program for større Arbejder, ønskede disse Arbejder gennemført i langt videre Udstrækning, end de har fundet Sted. Dette Raad havde f. Eks. gjort sig til Talsmand for en Kanalisering af Floden Rhone, ligesom man ogsaa har udtalt Ønsket om at faa Kolonierne aabnet for Igangsættelse af offentlige Arbejder.

Men Hovedaarsagen til, at der ikke i væsentlig Grad sættes offentlige Arbejder igang, ligger i *den franske Samfundspolitiks Kurs,* idet denne Politik stadigvæk holder fast ved Deflationskursen, ja, denne Kurs er ved Forholdsregler og Dekreter i Maanederne Juli og August endda blevet skærpet. En saadan Politik, der kun tager Sigte paa Budget-Sanering uden at tage Hensyn til andre Fornødenheder for Samfundet, fører imidlertid kun til Indskrænkning af den samlede Økonomi. Den synkende Købeevne og Lammelsen af Initiativet paa et Tidspunkt, hvor Priserne falder, fører kun til Tilbagegang af Landets økonomiske Aktivitet. Saaledes udligner Beskæftigelsesforholdene stadigvæk kun delvis de Tab, som opstaar ved Konjunkturernes Nedgang. De fører ikke til Merbeskæftigelse ud over det Maal, man tidligere har sat sig.

Ud fra disse Betragtninger fordrer Fagforeningerne en *Udvidelse og Fremskyndelse af offentlige Arbejders* Igangsættelse, men fremfor alt en Samfundspolitik, som paa de øvrige Omraader sætter sig til Maal at tilpasse og *forhøje Forbrugsevnen* lige indtil den Højde, som vedkommende Land formaar at *bringe Produktionen i Vejret til,* i Stedet for at gaa den omvendte Vej, hvad Regeringen netop gør ved at lade Tingene *forfalde.* Fagforeningernes »Arbejdsplan« i Frankrig viser den Vej og angiver de Metoder, efter hvilke Fagforeningerne søger at omsætte deres konstruktive Samfundspolitik i Virkeligheden.

Korresp.

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører **Krøl Nielsen** besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes **Nørrevoldgade 22 1.**

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

Fra Medlemsmødet

Svendborg A. — Entreprenør Chr. Mortensen. Entreprenøren, der beskæftiger en Del af Afdelingens Medlemmer ved et Kloakarbejde, nægtede at afregne det paagældende Arbejde i Akkord. Det drejede sig om et Akkordoverskud paa Kr .22,75. Efter at vi havde begæret Mæglingsmøde afholdt om Sagen, har Afdelingen meddelt os, at Beløbet er blevet betalt.

Kalundborg — Statsbanerne. Nogle af Afdelingens Medlemmer har udført Rensning og Maling af en Drejeskive og har herfor faaet udbetalt 15% til Timelønnen. Senere er der betydet Arbejderne, at da der ikke i Priskuranten staar noget om Tillæg for Maling af Drejeskive, vil de for meget udbetalte Penge blive fradraget deres Ugeløn. Vi henstillede foranlediget heraf til Generaldirektoratet om ikke at foretage Fradrag af de for meget udbetalte Penge, hvilket Generaldirektoratet er gaaet med til.

Haldrup Søvind — Ingeniør Knud Lind. Mellem Ingeniør Knud Lind og Arbejderne, som er beskæftiget henholdsvis i Søvind og Lervang Mergellejer, var opstaaet Uoverensstemmelse om, hvorvidt Ingeniøren for Overarbejde skulde betale med tilbagevirkende Kraft i Henhold til den nylig oprettede Overenskomst fra den 1. Juli til den 23. September. Ved et Forhandlingsmøde i Horsens Onsdag den 13. November, hvor de interesserede Parter deltog, enedes man om, at Ingeniøren til fuld Afgørelse af Sagen betales de paagældende Afdelinger til Fordeling mellem deres Medlemmer som Erstatning for Overarbejde Kr. 100,—.

Jernbane B. — Statsbanerne. Nogle af Afdelingens Medlemmer, der arbejder paa 1. Bygningsoverbanemesterstrækning, er blevet fradraget et tidligere udbetalt Smudspengetillæg paa Trods af, at Overbanemesteren selv i sin Tid har truffet Aftale med Arbejderne om Tillægets Betaling. Vi klagede til Generaldirektoratet, som er gaaet ind paa at betale Tillæget, paa Trods af, at Arbejderne i Henhold til Overenskomsten intet Hjemmel har for det.

Birkerød. — Murermester E. Eckert. Der forelaa Uoverensstemmelse mellem Afdelingen og Mesteren, idet denne nægtede at betale for Gravning af Huller og Rejsning af Bomme paa en Villa, han havde til Opførelse ved Bidstrup Hegn. Efter at vi overfor Mesterforeningen havde fremlagt en Voldgiftskendelse angaaende et lignende Forhold, har Mesteren betalt som af Afdelingen forlangt.

Hørsholm. — Nordsjællands Murermesterforening. Samtlige Murermestre i Hørsholm nægtede at respektere Tillægget til Gentofte Overenskomsten. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen om Sagen, opnaaedes der Enighed om, at Murarbejdsmandsarbejde i Akkord betales efter de i Priskuranten af 1935 for Murarbejdsmandsarbejde i Lyngby-Gentofte anførte Akkordsatser samt øvrige Bestemmelser. Regnskaber, der er paaført de ændrede Poster, og som ikke er endelig afsluttede, betales efter 1935-Overenskomsten, dog at Mestrene paa disse Regnskaber kan føre i Modregning Poster, hvor der eventuelt er betalt for meget.

Odense A. — Entreprenør Hans Jørgensen, Odense. En Uoverensstemmelse angaaende Betalingen for et Kantstensarbejde, som er udført i Kongensgade i Odense, er blevet afgjort ved Voldgift med Dommer Vogelius som Opmand. Striden drejede sig om, hvorvidt det omhandlede Arbejde skulde betales efter Overenskomstens § 5 E. 1 med 26 Øre pr. l. m, eller efter § 5 h, 4 a, med 22 Øre pr. l. m. Ved den afsagte Voldgiftskendelse fik Afdelingen Ret i dens Standpunkt om, at det omhandlede Arbejde falder ind under Overenskomstens § 5 E, 1.

Viby, Sjælland. — Murermester Ove Petersen. Mesteren var kommet til at skylde et af Afdelingens Medlemmer Kr. 32,50, hvilket Beløb det ikke var muligt for Afdelingen at inddrive.

Efter at vi havde klaget til Mesterens Hovedorganisation over Forholdet, er Beløbet blevet betalt.

Brønderslev. — Entreprenør Frits Halvorsen. Der forelaa Uoverensstemmelse angaaende Nedlægning af 1000 l. m Cementsten i Bredgade i Brønderslev. De øvrige Betonsten var af samme Bredde og Tykkelse som Granitbordursten og var alle 1 m lange. Afdelingen var af den Opfattelse, at de nævnte Sten skulde betales som Bordursten, og da vi delte denne Afdelingens Opfattelse, begærede vi Mæglingsmøde afholdt, og her indgik Entreprenøren paa til fuld Afgørelse af Sagen at betale Kr. 87,50.

Vordingborg. — Statsbanerne. Afdelingen anmodede om Forbundets Bistand til Bilæggelse af nogle Uoverensstemmelser vedrørende Betalingen for forskellige Sporlægnings- og Justeringsarbejder. Ved et Møde d. 15. Oktober i Masnedsund enedes man om, at Statsbanerne yder en Efterbetaling af Kr. 1035,12.

Svendborg A. — Murermester H. P. Hansen. Mesteren nægtede at betale for Aftagning af Sten ved en Tilbygning til Teknisk Skole. Ved et Mæglingsmøde om Sagen den 12. November 1935 enedes man om — under Henvisning til at det maatte skønnes, at Mesteren havde forlangt Stenene i Kælderetagen afkastet — at Mesteren til fuld Afgørelse af Sagen betaler Kr. 50,00.

Bloustrød. — Entreprenør Herman Jørgensen. Mellem Afdelingen og Entreprenøren var der opstaaet Uenighed om, hvorvidt Mesteren skulde betale Tilslutning til Brønde af 60 cm Spidsbundledninger i Henhold til Overenskomstens § 9 B samt endvidere Tilgravning i Henhold til Overenskomstens § 14 B, 2. Ved Mæglingsmødet enedes man om, at Mesteren var forpligtet til at betale som af Afdelingen paastaaet.

Taastrup. — Firmaet Petersen & Holm. Mellem ovennævnte Parter var der opstaaet Uenighed om, hvorvidt Arbejderne havde Krav paa at faa aflønnet et Reguleringsarbejde for Fortouge og Cyklestier efter Priserne, som er fastsat i Overenskomstens § 4. Ved et Mæglingsmøde den 14. November gik Sagen i Orden paa den Maade, at Entreprenøren erkendte, at Arbejdet var omfattet af Akkord-Prislisten, og derfor til Afgørelse af det Arbejde, der var lavet — da man ingen rigtig Opgørelse havde over Timerne — betalte et Beløb af Kr. 200,00. Man enedes videre om, at fra Fredag den 15. November skulde Arbejdet ved Regulering af Cyklestier, Fortouge og Rabatter incl. Læsning af Jord udføres i Akkord til en Pris af 12 Øre pr. m³.

Balslev Eiby. — Entreprenør A. R. Lam. Angaaende Arbejdet ved en Overføring ved Eiby Station er der mellem Parterne oprettet Overenskomst. Første Afsnit af Arbejdet udføres til en Timeløn af Kr. 1,21 for Arbejdsmændene og Kr. 1,35 for Tømrerne regnet fra 15. November. Arbejdet udført før denne Dato afregnes med Kr. 1,05 pr. Time. Saafremt en Opmaaling af første Afsnit efter Arbejdsmændenes Priskurant uden Tillæg for Gene eller lignende udviser Overskud, udbetales dette til forholdsmæssig Fordeling mellem Tømrer og Arbejdsmænd. Inden Paabegyndelsen af 2. Afsnit maa ny Forhandling optages.

Glostrup. — Entreprenør J. P. Larsen, Søborg. Der forelaa Uoverensstemmelse angaaende Betalingen for et Kloak- og Vejarbejde paa „Henriksholm"s Jorder i Rødovre. Afdelingen krævede Arbejdet betalt i Henhold til 1. Zones Takster, medens Entreprenøren kun vilde betale 2. Zones Takster. Sagen gik til Voldgift, hvor Opmanden Jesper Simonsen — under Henvisning til, at Entreprenøren gennem længere Tid havde betalt 2. Zones Priser, uden at Folkene havde reageret herimod — har afsagt Kendelse for, at Arbejdet skal betales efter Priserne for 2. Zone.

Løkken Afdeling. — Entreprenør Vandkrog samt forskellige Murermestre. Efter at Afdelingen havde truet de paagældende Arbejdsgivere med Blokade, fordi de kun betalte fra 80—85 Øre i Timen, er det lykkedes at faa Mestrene til at indgaa paa at betale en Timeløn af 105 Øre for det Arbejde, de lader udføre.

23. Kreds (Jordløse Afdeling). — Murermester Thorvald Nielsen, Haastrup. Kredsen klagede over, at Mesteren beskæftigede uorganiserede Arbejdere til Underbetaling. Ved et Mæglingsmøde den 4. November d. A. enedes man om, at Mesteren for Fremtiden skal beskæftige organiserede Arbejdere til tarifmæssig Betaling.

Jord- og Beton, København. — Installatør Clemmensen. Mellem Installatøren og Fagforeningen var opstaaet Uoverensstemmelse om, hvorvidt Installatøren var pligtig at betale for Opgravning og Tilfyldning af ca. 3.500 l. m Kabelgravning ved Amagerbanen efter de i Entreprenøroverenskomsten fastsatte Priser. Ved et Møde i Jern- og Metalindustriens Sammenslutning Tirsdag den 12. November enedes man om, at Firmaet til fuld Afgørelse af Sagen for det paagældende Arbejde betaler Kr. 2100,00, hvilket Beløb er i nøje Overensstemmelse med de i Entreprenøroverenskomsten fastsatte Priser.

36. Agitationskreds. — Dræningsmester Holger Andersen, Rønde. Efter at den lokale Overenskomst med ovennævnte Dræningsmester var udløbet pr. 1. Juli, er denne nu indgaaet paa at tiltræde Dræningsoverenskomsten med Jydsk Dræningsmesterforening.

Skamstrup. — Torbenfeldt Avlsgaard. Der er nu oprettet Overenskomst med Torbenfeldt Avlsgaard, og Konflikten er dermed ophævet. Overenskomsten er en Tiltrædelse af Maribo-overenskomsten med enkelte Ændringer, hovedsagelig vedrørende Betalingen for Vintertærskning.

Ulstrup. — Ulstrup Skov. Ulstrup Afdeling har afsluttet Overenskomst med Ulstrup Skov for Tiden 1. November 1935 til 1. November 1936. Ved Overenskomsten er de hidtidige Akkordpriser blevet forhøjet med 5%.

Solbjerg, Østjyl. — Ravnborg og Fredenslund Skovdistrikter. Der er nu afsluttet Overenskomst med Ravnborg og Fredenslund Skovdistrikter, hvorefter Konflikten er hævet. Overenskomsten er en væsentlig Forlængelse af den under 20. Februar 1935 afsluttede Prisaftale. Overenskomsten gælder, til den med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. November.

Borup. — Baron Wedell-Neergaard, Overdrevsgaarden. Den overfor ovennævnte Arbejdsgiver siden 1933 løbende Blokade er nu ophævet ved, at der den 8. November er oprettet Overenskomst. Denne er en Tiltrædelse af Maribo-Overenskomsten.

Forbundet. — Dræningsmestre i Aalborg Amt. Det er nu lykkedes at faa følgende Dræningsmestre til at underskrive paa at respektere Dræningsoverenskomsten for Aalborg Amt: Søren Petersen Nygaard, Ø. Hassing, Laurits Hansen, Ulsted, Kr. Glad, Ø. Hassing, Peter Petersen Nygaard, Tylstrup, og Søren M. Sørensen, Biersted pr. Aabybro.

HOVEDKONTORET
TELEFON: CENTRAL 2140
Omstilling til: Formanden
Sekretærerne
Hovedkassereren
Telegramadresse: „Arbejdsmændene"

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
TELEF.: 14267 - 14268 - 14269
Omstilling til: Formanden
Næstformanden
Hovedkassereren
Sekretariatet
Rejsesekretæren

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

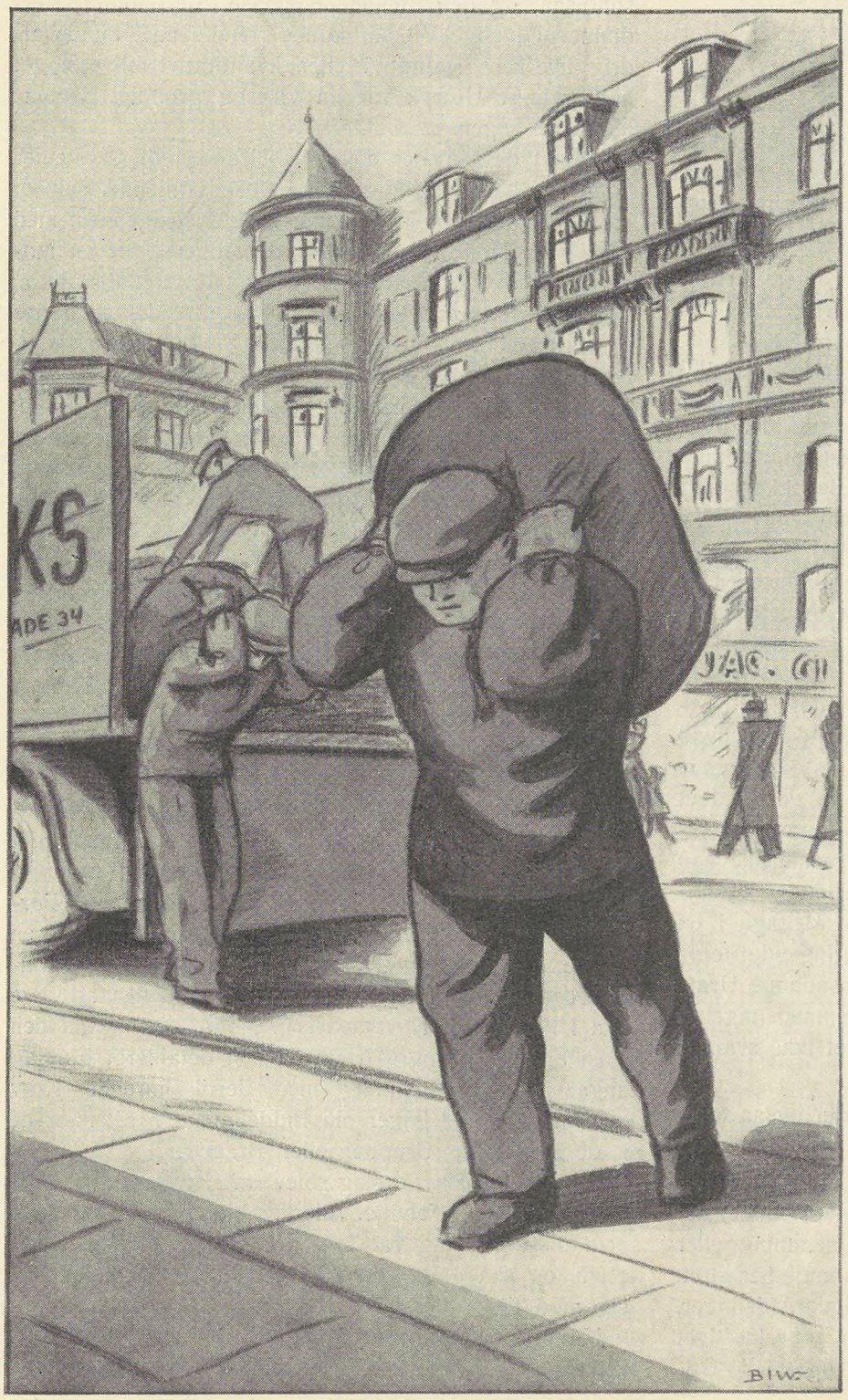
Dansk Arbejder

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 2 31.–1. 1936 41. Aarg.

Koksafbæreren.

I Lastbilen staar de paa Række,
de stopfulde sortbrune Sække,
vi véd, hvad der rummes i hver,
det er nogle sorte Krabater,
de ligner fuldstændig Soldater
i Abessiniens Hær.

Det bedste Værn mod en Vinters
Kulde, er Kokes og Cinders,
og her kommer Værnet pr. Bil,
hvor Kamre og Kældre er tomme,
kan ingen mer velkommen komme,
saa Bilen modtages med Smil.

Og Afbæreren smider Frakken
og Jakken, med Sækken paa
Nakken
han gaar ad Trappe og Gang,
og uanset Vejret og Føret,
saa mister han aldrig Humøret,
men fløjter sin muntreste Sang.

Han kommer i Frostvejr og Kulde
med Sækkene stoppende fulde,
og hver, som har Varme behov,
modtager med vidtaabne Arme
et Vognmandslæs hyggelig Varme:
»Dèr kommer vor Ven, gudskelov!«

Aage Hermann.

URAFSTEMNING

I disse Dage foregaar der rundt om i Forbundets Afdelinger, af Hensyn til den paa vort Forbunds sidst afholdte Kongres vedtagne Urafstemningsordning, en Fordeling af Afdelingernes Medlemmer i Grupper eller Brancher, saaledes at naar Urafstemning over et eller flere Forslag skal finde Sted, har vort Forbund sit Stemmeapparat i Orden, hvorunder kun de af Forbundets Medlemmer, der er direkte interesserede eller medinteresserede i Afgørelsen af foreliggende Forslag, faar Adgang til at øve deres Indflydelse paa Forslagets Skæbne.

Urafstemningsprincippet er i og for sig ikke nyt indenfor vort Forbund. Det har været anvendt ved forskellige Lejligheder og paa forskellig Maade under skiftende Konfliktsituationer. Der har været Tilfælde, hvor samtlige Forbundets Medlemmer havde Adgang til at deltage i Urafstemningen, og Tilfælde, hvor kun visse Dele af Forbundets Medlemmer havde Adgang til at deltage i saadan Afstemning.

Ingen af disse Urafstemningsmetoder har været tilfredsstillende.

I det første Tilfælde, hvor det drejede sig om Afstemning ved samtlige Forbundets Medlemmer, var der en meget betydelig Del af Medlemmerne, der ligefrem nægtede at deltage i en saadan Afstemning, med Henvisning til, at den foreliggende Sag slet ikke gjaldt deres specielle Løninteresser. En Havnearbejder trykkede sig saaledes ved at skulle være med i en Urafstemning om en Lønsag, der kun angik Jernindustrien eller en eller flere andre større Grupper af Arbejdere indenfor vort Forbund, der intet havde at gøre med Havnearbejde, og omvendt har Jernindustriens Arbejdere undslaaet sig ved at være med i Urafstemning om Bygningsarbejdernes Lønvilkaar og saa fremdeles, hvad der jo har sin naturlige Forklaring i tilstedeværende Mangel paa fagligt Slægtskab, og selvom det med et vist Skin af Ret kunde hævdes, at samtlige Forbundets Medlemmer i en Situation, hvor der maaske kan blive Tale om Ekstrakontingent til Konfliktens Financiering, ogsaa maa have Adgang til at deltage i en saadan Urafstemning, fordi Financieringsudgifterne vil ramme alle Medlemmerne, saa har saadanne Urafstemninger altid vist en saa ringe Stemmedeltagelse, at det med Rette kunde siges, at den slet ikke svarede til sit Formaal.

Men indenfor de enkelte Brancher er der ogsaa forekommet Tilfælde af Urafstemning.

Efter de tidligere gældende Regler om Delegeretmøder kunde et saadant Delegeretmøde bestemme, om et Overenskomstforslag skulde til Urafstemning eller ikke, og i flere Tilfælde er Urafstemning besluttet. Forslaget blev da sendt ud til samtlige Afdelinger, der mentes at have Medlemmer beskæftiget indenfor den paagældende Branche, og med Opfordring til Afdelingerne om at drage Omsorg for, at de Medlemmer, som var henhørende under den paagældende Branche, fik Adgang til at afgive deres Stemme. Afdelingsledelserne var i saadanne Tilfælde stillet i en meget vanskelig Situation, idet det i blandede Afdelinger selvfølgelig var meget vanskeligt paa staaende Fod at skille saadanne Medlemmer ud, der maatte siges at være henhørende under den foreliggende Afstemningsbranche. En saadan Udskillelse skulde ske med meget kort Varsel, og maatte jo altid blive saa som saa, og den Stemmedeltagelse, der under saadanne ugunstige Vilkaar kunne fremkomme, kunde aldrig hverken kvalitativt eller kvantitativt blive noget helt gyldigt Udtryk for en virkelig grundig Bedømmelse af Sagen.

Uagtet de saaledes anvendte Urafstemningssystemer langt fra kunde siges at være tilfredsstillende, selvom vort Forbund jo nok har kunnet slide sig igennem med dem gennem Aarene, saa var de alligevel for en moderne ledet Organisation i det lange Løb ret uholdbare, og da Forligsmandsloven for et Par Aar siden ændredes og fik optaget en Bestemmelse om *fælles Afstemningsregler,* var det ikke længere muligt for vort Forbund med sit store Medlemstal at betjene sig af de hidtidige, mangelfulde Urafstemningsmetoder, thi bl. a. under Fællesafstemningerne med andre Fag vilde vort Forbund udsætte sig for en berettiget Kritik ved at møde op med et mere eller mindre vilkaarligt tilvejebragt Stemmetal, der under Hensyn til Forbundets store Medlemstal, meget vel kunde tænkes at blive udslagsgivende til den ene eller til den anden Side for det samlede Afstemningsresultat, og da der i 1934 skulde være Fællesafstemning over det da foreliggende Forligsforslag, maatte vort Forbunds Hovedledelse da ogsaa skride til en Opgørelse over Antallet af de Medlemmer, der rundt om i Afdelingerne var medinteresseret i det foreliggende Forligsforslag, for at Hovedledelsen paa Grundlag deraf kunde afgive sit Votum for eller imod det foreliggende Forligsforslag.

Men, som det vil forstaas, var dette en Foranstaltning, som Hovedledelsen kunde foretage i en snæver Vending, og hvor der ikke forelaa andre Muligheder, men som selvfølgelig ikke var til at bygge paa i Fremtiden. Hovedledelsen mødte derfor paa den sidst afholdte Kongres frem med et detailleret Forslag angaaende Urafstemning med dertil hørende Krav overfor vore Afdelinger om Inddeling af Medlemmerne i de respektive Grupper eller Brancher.

Hovedledelsens Forslag blev af Kongressen mødt med meget stor Velvilje. Alle var klar paa, at der gennem disse Forslag var raadet Bod paa et længe følt Savn, og saa godt som ikke een eneste Røst hævede sig mod disse Forslag.

Nu er Forslagene vedtaget og skal praktiseres, og ved den Medlemsfordeling, der nu i disse Dage foregaar

rundt om i vore Afdelinger, anmoder vi hvert enkelt Medlem om at være Afdelingsledelsen behjælpelig med at faa sig placeret saaledes, at en eventuel Afstemning kan komme til at foregaa under saa tilfredsstillende og betryggende Former som vel muligt.

Vi er en stor og indflydelsesrig, faglig Organisation her i Landet, og vi maa have Administrationen af vore faglige Interesser lagt i et solidt og uangribeligt Leje, ikke mindst paa det heromhandlede Omraade, hvor det kan komme til at dreje sig om Fællesafstemning sammen med helt andre Fag. Det er altid meget vigtige Interesser, der staar paa Spil ved saadanne Afstemninger. Det kan betyde Krig eller Fred i Erhvervslivet, og ingen er tjent med at være udsat for en Arbejdskrig og dens Virkninger som Følge af slette Administrationstilstande i Afstemningsforholdet i de Organisationer, der ved saadan Lejlighed deltager.

Dette Synspunkt har vort Forbund ogsaa slaaet til Lyd for indenfor De samvirkende Fagforbund ud fra den Betragtning, at lige saa vel som der indenfor det enkelte Fag skal være Orden i Afstemningsforholdet, maa en tilsvarende Orden ogsaa finde Sted mellem de Organisationer, der kan komme til at deltage i en Fælles-Afstemning, hvilket praktisk talt vil sige samtlige faglige Organisationer i Danmark, fordi de alle — Tid efter anden — er med oppe i en eller anden stor Lønsituation. Et Repræsentantskabsmøde i De samvirkende Fagforbund, der blev afholdt for et Aars Tid siden, indsaa ogsaa fuldt vel Nødvendigheden heraf og nedsatte et Udvalg til Undersøgelsen af hele dette Spørgsmaal, med den Opgave at stille Forslag paa et kommende Repræsentantskabsmøde om fælles Afstemningsregler for samtlige Fag, saavel indenfor som udenfor De samvirkende Fagforbund. Om dette Spørgsmaal har Udvalget holdt en Række Møder,og kunde glædeligvis praktisk talt enstemmigt paa et Repræsentantskabsmøde i De samvirkende Fagforbund, der blev afholdt for et Par Maaneder siden, forelægge et Forslag til fælles Afstemningsregler, ogsaa indeholdende Regler om et nærmere Samarbejde mellem beslægtede Fag under forekommende Overenskomstsituationer. Forslaget, som vi nedenfor gengiver, blev af Repræsentantskabet saa godt som enstemmigt vedtaget:

Ved Fællesafstemninger over Overenskomstforslag foretages Afstemningerne efter følgende Regler:

1) Forslaget udsendes til Urafstemning ved, at der i de respektive Forbund indkaldes til Generalforsamling, Klubgeneralforsamling eller Møde med de Medlemmer, Overenskomsten omfatter. Afstemningen skal foregaa hemmeligt og skriftligt. Hvor Medlemstallet er saa stort, at Lokalevanskeligheder gør sig gældende, eller andre Afstemningsvanskeligheder foreligger, kan det vedkommende Forbund træffe særlig Aftale med den eller de paagældende Afdelinger om andet Afstemningsarrangement, dog saaledes at forsvarlige Afstemninger finder Sted.
2) Er den samlede Stemmedeltagelse ikke over 50 % af de stemmeberettigede, kan en indenfor det paagældende Forbund dertil kompetent Forsamling afgøre Sagen ved almindelig Stemmeflerhed. Ved Fællesafstemning om Overenskomstforslag, der ikke fremkommer fra Forligsinstitutionen, er de kompetente Forsamlingers Stemmevægt lig med den samlede Stemmeprocent, som ved Urafstemning er opnaaet indenfor de i Fællesafstemningen deltagende Fag med over 50 % Stemmedeltagelse.
3) Forud for hver Fællesafstemning træffer De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, i Forening med Repræsentanter for de paagældende Forbund, Bestemmelse om, i hvilken Udstrækning de til de paagældende Fag hørende Medlemmer i Henhold til det foreliggende Afstemningsforslag kan deltage i Afstemningen.
4) Indenfor alle Forbund og disses Afdelinger maa, af Hensyn til Urafstemningerne, efter Ledelsernes bedste Skøn, foretages en til de foreliggende Overenskomster svarende Deling af Medlemstallet, herunder ogsaa medtaget eventuelle arbejdsløse. Forbundet er forpligtet til i god Tid forud for Afstemningerne at underrette De samvirkende Fagforbund om det talmæssige Resultat af denne Deling af Medlemmerne.
5) Forud for Overenskomsternes Opsigelsestid afholdes et Møde for Organisationernes Repræsentanter, hvor der skal finde Drøftelse Sted af den almindelige Overenskomstsituation samt forberede Samvirken om Spørgsmaal, der kan have speciel Interesse for de enkelte Grupper og Industrier.

Det vil nu blive de tilsluttede Organisationer, der i den kommende Tid skal tage Stilling til dette Forslag for at opnaa den Ensartethed under Fællesafstemningerne, som hører med til god Fagforeningsadministration.

Hvordan de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Fag, som ogsaa har deltaget i Udvalgsforhandlingerne, vil stille sig til Sagen, kan intet bestemt siges om i dette Øjeblik, men de fra disse Organisationer fremmødte Repræsentanter udtalte sig næsten alle til Gunst for Sagen, i hvert Fald var der ingen, der gik positivt imod.

Ved Tilslutning til Urafstemningsprincippet har de danske faglig organiserede Arbejdere tilkendegivet deres Vilje til at være medbestemmende om de Arbejdsvilkaar, Erhvervslivet mener at kunne byde dem. Det er kun et naturligt, forstaaeligt og rimeligt Krav, der her fra den Enkeltes Side er stillet, et Krav, som ogsaa har sin Begrundelse i Nødvendigheden af den tættest mulige Samhørighed mellem Organisationsledelserne og Medlemmerne, der ikke mindst i de i politisk og økonomisk Henseende urolige Tider, vi gennemlever, er ekstra paakrævet, for at det Værn, vore Organisationer skal give deres Medlemmer, ikke skal være gnavet af nogen Mistillidens Orm overfor Organisationsledelser, der i og for sig kun vil det bedste, men som paa Grund af Udnyttelsen af en dem af Medlemmerne selv tillagt Beføjelse i Afstemningsspørgsmaalet er kommet i Miskredit hos et større eller mindre Antal af disse.

Med det Udviklingstrin, de danske Fagorganisationer for Tiden staar paa, og med den Organisationsmodenhed, de har erhvervet sig, kan der ikke herske nogen Tvivl om, at Urafstemningsprincippet — gennemført under forsvarlig Administration — maa være det Grundlag, hvorpaa Arbejderne i den nærmeste Fremtid maa basere deres Indflydelse, hvad angaar deres Løn- og Arbejdsvilkaar, og vort Forbund har ved at give Tilslutning til dette Princip stillet sig i Række.

A.

Vi har ikke Raad til det.

I en Nytaarsartikel, som K. d. F.s Medlemsblad, »Vort Folk«, bringer, udtaler Form. Kristen Jensen følgende: »Vi maa haabe, at Fagforeningerne maa have Raad til at behandle K. d. F.s Medlemmer, som de selv ønsker at blive behandlet«.

Med denne Udtalelse, der fremkommer i den omtalte Artikel efter en Omtale af det mellem de faglige Organisationer og K. d. F. bestaaende Forhold, menes der formentlig, at Medlemmerne af de faglige Organisationer i det nye Aar skulde opgive deres hidtidige Opfattelse vedrørende Medlemmerne af K. d. F.

Uden at harcellere over det Sindelag, som Stifterne og Lederne af K. d. F. vil tillægge denne Sammenslutning, kan den omtalte Udtalelse godt betegnes som et fromt Ønske, men ikke alle fromme Ønsker gaar i Opfyldelse. Og lad det være sagt med det samme, at de faglige Organisationer ikke har Raad til at opfylde Ønsket, fordi der derved vilde ske en Legalisering af K. d. F. som Organisation paa lige Linje med andre bestaaende Arbejderorganisationer her i Landet, hvad der, naar Hensyn tages til K. d. F.s Opbygning og hidtidige Virksomhed, vilde være ganske forkert.

K. d. F. bestaar, som enhver ved, ikke alene af Arbejdere, men tillige ogsaa af Arbejdsgivere, og selv om det oprindeligt var Meningen, at det kristelige Sindelag, som begge Kategorier af Medlemmer paastaas at være i Besiddelse af, skulde virke formidlende paa de Divergenser, der eventuelt kunne forventes at opstaa mellem Arbejder og Arbejdsgiver, som hver for sig repræsenterer Sælgeren og Køberen, og de med disse naturligt forbundne Opfattelser af, at det enten gælder om at opnaa det meste for Varen eller modsat at erhverve sig Varen til den billigst mulige Pris, saa er det dog en Kendsgerning, at de kristelige Arbejdsgivere ingenlunde lader sig paavirke af den Idé, der som omtalt er nedlagt i Bevægelsen K. d. F., men tværtimod ikke undser sig for at udnytte et tilpas ydmygt Sindelag hos Arbejderne til at trykke Lønnen ned til det mindst mulige, hvad K. d. F.s Medlemsblad mangfoldige Gange ved Indlæg fra begge Parter har ført Bevis for. Og dertil kommer yderligere den Kendsgerning, at Medlemmer af K. d. F. mange Gange har optraadt som Forræddere overfor andre organiserede Arbejdere ved at udføre blokeret Arbejde for den Underbetaling, der var Anledningen til, at de organiserede Arbejdere forlod Arbejdet, og at Ledelsen for K. d. F. ikke undser sig for at medvirke til Oprettelse af Overenskomster, hvori Lønnen for det paagældende Arbejde, hvorom Aftalen gælder, ligger endog i visse Tilfælde, betydeligt under, hvad der er gældende for tilsvarende Arbejde, om hvilket de faglige Organisationer har opnaaet Overenskomst.

Opfyldelsen af det Ønske, som Formanden for K. d. F. fremsætter i sine Nytaarsbetragtninger, vilde betyde, at de faglige Organisationer fuldkomment skulde ændre de Synspunkter, der hidtil inden for disse har gjort sig gældende i Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver, og at alle gennem Aarene indvundne Erfaringer skulde kastes over Bord, hvilket vilde være en saa utrolig Handling, at end ikke den, der tænker lavest om Organisationerne, vilde tiltro dem noget saadant.

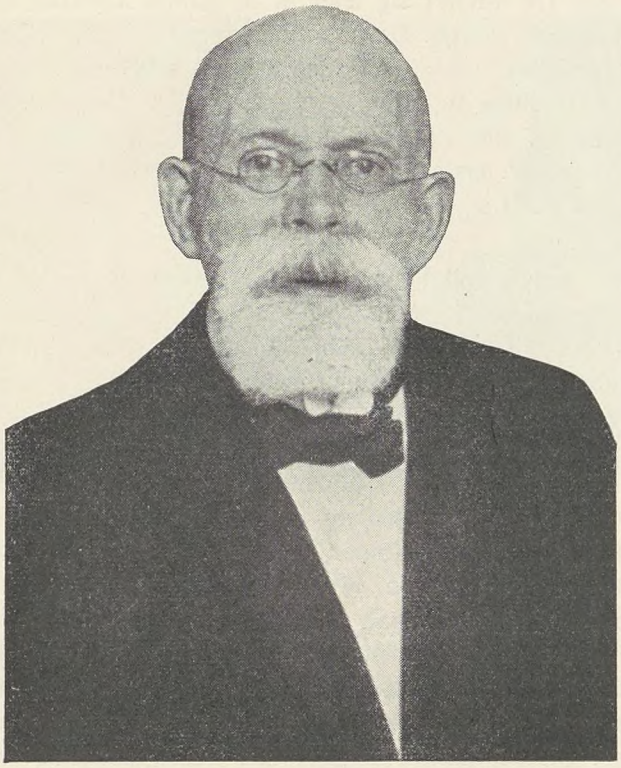
K. d. F. har heller intet som helst Krav paa den ønskede Imødekommenhed fra de faglige Organisationers Side, der i denne Bevægelse maa se et Forsøg paa at splitte den Enhed, som altid har præget den danske Arbejderbevægelse, baade fagligt og politisk fra dens første Dage. Ganske vist har K. d. F.-Bevægelsen ikke opnaaet Tilslutning fra Arbejdernes Side af nævneværdig Betydning, og er derfor ganske uden Indflydelse i faglig Henseende, højst har Bevægelsen opnaaet at skade det Faatal af Arbejdere af den ene eller anden Art, der har ladet sig paavirke eller forlede af en religiøs Opfattelse til at betro K. d. F. deres Skæbne. Som Følge heraf maa de faglige Organisationer i Fremtiden som hidtil bekæmpe K. d. F.-Bevægelsen udfra ganske samme Forudsætninger og med samme Midler, som enhver Bevægelse, der tilsigter Splittelse og dermed en Nedsættelse af den danske Arbejderklasses Aktionsevne, bliver bekæmpet med.

Hvert eneste Fremskridt, organisatorisk, politisk, lønmæssigt og kulturelt, som den danske Arbejderklasse har opnaaet, er en Følge af dens enige Kamp gennem fælles Indsats og Solidaritet eller ved klog Udnyttelse af den Magt og Indflydelse, som er Frugten af forudgaaende Kampe, og ad denne Vej agter vi at fortsætte. Og derfor har Organisationerne ikke Raad til og heller ingen Vilje til Anerkendelse af Bevægelser, der erfaringsmæssigt har vist at føre den modsatte Vej.

R—dt.

DE GAMLE KÆMPER FALDER

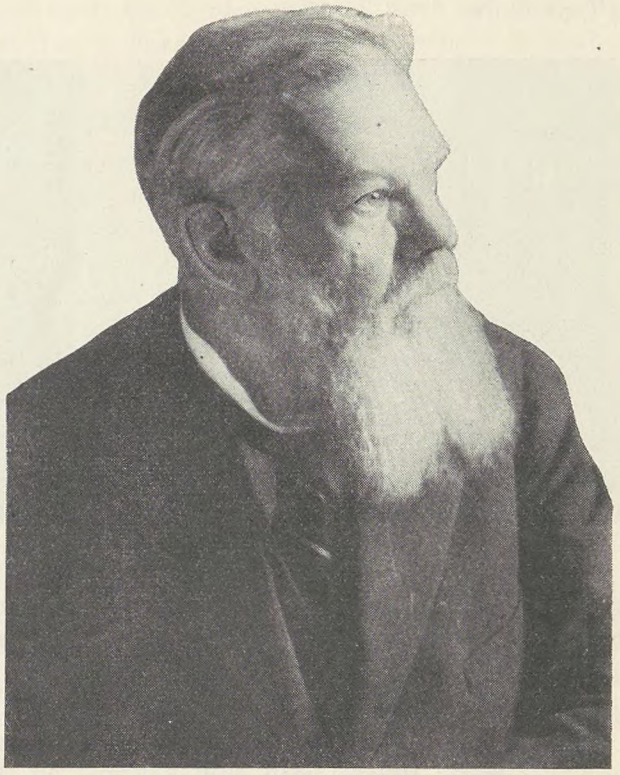
EMIL WIINBLÆD

Den Kæmpestamme og den Kæmpekrone,
som giver Skovens mindste Vækster Læ,
og i hvis Løv gaar Suset af den Tone,
som tvang en Urets Overmagt i Knæ,
har disse Mænd i Brydningstiden værnet,
og værnet om, da den var spæd og svag,
hver Snylter har fra Træets Rod de fjernet
med haarde Hænder og med Økseslag.

Nu bærer Træet Frugt til sultne Munde,
det skærmer over smaa og svage Hjem,
som uden Læ og Ly vil gaa til Grunde,
og ved dets Rod en Ungskov kan gro frem.
Men de, der plantede den spæde Stamme,
er trætte af den lange Arbejdsdag,
en Ild gaar ud, som Aftenrødens Flamme,
der slukkes bag de blide Bakkedrag.

F. J. BORGBJERG

Men som et Morgengry den atter tændes,
thi Ungdom tog de Gamles Ild i Arv,
og paa vor Vækst og Fremgang skal det kendes,
at sund er Grenens Frugt og Træets Marv.
Ved gamle Kæmpers Grav skal ingen klage,
thi deres Aand var kampglad, karsk og stærk,
den kræver kun, at vi, der blev tilbage,
af al vor Evne øver deres Værk.

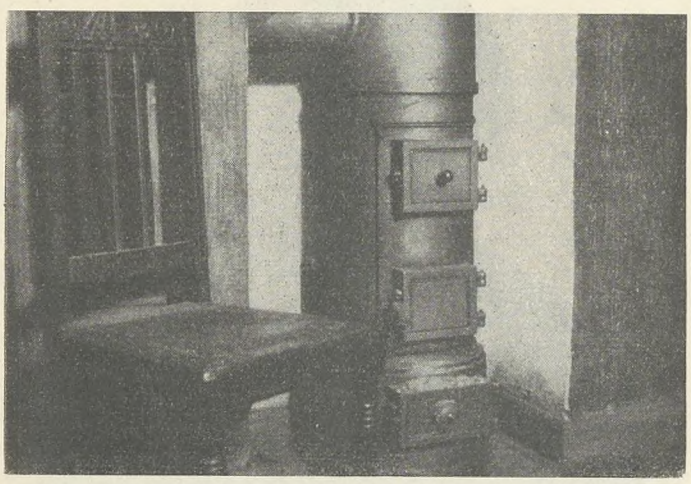
Alt, hvad de evnede, har os de skænket,
de sled sig ud i Kamp for vore Krav,
og derfor bliver røde Faner sænket
af haarde Hænder over deres Grav.
Det sukker tyst og tungt i Løv og Stamme,
og vi vil trofast værne deres Ry,
vi jorder dem i Kvæld og Solfaldsflamme,
vi øver deres Værk i Dagens Gry.

Aage Hermann.

JEG BEBOR ET KARLEKAMMER

OG ER UFORSKAMMET NOK TIL AT VÆRE UTILFREDS MED DET

Vi kender allesammen det danske Bondeland. Mange af os har vores Rod derude, vi nyder vor Sommerferie dér, og ikke mindst kender vi Bondens Tilværelse fra Litteraturen.

Skønt og smilende kan Landet en Sommerdag brede sig for vore Øjne. Festlig lyser de gamle Bindingsværksgaarde med de hvide Tavl i Bindingsværkets sort aftegnede Træværk op i Landskabet. Jævnt omkring rejser statelige, nybyggede Gaarde sig med Stuehuse af røde Sten og Tegl, med frodige Haver og Veranda foran, der fylder Billedet med bred Velstand og Herskabelighed. Bagved ligger Udlængerne i Cement, Træværk, Blik og Tjærepap.

Vort Formaal er dog ikke at fordybe os i denne for vort Emne ydre saare tiltalende Ramme, men derimod at forsøge et Kig indenfor Murene. Det er det Bosted, der tildeles Landbrugets Arbejdskraft, de saakaldte Karlekamre, vi søger. At det er noget betydningsfuldt forstaar man, naar Landbruget beskæftiger over 100,000 unge Mennesker, der bor paa Gaardene og erholder Logi som en Del af Lønnen.

At beskrive Karlekammeret er ikke saa ligetil, da de er forskellige fra Gaard til Gaard. Men der findes forskellige Hovedgrupper af Karlekamre, som vi kan skelne imellem.

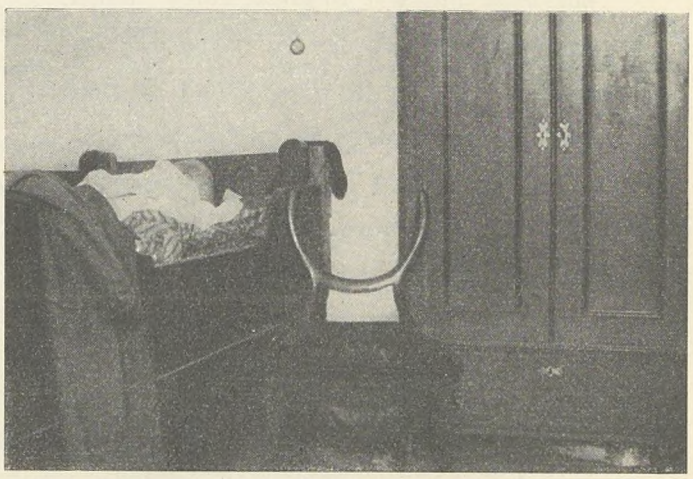
Der er Kamre med Kakkelovn, hvormed dets Beboer saa selvfølgelig maa lade sig nøje, som Soverum og Opholdsrum. Dernæst er der Kamre uden Kakkelovn — som det mest almindelige — hvor man i sin Fritid for det store Flertal af Ungdommens Vedkommende paa Gaardene, maa opholde sig i Bondens Dagligstue, medens man andre Steder, det gælder især de større Gaarde, har en Fællesstue, saakaldt Folkestue, at opholde sig i.

Den første Gruppe finder man nærmest paa Herregaardene. Her, som paa saa mange andre Omraader, er Herregaardene bedre med Tiden end Bøndergaardene. Det gælder Arbejdsforhold, Arbejdstid o. s. v., hvorimod Lønnen er nok saa høj paa Bøndergaardene.

En egentlig Gruppe for sig selv er Hullerne, d. v. s. Kamre, der er meget forældede. De er mørke og skumle og i et og alt ulovlige, og der findes desværre mange — alt for mange — af dem rundt omkring i Landet endnu. De knytter sig især til de gamle idylliske Bindingsværksgaarde. De har altid fast Gulv, har et elendigt Vindue, maaske endda et lille Staldvindue. Væggene er skøre og fulde af Huller, Loftet er utæt, saa Fouragen, der ligger ovenpaa, til Stadighed drysser ned. De er saaledes, at Bonden vil betænke sig paa at lukke et Læg Smaagrise derind, da de ikke vil kunde trives der.

Ret selvfølgeligt skulde man jo mene, at Karlekammeret fandtes i Stuehuset, som den Bygning, der er beregnet til Menneskebolig. Men det er slet ikke Tilfældet. De fleste Karlekamre findes endnu ude i Staldbygningen, og ret almindeligt er det, at man maa passere igennem Stalden for at komme ind i Karlekammeret. Nogle Steder er der bleven Plads til Karlen oppe paa Stuehusloftet, medens det er meget talende, at man næsten aldrig finder, at Karlen bor i et regulært Værelse i Stueetagen. Karlekammeret er noget underordnet, som der maa findes Plads til, hvor det bedst kan byde sig. Det er et tragisk Træk i vor Udvikling, at Mennesket helt skubbes i Baggrunden, som kun noget strengt nødvendigt, medens Dyrene kan sole sig i Stalde, der er bygget saa hensigtsmæssig som mulig for deres Velbefindendes Skyld.

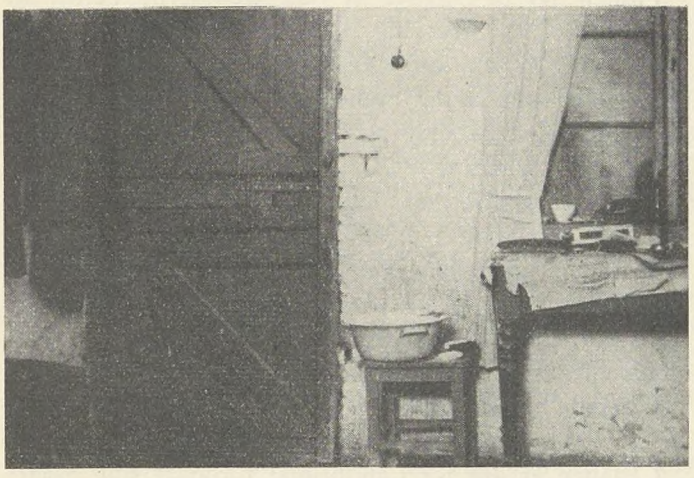
Kommer vi saa indenfor, finder vi, at Gulvene for det meste er af fast Materiale (Cement) og ikke af Træ. Væggene er kalkede, kun sjældent limfarvede, Loftet er Bræddeloft og Bjælker — Gibsloft er noget utænkeligt.

Bohavet, hvoraf Sengen er det vigtigste, bestaar altid af gamle, kasserede Stumper fra Stuehuset. Stole, der kan mangle baade et Ben og Ryggen, og Borde, der af nogle Brædder, lige er tømret fast opad Væggen — Sengene, hvoraf hver Mand dog har sin, er ligeledes gamle, klodsede »Kaner«, der er redt op med løst Halm i Bunden, og tykke, uldne Dyner, der er saa

tunge, at de er ved at kunne kvæle en Mand og dertil indeholder Bakterier fra de to forrige Generationer. Et naturligt Møbel som et Klædeskab til at hænge sit Tøj ind i, hører ikke med til Bohavet, det maa Karlen selv føre med sig. Luksus som Divan og deslige eksisterer kun udenfor Karlekammerets Vægge.

Men ogsaa Renholdelsen af Karlekammeret er præget af den samme Tankegang, der gaar igen

i alle Bondens Forhold til sine Folk. Den kan være meget tilfældig og afhænger af, hvor travlt man har andre Steder paa Gaarden. Almindelig Renlighed med renvaskede Gulve, rene Gardiner og blanke Vinduer kendes meget sjældent. Derimod bruger man tiere at gaa ind i Kammeret med Træsko paa, og hvad skal man gøre andet, hvor man har Stalden eller den aabne Gaard lige udenfor sin Dør? Finfølende vænner man sig snart af med at være.

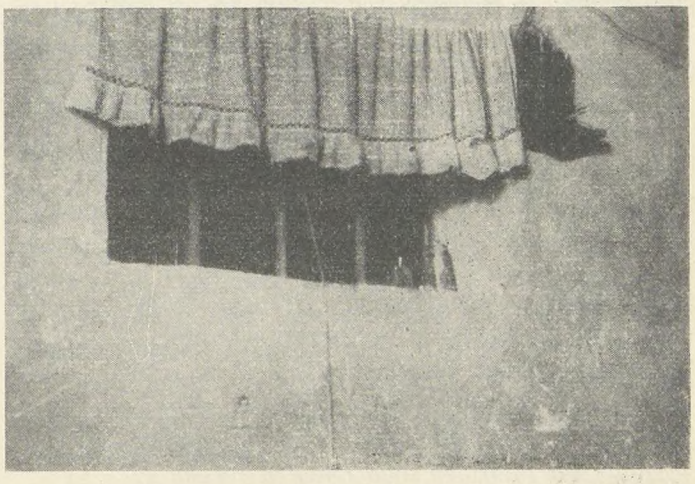
Det er lidt om Gennemsnitskarlekammeret, og ligesom der findes glædelige Undtagelser, findes der ogsaa Afvigelser til den anden Side. Under et Besøg hos en Ven observerede jeg nogle fede Edderkopper, der sad og hyggede sig i Vinduets Trækgardin, men det var ikke hele Besætningen. Nej, mine Kammerater — de boede tre dér — viste mig, hvorledes der i Folderne af samme Gardin vrimlede med Ørentviste. Og de var ikke dér alene, de var alle Vegne, de var ikke til at komme til Livs. Nogle Steder sker Belysningen ved gamle udrangerede Lamper fra Stuehuset, fra hvis Beholder Petroleum driver ud over Bordet, eller ogsaa anvendes den samme Lygte, som bruges i Stalden, gennem hvis røgsværtede Glas Lyset næsten ikke kan finde ud.

Det er klart, at under saadanne Forhold taber Kammeret den etiske Værdi. Hvad kunde der ikke skrives om det, der er Resultatet af disse, saa elendige, hyggeløse og uhygiejniske Kamre? Efter en lang Dag, maaske i Regn og Blæst, kommer Karlen hjem. Hvad indbyder Karlekammeret da til andet, end at smide sig paa Ryggen i Sengen og lade syv være lige? Her ligger Folkene under Sygdom; tidt i stærk Kulde og Gennemtræk fra Utætheder i Døre og Vinduer. Og her faar Tjenestedrengene deres første moralske Knæk i Samværet med Karlene — som de gerne vil ligne — og hvor netop i disse Omgivelser efter det haarde Slid om Dagen animerer til stærke Affekter. Her bliver ikke Plads til nogen Kulturtilegnelse, og disse Bosteder er med til at gøre Landbrugsarbejdet saa ildeset, som det er hos Ungdommen. Naa — det skal siges til Bondens Retfærdiggørelse, at disse Kamre slet ikke er beregnet til et Sted, hvor Karlen skal opholde sig. Meningen er jo, at Karlen i sin Fritid skal have sit Ophold inde i Stuen, hvor han forøvrigt ikke altid er videre velset, da Bonden helst vil have sit Privatliv i Fred for at kunne nyde baade Familiens Selskab og mere materielle Goder uden at være forpligtet til at dele med andre.

Her har vi et Dobbeltspil i Bondens Tilværelse, hvor hans Sparsommelighedsmentalitet fra forrige Aarhundrede og saa den nye Tids Arbejdsgivertankegang støder sammen. Det beror nærmest paa en Slags Uforstand fra Bondens Side. Dette, at Folkene skal have Kakkelovn paa Værelset og brænde Lys sammesteds, er ham lige saa fjern som en Rejse til Maanen.

Men i disse nye Tilstande, hvor Bonden og hans Folk fjerner sig mere og mere fra hinanden, opstaar der et Tomrum i Folkenes Tilværelse. Deres Fritid bliver delvis værdiløs i den kolde Aarstid, da de Interesser, der kan dyrkes i Bondens Stue er meget begrænsede, ligesom det at være i Stue sammen med en Husbond, man ikke har noget tilfælles med, føles som en Tvang. Derfor ønsker Folkene lige saa vel som Bonden en Ændring i det nuværende Forhold — men se naar det bliver til noget. Hvorfor finder man sig i det?

Den største Grund hertil er vel den, at man aldrig har kendt andet; dernæst det individuelle Forhold, som endnu bestaar mellem Bonden og Folkene. Og ikke mindst det Ubehag, der føles ved at blive stemplet som en mindre flink Karl, eller som en utilfreds Fyr,

og Frygten for muligt at mangle Plads kan være afgørende. Ogsaa det, at man ikke selv er klar over Forholdenes Taabelighed, og ikke kan faa sig samlet sammen til en enig Optræden for Forbedring af Forholdet kan være medvirkende hertil.

Og som ovenfor anført, ser Bonden paa det som en Ondskabsfuldhed eller Uforskammethed overfor ham, naar der udtales Utilfredshed med Kammeret.

Mere Forstaaelse har han ikke af Udviklingen; længere er vi ikke kommet.

Dette er altsaa et Stykke af Bondekulturen, men ikke den almindelig kendte, den lurmærkede. Og selvom der findes glædelige Undtagelser, saa er dette ovenfor beskrevne dog Bagsiden til vort smilende og kønne Bondeland med lige saa kønne Gaarde, og til det verdensberømte, danske Landbrug.

Kravet er derfor, lad os faa Værelser, der er værdige for Mennesker at bo i, Værelser, der svarer til Gaardenes Ydre. *Sv . . en.*

„FYRET"

Han kommer paa Trappen med slæbende Skridt
og tager saa langsomt i Døren.
Hans Blik er ej frejdigt til Kone og Børn,
som ellers, naar endt er den daglige Tørn.
Hun ængstes, men taler dog ikke derom.
— en arbejdsglad Næve, som atter er tom.

Man sagde det venligt, beklaged' det triste,
at Driften blev omlagt, saa han maatte miste
sin Plads. Der er kommet en helt ny Maskine,
og den tager Brødet fra dig og fra dine,
den er mere billig end barkede Næver,
og Smørelse kun af sin Herre den kræver.

Nu venter dem atter de sorgfulde Dage,
hvor Hjemmet skal ribbes og sættes tilbage.
Og Drømmen om 8 Dage ved Stranden
med Kone og Børn — h a n rynker blot Panden,
h u n tørrer en Taare — den Drøm er forbi
om Solskin og Sommer ved Strand og ved Sti.

Der grubles og tales af Vismænd paa Tinge,
om hvordan man Fremgang til Folket skal bringe,
om Børnenes Antal, der svinder og svinder
blandt ledige Mænd og blandt udslidte Kvinder.
Naar blot man det rigtige Middel kan finde,
vil Antallet stige, Bekymringen svinde.

Naar Storbyen vaagner, bli'r Børnene bragt
til Plejehjem klædte i Fattigmands Dragt.
De søvnige Smaa brutalt rives op
af Søvnen, og træt er hver spæd lille Krop.
Mor elsker de Smaa, men I kan vel forstaa
i Slid paa Fabriken maa Glæden forgaa.

Den Lov, som skal føre til Samfundets Vækst,
er let nok at skrive, og her er den Tekst:
Kast ikke om Fattigmands Lykke med Terning,
giv hver, som vil virke, en hæderlig Gerning.
Naar 100,000 paa Gaden ej staar,
Befolkningen stiger, og fremad det gaar.

H. B. N.

ARBEJDETS PLAN OG LANDBRUGET I HOLLAND

Det socialistiske Arbejderparti og Fagforbundenes Landsorganisation i Holland afholdt den 26. og 27. Oktober 1935 en Kongres, hvor den af en Kommission udarbejdede Arbejdets Plan blev vedtaget.

Planen har til Opgave at vise Arbejderne Vejen, ad hvilken de kan hæve sig op af Krisens Dyb. Naturligvis kan Krisen kun overvindes internationalt, men ogsaa nationalt er det muligt at skaffe en stor Del af de Arbejdsløse Arbejde og bygge Erhvervslivet op paa et sundere Grundlag.

I Planen angives, at det er muligt at skaffe 150—200,000 Arbejdere i Arbejde igen. Hertil kræves, at Staten i 3 Aar stiller 200 Mill. Gylden til Raadighed hvert Aar. Disse Beløb skal anvendes til Udførelse af store Arbejder. Derved forøges Købekraften, og Industrien vil kunne beskæftige et stort Antal Arbejdere.

I denne Artikel vil vi kun beskæftige os med den Del af Planen, der drejer sig om Landbruget.

I Planen er der for Landbruget forudsat som Maal: Udvidelse af Eksistensmulighederne for alle arbejdende i Landbruget.

I den første Tid vil det være nødvendigt at sikre Bønderne en bestemt Pris for Produkterne; men samtidig maa Forpagtningsafgifter og Prioritetsrenter formindskes, for at Grundejere og Pengeudlaanere ikke skal stikke for meget af Driftsudbyttet i deres Lomme.

Det vil ikke være muligt at garantere en bestemt Pris for alle Produkter; men skelner derfor i Planen mellem Produkter med garanterede Priser og Produkter med frie Priser.

Regeringen skal for »Garantiprodukternes« Vedkommende enten garantere Pris eller Afsætning.

For at kunne dette er det nødvendigt, at der for disse Produkter hvert Aar fastlægges en Produktionsplan. Der maa beregnes, hvor meget af hvert Produkt kan aftages paa Hjemmemarkedet, og hvor meget der omtrentlig kan eksporteres til Udlandet. Denne Eksport vil delvis bestaa af Varer, vis Kvantum er garanteret ved Handelstraktater med andre Stater, og dels af en fri Eksport.

Som fri Eksport betegner man Produkter, der i Udlandet er særlig efterspurgt. Naturligvis vil dette kun være muligt, naar Eksporten monopoliseres under Statens Ledelse. Ved at Staten garanterer Pris og Afsætning for en Del af Landbrugsprodukterne, skal Driftsrisikoen formindskes.

Det maa antages, at de smaa Bønder og Gartnere er mindre modstandsdygtige end det store og mellemstore Landbrug. Derfor vil de smaa Landbrugere og Gartnere kunne avle forholdsvis flere »Garantiprodukter« end de øvrige. Den lille Bedrift er Planens svage Punkt. I Holland har 18,5 % af Bønderne og Gartnerne ikke mere end 10 ha Brugsjord. Indtil 20 ha er Procentdelen 38,1.

Smaabøndernes og de mindre Gartneres Kaar har

altid været daarlige. Kun ved deres Hustruers og Børns Medhjælp har de været i Stand til at opretholde Livet.

Denne Tilstand kan man naturligvis ikke lade vedvare. Men Prisen for Produkterne begrænses af Forbrugernes Købekraft.

De Klassefæller, der har opstillet Planen, har udmærket forstaaet, at den lille Bedrift ikke altid drives økonomisk og ej heller kan drives økonomisk.

Nu siges der i Planen, at naar Samfundet forpligter sig til at skaffe de ved Landbruget arbejdende en ordentlig Eksistens, maa det ogsaa kræves, at det leverede Produkt er saa godt og billigt som muligt.

Derfor foreslaar man en Forbedring af landbrugsfaglig Undervisning og forøget Oplysningsvirksomhed paa dette Omraade, ved Statens Foranstaltning.

Endvidere kræves det, at der ved fælles Anvendelse af Maskiner opnaas en Formindskelse af Omkostningerne i de smaa Bedrifter og en Forøgelse af disses Nettoudbytte pr. ha. Man haaber ved disse Foranstaltninger at gøre Smaabrugene mere økonomiske og mere konkurrencedygtige.

Naar det i Planen siges, at der skal garanteres den arbejdende Befolkning paa Landet en ordentlig Eksistens, saa tænkes der dermed ogsaa paa Landarbejderne. Disse Arbejderes Lønninger er saaledes som i de fleste Lande meget lave. Forskellen mellem Landarbejdernes Lønninger og den Løn, andre Fags Arbejdere oppebærer, er i Dag meget større end før Krigen. Dette erkendes ogsaa i Planen. Derfor hedder det:

»En Landarbejder tjener ved sit Arbejde med Jorden og ved lignende Arbejde langt mindre end Byens Arbejder tjener ved tilsvarende Arbejde. Denne Uretfærdighed maa fjernes med samtidig Hensyntagen til de højere Leveomkostninger i Byerne. Saa vel Bondens som Arbejdernes Arbejde maa betales ordentligt.

Lige saa lidt som man kan kræve af Arbejderne i andre Fag, at de skal arbejde for deres Kolleger for en Sulteløn, bør dette heller ikke kræves af Bønder og Landarbejdere«.

I en af Kongressen vedtaget Resolution kræves da ogsaa: Ydelsen af Statsstøtte og Sikringen af en garanteret Pris og Afsætning af Produkterne maa være forbundet med Anerkendelsen af et Minimallønssystem og yderligere Forbedringer af Arbejdsvilkaarene for Landarbejderne.

I Holland iværksættes der en stor Agitation for Planen. Ogsaa vor Landarbejderorganisation vil deltage i denne Agitation, og i de nærmeste Maaneder vil der blive afholdt mange Møder med Foredrag om Emnet: »Arbejdets Plan og Landbruget«.

P. Hiemstra.

MEDDELELSE FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

TIL SAMTLIGE TILLIDSMÆND

Til de nye Vedtægter, der nu er traadt i Kraft, og som i Løbet af kort Tid bliver tilsendt Afdelingsformændene sammen med Dansk Arbejdsmands Forbunds nye Love, skal vi gøre opmærksom paa, at de væsentligste Ændringer, der er sket, er følgende:

§ 5. Bestemmelsen om Overflytning mellem de forskellige Kontingentklasser er nu saaledes, at der er aabnet Adgang til Optagelse af nye Medlemmer i alle de tre forskellige Kontingentklasser og Overflytning mellem disse; men det er dog en Forudsætning, at Overflytning til en højere Understøttelsesklasse ikke kan finde Sted under Arbejdsløshed, men at dette først kan ske, naar Medlemmet har paabegyndt et Arbejde, for hvilket Lønnen berettiger ham til at overgaa til en højere Understøttelsesklasse.

Dog gør vi opmærksom paa, at Medlemmer, der overgaar til en højere Understøttelsesklasse, først erhverver sig Ret til Understøttelse i den højere Klasse efter at have betalt Medlemsbidrag i denne i 13 paa hinanden følgende Uger, dog tidligst naar der ialt er betalt Medlemsbidrag svarende til et Aars Medlemsbidrag i den højere Klasse.

For Medlemmer, der overgaar fra Kontingentklasse C. til Kontingentklasse A. er Ventetiden 26 Uger under tilsvarende Betingelser.

Ved Overflytning fra en højere til lavere Understøttelsesklasse nedsættes Understøttelsen straks fra Tidspunktet fra Overflytningen at regne.

§ 16, Stk. 3. Ved de nu gældende Understøttelser har alle Medlemmer af Kontingentklasse A. og C. faaet et Tillæg af 50 Øre pr. ledig Kontroldag.

§ 16, Stk. 7. Bestemmelsen om Udbetaling af Understøttelse for Helligdage, der falder uden for Søndage, er nu ændret saaledes, at der ikke mere skal mødes til Kontrol baade Dagen før og Dagen efter Helligdagen for at opnaa Understøttelsesret for Helligdage, men der kræves herefter kun, at Medlemmet skal have været til Kontrol enten Dagen før eller Dagen efter Helligdagen for at være understøttelsesberettiget ogsaa for Helligdagen.

§ 19. Maksimumsbeløbet for Udbetaling af Juleunderstøttelse er forhøjet til 30 Kr., men Direktoratet har, efter at vi har vedtaget at forhøje Understøttelsen til 4 Kr. pr. Dag, ikke villet godkende, at Udbetalingen af Juleunderstøttelse kan gentages som Husleje- eller Brændselshjælp i Januar eller Februar Maaned. For de efterfølgende Aar kan Udbetaling af Juleunderstøttelse altsaa kun finde Sted een Gang om Aaret, nemlig i December Maaned.

I Forbindelse hermed kan vi oplyse, at Administrationstilskudet til Afdelingerne er forhøjet med 50 pCt., altsaa til 6 Øre af hvert indbetalt Ugekontingent.

Forskellige Forslag, der vedtoges paa Delegeretmødet, bl. a. Forslag om, at Perioden midlertidigt Arbejde skulde forlænges fra 18 til 30 Dage, har Direktoratet ikke kunnet godkende.

København i Januar 1936.

Johannes Nielsen.

LØBENDE KONFLIKTER

Magleby	*(Klintholm, Skovd., Møn)*
Stensved	*(Stensbygaard Skovd.)*
Rask Mølle	*(Hvirring Hornborg Kommune)*
Skallerup	*(Entrepr. Vestenbæk)*
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Kolindsund	*(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)*
Storvorde-Sejlflod	*(Cementstøber Petersen)*
Alling-Tulstrup	*(Skanderborg Amt)*
Laven	—
Ousted-Taaning	—
Skanderborg	—
Stilling	—
Skorup-Tvilum Voel	—
Østbirk	—
Stenvad	*(Nielsen, »Ellegaard«)*
Fabrikarbejderne	*(Emdrup Sæbefabrik)*
Salling	*(Ordrup Andelsplantage)*
Tarm	*(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)*
Dronninglund	*(Murerarbejde)*
Graasten	*(Grusgraventreprenør Thielsen)*
Tamdrup	*(Tamdrup Kommune)*
Gørlev	*(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)*
Hirtshals	*(Horne-Asdal Kommune)*
Horne-Asdal	
Frederikssund	*(Slangerup Bys Kommune)*
Grædstrup	*(Grædstrup Kommune)*
Ø. V. Hassing	*(Øster-Vester Hassing Kommune)*
Klarup-Romdrup	*(Vognm., Entrepn., Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)*
—	*(Klarup-Romdrup Kommune)*
Davinde	*(Davinde Rolfsted Kommune)*
	(Grusgravene Svanninge, Espe og Villinge, Faaborg)
Frederikssund	*(Slangerup Savværk)*
Try	*(Brøndborer P. Christensen)*
Poulsker	*(Snedkermester A. Møller)*
Mellerup	*(Vognm. Anders Olsen) Konfl. afsl. (Marslet-Birkende Kommune)*
Kolindsund	*(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)*
3. Agitationskreds	*(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarb. i Gl. Roskilde Amt)*
Herlufsholm	*(Godsejer Pille, Fodbygdr,. Næstved)*
Horsens A.	*(Forp. Holmboe, Bygholm Avlsgdr.)*
Ulsted	*(Ulsted Kommune)*
Sommersted	*(Murermester Christiansen, Magstrup)*
Randers	*(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)*
Vinderup	*(Dræningsmester Chr. Petersen, Vinderup)*
Lynge-Broby	*(Lynge-Broby Skærvefabrik)*
Fredensborg Nivaa	*(Asminderød-Grønholt Sogneraad)*
Brovst	*(C. Jensens Maskinfabrik)*
Fuglse-Holeby	*(De danske Sukkerfabrikers Renseri)*
Buerup Afd.	*(Dræningsm. Otto Hansen, Vandfaldsmølle, Jyderup)*
Aalborg A	*(Engholm)*
— Omegn	—
Nørre Sundby A	—
Tylstrup	—
Vodskov	—
Dorf-Ørsø	*(Bygningsentreprenør Karl Petersen)*
Flauenskjold	—
Gislev	*(Vognmand Nis Jensen)*
Rønde	*(Kalø Gods)*
Vrinners	—
Sig-Flauenskjold	*(Bygm. Andr. Pedersen)*
Haderslev A	*(Murerm. Jørgen Jessen)*
Hadsund	*(Viktor Larsen)*
Skævinge	*(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)*
Horsens A	*(Hvissing-Hornborg Kommune)*
Vojens	*(Murermestrene)*

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Skagen	*(Fiskemelsfabriken)*
Graasten	*(Rinkenæs Kommune)* (Vedr. Anlæg af en ny Kirkegaard)
Brenderup	*(Brenderup Kommune)*
Øster Lindet	*(Gaardejer, Grusgravejer H. P. Hansen, Majbølle)*
Børkop	*(Plantør Frost, Børkop Planteskole, Børkop)*
Aaker-Aakirkeby	*(Aaker Kommunes Plantage)*
Hillerød	*(Kartoffelentreprenør Sønderup)*
Solbjerg-(Ø. Jyll.)	*(Gl. & Ny Viffertsholm)*
Hornslet-Rodskov	*(Grusgravsejer Jens Lading)*
Vodskov m. fl.	*(Fru Propr. Jensen, Engholm pr. Nr. Sundby)*
Vodskov	*(Dræningsmst. Kjeldsen, Grindsted)*

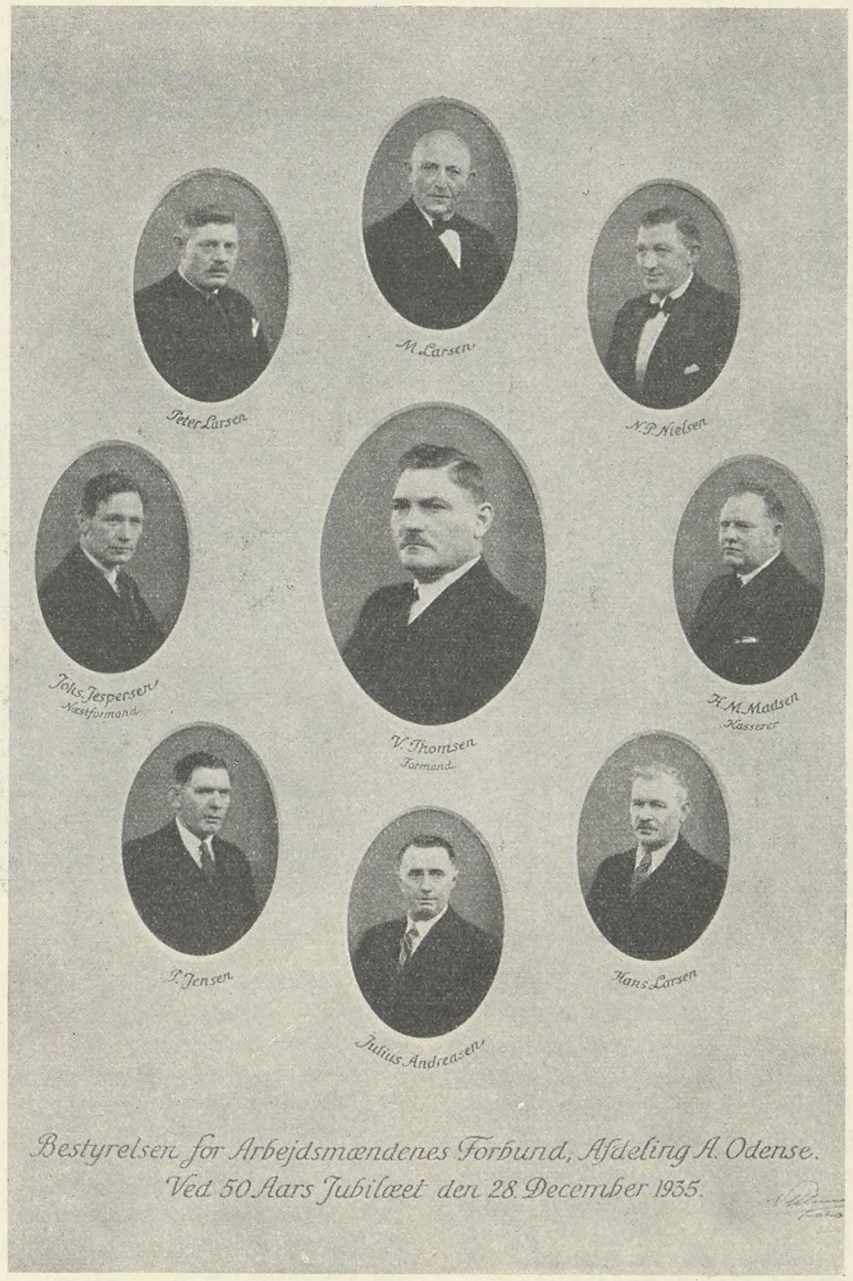
PAA SKRIVELSER OG ANDET VEDRØRENDE DENNE SAG BEDES ANFØRT: –

Paa alle Skrivelser, der udgaar til Afdelingerne fra Forbundet findes ovenstaaende Linier anbragt i øverste højre Hjørne umiddelbart under Datoangivelsen for Skrivelsens Afsendelse fra Forbundskontoret, og i Fortsættelse af de anførte Linier er der tilføjet f. Eks. »Transport«, »Fabrik«, »J. B. B.« eller anden Betegnelse, der angiver hvilken Gruppe indenfor vort Forbund den paagældende Skrivelse hidrører fra, og som det fremgaar af Overskriften, indeholder de paatrykte Linier en Opfordring til Afdelingsledelserne om at paaføre den angivne Betegnelse paa efterfølgende Skrivelser til Forbundet om vedkommende Sag, hvilket naturligvis skal tjene til Fremme af en hurtigere Ekspedition ved Fordeling af Sagerne mellem Grupperne.

Denne lille Reform gennemførtes for ca. et halvt Aar siden, og vi har gentagne Gange henledt Afdelingsledelsernes Opmærksomhed herpaa gennem Fagbladet, men desuagtet modtager Forbundet til Stadighed et meget stort Antal Breve dagligt uden de ovenfor angivne Betegnelser. Vi anmoder derfor atter Afdelingsledelserne om at efterkomme Forbundets Anmodning i saa Henseende, og gør samtidigt opmærksom paa, at ogsaa Indberetning om nye Sager i videste Omfang bør paaføres de omtalte Gruppebetegnelser.

ODENSE AFDELING A. HAR BESTAAET I 50 AAR

Den 28. December f. A. var det 50 Aar siden, at vort Forbunds Odense Afdeling A. blev oprettet. Denne Mærkedag kunde naturligvis ikke gaa upaaagtet hen, og Afdelingens Ledelse havde da ogsaa til Lørdag den 21. December arrangeret en større Festlighed i de odenseanske Arbejderes eget Hus, den nye Forsamlingsbygning i Odense. Om festligt smykkede Borde samledes Afdelingens Medlemmer og deres Hustruer i saa stort Tal, at ikke alene selve Festsalen, men ogsaa en anden stor Sal i Bygningen var taget i Brug og ved Højttaleranlæg forbundet med Festsalen, saaledes at samtlige Deltagere i Festen var i Stand til, dels at paahøre de Taler, der blev holdt, og dels kunde følge med i den Underholdning, som var iværksat i Dagens festlige Anledning.

Vald. Thomsen, der har været Foreningens Formand siden 1930, indledede med en kort Oversigt over de Begivenheder, der gennem de mange Aar, siden Afdelingens Oprettelse, har præget det daglige Arbejde og nævnte adskillige af de Mænd, som ved deres personlige Indsats havde bidraget til de store og gode Resultater, der foreligger som uomtvistelige Kendsgerninger baade i faglig, økonomisk og kulturel Henseende. Den Rejsning, som fandt Sted blandt Arbejdsmændene i Odense ved Afdelingens Oprettelse for 50 Aar siden, havde ikke alene koncentreret sig om den enkelte Afdeling, men givet Anledning til Oprettelse af en Række Afdelinger, der nu samlede Arbejdsmændene i Odense efter branchemæssig Deling. Afdelingsformanden henviste iøvrigt til det omdelte Festskrift, der viste sig at være et gedigent Værk med alle ønskelige Oplysninger om de forskellige Facer under Udviklingen af Arbejdsmændenes Organisation i Odense, og mere til, idet Festskriftet tillige kaster adskillige Strejflys over den samlede odenseanske Arbejderbevægelses ikke uinteressante Tilblivelseshistorie.

Efter Formanden talte Sekretær Rich. Børgesen, der bragte Hovedforbundets Hilsen og Lykønskning i Dagens Anledning og hertil føjede en Tak for Samarbejdet igennem de mange Aar forbundet med Ønsket om fortsat Fremgang for Afdelingen i den kommende Tid. Endvidere havde Formanden for Arbejdsmændenes Fællesledelse, Andreasen, Formanden for Fællesorganisationen i Odense, Werner, og Redaktør Christensen, »Fyns Socialdemokrat«, Ordet for at bringe Hilsen og Lykønskning. Førstnævnte overbragte tillige en smuk Faneplade som Gave til Afdeling A. fra de øvrige Brancheafdelinger. Festen fik fra Begyndelsen til Slutningen et smukt Forløb, og var saaledes et udmærket Vidnesbyrd om den kammeratlige Aand, der raader mellem Arbejdsmændene i Odense. Af Festskriftet bringer vi nedenstaaende et kort Uddrag, der tydelig viser de Vanskeligheder, som var tilstede i Organisationens første Virkeaar. Vanskeligheder, som ikke er ulig dem, der har været alle andre Steder, forinden Organisationerne blev rodfæstet. Men Uddraget viser ogsaa, at der blev virket med Kærlighed og Troskab til Arbejderklassens Sag.

Vi bringer endvidere Billeder henholdsvis af den nu-

værende Bestyrelse og Afdelingens udmærkede Kontor.

I Odense

blev Arbejdsmændene kaldt sammen af de ny Tankers vældige Trommeslager, Farver P. Petersen, en Stridsmand og en utrættelig Kæmper for Arbejderstanden i Odense. I Foraaret 1885 havde han med interesserede Kammeraters Hjælp startet Vævernes Fagforening, hvis første Formand han selvsagt blev, men altid paa Vej fremad træffer vi ham hvert Sted, hvor der i en Aarrække skete noget i arbejderpolitisk og faglig Interesse. Allerede i dette Aar startede han ogsaa De samvirkende Fagforeninger i Odense.

Arbejdsmændene havde paa nogle forberedende Møder nedsat Udvalg til Udarbejdelse af Lovforslag, og den 28. December 1885 blev Arbejdsmændenes Forbund dannet.

Naar Navnet blev »Forbund« skyldes det, at man i København havde kaldt den her tidligere dannede Forening et Forbund, vist fordi man fra Haandværkernes Side ikke saa paa Arbejdsmændenes mangeartede Beskæftigelse som et »Fag«.

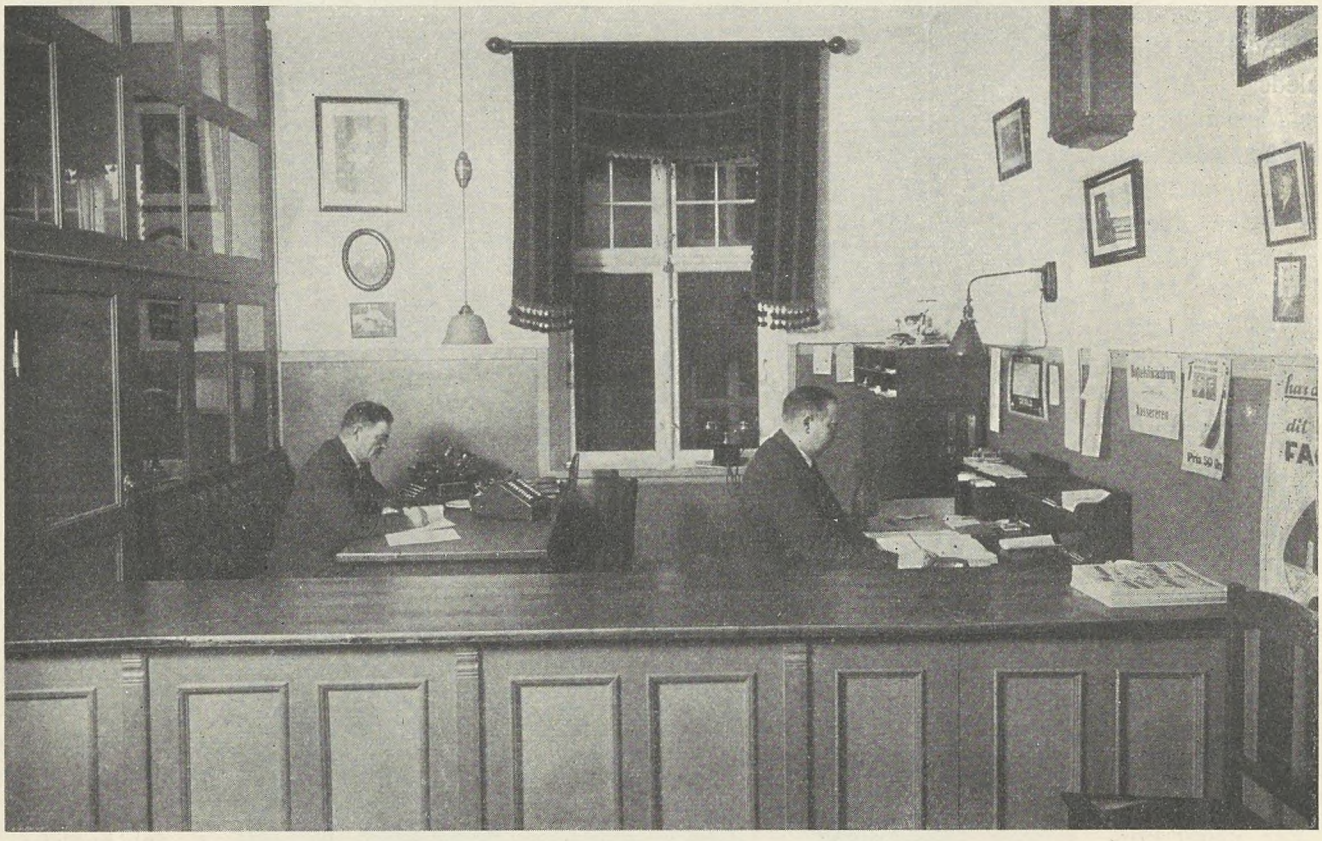
Nu var altsaa Arbejdsmændenes Forening i Odense stiftet, og man tog fat paa den nærliggende og for Resten ogsaa eneste Opgave at agitere for en saa stor Tilslutning, at Foreningen kunde paastaa at arbejde i alle Arbejdsmænds Interesse, og at man overfor Modparten vilde kunne bevise, at Foreningen var et virkeligt Udtryk for Meningerne i den repræsenterede Kreds.

I dette Oplysnings- og Agitationsarbejde var Farver Petersen stadig første Mand. Overalt var han paa Færde, og da Arbejdsgiverne i Frygt for den voksende socialistiske Bevægelse foretog et Modangreb ved at starte en Forening med en anden politisk Kurs, fik Arbejderne to Fronter at kæmpe imod. »Arbejderforeningen af 1886«, ført af Guldsmed Christiansen og Pastor Johs. Møller, var højreorienteret; den skulde være et Bolværk mod Socialismen, som allerede havde fundet sin Ramme i Vælgerforeningen »Socialdemokratisk Forbund«, ledet af Farver Petersen, kaldet »Socialist-Petersen«.

Guldsmed Emil Christiansen var Højremand og Arbejdsgiver, en haard Hals at have med at gøre, selvraadig, endda generende for sine Meningsfæller, men med et djærvt Haandværkerhumør, altsaa en Modstander, man respekterede, men ikke kom til at hade i egentlig Forstand.

Han havde nu sat sig for at lokke Arbejderne fra de revolutionære Ideer, de aabenbart var villige til at lytte efter. Han sammenkaldte Arbejderne til offentlige Møder, hvor de to Retninger drøftede Emner som »Arbejdsmændenes Stilling i Samfundet« og »Har Arbejdsmændene nogen Nytte af Organisationen?«

Paa disse Møder talte Farver Petersen med en Varme og Vægt, som om han stod med en Kæmpehær i Ryggen, og saa kunde Soicaldemokraterne dog kun mønstre 136 Stemmer i Odense, da Maler Jensen, den senere Overborgmester i København, i 1887 stillede sig som den første Arbejderkandidat ved Folketingsvalget, og i de Tider var Odense endda samlet i en Valgkreds.

Odense Afdelings A.s Kontor.

Den første Fane

for Arbejdsmændenes Forbund skaffede man sig allerede ved en Beslutning i April 1886. Den blev indviet 27. Juni samme Aar, og den skulde vise Byen, at vi var der og vilde blive ved at være der. Men mærkeligt nok kom man til at staa med en Bestyrelse og en Fane, men uden en Hær bag ved de to Faktorer. Der kom nogle døde Maaneder, i hvilke Forbundet var sovet ind.

»Guldsmedeforeningen« havde jo Penge og Folk, som forstod at gøre det hyggeligt for Arbejderne, der rigtig skulde have Indtrykket af, at de i det fine Selskab var blandt Venner. Og da mange af vore ny Medlemmer ikke kunde være i Stand til at dømme om Forskellen mellem de to Retninger, der hverken fra den ene eller fra den anden Side hidtil havde interesseret Arbejdsmændene, saa fik Guldsmeden fat i de fleste af vore Medlemmer.

Nu kom de bortgangne med Krav om at faa den Fane overladt, som de havde været med til at anskaffe, men Højre skulde ikke have vor røde Fane. Hans Peter Bondesen pakkede den sammen og gik hen til sin Ven, Damsgaard Rasmussen, som boede paa et Kammer som Ungkarl. Fanen blev gemt i Sengen, og her laa den, til der atter kom bedre Tider for Foreningen — — —

STATISTIK OG SOCIALPOLITIK

AF VILH. RASMUSSEN

I Midten af Januar offentliggjorde Det statistiske Departement et Tællingsresultat, der gav buldrende Genlyd i Højres og Venstres Dagspresse. Det var Opgørelsen af den i September 1935 til samtlige Landmænd rettede Forespørgsel om, hvorvidt de i første Halvaar af 1935 havde manglet Arbejdskraft, og i bekræftende Fald hvilken og til hvilken Løn. For de reaktionære Landstingspartier, der i de samme Dage kværkede Forslaget om ekstra Hjælp ved langvarig Arbejdsløshed, kom det offentliggjorte Resultat, som om det var bestilt, hvad det for saa vidt ogsaa var, eftersom det er De samvirkende Sogneraadsforeninger, der i Forbindelse med Drøftelser om Socialreformens formodede Indvirkninger paa Beskæftigelsesforhold, har foranlediget Tællingen foretaget.

Departementet meddeler, at af Landets 95,438 Landbrug paa 10 ha. og derover har 18,337 eller 19,2 pCt. opgivet, at de i første Halvdel af Aaret 1935 forgæves har søgt mandlig og kvindelig Arbejdskraft i et Antal af 24,925 — paa et Tidspunkt, hvor de offentligt tilmeldte Arbejdsløses Antal ikke var under 50,000, tilføjer den konservative Dagspresse forarget.

Det af Det statistiske Departement udfundne Resultat har Krav paa en lidenskabsløs og upartisk Udredning og Gennemgang, saa vidt som ingen forstandige Folk — uanset Partifarve eller Indstilling — kunde ønske at opretholde en Tilstand, hvor et af Landets største Erhverv led under en permanent Mangel paa Arbejdere, medens Samfundet paa samme Tid underholdt en Armé af Beskæftigelsesløse; men den Anvendelse, Højre- og Venstrepartierne hidtil har gjort af Tællingsresultatet, kan ikke med Skær af Ret betegnes som lidenskabsløs eller upartisk.

En nøgtern Vurdering af det udfundne Resultat maa nødvendigvis begynde med en Undersøgelse af selve Grundlaget for Tællingen. Som bemærket, er denne foranlediget af De samvirkende Sogneraadsforeninger, og det angivelige Motiv er Ønsket om at faa klarlagt, om Socialreformen — som paastaaet fra visse Sider — befordrer og fremmer Flugten fra Landets sunde, nøjsomme og samfundsopbyggende Arbejdstilværelse ind til Byernes forsumpende og demoraliserende Understøttelsesvegeteren. Det blev vidt og bredt diskuteret i alle Landets Venstreblade, at Tællingen var forestaaende, og hvad dens Hensigt var. Tællingen foretoges i September, og Forespørgslen gik ud paa, om man i første Halvdel af Aaret havde manglet Folk, og hvilken Løn man havde været villig til at give. Der fulgte ikke med det afgivne Svar nogen Forpligtelse til at lade sig anvise de Folk, man opgiver at mangle, eller til at betale den — paa Skemaet — tilbudte Løn.

Uden iøvrigt at komme nærmere ind paa Værdien af denne Form for Statistik, kan det altsaa fastslaas, at Tællingen ikke viser, hvad det øjeblikkelige Behov for Arbejdskraft til Landbruget er, men hvad det efter Landmændenes egne under de skildrede Forhold givne Oplysninger var for snart et Aar siden.

De 24,925 Arbejdere, der angives at have manglet paa det nævnte Tidspunkt, fordeler sig saaledes:

Daglønnet Medhjælp (fast eller midlertidig)	1,764
Fastlønnet Medhjælp (Tjenestefolk)	23,161
	24,925

I det store og hele er det altsaa navnlig Tjenestefolk, der siges at mangle. Den daglønnede Medhjælp fordeler sig paa 862 faste Daglejere o. lign. og 902 midlertidig Medhjælp (omregnet til Helaarsarbejdere efter Forholdet 270 Arbejdsdage = en Helaarsarbejder). Betegnelsen »o. lign.« i Forbindelse med »faste Daglejere« dækker formentlig Malkekoner, Koner til Spandevask etc., idet 243 af de efterspurgte 862 skulde være Kvinder. Af den ønskede, midlertidige, daglønnede Medhjælp skulde de 86 være Kvinder. Det fremgaar ikke af Opstillingen, men maa betragtes som givet, at en meget stor Post af den eftersøgte, mandlige, midlertidige Medhjælp er saakaldte Daglejerkarle (d. v. s. løse Tjenestekarle, der foruden kontant Løn faar Kost og Logi i de Dage, Arbejdet varer). Det er værd at bemærke sig disse relativt smaa Tal paa den daglønnede Medhjælp, Landbruget angiveligt manglede, fordi det er saa godt som udelukkende i denne Kategori, der vil kunne være Tale om at finde arbejdsløse, understøttede Landarbejdere.

Den Arbejdskraft, paa hvilken der angives en egentlig Mangel, er helt unge Tjenestekarle og Piger. Her drejer det sig om 23,161 Personer, nemlig 7,573 kvindelige og 15,588 mandlige.

For saa vidt angaar Husassistenter, er Efterspørgslen antagelig lige saa stor fra Byerhvervene som fra Landbruget, og det tør ikke formodes, at Socialreformen har gjort hverken til eller fra i den paastaaede Pigemangel. Antallet af understøttede, arbejdsløse Husassistenter, det være sig gennem Arbejdsløshedskasser eller Socialudvalgene, er formentlig saa minimalt, at det slet ikke kan komme i Betragtning i dette Forhold.

Af de tilbageværende 15,588 efterspurgte Tjenestekarle angives det, at Efterspørgslen har angaaet 3,402 »Karle« under 17 Aar, 7,065 i Alderen 17 til 21 Aar, og kun 2,723 over 21 Aar.

Hvorfor Departementet i Samraad med Sogneraadsforeningerne har valgt de angivne Aldersgrænser, vides ikke. Det vilde have forekommet naturligere at følge de af Landbrugets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer i Lønoverenskomster anvendte Alderstrin: Under 18 Aar, fra 18 til 20 Aar og over 20 Aar. Var dette sket, vilde Tallet af efterspurgte helt unge Mennesker saa utvivlsomt være blevet endnu større, og det vilde

med endnu mere Klarhed være fremgaaet af Statistiken, at det i Virkeligheden var et relativt lille Antal egentlig voksne Arbejdere — de der kan komme i Betragtning ved Drøftelse af Understøttelsesrettens Indflydelse paa Initiativet til at søge Beskæftigelse — der efter Landbrugets egne Opgivelser manglede i Foraaret 1935.

For Øjeblikket er denne Mangel rimeligvis lig Nul, hvorfor det da ogsaa er fuldkommen hasarderet Demagogi, naar Reaktionen i Landsting og Presse kræver de »25,000 ledige Pladser« besatte, før man kan give de langvarigt arbejdsløse en hjælpende Haand.

Sandheden synes at være den enkle, at det danske Landbrug eftersøger en Arbejdskraft, som overhovedet ikke eksisterer. Nedgang i Fødselsprocenten, det store Landbrugs forøgede Anvendelse af purung Arbejdskraft i Forhold til tidligere Tid og lignende Aarsager, bevirker formentlig Konkurrencen om Ungdommen, men rejser rigtignok ogsaa Spørgsmaalet, om det er samfundsmæssigt forsvarligt, at et af Landets Hovederhverv vedblivende drives hovedsageligt med Lønarbejdere i Aargangene 14 til 20 Aar, idet disse Mennesker efter at være naaet denne Alder skubbes ud af Erhvervet for at give Plads for en ny Aargang Drenge.

For saa vidt kan den foranstaltede Tællings Resultat — hvilke Indvendinger man end kan have mod dens Tilrettelægning og Udførelse — ikke siges at være utilfredsstillende, set fra et Arbejdersynspunkt. Selvom man akcepterer Rigtigheden af de 19,000 Landmænds paastaaede Mangel af 12—14,000 Tjenestedrenge og helt unge Karle, bekræftes dermed ingenlunde, hvad Socialreformens Modstandere har ført i Marken om dens formodede Virkninger.

Og visse Tvivl om Oprigtigheden af de givne Oplysninger turde det være tilladt at nære. Ikke mindst vedrørende Oplysninger om, hvilken Løn man *vilde* have givet, dersom, hvis, saafremt o. s. v. man *kunde* have faaet en Karl. Naar man ved, at for de yngre Landarbejderes Vedkommende tinges der i hvert enkelt Tilfælde om Lønnen pr. Maaned eller pr. Halvaar, ligger det nær at antage, at Svaret i de allerfleste Tilfælde er givet ud fra Forudsætningen: Jeg vilde naturligvis mindst have givet det samme, som alle andre giver, og var det en flink og dygtig Karl, kunde jeg kanske ogsaa have givet lidt til; der skal altsaa i den Rubrik skrives saa og saa mange Kroner. Hellere for meget end for lidt. Hvorfor være smaalig, naar det ikke koster noget, og der ingen Risiko er ved at være flot!

Man kan undre sig over, at Departementet overhovedet har beskæftiget sig med Indsamling, Bearbejdelse og Offentliggørelse af den Slags hypotetisk Materiale, derimod kan det ikke undre, at Slutresultatet maatte blive, at den paastaaede, tilbudte Løn til den paastaaede, manglende Arbejdskraft ligger over den faktiske Løn for tilsvarende Pladser.

Socialminister Ludvig Christensens fuldkommen uimponerede Holdning overfor de statistiske Resultater i dette Forhold maa da ogsaa siges at være velbegrundet.

(Efter »Arbejderen«).

EFTER AARSSKIFTET

Som det plejer at være Tilfælde ved hvert Aarsskifte blev der naturligvis ogsaa ved det sidste talt og skrevet mangt og meget baade om det svundne Aar og om Udsigterne for det nye. De Betragtninger, som i denne Forbindelse fremkom i de talløse Aarsoversigter, var vel ofte meget afvigende, ganske naturligt forøvrigt, men man kunde dog i de fleste skimte, om end svagt, en Tro paa, at der var Lysning at spore i Erhvervslivet. Hvad har den Maaned af 1936, som nu er gaaet, bragt af Erfaringer med Hensyn til Bekræftelse eller Afkræftelse af en saadan Optimisme?

Spørgsmaalet lader sig maaske slet ikke besvare; dog kan det vist uden Overdrivelse paastaas, at paa visse Omraader er Troen paa en Bedring blevet bekræftet, Landets Hovederhverv, som Landbruget endnu maa anses for at være, har utvivlsomt bedre Arbejdsvilkaar end Tilfældet har været i flere Aar. Alligevel, alt taget i Betragtning, er Forholdet ved Begyndelsen af den anden Maaned i 1936 dette, at en nøgtern Vurdering maa give til Resultat, at noget afgørende Vendepunkt har det nye Aar indtil videre ikke været, vi har praktisk talt alle Plagerne fra det gamle Aar at slaas med fremdeles. Arbejdsløsheden, der i mange Aar har kastet sin sorte Slagskygge over hele Samfundet og skabt Nød og Fortvivlelse i Titusinder af Arbejderhjem i vort Land, er stadig en uhyggelig tilstedeværende Realitet, og Spørgsmaalet om Hjælp til de mange, der lider under dens Svøbe, er saa brændende som nogensinde. Et Forslag fra Regeringen tilsigtende at komme de nødstedte til Hjælp, er vedtaget i Folketinget, med Regeringspartiernes Stemmer. Højre og Venstre modsatte sig som bekendt at gaa med til Gennemførelsen af dette i allerhøjeste Grad tiltrængte Lovforslag, og man maatte derfor med tidligere Erfaringer in mente være forberedt paa, at disse Partier vilde benytte sig af det Flertal de endnu raader over i Landstinget til at sable det ned, dette er desværre slaaet til.

Fra De samv. Fagforbunds Side har man naturligvis haft Opmærksomheden henvendt paa Situationen, og forleden søgte, som det vil være bekendt af Dagspressen, en Debutation fra De samv. Forretningsudvalg Foretræde for det Landstingsudvalg, som havde Forslaget til Behandling. Deputationen tilstillede Landstingsudvalget følgende Henvendelse:

De samvirkende Fagforbund i Danmark, hvis Medlemstal udgør ca. 370,000, der for den langt overvejende Del er forsikret i statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, har med stor Bekymring fulgt den Udvikling, som Arbejdsløsheden har taget, navnlig i den sidste Del af Kalenderaaret 1935 og fortsat i indeværende Kalenderaar, det sidste i Modsætning til mere normale Aar, hvor Arbejdsløsheden efter Nytaar plejer at aftage stærkt.

Dette er saa meget mere alvorligt, eftersom Vejrforholdene har været særdeles gunstige for Friluftsarbejde, saaledes at den øgede Arbejdsløshed kun kan begrundes med mere dybtgaaende og formentlig desværre mere varige Aarsager.

Et grelt Bevis herpaa er, at den største Arbejdergruppe,

Arbejdsmændene, der er en af dem, for hvem Vejrforholdene spiller en overordentlig Rolle, har ca. 64,000 Arbejdsløse eller ca. 40 Procent.

Det samlede Arbejdsløshedstal androg efter den officielle Bekendtgørelse pr. 27. December 1935 140,037, heraf Forsikrede 124,713, og pr. 3. Januar 1936 141,293, heraf Forsikrede 125,270. Tallet pr. 10. Januar 1936 udgjorde 133,752, heraf Forsikrede 116,764.

Sammenlignet med Aarene forud er der en Stigning i Arbejdsløsheden, og Arbejdsløshedstallet nærmer sig i betænkelig Grad de katastrofale Tal fra 1932—33.

Det er kun en kortere Periode, at Beskæftigelsen har vist en Bedring, hvorunder en Del af de tidligere Arbejdsløse har kunnet faa blot nogenlunde varig Beskæftigelse, og denne Periode har ikke været tilstrækkelig til at afvikle de Beskæftigelsesbestemmelser og Maksimalbestemmelser, der i Arbejdsløshedsloven kræves for at faa Adgang til vedtægtsmæssig Understøttelse, og navnlig de Arbejdsløse, som kun i ringe Grad eller slet ikke har kunnet opnaa Beskæftigelse, er meget vanskeligt stillet, dels fordi Socialhjælpen i mange Tilfælde ydes knebent og utilstrækkeligt, dels fordi Kommunerne i de mere langstrakte Arbejdsløshedstilfælde som Betingelse for at yde Hjælp giver Ydelsen Retsvirkning (»Fattighjælp«).

Antallet af arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere, der er ramt af Arbejdsløshedslovens Beskæftigelsesbestemmelser, var i November ca. 13,000, men steg i December til ca. 15,000. Af disse er ca. 5000 ramt af Bestemmelsen om 26 (39) Ugers Bestemmelsen, fra hvilken der ikke kan dispenseres, og deres Tal er ogsaa steget. Af de resterende har Arbejdsløshedskasserne søgt at komme dem til Hjælp ved at søge Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen, men en stor Del er tilbage, og deres Tal forøges ved den voksende Arbejdsløshed.

Det maa endvidere erindres, at efter tidligere Aars Gennemsnitstal har henimod Halvdelen af de arbejdsløshedsforsikrede Arbejdsløse opbrugt deres Understøttelse og er derfor henvist til Socialhjælp.

De Arbejdsløse er uden Skyld i den foreliggende Krise, og Arbejdsløshedskasserne er, selv om deres Formueforhold er bedrede, ude af Stand til at yde andet Bidrag end angivet i Lovforslaget, idet Reserverne skal bruges til Dækning af Kassernes nugældende forsikringsmæssige Pligt.

Hjælpen til de Arbejdsløse er paakrævet og maa kræves hurtigt gennemført for at undgaa, at Nøden og Fortvivlelsen griber stærkere om sig, og Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund maa derfor rette en stærk og indtrængende Henstilling til det højtærede Landstingsudvalg om at søge det foreliggende Lovforslag gennemført uden Opsættelse.

For Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark:

Christian Jensen. Chr. Brun. Axel Olsen.
Alvilda Andersen. Vald. Jensen.

Svaret paa denne Henvendelse er bekendt. Det blev en brutal Afvisning. Enhver Appel til Følelse og Fornuft har været forgæves, at de Arbejdsløse sulter, rager ikke disse Højre- og Venstrerepræsentanter. Alt hvad man fra den Side har til overs for dem, er en Henvisning til at tage Arbejde paa Landet. Paastanden om, at Landbruget mangler Arbejdskraft bliver nemlig ogsaa fortsat træneret i 1936, saa sent som da Regeringens Forslag vedrørende Landbrugets Gældsforhold forleden var til Behandling i Folketinget, stod Venstres Ordfører, fhv. Minister Brorsen, og forkyndte, at Landbruget manglede 25,000 Arbejdere. Om disse 25,000, forsaavidt de kunde komme i Arbejde, vilde faa Løn, talte han ikke om. Det er aabenbart et underordnet Spørgsmaal for Venstre, ligesom det er det for Storagrarerne, om Landarbejderne opnaar at faa Betaling for deres Arbejde, blot Landbruget faar tilstrækkelig Arbejdskraft og faar den tilstrækkelig billig.

Ved samme Lejlighed udtalte Hr. Brorsen sig imod det foreliggende Forslags Bestemmelse om Rentetilskud til Landbruget. Det var Understøttelse, sagde Hr. Brorsen, og Understøttelse kunde Landbruget ikke modtage. Efter Hr. Brorsens Mening vilde det være krænkende for deres Stolthed, han talte om Landbrugernes ranke Rygge o. s. v. Uden at forklejne de ranke Rygge, maa det være tilladt at gøre opmærksom paa, at al denne Rankhed dog ikke har forhindret Landbruget i at modtage adskillige Millioner i direkte Tilskud fra Statskassen under forskellige Former, og der er næppe nogen Landbruger, der har taget Skade heraf. Det er i det hele taget ikke umiddelbart indlysende, at der skulde være noget ydmygende i for et Erhvervs Udøvere at blive hjulpet gennem Lovgivningen i en for Erhvervet vanskelig Situation. Den Kritik, der rejses i denne Forbindelse, er da sikkert ogsaa mere Udslag af Begærlighed end af egentlig Stolthed. Sagen er vistnok ganske enkelt den, at man fra visse Sider er blevet saa vant til at klage over Landbrugets Stilling, saa man simpelthen ikke kan holde op igen.

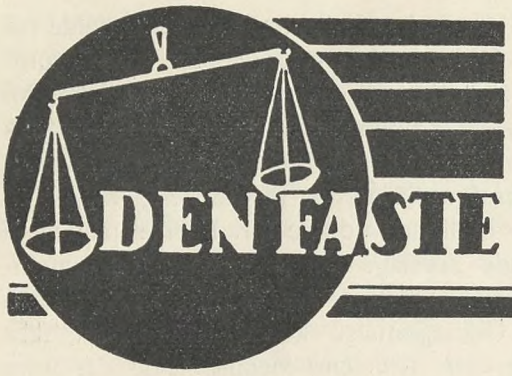
Tiltrods for den Bedring i Landbrugets Forhold, der kan paavises at være tilstede, maa man derfor være forberedt paa disse Klager ogsaa i Fremtiden. Det er en af de Plager, Tiden har slæbt med over i det nye Aar.

Mangel paa social Forstaaelse og en klasseegoistisk Indstilling hos visse Dele af den besiddende Befolkning har i de foregaaende Aar medvirket til at gøre Tilværelsen mere trist for de fattige i Landet, end det havde været nødvendigt, selv i Krisetider. — I den Maaned af 1936, der er forløbet, har vi set de nævnte Tendenser komme til Udfoldelse paany, og nu som før har de haft et sikkert Tilholdssted i Landstinget. Men paa dette Omraade er der Udsigt til en Forandring til det bedre, idet der jo skal være Valg til dette Ting i Løbet af Aaret. Da er det den arbejdende Befolkning selv, der er Herre over om en saadan Forandring vil finde Sted.

M. O.

EFTERLYSNING

Tjenestekarl *Hans Sparre,* der i Sommeren 1935 tjente paa Gl. Holtegaard, bedes i Anledning af endelig Afregning af Holtegaard-Sagen meddele Forbundet sin nuværende Adresse, og hvilken Afdeling han er Medlem af.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET DØMMER

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. November 1935 i Sag Nr. 2183 Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester S. Olesen, Aarhus,
mod
De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet for dets Aarhus-Afdeling og for Dansk Arbejdsmands Forbund for Murerarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus.

Murermester S. Olesen, Aarhus, fik i August 1935 overdraget Opførelsen af et Biografteater i Aabyhøj i Entreprise. Da han ikke selv kunde udføre Jernbetonarbejdet, havde han forinden indhentet Tilbud paa dette Arbejde, og overdrog, efter at Teatrets Opførelse var ham overdraget, Entreprenør Daniel Thomsen Jernbetonarbejdet i Underentreprise.

Under Arbejdets Udførelse kom Daniel Thomsen i Restance med den Forskudsudbetaling paa det indtjente Akkordoverskud, Jord- og Betonarbejderne i Henhold til Overenskomsten havde Krav paa at faa udbetalt hver 4. Uge, idet disse lod ham faa Henstand med Betalingen. Da Thomsen stadig ikke betalte, blokerede Jord- og Betonarbejderne Betonarbejdet hos ham omkring Midten af November, og Murermester Olesen overdrog derefter det resterende Jernbetonarbejde til en uorganiseret Murermester. Den 18. November nedlagde derefter 5 Murersvende og 3 Murerarbejdsmænd, der var beskæftiget med den Del af Arbejdet, som Olesen selv udførte, ogsaa dette Arbejde.

I Referatet af et s. D. afholdt Mæglingsmøde hedder det:

„Murermester S. Olesen har Opførelsen af Aabyhøj Biografteater i Entreprise og havde til Udførelse af Jernbetonarbejdet entreret med Entreprenør Daniel Thomsen, og denne er blevet blokeret af sine Arbejdere og kan ikke fuldføre Arbejdet. — Olesen har derfor entreret med en Murermester, der har Kendskab til Jernbetonarbejde, om at fuldføre nævnte Jernbetonarbejde. Denne Murermester anser Murersvendenes Fagforening for uorganiseret, og har derfor givet Murersvendene Besked om at nedlægge Arbejdet fra 18. Nov. om Morgenen, og Murarbejdsmændenes Fagforening har fra samme Tid taget Murarbejdsmændene bort fra Pladsen, idet Fagforeningsformanden udtaler, at Murarbejdsmændene ikke kunde arbejde paa en Plads, der var blokeret af Svendene, og at han iøvrigt mener det rigtigst, at de samme Folk, der havde udført den første Del af Jernbetonarbejdet, fuldførte dette.

Olesen erklærer, at han er villig hertil, men han mener ikke, disse Arbejdere vil fortsætte Arbejdet.

Murersvendenes Formand erklærer, at saafremt nævnte Murermeste kommer bort fra Pladsen, er Svendene villige til at genoptage Arbejdet.

Da ingen Ordning opnaaedes, forbeholder Mestrene sig at indbringe Sagen for Hovedorganisationerne og gøre Erstatningskrav gældende."

Den 19. November udstedte Daniel Thomsen Transport til Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus af sit Tilgodehavende hos Murermester Olesen for udført Arbejde til et Beløb af 1900 Kr., sideordnet med tidligere udstedte Transporter til Beløb ialt 5000 Kr., hvilken Transport blev anmeldt for Murermester Olesen.

Jernbetonarbejdet er senere fuldført af den nyantagne Murermester, og efter et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 22. November genoptog Murersvendene paany Arbejdet, medens Murarbejdsmændene stadig opretholder Arbejdsstandsningen under Henvisning til, at de ikke er pligtige til at genoptage Arbejdet, forinden Jord- og Betonarbejdsmændenes Tilgodehavende er betalt.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester S. Olesen, Aarhus, derefter indklaget De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet for dets Aarhus-Afdeling og for Dansk Arbejdsmands Forbund for Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus og nedlagt Paastand paa, at Arbejdsstandsningerne kendes ulovlige, og at Murerforbundet paa dets Aarhus-Afdelings Vegne og Dansk Arbejdsmands Forbund paa Murarbejdsmændenes Aarhus Fagforenings Vegne ikendes Bod.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at Murermester Olesen først i Midten af November, da Jord- og Betonarbejderne standsede Betonarbejdet overfor Daniel Thomsen, blev bekendt med, at denne skyldte sine Arbejdere Penge. De af Murersvendene og Murerarbejdsmændene overfor Olesen iværksatte Arbejdsstandsninger var — som det fremgaar af Mæglingsreferatet — oprindelig iværksat, fordi Murersvendene og Murarbejdsmændene ikke vilde arbejde under den Murermester, Olesen havde overdraget det resterende Betonarbejde til, ikke derimod fordi Daniel Thomsen skyldte Jord- og Betonarbejderne Penge. Klagerne hævder endvidere, at det er uberettiget at standse Murerarbejdet overfor Olesen, fordi Jord- og Betonarbejderne paa Grund af Daniel Thomsens Betalingsstandsning havde blokeret Betonarbejdet, idet Olesen intet Ansvar havde for, om Daniel Thomsen, der havde Betonarbejdet i selvstændig Entreprise, betale sine Arbejdere deres Tilgodehavende. Endelig anfører Klagerne, **at** det Beløb af 1900 Kr., som Jord- og Betonarbejderne paastaar at have tilgode hos Daniel Thomsen, maa være urimelig højt beregnet, **at** der aldrig har været forelagt Olesen nogen Opgørelse over Beløbets Udregning, **at** Arbejderne ved at give Thomsen Henstand selv er Skyld i Restancen og burde have henvendt sig paa et langt tidligere Tidspunkt til Olesen, og **at** Olesens Mellemværende med Thomsen endnu ikke er opgjort og antagelig ikke vil vise, at Thomsen har noget tilgode hos Olesen.

De Indklagede indrømmer, at Murersvendenes Arbejdsstandsning ikke har været lovlig, men denne har intet Tab medført, idet den ophørte straks efter Mødet den 22. November, og Murerarbejdet har siden da været fortsat. Angaaende Murerarbejdsmændenes Arbejdsstandsning hævder de Indklagede, at denne har været lovlig, idet Olesen maatte vide, at Thomsen var en usolid Betaler, og at han var i Restance med Arbejdsløn til sine Arbejdere. De Indklagede hævder endvidere under Henvisning til Kendelse i Sag Nr. 1870 at Murarbejdsmændene, der ligesom Jord- og Betonarbejderne staar under Dansk Arbejdsmands Forbund, ikke kan være pligtige til at arbejde, naar deres Kammerater har Penge tilgode paa det samme Bygningsarbejde, idet den af Jord- og Betonarbejderne i Henhold til Normens Punkt 5 lovligt iværksatte Arbejdsstandsning maa føre til, at intet Medlem af Dansk Arbejdsmands Forbund er pligtig til fortsat at arbejde, forinden den skyldige Arbejdsløn paa det paagældende Betonarbejde er betalt.

Efter det foreliggende har Murersvendene ikke været berettiget til at standse Murerarbejdet, og Afdelingen vil derfor være at ikende en Bod, der findes at kunne fastsættes til 100 Kr.

Hvad Murarbejdsmændene angaar, findes deres Arbejdsstandsning under de foreliggende Omstændigheder heller ikke at have været lovlig. Retten lægger i saa Henseende Vægt dels paa, at de ved Betonarbejdet beskæftigede Arbejdere, da Thomsen ikke betalte dem de overenskomstmæssige Forskudsudbetalinger, lod ham faa Henstand med Betalingen og ikke meddelte Olesen, at Thomsen var i Restance, og derved afskar Olesen fra at træffe de fornødne Dispositioner, og dels paa, at der ikke inden Arbejdsnedlæggelsen overfor Olesen har været præsenteret ham en Opgørelse over de resterende Forskudsudbetalinger, som han derefter kunde have Lejlighed til nærmere at gennemgaa, eventuelt forhandle med Thomsen og Arbejderne om. Allerede som Følge heraf har Murarbejdsmændene ikke været berettiget til at standse Arbejdet overfor Olsen til Støtte for Kravet om Betaling af en mulig Restance paa Betonarbejdet. Herefter vil ogsaa denne Arbejdsstandsning være at erklære ulovlig, hvorom Retten har afsagt foreløbig Kendelse den 28. November, og Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus vil være at ikende en Bod, der findes at kunne fastsættes til 300 Kr.

De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De af Murerforbundets Aarhus Afdeling og af Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus ovenfor omhandlede overfor Murermester S. Olesen, Aarhus, iværksatte Arbejdsstandsninger har været ulovlige.

I Bod til Centralforeningen af Murermestre i Danmark betaler Murerforbundets Aarhus Afdeling og Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus henholdsvis 100 Kr. og 300 Kr.

De Indklagede betaler Sagens Omkostninger med 300 Kr.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. November 1935 i Sag Nr. 2173:

De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne

mod

Dansk Arbejdsgiverforening paa De danske Sukkerfabrikkers Vegne.

Efter at Dansk Arbejdsmandsforbund havde etableret Strejker overfor 10 Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, hvilke Foreninger staar udenfor Dansk Arbejdsgiverforening, men har løbende Overenskomster af 21. April 1935 med Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende Lugning (Pasning) og Optagning af Sukkerroer, for ved de paagældende Strejker at søge opnaaet Overenskomster med de paagældende 10 Medlemmer om Løn- og Arbejdsvilkaar for deres Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed, afgav Dansk Arbejdsmandsforbund den 7. September dette Aar saavel overfor De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger som overfor hver enkelt af de 10 Medlemmer 1. Varsel om Sympatistrejke, forsaavidt angik Optagning af Sukkerroer hos disse. Mod Varslets Lovlighed protesterede to af Arbejdsgiverne, nemlig Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, og Hofjægermester K. Wolff-Sneedorf, Engelholm, og De samvirkende Fagforbund indklagede derefter paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og deres nævnte to Medlemmer med Paastand om, at den varslede Sympatistrejke lovligt kunde etableres, efter at 2. Varsel behørigt og rettidigt var afgivet.

Ved Rettens Kendelse af 4. Oktober dette Aar i Sag Nr. 2154 blev det statueret, at den foran omhandlede under 7. September dette Aar varslede Sympatistrejke lovligt kunde iværksættes, efter at behørigt og rettidigt 2. Varsel var afgivet i Overensstemmelse med Septemberforligets Regler. Et af De samvirkende Fagforbund den 21. September afgivet 2. Varsel blev af Retten ikke anset fyldestgørende, og der afgaves derefter et nyt 2. Varsel, og Sympatistrejken ved Optagning af Sukkerroer er derefter etableret fra den 14. Oktober dette Aar at regne.

Allerede den 13. September havde Dansk Arbejdsmandsforbund afgivet et saalydende 1. Sympatistrejkevarsel overfor Dansk Arbejdsgiverforening:

„Overfor nedennævnte Leverandører af Sukkerroer til A/S De danske Sukkerfabrikker har Dansk Arbejdsmandsforbund set sig nødsaget til at etablere Strejke grundet paa Uoverensstemmelser om Løn- og Arbejdsvilkaar ved de af disse drevne Land- og Skovbrugsvirksomheder. En enkelt af de nævnte Leverandører har dog etableret Lockout overfor Forbundet. Da det ikke hidtil har været muligt at bringe disse Konflikter til en tilfredsstillende Afslutning, har vi overfor De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger fremsat første Varsel om Etablering af Sympatistrejke overfor de nævnte Sukkerroedyrkere for saa vidt angaar Optagning af Sukkerroer.

I Forbindelse hermed meddeler vi herved som første Varsel og med Henhold til Septemberforligets Regler, at vi agter at forelægge vor dertil kompetente Forsamling Forslag om, at der i det Omfang, Forsamlingen maatte bestemme, etableres Sympatistrejke af vore Medlemmer ved al Transport og Behandling af Sukkerroer fra de nævnte Landbrugsvirksomheder.

Disse er:

Brahetrolleborg Gods ved Hr. Godsforvalter G. Danielsen, Brahetrolleborg pr. Korinth.

Hr. Proprietær Hasling, Frederikseg pr. Herlufmagle.

Hr. Godsejer Reimann, Stensbygaard pr. Stensved.

Hr. Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, Borre.

Hr. Forpagter Aa. Lawaetz, Falkensten, Slagelse.

Hr. Inspektør Arnung, Idagaard, Slagelse.

Hr. Hofjægermester Wolff-Snedorff, Engelholm pr. Tappernøje.

Hr. Godsejer Jørgen Hansen, Faarevejle, Rudkøbing.

Hr. Forpagter Brødsgaard, Biskopstorp, Simmerbølle, Langeland."

hvorhos De samvirkende Fagforbund under 21. September som 2. Varsel meddelte Arbejdsgiverforeningen, „at deres dertil kompetente Forsamling havde vedtaget, at der fra Onsdag den 2. Oktober ved Normal Arbejdstids Ophør etableredes Sympatistrejke overfor Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemmer, for saa vidt angaar alt Arbejde, af hvad Navn nævnes kan, der direkte eller indirekte staar i Forbindelse med Transport og Behandling af Sukkerroer fra de ovennævnte 10 Landbrugsvirksomheder. Efter Afsigelsen af Kendelsen af 4. Oktober tilskrev De samvirkende Fagforbund den 5. Oktober Arbejdsgiverforeningen, at den til Ikrafttræden den 2. Oktober varslede Sympatistrejke først vilde blive iværksat den 14. Oktober.

I Skrivelse af 22. Marts dette Aar til De danske Sukkerfabrikker A/S havde Arbejdsmandsforbundet allerede bebudet den paagældende Sympatiaktion, i hvilken Anledning Selskabet den 8. Juli svarede Forbundet, „at vi selvfølgelig i det forløbne Tidsrum har maattet træffe vore kontraktmæssige Dispositioner med Kampagnen 1935 for Øje, og skulde en overenskomstmæssig Ordning med Landarbejderne derfor ikke være truffet, maa vi meddele, at vi betragter det som en Ulovlighed, hvis Dansk Arbejdsmandsforbund vil benytte sig af de af os afsluttede Kontrakter til paa andre Omraader at forskaffe Arbejderne overenskomstmæssige Fordele hos os iøvrigt uvedkommende Arbejdsgivere." I Skrivelse af 21. September til Arbejdsmandsforbundet tog Arbejdsgiverforeningen Forbehold overfor Lovligheden af Aktionen i det hele, for saa vidt den maatte paaføre De danske Sukkerfabrikker A/S Tab, og under 14. Oktober meddelte Selskabet Forbundet, „at vi, forsaavidt denne Sympatistrejke maatte medføre Forstyrrelser i vor Drift eller paaføre os Tab eller maatte medføre Krav overfor os fra de paagældende Landmænds Side, vil vi gøre det ærede Forbund ansvarligt derfor og om fornødent søge vort Krav fremmet ved Domstolene."

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for De danske Sukkerfabrikker A/S og paastaaet den efter Varslerne af 13. Sept., 21. Sept. og 5. Okt. dette Aar etablerede ovenfor omhandlede Sympatikonflikt overfor Selskabet kendt lovlig.

De Indklagede har nedlagt Paastand paa Sagens Afvisning fra Den faste Voldgiftsret. De Indklagede har dernæst gjort De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger bekendt med Klagen, og disse samt følgende 5 Medlemmer, nemlig:

Proprietær Hasling, Frederikseg,
Kammerherre S. Scavenius, Klintholm,
Forpagter Aa. Lawaetz, Falkensten,
Inspektør Arning, Idagaard, og
Hofjægermester Wolff-Snedorff, Engelholm.

har derefter givet Møde under Sagen som Biintervenienter og sluttet sig til den af de Indklagede nedlagte Afvisningspaastand.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at da det har været umuligt at opnaa Overenskomst med de paagældende Arbejdsgivere om deres Landbrugsarbejde i Almindelighed, har det været nødvendigt at etablere Sympatistrejke ikke blot forsaavidt angaar Roeoptagning, men ogsaa for Transport og Behandling af Roer paa Sukkerfabrikkerne. Da Sympatistrejken er varslet i Henhold til Septemberforligets Varselsregler, er den lovlig.

De Indklagede erkender vel, at Sympatistrejken med Hensyn til Transport og Behandling af Roer er varslet i Henhold til Septemberforliget og forsaavidt lovlig, men gør gældende, at Rettens Anerkendelse af Lovligheden under Hensyn til mulig Anvendelse af Lov Nr. 70 af 27. Marts 1929, ikke bør finde Sted, hvorfor de paastaar, at Sagen i det hele afvises.

Foreløbig bemærkes, dels at Kammerherre Scavenius og Hofjægermester Wolff-Snedorff har været Medlemmer af den under Dansk Arbejdsgiverforening staaende Arbejdsgiverforening for Land- og Skovbrug, til denne opløstes i 1930, og at Wolff-Snedorff har etableret Lockout overfor Landarbejderforbundet under Dansk Arbejdsmandsforbund fra 1. Maj 1934, for saa vidt angaar Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed, dels at Landarbejderforbundet — som nævnt i Kendelsen af 4. Oktober — allerede i 1922 tog Forbehold om Aktionsfrihed, forsaavidt angik Roearbejdet overfor Medlemmer af Roedyrkerforeningerne, og endelig at den heromhandlede Aktion mod Sukkerfabrikkerne kun tilsigter at gøre den lovligt løbende Roekonflikt effektiv.

Retten maa statuere, at den varslede Sympatiaktion overfor de Indklagede ikke strider mod det bestaaende kollektive Overenskomstforhold mellem Parterne, og da den iøvrigt opfylder Septemberforligets Regler, maa den efter Varslerne af 13. September, 21. September og 5. Oktober dette Aar etablerede Sympatikonflikt anerkendes som lovlig.

Hvad angaar det af Indklagede rejste Spørgsmaal om mulig Anvendelse af Bestemmelserne i Lov Nr. 70 af 27. Marts 1929 paa den af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor de paagældende Landbrugere rejste Aktion til Opnaaelse af en Overenskomst vedrørende deres Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed, hører dette ikke under Den faste Voldgiftsrets Kompetence.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

Den af Dansk Arbejdsmandsforbund efter Varslerne af 13. September, 21. September og 5. Oktober dette Aar etablerede Sympatikonflikt overfor A/S De Danske Sukkerfabrikker er lovlig.

Sagens Omkostninger 300 Kr. betales med Halvdelen af Dansk Arbejdsgiverforening og Halvdelen af De samvirkende Fagforbund.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. Nov. 1935 i Sag Nr. 2162.

Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen

mod

De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København.

I Hovedoverenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København findes under § 3, B. Timeløn blandt andet følgende Bestemmelser:

1. Den normale Timeløn fastsættes til 104 Ø.
4. Hvis Arbejdsmaaden for Arbejde, henhørende under Prislisten ved Indførelse af nye tekniske Hjælpemidler eller særlige Anordninger væsentlig ændres, fastsættes nye Akkordpriser ved Mægling eventuelt ved Voldgift med en teknisk Opmand. Hvis de nye tekniske Hjælpemidler er af en saadan Art, at det oprindelige Akkordgrundlag ganske forandrer Karakter, kan Voldgiften erklære sig om, hvorvidt dette finder Sted, og da bestemme, at Akkordprisen ikke kan anvendes, hvorefter Spørgsmaalet optages til almindelig organisationsmæssig Behandling. Indtil nye Akkordpriser er fastsat, betales normal Timeløn med et Tillæg af ... 40 Ø.
5. Efter Aftale i det enkelte Tilfælde mellem Arbejdsgiver og Arbejder, kan der gives et Tillæg til Timelønnen for:
   a. Arbejder, der normalt efter Prislisten skulde være givet i Akkord, men for hvilke dette af særlige Grunde ikke har kunnet lade sig gøre.
   b. Arbejder, der staar i Forbindelse med Akkordarbejder, og som udføres af de Arbejdere, der staar i Akkorden.

   Hvor der ikke træffes Aftale om andet, bliver Tillægget til den normale Timeløn ..... 30 Ø. hvorhos der i § 10 er fastsat Akkordsatser for Nedlægning af Monier- og Betonrør.

Et Medlem af Entreprenørforeningen har et Par Gange udført Ledningsarbejder, der blandt andet omfattede Nedlægning af 80 cm Betonrør, og da den i Overenskomstens § 10 nævnte Akkordpris forudsætter, at Lægningen af Rørene udføres ved Haandkraft i Forbindelse med Anvendelse af et almindeligt Treben og haanddreven Talje, medens de paagældende Rørlægninger udførtes ved Hjælp af Traktor med paamonteret Kran, forhandledes der med Jord- og Betonarbejdernes Fagforening om Muligheden af at finde et passende Akkordgrundlag for Rørlægningen efter den nye Udførelsesmaade. Da Enighed ikke opnaaedes, og Mægling mellem Organisationerne heller ikke førte til noget Resultat, henvistes Spørgsmaalet til faglig Voldgift, og den 15. Juli dette Aar afsagdes en Kendelse, hvorved fastsloges, at Rørlægningsarbejde med Anvendelse af Kranvogn var udenfor det oprindelige Akkordgrundlag, og at de i § 10 angivne Akkordpriser ikke kunde anvendes; indtil nye Akkordpriser var fastsat, skulde der betales normal Timeløn med det i § 3 B. 4 omhandlede Tillæg (40 Øre).

Efter denne Kendelse har der mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening paany uden Resultat været forhandlet om en Akkordpris for det paagældende Arbejde, hvorefter Fagforeningen under 17. September dette Aar har fremsendt 1. Varsel om Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af Entreprenørforeningen for alt Arbejde ved Rørlægning, hvortil Kranvogne anvendes.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København og paastaaet Strejkevarslet kendt ugyldigt, medens de Indklagede har paastaaet Varslet kendt lovligt, subsidiært, at Entreprenørforeningen kendes pligtig til at imødekomme Fagforeningens Begæring om faglig Voldgift for at faa fastsat en Akkordpris for det paagældende Rørlægningsarbejde.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at da det ved Voldgiftskendelsen af 15. Juli er fastslaaet, at det paagældende Arbejde falder udenfor Overenskomstens Akkordsatser, og at der indtil nye Akkordpriser er fastsat, skal betales Timeløn med det i Overenskomsten nævnte Tillæg af 40 Øre (Akkordafsavnstillæg), er det herefter ulovligt at etablere Strejke i Overenskomstperioden paa Krav om at faa fastsat en Akkordpris, Rørlægningsarbejde med Anvendelse af mekanisk Kranvogn har som anført kun været anvendt nogle faa Gange, og der er ikke indvundet tilstrækkelig Erfaring endnu til at fastsætte en passende Akkordpris. Det vil heller ikke være muligt for en faglig Voldgift paa nærværende Tidspunkt at skønne over, hvad der vil være en passende Pris for Arbejdet, og der er efter Overenskomsten heller ingen Pligt til at underkaste sig en voldgiftsretlig Afgørelse.

De Indklagede har herimod anført, at det er Grundprincippet i Overenskomsten, at Akkord skal anvendes, hvor det er muligt; da det hidtidige Grundlag for Akkordpris ved Rørlægningsarbejde er bortfaldet ved Indførelse af et nyt teknisk Hjælpemiddel, er Arbejderne pligtige til at arbejde paa Timeløn med det i Overenskomsten anførte Tillæg, men kun indtil ny Akkordpris fastsættes. Da det ikke kan volde Vanskelighed allerede nu at fastsætte en passende Pris for Arbejdet, maa Arbejderne, da Enighed om en Akkordpris trods Forhandling ikke er opnaaet, enten have Ret til at strejke eller have Krav paa, at en Pris fastsættes ved faglig Voldgift. Ellers vilde Arbejdsgiverne ved Indførelse af et mindre teknisk Hjælpemiddel kunne tilsidesætte de gældende Akkordpriser og i Strid med Overenskomsten kræve Akkordarbejde udført paa Timeløn, hvad der vil give Arbejderne en mindre Fortjeneste end forudsat i Overenskomsten.

Ved Voldgiftskendelsen af 15. Juli er det fastslaaet, at der foreligger en saadan ny Arbejdsmetode, at Overenskomstens Akkordbestemmelser ikke kan anvendes. Der foreligger derhos ikke Hjemmel til at henvise Fastsættelsen af ny Akkordpris til voldgiftsretlig Afgørelse. Ifølge Overenskomsten er Arbejderne pligtige til herefter at udføre Arbejdet paa Timeløn med det fastsatte Tillæg. Da det paa den anden Side er Overenskomstens Forudsætning, at et saadant Arbejde skal gives i Akkord, kan den fastsatte Timelønsbetaling kun gælde som en foreløbig Betalingsmaade, indtil der ved tilstrækkelig Anvendelse af det mekaniske Hjælpemiddel er indvundet fornøden Erfaring til Fastsættelse af passende Betaling for Arbejdet. Da saadan Erfaring efter det oplyste endnu ikke skønnes at være opnaaet, maa Arbejderne indtil videre være pligtige til at udføre Arbejdet paa Timeløn med overenskomstmæssigt Tillæg. Herefter findes det afgivne Strejkevarsel at maatte kendes ulovligt.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse:

Det af Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København ovenfor omhandlede overfor Medlemmer af Entreprenørforeningen afgivne Strejkevarsel kendes ulovligt.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

HUSK

AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men denne lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

Fra Fagbladet

Tornemark Afd. m. fl. — Lensgreve B. Holstein, Holsteinsborg Skovdistrikt. Der er nu oprettet Overenskomst med Lensgreve B. Holstein, Holsteinsborg Skovdistrikt, hvorefter man for Tiden indtil 1. August 1936 afregner efter Skovbrugsoverenskomsten af 29. Oktober 1928, og med en Timeløn af 68 Øre. Inden dette Tidspunkt, 1. August, optages Forhandlinger om en ny Skovbrugsoverenskomst.

Hjertebjerg Afd. — Godsejer Krarup Nordfeld og Baron Rosenkrantz, Liselund Skovdistrikt. Ovennævnte Arbejdsgiver har givet mundtligt Tilsagn om at ville betale Skovbrugsarbejdet paa Nordfeld og Liselund i Henhold til den sjællandske Skovbrugsoverenskomst for 1. Klasse. Dette har vore paagældende Medlemmer modtaget.

Aalborg L. Afd. — Spritfabrikkernes Gaarde. Med Spritfabrikkernes Gaarde er lokalt truffet Aftale om Betalingen for Optagning af Kartofler, idet Prisen for dette Arbejde er forhøjet fra 45 til 50 Kr. pr Td. Land, ligesom Spritfabrikkerne har erklæret fortrinsvis at ville beskæftige Medlemmer af Forbundet.

Gl. Ry Afd. — Ry Nørskov. Afdelingen meddeler os, at der nu er opnaaet en Ordning med Skovrideren om Overenskomstens Fortsættelse til 1. Maj 1936, hvorefter der skal optages nye Forhandlinger, hvis Resultat skal have tilbagevirkende Kraft fra 1. Februar. Samtidig skal der forhandles om Huslejespørgsmaalet.

Skrødstrup Afd. — Ejeren af Skrødstrupskoven. Der er nu afsluttet Overenskomst med ovennævnte Skovdistrikts Ejer, Brygger Chr. I Schwensen, hvorved Lindenborg Overenskomsten er tiltraadt. Arbejdstiden dog efter Maribooverenskomsten. Klassification af Skoven er afholdt den 13. November.

Skrødstrup Afd. — Konsul Fr. Johansen, Mariager, Kellerup Skov. Der er afsluttet Overenskomst med Kellerup Skovdistrikt. Overenskomsten er en Tiltrædelse af Lindenborg Overenskomsten. Arbejdstiden efter Maribooverenskomsten. Klassification af Skoven er afholdt den 13. November.

Angaaende Arbejdsvilkaarene i Hedeselskabets Plantager. I Anledning af forestaaende Forhandlinger med Hedeselskabet angaaende Oprettelse af Overenskomst og Akkordpriskurant for de Plantager, Hedeselskabet dels ejer og dels administrerer, er der foretaget en Række omfattende Undersøgelser, hvoraf fremgaar, at 49 Afdelinger har Medlemmer beskæftiget i Hedeselskabets Plantager. I Plantagerne beskæftiges ca. 450 Arbejdere. Arbejdsvilkaarene er varierende, Timelønningerne svinger fra 50—80 Øre, i enkelte Tilfælde dog 105 Øre. Akkordfortjenesten er endnu meget mere varierende. Til Deltagelse i Forhandlingerne med Hedeselskabet er nedsat et Forhandlingsudvalg paa 7 Mand, udpeget af følgende Afdelinger: Redsted-Hvidbjerg, Viborg, Alheden, Tirstrup, Ørbæk Hoven, Brande og Ansager.

As Afd. ctr. Palsgaard Gods m. fl. Arbejdsgivere angaaende Priskurantpolitiken. Afdelingen har foreslaaet Forbundet, at man gør Palsgaard Gods og de øvrige Arbejdsgivere indenfor Afdelingens Omraade bekendt med de gældende, overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar for Landbrugsarbejde og meddeler disse, at Medlemmerne henholder sig hertil, ligesom Afdelingen tilbyder at anvise Arbejdskraft i Overensstemmelse med disse Vilkaar for Landbrugsarbejde og Skovarbejde.

21. Kreds ctr. Fænøgaard pr. Middelfart. Ejeren af Fænøgaard, Grosserer Dahl, har efter sin Hjemkomst fra Ferie overfor Forbundet mundtlig erklæret at ville følge de gældende overenskomstmæssige Vilkaar for Landbrugsarbejde paa Fænøgaard og ved Forespørgsel i Afdelingerne har vi faaet bekræftet, at dette er sket siden paagældende Tilsagn blev givet i August Maaned. Den 1. December meddeler Middelfart Afdeling, at Ejeren nu har nedsat Daglønnen til 5 Kr., eller 50 Øre under Overenskomsten. Derefter har vi indledet nye Forhandlinger med Hr. Dahl.

5. Kreds ctr. Entreprenør Alfred Jensen, Skibby. Entreprenør Alfred Jensen, Skibby, har under 25. Oktober tiltraadt Dræningsoverenskomsten for Frederiksborg Amt.

11. Kreds ctr. Gaunø Skovdistrikt. Arbejderne i Gaunø Skovdistrikt har ønsket Overenskomst oprettet. Det viser sig imidlertid, at der er en Arbejdsprisliste gældende til 1. Maj 1936. Resultatet af Forhandlingerne er dog alligevel blevet, at de har faaet deres Arbejdspriser reguleret med, hvad der nogenlunde svarer til den sjællandske Skovbrugsoverenskomst. I Januar Maaned holdes der nyt Møde, hvor Skovarbejderne skal beslutte, om de vil have den bestaaende private Arbejdsprisliste opsagt for at kunne fremsætte Krav om en kollektiv Overenskomst.

Ørslev og Allerslev m. fl. Afd. ctr. Lekkende-Beldringe Skovdistrikt. Med Lekkende-Beldringe Skovdistrikt er oprettet en Overenskomst for Skovbrugsarbejde, gældende fra 1. November 1935 til 1. Maj 1936, og indeholdende Bestemmelse om, at man i Februar Maaned 1936 optager Forhandlinger om en ny Overenskomst.

3. Kreds ctr. Entreprenør Gunner Hansen, Ramsøgaarde pr. Gadstrup. Med ovennævnte Entreprenør er afsluttet Overenskomst om Dræningsarbejde, hvorved han tiltræder Dræningsoverenskomsten for Gl. Roskilde Amt.

Nørre Lyndelse Afd. ctr. Skovrider Lorentzen, Nørre Søby Skov. Ved Forhandling med Skovrider Lorentzen, Nørre Søby Skov, er opnaaet Enighed om, at Skovdistriktet afregner efter Maribo-Skovbrugsoverenskomstens Priser, og at Skoven sættes i 2. Klasse for Løvtræ, at der udbetales Arbejderne 25 Kr. pr. Uge i Forskud eller 50 Kr. hver 14. Dag. Nogle Uoverensstemmelser om Arbejdets Kvalitet og Arbejdsmetoder blev bilagt.

Orte, Fjeldsted-Harndrup og Søllested Vedtofte Afdelinger ctr. Dræningsmester J. P. Hansen, Fjeldsted-Harndrup. Da Dræningsmester J. P. Hansen ikke betalte de Beløb, han ved Mæglingsmøder var indgaaet paa at skylde vore Medlemmer af ovennævnte Afdeling, maatte vi etablere Blokade overfor ham. Det meddeles nu, at han har indbetalt sin Skyld til alle vore Medlemmer, og Blokaden er derefter hævet.

Gram Afd. ctr. Gdr. Mads C. Nielsen, Kolsnapgaard, Nustrup. I ovennævnte Sag er faldet Dom, Arbejdsgiveren skal betale vort Medlem 180 Kr. + 20 Kr. i Sagsomkostninger. Den 1. November har Arbejdsgiveren imidlertid ved Lønopgørelsen med vort Medlem tilbageholdt de 20 Kr., Arbejdsgiveren har maattet betale i Sagsomkostninger. I Anledning af denne Selvtægt har vi anmodet Sagføreren om at tage Affære.

Randers Afd. ctr. Propt. Neergaard, Asgaard, Grenaa. Medlem Chr. Jensen Hviid, har ved Ophævelsen af sit Tjenesteforhold for ovennævnte Arbejdsgiver et Tilgodehavende paa 75 Kr., som nu er inddrevet ad retslig Vej.

Selde Afd. ctr. Mads P. Frustuch, Nissum, Durup. Fodermester Chr. Jensen er den 21. Oktober blevet bortvist fra sin Plads hos ovennævnte Gaardejer grundet paa, at han havde taget en Eftermiddag fri til at søge anden Lejlighed til 1. November, til hvilken Tid hans Fæstemaal udløb. Gaardejeren nægter ham hans Tilgodehavende, ca. 130 Kr. Sagen er henvist til retslig Afgørelse, hvor Gaardejeren der har nægtet at møde efter Indkaldelse for Forligskommissionen, blev dømt til at betale 132 Kr. + 25 Kr. i Sagsomkostninger.

Forbundet ctr. Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt. Med Arbejdsgiverforeningen har vi forhandlet om Kontraktformularer for faste Arbejdere, og der er opnaaet Enighed om disse paa Basis af tidligere gældende Kontrakter mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark og Landarbejderforbundet, men med en anden Gruppering, saaledes at der bliver Kontrakter for faste Landbrugsarbejdere, faste Land- og Skovbrugsarbejdere, Mal-

kekonerne og endelig Kontrakter for faste Arbejdere uden fri Bolig. Derimod er der ikke endnu opnaaet nogen Enighed om Kontraktformularer for Lejeboliger paa Landet.

Aastrup-Falster Afd. ctr. Corcelitze Skovdistrikt. Angaaende en Uoverensstemmelse mellem Arbejderne i Corselitze Skovdistrikt og Ledelsen vedrørende Forstaaelsen af Skovbrugsoverenskomsten er den 25. Novbr. 1935 afholdt en Mægling, hvorved opnaaedes Enighed om, at Overenskomsten er at forstaa saaledes, at det ved Udkløvning til Industribrænde er det færdige Produkt, der opmaales og afregnes efter.

Nakskov A. Afd. ctr. Godsejer Kjær, Helgenæs. I ovenn. Sag har der været afholdt Mægling den 1. Juli, Fællesmøde den 26. August og 16. November. Sagen sluttedes med, at man fra Organisationernes Side beklagede de skete Fejltagelser og understregede, at man fortsat vilde indskærpe sine Medlemmer Ret og Pligt i Henhold til de gældende Overenskomster om Sukkerroearbejde.

Ryde Landet Afd. ctr. »Gammelgaard« Ryde Landet. Ved Optagning af Roer paa Gammelgaard er der konstateret en saadan Plantebestand, at den samlede Optagningspris blev fastsat til 78 Øre pr. 100 lb. Favne, altsaa med et Tillæg paa 15 Øre.

Horbelev Afd. ctr. Gdr. Vald Jyde, Bønned. Medlem Martin Miller havde faaet et Tilgodehavende for udført Roearbejde hos ovennævnte Gaardejer, som det trods flere Henvendelser ikke var muligt at faa udbetalt. Ved en Mægling paa Sukkerfabrikens Kontor i Nykøbing F. blev Sagen forligt med, at Miller fik udbetalt 26 Kr. 50 Øre til fuld Afgørelse.

Vinding-Vejle Afd. ctr. Gaardejer Gudrun Henriksen, Lindved. Medlem Ole Jensen, der var bortvist af sin Tjeneste hos ovennævnte Gaardejer, har ved Forlig i Retten faaet Løn til Bortvisningsdagen, 202 Kr.

Sønderholm Frejlev Afd. ctr. Dræningsmester E. Fredsberg. Nærværende Sag er sluttet med, at Dræningsmesteren er indgaaet paa at betale 105 Øre i Timen fra 1. September at regne.

Kirke Saaby Afd. ctr. Gaardbestyrer Hans Christensen, Vester Saaby. Afdelingens Medlem Frits Nilausen er blevet bortvist af sin Tjeneste hos ovennævnte Gaardbestyrer og er nægtet sin fortjente Løn. Sagen er henvist til civilretlig Afgørelse. Ved forligsmæssig Ordning har Frits Nilausen derefter faaet udbetalt 150 Kr.

Gloslunde-Græshave Afd. ctr. Gdr. Georg Thorsen, Gloslunde. I ovennævnte Sag er der ved faglig Voldgift afsagt Kendelse, gaaende ud paa, at Gdr. Georg Thorsen som Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt i Henhold til den i 1935 afsluttede Landbrugsoverenskomst er forpligtet til at betale Nedbrydningsarbejdet af sin Stuelænge i Henhold til Overenskomsten for Murerarbejdsmandsarbejde. Sagens Omkostninger 130 Kr. paalægges Arbejdsgiverforeningen.

Oksbøl Afd. ctr. Gaardejer Chr. Iversen, Melsmark. Ovennævnte Sag er afsluttet med, at vort Medlem, Chr. Kaas, har indgaaet Forlig, hvorefter han modtager 150 Kr. til fuld Afgørelse.

Fanefjord Afd. ctr. Fanefjord Skov. Den 29. Oktober 1935 foretoges Klassificering af Fanefjord Skov. Det meste af Skoven sattes i 1. Klasse, 2. Afd. i 2. Klasse.

Graasten Afd. ctr. Graasten Herregaard. 4 Medlemmer, der er beskæftiget ved Dræningsarbejde efter Grundforbedringsloven paa Graasten Herregaard, bliver afregnet med 20 Øre pr. m Hovedledning under Overenskomstens Sats. Arbejderrepræsentanten i Amtets Grundforbedringsudvalg er anmodet om at berigtige Forholdet. Efter et afholdt Møde med Grundforbedringsudvalget har vi faaet indberettet, at Sagen er ordnet ved, at der er efterbetalt for Arbejdet 63 Kr.

36. Kreds ctr. Dræningsmester Anton Møller, Trustrup. Ved et større Dræningsarbejde udført af Dræningsmester Anton Møller i Trustrup har Jordbundsforholdene vist sig at være af en saadan Karakter, at der ikke kunde udføres Arbejde til Dræningsoverenskomstens Akkordpriser. Ved en Mægling er der derefter opnaaet Enighed om, at den resterende Del af Arbejdet skal betales med Timeløn. Derimod kunde man ikke opnaa Enighed for den Del af Arbejdet, der allerede var udført. Sagen er derefter gaaet til faglig Voldgift, hvor der blev opnaaet Forlig, gaaende ud paa, at Dræningsmesteren for den Del af Arbejdet, der var udført, skulde efterbetale 184 Kr.

Vordingborg Afd. ctr. Gdr. Chr. Hansen, Vordingborg. Nogle af Afdelingens Medlemmer har udført et Dræningsarbejde efter Grundforbedringsloven hos ovennævnte Gaardejer. Ved Afregningen af Arbejde er der opstaaet Uoverensstemmelse om et Beløb, som Gaardejeren nægter at udbetale. Sagen er sendt til Arbejderrepræsentanten i Grundforbedringsudvalget, og denne har foranlediget et Møde afholdt, hvor der opnaaedes Enighed om, at Arbejderne til fuld Afgørelse fik udbetalt 134 Kr.

26. Kreds ctr. Proprietær S. Færck, Overklit, Skallerup. Fodermester Martin Petersen havde ved Novemberskiftet 563 Kr. 49 Øre tilgode hos ovennævnte Arbejdsgiver. Ved Kredsformandens og en Sagførers Mellemkomst er Sagen nu ordnet og Pengene betalt vort Medlem.

50 Kreds ctr. Gaardejer Mathias Jessen, Nyskov, Vamdrup. Medlem Jens Nielsens umyndige Søn er bortvist af sin Tjeneste hos ovennævnte Gaardejer. Gaardejeren har nægtet at betale Drengens Tilgodehavende, 92 Kr., og Sagen er derefter overgivet til Overretssagfører, Arndal, Kolding, som har forligt Sagen med, at der er betalt 100 Kr. til fuld Afgørelse.

Pandrup-Kaas Afd. ctr. Husmand A. Chr. Andersen, Røde Hede, Kaas. Vort Medlem, Thomas Agnen, har for udført Dræningsarbejde hos ovennævnte Husmand faaet 100 Kr. tilgode. Sagen er nu ordnet og Pengene betalt.

34. Kreds ang. Dræningsarbejde hos flere Gaardejere i Hesselballe ved Hjortshøj. Ved et større Dræningsarbejde i Hesselballe kunde, grundet paa Jordbundens Beskaffenhed, ikke arbejdes til de i Dræningsoverenskomsten fastsatte Akkordsatser. Efter Forhandling henholdsvis med Grundforbedringsudvalget om Forhøjelse af Laanebeløbene og med Entreprenør Severin Larsen, Hald, der havde overtaget de paagældende Arbejder, er Sagen nu ordnet med, at der for hele Arbejdet betales med Timeløn.

Søllested Afd. ctr. Entreprenør Schifter, Søllested. Medlem Hans Petersen havde, grundet paa Fejlregning fra Arbejdsgiverens Side, faaet et Beløb for Roearbejde i Sommeren 1935 tilgode. Ved derom afholdt Mægling bilagdes Sagen med, at vort Medlem fik 60 Kr. 70 Øre til fuld Afgørelse.

18. Kreds ctr. Landinspektør Stolze Møller, Nakskov. Angaaende en Uoverensstemmelse med ovennævnte Landinspektør angaaende Aflønning af Dræningsarbejde har været afholdt en Mægling. Uoverensstemmelsen bilagdes ved, at der for den forløbne Del af Arbejdet bliver efterbetalt vore Medlemmer 107 Kr., og at Resten af Arbejdet udføres paa Timeløn.

Gloslunde Afd. ctr. Gdr. Hansen og Entreprenør Schifter. Ved et hos Gdr. Hansen udført Dræningsarbejde var Jordbunden ved 3. Stik ret besværlig at arbejde i. Efter gentagne Forhandlinger og Mæglinger er Sagen nu endelig ordnet med, at Arbejdet bliver betalt efter Gruppe 2.

Løjtofte Afd. ctr. Gdr. Anker Hansen, Løjtofte. I ovennævnte Sag er den 15. November afholdt Fællesmøde. Sagen forligtes med, at Medlem Chr. Petersen til fuld Afgørelse af sit Tilgodehavende for Roearbejde fik udbetalt 20 Kr.

Søllerød Lyngby Afd. ctr. Jægermester Hofmeyer, Gl. Holtegaard. Ovennævnte Sag er afsluttet ved et Forlig i Retten, hvorved Jægermesteren indgik paa at betale til fuld Afgørelse 433 Kr. 33 Øre til Deling mellem 7 Karle.

Hørning Blegind Afd. ctr. Gdr. Steffen Steffensen, Vrold. I nærværende Sag er der faldet Dom og vort Medlem er tilkendt Løn til Bortvisningsdagen samt Dækning for Sagsomkostningerne.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 3 | 15. -2. | 1936 | 41. Aarg.

Foraarsbebudelse

De sikreste Foraarsbebudelser skikker
os slet ikke altid »den lille Musiker«,
som Stæren jo kaldes i Upsala,
for Fyren har Fjer paa og sidder
og fløjter
om Vaar, mens vi løber paa Skier
og Skøjter,
og Frostvejr vi længe endnu ska' ha'.

Nej, langt mere sikker end Fuglen
i Kassen
som Foraarsbebuder er J u l i u s
M a d s e n,
Hr. Julius Madsen fra Vester-Vold.
Vi ved det bestemt: Der er Foraar
i Luften,
naar lifligt han fløjter sit: Ned med
Fornuften,
nu skal vi regeres med Mester-Vold.

Vi ved det er Foraar, naar Madsen
han brovter
med sine Lockouter, der er som
Knockouter
mod samtlige Former for Foraarets
Liv.
Naar han i sin Krigstrompet trutter
og tuder,
saa er han den sikreste Foraars-
bebuder,
skønt Madsen er udpræget negativ.

Peter Simple.

OVERENSKOMSTSITUATIONEN

Overenskomstsituationen er med Arbejdsgivernes krigerske Holdning ved at tilspidse sig med en yderst alvorlig Udvikling i Udsigt. Den Vending, Sagen nu har taget, harmonerer ikke godt med Indledningen til Lønsituationen, der fandt Sted under langt fredeligere Auspicier.

Mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund har der været Enighed om at søge Overenskomsterne fornyet uden Opsigelse. Af denne Grund har der paa Foranledning af saavel Arbejdsgiverforeningen som De samvirkende Fagforbund været ført Forhandlinger om en Række Landsoverenskomster og Lokaloverenskomster vedrørende de Ændringer i Overenskomsterne, som vort Forbund maatte anse det for nødvendigt at søge gennemført, og hvor disse Forhandlinger er bristet, er de blevet ført videre med Assistance af Hovedorganisationerne.

Med denne Begyndelse var der fra begge Sider vist en vis Vilje til at søge gennem Overenskomstsituationen paa fredelig Vis, altsaa uden Opsigelse, og en hertil svarende Optimisme støttedes kun yderligere af de meget maadeholdne Krav, vort Forbund denne Gang har fremsat som Betingelse for de Overenskomsters Fornyelse, vi denne Gang har ment at maatte have frem til Forhandling. Med dette saaledes foreliggende meget gunstige Grundlag for en frugtbar Forhandling er i saa godt som alle indtil nu foreliggende Tilfælde gjort til Skamme af Arbejdsgiverne ved, at disse — dels ved Forhandlingerne i Underorganisationerne, og dels senere under Forhandlingerne med Hovedorganisationernes Medvirkning — har afvist ethvert Krav om en selv nok saa beskeden Timelønsforhøjelse, ogsaa for de allerlaveste Lønninger, ligesom Ønsket om Ændringer af mere sekundær Betydning i langt de fleste Tilfælde ogsaa er afvist, og de fredelige Harpetoner, som Overenskomstsituationen til at begynde med syntes at sprede, er nu afløst af Lockout-Truslernes buldrende Krigstrommer.

Arbejdsgiverforeningen, som officielt helst vender Ryggen til Forligsinstitutionen, og som ogsaa under de stedfundne Forhandlinger gentagne Gange har fremholdt, at det er en Institution, den ikke bryder sig om at aflægge nogen Visit, har — saavidt vi kan skønne i Virkeligheden stadig under Forhandlingerne, og nu tilsidst med forøget Fart, styret hele Sagen ind i denne Institution, formentlig i Haab om, at det her vil lykkes at faa fejet vore Krav til Side.

Taktikken er slet ikke ukendt. Den er dyrket af Arbejdsgiverforeningen med større eller mindre Held ved tidligere Lejligheder, hvor man, akkurat ligesom nu, dænger en uforholdsmæssig stor Mængde Uoverensstemmelser op paa Forligsmandens Bord, i Forventningen om, at Forligsmanden indser det haabløse i at give sig i Lag med dem, og i Stedet for at kvæles i Stoffets Mylder af Opgaver skærer igennem og stiller et eller andet generelt Forslag, under hvilket Arbejdernes mange og berettigede, specielle Ønsker, svarende til de forskellige Fags særlige økonomiske Behov, bliver droppet.

Tricket er som sagt ikke ukendt, men det er farligt Spil. Det er nemlig dettes tidligere Anvendelse, der fører til, at Uoverensstemmelsesstoffet hober sig op indenfor Fagene og fremkalder en Spænding, der aldeles ikke finder sin Udløsning ved Gentagelser, men tværtimod fremkalder den Situation, under hvilken Eksplosionen finder Sted.

Om Udfaldet af denne, altsaa ikke ukendte, Taktik vil vi ikke spaa. Mands Vilje er jo Mands Himmerig. Men med hele vor Evne vil vi til det yderste søge at gennemføre de maadeholdne Krav, vort Forbund har rejst, og modsætter os ethvert Forsøg paa at hindre, at virkelige Realitetsforhandlinger om disse finder Sted; thi trods den lange Tid, der er gaaet, og trods det gode Grundlag, der i Virkeligheden foreligger for en saadan Realitetsforhandling, har Arbejdsgiverne endnu ikke indladt sig herpaa, og alle de mangfoldige Møder, der indtil nu har været afholdt om den lange Række af Overenskomster, der har været fremme til Behandling, har stort set ikke været andet end Sammenkomster, hvor Parterne hilste pænt paa hinanden, og som ikke har givet andet Resultat end Ærgrelser, Tidstab og Pengespild for Forbundet ved de store og unyttige Repræsentationsudgifter.

Det er kun for de allerlavest lønnede Arbejdere, vort Forbund er skredet til Opsigelse af Overenskomsterne, og herudover i saadanne Tilfælde, hvor særlige Specialforhold eller meningsløse Overenskomsttilstande med mere eller mindre økonomisk Interesse har gjort sig gældende.

Indenfor Fabrikgruppen er opsagt Landsoverenskomsterne med Jern- og Metalindustrien, Cementindustrien, Kalk- og Teglværksforeningen, Kalk- og Teglværksforeningen paa Bornholm, Foreningen af Grusgrave- og Skærvefabriker, Sukkerfabrikerne, Svovlsyrefabrikerne, Læderfabrikantforeningen, Stenindustrien paa Bornholm og en Række Lokaloverenskomster, ialt omfattende ca. 15,000 Mand. I Jord- og Bygningsarbejdergruppen er opsagt for ca. 9000 Mand, hvoraf ca. 8500 omfattes af Overenskomsten med Murermestrenes Centralforening og Landhaandværksmestrene, og ca. 500 Mand beskæftiget hos forskellige Cementstøberier. I Transportgruppen er der opsagt for ca. 16,300 Mand: Kuske, Chauffører, Havnearbejdere og Lager- og Pakhusarbejdere m. fl.

Som det vil ses, er vort Forbund altsaa stærkt engageret i den foreliggende Situation og meget staar paa Spil.

I en lang Tale har Arbejdsgiverforeningens Formand — formentlig ikke med noget særligt Held — søgt at vinde Offentligheden for Arbejdsgiverforeningens Standpunkt om uforandret Fornyelse af de opsagte Overenskomster, og ved at holde de Arbejdere udenfor Lockoutvarslerne, som har fornyet deres Overenskomster, er Arbejdsgiverforeningen slaaet ind paa en ganske ny, interessant og ejendommelig Taktik, hvis Motiv peger i en ganske bestemt Retning, men om hvis Følger vi ved denne Lejlighed skal afstaa fra at udtale os.

Det hele viser os imidlertid, at der er megen Alvor i Arbejdsgivernes Forsøg paa at gennemføre deres Standpunkt, og det vil være letsindigt, hvis vi ikke denne Gang regner med Muligheden for Kamp.

Indenfor vort Forbund tager vi den tilspidsede Lønsituation med al mulig Koldsindighed. Vi har vist saavel Samfundet i sin Helhed som Erhvervslivet et stort Hensyn ved at holde vore Krav nede paa et Lavmaal, der maa respekteres, og kan staa sin Prøve for enhver nøgtern uhildet og sagkyndig Vurdering.

Arbejdsgiverforeningens Formands lange Tale, hvor han sammenligner Fagforeningerne med de Magtfaktorer, der gennem de svundne Tider har gjort sig gældende og sat sit afgørende Præg paa Samfundslivet saasom Adelsvælden, Gejstligheden og Enevoldskon-

(Fortsættes Side 60)

TIDENS MARTYRIUM

Livet er bleven mig en besk Drik, og alligevel skal den indtages som Draaber, langsomt tællende.

Søren Kierkegaard.

Gives der mon nogen Form for psykisk Lidelse, der kan sammenlignes med den knugende Følelse, som bemægtiger sig den, der har mistet sit Arbejde, efterhaanden som de med Arbejdsløsheden forbundne Virkninger paa den mest paatrængende Maade bemægtiger sig de Personer og det Hjem de omfattes af, som rammes af Forsørgerens Arbejdsledighed.

Umiddelbart efter Arbejdsledighedens Indtræden holdes vel Humøret oppe ved Haabet om Muligheden af at generhverve Beskæftigelse, men lidt efter lidt, naar Dagene gaar med frugtesløs Søgen efter Arbejde, afløses Haabet af Haabløshedens triste Erkendelse. Og saaledes indrulleres mangfoldige i de arbejdsløse store Skare.

Som Planten dør ved Efteraarstide, naar Frosten i lange mørke Nætter mere og mere bider sig saa fast, at de korte Dages Sol ikke formaar at genoplive den, og Vinteren derefter endelig udsletter Plantens Liv, saaledes er de arbejdsløse prisgivet Arbejdsløshedens lange og triste Tilværelse, der for manges Vedkommende ikke efterfølges af en ny Arbejdsperiode — en Genoplivelse, som dog bliver Planten beskaaret ved Foraarets Gennembrud.

Hvor meget Initiativ til Udførelse af Arbejde, Tro paa Livet og menneskelig Lykke, der er baaret til Graven gennem Kontroldagenes uendelige lange Række, kan ikke gøres op, selv om der udsendes nok saa mange statistiske Skemaer. Kun Tal og Navne lader sig registrere, men ikke Summen af menneskelige Lidelser.

Og intet Samfund kan med rette affinde sig med arbejdsløse Medborgere alene ved at give Understøttelse, fordi en saadan, ligegyldig under hvilken Form den ydes, eller hvilken Størrelse den har, ikke kan erstatte den menneskelige Lykke, der opnaas gennem Arbejde, og ejheller den Skabertrang ethvert sundt Menneskes Tanke indeholder. Dermed være ikke sagt noget nedsættende om de Bestræbelser, der udfoldes for at mildne Virkningerne af den onde Tid, som de arbejdsløse gennemlever. Men den beske Drik, som Livet er for dem, der lider under Arbejdsløshedens Følger, bliver ikke mildere ved gentagne Forhandlinger om Understøttelser, der ikke gennemføres, tværtimod forøges Lidelserne, fordi nye Skuffelser føjes til de allerede i stort Tal bestaaende, og Bitterheden næres gennem Udtalelser af dem, der anser det for en Opgave at understrege deres Uvilje, til at hjælpe de nødlidende, med haanende Bemærkninger. Men maaske tilsigter saadanne Bemærkninger et bestemt Formaal.

Landstinget har for ganske nylig hævdet Menneskealdres Traditioner i saa Henseende ved at stemme den socialdemokratiske Regerings Forslag, om ekstra Støtte til de arbejdsløse ned, og dermed bidraget til at gøre en ond Tid endnu værre for disse. Med samme Iver som en tjenstivrig Kantonnementssoldat stormer alene frem mod en »fjendtlig« Stilling, skønt han i Virkeligheden er at betragte som en »død« Mand, har Tinget afgjort Spørgsmaalet om Understøttelse.

Det »høje« Landsting har dermed vist, at det ikke forstaar hvilken Forpligtelse Samfundet har overfor de Arbejdsløse, naar der ikke kan fremskaffes Arbejde, og dermed understreget det ofte gentagne Krav om Tingets Afskaffelse, hvortil formentlig ikke mindst de Arbejdsløse vil medvirke i den kommende Tid ved Agitation for Tilslutning til Socialdemokratiet — som er det eneste Parti, der har vist Forstaaelse for deres retfærdige Krav om Ret til at leve, enten ved Gennemførelse af Love, ved hvilke det er muligt at iværksætte Arbejde, eller ved forbedrede Understøttelsesvilkaar.

R—dt.

MEDDELELSE
FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

Socialministeriet har under 28. December 1935 udstedt følgende Bekendtgørelse:

Bekendtgørelse om Forlængelse af Reglerne om Arbejdsløshedskassernes Forhold under Strejke og Lockout og om Genaabning af Kasserne.

I Henhold til Bestemmelsen i Paragraf 17, Stk. 1, Pkt. 1, i Lov af 20. Maj 1933 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. forlænger Socialministeren herved de ved Bekendtgørelse af 11. November 1932 fastsatte Regler om Arbejdsløshedskassernes Forhold under Strejke og Lockout og om Genaabning af Kasserne som gældende indtil videre, dog længst indtil den 1. Juli 1938.

Socialministeriet, den 28. December 1935.

Ludvig Christensen.

/G. Bardenfleth.

Dette vil altsaa sige, at de Regler, hvorunder vi har arbejdet siden November 1932, fremdeles er gældende uforandret. Disse Regler er tidligere udsendt til samtlige vore Afdelinger, og I er jo saaledes allerede bekendt med dem.

Johannes Nielsen.

EFTER TRE AARS NAZISTYRE I TYSKLAND

Den 30. Januar, altsaa lige for tre Aar siden, udnævnte Rigspræsident von Hindenburg Nazisternes Fører, Hitler, til Rigskansler. To Dage efter, den 1. Februar, forkyndte denne over alle tyske Radiosendere i en stor Proklamation sit Program til det tyske Folk. Proklamationen fortjener, at man trækker den lidt ud af sin Forglemmelse, thi deri lovede Hitler bl. a.:

»Den nationale Regering vil det store Værk til Reorganisationen af vort Folks Økonomi løse ved to store Fire- Aars- Planer.

Den tyske Bondes Redning til Opretholdelsen af Nationens Ernærings- og derved Livsgrundlaget.

Den tyske Arbejders Redning gennem et vældigt og omfattende Angreb imod Arbejdsløsheden ...

Den nationale Regering vil med jernhaard Resoluthed og med den mest sejge Udholdenhed virkeliggøre den følgende Plan:

I Løbet af fire Aar skal den tyske Bonde være frarevet Elendigheden.

I Løbet af fire Aar skal Arbejdsløsheden endelig være overvunden.

Med denne gigantiske Opgave til Saneringen af vor Økonomi, vil den nationale Regering forbinde Opgaven og Gennemførelsen af Rigets, Landenes og Kommunernes Sanering.«

Af de fire Aar er nu tre forbi. Men hvad saa med 4-Aars-Planen? Den er i Dag ikke engang blevet offentliggjort. Ingen har set, ingen læst den. Den eksisterer overhovedet ikke. Det hele var Bluff. Et Løfte mere til de allerede i Forvejen givne og senere ikke indfriede.

I de sidste tre Aar har der været stille om Fire-Aars-Planen i Nazi-Tyskland. Hvis man nemlig sammenligner Resultaterne med Løfterne, opdager man straks, at Nazisterne har opnaaet det stik modsatte af det, de lovede.

Er Bonden reddet og Ernæringsgrundlaget sikret?

Svaret maa blive et Nej!

Man behøver blot at minde om, at der for de vigtigste Levnedsmidlers Vedkommende er en overordentlig Knaphed. Ganske vist endnu ikke saa slem, som under Krigen. Men Hustruerne staar allerede igen i Kø, og for de fleste, ja næsten alle Landbrugsvarer, er der atter blevet indført Tvangsøkonomi — ligesom under Krigen. Skuffelsen og Utilfredsheden blandt Bønderne er overordentlig stor.

Og det andet Løfte? Er Arbejdsløsheden forsvundet? Det vover ikke engang Nazisterne selv at paastaa. Officielt angives de Lediges Antal nu med 2½

SOZIALISTISCHE AKTION

September 1935

Der Ruf an alle!

Zum ersten Male wird das Dritte Reich von einer tiefen Erschütterung gepackt. Man spricht jenseits der Reichsgrenzen von einer schweren deutschen Staatskrise. Wir alle fühlen die krisenhaften Vorgänge, die weit wichtiger sind als die Massenmorde des *30. Juni*. Damals fielen die obersten Räuberhauptleute mit gedungenen Mördern über Spießgesellen her, die ihnen gefährlich dünkten und ließen bei dieser günstigen Gelegenheit auch noch General Schleicher, Klausener und andere mißliebige Gegner abknallen. Das alles geschah so plötzlich aus der Hölle einer damals noch wachsenden Führerautorität Adolf Hitlers bei einer noch festen Massenbasis der Diktatur, daß das Volk ganz passiv blieb. Soweit man überhaupt erfuhr, was sich zugetragen hatte, betrachteten auch die nicht auf Hitler eingeschworenen Volksteile das Ganze als eine Auseinandersetzung mit Mitteln, wie sie nun einmal zwischen Verbrechern üblich sind.

Jetzt ist das anders. Die wirtschaftliche, finanzielle, geistig-politische Krise erfaßt nahezu das ganze Volk, ruft überall Zweifel und Unglauben wach. Welch eine Fülle von oppositionellen Kräften: Sozialdemokraten, Kommunisten, Katholiken, bekenntnistreue Protestanten, Stahlhelmer, Konservative und Liberale, Gelehrte und Studenten, die konfessionelle Jugend aller Art, geschlossen fast das ganze Bauerntum, Arbeiter, Mittelständler und Kapitalisten und schließlich die Enttäuschten in den nationalsozialistischen Organisationen selbst, vom müden Abfall bis zur revolutionären Erbitterung. Furcht und Sorge sind es, die zu den neuen großen Terrorwellen gegen diese Vielfalt von Feinden treiben.

So steht es, und doch dürfen uns diese Tatsachen noch nicht optimistisch machen. Jede demokratisch-parlamentarische Regierung würde bei einem solchen Bankrott hinweggefegt, *eine Gewaltherrschaft aber kann der Opposition lange trotzen.* Es gab in Rußland und in Italien Zeiten, in denen fast das ganze Volk gegen die regierende Diktatur Stellung nahm und dennoch hielt sie sich, weil keine zur Ablösung fähigen organisierten Kräfte sichtbar wurden. So kann auch in Deutschland die Hitlerdiktatur schwere innere Krisen überstehen, solange die Gegenkräfte noch unentwickelt sind. Noch ist die Opposition im Reiche bei allem Heldentum im Einzelnen als Ganzes betrachtet passiv und zerrissen. Erst *geeint* wird sie aktiv werden können.

*

Gewiß ist das leichter gesagt als getan, aber nach einem Wort von Karl *Marx* ist auch der *gegenrevolutionäre Boden revolutionär.* Wir wollen den Satz auf die Lage in Deutschland dahin anwenden, daß überraschende Ausbrüche und Entwicklungen jederzeit im Bereich des Möglichen liegen. Wir wissen alle, wie stark die innere Zersetzung des Systems in den letzten Monaten fortgeschritten ist. Auch die illegale Arbeit hat daran ihren großen Anteil: sie will aber keineswegs nur Unzufriedenheit, sondern ihr Ziel ist Wille zur sozialistischen Freiheit und Kampf für ein *sozialistisches Deutschland.* Alles gilt es zu fördern, was diesem Ziele dient. Wo ist in dem *Wirrwarr*, der alle aber auch alle Erscheinungen deutschen Lebens verzerrt und verwüstet, eine Führeridee und ein Führerwille zu spüren? Der Schloßherr von Obersalzberg schweigt, weil er nichts zu sagen hat, und wird erst wieder hervortreten, wenn es gilt, durch eine große politische Arie im Stile von Lohengrin dem Volke ein Schauspiel zu bieten.

Lächerlich, daß des deutschen Volkes Schicksal an diesen Mann und an seine Kumpane gebunden sein müßte. Laßt doch das „Chaos" kommen. Zwei Dutzend deutsche Arbeiter, Bauern, Soldaten, Ingenieure, Kaufleute, Gelehrte werden es geistig und organisatorisch meistern, wenn sie sich auf die großen Wirtschaftsgruppen im Volke stützen und die gewaltigen Aufbaukräfte wachrufen können, die unsterblich sind. *Erst verständigen und dann gemeinsam kämpfen und arbeiten!* Das muß die nächste Losung aller Deutschen sein, die die Freiheit wollen.

*

Sind wir nun lahme Opportunisten? Wir denken nicht daran. Kommen doch solche „opportunistischen" Töne selbst aus Moskau. Nicht zuletzt aus dem Munde *Dimitroffs*, des Mannes, dessen Stimme auch von Nichtkommunisten in Deutschland achtungsvoll gehört wird. Wir vernehmen auf einmal aus dem Kongreßsaal der Komintern Worte des Verständnisses für Demokratie, Parlamentarismus. Angebote auch an religiöse Menschen, deren Ueberzeugung in diesen Kongreßreden keineswegs als „Opium für das Volk" bezeichnet wird. Halten wir uns nicht mit der Frage auf, wie felsenfest heute die deutsche Republik von Weimar stände, wenn solche Erkenntnisse 15 Jahre früher gekommen wären. Untersuchen wir nicht lange, wieviel in den Moskauer Reden nur Taktik gewesen sein mag. Begnügen wir uns mit der Feststellung: Auch bei den Kommunisten lebt die Erkenntnis, daß weit über die alten sozialistischen Parteigrenzen hinaus *Bundesgenossen gesucht werden müssen.* Gegner von ehemals eint der Haß gegen die Diktatur der Gemeinheit, Männer sehr verschiedener Volksschichten verstehen sich mit einem Blick: Nieder mit dem Banditentum! Fort mit dem braunen Pack! Das sagen sie sich mit und ohne Worte.

Noch ist diese Entwicklung im ihrem Beginn, aber wir wollen sie voran treiben, wo wir nur können. Jeder soll wissen, *daß wir Neues wollen* und nicht im Traume daran denken, Abgestorbenes zu beleben. Daß wir auch nicht in kläglicher Rechthaberei uns von Männern und Frauen scheiden wollen, die aus anderen politischen Idealen als wir auf Hitlers Sturz hinarbeiten. Nur eins darf es für uns nicht geben: Die Parteidiktatur der Nazibonzen darf nicht durch eine nur anders gefärbte Bonzokratie oder bevorrechtete Clique abgelöst werden. Wie immer die nächsten Etappen des politischen Geschehens in Deutschland sein mögen: Unser Ziel ist und bleibt der *Sozialismus.* Dies Wort nicht als Phrase, sondern als Wille und Ziel gemeinnütziger organisierter Wirtschaftsplanung und der Volksgewalt über die Güter der Nation.

*

In einer ausnahmsweise nicht beschlagnahmten englischen Zeitung war neulich über Deutschland zu lesen *„Aus diesem Reich kann noch alles werden."* Wir greifen das Wort zustimmend auf. Alles ist in Deutschland noch in Fluß. Nur keinen Augenblick daran glauben, daß das Bestehende bleibt. Unbedingt und überall müssen wir propagieren, daß die *Macht der Herrschenden von Tag zu Tag sinkt und die der Opposition von Tag zu Tag wächst.* Ueberall müssen wir den Volksgenossen sagen, daß nichts unbegründeter ist als die Furcht vor einem radikalen Systemwechsel. *Hitler ist nicht Deutschland. Wir* sind es, die Arbeiter, die Bauern, die Soldaten, das ganze schaffende Volk. Dieses Volk, das Jahre wie im Traume lebte, fängt an sich zu rühren. Man merkt es an der erschreckten Nervosität der noch Regierenden. Ihr Gewissen ist schlecht und das Gewissen der voreilig Gleichgeschalteten auch. Aus der Masse geduckter Sklavenseelen wachsen mehr und mehr die Gestalten von Männern und Frauen empor, die dem großen Glauben an ein freies sozialistisches Deutschland treu geblieben sind.

Noch sind der Tag und die Stunde nicht da, aber wir ahnen nicht mehr nur, wir wissen ihr Kommen. Allen oppositionellen Deutschen muß die gleiche Gewißheit werden und dazu das feste Vertrauen: *am Tage der großen Entscheidung sind Männer und Pläne zu Taten bereit.*

Reichswehr und System

In Amsterdam kamen 14 Deserteure der Reichswehr an, die sich nach Möglichkeiten erkundigten, weiter nach England zu kommen. Darunter waren zwei Offiziere und mehrere Unteroffiziere. Sie erklärten, daß sie in Berlin in der Kaserne gegen Hitler aufgeputscht hätten und erst einige Tage eingesperrt gewesen seien. Dann wurden sie vom Regimentskommandeur in Freiheit gesetzt, sollten aber auf Antrag der Regierung ins Gefängnis gebracht werden. Die Gelegenheit, zu entfliehen, hätten sie ungestört gemeinsam benutzt.

Sammlung der Opposition

In der »Zeitschrift für Sozialismus« (Verlagsanstalt Graphia, Karlsbad), (Heft 22/23) untersucht Ernst Henrichsen die verschiedenen Strömungen der deutschen Opposition. Er stellt fest, daß diese Opposition durch ihre innere Zerissenheit und rein negative Einstellung, die sich jeweils auf ein anderes Gebiet bezieht, dem Regime vorläufig nicht gefährlich ist.

Erst eine Unzufriedenheit, die sich in politische Willensbildung umsetzt und so ein positiver Faktor wird, kann den Machthabern gefährlich werden.

Soweit ist es im Dritten Reiche noch nicht, die Entwicklung drängt aber dahin, daß aus den chaotischen, oft einander widersprechenden oppositionellen Strömungen sich ein oppositionelles Willenszentrum herauskristallisiert.

Nach Henrichsen sind zur Zeit folgende oppositionelle Strömungen zu erkennen:

1. **Das reaktionäre Bürgertum**, das mehr und mehr die Ablösung des Dritten Reiches durch einen Staat nach Vorkriegsmuster herbeisehnt und seine Hoffnungen auf ein selbständiges Vorgehen der Wehrmacht und der »Wirtschaftsführer« setzt. Es ist eng verbunden mit dem Stahlhelm, der evangelischen Kirche, den Studentenkorporationen, den feudalen Klubs, die gleichfalls mehr und mehr zur politischen Opposition getrieben werden.
2. **Der katholische Volksteil**, der immer deutlicher erkennt, daß er einen Kampf auf Tod und Leben auszufechten hat, und daß jede Hoffnung auf bessere Zeiten unlösbar mit der Beseitigung der Hitlerdiktatur verbunden ist.
3. **Die wirtschaftlichen Interessengruppen**, die durch die Praxis des Dritten Reiches enttäuscht sind und ihre Wünsche und Hoffnungen über das gegenwärtige Regime hinaussenden.
4. **Die Angehörigen der gebildeten Schichten**, die aus humanitären Gründen zur Opposition auf kulturellem und geistigem Gebiet getrieben werden.
5. **Die Anhänger sozialistischer Anschauungen**, die durch das Versagen der NSDAP auf wirtschaftlichem und sozialem Gebiete ebenso wie durch den Terror der Hitlerdiktatur den Weg zum freiheitlichen Sozialismus zurückgefunden haben.
6. **Die Anhänger des Kommunismus**, der in den Augen enttäuschter »Radikaler« mit dem Schimmer des Heroismus und der »totalen Revolution« umwoben ist.

Alle diese Gruppen und Strömungen führen ihren Kampf gesondert. »Die Katholiken führen ihren Kulturkampf für sich«; die Reaktion verfolgt beharrlich ihre Sonderziele; Massen von unzufriedenen Bürgern, Bauern und Arbeitern üben ihre Kritik überhaupt ohne jede politische Vorstellung dessen, was nach Hitler kommen soll; die Kommunisten betreiben ihre illegale Arbeit, als wären sie allein im Kampfe gegen die Diktatur; die Opposition der »Geistigen« konkretisiert sich auf Einzelfälle, die ihr Mißvergnügen erregt haben; die enttäuschten Nationalsozialisten der ersten Stunde glauben, daß es mit einem Personenwechsel getan sein könnte. Vom leidenschaftlichen Kampf für die restlose Austilgung des Dritten Reiches bis zum Angebot einer mit kritischen Argumenten gegen den bisherigen Kurs gestützten positiven Mitarbeit schillert die Opposition in tausend Formen und Farben.« So sagt Henrichsen zusammenfassend.

Die erste Heersdau

Und dennoch ist diese innerlich zerrissene, doch unfertige Opposition durch die jüngsten Maßnahmen der Hitlerregierung selbst zu einem engeren Zusammenschluß gelangt und als politischer Machtfaktor in die Erscheinung getreten. Der jüngste Feldzug des Regimes gegen die »Staatsfeinde«, über den Ernst Keller in derselben Nummer der Zeitschrift berichtet, hat zu einer Sichtbarmachung der Opposition geführt. »Zum ersten Male erfuhren die oppositionell Gestimmten in den verschiedensten Teilen des Landes, daß sie nicht isoliert seien, daß es auch anderswo von »Staatsfeinden« und »Volksverrätern wimmele, zum ersten Male zeigte sich, daß die nationalsozialistischen Demonstrationen über den organisierten aktiven Bestand hinaus keine Teilnahme der Bevölkerung hervorriefen.« In den katholischen Gebieten kam es zu organisierten Gegendemonstrationen in Form von Prozessionen; trotz monatelanger Massenverhaftungen wurde das Anwachsen der illegalen Arbeiterbewegung immer deutlicher »Dank der eigenen Aktivität der Nazis konnte sich jetzt aus vielen einzelnen Unzufriedenheiten eine einheitliche Stimmung herausbilden.«

Was auch die praktischen Ergebnisse der jüngsten Auseinandersetzungen gewesen sein mögen, feststellbar ist jedenfalls eine stärkere Auflockerung der Massenbasis des Regimes, eine Zunahme der oppositionellen Gruppen, eine Verschärfung ihrer inneren

Illegalt socialdemokratisk Blad, trykt paa Silkepapir, hvis Ihændehaver eller Omdeler straffes med fra 3—6 Aars strengt Fængsel, saafremt han paagribes.

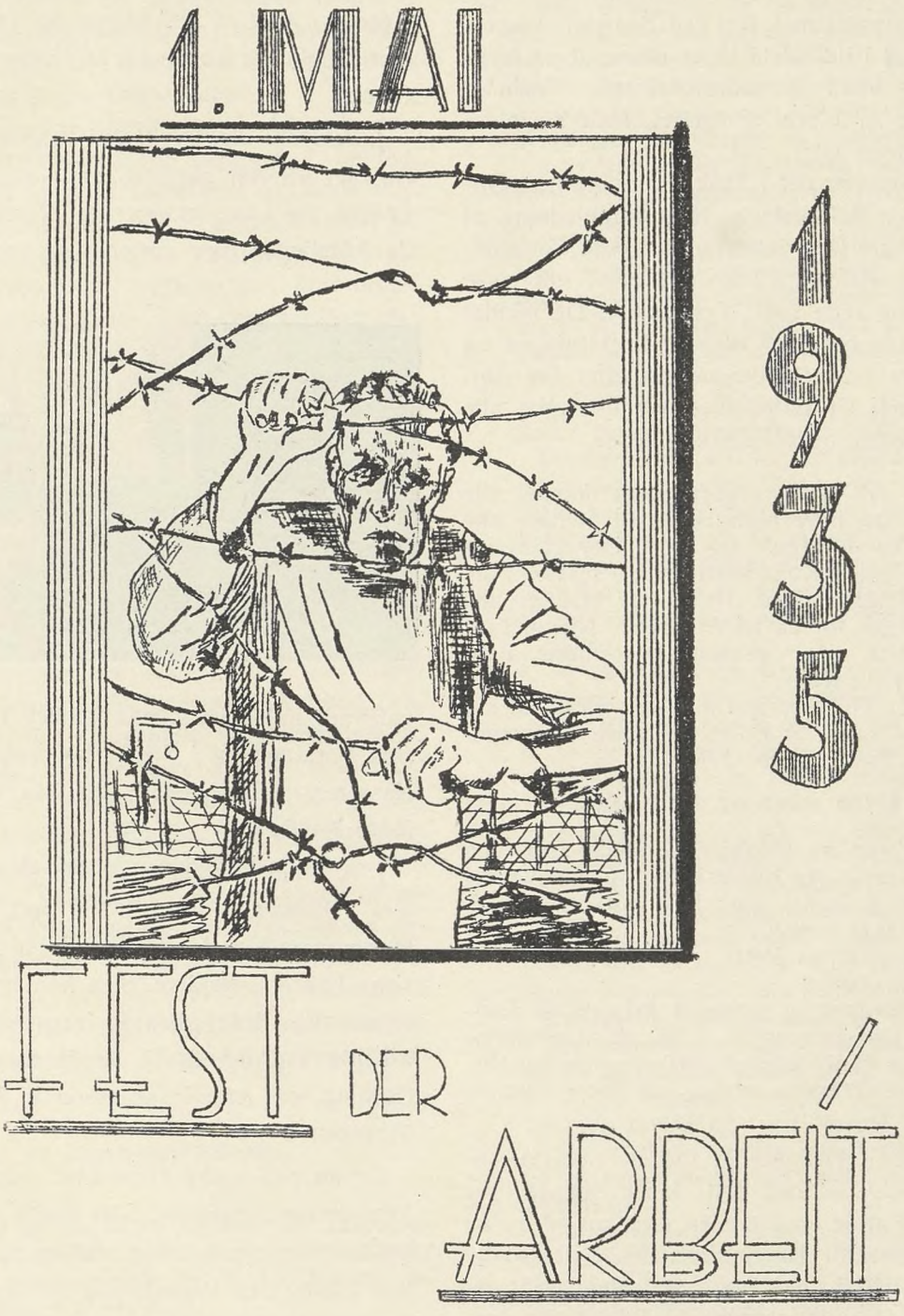
Million. Men regner man dertil de Hundredtusinder af ledige Landarbejdere, Fiskere og Husassistenter, som blev smidt ud af Arbejdsløshedsforsikringen, og som nu ikke mere findes blandt de Lediges Antal, regnes dertil de Hundredtusinder som bliver tvungen til ulønnet Arbejde som »frivillig« Landmedhjælper eller Nødstilstandsarbejder, som kun faar sin Understøttelse, og de mindst 1 Million unge Mennesker, som befinder sig ved den nye Hær og ved Arbejdstjenesten, de Millioner af Arbejdere, som nu arbejder i forkortet Arbejdstid, det vil sige 16, 20 og 24 Timer om Ugen saa kan man som Resultat slaa fast, at ud over de Arbejdere, som har faaet Beskæftigelse i Rustnings-Industrien, findes der næppe nogen, som har faaet Arbejde gennem Hitlers ikke eksisterende Fire-Aars-Plan eller gennem »Arbejdsslaget«

Denne »Opblomstring af det tyske Erhvervsliv«, som Hitler ligeledes forkyndte i sin Proklamation, er heller ikke indtraadt. Lige saa lidt som den lovede Sanering af Rigets Financer. Det er desværre en Kendsgerning, at ogsaa paa disse Omraader er det stik modsatte indtruffet. Med Undtagelse af Rustningsindustrien er Erhvervslivet helt igennem sygt, og Tysklands financielle Situation er mere end katastrofal. Hvor stor den Gældsbyrde er, som Nazisterne har bebyrdet Riget med, aner ingen. Kendsgerningen, at Tykland som eneste Land i Verden i 1935 og i 1936 ikke har offentliggjort Finansloven taler et tydeligt Sprog. De vover slet ikke mere at nævne Tal. Og dog ved man, at Nazisterne i de forløbne Aar har udgivet for mere end 30 Milliarder Mark i udækkede Veksler til Financieringen af Oprustningen. Der er nu ingen offentlig Kontrol over de uhyre Milliardbeløb, og det er derfor en offentlig Hemmelighed, at det tredje Rige er en eneste Sump af Korruption. I Stedet for den lovede Sanering er Rigets Financer nu fuldkommen ødelagt og Tyskland ved Bankerottens Rand.

Det er kun den økonomiske Side. Men der skal endvidere peges paa de frygtelige Ødelæggelser paa det kulturelle, kunstneriske og litterære Omraade. Ogsaa der findes kun Bankerotten paa hele Linien. Det er Resultatet af 3Aars Nazistyre.

I sin førnævnte Proklamation sagde Hitler ogsaa: »Nu, du tyske Folk, giv os et Tidsrum af fire Aar, døm saa og hold Ret over os!«

Hitler ved, at hvis det tyske Folk nu havde Lejlighed til ved en virkelig fri Afstemning at kunde tilkendegive sit Sindelag, saa vilde det feje Nazistyret væk. Derfor har de med deres hensynsløse Terror, deres Tugthus- og Dødsstraffe, deres Koncentrationslejre oprettet et Voldsherredømme. Derved holder de den voksende Opposition nede, som trods Terroren og Tugthuset bliver stærkere fra Dag til Dag.

Socialdemokratiet lever stadig i Tyskland. — Forside paa illegalt Flyveskrift den 1. Maj 1935.

Og blandt Oppositionen er det særligt Socialdemokratiet, der i alle Dele af Riget vinder stigende Tillid. Mere og mere sammenligner Befolkningen, og særlig Arbejderklassen Forholdene før og nu efter tre Aars Nazistyre og stadig er Resultatet: hvor godt har vi dog haft det i Forhold til nu. Socialdemokratiet er Nazisternes levende Samvittighed. Det ved Nazisterne ogsaa godt og har derfor i de sidste Uger iscenesat en frygtelig Terrorbølge imod Socialdemokraterne. Tusinder og atter Tusinder er blevet arresteret. Men Socialdemokratiet lever trods alt.

Lige i disse Dage har det i Tyskland udbredt et Opraab til den tyske Befolkning. Paa Foranledning af Nazistyrets Tre-Aars-Dag erklærer de tyske Socialdemokrater deri, at »Dagen vil komme, hvor det tyske Folk vil dømme og rette over Nazisterne«. De minder om, at Hitler havde beediget Weimar-Forfatningen og lovet, at det tyske Folk skulde spørges efter fire Aar. Men han har brudt sit Løfte, idet han ødelagde alle Statsborgerrettigheder og Menneskefriheden.

»Et Folk, som frit skal afgøre, maa kende alle Kendsgerninger, maa have Muligheden til at høre alle Meninger for at kunde afgive sin Dom. Der gives ingen fri Afgørelse uden Koalitionsfrihed, Presse-, Foreenings- og Forsamlingsfrihed. Hitler har ødelagt alle disse Forudsætninger for en fri Afgørelse. Nu vil Folket ikke med Hitler, men gennem Diktaturets Fald bane sig Vejen til sin Ret.

Kun en fri valgt Folkerepræsentation, som ud af sig selv danner en ny, over for Folket ansvarlig Rigsregering, kan bevare Tyskland for Forfald«.

Saaledes siges i Opraabet, og der tilføjes:

»Maalet er ikke en ny Diktatur i Stedet for den gamle, ikke den despotiske Beherskning af en Folkedel gennem en anden Folkedel, men hele Folkets Frihed.

Ikke Trældom, men Frihed!

Ikke Vilkaarlighed, men Ret!

Ikke Kaos, men Orden!

Kun ærligt — sagligt og nøgternt Arbejde til Samfundets Vel kan løse den uhyre, i Sandhed revolutionære Opgave, som vil blive givet Sejrherrerne over Hitler: at virkeliggøre Demokratiet og Socialisme i Staten og Erhvervslivet«.

Tusinder og atter Tusinder af illegale Socialdemokrater har hemmeligt udbredt dette tapre Opraab over hele Riget. Dets Parole er allerede blevet og vil endnu blive til Lyspunktet for Hundredtusinder i det tredje Riges Mørkhed. Det vil give dem et nyt Maal til at arbejde og kæmpe for med tappert Mod og Udholdenhed. Parolen vil samle Menneskene fra alle Befolkningslag imod Undertrykkelsen og Diktaturet — for Friheden og Folkestyre.

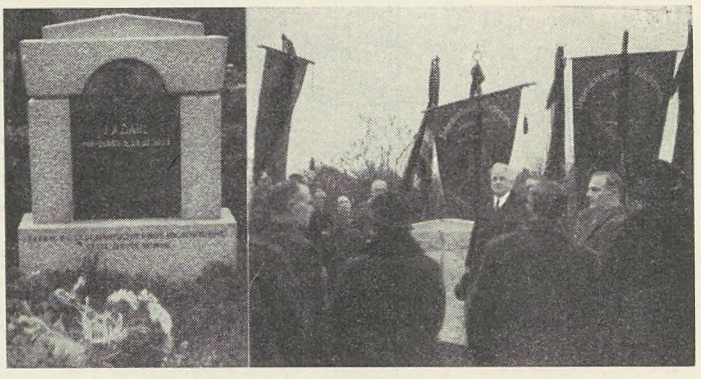
Netop i Øjeblikket er Opraabet af stor psychologisk Betydning. Det vidner om, at Nazisterne trods deres tilsyneladende ydre Magtmidler ikke har Bunden i Folkets store Flertal, og at der heller ikke findes den bolchevistiske Fare, som Nazisterne stadig forsøger at male paa Væggen. Det tyske Folk trænger ikke til nye Diktatur-Eksperimenter, men til Friheden og Demokratiet efter tre Aars Nazidiktatur.

K. E.

ET MINDESMÆRKE

Søndag den 26. Januar blev der paa Vejle nordre Kirkegaard afsløret en Mindesten over Vejle F. Afdelings tidligere Formand og Kasserer, *J. A. Dahl*. Mindestenen er rejst af Afdelingen, og Talen ved Afsløringshøjtideligheden blev holdt af Forbundets Formand Axel Olsen.

J. A. Dahl, der afgik ved Døden den 23. Oktober f. A., blev 78 Aar gammel, han valgtes til Formand for Fabrik- og Lagerarbejdernes Afdeling allerede i 1904, da Afdelingen blev oprettet, og var derefter Formand

uafbrudt indtil 1919, paa hvilket Tidspunkt han afgik som Formand og i Stedet for valgtes til Afdelingens Kasserer, hvilken Tillidspost han var i Besiddelse af indtil sin Død.

J. A. Dahl, der saaledes virkede som sine Kammeraters Tillidsmand lige til sin Død, var ikke alene en Pioner, der tog det første haarde Tag for de vejlensiske Fabriksarbejdere, men han bevarede hele sit Liv en usvækket Kærlighed og Interesse for Organisationsarbejdet og røgtede til Trods for sin høje Alder sin Gerning som Afdelingskasserer til Medlemmernes fulde Tilfredshed.

Ogsaa paa andre Omraader virkede J. A. Dahl for Arbejdernes Interesser, idet andre Organisationer og Institutioner gjorde Brug af hans Arbejdskraft, ligesom han ogsaa i en Periode var Medlem af Vejle Byraad. For alle de Hvervs Vedkommende, som blev ham overdraget, gjalt det, at de blev udført i Trofasthed og ærligt Sindelag, hvis Formaal var altid at yde det bedste.

Men først og fremmest var det dog Fagforeningsarbejdet, der havde J. A. Dahls Interesse, og for Fabrik- og Lagerarbejderne var han en god Mand, hans Gerning indenfor deres Organisation var hans Livsværk. Dette i Forbindelse med den rolige, beherskede og redelige Færden, der var et Særkende for J. A. Dahl, vil medvirke til, at hans Minde vil leve og æres af alle, der kendte og arbejdede sammen med ham.

Samarbejdet mellem D. A. F. og D. s. U.

I 1931 blev der ved Forhandlinger mellem det daværende Landarbejderforbund og D. s. U. udformet et særligt Agitationsprogram, der skulde danne Grundlaget for et Oplysningsarbejde blandt Landarbejderungdommen, saaledes at der hos denne blev skabt Interesse baade for Politik og faglig Organisation.

Med dette Program som Udgangspunkt blev der derefter dannet Landarbejderudvalg omkring i Landet, disse Udvalg bestod af et til Udvalgets Omraade svarende Antal Medlemmer og valgtes henholdsvis af D. s. U.s og Landarbejderforbundets Kredsorganisationer efter nærmere udarbejdere Direktiver fra Forbundets Side. Og i samme Forbindelse blev der, som en Art Central for de ude i Landet arbejdende Udvalg, ligeledes i 1931 oprettet et permanent Landarbejderudvalg, hvortil saavel Landarbejderforbundet som D. s. U.s Landsforbund valgte hver 3 Medlemmer.

Dette Udvalg havde til Opgave at holde sig nøje underrettet om Agitationsarbejdet i de lokale Udvalgs Omraader, og om fornødent give nye Impulser, samt udarbejde nødvendigt Instruktions- og Agitationsmateriale, og iøvrigt staa de lokale Udvalg bi med Raad og Daad i videste Udstrækning.

Som Følge af Sammenslutningen mellem Landarbejderforbundet og Dansk Arbejdsmands Forbund, har det vist sig nødvendigt at revidere Sammensætningen af de lokale Udvalg, og samtidig har man fundet det rigtigt og rimeligt at supplere og revidere de for Udvalgenes Arbejde gældende Regler, som tidligere blev tilstillet saavel Landarbejderforbundet som D. s. U.s Kredsorganisationer. Vi gengiver nedenstaaende de reviderede Regler og Retningslinier for Udvalgenes Arbejde og Sammensætning, og kan samtidig meddele, at Dansk Arbejdsmands Forbund som Repræsentanter i det centrale Udvalg har valgt Hovedkasserer Andreas Nielsen, Oskar Levinsen og Hovedbestyrelsesmedlem Carl Westergaard.

Regler for Udvalgenes Arbejde.

1. Udvalgenes Opgaver er:
   Tilrettelægning af den fælles Agitation for Landarbejderungdommens Organisering dels i D. s. U.-Afdelinger paa Landet og dels — navnlig for de 18—20-aarige og ældres Organisering i D. A. F.
2. Disse fælles Opgaver søges fremmet ved de for Agitationen bedst egnede Metoder: Omdeling af Agitationsmateriale, Afholdelse af fælles Agitationsmøder indenfor økonomisk overkommelige Grænser, fælles Drøftelse af Muligheder og bedst egnede Agitationsmetoder og gensidig Orientering i, hvor den anden Organisation maatte formenes at have Muligheder for Dannelse af nye Afdelinger eller Erhvervelse af nye Medlemmer og lign.
3. I den Udstrækning, som til Eksempel Fremvisning af Films, Afholdelse af Lysbilledforedrag, Fremføring af Talekor og lignende af oplysende, underholdende og agitatorisk Art maatte være gennemførligt paa Landet ved moralsk og økonomisk Samarbejde de to Forbunds Kredsorganisationer, eventuelt Afdelinger, imellem, skal Udvalgene ligeledes søge at gennemføre saadan Form for agitatorisk Underholdning.
   Hvor Betingelsen for Oprettelse af Studiekredse er til Stede, bør der ved Udvalgets Hjælp søges indledet Samarbejde mellem D. s. U. og D. A. F. Ved Udnyttelse af Pressen bør Udvalgene søge drevet en effektiv Agitation for begge Organisationers Virksomhed ved smaa Artikler, Beretninger om Arbejdet og eventuelle Interviews.
   Endvidere er det Udvalgenes Opgave lejlighedsvis i Forstaaelse og Samarbejde med Forbundene at arrangere fælles Instruktionskursus for D. s. U. og D. A. F.
   Endelig er det Udvalgenes Opgave, hvis de bliver bekendt med Misforhold, som strider mod gældende Lovbestemmelser eller Overenskomster, da at indberette saadanne til D. A. F.s Afdeling eller Kredsorganisation, der derefter maa tage sig af Spørgsmaalets praktiske Løsning.
4. Udvalgenes Udgifter:
   Hver Kredsorganisation betaler Udgifterne, Diæter og Rejser til sine Repræsentanter i Udvalget.
   Udvalgene kan fra det permanente Landarbejderudvalg faa økonomisk Støtte til Arbejdet. I Almindelighed vil Støtte herfra være betinget af, at det lokale Udvalg selv søger skaffet Udveje for et Beløb, der svarer til mindst Halvdelen af det Beløb, man faar bevilget af det permanente Udvalg. Det er endvidere en Betingelse for Tilskud:
   1. At Udvalget fører nøjagtigt Regnskab over alle Udgifter.
   2. At Udvalget hvert Aars 15. Oktober og 15. April indsender et specificeret Regnskab og en Beretning for det sidst forløbne ½ Aar til det permanente Udvalg.
   3. At Udvalget samtidig med Anmodningen om Tilskud fra det permanente Udvalg fremsender en Plan over Arbejdet i den kommende Halvaarsperiode.

   Af Udvalgets Midler afholdes Udgifterne til de af Landarbejderudvalgene gennemførte Foranstaltninger, ligesom ogsaa Udgifterne til Udvalgenes Administration, Lokaleleje etc. Det forudsættes, at der ved Agitationsmøder saavidt muligt anvendes yngre Talekræfter, og det maa betragtes som en almindelig Regel, at Udvalgene ved disse Møder kun afholder Talernes Rejse- og Opholdsudgifter.
   Udvalgenes Regnskab løber fra 1. April til 31. Marts.
   Ved større Arrangementer maa der, om fornødent, træffes Forhaandsaftale mellem D. A. F.s Repræsentanter og D. s. U.s Repræsentanter om en eventuel Fordeling af forventet Underskud. — I Mangel af udtrykkelig Aftale om Udgifternes Fordeling maa den Part, som har ønsket og arrangeret Mødet, selv bære Omkostningerne.
5. Styreform:
   Udvalgene vælger af deres egen Midte en Formand og en Sekretær under skyldig Hensyntagen til Udvalgets Sammensætning. Sekretæren fører Forhandlingsprotokollen, medens Formanden varetager Udvalgets administrative Arbejde og samtidig fungerer som Kasserer.
   Udvalgene holder Møde saa ofte, det er nødvendigt, og mindst en Gang hvert Kvartal.
   Til gensidig Forstaaelse og Orientering indbydes D. s. U.s Udvalgsmedlemmer til ved en Repræsentant at deltage i D. A. F.s halvaarlige, ordinære Kredsmøder, og D. A. F.s Udvalgsmedlemmer til ved en Repræsentant at deltage i D. s. U.s ordinære Kredsmøder.
6. Hvert Halvaar tilstiller Udvalgsformanden D. s. U.s Forbund en skriftlig, kort Beretning over Udvalgets Arbejde og Resultater, ligesom han aflægger Beretning herover paa henholdsvis D. s. U.s og D. A. F.s ordinære Kredsmøder. Et Resumé af de indsendte Beretninger udsendes

til Udvalgene efter de ordinære Møder i det permanente Udvalg.

7. Udvalgenes Arbejde og økonomiske Dispositioner maa iøvrigt være i nøje Overensstemmelse med de to Forbunds (D. s. U.s og D. A. F.s) Program og Love og Hovedledelser og i nøje Forstaaelse med de Kredsledelser, der skal medvirke ved Fremskaffelse af de fornødne Midler til Fællesudgifterne ved Møder etc.
8. Rammerne for Udvalgenes Arbejdsomraade er tilrettelagt efter D. s. U.-Kredsenes Omraade.

Landarbejderudvalgenes Sammensætning.

Hvert enkelt Udvalgs Arbejdsomraade er almindeligvis det samme som D. s. U.-Kredsenes Omraade, hvorfor Udvalgene ogsaa bærer D. s. U.-Kredsenes Navne:

1. Vendsysseludvalget 7 Medlemmer. D. s. U.s Vendsysselskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Hjørring og Brønderslev Kredse vælger hver 2 Medlemmer.
2. Nordjyllandsudvalget 5 Medlemmer. D. s. U.s Nordjyllandskreds vælger 2 Medlemmer, D. A. F.s Aalborg-Nørresundby-Kreds, Vesthimmerlandskreds og Østhimmerlandskreds vælger hver 1 Medlem.
3. Vestjyllandsudvalget 5 Medlemmer. D. s. U.s Vestjyllandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Skive og Viborg Kredse vælger hver 1 Medlem.
4. Nordvestjyllandsudvalget 5 Medlemmer, D. s. U.s Nordvestjyllandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Lemvig og Herning-Ringkøbing Kredse vælger hver 1 Medlem.
5. Thisted Amtsudvalg 5 Medlemmer. D. s. U.s Thisted Amtskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Thisted Amtskreds vælger 2 Medlemmer.
6. Østjyllandsudvalget 5 Medlemmer. D. s U.s Østjyllandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Randers og Mariager Kredse vælger hver 1 Medlem.
7. Midtjyllandsudvalget 7 Medlemmer. D. s. U.s Midtjyllandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Djursland, Aarhus Omegn, Silkeborg og Horsens-Odder Kredse vælger hver 1 Medlem.
8. Sydøstjyllandsudvalget 5 Medlemmer. D. s U.s Sydøstjyllandskreds vælger 2 Medlemmer, D. A. F.s Vejle, Give og Kolding Kredse vælger hver 1 Medlem.
9. Sydvestjyllandsudvalget 5 Medlemmer. D. s. U.s Sydvestjyllandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Esbjerg og Bække Kredse vælger hver 1 Medlem.
10. Sønderjyllandsudvalget 7 Medlemmer. D. s. U.s Sønderjyllandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Haderslev, Aabenraa, Tønder og Sønderborg Kredse vælger hver 1 Medlem.
11. Odense Amtsudvalg 7 Medlemmer. D. s. U.s Odense Amtskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Odense-Nordfyn og Vestfyn Kredse vælger hver 2 Medlemmer.
12. Svendborg Amtsudvalg 5 Medlemmer. D. s. U.s Svendborg Amtskreds vælger 2 Medlemmer, D. A. F.s Nyborg, Svendborg og Langelands Kredse vælger hver 1 Medlem.
13. Lolland-Falsterudvalget 7 Medlemmer. D. s. U.s Lolland-Falsterkreds vælger 4 Medlemmer, D. A. F.s Nykøbing-Falster, Midtlolland og Vestlolland Kredse hver 1 Medlem.
14. Bornholmsudvalget 5 Medlemmer. D. s. U.s Bornholmskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Bornholmskreds vælger 2 Medlemmer.
15. Nordsjællandsudvalget 5 Medlemmer. D. s. U.s Nordsjællandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Hillerød og Frederikssund-Frederiksværk Kredse vælger hver 1 Medlem.
16. Sydsjællandsudvalget 7 Medlemmer. D. s. U.s Sydsjællandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Næstved og Stege-Vordingborg Kredse vælger hver 2 Medlemmer.
17. Vest- og Midtsjællandsudvalget 7 Medlemmer. D. s. U.s Vest- og Midtsjællandskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Ringsted og Slagelse Kredse vælger hver 2 Medlemmer.
18. Nordvestsjællandsudvalget 5 Medlemmer. D. s. U.s Nordvestsjællandskreds vælger 2 Medlemmer, D. A. F.s Holbæk, Kalundborg og Samsø Kredse vælger hver 1 Medlem.
19. Østsjællandsudvalget 7 Medlemmer, D. s. U.s Østsjællands Kreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Roskilde og Østsjællands Kredse vælger hver 2 Medlemmer.
20. Københavnsudvalget 5 Medlemmer. D. s. U.s Københavnskreds vælger 3 Medlemmer, D. A. F.s Københavns Omegns Kreds vælger 2 Medlemmer.

VIL DU KORRESPONDERE MED HOVEDKONTORET

Det sker ikke saa sjældent, at et Medlem af en af vort Forbunds mange Afdelinger, har et eller andet paa Sinde, som han føler Trang til at skrive til Hovedkontoret om; det kan være personlige Forhold, hvis Udredning, der ønskes Vejledning til, eller Raad i Sager, der angaar Opnaaelse af Understøttelse i Henhold til de sociale Love, og det kan undertiden ogsaa være Klage over Tillidsmænd eller andre Forhold vedrørende den lokale Afdeling.

Om alle disse nævnte Spørgsmaal gælder det, at Hovedkontoret gerne staar til Tjeneste med alle de Oplysninger, som der raades over, men det er ugørligt at korrepondere med de enkelte Medlemmer, da dette vilde føre for vidt og optage for meget Tid, derfor maa Hovedkontoret følge den Regel kun at korrespondere med Forbundets Afdelinger.

Dermed være naturligvis ikke sagt, at de Spørgsmaal af den ene eller anden Art, som Medlemmerne gerne ønsker besvaret, ikke kan blive det; men vi maa anmode hver enkelt om at henvende sig til sin Afdelings Formand, saaledes at Sagen ved ham kan fremføres for Hovedkontoret, der da gerne skal være til Tjeneste med Oplysninger og Vejledninger i det Omfang dette er muligt.

Er der Tale om Klage over Tillidsmænd i Afdelingerne er det givet, at en saadan Klage altid sendes til Erklæring i den lokale Afdeling, saaledes at Vedkommende, som Klagen er rettet imod, faar Lejlighed til at fremsætte sit Synspunkt vedrørende de angivne Anker. Der kan altsaa ikke opnaas noget som helst ved at tilskrive Hovedkontoret uden om sin Afdelingsledelse.

Vi henstiller derfor til hver enkelt, der har noget paa Hjertet, og som ønsker at raadføre sig med Hovedkontoret, først henvender sig til sin Afdelingsledelse.

LØBENDE KONFLIKTER

Magleby	(Klintholm, Skovd., Møn)
Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Skallerup	(Entrepr. Vestenbæk)
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Alling-Tulstrup	(Skanderborg Amt)
Laven	—
Ousted-Taaning	—
Skanderborg	—
Stilling	—
Skorup-Tvilum Voel	—
Østbirk	—
Stenvad	(Nielsen, »Ellegaard«)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Ordrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgravintreprenør Thielsen)
Tamdrup	(Tamdrup Kommune)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Hirtshals	
Horne-Asdal	(Horne-Asdal Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Bys Kommune)
Grædstrup	(Grædstrup Kommune)
Ø. V. Hassing	(Øster-Vester Hassing Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr., Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)
Davinde	(Davinde Rolfsted Kommune)
	(Grusgravene Svanninge, Espe og Villinge, Faaborg)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Poulsker	(Snedkermester A. Møller)
Mellerup	(Vognm. Anders Olsen) Konfl. afsl. (Marslet-Birkende Kommune)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarb. i Gl. Roskilde Amt)
Ulsted	(Ulsted Kommune)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Fredensborg Nivaa	(Asminderød-Grønholt Sogneraad)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Fuglse-Holeby	(De danske Sukkerfabrikers Renseri)
Buerup Afd.	(Dræningsm. Otto Hansen, Vandfaldsmølle, Jyderup)
Aalborg A.	(Engholm)
— Omegn	—
Nørre Sundby A.	—
Tylstrup	—
Vodskov	—
Dorf-Ørsø	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Flauenskjold	—
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Rønde	(Kalø Gods)
Vrinners	—
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene)
Frederikssund	(Jørlunde Kommune)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Rønde	(Kalø Gods pr. Rønde)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Herlufsholm	(Godsejer Pille, Fodbygdr., Næstved)
Horsens A.	(Forp. Holmboe, Bygholm Avlsgdr.)
Vinderup	(Dræningsmester Chr. Petersen, Vinderup)
Stensved	(Stensbygaard Skovd.)

TIL SAMTLIGE

AFDELINGSFORMÆND OG AFDELINSKASSERERE

Ærede Forbundsfæller!

Foranlediget ved, at vor Kongres har vedtaget, at der fra den 1. April d. A. skal indføres Mærkesystem, finder vi Anledning til allerede nu at give vore Afdelinger en foreløbig Vejledning.

Mærkesystemet indføres fra og med den 1. April, og indtil da gælder den nuværende Indbetalingsmaade til Forbund og Arbejdsløshedskasse. Men for at det nye System kan komme til at virke efter sin Hensigt, og for at det kan blive saa let som muligt for Afdelingerne og dermed ogsaa Forbundet at glide over i det nye System, vil det være af stor Betydning, at alt Kontingent for indeværende Regnskabsaar, baade til Forbundet og Arbejdsløshedskassen, er indbetalt senest den 15. April, — det vil altsaa sige Kontingentet for Marts Maaned.

Alle de Afdelinger, der nu benytter Mærker, maa ikke benytte disse som Kvittering i Medlemmernes Bøger for April Maaned, og heller ikke maa disse Mærker indklæbes i Medlemsbøgerne som Kvittering for Marts, Februar o. s. v. efter den 15. April.

For Landarbejdergruppens Afdelinger gælder, at alle de fra Forbundet tilsendte Mærker skal returneres senest pr. 15. April d. A.

Til den Tid vil der fra Forbundet blive tilsendt Afdelingerne nye Mærker, men disse Mærker maa ikke benyttes førend efter den 15. April, medmindre et Medlem inden denne Dato kommer og vil betale for April Maaned, — i saa Tilfælde skal selvfølgelig de nye Mærker benyttes.

Vi haaber hermed at have givet vore Afdelinger en foreløbig Rettesnor, hvad angaar Regnskabet indtil 1. April d. A.

Hvad angaar det nye Regnskabssystem med Mærker m. v., der træder i Kraft den 1. April, vil der fra Hovedkontoret til den Tid tilgaa alle vore Afdelinger en nøjagtig Redegørelse og Vejledning i saa Henseende.

Med solidarisk Hilsen.

For Dansk Arbejdsmands Forbund:

Axel Olsen.

/J. A. Nielsen.

For Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse:

Johs. Nielsen.

Aarsskiftet viste en kaotisk Verden. I Begyndelsen af 1936 er Faren for Krig overalt større end nogensinde siden 1914. Den økonomiske Krise hviler stadig tyngende over Europa, omend den ved Krigsfaren foraarsagede Hausse i Raastoffer og den gigantiske Rustningsindustri til en vis Grad har givet Erhvervslivet et Opsving. Men nu som før venter i alle europæiske Lande mange Hundredtusinde og Millioner forgæves paa at faa Arbejde.

Aaret 1935 har bragt en Erkendelse. Ud over Arbejderstandens Masser er det gaaet op for alle de europæiske Nationer og Regeringer, at *Fascismen betyder Krigsfare*. Dette Erkendelsesfaktum er ubetinget en Gevinst. Indførelsen af den almindelige Værnepligt i Tyskland, Gennemførelsen af den ubegrænsede tyske Oprustning, det fascistiske Italiens Mobilisering, som kulminerede i Overfaldet paa Abessinien, tvang de øvrige europæiske Stater til at rykke sammen og at tænke paa Forsvar. Det maa indrømmes, at der selv i denne Stund endnu hersker betydelige Meningsforskelle imellem europæiske Stormagter, der er ingen Ende paa Misforstaaelserne imellem Frankrig og England. Men for første Gang i mange Aar sker det, at Befolkningsmasserne i Europa tager eenstemmig Stilling til den fascistiske Krigsfare, som i tiltagende Grad tvinger Regeringerne til at efterkomme Nationernes Ønske og at danne den antifascistiske Front.

I England er denne Udvikling stærkest fremskreden. Ikke blot Labour Party (Arbejderpartiet), men ogsaa de Konservative tvang den vaklende Regering tilbage til den antifascistiske Front, som i Øjeblikket er rettet umiddelbart imod Italien, men som paa konsekvent Vis samtidig har Tendens imod det primære europæiske Urocentrum imod Hitler-Tyskland. Thi der eksisterer ingen partielle europæiske Problemer. Det fascistiske Italiens Krigstogter vilde ikke være mulige uden det centraleuropæiske Uroens Arnested, Tyskland. Kun Hitlers Eksistens muliggør den europæiske Utryghed.

For den organiserede Arbejderbevægelse i Verden er den europæiske Udvikling i det sidste Aar ingen Overraskelse, den var og er klar over, at det fascistiske Diktatureksperiment nødvendigvis maa ende med Krig. Thi Omlægning af Erhvervslivet paa Krigsrustning, Folkemasserne, der bliver fyldt med overdreven Nationalisme, den stigende Utilfredshed i de socialt undertrykte Klasser fremtvinger en Krig som den eneste mulige økonomiske og politiske Udvej. Hvad der for de brede borgerlige Lag, for pacifistiske Ideologer og lignende irreale Politikere kom som en brat Overraskelse, en Kuldkastelse af møjsommeligt opbyggede politiske Illusioner, det var en Selvfølgelighed for Arbejderbevægelsen.

Arbejderbevægelsen kendte sin Fjende. Den vidste, at de fascistiske Stater, søndergnavet indvendig, ved Krig vilde føre dette indre Kaos med sig til de andre Lande, de vidste, at det uhyre økonomiske og politiske Deficit kun kunde udlignes ved et Plyndringstog. I denne alvorlige fælleseuropæiske Situation er det paa en vis Maade en Trøst, at i disse afgørende Timer er *Arbejderbevægelsens Politik ensartet* præget. Den vesteuropæiske Arbejderstand, som er forenet i 2. Internationale, følger væsentligt samme Udenrigspolitik som Sovjet-Unionen. 2. Internationale og Sovjet-Unionen ser paa samme Maade i de fascistiske Rustnings- og Krigsplaner den enorme akute Fare for den europæiske Fred og den bestaaende Orden, begge er afgjorte Forfægtere af Folkeforbundets Sanktionspolitik De udvidede militære Pagter, som Sovjet-Unionen har sluttet med det franske og tjekkiske Demokrati, beviser bedst, at de store vesteuropæiske Arbejderpartiers Politik, som arbejder positivt med paa deres Demokratis Udformning og Fuldendelse, var den eneste rigtige. Sovjet Ruslands Pagt med de vesteuropæiske Demokratier er den skarpeste Fordømmelse af de nationale kommunistiske Partier, som endnu leverer enkelte agitatoriske Bagtropfægtninger og efterhaanden vil finde tilbage til den før saa stærkt angrebne socialdemokratiske Politik. De tjekkiske Kommunister har allerede accepteret deres Lands militære Etat.

Den internationale Arbejderbevægelse gør endrægtig Front mod den fascistiske Fare. Denne Kendsger-

ning vil styrke Arbejdernes Indflydelse i alle Lande. I de afgørende Uger og Maaneder i dette Aar maa det lykkes at bringe Arbejderbevægelsens Maal og Ideer til Afgørelse. De sidste Aars Passivitet maa overvindes. Efter at Arbejderklassen har set sin Dødsfjende, Fascismen, i Øjnene, efter at det er lykkedes den at indkapsle den tyske og italienske Giftarne og at sikre de store gamle Demokratier i Nord- og Vesteuropa, maa Udenrigspolitiken under Arbejderbevægelsens Føring blive Basis for en ny Opgangstid. Maaske er det endnu muligt ved en klar og stærk demokratisk og derfor antifascistisk Udenrigspolitik at forhindre det europæiske Massemyrderi og at kvæle Fascismen, *førend* den finder Udvej i Krig. Muligheden synes ikke at være stor, men den er der dog. Den europæiske Arbejderbevægelse har først og fremmest dette Maal, den vil kun kunne naa det, dersom det lykkes den at overbevise Masserne om, at ethvert Tilbagetog overfor Fascismen, enhver Usikkerhed hos Demokratiet, hvert Kompromis, ja, at ogsaa kun et illusorisk Held hos de fascistiske Stater forhøjer Krigsfaren. Thi Hændelser af denne Art styrker Diktatorernes Overmod og fremmer de nazistiske Instinkter i de af Fascismen besatte Stater.

Vi gaar nu ind i en Tid, i hvilken det europæiske Demokrati maa være stærkt og stridbart for *Fredens Skyld*. Arbejderbevægelsens Opgave som Fører for denne klare, stortanlagte Politik ligger klart for Dagen. Det vil være dette Aars Opgave at lade den ske Fyldest.

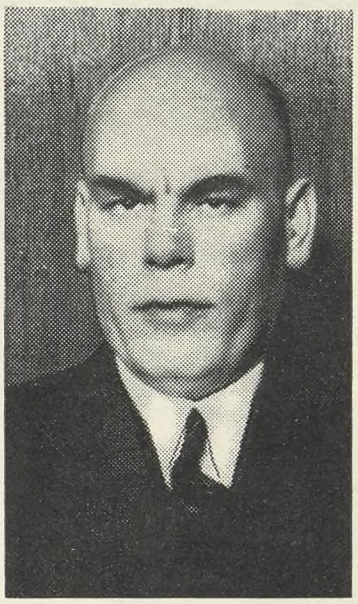
■

PAA SKRIVELSER OG ANDET VEDRØRENDE DENNE SAG BEDES ANFØRT: –

Paa alle Skrivelser, der udgaar til Afdelingerne fra Forbundet findes ovenstaaende Linier anbragt i øverste højre Hjørne umiddelbart under Datoangivelsen for Skrivelsens Afsendelse fra Forbundskontoret, og i Fortsættelse af de anførte Linier er der tilføjet f. Eks. »Transport«, »Fabrik«, »J. B. B.« eller anden Betegnelse, der angiver hvilken Gruppe indenfor vort Forbund den paagældende Skrivelse hidrører fra, og som det fremgaar af Overskriften, indeholder de paatrykte Linier en Opfordring til Afdelingsledelserne om at paaføre den angivne Betegnelse paa efterfølgende Skrivelser til Forbundet om vedkommende Sag, hvilket naturligvis skal tjene til Fremme af en hurtigere Ekspedition ved Fordeling af Sagerne mellem Grupperne.

Denne lille Reform gennemførtes for ca. et halvt Aar siden, og vi har gentagne Gange henledt Afdelingsledelsernes Opmærksomhed herpaa gennem Fagbladet, men desuagtet modtager Forbundet til Stadighed et meget stort Antal Breve dagligt uden de ovenfor angivne Betegnelser. Vi anmoder derfor atter Afdelingsledelserne om at efterkomme Forbundets Anmodning i saa Henseende, og gør samtidigt opmærksom paa, at ogsaa Indberetning om nye Sager i videste Omfang bør paaføres de omtalte Gruppebetegnelser.

KARL EDVARD JOHANSON DØD

Den svenske og internationale Fagbevægelse har lidt et stort Tab. Edvard Johanson, den svenske Landsorganisations Formand, er afgaaet ved Døden. Vi er overbevist om at tale paa alle under I.F.C. hørende Organisationers Vegne, naar vi overfor den svenske Fagbevægelse giver Udtryk for den internationale Fagbevægelses dybeste Medfølelse. Naar vi konstaterer, at den svenske Fagbevægelse saa mange Gange i alvorlige Tider med den for de svenske Kammerater saa betegnende Selvfølgelighed og Solidaritet bistod vor Internationale med Raad og navnlig med Daad, er vi os ogsaa bevidst, hvilken Vægt, der herved blev lagt paa Johansons Ord og hans Hengivelse for den internationale Tanke. Johanson hørte paa alle Møder og Konferencer baade i I. F. C. og det internationale Arbejdsbureau til de Personligheder, der paakalder alles Opmærksomhed, naar de tager Ordet. Man vidste hver Gang: Johanson har med faa Ord meget at skal have sagt, han taler med den Autoritet og Bestemthed, der udmærker den sande Fører. Han lagde den Saglighed, den Forstaaelse og den Hjælpsomhed for Dagen, der kendetegner den virkelige Demokrat.

Saavel indenfor sin Landsorganisation som indenfor I. F. C.s og det internationale Arbejdsbureaus ledende Instanser var Johanson Arvid Thorbergs Efterfølger. I Stedet for en stor Personlighed traadte en ikke mindre betydelig Fører og Menneske.

Johanson var født i 1882 i Landsbyen Förlöse, hvor han kom i Skomagerlære. Efter endt Læretid rejste han til Stockholm, hvor han sluttede sig til Arbejderbevægelsen og efter nogle Aars Forløb valgtes til Formand for Skotøjarbejderforbundet. I 1920 blev han Sekretær i Landsorganisationen, hvor han nogle Aar senere afløste Thorberg som Formand.

Alle, der kendte og kom i Berøring med Edvard Johanson, vil bevare ham et ærende Minde.

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører **Krøl Nielsen** besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes **Nørrevoldgade 22 [1].**

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

Mit Blad - Dit Blad - Socialdemokraten

Du skal være de Fattiges Værner
og være de Riges Ris,
saa faar Du ej Kors eller Stjerner,
men bævende Læbers Pris.

Aakjær.

Uden et Dagblad til Spredning af Oplysning om de Ideer paa hvis Grundlag man bygger et Parti op, vil intet Parti kunne skabe sig en virkelig Position i noget Lands Politik. Det er en Kendsgerning, at jo større Omraade af et Land, der kan inddækkes med det Oplysningsmiddel, som et Dagblad er, og jo flere Abonnenter og Læsere et saadant Blad har, desto større Indflydelse vil der kunne paaregnes til Gavn for den Del af Befolkningen, Bladet er beregnet paa.

Et saadant Blad har Arbejderklassen i Danmark haft den Lykke at eje. Først Hovedbladet: »Socialdemokraten« i København, og senere Hovedbladets mange Aflæggere ud over Landet.

Som stærke Søgelys baner sig Vej gennem det tætteste Mørke, saaledes baner den socialdemokratiske Presse gennem ubarmhjertig Afsløring af det kapitalistiske Systems mange Brist, ved Paatale af begaaet Uret, og ikke mindst gennem almindelig Arbejderoplysning, den Vej, der fører danske Arbejdere til Samling om Parti- og Fagorganisationer. Arbejderklassen i Danmark kan være stolt af sin Presse; uafhængig af alle andre end netop Arbejdetpartiet har denne Presse altid været, og frit og uforbeholdent har den kunnet tale netop det Sprog, som har været nødvendig saavel i Fred som i Kamp, og det er simpelthen umuligt at maale den kolossale Støtte, den socialdemokratiske Presse i Tidens Løb har været for den danske Arbejderbevægelse.

Herom kan der hver eneste Dag læses i Modstanderbladene, som flyder over med hadefulde Angreb paa Arbejdernes Presse, Parti og Fagbevægelse med ondskabsfulde, løgnagtige og perfide Fremstillinger om disse for Arbejderklassen saa uundværlige Organers Virksomhed, og det er ikke svært at gøre sig nogen Forestilling om, hvor vanskelig Arbejderklassen i Danmark vilde være stillet, om ikke den havde sin egen Presse at støtte sig til.

De socialdemokratiske Blade i Danmark ejes af de danske Fagforeninger. Det var Fagforeningerne, der i det Smaa startede Bladene, og det er Fagforeningernes Medlemmer, der i Tidens Løb — dels som Abonnenter og dels ved Tilskud af Fagforeningskasserne — har holdt denne Presse økonomisk oppe og sørget for den Udbredelse, den efterhaanden har faaet.

For den Arbejder, der evner at tænke logisk, maa det herefter staa klart, at i samme Forhold som hans Fagfællers Tilslutning til Fagforeningen gør det muligt for denne at varetage hans økonomiske Interesser, i samme Forhold vil det være muligt — ved den socialdemokratiske Presses Hjælp — at støtte Fagforeningerne, alt i Henhold til den Udbredelse, denne Presse har. Med andre Ord, anser man det for at være en Nødvendighed at være Medlem af sin Fagforening for at faa sine økonomiske Interesser forvaltet herigennem, er det en lige saa stor Nødvendighed at støtte den socialdemokratiske Presse ved at bidrage til dens Udbredelse, altsaa først og fremmest at være Abonnent.

Denne Logik er det ikke svært at finde frem til, men dette til Trods er der endnu altfor mange Arbejdere, der af ren og skær Ligegyldighed ikke er Abonnenter, ja vel endda mange, der ligefrem spytter sig selv i Ansigtet ved i Stedet at være Abonnent paa Modstanderbladene.

Dette maa høre op! I en Tid saa vanskelig som den, vi nu gennemlever, hvor saa meget i vort Samfund og for den Enkelte, ikke mindst for Arbejderne, afhænger af et stort og stærkt Arbejderparti, bør en Sag som denne ikke vises Ligegyldighed. Den Arbejder, der er Abonnent paa sit eget Blad, viser derigennem den fulde Forstaaelse af Betydningen af *helt og holdent* at slutte sig til Fag- og Partibevægelse og viser derigennem, at det er hans Overbevisning, at kun Arbejderpartiet, og hvad dertil hører, er i Stand til at hjælpe ham ud over Tidens Vanskeligheder, og Hatten af for ham, der selv under daarlige økonomiske Omstændigheder vedligeholder sin Kontakt med Arbejderbevægelsen paa denne Maade.

Med Sandhed kan det siges, at Socialdemokraten er den Fattiges Blad. *Dens Artikler om Sandhed og Ret har flettet det Tugtens Ris,* under hvis svidende Slag vore Modstandere i Dag krymper sig. »*Socialdemokraten« er Samfundets altid vaagne Samvittighed,* og det er Din og alle Arbejderes Sag, den socialdemokratiske Presse kæmper for! Hvordan gaar det med Dig? Er Du Abonnent, eller er Du det ikke? Er Du det ikke, saa bliv det nu, og gør Arbejderdigteren Aage Hermanns Ord til Dine:

Glem aldrig, dette Blad er Dit,
for Dig og Dine har det stridt,
for Dig og dem det strider.

Mit Blad, dit Blad – »Socialdemokraten«.

LIDT DAGLIGT LOVKUNDSKAB

UDLÆG I TILGODEHAVENDE ARBEJDSLØN

Livets Vilkaar er usikre, Arbejdsløshed, Sygdom eller anden den enkelte utilregnelige Aarsag kan være medvirkende til, at der opstaar økonomiske Vanskeligheder, som gør det umuligt at opfylde de Forpligtelser, man har paataget sig overfor sin eller sine Kreditorer, hvilket kan medføre, at disse gør Forsøg paa Opnaaelse af deres Tilgodehavende gennem Retsforfølgning, der sædvanligvis sker ved, at Kreditor overgiver Regningskravet til en Sagfører, der ved bombastiske Trusler om Stævning som Regel opnaar Debitors Underskrift paa et Forlig, hvorefter Vedkommende skal betale et nærmere angivet Beløb pr. Uge + Incassationssalær.

Men det kan ogsaa ske, at Debitor lader haant om Sagførerens Henvendelser og tænker som saa: Lad ske, hvad der vil, og derfor kan komme ud for, at Kreditors Sagfører møder op med Kongens Foged paa Arbejdspladsen, eller andet Sted, hvor Debitor har Penge til gode, som er forfalden til Udbetaling, og paa sin Mandants (Kreditor) Vegne begærer Arrest for det skyldige i det Beløb Debitor har til gode.

En saadan Arrest skal dog, forsaavidt der ikke foreligger et mellem Kreditor og Debitor oprettet Forlig om Gældens Betaling, efterfølges af en Retssag, som det paahviler Kreditor at anlægge inden Forløbet af en Uge fra den Dato paa hvilken Arresten fandt Sted. Denne Pligt bortfalder dog, hvis Debitor under eller efter Arresten frafalder Krav herom, sker dette ikke og Kreditor ligeledes ikke foretager Sagsanlæget indenfor den angivne Tid, er Virkningerne af den stedfundne Arrest bortfaldet.

Ved en Arrestforretning gælder det, at Debitor kan paaraabe sig de samme Rettigheder med Hensyn til Eje og Fradrag som er anført i Fagblad Nr. 15, Side 248, angaaende Opkrævning af Skat.

25 AARS JUBILÆUM SOM FORMAND OG KASSERER

En af Arbejderbevægelsens Pionerer her paa Sønderjyllands Vestkyst, Christian H. Schneider i Øster Gasse, kan den 19. Februar d. A. fejre 25 Aars Jubilæum som Fagforeningsformand og Kasserer. Schneider kom fra de sydlige Egne i Tyskland, og tog straks fat paa at organisere Arbejderne i Skærbæk, og den 19. Februar 1911 holdtes stiftende Generalforsamling i Skærbæk Afdeling under »Deutscher Bauarbejderverband«, hvor Schneider valgtes til Formand og Kasserer. Der skulde nu føres en Række Forhandlinger med de stedlige Arbejdsgivere om Lønforhøjelse paa 5 Penninge pr. Time, men dette Krav blev afvist af Arbejdsgiverne, og den unge Organisation maatte tage Kampen op og Strejke blev erklæret paa samtlige Arbejdspladser i Skærbæk. Strejken varede i 6 Uger, saa indgik Arbejdsgiverne paa at tillægge Lønnen de krævede 5 Penninge pr. Time; saaledes gik det nu Slag i Slag, den ene Sejr bragtes hjem efter den anden og stadig var Chr. Schneider i Spidsen. Under Strejken i 1912 var Schneider under Politiopsyn, en Gendarm fulgte ham, hvor han end færdedes, til stor Munterhed for Befolkningen.

Ved Genforeningen var Schneider Landarbejder, og saa var det naturlig, at han tilsluttede sig Landarbejderforbundet, ogsaa her tog han Initiativet til Oprettelsen af en Afdeling, som han ogsaa blev Formand og Kasserer for, og dette Hverv har han endnu. Politisk var Schneider ogsaa stærk interesseret, han førte en Del politiske Processer i Aarene 1912—1914. Socialdemokraterne blev forfulgt til det yderste. For Partiforeningen var Schneider Formand fra 1911 til 1923 og Medlem af Bestyrelsen til 1934. Han havde Sæde i Kredsbestyrelsen baade faglig og politisk til 1934, og er nu Medlem af Skatteraadet i Løgumklosterkredsen. Han har været Arbejderklassen en god Støtte gennem Aarene.

Forbundet ønsker til Lykke i Dagens Anledning og føjer hertil en Tak for Arbejdet gennem de mange Aar.

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

STACHANOV-REKORD-BEVÆGELSEN I SOVJETRUSLAND

AF ERNST CHRISTIANSEN

Den 9. December 1935 bragte Sovjet-Pressen en lang Liste over Ordensdekorationer, som den foregaaende Dag var uddelt af Sovjetregeringen. 43 Personer var dekoreret med Lenin-Ordenen og 97 med det røde Arbejdsbanners Orden. Nu er Ordensdekorationer ikke noget, som er sjældent i Sovjetrusland, tværtimod spores aldeles ubestridelig Tendens til at lade Ordensregnen foregaa efter samme Principper, som i andre Lande, hvilket vil sige, at visse Mennesker dekoreres uden synderlig rimelig Grund. Foreløbig gælder dette dog kun for de allerøverste Sovjetkredse. Alligevel var denne Ordensregn af et ganske usædvanligt Format. Og i Tiden siden da er den efterfulgt af hele Skybrud, hvor Ordener af forskellig Slags med rund Haand er uddelt af Sovjetregeringen. Ja, det er gaaet saa vidt, at en ny Orden er blevet indstiftet, »Ærestegnet«, der dog er af lavere Rang og ikke giver sine Indehavere saa materielle Begunstigelser i Form af gratis Rejser m. m., som andre Ordener gør.

Som Nr. 1 paa Listen over Lenin-Ordenen stod opført Kulhuggeren Alex Stachanov fra Don-Gruberne, Nr. 7 var Smeden Bussygin fra Automobilværkerne i Gorki, Nr. 21 og 22 var Væverskerne Winogradowa fra Ivanovo, og endelig stod som Nr. 1 paa Arbejdsbannerordenens Liste Lokomotivføreren Krivonoss fra Don-Omraadet, hvilken sidste allerede var dekoreret med Leninordenen. Ukendte for faa Maaneder siden er disse Navne nu berømt over Rusland, det førstnævnte har endda givet Betegnelsen paa en hel Bevægelse, »Stachanov-Bevægelsen«, der er opreklameret med hele det Mesterskab, Sovjet formaar at udfolde i sin Propaganda. Hvad mere er: meget taler for, at denne »Bevægelse« vil faa langt større Betydning end de fleste andre Begivenheder i Rusland de senere Aar, sandsynligvis Betydning baade økonomisk og politisk.

Baggrunden for Bevægelsen og hvad dermed staar i Forbindelse er den Kendsgerning, at Rusland i Forbindelse med 5-Aars-Planerne har udvidet sine industrielle Anlæg, navnlig i den saakaldte Sværindustri uden at opnaa en virkelig tilsvarende Produktionsforøgelse. Ikke engang Aarene 1933 og 1934, som var tilrettelagt produktionsmæssig netop med Henblik paa at øge Arbejdsydelsen og sænke Omkostningerne, har formaaet at skabe væsentlige Forbedringer.

Paa en mærkelig Maade kom Sovjetregeringens Bekymringer i denne Anledning til Orde i Maj Maaned. Stalin benyttede en ganske ligegyldig Anledning, en Afskedsfest for nogle militære Akademikere, til at holde en Tale om, at man ganske anderledes end hidtil maatte vie Menneskene Opmærksomhed. »Teknik med Mennesker i Spidsen, der behersker Tekniken, kan udrette Vidundere«, sagde Stalin, og tilføjede, at hvis Rusland havde saadanne Mennesker, vilde man med de russiske Anlægs Indretning kunne opnaa mangedobbelte Resultater. »At vurdere Maskiner og berette om Teknik har man lært, men jeg kender ikke et eneste Tilfælde, hvor man med saadan Iver har berettet om, hvormange Mennesker man har hjulpet, saaledes at de er vokset og dygtiggjort i deres Arbejde«.

Forbløffende Ord fra netop selve Stalin, som selv Lenin fandt for hensynsløs mod andre Mennesker. At de havde et Formaal var givet, og den Maade, hvorpaa de opreklameredes af den overfor Stalin saa mavekrybende Kommunistpresse, understregede dette. Fire Maaneder efter bekræftede Udtalelser af Folkekommissær for Industrien Ordshonikidse, at de var Optakten til et storslaaet Forsøg paa ved materielle og andre Midler at hæve Arbejdsydelsen. Disse Udtalelser fremsattes ved den første Konference for »Stachanov-Arbejdere« fra hele Rusland. Den »Stachanov-Bevægelse«, der tilsyneladende begyndte saa tilfældig den 30. August, var nemlig allerede den 14. November naaet til at kunne afholde en stor Landskonference i Moskva.

Nogen umiddelbart af Folkemasserne udsprunget Bevægelse er der altsaa ikke Tale om. Tværtimod er det en vel tilrettelagt Aktion fra oven. Udtalelser paa ovennævnte Kongres af Stachonov og Winogradowa bekræfter dette, saavel som det ses af Maaden, hvorpaa de første Rekorder blev til. Men dette forringer ikke Sagens reelle Betydning, da det har vist sig, at Bevægelsen har kunnet vinde stor Fremgang blandt alle Grupper i Befolkningen, selv om der ogsaa er Tegn paa stor Modstand.

Sagt med faa Ord drejer Stachanov-Bevægelsen sig om ved Hjælp af næsten fantastiske Rekord-Arbejdsydelser i Industri og Landbrug at naa til en almindelig væsentlig Højnelse af Arbejdsydelsen. Begyndelsen blev som nævnt gjort af Kulhuggeren Stachanov, der den 30. August 1935 huggede 102 Tons Kul i 6 Timer, medens Præstationen ellers regnes for 7 Tons. Den fantastiske Forøgelse opnaaedes ved, at Arbejdet lagdes bedre til Rette, og at et Par Mand foretog Hjælpearbejder, som Stachanov hidtil selv havde udført. Trods Hjælpen anslaar man Rekorden til at være 5—6 Gange den hidtidige Præstation. I de følgende Dage gentog Stachanov og andre Kularbejdere i Don-Gruberne Eksperimentet og forbedrede Rekorden. Samtidig meddeltes, at Smeden Bussygin forøgede sin Præstation fra 675 Stk. til 1050 Stk., og Væverskerne Busja og Maria Winogradowa i Ivanovo betjente 70—100 Vævestole mod hidtil 16—24, medens Lokomotivføreren Krivonoss i Don-Omraadet satte Hastigheden paa sit Lokomotiv op fra 30 til 75 Kilometer.

Siden da har det fra alle Kanter af Rusland regnet med Meddelelser om Rekord-Præstationer. Hvert eneste Omraade indenfor Industri og Landbrug har kaaret sig en eller anden Rekord-Arbejder, hvis Navn sættes som et særlig lysende Forbillede. Fællesbetegnelse for dem alle er »Stachanov-Arbejdere«. Og fælles for dem er, at de opnaar deres Resultater ved et forceret Arbejdstempo samt bedre Udnyttelse af Tekniken.

Saa at sige alt gøres fra Sovjetregeringen og dens Presse for at kalde nye »Stachanov-Arbejdere« frem. Her er nævnt Ordensdekorationerne. Men endnu vigtigere turde Meddelelserne i Pressen om disse Rekord-Arbejderes Indtægter være. Lad mig anføre, at f. Eks. en Liste fra den 28. November nævner Daglønninger, som svinger fra 25 Rubler til 170 Rubler. Stachanov selv hævdede i en Tale paa Konferencen, at hans Løn, der før var 5—600 Rubler maanedlig, var steget til 1000 Rubler, men at andre tjente mere, fordi han selv ikke var saa mange Dage ved sit Arbejde. Til disse Lønninger føjes Præmier af alle Slags, bestaaende af nye Lejligheder, Møbler, Cykler og meget andet — selv »Friere« kan kvindelige Arbejdere opnaa, hvis man da kan tro Stalin, der slet ikke lægger Skjul paa Værdien af de materielle Begunstigelsers Betydning. Ved en af de mange Modtagelser af Stachanov-Arbejdere ved Fællesbrugene paa Landet gengav han følgende Udtalelser af en kvindelig Landbrugsarbejder fra Nordrusland:

»For to Aar siden viste der sig ikke en Frier paa min Gaard. En Pige uden Medgift! Og nu! Nu har jeg 500 Arbejdsenheder. Nu kan jeg ikke nære mig for Friere. De siger, de vil gifte sig med mig, men jeg skal nok selv se mig om, og selv vælge mig en lille Frier«.

Saadan en lille Solstraalefortælling, genfortalt af Stalin, vandrer hele den russiske Presse rundt og spredes gennem Radio — og skal nok opmuntre til at blive »Stachanov-Arbejder«.

Og naar f. Eks. en Gruppe Kulminearbejdere oplyser, at de ved Stachanov-Arbejde har fordoblet deres Indtægt til nu at være 8—900 Rubler maanedlig og anvender Pengene til at købe Grammofoner, Radio og andet godt derfor, saa virker dette ogsaa meget ansporende. I det hele taget er det ejendommeligt, at der nu i Rusland spores Tendenser til at gøre Hjemmene mere tillokkende.

Paa anden Maade animeres Lysten til at være med. F. Eks. kan man i Moskva-Pressen finde Billeder af Mannequin-Opvisninger ledsaget af følgende Tekst:

»Spørgsmaalet: Hvordan klæder jeg mig, faar Dag til Dag større Betydning for vore unge Piger og Koner. Hvis man som Stødbrigadererske eller StachanovArbejderinde har en høj Fortjeneste... sætter man sig automatisk det Maal at eje skønne og smagfulde Klæder, at være elegant og dog bekvemt paaklædt. Og derfor er det intet Tilfælde, at Moskva Komsomol-Komité den 7. December har arrangeret en stor Mannequin-Opvisning i Oktobersalen i Fagforeningshuset«.

Naar selve Moskvas Ung-Kommunister arrangerer den Slags, og den almindelige Løn i Industrien kun ligger omkring et Par Hundrede Rubler maanedlig, saa skal det nok blive en »Modesag« at melde sig til Stachanovs Brigader. Hertil kommer den Ære, der paa alle mulige større og mindre Konferencer vises disse Arbejder. Meget betegnende er det, at Stalin, som ellers ofte er tavs paa endda meget betydningsfulde Kongresser, taler til selv de mindste Stachanov-Grupper og paa alle Maader gør Stads af dem. Dybt beskæmmende for hele Sovjet er det vederstyggelige Spytslikkeri, der ved disse og lignende Lejligheder sættes i Værk overfor Stalin. Det er saadan, at det sommetider kvalmer for ham selv. Paa en Konference afbrød han ret haardhændet en Taler, der bredte sig om Partiet og Føreren, med: »Lad alt det om Parti og Førere ligge, snak hellere om Deres Arbejde.« Til en anden udbrød han: »Lad mig hellere faa noget at vide om deres Indtægter.« Dog er der jo ingen Grund til at tvivle om, at Stalin selv gerne ser den utrolige Personforgudelse. Ellers vilde den være stoppet.

Ved en Række Lejligheder har Stalin paa saadanne Konferencer udtalt sig om »Stachanov-Bevægelsen«. Mest Interesse har hans Udtalelser om dens Betydning for Arbejdstempoets Fastlæggelse. Paa den store Konference i Moskva i November udtalte han herom:

»Et er under alle Omstændigheder klart: de nuværende tekniske Normer for Præstationerne svarer slet ikke mere til Virkeligheden, de er forældede og er blevet til en Hæmsko for vor Bevægelse«.

Han brugte i samme Tale den kvindelige Sukkerroearbejder Maria Demschetsko, der for Landbruget spiller en Stachanovs Rolle, som Eksempel. Stalin nævnede, at hun havde naaet over 500 Centner pr. Hektar. Gennemsnittet er i Øjeblikket 130 Centner, og Stalin anslog da, at den kommende Præstation maatte anslaas til 2—300 Centner pr. Hektar, i hvert Fald en Fordobling.

Lignende Udtalelser er faldet fra andre Sider, ogsaa om Industrien. De Diskussioner, som mange Steder føres om Ægtheden af Rekorderne, bliver under disse Omstændigheder underordnede. Nogle af de nævnte Rekorder synes udenfor al Fornuft. For enkelte Rekorder, hvor Sammenligning med danske Forhold kunde være mulig, har jeg spurgt Sagkyndige, der intet umuligt fandt i de paagældende Tilfælde, der var hentet fra Tekstilindustrien (det var dog ikke Winogradovas Rekorder, der undersøgtes). Men iøvrigt maa man naturligvis kende alle Forhold, før man bedømmer Rekordernes Ægthed og virkelige Størrelse.

At der er megen Bluff i Rekorderne, nærer jeg ikke Tvivl om, men det synes mig ubestrideligt, at de som Helhed viser en væsentlig Produktionsfremgang. Dette ses ogsaa deraf, at den 17. December offentliggjordes en Meddelelse om, at siden September var den gennemsnitlige Præstation af Kul i Don-Omraadet steget fra 177.000 Tons til 240.000 Tons.

Saa melder Spørgsmaalet sig om den Virkning, hele denne Bevægelse vil faa fremefter for de russiske Arbejdere og for Sovjetstaten. Dette turde være svært at overskue.

Alt tyder dog paa, at der ogsaa varig vil blive Tale om en Produktionsstigning, der udnytter Ruslands store Muligheder langt bedre end det trods de nye industrielle Anlæg hidtil har været Tilfældet. Dette vil atter betyde en Lettelse i det meget haarde Tryk paa Befolkningen. Det er værd at bemærke sig, at »Stachanov-Bevægelsen« særlig har gjort Fremstød paa de Omraader, hvor man var længst bagefter, nemlig bl. a. Kulindustri, Beklædningsindustri og Jernbaner.

Fantasi-Indtægterne, som nogle Tusinde Rekord-Arbejdere nu oppebærer, vil være uden fremtidig Betydning. Arbejdspræstationerne vil blive hævede, saaledes at hele Tempoet bliver sat op. For de dygtigste Arbejdere vil der sikkert blive Tale om gennemsnitlig Indtægtsfremgang, men Gennemsnitsarbejdernes Kaar vil sikkert et langt Stykke Tid fremover ikke kunne ventes væsentlig hævet over det nuværende forfærdende lave Niveau. Hele denne Gruppering vil ogsaa faa sine politiske Følger. De sundhedsmæssige Virkninger af det nye Tempo er der blandt Arbejderne meget delte Meninger om. Ogsaa om selve Mulighederne for Rekord-Bevægelsens videre Udfoldelse er der delte Meninger. Officielt kommer dette ikke til Orde, men Stalin viede »Stachanov«-Modstandere et helt og meget skarpt Afsnit af sin sidste store Tale.

Indtil nu kan det fastslaas — og det ser ud til at gælde fremefter —, at Rekord-Bevægelsen har bidraget til at uddybe den Forskel, der økonomisk, pengemæssig, er indenfor den russiske Befolkning. Hertil kommer, at de Foranstaltninger, der paa forskellig Maade tidligere har søgt at udjævne Forskellen mellem de forskellige Lønninger, fjernes en for en. Levnedsmiddelkortsystemet haanes nu af Folkekommissærerne som en Aarsag til megen Dovenskab. Den fri Handel søges fremmet, og Rublen, som nu er knyttet til fransk Valuta, idet Rubbelkursen er ca. lig 3 franske Francs, har dermed officielt været Genstand for en Nedskæring til næsten en Fjerdedel af sin oprindelige Værdi, hvilket vistnok svarer bedre til de faktiske Forhold. Ogsaa paa mindre Omraader spores Ønsket om at lade den direkte Pengeindtægt træde i Stedet for sociale Ydelser, f. Eks. gælder dette med Hensyn til Skoleredskaber og Medicin, der ikke mere faas paa samme frie Vilkaar som før.

Sammen med meget andet virker da den nye Rekord-Bevægelse som et nyt Led i den Udvikling, der for at forøge Landets Produktion lægger Kursen endnu et Stykke tilhøjre og yderligere fæstner Ruslands Karakter som stats-kapitalistisk Land.

»Socialisten«.

HUSK

AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men denne lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

LAND-, SKOVBRUGS- OG DRÆNINGSOVERENSKOMSTERNE

OVERENSKOMSTERNE MED LANDBRUGETS ARBEJDSGIVERFORENING I MARIBO AMT OG SKOVBRUGETS ARBEJDSGIVERFORENING FOR SJÆLLAND FORLÆNGET TIL 1. MAJ 1937

I Overensstemmelse med Forbundsledelsens og Gruppérepræsentantskabets Standpunkt er Overenskomsten med Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa Sjælland, og Landbrugs-, Skovbrugs- og Drænings-overenskomsterne med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt forlænget til 1. Maj 1937.

Herom foreligger følgende

FORLÆNGELSESOVERENSKOMSTER.

MARIBO AMT.

Ved en den 24. Januar 1936 i København stedfunden Forhandling mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Dansk Arbejdsmands Forbund er man enedes om at forny de mellem nævnte Organisationer bestaaende Overenskomster om Landbrugsarbejde, Skovbrugsarbejde og Dræningsarbejde indtil 1. Maj 1937.

Endvidere er man enige om følgende:

1. I Løbet af Februar Maaned 1936 optages mellem Organisationerne Forhandling angaaende en Tilføjelse til Skovbrugsoverenskomstens Bestemmelser om Prisen for Udbæring og Sammenbæring af Topkvas, samt om en Klargørelse af Overenskomstens øvrige Bestemmelser om Sammenbærings- og Udbæringstillæg.
2. At der i Overenskomstperioden optages Forhandlinger om Regler for fremtidige Forhandlingsformer, derunder Forhandling om Kreaturernes Røgt og Pleje under eventuelle Konflikter.
3. Saafremt der inden 1. Oktober 1936 kan konstateres en mærkbar Forbedring af Landbrugets Konjunkturer i Forhold til det foregaaende Høstaar, er Dansk Arbejdsmands Forbund berettiget til at kræve optaget Forhandling om et Løntillæg.
4. og at Landbrugsoverenskomstens § 41 Stk. 5 sidste Punktum er at forstaa saaledes, at Høsten normalt begynder senest 1. August, samt at den den 15. November 1935 afsagte faglige Voldgiftskendelse angaaende Plantebestanden for Sukkerroer er at forstaa derhen, at Arbejdsgiveren ikke uden Ekstrabetaling kan forlange afsat mere end 8 Planter pr. løbende Favn.

København, den 24. Januar 1936.

Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt:

Axel Ahm. Victor Larsen. Johs. E. Nielsen.
Chr. P. Skov.

Dansk Arbejdsmands Forbund:

Vilh. Rasmussen. Oscar Levinsen.
Simon Kjeldsen. Lorens Petersen.

SKOVBRUGET PAA SJÆLLAND.

Ved en D. D. i København stedfunden Forhandling mellem Skovbrugets Arbejdsgiverforening for Sjælland og Dansk Arbejdsmands Forbund er man enedes om at forny den mellem de nævnte Organisationer bestaaende Overenskomst af 31. Maj 1935 til 1. Maj 1937, med følgende Ændringer:

I § 11 fikseres Lønnen for faste Landbrugsarbejdere til 450 Øre pr. Dag i Tiden 15. November til 1. Marts og 5 Kr. pr. Dag i Tiden 1. Marts til 14. November.

Timelønnen for Mænd forhøjes fra 68 til 70 Øre.

Timelønnen for Kvinder forhøjes fra 44 til 45 Øre.

De i Overenskomsten fastsatte Priser for Klov ombyttes med de fastsatte Priser for Knuder og Vrag, og disse ombyttes med Klovprisen.

For Sammenbæring og Udbæring af Topkvasbunker, fastsættes samme Satser som for Udhugsbunker, à 8 rm.

Samtlige Akkordsatser for Kulturarbejder, Stenslaaning og Vejarbejder forhøjes med 2 pCt.

Paa Side 16 ændres Udtrykket »Slaaning af Bundsten« til »Slaaning af Haandsten og Bundsten«.

Endvidere er Parterne enige om, at der optages Forhandlinger tjenende til Klargørelse og Fastsættelse af Forstaaelsen af Overenskomstens Bestemmelser om Sammenbærings- og Udbæringstillæg, samt om en eventuel Afrunding af Skovningsakkordernes ulige Tal, Simplificering af Priserne for Papirtræ og Fastsættelse af Akkorder for Skovning af Rafter og Ros.

Denne Forhandling skal foretages inden 1. Marts 1936.

København, den 25. Januar 1936.

For Skovbrugets Arbejdsgiverforening:

N. Ipsen. T. Jagd.

For Dansk Arbejdsmands Forbund:

Vilh. Rasmussen. Lorents Petersen.
Chr. Christiansen. Jens Hansen.

OPSAGTE OVERENSKOMSTER.

Til Udløb 1. Maj 1936 har vi opsagt samtlige Overenskomster med Sukkerroedyrkerforeningerne, samt Roearbejdsoverenskomsten med Nykøbing F. Sukkerfabrik, i a l t 4.

Herudover har vi ligeledes til Udløb 1. Maj opsagt 25 Landbrugs- og 10 Skovbrugsoverenskomster, som ikke var helt svarende til Landbrugs- og Skovbrugsoverenskomsterne i Maribo Amt, nemlig:

5) Overenskomsten med Lodsejerne i Kolindsund.

Afdeling:	Arbejdsgiver.
6) Kolindsund	Forp. Legarth, Høtofte.
7) Kolindsund	Best. K. Birk, Egevang.
8) Auning	Godsejer Legarth, Gl. Estrup pr. Auning.
9) Næstelsø	Gasman, Fladsaa.
10) Thureby	Spandet, Thurebylille.
11) Boeslunde, Korsør A, Brorup Valby	Espe, Bonderup, Krusesminde, Lyngbygaard, Gerdrup og Valbygaard.
12) Frøslev	Mogens Clausen, Højstrup Reding.
13) 38. Kredsorg.	Godsejer Bylow, Norslund.
14) Stignæs	Østerhovedgaard og Borreby.
15) Løgten	Vosnæsgaard.
16) Brorup Valby	Jernbjerggaard.
17) Spjellerup, Smerup	Egede-Vemmetofte.
18) Ulsø	Ulsøgaard.
19) Olstrup	Lawaetz, Holmegaard.
20) Skamstrup	Torbenfeld.

21) Farringløse-Giesegaard	Giesegaard.
22) Jydstrup	Skjoldnæsholm.
23) Nøttrup	Møgelkjær.
24) Sværdby	Paludans Planteskole.
25) Kongsted Tølløse	Vipperød Planteskole.
26) Frijsenborg Fællesorg.	Frijsenborg Skovbrug.
27) Damsholte	Marienborg Skovbrug.
28) Præstø	Stampenborg Skovbrug.
29) Jordløse	Damsbo Skovbrug.
30) Laven	Linaa Vesterskov.
31) Skaade-Holme	Godsejer Dahl, Mosgaard.
32) Stauby	Rosenvold Skovdistrikt.
33) Tjæreby	Basnæs Skovdistrikt.
34) Ørum-Ramten	Ørbæk Skovdistrikt.
35) Nørup	Skovrider Schjørning, Nøruphus.

Endvidere er i Nordsjælland opsagt Dræningsoverenskomsten med Carl Sørensen, Skibby, Martin Nielsen og Carl Hansen, og i Sønderjylland Entreprenørerne R. Brink, Aabenraa og Henning Petersen, Lundsbjerg.

Opsigelserne omfatter kun Overenskomsterne med Udløbstid til 1. Maj. 50 Landbrugsoverenskomster, 17 Skovbrugs- og 11 Dræningsoverenskomster, som har Udløbstid 1. Maj, fortsætter uforandret til 1. Maj 1937, da de ikke er opsagt fra nogen af Siderne.

Oscar Levinsen.

GRÆNSEOVERENSKOMST MED DANSK GARTNER FORBUND

Nedenstaaende bringer vi Ordlyden af en Grænseoverenskomst, som er opnaaet mellem vort Forbund og Dansk Gartner Forbund.

Som Dansk Gartnerforbunds Organisations- og Arbejdsomraade betragtes:

1) Anlægsgartnerier og Handelsgartnerier samt Planteskoler, som drives uden Forbindelse med Landbrug.
   Anm. Herfra undtages dog:

   Frost's Planteskole ved Vejle,
   Mathiesens Planteskole ved Korsør,
   Vipperød Planteskole og
   Paludans Planteskole, Klarskov,
   hvor de nuværende Organisationsforhold bibeholdes. Dette gælder ogsaa, hvad angaar de Kellerske Anstalter.

2) De faglærte Gartnere og de ved egentlig Gartnerarbejde beskæftigede Arbejdere i Stat, Kommune, private Institutioner og private Haver.

   Som Gartnerarbejde betragtes her følgende Arbejder:

   a. Jordens Tilberedning til Plantning eller Saaning etc.,

   b. Renholdelse af Busketter og Plæner, Saaning, Tromling, Slaaning, Klipning og Afstikning af Kanter.

   c. Plantning af Alleer, Busketter, Læbælter, Indhegning, Grupper, Gravsteder m. m. samt Opgravning af Træer og Buske.

   d. Okulering, Podning, Beskæring og Sprøjtning af Træer og Buske.

   e. Vedligeholdelse af Vækster i Parker, Haver, Anlæg og paa Gravsteder, Klipning, Opbinding og Grandækning paa samme.

   Anm. For Aarhus, Odense, Horsens og Frederiksberg Kommuners Vedkommende forbliver de nuværende Forhold uforandret, saaledes at D. A. F.s ufaglærte Medlemmer, beskæftigede ved Kommunens Parker, Anlæg og Kirkegaarde, forbliver som Medlemmer i Dansk Arbejdsmands Forbund.

   Øvrige Arbejder ved foran nævnte Virksomheder henhører under Dansk Arbejdsmands Forbunds Omraade.

3) Ved Anlæg af Parker o. l., hvor der skal foretages Udgravninger, eller større Mængder Jord tilkøres, er Udgravnings- og Reguleringsarbejdet Arbejdsmandsarbejde, medens Jordens Planering og Tilberedning til Saaning eller Beplantning samt Afstikning eller Afsætning til Plæner, Busketter etc. er Gartnerarbejde.

4) Hvor begge Forbund i Henhold til foranstaaende har Medlemmer paa samme Arbejdsplads, tilstræbes fælles Optræden ved Forhandling om og Afslutning af Overenskomster.

5) Nærværende Overenskomst omfatter kun de i og omkring Byerne beliggende Gartnerier, Anlæg og offentlige eller private Institutioner. Udenfor Byernes Omraade omfatter Overenskomsten kun saadanne Pladser, hvor der er et større Antal Gartneriarbejdere beskæftiget.

6) Tvistigheder, der maatte opstaa vedrørende Forstaaelsen af nærværende Grænseoverenskomst, kan af Parterne indankes til Afgørelse af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, eventuelt Grænseudvalget.

7) Nærværende Grænseoverenskomst er gældende fra og med 1. Februar 1936, indtil den af en af Parterne med 6 Maaneders forudgaaende Varsel opsiges til Ophør en 1. Marts.

København, den 24. Januar 1936.

Dansk Gartnerforbund:
Martin Mikkelsen.

Dansk Arbejdsmands Forbund:
Axel Olsen.

INDENFOR PENGEVÆLDETS RÆKKEVIDDE

Der, hvor Mennesket har med Penge at gøre, kommer alle hans Svagheder for Dagen.
Ernst Curtius.

Da man for ca. 110 Aar siden indenfor en snævrere Kreds af forskellige Personer talte om, at to Stater vilde føre Krig med hinanden, imødegik Fru Rotschild, den daværende mægtige Frankfurter-Bankiers Hustru, denne Udtalelse: „Det bliver der ikke noget af, min Mand betaler ingen Penge til dette!" For ca. 15 Aar siden var en lignende Anekdote i Omløb i De forenede Stater: Da man førte Talen hen paa, at nu var der to Lande, der vilde slutte en afgørende Fred med hinanden, skal Fru Morgan hertil have svaret: „Det bliver der ikke noget af. Det betaler min Mand ingen Penge til." Hvad enten nu disse Anekdoter er blevet modtaget som sandfærdige Overleveringer eller ej, saa er det dog i hvert Fald en Kendsgerning, at de Personer, der i Folkeslagenes Historie har dirigeret Pengesystemet, har kunnet udøve en ganske aabenbar Indflydelse. For nogle Dage siden har den amerikanske Undersøgelseskommission vedrørende Vaabenhandel ladet nogle Udtalelser falde, som kaster et Blik bag Kulisserne og saaledes lader os komme til Kundskab om, hvorledes *hemmelige Magter under Verdenskrigen* var meget virksomme. Morgan fortalte, at han havde virket som Agent for den franske og britiske Regering, og at han havde modtaget Bestillinger til et Beløb af 3 Milliarder Dollars imod en dertil svarende Provision. Faderen til ovennævnte Pierpont Morgan lagde Grundkapitalen til sin Formue under den amerikanske Frihedskrig, og Sønnen naaede Magtens og Rigdommens Tinde gennem Verdenskrigens Transaktioner. Stadigvæk har de tre Ting spillet ind: Penge, Blod og Jern, og stadigvæk har kølige, beregnende Personer siddet udenfor Skudvidde i et stille Kammer og øvet deres Indflydelse. Krigen 1914—1918 skal jo — efter det kendte Ord — ikke blot være blevet afgjort ved Vaabnene, Teknikken og Tapperheden, men sidst — og ikke mindst — ved Morgans Sølvkugler.

Bankerne hører utvivlsomt til det kapitalistiske Samfunds vigtigste Organer, de er *Pengevældets Værktøj,* Kapitalens Samlebassin, i hvilket de mange store og smaa Vandløb, som kommer fra alle Sider, munder ud, og herfra igen paany bliver fordelt. Ikke blot i Politik, men ogsaa i Samfundslivet, har Bankerne i alle Stater spillet en toneangivende Rolle. De har været Fødselshjælpere for de fleste Industri-, Samfærdsels- og Handelsforetagender. De har gennemført Sammensmeltninger, Omorganiseringer og Transaktioner m. m. Deres Direktionsstuer har været belejret og bestormet. Som Herrer over samfundsmæssig Liv og Død har de forstaaet at sprede Glæde og Skuffelser. Da vi nu igennem de sidste 20 Aar har befundet os i en revolutionær Omvæltning, saa maa vi spørge os selv, hvorledes det nu forholder sig med Bankerne, og hvilken Rolle de nu indtager. *Forholdet mellem Politik og Finansherredømme,* mellem Bankerne og Industrien, har grundigt ændret sig. Kun i nogle Lande har Pengehandlerne eller deres Repræsentanter endnu en paa egen Frivillighed beroende Magt. Storbankerne er her endnu Energicentrer af Betydning. Et Blik rundt om i Verden vil gøre dette klart for os. Den største Magt indenfor Banklivets Rækkevidde udøves af de Fem Store, de fem betydeligste af *Englands Banker.* Den betydeligste iblandt dem, ja det er maaske oven i Købet Verdens største Bank, er Midland Bank Limited. Denne har nu bestaaet i 100 Aar. Derfor faar de misundelsesværdige Aktionærer, der findes i et Antal af over 73.000, foruden den igennem Aaringer udbetalte Dividende af 16 %, yderligere 2 % Hundredaars-Bonus. Midlandsbankens Aarsomsætning androg i Aaret 1934 10 Milliarder Pund Sterling, det vil altsaa sige ikke mindre end 150 Milliarder Svejtser-Francs eller 1 Billion 200 Milliarder tjekkiske Kroner. 12.000 Funktionærer er i Bankens Tjeneste, og denne omspænder med sine Datterselskaber den ganske Verden. I en Beretning om Midland-Banken læser vi:

„Man maatte tage mange Ansvar paa sig. Russerne søgte Laan hos Banken, Dr. Schacht lod paa det tredie Riges Vegne ofte, og ikke engang diskret, forespørge hos Banken, om det var muligt at opnaa en Kredit, og ogsaa Italien fandt Vejen til „Andegaarden" aldeles forenelig med Fascismen. Herrerne fra Manschuko og mange sydamerikanske Stater forsøgte direkte eller indirekte „at pleje Forhandling med Midland-Herrerne om Kreditspørgsmaal", men det blev i mangfoldige Tilfælde ved Forhandlingerne, og kun i meget faa Tilfælde bevilgede City Laan til Udlandet ud over den lille Omvej at bevilge en Vaabenleverance paa Kredit med Midland-Giro". Ganske paa samme Maade som Midland-Banken disponerer The National Provinzial Bank, ltd., The Lloyd Bank, ltd., The Westminster Bank, ltd., og Barclays Bank, ltd., over enorme Pengesummer. Sidstnævnte Bank har ikke mindre end 21.000 Ind- og Udbetalingssteder og beskæftiger foruden Datterselskaberne 12.700 Funktionærer, og denne Bank har, rundt regnet, 1½ Million Kontoindehavere.

Dividenden hos disse fem Storbanker er fra 10 til 18 %. Disse Pengevældets mægtige Organer er indtil i Dag forblevet urokkelige, og de omfatter med deres Forretningsforbindelser hele Jordkloden. Disse fem Storbankers Direktører indehaver hver især mere Magt end f. Eks. den rumænske eller bulgarske Konge. De repræsenterer Verdens Finanscentrum, der har naaet sin gamle Højde: *London.*

Men maa man end sige om de engelske Banker, at de er fuldkommen selvstændige, saa kan man ikke længere sige dette om de tyske. *De tyske Storbanker* skal tjene den „nye Plan" eller andre Foretagender, som Staten øver Indflydelse paa. Det drejer sig her ligeledes om store Pengeinstitutter, som næppe staar tilbage for de engelske Bankers Rækkevidde. Saaledes har Die deutsche Bank und Diskontogesellschaft en Omsætning paa 98 Milliarder, 452 Ind- og Udbetalingssteder og 12.600 Funktionærer. Og Dresdner-Banken er ikke mindre. Handels- og Privatbankerne og Rigskreditbanken har ogsaa et betydeligt Omfang. Sidstnævnte Bank er en Regeringsbank, ligesom overhovedet Dresdner-Banken, Rigskreditbanken og Handelsbanken direkte, D.-Ban-

ken, Berliner Handelsbanken og andre, indirekte beherskes af det Offentlige. Med det private Bankvæsens absolutte Herredømme var det allerede forbi i Brüninüs Dage, thi efter det stedfundne Run paa Bankerne i 1931 var Størstedelen af Aktiekapitalen gennem Støtteaktionen gaaet over paa det Offentliges Hænder. Den jødiske Indflydelse er for nylig blevet fuldstændig udelukket.

For Ind- og Udlandet har *de franske Storbanker* stor Betydning. Rundt regnet ⅔ af de franske Foretagender beherskes af de fem Storbanker. Credit Lyonnais, Lyon, disponerer over 1474 Udbetalingssteder og forvalter 11½ Milliard Francs i fremmed Kapital. Société Générale de Banque de Paris, Banque de l'Union Parisienne, Le Comptoir Nationale d'Escompte og Nationale pour la Commerce et l'Industrie er ligeledes betydende Pengeinstitutter, som har Datterselskaber næsten i alle Verdensdele. De franske Banker har tjent en Mængde Penge *ved Guldhandel og Guldtransport.* Deres Boxer er meget rentable, idet de franske Kapitalister har anbragt ca. 20 Milliarder her for alle Eventualiteters Skyld. De franske Storbanker er økonomiske Krystalisationspunkter i Republikken, og deres Betydning staar i Forhold hertil.

I Svejts findes der en Række Storbanker, som man for nogle Aar siden vilde have regnet for absolut sikre. Nu knager det dèr betænkeligt i Fugerne. Folkebanken og Leu & Co.-Banken, Zürich, har allerede maattet modtage Understøttelse af den svejtsiske Forbundsstat. „Schweizerische Kreditanstalt" og „Schweizerischer Bankverein" har endnu kunnet hævde sig, men hvem ved hvor længe? I Tjekkoslovakiet findes der en Storbank som Magtfaktor, nemlig Zivnostenka banka, og denne behersker en stor Del af Industrien. Om de belgiske Banker er der meget at sige efter deres anordnede Reorganisation, ligesom dette ogsaa er Tilfældet med Bankerne i andre Lande. Men dette vilde føre for vidt.

En Oversigt over Ændringerne i Bankernes Rækkevidde fører til følgende, konkluderende Slutning:

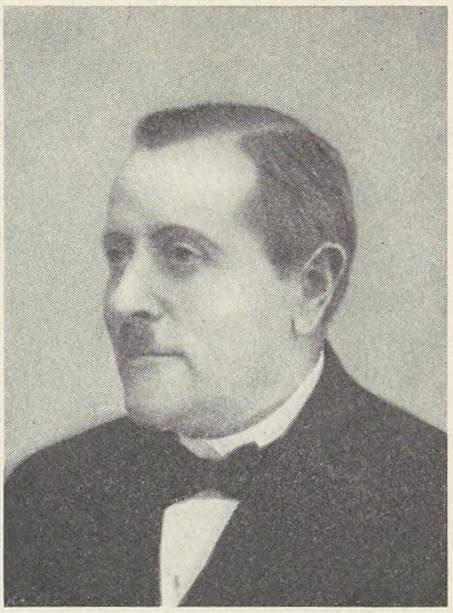
Krisen, Valutakursernes Svingninger og de politiske Omvæltninger har haft *en mægtig Indflydelse paa Privatbankernes Opgave, Magt og Betydning.* Der er ingen Sammenligning mulig med Førkrigstiden. Gamle Bankhuse i Tyskland, Østrig, Italien og U. S. A. er for stedse forsvundet. I det store og hele har Bankerne mistet deres fremtrædende Rolle i Samfundslivet. Statens Indflydelse er stedse blevet større, og i mange Lande er den endda blevet afgørende.

Det er ikke længere overladt Pengevældets Kommandører at forvalte Kapitalen efter Forgodtbefindende, men det bliver mere og mere et Anliggende, som det overlades Offentligheden at bestemme over.

Den frie Kapitalisme mister ved ikke suverænt at beherske Storbankerne sine første Stillinger i Samfundsøkonomien, og den fascistiske Revolution vil her bringe endnu større Tab. Det synes at være Udviklingens Gang, at Pengehandelsinstitutterne overtages af det Offentlige. Den politiske Statsmagt har i den sidste Ende ogsaa her det sidste Ord at skulle have sagt. Og vé den Arbejderklasse, som ikke har forstaaet at sikre sig den tilstrækkelige Andel i den politiske Magt.

Korresp.

70 AAR

Den 26. Februar fylder Mariager og Omegns Afdelings Kasserer, N. A. Nielsen, 70 Aar.

N. A. Nielsen har været Kasserer for Mariager Afdeling siden 1908 og er fremdeles bleven genvalgt til denne Tillidspost gennem de forløbne Aar. Han er velkendt af alle paa Egnen og har haft sin Beskæftigelse paa Cementfabriken „Cimbria" i Tidsrummet 1896 til 1915. Fra 1915 til 1920 har Nielsen arbejdet paa Mariager Kridtbrud og har begge Steder været afholdt som den gode og hjælpsomme Kammerat, han er.

Ogsaa i det politiske Arbejde har Nielsen deltaget, og har blandt andet været Medlem af Mariager Hjælpekasse i Tiden 1920 til 24.

Vi ønsker til Lykke med de 70 Aar og takker Nielsen for hans Indsats i Organisationsarbejdet gennem de mange Aar, og samtidig udtaler vi Ønsket om, at han endnu i adskillige Aar maa have Kraft og Helbred til at fortsætte sin Gerning som Kasserer.

B. C. M.

60 AAR

Den 28. Februar kan Brændselsafbærernes Afdelings mangeaarige Kasserer, Albrecht Angelsøe, fejre sin 60-aarige Fødselsdag. Angelsøe, der indtil 1915 var beskæftiget paa Christiansholms Fabriker, blev allerede i 1898 valgt til Medlem af Bestyrelsen for Brændselsafbærernes Organisation, i 1900 valgtes han til Afdelingens Kasserer og er siden bleven genvalgt. Fra 1915 til 1919 var Angelsøe beskæftiget ved Københavns Kommunes Brændselsforsyning, der blev oprettet paa Grund af den Rationering af Brændslet, der indtraadte som Følge af de Vanskeligheder Krigsaarene medførte paa dette Omraade.

I 1919 ansattes Angelsøe ved Kontrol- og Anvis-

ningskontoret paa den gamle Ladegaard og er senere overflyttet til Kontrollokalet i Ingerslevgade.

Baade Arbejdet som Kasserer og som Kontrollør har Angelsøe udført med aldrig svigtende Interesse, og har gennem begge Virksomheder skabt sig et meget

stort Antal Venner, der sikkert ved denne festlige Anledning vil benytte Lejligheden til at bringe ham Hyldest og Lykønskning, og det samme gælder hans Afdeling.

SØLVBRYLLUP

Den 24. Februar kan Jord-, Beton- og Bygningsgruppens korresponderende Forretningsfører Chr. Larsen og Hustru fejre deres Sølvbryllup.

Chr. Larsen er velkendt indenfor vort Forbund. Efter en fleraarig Virksomhed som Formand for Afdeling A. i Aalborg valgtes han i 1929 til Sekretær for Jord-, Beton- og Bygningsgruppen, og fungerede som saadan indtil Kongressen i 1932, hvor han ombyttede Sekretærvirksomheden med Stillingen som Forretningsfører for samme Gruppe, og blev endelig paa vort Forbunds sidste Kongres valgt til Gruppens korresponderende Forretningsfører.

Baade om det Arbejde Chr. Larsen har udført, og det han fremtidig vil komme til at beskæftige sig med i vort Forbunds Tjeneste, kan det siges, at det kræver sin Mand fuldt ud, og Udførelsen er betinget af Dygtighed, Indsigt og Grundighed, men disse Egenskaber er Chr. Larsen ogsaa i Besiddelse af, hvad enhver, der paa den ene eller anden Maade har samarbejdet med ham, vil have erfaret.

Foruden disse Egenskaber er der ogsaa givet Chr. Larsen et personligt vindende Væsen, der indbyder til Kammeratskab og Tillid, som altid vil skabe det rette Forhold mellem Forbundsrepræsentanten og de lokale Tillidsmænd, og vi føler os i fuld Overensstemmelse med det virkelige Forhold, naar vi udtaler, at der bestaar et paa Samarbejde og Tillid grundet Kammeratskab mellem Chr. Larsen, og alle dem han gennem sit Arbejde er kommet i Berøring med.

For alt dette skylder vi Chr. Larsen Tak, men vi ved samtidig, at det vilde være uretfærdigt, hvis vi ikke ved denne Lejlighed ogsaa takkede hans Hustru for den Indsats hun inddirekte har øvet i vort Forbunds Arbejde gennem det Savn hun, som andre Tillidsmænds Hustruer, har maattet lide, naar Chr. Larsens Virksomhed tvang ham bort fra Hjemmet. Vi takker dem begge, og føjer hertil en hjertelig Lykønskning paa Sølvbryllupsdagen.

R—dt.

OVERENSKOMSTSITUATIONEN

(Fortsat fra Side 42).

gerne med videre, og som kun har til Hensigt at lægge Fagforeningerne for Had overfor den store Offentlighed, har intet som helst med den foreliggende Lønsituation at gøre.

Det er et vanvittigt Paafund at stille fattige Arbejderes beskedne Lønkrav op i et saadant Plan, og det er formentligt lige saa absurd at forestille sig, at den sundttænkende danske Offentlighed skulde lade sig bluffe af den Art Uhyrligheder.

Nu, da disse Linier skrives, søger Forligsinstitutionen at orientere sig hos Parterne. Arbejdsgiverne vil have en hurtig Afgørelse — hævder de. Ja, Gud bedre det! Deres hidtidige Taktik er ihvertfald ikke noget velegnet Middel til andet, end at gøre Vanskelighederne for Forligsinstitutionen endnu større, end de er i Forvejen, og hvordan der herudaf skulde kunde komme en hurtig Afgørelse — — naa, ja, det maa Arbejdsgiverne jo om.

Indenfor vort Forbund har vi Fødderne paa Jorden og svæver ikke med vor Samfundsindstilling eller med vore økonomiske Teorier i Skyerne. Vi ved saa nogenlunde, hvad der ligger indenfor det opnaaeliges Grænser, og naar vi i vor Lønpolitik ikke stiler højere, har vi intet at frygte, hverken af Arbejdsgiverforeningen eller den danske Offentlighed.

A.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

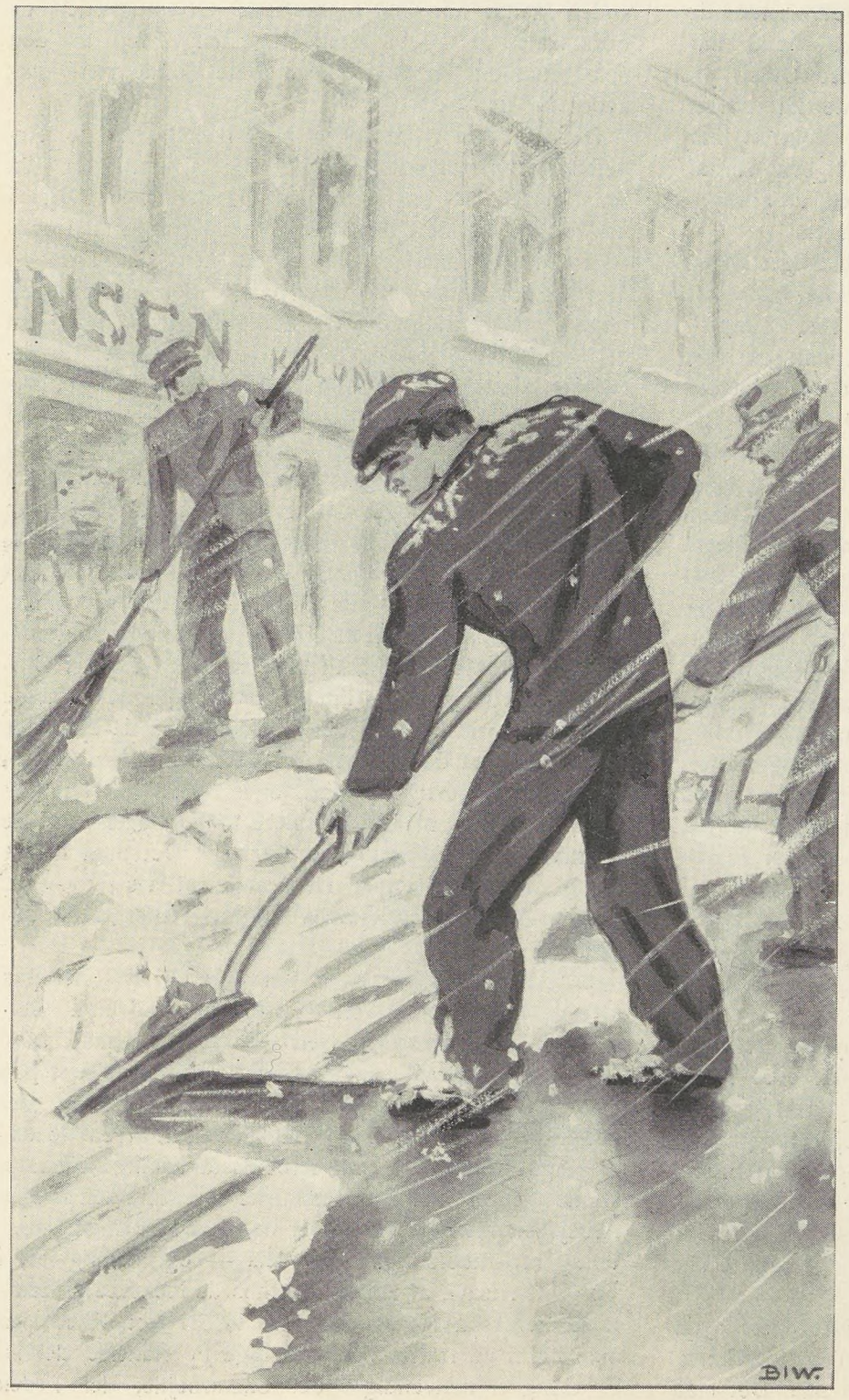
Dansk Arbejder

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 4 29.—2. 1936 41. Aarg.

Snekasteren

Han saa paa Fnuggenes Svæven
bag Kammerets Rude i Nat,
han spytted' i Morges i Næven
og greb sin Skovl og tog fat.

Fordi han længes kun efter
at bruge sin stærke Krop
og Lemmernes ledige Kræfter
og atter faa sig et Job.

Velsignet den Sne, som skaber
ind under sit hvide Flag
for Manden med Skovl og Skraber
og Hakke en Arbejdsdag.

Hør, Skovlene skramler og larmer
hvert Sted i den store By,
og Arbejdet glæder og varmer
den Arbejdsløse paany.

Aage Hermann.

OVERENSKOMSTSITUATIONEN

I forrige Fagblad redegjorde vi for den Udvikling, der indtil da var foregaaet vedrørende Overenskomstsituationen, og stillede i Udsigt, at en større Arbejdsstandsning denne Gang laa indenfor Mulighedernes Grænse.

Det har nu vist sig, at de Anelser vi havde med Hensyn til en yderligere kritisk Udvikling fuldt ud var berettiget, thi efter, at der nu i en lang Række Møder i Forligsinstitutionen vedrørende de Opsigelsestilfælde, der indenfor vort Forbund har foreligget, angaaende Overenskomster med Udløb pr. 1. Februar i Aar, fra vort Forbunds Side har været gjort Forsøg paa at naa igennem uden Konflikt, har det vist sig, at Uoverensstemmelserne alligevel var af et saadant Omfang og indre Beskaffenhed, at Forligsinstitutionen har maattet opgive Mæglingen.

Hermed er vort Forbund indtraadt i en meget alvorlig Konfliktsituation, hvor store økonomiske Interesser er paa Spil. Vore Medlemmer kender vort Lønprogram; det er i Hovedsagen de laveste Lønninger, vort Forbund er gaaet ind for at søge forbedret. Det er Lønninger i Provinsen fra 86—88—90—95 og 100 Øre i Timen, og i enkelte Tilfælde 105 Øre, som vort Forbund har stillet Forslag om at faa forbedret, og i København er det Lønninger op til 105 Øre i Timen, det drejer sig om. De Lønkrav, der er stillet, er meget maadeholdne, og vi havde haft god Grund til at forvente, at Arbejdsgiverforeningen med større Forstaaelse end udvist var gaaet ind i Forhandling herom.

Men som bekendt er Arbejdsgivernes Standpunkt: *uforandret Fornyelse,* hvilket i Realiteten er det samme som at sætte en Stopper for en fortsat Udvikling af den Lønopgang vort Forbund gennemtvang i Fjor, efter at Lønningerne igennem en Aarrække paa Grund af Krisen og dens Virkninger maatte henstaa urørte, trods den Opgang i Varepris-Niveauet, der har fundet Sted i samme Tidsrum.

Det er ikke svært at forstaa, hvad det vilde betyde for vore Medlemmer, hvis det skulde lykkes Arbejdsgiverforeningen at tilvejebringe den Stagnation i Lønbevægelsen, der maatte blive en Følge af Gennemførelsen af Standpunktet: *uforandret Fornyelse.* Det vilde simpelthen betyde, at mange Tusinder af vore Medlemmer, der i Kraft af Forholdenes Ugunst igennem mange Aar har været henvist til at arbejde for ganske uanstændige lave Lønninger, fortsat langt ind i Fremtiden skulde være bundne til de deraf følgende slette økonomiske Vilkaar og uden nogen Udsigt til gennem deres Sammenslutning i Organisationerne at skaffe sig Forbedringer.

Et saadant Perspektiv kan vort Forbund ikke byde vore slet lønnede Kammerater, og ej heller i det lange Løb holde vore Organisationer sammen paa. Det maa fortsat være Forbundets Opgave at lægge Kræfterne i for at hjælpe de daarligst stillede af vore Kammerater, og det er derfor kun naturligt, at vi nu — paa et Tidspunkt, hvor Arbejdsgiverne i Kraft af de foreliggende gode Konjunkturer, indhøster stort Udbytte — søger at udnytte vor Organisation i Overensstemmelse med dens Formaal.

Det er dette Synspunkt vi igennem Pressen og paa anden Maade har søgt at bibringe Offentligheden en Forstaaelse af, og vi skulde tage meget fejl af den hele Situation, om ikke ogsaa dette skulde være lykkedes for os.

Omvendt tror vi, at det vil blive meget svært for Arbejdsgiverforeningen at skaffe sig Sympati for det Standpunkt, den har indtaget. Og dens hele Adfærd med den kolossale Udsmidning, sammenholdt med dens officielle Proklamation om, at det hele skal have en *hurtig Ende,* tyder heller ikke paa, at den selv tror paa nogen gunstig Holdning fra Offentlighedens Side. Det vil nemlig blive yderligere svært for Arbejdsgiverforeningen at retfærdiggøre sig overfor Offentligheden, hvis en Konflikt af det foreliggende Omfang — og paa et saa uforsvarligt Grundlag — skal løbe i længere Tid, og uden at vi naturligvis paa nuværende Tidspunkt skal kunne spaa noget om Lockoutens Varighed, kan vi maaske nok læse saa meget ud af Arbejdsgiverforeningens hidtidige Holdning, at den ikke selv anser det for muligt at holde denne Lockout gaaende ret længe.

Her er vi inde ved et af Lockout-Situationens interessanteste Problemer, thi, til en vis Grad i samme Omfang, som det vil være muligt for Arbejderne at holde Arbejdsgiverne fast ved den Lockout, som de efter alle Solemærker at dømme selv maa være interesseret i at faa afsluttet hurtigst muligt, øges ogsaa de Muligheder, Situationen maatte indebære for Opnaaelsen af de Formaal, vort Forbund har sat sig. Det maa derfor gælde om ikke i nogen Henseende at vise Svaghed overfor hverken Lockoutens Omfang eller dens Varighed.

I Forbundsledelsen er vi parat til og indstillet paa at tage Lockouten — om nødvendigt — over et længere Tidsrum, hvormed selvfølgelig ikke skal være sagt, at vi ikke vil benytte enhver Lejlighed, som paa gunstig Vis maatte frembyde sig, for en Afvikling, idet vi naturligvis indser vor Forpligtelse til at afveje de lønmæssige Resultater, som Arbejdsstandsningen maatte kunne give os, med de økonomiske Ofre, som den samme Arbejdsstandsning paatvinger os, dels i Form af Udbetaling af Understøttelse og dels — og navnlig — i Form af Afsavn af Arbejdsløn hos de lockoutede Kammerater. I saa Henseende gaar vi i Forbundsledelsen som hidtil ud fra, at den gensidige Forstaaelse, der nu en Gang er nødvendig i det Samarbejde, der i den

kommende Tid skal gøre sig gældende mellem vore Afdelinger og vor Hovedledelse, ogsaa er til Stede, saaledes at vi ogsaa i denne alvorlige Stund fuldtud kan stole paa hinanden.

Af Erfaring ved vi, at store Arbejdsstandsninger altid afføder en Række lokale Tilfælde, hvorunder juridisk og økonomisk Ansvar meget føleligt kan komme til at gøre sig gældende dels for Afdelingerne og dels for vort Forbund, og det er absolut nødvendigt, at Forbundets Medlemmer herom staar i allernøjeste Kontakt med Afdelingerne og Hovedledelsen, saaledes at ingen paadrager sig noget unødvendigt Ansvar, men nøje følger de Direktiver, der i saa Tilfælde maatte blive udstedte.

Vi ved yderligere af Erfaring, at uansvarlige Personer, tilhørende politiske og faglige Retninger, som den almindelige danske Arbejderbevægelse ikke sympatiserer med, paa forskellig Maade vil forsøge at optræde i vore Organisationer til Gunst for deres specielle Interesser, en Optræden, som altid har vist sig skadelig og ikke er sammenfaldende med den almindelige Arbejderklasses Synspunkter. Eventuelle Foreteelser af denne Art maa vi fra Forbundsledelsens Side paa det allerbestemteste anmode vore Medlemmer om at tage Afstand fra. I en Kamp som indeværende kan der ikke være mere end een Kampledelse, og det er af yderste Nødvendighed, at man fra allerførste Færd, hvor denne Art illegal Indblanding i denne vigtige Forbundssag maatte opstaa, viser den tilbage, saaledes at den ikke faar Fodfæste og Lejlighed til at brede sig til større eller mindre Skade for vore Medlemmers økonomiske Interesser.

Kommende Forhandlinger vil rimeligvis komme til at omfatte ikke alene Februar-Overenskomsterne, men ogsaa senere udløbende Overenskomster, hvilket naturligvis vil gøre vore Løninteresser blot endnu mere omspændende og gøre det endnu mere paakrævet, at den fornødne Forstaaelse imellem Medlemmerne indbyrdes og vore Afdelinger og Hovedledelsen er til Stede i alle Forhold vedrørende denne store Overenskomstsituation, og vi gaar ogsaa ganske bestemt ud fra, at hver især bidrager hertil, saaledes at ingen Chance forspildes ved Tilsidesættelse af dette naturlige og rimelige Hensyn.

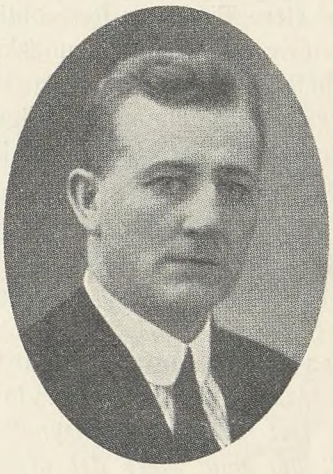
Vort Forbund har gennem Tiderne, der er gaaet, haft store og alvorlige Kampe. Vi har set Arbejdsgiverne rotte sig sammen for at ødelægge vore Organisationer, og vi har set dem rotte sig sammen for at trykke vore Lønninger, men igennem al den Modgang, vort Forbund har været ude for, er der altid opstaaet et blot endnu stærkere Sammenhold blandt vore Tusinder af Medlemmer, og en blot endnu stærkere Vækst i vort Forbunds Medlemstal og af vort Forbunds Styrke. Det er Frugten af den Solidaritetens Aand, der i det daglige binder os sammen, og som i Konfliktsituationerne kun endnu mere udpræget gør sig gældende.

Vi gaar fra Hovedledelsens Side ind i den forestaaende alvorlige Kamp, hvad der saa end denne Gang maatte være Arbejdsgivernes dybere Hensigt, i fuld Fortrøstning til, at det ogsaa denne Gang vil blive muligt at holde Arbejdsgiverne paa Afstand, saaledes at de ikke bliver nogen Hindring for vort Forbunds frie Udvikling og Varetagelse af vore fattige Kammeraters Interesser, og vi giver hinanden Haandslag paa, at vi hver især, Hovedledelsen for sit Vedkommende, Afdelingerne for sit, og de enkelte Medlemmer for deres, ved sund og god Forstaaelse af Sammenholdets store Betydning ogsaa denne Gang vil gaa ud af den standende Strid blot endnu mere styrkede, end vi gik ind i den.

A.

FORMANDEN FOR NORSK TRANSPORTARBEJDERFORBUND

SIGURD FORBORD ER DØD

I sidste Uge tilgik der vort Forbund Meddelelse om, at det norske Transportarbejderforbunds Formand, *Sigurd Forbord,* var afgaaet ved Døden, og Lørdag d. 22. Februar blev han begravet under stor Deltagelse.

Sigurd Forbord blev født i Malvik i Tröndelag den 20. Januar 1883 og blev saaledes kun 53 Aar gammel.

I 1910 begyndte Forbord som Transportarbejder og indtraadte samme Aar i sin Organisation, og var i flere Aar Formand for Kristianssunds Losse- og Lastearbejderforening. Som Medlem af det norske Arbejderparti siden 1902, deltog han ogsaa aktivt i Partiarbejdet, og var i denne Forbindelse med til at starte Bladet »Tidens Krav« i Kristianssund. For Bladets Bestyrelse var han flere Aar Formand. I Perioden 1916—19 var Forbord endvidere Medlem af Bystyret og beklædte en Række kommunale Tillidshverv.

For det norske Transportarbejderforbund betyder Sigurd Forbords Død et stort Tab og ligeledes for I.T.F., for som han var interesseret i det nationale og skandinaviske Samarbejde mellem Transportarbejderne, var han ligeledes levende interesseret i det internationale Samarbejde mellem disse, og har indenfor I.T.F.s Transportarbejdersektion udført et meget værdifuldt Arbejde.

Sigurd Forbord var ikke en meget talende Mand, men var til Gengæld meget grundig, og bearbejdede Stoffet forinden han udtalte sig, derfor var han en Mand, hvis Udtalelser faldt med Vægt og hvis Ord man gerne lyttede til. Han var en god Kammerat og en trofast Ven.

Ære være hans Minde!

ARBEJDSKRAFT TIL BØNDERNE
ELLER
SKOLEGANG FOR BØRNENE

Paa Rigsdagen forhandles der for Tiden om en ny Skoleordning, og ude i Landet diskuterer man den med stor Interesse.

Den nye Skoleordning vil ikke mindst faa Betydning for Landet, idet Skolevæsenet her ligestilles med Byernes. Den nuværende Ordning er fra 1814, men har igennem Aarene gentagne Gange, sidst i 1904, faaet enkelte Tillægsbestemmelser vedføjet, der lader ane, at den ikke er tidssvarende.

Den nye Skoleordning aabner Adgang til udvidet Skolegang med flere Timer og flere obligatoriske Fag, bl. a. Naturhistorie og Samfundskundskab, og Undervisningens Timetal hæves op i Nærheden af Byernes. Endvidere gives der Kommunerne Adgang til at oprette Centralskoler. Det vil sige en udvidet Skole med Undervisning for større Børn og omfattende flere Kommuner. Hvor saadanne Skoler oprettes, kan Skoletiden udvides med et ottende Skoleaar. Forøvrigt gives der Kommunerne og Forældrene en udstrakt Selvbestemmelsesret.

Det man maa komme bort fra er, at Udnyttelsen af Børnenes Arbejdskraft er det afgørende for, hvorledes Skolen ordnes. *Det maa være Hensynet til Børnene og deres Fremtid, der maa være det afgørende.* Enhver Generation har maattet paatage sig Forpligtelser til at opdrage sine Børn til at blive den næste Generation. I vort moderne paa næsten alle Omraader stærkt udviklet Samfund, betyder Kundskabstilegnelsen ikke mindst for Opdragelsen. Den foreslaaede Skoleordning har imidlertid ikke vakt Begejstring paa Landet, hvor baade Højskolefolk og Bønderne modarbejder dens Gennemførelse.

Naar Bønderne reagerer mod Skoleordningen, saa er det forstaaeligt. De vil nemlig ikke mere kunne komme til at udnytte Husmandens og Landarbejderens Børn i det Omfang, som de hidtil har gjort. Dernæst kommer det til koste noget mere, og her er det især, at det brænder. Landsbyskolens Udvidelse har Bønderne ikke stor Interesse for; selv sender de deres Børn ind i Købstadens Mellem- eller Realskole, eller senere paa Højskole. En saadan Uddannelse har Landarbejderen ikke Raad til at give sine Børn; derfor kan han kun se med Velvilje paa den foreslaaede Ordning. Men det vil ogsaa faa Betydning for Hjemmene, baade hvor nogle vil miste noget Hjælp af disse Børn og hvor andre vil miste den økonomiske Støtte, det er, naar Børnene selv kan tjene til Føden. Men saadan maa man ikke se paa det; thi det vil jo dog komme til at betyde, at lige saa meget Arbejdskraft Landbruget mister paa den ene Maade, lige saa meget maa det skaffe sig ad en anden Vej. Dette Behov vil saa rette sig imod den ældre Landarbejder. Det vilde ogsaa være nok saa rimeligt, at de voksne og ikke Børnene har erhvervsmæssigt Arbejde. Derfor maa man ogsaa stille det Krav, at Landbrugsforholdene ordnes paa en saadan Maade og med saadanne Klausuler, at det bliver muligt for Landarbejderen at have Arbejde og leve taaleligt, og saaledes at disse ikke behøver at sende Børnene ud at tjene, saa snart de har lært at knappe deres Bukser. Endelig kan man forlange, hvor det andet ikke lykkes — hvad der ogsaa har lydt Røster om — at der ydes disse Hjem et Tilskud.

Mere uforstaaende staar man overfor Højskolemændenes Protester mod den foreslaaede Ordning. Man taler taaget om, Kundskaber ikke er »Kultur« og ikke Opdragelse. Derfor trænger vi ikke til »mere Skole«. Endvidere siger man, at den bedste Undervisning gives i Hjemmene og i det daglige Arbejde. En saadan Argumentation fører Beviser for, at Tiden er løbet fra de gode Højskolefolk, hvad en Række delvis tomme Højskoler iøvrigt ogsaa vidner om.

Det, der først bør være Tale om, er, at Børnene gives Adgang til Erhvervelse af de flest mulige Kundskaber, saaledes at de ikke senere i Livet skal føle sig handicappet af andre, der har haft bedre Lejlighed til Udnyttelse af Skolegangen. Og her maa der siges til de velmenende Højskolefolk, at Tiden er en anden i Dag end blot for faa Aar siden. Det er ikke tilstrækkeligt at kunne arbejde, man maa ogsaa have Viden. Med Hensyn til Hjemmets gode Opdragelse, hvorledes skal de Børn, der er ude at tjene, og altsaa borte fra deres Hjem, kunne nyde godt af denne. Det er Historien med Karlen om igen; bare han hænger rigtig i, saa skal Resultatet nok vise sig. I anden Række kommer saa »Kultur«opdragelsen. Man har dog aldrig hørt før, at Kendskab til Livets Foreteelse, f. Eks. Naturhistorie, skulde være kulturfjendsk. Højskolerne undlader dog ingenlunde i Dag at give sine Elever de Kundskaber, der er Forudsætningen for virkelig Tilegnelse af de Kulturgoder, der er overleveret os. I modsat Fald vilde de ogsaa selv være daarligt hjulpet med Hensyn til de skolesøgendes Interesse.

Derfor maa vi bede om den nye Skoleordning. Det er et godt gammelt demokratisk Krav, at alle skal have lige Startvilkaar og samme Muligheder.

For Landarbejderungdommens Vedkommende har det været et stadigt Krav, at Undervisningen paa Landet maa være lig den, der gives i Byerne.

Sv...en.

Landbruget og de 25,000

De 25,000 Arbejdere, som der efter Angivelse af Landbrugets Arbejdsgivere skulde være Brug for ved Landbruget, men som det, efter samme Angivelse, ikke har været muligt at fremskaffe, søger Storlandbrugets Repræsentanter nu paa deres egen Maade at drage sig til Nytte.

Paa Grundlag af disse Tal Storagrarerne som nævnt selv har opgivet, vælter man sig i nye Angreb paa Socialreformen med tilhørende Overfald og Insinuationer mod de Arbejdsløse. Værre Misbrug af Statistik end der i den sidste Tid har fundet Sted i Spørgsmaalet Landbrugets Arbejdskraft, skal man lede længe efter. Man forstaar herefter bedre den kendte Paastand har kunnet fremkomme, at af alle Slags Løgn er Statistik den værste.

Under Forhandlingerne i Folketinget har saavel Venstres som Højres Ordførere i forskellige Forbindelser været inde paa Spørgsmaalet. Venstremanden Hr. Brorsens Udtalelser ved Behandlingen af Forslagene om Støtte til Landbruget har tidligere været omtalt her i Bladet, og under Forhandlingerne om Socialministerens Forslag om visse Ændringer i Socialloven blev der paany kørt frem med Paastanden om Mangel paa Arbejdskraft ved Landbruget med stadig Henvisning til de omtalte 25,000.

Den nybagte konservative Folketingsmand for Nordsjælland, Viktor Larsen, fandt Anledning til at slaa et Slag for Tvangsarbejde. Naar Hr. Larsen udtalte, at man maatte kræve Arbejde i Stedet for Understøttelse af Personer under 35 Aar, maa det vel forstaas saaledes, at Personer under 35 Aar skal være forpligtet til at tage Arbejde og til en hvilken som helst Betaling, og at de, der nægter at tage Arbejde til Underbetaling, skal anbringes paa en Arbejdsanstalt, eventuelt maaske Koncentrationslejr. En af Venstres Repræsentanter, der forøvrigt ogsaa hedder Larsen, underholdt Tinget med Oplæsning af en Annonce fra en Storagrar, der søgte Arbejdskraft, men, efter eget Opgivende, uden Resultat. Den Slags »konkrete« Eksempler er jo i det hele taget meget yndet og stærkt benyttet af Landbrugets Arbejdsgivere og deres Repræsentanter. De tyer kun til Statistiken i Nødstilfælde, og da kun, naar den kan misbruges til fremme af deres Formaal, at lægge alt, hvad der hedder Understøttelse til de Arbejdsløse for Had. Dette har sin naturlige Forklaring. Saadanne fremdragne Enkelttilfælde lader sig ikke saa let kontrollere som selv en tvivlsom Statistik.

Vi vover imidlertid at paastaa, at dersom hvert enkelt Tilfælde, hvor en Storbonde eller anden Landbrugsarbejdsgiver fortæller Offentligheden om sine Besværligheder med Hensyn til at faa den nødvendige Arbejdskraft, blev kritisk undersøgt, saa vilde det vise sig i de 9 af 10 Tilfælde enten at være falsk, eller skyldes, at de Vilkaar, som bydes, er saa elendige, saa det ikke med Rimelighed kan forlanges nogen skal tage imod dem. Den paagældende Storagrars Tilfælde er jo særdeles talende i saa Henseende. I »Aalborg Amtstidende« for 11 Januar havde nævnte Arbejdsgiver ladet følgende Annonce indrykke:

140,000 Arbejdsløse

skrives der at være i Dag, og samtidig er til Lundbæk Avlsgaard og Bislev Nørgaard pr. Nibe de sidste 5 Mdr. forgæves søgt og søges stadig

4 faste Karle,

som indtil 1. November 1936 vil arbejde for en Helaarsløn fra 600 til 650 Kr. + Kost og Logi. Pæne Værelser med elektrisk Lys og hosliggende Baderum og W. C. Særskilt Spisestue og Opholdsstue med Radio. Alle moderne Maskiner, elektrisk Hejseanlæg til Kornmagasiner, Transportør for Kornneg og Hø, Traktor m. v. Eventuelle Henvendelser og Oplysninger sendes til Avlsforvalteren paa Lundbæk Avlsgaard. Telefon Nibe 143.

Kirketerp-Møller.

Den Form denne Annonce fremtræder i viser med al ønskelig Tydelighed, hvad Formaalet med den har været. De fleste vil ved Læsningen af den faa en stærk Formodning om, at Hensigten ikke blot har været at fremskaffe de 4 Karle. En Undersøgelse, som vort Forbund har iværksat, bekræfter denne Formodning.

Resultatet af Undersøgelsen fremgaar af følgende Skrivelse, som Forbundet har tilstillet Socialministeren:

Ved Skrivelse af 21. Januar tilstillede den højtærede Socialminister os vedlagte Annonce fra Kirketerp-Møller, Lundbæk Avlsgaard og Bislev Nørgaard.

Vi har ladet Sagen nærmere undersøge gennem vore paagældende Afdelinger og Kredsorganisation. Disse indberetter hertil, at Kirketerp-Møller ikke i 1936 har søgt Arbejdskraft hverken ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer eller ved vore paagældende Afdelinger, medens han i 1934 i alt Fald fik anvist Arbejdskraft gennem Anvisningskontoret i Aalborg.

En af vore yngre Medlemmer i Brovst Afdeling har bl. a. svaret paa Kirketerp-Møllers Annonce og søgt Arbejde hos ham, men saa stærk har Kirketerp-Møllers Mangel paa Arbejdskraft ikke været, at han har givet vort paagældende Medlem Svar paa hans Ansøgning.

Den 27. Januar har vor Kredsformand aflagt et Besøg paa Gaarden og talt med Avlsforvalteren. Denne Dag opgav Avlsforvalteren, at man nu manglede 2 Karle. Disse 2 Karle har vor Aalborg-Afdeling lovet omgaaende at anvise ham.

Paa de paagældende 2 Ejendomme var der den 27. Januar beskæftiget 13 gifte Mand plus en ugift Staldkarl og en ugift Svinepasser og 5 Karle, altsaa ialt 20 Mand, saa helt blottet for Arbejdskraft er Kirketerp-Møller ikke, men han ønsker altsaa at have 22 Mand.

Kirketerp-Møller byder de gifte Arbejdere 40 Øre i Timen, ialt 360 Øre om Dagen for en 9-Timers Arbejdsdag, og denne Løn er paa egen Kost. Desuagtet skal vi dog bemærke, at vore Afdelinger og Kredsorganisation meddeler os, at Arbejdsforholdene paa de paagældende 2 Gaarde ikke er hverken værre eller bedre end paa andre større Gaarde paa Egnen, og det kan altsaa ikke karakteriseres som en daarlig Arbejdsplads, men denne Løn synes unægtelig at være meget lille, og er det Normen for, hvad man betaler gifte Landarbejdere paa Egnen, frister det jo ikke de Unge til at indrette sig paa en fortsat Eksistens ved Landbruget paa de Vilkaar.

Den socialdemokratiske Presse i Provinsen har saa at sige daglig Anledning til at paavise, hvad saadanne »konkrete« Tilfælde er værd.

En Indsender fremdrager i »Holbæk Amts Social-Demokrat« følgende Eksempler herpaa:

En Gaardmand klager i høje Toner over, at han ingen Arbejder kan faa. Han staar og skal bruge 2—3 Mand, men det havde vist sig umuligt at finde dem frem. Det blev drøftet paa Sogneraadsmødet, og man talte om det blandt Beboerne. Der kan man se: De vil ikke arbejde.

Tre af de Arbejdsløse bliver imidlertid enige om at følges ad hen til Gaardmanden for at tilbyde deres Arbejdskraft. Men hvad bliver Resultatet?

Efter at der er talt længe frem og tilbage, antages den ene Arbejder, og de to andre gaar hjem igen.

Næste Dags Aften taler jeg med den Mand, der blev i Arbejdet, og han fortæller:

— Ja, det varede jo ikke længe. Jeg blev afskediget til Middag i Dag og har altsaa været i Arbejde 1½ Dag.

Det var de 2—3 Mand, der var Brug for et Stykke Tid.

Et andet Billede:

I en Landkommune gaar ca. 20 Arbejdsløse. En Gaardmand skal damptærske og hertil bruge nogen Arbejdskraft. Man skulde nu tro, at der var en Chance for nogle af de Arbejdsløse, men Nej. Der sendes Bud — ikke efter de Arbejdsløse, men hen til et Par Nabo-Gaardmænd.

— Kan I ikke laane mig jeres Karle i nogle Dage, da vi skal tærske?

— Jo, det kan vi da rigtig nok. Gaardmændene er straks villige — — og Dagen efter sendes Karlene ud paa Tærskearbejde... for der er jo Mangel paa Arbejdskraft, og saa maa man hjælpe sig, som man kan.

Da Arbejdet er tilende, sendes de tilbage med en Tak til Husbonden. Til dem selv lyder der ingen Tak — og selvfølgelig ingen Dagløn... for det er Krisetider, og der maa spares paa Takken og Daglønnen.

Man maa give Indsenderen Ret, naar han tilføjer: Dersom saadanne Tilfælde er almindelige Landet over, ja, saa forstaar man bedre, at Landbruget mangler 25,000 Arbejdere. En anden Side af Sagen er, at man tilsyneladende ikke regner de Menneskers Arbejde saa meget, at det fortjener Tak, hvilket man dog ellers henregner til almindelig Høflighed... Paa den Facon fortjener Bonden heller ikke at faa den Hjælp.

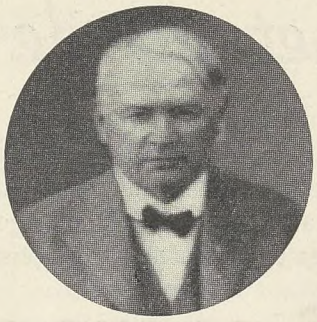
*

Imidlertid er det selvfølgelig umuligt, at opspore endsige kontrollere alle de Krøniker, der serveres som Beviser paa manglende Arbejdskraft ved Landbruget, de vil forekomme saalænge der findes reaktionære og utilfredse Storagrarer, og dem er der jo desværre nogle Stykker tilbage af endnu. *M. O.*

40 TIMERS UGEN I NY ZEALAND

Efter Valgene i forrige Aar har Ny Zealand atter faaet en Arbejderregering. Af de ialt 80 Parlamentsmedlemmer tilhører 52 Arbejderpartiet. De tidligere Regeringspartier opnaaede denne Gang kun 20 Mandater mod 47 i det forrige Parlament. Den nye Regering, der ledes af Michal Savage, en gammel Socialist og Fagforeningsmand, har nu indført 40 Timers Ugen i alle offentlige Tjenestegrene og Virksomheder. Efter Forlydende skal det være Regeringens Hensigt at udvide Reformen til hele Landet.

ET DØDSFALD

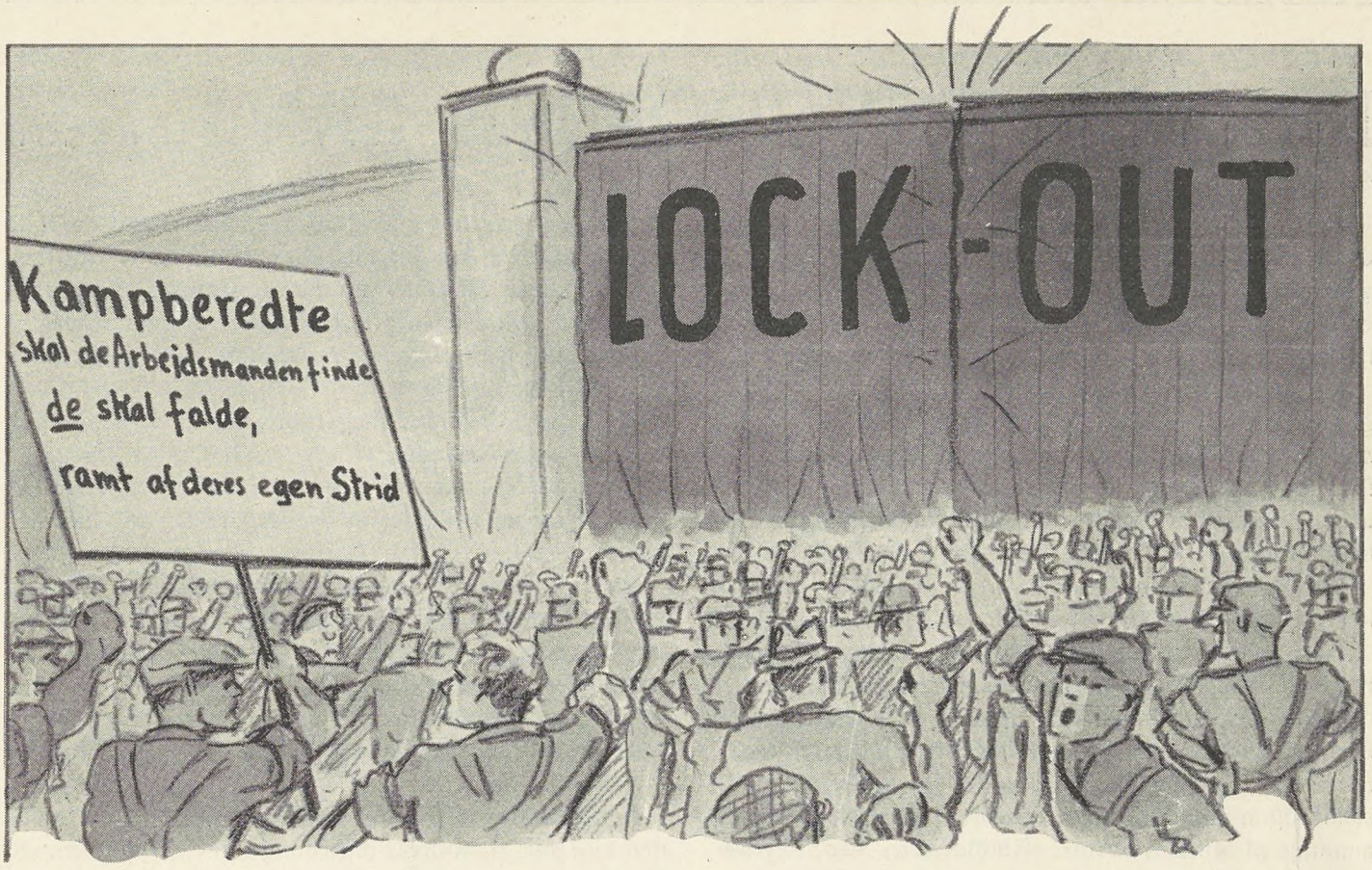

Det er ikke længe siden, at Formanden for det svenske Landarbejderforbund blev revet bort i sin bedste Alder. Nu har Døden igen taget en af Forbundets gode Mænd. Redaktøren af Forbundets Medlemsblad, *Alfred Kæmpe,* er død i en Alder af 59 Aar.

Forsaavidt kommer dette Dødsfald ikke overraskende, som han havde været syg i længere Tid. Men Døden kommer dog altid uventet, eller det føles i det mindste saaledes af de overlevende. Saaledes vil det ogsaa være i dette Tilfælde, først og fremmest vil det føles saadan af vore svenske Kammerater, men iøvrigt af alle, som havde lært ham at kende og vurdere hans mange udmærkede personlige Egenskaber. Det er ikke alene en udmærket Ven og Kammerat, der er gaaet bort, men det er en fremragende Medkæmper for Arbejderklassen, som er faldet.

Herhjemme var Kæmpe ikke saa kendt, som f. Eks. den afdøde Forbundsformand C. A. Falk eller dennes Forgænger Albin Hansson, men han havde dog deltaget i adskillige Møder og Kongresser sammen med de organiserede Landarbejdere, saa sent som ved vort Forbunds Kongres i Efteraaret var han med. Men Kæmpe hørte ikke til dem, der straks gør sig bemærket, og Talerstolen var ikke hans Platform, han var Skribent, og her hørte han til de bedste, hans Stil var klar og enkel og hans Fremstilling jævn og letfattelig, men han var ikke blot en talentfuld, han var samtidig en overordentlig produktiv Skribent. De Bladartikler han har skrevet er legio. Men ved Siden af sin journalistiske Virksomhed har han udfoldet en betydelig Forfattervirksomhed, han har skænket den svenske Arbejderklasse mange værdifulde boglige Arbejder om sociale Spørgsmaal og svensk Underklasses Stilling baade i Fortid og Nutid. Kæmpe repræsenterede Kultursiden indenfor det svenske Landarbejderforbund, og var en fremragende Medarbejder i det Oplysningsarbejde, som spiller saa stor en Rolle i Nutidens svenske Arbejderbevægelse. Sin største Indsats har han vel nok ydet i sin Egenskab af Redaktør af Forbundets Organ »Lantarbetaren«. Gennem dette udmærkede Blad har han i en lang Aarrække øvet en Indflydelse, som har sat sit umiskendelige Spor i den Organisationskultur de svenske Landarbejdere er naaet frem til.

Alfred Kæmpe var født den 21. Februar 1877 i Østergøtland. Faderen var, hvad man paa dansk vil kalde Herregaardsarbejder med lidt Jord og Forpligtelse til sammen med Konen at stille til Arbejde paa Herregaarden. Hjemmet var naturligvis fattigt. De første Aar efter sin Konfirmation arbejdede Kæmpe ved Landbruget, men ved Hjælp af hans gode Anlæg og Flid, kom han snart ind i Journalistiken og Forfattervirksomhed, og naar undtages en kortvarig Amerikatur fortsatte han i denne Virksomhed til sin Død. *M. O.*

De har vrøvlet løs om Diktatur i Landet,
altsaa Folkestyrets røde Diktatur,
skønt de vidste meget godt, de løj forbandet,
og nu giver de os alle samme Fur,
blot fordi de enevældigt vil diktere
vores Levevilkaar, Leveret og Løn:
til det bare Brød, men heller ikke mere,
og saa hjælp dig selv, saafremt du er Guds Søn.

De kan knytte deres Næve, de kan true,
de kan true os med Magtsprog og med Vold,
men vi lod os aldrig knægte eller kue,
og vort Værn er stærkt og enigt Sammenhold.
Alle Stempler, alle Svinghjul kan de standse,
de kan standse Skovl og Spade-Blades Klang,
de kan fløjte, jo, men vi vil ikke danse,
v i bestemmer, naar de atter skal i Gang!

Det er Valgets haarde Nederlag de hævner,
ramme Folkestyret, d e t er, hvad de vil,
heldigvis for Folket har de ikke Evner
til at gøre ondt, som de har Lyster til.
Vi er kampklar; det er godt vi kender Turen,
vi vil kæmpe indtil Kampens sidste Dag,
saa Hr. M a d s e n løber Panden imod Muren
af vort Sammenhold, til han revner med et Brag.

De vil ramme ikke os; men Barn og Kvinde,
de vil ramme os paa Brændsel og paa Brød;
skønt de ikke sagde det, de har i Sinde,
ved vi godt, hvad deres Kampsignal betød.
Det er heldigt, vi har prøvet før at savne,
Nøjsomhed var før vort Vaaben og vort Skjold,
og vi frygter ikke for de sorte Ravne,
som Hr. Madsen slipper løs fra Vester Vold.

De har haanet os den Dag vi søgte Freden,
vore Tillidsmænd blev mødt med deres Spot,
skal vi slaas, saa har vi svoret Fane-Eden,
vi staar sammen Ryg mod Ryg i Ondt og Godt.
Det er ikke blot en Frase af en Digter,
men vort Hus er uden Raaddenskab og Svamp,
de vil ikke finde een af os, der svigter,
vi vil kæmpe, til vi sejrer i vor Kamp.

Med Lockouten vil de lamme hele Landet,
de vil lukke Arbejdspladsens Porte i,
men den Kamp, som Folket har i Dag forbandet,
skal d e s e l v forbande, før den er forbi.
Vi er uden Frygt for Folkestyrets Fjende,
vi vil Fred, men frygter ikke derfor Krig,
kampberedte skal de Arbejdsmanden finde,
de skal falde, ramt af deres egen Svig!

21. Februar 1936.

A a g e H e r m a n n.

ERHVERVSSYGDOMME

AF DR. MED.
SK. V. GUDJONSSON

RADIOFOREDRAG I NOVEMBER 1935

Egentlig holder jeg ikke af at tale om Erhvervssygdomme som noget for sig. Sandheden er nemlig den, at saa godt som alle menneskelige Lidelser — og de er ellers mange — kan i deres Opstaaen saavel som i deres Forløb være erhvervsmæssigt betingede.

Med andre Ord Menneskenes Arbejde har en dybtgaaende Indflydelse paa deres Sundhed. Erhvervshygiejnen gaar der forud paa at studere Arbejdets Indflydelse paa Menneskets Sundhedstilstand, og dernæst uskadeliggøre og forebygge de sundhedsfarlige Arbejdsforhold.

Det er, hvad man i Aften kalder Kampen mod Erhvervssygdommene.

Ganske vist findes der visse Sygdomsgrupper, som i de fleste Tilfælde kun kan skyldes usundt Arbejde, og Direktør Dreyer har nævnt nogle af dem. Han har nævnt Blyforgiftninger, Kviksølvforgiftninger, Forgiftninger fra flygtige Stoffer, fra fedtopløsende, lakopløsende og rensende Midler, Silicosen, som skyldes Indaanding af fint Stenstøv, Hudlidelser, som skyldes Folks Arbejde o. s. v.

Jeg skal først lige omtale, hvordan de opstaar, deres Symptoner og Forebyggelse.

Blyforgiftningerne skyldes Blyets Optagelse i Legemet og dets Virkning der. Det optages igennem Munden ved Indaanding eller ved Maaltider fra Blysnavs paa Hænderne eller Spiseredskaberne eller fra Blystøv i Luften.

Den farligste Form for Optagelse af Bly i Legemet er Indaanding af Blydampe og Blystøv.

Blyet virker bl. a. ved at beskadige Benmarvens bloddannende Evne. Følgen bliver Blodmangel og Beskadigelse af Nerver med Sløjhed, Hovedpine, kolikklignende Underlivssmerter og Lammelser.

Velkendt er den Virkning af Blyforgiftning, at gravide Kvinder aborterer, hvilket kan gøre en Blyforgiftning mere skæbnesvanger for en Kvinde end for en Mand.

Forebyggelse: undgaa at der kan komme blyholdigt Materiale ind i Munden ved Maaltider ved Tobaksrygning o. s. v. Forebyggelse af Blystøv i Luften, personlig Hygiejne med grundig Haandvask, hvortil der burde forefindes varmt Vand, Sæbe og rene Haandklæder paa enhver Arbejdsplads, hvor der arbejdes med Bly. Blyforgiftninger er sjældent livsfarlige, men kan være ret slemme og efterlade livsvarige Gener. De er Erstatningsberettigede her i Landet.

Forgiftninger fra flygtige Stoffer, d. v. s. Stoffer, som fordamper let som f. Eks. Benzol og beslægtede Forbindelser, Trichloræthylen, Tetrachlorkulstof og andre lakopløsende, fedtopløsende og rensende Midler — er sikkert ret hyppige. De virker alle bedøvende i mere eller mindre Grad og virker paa Blodet og Nervesystemet.

Forebyggelse: Fjernelse af Dampene, saa de ikke kan indaandes, Arbejde med disse Stoffer saa vidt muligt i lukkede Maskiner for at Fordampning kan undgaas. Lidelsen er som oftest af lettere Karakter. De erstattes ikke her i Landet, medmindre de kan opfattes som Ulykkestilfælde.

Hudlidelser skyldes meget ofte Folks Arbejde paa en eller anden Maade.

Disse Lidelser kan blive yderst alvorlige og gøre det umuligt for en Arbejder at dyrke det Erhverv, han har haft tidligere.

Saaledes kan de have vidtgaaende sociale Følger. Da der her er Tale om et uhyre Antal Forhold og Stoffer, kan der næppe anføres nogen almengyldige Retningslinier til disse Hudlidelsers Bekæmpelse.

De erhvervsmæssige Hudlidelser erstattes ikke her i Landet som saadanne, medmindre de kan opfattes som Ulykkestilfælde.

Foruden de tidligere nævnte Forgiftninger findes der et Utal af andre Forgiftninger, som paa mange Maader kan opstaa fra giftige og sundhedsfarlige Stoffer i Industrier og Erhverv.

Jeg kommer saa til den sidste Gruppe — *Lungesygdommene* —, hvoraf praktisk talt kun Silicosen spiller en større Rolle, som en direkte foraarsaget Erhvervssygdom.

Den skyldes Indaanding af Stenstøv. Jo finere Støvet er, jo farligere er det. Visse Støvformer som kiselsyreholdigt Støv er sikkert farligere end andre Støvarter, men vi maa tage som givet, at Indaanding af store Mængder og igennem længere Tid af al Støv kan være sundhedsskadelig.

Støvet virker i Lungerne dels mekanisk irriterende dels rent kemisk, og fremkalder alvorlige Beskadigelser af Lungevævet. Følgen heraf bliver, at Lungernes Funktionsevne nedsættes. Hjertet tager ogsaa Skade, man bliver forpustet, faar Hjertebanken ved Anstrengelse o.s.v.

Beskadigelse af Lunger og Hjerte — disse to livsvigtigste Organer kan saa have de mest vidtgaaende Følger paa Menneskets Helbred. Jeg kan i den Forbindelse nævne, at store udenlandske Statistiker synes at vise, at Dødeligheden af ⅔ af alle menneskelige Sygdomme er betydelig større blandt Folk, som er udsat for Støv, specielt Stenstøv, end hos dem, der ikke udsættes for Støv —, ja, Selvmord er næsten dobbelt saa hyppige hos disse støvindaandende Mennesker.

Stenholdigt Støv synes saaledes at være en af Menneskehedens store Sundhedsfarer.

Støvlungesygdommene er langvarige, svære at helbrede, men man kan til Gengæld gaa med dem i mange Aar uden at blive meget generet af dem. Dog ser det ud til, at Sygelighed af andre Lungesygdomme som Forkølelser, Bronchitis o. lign. er betydelig større

blandt Folk med Silicose, som oftest uden at de selv lægger Mærke til det.

Forebyggelse af Silicose maa gaa ud paa at forhindre Støvdannelse, forhindre at Støv kan trænge ud i den Luft, der indaandes af det arbejdende Individ.

Silicosen er erstatningsberettiget her i Landet.

I den meget knappe Tid, jeg har til Raadighed, tror jeg, at jeg bedst kan forklare *Kampen mod Erhvervssygdommene* for Dem ved at nævne Dem en Række Eksempler fra vort Arbejde paa dette Felt her i Landet.

Det begyndte jo med de snart historiske Silicosedødsfald paa en Skurepulverfabrik i Provinsen. Alle Skurepulver-Arbejdere blev røntgenundersøgt, og deres Arbejdspladser inspiceret Landet over. Man fandt, at Støvlungesygdommen, Silicose, var hyppig.

Fabriktilsynet gennemførte saa en støvfri Skurepulverfabrikation i Danmark.

800 Porcelænsarbejdere blev røntgenundersøgt, Silicosen var meget udbredt. Forholdene paa Fabrikerne blev nøje gennemgaaet af Fabrikinspektørerne og mig, hvorefter Fabriktilsynet kunde gennemføre de Forbedringer, som maatte anses for nødvendige for at imødegaa Silicosefaren.

Ca. 200 Metalslibere er blevet røntgenundersøgt. Der fandtes nogen Silicose iblandt dem, men ikke saa hyppig som i Porcelænsindustrien. Fabriktilsynet gennemfører nu Foranstaltninger til Imødegaaelse af Støvfaren her.

For et Par Maaneder siden har vi afsluttet en Undersøgelse af 300 Stenhuggere paa Bornholm. Imod al Forventning kom vi til det glædelige Resultat, at Silicosen er ret sjælden paa Bornholm. Dette er næppe paakrævet at indføre nogen gennemgribende Foranstaltninger til Bekæmpelse af Støvfaren i denne Industri, udover paa enkelte Steder, hvor der dog synes at være nogen Fare.

Ca. 450 Typografer er blevet undersøgt med Henblik paa Blyforgiftningsfare. Der fandtes ingen Blyforgiftning blandt dem — et overraskende og glædeligt Resultat for dette tidligere saa berygtede Fag.

Ca. 140 Akkumulatorarbejdere er blevet undersøgt. Blyforgiftning er ret hyppig blandt dem.

Nu er Turen kommet til Glasslibere og Glasmagere, som vil blive undersøgt i nær Fremtid, endvidere til Arbejdere beskæftiget med Paasprøjtning af Lakfarver, som vil blive undersøgt med Henblik paa Forgiftninger fra Lakopløsningsmidlerne, — og til Arbejdere, der er udsat for Hudlidelser fra Olier og fedtopløsende Midler.

Saaledes arbejder vi os systematisk frem for at faa konstateret, hvilke Sundhedsskader, der sker i Erhvervene, hvor udbredte de er, hvad de skyldes — og sidst, men ikke mindst — hvordan de kan forebygges.

Foruden disse systematiske Undersøgelser, som strækker sig over et stort Antal Arbejdere og mange Virksomheder Landet over, kommer saa de utallige enkelte Sager angaaende de mangfoldigste Forhold, som er af sundhedsmæssig Betydning i Industri og Erhverv.

Hvor omfattende disse Undersøgelser har været kan man se af, at Røntgenundersøgelserne alene omfatter 1484 Personer.

De der paa anden Maade er blevet lægeundersøgt er dog mange flere. Alle mulige Sundhedsspørgsmaal har vi været i Lag med. Det har været Sundhedsfarer fra Støv af mange forskellige Slags, Sundhedsfare fra flygtige og støvformede, giftige Stoffer, ætsende Stoffer, smittefarligt Materiale, fra Damp, Hede, Elektricitet, daarlig Belysning, Slag og Vibration, fra Støj og Larm og meget andet.

Bekæmpelsen af Arbejdets Sundhedsfarer ligger i Hænderne paa Fabriktilsynet. Men da der her er Tale om hygiejniske Opgaver og lægelige Opgaver har man ansat Læger med særlig hygiejnisk Uddannelse ved Fabriktilsynet.

Det daglige Arbejde kan jeg bedst forklare med et Eksempel:

Det meddeles til en Fabrikinspektør, at der har været hyppige Sygdomstilfælde paa en Skiltefabrik. Direktoratet anmoder ham om at undersøge Fabriken sammen med en af Direktoratets Læger. Ved den fælles Inspektion konstaterer Inspektøren, at der anvendes en Arbejdsproces, hvor der sker en Forstøvning og Spredning af Farver i Luften, der er daarlig Ventilation af Lokalet, det er overfyldt o. s. v. Lægen konstaterer, at Arbejderne frembyder Tegn paa Blyforgiftning og ved en Undersøgelse af de anvendte Farver konstaterer han, at de er stærkt blyholdige.

Forholdene ligger klart oplyste baade fra lægelig og teknisk Side og Tilsynet kan nu eventuelt efter Konference med Fabriklægerne gennemføre de Foranstaltninger, som kan fjerne Blyforgiftningsfaren paa Stedet.

Hverken en Læge alene eller en Tekniker alene kunde have klaret denne Sag.

Bekæmpelsen af Erhvervssygdommene kan saaledes kun blive effektiv, hvis den føres af Teknikere og Hygiejnikere i Fællesskab.

Kampen mod Erhvervssygdomme er ikke altid let. Det er en let Sag at bekæmpe smitsomme Sygdomme. Alle er parat til at hjælpe til der. Anderledes er det med Erhvervssygdommene. Vi bevæger os nemlig her midt imellem to kæmpende Hære — Arbejderne paa den ene Side og Arbejdsgiverne paa den anden Side.

Bekæmpelse af Erhvervssygdommene koster Arbejdsgiverne mange Penge, og den kan medføre Ulemper for Arbejderen. Disse to Parter har en højst forskellig Indstilling overfor Problemet. Men det er en daarlig Driftsøkonomi for en Arbejdsgiver at byde sine Arbejdere sundhedsfarlige Arbejdspladser. Det er en daarlig Politik for en Arbejder at ønske at bibeholde en sundhedsfarlig Arbejdsplas, fordi han faar noget mere i Løn der.

Jeg vil ikke komme ind paa Erfaringer, jeg har høstet i disse Aar, men det er ingen Hemmelighed, at det ikke har været lutter Fryd og Gammen for mig.

Til Slut skal jeg sige Dem, hvordan man kan bekæmpe Erhvervssygdommene.

Der bør undervises grundigt i Erhvervenes Hygiejne i alle Skoler, særlig dog paa polyteknisk Læreanstalt

og paa teknologisk Institut. Alle bør kende de Farer, som kan være forbundet med deres Arbejde. Jeg træffer overalt Arbejdsledere og Arbejdere, som intet Kendskab har til de Farer, de gaar i til daglig. De ved, hvilke Farer, der truer deres Maskiner, men hvilke Farer, der truer deres fineste og mest værdifulde Maskine — Mennesket — har de ingen Anelse om.

Ja, hvis man blot plejede Arbejdernes Sundhed lige saa godt, som man i Industrien plejer de blanke Maskiner, vilde Erhvervssygdommene være betydelig sjældnere.

Der bør være en meget betydelig udvidet Undervisning af Læger paa Universitet i Erhvervshygiejne. Mange Læger er slet ikke opmærksom paa, hvilken kolossal Betydning Arbejdsforholdene kan have paa Sygdommene. Alle Erhvervssygdomme burde anmeldes i Lighed med smitsomme Sygdomme f. Eks.

Naar Arbejdere, Arbejdsgivere, Arbejdsledere og Læger er klare over blot de mest elementære Principper i Erhvervshygiejnen vil Kampen mod Erhvervssygdommene være let at føre.

Fabriktilsynet bør suppleres med mange flere Læger, som lønnes ikke som nu med en Gage, som er mindre end en Malkekones, men med en Gage, som kan nærme sig f. Eks. en dygtig Bladhandlers. Fabriktilsynet bør forsynes med et Erhvervshygiejnisk Institut, hvor der kan foregaa saavel tekniske som lægelige Undersøgelser. Saadanne Instituter findes i mange Lande. Der bør oprettes et Hospital eller i hvert Fald en Hospitalsafdeling for Erhvervssygdomme.

Arbejderne burde i udstrakt Grad undersøges af Fabriklægerne inden de gaar ind til de forskellige Beskæftigelser med særligt Henblik paa at udelukke de Personer, som maa antages ikke at kunne modstaa de Sundhedsfarer, som maaske ikke kan lade sig fjerne fra vedkommende Erhverv.

Alle Arbejdere i usunde Erhverv burde regelmæssigt undersøges af Fabriklægerne, for at man i Tide kan forebygge og behandle deres Sygdomme.

Overalt i Verden staar Bekæmpelsen af Erhvervssygdommene blandt de første Punkter paa Programmet til Højnelse af Folkenes Sundhed. En særlig Afdeling med en international Kommission behandler disse Spørgsmaal ved Folkeforbundet i Genéve. Aarlig holdes der Kongresser nationale eller internationale til Drøftelse af Erhvervshygiejniske Problemer. Denne Sag er aldeles ikke noget som jeg eller andre herhjemme har blæst op. Den er et af Verdens vigtigste sociale og hygiejniske Problemer.

Det tjener Arbejderne og denne Sammenslutning, som har arrangeret dette Møde, til stor Ære, at de har forstaaet dette, hvilket Mødet iaften er det bedste Bevis for.

Jeg vil slutte mit korte Foredrag med at sige, at ud fra lægeligt Synspunkt — ud fra socialt Synspunkt — ud fra økonomisk Synspunkt og ud fra menneskeligt Synspunkt bør alle være enige i, at Beskyttelse af det arbejdende Individ er Samfundets helligste Pligt.

Sundheden er Arbejderens eneste Kapital. Hvis han mister den, ejer han ingenting. Og en sund Arbejderstand er Landets største Aktiv, den er Grundvolden, hvorpaa al Produktion hviler.

Derfor har du og jeg Krav paa at kunne udføre vort Arbejde uden Skade paa vort Helbred — uden Fare for vort Liv.

DER BØR VÆRE MERE KONTROL PAA ARBEJDSPLADSERNE

For kort Tid siden stod en Vognmand fra Nordsjælland i Den faste Voldgiftsret som tiltalt for Brud paa den mellem ham og vort Forbund indgaaede Overenskomst om tarifmæssig Aflønning af Lastvognschauffører. Denne Foreteelse er ikke enestaaende — tværtimod sker det beklageligvis ret ofte, at Vognmænd fra forskellige Egne af Landet befinder sig i samme Situation — og vi skal derfor ikke i nærværende Artikel beskæftige os med denne Side af Sagen, men derimod med et andet i samme Forbindelse ikke uinteressant Problem, der viser hvor nødvendig det er for vore Tillidsmænd og Medlemmer at føre effektiv Kontrol med de paa Arbejdspladserne saavel til Stadighed som midlertidigt beskæftigede Personer.

Den ovenfor omtalte Vognmand optraadte i Retten med vort Forbunds Emblem hæftet i sit Jakkeopslag, uagtet han aldrig har været Medlem af nogen lokal Afdeling, og paa Forespørgsel fra vort Forbunds Repræsentant om, paa hvilken Maade han var kommen i Besiddelse af Emblemet, udtalte Vognmanden, at dette ikke var særligt vanskeligt. Emblemet blev naturligvis frataget Vognmanden omgaaende.

Hvordan Vognmanden er kommen i Besiddelse af Emblemet er for saavidt af underordnet Betydning. Det kan kun være sket paa illegal Maade, enten ved Fund eller ved Tyveri fra en borthængt Jakke, det sidste er ikke utænkeligt, naar Hensyn tages til Vedkommendes Hensigt ved Brugen af det omtalte Emblem, der utvivlsom har tilsigtet at indgyde de af vort Forbunds Medlemmer, som han er kommet i Berøring med, den Tro, at de havde med en faglig Kammerat at gøre.

Og her er vi i Virkeligheden ved Sagens Kerne. Der kan roligt gaas ud fra, at den omtalte Vognmand ikke er den eneste, som har benyttet dette Trick, og derfor maner Tilfældet til en Skærpelse af den Kontrol, der sædvanligvis føres, og som giver sig Udslag i, at der kræves Fremvisning af Medlemsbog til Legitimation for Medlemsskab i vor Organisation. Det er denne sidste Form for Kontrol, der bør skærpes det mest mulige, og ikke mindst hvor der er Tale om Vognmænd og deres Chauffører, idet dette Arbejdsomraade i meget høj Grad indbyder til Forsøg paa Unddragelse af den Solidaritetspligt et Medlemsskab i Organisationen maa siges at være, ikke mindst fordi det Arbejde Chaufføren

udfører er af spredt Karakter, der gør Medlemskontrollen mere kompliceret end det daglige Samarbejde paa en begrænset Arbejdsplads, som i langt højere Grad afgiver Basis for en effektiv Kontrol.

Ogsaa for Overenskomsternes Overholdelse har den mest gennemførte Kontrol Betydning, fordi denne efterhaanden skaber og opbygger Interessen for Organisationens Arbejde og voksende Indflydelse og derigennem tillige Respekt for Overenskomsterne, saaledes at Medvirkning fra Chaufførerne til disses Opfyldelse fra Arbejdsgivernes Side kan paaregnes, hvilket vil være en betydelig Vinding, naar Hensyn tages til det forholdsvis store Antal Sager angaaende Overtrædelse af Overenskomsterne med Vognmænd, som Forbundet paa Afdelingernes Vegne har maattet indbringe for Den faste Voldgift.

Lad os derfor faa gennemført og organiseret en effektiv Kontrol omfattende saavel de Steder, hvor Materialer af den ene eller anden Art udleveres, som de Arbejdspladser hvor de afleveres til Brug. *R—dt.*

DE AMERIKANSKE STATERS ARBEJDSKONFERENCE I CHILE

Fra 2.—14. Januar afholdtes som tidligere meddelt her i Bladet i Santiago, Chile, en international Arbejdskonference for det internationale Arbejdsbureaus Medlemsstater i Nord- og Sydamerika. Afholdelsen af denne Konference blev paa Forslag af Regeringen i Chile principielt vedtaget paa den internationale Arbejdskonference i 1935. For første Gang siden sin Oprettelse afholdt det internationale Arbejdsbureau en saadan Konference. Det imødekom dermed et af de Delegerede fra de oversøiske Lande ofte udtalt Ønske om, indenfor Rammen af Arbejdsbureauet til Propagandering af dets Virksomhed som Verdensorganisation at afholde Konferencer, som skulde skabe Mulighed for at hellige de enkelte Verdensdeles særlige Problemer større Interesse.

Af de ialt 20 paa denne Konference repræsenterede Lande havde kun 11 sendt Arbejderrepræsentanter (hvoraf iøvrigt de fleste stod under kommunistisk, syndikalistisk eller endog under deres egen Regerings Indflydelse). De Indtryk, de europæiske Repræsentanter erholdt baade i Chile og i de andre sydamerikanske Lande, stemte paa ingen Maade overens med Regeringsrepræsentanternes levende og optimistiske Fremstillinger, der foregøglede ligefrem paradisiske Tilstande, medens de sydamerikanske Arbejderes Arbejds- og Levevilkaar i Virkeligheden er yderst slette.

Arbejdsbureauets Arbejdergruppe var paa Konferencen repræsenteret af Hayday, England, og Kupers, Holland. Forinden vi giver en kort Oversigt over Konferencens Resultater, som ifølge Sagens Natur ikke var overvældende, idet Konferencen kun var beføjet til at vedtage Beretninger og Resolutioner, ønsker vi først at bemærke, at den sydamerikanske Fagbevægelse ifølge de Iagttagelser, Arbejdergruppens Repræsentanter havde Lejlighed til at gøre paa Gennemrejsen og under Opholdet i de forskellige Stater, — bortset fra nogle enkelte prisværdige Undtagelser — endnu befinder sig paa det første Stadium af sin Udvikling. Hvad angaar Arbejds- og Levevilkaarene maa det selvfølgelig anerkendes, at Forholdene i Sydamerika ikke uden videre kan sammenlignes med dem i Europa. Men selv med denne Reservation var det almindelige Indtryk en stor Skuffelse. Lønninger betragtes som anstændige, naar de andrager 2,70—3,60 danske Kroner pr. Dag. Leveforholdene, navnlig Næringsmidlerne, er billigere end i Europa, men trods dette er Eksistensminimumet betydeligt lavere end Europas. Dertil kommer, at Boligforholdene er meget daarlige og i mange Tilfælde under al Kritik.

Alt taget i Betragtning kan Arbejderrepræsentanterne — hvad selve Konferencen angaar — konstatere, at Resultaterne som sagt ikke var overvældende. Det kan bemærkes, at den Tale, som Hayday holdt, og hvori han gik ind for, at de amerikanske Lande burde sende en fyldigere Repræsentation til Konferencerne i Geneve, gjorde et dybt Indtryk paa alle Konferencedeltagere.

Det vigtigste Resultat paa denne Konference, der gav Udtryk for en vis Decentralisationstendens, var vel nok, at den — det er i hvert Fald den almindelige Mening — vil bidrage til at knytte de sydamerikanske Stater fastere til Arbejdsbureauet i Geneve.

De paa Konferencen fremførte Ønsker og vedtagne Resolutioner henstiller til de sydamerikanske Stater at ratificere Arbejdsbureauets Konventioner og Henstillinger, endvidere foreslaas Iværksættelse af særlige Undersøgelser angaaende den europæiske Udvandring til Amerika med Henblik paa Udarbejdelse af en international Konvention om bilaterale Overenskomster, Gennemførelse af Konventionerne og disses Overvaagelse, en Undersøgelse angaaende Arbejdernes Ernæringsforhold, Oprettelse af et Pan-amerikansk Arbejdsbureau. Desuden omtaltes den almindelige Socialforsikring. I den til sidstnævnte Spørgsmaal vedtagne Resolution anmodes de amerikanske Stater om at indføre obligatorisk Ulykkes-, Invalide-, Syge-, Alderdoms- og Enkeforsikring paa Grundlag af de i Geneve aftalte Principper.

Som Afslutning paa denne korte Oversigt kan siges, at Konferencen uden Tvivl har været til stor Nytte med Hensyn til Fremskaffelse af Oplysninger om de i Sydamerika herskende Tilstande og Fremme af Arbejderbevægelsen, som i talrige sydamerikanske Lande endnu staar paa meget svage Fødder. Man tør ogsaa forvente, at de paa Konferencen fremkomne Udtalelser om den hyppige Krænkelse af den faglige Organisationsret vil bane Vej for en frugtbar Modpropaganda.

HUSK
at melde Flytning til Postvæsenet og Afdelingen.
For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

AFDELINGSFORMANDEN TIL OFFENTLIG LICITATION

Med visse Mellemrum afholdes der indenfor Amter og Landkommuner saakaldt offentlig Licitation, ved hvilken det stedlige Vejudvalg søger at opnaa de billigst mulige Priser for Udførelsen af forskellige Amts eller kommunale Arbejder, væsentligt omfattende Udlægning af Skærver, Afgravning af Vejrabatter og Vejbehandling med bituminøse Bindemidler.

Vi har tidligere beskrevet Formen for disse Licitationer, og skal derfor indskrænke os til at nævne, at Licitationerne nærmest kan sammenlignes med det, man forstaar ved Auktioner, kun med den Forskel, at det ved Auktionerne er den højestbydende, der erhverver sig Varen, medens det ved den ovenfor omtalte Anvendelse af Licitationer er den lavestbydende, der faar Arbejdets Udførelse overdraget. Det ligger saaledes klart, at det der tilsigtes fra de offentlige Institutioners Side, ved saadanne Licitationers Afholdelse, er at faa Arbejdet udført billigst muligt, hvilket ogsaa i de fleste Tilfælde kan opnaas. Men det kan ogsaa ske, at der opstaar en Streg i Regningen, hvilket vi i nærværende Tilfælde skal berette om.

I en nordsjællandsk Landkommune, der iøvrigt for kort Tid siden afsluttede Overenskomst med vort Forbund om tarifmæssig Betaling, skulde der afholdes Licitation over Udførelsen af Skærveudlægning i Forbindelse med et Vejudbedringsarbejde, og da den stedlige Afdelings Formand ganske naturligt var stærkt interesseret i at komme til Kundskab om de Priser, der vilde blive tilbudt Kommunen, gav han Møde ved Licitationen, og saa snart Betingelserne for Arbejdets Udførelse var bleven oplæst, gav han omgaaende et Tilbud overensstemmende med de Priser, der er angivet i Forbundets Overenskomst med vedkommende Kommune, hvilket havde til Følge, at ingen andre af de tilstedeværende gav ringere Tilbud.

Det af Afdelingsformanden afgivne Tilbud tilfredsstillede imidlertid ikke de tilstedeværende Repræsentanter for Kommunalbestyrelsen, der henviste til, at Kommunen ved Overenskomstens Indgaaelse havde betinget sig Ret til at udlicitere det omhandlede Arbejde, hvortil Afdelingsformanden svarede, at det var han indforstaaet med, men at han samtidig var af den Mening, at ingen vilde kunde formene ham som Beboer i Kommunen Ret til at afgive Tilbud paa Arbejdets Udførelse, hvis han efter at være bleven gjort bekendt med de almindelige Betingelser herfor, fandt Lyst dertil. Og dette Standpunkt maatte naturligvis respekteres af Sogneraadets Repræsentanter, der dog desuagtet ikke vilde anerkende det givne Tilbud, men tværtimod aflyste Licitationens videre Gang, da der ikke fremkom yderligere Tilbud fra de andre tilstedeværende. Hvorvidt Sogneraadet paa Grundlag af de angivne Betingelser vil være berettiget til at se bort fra Afdelingsformandens Tilbud og derefter indvarsle til en ny Licitation, vil vist være mere end tvivlsomt, under alle Omstændigheder vil Afdelingsformanden med Interesse følge Sagens videre Udvikling.

Vi har anført denne Episode, fordi den er god at faa Forstand af. I gennem mange Aar har denne Landkommune faaet sit Arbejde udført af uorganiserede Arbejdere til en meget lav Betaling, men den Kendsgerning, at vort Forbund har faaet oprettet Overenskomst med Sogneraadet, har medført, at saa godt som alle de uorganiserede har tilmeldt sig Afdelingen, saaledes at disse nu med Organisationens Støtte ikke behøver at lade sig underbyde, og da Afdelingsformandens Interesse for Overenskomstens Overholdelse, der medførte hans Tilstedeværelse paa Licitationsstedet, yderligere har styrket Sammenholdet, er der al Grund til at tro, at Sogneraadet maa bide i det sure Æble og betale Arbejdet, saaledes som Forudsætningen med Overenskomstens Indgaaelse har været.

Det kan derfor tilraades alle Afdelingsformændene at følge den ovenfor nævnte Afdelingsformands Eksempel. Lad os faa den størst mulige Kontrol med disse offentlige Licitationer, der i Virkeligheden kun er maskerede Slavemarkeder, med det Formaal at trykke Arbejdslønnen ned til det mindst mulige.

R—dt.

OVERENSKOMST MED GENERALDIREKTORATET FOR POST- OG TELEGRAFVÆSEN

Mellem vort Forbund og Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet er der oprettet nedenstaaende Overenskomst angaaende:

I. Afløsere for Postbude (16 Lkl.)
II. Afløsere for Landpostbude (18 Lkl.)
III. Ekstrabude med fast Tjeneste paa Landpostruter o: Landpostruter udenfor Lønsats.
IV. Andre til Posttjeneste antagne løse Folk (ikke Aspiranter).

	Timeløn	Dagløn
a. I København, Frederiksberg, Amager samt Nordsjællands 1. Zone betales	Kr. 1,34	Kr. 10,75
b. I Nordsjællands 2. Zone betales	» 1,11	» 9,00
c. I det øvrige Land betales	» 1,05	» 8,40

For Tjeneste i Dagene 20.—26. December betales for fuldt Arbejde, beregnet til ca. 8 Timer, 1 Kr. mere end den almindelige Dagløn. For forgæves Møde betales i de samme Dage 2 Kr. til Ekstrabude, som er tilsagte, men for hvis Arbejde der ikke bliver Anvendelse.

1) Til de under I nævnte Afløsere ydes for fuld Dagtjeneste efter Tjenestelisten Dagløn. For Tjeneste

mellem Kl. 22 og 6 ydes Natpenge som for Postbude.

2) Til de under II nævnte Afløsere ydes indenfor Daglønnen Betaling i Forhold til den ved Rutens Opmaaling udfundne gennemsnitlige Arbejdstid (Cyklekørsel).
3) De under III nævnte Ekstrabudes Løn beregnes i Henhold til Opmaaling efter Reglerne for de faste Landpostbude.
4) Der ydes de under III nævnte Ekstrabude Cyklegodtgørelse.
5) Ferie og andre hidtil ydede Goder ydes fortsat efter de herom gældende Regler.
6) For Overarbejde i saadanne Tilfælde, hvor der ydes Tjenestemændene Overarbejdspenge, ydes der Ekstrabudene Timeløn med følgende Tillæg: 25 % for den første Time, 33⅓ % for den anden, 50 % for den tredje og 100 % for hver følgende Time.
7) For Tilkaldelse paa enkelte Dage betales for mindst 4 Timer.
8) For Tjeneste paa Søn- og Helligdage ydes et Tillæg af 50 % til Timelønnen for de første 3 Timer og derefter 100 %; naar dette Tillæg betales, kan der ikke samtidig oppebæres Tillæg for Overarbejde.
9) For Ombæring af Søndagsbreve og Søndagsomdeling af Dagblade betales til Personer, der er antaget maanedsvis hertil, almindelig Timeløn, dog at der betales for mindst 2 Timer.
10) Timeløn beregnes saaledes, at en halv Time og derunder regnes for ½ Time og over en halv Time regnes for 1 Time.
11) Denne Overenskomst gælder fra den 1. April 1936 og indtil den opsiges med 3 Maaneders Varsel til Ophør 1. April.

København, den 5. Februar 1936.

For Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet:
C. Mondrup.

For Dansk Arbejdsmands Forbund:
Chr. Larsen.

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Skallerup	(Entrepr. Vestenbæk)
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Alling-Tulstrup	(Skanderborg Amt)
Laven	—
Ousted-Taaning	—
Skanderborg	—
Stilling	—
Skorup-Tvilum Voel	—
Østbirk	—
Stenvad	(Nielsen, »Ellegaard«)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Ordrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgravintreprenør Thielsen)
Tamdrup	(Tamdrup Kommune)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Hirtshals	(Horne-Asdal Kommune)
Horne-Asdal	
Frederikssund	(Slangerup Bys Kommune)
Grædstrup	(Grædstrup Kommune)
Ø. V. Hassing	(Øster-Vester Hassing Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr., Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)
Davinde	(Davinde Rolfsted Kommune)
	(Grusgravene Svanninge, Espe og Villinge, Faaborg)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Poulsker	(Snedkermester A. Møller)
Mellerup	(Vognm. Anders Olsen) Konfl. afsl.
	(Marslet-Birkende Kommune)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarb. i Gl. Roskilde Amt)
Ulsted	(Ulsted Kommune)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Fredensborg Nivaa	(Asminderød-Grønholt Sogneraad)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Fuglse-Holeby	(De danske Sukkerfabrikers Renseri)
Buerup Afd.	(Dræningsm. Otto Hansen, Vandfaldsmølle, Jyderup)
Aalborg A.	(Engholm)
— Omegn	—
Nørre Sundby A.	—
Tylstrup	—
Vodskov	—
Dorf-Ørsø	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Flauenskjold	—
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Rønde	(Kalø Gods)
Vrinners	—
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene)
	(Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Frederikssund	(Jørlunde Kommune)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Rønde	(Kalø Gods pr. Rønde)
Tillitze Afdeling	(Landinspektør Stoltze-Møller, Nakskov)
Braband, Aarhus A, Aarhus J. B., Aarhus H.	(Vognmændene Ejner Jørgensen, L. V. Thomsen og Simon Thomsen, Aarhus)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Magleby	(Klintholm, Skovd., Møn)

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører **Krøl Nielsen** besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes **Nørrevoldgade 22**[1].

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

OVER

over Konflikter, til hvilke Forbundet i 1935 har udbetalt Understøttelse, jvfr. de kvitterede Art og Varighed, den udbetalte Under-

Afdeling	Arbejdsgiver	Konfliktens Aarsag	Udbet. af Underst. begyndt 1935	Udbet. af Underst. afsluttet 1935
Aabenraa A.	Entrpr. Brinck og Thomsen	Lønkrav	5/6	18/6
Aabybro Aalborg A. » Omegn Aars Arden Bælum Gistrup-Nøvling L. Løgstør Nibe Støvring Svendstrup Sønderholm-Frejlev L. Vindblæs L. Vægger L. Ø. Hornum Godthaab	Aalborg Amt	Lønkrav	forts. fra 1934	2/4
Aabyhøj	Entrpr. J. Hansen		21/8	20/9
Aaker-Aakirkeby	Aaker Plantage		3/4	10/8
Aalborg A. » Omegn Nr. Sundby A. Tylstrup Vodskov	Herregaarden Engholm	Lønkrav	20/8	forts.
Agersted L. Flauenskjold L.	Voer Kommune	Lønkrav	17/7	17/9
Allested-Vejle L. Nr. Lyndelse L.	Skovrd. Leschly, Nymarkslund	Lønkrav	26/12 1934	12/1
Allested-Vejle L. Nr. Broby Svanninge	Frandsens Grusgrav	Lønkrav	29/6	30/7
Allingaabro Uggelhuse	Rørvævsfabrikanterne	Lønkrav	3/7	30/7
Allingaabro	Forp. Lidegaard »Julianehaab«	Arbejdsvægring	8/8	28/8
Alling-Tulstrup Laven Ousted-Taaning Skanderborg Skorup-Tvilum-Voel Stilling Østbirk	Skanderborg Amt	Arbejdsvægring	forts. fra 1934	
Asaa	Cementst. N. Andersen & J. Poulsen	Blokade	22/5	3/9
Assens Jyll.	Bøgelund Kalkværk	Blokade	13/3	19/3
Baarse L. Herlufholm L. Næstelsø L	Herregaarden Engelholm	Blokade	1934 4/9	26/11 19/11
Beldringe	Fabr. Ejner Jensen, Hastrup	Blokade	1934 11/6	3/9 23/7
—	— —	Blokade	22/8	28/8
Benløse Bringstrup Ringsted	Benløse Runding —	Blokade Blokade	29/5	18/6
Besser L. Kolby L.	Brattingsborg Gods	Blokade	1934 21/8	30/1 10/9
Bodilsker Poulsker L.	Snedkerm. A. Møller	Blokade	19/8 5/7	20/8 27/8
Bov	Entrpr. Mikkelsen, Aarhus	Blokade	1934	22/1
Brahetrolleborg Korinth	Brahetrolleborg Gods	Lønkrav	29/5 1/5	26/11 28/5
Bredballe	Engom Kommune	Arbejdsvægring	2/5	17/7

SIGT

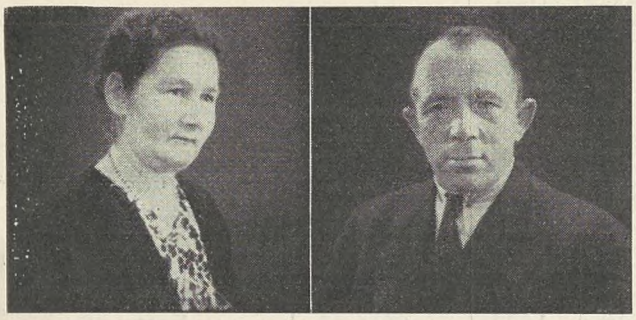
Strejkelister — det Antal Mand Konflikterne omfattede, Børneantallet, Konflikternes Aarsag, støttelses Størrelse, samt Resultatet.

Ordinær Udbetaling				Ekstraord. Udbetaling			Tilsammen			Aflslutningsresultat
Mand	Børn	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	
4	4	26	99.40				4	26	99.40	Vundet
2	6	163	806.85							
5	20	276	1596.90							
1	3	75	352.05							
3	3	197	836.65							
3	5	224	994.76							
2	6	164	770.80							
3	4	246	1053.70							
1	5	102	471.50				45	3264	15721.74	Delvis vundet
1	4	103	444.05							
13	51	948	5082.60							
3	12	122	655.00							
4	10	280	1216.68							
1	0	102	307.50							
2	5	161	764.15							
1	2	101	368.55							
13	26	115	512.10				13	115	512.10	Vundet
2	1	153	582.20				2	153	582.20	Hævet uden Resultat
1	0	109	337.00							
1	0	115	402.50							
1	0	114	417.50				15	1609	5548.25	Fortsættes
1	0	115	431.25							
11	8	1156	3960.00							
8	16	271	1202.25				13	474	2043.25	Vundet
5	9	203	841.00							
1	1	12	49.80				13	156	592.20	Vundet
12	8	144	542.40							
1	3	7	32.90							
1	4	6	27.60				3	20	86.75	Vundet
1	0	7	26.25							
4	6	68	290.75				16	270	1026.80	Vundet
12	3	202	736.05							
				1	18	45.00	1	18	45.00	Vundet
2	9	636	3596.40							
1	1	318	1310.10							
15	36	3895	18476.95							
11	14	2667	11784.20				40	10719	51742.15	Fortsættes
2	4	633	2883.90							
5	24	1485	8407.45							
4	12	1085	5283.15							
2	1	100	396.55				2	100	396.55	Vundet
20	46	40	182.30				20	40	182.30	Vundet
3	6	285	3122.45							
1	4	51	272.85				6	657	5112.65	Hævet uden Resultat
2	8	321	1717.35							
12	24	258	1136.05				13	264	1151.05	Vundet
				1	6	15.00				
8	28	98	495.20				12	149	722.85	Vundet
4	7	51	227.65							
1	0	24	90.00				2	50	208.30	Hævet uden Resultat
1	2	26	118.30							
1	0	2	7.50				2	44	221.70	Fortsættes
1	4	42	214.20							
2	0	44	148.50				2	44	148.50	Kommunen har overtaget Arbejdet og betaler tarifmæssigt.
14	29	2025	8951.05				30	2358	10419.55	Hævet uden Resultat
16	30	333	1468.50							
				1	54	108.00	1	54	108.00	Kendt uberettiget

Afdeling	Arbejdsgiver	Konfliktens Aarsag	Udbet. af Understøttelsesforbundet begyndt	Udbet. af Understøttelsesforbundet afsluttet
			1935	
Brorup-Valby I.	Gaardene »Idagaard« »Charlottendal« og »Falkensten«	Lønkrav	6/8	26/11
Flakkebjerg L.				
Kirkerup L.				
Kr. Stillinge L.				
Skørpinge-Faardrup				
Slagelse A.				
Sludstrup L.				
Brovst	Brovst Teglværk	Krav om Overenskomst	18/9	1/10
—	C. O. Jensens Maskinfabrik	Lønkrav	25/9	
Brædstrup	Entrpr. J. L. Knudsen	Lønkrav	1934	22/1
Brænderup	Brænderup Kommune	Lønkrav	16/5	22/5
Brønderslev	Bygm. Anton Nielsen	Lønkrav	1934	3/6
Budene, Kbhvn.	N. Chr. Wiberg	Lønkrav	6/11	10/12
— Ungdomsafd.	Møller & Landschultz	Lønkrav	5/10	5/11
Bælum	Fredenslund Skove	Lønkrav	6/2	26/2
Børkop L.	Plantør Frost	Lønkrav	30/7	
Gaarslev L.			2/8	
Bøstrup, Snøde-Stoense	»Nedergaard«	Lønkrav	14/8	19/11
Bøstrup	Tømrerm. Niels Clausen	Sympati	22/8	4/9
Davinde	Entrpr. L. M. Kjær Faarup Kalkleje	Krav om Overenskomst	1/5	4/6
Frørup				
Kongsbølle-Vindinge				
Rolfsted				
Davinde-Rolfsted	Grusgravejerne Kirk & Eriksen	Krav om Overenskomst	26/6	2/7
Dorf-Ørsø	Bygm. Karl Pedersen		1/5	
Flauenskjold			21/8	
Dorf-Ørsø	Murerm. Jens Christensen	Lønkrav	15/5	1/10
Dronninglund	Murermestrene	Lønkrav	9/4	10/9
—	Entrpr. Hansens Grusgrav	Lønkrav	1934	9/1
Dybvad	Dybvad Mergelleje	Arbejdsvægring	2/5	14/5
Everdrup L.	Gisselfeldt og Holmegaards Skove	Arbejdsvægring	1934	15/1
Fensmark				
Haslev L.				
Kongsted				
— L.				
Næstelsø L.				
Olstrup L.				
Thestrup				
Toksværd				
Ulsø				
Vester Egede				
Fabrikarb., Kbhvn. Ungdomsafd.	Emdrup Sæbefabrik	Krav om Overenskomst	2/1	19/3
Fredensborg	Asminderød-Grønholdt Komm.	Lønkrav	29/12	
Frederikssund	Slangerup Savværk	Lønkrav	5/6	5/11
Fuglebjerg	Murermestrene	Lønkrav	29/5	24/9
Gislev	Vognm. Nis Jensen	Lønkrav	26/9	
Glumsø L.	Næsbyholm Skovdistrikt	Sympati	1/8	3/9
Graasten	Grusgraventrpr. Thielsen	Lønkrav	7/3	8/10
Holbøll			1/8	19/10
— L.			1/8	29/10
Bov			1/8	15/10
Grædstrup	Grædstrup Kommune	Lønkrav	5/6	
Græsted	Søborg-Gilleleje Kommune	Blokade	1934	26/3
Graasten	Holbøll Kommune	Lønkrav	2/5	28/8
Holbøll			11/4	26/6
— L.			18/4	5/6
Lundtoft			20/5	25/5
Haderslev A.	Starup Kommune	Lønkrav	1934	21/5
—	Murerm. Jørgen Jessen	Lønkrav	11/8	
Hadsund	Havnsø, Solbjerg og Visborggaard Skovdistrikter	Lønkrav	6/2	20/3
— L.			6/2	20/3
Skelund			6/2	2/4

Ordinær Udbetaling				Ekstraord. Udbetaling			Tilsammen			Afslutningsresultat
Mand	Børn	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	
12	11	678	2650.95							
1	0	45	157.50							
1	4	48	209.00							
1	0	61	183.00				34	2021	7938.55	Hævet uden Resultat
1	5	40	220.00							
8	7	560	2136.85							
10	16	589	2381.25							
18	28	117	503.80				18	117	503.80	Vundet
19	37	1577	6166.45				19	1577	6616.45	Fortsættes
17	22	381	1582.35				17	381	1582.35	Vundet
				4	16	30	4	16	30.00	Vundet
5	11	534	2380.75				5	534	2380.75	Hævet uden Resultat
1	0	25	75.00				1	25	75.00	Vundet
2	0	48	144.00				4	92	166.00	Delvis vundet
2	0	44	22.00							
1	1	13	50.70				1	13	50.70	Delvis vundet
13	5	1613	4975.80	+ 2 Kvinder			17	1749	5623.70	Fortsættes
2	6	136	647.90							
7	8	468	1869.85				7	468	1869.85	Hævet uden Resultat
				1	11	22.00	1	11	22.00	Sympati
1	4	21	101.10							
1	3	23	108.10				6	125	502.50	Vundet
3	2	69	236.90							
1	3	12	56.40							
9	15	27	103.50				9	27	103.50	Vundet
5	10	392	1802.75				6	464	2130.35	Fortsættes
1	2	72	327.60							
1	1	76	296.40				1	76	296.40	Vundet
1	1	102	397.80				1	102	397.80	Vundet
				6	36	90.00	6	36	90.00	Vundet
2	2	22	91.30				2	22	91.30	Kendt ulovlig v. den faste Voldgiftsret
12	14	179	700.60							
3	7	48	223.50							
2	7	32	159.55							
1	2	16	60.80							
10	14	160	639.60							
2	0	24	88.50				88	1381	5511.35	Vundet
4	6	64	274.40							
6	13	102	443.90							
5	5	84	318.60							
1	3	16	52.00							
38	48	626	2477.90	4	30	72.00				
3	0	173	564.00				4	226	643.50	Fortsættes
1	0	53	79.50							
1	2	3	11.40				1	3	11.40	Fortsættes
2	5	175	876 25				2	175	876.25	Fortsættes
6	8	308	1310.70				6	308	1310.70	Hævet uden Resultat
3	2	240	784.00				3	240	784.00	Fortsættes
2	0	45	162.25				2	45	162.25	Vundet
4	11	280	1550.80	1	12	42.00				
2	3	130	551.20				13	822	3674.60	Overenskomst oprettet
5	1	364	1338.00							
1	4	36	192.60							
5	10	857	3462.60	2	168	420.00	7	1025	3882 60	Fortsættes
2	4	148	654.90				2	148	654.90	Vundet
				2	38	133.00				
				2	60	167.00				
				1	30	78.00	6	133	402.75	Hævet uden Resultat
1	3	5	24.75							
8	12	846	3544.10				8	846	3544.10	Vundet
4	4	478	1929.45				4	478	1929.45	Fortsættes
1	1	33	128.70							
8	13	264	1023.00				57	1431	5135.00	Vundet
20	24	670	2585.80	28	464	1397.50				

SØLVBRYLLUP

Den 17. Marts kan Kredsformanden for 12. Kreds (Stege-Vordingborgkredsen) *Jens Hansen* og *Hustru* fejre deres Sølvbryllup. Da det ikke er længe siden, vi her i Fagbladet omtalte Jens Hansens Data i Forbindelse med hans Valg til Medlem af vort Forbunds Hovedbestyrelse, skal vi ikke gentage disse, men kun anføre, at Jens Hansen er velkendt og agtet paa sin Egn, hvor han gennem mange Aar, støttet af sin udmærkede Hustru, har udført et meget stort Arbejde indenfor Arbejderbevægelsen, hvis Tillid til Jens Hansen har givet ham mange forskellige Hverv at udføre, baade som Organisationsformand, Kredsformand, Sogneraadsmedlem, Medlem af Menighedsraadet og Formand for Sygekassen. Alle disse Hverv har hver til sin Tid givet en Masse Arbejde uden i tilsvarende Grad at give Fortjeneste, men Jens Hansen har desuagtet altid udført Arbejdet til sin Kammeraters fulde Tilfredshed, og der er derfor ingen Tvivl om, at deres Taknemmelighed vil blive givet til Kende paa Festdagen. Ogsaa vi ønsker Jens Hansen og Hustru hjertelig til Lykke i Anledning af Sølvbrylluppet og føjer hertil en Tak for veludført Arbejde.

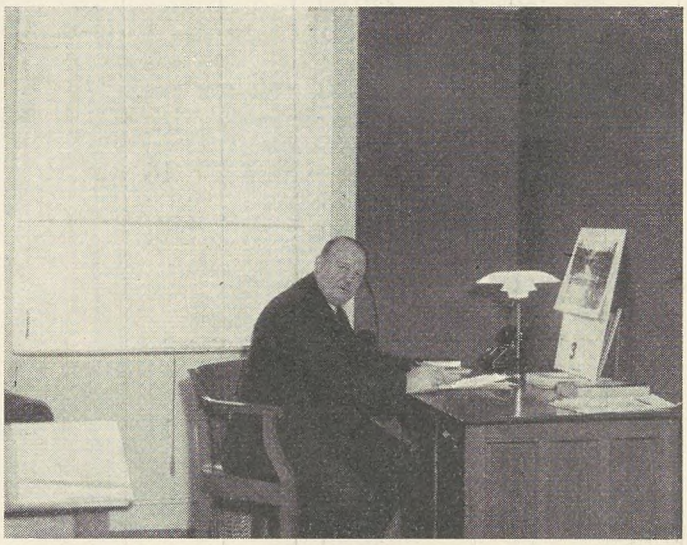
PAA SKRIVELSER OG ANDET VEDRØRENDE DENNE SAG BEDES ANFØRT: –

Paa alle Skrivelser, der udgaar til Afdelingerne fra Forbundet findes ovenstaaende Linier anbragt i øverste højre Hjørne umiddelbart under Datoangivelsen for Skrivelsens Afsendelse fra Forbundskontoret, og i Fortsættelse af de anførte Linier er der tilføjet f. Eks. »Transport«, »Fabrik«, »J. B. B.« eller anden Betegnelse, der angiver hvilken Gruppe indenfor vort Forbund den paagældende Skrivelse hidrører fra, og som det fremgaar af Overskriften, indeholder de paatrykte Linier en Opfordring til Afdelingsledelserne om at paaføre den angivne Betegnelse paa efterfølgende Skrivelser til Forbundet om vedkommende Sag, hvilket naturligvis skal tjene til Fremme af en hurtigere Ekspedition ved Fordeling af Sagerne mellem Grupperne.

Denne lille Reform gennemførtes for ca. et halvt Aar siden, og vi har gentagne Gange henledt Afdelingsledelsernes Opmærksomhed herpaa gennem Fagbladet, men desuagtet modtager Forbundet til Stadighed et meget stort Antal Breve dagligt uden de ovenfor angivne Betegnelser. Vi anmoder derfor atter Afdelingsledelserne om at efterkomme Forbundets Anmodning i saa Henseende.

HAVNEARBEJDERNE I KØBENHAVN HAR FAAET NYT KONTOR

Den store Udvikling og stigende Tilslutning, som gennem Aarene er bleven vort Forbund til Del, har ganske naturligt forplantet sig ud til Forbundets mange

Formandens Værelse.

Afdelinger, hvoraf mange har set sig nødsaget til, enten at udvide de hidtidige Kontorlokaler eller ogsaa at skaffe sig nye og mere tidssvarende Forhold at arbejde under.

Blandt disse Afdelinger er ogsaa Havnearbejderne i København, der gennem mange Aar har haft Kontor i Dr. Tværgade, men som nu er flyttet til Tordenskjolds-

Kassererkontoret.

gade 30, hvor der er indrettet et baade smukt og tidssvarende Kontor bestaaende af flere Lokaler, af hvilke vi bringer et Par Billeder, der gengiver Formandsværelset og Kassererkontoret.

MEDDELELSE
FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

TIL KONTORBESTYRERNE!

Ved nærværende undlader vi ikke at gøre Eder bekendt med, at vi fra Arbejdsdirektoratet har modtaget nedenanførte Skrivelse vedrørende Til- og Afmelding af Arbejdsløse til Amts-Arbejdsanvisningskontoret under en Arbejdskonflikt.

Vi anmoder Kontorbestyrerne om at være opmærksom paa, at Til- og Afmelding i enhver Henseende sker i Overensstemmelse hermed:

»I Anledning af den nu iværksatte Arbejdskonflikt finder Direktoratet Anledning til at henlede Opmærksomheden paa de gældende Regler for Til- og Afmelding i Tilfælde af Arbejdskonflikt.

Man skal saaledes henlede Opmærksomheden paa, at der *ikke* skal ske Tilmelding af de *direkte* Konfliktdeltagere, d. v. s. af de Medlemmer, som paa Tidspunktet for Arbejdsstandsningens Ikrafttræden bliver arbejdsledige fra en konfliktberørt Virksomhed som Følge af Konflikt inden for det Fag, paagældende Arbejder tilhører.

For alle andre Medlemmer skal *Tilmelding* finde Sted efter de sædvanlige Regler.

Tilmelding skal f. Eks. saaledes finde Sted, naar det drejer sig om Medlemmer, der bliver ledige fra ikke-konfliktberørt Virksomhed, selv om Arbejdsledigheden maatte være en mere eller mindre direkte Følge af Konflikten. Tilmelding skal ligeledes finde Sted i de Tilfælde, hvor det drejer sig om Medlemmer, der bliver ledige fra en konfliktberørt Virksomhed, forsaavidt de paagældende Medlemmer tilhører Fag, der ikke er i Konflikt.

Afmelding af ledigmeldte skal ligeledes finde Sted efter de hidtil gældende Regler.«

Johannes Nielsen.

Medlem sidst

Vig & Niels Hansen & Sønners Grusgrav. Afdelingen klager over, at Firmaet har udført Holddriftsarbejde uden at ville betale noget ekstra herfor. Vi har begæret Mægling, og efter forskellige Forhandlinger med Firmaet er denne Sag gaaet i Orden saaledes, at Firmaet til fuld Afgørelse betaler et Beløb af Kr. 148,80 til Fordeling blandt Arbejderne.

Lager- & Pakhusarbejderne. Der er afsluttet Overenskomst med Københavns Glasbøjeri. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn 54 Kr. + 1 Kr. pr. Dag for Arbejde ved Ovnene. Dagløn 1/6 af Ugelønnen + 50 Øre pr. Dag. Ved Arbejde i 2- og 3-Holds Drift betales i Tiden fra Kl. 15 til 23 30 % Tillæg og fra Kl. 23 til Kl. 7 50 % Tillæg. Overarbejde betales med 25—33⅓—50 og 100 %. Ferie: 1 Dag for hver 25 Arbejdsdage indtil 6 Dage. Efter 3 Maaneders Anciennitet under Sygdom fuld Løn i 4 Uger ÷ Sygekassepengene. Ved Ulykkestilfælde i de første 4 Uger som under Sygdom og derefter i 9 Uger 3 Kr. pr. Dag. 3 Maaneders Opsigelse til en 1. Oktober.

Budene. Overenskomst afsluttet med Firmaet »Vald. Brønnums Kafé og Konditori« og »Brønnums Kager« vedrørende Bude og Køkkenkarle. Ugeløn:

16—18 Aar Kr. 32,00
over 18 » » 49,00

Overarbejde betales med 100 og 120 Øre pr. Time. Saafremt de paagældende faar deres fulde Kost fradrages henholdsvis 8 og 9 Kr. pr. Uge. 6 Dages Sommerferie. Under Sygdoms- og Ulykkestilfælde fuld Løn i 14 Dage ÷ Sygekassepengene. Budene skal være Medlemmer af Fagforeningen. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. Februar.

Vejle H. Ved Forhandling med Vejle Arbejdsgiverforening er der opnaaet Enighed om følgende for Bord- og Landarbejde samlede Takst for Indladning af Jern i Skibe paa over 200 Tons:

Tykt Smedejern (5 Mand i Holdet)	pr. Tons	240	Øre
Tyndt Smedejern (5 Mand i Holdet) ...	»	»	286 $^{8}/_{10}$	»
Støbejern (5 Mand i Holdet)	»	»	140 $^{3}/_{10}$	»
Hydrolisk pressede Bundter (5 Mand i Holdet)	»	»	167 $^{5}/_{10}$	»
Støbejern fra Banevogn (5 Mand i Holdet)	»	»	388 $^{3}/_{10}$	»

Tønder. Overenskomst afsluttet med Firmaet Johs. Thomsen. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 105 Øre. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 %. Ugeløn for Kuske 53 Kr. incl. Staldtjeneste. Ugeløn for Chauffører 55 Kr. Samtlige Arbejdere skal være Medlem af Fagforeningen. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. Maj.

Fabrikarbejderne ctr. Fabriken »Freja«. Afdelingen har anmodet os om at være den behjælpelig med at faa oprettet Overenskomst, og vi har i den Anledning tilskrevet Fabriken. Imidlertid har denne indmeldt sig i Arbejdsgiverforeningen, og der har derefter været optaget Forhandling i denne, hvorunder man er enedes om en Overenskomst, hvorefter den daglige Arbejdstid er 8 Timer, og Lønningerne er fastsat saaledes. For unge Arbejdere mellem 16 og 17 Aar 53 Øre pr. Time, 17 og 18 Aar 60 Øre, 18 og 19 Aar 95 Øre og 19 og 20 Aar 98 Øre og over 20 Aar 105 Øre. Sædv. Overtidsbetaling. 3 Dages Ferie til Arbejdere med ½ Aars Anciennitet og 6 Dage til Arbejdere med 1 Aars Anciennitet uden Afkortning i Lønnen. Der er indført de almindelige Tillidsmandsregler samt Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten gælder til en 1. April, men kan dog tidligst opsiges 1. April 1938.

Fabrikarbejderne ctr. A/S Glud & Marstrands Fabriker, Carl Lundsgade. Firmaet har et Par af vore Medlemmer beskæftiget ved Udførelse af en Del Malerarbejde, og de paagældende har rejst Krav om at faa en højere Betaling herfor. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder oplyste Firmaet, at det drejede sig om noget Plankeværk, der blev overstrøget med Karbolinium, og det mente ikke at være forpligtet til at yde noget Tillæg for Arbejdet. Imidlertid har vi fra Afdelingen modtaget Meddelelse om, at der har været optaget ny lokal Forhandling om Sagen, og herunder er den gaaet i Orden, saaledes at Firmaet har betalt et Tillæg for Arbejdet af 15 Øre pr. Time.

Fabrikarbejderne ctr. Firma Petersen & Albech. Afdelingen meddeler, at man ved Ophugning af Færgen »Alexandra« var stødt paa nogle Tons Ballastjern, og Arbejdet med dette Ballastjern vilde Firmaet kun betale med almindelig Lossepris, medens Arbejderne krævede Ophugningsprisen betalt, hvilket efter deres Mening var Forudsætningen ved Arbejdets Begyndelse. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, uden at Enighed opnaaedes, og den er derefter forelagt en faglig Voldgift til Behandling og Afgørelse. Voldgiftskendelsen gaar ud paa, at Firmaet bør anses pligtig til at betale

Udtagningen af Ballastjernet med den vedtagne Ophugningsakkordlønsats.

Aarhus St. ctr. A/S De forenede Jernstøberier. Arbejderne klager over, at Firmaet har omlagt Arbejdstiden for de af vore Medlemmer, der udfører Udslagningsarbejde, og Arbejderne har krævet Erstatning for denne Omlægning, hvad Firmaet ikke vilde gaa med til. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er man enedes om at slutte Sagen saaledes, at den hidtil bestaaende Aftale betragtes som udløbet, og at der optages lokal Forhandling for at søge aftalt Akkordpris for det omhandlede Arbejde. Med Hensyn til den krævede Efterbetaling indgik Firmaet paa at betale som for Overarbejde for de indenfor de første 9 Dage præsterede Arbejdstimer før normal Arbejdstids Begyndelse.

Marmor- og Granitsliberne ctr. E. Nielsens mekaniske Stenhuggeri. Afdelingen klager over, at Firmaet har antaget en ung Mand til at betjene en Kantpoleringsmaskine, og denne Mand aflønnes med en betydelig mindre Løn end den overenskomstmæssig fastsatte. Da man ikke lokalt har kunnet komme til Enighed om Sagen, anmoder Afdelingen Forbundet om at tage sig af den, og da Stenhuggerlauget paa et tidligere Tidspunkt er indgaaet paa at aflønne Arbejdet ved denne Maskine efter den overenskomstmæssige Timeløn, har vi anmodet Stenhuggerlauget om at paalægge Firmaet at betale Arbejdet i Overensstemmelse hermed. Vi har derefter fra Lauget modtaget en Skrivelse, hvor det erkender at have forpligtet sig til at betale Arbejdet med denne overenskomstmæssige Timeløn, og de har nu paalagt Firmaet at betale herefter.

Randers K. ctr. Automobilejer S. D. Jacobsen. Efter at vi havde truet med Strejke indmeldte Arbejdsgiveren sig i Randers Vognmandsforening, og der blev derefter afsluttet Overenskomst i Lighed med den Overenskomst, der er gældende mellem Chaufførernes Fagforening i Odense og Odense Omnibusselskab.

Ungdomsafdelingen ctr. A/S A. C. Illum. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Løn:

14—15	Aar	pr.	Uge	Kr.	18,00
15—16	»	»	»	»	22,00
16—17	»	»	»	»	26,00
17—18	»	»	»	»	30,00

Uden Fradrag i Lønnen ydes Beklædning som hidtil. Bude over 18 Aar aflønnes efter Budenes Standard-Overenskomst. Overarbejde 50 og 100 %. I Sygdomstilfælde oppebæres efter 3 Maaneders Anciennitet i 4 Uger Forskellen mellem Ugelønnen og Sygekassehjælpen. 6 Dages Sommeferie. Opsigelse 3 Maaneder til en 1. Maj.

Randers A. ctr. Mejeriernes mekaniske Kedelrensning. Afdelingen klager over, at et Par af vore Medlemmer, der har været beskæftiget ved et Stykke Kedelrensningsarbejde, har faaet for lidt udbetalt i Arbejdsløn, og endvidere har et af vore Medlemmer ikke faaet udbetalt Dagpenge for 7 Dage, han har været sygemeldt som Følge af et ham overgaaet Ulykkestilfælde under Arbejdet. Klagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og da der herunder ikke opnaaedes Enighed, blev Sagen forelagt en faglig Voldgift til Behandling og Afgørelse. Voldgiftskendelsen fastsætter, at Firmaet er pligtig til at betale det af Arbejderne krævede Beløb, der er udbetalt for lidt i Arbejdsløn, ligesom Firmaet kendes pligtig til at betale Sygepenge, 3 Kr. pr. Dag, for 7 Dage til den Mand, der var kommet til Skade under Arbejdet.

Oliemøllerne ctr. A/S De danske Oliemøller og Sæbefabriker. Afdelingen meddeler, at Fabriken har ændret Arbejdsmetoden for Aflæsning til Pakhuset, hvad der skaber en længere Transport af Varerne, og Arbejderne har derfor krævet en højere Betaling for Arbejdet. Endvidere er der opført en ny Tilbygning til Pakhuset, og Transporten af Varer hertil medfører ogsaa et Merarbejde, som Arbejderne har krævet Betaling for. Firmaet har ikke villet imødekomme Arbejdernes Krav, og vi har derfor begæret Sagen behandlet efter Reglerne for faglig Strid. Der er imidlertid derefter fra Afdelingen kommet Meddelelse om, at der ved en fornyet lokal Forhandling er opnaaet Enighed, idet Fabriken er indgaaet paa Arbejdernes Krav.

Støberiarbejderne ctr. Burmeister & Wain, Teglholmen. Afdelingen klager over, at et af vore Medlemmer som Følge af en Maskinarbejders Udeblivelse fra Arbejdet har mistet 8 Timers Løn, og han har derfor rejst Krav om Erstatning herfor, hvad Firmaet ikke vilde gaa med til at yde ham. Sagen har været behandlet efter Reglerne, og ved Mæglingen indgik Firmaet paa at betale ham Erstatning svarende til 2 Timers Vejtid.

Støberiarbejder ctr. Burmeister & Wain, Teglholmen. Afdelingen klager over, at 30 af vore Medlemmer, der har arbejdet paa 2. Skiftehold, en Dag fik Ordre til at møde paa 3. Skiftehold paa Grund af Spærretid, der var dikteret af Københavns Belysningsvæsen. Derved mistede de paagældende 5 Timers Arbejdsfortjeneste hver, og de rejste derfor Krav om Erstatning herfor, hvad Firmaet ikke vilde gaa med til. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og ved Mæglingsmødet er Firmaet indgaaet paa at afregne de paagældende Arbejdere med 16 Dagtimers Løn, dog for de Akkordlønnede uden Akkordoverskud.

Fredericia F. ctr. Svovlsyrefabriken. Afdelingen meddeler, at der ved Udløsning af et Parti Sække til en Damper, blev sat 3 Mand til at udføre Arbejdet, men kun de to fik Betaling i Henhold til Akkordprisen, og den tredie skulde saa aflønnes af de to andres Fortjeneste. Det protesterede Arbejderne imod, men Fabriken vilde ikke ændre sit Standpunkt, og vi begærede derfor paa Afdelingens Vegne Mægling. Imidlertid er der senere sket det, at der er optaget ny lokal Forhandling, og denne er resulteret i, at Sagen er gaaet i Orden paa den Maade, at Fabriken har bøjet sig for Arbejdernes Krav og betaler den tredie Mand efter Akkordprisen.

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling ctr. Københavns Emaljeværk A/S. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn fra 14—15 Aar 40 Øre, 15—16 Aar 45 Øre, 16—17 Aar 60 Øre og 17—18 Aar 75 Øre. Sommerferie som de voksne Arbejdsmænd. De voksne Arbejderes Tillidsmand er ogsaa Tillidsmand for Ungarbejderne. Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten kan med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Juli.

HOVEDKONTORET

TELEFON: CENTRAL 2140

Omstilling til: Formanden
Sekretærerne
Hovedkassereren

Telegramadresse: „Arbejdsmændene"

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

TELEF.: 14267 - 14268 - 14269

Omstilling til: Formanden
Næstformanden
Hovedkassereren
Sekretariatet
Rejsesekretæren

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 5 | 15. – 3. | 1936 | 41. Aarg.

Renovations-arbejderen

Hver af os faar sit Job, sit Kald
og vi maa passe Kaldet,
og det gør han i alle Fald,
hvad mon vi andre gøre skal,
hvis h a n ej tager Skraldet.

Rask gaar hans Gang fra Gaard
til Gaard
og ind til Baggaards-Muren,
hvor Bøtten han paa Nakken faar.
Ved Fortovskanten Vognen staar,
for Hesten kender Turen.

Hver faar sit Kald og faar sit Job,
som Livet nu kan kræve,
han arbejdsglad staar tidligt op,
og er du ingen selvglad Snob,
du trykker glad hans Næve.

A a g e H e r m a n n.

KLAR TIL LANDSTINGSVALG

Der er saa kort Tid til Landstingsvalget, at det allerede nu er paa Tide at forberede sig og paabegynde den Agitation, som skal give Socialdemokratiet den Stemmetilvækst, der er nødvendig for at erobre Flertallet i Landstinget og dermed bane Vejen for uændret Gennemførelse af de Love, om hvilke der opnaaet Flertal i Folketinget.

Landstinget har længe nok været den Bom, der spærrede for virkeligt Folkestyre og fri Udfoldelse af Demokrati her i Landet, uagtet Befolkningen gennem en Række Folketingsvalg, og sidst ved Folketingsvalget den 22. Oktober 1935, paa utvetydig Maade har tilkendegivet hvilket Parti der næres den største Tillid til.

Det staar da ogsaa ganske klart for de konservative Partier, at det forestaaende Valg til Landstinget er sidste Frist for en Videreførelse af den hidtil praktiserede Visnepolitik overfor Regeringens Arbejde og Indsats for en Stabilisering af vort Lands Økonomi og for Tilvejebringelsen af taalelige Vilkaar for alle dem af vore Kammerater, der lider ilde under Tidens ublide Virkninger. Og der er al Grund til at tro, at denne Kendsgerning vil give sig Udslag i den mest haardnakkede Modstand, som disse Partier hver for sig ser sig i Stand til at yde.

Man vil allerede have lagt mærke til, hvorledes man fra visse Sider, der er interesseret i Valgets Udfald til konservativ Fordel, har anstillet Beregninger af valgteknisk Art i Dagspressen for at gøre de konservative Vælgere klart, hvor bristefærdig den reaktionære Indflydelse er, og hvor let det kan gaa saaledes, at denne Indflydelse ganske forsvinder, naar det kommende Landstingsvalgs Stemmer skal gøres op.

Det var Konservatismens og Reaktionens sidste Tribut, at Valgretsalderen til Landstingsvalget forhøjedes fra 30 til 35 Aar, hvilket i Forbindelse med den for Valg til Landstinget særligt gældende Form i visse Tilfælde bevirkede, at der først opnaaedes Udøvelse af Stemmeretten ved 42 Aars Alderen. Der opnaaedes derved en Respit for det reaktionære Flertal, som i nogen Grad opvejede Afskaffelsen af den priviligerede Valgret, der i saa mange Aar var en Plet paa vor Forfatning.

Men det kan samtidig siges, at denne Respit ikke er bleven udnyttet særligt klogt, tværtimod har Landstingets Flertal, ved saare uklog og ufordragelig Politik, og ved sære forbenede Standpunkter, bidraget til en voksende Stemning imod Bevarelsen af Landstinget, og lidt efter lidt er det reaktionære Flertal svundet ind, saaledes at det nu kun drejer sig om en Forskydning af nogle enkelte Mandater i demokratisk Retning for endelig og afgørende at ændre den hidtidige Landstingspolitik i en for Nutiden mere passende og frisindet Retning.

Landstinget er ikke længere en Bom, der kan standse Udøvelsen af det frie Folkestyre, som Vælgerne forlængst har givet sin Tilslutning til. De mange og uretfærdige og urimelige Afgørelser, som er truffet i Landstinget, har saa langt fra præpareret Bommen til Holdbarhed, men tværtimod som Svamp angrebet denne, saaledes at der kun er en mør og bundraaden Pind tilbage, som de demokratiske Vælgere med Lethed er i Stand til at bryde ned, saafremt det kommende Landstingsvalg vil frembyde samme kompakte Fremmarch af socialdemokratiske Vælgere, som Folketingsvalget i Oktober forrige Aar.

Og det er denne Fremmarch vil skal sikre gennem den forestaaende Agitation. Vi kan ikke alle komme til at afgive Stemme, idet dette forhindres af Valgloven, men det vilde være selvmorderisk for den demokratiske Politik i Fremtiden, hvis alle, der ikke har Valgret, overlod Agitationsarbejdet alene til dem, der kan afgive Stemme. I Agitationen kan vi alle være med og gennem den blive indirekte Vælger derved, at hver eneste af de Vælgere, som maaske uden Paavirkning vilde svigte deres Pligt i det afgørende Øjeblik, bliver rusket op til Bevisthed om, at det gælder mere end deres egen Opfattelse, der paa dette Punkt er fejlagtig og kan blive skæbnesvangert for hele Valgets Udfald, der meget vel kan komme til at afhænge af ganske faa Stemmers Afgivelse paa det rette Parti.

Begynd derfor allerede nu Forberedelsen til den Kamp, der skal føres for Demokratiets endelige og afgørende Sejr gennem Erobring af Flertallet i Landstinget. Søg det fornødne Samarbejde med Partiorganisationerne ud over Landet, saaledes at Agitationens Plan kan blive drøftet i alle Enkeltheder og være fuldt færdig til Udførelse, naar Kampens sidste Face skal indledes og dermed alle Muligheder for et sejrrigt socialdemokratisk Landstingsvalg sikres.

R—dt.

DEN OFFENTLIGE MENING

Til det sidste havde Arbejdsgiverforeningens Formand, Herr Julius Madsen haabet, at den offentlige Mening, der under tidligere Arbejdskonflikter har været imod Arbejdsgiverforeningen, denne Gang skulde vende sig til Fordel for Arbejdsgiverforeningens Modstand imod at give Lønforhøjelse til de lavest lønnede Arbejdere, saaledes at de store Fortjenester, Dividender og Bonus'er alene blev forbeholdt Arbejdsgiverne og Aktieselskabernes Kuponklippere.

Paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling blev den offentlige Mening til en eventyrlig smuk Klædning, i hvilken Arbejdsgivernes Argumenter skulde iklædes og herefter fremvises for alt Folket, som derefter formodedes at ville vende sig fra — som det anførtes af Hr. Julius Madsen — „de af Skæbnen relativt begunstigede" og utilfredse Arbejderes Krav.

Men det blev anderledes. Den smukke Klædning, som Arbejdsgiverforeningens Formand vævede, var kun et Hjernespind og viste, som i H. C. Andersens Eventyr om Kejserens nye Klæder, Argumenterne i al deres Nøgenhed og ganske blottet for fornuftige Resonnementer.

Sjældent er et Standpunkt, som det af Arbejdsgiverforeningen indtaget overfor Arbejdernes beskedne Krav, blevet tilkendegivet overfor Offentligheden paa en mere ublufærdig Maade, og det er derfor intet Under, at den offentlige Mening ganske har vendt sig imod Arbejdsgivernes Lockout, der med et mildt Udtryk er meget upopulær ikke alene blandt Landets Befolkning, men langt ind i Arbejdsgivernes egne Rækker: Adskillige Publikationer i Dagspressen bærer tydelige Vidnesbyrd herom og har foranlediget Herr Julius Madsen til at udslynge en Banbulle gennem Arbejdsgiverforeningens Medlemsblad mod de formastelige, der vover at fremsætte saadanne selvstændige Meninger. Lidt efter lidt er det gaaet op for Arbejdsgiverforeningens Formand, at den offentlige Mening kategorisk har nægtet at iklæde og derved dække det gennem Lockouten tilkendegivne arbejder- og samfundsfjendtlige Standpunkt, og bitter i Sindet herover er han gaaet i Gang med at konstruere en ny Klædning, i hvilken Anledning der daglig væves Vadmel i Dagspressen. Men heller ikke denne Form for Argumentation virker overbevisende paa den offentlige Mening, for Side om Side med Herr Julius Madsens Beklagelser over alle de Vanskeligheder, som Dansk Erhvervsliv har, læses eventyrlige Beretninger om Fremgang indenfor mange Virksomhedsbrancher, en Fremgang der afspejler sig endnu tydeligere i de offentliggjorte Dividender og ekstra Bonusudbetalinger, som netop til Overflod afgiver Basis for Arbejdernes mere end beskedne Lønkrav i indeværende Lønsituation.

Derfor vidner Herr Julius Madsens stadige Indlæg gennem Pressen om en stærkt udviklet Tungnemhed i Retning af Optattelsesevne, og det maa, af Hensyn til Samfundet, Erhvervslivet og Arbejdsforholdene i Almindelighed, oprigtig haabes, at denne Brist maa være et overstaaet Stadie med Forløbet af den indeværende Overenskomstsituation.

Ganske vist skal det erkendes, at der her i Landet findes en Kreds af Arbejdsgivere med berettigede Interesser, men der findes ogsaa en langt større Kreds af Arbejdere, hvis daglige arbejdsmæssige Indsats har gjort det muligt at hævde dansk Erhvervslivs høje Standard, og hvis høje kulturelle Stade har skabt den største Respekt, og denne Arbejderklasse har Krav paa, at der tages Hensyn til berettigede Anmodninger om Fordele, der betinger en Fortsættelse af den kulturelle Udvikling og til beskedne Lønkrav.

Og det bør være Herr Julius Madsen en Lære, at den offentlige Mening aldrig tillader, at smaalige Profithensyn anbringes som en brutal Arbejdsgiverhæl paa den danske Arbejderklasses Nakke. R—dt.

HUSK

PR. 31. MARTS 1936

Vi nærmer os nu den Tid, da Medlemslisten skal revideres, og den vil paa sædvanlig Maade blive udsendt til Afdelingerne sidst i denne Maaned, saaledes at I allerede pr. 31. Marts kan tage fat paa Revisionen, og af Hensyn til, at Arbejdet nu, da vi tæller henved 1200 Afdelinger, er blevet stærkt forøget, fordi det fremdeles skal være færdigt til samme Tid som tidligere, maa vi saa indtrængende, som det er os muligt, anmode Eder alle om at tilrettelægge Arbejdet og straks tage fat paa Listerevisionen, saa snart vi har passeret den 31. Marts, og saa snart Listen er færdigrevideret, at sende den tilbage til Hovedkontoret.

Samtidig erindrer vi samtlige Tillidsmænd og alle vore Medlemmer om Bestemmelsen i Vedtægtens § 32, Stk. 1, hvori det er fastsat, at **ved Regnskabsaarets Udgang pr. 31. Marts er der ingen Restancefrist.** Medlemmer, der ikke har indbetalt Kontingent til Arbejdsløshedskassen senest den 31. Marts, eller, hvis der denne Dag ikke er Adgang til Betaling af Medlemsbidrag, den nærmest efterfølgende Dag, paa hvilken Kassen er aaben for Indbetaling, vil blive slettet og dermed miste alle erhvervede Rettigheder i Kassen, og vil kun paany kunne genoptages som nyt Medlem efter de almindelige gældende Regler for Optagelse.

Afdelingskassererne bedes allerede i god Tid erindre denne Bestemmelse og søge Kontingentet for Marts og foranliggende Maaneder indkasseret. **Til Arbejdsløshedskassens Hovedkontor bedes Kontingentet for Marts Maaned indbetalt snarest muligt og i hvert Fald til senest den 15. April d. A.** Ogsaa her gælder det, at denne Frist maa overholdes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning.

Johannes Nielsen.

Arbejdsgiverpressen og Lock-out'en

Løgn er ogsaa en Videnskab, siger et gammelt Ordsprog.

Digteren Ingemann gav i sin Tid dette følgende Tilføjelse „sagde Fanden, han hørte Forelæsninger i Kiel".

I vore Dage skal man ikke søge Universitetet for at blive indviet i nævnte Videnskab, det kan man herhjemme blive langt grundigere og bedre ved f. Eks. at læse Arbejdsgiverpressen. Det gælder i særlig Grad for den allersidste Tids vedkommende. Det ser ud til, at denne Presse i Anledning af Lockoutsituationen har gjort netop denne Gren af Videnskaben til Genstand for ny og indgaaende Forskning. Lige fra Lockoutens Udbrud har disse Presseorganer, med Hr. Julius Madsens Redegørelser som Kildeskrift, daglig bragt lange Afhandlinger om denne.

Med en Skarpsindighed, der siger Sparto til alt, hvad baade afdøde og nulevende Stormænd indenfor samtlige eksisterende Videnskaber har kunnet præstere, beviser Arbejdsgiverpressen i disse Afhandlinger, hvordan og hvorfor Arbejdsgiverne har erklæret Lockout, hvad Formaalet hermed er. Det er i Sandhed overraskende, hvad Samtiden herigennem faar at vide, rigtig et overbevisende Eksempel paa, hvad vedholdende Træning i denne Videnskab kan føre til. Ifølge disse Blade er det en stor Misforstaaelse, og Udslag af en vankundig, tarvelig, lægmandsagtig Tankegang, at det skulde være Arbejdsgiverne, der er Skyld i Lockouten. Nej, de har skam aldrig ønsket den, naar de alligevel har iværksat den, hvad man mærkværdig nok ikke forsøger at modbevise, saa er det udelukkende Arbejdernes Skyld, de og deres Organisationer har tvunget Arbejdsgiverforeningen til at smide Arbejderne paa Gaden, og naar denne Organisation saaledes har ladet sig tvinge, altsaa meget imod Hr. Julius Madsen og Kollegers Vilje, saa er det naturligvis ikke blot, ja ikke engang i første Række for at sikre Arbejdsgiverne det allernødvendigste til Livets Ophold. Nej, det er først og fremmest af Hensyn til Samfundet, det heles Vel, det er for Landets Skyld, Arbejdsgiverne kender og føler deres Ansvar overfor Fædrelandet, og det er Bevidstheden om dette deres tunge Ansvar, som har været afgørende for dem. Erhvervslivet vilde være blevet ødelagt, og Landet gaa sin Undergang imøde, dersom der var givet Arbejderne den mindste Indrømmelse. En Forhøjelse af de laveste Lønninger, som Arbejderne har krævet, kan efter Arbejdsgiverpressens Filosofi, Landet aldeles ikke taale, to Øre i Timen til næste Aar er alt, hvad det kan tage uden at komme ud i en Katastrofe.

Se, at der udbetales store Udbytter til Aktionærer, høje Direktørlønninger og Tantiémer, det er noget helt andet, det kan Landet godt taale, ja ret beset slet ikke undvære, det er i Samfundets velforstaaede Interesse, og enhver god Samfundsborger og Fædrelandsven bør føle Taknemlighed herover, Aktionærer og Direktører tager det jo med Begærlighed.

Ja, han havde Ret Manden, der hørte paa Forelæsninger i Kiel, Løgn er en Slags Videnskab, eller kan i det mindste fremtræde saa, at det ser saadan ud, men Løgn er og bliver det dog alligevel, dette er ogsaa Tilfældet med Arbejdsgiverpressens Forklaringer om Lockouten, det er endda særdeles grov Løgn.

Det lader sig ikke benægte, at det er Arbejdsgiverne, som har etableret Lockouten, eftersom ingen andre kunde gøre det. Men det lader sig heller ikke gøre med spidsfindig Fortolkningskunst og skrupleløst Forvanskning af Kendsgerninger at tilsløre, hvorfor de har gjort det. At det skulde være for at sætte Gang i Produktionslivet, skabe forøget Virksomhed og dermed formindsket Arbejdsløshed tager sig for en Lægmandsbetragtning ud som Vrøvl, at det rette Middel til at skabe forøget Virksomhed skulde være saavidt muligt at standse al Virksomhed, og at man formindsker Arbejdsløsheden ved at smide de Arbejdere paa Gaden, som ikke er der i Forvejen, er for almindelige Mennesker alt andet end klart. Men rent ud latterligt er Paastanden om Hensynet til Samfundet, Tanken om Landets Ve og Vel og alt det, som skulde have bevæget Arbejdsgiverne til at træffe deres Beslutning, og det er nærmest til at gøre Nar ad Arbejdsgiverne, naar det fremstilles som Arbejdsgiverne selv tror paa noget saadant; det minder om Mussolinis Forsikringer angaaende Krigen i Abessinien. Italien ønsker at civilisere Abessinierne, ergo slaar man dem ihjel. Lockouten koster Landet mange Millioner hver Dag, saalænge den fortsætter, og vil betyde Tab paa Masser af Millioner længe efter, at den er sluttet. Nej, Arbejdsgiverne har saamænd ikke ofret Land og Folk en Tanke i Forbindelse med Lockouten, deres eneste Tanke gjaldt og gælder kun en lille Klike af Storarbejdsgivere og Kapitalister, for deres Skyld er denne Lockout iværksat, for at tilfredsstille deres Magtbrynde har Arbejdsgiverforeningen rettet dette Attentat mod Landets Erhvervsliv, for det er jo Forholdet. Lockouten er vel direkte rettet mod Arbejderne og deres Organisationer, men indirekte rammer den hele Samfundet, den er en Hensynsløshed, en brutal, kynisk Handling ikke alene overfor Arbejderklassen men overfor det store Flertal af Befolkningen, foretaget i en Tid, som i Forvejen er fuld af Vanskeligheder, dette er Sandheden, og denne Sandhed kan Arbejdsgiverpressen ikke omstøde, selv om den er nok saa bevandret i Løgnens Videnskab.

M. O.

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

De ruster til Lands, og de ruster til Vands,
de ruster med Iver i Luften,
de smeder om Jorden en glødende Krans
i sejrrig Strid med Fornuften;
i Nord og i Syd og i Øst og i Vest
de ruster om Kap med hinanden
og samler paa Vaaben og Giftgas og Pest
og giver Traktaterne Fanden.

De ruster, saa Børnene skriger paa Brød,
og Folkene plyndres til Skjorten,
og Talerne lyder i Dag, som de lød
før Nitten-hundred-og-fjorten,
men de, som var Venner, er Fjender i Dag,
der truer med pansrede Næver,
og Fjender fra den Gang gør fælles Sag,
hvis Kapitalismen det kræver.

De ruster og gør videnskabeligt Brug
af alt, hvad der findes i Altet;
de ruster saa længe, til Fattigmands Dug
er ribbet for Sulet og Saltet.
De støber Kanoner ved Dag og ved Nat,
der er ingen Naade i Nøden;
den udslidte Slave skal svare sin Skat
til Krigen, som bringer ham Døden.

Vi ruster! Vi ruster vor Vilje og Trods,
vi ranker os under vor Byrde,
for Flag og for Fraser vil vi ikke slaas,
vi vil ikke dræbe og myrde.
Vi ruster! Vi elsker vort Sprog og vor Jord,
hvor Vaaren og Fremtiden blunder,
men ruster mod Krigen, hvis blodige Spor
er Folkenes dybeste Vunder.

Vi ruster mod Hadets og Ufredens Aand,
som kuer og knægter de ranke,
som trykker det blodige Sværd i vor Haand,
vi ruster vor Broderskabs-Tanke,
saa aldrig vi viger for Uret og Magt,
vi værner Kulturen mod Krudtet
og nægter at bryde den Broderskabspagt,
vi trods alle Grænser har sluttet.

Vi ruster til Modstand mod Krig og mod Drab,
paa Fred vil vor Fremtid vi bygge,
vi nægter at styrte i Galskabens Gab
vort Land og vort Liv og vor Lykke.
Vi ruster mod Rustning paa Land og paa Sø,
saadan har vor Vilje vi tolket,
at skal vi bevæbnede kæmpe og dø,
saa kæmper og dør vi for Folket!

Aage Hermann.

FOR LÆNGE VED RATTET

En Udredning vedrørende Træthedsgradens Indflydelse paa Trafikulykker.

Fornylig publiceredes følgende i amerikanske Blade:

»En Undersøgelse, som er foretaget af Bureau of Safety of the Interstate Commerce Commission, i Anledning af en nogen Tid siden indtruffet Lastbilulykke gav følgende karakteristiske Resultat:

Lastbilens Fører havde undladt at staa af for at forvisse sig om, at Passagen ved en Jernbaneoverskæring var klar. Videre viste det sig, at Føreren havde siddet ved Rattet ca. 600 Mil (960 km) i Løbet af knapt to Døgn, at han havde sovet to Nætter i Lastbilen, samt at Nattesøvnen den sidste Nat havde været meget kort.

Bureauet rapporterede, at man kunde betvivle, om Mænd, som arbejdede under saadanne Forhold, psysisk og fysisk befandt sig i en saadant Tilstand, at de kunde føre deres Vogne paa betryggende Maade under de nuværende Trafikforhold. Man drog følgende Slutninger:

1. Tilfredsstillende Love bør vedtages af kompetente Myndigheder og søge at faa Bestemmelser og Regler i Stand vedrørende Forsigtighedslove, som skulde iagttages af Chaufførør ved Passering af aabne Jernbaneoverskæringer.

2. Tilfredsstillende Love bør godkendes og tilpasses af Motortransportselskabet samt af vedkommende Myndigheder for at søge at forhindre Førere af Motorvogne i at arbejde for længe, samt at ordentlige Forhold for Hvile er til Stede efter tilendebragt Arbejdsdag«.

Denne Notits viser, hvor nødvendigt en Undersøgelse af Træthedens Indflydelse paa Trafikulykker er, en Undersøgelse, som foretoges af det nationale Sikkerhedsraad i Chicago 1934,og som offentliggjordes 1935. Materialet indsamledes dels paa sædvanlig Maade ved Udsendelse af Spørgeskemaer til Myndighederne i alle Staterne, samt dels paa den mere praktiske Maade, at man foretog Ture paa Lastbiler og Busser og derved saa Arbejdsforholdene. Resultatet foreligger paa en meget overskuelig Maade i en lille Bog paa 48 Sider. Vi maa nøjes med at gengive Slutsatserne.

A. Sammendragning af Slutsatserne.

1. Mange Automobilulykker indtræffer, fordi Førerne sover eller er saa trætte, at de ikke kan føre Vognen paa betryggende Maade. Disse Ulykkestilfælde faar meget ofte dødelig Udgang (specielt for Føreren), og foraarsager baade større kropslige og materielle Skader, end Tilfældet er med Automobilulykker i Almindelighed.

2. Ulykkestilfælde beroende paa, at Chaufføren er »udkørt« eller er »sovet ind«, indtræffer oftere paa Lastbiler end paa private Passagervogne.

3. Træthed foraarsages ofte eller kompliceres af andre Faktorer, saasom f. Eks. Alkohol og Kolmonoxid.

4. Kørsel af Motorvogne i lang Tid i Træk er meget almindelig i De forenede Stater. Af lige saa stor Vægt er imidlertid, at Turene startes efter lange Perioder af Søvnløshed (paa Grund af Arbejde eller Ventetid), thi herigennem opstaar Risiko for Træthed.

5. Naar 42 Stater og Distriktet Columbia har Love eller Bestemmelser vedrørende Begrænsning af Arbejdstiden for visse Klasser af Motorvognsførere, forekommer det blot faa Steder, at der gøres noget for at efterleve Efterbestemmelserne og i en Del Stater gøres ingenting i den Retning.

6. Overtrædelse af disse Bestemmelser er mest almindelige og alvorligst, hvor det gælder Trafiken over lange Strækninger og blandt Speditører og saa i Særdeleshed blandt selvejende Kørere. Ligesaavel er alvorlige Overtrædelser ej heller sandsynligere med andre Trafiklag og ej heller med Omnibustrafiken.

7. Med Hensyn til Sikkerhedslovgivningen er den sammenlagte Arbejdstid, inclusiv Lastning, Losning og Ventetid — og ikke blot Tiden ved Rattet — vigtige Faktorer.

8. Farlig lang Arbejdstid for Chaufførør kan undgaas gennem omsorgsfuld Organisering og Placering, inclusive Forberedelser for den arbejdsfyldte Sæson, god Vedligeholdelse af Vognen, Opstilling af saadanne Tidstabeller, som medfører Ombytning af Chaufførør paa lange Strækninger, samt Arrangering af Lastning og Losning paa en saadan Maade, at unødige Ventetider for Førerne ej forekommer.

9. De fleste velorganiserede Automobiltrafikforeninger og i Særdeleshed de, som er interesseret i en Formindskelse af Antallet af Ulykkestilfælde, samt mange af de selvstændige Lastbilførere har allerede frivilligt indført gode Sikkerhedsforanstaltninger, og den anden Følge, som en Lov kommer til at faa for dem, er, at Konkurrencen formindskes, ligesom de Ulykkestilfælde, som nu foraarsages af Førere, som arbejder under farlige Forhold.

B. Almindelige Bestemmelser.

1. Træthedselementet bør gives en vigtigere Plads i Ulykkestilfælderapporterne og ved de Love Forsikringsselskaberne, Staterne og Myndighederne giver. Foruden eller i Stedet for de sædvanlige Spørgsmaal vedrørende Føreren, bør man indføre Paragraffer vedrørende Træthed og Indslumring ligesom Antallet af Arbejdstimer, som Chaufføren har haft inden Ulykkestilfældet indtræffer, samt hvor meget Søvn han har nydt de sidste 24 Timer.

2. En videnskabelig Undersøgelse er særdeles nødvendig for en Udredning af, hvilken Rolle lang uafbrudt Kørsel, lang Vaagen og diverse mekaniske Anordninger ved Vognen spiller med Hensyn til Træthedsgraden, samt Værdien af enkelte Perioder af Hvile. Denne Undersøgelse bør om muligt ogsaa udvise hvilken Indvirkning Træthedsgraden har paa de enkelte Individer, og hvorledes det forholder sig med Risikoen.

3. Automobilselskaberne og Lastbilejerne bør frivilligt ordne Arbejdstiden paa en saadan Maade, at alt for lang Arbejdstid undgaas for Førerne samt formind-

sker Antallet af Ulykkestilfælde og Omkostninger herfor i den Grad Ulykkestilfælde de maatte henføres til nævnte Aarsager. Førere af private Motorvogne bør ogsaa overbevises om Risikoen ved at føre Motorvogn, naar man er træt eller søvnig.

4. Hver Stat maa begrænse Arbejdstiden for Motorvognsfører med Undtagelse af private Passagervogne. Denne Begrænsning bør omfatte den sammenlagte Arbejdstid ligesom Ventetiden og ikke udelukkende Tid, som tilbringes ved Rattet. Ligeledes bør der i Lovene optages Bestemmelser om Hvilens Omfang, og hvor den skal gives samt Antal Afbrydelser i Arbejdstiden.

5. Overenskomster maa ogsaa træffes mellem Staterne vedrørende hvad der skal anses som Tjeneste- og som Hviletid, samt de Forhold under hvilken denne skal gives.

6. Hver Stat bør omhyggelig udarbejde og indføre et System for Kontrol af Overholdelsen af Bestemmelserne vedrørende Chaufførernes Arbejdstid. Det er af særlig Betydning, at Overtrædelse af Lovene paatales og straffes om saadanne konstateres ved Ulykkestilfælde.

7. Motorvognsførerne bør paalægges at føre en Rapportbog paa alle Ture, saa at Selskabet kan vide under hvilke Forhold Førerne udfører deres Arbejde. Indførelsen af disse Rapporter for visse Typer maa anses som et Middel til at kontrollere Overholdelse af de Bestemmelser Lovene giver vedrørende Begrænsningen af Arbejdstiden.

TIL MEDLEMMERNE I DE SUKKERROEDYRKENDE EGNE

Som tidligere meddelt har Forbundet opsagt Overenskomsterne med Sukkerroedyrkerforeningerne, ogsaa for Nykøbing Sukkerfabriks Vedkommende. Samtidig har Forbundet begæret Forhandlinger med Sukkerroedyrkerforeningerne om en almindelig Landbrugsoverenskomst; idet man ikke finder det rimeligt, at vi ved en Overenskomst om Sukkerroearbejdet alene, sikrer Sukkerroedyrkerne Pasning af deres Roer til overenskomstmæssig Pris, uden Hensyn til hvorledes de betaler for deres øvrige Arbejde. Sukkerroedyrkerforeningerne har imidlertid meddelt Forbundet, at de efter at have drøftet Sagen, ikke kan tage en saadan Forhandling med Forbundet, da det ligger udenfor deres Kompetence.

Hertil har vi svaret, at dette Standpunkt sikkert vilde vise sig at være uholdbart, og ialt Fald var den derved opstaaede Situation uholdbar. Forbundet vilde have Orden i Arbejdsvilkaarene, det kan derfor ikke fortsætte med at slutte Sukkerroeoverenskomst med Arbejdsgivere, vi ikke har Overenskomst med for det almindelige Landbrugsarbejde. Vi maatte derfor tage ethvert Forbehold overfor Pasning og Behandling af saadanne Dyrkeres Roer.

Denne Situation tygger Dyrkerforeningerne nu paa, og saa vidt det kan ses af Dagspressen, har den været stærkt diskuteret paa en Del i den senere Tid afholdte Dyrkermøder, herunder er ogsaa nævnt, at man overvejede at danne Arbejdsgiverforeninger til at slutte Overenskomsterne med os. Dette maa Sukkerroedyrkerne imidlertid selv om. For os er det afgørende, at vi faar tilvejebragt ordnede Arbejdsvilkaar i Landbruget paa Basis af rimelige Lønvilkaar, og hertil hører Overenskomster og Organisationer at slutte disse med, og saa maa vi naturligvis henholde os til de Organisationer, som forefindes.

For at svække den stærke Stilling, Forbundet har i denne Situation, søger en Del Dyrkere nu ved Kontrakt at binde vore Medlemmer til at passe bestemte Roearealer for dem i Sommer, i Tillid til at de dermed har sikret sig Pasning af deres Roer uden at forpligte sig overenskomstlig for det øvrige Arbejde.

Det siger sig selv, at vore Medlemmer hverken maa eller kan indlade sig paa sligt. Overenskomsterne med Sukkerroedyrkerforeningerne er opsagt til Udløb 1. Maj paa Kravet om at faa en alt andet Landbrugsarbejde omfattende Overenskomst med de paagældende Arbejdsgivere, og saa kan vore Medlemmer naturligvis ikke forpligte sig til at passe Sukkerroer for disse Dyrkere, saalænge dette Forhold ikke er i Orden, det vil nemlig være at falde Forbundet og dets Politik i Ryggen.

Det meddeles derfor, at vore Medlemmer ikke maa forpligte sig til Pasning af Sukkerroer i Sommer hos andre Dyrkere end dem, som vi har Overenskomst med om andet Landbrugsarbejde ogsaa. De Sukkerroedyrkere, som ønsker allerede nu at sikre sig Arbejdskraft til Roernes Pasning, maa have Besked paa, at de først maa have underskrevet en almindelig Landbrugsoverenskomst med Forbundet, enten direkte eller gennem deres Organisation. Dette Krav maa vore Medlemmer ufravigelig stille og fastholde. Dermed bidrager de ogsaa til at sikre sig selv rimelige Arbejdsvilkaar for det øvrige Landbrugsarbejde.

Overfor de Arbejdsgivere, vi har Overenskomst med, og som ikke er opsagt til Udløb 1. Maj, kan vore Medlemmer naturligvis frit paatage sig Sukkerroearbejde som hidtil, disse Arbejdsgivere har Krav paa at faa deres Roer passet og behandlede til Efteraaret, og dem har Forbundet ejheller noget udestaaende med.

Disse Arbejdsgivere, som vi saaledes har Overenskomst med om alt Landbrugsarbejde, er først og fremmest samtlige Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen for Land og Skovbrug i Maribo Amt og dernæst de øvrige Arbejdsgivere, med hvem vi paa Basis af Landbrugsoverenskomsten i Maribo Amt har afsluttet direkte Overenskomst. Hvem disse Arbejdsgivere er, ved vore Medlemmer meget vel, og er man i Tvivl, kan man derom faa Oplysning hos Afdelingsformanden.

Oscar Levinsen.

TRAKTORFØRERKURSUS PAA TEKNOLOGISK INSTITUT

I Tidsrummet fra 17. til 29. Februar har der været afholdt Traktorførerkursus paa Teknologisk Institut i hvilket 30 arbejdsløse Medlemmer af vort Forbund, fordelt paa forskellige Afdelinger, deltog. Desværre var man ikke i Stand til at efterkomme samtlige Anmodninger om Optagelse, idet disse omfattede ialt 150 Ansøgninger.

Kursuset var tilrettelagt og arrangeret af Teknologisk Institut og Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Forening, og Midlerne til Dækning af de med Kursuset forbundne Udgifter var tilvejebragt, dels ved Tilskud fra Arbejdsløshedsfonden i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 30, 2. Stk. med ⅔ af Udgifterne, og dels ved Tilskud fra Dansk Arbejdsmands Forbund, der betalte ⅓, der ellers burde udredes af de Kommuner i hvilke Kursusdeltagerne havde Hjemsted.

Deltagere i Traktorførerkursuset.

Kursuset har, som det fremgaar af ovenstaaende, varet 14 Dage, og har omfattet Undervisning i Kendskab til forskellige Motorer, som der foreligger Mulighed for, at de paagældende Elever vil komme til at beskæftige sig med og tillige Lokomobiler og Selvbindere, og der har ikke alene været taget Hensyn til de almindelige forekommende Arbejder ved Pasning af Motorer, som for Eksempel Smøring, Startning og sædvanligt Eftersyn, der er tillige foretaget Adskildning og Samling af de forskellige Dele, hvoraf Motorerne bestaar, saaledes at Eleverne under kyndig Vejledning fra Kursusledernes Side har faaet Lejlighed til selv at anbringe Delene paa de rette Steder, og paa denne Maade har erhvervet sig Kendskab til Motorens Opbygning. I samme Forbindelse kan det ligeledes anføres, at der af Kursuslederne blev konstrueret forskellige Fejl i Motorerne, som det blev overladt Eleverne at finde og rette. Dette sidste har formentlig ikke været det mindst interessante for Eleverne, der herigennem har erhvervet sig en Rutine, som vil komme dem til gode i det daglige Arbejde, hvor det ikke alene gælder om at kunde betjene en Motor, der arbejder tilfredsstillende, og som ikke volder Vanskeligheder, men er af langt større Vigtighed at kunne konstatere og rette saadanne mindre Fejl, som hyppigt kan forekomme, og som kan virke irriterende paa den, der ikke er i Stand til at konstatere, hvori Fejlen bestaar paa Grund af manglende Kendskab til Mekanismen.

Ved Afslutningen samledes Elever og Kursusets Faglærer, samt Kursusets Leder, Herr Docent Balle, og Arbejdsløshedskassens Næstformand, H. P. Jensen, om smukt pyntede Kaffeborde i en af Instituttets Foredragssale, hvor Docent Balle paa samtlige Faglærerers og egne Vegne udtalte en Tak for det gode Samarbejde og den Interesse, som Eleverne havde udvist i de 14 Dages Samvær. Han karakteriserede disse som et Elitehold, der sikkert ude i det praktiske Liv vilde faa baade Gavn og Glæde af Deltagelsen i Kursuset. Docenten uddelte derefter Instituttets Diplom til samtlige Deltagere og endvidere en Præmie bestaaende af en Kasse Cigarer til Knabstrup Afdelings Medlem, Th. Larsen, der havde vist særlig Evne til at finde ud af de før omtalte konstruerede Fejl.

Flere af Eleverne havde ligeledes Ordet for at takke saavel Faglærerne som Instituttet, der havde vist baade Taalmodighed og Velvilje overfor de mange Spørgsmaal, som blev stillet under Undervisningen. Ogsaa overfor Arbejdsløshedskassen gav Eleverne Udtryk for deres Taknemmelighed i Forbindelse med Kursusets Iværksættelse.

Arbejdsløshedskassens Nætformand, H. P. Jensen, udtalte sin Glæde over Docent Balles Udtalelser angaaende Elevernes store Interesse under Kursuset og knyttede hertil Ønsket om, at det udvidede Kendskab de derigennem havde tilegnet sig maatte skaffe dem lettere Adgang til Beskæftigelse i Fremtiden.

Under Kursuset aflagde vi et Besøg paa Instituttet og havde Lejlighed til ved Selvsyn at konstatere den omfattende Interesse som Kursusdeltagerne lagde for Dagen, og det maa i Virkeligheden i høj Grad beklages, at kun et saa lille Antal af Anmodninger, som Tilfældet her har vist, kunne imødekommes. Det bør derfor med kommende Aar for Øje undersøges, om der

ikke kan findes en Mulighed for Afholdelse af flere Kursus enten samtidigt eller efterfølgende hinanden.

Men det er iøvrigt ikke det eneste Spørgsmaal i denne Forbindelse, idet det omtalte Kursus kun kunde iværksættes ved Velvilje fra vort Forbunds Side, der beredvilligt og for ikke at skuffe Kursusdeltagerne paatog sig de Udgifter, som det i Henhold til Arbejdsløshedsloven med Rette paahviler Kommunerne at afholde.

Derfor bør eventuelle kommende Kursus forberedes i saa god Tid, at der bliver Lejlighed til at spørge Kommunerne, om de er villige til at yde den angivne ⅓ som deres Andel.

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Skallerup	(Entrepr. Vestenbæk)
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Alling-Tulstrup	(Skanderborg Amt)
Laven	—
Ousted-Taaning	—
Skanderborg	—
Stilling	—
Skorup-Tvilum Voel	—
Østbirk	—
Stenvad	(Nielsen, »Ellegaard«)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Ordrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgravintreprenør Thielsen)
Tamdrup	(Tamdrup Kommune)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Hirtshals	(Horne-Asdal Kommune)
Horne-Asdal	
Frederikssund	(Slangerup Bys Kommune)
Grædstrup	(Grædstrup Kommune)
Ø. V. Hassing	(Øster-Vester Hassing Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr., Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)
Davinde	(Davinde Rolfsted Kommune)
	(Grusgravene Svanninge, Espe og Villinge, Faaborg)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Poulsker	(Snedkermester A. Møller)
Mellerup	(Vognm. Anders Olsen) Konfl. afsl. (Marslet-Birkende Kommune)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarb. i Gl. Roskilde Amt)
Ulsted	(Ulsted Kommune)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Fredensborg Nivaa	(Asminderød-Grønholt Sogneraad)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Fuglse-Holeby	(De danske Sukkerfabrikers Renseri)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Aalborg A.	(Engholm)
— Omegn	—
Nørre Sundby A.	—
Tylstrup	—
Vodskov	—
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Rønde	(Kalø Gods)
Vrinners	—
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Frederikssund	(Jørlunde Kommune)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Rønde	(Kalø Gods pr. Rønde)
Tillitze Afdeling	(Landinspektør Stoltze-Møller, Nakskov)
Braband, Aarhus A, Aarhus J. B., Aarhus H.	(Vognmændene Ejner Jørgensen, L. V. Thomsen og Simon Thomsen, Aarhus)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Dorf-Ørsø	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)

HUSK

AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men denne lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

OVER

over Konflikter, til hvilke Forbundet i 1935 har udbetalt Understøttelse, jvfr. de kvitterede Art og Varighed, den udbetalte Under-

Afdeling	Arbejdsgiver	Konfliktens Aarsag	Udbet. af Underst. begyndt	Udbet. af Underst. afsluttet
			1935	
Hadsund	Viktor Larsen	Lønkrav	31/12	
Helsinge	Vejby-Tibirke Kommune	Blokade	24/7	6/8
Hillerød Ungdomsafdeling	P. Nordsten	Krav om Overenskomst	5/2	5/9
Hirtshals	Horne-Asdal Kommune	Lønkrav	15/5	
Horne-Asdal L.			15/5	
Hjørring	Entrpr. Westenbæk, Hjørring	Lønkrav	1934	
Skallerup L.			1934	3/9
Tolne			1934	12/3
Hornslet-Rodskov L,	Grusgravejer J. Lading	Lønkrav	24/7	
Horsens A.	Gummifabriken »Jylland«	Krav om Overenskomst	21/2	27/2
— Ungdomsafdeling			14/2	27/2
Hou	Gasmer Hallin Kommune	Krav om Overenskomst	25/7	14/8
Humble L.	Gaardene »Frederiksberg« og »Hjortholm«	Lønkrav	11/10	15/10
Lindelse L.			9/10	22/10
Tryggelev-FodsletteL.			31/7	22/10
Hørby L.	Kommunen	Lønkrav	17/1	5/6
Ikast	Murerm. N.P. Nielsen, Vildbjerg	Blokade	27/2	5/3
Jægerspris	Jægerspris Hovedgaard og »Christiansminde«	Lønkrav	14/8	27/11
Klarup-Ramdrup	Entrpr. Lars Larsen, Romdrup	Krav om Overenskomst	12/6	
—	Klarup-Romdrup Kommune	Blokade	22/8	18/12
Klemensker	Krashave Tærskeværk	Blokade	1934	8/1
Knabstrup	Torbenfeldt Avlsgaard	Blokade	24/7	12/11
Skamstrup L.			24/7	12/11
Kolindsund	Forp. Nielsen, »Ellegaard«	Lønkrav	1934	6/8
Stenvad			1934	1/10
Lager- og Pakhusarb.	Henriksen & Blom	Lønkrav	17/7	30/7
Lundtofte	Entrpr. Thomsen, Aabenraa	Lønkrav	8/6	15/6
Lynge-Broby	Lynge-Eskildstrup Skærvefabrik	Lønkrav	3/7	
Maarum	Græsted-Maarum Komm.	Blokade	1934	1/4
Magleby Møen	Klintholm Gods	Lønkrav	24/7	
Mellerup L.	Vognm. A. Olsen	Lønkrav	13/3	31/7
Odense A.	Sanderum Kommune	Blokade	3/4	16/4
Præstø	Brøndborer Antonsen	Lønkrav	9/10	22/10
Randers A.	Mejeriernes mek. Kedelrensningsforretning	Blokade	24/7	5/8
Ravnkilde L	Ravnkilde Kommune	Lønkrav	1934	6/8
Rask Mølle	Hvirring-Hornborg Komm.	Lønkrav	1934	
Horsens A.			3/4	
Refsvindinge	Grusgravejer Jørgen Pedersen	Blokade	22/5	1/10
Roskilde	Chaufførstrejke	Lønkrav	2/1	5/2
—	Lillebilvognmænd	Lønkrav	22/5	28/5
Rudkøbing m. fl. (Lindelse, Longelse, Skrøbelev)	»Faarevejle«	Lønkrav	14/8	19/11
Rønde	Kalø Gods	Lønkrav	16/8	
Vrinners			16/8	
Salling	Oudrup Andelsplantage	Lønkrav	30/1	14/9
—	Aggersund Kridtværk	Lønkrav	25/5	1/6
Sig-Thorstrup	Bygm. Andr. Pedersen, Sig	Lønkrav	18/9	
Skagen	Fiskemelsfabrikken	Lønkrav	6/3	6/12
Skibsted L.	Skibsted-Lyngby Kommune	Lønkrav	30/10	31/12
Skærbæk	Kommunen	Lønkrav	1/5	10/5
Slangerup	Lystrup-Uvelse Komm.	Lønkrav	19/6	16/7
Solbjerg Østjyll. L.	Fredenslund-Ravnborg Sønderskove	Lønkrav	6/2	26/2
—	Ny og Gl. Viffertsholm	Lønkrav	1/5	

SIGT

Strejkelister — det Antal Mand Konflikterne omfattede, Børneantallet, Konflikternes Aarsag, støttelses Størrelse, samt Resultatet.

Ordinær Udbetaling				Ekstraord. Udbetaling			Tilsammen			Aflslutningsresultat
Mand	Børn	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	
4	4	4	15.10				4	4	15.10	Fortsættes
1	1	12	46.80				1	12	46.80	Vundet
				22	1239	1200.00	22	1239	1200.00	Tabt
3	8	164	786.10	4	146	534.60				
6	11	760	3245.75				13	1070	4566.45	Fortsættes
1	3	312	1342.40							
1	2	209	950.95				3	579	2510.85	Fortsættes
1	0	58	217.50							
2	7	259	1334.05				2	259	1334.05	Fortsættes
				28	49	161.50	68	184	364.00	Hævet uden Resultat
				40	135	202.50				
				30	279	779.50	30	279	779.50	Tabt
3	3	12	47.80							
1	0	7	24.50				6	66	250.40	Overenskomst oprettet
2	2	47	178.10							
				6	424	433.00	6	424	433.00	Fortsættes
4	5	20	82.50				4	20	82.50	Vundet
23	9	974	2734.30				23	974	2734.30	Vundet
1	0	170	595.00				1	170	595.00	Fortsættes
				4	113	308.90	4	113	308.90	Fortsættes
1	3	12	59.40				1	12	59.40	Hævet uden Resultat
2	9	153	848.95							
9	11	395	1525.00				11	548	2373.95	Vundet
5	7	639	2522.30							
1	0	228	865.00				6	867	3387.30	Fortsættes
2	1	18	66.60				2	18	66.60	Vundet
1	1	7	29.05				1	7	29.05	Vundet
6	14	488	1944.40				6	488	1944.40	Fortsættes
2	6	166	806.95				2	166	806.95	Vundet
20	33	1611	6347.35				20	1611	6347.35	Fortsættes
5	10	437	1975.85				5	437	1975.85	Vundet
11	16	76	297.50				11	76	297.50	Vundet
1	1	3	12.45				1	3	12.45	Vundet
3	8	24	115.60				3	24	115.60	Vundet
1	0	178	371.00				1	178	371.00	Vundet
18	48	4892	23099.65	15	2429	5996.50				
1	1	231	958.65				34	7552	30054.80	Fortsættes
6	6	434	1738 60				6	434	1738.60	Vundet
4	3	112	432.60				4	112	432.60	Overenskomst oprettet
2	0	10	36.25				2	10	36.25	Overenskomst oprettet
18	18	1157	4652.35				18	1157	4652.35	Hævet uden Resultat
14	23	1351	5522.95							
5	3	503	2013.85				19	1854	7536.80	Fortsættes
8	21	880	4102.00				8	880	4102.00	Fortsættes
12	25	84	371.00				12	84	371.00	Tabt
1	0	61	228.75				1	61	228.75	Fortsættes
1	0	178	623.00				1	178	623.00	Fortsættes
1	1	52	202.80				1	52	202.80	Delvis vundet
				5	32	90.00	5	32	90.00	Tabt
2	4	51	183.45				2	51	183.45	Overenskomst oprettet
4	2	48	160.90				4	48	160.90	Vundet
(1) 12	30	2234	9313.60	(+ 1 Kvinde)			13	2234	9313.60	Fortsættes

Afdeling	Arbejdsgiver	Konfliktens Aarsag	Udbet. af Underst. begyndt	Udbet. af Underst. afsluttet
			1935	
Sommersted	Murerm. List	Lønkrav	1/5	23/7
—	Murerm. Christiansen & Søn	Lønkrav	19/6	16/7
Storvorde-Sejlflod	Cementstøber P. Pedersen	Lønkrav	1934	
Strib-Vejlby	Grusgravejer Byskov Ovesen	Lønkrav	1934	12/3
Støberiarb. Kbhvn.	Hans Madsen, Ryesg 95	Afskedigelse	1934	23/1
—	P. Willumsen, Borups Alle 136	Krav om Overenskomst	10/1	23/1
Støberiarb., Kbhvn.	Brd. Henze, Bragesgade	Sympati	24/8	30/8
Ungdomsafd.			24/8	30/8
Støvring	Buderup-Gravlev Komm.	Arbejdsvægring	2/5	22/5
Suldrup L.	Hjedsbæk Savværk	Lønkrav	29/10	10/12
Sdr. Draaby Flade	H. Klitgaard Lund	Lønkrav	13/2	26/2
Tamdrup	Tamdrup Kommune	Lønkrav	1/5	
Tarm	Tarm-, Sæbe- og Kødmelsfabrik	Lønkrav	6/3	
Thise L.	Propr. H. Bechs Grusgrav	Lønkrav	14/8	17/12
Thisted (Nørhaa)	Legind Kalkværk	Lønkrav	1934	30/7
Tornby	Tornby-Hirtshalsvejen	Lønkrav	1934	29/5
Trælagerarb., Kbhvn.	Brun & Co.s Stolefabrik	Krav om Overenskomst	16/11	22/11
Try	Brøndborer P. Christensen	Blokade	22/5	19/11
Try	Dræningsmester Kjeldsen, Grindsted	Blokade	20/11	
Vodskov			19/9	
Tullebølle	Murerm. R. Hansen »Biskopstorp«	Blokade	5/6	23/7
—			14/8	26/11
Tølløse	Tølløse og Soderup Komm.	Lønkrav	1934	1/10
Ulbølle	Kommunen	Blokade	29/5	27/8
Vejby-Tibirke	Kommunen	Blokade	17/7	13/8
Vojens	Murermestrene	Lønkrav	25/9	
Vraa	Murerm. Engelund	Lønkrav	26/12 1934	14/5
Vrejlev-Hæstrup	Murerm. Jordansen, Vraa	Lønkrav	1934	3/4
Ødsted L.	Kommunen	Lønkrav	14/3	19/11
Ørum-Ramten L.	Skovrider Gøtsche, Ørbæk	Lønkrav	11/2	21/5
Øsby L.	Kommunen	Lønkrav	1934	12/3
Øster Lindet	H. P. Hansens Grusgrav	Lønkrav	7/9	

BETALING
FOR DELTAGELSE I SNEKASTNING

Det pludselige og delvis uventede voldsomme Snefald, der i Slutningen af Februar Maaned forvandlede omtrent hele Landet til en arkisk Snemark, og den hylende Blæst, der piskede Fygningen sammen i Bunker og gjorde Veje og Banelinier ufarbare medførte samtidigt, at Snekastningsspørgsmaalet blev aktuelt.

I Købstæderne er vel de fleste Steder den almindelige Snekastningspligt afløst og en Ordning truffet, saaledes, at de mere sammenbyggede Dele af Byen renses for Sne ved Grundejernes egen Foranstaltning og paa deres Regning, medens Veje, ved hvilke Bebyggelsen er mere spredt, ryddeliggøres ved Kommunens Foranstaltning og paa dennes Bekostning.

Ved Statsbanerne og ved andre større Privatbaner sker Snerydningen dels ved Banernes eget Mandskab og dels ved Antagelse af Ekstramandskab. I begge Tilfælde betales naturligvis tarifmæssig Betaling i Henhold til bestaaende Overenskomster.

Noget anderledes stiller Sagen sig, naar Talen er om Snekastning paa Landet i Sognekommunerne. Her gælder stadig den gamle Ordning om Snekastningspligt i Henhold til Lov Nr. 96 af 22. April 1904 om Snekastning.

I nævnte Lov (§ 3) fastsættes det, at i Sognekommunerne bliver Snekastningen at udføre ved Naturelarbejde, for hvilket der angives nærmere Regler. Ved Naturelarbejde forstaas, at enten maa den snekastningspligtige selv udføre Arbejdet, efter Tilsigelse, eller ogsaa maa Vedkommende stille en eller flere Mand til Disposition for Sogneraadet, der fordeler Arbejdet ved de saakaldte Snefogeder.

Sogneraadet træffer Bestemmelse om, hvorvidt Kommunen skal udgøre en eller flere Arbejdskredse, (§ 4) og paa hvilke Vejstrækninger og Gangstier hver Kreds skal forrette Snekastning. Fortegnelse over Fordelingen skal fremlægges til offentlig Eftersyn i 8 Dage og Bekendtgørelse herom skal udstedes. Denne Bekendtgørelse skal tillige indeholde Meddelelse om, at de, der finder Anledning til at besvære sig over den trufne Ordning kan indgive Klage indenfor et Tidsrum af andre 8 Dage.

I Lovens § 5 bestemmes det, at Snekastningsbyrderne skal fordeles paa Ejerne eller Brugerne af de i Sognekommunen liggende faste Ejendomme enten i

Ordinær Udbetaling				Ekstraord. Udbetaling			Tilsammen			Afslutningsresultat
Mand	Børn	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	Mand	Dage	Kr.	
3	5	104	374.85				3	104	374.85	Fortsættes
1	2	18	68.40				1	18	68.40	Fortsættes
7	15	1747	7662.85				7	1747	7662.85	Fortsættes
6	11	390	1695.25				6	390	1695.25	Vundet
8	5	168	552.00				8	168	552.00	Vundet
4	3	42	135.60				4	42	135.60	Vundet
33	36	198	821.40				} 83	498	1021.40	Delvis vundet
50		300	200.00							
				1	32	64.00	1	32	64.00	Tabt
2	6	68	327.25				2	68	327.25	Vundet
4	5	40	167.50				4	40	167.50	Vundet
19	46	3493	16073.25				19	3493	16073.25	Fortsættes
4	8	647	2801 20				4	647	2801.20	Fortsættes
4	16	341	1797.95	1	40	120.00	5	381	1917.95	Hævet uden Resultat
11	24	1574	6696.60				11	1574	6696 60	Vundet
				22	2044	6042.00	22	2044	6042.00	Fortsættes
2	0	12	36.00				2	12	36.00	Vundet
2	6	203	735.30				6	203	735.30	Tabt
2	6	36	212.40				} 12	874	4103.50	Fortsættes
10	28	838	3891.10							
4	5	93	370.40				4	93	370.40	Vundet
3	6	190	882.90				3	190	882.90	Hævet uden Resultat
35	62	5508	24348 25	49	7998	5807.50	84	13506	30155.75	Overenskomst oprettet
8	4	244	834.80				8	244	834.80	Vundet
11	14	129	509.00				11	129	509.00	Vundet
2	1	163	623.55				2	163	623.55	Fortsættes
1	4	116	620.60				1	116	620.60	Vundet
2	0	150	546.00				2	150	546.00	Vundet
5	6	824	3269.90				5	824	3269.90	Vundet
6	5	363	1259.60				6	363	1259.60	Vundet
10	11	595	2333.70				10	595	2333.70	Hævet uden Resultat
5	13	372	1706.05				5	372	1706.05	Fortsættes
1050	1651	73445	317.228 54	281	15903	24.358.90	1331	89348	341.987.44	

Forhold til den Værdi, hvortil disse er ansatte til Betaling af Ejendomsskyld til Kommunen (Skyldværdi), eller til de paagældendes Folkehold. Ved Paaligning af Snekastningsydelsen stilles 6000 Kroners Skyldværdi lige med 1 Mands Folkehold.

Hvorvidt ogsaa Lejere kan anses for Snekastningspligtige fremgaar ikke med tilstrækkelig Tydelighed af Loven og heller ikke Overvejsinspektoratet er i Stand til at give fyldestgørende Svar herpaa.

Derimod indeholder Loven (§ 7) Bestemmelse om, at Ejere eller Brugere af en i Kommunen beliggende Skovstrækning, efter forudgaaende Tilmelding til Sogneraadet, kan forlange sig fritaget for at udføre Snekastningspligten in natura mod at erlægge en af Amtsraadet for et Tidsrum af 3 Aar for hver Kommune overensstemmende med Egnens gangbare Pris for Daglejerarbejde fastsat Betaling for hver Mand, han efter Tilsigelse skulde have stillet.

Den samme Ret til at afgøre Snekastningspligten med Penge kan ogsaa opnaas af andre Ejere eller Brugere, og det er egentlig denne Bestemmelse, der er af Interesse for vort Forbunds Medlemmer, idet det sædvanligvis er disse, som antages af Sogneraadet til at udføre det omtalte Arbejde, og som fejlagtig aflønnes med det af Amtsraadene fastsatte Beløb pr. Dag, der som Regel i alle Tilfælde ligger betydeligt under det, vi forstaar ved tarifmæssig Betaling.

Loven i sig selv er paa dette, som paa andre Omraader, uklar, hvilket formentlig har givet Anledning til, at der forberedes en Revision af denne. Men det er dog lykkedes at faa en ministeriel Udtalelse for, at Sogneraadene er uberettiget til at aflønne Snekasterne med det af Amterne fastsatte Beløb, der alene maa anses som en Ydelse, der fritager de enkelte Ejere eller Brugere for at fyldestgøre deres Snekastningspligt.

Den omtalte ministerielle Udtalelse er fremkommen paa Grundlag af en Landarbejderforbundet i 1925 til daværende Indenrigsminister Hauge stillet Forespørgsel, og er saalydende:

»I Skrivelse af 19. Juni f. A. (Nr. 741 — A.) har Forbundet besværet sig over, at forskellige Amtsraad har fastsat den Betaling, som i Henhold til Paragraf 7 i Lov Nr. 96 af 22. April 1904 om Snekastning vil være at erlægge for Snekastning af de Ejere af Skovstrækninger, som ikke har Bopæl i den paagældende Kommune, til et Beløb, der er betydeligt lavere end Egnens almindelige Dagløn, hvorhos Forbundet har anmodet os, at det maa blive indskærpet Amtsraadene,

at der ved Fastsættelse af den ommeldte Betaling tages tilbørlig Hensyn til de faktiske Lønforhold.

Efter i den Anledning at have indhentet Erklæring over Sagen fra samtlige Amtmænd skal man tjenstlig meddele, at Ministeriet maa holde for, at den paagældende Lovbestemmelse ikke er at forstaa saaledes, at Snekastning skal udføres for den af Amtsraadene for den 3-aarige Periode fastsatte Betaling, idet denne kun er en Takst for, hvad Sogneraadene kan kræve betalt af de enkelte Skovejere for at lade Arbejdet udføre, og at et Sogneraad derfor er pligtig til at betale, hvad der i givet Tilfælde maatte anses for passende for Arbejde som det omhandlede, uanset den ovennævnte 3-aarige Periode.«

Selvom der i den ovenfor citerede ministerielle Udtalelse kun er Tale om Skovejere, kan der efter vor Mening ikke være ringeste Tvivl om, at den samme Regel maa være gældende for andre Ejere og Brugere af Ejendomme og Arealer indenfor en Kommunes Grænser.

Om selve Lønspørgsmaalet kan der herefter heller ikke være Tvivl, idet det maa være den i de paa Egnen gældende Overenskomster fastsatte Timelønninger, der skal betales for Udførelsen af det omtalte Arbejde. Bestaar der Overenskomst med vedkommende Sogneraad om almindeligt Arbejdsmandsarbejde bliver det selvfølgeligt denne, der kan fordres udbetalt efter, men ellers maa det være den i Landsoverenskomsten for Entreprenørarbejde fastsatte Timeløn, der skal forlanges. Og intet Medlem af vort Forbund bør lade sig overtale til at modtage mindre end tarifmæssig Timeløn for Snekastningsarbejde.

R—dt.

EN NÆSE TIL NAZI

Som Læserne maaske ved, i hvert Fald hvis de interesserer sig for Idræt, har Arbejderdigteren *Aage Hermann,* der iøvrigt er kendt af Medlemmerne gennem sine smukke Digte her i Bladet, redigeret et stort Værk, »Den danske Idræts Bog«, der udkom i 1934 og 1935.

Denne Bog har Nazisterne i Kiel faaet Lyst til at komme — gratis — i Besiddelse af, og derfor sendte de Aage Hermann følgende Skrivelse:

Kiel, den 20. Februar 1936.

Universitetsbiblioteket i Kiel har en af de største skandinaviske Bogsamlinger i Tyskland. Interessen for Danmark og den danske Litteratur er uhyre stor og derfor lægger Biblioteket an paa at skaffe for det tyske læsende Publikum alt af Betydning, der udkommer i Danmark.

Da Biblioteket ikke kan afse ret mange Penge for andre Ting end Lærebøgerne og de nødvendige Tidsskrifter, er vi henvist til Danskernes Venlighed.

Jeg vil være Dem meget taknemlig, om De venligst kunde understøtte Bibliotekets Bestræbelser med at overlade os Deres Publikation: Den danske Idræts Bog.

Ærbødigst

Olaf Klox.

Man vil forstaa, at denne Henvendelse maatte falde en dansk Socialdemokrat for Brystet. Og denne Forstaaelse er Nazisterne fra Universitets-Biblioteket i Kiel blevet delagtige i, da de modtog følgende Brev fra København.

København, N. 26.—2.—36.

Hr. Olaf Klox!

Som Svar paa Deres Brev af 20. ds., hvori De anmoder mig om at understøtte Bibliotekets Bestræbelser for at faa overladt »Den danske Idræts Bog«, skal jeg udtale, at jeg i k k e kan yde Dem en saadan Støtte.

Jeg gjorde det gerne ud fra min Beundring for, hvad Tyskland har skabt ved Mænd som H e i n r i c h H e i n e, K a r l M a r x og E i n s t e i n, men jeg er bange for, at »Den danske Idræts Bog« ved første Lejlighed vilde komme paa Kætter-Baalet sammen med alle de Værker indenfor tysk Litteratur, som jeg sætter Pris paa og som endnu har undgaaet Nazismens Bestræbelser.

Den danske Idræts Bog indeholder nemlig bl. a. Artikler om Dansk Arbejder Idrætsforbund, hvis Stifter og første Formand jeg var, og som arbejdede nøje tilknyttet Socialistisk Arbejder Sports Internationale og den tyske Afdeling af S. A. S. I., blandt hvis Medlemmer og Ledelse jeg havde nogle af mine bedste Venner, Venner, for hvis Skæbne jeg nu føler den dybeste Bekymring.

Med socialistisk Idrætshilsen

Aage Hermann.

Dette Brev svarede Kiel-Nazisten fra Universitetsbiblioteket ikke paa.

FREMSEND REKVISITION

AF LOCK-OUTUNDERSTØTTELSE I GOD TID

Vi henleder Opmærksomheden paa, at Rekvisition af Understøttelse til lockoutede Medlemmer maa være Hovedkontoret i Hænde senest Onsdag Morgen i hver Uge, hvis Forsinkelse i Fremsendelse af Understøttelse skal kunne undgaas.

Og samtidig meddeles, at kvitterede Udbetalingslister maa fremsendes til Hovedkontoret umiddelbart efter Understøttelsens Udbetaling.

Arbejdsgivernes ti Bud

*

Ved et Møde i Hørsholm angaaende Lockouten udtalte Folketingsmand Hartvig Frisch, at Arbejdsgiverne efter Herr Julius Madsens mange Redegørelser i Pressen øjensynligt har faaet 10 Bud af følgende Ordlyd:

1) Du skal forsage Stauning og alt hans Væsen og alle hans Gerninger.

2) Luk dine Fabriker, naar det passer dig.

3) Slut aldrig Fred, naar det betaler sig at føre Krig.

4) Slut langvarige Overenskomster med Arbejderne, men smid dem straks ud under en Konflikt.

5) Du skal ære dine Aktionærer og deres Dividender ligesaa højt som dig selv og dine Tantiemer.

6) Du skal aldrig give Lønforhøjelse. Naar Priserne falder, skal du kræve Lønnedsættelse, og naar de stiger, skal du kræve uforandret Forlængelse. Altsammen for Fædrelandets Skyld.

7) Lad Folk forstaa, at det er de høje Arbejdslønninger, der er Skyld i Arbejdsløsheden.

8) Hjælp aldrig de arbejdsløse, men lad Arbejdsløsheden trykke direkte paa Lønnen.

9) Elsk Fædrelandet, men frygt Staten, for den er fuld af Socialister.

10) Du skal elske Julius Madsen højere end din egen Virksomhed.

TIL EFTERFØLGELSE FOR DANSKE DOMMERE

For nogen Tid siden stod en Lastvognschauffør for Retten i England tiltalt for at have kørt med en betydelig større Hastighed end tilladt efter Loven. Det var ikke første Gang, vedkommende Chauffør var i samme Situation, og han kunde derfor vente en betydelig Bøde eller muligt miste sit Førerbevis.

Imidlertid fandt Dommeren det mærkeligt, at en Mand saaledes Gang efter Gang ved Overtrædelse af Lovens Hastighedsbestemmelser udsatte sig for at miste sin Beskæftigelse og rettede derfor et direkte Spørgsmaal til Vedkommende, om han kunde opgive nærmere Grund til Overtrædelserne.

Chaufføren udtalte da, at det var hans Arbejdsgiver, der havde givet ham Valget imellem at befare en bestemt Strækning et vist Antal Gange i Løbet af Dagen eller ogsaa miste sin Plads. Efter denne Oplysning spurgte Dommeren, om Chaufføren var Medlem af en Fagforening, hvilket denne benægtede. Dommeren tildelte derefter Chaufføren den mindste Bøde, der overhovedet kunde være Tale om, og udtalte i samme Forbindelse: „Henvend Dem snarest til en Fagforening og bliv Medlem, saa vil den tage sig af Deres Arbejdsgivers Krav, som gør Dem til Lovovertræder."

Dette overordentlig velmente og fornuftige Raad kunde der blive adskilligt Brug for, hvis danske Dommere vilde følge deres engelske Kollegas Eksempel. Det er nemlig absolut ingen Sjældenhed, at Tilfælde angaaende Overtrædelse af de tilladte Hastighedsbestemmelser, ganske analogt med det ovenfor beskrevne, bliver behandlet ved de danske Retter, hvor der ligeledes konstateres Gentagelsestilfælde af Overtrædelserne. For ganske nylig stod saaledes en Lastvognschauffør tiltalt ved Retten i en Provinsby for at have overtraadt Hastighedsbestemmelsen 14 Gange. Tidligere var det afgjort med Bøder, men denne Gang blev det til Hæfte og Fortabelse af Førerbeviset i en nærmere fastsat Periode.

Og der vilde blive et Utal af saadanne Sager, hvis der førtes en mere effektiv Kontrol end Tilfældet er. Enkelte opstaaede Sager viser tillige Vognmændenes fuldkomne manglende Ansvarsfølelse, ogsaa forsaavidt angaar Motorkøretøjets Driftssikkerhed, hvor ikke mindst manglende Bremseevne befordrer Usikkerheden under den uforsvarlige Fart baade for Chaufføren og andre Trafikanter.

Kravet om større Sikkerhed for Vejfarende og andre, der kan udsættes for Fare ved Automobilkørslen, er stigende, og der vilde derfor i alle saadanne Tilfælde, hvor det kunde konstateres, at Vedkommendes Principal er direkte Aarsag til Lovovertrædelsen, være Grund til at indskærpe Chaufføren, at han bør være Medlem af en Fagforening for derigennem at være medvirkende til Oprettelse af overenskomstmæssige Aftaler om Løn og Arbejdstid, for ikke mindst derved modvirkes de omtalte Lovovertrædelser.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

AFSKRIFT
af
Kendelse
afsagt den 21. December 1935 af Dommer C. Melbye, Horsens.

KENDELSE.

I Anledning af en mellem »Dansk Arbejdsmands Forbund«s Skanderborg Afdeling paa nogle af dennes Medlemmers Vegne og Murermester Aage Wegener, Skanderborg, foreliggende Uoverensstemmelse med Hensyn til Afregningen angaaende den Fagforeningens Medlemmer hos Murermester Wegener tilkommende Betaling for Arbejde paa Aandssvageanstalten ved Skanderborg, er »Dansk Arbejdsmands Forbund« paa dens Skanderborg Afdelings Vegne og Murermester Wegener ved Erklæring af 17. Oktober 1935 enedes om at henvise Uoverensstemmelsen til Afgørelse ved en faglig Voldgiftsret, hvorhos Parterne har forpligtet sig til at ville efterkomme Voldgiftsrettens Kendelse.

Da der ikke ved Stemmeflerhed af de af »Dansk Arbejdsmands Forbund« og Murermester Aage Wegener valgte Voldgiftsmænd har kunnet opnaaes en Afgørelse, vil Sagen være at afgøre af Undertegnede, Dommer C. Melbye, Horsens, der af Parterne er valgt til Opmand.

Sagens Omstændigheder er følgende:

I Aaret 1935 har Murermester Wegener haft Arbejdet med Opførelse af 2 Pavilloner til Aandssvageanstalten ved Skanderborg, til hvilket Arbejdes Udførelse han benyttede en Del Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbunds Skanderborg Afdeling. Ved Afregningen af den Forbundets Medlemmer herfor tilkommende Betaling opstod der Uoverensstemmelser med Hensyn til 5 Punkter, hvilke Uoverensstemmelser er indbragt til Afgørelse for Voldgiftsretten.

Efter Sagens Indbringelse for denne er der opstaaet Enighed mellem Parterne med Hensyn til 3 af de paagældende Uoverensstemmelser, hvorefter Parterne har erklæret, at de frafalder Voldgiftsrettens Kendelse med Hensyn til disse.

Til Voldgiftsrettens Afgørelse foreligger herefter kun de nedennævnte 2 Uoverensstemmelser.

Det bemærkes, at Parterne er enige om, at de foreliggende Uoverensstemmelser vil være at afgøre paa Grundlag af Bestemmelserne i den under 1. Juni 1930 indgaaede Overenskomst mellem »Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne« og »Dansk Arbejdsmands Forbund«.

I.

Under denne Sag paastaar Fagforeningen dens paagældende Medlemmer kendt berettigede til at erholde den dem tilkommende Betaling for Tilberedning af den til de paagældende 2 Pavilloners Opførelse anvendte Mørtel afregnet overensstemmende med Bestemmelserne i § 3 k i den ommeldte Overenskomst, saaledes at de erholder normal Timeløn med Tillæg af et Overskud, der svarer til det Overskud, de andre Arbejdsmænd i Akkorden har tjent, hvorimod Wegener paastaar, at Afregningen skal finde Sted overensstemmende med Bestemmelserne i Overenskomstens § 5 B 2 jfr. § 3 a, saaledes at den Fagforeningens Medlemmer tilkommende Betaling afregnes med 72 Øre pr. 1000 Stk. Sten.

Det bemærkes, at Parterne har erklæret, at de ved Voldgiftsrettens Kendelse kun ønsker afgjort, paa hvilket Grundlag Afregning skal finde Sted, hvorimod de ikke ønsker Størrelsen af den paagældende Afregnings Beløb afgjort ved Voldgiftsrettens Kendelse.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Tilberedningen af Mørtelen er foregaaet paa Maskine, og at dette er sket efter Ønske af Wegener, der har stillet Maskine til Arbejdernes Disposition, uden at der er truffet nogen Aftale om, hvorledes Afregning skal finde Sted.

Som Følge heraf vil der være at give Fagforeningen Medhold i dens Paastand.

II.

Under denne Sag paastaar Fagforeningen Wegener kendt pligtig til ved Afregningen af det Fagforeningens Medlemmer overensstemmende med Bestemmelserne i § 5 A 1—3 i den ommeldte Overenskomst tilkommende Højdetillæg for Opbæring af Mursten til den ene af de paagældende Pavilloner at beregne Tillæget efter Gennemsnitshøjden af Bygningens Forside og Bagside, idet Fagforeningen anfører, at en Del af Stenene er opbaaret fra Bagsiden af Pavillonen, der ligger lavere end dens Forside, saaledes at Bagsidens Højde er større end Forsidens.

Wegener har paastaaet, at Højdetillæget ikke beregnes efter den ommeldte Gennemsnitshøjde, men derimod efter Højden af Bygningens Forside.

Det bemærkes, at Parterne har erklæret, at de ved Voldgiftsrettens Kendelse kun ønsker afgjort, paa hvilket Grundlag Afregning af Højdetillæget skal finde Sted, hvorimod de ikke ønsker Størrelsen af den paagældende Afregnings Beløb afgjort ved Voldgiftsrettens Kendelse.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Wegener har erklæret til Arbejderne, at han ønskede Stenene aflæsset ved Pavillonens Forside, og at Arbejdet ikke maatte fordyres, hvis Arbejderne aflæssede en Del af Stenene ved dens Bagside; endvidere fremgaar det af Sagens Oplysninger, at en mindre Del af Stenene — uden at Antallet heraf dog er oplyst eller angivet — efter Arbejdernes Ønske er aflæsset ved Bagsiden af Pavillonen, gennem hvilken der iøvrigt er Gennemgang.

Som Følge heraf vil der ikke kunne gives Fagforeningen Medhold i dens Paastand, hvorimod Højdetillæget vil være at afregne efter Højden af den paagældende Pavillons Forside.

Honorar til Opmanden, 150 Kr., samt dennes Diæter og Godtgørelse for Rejse, Porto og Kopialia, ialt 36 Kr. 50 Øre, vil efter Omstændighedrne være at udrede med Halvdelen af »Dansk Arbejdsmands Forbund« og Halvdelen af Murermester Aage Wegener.

Iøvrigt vil hver af Parterne have at udrede sine egne Omkostninger.

Thi bestemmes:

Murermester Aage Wegener, Skanderborg, bør til Dansk Arbejdsmands Forbunds Skanderborg Afdeling afregne det forommeldte Arbejde med Tilberedning af Mørtel overensstemmende med Bestemmelserne i § 3 k i den under 1. Juni 1930 indgaaede Overenskomst mellem »Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne« og »Dansk Arbejdsmands Forbund« og det Afdelingens Medlemmer tilkommende, forommeldte Højdetillæg, beregnet efter Højden af den forommeldte Pavillons Forside.

Honorar til Opmanden, Dommer C. Melbye, Horsens, 150 Kr., samt dennes Diæter og Godtgørelse for Rejseudgifter, Porto og Kopialia, 36 Kr. 50 Øre, betales med Halvdelen af »Dansk Arbejdsmands Forbund« og Halvdelen af Murermester Aage Wegener, Skanderborg.

Samtlige Beløb betales inden 15 Dage efter denne Kendelses Afsigelse.

C Melbye.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.
Horsens, den 21. December 1935.

C. Melbye.

OPMANDSKENDELSE
i
VOLDGIFTSSAG NR. 118.
mellem
Dansk Arbejdsmandsforbund
og
Entreprenørforeningen paa Entreprenørfirmaet Amandus Carlsen & Søns Vegne.

Nedenfor nærmere omhandlede Uoverensstemmelse mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmandsforbund, og de Indklagede, Entreprenørforeningen paa Entreprenørfirmaet Amandus Carlsen & Søns Vegne, er henvist til faglig Voldgift. og da der ikke blandt Voldgiftsmændene har kunnet blive Flertal for en Afgørelse, paahviler det undertegnede, som af Parterne er valgt til Opmand, at paakende Sagen.

I et paa Forslag af Forligsmanden den 25. Maj 1935 vedtaget Tillæg til Hovedoverenskomsten af 10. Maj 1930 mellem Sagens Parter bestemmes under »§ 13, Kabelarbejde«, at der efter Stykke a i § 13 i Hovedoverenskomsten skal indføjes følgende:

»Ved Kabelgravninger regnes ikke med mindre Gennemsnitsbredde end følgende:

fra 0,6 m til og med 1 m Dybde	0,40 m
fra 1,0 m til og med 1,25 m Dybde	0,45 m
fra 1,25 m og derover	0,50 m

.....«

Entreprenørfirmaet Amandus Carlsen & Søn har i Kalundborg udført et Kabelarbejde, hvorunder Kablerne blev nedlagt i Render, der var 50 cm dybe og af en Bredde paa 10 á 12 cm i Bunden og godt 20 cm fra oven. Uoverensstemmelsen under denne Sag angaar Betalingen for Gravning af disse Render.

Klagerne gør gældende, at Arbejdet skal afregnes i Henhold til foran citerede Tilføjelse til § 13 a, idet de hævder, at Tilføjelsen skal forstaas saaledes, at der i intet Tilfælde — altsaa uanset Dybden — kan afregnes med mindre Bredde end 0,40 m, og de nedlægger Paastand overensstemmende hermed. De Indklagede, der paastaar Frifindelse, bestrider, at Tilføjelsen finder Anvendelse paa mindre Gravedybder end 0,6 m.

Klagerne henviser til, at det var Meningen med den ovenfor citerede Tilføjelse til § 13 a at sikre Arbejderne en rimelig Aflønning ogsaa, naar der anvendes Specialværktøj som »Dræningsspader«, der har et meget langt og ganske smalt Spadeblad, saaledes at de med et Spadestik kan grave en dyb, smal Rende. De før Tilføjelsen gældende Afregningsregler, der tog Hensyn til Dybde og Bredde, gav en for ringe Løn, hvor Specialværktøjet anvendtes, saaledes at Bredden blev ekstraordinært ringe i Forhold til Dybden, saa meget mere som den smalle Rende i anden Henseende medførte Gener for Arbejderne. Ved Tilføjelsen rettedes Misforholdet paa den Maade, at visse Minimumsbredder, fastsatte under Hensyn til den faktiske Dybde, skulde lægges til Grund for Aflønningen, selvom den faktiske Bredde var mindre. Efter det Formaal Ændringen saaledes har, mener Klagerne, at det maa anses for en Selvfølge, hvis Formaalet skal naas, at den maa gælde Dybder mindre end 0,6 m, eller med andre Ord, at 0,40 m er en for alle Tilfælde gældende Minimumsbredde. Naar Tallet 0,6 m er blevet anført i det vedtagne Forligsmandsforslag, formener de, at det skyldtes, at denne Dybde faktisk var gængs for Kabelrender i København. De erkender, at de var bekendt med, at mindre Dybder forekom, men hvis det var Meningen, at en anden Regel skulde gælde i saadanne Tilfælde, vilde det have været nærliggende at give det positivt Udtryk.

De Indklagede fremfører som deres Opfattelse, at det netop har været Forligsmandens Hensigt at fastsætte en Begrænsning af Ændringens Omraade ved Indføjelsen af Tallet 0,6 m, som mindste Dybde for Reglens Anvendelse. De anfører til Støtte herfor, at det Forslag Klagerne først fremsatte under Overenskomstforhandlingerne gik ud paa at fastsætte 50 cm som mindste Bredde og uden Angivelse af Minimumsdybde; dette Forslag afviste de Indklagede som uantageligt, og da Organisationerne ikke kunde blive enige, udarbejdede Forligsmanden sit Forslag paa det foreliggende Grundlag, og i det indsatte han det under Sagen omhandlede Tal 0,6 m. De Indklagede mener, at Hensigten hermed kun kan have været at fastsætte en Begrænsning af Reglens Omraade, saaledes at den ikke skal gælde, naar Dybden er mindre end 0,6 m, hvilket vil sige, at der i saadanne Tilfælde skal aflønnes efter Hovedoverenskomstens hidtil gældende Regler, nemlig §§ 4 og 5. De Indklagede finder denne Forstaaelse yderligere bestyrket ved, at mindre Dybder end 0,6 m var velkendte ved Kabelgravninger før Ændringens Tid.

Udover, hvad Parterne saaledes har anført, foreligger intet til Vejledning ved Afgørelsen af, hvorledes den omtvistede Bestemmelse rettelig skal forstaas.

Efter sit sproglige Indhold er den omtvistede Tilføjelse til § 13 a begrænset til kun at angaa Gravedybder fra 0,6 m og derover, og det kan ikke paa Forhaand have Formodningen for sig, at den heri liggende Begrænsning nedad skulde være indsat ved en Tilfældighed under Forligsmandens Udformning af Ændringsforslaget, saa meget mindre, som det maa antages, at Forligsmanden var underrettet om Parternes Forslag og bekendt med, at der i Praksis arbejdedes med mindre Gravedybder end 0,6 m. Da der nu derhos ikke ses at være oplyst Omstændigheder, som afgørende taler imod, at Forligsmanden ved sit Mæglingsforslag netop har villet undtage de mindre Gravdybder fra den ved Tilføjelsen hjemlede Lønforbedring, findes der ikke at foreligge fornødent Grundlag for mod de Indklagedes Indsigelse at fastslaa, at Gennemsnitsbredden paa 0,40 m ogsaa skal lægges til Grund ved Afregning af mindre Gravdybder end i Tilføjelsen anført, og de Indklagedes Frifindelsespaastand vil herefter være at tage til Følge.

Voldgiftssagens Omkostninger, ialt 225 Kr., herunder til Opmanden 125 Kr., findes Parterne at burde udrede med Halvdelen hver.

Kendelse:

De Indklagede, Entreprenørforeningen paa Entreprenørfirmaet Amandus Carlsen & Søns Vegne, bør for Tiltale af Klagerne, Dansk Arbejdsmandsforbund, i denne Sag fri at være.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

København, den 19. Januar 1936.

sign. Jesper Simonsen.

OPMANDSKENDELSE
i
VOLDSGIFTSSAG NR. 117
mellem
Entreprenørforeningen
og
Dansk Arbejdsmandsforbund.

Tvist om Betaling for et af A/S Dansk Asfaltfabrik udført Asfaltarbejde i Vester-Aaby Kommune.

Sagen blev behandlet paa et Voldgiftsmøde den 13. Januar d. A. uden at der mellem Voldgiftsmændene kunde blive Flertal for nogen Kendelse, hvorfor den bliver at afgøre ved Kendelse af undertegnede Opmand.

Det udførte Arbejde er en Lagbelægning af 1,5 cm Tykkelse. Materialet er et Stenmateriale behandlet med Asfalt og Tjære opvarmet til ca. 50° Varme; det behøver ikke at være opvarmet ved Udlægningen og kan forsendes i brugfærdig Tilstand. I nærværende Tilfælde er Belægningsmaterialet fremstillet paa Stedet.

Forbundet anser dette Arbejde for Asfaltbetonarbejde og paastaar det afregnet efter Hovedoverenskomstens § 3 B, Punkt 12. Det henvises til, at et ganske tilsvarende Materiale, Damas Asfalt, ved Voldgiftskendelse Nr. 270 angaaende den københavnske Overenskomst er fastslaaet at være Asfaltbeton i Overenskomstens Forstand.

Entreprenørforeningen paastaar, at Arbejdet bør afregnes efter Overenskomstens § 3 B, Punkt 14, Stk. 1, som Vejbehandling med Tjærebeton, Tjære- eller Asfaltemulsioner. Der anføres, at Bestemmelsen i Punkt 12 kun gælder Belægninger, der udlægges ved en Temperatur af 130° eller noget derover. Der henvises til, at Bestemmelsen i Punkt 12 stammer fra en Tid, hvor de kolde Asfaltblandinger endnu ikke anvendtes; endvidere henvises til den Definition paa Asfaltbeton, der gives i Københavns Stadsingeniørs Udbudsbetingelser, og endelig til Kendelsen i Voldgiftssag Nr. 80, som nærmest sidestiller et noget lignende Belægningsmateriale, Icobit, med Tjærebeton.

Ved Voldgiftssag Nr. 80 blev der ikke æsket Kendelse om, hvorvidt en »kold Belægning« faldt ind under Bestemmelsen i § 3 B, Punkt 12, men om et andet Forhold. Derimod er det ved den af Forbundet paaberaabte Kendelse i Sag Nr. 270 fastslaaet, at en Belægning, der ganske maa sidestilles med den i nærværende Sag omhandlede, hvad Hovedoverenskomsten for København, Frederiksberg og Gentofte angaar, er at betragte og betale som et Asfaltbetonarbejde i Overenskomstens Forstand, og Kendelsen henfører dette Arbejde til § 3 B, Punkt 7, i nævnte Overenskomst. Da nu den københavnske Hovedoverenskomsts § 3 B, Punkt 7 og Hovedoverenskomsten vedrørende Arbejdsforholdene i Provinsen m. v. § 3 B, Punkt 12, omhandler ganske de samme Arbejder og kun afviger fra hinanden i Reglen om, hvorledes Tillæget til Timelønnen beregnes, findes det, at Afgørelsen i Voldgiftssag Nr. 270 maa være afgørende for Kendelsen i nærværende Sag, idet det vilde medføre for stor en Usikkerhed, om den ved Kendelsen skete principielle Vurdering af Arbejdspræstationens Karakter skulde kunne paavirkes af, at Arbejdsstedets Beliggenhed skifter.

I Henhold til det anførte findes det, at der maa gives Dansk Arbejdsmandsforbund Medhold i dets Paastand, og der afsiges følgende:

Kendelse:

Det her i Sagen omtvistede Asfaltarbejde bliver at betale efter Hovedoverenskomstens § 3 B, Punkt 12.

Sagens Omkostninger, herunder Opmandens Honorar, 100 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

København, den 16. Januar 1936.

sign. Poul Sørensen.

MEDDELELSE

VEDRØRENDE OVERFLYTNING TIL EN HØJERE KONTINGENTGRUPPE

I vor Kasses Vedtægt § 5, Stk. 8, er det fastsat, at ingen kan sikre sig en større daglig Understøttelse, end hvad der svarer til ⅔ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste, jfr. Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 3.

Foranlediget ved, at en Del af vore Afdelinger — særlig de egentlige Landarbejderafdelinger — har haft Vanskeligheder ved at afgøre, hvor stor et Medlems Fortjeneste under Hensyn hertil skal være for at kunne berettige Medlemmet til at lade sig overflytte til Kontingent- og Understøttelsesgruppe A., angiver vi i det efterfølgende 2 Hovedregler, som maa tages i Betragtning ved Bedømmelsen heraf:

1) Det maa først og fremmest iagttages, at Overflytning til en højere Kontingentgruppe kun kan ske paa et Tidspunkt, hvor det paagældende Medlem er i Beskæftigelse af nogen Varighed.
2) Som Betingelse for, at et Medlem kan overflyttes til Kontingentgruppe A., maa det dernæst iagttages, at Medlemmets Fortjeneste skal udgøre mere end 36,00 Kr. pr. Uge.

Disse Regler maa ligeledes være retningsgivende med Hensyn til Overflytning fra Kontingentgruppe C. til Kontingentgruppe B., idet der dog herved kan regnes med en Ugefortjeneste, som skal være mere end 27,00 Kr.

Johannes Nielsen.

Fredem indgået

Lager- & Pakhusarbejderne ctr. Boston Blacking Co. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Den hidtidige Løn bibeholdes. Ved Timelønsarbejde betales 120 Øre og Mindstebetaling ½ Dag. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 %. Første Maj Fridag fra Kl. 12. Skal præserende Arbejde udføres, betales de første 3 Timer med 50 % og derefter med 100 %. For hver Beskæftigelsesperiode paa 2 Maaneder ydes en Dags Sommerferie. Finder Afskedigelse Sted inden Ferieterminens Paabegyndelse, forfalder Feriepengene til Udbetaling 15. Juni. Under Sygdomstilfælde Løn i 2 Uger ÷ Sygekassepenge. Tillidsmandsregler er indført. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. Maj.

Sønderborg A. ctr. Sønderborg Valsemølle. Mølleriarbejderforbundet har i lang Tid haft en Strejke løbende overfor Valsemøllen. Paa et Møde i Havnesammenslutningen opnaaedes der Enighed om, at Mølleriarbejderne skulde afblæse Strejken, hvorefter Firmaet optoges i Havne- og Købmandsorganisationen for Sønderborg Amt, hvorefter Valsemøllen automatisk omfattes af Overenskomsten mellem denne Forening og Sønderborg A. Skal Virksomheden (der iøvrigt for Mølleriarbejderforbundets Vedkommende omfattes af Overenskomsten med Danske Handels-Mølleres Arbejdsgiverforening) i Møllen beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, aflønnes disse efter Mølleri-Overenskomsten.

Odense C. ctr. Det forenede Oliekompagni. Overenskomst afsluttet. Ugeløn Kr. 67,60. Arbejdstid 48 Timer. Overarbejde 25—30—50 og 75 %. For Landture, der ikke er tilendebragt Kl. 1½ Middag, betales 2 Kr. Der udleveres Beklædning. Under Sygdoms- og Ulykkestilfælde betales 50 Kr. pr. Uge i 13 Uger, hvorefter der under Ulykkestilfælde betales i Henhold til Loven.

Under Sygdomstilfælde fradrages 2 Kr. pr. Dag i Sygekassepenge. Ferie ½ Dag for hver 25 Arbejdsdage indtil 6 Dage. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. Juni.

Havnearbejderne. I Havnearbejdernes Overenskomst staar Splitved ikke opført under Trælast, men under Kul-Overenskomsten. Ved Losningen af Splitved fra S. „Lideborg", krævede Havnearbejderne Ret til at udføre Arbejdet om Bord. hvad Arbejdsgiverne protesterede mod under Henvisning til, at Splitved var Trælast, og at der ikke fandtes over 250 Stkr. Splitved. Sagen blev henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift (Preisler-Knudsen), og Kendelsen gaar ud paa, at da Forligsmandsforslaget af 10. April ikke indeholder nogen Udtalelse om, hvilke Varer, der omfattes af Betegnelsen Trælast, og Fortolkningen af denne Betegnelse derfor maa være overladt de enkelte Overenskomster, og da Splitved ikke findes optaget i Trælast-Overenskomsten, men i Kul-Overenskomsten, maa der under dette Forhold gives Havnearbejderne Medhold i, at Splitved ikke er Trælast i Forbindelse med Begrebet indenbords Arbejde, og Havnearbejderne tilkendes derfor Retten til at udføre Arbejdet om Bord.

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling ctr. A/S Kastrup Glasværk, Kastrup. Afdelingen har sluttet Overenskomst for de paa Glasværket beskæftigede unge Arbejdere. Arbejdstiden er 8 Timer. Ugelønnen er fastsat til for Indbærere og Anhæftere fra 14—16 Aar Kr. 25,50 fra 16—18 Aar Kr. 26,50. For Anfangere ved Medicinalglas Kr. 28,00 + 6 % af Stolens Fortjeneste. Anfangere vd Husholdningsglas og Anhæftere fra 14—16 Aar Kr. 30,00 pr. Uge og fra 16—18 Aar Kr. 31,50. Anfangere (Presserne) Kr. 28,00 pr. Uge + for smaa Pressere 8 % af Stolens Fortjeneste og for store Presser 10 % af Stolens Fortjeneste. Sommerferie med den stipulerede faste Ugeløn i samme Omfang som de voksne Arbejdere. Tillidsmanden for de voksne Arbejdere fungerer ogsaa for de unge Arbejdere. Ved Ulykkestilfælde betales 1½ Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Regler for Behandling af faglig Strid. Firmaet forpligter sig til fortrinsvis at beskæftige Arbejdere fra Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling under 18 Aar. Overenskomsten kan af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Ødsted ctr. A/S »Kivron«. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Aktieselskabet, der fabrikerer Isoleringsplader. Arbejdstiden er 8 Timer daglig. Timeløn 96 Øre. Alm. Overtidsbetaling. 6 Maaneders Anciennitet giver 3 Dages Sommerferie. 12 Maaneders Anciennitet giver 6 Dages Sommerferie. Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten kan med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. April.

Trustrup Afd. — Dræningsmester Anton Møller, Trustrup. Ovennævnte Dræningsmester, der har tiltraadt den jyske Dræningsoverenskomst, har opsagt denne til Udløb 1. Marts 1936. Vi har protesteret med Henvisning til, at paagældende Overenskomst kun kan opsiges til Udløb 1. Juli med 3 Maaneders Opsigelse.

24. Kreds — Godsejer M. Hansen, Rødbjerghavn pr. Humble. Kredsformanden meddeler os, at ovennævnte Arbejdsgiver er villig til at tiltræde den gældende Landbrugsoverenskomst paa Betingelse af, at Bestemmelserne ang. Tjenestekarlene bliver slettet. Dette har Kredsformanden ikke villet indgaa paa og har forespurgt om Forbundets Standpunkt. Vi har givet ham Tilslutning med Understregning af, at der ikke kan være Anledning til at slette Tjenestekarlebestemmelserne i Overenskomsten.

21. Kreds — »Fænøgaard« pr. Middelfart. Middelfart Afdeling meddeler nu, at Forholdene paa Fænøgaard efter Henvendelsen til Grosserer Daell er i Orden. Der betales den tarifmæssige Dagløn.

Aalborg L. Afd. — Aalborg Byraads Markudvalg angaaende Vester Mariendal. I ovennævnte Sag har Aalborg Byraads Markudvalg meddelt os, at man nu har besluttet at beholde Vester Mariendal og at man derfor er indforstaaet med, at den for Sohngaardsholm gældende Overenskomst ogsaa er gældende for Vester Mariendal.

Kastrup Afd. ang. Opsigelse af Dræningsoverenskomsten for Amager. Efter forudgaaende Forhandlinger er der nu afsluttet en Dræningsoverenskomst for Københavns Amt underskrevet af Amtets Dræningsmestre. Overenskomsten træder i Kraft 1. Februar 1936 og er paa Basis af den gamle Glostrup-Overenskomst, men med rene Satser og med nogle Forbedringer. Timeløn i I Zone 134 Øre i II Zone 111 Øre.

Støvring og Mellerup Afd. — Støvringgaard Skovdistrikt. Med ovennævnte Skovdistrikt er nu oprettet Overenskomst. Denne er en Tiltrædelse af Lindenborgoverenskomsten, dog med enkelte Ændringer. Klassificationen af Skoven er afholdt d. 18. December.

Forbundet — Dræningsmesterforeningen i Sydsjælland. Med Foreningen af Dræningsmestre i Sydsjælland er afsluttet ny Dræningsoverenskomst gældende fra 1. Oktober 1935. Overenskomsten omfatter Præstø og Sorø Amter.

Maarslet Afd. — Godsejer L. Hviid, Vilhelmsborg, Maarslet. Med Godsejer Hviid er der nu oprettet Overenskomst for Skovbruget gældende fra 1. December. Om Landbrugsarbejde optages Forhandlinger i Foraarsmaanederne. Overenskomsten opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj, tidligst 1. Maj 1937.

22. Kreds — Holckenhavn Skovdistrikt. Der har været ført Forhandlinger med ovennævnte Skovdistrikt angaaende Arbejdsvilkaarene for indeværende Vinter. Lønningerne er derefter forhøjet med 7 % og der er givet Afdelingen og Kredsformanden Tilsagn om Forhandlinger om Arbejdsvilkaarene i Skovdistriktet inden Skovningssæsonens Begyndelse i Efteraaret 1936.

Ølstykke Afd. — Proprietær Dahl, Lille Rørbæk. I ovennævnte Sag er der ved Underretten tilkendt vort Medlem Julius Christensen 516 Kr. i Erstatning for ulovlig Bortvisning samt 55 Kr. i Sagsomkostninger. Herefter har Proprietær Dahl appelleret Sagen til Landsretten.

26. Kreds — Gdr. Thomas Sørensen, St. Mosen, Flauenskjold. Fodermester Carl Christensen var fra 1. November 1935 fæstet til Gdr. Thomas Sørensen, men blev i Midten af November opsagt til Fraflytning. 1. December. Imod denne Opsigelses Lovlighed har Fodermesteren protesteret. Arbejdsgiveren har dernæst truet med at sætte Fodermesteren ud af Boligen. Da Forsøg paa en mindelig Ordning er mislykkedes, er Sagen overgivet til Sagfører, som i første Omgang har hindret Udsættelsesforretningen.

Ørbæk-Hoven Afdeling — Entreprenør Jacob Chr. Jacobsen. Med ovennævnte Entreprenør har Afdelingen Overenskomst om Beskæftigelse af D. A. F.s Medlemmer i Grusgraven. Desuagtet har han antaget 4 uorganiserede fra Nabokommunen til et Grusgravsarbejde. Foreløbigt blev Sagen bilagt ved et Møde, saaledes at de uorganiserede blev afskediget og nye Forhandlinger om den paagældende Leverance skal føres.

Gelsted Afd. — Entreprenør Knud Hansen, Faurskov. I ovennævnte Sag er Entreprenør Knud Hansen ved Dom blevet kendt pligtig til at betale Arbejderne de af dem paastaaede Beløb som Arbejdsløn. Han har herefter arrangeret sig med nogle Mellemmænd paa en saadan Maade, at det hidtil ikke har været muligt at beslaglægge hans Tilgodehavender for leverede Materialer. Derimod har Knud Hansen betalt de uorganiserede Arbejdere den Løn de kunde tilkomme og har iøvrigt vidt og bredt fortalt, at D. A. F.s Medlemmer ikke skulde faa nogen Penge, fordi de havde blandet Forbundet ind i Sagen og havde anlagt Sag imod ham, og han skulde nok sørge for ikke at komme til at eje saa meget, at der kunde beslaglægges noget hos ham. I den Anledning er der nu indgivet Politianmeldelse mod Knud Hansen, hvor vi kræver ham straffet, fordi han har taget Folk i Arbejde uden at kunne eller ville betale dem deres Løn, samt fordi han trods Dommen ikke har betalt vore Medlemmer, men andre, og derved har forfordelt sine Kreditorer og saaledes med Forsæt unddraget vore Medlemmer deres fortjente Arbejdsløn.

Lyngby-Broby Afd. — Gdr. Aksel Johansen, Slaglille, Sorø. I ovennævnte Sag har vort Medlem ved Retten faaet tilkendt Erstatning 90 Kr. for ulovlig Bortvisning. Beløbet er betalt.

Randers Afd. — Proprietær Neergaard, Asgaard, Grenaa. Ovennævnte Sag er sluttet med, at Proprietær Neergaard har betalt de 75 Kr., han var blevet vort Medlem Chr. Jensen Hvid skyldig, efter at vi har udtaget Konkursbegæring imod ham.

Løjtofte Afd. — Proprietær Olsen, Ringsebygaard. Ovennævnte Sag er sluttet med, at vort Medlem Verner Raahauge har faaet udbetalt sit Tilgodehavende for 3. Gangs Lugning af 8 Tdr. Ld. Sukkerroer.

Aarby Afd. — Lerckenborg Skovdistrikt. I Forbindelse med Skovbrugets Arbejdsgiverforening er afholdt en Klassification af ovennævnte Skovdistrikt.

Gundsølille Afd. — Proprietær Jacobsen, Lundsgaarden, Borup. Ovennævnte Sag er sluttet med, at Proprietær Jacobsen ved Retten blev dømt til og har betalt vort Medlem Tjk. Chr. Jensen 79 Kr.

Selde Afd. — Gdr. Mads P. Früstück, Nissum, Durup. I ovennævnte Sag er faldet Dom, hvorefter Gaardejeren blev dømt til at betale Fodermester Chr. Jensen det krævede Beløb 132 Kr. 40 Øre + 25 Kr. i Sagsomkostninger.

Borup Afd. — Svenstrup Skovdistrikt. Borup Afdeling har klaget over forskellige Uoverensstemmelser vedrørende Arbejdsforholdene i Svenstrup Skovdistrikt, bl. a. Betalingen for Kævler, manglende Tillæg for besværlig Skovning og manglende Spiserum til Arbejderne. Ved Kredsformandens Mellemkomst er Forholdene nu bragt i Orden.

18. Kreds — Gdr. Christoffersen, „Nørregaard", Hoby. Foranlediget af Uoverensstemmelser angaaende Dræningsarbejde har der været afholdt Mægling med ovennævnte Arbejdsgiver. Sagen bilagdes derved, at en Del af Arbejdet betales efter Gruppe 2 + 20 % Tillæg til Dræningsoverenskomstens Priser. Merfortjenesten for Arbejderne udgør 478 Kr.

Trustrup Afd. — Dræningsmester J. P. Folker, Koed pr. Kolind. Ved en derom afholdt Mægling er Dræningsarbejdet hos Gaardejer Chr. Petersen, Sdr. Hammen pr. Trustrup sat i Gruppe 4 og 5 som Følge af besværlige Jordbundsforhold.

Jordrup Afd. — Vognmand Knudsen, Lunderskov. Efter at der har været foretaget Udlæg hos ovennævnte Vognmand har denne nu betalt sin Skyld til Medlem Oluf Albrechtsen, ialt 225 Kr.

Munkebjergby Afd. — Kolonien „Philadelfia", Dianalund. I ovennævnte Sag har vi modtaget en Redegørelse fra Overlægen paa Kolonien, som hævder, at Koloniens Patienter ikke maa konkurrere med voksne raske Arbejdere. Desaarsag udbeder man sig Oplysninger om, hvor saadan noget foregaar for at kunne rette saaledes paaankede Forhold.

4. Agitationskreds — Ramløse Annisse Kommune. Ved en Forhandling med Sogneraadet er der opnaaet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn i H. t. Entreprenøroverenskomsten. For Slagning af 6 cm. Skærver 6 Kr. pr. m^3 15 % Tillæg for Tjærearbejde.

Fr.berg kommunale Arb. — Fr.berg Komm.s tekniske Forvaltning. Med Frederiksberg Kommune har der gennem længere Tid været ført Forhandling angaaende Ændringer i den bestaaende Overenskomst, og ved et afsluttende Møde i December Maaned enedes man om en Del forskellige Tillæg til henholdsvis Rensning af Kloaker, Vagtskifte paa Forbrændingsanstalten, Arbejde ved Beskæring af Træer samt endelig et Tillæg af 11 Øre pr. Time pr. Mand udover de i Overenskomsten fastsatte 21 Øres Tillæg for Tjærearbejde. For Betjening af den store Emulsionsmaskine samt den dertil hørende Overgrusning.

Jels — Entreprenør Frantz Kuta. Overenskomst oprettet $^6/_{12}$ Arbejdstid 8 Timer, Timeløn 105 Øre. Almindelige Overarbejdstakster. Saafremt Arbejdsgiveren overtager Arbejde, som

falder ind under Overenskomsten mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. betales saadant Arbejde efter denne Overenskomst.

Gl. Ry — Entreprenør O. D. Andersen. Ved en Forhandling den 2. December 1935 mellem Entreprenør O. Andersen og Repræsentanter for D. A. F. vedrørende Vilkaarene af fremtidige Entreprenørarbejder, enedes Parterne om at respektere de til enhver Tid mellem Entreprenørforeningen i Danmark og D. A. F. for Provinsen gældende Overenskomster.

Randers J. B. — Randers Byraad. Efter at Kirkegaardsarbejdet i Randers er overgaaet til kommunal Drift fra Menighedsraadet er den mellem Fagforeningen og Menighedsraadet gældende Overenskomst for nævnte Arbejde overført til at være gældende for Byraadet, dog saaledes, at der ved Omskiftningen er foretaget en Del forbedrende Ændringer.

Horne Asdal — Statens Klitvæsen. Ved Antagelse af Arbejdere til et Vejanlæg i Statens Klitplantager ved Hirtshals, blev de rfortrinsvis antaget uorganiseret Arbejdskraft. Paa Foranledning af vor Horne Asdal Afdeling paaklagede vi Forholdet overfor Klitinspektøren. Sagen er nu bragt til Afslutning ved, at samtlige vore Medlemmer, der har søgt Arbejde, har faaet Beskæftigelse.

Aalborg A. — Firmaet Simonsen & Wendt. Ved en Nybygning paa Vesterbro anvendtes Jernbjælkelag i Stedet for Træbjælker. I Henhold til Overenskomstens § 5 G., Stk. 9, paaførtes Opgørelsen for Opbæring af Indskud, Tillæget paa 20 pCt., som Firmaet nægtede at betale uden Hensyn til, at Flangerne var udfyldt med Træ. Ved Sagens heraf følgende Behandling ved faglig Voldgift, er Centralforeningen ved Kendelse kendt pligtig til at betale Tillæget, da Bjælkerne kun har en Bredde af ca. 11 cm, iberegnet Udfyldningen.

Randers Amt — D. A. F. Ved et Møde den 5. November f. A. mellem Randers Amts Vejudvalg og D. A. F. samt de til Amtet hørende Kredsformænd enedes man om, at Amtet for Fremtiden udover Timelønnen, 105 Øre, til de ved Tjæremaskinerne beskæftigede Arbejdere opretter Akkord for Tjærearbejde samt endvidere, at almindeligt Tjærearbejde og Tjærereparationsarbejde betales med det i Entreprenøroverenskomsten fastsatte Tillæg til Timelønnen, 105 Øre paa 15 pCt. Vejudvalget lovede endvidere at forelægge for Amtsraadet et af vort Forbund stillet Forslag om, at Arbejder, som Amtet udfører indenfor Akkordomraaderne, aflønnes med det i Entreprenøroverenskomsten fastsatte Akkordafsavnstillæg paa 20 pCt.

Vamdrup — Statsbanerne. For Løftning af Spor efter Brædt paa en Strækning af over 6 km fra Vamdrup Station blev det ved Arbejdets Begyndelse betalt almindelig Timeløn. Paa Forlangende herfra til Generaldirektoratet om at afregne Arbejdet med Akkord eller Akkordafsavnstillæg, har vi modtaget Meddelelse om, at der vil blive betalt Akkordafsavnstillæg.

Aarhus M. — Murermester Harry Kudahl Jensen. Til Taget paa en Nybygning til Aarhus Kommunehospital skulde anvendes et Parti Ventilsten sammen med de almindelige Tagsten. Da 6 Ventilsten har samme Vægt som 25 Tagsten, forlangte Fagforeningen Opbæringen af Ventilstenene holdt udenfor den oprindelige Opbæringsakkord og betalt med 4 Øre pr. Stk. Da der ikke kunde blive Enighed herom, idet Mesteren kun vilde betale dem som almindelige Tagsten, henvistes Sagen til voldgiftsmæssig Afgørelse. Opmanden giver ved sin Kendelse Fagforeningen Medhold i, at der ikke findes Priser i Overenskomsten for Opbæring af de omhandlede Sten og fastsætter Prisen til 3 Øre pr. Stk.

Stoholm — Sogneraadet. Ved en stedfunden Forhandling med Sogneraadet opnaaedes ikke Overenskomst, men Kommunen betaler alt Timelønsarbejde med 105 Øre. Sogneraadet indgik paa at forhøje Grusharpningsprisen fra 225 Øre til 260 Øre pr. m³ samt ligeledes at forhøje Prisen for Frasortering af store Sten fra 225 Øre til 260 Øre pr. m³.

Skanderborg — Murermester Vegener. Ved Udgravning til Septiktank med tilhørende Kloakledning var der efter Akkordopgørelsen et Overskud paa Kr. 12, som Mesteren nægtede at betale, da han mente sig berettiget til at afregne Arbejdet med Timeløn. Ved et Mæglingsmøde om Sagen den 18. December 1935 opnaaedes ikke Enighed. Sagen blev herefter indbragt for faglig Voldgift sammen med et Par andre Sager hos samme Mester. Efter Sagens Forelæggelse for Voldgiftsretten indgik Mesteren paa at betale det anførte Overskud uden Kendelse.

Gl. Ry — Ingeniør Andersen. Angaaende Uoverensstemmelse om Ydelse af Tillæg til Timelønnen for et Brobygningsarbejde ved Gl. Ry er der ved et Mæglingsmøde opnaaet Enighed om, at der til samtlige Timer betales et Tillæg af 15 pCt.

Aarhus J. B. — Brolægningsentreprenør Johs. Petersen. Ved et Ombrolægningsarbejde var en Del af den nye Bro blevet sat for højt. Den som Følge heraf foretagne Omsætning forlangte Entreprenøren udført i den oprindelige Akkord uden Ekstrabetaling, hvilket Arbejdsmændene protesterede imod, da de var uden Skyld i Fejlen. Der har været afholdt Mæglingsmøde den 14. December 1935, hvor Entreprenøren indgik paa at betale Arbejdsmændene for 70 Timer ekstra à 105 Øre.

Aarhus M. — Murermestrene Mikkelsen & Nordskov Christensen. Ved Oppasning af Svende ved Indsættelse af Staalvinduer i en pudset Facade, opstod Uenighed om, hvorvidt Arbejdet ved Støbning om Ankerne og Fugning rundt om Vinduerne mellem dem og Muren skulde betales med 20 eller 30 pCt. i Grundpris. Da der ikke kunde opnaas Enighed, henvistes Sagen til Voldgift. Da Arbejdet er udført paa en pudset Bygningsfacade, og det ikke kan betragtes som „nyt Arbejde", giver Opmanden ved sin Kendelse Fagforeningen Medhold i, at der skal betales 30 pCt.

Aabenraa A. — Entreprenør A. Duus. Ved Sætning af nogle Kloakbrønde, Afstivning og Lægning af Bund i Brønde kunde Akkordpriserne af forskellige tilstedeværende Vanskeligheder ikke anvendes. I Anledning heraf enedes man ved et Møde om at afregne Arbejdet med Timeløn + Akkordafsavnstillæg.

Frederiksværk — Murermester Ejnar Rasmussen. Vi klagede til Landhaandværkernes Hovedorganisation over, at Murermester Ejner Rasmussen, Hundested, nægtede at betale et indtjent Overskud ved et Bygningsarbejde. Efter Klagen til Hovedorganisationen har Afdelingen meddelt os, at Mesteren har betalt Beløbet.

Hobro — Produkthandler Carl Jensen. Efter at have varslet Strejke overfor Produkthandler, Vognmand Carl Jensen, Hobro, er der bleven oprettet Overenskomst for Produkthandelens Vedkommende. Arbejdstid og Almindelige Bestemmelser er som fastsat i Overenskomsten med Hobro Arbejdsgiverforening. Timelønnen i Produktforretningen 105 Øre og ved Landbrugsarbejde 90 Øre. Overenskomsten træder i Kraft den 5. Februar og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til Ophør en 15. April.

Budene — Statsbanernes Rutebiler. Der er oprettet Overenskomst for Billettørerne. Med Hensyn til Arbejdstid, Ferie, Opsigelsesvarsel, Regler for Behandling af faglig Strid m. v. gælder Hovedoverenskomsten for Chauffører. Ugelønnen er fastsat til:

Fra	14—15	Aar	Kr. 25,00
»	15—16	»	» 27,00
»	16—17	»	» 29,00
»	17—18	»	» 31,00
»	18—20	»	» 40,00

Efter en Maaneds Tjeneste erholdes som Beklædning aarlig 1 Kasket, 1 Jakke, 1 Par Benklæder. Under Sygdomstilfælde betales fuld Løn i 13 Uger i Løbet af et Kalenderaar, med Fradrag af Sygekassens Dagpenge. Ved Ulykkestilfælde ydes i de første 13 Uger fuld Løn med Fradrag af Sygekassens Dagpenge. Billettørerne skal være Medlem af Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i de Omfang, som Loven berettiger til. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Oktober.

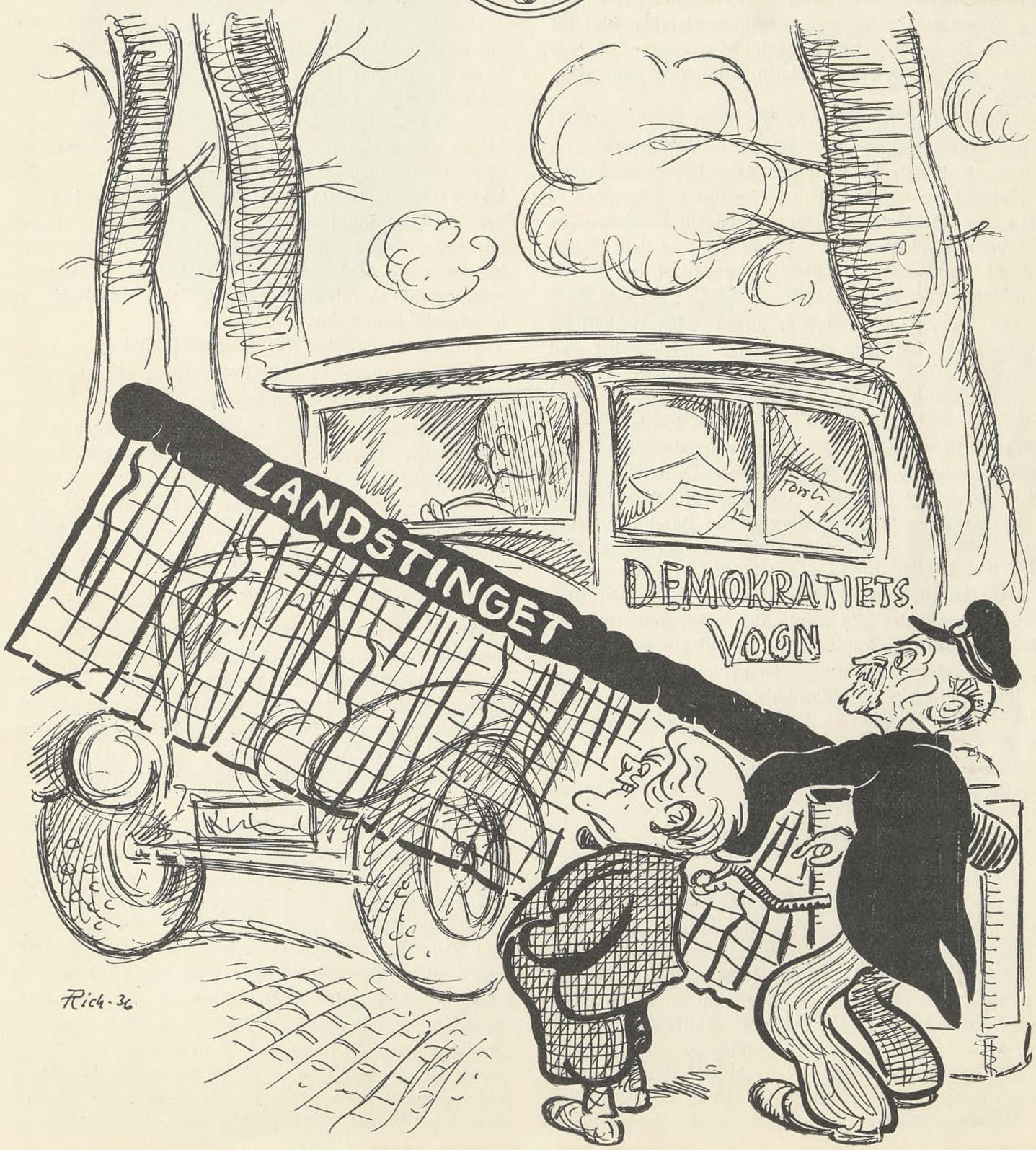
Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 6 31.–3. 1936 41. Aarg.

DEN GAMLE RAADNE SPÆRREBOM SÆNKES ENDNU ENGANG

ARBEJDSKRAFTEN ER UBESKYTTET I DET NYE TYSKLAND

Førend Nationalsocialismen havde sejret, var Fagforeningen i Tyskland Beskyttere og Befordrere af Arbejdskraften. Ved omfattende Tarifoverenskomster, ved et udvidet Socialforsikringssystem endelig ved Arbejdsbeskyttelse og Industripoliti sikredes Arbejderens sociale Eksistens (Liv og Sundhed). Fagforeningerne vaagede over Gennemførelsen af Tarifoverenskomster og de sociale Love —, og de krævede ikke blot for Retten Bestemmelsernes Overholdelse — men de var ogsaa repræsenteret i Socialforvaltningen paa afgørende Sted.

I det *nationalsocialistiske* Tyskland er de *uafhængige* Fagforeninger blevet afskaffet. Arbejdsfronten er efter sin Konstruktion ingen Arbejderrepræsentation. Arbejdsgivere og Arbejdere er ligeligt repræsenteret i den, den kan derfor allerede ifølge sin Struktur ikke forsvare Arbejdsinteresser. Fremfor alt er den afhængig af Statsmagten og aldrig i Stand til at løse sociale Problemer paa egen Haand.

Det tyske Arbejderskab er altsaa uden Beskyttelse netop i den Tid, hvor der arbejdes uindskrænket med Krigen for Øje. Den tyske Rustningsindustri er, ligesom i Krigstid en hensynsløs Materialindustri, som kun interesserer sig for Maskinerne og ikke kender en *Sikring af Arbejdskraften.* Tydeligst viser dette sig i Udkastet til den ny tyske Strafferet, hvis Grundtræk praktisk talt gælder allerede i Dag. Den offentlige Strafferetskommission taler naturligvis i sin Beretning meget om Beskyttelse af Arbejdskraften. Men derved forstaar den kun Beskyttelse af den tekniske Arbejdssammenhæng, *ikke* den sociale Beskyttelse af Arbejdskraften, Beskyttelse af det arbejdende Menneske, som stiller sin Arbejdskraft i en kapitalistisk Arbejdsgivers Tjeneste.

Strafferetten, som altid bedst afspejler et Lands virkelige Kulturtrin og Samfundsforfatning, viser ogsaa det virkelige Billede paa det nationalsocialistiske Tyskland.

Den nye tyske Strafferet vil beskytte

1) Den nationale Arbejdspligt,
2) den nationale Arbejdskrafts Substans,
3) Arbejdsfriheden.

»*Den nationale Arbejdspligt*« faar efter Strafferetskommissionens Beretning tydeligst Udtryk i *Arbejdstjenesten.* Den, der altsaa skælder eller saboterer Arbejdstjenesten, den Understøttelsesnydende, som vægrer sig ved at udføre et Arbejde, som er blevet anvist ham, bliver straffet. Man kan ogsaa udtrykke det samme klarere. »*Den nationale Arbejdspligt*« er Pligten *at arbejde uden Løn.* Den nye tyske Strafferet har den Opgave at tvinge Arbejderen til denne Hoveritjeneste.

Ved Beskyttelsen af »*Den nationale Arbejdskrafts Substans*« forstaar Udkastet til Straffeloven Sikringen af den *tekniske Arbejdskraft.* Overførelse af Arbejdskræfter til Udlandet bliver straffet for at forhindre Konkurrence i Udlandet. Beskadigelse af Sikkerhedsforanstaltninger straffes. *Men Beskyttelsen imod Kapitalisternes Udplyndringssystem, imod Sulteløn, kender det nationalistiske Tysklands Ret ikke noget til.*

Ganske vist tales der i Udkastet i Afsnit »*Beskyttelse af Arbejdsfriheden*« om Lønaageriets Strafbarhed, saafremt Løn og Arbejdsydelse staar i *paafaldende* Misforhold til hinanden. Men denne Bestemmelse er selvfølgelig kun en tom Frase. Efter at nemlig Staten praktisk talt har overladt Arbejdsgiveren at fastsætte Lønnen, og efter at Fagforeningerne er udelukket fra at fastsætte Lønnen som ligeberettigede Partnere, er Lønforholdene stadig fastlagt paa et saa lavt Niveau, at der indenfor dette Niveau virkelig ikke mere kan tales om paafaldende Misforhold; for Lønaageren selv er praktisk talt System i Tyskland paa Basis af *lovmæssig* Regulering.

Endvidere skal den nye Strafferet hindre:

1) Formindskelse af Lejligheden til at arbejde.
2) Forstyrrelse af Arbejdsfreden.

Medens Straffebestemmelserne om Formindskelse af Lejligheden til at arbejde har mindre Betydning og — ret overflødig — vender sig imod »Lukning« af Fabrikerne gennem Fabrikanterne, hvilket egentlig kun kan forhindres ved den tidligere gældende »Stillegungsrecht«, som blev ophævet af Nationalsocialisterne, viser de planlagte Bestemmelser om »Forstyrrelse af Arbejdsfreden« denne Tugthuslovs sande Karakter. Ved *Forstyrrelse af Arbejdsfreden* forstaar enhver Strejke, ja, enhver Oplysning til Arbejderne om deres økonomiske Situation. Ogsaa *passiv Resistens* falder ind under dette Begreb. Hvert Forsøg paa at mande sig op fra Arbejderklassens Side, hvert Forsøg paa solidarisk Arbejdsnægtelse trues med strenge Straffe af den arbejderfjendtlige kapitalistiske Straffelov.

Imod denne nye national socialistiske Strafferet, der taler et tydeligt Sprog nytter selv ikke den mest forløjede Fraseologi. *Den nye tyske Strafferet bliver et Tugthusreglement.* Arbejdsgiverens Profitbegær, den herskende Klasses Interesser støttes. Arbejderskabet, den *virkelige Arbejdskraft*, udleveres til Udplyndringen. I dette Retssystem viser Nationalsocialismen sit sande Ansigt og sit virkelige Maal: *at gøre det arbejdende Menneske til Slave!* Heller ikke disse Bestemmelser vil kunne hindre den naturnødvendige økonomiske Udvikling og heller vil de kunne hindre Arbejderklassens Befrielse; men de vil bevise det internationale Arbejderskab, hvad Fascismens virkelige Maal er.

25 AAR I ARBEJDSLØSHEDS-KASSENS TJENESTE

Frøken ODA NIELSEN

Den 8. April er det 25 Aar siden, at Frøken *Oda Nielsen* blev ansat paa Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Hovedkontor. Oda Nielsen er saaledes iblandt dem, om hvem det kan siges, at de har gjort hele Felttoget med.

For 25 Aar siden havde Arbejdsløshedskassen kun ca. 20,000 Medlemmer, fordelt i 100 Afdelinger, medens der nu er ca. 150,000 Medlemmer og 1200 Afdelinger. Enhver vil heraf kunne danne sig et Begreb om den rivende Udvikling, der har fundet Sted og samtidig forstaa, at ogsaa Arbejdet med Betjening af det stigende Antal Afdelinger er vokset overordentligt i den forløbne Periode gennem hvilken Oda Nielsen hele Tiden har haft sin Virksomhed i Sekretariatet, og der er sikkert ikke en Afdeling, hvis Forhold hun ikke har Kendskab til eller gennem Korrespondance har været i Forbindelse med. Afdelingerne vil kende hendes promte og aldeles omgaaende Besvarelse af alle forekommende Spørgsmaal. Paa ethvert Brev kræver Oda Nielsen, at der gives omgaaende Svar, og tillader ikke, at en Afdeling maa vente paa et saadant.

Frøken Oda Nielsen har gennem Aarene været Arbejdsløshedskassen en god Arbejdskraft, hun har krævet meget af sine Medarbejdere, men samtidigt har hun gennem sin egen Indsats, der har afspejlet Glæde og Lyst til Arbejdet, opmuntret disse saaledes, at den Kraft og Energi, der udgik fra hende, selv har præget det daglige Arbejde i sin Helhed.

Under Krigs- og Efterkrigsperioden, hvor der gennemførtes nye Arbejdsløshedslove og Tillægslove flere Gange om Aaret, var Oda Nielsen en af dem, der i Arbejdsløshedskassen udførte et baade stort og anerkendelsesværdigt Arbejde, som ikke vil blive glemt i Arbejdsløshedskassens Historie.

Senere, under Sammenslutningen mellem Landarbejdernes og Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, udførte Oda Nielsen ligeledes et meget omfattende Arbejde, og selv om det ikke var Tak og Lovord hun blev lønnet med i denne Forbindelse, blev Arbejdet dog alligevel udført med aldrig svigtende Interesse.

Adskillige Afdelinger vil sikkert den 8. April i Taknemmelighed for veludført Arbejde sende Oda Nielsen en Hilsen til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Hovedkontor i Nyropsgade 27.

BEMÆRK!

Foranlediget ved, at et meget stort Antal Afdelinger bruger at fremsende Rekvisitioner paa Lockoutunderstøttelse, Spørgeskemaer, udsendt af Dansk Arbejdsmands Forbund, Skrivelser vedrørende faglige Forhold og lign., i Kuverter med Arbejdsløshedskassens paatrykte Navn og Adresse, gør vi opmærksom paa, at Arbejdsløshedskassens Kuverter er beregnet til at benyttes af Kontorbestyrerne til Fremsendelse af Breve, Regnskab og lign., der udelukkende vedrører Arbejdsløshedskassen, og det forsinker og medfører meget Ekstraarbejde, naar der til os fremsendes Post, som er beregnet til Dansk Arbejdsmands Forbund.

Foruden at Korrespondancen paa denne Maade forsinkes i meget betydelig Grad gør vi tillige opmærksom paa, at Arbejdsløshedskassen ikke paatager sig noget som helst Ansvar for saadan forkert fremsendt Korrespondance.

Vi maa derfor meget henstille til alle vore Tillidsmænd at være opmærksom paa, at Breve, og hvad andet I indsender, altid sendes under rigtig og nøjagtig Adresse og saaledes, at der ikke fra Postvæsenets Side kan være Tvivl om, hvor Brevet skal afleveres, og i denne Forbindelse erindrer vi om, at Adressen for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse er:

Nyropsgade 27—3, København V.

Johannes Nielsen.

GØR KLÆR TIL LANDSTINGET

Hver Gang vi prøver Folkets Kaar at højne
det gamle Landstings-Flertal vaagner op
og blinker sløvt med sine blege Øjne
og aabner Munden halvt og siger: Stop!
Hver Gang det bliver om sit Standpunkt æsket,
det viser Tænder, altid mod de smaa,
og sover søvnigt videre paa Flæsket
i Haabet om, at Livet gaar i Staa.

Vil den, der slider, ogsaa have Frugten,
en B i d af Frugten da i alle Fald,
tungt som en selvdød Hval fra Jammerbugten
det spærre Vejen som vort Fremskridt skal.
Hvert Livstegn, som det viser, standser Livet,
hver Handling rettes mod vor Handlekraft,
og aldrig Blomst og Frugt blev Folket givet
fra denne Stamme uden Marv og Saft.

Et Slægtled har det snorket mildt paa Sulet,
dets store Maal, dets sande Ideal,
er kun at virke som en Pind i Hjulet,
G e n e r a l L a n g s o m var en General
med Lyntogsfart, saafremt han sammenstilles
med dette Snorketræ, som intet vil,
det Landsting, hvor kun Vuggeviser spilles,
mens Tingets gamle Flertal snorker til.

Men det har spærret Vejen altfor længe,
og Folkets Velfærd har det sat paa Spil;
en frønnet Stoppebom er let at sprænge,
naar Fremskridts Venner sætter Skulder til;
og nu har vi et Alvorsord at sige,
et Ord, vi lægger al vor Styrke i:
Hver den, der spærrer Fremskridts Vej, maa vige,
thi Folkets March paa Stedet er forbi.

Lad os da samle alle Livets Kræfter
og møde til det sidste Basketag,
vi sprænger Mørkets Magt i Længsel efter
et Livets Gry, en frugtbar Arbejdsdag.
Mod Fusentaster vil vi altid værnes,
men Folkets Værn mod d e m er sund Fornuft,
det Dødkød, som vort Landsting er, skal fjernes,
thi Tiden kræver Alburum og Luft.

Aage Hermann.

TAK.

For al udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup bringer vi herved vor hjerteligste Tak.

Jens Hansen og *Hustru,*
Dame Kobbel, Møen.

FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

Til vore Tillidsmænd!

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Udstedelse af Numre i Arbejdsløshedskassen kun sker een Gang hvert Aar, nemlig den 31. Marts, naar Medlemslisten skal revideres.

Ved denne Revision, hvor alle Medlemmerne skal opføres paa Medlemslisten, uden Hensyn til hvor lang eller kort Tid, de har været Medlemmer, skal alle have tildelt et Nummer, og derudover skal der ikke gives Nummer før den førstkommende 31. Marts. Et Medlem, der engang har faaet udstedt Nummer i Arbejdsløshedskassen, skal beholde dette Nummer, lige saa længe han er Medlem af vor Arbejdsløshedskasse ganske bortset fra, om han flytter fra en Afdeling til en anden.

Nogle Afdelingskasserere har ment at skulle udstede nyt Nummer til ethvert Medlem, der tilflyttede Afdelingen, men dette er forkert. Kun hvis Afdelingen faar tilflyttet et Medlem, der er indmeldt i Løbet af det indeværende Regnskabsaar, og Medlemmet er i Afdelingen den 31. Marts, skal der udstedes Nummer til et saadant Medlem, og Medlemmer, der ved Tilflytningen allerede har faaet tildelt Nummer i Arbejdsløshedskassen, skal altsaa beholde dette.

Da det medfører store Vanskeligheder, naar der udstedes nyt Nummer til et Medlem, der allerede har faaet et Nummer i Arbejdsløshedskassen, henstiller vi ikke mindst til Kassererne at sætte sig ind i de ovennævnte gældende Regler.

Til Kontorbestyrerne maa vi meget indtrængende henstille ved Udskrivning af Kontrollisterne at opføre de arbejdsløse Medlemmer i Nummerorden, saaledes at det laveste Nummer indenfor Afdelingens egne Numre i Arbejdsløshedskassen føres først og derefter de højere Numre, saaledes at Medlemmet med det højeste Nummer føres til sidst.

Naar alle Medlemmerne med Afdelingens egne Numre er opført, skal I derefter, hvis I har Medlemmer, der er tilflyttet med andre Afdelingers Numre, opføre disse Medlemmer, ligeledes i Nummerorden, det laveste Nummer først og det højeste sidst.

Det vil for Hovedkontoret betyde en meget stor Lettelse i Arbejde, hvis vore Tillidsmænd imødekommer denne Anmodning, og med det store Antal arbejdsløse Medlemmer, vi har i Øjeblikket at føre Understøttelse for, vil I sikkert alle kunne forstaa, at det gælder om at tilrettelægge Arbejdet paa den bedste Maade og saaledes, at det kan udføres saa hurtigt som muligt, og da det jo ogsaa for vore Tillidsmænd maa betyde en stor Lettelse i Arbejdet, naar I skal indføre Understøttelsen paa Kartotekkortene, ved at Listerne er ført i samme Nummerorden, som Kortene staar i Eders Kartotekkasse, haaber vi, at I hver især vil imødekomme vor Anmodning og fremtidig føre Medlemmerne paa Kontrollisterne i Nummerorden.

Johannes Nielsen.

KRIGEN RYKKER NÆRMERE

Tidligere har vi omtalt Arbejderklassens Stilling til Krigsfaren. Fascisme er Krigsfare. Denne Erkendelse er i Dag mere end nogensinde blevet fælles for Arbejderklassen. Den som hidtil endnu tvivlede om Krigsfaren, er blevet belært ved de sidste Ugers Begivenheder. Hitlertyskland har uden forudgaaende Bekendtgørelse brudt Locarnotraktaten, som det endnu for et Aar siden højtideligt bekræftede, og er med store Hærskarer rykket ind i den demilitariserede Rhinzone. I 48 Timer stod Europa ved Afgrundens Rand. Kun det franske Demokratis Disciplin forhindrede i disse Timer Katastrofen.

Efter at Tyskland forrige Aar i Marts definitivt proklamerede den allerede længe forberedte Oprustning og dermed sønderrev Versailles-Traktaten, brød det i Martsdagene i Aar for første Gang en frivillig indgaaet Traktat. Hvad bliver vel det næste Skridt? Østrig? Memel?

Frankrig krævede først øjeblikkelig Rømning. England bestræbte sig i de første Dage paa at gøre Betydningen af det tyske Traktatbrud til en Bagatel, men maatte efterhaanden overfor Frankrigs Protest opgive dette først indtagne Standpunkt og ligesom Italien bekende sig til sin Bistandspligt efter Locarnotraktaten. Ganske vist ser denne Bistandspligt ret platonisk ud for det første. Man kan i disse Dage konstatere en ejendommelig Atmosfære i europæisk Politik. Betegnende for Situationen er det, at erklærede Pacifister og Krigsmodstandere i Dag foretrækker aaben Kamp med Fascismen fremfor en endeløs Rædsel. Derimod træder Fascister og Krigsagitatorer — som Ulven i Faareklæder — i Skranken for Fred og Forsoning.

De europæiske Statsmænd maa optræde mellem de vaklende Frontlinjer. Situationen staar imidlertid klart ved Folkeforbundsraadets eenstemmige Kendelse, som fastslaar Tysklands Krænkelse af Traktaten og dermed har skabt Forudsætningen for Locarnomagternes, Frankrig, Belgien, England og Italien, evt. Forholdsregler imod Tyskland. Nu kan Frankrig og Belgien — efter Locarnotraktaten — forlange den i den givne Situation nødvendige Bistand af England og Italien — i det mindste teoretisk.

Efter langvarige Forhandlinger er Locarnomagterne i London blevet enige om Indholdet af en saakaldt Hvidbog, som er blevet tilstillet Tyskland den 20. ds. og er blevet meddelt Parlamenterne i Frankrig, Belgien og England. Vigtigt i Indholdet er følgende: Tyskland opfordres til at indgive sin Klage imod den fransk-russiske Pagt for Voldgiftsdomstolen i Haag. Domstolens Afgørelse er bindende for Tyskland. Indtil Afgørelsen i Haag er faldet, skal Tyskland fjerne sine Tropper 20 km fra den fransk-belgiske Grænse. En international Trop skal bevogte den rømmede Zone. Naar dette første Stadium er afviklet, skal alle Locarnomagterne, incl. Tyskland, raadslaa om den fremtidige Sikkerhed, og paa Basis af den da trufne Overenskomst skal der afholdes en Verdenskonference med det Formaal at oprette et nyt kollektivt Sikkerhedssystem, at gennemføre Indskrænkning af Rustningen og at ordne Valuta og Raastofproblemerne.

Hvis Tyskland afslaar, eller hvis Forhandlingerne strander af andre Grunde, vil den engelske og italienske Regering forsikre Belgien og Frankrig om sin mest vidtgaaende Bistand, man vil raadslaa om nye Forholdsregler imod Tyskland og etablere et intimt Samarbejde mellem Generalstabene.

Praktisk betyder Hvidbogen det vesteuropæiske Demokratis politiske og militære Sammenslutning imod det fascistiske Krigsspøgelse. Tysklands Svar vil i denne Sammenhæng være relativt betydningsløst. Det er klart, at Locarnomagterne regner med et Nej fra Tyskland. Dette tyske Nej vil betyde i hvert Fald en engelsk-fransk Militæralliance. Et Ja fra Tysklands Side vilde i sine praktiske Konsekvenser føre til en gradvis Opløsning af Fascismen; netop af denne Grund er det ret usandsynligt. Vejen til Fredskonferencen gaar over Likvideringen af det fascistiske Kontraktbrud. Kun en udenrigspolitisk Kapitulering af den tyske Fascisme kan aabne Tyskland Vejen ind i Verden. Hvidbogen, som ikke anerkender den tyske Voldshandling, og som behandler den derved skabte Kendsgerning som noget foreløbigt, er en *stor Chance for den voksende tyske Opposition*, som fremtidig ejer et positivt udenrigspolitisk Program, hvormed den kan føre det tyske Folk ud af dets isolerede, bandlyste Stilling.

Det europæiske Demokratis Statsmænd har talt i London, nu maa deres Program blive støttet af Europas demokratiske Masser. En bred Folkestemning maa føre Kampen imod den fascistiske Krigsfare. Fascismens faretruende Eksistens, som af den økonomiske og politiske lige fortvivlede Situation i sit eget Hjemland tvinges til Aktivitet paa det udenrigspolitiske Omraade, er Arbejderbevægelsens Fjende Nr. 1. Fascismens Sejr paa Europas Slagmarker vil langt ud i Fremtiden betyde, at den europæiske Arbejderbevægelse havde faaet sit Dødsstød, thi den vilde betyde, at Fascismen blev Regeringsprincippet i Europa. Fascismen betyder med andre Ord ikke blot — og det kunde egentlig allerede være tilstrækkeligt — akut Krigsfare, nej, den er samtidig en akut Trusel imod den internationale Arbejderbevægelse. I det lange Løb vilde det nemlig være saaledes, at det ikke nyttede ret meget, om man fik Bugt med den fascistiske Fare indenfor de europæiske Demokratier, saafremt Fascismen i Udenrigspolitiken vilde kunne triumfere over Europas Demokratier.

Trods Statsmændenes højtidelige Erklæringer, trods Konferencer og Traktater er Krigsfaren for Europa i Virkeligheden steget ved Begivenhederne i de sidste Uger. Tættere og tættere rykker Modstanderne hin-

anden ind paa Livet, mindre og mindre bliver Mulighederne for at undvige. Dybere og dybere bliver Overbevisningen om, at enhver Traktat og enhver Konference er spildt Umage, at de virkelige store Modsætninger ikke kan løses ad denne Vej. Den europæiske Atmosfære er siden Begivenhederne i Marts Maaned blevet Krigsfare. I alle Lande maa Arbejderklassen være paa Post mere end nogensinde. I Demokratiets, i Arbejderbevægelsens Interesse maa det lykkes at hindre de fascistiske Staters krigeriske Udfald, for at de kan blive kvalt i deres Folks økonomiske Nød. De sidste Ugers politiske Lære maa forstaas rigtigt af Arbejderklassen. □

LANDBRUGETS MEDHJÆLPERE

Den i Dagspressen i den sidste Tid saa meget omtalte Sag fra Herregaarden Trudsholm og den Afgørelse den nylig har faaet ved Vester Landsret, belyser blændende klart, hvordan Landarbejderungdommen endnu er stillet, og viser hvor nødvendigt det er, at der finder en gennemgribende Forbedring Sted af de Forhold, som er gældende for Landbrugets Medhjælpere i Øjeblikket. Sagen gaar tilbage til 1934, og begyndte med at 7 Karle, som tjente paa Herregaarden Trudsholm ved Hadsund, en Dag klagede over Kosten. At dette ikke var ubegrundet, er dokumenteret under Sagens Gang gennem de to Retsinstancer den har passeret. Det er oplyst, at Spisesedlen den paagældende Dag for Dagens to første Maaltider saa saadan ud. Morgenmaaltid: Øllebrød. En udmærket Ret vil man maaske sige. Javel, men dette var en højest aparte Gang Øllebrød, der var nemlig ikke Øl i. Det var kogt i Vand, altsaa en regulær Omgang Vand og Brød. Vand synes i det hele taget at udgøre langt den væsentligste Del af Folkekosten paa Trudsholm.

Dette mærkelige Øllebrød var sødet med Sacharin, et Stof som det her i Landet ved Lov er forbudt at benytte f. Eks. i Konditorier og Bagerier, fordi det er uden Næringsværdi.

Paa dette Fludium havde de 7 Karle arbejdet hele Formiddagen. Det vilde ikke være mærkeligt, om de har været rigtig godt skrupsultne til Middag og følte stærk Trang til et ordentligt solidt Maaltid, de var alle Mennesker i den Alder, hvor Organismen stiller ret store Krav til Føden. Den Middag, der blev serveret for dem, var imidlertid ikke egnet til at tilfredsstille saadanne Krav, den kunde i det højeste midlertidigt stille den værste Sult. Middagen bestod af to Retter. Første Ret: Vandgrød med Centrifugemælk. Ret Nummer to: Kartoffelfrikadeller. Hvad sidstnævnte Ret er for noget, hører til den Trudsholmske Kogekunsts Hemmeligheder. Karlene synes det var vel vandet og i det hele taget lidt for magert. De klagede og erklærede, at de ikke kunde arbejde paa en saadan Kost. Det skal bemærkes, at det ikke var alene den Dag, de blev budt saadan Kost, det var i egentligste Forstand Hverdagskost. Som sagt de klagede og forlangte noget andet at spise, de vilde med andre Ord have rigtig Menneskemad, og da Ejeren, Godsejer Schwensen, afslog at imødekomme deres Krav i saa Henseende, nægtede de at gaa i Arbejde. Nu tog Hr. Schwensen Initiativet, han gav de 7 Karle Afsked paa graat Papir, jagede dem ganske simpelt væk uden at betale dem deres Løn. — Karlene var naturligvis ikke helt tilfredse med denne Udgang af Sagen, de har næppe haft noget imod at rejse, men at blive bortvist uden Løn mente de ikke, de behøvede at finde sig i, og de kunde jo i saa Henseende henholde sig til Medhjælperlovens Paragraf 7, hvori det bl. a. hedder: »Dersom Medhjælperen, som en Del af Vederlaget har Krav paa Kost, er Husbonden pligtig til at yde god, sund og tilstrækkelig Kost«. Vi ved ikke om de paa Forhaand kendte denne Bestemmelse i Loven, det er ikke sikkert, men har de kendt den, maatte de være berettiget til at tro, at de havde Loven paa deres Side, de havde jo bogstaveligt med hele deres Krop følt, at den Kost, de fik, ikke opfyldte Lovens Bud. I hvert Fald anlagde de Sag mod Hr. S. Ved Underretten vandt de Sagen. Godsejeren blev dømt til at betale dem tilsammen 2195 Kr. i Erstatning og 400 Kr. i Sagsomkostninger. Godsejeren lod imidlertid Sagen appellere, og ved Vestre Landsret fornylig blev han frikendt og de 7 Karle blev idømt 100 Kr. hver i Sagsomkostninger. Landsretten skønnede ikke, at Godsejeren havde forbrudt sig mod Medhjælperlovens Bestemmelse paa dette Omraade. Under Sagens Behandling for Domstolene er forskellige sagkyndige i Ernæringsspørgsmaalet blevet spurgt, om den Kost Karlene havde faaet opfyldte Lovens Krav. Svarene har været forskellige. Fru Dr. Johanne Christiansen svarede absolut Nej til Spørgsmaalene, om Kosten kan betegnes som god, sund og tilstrækkelig. Dr. Hindhede sagde derimod god for Vand og Brød, Kartoffelfrikadellerne og det hele. Andet kunde man jo ikke vente fra den Side. Retslægeraadet, hvis Erklæringer ogsaa er blevet afæsket, siger:

— Kostens Godhed har efter de foreliggende Oplysninger haft Mangler. Den daglige Morgenøllebrød tilberedt af Brød og Vand med Anvendelse af Sacharin kan ikke kaldes god... Om Kostens Tilberedning har ingen villet anvende ubetinget rosede Udtryk. Paa Grund af disse Mangler kan Kosten efter Retslægeraadets Skøn ikke siges fuldt ud at opfylde Kravene i Loven om Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælper.

Resultatet er som sagt blevet, at Godsejeren blev frikendt. Vandogbrødet triumferede. — Dansk Arbejdsmands Forbund, af hvilke de 7 Karle er Medlemmer, har nu foranlediget Sagen appelleret til Højesteret. Hvilket Resultat denne Landets øverste Retsinstans vil komme til, ved man selvfølgelig intet om, og vi skal vel vogte os for at profetere herom. Men Sagen vil blive fulgt med Opmærksomhed, først og fremmest af de mange Tusinde Landarbejdere, som direkte berøres af Spørgsmaalet, men iøvrigt af alle socialt interesserede. Det er ikke et ligegyldigt Spørgsmaal dette her. Det drejer sig ikke om de 7 Karle alene, og det er slet ikke et Spørgsmaal om Mennesker, der rynker paa Næse af god Mad og siger Nej Tak, naar de ikke faar deres Livret. Det drejer sig om intet mindre end et stort socialt Befolkningslags fysiske Sundhed.

M. O.

FILIALKONTROLSTEDERNES OPHØR PR. 1. APRIL D. A.

Ved nærværende erindrer vi vore Tillidsmænd om, at de i Vinteren 1935—36 oprettede Filialkontrolsteder, der var godkendt for Tiden *indtil 1. April 1936,* fra denne Dato maa lukkes og al fremtidig Kontrol med de Arbejdsløse alene foretages ved Afdelingens Hovedkontrolsted.

Arbejdsdirektoratet har i en Skrivelse til os paany indskærpet os, at der ikke for Sommerhalvaaret kan gives Dispensation fra den almindelige daglige Kontrol ved Afdelingernes Hovedkontrolsted.

Vi gør samtidig opmærksom paa, at et tidligere godkendt Filialkontrolsted ikke maa genaabnes til den kommende Vinter, før ny Godkendelse herfor er indhentet, og Anmodninger om Oprettelse af Filialkontrolsteder kan tidligst fremsendes omkring 1. Oktober d. A.

Johannes Nielsen.

Lidt om „Lautrupgaard" —

Et landskendt Navn paa en anerkendt Landbrugsbedrift og Mønstergaard, det er, hvad Lautrupgaard er i Dag.

For blot en Snes Aar siden var Lautrupgaards Navn

Medhjælperboligen

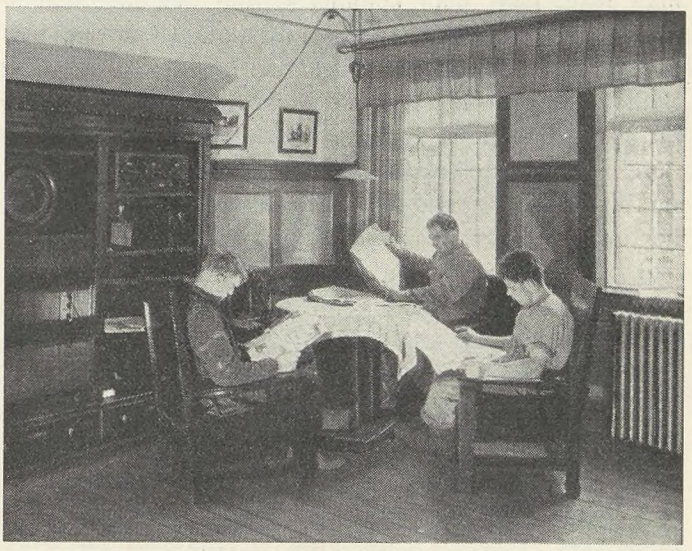
ikke kendt synderligt langt udenfor den Egn, hvor den er beliggende. Som Landbrugsbedrift udmærkede den sig ikke fremfor de øvrige større Gaarde i Københavns Nærhed, den blev ligesom disse drevet som kvægløst Landbrug, og det blev vist gennemgaaende ikke gjort hverken værre eller bedre end Tilfældet var med de fleste andre.

Som Arbejdsplads var den mere kendt, de fleste af de pladssøgende Arbejdere paa de københavnske Fæstekontorer kendte den af Omtale, og mange af dem kendte den tillige fra et kortere eller længere, som ofte dog kortere Ophold paa Gaarden, den hørte afgjort til den Kategori af Gaarde, som af de arbejdssøgende betegnes med Udtrykket: »en Rede«. Dette Forhold er nu forandret. Aarsagen til denne glædelige Forandring er ikke først og fremmest at finde i den almindelige Udvikling, som har fundet Sted indenfor selve Landbruget, det skyldes en anden sideløbende Udvikling, nemlig Udviklingen af Arbejdernes Organisationer, i dette særlige Tilfælde Dansk Arbejdsmands Forbund.

Den nuværende Lautrupgaard har en Historie, som i sig selv er ikke saa lidt af et Eventyr, det kan føres tilbage til en af Forbundets første større Kampe for Organisationsretten. Det var Strejken overfor Københavns Mælkeforsyning i 1897, som faktisk lagde Grunden til Lautrupgaard af i Dag. Konflikten, der som sagt gjalt Organisationsretten, tabte Arbejderne, men de tabte ikke Modet, med Mænd i Spidsen som Lyngsie, forhenværende Direktør for Københavns Kommunes Kørselsafdeling, Hans Jensen, og den daværende Formand for Mælkeriarbejdernes Afdeling lykkedes det at starte Arbejdernes eget Mælkeri. »*Enigheden*« var det talende Navn man gav det.

Fra en ganske ringe Begyndelse er denne Forretning vokset til nu at være Københavns største i sin Branche. Dette Resultat er kun naaet ved, at den altid har ført de bedste Varer, det store Krav, der i vore Dage stilles paa dette Omraade — heldigvis maa man nok sige — Mælk er jo et uhyre vigtigt Næringsmiddel for Børn, og især for Spædbørn er det det vigtigste af alle. Derfor er en af de vigtigste og mest betydningsfulde Opgaver for Nutidens Mælkerier at blive i Stand til at levere Børnemælk i en Tilstand, som svarer til, hvad de videnskabelige Undersøgelser har vist at være bedst for Børnenes Sundhed og Trivsel, det er jo intet mindre end Grundlæggelse af den kommende Slægts Fysik og Livskraft, det her drejer sig om.

Denne Opgave har Arbejdernes Mælkeri forstaaet at løse saa fuldkomment som det vist overhovedet er muligt, og i hvert Fald mere fuldkomment end nogen før har kunnet gøre det. Der er taget Hensyn til alt, baade hvad angaar Mælkens naturlige Kvalitet og dens Behandling, alt er taget i Betragtning, lige fra det Øjeblik Produktionsprocessen med Koens Fodring tager sin Begyndelse til Mælkens Aflevering hos »Enigheden«s mange Kunder, og dette Eksperiment er gennemført paa den tidligere gammeldags Landbrugsbedrift og berygtede Arbejdsplads Lautrupgaard.

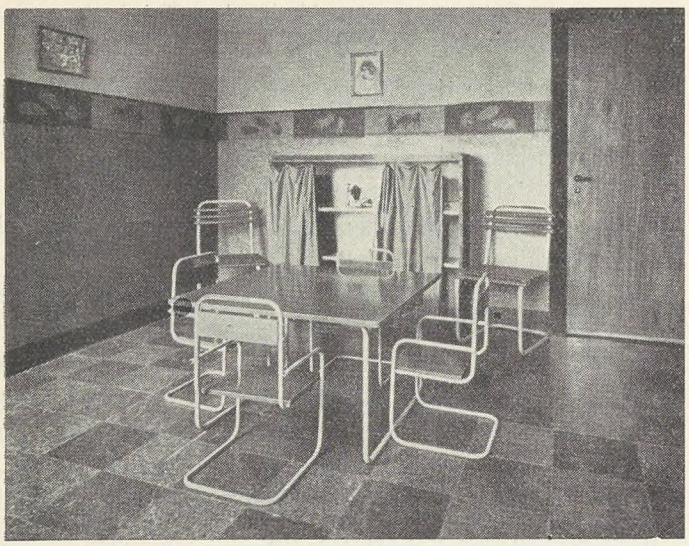

Medhjælpernes Opholdsstue

»Enigheden« købte denne Gaard i 1921 og overtog den Aaret efter. Købet fandt Sted udelukkende med det Formaal for Øje, at kunne fremstille Børnemælk netop saadan, som den skal være for helt at opfylde Hygiejnens og Sundhedens Krav. Nogen billig Historie

har det naturligvis ikke være at indrette denne Mønstergaard med dens nuværende Besætning.

Det første man efter Overtagelsen maatte foretage var at rive alle de gamle Bygninger ned, og opføre andre, der svarede til Tidens Krav og det angivne

Opholdsstue for Medhjælpernes Børn

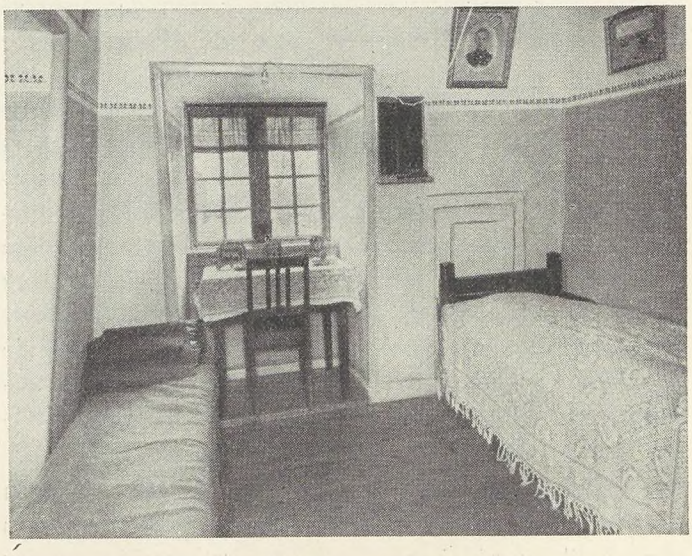
Formaal, først og fremmest Opførelsen af Kostald. At der er ofret ganske særligt meget paa dennes Indretning ligger i Sagens Natur. Resultatet er da ogsaa blevet en Stald, man forgæves vil komme til at søge Landet rundt for at finde Mage til, den er forsynet med alle de tekniske Indretninger og Hjælpemidler Nutiden kender. Selvvandingssystem, Luftbane til Transport af Roer og Kraftfoder osv. Et stort Ventilationsanlæg holder Temperaturen paa det for Dyrene behagelige og mest passende Punkt, derfor mærker man ikke, naar man kommer derind den stærke emmættede Luft, som ellers i en Kostald slaar den indtrædende imøde, og Fluer ser man ingen af. Kort sagt Stalden blev et Mesterværk, hvor teoretisk Viden og praktisk Indsigt er forenet. Denne Stald fyldte man derefter med Malkekvæg opkøbt fra nogle af de bedste Besætninger af rød dansk Malkerace, som var at finde her i Landet. Dyrene blev udpeget med stor Skønsomhed og speciel Hensyntagen til at kunne yde megen, men fedtfattigt Mælk i Overensstemmelse med, hvad der er konstateret at være den bedste Børnemælk. Denne Besætning er siden forøget og forbedret gennem egen rationel Avl, og nu staar der i Lautrupgaards Kostald en Børnemælksbesætning, der næppe kan naas, og i hvert Fald ikke overgaas af nogen anden her i Landet, dens samlede Antal er i Øjeblikket 146 Malkekøer, 6 Tyre, 68 Kalve og 37 Ungkreaturer. Fodringen af denne Besætning er afpasset efter, at det netop er Børnemælk og den bedste Børnemælk, som skal produkseres.

Som Eksempel paa Besætningens Ydeevne kan anføres, at en enkelt Ko har givet omkring 24,000 Pund Mælk paa et Aar med en Fedtprocent paa 3,68. Der udvises en næsten rafineret Properhed saavel ved Malkningen som Pasningen af Køerne iøvrigt, de bliver saaledes før Malkningen støvsuget og Yverne omhyggeligt aftørret med en vaad Klud, ligesom Malkerne maa møde i renvaskede Kitler og skruppe Hænderne før Arbejdets Paabegyndelse, og iøvrigt vaske Hænder mellem hver Malkning. Der malkes i særlig konstruerede Spande, som udelukker enhver Forurening af Mælken. Spande, Malkeskamler og alle Mælkegrejer bliver dampsterilicerede. Naar Malkningen er forbi bæres Mælken ind i Mejeriet, hvor Siningen foregaar i et særligt Rum, derpaa løber den over et Køleapparat og afkøles til 2 Grader Celsius. Først herefter er den færdig til at afsendes til »Enigheden«, men saa er det ogsaa den bedste og bedst sundhedsbeskyttede Børnemælk i dette Land. Der føres naturligvis meget skarpt Dyrlægekontrol med Besætningen, Mælken bliver undersøgt i Gaardens Laboratorium, og Personalet bliver jævnligt tilset af Gaardens Læge.

Endnu skal kun anføres, at der i en anden af Gaardens mange Bygninger findes særlige Bokse til Kælvekøer, Tyre og Spædkalve, og endelig Sygestald, hvor eventuelle syge Dyr kan isoleres, saa Smitte forebygges.

Til den her omtalte Stald og Besætning svarer hver Enkelthed i Gaardens hele øvrige samlede Bedrift. I Hestestalden staar 12 Spand kraftige, velfodrede Heste af belgisk Race. Lade og øvrige Avlsbygninger er indrettet efter alle Tidens Fordringer og forsynet med alle moderne Maskiner og den bedste Teknik. Dyrkningen af Gaardens over 200 ha Jordtilliggende er anlagt med den store Besætning for Øje og er i fineste Kultur.

Lautrupgaard er ikke mere et stort Stykke slet ud-

Et af Medhjælperværelserne

nyttet Jordareal uden Besætning, den er, hvad den skal være, et mønster- og foregangs Landbrug. Den er heller ikke længere den daarlige Arbejdsplads, som de arbejdssøgende undgaar, eller kun tyer til i yderste Nødstilfælde. — Der er ikke ved Gaardens Indretning

blot sørget for Dyrene, der er ogsaa tænkt paa de Mennesker, som skal passe disse saavel som Jorden. Det ses af de Boligforhold, som bydes baade de ugifte Medhjælpere og de gifte Arbejdere. Til Ophold for de førstnævnte er opført en selvstændig beliggende, smuk Rødstensbygning med 12 Enkeltværelser, der foruden Seng er udstyret med Løjbænk og Skab. I Bygningens Stueetage findes en Fællesopholdsstue, smukt møbleret, der er Radio og et Bogskab indholdende forskellig Litteratur af baade skønliterær og oplysende Art. Til Benyttelse for de gifte Arbejdere, som ikke faar Kosten paa Gaarden, er indrettet Spisestue, hvor de kan indtage deres medbragte Mad. Der er indstalleret Bad med flere Baderum, i Forbindelse hermed er et Rum til Opbevaring af Arbejdsfodtøj. Her er indrettet et Vandbassin, hvor Arbejderne kan vaske og rense Fodtøjet, der er elektrisk Lys og Varme overalt. Hvilken Forskel fra de tidligere Forhold, som paa denne Gaard blev budt de unge Tjenestekarle, og hvilken Forskel fra de Værelser, som endnu de fleste Steder bydes. Lejlighederne i de Gaarden tilhørende Arbejderboliger for de gifte Arbejdere er store (3 Værelser med Køkken) og velindrettede, flere af dem er nyopførte. De, som ikke er dette, er ombygget og nyindrettet, der er indlagt elektrisk Lys og Vand i dem alle.

I denne Forbindelse skal anføres en Foranstaltning, som er foretaget af Hensyn til Børnene af de Familier, hvor Konen malker. Det er et smukt, lyst Barneværelse med smaa, fine Funkismøbler, hvor Børnene kan opholde sig, medens Mor er paa Arbejdet. Enhver, der kender Forholdene paa Landet, og ved hvor mange Ulykker, der er opstaaet af og stadig sker i de Arbejderhjem, hvor Hustruen maa gaa paa Malkearbejde kan vurdere den Forstaaelse her er lagt for Dagen og Betydningen heraf.

Med Hensyn til Lønningerne er Forholdet paa Gaarden det, at der naturligvis betales overenskomstmæssigt, dog med et Tillæg til den med Arbejdsgiverforeningen afsluttede Overenskomst paa indtil 15 pCt. Det vil saaledes ses, at ogsaa paa Arbejdsforholdets Omraade er der sket en Forandring til det bedre, siden Gaarden kom paa andre Hænder. Det vil sige, siden den fra Godsejerhænder kom i Arbejdshænder. Det har saaledes paany bekræftet sig, at Arbejderhænder som Regel er mere værdiskabende end Godsejer- og Arbejdsgiverhænder, og det har samtidig vist sig, at de ogsaa kan være mere nænsomme.

M. O.

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører **Krøl Nielsen** besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes **Nørrevoldgade 22 [1]**.

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

OVERENSKOMSTEN

MED GENERALDIREKTORATET FOR POST- OG TELEGRAFVÆSENET

I Fagbladets Nr. 4 aftrykte vi en Overenskomst, som vi har afsluttet med Generaldirektoratet for Postvæsenet, angaaende de hos nævnte Institution beskæftigede Ekstrapostbude, Afløsere og andre lejlighedsvis beskæftigede Arbejdere.

Efter at Overenskomsten nu foreligger færdigtrykt og er fremsendt til Afdelingerne, skal vi med et Par Ord omtale de Forhold, som Ekstrapostbudene har maattet arbejde under, indtil denne Overenskomst nu pr. 1. April d. A. træder i Kraft.

Ekstrapostbudenes Løn- og Tjenesteforhold er hidtil fastsat og tilrettelagt af Postvæsenets stedlige Tjenestemænd. Lønningerne har derfor været meget varierende i de forskellige Distrikter, men uden Undtagelse været altfor lave. Ekstrapostbudene, som indtil omkring 1932 havde deres egen Organisation, har gentagne Gange forsøgt at faa Forholdene forbedret, men til Trods for et godt og energisk Arbejde fra Organisationsledelsens Side, har de aldrig kunnet faa Postvæsenet til at forhandle om Løn- og Overenskomstforhold.

Aarsagen til Postvæsenets afvisende Holdning maa antagelig søges i, at Ekstrapostbudenes Organisation ingen Tilknytning havde til andre Organisationer, hvorfor de stod uden organisationsmæssig Støtte ude fra. Disse Forhold medførte, at Organisationen henvendte sig til Dansk Arbejdsmands Forbund om Bistand, og Forhandlingerne med Organisationen herom resulterede i, at de besluttede at ophæve deres Organisation og at lade Medlemmerne indmelde sig i Dansk Arbejdsmands Forbunds stedlige Afdelinger.

Herefter begærede vi Forhandling med Postvæsenet, som til at begynde med forsøgte at gøre os begribeligt, at vi var kommet paa Vildspor, da de Forhold, vi her ønskede Overenskomst om, ikke var egnet hertil. Da det ikke lykkedes Postvæsenet at overbevise os herom, mente det at kunne faa os til at forstaa, at skulde der endelig fastsættes en overenskomstmæssig Løn for Ekstrapostbudene, maatte Lønnen ikke afvige væsentlig fra, hvad der betaltes for Landbrugsarbejder.

Der har fra Postvæsenets Side været fremført mange Forhold, som har vanskeliggjort Forhandlingerne, og de har derfor staaet paa i ret lang Tid.

Vi kunde have sluttet Overenskomsten med Postvæsenet tidligere — ogsaa med et nogenlunde hæderligt Resultat, men dog ikke saaledes, at vi var tilfredse.

Vi fortsatte derfor med Forhandlingerne, og det lykkedes os derfor ogsaa at faa gennemført, at Postvæsenets Arbejdere nu betales i Lighed med andre Arbejdere, enten de saa arbejder i By eller paa Land.

Postvæsenets kraftige Modstand mod at slutte Overenskomst om de Lønninger, der nu er fastsat i Overenskomsten, vil maaske være forstaaelig, eftersom Overenskomsten betyder en Merudgift paa mindst

30,000 Kroner pr. Aar. At en saa stor Merudgift vil blive mærkbar for den enkelte er let forstaaelig, og hvorledes det virker skal vi blot her anføre et Eksempel paa:

Et Ekstrapostbud, som gennem flere Aar har haft en Tur, som er aflønnet med 1400 Kroner pr. Aar, vil nu efter Overenskomsten faa mindst 2100 Kr.

I Betragtning af de her fremskaffede Forbedringer for Postvæsenets Arbejdere maa vi kunne forudsætte, at de Ekstrafolk hos Postvæsenet, som endnu ikke har fundet sig foranlediget til at lade sig organisere, herefter vil forstaa Organisationens Betydning for Arbejderne og lader sig indmelde i vort Forbunds stedlige Afdelinger.

Hvis der indenfor Afdelingernes Omraade er uorganiserede Arbejdere beskæftiget hos Postvæsenet bør disse paavirkes til Indmeldelse i Organisationen, hvorved de ikke alene faar deres Interesser varetaget, men tillige er medvirkende til at underbygge Organisationernes fortsatte Indflydelse paa de ovennævnte Lønninger i den kommende Tid.

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Skallerup	(Entrepr. Vestenbæk)
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Alling-Tulstrup	(Skanderborg Amt)
Laven	—
Ousted-Taaning	—
Skanderborg	—
Stilling	—
Skorup-Tvilum Voel	—
Østbirk	—
Stenvad	(Nielsen, »Ellegaard«)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Ordrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Tamdrup	(Tamdrup Kommune)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Grædstrup	(Grædstrup Kommune)
Ø. V. Hassing	(Øster-Vester Hassing Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr. Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)
Davinde	(Davinde Rolfsted Kommune)
	(Grusgravene Svanninge, Espe og Villinge, Faaborg)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Mellerup	(Vognm. Anders Olsen) Konfl. afsl. (Marslet-Birkende Kommune)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarb. i Gl. Roskilde Amt)
Poulsker	(Snedkermester A. Møller)
Ulsted	(Ulsted Kommune)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Fredensborg Nivaa	(Asminderød-Grønholt Sogneraad)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Fuglse-Holeby	(De danske Sukkerfabrikers Renseri)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Aalborg A.	(Engholm)
— Omegn	—
Nørre Sundby A.	—
Tylstrup	—
Vodskov	—
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Rønde	(Kalø Gods)
Vrinners	—
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Brabrand, Aarhus A., Aarhus J. B., Aarhus H.	(Vognmændene Ejner Jørgensen, L. V. Thomsen og Simon Thomsen, Aarhus)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Tillitze Afdeling	(Landinspektør Stoltze-Møller, Nakskov)
Fjeldsted-Hamdrup og Haarslev	(Maattefabrikant Marius Hansen)
Hirtshals	
Horne-Asdal	(Horne-Asdal Kommune)
Frederikssund	(Jørlunde Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Bys Kommune)

HUSK AT GIVE POSTBUDET MEDDELELSE OM FLYTNING

Ved Udløbet af Januar Kvartal forelaa der fra Postvæsenets Side Meddelelse om, at ca. 1600 Adressater, til hvem Fagbladet havde været anmeldt, var fraflyttet den opgivne Adresse uden at give Meddelelse herom eller opgive ny Adresse. Det medfører naturligvis, at Fagbladet ikke kan tilstilles vedkommende Medlemmer, og vi benytter derfor Lejligheden til at forny den tidligere Henstilling til alle Medlemmer om ikke at undlade at give saavel Afdelingen som Postvæsenet Meddelelse om, naar der skiftes Adresse, og vi gør samtidig opmærksom paa, at Medlemmerne derved tillige undgaar ubehagelig Forsinkelse af privat Korrespondance, idet denne ligeledes paa Grundlag af den opgivne ændrede Adresse vil komme Vedkommende rettidigt i Hænde. Husk derfor altid at melde Flytning saavel til Postvæsnet som til Afdelingen.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

OPMANDSKENDELSE

i

Voldgiftssag mellem

Dansk Arbejdsmands Forbund

og

Entreprenørforeningen

paa Entreprenørfirmaet J. L. Østlund & Søns Vegne.

Ved Opgørelse af Afbejdslønnen for en af Entreprenørfirmaet J. L. Østlund & Søn ved Odense udført Entreprise er opstaaet forskellige Uoverensstemmelser mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Entreprenørforeningen paa nævnte Firmas Vegne. Uoverensstemmelserne er henvist til faglig Voldgift, og da der ikke blandt Voldgiftsmændene har kunnet blive Flertal for en Afgørelse, paahviler det undertegnede, som af Parterne er valgt til Opmand, at paakende Sagen.

Entreprisen angik Anlæg af Veje og Kloaker paa et Udstykningsareal i Hjallesemarken ved Odense. Arbejdet paabegyndtes i December 1934 og afsluttedes i Oktober 1935. Uoverensstemmelserne angaar følgende:

I. Der er under Arbejdet udført en Del Afgravnings- og Opfyldningsarbejder, og Klagerne gør gældende, at der i Henhold til Overenskomstens § 4 g, sidste Stk., for Regulering af det afgravede Areal tilkommer Arbejderne et Beløb af 1310 Kr. 20 Øre og i Henhold til § 4 h, første Stk., for Regulering af det paafyldte Areal 1120 Kr. 68 Øre. De Indklagede procederer til Frifindelse for disse Krav.

§ 4 g, sidste Stk., bestemmer:

»Hvor Afgravning forlanges udført med større Nøjagtighed end 4 cm fra det opgivne Plan betales endvidere for Regulering i Henhold til h«.

§ 4 h, første Stk., er saalydende:

»For Regulering betales et Tillæg pr. m² af 9 Øre, idet saavel det afgravede som det paafyldte Areal maales. Paafyldning stampes i samme Pris«.

Klagerne anfører, at Afgravningen er udført med større Nøjagtighed end 4 cm fra det opgivne Plan, og at dette er sket som Følge af de af Entreprenøren stillede Krav. Klagerne oplyser herom nærmere, at der under Afgravningen til Fremstilling af Vejkassen forlanges sat Pæle for Afgravningsdybden for hver 10 m og trukket Snore. Pælene anbragtes 3 Stykker tværs over Kørebanen for at den buede Profil fra Rendesten til Rendesten kunde fremstilles overensstemmende med Planet. Denne Fremgangsmaade maatte som naturlig Følge føre til større Nøjagtighed end 4 cm fra det opgivne Plan, saa meget mere som Entreprenøren under Tilsyn med Arbejdet kontrollerede Afgravningen ved Maaling fra Snorene og paatalte Unøjagtigheder mindre end 4 cm. At den ommeldte Nøjagtighed krævedes, formener Klagerne ogsaa fremgaar af, at der blev afgravet Dybder paa mindre end 4 cm. De henviser endelig til Kendelse i Voldgiftssag Nr. 78, som i et lignende Tilfælde fastslog, at Tillæget skulde betales. — Hvad Paafyldningen angaar, anfører Klagerne om Fremgangsmaaden, at den paafyldte Jord fik en første Udjævning og derefter Lejlighed til at sætte sig; der kunde herefter vise sig Afvigelser paa baade 10 og 20 cm, som nødvendiggjorde senere Regulering. Forøvrigt blev hele det paafyldte Areal efter, at Jorden havde sat sig, reguleret under Fremstilling af Vejkasse og Vejprofil paa samme Maade som beskrevet under Omtalen af det afgravede Areal. Denne Regulering falder efter Klagernes Opfattelse ind under den citerede Bestemmelse i § 4 h, første Stk.

De Indklagede bestrider, at Afgravningen er forlangt udført med større Nøjagtighed end 4 cm fra det opgivne Plan, og Entreprenøren kan ikke have Pligt til at betale for Arbejde, som ikke er krævet udført. De gør gældende, at Entreprenøren netop gav Besked paa, at Arbejdet skulde udføres, som de plejede at udføre saadant Arbejde, og han plejede netop ikke at betale det omhandlede Tillæg. At der er afgravet mindre Dybder end 4 cm, er i denne Forbindelse uden Betydning, da der betales Tillæg for det tynde Lag. De anfører yderligere, at det efter Arbejdets Karakter vil være ufornødent at udføre det med større Nøjagtighed end 4 cm, og de henviser til, at der efter Afgravningen, men før Bundstenene blev anbragt, i betydeligt Omfang blev paakørt og nedtromlet Brokker og andet fra Nedrivningsforetagende. Hvad særlig Fortov angaar, anser de den nøjagtige Regulering uden Betydning, da der senere blev opgravet til Ledninger. De bestrider, at de under Voldgiftssag Nr. 78 foreliggende Forhold kan sidestilles med nærværende Sags. — Hvad dernæst Paafyldningen angaar, anfører de Indklagede, at der er betalt for Afjævningen efter almindelige Regler under § 4 p, og yderligere Tillæg for Regulering har Arbejderne intet Krav paa.

Efter det saaledes foreliggende og de under Sagen afgivne Forklaringer maa det antages, at Afgravningen er udført med større Nøjagtighed end 4 cm fra det opgivne Plan. Efter den Anvisning, der var givet for Arbejdets Udførelse, og den Kontrol, Arbejdsgiveren førte med Udførelsen, findes Arbejdsgiveren dernæst at have givet Arbejderne saadan Føje til at gaa ud fra, at det var i Overensstemmelse med hans Krav, at Arbejdet blev udført med den angivne Nøjagtighed, at han maa anses pligtig at betale det paagældende Tillæg. — Hvad dernæst Paafyldningen angaar, maa det ligeledes antages, at der efter Jordens Sætning er foretaget Regulering i Henhold til Arbejdsgiverens Anvisning for Arbejdets Udførelse, og Arbejdsgiveren maa herefter være pligtig at betale for Reguleringen.

I Henhold til det anførte, og som Sagen iøvrigt foreligger, vil Entreprenørfirmaet være at dømme til at betale de paastaaede Beløb.

II. Til Bundsten i Vejene anvendtes Sten af Størrelse 10—12 cm, og til Udfyldning af Hullerne mellem disse Bundsten blev anvendt mindre Sten (Ral eller Singels). Udlægningen af de store Sten foregik paa den Maade, at Biler ad Svellebro i den udgravede Vejkasse bakkede til Udlægningsstedet og tippede Stenene af, hvorpaa disse med Greb og Skovl jævnedes ud. Naar et mindre Stykke var udlagt, kom paa samme Maade pr. Bil Rallen, der enten tippedes ind paa Bundstenslaget eller fra Bilens Sider skovledes ind paa Bundstenslaget. Arbejderne kunde selv regulere Tilkørselsforholdet for de to Stensorter, som de fandt det bekvemmest for Arbejdets Udførelse. Udlægningen af de to Stensorter skred saaledes praktisk taget samlet frem. Som øverste Stenlag blev blev senere udlagt Skærver.

Idet Klagerne henviser til Overenskomstens § 5 e, 4. Stk., hvori bestemmes:

»Hvor Skærveudlægningen kræves foretaget i flere Lag, betales for hvert Lag udover eet et Tillæg pr. m² af 4,8 Øre«, paastaar de Entreprenørfirmaet tilpligtet at betale for ovenommeldte Udlægning Tillæget paa 4,8 Øre med ialt 716 Kr. 69 Øre.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

Klagerne anfører til Støtte for Paastanden, at det vilde være en Selvfølge, at Tillæget skulde betales, hvis der havde været anvendt Skærver som Udfyldningsmateriale, og den Omstændighed, at Entreprenøren benytter det billigere Materiale, Ral i Stedet for Skærver, kan ikke bevirke, at Arbejderne mister Retten til Tillæget, da det for Arbejdets Udførelse er uden Betydning, om det er Ral eller Skærver. De hævder, at Tillæget ogsaa i tidligere Tilfælde er betalt uden Indsigelse. De mener forøvrigt, at der ogsaa maa tilkomme Arbejderne Tillægsbetaling, hvis Forholdet maatte opfattes paa den Maade, at det er Bundsten, der er udlagt i to Lag.

De Indklagede bestrider, at den citerede Bestemmelse angaar et Tilfælde som det foreliggende, idet den forudsætter, at der udlægges et Skærvelag og tromles, før det næste Skærvelag lægges ud. Her kan forøvrigt ikke med Rette tales om Udlægning af to Lag, idet det kun drejer sig om et Bundstenslag, hvor Hullerne jævnes med Singels. Overenskomsten indeholder ingen Bestemmelse angaaende Tillægsbetaling for et Tilfælde som det foreliggende, og der er ikke i Praksis betalt Tillæg for Udfyldningen af Hulheder i Bundstenslaget. Saaledes som Arbejdet var tilrettelagt, stillede det efter de Indklagedes Formening ejheller Krav til Arbejdsydelsen ud over, hvad Akkordbetalingen for Udlægning af Bundsten forudsætter.

Efter den Beskrivelse, den ovenciterede Bestemmelse i Overenskomsten giver af det Arbejde, for hvilket den fastsætter Tillægsbetaling, kan det ikke antages, at Parterne ved dens Vedtagelse har haft Arbejde som det under nærværende

Sag omhandlede for Øje. Bestemmelsen vil derfor kun kunne komme til Anvendelse paa Arbejdet, saafremt dette ikke omfattes af anden Bestemmelse — Akkordsats — i Overenskomsten, og derhos er saa ensartet med det i den citerede Bestemmelse omhandlede Arbejde, at det arbejdsmæssigt kan stilles i Klasse dermed. Det bliver herefter først at afgøre, om Arbejdet, som af de Indklagede hævdet, maa anses aflønnet gennem Akkordlønningen for Bundstensudlægningen. Beskrivelsen af det under denne Akkordløn henhørende Arbejde er saalydende:

»Finregulering og Lægning af Bundsten betales, naar Bundstenene lægges med Haanden pr. m2 med 24 Øre, hvis Bundstenene kan skovles ud, pr. m2 med 15 Øre.

Hvorvidt eller i hvilket Omfang disse Bestemmelser omfattes af Udfyldning af Bundstenslaget kan efter Ordene være tvivlsomt, men efter Forholdets Natur og under Hensyn til, at Overenskomsten ikke ses at indeholde anden Bestemmelse om Udfyldning, maa de anførte Akkordsatser formentlig forudsætte, at der skal udvises en vis Bestræbelse eller Omhu for at give Bundstenslaget sin rette, kompakte Karakter. Selvom det nu maa antages, at Arbejdernes Forpligtelse til at udvise saadan Bestræbelse har sin Begrænsning, navnlig forsaavidt det drejer sig om Udfyldning med særligt Materiale, findes det dog efter alt foreliggende, herunder Vejanlæggets (Bundstenslagets) hele Karakter og Arbejdets Tilrettelæggelse, betænkeligt at anse denne Begrænsning for overskredet i det foreliggende Tilfælde, og de Indklagedes Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge.

III. Ved den endelige Opgørelse af Afregningen mellem Entreprenøren og Arbejderne viste det sig, at der var en Uoverensstemmelse mellem det Antal Timer, Entreprenøren efter sit Regnskab skulde betale med Timeløn, og det Antal, som Arbejderne efter Skurbøgernes Udvisende mente at have Krav paa. Det drejer sig under denne Sag om ialt 350 Timer, som Klagerne paastaar Entreprenørfirmaet tilpligtet at betale med Timeløn, medens de Indklagede paastaar Frifindelse for dette Krav, idet de hævder, at de 350 Timer gaar ind under det akkordlønnede Arbejde.

Det er under Sagen oplyst, at 47 Timer af det samlede Antal er medgaaet til Afsætninger, og at de resterende 303 Timer bl. a. er anvendt af Holdformanden ved Tilrettelæggelse af Arbejdet m. m.

Om Afsætning bestemmes i Overenskomstens § 1 n:

»Entreprenøren er i Almindelighed forpligtet til at lade foretage alle Hovedafsætninger for egen Regning, medens han ikke er pligtig til at betale Arbejderne for den Tid, der medgaar for dem til at gøre sig bekendt med disse Afsætninger, til at fuldstændiggøre dem med de fornødne Afmærkninger og til deres Bevarelse«.

I det foreliggende Tilfælde var Afsætningerne foretaget af en Landinspektør, før Arbejderne paabegyndte Arbejdet.

Klagerne gør gældende, at Landinspektørens Afsætninger ikke opfyldte Kravene til Hovedafsætning, og at Arbejderne derfor maa have Krav paa Timeløn for det Antal Timer, der er anvendt for at supplere Afsætningerne til det Omfang, Hovedafsætninger i Overenskomstens Forstand skal have. De 303 Timer har Arbejderne med Føje, hævder Klagerne, opført i Skurbogen som Timelønstimer, idet de er anvendt udenfor Akkorderne i Arbejdsgiverens Interesse; de fremhæver herved særlig, at Holdformanden i væsentlig Omfang tillige fungerede som Entreprenørens Tillidsmands og Arbejdsleder, og at det Antal Timer, der er beregnet for denne Virksomhed, er særdels moderat ansat. Timerne er under Arbejdet indført i Skurbogen uden Indsigelse, og Klagerne protesterer imod, at der tages Hensyn til den nu fremsatte Indsigelse.

De Indklagede anfører, at Hovedafsætningerne er udført af Landinspektør paa sædvanlig Maade, og at Arbejderne derfor i Følge § 1 n er uberettigede til at kræve Timebetaling for de yderligere Afsætninger. Det er vel rigtigt, at Entreprenøren ikke havde en egentlig Arbejdsformand paa Arbejdspladsen, men dette kan ikke berettige Arbejderne til at opføre Timerne som Timelønstimer, idet Holdformandens Arbejdsledervirksomhed i første Række var i Arbejdets og følgelig i Arbejdernes Interesse. Ved Arbejdernes Kvitteringer under Arbejdets Gang for Forskud paa Akkorderne maa Arbejdsgiverens Regnskab forøvrigt anses for godkendt, og det maa derfor lægges til Grund for Opgørelsen, saa meget mere som Skurbogens Førelse ikke er pligtmæssig.

Da Entreprenøren maa antages med Føje at være gaaet ud fra, at Landinspektørens Afsætninger fyldestgjorde Overenskomstens Krav til Hovedafsætninger, og da det ikke er godtgjort, at Arbejderne, før de gik i Gang med de yderligere Afsætninger, der i hvert Fald i det væsentligste maatte paahvile dem som Led i Akkorden, paatalte overfor Entreprenøren, at de ansaa Hovedafsætningerne for ufyldestgørende, og derved gav ham fornøden Anledning til at varetage sine Interesser saasom med Hensyn til eventuel Paatale overfor Landinspektøren, Kontrol med Arbejdet, Timeantal m. m., findes det, som Sagen i det hele foreligger, ikke at kunne paalægges Entreprenøren at betale Timeløn for de 47 Timer.

Hvad endelig de 303 Timer angaar, maa det antages, at de overensstemmende med den almindelige Fremgangsmaade er indført i Skurbogen, saaledes at Arbejdsgiveren og hans Tillidsmænd under Arbejdets Gang har haft sædvanlig Adgang til at kontrollere Arbejdernes Skøn over, hvilke Arbejder, der henhørte under Timelønsarbejdet, og det derfor beregnede Timetal. Da nu Arbejdsgiveren efter det foreliggende ikke har gjort behørig Indsigelse mod Arbejdernes Beregning, findes Arbejderne at have haft Føje til at anse deres Beregning akcepteret af Arbejdsgiveren, og da der ikke er oplyst Omstændigheder, som udelukker Arbejderne fra den heraf flydende Ret, vil der være at give Klagerne Medhold i deres Paastand om Tilkendelse af Timelønnen for de 303 Arbejdstimer.

Voldgiftssagens Omkostninger, ialt 505 Kr., herunder til Opmanden i Honorar og Godtgørelse for Rejseudgifter til Odense m. m. 225 Kr., udreder Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

Kendelse:

I. Entreprenørfirmaet J. L. Østlund & Søn bør til Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, paa de vedkommende Arbejderes Vegne betale Beløbene 1310 Kr. 20 Øre og 1120 Kr. 68 Øre.

II. De Indklagede, Entreprenørforeningen, paa Entreprenørfirmaet J. L. Østlund & Søns Vegne, bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

III. Entreprenørfirmaet J. L. Østlund & Søn bør anses pligtig at betale Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, paa de Vedkommende Arbejderes Vegne Timeløn for de ovenommeldte 303 Arbejdstimer.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

København, den 7. Februar 1936.

Jesper Simonsen.

OPMANDSKENDELSE

i Voldgiftssagen mellem

Dansk Arbejdsmands Forbund

og

Entreprenør N. Krogh.

Tvist om, hvorvidt et Vejarbejde falder inden for

Akkordomraadet.

Voldgiftsmøde afholdtes den 22. Januar 1936 i Stenløse Kro, uden at der mellem Voldgiftsmændene kunde opnaas Flertal for nogen Afgørelse, hvorfor Sagen bliver at afgøre ved Kendelse af undertegnede Opmand. Et andet Tvistepunkt angaaende Skurpenge afgjordes ved et for Voldgiftsretten indgaaet Forlig.

Entreprenør Krogh udfører for Tiden et Vejarbejde paa Roskilde—Slangerup Vejen. Arbejdet strækker sig fra Værebro og 1900 m mod Nod og er saaledes beliggende i Hovedoverenskomstens 2. Zone.

Forbundet gør Paastand paa, at dette Arbejde rammes af Overenskomstens Akkordbestemmelser, da disse er gældende for hele Nordsjællands 2. Zone, og henviser til Voldgiftskendelse af 11. Februar 1934 i Sag Nr. 89 mellem Forbundet og Entreprenørforeningen angaaende dette Spørgsmaal.

Entreprenøren henviser til Overenskomstens Paragraf 1, Litra a, som han kun kan forstaa saaledes, at ogsaa for 2. Zones Vedkommende er Akkordgrænsen Bebyggelser med over 1500 Indbyggere, hvorfor han maa paastaa, at det omtvistede Arbejde falder uden for Akkordomraadet.

Der kan ikke gives Entreprenør Krogh Medhold i hans Standpunkt. Det er ved den af Forbundet paaberaabte Voldgiftskendelse fastslaaet, at de i Hovedoverenskomstens Paragraf 1 a indeholdte Akkordomraadebegrænsningsbestemmelser ikke gælder for Nordsjællands 2. Zone, og nogen gunstigere Fortolkning af Hovedoverenskomsten end den, der er bestemmende for Entreprenørforeningens Medlemmers Betalingspligt, vil der i hvert Fald ikke kunde anlægges over for Arbejdsgivere uden for denne Organisation.

Der afsiges herefter følgende

Kendelse:

Det omtvistede Vejarbejde udføres inden for Akkordpriskurantens Omraade.

Sagens Omkostninger, der efter Voldgiftsrettens Bestemmelse betales med Halvdelen af hver af Parterne, opgøres til 180 Kr., heri indbefattet Opmandens Honorar, 100 Kr.

København, den 28. Januar 1936.

Poul Sørensen.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET DØMMER

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Februar 1936 i Sag Nr. 2201:

Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm,
mod
De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund.

I Slutningen af Juli 1935 etablerede Dansk Arbejdsmandsforbund Strejke overfor 10 Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, hvilke som Medlemmer kun havde Overenskomst med Forbundet om Roedyrkning, for at opnaa Overenskomst med dem om deres Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed. Blandt disse var Godsejer, Kammerherre S. Schavenius, Klintholm. — Til Støtte for denne Strejke etablerede Dansk Arbejdsmands Forbund Sympatiblokader over for de paagældende 10 Medlemmer af Sukkerroedyrkerforeningerne, først forsaavidt angik Roeoptagningen, og derefter for Afleveringen af Roerne paa Sukkerfabrikerne. Begge disse Sympatiblokader erklæredes lovlige ved Den faste Voldgiftsrets Kendelser af 4. Oktober 1935 i Sag Nr. 2154 og af 9. November 1935 i Sag Nr. 2173.

Straks efter sidstnævnte Kendelse indledes Forhandling mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende danske Sukkerroedyrforeninger for at søge Konflikten bragt ud af Verden. Ved et Møde den 14. November 1935 forhandlede den daværende Formand for De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, Proprietær Poulsen, og Dansk Arbejdsmands Forbund og Landarbejderforbundet om Sagen, og fra disse sidste Side blev der stillet Krav om, at der skulde etableres almindelige overenskomstmæssige Tilstande mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Sukkerroedyrkerforeningerne, ogsaa forsaavidt det almindelige Landbrugsarbejde angaar, idet det fra Forbundets Side udtrykkelig fremhævedes, at Spørgsmaalet om Overenskomst for Skovbruget skulde holdes udenfor, hvorved bemærkes, at af de 10 paagældende Medlemmer har kun Kammerherre Scavenius Skovbrug i større Omfang. Der var Enighed mellem Parterne om, at den af Arbejdsmands Forbundet etablerede Aktion skulde bortfalde, da det hastede med at faa Roerne optagne og afleverede til Fabriken, og at nogle af de 10 Medlemmer mod Arbejdsmands Forbundet allerede indledede Erstatningsspørgsmaal skulde bortfalde.

Ved Skrivelser af 15. November 1935 fra Højesteretssagfører, Dr. jur. Hartvig Jacobsen og af 16. samme Maaned fra Dansk Arbejdsmands Forbund afsluttedes og stadfæstedes følgende Forlig:

Højesteretssagfører Jacobsens Skrivelse af 15. November:

»Til Dansk Arbejdsmands Forbund,
Sag: De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og disses efternævnte Medlemmer:
Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, Borre,
Godsejer Aa. Lawaetz, Falkensten, Slagelse,
Inspektør Arnung, Idagaard, Slagelse, og
Proprietær Hasling, Frederikseg pr. Herlufmagle
mod Dansk Arbejdsmands Forbund og De Danske Sukker-Fabriker Akts.

I Tilslutning til de Gaars Dato stedfundne Forhandlinger angaaende ovennævnte Sag skal jeg paa mine Mandanters Vegne tillade mig at meddele:

De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger savner ifølge Foreningernes Vedtægter enhver Kompetence til at forhandle paa Medlemmernes Vegne om Overenskomst vedr. andet Landbrugsarbejde end Sukkerroearbejdet. Det er derfor udelukket, at Foreningernes Overbestyrelse kan afgive noget Tilsagn til Dansk Arbejdsmands Forbund angaaende Overenskomstforhandlinger om andet Landbrugsarbejde end Sukkerroearbejdet.

Overbestyrelsen er gennem de nu stedfundne Forhandlinger blevet klar over, at Dansk Arbejdsmands Forbund ved de kommende Forhandlinger om Overenskomst for 1936 vedr. Sukkerroearbejdet vil stille Krav om, at der samtidig afsluttes Overenskomst om andet Landbrugsarbejde. Saafremt Dansk Arbejdsmands Forbund, naar nævnte Forhandlinger optages, fastholder dette Krav, vil man fra Sukkerroedyrkernes Side tage Stilling til Kravet.

Man gaar ved Afgivelsen af nærværende Skrivelse ud fra, at de overfor Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger etablerede Blokader ligesom Sympatiblokaden overfor Sukkerfabrikerne straks hæves.

Hofjægermester K. Wolff-Sneedorff, Engelhom, og dennes juridiske Konsulent, Højesteretssagfører Fr. Teist, tiltræder nærværende Erklæring, hvilket jeg er bemyndiget til at meddele«.

og Dansk Arbejdsmands Forbunds Skrivelse af 16. November:

»Herr Højeretssagfører, Dr. jur. Hartvig Jacobsen.

Efter de stedfundne Forhandlinger dels med Herr Højesteretssagføreren og dels med Formanden for Sukkerroedyrkerforeningerne Herr Propietær M. Poulsen har vi forelagt Resultatet heraf for en Kreds af Tillidsmænd indenfor vor Organisation, hvem denne Sag nærmest berører, for at faa taget Stilling til det Resultat disse Forhandlinger har givet.

Vi har meddelt disse Tillidsmænd, at det saavel var Herr Højesteretssagførerens som Formanden for Sukkerroedyrkerforeningens private Opfattelse, at der i Fremtiden, for saa vidt det var gørligt, burde etableres almindelige overenskomstmæssige Tilstande mellem Landarbejdernes Organisation og Sukkerroedyrkerforeningerne ogsaa rækkende ud til det almindelige Landbrugsarbejde, men at Sukkerroedyrkerforeningernes Overbestyrelse i Øjeblikket savner Beføjelse til at indgaa paa en Realitetsforhandling herom, idet Sukkerroedyrkerforeningernes Love ingen saadan Beføjelse gav. Vi har ligeledes meddelt, at Betingelsen for, at de to nævnte Herrer vil arbejde for denne Sags Løsning var, at de løbende Sympatikonflikter overfor de af Sukkerroedyrkerforeningernes Medlemmer, der var omfattet af disse, bliver hævet, og at man fra Sukkerroedyrkerforeningernes Side vilde afstaa fra den paatænkte Retssag i Anledning af Sympatiaktionerne.

Paa min Anbefaling er det herefter vedtaget at hæve Sympatikonflikterne, og da den modsvarende Interesse: Afstaaelse fra, at der rejses Retssag, nu ogsaa fuldtud er imødekommet ved Herr Højesteretssagførerens telefoniske Meddelelse om, at ogsaa Herr Godsejer Hansen, Faarevejle, vil frafalde at rejse Sag paa samme Betingelser som de paagældende Medlemmer af Sukkerroedyrkerforenigerne har indvilget heri, har vi meddelt vore paagældende Afdelinger, at saavel Sympatiblokaderne som den oprindelige Strejke ved de paagældendes Landbrugsbedrifter hæves fra og med førstkommende Mandag Aften«.

Efter Forligets Afslutning er den overfor Kammerherre Scavenius etablerede Strejke, forsaavidt angaar Skovbruget fortsat, og han har derfor under denne Sag indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Vegne og paastaaet Strejken overfor hans Skovbrugsvirksomhed kendt ulovlig og Dansk Arbejdsmandsforbund ikendt Bod for Brud paa ovennævnte Forlig og for den Klageren derved paaførte Skade.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, hvorhos de oprindelig har nedlagt Kontrapaastand om, at Klageren kendes pligtig at betale et Beløb af 260 Kr. 40 Øre, som han ved en faglig Voldgiftskendelse af 1. August 1935 er paalagt at betale sine Arbejdere som Tillæg for Lugning af ukrudtbefængte Roer, samt ikendt Bod for at have siddet den faglige Voldgiftskendelse overhørig. — Efter at Klageren under den mundtlige Domsforhandling har erkendt at skylde det paagældende Beløb og erklæret sig villig til omgaaende at betale dette, har de Indklagede frafaldet Kontrapaastanden i sin Helhed.

En af de Indklagede oprindelig nedlagt Afvisningspaastand under Henvisning til, at Sagen ikke er anlagt af De samvirkende danske Roedyrkerforeninger, men af Klageren personlig,

er ligeledes frafaldet, og Sagen vil derefter med begge Parters Samtykke i Medfør af Voldgiftsretslovens Paragraf 4, C, være at paakende af nærværende Ret.

Til Støtte for sin Paastand anfører Klageren, at Forudsætningen for Forliget, der i det væsentlige kom i Stand ved telefoniske Samtaler mellem Formanden for Dansk Arbejdsmands Forbund og Højesteretssagfører Jacobsen som Repræsentant for De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og særlig for 4 nævnte Medlemmer, der var berørte af Strejke- og Blokadeaktionen, var, at alle Strejker og Blokader skulde ophøre. Det eneste Spørgsmaal, der stod tilbage, var et Krav fra Dansk Arbejdsmands Forbund om, at De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger skulde give Tilsagn om at paavirke deres Medlemmer til at afslutte Overenskomst om deres Landbrugsforhold i Almindelighed ligesom alt sket for Roernes Vedkommende, og herom forhandledes der som anført den 14. November mellem Formanden for Sukkerroedyrkerforeningerne og Dansk Arbejdsmands Forbund. Hvad der herom blev vedtaget, fremgaar af de to ovenciterede Skrivelser. Havde det fra Dansk Arbejdsmands Forbunds Side været antydet enten under de telefoniske Samtaler eller ved Skrivelsen af 16. November, at Strejken i Klagerens Skove skulde opretholdes, vilde Klageren ikke være gaaet med til Forliget.

Heroverfor hævder de Indklagede, at det i Slutningen af deres Skrivelse af 16. November udtrykkeligt er fremhævet, at kun Sympatiblokaderne og den oprindelige Strejke ved de paagældende Landbrugsbedrifter skulde hæves, hvoraf fremgaar, at Strejken i Klagerens Skove, som ikke var nogen Sympatiaktion, men en Strejke, der blev etableret samtidig med den oprindelige Landbrugsstrejke i Slutningen af Juli 1935, ikke var indbefattet under Forliget. Allerede i 1934 havde Landarbejderforbundet gentagne Gange stillet Krav overfor Klageren om at faa oprettet faste Løn- og Arbejdsaftaler for de hos ham beskæftigede Land- og Skovbrugsarbejdere, og i en Skrivelse af 12. November 1934 til Klageren fremhæves det udtrykkeligt, at man søgte fremskaffet samme Arbejdsforhold i Klintholm Skovdistrikt som i andre mønske Skovdistrikter. Ved Forhandlingen den 14. November f. A. med Proprietær Poulsen blev det udtrykkeligt fremhævet, at den Forhandling om Overenskomst i Landbrugsforhold, der ved Forliget blev stillet i Udsigt, ikke skulde omfatte Skovbrugsforhold, og der var derfor ingen Anledning for Arbejdsmands Forbundet til at gøre opmærksom paa, at den oprindelige Strejke overfor Klageren, der baade angik hans Landbrug og Skovbrug, kun skulde bortfalde, forsaavidt angik Landbruget, idet man netop kun ønskede Sukkerroedyrkerforeningernes Bistand med Hensyn til Opnaaelse af en Overenskomst for Landbruget. Strejken overfor Klagerens Skovbrug havde derfor stadig sin selvstændige og oprindelige Betydning, nemlig at opnaa Overenskomst med Klageren for Skovbrugets Vedkommende. Hertil kommer, at Højesteretssagfører Jacobsen af Klageren var gjort bekendt med, at der var etableret Strejke overfor ham ogsaa forsaavidt angik Skovbruget, og det maatte derfor være Klagerens eller hans Repræsentants Sag at gøre opmærksom paa, at et Forlig fra hans Side gjordes afhængigt af, at ogsaa Skovbrugsstrejken ophørte.

Fra Klagerens og Højesteretssagfører Jacobsens Side er det herimod anført, at Strejken i Klagerens Skove først er etableret en Maaned efter Strejken i Landbruget, og derfor har Karakter af en Sympatistrejke, der efter Forligets Ordlyd skulde bortfalde. Det er rigtigt, at Højesteretssagfører Jacobsen var gjort bekendt med, at der ogsaa var etableret Strejke overfor Klagerens Skovbrug, men det laa ikke inden for hans Tanke, at der skulde gøres nogen Undtagelse for dennes Vedkommende, da Meningen med Forliget maatte være, at alle Konflikter skulde bringes ud af Verden.

Efter Rettens Opfattelse maa det indgaaede Forlig forstaas som af Klagerne anført, saaledes at alle oprindelige Strejker og senere Sympatiaktioner skulde bringes til Ophør, og at Parterne derefter ved Forhandling skulde søge at naa til Enighed om en Landbrugsoverenskomst, idet det maatte være den Parts Sag, der vilde undtage nogen Del af Konflikten fra Forliget, udtrykkeligt at tage Forbehold, for at den anden Part da kunde tage Stilling dertil.

Klagerens Paastand om, at den fortsatte Strejke overfor hans Skovbrug er ulovlig, vil herefter være at tage til Følge, medens der efter Sagens Omstændigheder hverken findes Grundlag for Tilkendelse af nogen Erstatning eller Anledning til at paalægge de Indklagede nogen Bod.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den af Dansk Arbejdsmands Forbund etablerede Strejke overfor Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, forsaavidt angaar hans Skovbrug, er bortfaldet ved det ovenfor nævnte Forlig af 15. og 16. November 1935.

I Sagsomkostninger betaler hver af Sagens Parter 150 Kr.

OPRETTELSE AF UNGDOMSAFDELINGER

Som det vil være bekendt, er der gennem de sidste Aar mange Steder oprettet Ungdomsafdelinger i Tilslutning til vore Afdelinger Landet over, og vort Forbunds sidste Kongres har billiget, at der vedrørende denne Del af Forbundets Virksomhed optoges et Afsnit i Forbundets Love og Vedtægter, hvorefter der sandsynligvis i den kommende Tid vil blive oprettet endnu flere Ungdomsafdelinger. Vi har derfor for at lette Afdelingernes Arbejde i Forbindelse hermed undersøgt Muligheden for at fremskaffe ensartede Medlemsbøger og Vedtægter og kan som Resultat heraf meddele, at Medlemsbøger vil kunne rekvireres ved Henvendelse til Hovedkontoret for en Pris af 14 Kr. pr. 100 Stk.

PAA SKRIVELSER OG ANDET VEDRØRENDE DENNE SAG BEDES ANFØRT: –

Paa alle Skrivelser, der udgaar til Afdelingerne fra Forbundet findes ovenstaaende Linier anbragt i øverste højre Hjørne umiddelbart under Datoangivelsen for Skrivelsens Afsendelse fra Forbundskontoret, og i Fortsættelse af de anførte Linier er der tilføjet f. Eks. »Transport«, Fabrik«, »J. B. B.« eller anden Betegnelse, der angiver hvilken Gruppe indenfor vort Forbund den paagældende Skrivelse hidrører fra, og som det fremgaar af Overskriften, indeholder de paatrykte Linier en Opfordring til Afdelingsledelserne om at paaføre den angivne Betegnelse paa efterfølgende Skrivelser til Forbundet om vedkommende Sag, hvilket naturligvis skal tjene til Fremme af en hurtigere Ekspedition ved Fordeling af Sagerne mellem Grupperne.

Denne lille Reform gennemførtes for ca. et halvt Aar siden, og vi har gentagne Gange henledt Afdelingsledelsernes Opmærksomhed herpaa gennem Fagbladet, men desuagtet modtager Forbundet til Stadighed et meget stort Antal Breve dagligt uden de ovenfor angivne Betegnelser. Vi anmoder derfor atter Afdelingsledelserne om at efterkomme Forbundets Anmodning i saa Henseende.

50 AAR

Den 26. Marts fyldte vort Hovedbestyrelsesmedlem, Formanden for Jord- og Betonarbejdernes Afdeling i Aarhus, *Alfred Petersen,* 50 Aar. Alfred Petersen har i 10 Aar været Formand for nævnte Afdeling og valgtes ved vort Forbunds sidste Kongres til Medlem af Hovedbestyrelsen, ved hvilken Lejlighed vi bragte de nærmere Data vedrørende hans Tilknytning til vort Forbund, og vi skal derfor omend lidt post festum indskrænke os til at bringe Alfred Petersen en Lykønskning i Anledning af 50-Aarsdagen.

Medlem imellem

Hals — Murermester A. Beck. Mesteren havde afregnet et af vore Medlemmer med 80 Øre i Timen, i hvilken Anledning vi tilskrev Mesteren og henstillede til ham at efterbetale det for lidt udbetalte. Afdelingen har herefter meddelt os, at Mesteren er indgaaet paa at udbetale det for lidt udbetalte.

Middelfart A. — Statsbanerne. For et Kabelgravningsarbejde fra Middelfart til Lillebæltsbroen betalte Statsbanerne Timeløn, hvilket er i Strid med Overenskomsten, da der i denne er fastsat Akkordpriser for dette Arbejde. Som Følge af den til Generaldirektoratet rettede Klage, er Forholdet bragt i Orden derved, at Arbejdet er udført i Akkord.

Ungdomsafdelingen — A/S Crome & Goldschmidt. Overenskomst oprettet. Lønnen fastsættes saaledes:

14—15	Aar	Kr. 18,00	pr. Uge
15—16	»	» 22,00	» »
16—17	»	» 26,00	» »
17—18	»	» 30,00	» »

Ordningen er iøvrigt en Tilføjelse til den almindelige Standardoverenskomst for Bude, saaledes at de unge Bude iøvrigt falder ind under dennes almindelige Bestemmelser.

Lager- & Pakhusarbejderne — Stenhuggerlauget. Afdelingen meddeler, at Overenskomsten er fornyet 1 Aar imod at Timelønnen for rent Pladsarbejde er hævet fra 108 til 113 Øre pr. Time.

Lager- & Pakhusarbejderne — Continental Bodega. Overenskomsten, der var opsagt, er forlænget 1 Aar imod, at Ugelønnen er forhøjet fra Kr. 55,15 til Kr. 57,00.

Lager- & Pakhusarbejderne — Firmaet »Exide« (Akkumulatorcentral). Ved en Forhandling er der opnaaet Enighed om, at Overenskomsten forlænges 1 Aar imod at Ugelønnen er hævet fra Kr. 55,00 til Kr. 58,00.

Lager- & Pakhusarbejderne — Ostefirmaet P. Jensen. Ved en Forhandling er der opnaaet Enighed om, at den opsagte Overenskomst fornyes 1 Aar, imod at Ugelønnen, Kr. 53,81, er forhøjet til Kr. 56,00.

Vejle H. — Vejle Arbejdsgiverforening. Ved en lokal Forhandling, der fandt Sted den 29. Januar enedes Afdelingen om at forny Overenskomsten med Vejle Arbejdsgiverforening, idet der opnaaedes Enighed om nogle nye Takster samt om, at Overenskomsten skulde føres a jour og rentrykkes.

Aalborg K. — Det forenede Oliekompagni. Der er oprettet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn for Chauffører Kr. 60,00. Overarbejde de første 2 Timer 25 pCt. og alle efterfølgende Timer samt Søn- og Helligdage 100 pCt. For Landture, der ikke er tilendebragt inden Kl. 1 Middag, betales 2 Kr. Ved Ulykkestilfælde fuld Løn i 2 Uger og derefter 4 Kr. pr. Dag i 11 Uger. Under almindelig Sygdom fuld Løn i 2 Uger. En Uges Sommerferie. Beklædning. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Chaufførerne. I Anledning af vor Klage over, at Brolægningsentreprenør A. G. Jensen ikke aflønnede sine Chauffører efter Standard-Overenskomsten, har der været Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Entreprenøren maatte indgaa paa at betale Kr. 85,00.

Budene. I Anledning af manglende Overtidsbetaling hos Indehaveren af Textilvarehuset har der været Møde, hvor Firmaet indgik paa til fuld Afgørelse at betale Fagforeningen 300 Kr. Beløbet er betalt.

Holbæk. Overenskomst for Chauffører afsluttet med Grosserer Johs. Franck, D.D.P.A. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 56,50 (Timeløn 116). Overtidsbetaling Kr. 1,39 — Kr. 1,48 — Kr. 1,66 og Kr. 2,22 for henholdsvis 1., 2., 3. og følgende Timer. Der udleveres Beklædning. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. 3 og 6 Dages Sommerferie efter Ansættelse henholdsvis ½ og 1 Aar. Samtlige Chauffører skal være Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Opsigelse 3 Maaneders Varsel til en 1. Februar.

Horsens H. Med Dansk Paketrhederi er der afsluttet følgende Overenskomst: Arbejdstid 8 Timer. Timeløn Kr. 1,50. Hvor Paketten medfører Partilaster, losses disse efter Akkorder efter de i Overenskomsten med den lokale Arbejdsgiverforening fastsatte Takster. Overarbejde 50 og 80 pCt. Mindstebetaling 4 Timer. Ferie 8 Dage. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger à 3 Kr. pr. Dag. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 15. April.

Budene. Overenskomst er afsluttet med Budcentralen »B.B.B.B.« Arbejdstid 48 Timer pr. Uge. For Bude mellem 14 og 18 Aar betales 55 ptC. af det indkørte Beløb med en garanteret Mindstebetaling af Kr. 3,00 pr. Dag. For Bude mellem 18 og 20 Aar 60 pCt. og for Bude over 20 Aar 66 pCt. med en garanteret Mindstefortjeneste af Kr. 4,00 pr. Dag. Lønningerne er baseret paa Takster af ikke under Kr. 1,00 pr. Time for 2-hjulede og Kr. 1,40 for 3-hjulede Cykler. Overarbejde betales med 50 à 100 pCt. Budene forsynes med Lygter og Uniformsjakke, eller i Stedet for betales med Kr. 1,50 pr. Uge. Bruges egne Cykler erstattes med 2 Kr. pr. Uge. Ved Ulykkestilfælde betales der Bude under 18 Aar 2 Kr. og over 18 Aar 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Efter 6 Maaneders Beskæftigelse 6 Dages Sommerfeire. Samtlige Bude skal være Medlem af Fagforeningen. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Svendborg T. Overenskomst er afsluttet med Vinfirmaet Petersen & Hansen. Arbejdstid 8 Timer. Samtlige Arbejdere skal være Medlemmer af Fagforeningen. Ugeløn for Lagerarbejdere Kr. 54,00. For Chauffører Kr. 56,00 og for Vinkyperen Kr. 60,00. Timeløn 125 Øre. Overarbejde betales med 25 — 33⅓ — 50 og 100 pCt. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger à 3 Kr. pr. Dag. Ferie 6 Dage. Opsigelse 3 Maaneder til en 1. April.

Ikast — Frisenborgs Fabriker. Overenskomsten er forlænget 1 Aar med Timelønnen forhøjet fra 122 til 128 Øre, og Ferien forhøjet fra 3 til 6 Dage.

Stenmagle — Vandløse Teglværk. Afdelingen har sluttet Overenskomst med en Timeløn jfr. den, der til enhver Tid er gældende i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen. Desuden er fastsat en Række Akkordpriser. Arbejdstiden er 8 Timer. Overenskomsten kan opsiges til en 1. Marts.

Esbjerg — Gammelby Teglværk. Afdelingen har fornyet Overenskomsten 1 Aar med forskellige Forbedringer i Arbejdsforholdene, ligesom begge Parter er enige om at tiltræde de generelle Bestemmelser, der bliver gældende i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen. Angaar 16 Mand.

D.A.F. — Jern-, Metal og Kludebranchen. Overenskomsten er fornyet til 1. April 1938, dog med en Ventil, saaledes at den, forsaavidt der sker større Forandringer i Prisniveauet eller Konjunktursvingninger skulde indtræffe, kan opsiges til 1. April 1937. Der er indført en Bestemmelse i Overenskomsten, der sikrer Arbejderne et Tillæg til Timelønnen af 3 Kr. pr. Uge, forsaavidt de ikke ved Akkord eller særlige Tillæg har haft en samlet Fortjeneste af 51 Kr. Endvidere er en Række Tillægsbetalinger blevet forhøjet med fra 4 til 10 Øre pr. Time.

Nyborg — Dansk Ammoniakfabrik. Afdelingen har fornyet Overenskomsten til 1. April 1937 med Indførelse af et Præmiesystem, hvorefter Lønningerne vil blive forhøjet med ca. 100 Kr. pr. Mand pr. Aar.

Rønne — Rahbekkeværket. Arbejderne har rejst Krav om Forhøjelse af Akkorderne ved Flisefabrikationen. Endvidere er der Strid om Betaling for Brænding af Fliser. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her er man enedes om at forhøje Akkorderne ved Udtagning af den store Ovn med 4 pCt., naar der indsættes Fliser. Endvidere skal der ydes de tre Udtagere hver 35 Kr. i Efterbetaling. Spørgsmaalet om Betaling for Brænding af Fliser diskuteredes, og man enedes om intet videre at foretage sig i denne Sag.

Varde — Varde Staalværk. Afdelingen klager over, at Værket har opsagt Tillidsmanden. Sagen har været behandlet ved Mægling, hvor Firmaet indgik paa at tage den skete Afskedigelse af Tillidsmanden tilbage.

Aalborg F. — Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri. Firmaet har fremsat Klage over Tillidsmanden og krævet Klagen voldgiftsretlig behandlet. Der har været Mægling, hvor Klagen diskuteredes, og man enedes om, saavidt muligt, at søge etableret et fordrageligt Samarbejde mellem Tillidsmanden og Fabrikens Funktionærer for Fremtiden.

Nivaa — Humlebæk Teglværk. Teglværket foretager nogle Boringer efter Ler paa en Ejendom, der ligger godt 1 km fra Teglværket, og endvidere udføres der noget Forarbejde til Indretning af en Lergrav. Arbejderne har krævet Arbejdet betalt efter Entreprenøroverenskomsten, hvad Teglværket ikke vilde gaa med til, og vi har derfor begæret Mægling. Imidlertid har vi fra Afdelingen modtaget Meddelelse om, at Sagen er gaaet i Orden, idet Teglværket er indgaaet paa for Borearbejdet at betale 105 Øre pr. Time og for Forarbejdet i Graven 111 Øre pr. Time.

Esbjerg — Aarhus Oliefabriks Esbjerg Afdeling. Afdelingen har indberettet om en opstaaet Strid om Betalingen for Læsning af Sojaskraa, Strid om Betaling for Oplagring af Finskraa og Strid om Betalingen for Arbejdet ved Tørremaskinen. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og man enedes om: ad 1) de paagældende Arbejdere beskæftiges for Fremtiden ved andet forefaldende Arbejde, naar der ikke er Arbejde ved Læsningen og aflønnes herfor efter Landsoverenskomsten. ad 2) Naar oplagret formalet Skraa er blevet saa haardt, at det efter Fabrikens Skøn maa forarbejdes inden Udleveringen, sætter Fabriken 1 Mand til Hjælp. ad 3) Sagen drøftedes, og man tog de faldne Udtalelser til Efterretning.

Aarhus — Aabyhøj Jernstøberi. Afdelingen klager over, at Firmaet har omlagt Arbejdstiden, saaledes at noget af denne ligger udenfor den normale Arbejdstid, og Firmaet vil ikke betale Overtidstillæg herfor. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og man er enedes om, at Firmaet for den Tid, der er forløbet inden Varselsfristens Udløb, betaler Overtidsprocenter efter samme Sats, som Firmaet hidtil har betalt. Iøvrigt er man enige om, at Parterne skal træffe Aftale om, hvorledes Arbejdstiden skal ligge.

Roskilde — Maglekilde Maskinfabrik og Jernstøberi. Vore Medlemmer, der er beskæftiget i Virksomheden, har rejst Krav om højere Løn, uden at Kravet er imødekommet. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her er Firmaet indgaaet paa at forhøje Timelønningerne med ialt 24 Øre, der fordeles efter Firmaets Skøn.

Fabrikarbejderne — Petersen & Albeck. Afdelingen klager over, at Firmaet ved Lastning af et Parti Mellemjern i Stabelkasser paa Beddingen, har afregnet vore Medlemmer med en Pris af 12 Øre pr. Ton; en Pris, der ikke er aftalt mellem Parterne. Derimod kræver vore Medlemmer 24 Øre pr. Ton, hvad de paastaar hidtil har været betalt for saadant Arbejde. Man er ikke kommet til Enighed, og Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, hvor man enedes om at fastsætte Priser for saadant Arbejde.

Aalborg F. — Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri. Afdelingen meddeler, at Aktieselskabet har udført noget Sporarbejde, og vore Medlemmer, der har været beskæftiget herved, har i Henhold til den gældende Overenskomst krævet dette Arbejde betalt med et Tillæg af 12 Øre pr. Time, hvad Firmaet ikke vil indgaa paa. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her indgik Værftet paa at betale et Beløb af Kr. 25,00 til fuld Afgørelse af vort rejste Krav.

Lynge — Farum Teglværker, Sten- og Gruskompagni. Arbejderne klager over, at Fortjenesten er blevet nedsat ved midlertidig Overgang til Haandlæsning i Graven, og da et Krav om Erstatning herfor ikke er imødekommet, har Sagen været behandlet ved Mægling. Herunder enedes man om, at Haandlæsningsakkorden stadig er gældende, men for Arbejdet ved Reparation af Kalkovnen indgik Firmaet paa at betale et ekstra Beløb af 240 Kr.

Aarhus O. — Aarhus Oliefabrik. Arbejderne klager over, at der er foretaget en Omlægning ved Arbejdet med Fremstilling af Solsikkekager, og efter den nye Ordning forringes Arbejdernes Fortjeneste. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og sidst forelagt en faglig Voldgift til Behandling og Afgørelse, og i Voldgiftsretten er der truffet et Forlig, hvorefter Arbejderne anerkender Fabrikens Ret til at variere Kagetykkelsen, og til fuld Afgørelse af den foreliggende Sag indgaar Fabriken paa at betale et Beløb af 125 Kr. til Fordeling blandt de paagældende Arbejdere.

Karlslunde— — Karlstrups nye Kalkværk. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Kalkværket, og man er enedes om, at Parterne tiltræder Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen, som denne Overenskomst er og bliver. Endvidere er der fastsat nogle Akkordpriser.

Odense F. — Smidt & Co., Cykleværksted. Afdelingen meddeler, at Firmaet har indført en ny Metode ved Behandling af Cyklestel, idet man nu anvender Syrebad og derved overflødiggør Sandblæsning. Arbejdet, der er meget ubehageligt, aflønner Firmaet med 95 Øre pr. Time, og Arbejderne kræver højere Timeløn, ligesom de kræver Beskyttelsesmidler mod Syren. Endelig kræver de Arbejdere, der er beskæftiget som Medhjælpere for Maskinarbejderne ved en Lodningsproces, ligeledes en højere Timeløn. Kravene er imidlertid ikke imødekommet, og Sagen har derefter været behandlet ved Mægling, hvor Firmaet indgik paa at forhøje de tre Mands Timeløn fra 95 til 105 Øre, og ved en senere lokal Forhandling er Firmaet

yderligere gaaet ind paa at forhøje Timelønnen for den ene Mand fra 102 til 110 Øre og for de to Mand fra 102 Øre til 105 Øre. Endvidere faar den ene Mand et Sæt Arbejdstøj og alle tre Mand bliver forsynet med Gummistøvler. Man er desuden inden for en begrænset Tid enedes om at lade Arbejdet udføre i Akkord.

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling — A/S Legetøjsfabriken »Freja«. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Firmaet om Betalingssatser for unge Arbejdere, og Satserne er følgende: mellem 14 og 15 Aar 40 Øre pr. Time og mellem 15 og 16 Aar 45 Øre pr. Time. Iøvrigt gælder de almindelige Bestemmelser for voksne Arbejdere ogsaa for de unge Mennesker.

Søllested — Entreprenør Poulsen, Højreby. Afdelingen har sluttet Overenskomst om Roekørsel paa Roesporene i Højreby, Ullerslev og Hoby til Græshave Saftstation, hvorefter Arbejdet, naar det udføres i Døgndrift afregnes efter den for De danske Sukkerfabrikers gængse Kampagneløn. Iøvrigt betales Arbejdet under Kampagnen med 112 Øre pr. Time, men der gives Akkord, hvor dog de 112 Øre pr. Time er garanteret. Udenfor Kampagnen betales 105 Øre pr. Time.

Skørping m. fl. Afdelinger — Skovfogeder og Vognmænd i Buderupholm Statsskovdistrikter. Der har været afholdt 2 Forhandlinger med Skovfogeder og Vognmænd i ovennævnte Distrikt for at faa oprettet Overenskomst for vore Medlemmer, der er beskæftiget dels ved de paagældende Skovfogeders Landbrug og dels ved Trækørsel i Skovdistriktet. Forhandlingerne forblev resultatløse, idet man henviste til, at Direktoratet for Statsskovbruget fastsætter Priserne for Trækørslen, men man henviste til at søge en Forhandling med Foreningen af Statsskovfogeder, eventuelt i Forbindelse med Statsskovdirektoratet, for om muligt at faa en hele Landet omfattende Overenskomst for nævnte Arbejde. Vi har i første Omgang tilskrevet Foreningen af Statsskovfogeder.

Børkop Afd. — Den kellerske Aandssvageanstalt. Vi har tilskrevet Anstalten og under Henvisning til, at Forhandlingerne om en ny Overenskomst endnu ikke er afsluttet, anmodet Anstalten om at efterbetale de 35 Øre om Dagen, de efter den gamle Overenskomst maa være pligtig at yde som Følge af den i Maribo Amt pr. 1. Maj gennemførte Forhøjelse af Daglønnen.

Brahetrolleborg Afd. — Brahetrolleborg Skovdistrikt. I November Maaned forhandlede vi med Godsets Funktionærer om en Overenskomst for Skovbrugets og Landbrugets Vedkommende og der opnaaedes Enighed med disse Funktionærer om en Ordning, som Forbundet og Afdelingen kunde tiltræde. Denne Ordning har Godsets Administration imidlertid nægtet at acceptere, idet de havde accepteret det Afsnit, der vedrørte Skovbrugets Akkordpriser, men krævede det andet forandret og slettet alt, hvad der vedrørte Landbruget. Dette Godsets Forslag er blevet forkastet paa Møde, afholdt i Afdelingen. Vi har i Henhold hertil anmodet Godset om nye Forhandlinger.

Hornslet Rodskov Afd. — Grusgravejer Jens Lading, Tandrup. Der er nu opnaaet Overenskomst med Grusgravejer Jens Lading, Tandrup, hvorefter Konflikten er hævet. I samme Forbindelse er der opnaaet Enighed med 4 andre Grusgravejere indenfor Afdelingens Omraade om en fælles Overenskomst, Timelønnen er 105 Øre, Arbejdstid 8 Timer, fortrinsvis Beskæftigelse af org. Arbejdere og lokale Akkordpriser. De Grusgravejere Overenskomsten er sluttet med er: Jens Lading, Rasmus Emmershus, N. Dahl Petersen, Marius Thykjær og Martin Poulsen.

Hover Afd. — Lerbæk Gods. Afd. meddeler, at der ved Forhandlinger med Lerbæk Gods er opnaaet en Forhøjelse af Daglønnen paa 50 Øre og en Række Forbedringer i Akkordpriserne for Skovbrugsarbejde. Forhøjelserne paa Daglønnen træder dog først i Kraft fra 1. Marts 1936. Afd. vil senere gennem Kredsen forsøge at faa Forhandlinger med flere af de omliggende Gaarde.

Horsens A. Afd. — Forpagter Holmboe, Bygholm, Horsens. Der er nu opnaaet Overenskomst med Forp., hvorved han tiltræder Maribo-Overenskomsten uden andre væsentlige Ændringer, end at Opsigelsesfristen sættes til 1. April, og at der kun beskæftiges Medlemmer af D.A.F. Konflikten er dermed hævet.

Øster Lindet Afd. — Grdr. H. P. Hansen, Majbølle, Ø. Lindet. Konflikten vedrørende ovenstaaende Arbejdsgiveres Grusgrav er hævet. Grdr. har solgt Grusgraven til Vognmand Chr. Petersen med hvilken vi nu har afsluttet ny Overenskomst om Grusgravarbejdet.

Gammel Ry Afdelinger — Skovejere i Ry. Afdelingerne indberetter, at der nu er sluttet ny Overenskomst med Skovejere i Ry, saaledes at Overenskomsten af 1931 faar et Tillæg paa 5 pCt., Gran dog et Tillæg paa 10 pCt. Overenskomsten kan opsiges med 1 Maaneds Varsel til Udløb 1. Oktober.

Vodskov Afd. — Dræningsmester Kjeldsen, Grindsted Uggerhaldne. Strejken overfor Dræningsmesteren er nu sluttet, idet han har opsagt den med Kristeligt dansk Fællesforbund afsluttede Overenskomst og underskrevet paa vor Dræningsoverenskomst for Aalborg Amt.

Vinderup Afd. — Dræningsmester Chr. Petersen. Dræningsmesteren har 30. Januar underskrevet den jyske Dræningsoverenskomst, hvorefter Blokaden overfor ham er hævet.

Forbundet — Det danske Hedeselskab. Ved Forhandlinger den 8. Decbr. og 9. Jan. er der nu opnaaet Enighed med Hedeselskabet om en Overenskomst omfattende Løn- og Arbejdsvilkaar i Hedeselskabets Plantager. Timelønnen er 70 Øre, Arbejdstiden er 9 Timer om Sommeren, 8 Timer om Vinteren. Overenskomsten betegner en betydelig Lønfremgang for Akkordarbejdets Vedkommende. Den kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April, dog tidligst 1. April 1937.

Nørup Afd. — Skovejer Schjørring, Nøruphus, Vejle. Ovennævnte Skovejer har nu tilbagesendt den Overenskomst, der blev aftalt med ham under 29. November. Overenskomsten er en kombineret Land- og Skovbrugsoverenskomst. For Løsarbejderne og Tjenestekarle gælder Land- og Skovbrugsoverenskomsterne i Maribo Amt. Opsigelsesfrist 3 Maaneder til en 1. Maj.

Overfussing Afd. — Fussingsø Gods. Forhandlingerne med Godset er nu resulteret i en Overenskomst for Land- og Skovbrugsarbejde. Overenskomsten er sluttet mellem Godset og Afdelingen, træder i Kraft 15. Marts og gælder til den med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Maj, er noget afvigende fra Maribooverenskomsten, men hører dog til en af de bedste jyske Landbrugsoverenskomster.

Bjerreby Afd. — Dræningsmester Henry Hansen, Søby, Landet. Ovennævnte Dræningsmester har tiltraadt den for Fyns Stift gældende Dræningsoverenskomst.

26. Kreds — Godsejer Højer, Dronningslund Hovedgaard. Ved Forhandling med Godsejeren er der opnaaet væsentlige Forbedringer i Arbejdsvilkaarene for hans Skovarbejdere. Priserne er ved Forhandlingen nedskrevet, men Godsejeren vil ikke i den Forstand underskrive det som Overenskomst, men Priserne respekteres, det maa derfor betragtes som en mundtlig Overenskomst.

Strø Afd. — Dræningsmestrene Martin Nielsen og Carl H. Larsen, Ølstykke. Vi har anmodet Formanden for 5. Kreds om at opsige Overenskomsten med de paagældende to Dræningsmestre.

Forbundet — Entreprenørerne R. Brinck, Aabenraa, og Henning Petersen, Lundsbjerg. Vi har opsagt den med de paagældende Entreprenører under 8. Maj 1933 afsluttede Overenskomst til Udløb 1. Maj 1936. Der skal ikke oprettes ny Overenskomst i Stedet.

Ølstykke Afd. — Propr. Dahl, Lille Rørbæk. I ovennævnte Sag er der ved Underretten tilkendt vort Medlem, Jul. Christensen, 516 Kr. i Erstatning for ulovlig Bortvisning samt 55 Kr. i Sagsomkostninger. Herefter har Propr. appelleret Sagen til Landsretten.

Aalborg L. Afd. — Tærskeværks- og Traktorejer Chr. Sørensen, Skalborg. Gentagne Forsøg paa at faa Mægling i ovennævnte Sag er forblevet resultatløs. Derimod har Chr. Sørensen opsagt Overenskomsten til Udløb 1. April 1936 og garan-

teret os for, at han ikke afsluttede Overenskomst med os. — Den 27. December har Kreds- og Afdelingsformanden paa vor Anmodning aflagt Besøg paa Chr. Sørensens Bopæl og forhandlet Sagen, men uden Resultat, idet denne hævdede, at den Aftale han har truffet med ikke fuldt uddannede Traktorførere er Fagforeningen uvedkommende. Samtidig nægtede han paa gentagne Opfordringer afgjort at forhandle om en ny Overenskomst, eller om Lønvilkaarene for Traktorlærlinge. I Overenskomsten staar om dette Punkt:

»§ 4. Det er en Forudsætning for Overenskomstens Arbejdsløn, at de til Traktorførere antagne Folk er fuldt uddannede til Arbejdet. I modsat Fald berettiges Arbejdsgiveren til et Fradrag efter Aftale, indtil Uddannelsen er fuldstændig. Det samme gælder selvfølgelig for Elever, der antages til Uddannelse«.

Koldby Afd. — Gdr. Ole Øster Jørgensen, Permenille, Pillemark. Tjenestekarl Michael Petersen var fæstet til ovennævnte Gdr. fra 1. Maj 1935 til 1. Maj 1936 for en Løn af 480 Kr. Et Par Gange i Sommerens Løb sov Karlen over sig, og Gdr. forlangte da, at han skulde rejse til 1. Novbr.,hvilket Karlen indvilgede i. Ved Opgørelsen af Lønmellemværende pr. 1. November vilde Gaardejeren kun betale Halvdelen af den for Aaret vedtagne Løn 240 Kr., medens Karlen i H. t. Medhjælperloven mente sig berettiget til ⅔ af Aarslønnen 360 Kr. Sagen har været indbragt for Forligskommissionen, men uden Resultat, hvorfor den nu er overdraget til Overretssagfører Wiuff, Kalundbog.

Toksværd Afd. — Forp. Petersen, Sparresholm, Holme-Olstrup. Ovennævnte Arbejdsgiver har afskediget 3 Tjenestekarle. For den enes vedkommende grundet paa, at han efter Forpagterens Mening ikke kunde udføre Malkearbejde godt nok. For de to andre Karles vedkommende var Grunden den, at de forlangte at faa udleveret Olietøj til Brug ved Saaning af Kunstgødning i Regnvejr samt forlangte at faa det i Overenskomsten fastsatte Tillæg 50 Øre pr. Dag for dette Arbejde. Da der ved Forhandling med Forpagteren ikke har kunnet opnaas en Ordning for vore Medlemmer, er Sagen nu henvist til civilretslig Afgørelse.

Kerte Afd. — Propr. Niels Madsen, Nyfæste. Tjenestekarl Jens Jensen var fæstet som Karl hos nævnte Arbejdsgiver for et Aar fra 1. November 1935 til en Løn af 600 Kr. Den 30. November overfusede Proprietæren Karlen paa det voldsomste under Pløjningsarbejdet, og da Karlen derefter spurgte Proprietæren, om han ikke var tilfreds med hans Arbejde, for saa maatte han hellere sige til i Tide, blev han paany meget voldsomt overfaldet af Proprietæren. Det medførte Ophævelse af Arbejdsforholdet, uden at Proprietæren vilde betale Karlen nogen som helst Løn. Sagen har været behandlet i Forligskommissionen, hvor Forlig ikke opnaaedes. Sagfører Otto Ernst, der dernæst har undersøgt Sagen nøjere, har udtaget Stævning.

Hadsund Afd. — Ing. Schwensen, Trudsholm, Havndal. I ovennævnte Sag, der angaar 7 Medhjælperes Bortvisning grundet paa, at de havde klaget over utilstrækkelig Kost, er der nu faldet Dom, hvorefter Schwensen blev dømt til at betale ialt 2175 Kr. samt 400 Kr. i Sagsomkostninger. Schwensen har derefter appelleret Sagen til Landsretten.

Forbundet — Skovløberne i Statsskovene. De i Statsskovene ansatte Skovløbere, der har dannet en Fællesorganisation, har anmodet om Optagelse i De samvirkende Fagforbund. Vi har meddelt, at Skovløbernes væsentligste Arbejde var alm. Skovbrugsarbejde henhørende under vore Skovbrugsoverenskomster, og at de derfor maatte optages i D. A. F. Sagen har derefter været behandlet paa et Møde i De samvirkende Fagforbund med Repræsentanter for Skovløberne og D. A. F.

Glamsbjerg Afd. — Forp. Hjort, Foldengaard. Vort Medlem Gunner Hansen har faaet et Mellemværende med Forp. angaaende Optagning af Sukkerroer. Vort Medlem var lovet 4 Tdr. Land Sukkerroer til Optagning, men desuagtet forlangte Forpagteren, at han skulde dele dette Areal med en anden Arbejder. Da en forligsmæssig Ordning ikke kunde opnaas, er Sagen efter Afd. Anmodning overgivet til Sagfører Andersen, Assens.

Frørup Afd. — Gdr. Chr. Christiansen, Kildegaard, Frørup. Under 6. Novbr. har Gaardejeren gennem Socialudvalget forlangt anvist 3 Medlemmer af Frørup Afd. til Optagning af hans Sukkerroer og tilbudt dem den i Overenskomsten fastsatte Pris 58 Øre pr. 100 løb. Fv. Afdelingens Forlangende om at faa Plantebestanden optalt, idet denne var meget stor, har han afvist. Da de paagældende Arbejdere nægtede paa disse Vilkaar at gaa i Arbejde, har han dernæst indklaget Sagen for Socialudvalget og Arbejdsløshedskassen under Paaberaabelse af, at de har nægtet at udføre Arbejdet til tarifmæssig Betaling. Sagen er sendt videre til Amtet og til Sukkerroedyrkerforeningen. Den sidste har afgivet en ubegribelig Erklæring om, at der ikke vil blive Tale om Efterbetaling i det kommende Aar. Afd. paastaar, at Plantebestanden var 56,000 pr. Td. Land. Hvis dette var rigtigt, skulde Optagningsprisen pr. 100 løb. Fv. ikke være 58 Øre, men 85 a 86 Øre. Vi har over for Amtet gjort gældende, at Sukkerroedyrkerforeningens Erklæring i Sagen ikke har nogen Værdi, da ingen ved, hvordan Priser og andre Forhold kan udvikle sig i den resterende Periode af Sukkerordningens Varighed, men iøvrigt hævdet, at den tilbudte Betaling ikke var overenskomstmæssig, da det overenskomstmæssige var en Optælling af Plantebestanden og en derefter afpasset Betaling for Optagningen, hvorfor vore Medlemmers Arbejdsvægring maa være berettiget.

Svindinge Afd. — Glorup Gods. Grundet paa Uoverensstemmelser ang. Pasning af Kreaturbesætningen paa Glorup er Kreaturpasser Karl Jensens Arbejdsforhold her blevet afbrudt. Parterne er uenige om, hvorvidt det skyldes ulovlig Bortgang eller ulovlig Bortvisning. Sagen, som har været til Forligskommissionen, uden at Enighed blev opnaaet, undersøges nærmere.

Buerup Afd. — Dræningsmester Otto Hansen, Jyderup. Dræningsmesteren vil ikke respektere den gældende Overenskomst, og han skylder 4 af vore Medlemmer, for det Arbejde de har udført, et samlet Beløb af 168 Kr. Det sidste Dræningsarbejde han havde, standsede Hedeselskabet, da han havde overtrukket sin Konto og derfor ikke var i Stand til at færdiggøre Arbejdet og heller ikke at betale sin Folk. Fra 20. Jan. at regne er der nu etableret Blokade overfor ham, hvilket ogsaa er meddelt Grundforbedringsudvalget i Holbæk Amt.

Nivaa Afd. — Gdr. P. Rasmussen, Brønsholm, Kokkedal. Medlem Johs. Vald. Sørensen, som var fæstet til Gdr. for Vinteren for 235 Kr., blev 14. Januar bortvist fra sin Plads. Saa vidt det kan ses uden lovlig Grund. Gdr. tilbyder at betale Løn til Dato, hvad vort Medlem har nægtet at tage imod. Vi har tilskrevet Arbejdsgiveren og forlangt Lønnen for Vinterhalvaaret.

Gylling Afd. — Godsejer Castenschiold, Gyllingnæs. Godsejeren har solgt Gyllingnæs, den nye Ejer overtager Gaarden fra 1. Februar. Forinden Salget havde Godsejeren fæstet sine Folk for Vinterhalvaaret. Folkene har derefter ment ikke at være forpligtet til at arbejde for den nye Ejer, men at være berettiget til at faa udbetalt den aftalte Vinterløn + 8 Ugers Kostpenge for Tiden fra 1. November til 1. Februar. Den nye Ejer har derefter antaget Castenskiold som Bestyrer paa Gaarden fra 1. Februar til 1. Maj. Vi har forespurgt vor Sagfører, der erklærer, at saafremt Castenskiold virkelig er antaget som Bestyrer for den nye Ejer og leder Arbejdet som sædvanligt, saa vil der ikke fra Folkenes Side være stor Udsigt til at gennemføre et Søgsmaal om Løn for Vinterhalvaaret for Tiden 1. Februar. Sagen er derefter gaaet i Orden med at Folkene faar et Gratiale paa hver 50 Kr. og saa fortsætter til 1. Maj.

Rude Afd. — Sognefoged Carl Christiansen, Venslev. Fodermester Johs. P. Mikkelsen var fæstet til ovennævnte Arbejdsgiver for en Løn af 60 Kr. pr. Maaned for 3 Gange Malkning daglig mod, at Mælkeudbyttet ikke oversteg 300 Pd. Mælk pr. Dag. Da Mælkeudbyttet imidlertid steg til over 400 Pd. pr. Dag, mente han sig berettiget til et Løntillæg og krævede et Tillæg paa 15 Kr. pr. Maaned. Da dette blev ham

nægtet, er han bortgaaet af Pladsen. Han har et Tilgodehavende paa 43 Kr., som Arbejdsgiveren nægter at betale.

Forbundet — Kirketerp-Møller, Lundbæk Avlsgaard, Nibe. Under meget bombastiske Former har Kirketerp-Møller averteret efter Folk til Lundbæk Avlsgaard og Bislev Nørgaard. Vi har nærmere undersøgt Sagen og har konstateret, at Manglen ikke er saa særlig stærk. Han har ikke henvendt sig til det kommunale Arbejdsanvisningskontor i Aalborg om nogen Arbejdskraft, endskønt han herfra fik anvist mange Folk i 1934. Et af vore yngre Medlemmer i Brovst Afd. har skrevet til ham og søgt Pladsen, men fik intet Svar. Den 27. Januar opgav Forvalteren, at der ialt manglede 2 Karle, som vor Aalborg Afd. lovede at skaffe ham hurtigst muligt. Paa dette Tidspunkt var der paa Gaarden 13 gifte Mand, 8 org., en ugift Staldkarl og en ugift Svinepasser og 5 Karle. Gaardens gifte Folk betaler han 40 Øre pr. Time, ialt 360 Øre for en 9-Timers Arbejdsdag. Arbejdspladsen angives at være hverken værre eller bedre end andre Steder paa Egnen, men han beskæftiger et stort Antal gifte Arbejdere i Forhold til, hvad Reglen ellers er paa jyske Gaarde. Vi benyttede Lejligheden til at foreslaa ham en Overenskomst om Løn- og Arbejdsvilkaar i Landbruget. Det tygger han nu paa.

Sdr. Broby Afd. — Brobygaard. 2 Løsarbejdere er for 3—4 Dages Tærskearbejde aflønnet med 320 Øre pr. Dag, lig 40 Øre pr. Time, skønt Gaardens faste Folk faar 4 Kr. pr. Dag + fri Bolig, og Kommunens Timeløn er 65 Øre. Sogneraadet anviser dog stadig Løsarbejdere til Gaarden til 320 Øre pr. Dag. Vi har meddelt Afd., at det under disse Forhold maa være lovligt at etablere Arbejdsvægring, da de paagældende Folk ikke bliver budt hverken den paa Egnen eller paagældende Ejendom gængse Betaling.

Frejlev Afd. — Gdr. Hans Jørgen Petersen, Frejlev. Medlem Hans Hansen har faaet Daglønsarbejde for 126 Kr. tilgode hos ovennævnte Gdr.,som han nu risikerer at miste, da Gaarden skal til Tvangsauktion. Vi har givet Medlemmet fornøden juridisk Assistance i Sagen.

Vester Ulslev Afd. — Gdr. Peter Jensen, Øllebølle. Medlem Eskild Jørgensen har hos ovennævnte Gaardejer tilgode for Høst og Roearbejde 85 Kr., som Arbejdsgiveren trods gentagne Opfordringer ikke har betalt. Vi har krævet af Arbejdsgiveren, at Beløbet betales.

Løjtofte Afd. — Gdr. Anker Hansen, Løjtofte. Sagen er sluttet med, at vort Medlem i Henhold til sit Forlangende ved Mæglingen August 1935 har faaet udbetalt 33 Kr.

Svanninge Afd. — Gdr. Hans Rasmussen, Søholm, Faaborg. Ved en den 21. Januar afsagt Dom i denne Sag er vort Medlem tilkendt 60 Kr. i Erstatning og 75 Kr. i Sagsomkostninger.

Hover Afd. — Propr. Christensen, Hopballe Mølle. I ovennævnte Sag er efter flere Retsmøder opnaaet en forligsmæssig Ordning, hvorved vort Medlem, Jacob Jacobsen, har faaet udbetalt 400 Kr. Sagen har særlig Interesse derved, at Sagfører Lundahl Nielsen, Vejle, der først havde faaet Sagen overdraget, afviste den som haabløs og samme Stilling skulde Dommeren havde taget til den ved Sagens Indbringelse for Retten. Helt haabløs har den altsaa ikke været, idet Overretssagfører Fr. Knudsen, Vejle, skaffede vort Medlem 400 Kr.

Frederikssund Afd. — Entreprenør Magnus Jensen, St. Rørbæk. Efter at der i ovennævnte Sag uden Resultat har været afholdt Mægling, er Sagen blevet henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift, ved hvilken Entreprenøren blev kendt pligtig til i Overensstemmelse med vor Paastand at betale til vore Medlemmer Kr. 51,42 samt i Sagsomkostninger 38 Kr. — Samtidig er der ved Civilretten faldet Afgørelse i den sidste Sag, hvorved Magnus Jensen blev dømt i Overensstemmelse med vor Paastand til at betale til Medlem Brigthou Petersen 650 Øre + 10 Kr. i Sagsomkostninger.

Gundsømagle Afd. — Købmand Otto Frederiksen, Skalstrupgaard. Ovennævnte Sag er sluttet med, at Tjenestekarl Hans Chr. Nielsen har faaet sin tilgodehavende Løn + Kostpenge udbetalt, ialt Kr. 241,90.

Baarse Afd. — Gdr. Georg Knudsen, Marbjergholm. Efter at ovennævnte Sag har været til Undersøgelse hos Landsretssagføreren Mygind, har denne meddelt os, at han anser Sagen for haabløs, idet det maa anses for godtgjort, at vort Medlem ulovligt er bortgaaet af Pladsen.

Stensved Afd. — Gdr. Svend Christoffersen. Vort Medlem Thorv. Nielsen overtog hos ovennævnte et større Dræningsarbejde, til hvilket han tog 4 andre Medlemmer som Arbejdsmænd. Da der var arbejdet en Uge blev Parterne uenige om, hvilke Forskud Th. Nielsen skulde have til Betaling af Arbejdsløn. Uenigheden resulterede i, at Th. Nielsen gik fra Arbejdet og ingen Penge fik, hvorfor de 4 Medlemmer heller ingen Penge fik for det Arbejde, de havde udført. Man forsøgte da ogsaa med Gaardejerens Tilslutning at skaffe Arbejderne deres Arbejdsløn hos den nye Entreprenør, der overtog Arbejdet, men denne nye Entreprenør forlangte 300 Kr. mere for Arbejdet end Th. Nielsens Entreprise lød paa, saa her blev heller ingen Penge til vore Medlemmer. Sagen blev derefter indklaget til Forbundet og Stensved Afdeling forlangte, at Forbundet skulde skaffe Th. Nielsen sit Tilgodehavende hos Gaardejeren, men det var umuligt, derimod mente vi at have Pligter overfor de 4 af vore Medlemmer. Efter mange Forhandlinger er det endelig lykkedes at skaffe vore Medlemmer 57 Kr. til Deling. Vi har dog samtidig bedt Repræsentanten i Grundforbedringsudvalget om at arbejde for, at vore Folk fik Beløbet forhøjet til 120 Kr., som de paa tidligere Tidspunkt havde tilbudt at gaa paa Forlig om.

Gram Afd. — Forp. Simon Hansen, Skjoldagergaard. I ovennævnte Sag dømtes Simon Hansen til at betale vort Medlem P. Mathiesen 52 Kr. + 20 Kr. i Sagsomkostninger, medens han frifandtes i Forholdet til vort Medlem Eli Christoffersen.

Aastrup Fl. Afd. — Gdr. Axel Olsen, Næs. Medlem Johs. Jensen havde lejet et Hus af ovennævnte Gdr. mod, at Fru Jensen forpligtede sig til at gøre Pigearbejde for Gdr. for en maanedlig Løn af 25 Kr. og Jensen skulde passe 4 Køer for Gdr. for Huslejen. Grundet paa Hustruens Sygdom har Olsen bortvist vort Medlem og nægtet at betale 1½ Maaneds Løn, der indestod. Sagen er nu afgjort ved Retten i Stubbekøbing og vort Medlem fik tilkendt det paastævnte Beløb + 15 Kr. i Sagsomkostninger.

Holeby Afd. — Gdr. H. C. Christensen, Assenbølle, Rødby. Ovennævnte Sag har været til Behandling ved Mægling og afsluttedes med, at Fodermesteren fik udbetalt 34 Kr. til fuld Afgørelse af Uoverensstemmelsen.

52. Kreds — Krusaa Skov. Der har været ført Forhandlinger med Statsskovdistriktet ang. Klassificeringen af Krusaa Skov. Forhandlingen resulterede i, at Krusaa Skov for Asbjerg Skov for Løvtræbevoksningernes vedkommende henregnes til Klasse 3. Samtidig er en lille Skov ved Kollund sat i Klasse 2.

Krejbjerg Afd. — Gdr. Niels Albert Nielsen, Søby, Højslev. Medlem Arne Skov var antaget til ovennævnte Gdr. for Tiden 1. Maj til 1. Novbr. for en Løn af ialt 500 Kr. Grundet paa Medhjælperens Sygdom blev Arbejdsforholdet efter gensidig Aftale hævet i Slutningen af August Maaned og Arne Skov, som for de forløbne 4 Maaneder havde faaet 240 Kr., har forespurgt Forbundet, om han ikke kunde tilkomme mere. Gdr. har afvist at betale et større Beløb under Henvisning til Medhjælperlovens § 9 om, at den ene Trediedel beregnes for de første 3 Maaneder. Vi har forelagt Overretssagfører J. Jakobsen Sagen. Han mener ikke, at Domstolene vil omstøde det af Gdr. hidtil indtagne Standpunkt, hvilket vi har meddelt vor Afdeling.

Aabenraa Afd. — Skovrider Bryll, Forstalle, Aabenraa. Fra Aabenraa Afd. er i denne Sag indbragt Klager over 2 Forhold. 1. Afdelingen indberetter, at Skovrideren skulde have forringet Skovløbernes Vilkaar ved at kræve større Arbejde af dem, end der hidtil er ydet for deres faste Løn 112 Kr. om Aaret. Statsskovdistriktet hævder, at det er en Misforstaaelse, men da Skovløberne ikke altid har faaet Genparter af deres Kontrakter, kan der være nogen Misforstaaelse med Hensyn til deres Pligter og Rettigheder. 2. Aabenraa Afd. har dernæst klaget

over, at Skovarbejderne ved en Klapjagt ikke var betalt efter Overenskomsten. Dir. har svaret, at dette var rigtigt. Skovrideren havde meddelt de paagældende Arbejdere, at det var frivilligt, om de vilde gaa med paa Klapjagt eller ej, men de kunde jo ikke arbejde i Skoven, medens Klapjagten fandt Sted. Dem, der gik med paa Klapjagt, fik Lov til at udtage en fed Hare som Belønning. Vi har svaret, at Overenskomsten maatte overholdes og efter denne betales Klapjagt med Timeløn og for mindst 4 Timer Arbejde og i Henhold hertil maa der afregnes. Statsskovdir. har forlangt, at Sagerne fremtidig blev behandlet efter Tillidsmandsbestemmelserne, da ogsaa de er et Led i Overenskomsten.

Gadevang Afd. — Nøddebo Statsskovdistrikt. I ovennævnte Sag har Statsskovdistriktet svaret, at Priserne for barket Snitgavn i Henhold til Aftale med Folkene bliver betalt med 265 Øre pr. rm. Man afviser iøvrigt Sagen, da den ikke har været behandlet af Tillidsmanden, saaledes som den skulde i første Instans.

Herfølge Afd. — Vallø Skovdistrikt. Ved Mægling er opnaaet Enighed om de i Sagen paaklagede Forhold. Spørgsmaalet om Sammenbæring af Industribrænde henvises til Overenskomstforhandlingerne, medens man enedes om, at kløvet Industribrænde kun kan forlanges fremstillet af alm. kløvbart Træ, samt at Klov til Industribrug betales med almindelig Pris for Klov, medmindre der kræves en kendelig Afvigelse af den almindelige Sortering af Klov.

Jydstrup Afd. — Skjoldnæsholm Skovdistrikt. Afd. har klaget over: 1. At Skovdistriktet ikke betaler Sammenbæring af Brænde, som udbæres til Vej. 2. At Distr. fradrager 20 % i Prisen for Industribrænde. Ved Mægling enedes man om at henvise Punkt 1 til Forhandling i Forbindelse med Overenskomstforhandlingerne, medens man for Punkt 2's Vedkommende fastslog, at Skovdistr. skulde følge Overenskomstens Satser, idet Specialiteter henvises til lokal Forhandling.

Vordingborg Afd. — Rosenfeldt Gods Skovdistrikt. Den 6. Januar er der foretaget Klassification af ovennævnte Skovdistrikt.

Horslunde Afd. — Gdr. Gerardt, Næsby, Vestenskov. Medlem Filip Jacobsen har i Sommeren 1935 været antaget som Roearbejder af Entreprenør Schifter. Efter at have fuldført alle 3 Lugninger hos ovennævnte Gdr. forlangte han sin Arbejdsseddel, hvilket Gdr. undslog sig ved, men lovede at sende Arbejdssedlen til Schifter senere. Gdr. har senere udtalt, at Roerne ikke var luget ordentlig, hvorfor han ingen Arbejdsseddel skulde have. Sagen er nu ordnet ved Mægling med 20 Kr. til vort Medlem.

Gadbjerg Afd. — Gdr. Ib Vald. Jensen, Tofthøj, Gadbjerg. Ved et Dræningsarbejde hos ovennævnte Gdr., der forestaas af Dræningsmester Philip Petersen, med hvem vi har Overenskomst, er opstaaet Uoverensstemmelse om, efter hvilken Gruppe Arbejdet skal betales. Uoverensstemmelserne bilagtes ved, at Sugegrøfter betales efter Gruppe 3 og Hovedgrøften efter Gruppe 4 og 6. Opkastning af nedskreden Jord betales med Timeløn 105 Øre.

Rostrup Afd. — Gdr. Chr. Sørensen, Oue pr. Hobro. Medlem Herluf Nielsen havde et 3 Aar gammelt Tilgodehavende paa 220 Kr. hos Gdr. som Restløn for fast Tjeneste. Vi har nu faaet Sagen ordnet saaledes, at Gdr. har givet en skriftlig Erklæring om at være Medlemmet dette Beløb skyldig, samt forpligtet sig til at afbetale Beløbet med 25 Kr. pr. Maaned.

Stokkemarke Afd. — Gdr. Svend Mortensen, Sørup. I Anledning af Uoverensstemmelser ang. Betaling for Dræningsarbejde hos ovennævnte Gdr. er afholdt en resultatløs Mægling. Arbejderne forlangte paagældende Dræningsarbejde betalt efter Gruppe 2. Sagen er herefter henvist til voldgiftsmæssig Afgørelse. Denne gav til Resultat, at Arbejdet skulde betales efter Gruppe 1, saaledes at Hovedgrøften fik et Tillæg paa 25 pCt. til Gruppe 1, 4 Sugedræn et Tillæg paa 15 pCt. og Resten af Sugedrænet et Tillæg paa 20 pCt.

Taars Afd. — Gdr. Ejner Rasmussen, Vigsnæs. Ved Dræningsarbejde hos ovennævnte Gdr. havde Hedeselskabet beregnet den gennemsnitlige Grøftedybde til 114 cm, medens Arbejderne kunde paavise, at Grøften var væsentlig dybere. En Opmaaling af Marken viste da ogsaa, at Grøfterne i Gennemsnit var 133 cm. Ved Mæglingen er Gdr. derefter indgaaet paa at betale i Overensstemmelse med den i Marken konstaterede Grøftedybde.

FAGBLADETS FORSINKELSE

Sandsynligheden taler for, at nærværende Nummer af Fagbladet vil blive noget forsinket i hvert Fald til nogle af vore Medlemmer, og vi skal derfor oplyse, at Forsinkelsen skyldes den af Arbejdsgiverforeningen iværksatte Lockout, der har affødt Vanskeligheder ved Fremskaffelse af det til Fremstilling af Bladet nødvendige Papir, men allerede med næste Nummer af Bladet vil denne Kalamitet være overstaaet, og Bladet vil som sædvanligt komme rettidigt.

PRISKURANTERNE
ANGAAENDE
LANDBRUGSARBEJDE

Priskuranterne ang. Arbejdsvilkaarene for Landbrugsarbejde er nu færdigbehandlede i Kredsene, trykt og udsendt til Afdelingerne tilligemed en Følgeskrivelse til Landbrugets Arbejdsgivere.

Priskuranterne er tilstillet de interesserede Afdelinger i hver 100 Eksemplarer og 50 Følgeskrivelser til Arbejdsgiverne. Det paahviler nu Afdelingsbestyrelserne at besørge Priskuranterne udsendt til de Landmænd indenfor Afdelingens Omraade som beskæftiger lønnet Arbejdskraft, og at omdele Priskuranterne til de Medlemmer, der har eller kan faa Beskæftigelse ved Landbrugsarbejde, samt andre i Priskuranterne interesserede Arbejdere.

At dette sker i alle Afdelinger er af største Betydning for Priskuranternes Gennemførelse og derved for den Sikring af nogenlunde rimelige Lønvilkaar i Landbruget, som Priskuranterne tilsigter, ikke mindst understreges Nødvendigheden af, at Priskuranterne udsendes til Arbejdsgiverne, saa disse faar Besked om de Lønvilkaar vore Medlemmer nu vil kræve respekteret, hvor der ikke foreligger en egentlig Overenskomst. Ikke een Afdeling maa forsømme denne Opgave. Medlemmerne kan i alle Tilfælde faa Priskuranten ved Afdelingsformanden. I Maribo Amt udsendes ingen Priskurant, idet man her maa henholde sig til Overenskomsten med Arbejdsgiverforeningen.

Oscar Levinsen.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 7 | 15. – 4. | 1936 | 41. Aarg.

FOR DEMOKRATI — MOD BARBARI

ARBEJDERE I ALLE LANDE

Foragtet af de store, men elsket af de smaa,
sig, er det ikke Vejen, som det ny maa gaa?
Bjørnstjerne Bjørnson.

Vaaren har atter holdt sit Indtog, og den 1. Maj — Arbejdernes internationale Festdag — er umiddelbart forestaaende. Vel er Kravet om 8-Timers Dagen, paa hvilket Demonstrationen blev grundet, forlængst gennemført, men desuagtet bestaar der fremdeles et Krav om Arbejdstidsnedsættelse, som er velbegrundet i de med den stigende Udvikling indenfor Tekniken udvidede Krav til den menneskelige Fysik og tillige i Arbejderklassens voksende Interesse og Ønske om gennem den størst mulige Oplysning at udbygge Muligheden for en fortsat kulturel Stigen.

I mere end 45 Aar har røde Faner, snart i Sol og snart i Regn, under skiftende Tider og Forhold, akkompagneret Demonstrationstogenes voksende Massers Sang med den smeldende Fanfare, der bliver til, naar Foraarsblæsten kysser Fanens Dug. Sangen steg til en mægtig Brusen, farvet i Klangen af den revolutionære Følelse, der besjælede Deltagerne i Demonstrationstogene Verden over, og havde det været muligt gennem Radioen at gengive Sangen Verden over, vilde man have hørt Millioner af Stemmer samlet løfte sig i en mægtig Hymne til den Frihedsfølelse, der fødtes til Verden gennem Kravet om 8 Timers Dagen.

Det kostede Kamp for Arbejderne at faa anerkendt Retten til at gennemføre deres Demonstration; det var den Gang ikke saa let, som det nu ser ud til for de mange — ogsaa Arbejdere — der foretrækker at betragte Demonstrationen fra Fortovet. 1. Majdagen afødte Strid med Arbejdsgiverne, som ikke vilde erkende Arbejdernes Ret til at tage sig Frihed paa en Arbejdsdag for at demonstrere for et Krav, hvis Opfyldelse maatte anses for et Indgreb i Arbejdsgivernes den Gang formodede uindskrænkede Ret til at udnytte deres Arbejdere, og som paa det daværende Tidspunkt blev mødt med de samme Tirader, som Arbejdsgiverne ogsaa i vore Dage søger at motivere deres Modstand mod 36 Timers Ugen med; og Fastholdelse af Kravet om Frihed den 1. Maj medførte ikke sjældent, at Arbejderne mistede deres Arbejde. Men det skal siges til deres Ros, at de hverken var bange for at hævde Kravet eller lod sig paavirke af den Foragt, Arbejdsgiverne lagde for Dagen, naar Talen var om 8 Timers Dagen.

Arbejderne opnaaede at faa deres Krav anerkendt, men ikke alle de Forhaabninger, som stilledes hertil, gik i Opfyldelse. Det vigtigste, Arbejdsløshedsspørgsmaalet, løstes saaledes ikke, hvilket dog er forklarligt gennem Begivenhedernes Udvikling.

Vi har oplevet meget gennem Tiden, der er gaaet, siden Trampet af de første Demonstrationer lød i det sammen med Arbejdsgiverne forargede Borgerskabs Øre. — Teknisk, videnskabeligt, socialt og politisk — og paa mange andre Omraader har Verden gennemlevet en Udvikling, som tidligere Slægter aldrig har set Mage til.

Alt det de gamle omtalte med et »det gaar aldrig«, og alt det vi selv indtog en skeptisk Holdning overfor, er blevet til Virkelighed. Dampmaskinen er overfløjet af Dieselmotoren. Bilen er fra et Befordringsmiddel man nærmest trak paa Skulderen af bleven den overvejende Faktor i det daglige Livs Trafikmidler, og dertil baade populært og uundværligt saavel for den laveste som den højeste i Samfundet. Vi har set Flyvemaskinen udvikle sig fra et Kuriosum til den mest fremtrædende Realitet, stærkt konkurerende med Bilen, som et Befordringsmiddel, der ikke mindst over længere Strækninger, kan benyttes med Fordel som baade behageligt og tidsbesparende. Og endelig har vi oplevet Radioens Eventyr om knitrende elektriske Bølger, der usynligt danner Forbindelse mellem alle Lande og Folk.

Og den stationære Tekniks Udvikling har heller ikke staaet stille. Hvert eneste Værksted, der betyder noget, er, stort eller lille, udrustet med de mest moderne og sindrigt indrettede Maskiner, der gør det muligt at producere som aldrig tidligere. Dette er Opgangen, og den betegner en Kurve med dristige Stigninger. Men hvad kan det nytte?

Verden har altid været rig, har altid været i Stand til at yde mere end tilstrækkeligt til alles Behov, selv med de simpleste Hjælpemidler, der tidligere stod til Menneskehedens Disposition. Og Verden er endnu rigere i Dag, fordi Muligheder, der før var vanskelige at udnytte, i Dag kan frugtbargøres paa Grundlag af baade tekniske og videnskabelige Fremskridt.

Men hvad nytter det, naar gamle Fordelingsmetoder fremdeles hævdes — naar Udbyttet fremdeles unddrages dem, der først og fremmest er med til at skabe Værdierne ved Anvendelse af deres Legems Kraft og deres Forstands Indsats. Begge Dele er dog det væsentlige, saavist som der endnu ikke er konstrueret en Maskine, der gør disse Faktorer overflødige. Og hvad kan det nytte, at Verden er rig, naar Rigdommen bortødsles gennem daarlig Økonomi fra Statsmændenes Side i de Lande, der som førende har Ansvaret for Udviklingen i Verden. Aldrig har der været en saadan Utryghed tilstede som netop i vor Tid, hvor Traktater oprettes den ene Dag og brydes den næste.

Den tekniske Udvikling kunde have blæst Verdenshimlen ren for Skyer, og Videnskaben kunde straale som en Sol, hvis ikke de fredelige Toner, der lød efter Verdenskrigen, var blevet afløst af Hadets skærende Mislyd. Horisonten rund staar i Dag truende Uvejrsskyer, hvorfra allerede mindre Udladninger har adviseret os alle om det, der stunder til, og som en dump Detona-

tion fra Udladningerne lyder i vort Øre Larmen fra Vaaben- og Ammunitionsfabrikernes forcerede Virksomhed.

Dette er Medaljens Bagside, der angiver Modsætningernes Meningsløshed. Trods Rigdom og trods Muligheder, som aldrig før i Verden, er det dog stadig saaledes, at Millioner sulter hver eneste Dag. Trods Boligbyggeri bor de samme Millioner enten under de usleste Forhold eller har slet intet Tag over Hovedet. Og Arbejdsløsheden er den Giftgas, som den til det yderste tekniserede Industri — Plutokratiets ydmyge Tjener — anvender mod Arbejderne og den Kultur, som disse vilde være i Stand til at tilegne sig i langt højere Grad som Følge af den nedsatte Arbejdstid, end Tilfældet er under de nuværende Forhold, hvor »Giftgassen« saarer og hemmer Aandslegemet paa samme Maade, som den virkelige Giftgas saarer Menneskelegemets Organer.

Der vil paa Grund af de særlige Forhold, hvorunder Arbejderne lever i mange Lande, til den kommende Majdemonstration være Brud paa den internationale Kæde, der tidligere omslyngede Jorden den 1. Maj, og dette bør være en Opfordring til alle, som endnu i Frihed kan samles om Kravet til Nedsættelse af Arbejdstiden om i stigende Tal at møde under Fanerne for at manifestere, at netop dette Krav fremdeles er levende og ikke lader sig fordunkle eller tilsidesætte selv under de vanskeligste Forhold. Og hver enkelt bør i sin Tanke indflette et Løfte til den Kammerat, som netop paa denne Dag maa føle Frihedsberøvelsen bag Pigtraadshegnet i Koncentrationslejren særligt tungt. Og Løftet skal være, at vi vil arbejde for en Styrkelse af den internationale Solidaritet, saaledes at Frihedens Dag — den Dag, hvor Arbejdere i alle Lande paany kan forenes i det fælles Krav — snart kan oprinde.

R—dt.

TIL MEDLEMMERNE I DE SUKKERROEDYRKENDE EGNE

Med Henvisning til Artiklen i Fagbladets Nr. 5, meddeles det herved, at de med Sukkerroedyrkerforeningerne opsagte Overenskomster saavel som vore Uoverensstemmelser med Sukkerroedyrkerforeningerne falder ind under Lov af 29. Marts 1936 (om Lockoutens Afslutning), saaledes at disse Forhold forhandles og afgøres i Henhold til Lovens § 7. Desaarsag kan vore Medlemmer frit paatage sig Arbejde hos Sukkerroedyrkerforeningens Medlemmer og andre Sukkerroedyrkere, idet vore Medlemmer dog maa betinge sig, at Arbejdet betales overenskomstmæssigt, og for Arbejde udover Sukkerroearbejdet i Henhold til de udsendte Priskuranter for Landbrugsarbejde.

Oscar Levinsen.

MEDDELELSE

FRA DANSK ARBEJDSMANDS FORBUNDS HOVEDKASSERERKONTOR

Til samtlige Afdelingskasserere.

Naar Hovedkassererkontoret ikke til vore Afdelinger har udsendt Ungdomsmærker skyldes dette, at man paa Kassererkontoret ikke ved noget om, hvilke af Forbundets Afdelinger, der har Ungdomsmedlemmer, og derfor anmoder vi nu de forskellige Afdelingskasserere om, i de Tilfælde, hvor der findes Ungdomsmedlemmer, at rekvirere de dertil nødvendige Mærker, som bestaar af: indtil 17 Aar et Maanedsmærke til en Pris af 26 Øre at betale til Forbundet, og for Medlemmer fra 17—18 Aar et Ugemærke til en Pris af 92 Øre at betale til Forbund og Arbejdsløshedskasse.

Disse Mærker rekvireres paa de dertil til Afdelingerne udsendte Rekvisionsblanketter, og man rekvirerer hertil, som til de øvrige Kategorier til ca. 1 Maaneds Forbrug.

Med solidarisk Hilsen

J. A. Nielsen.

REJSESEKRETÆRERNE

Da Arbejdsløshedskassens Forretningsudvalg har besluttet, at Arbejdet for Fremtiden ude i Marken skal deles mellem Kassens og Forbundets Rejsesekretærer, saaledes at disse baade skal være vejledende i Kassens sædvanlige Arbejde og tillige i Forbundets Regnskabsførelse, skal vi hermed oplyse den Distriktsinddeling af Landet, som vi i Fællesskab har udarbejdet.

J. P. Johannesen.
København samt København, Frederiksborg, Bornholm, Odense, Svendborg og Assens Amter.

Aksel Petersen.
Sorø. Sønderjylland, Ribe Amter og Aarhus 40. og 41. gl. Kredse.

L. Chr. Jensen.
Præstø og Maribo Amter.

Rasmus Steen.
Holbæk og Vejle Amter og Aarhus 37., 38. og 39. gl. Kredse.

Marius Sørensen.
Viborg, Randers og Ringkøbing Amter.

Arthur Christiansen.
Hjørring, Thisted og Aalborg Amter.

For Rejsesekretærerne

J. P. Johannesen.

OVERENSKOMSTFORHANDLINGERNE

OVERSIGT

FEBRUAR- OG MARTS-OVERENSKOMSTERNE.

Indledningen til den nu delvis afsluttede Overenskomstsituation foregik under særdeles fredelige Former. Opsigelsesfristen blev udskudt det mest mulige for at søge Fornyelser gennemført uden Opsigelse, og Forhandlingsapparatet var sat i Gang i vidt Omfang, baade lokalt og med Medvirken af Hovedorganisationerne. Naar saa hertil kom, at de af vort Forbund fremsatte Lønkrav kun angik de lavest lønnede af vore Medlemmer, og dertil — set i Forhold til den gunstige Erhvervstilstand, Regeringens konstruktive økonomiske Politik havde tilvejebragt — maatte siges at være maadeholdne, skulde man synes, at alle Betingelser var til Stede for en fredelig Udgang, selvom det var et meget betydeligt Antal af vort Forbunds Medlemmer, der var engageret i Lønaktionen.

Med Hensyn hertil kan vi oplyse følgende:

Indenfor Fabrikgruppen er der rejst Lønkrav i saa betydelige Landsoverenskomster som med Jern- og Metalindustrien, Cementindustrien, Kalk- og Teglværksforeningen, Kalk- og Teglværksforeningen paa Bornholm, Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, Sukkerfabrikkerne, Svovlsyrefabrikkerne, Læderfabrikantforeningen, Stenindustrien paa Bornholm og 72 Lokal-Overenskomster. Alt i alt 37 Overenskomster omfattende ca. 16.100 Mand.

I Jord- og Bygningsarbejdergruppen er rejst Lønkrav i Landsoverenskomsten med Murermestrenes Centralforening, Landsoverenskomsten med Landhaandværksmestrene, Overenskomster med forskellige Cementstøberfirmaer og enkelte mindre betydende Overenskomster, ialt omfattende ca. 10.000 Mand.

I Transportgruppen er rejst Lønkrav bl. a. for Havnearbejdere, Lagerarbejdere, Kuske og Chauffører, ialt ca. 16.300 Mand.

Selvom det altsaa til at begynde med tegnede til en ret fredelig Løsning af de rejste Krav, viste det sig dog mere og mere, efterhaanden som Tiden gik, at Udsigten til en saadan Løsning tyndede mere og mere ud; thi de Rapporter, der indgik ude fra de lokale Forhandlinger, viste som Regel kun et negativt Resultat, ligesom de derpaa følgende Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne heller ikke opfordrede til nogen særlig Optimisme. Man begyndte allerede at skimte en af de sædvanlige Overenskomstsituationer, hvor Stoffet bare samledes sammen indtil det Øjeblik, det kunde forelægges for Forligsinstitutionen, og da Arbejdsgiverforeningen sluttelig fandt sit Standpunkt: U f o r a n d r e t F o r n y e l s e af O v e r e n s k o m s t e r n e, var Stillingen givet. Vort Forbund maatte skride til Opsigelse af alle de ovenfor nævnte Overenskomster, og Forbundsledelsen belavede sig paa Kamp.

Vore Afdelinger blev i god Tid underrettet om Situationens Alvor, og selvom vi naturligvis adskillige Gange tidligere har været stillet i lignende Situationer, hvor det hele alligevel var drevet over, og Kampen undgaaet, var der dog meget, der tydede paa, at det næppe denne Gang vilde lykkes at undgaa Kamp.

Den 6. Februar afsendte Arbejdsgiverforeningen det første Lockoutvarsel, efterfulgt den 14. Februar af et andet Lockoutvarsel, der bestemte, at der Lørdag den 22. Februar ved normal Arbejdstids Ophør skulde iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund, omfattende ca. 100.000 Mand, hvoraf vort Forbund var engageret med de 25.000.

Som sædvanligt forsøgte Forligsinstitutionen at faa Striden bilagt ved Mægling, men Arbejdsgiverforeningens stædige Fastholden ved sit Standpunkt: U f o r a n d r e t F o r n y e l s e, maatte paa Forhaand udelukke ethvert Mæglingsforslag, og da vi for vort Vedkommende paa den anden Side ikke mente at kunne fravige vort Standpunkt om en maadeholden Lønforhøjelse til de lavest lønnede af vort Forbunds Medlemmer, opgav Forligsinstitutionen Ævret.

Efter saaledes at være naaet frem til en afgørende Vending i Overenskomstsituationen, hvor Forligsinstitutionen opgiver Mæglingsforsøget, og den største Lockout, vort Land har set, iværksættes, kan det paa dette Stadium af Sagens Udvikling have sin Interesse at kaste Blikket lidt tilbage og søge at udfinde, hvad Grunden vel kunde være til, at denne Overenskomstsituation ikke kunde løses paa fredelig Maade.

Der var jo gode Konjunkturer i Erhvervslivet, forbedrede Afsætningsmuligheder for vor Landbrugseksport, og en nogenlunde rimelig Handelsbalance, saaledes at man ud af disse Omstændigheder ikke kunde udfinde noget Grundlag for en Lockout, ligesom Arbejdernes Krav om meget maadeholdne Tillæg til de lavest lønnede Arbejdere heller ikke kunde virke ansporende i denne Henseende. Hvad var da Grunden?

Der er 3 Udtalelser fra Arbejdsgiverforeningens Formand i de af ham til Offentligheden udstedte Erklæringer vedrørende Overenskomstsituationen, der muligen her giver os en vis Vejledning.

Vi skal have en „hurtig Afslutning" paa Striden, sagde Arbejdsgiverforeningens Formand, derfor Lockouten, der efter hans Mening formodentlig hurtigt vilde sætte Tingene paa Plads. „De af Skæbnen relativt begunstigede", kaldte han de lavtlønnede Arbejdere, der var fremme med Lønkrav, formentlig i en Slags Forventning om, at naar alt kom til alt vilde Organisationerne vise den fornødne Resignation og tiltræde Ideen om ufor-

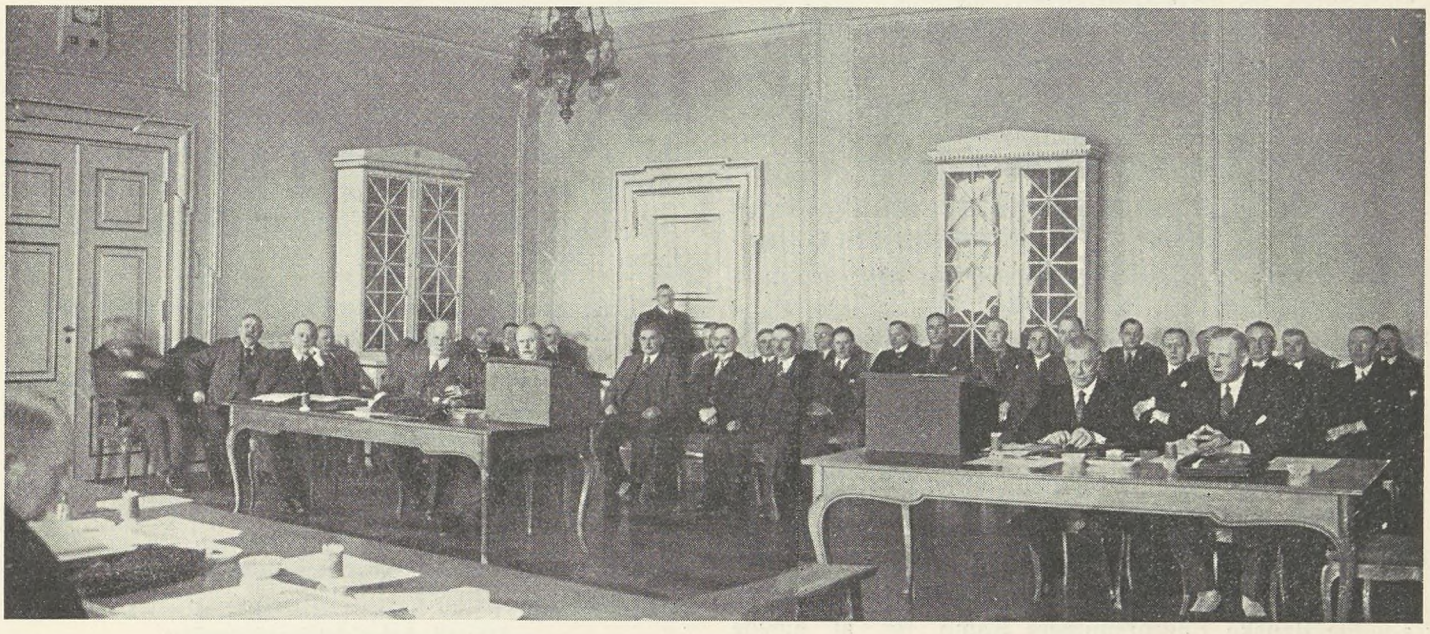
andret Fornyelse af Overenskomsterne, der jo dog maatte være at foretrække fremfor en Arbejdskamp, selvom Lønningerne ikke var store, men dog saa store, at de var bedre at oppebære fremfor at være arbejdsløs. Og i en tredie Erklæring efter Konfliktens Afslutning udtalte han ,at nu havde Arbejderne opnaaet Lønforhøjelser, „som de aldrig havde drømt om."

Det er vist ikke helt ved Siden af at sammenfatte Summen af disse 3 offentlige Udtalelser som det Grundlag, paa hvilket Arbejdsgiverforeningen har anlagt sin Kamptaktik. I saa Fald vilde denne Taktik ogsaa til en vis Grad være sammenfaldende med den Tilbageholdenhed, Fagforeningerne paa Grund af slette Konjunkturer gennem de senere Aaringer har set sig nødsaget til at udvise, og den beregnedes vel ogsaa paa at kunne støttes af den Omstændighed, at de danske Fagforeninger kort Tid forinden 2 Gange i Træk, da Arbejdernes Lønninger var udsatte for Angreb fra Arbejdsgiverne, med Held gennemførte netop Standpunktet: Uforandret Forlængelse af Overenskomsterne.

Lockoutens Grundlag var saaledes ret beset ikke alene saadanne Uoverensstemmelser, der kan udtrykkes i Kroner og Ører, men maaske meget snarere Spørgsmaalet om en forkert eller rigtig Vurdering af Fagforeningernes virkelige Indstilling overfor de fremsatte Krav, naturligvis parret med et almindeligt Ønske om at holde Fagforeningerne nede i en Uvirksomhed til Styrkelse af egen organisationsmæssig Position.

Selvfølgelig kunde Arbejdsgiverforeningen ikke overfor Offentligheden give Udtryk herfor, og i Stedet fremholdt man Lønkravenes skadelige Virkning paa den danske Samfundsøkonomi og anførte svimlende Beløb i Merudgift til Arbejdsløn, der intet som helst havde med den virkelige Størrelse eller deres Virkning paa Samfundsøkonomien at gøre. Nej, det var meget betydningsfulde og dybt liggende Uoverensstemmelser, der var Konfliktens virkelige Aarsag, og som havde sin Rod i det nærmest forudgaaende Tiaars stærkt henholdende Fagforeningspolitik.

De Spor, som Verdenskrigen og den efterfølgende Fred har efterladt rundt om i Samfundene, hvor saa meget af det, der i de rolige Tider var bygget op, maatte falde eller mer eller mindre miste sin Betydning, er naturligvis heller ikke gaaet sporløst hen over Arbejdernes Organisationer og ej heller over Arbejdsgivernes. Vi har gennem Aarene, der er gaaet, hvor politiske og økonomiske Forskydninger af voldsom Art ogsaa har haft sin Indflydelse paa det danske Samfundsliv, ligesom stillet os afventende og indstillet os paa en noget tilbageholdende Fagforeningspolitik, der blot yderligere, da Verdenskrisen i 1931 satte ind ogsaa over de danske Grænser, førte os over i en ligefrem Forsvarsstilling for Fastholdelsen af det opnaaede, da Arbejdsgiverne søgte at udnytte Krisen og den store Arbejdsløshed med den deraf forventede Afsvækkelse af vore Fagorganisationers Kampkraft.

Voldgiftsrettens første Møde.

Det er denne forstandige Maadeholdenhed, der formentlig har givet Arbejdsgiverne den fejlagtige Tro om den danske Fagforeningsbevægelse, at den nu ikke længere i samme Grad var i Stand til at røgte sin Gerning, ikke var i Stand til at varetage de økonomiske Interesser, der er Fagforeningernes første Opgave. De sidste Aars Konfliktsituationer har vist os denne Arbejdsgivernes Vurdering, men samtidig ogsaa vist, ihvertfald os, hvor grundigt Arbejdsgiverne i Virkeligheden har taget fejl.

3 Aar i Træk var det muligt for den danske Fagbevægelse at afslaa Arbejdsgivernes Krav om Lønreduktioner, og trods megen Modstand lykkedes det i Fjor at faa Strømmen vendt, saaledes at det ikke længere blev Spørgsmaalet om, hvilke Lønreduktioner der skulde blive Resultatet af Forhandlingerne med Arbejdsgiverne, der stod paa Dagsordenen, men derimod Spørgsmaalet om hvilke Løntillæg. Det er i Virkelig-

heden denne Strømkæntring, der dybest inde karakteriserede den nu overstaaede Strid mellem Arbejdsgiverne og os andre. Arbejdsgiverne har taget fejl af det Maadehold, Arbejderne igennem de senere Aaringer har udvist med Hensyn til de Krav, de har ment at maatte stille, og troet, at det var Tegn paa Afsvækkelse, paa Dekadence i den danske Fagbevægelse, som der nu kunde udnyttes, uanset at de økonomiske Betingelser i Erhvervslivet overhovedet ingen Berettigelse afgav derfor.

Arbejdsgiverforeningen søgte at skræmme den danske Offentlighed bort fra en nøgtern Vurdering af de foreliggende Lønuoverensstemmelser ved at fortælle, at Fagforeningerne nu var ved at tilrive sig en Magt i Samfundet lig den, Adelsvældet og Enevoldsstyret i sin Tid laa inde med. Men den Part, som søger at vildføre den sunde Fornuft, kommer altid galt af Sted, ligesom den Part, der ved en forkert Vurdering af sin Modstander erklærer ham en Krig, han vanskelig selv kan holde til, ogsaa er sikker paa sin Skæbne.

Var det lykkedes Arbejdsgiverne at føre deres Standpunkt igennem med den uforandrede Forlængelse af Overenskomsterne, kan vi jo nok se, hvor vi for Tiden saa er henne med den danske Fagbevægelse. Saa vilde det nemlig være Arbejdsgivernes Vurdering af Fagforeningernes Evne og Vilje, der var den rigtige, og ikke Fagforeningernes, hvor Solidaritet og Tillid har givet dem Kraft og Evne til, naar Tiden var inde, at røgte og gennemføre de økonomiske Interesser, der er Fagbevægelsens første og sidste.

Det var derfor forsaavidt ikke den enkelte Organisations Kamp, der her var Tale om. Det var alle de danske Fagforeningers Kamp for at hævde deres Stilling som Fagorganisationer og for fortsat at kunne svare til de Formaal, de har sat sig, og vi bør alle forstaa, hvad det i Virkeligheden var, at Kampen drejede sig om: Stagnation i Fagbevægelsen uden Udsigt til fortsat at kunne benytte vore gode stærke Organisationer til Fremme af vore økonomiske Interesser — eller fortsat fri og formaalstjenlig Udvikling, medførende de Fremskridt, som er opnaaelige paa Vejen henimod lysere, økonomiske Tilstande for vore Medlemmer. Det var det, Kampen gjaldt.

Saa stod vi altsaa ude i Lockouten, i en Kamp, hvor det skulde afgøres ved en „hurtig Afslutning", om „de af Skæbnen relativt begunstigede Arbejdere" nu skulde have en Lønforhøjelse, „de aldrig havde drømt om", og i en Kamp, der, saaledes som den var forberedt, skulde afgøre, om Fagforeningerne var deres Opgave voksen eller ikke.

Den offentlige Mening var ikke Arbejdsgiverforeningen gunstig, ja, oven i Købet saa ugunstig, at en hel Del af Borgerskabets Blade tog til Genmæle mod Arbejdsgiverforeningens Lockout, maaske af humanitære Grunde, eller maaske ogsaa, fordi en stor Del af Borgerskabet selv blev ramt økonomisk af Lockouten, der var uden nogen rimelig Udsigt til en „hurtig Afslutning", hvis det skulde dreje sig om at gøre Arbejderorganisationerne mat.

Presset blev efterhaanden stærkt, og efter en Lockout paa ca. 3 Uger indkaldte Forligsmanden Parterne paany og stillede saa efter nogen Forhandling med disse sit Mæglingsforslag af 17. Marts 1936.

Hvis dette Mæglingsforslag giver Forligsinstitutionens Udtryk for, hvem af Parterne, der maa anses at have den stærkeste Stilling under Kampen, kan der ikke herske nogen Tvivl om, hvem Forligsinstitutionen mener var den svageste. Om en saadan eventuel Vurdering hidrører fra en Opgørelse over det økonomiske og solidariske Styrkeforhold Parterne imellem, eller den er baseret paa mere moralske eller samfundsmæssige Synspunkter, skal vi lade staa hen, — maaske vel nærmest det sidste, naar henses til den officielle Erklæring, Forligsinstitutionen ledsagede Mæglingsforslaget med. Men selve Mæglingsforslagets Indhold er i hvert Fald en betydelig Imødekommen af Arbejdernes Krav, ikke mindst vort Forbunds, som ganske vist til Gengæld ogsaa tæller langt den overvejende Del af de lavest lønnede Arbejdere, der er medindbefattet i Mæglingsforslaget.

Uddrag af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936.

(Forslag vedrørende Dansk Arbejdsmands Forbund).

A.

Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationerne under De samvirkende Fagforbund.

Nedenstaaende mellem Organisationer eller Enkeltvirksomheder under

Dansk Arbejdsgiverforening

og Organisationer under

De samvirkende Fagforbund

til Udløb den 1. Februar eller 1. Marts opsagte og ikke fornyede Overenskomster fornyes med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne, og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1)

Overenskomsten mellem

Foreningen af danske Cementfabrikker

og

Dansk Arbejdsmandsforbund.

fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen forhøjes fra 100 til 104 Øre og fra 1. Februar 1937 til 107 Øre.
b) Sommerferiebetalingen ændres i Overensstemmelse hermed.

2)

Overenskomsten mellem

Cementfabrikerne i Aalborg

og

Chaufførernes Fagforening i Aalborg

fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Tilføjelse:

Der ydes 6 Dages Sommerferie efter tilsvarende Regler som for de øvrige Arbejdere i Cementfabrikkerne.

3)
Overenskomsten mellem
Foreningen af Grus- og Skærvefabrikker
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen forhøjes fra 100 Øre til 104 Øre og fra 1. Februar 1937 til 107 Øre.
b) Umiddelbart efter Mæglingsforslagets Vedtagelse optages der paa de respektive Arbejdspladser lokale Forhandlinger om tilsvarende Ændringer i Akkordlønniveauet. Eventuelle foreliggende Uoverensstemmelser henvises til Forhandling mellem Repræsentanter for Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker og Dansk Arbejdsmandsforbund. De heromhandlede Reguleringer paa Akkordsatserne faar Gyldighed fra samme Tidspunkt som de ny Timelønninger.

4)
Overenskomsten mellem
Jernindustriens Sammenslutning
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer og Tilføjelser:

a) De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde forhøjes straks med 5 Øre, dog højst til 107 Øre.

Det ved ovenstaaende Bestemmelse for de enkelte Virksomheder skabte Lønniveau for de paagældende Timelønninger maa ikke forringes i Overenskomstperioden; Paatale herom falder ind under Overenskomstens Afsnit C, § 1, sidste Stykke.

b) De i Afsnit C, § 2, fastsatte Specialisttillæg forhøjes med 3 Øre.
c) De i Afsnit C, § 3, omhandlede Dagtillæg af 75 Øre og 50 Øre forhøjes med 10 Øre.
d) Ved Bygnings- og Jernkonstruktionsarbejde ydes et Montagetillæg af 25 Øre pr. Time.
e) Der optages Forhandling om Regler for Overarbejde og Afspadsering heraf, som Sommerferiebetaling for afspadserede Overarbejdstimer, om forskudt Arbejdstid, og om Ungarbejdernes Lønforhold.

5)
Overenskomsten mellem
Sammenslutningen af Arbejdsgivere i Jern- og Metalindustrien
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
vedrørende
Kedelrensningsfirmaer
i København fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:

Der indføres Sommerferie med Løn i Overensstemmelse med Feriereglerne indenfor Jernindustrien.

6)
Overenskomsten mellem
Kalk- og Teglværksforeningen af 1893
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) De i Overenskomstens § 10 fastsatte Timelønninger forhøjes saaledes:
86 Øre forhøjes til 89 Øre, fra 1/8-36 til 92 og fra 1/2-37 til 95 Øre.
88 „ forhøjes til 90 Øre, fra 1/8-36 til 93 og 1/2-37 til 95 Øre.
90 „ forhøjes til 93 Øre, fra 1/8-36 til 97 og fra 1/2-37 til 100 Øre.
93 „ forhøjes til 95 Øre, fra 1/8-36 til 98 og fra 1/2-37 til 100 Øre.
b) Umiddelbart efter Mæglingsforslagets Vedtagelse optages der paa de respektive Arbejdspladser lokale Forhandlinger om Ændringer i Akkordlønniveauet, svarende til det halve af de stedfundne Timelønsforhøjelser. Eventuelle foreliggende Uoverensstemmelser henvises til Forhandling mellem Repræsentanter for Kalk og Teglværksforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund. De heromhandlede Reguleringer paa Akkordsatserne faar Gyldighed fra samme Tidspunkt som de nye Timelønninger.

7)
Overenskomsten mellem
Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen 88 Øre forhøjes til 90 Øre, fra 1. Aug. 1936 til 93 Øre og fra 1. Februar 1937 til 95 Øre.
b) Umiddelbart efter Mæglingsforslagets Vedtagelse optages der paa de respektive Arbejdspladser lokale Forhandlinger om Ændringer i Akkordlønniveauet, svarende til det halve af de stedfundne Timelønsforhøjelser. Eventuelle foreliggende Uoverensstemmelser henvises til Forhandling mellem Repræsentanter for Foreningen for Kaolin-, Kalk og Teglværksindustrien paa Bornholm og Dansk Arbejdsmandsforbund. De heromhandlede Reguleringer paa Akkordsatserne faar Gyldighed fra samme Tidspunkt som de nye Timelønninger.

8)
Overenskomsten mellem
Centralforeningen af Murermestre i Danmark
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) § 2 Stk. a. (Side 5): Timelønnen forhøjes fra 105 Øre til 107 Øre, fra 1. Februar 1937 til 110 Øre.

b) I § 3 Stk. a. (Side 5) tilføjes:
„Ved nyt Arbejde, hvor Svendene arbejder paa forhøjet Timeløn (Akkordafsavnstillæg) og de ved det tilhørende Arbejde beskæftigede Arbejdsmænds Arbejde ikke egner sig til Akkord, betales i Tillæg til Arbejdsmændenes Timeløn en tilsvarende Forhøjelse".

c) § 3 Stk. h. (Side 6). Første Stk. ændres til:
„Arbejde ved Jernbeton udføres i Akkord efter Prislistens Priser, dog at det — hvor Hensyn til Arbejdets Tarv kræver det, eller andre særlige Forhold gør sig gældende — kan udføres paa Timeløn med et Tillæg lig med, hvad der er gældende mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund".

d) § 3. Efter Stk. r. (Side 7) indsættes som nyt Stk.:
„Parterne er enige om at respektere de Overenskomster, der imellem Organisationer under Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund er indgaaet for saa vidt angaar forekommende Arbejder, der ikke er nævnt i nærværende Overenskomst, f. Eks. Ramningsarbejde, Hovedkloakledningsarbejde, Kabelarbejde, Terrazzoarbejde, Brolægningsarbejde o. lign."

e) § 4. I Nordsjællands 2. Zone forhøjes Timelønnen fra 111 Øre til 113 Øre, fra 1. Februar 1937 til 116 Øre.

f) De af Dansk Arbejdsmandsforbund i Dokument af 22/11 1935 opstillede Forslag til Ændringer i den mellem Centralforeningen og Arbejdsmandsforbundet gældende Prisliste underkastes hver for sig Behandling og Afgørelse af et Nævn bestaaende af to Mand fra hver af de ovennævnte Organisationer med en af Forligsmændene eller en af Forligsinstitutionen udpeget Opmand som Formand.
Nævnets Arbejde skal være tilendebragt senest den 1. Maj 1936.

9)
Overenskomsten mellem
Københavns Vinduespolererlaug
og
Vinduespolerernes Fagforening af 1922
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
De i § 2 fastsatte Ugelønssatser af 40 Kr., 45 Kr. og 54 Kr. forhøjes til henholdsvis 42 Kr., 47 Kr. og 56 Kr., fra 1. Marts 1937 til henholdsvis 43 Kr., 48 Kr. og 57 Kr.

10)
Overenskomsten mellem
Randers Vognmandsforening
og
Kuskenes Fagforening i Randers
fornyes uforandret for Tiden indtil 1. April 1936, fra hvilket Tidspunkt den betragtes som opsagt til Ophør.

11)
Overenskomsten mellem
Blauenfeldt og Tvede (Danish Butter Colour Co.)
og
Fabrikarbejdernes Forbund
under
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Ugelønnen Kr. 50,40 forhøjes til Kr. 52,— og fra 1. Marts 1937 til Kr. 53,—.

12)
Overenskomsten mellem
A/S De danske Imprægneringsanstalter
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Afbarkningsakkorden forhøjes med 6 %.

b) Timelønningerne forhøjes saaledes:
i Kauslunde og Skørping fra 85 Øre til 90 Øre, fra 1/2—37 til 97 Øre.
i Masnedsund fra 95 Øre til 98 Øre, fra 1/2—37 til 102 Øre.

13)
Overenskomsten mellem
Limfabrikken „Limfjorden"
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Der gives 6 Dages Sommerferie.

b) Timelønnen forhøjes fra 100 Øre til 105 Øre, fra 1/2—37 til 110 Øre.

14)
Overenskomsten mellem
A/S Carl Nielsen, Strøby
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Timelønnen forhøjes fra 92 Øre til 96 Øre, fra 1/2—37 til 100 Øre.

15)
Overenskomsten mellem
Odense Kommune
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
vedrørende Løsarbejdere fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Der gives 6 Dages Sommerferie.

16)
Vedrørende Overenskomsten mellem
A/S Sano, Hedehusene
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
for Cementstøberiet optages straks Forhandlinger sigtende til at opnaa et Lønniveau, svarende til det ved Landsoverenskomsten af 13. Marts 1936 mellem Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund for tilsvarende Virksomheder fastsatte.

17)
Overenskomsten mellem
Stenlejerne paa Sjællands Odde,
A/S Goudalitefabrikken
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes uforandret for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne.

18)
Overenskomsterne mellem
A/S De danske Sukkerfabrikker,
Andelssukkerfabrikken „Nykøbing"
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Overenskomsterne for A/S De danske Sukkerfabrikker betegnes saaledes: „Overenskomst mellem A/S De danske Sukkerfabrikker og Dansk Arbejdsmandsforbund for Sukkerfabrikker og Saftstationer".
b) De gældende Feriebestemmelser indføres i Overenskomsterne.
c) Der indføres Tillidsmandsordning; der optages nærmere Forhandling mellem Parterne herom.
d) De for Specialarbejder paa Vestsjællands Sukkerfabrik hidtil ydede Tillæg bibeholdes; der optages Forhandling om Tillæggenes eventuelle Overførelse til de andre Fabrikker.
e) Timelønssatsen 97 Øre forhøjes til 101 Øre, fra 1/2—37 til 105 Øre;
Timelønssatsen 112 Øre forhøjes til 115 Øre, fra 1/2—37 til 118 Øre;
Timelønssatsen 109 Øre forhøjes til 112 Øre fra 1/2—37 til 115 Øre.

19)
Overenskomsterne mellem
A/S Københavns Sukkerraffinaderi og
A/S De danske Sukkerfabrikker vedrørende
Sukkerraffinaderiet „Phønix"
og
Dansk Arbejdsmandsforbund
fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) De gældende Feriebestemmelser indføres i Hovedoverenskomsten.
b) Timelønssatserne ændres saaledes:
105 Øre forhøjes til 107 Øre, fra 1/2—37 til 110 Øre.
112 Øre forhøjes til 116 Øre, fra 1/2—37 til 120 Øre.
117 Øre forhøjes til 119 Øre, fra 1/2—37 til 120 Øre.

Fællesbestemmelser
for samtlige de under Afsnit A., C. og D. nævnte Mæglingsforslag.

1) For samtlige de Overenskomster, der fornyes for 2 Aar, fastsættes følgende:
„Saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1936 skulde afvige mindst 6 Points fra det pr. 1. Januar 1936 offentliggjorte Pristal (173, idet Prisniveauet i 1914 sættes lig 100), skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør i 1937.
Saadan Opsigelse kan finde Sted, selv om den i vedkommende Overenskomst fastsatte Opsigelsestermin er overskredet, men maa da ske senest 8 Dage efter Pristallets Offentliggørelse".

2) Samtlige løbende Arbejdsstandsninger hæves straks efter Mæglingsforslagets Vedtagelse, og samtlige udstedte Varsler om Arbejdsstandsninger tages tilbage. Arbejdet genoptages snarest efter Mæglingsforslagets Vedtagelse og saa vidt muligt i samme Omfang og paa samme Arbejdspladser som før Arbejdsstandsningen.

3) De i Mæglingsforslagene fastsatte ny Lønninger træder, naar ikke andet er bestemt, i Kraft fra og med den Lønningsuge, i hvilken Arbejdets Genoptagelse finder Sted.

4) Fortrædigelser i Anledning af Forhold under Konflikten maa ikke finde Sted, og alle i Anledning af saadanne Forhold anlagte Retssager hæves.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.
Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt om det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.
Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Onsdag den 25. Marts 1936, Kl. 16, under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.
Hvert enkelt af de under Afsnit A., C. og D. anførte 47 Mæglingsforslag er et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, der i Henhold til § 8 i Lov Nr. 5 af 18. Januar 1934 om Mægling i Arbejdsstridigheder skal betragtes som en Helhed.
København, den 17. Marts 1936.

Dreyer. F. Phil. Poul Sørensen.

Nu var Mæglingsforslaget altsaa stillet, men tilbage var Spørgsmaalet om dets Vedtagelse. Som bekendt vedtog Arbejderne det med en betydelig Majoritet, medens Arbejdsgiverne forkastede det. Saa var man altsaa lige vidt. Arbejdsgiverne havde forkastet det med en Majo-

ritet paa 59 % overfor en Minoritet paa 41 %, efter at Hovedbestyrelsen havde anbefalet at forkaste Forslaget. Men det maatte staa klart for alle, at paa et saadant Afstemningsgrundlag vilde det ikke være muligt at opretholde Lockouten ret meget længere. Det laa ligefrem i Luften, at Arbejdskrigen skulde være slut, og en meget stærk offentlig Mening gjorde sig gennem Pressen og paa anden Maade ogsaa gældende for at faa sat en Stopper for den Lockout, der aldrig skulde have været iværksat. Presset paa Lovgivningsmagten blev meget stærkt, og efter vidtløftige og langvarige Forhandlinger paa Rigsdagen vedtoges Voldgiftsloven, der ophævede Lockouten øjeblikkeligt, og det blev lagt i Voldgiftens Haand at bestemme Lønvilkaarene for de Arbejdere, hvis Overenskomster var opsagt til Udløb indtil og med 1. Juli.

De opsagte Februar- og Marts-Overenskomster kom først for Voldgiftsretten, og efter nogle Dages Procedure afsagde Voldgiftsretten sin Kendelse, der efter den vedtagne Lov skulde have tilbagevirkende Kraft fra og med den Dag, Arbejdet efter Lockouten paabegyndtes.

Nogen stærk Afvigelse fra det oprindelige Mæglingsforslag blev Kendelsen ikke noget Udtryk for, og de Ændringer, der er foretaget, skal vi her kortelig gøre Rede for.

De rent redaktionelle Ændringer, som ikke indeholder nogen Realitet, springer vi over.

Herefter er der først at bemærke i Mæglingsforslagets Punkt 4, at der er sket en Ændring i Formuleringen af Administrationen af den 5 Øres Timelønsforhøjelse, som ikke vil gøre os det lettere at faa Bestemmelsen til at virke efter sin Hensigt. Vi skal dog indrømme, at Mæglingsforslagets tilsvarende Bestemmelse heller ikke var klar, men ogsaa kunde give Anledning til en hel Del Besvær med at faa den fortolket efter sin Hensigt.

I Punkt 6, angaaende Kalk- og Teglværksindustrien, er Tidspunkterne for de skete Forhøjelser rykket en Maaned længere bort end i Mæglingsforslaget, hvad der hænger sammen med Udløbstiden, der i Fremtiden skal være den 1. Marts. Iøvrigt er der ikke her sket nogen Ændringer i Timelønsforhøjelserne. Derimod er der indsat en mere vejledende Forklaring med Hensyn til Overførelsen af de stedfundne Timelønsforhøjelser paa Akkorderne, naar Forhandlinger om Forhøjelse af disse nu skal finde Sted.

I Punkt 7, angaaende Teglværksindustrien paa Bornholm, er Mæglingsforslagets Punkt b. udgaaet, hvad der ogsaa kun var rimeligt, fordi vort Forbund ved Forhandling med denne Arbejdsgiverforening allerede tidligere har truffet Overenskomst om en Række Forhøjelser paa de tilstedeværende Akkorder, og det er indlysende, at en yderligere Forhøjelse — saaledes som anført i Mæglingsforslagets Stk. b. — skulde der ikke være Tale om.

I Punkt 8, angaaende Murermestrenes Centralforening, er Timelønstillæget for 1937 ændret til 2 Øre, og er altsaa forringet med 1 Øre, saaledes at det samlede Timelønstillæg — i Stedet for 5 Øre — nu kun bliver 4 Øre.

En tilsvarende Nedsættelse har fundet Sted i Nordsjællands 2. Zone.

Yderligere skal der i den Forhandling, Mæglingsforslaget omtaler i Stk. f, ogsaa optages Forhandling om et af Centralforeningen ved Dokument af 12/3 opstillet Forslag om Ændringer.

I Punkt 18, Stk. d., er udgaaet Bestemmelsen om, at der med Hensyn til de andre Sukkerfabrikker skulde optages Forhandling om en eventuel Overførelse af de paa Vestsjællands Sukkerfabrik hidtil ydede Tillæg, hvad der naturligvis ikke kan siges at være en ligefrem Forbedring af Mæglingsforslaget, selv om man ikke forud kan karakterisere det som en Forringelse, da Mæglingsforslagets Bestemmelse i saa Henseende kun talte om Tillægenes e v e n t u e l l e Overførelse.

Det er altsaa ikke store Ændringer, Mæglingsforslaget er gennemgaaet ved at passere Voldgiftsretten. Bedre er Mæglingsforslaget selvfølgelig ikke blevet, hvad der vel heller ikke var at vente. Det var jo ogsaa Arbejdsgiverne, der havde forkastet det, og noget skulde der vel ske, saa mindre kunde det vel ikke være.

Det har været en drøj Omgang at føre disse Lønresultater igennem. Nogen „hurtig Afslutning" fik Arbejdsgiverne ikke, hvad der vel ikke kunde overraske, naar henses til hele det fejle Bestik, Arbejdsgiverforeningen i Virkeligheden denne Gang har gjort ved dens Vurdering af Lønsituationen. Der maatte selvfølgelig hengaa nogen Tid, foretages visse Manøvrer og udstedes en lang Række Erklæringer, forinden Arbejdsgiverforeningen kunde besinde sig til at gøre sig fortrolig med de Lønforhøjelser, der her er Tale om til de „af Skæbnen relativt begunstigede" lavtlønnede Arbejdere, og hvad enten disse nu har „drømt om" den foreliggende lønmæssige Udgang af den nu afsluttede meningsløse Lockout eller ikke, tør det maaske nok antydes, at Arbejdsgiverforeningen i hvert Fald ikke har drømt om denne Udgang. Deroverfor strider alt, hvad Arbejdsgiverforeningen har foretaget sig, har skrevet og talt, under Sagens hele Forløb, og maatte nu blot den afsluttede Kamp have afgivet en Lære at tage ad notam ved de resterende Forhandlinger og i Fremtiden, nemlig at det er den haarde Virkelighed og de nøgne Realiteter, der gaar forud for fromme Ønsker, naar det drejer sig om Opnaaelsen af det, man tilstræber, da vilde der være vundet ikke saa lidt for alle Parter.

Vi for vort Vedkommende er — heldigvis — saa meget Optimister, at vi, saadan som vi i Kampens Tid har gjort det, ogsaa i den nu kommende vil mene, at det til syvende og sidst er den sunde Fornuft, der løber af med Sejren, selvom den for kortere eller længere Tid synes at være sat paa Porten.

A.

P. S.

Saaledes som Udviklingen i de danske Fagforeninger indtil dette Øjeblik har formet sig med den økono-

miske Hjælp gennem De samvirkende Fagforbund, men med de enkelte Fagforbunds selvstændige Ret til at stille de Krav, de maatte ønske, eller til helt at undlade at opstille saadanne, maa der naturligvis fremkomme en vis Planløshed i de større Lønsituationers samlede Anlæg og Forløb, som det indtil nu gennem Samvirksomheden ikke har været muligt at undgaa, men den nu afsluttede Konflikt kan muligvis give os den Lære, at skal det være muligt for os alle at føre en maalbevidst og kraftig økonomisk Fagforeningspolitik, saa sker det ikke ved, at det enkelte Fag eller Forbund for sig selv bestemmer sine Standpunkter uden Hensyn til andre faglige Organisationer. Der skal Enhed, Fællesskab og Samarbejde til. Den enkelte Organisation kan ikke længere være noget for sig selv, uafhængig af alle andre. Vi er inde i en politisk, økonomisk og erhversmæssig Samfundstilstand eller Samfundsudvikling, der i højere Grad end nogensinde tidligere nødvendiggør Fællesskab om Maal, Midler og Taktik indenfor de faglige Organisationer, og kunde vi drage den Lære ud af den afsluttede Konflikt, at alle faglige Arbejderorganisationer sluttede sig sammen i faglig solidarisk Fællesskab, i Landets Centralorganisation, De samvirkende Fagforbund, vilde meget være vundet for Arbejderne for den kommende Tid.

D.s.

SKIFTEDAGSAGITATIONEN

ET FLYVEBLAD TIL UDDELING BLANDT DE PLADSSØGENDE

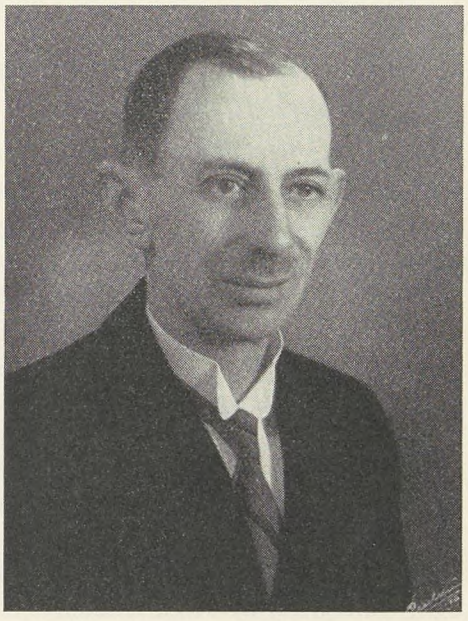
Paa den forestaaende Majskiftedag vil der fra vort Forbunds Side, saaledes som i tidligere Aar, blive iværksat Agitation blandt de pladssøgende paa Fæste- og Anvisningskontorerne, og til det Formaal vil der blive fremstillet et Skiftedagsblad indeholdende saadant Stof, som kan paaregne Interesse for navnlig de mange unge Landarbejdere, der i Skiftedagene altid samles paa disse Arbejdsformidlingssteder. Bladet bliver trykt i stort Oplag, og som sagt tilpasset efter det specielle Formaal. — Vi haaber vore Tillidsmænd omkring i Landet ogsaa denne Gang vil være os behjælpeligt med at faa dette Skrift ud til saa mange af Landbrugets Medhjælpere og de faste Landbrugsarbejdere i det Hele, som muligt.

Vi er jo sikkert alle klar over, hvilken Betydning Agitationen blandt denne Del af Landets Arbejdere har, og hvor nødvendig den er.

Som Forholdene i de senere Aar har udviklet sig, er det ikke for meget sagt, at det bærer i Retning af en Tilstand for disse Mennesker, som gør dem til en Pariakaste i vort Land. Der maa ske en Forandring, der maa gøres noget, saa disse Mennesker bliver ligestillet med den øvrige Del af Arbejderklassen, økonomisk, socialt og retsligt, det er nødvendigt for de paagældende Arbejderes Skyld, men det er det ogsaa for den øvrige Arbejderklasses Skyld. Vi maa have dem ind i Organisationen i langt større Udstrækning, end Tilfældet nu er, kun derigennem bliver det muligt at frigøre dem for den Afhængighed og Retsløshed, de som Følge af det bestaaende Kost- og Boligforhold nu befinder sig i.

Skiftedagene frembyder en god Lejlighed til at faa disse Kammerater i Tale for vor Organisation. Vi haaber da, at vore Afdelinger Landet over vil være med i Skiftedagsagitationen. — Bestillinger paa Skiftedagsbladet sendes til Forbundets Kontor, men for at de kan blive ekspederet, saaledes at Skiftedagsbladet kan modtages i god Tid, bedes Bestillinger indsendes saa hurtigt som muligt.

40-AARS JUBILÆUM

Den 1. Maj kan Medlem af Københavns Banegaards private Arbejderes Afdeling og Medarbejder i samme Organisations kooperative Entreprenørforretning, *Peter Spangenberg,* Blaagaardsvej 40, fejre 40-Aars-Dagen for sin Ansættelse som Vognvasker ved Københavns Banegaard. Peter Spangenberg begyndte allerede som 18-aarig sin Virksomhed ved det paagældende Arbejde paa Københavns gamle Banegaard. Arbejdet udførtes den Gang ved privat Entreprenør, men blev senere overdraget ovennævnte kooperative Virksomhed, og Spangenberg fulgte ganske naturligt med Arbejdet, da hans egen Organisation overtog Entreprisen og har altid baade som Arbejder og Kammerat været blandt de bedste. Afdelingen bringer ham derfor sin Hyldest og Tak paa Jubilæumsdagen, og Vognrengøringsselskabet, som den kooperative Virksomhed kaldes, vil fejre Spangenberg ved en lille Fest som Tak for trofast Virke for den fælles Sag.

Hvor blev dog Arbejdsmanden dybt foragtet
i fordums Tid for sin Uvidenhed,
med Kundskab var han yderst sparsomt fragtet,
om meget lidt kun vidste han Besked;
og hans Kultur blev den Gang agtet ringe,
han sled sig træt, han aad, han drak, han sov
og hørte ikke Aandens Guldhorn klinge
i Mulden under Spade-Blad og Plov.

Ja, saadan var det altsaa før i Tiden,
han sled sig bare sløv og træt og sur;
men de, der ringeagtede hans Viden
og talte med Foragt om hans Kultur,
var Arbejdsherrerne, som faldt paa Bagen
og tabte Glasset ud af deres Haand,
da Krav blev rejst om 8-Timers-Dagen
og Fritid til at sørge for vor Aand.

I Slægtled Underklassens Børn var knægtet,
Kultur og Kunst var Guldets Monopol,
og Kundskabs Lys blev Arbejdsmanden nægtet,
til ham blev ingen Plads i Aandens Sol,
og Haanen kom fra dem, der holdt ham nede
og nægtede til Aandens Røgt ham Tid,
men se, da vaagnede hans Trods og Vrede,
for Majdags-Kravet rejste han sin Strid.

Vi har erobret Bogens ædle Skatte,
og af Teatrets Kunst vi tog vor Del,
paa Skolebænken vi os atter satte,
en spredt og sparsom Viden blev gjort hel,
vi stræbte flittigt frem ad alle Veje,
en Aandens Ligestilling blev vort Maal,
Kunst og Kultur blev Folkets Fælleseje,
og Kundskab rakte os sin gyldne Skaal.

Vi ønsker ikke Tid til blot at sove,
men op mod Lyset higer Sjæl og Sind,
Naturen kalder os med Sø og Skove,
Biblioteket med de tunge Bind.
Thi vi vil l e v e — det er Hovedsagen —
og ikke sløve slide til vor Grav,
derfor vi kræver 8-Timers-Dagen,
som for vor Haand og Aand er fælles Krav!

Se, frem mod Lyset bruser Dybets Bølge,
i vældig Kraft den vokser Aar for Aar,
og Vejen fremad vil vi stadig følge,
mod nye Maal det fortsat fremad gaar.
I Gryets Guldskær vinker Aandens Flag os,
vor Ildhu hærder Viljerne til Staal,
naar 8-Timers-Dagen ligger bag os,
vil vi gaa enigt frem mod nye Maal!

Aage Hermann.

FORHANDLINGSREGLER

Ud af den nylig udstaaede Lockoutsituation, hvor det kostede saa stort Besvær at naa til Ende, var der dog et Forhold, der lyste op i Tilværelsen og kundgjorde, at ikke al sund Sans var smidt paa Gaden sammen med Arbejderne, men at man stadig mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i Fremtiden regnede med den „diplomatiske Forbindelse"; det var begge Parters Vedtagelse af Forhandlingsreglerne i det fremtidige Samarbejde.

Det var De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling den 19. Marts og Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling paa samme Tid, der i begge Tilfælde — med aldeles overvældende Majoritet — vedtog bestemte Regler for Samarbejdet vedrørende Forhandlingsforholdet ved Overenskomstudløbet m. v., og det tjener Forligsinstitutionen til Ære, at det lykkedes at udjævne de sidste og vanskeligste Uoverensstemmelser, der var Parterne imellem.

Uddrag af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936.

Regler for Overenskomstforhandling.

Til Fremme af Samarbejdet mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer er Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund enige om:

1) at der i saa vidt Omfang som praktisk gennemførligt bør skabes fagvise Landsoverenskomster eller i alt Fald fagvise Overenskomster for større Omraader om Løn- og Arbejdsforhold for ensartet og beslægtet Arbejde. Forhandling herom skal optages, naar en af Hovedorganisationerne overfor den anden Hovedorganisation fremsætter Ønske herom.

2) at samtlige de til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid en 1. Marts,*)

3) at Parterne bør tilstræbe Overenskomster af mere end 1 Aars Varighed med Indførelse i Overenskomsterne af Bestemmelser om Opsigelsesret i den løbende Overenskomstperiode — dog kun til en 1. Marts — ved visse i Overenskomsterne nærmere angivne Udsving i Prisniveauet (Pristallet),

4) at anbefale Underorganisationerne, at der for de Fag — som ikke allerede har Regler, som kommer til Anvendelse, naar der enten indføres ændrede Arbejdsmetoder eller fremkommer nyt Arbejde indenfor det i Faget gældende almindelige Akkordomraade — optages Forhandlinger om Indførelse af saadanne Regler, f. Eks. en af efterfølgende Bestemmelser:

a.

„Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fagets almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fagets overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller hvis ændrede Arbejdsmetode berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, kan disse Spørgsmaal, hvis der ikke paa anden Maade opnaas Enighed, endelig afgøres ved Voldgift efter de for Faget gældende Voldgiftsregler, saafremt en af Parterne fremsætter Begæring herom.

Voldgiften skal som Rettesnor for sin Afgørelse anvende de Akkordfortjenester Faget (Branchen) i Almindelighed giver for tilsvarende Arbejde — hvor det drejer sig om lokale Prislister med rimelig Hensyntagen til foreliggende lokale Forhold."

Der træffes for hvert enkelt Fags Vedkommende særlige Aftaler om, hvilken særlig Betaling der skal ydes saalænge nye eller ændrede Takster ikke er traadt i Kraft.

b.

„Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fagets almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fagets overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller dersom ændrede Arbejdsmetoder berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, optages straks Forhandling.

Kan Enighed ikke opnaas, udføres Arbejdet for en Betaling, der er 20 pCt. mindre end vedkommende Arbejders gennemsnitlige Akkordfortjeneste paa Arbejdsstedet i de 3 forudgaaende Maaneder; har Arbejderen kun arbejdet mellem 1 og 3 Maaneder paa Arbejdsstedet, regnes der med den Tid, han har arbejdet der, og har han arbejdet under 1 Maaned paa Stedet, foretages der en skønsmæssig Beregning over, hvad hans gennemsnitlige Timefortjeneste skal nedsættes til som Grundlag for Timebetalingen.

For den Tid, der ligger forud for en almindelig Forhøjelse eller Nedsættelse af Akkordpriserne, forhøjes eller nedsættes den udregnede Gennemsnitsakkordfortjeneste, forinden de 20 pCt. fradrages, med ⅔ af den Forhøjelse eller Nedsættelse, der har fundet Sted,"

5) at det for en saglig Drøftelse af Overenskomsterne er af Betydning, at de foreliggende Uoverensstemmelser fremtræder saa overskueligt som muligt, og at Forhandlingerne optages i god Tid og føres efter følgende

§ 1.

Samtlige til og med 7. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid den 1. Marts.

§ 2.

For at Opsigelsesfristen af 3 Maaneder kan blive udnyttet paa bedste Maade til saglige Partsforhandlinger, indføres følgende Regler:

*) Som Overgangsbestemmelse fastsættes det, at dette ogsaa gælder de forud for Indgaaelsen af nærværende Overenskomst indgaaede Overenskomster, hvis Udløbstid i det paagældende Aar eventuelt rettes i Overensstemmelse hermed.

a. Den i Overenskomsterne fastsatte Opsigelsesfrist paa 3 Maaneder afkortes til 14 Dage.
b. Den Part, der ønsker Ændringer foretaget i en bestaaende Overenskomst, skal senest 3 Maaneder før Overenskomstens Udløbsdato fremsende Forslag til disse Ændringer. Fremsendes Forslag ikke rettidig, løber Overenskomsten uændret videre 1 Aar.
c. Forhandlingerne mellem Underorganisationerne skal optages straks efter Forslagets Modtagelse og være tilendebragt senest 6 Uger derefter.
d. Saa snart Forhandlingerne er erklæret for afsluttede i Underorganisationerne, skal de paabegyndes i Hovedorganisationerne.

§ 3.

Ved Overenskomstforhandlingerne i Underorganisationerne kan Parterne træffe Bestemmelse om, at et eller flere af de foreliggende Spørgsmaal vedrørende Løn- og Arbejdsforhold indenfor det paagældende Overenskomstomraade underkastes direkte Behandling og Afgørelse af en for hvert Fag efter de for Faget gældende Voldgiftsregler nedsat Overenskomst-Voldgiftsret.

Voldgiftsretten skal ikke kunne afgøre Spørgsmaal af generel Karakter indenfor det enkelte Overenskomstomraade, som f. Eks. almindelig Ændring i Arbejdstiden eller et generelt Krav om Ændring i Lønniveauet eller overhovedet Spørgsmaal, som Parterne ikke er enige om at indbringe. Saadanne Spørgsmaal optages til Forhandling mellem Organisationerne paa sædvanlig Maade og kan eventuelt afgøres ved Strejke eller Lockout.

Til Orientering under sine Overvejelser ved Fastsættelsen af den rette Pris for det paagældende Arbejde kan Voldgiftsretten kræve alle Oplysninger om Arbejdsforhold, Priser, Løn- og Akkordfortjenester indenfor Faget. Hvor det drejer sig om lokale Prislister, skal der tages rimeligt Hensyn til foreliggende lokale Forhold.

§ 4.

Straks efter Forhandlingernes Afslutning i Underorganisationerne har begge Parter Pligt til at indsende en udførlig og nøjagtig Indberetning til deres respektive Hovedorganisationer indeholdende Oplysning om:

1) De hidtil gældende Overenskomster.
2) De Punkter, som i Underorganisationerne er blevet afgjort ved Forhandling eller Voldgift.
3) De Punkter, som endnu henstaar uafgjort, med Angivelse af de Forslag og andre Skriftstykker, der er vekslet Parterne imellem.

§ 5.

Som angivet i § 2 d, skal Hovedorganisationerne, saa snart Forhandlingerne i Underorganisationerne er afsluttet, og der henstaar uafgjorte Spørgsmaal, straks optage Forhandlinger for at tilvejebringe Enighed om de foreliggende Uoverensstemmelser.

Saafremt der ved Hovedorganisationsforhandlinger tilvejebringes Enighed mellem Underorganisationerne om at henvise endnu flere Spørgsmaal til Behandling af den i § 3 nævnte Voldgift, skal dette kunne ske — forudsat det drejer sig om Spørgsmaal, der i Medfør af § 3 kan henvises til Voldgift.

Hovedorganisationerne er enige om, at denne Voldgiftsret under alle Forhold er inkompetent til at behandle og afgøre andre Spørgsmaal end saadanne, som der ved foranstaaende Forhandlinger dels i Underorganisationerne og dels i Hovedorganisationerne er Enighed om at indbringe for den.

Forhandlingerne i Hovedorganisationerne, hvortil Repræsentanter for Underorganisationerne tilkaldes, skal være tilendebragt inden den udskudte Opsigelsesfrists Indtræden.

§ 6.

Denne Overenskomst er gældende, indtil den med ½ Aars Varsel opsiges til Udløb en 1. Juli, første Gang 1. Juli 1940.

Forhandlingsreglerne har været omtalt i Pressen og paa anden Maade, uden at det dog tør formodes, at vort Forbunds Medlemmer har faaet nogen egentlig Forstaaelse af, hvad det er, det her drejer sig om. Til en vis Grad taler Forhandlingsreglerne jo naturligvis for sig selv, som det vil ses, men en lidt nærmere Udredning for Motiverne for disse Forhandlingsreglers Gennemførelse, set ud fra et Fagforeningssynspunkt, er maaske nok alligevel paa sin Plads.

Man vil se først og fremmest, at Parterne er enige om at tilstræbe 1) fagvise Landsoverenskomster, 2) at Overenskomsterne i Fremtiden faar fælles Udløbstid, 3) at man bør tilstræbe Overenskomster af mere end 1 Aars Varighed, 4) at give Regler for Fastsættelse af Arbejdspriser, hvor Overenskomsternes Forudsætninger svigter med Hensyn til ændrede Arbejdsmetoder, eller hvor der fremkommer nyt Arbejde, som ikke er forudsat, da Overenskomsterne blev underskrevet, 5) at den 3 Maaneders Opsigelsesfrist afkortes til 14 Dage, 6) at der under de almindelige Overenskomstforhandlinger, saavel i Underorganisationerne som mellem Hovedorganisationerne, gives Adgang til at lade visse Uoverensstemmelser afgøre ved Voldgift, og at andre Spørgsmaal af generel eller principiel Karakter overhovedet ikke kan afgøres af Voldgiften, men maa henstaa som Kampspørgsmaal, hvorom der kan etableres Strejke eller Lockout, og 7) at det er Meningen, at de givne Forhandlingsfrister skal overholdes.

ad 1)

I saa stort et Omfang, som det er praktisk gennemførligt, maa det anses at være en Fordel at etablere fagvise Landsoverenskomster.

Af ordensmæssige og forhandlingsmæssige Grunde, og fordi vi i vort Organisationsarbejde paa begge Sider nu er naaet saa langt frem, at en Sanering maa anses formaalstjenlig, er det kun rimeligt, at alle de mange Lokaloverenskomster, der i langt de overvejende Tilfælde ikke adskiller sig synderligt fra hverandre, og

som hver for sig er Produktet af lokale Bestræbelser, men som dog efterhaanden har maattet underkaste sig Udviklingens Nivellement, saavidt det er gørligt, afløses af mere generelle Aftaler. Herfra maa naturligvis undtages lokale Prislister, baseret paa særlige lokale Forhold, medens de mere almindelige Bestemmelser, saasom Timeløn, Overarbejdstillæg og mere almindeligt gældende Bestemmelser, meget vel kan ordnes landsmæssigt.

Man maa heller ikke undervurdere Betydningen af den agitatoriske Indflydelse, saadanne landsmæssigt afsluttede Overenskomster kan have paa de Bestræbelser, Organisationerne maa udfolde, og de Vanskeligheder, de møder ude i de organisationsmæssig Henseende mere vanskeligt tilgængelige Landdistrikter, hvor Modstanden mod Organisationerne og Overenskomsterne ofte er betydelig.

ad 2)

Udløbstiden skal være fælles i Modsætning til nu, hvor Overenskomsterne udløber til højst forskellige Tider, varierende fra 1. Januar og helt ned til 1. Juli. Det er længe siden, at Arbejderne har maattet forlade den en Gang maaske gyldige Opfattelse, at det kunde have sin Betydning for de efterfølgende Organisationer, at der forud havde været forhandlet med andre Organisationer og opnaaet visse Indrømmelser, som kunde blive Basis for de Krav, der skulde stilles af de efterfølgende Organisationer, med Udnyttelse af den Vanskelighed, der maatte opstaa for Arbejdsgiverne, ved at disse nu — efter større eller mindre Anstrengelser at have tilvejebragt en Fred, atter truedes med Konflikt.

De, der har fulgt med i Fagbevægelsen gennem de sidste Aartier, vil have gjort den Erfaring, at en saadan Politik, hvis den overhovedet tidligere har haft nogen Betydning for Arbejderne, ikke lader sig gennemføre, fordi Arbejdsgiverne i egen velforstaaede Interesse tilrettelægger deres Politik og Arbejdsplan i Overenskomstsituationerne med det for Øje at faa det hele ordnet samtidigt, og undertiden paa et Tidspunkt, hvor de Organisationer, der har Overenskomster med en senere Udløbstid, blot bliver trukket med op til det Tidspunkt, hvor Afgørelsen skal træffes og endda meget ofte uden at der har været Adgang for Organisationen til at gennemføre nogen som helst Art af virkelig Forhandling om den Overenskomst, som den havde opsagt og ønskede revideret.

Det er forsaavidt kun en af Forholdene selv skabt Udvikling, der her har fundet Sted, og som ikke lader sig skrue tilbage til Fordel for andre Metoder, der under svagere Organisationstilstande kunde passere.

Den fælles Udløbstid giver for Organisationerne rigelige Stunder til Overvejelser om deres Overenskomstforhold, og navnlig Lejlighed og Anledning til et intimere Samarbejde mellem beslægtede Fag og andre, naar Overenskomsterne skal fornyes.

Tidspunktet 1. Marts vil nogle maaske mene er for tidligt paa Aaret, og at et noget senere Tidspunkt, f. Eks. 1. April eller 1. Maj, vilde have været gunstigere. Heroverfor dog maa bemærkes, at det ingenlunde er sikkert, at selve Foraarsmaanederne er særligt udprægede Aktionsmaaneder; thi Foraarets og Sommerens Arbejde drager, og Kampviljen paa denne Aarstid er, naar det kommer til Stykket, maaske slet ikke saa stor som tidligere paa Aaret. Men, herom nytter det næppe at diskutere, og forøvrigt er Interessen paa dette Felt vel heller ikke ens i alle Fag.

ad 3)

Med Hensyn til Overenskomsternes Varighed udover 1 Aar er der at bemærke, at denne længere Varighed er begrænset med Hensyn til et vist Udsving i Prisniveauet, hvad der ikke er og ikke skal være det samme som automatisk Pristalsregulering. Ved de nylig afsluttede Overenskomster er Varigheden sat til 2 Aar, med den Begrænsning, at hvis Pristallet viser et Udsving til den ene eller den anden Side af 6 Points eller derover, har den af Parterne, der derved føler sine økonomiske Interesser truet, Ret til at opsige Overenskomsten, med deraf følgende Adgang til ikke alene at forsøge sig retableret med Hensyn til den stedfundne Vareprisændring, men ogsaa til at stille et hvilket som helst Krav som Betingelse for Fornyelse af Overenskomsten.

ad 4)

I en Række Fag har Arbejderne lidt under Overenskomsternes mangelfulde Udformning, naar det drejede sig om Fastsættelse af Priser for Arbejder med nye Arbejdsmetoder, fremkaldt af Mekanisering eller Rationalisering af Bedriften, ligesom Arbejderne ogsaa har været daarligt stillet, hvis helt nye Arbejder optraadte i Virksomheden, og det ikke var muligt at faa fastsat en tilfredsstillende Betaling derfor, idet Arbejderne i saadanne Tilfælde ofte har været henvist til at udføre disse Arbejder for almindelig Timeløn, ganske imod Forudsætningen for de Indkomster, Overenskomsten ved dens Underskrift var beregnet paa at give Arbejderne.

Nu er det ved Overenskomst mellem Hovedorganisationerne slaaet fast, at saadanne Tilfælde skal der raades Bod paa, og der er angivet et Par Eksempler, ved Hjælp af hvilke dette kan finde Sted, idet det dog skal bemærkes, at der sikkert vil kunne udfindes andre og maaske mere formaalstjenlige Regler, bedre tilpasset for det paagældende Fag, hvad de angivne Eksempler selvfølgelig ikke er nogen Hindring for, da de kun er Eksempler og intet andet.

ad 5)

Den afkortede Opsigelsesfrist skulde have til Formaal at afkorte Varigheden af den Uro, Overenskomstopsigelserne altid fører med sig, til Skade for Erhvervslivet. Det vil altsaa sige, at der nu skal forhandles uden Opsigelse af Overenskomsterne, og det kan jo ogsaa godt være, at naar det Incitament i Forhandlingsforholdet, som en *opsagt* Overenskomst naturligvis altid er, tages ud ogsaa til Gunst for god Forstaaelse under

Forhandlingerne om Overenskomsternes Fornyelse, at denne Forstaaelse saa ogsaa opnaas, hvad der sikkert ikke vilde være til nogen Skade.

ad 6)

Om det har været manglende Forhandlingsmod eller ligefrem Uvilje hos Arbejdsgiverne til at deltage i almindelig Overenskomstrevision, baade hvad angaar almindelige Regler og faste Prislister, er det ikke værd at komme nærmere ind paa. Det faktiske er, at saadanne Forhandlinger rundt om i Fagene i de senere Aar kun meget sparsomt har kunnet finde Sted, og det har ikke kunnet undgaas, at netop dette Forhold har afsat megen Bitterhed hos Medlemmerne rundt om i Fagene og har i visse Tilfælde ogsaa været en højst medvirkende Aarsag til de Overenskomstforkastelser, de sidste Aaringer har kunnet notere sig paa Arbejdersiden.

Arbejdsgivernes Taktik har ofte været enten kun at skin-forhandle eller ogsaa rent ud sagt nægte at forhandle om de mere sekundære Overenskomst- eller Prislistespørgsmaal, i Forventning om, at der saa heller ikke kom noget ud af det, fordi Forligsinstitutionen under en tilspidset Overenskomstsituation ikke vilde kunne overkomme at løse disse Tvistigheder, der jo saa godt som alle er af specifik, faglig Karakter, og som maatte frembyde ganske særlige Vanskeligheder for en Forligsmægling.

Saadanne mere sekundære Spørgsmaal er der nu givet Parterne Adgang til at søge løst igennem Voldgift, vel at mærke kun i de ganske bestemte Tilfælde, hvor det ikke drejer sig om Spørgsmaal af mere generel eller principiel Art, *og kun i saadanne Tilfælde, hvor Parterne er enige derom.*

Saavel fra Arbejdsgiver- som fra Arbejdersiden menes det, at der her skulde være skabt et Middel til Klaring af ihvertfald en Del af saadanne Uoverensstemmelser i Fremtiden. Den kommende Tid vil jo nu vise, hvorvidt man paa dette Punkt har set rigtigt eller ikke.

Det er ikke alene ved Forhandlingerne i Underorganisationerne, at der kan opnaas Enighed om at henvise Spørgsmaal til Voldgiften; med Underorganisationernes Billigelse kan saadan Enighed ogsaa opnaas ved Forhandlingerne mellem Hovedorganisationerne.

Det vil let ses, at der her selvfølgelig slet ikke er Tale om nogen tvungen Voldgift. Arbejderne har selv fri Raadighed over, hvorvidt de ønsker at opnaa Enighed om at indlade et eller flere Spørgsmaal til Voldgiften, og kan Enighed herom ikke opnaas, har Arbejderne — ligesom med Hensyn til de større og mere principielle Spørgsmaal, som Voldgiften ingen Adgang har til at træffe Afgørelse i — Ret til gennem Arbejdskamp at søge deres Krav gennemført.

ad 7)

Som anført er det bl. a. jo Meningen, at Forhandlingerne i Hovedorganisationerne skal være tilendebragt, inden den udskudte Opsigelsesfrist indtræder, og det er jo klart, at Parterne nu ogsaa maa bestræbe sig herpaa, men om saadant vil være muligt i en større Overenskomstsituation, hvor der er Tale om mange og vidtløftige Hovedorganisationsforhandlinger, er et andet Spørgsmaal, som Erfaringen vil give os Besked paa, naar tilstrækkelig Tid er gaaet.

Den hele Overenskomst er løbende, indtil den med 1/2 Aars Varsel opsiges til en 1. Juli, første Gang 1940, og det kan jo være, at vi til den Tid paa begge Sider har gjort visse Erfaringer, der maa føre til Ændringer i de nu vedtagne Forhandlingsregler.

Som det yderligere vil ses, indeholder Forhandlingsreglerne ogsaa bestemte Regler for Fremsendelsen af de Ændringsforslag, der maatte ønskes forhandlet ved Overenskomsternes Fornyelse, og Regler for Forhandlingernes ekspeditionsmæssige Forløb, hvilke, som det vil kunne forstaas, kun har til Hensigt at bringe Orden og Plan i Forhandlingerne.

Stort set udgiver disse Forhandlingsregler sig ikke for andet eller mere, end de i Virkeligheden er, nemlig et Forsøg paa ved Orden og Regulering af visse overenskomstmæssige Forhandlings- og Interesse-Forhold at raade Bod paa nogle af de værste Skavanker, der har klæbet ved de hidtidige Forhandlingstilstande. Vi er baade paa Arbejder- og Arbejdsgiverside efterhaanden naaet frem til et saadant Organisationsstade, at mere Orden og Plan samt mere Imødekommen af foreliggende Interesser hos den anden Part maa bringes til Udførelse, og saaledes, som vort økonomiske Liv gennem de sidste Aar er ført ind i en Reguleringens og et Planmæssighedens Spor, er der vel ingen Grund til at fornægte, at en noget tilsvarende Bestræbelse ogsaa er paa sin Plads i de for hele den danske Erhvervstilstand og vor Nations Økonomi saa betydende Faktorer som Arbejdernes og Arbejdsgivernes faglige Organisationer.

A.

HUSK AT GIVE POSTBUDET MEDDELELSE OM FLYTNING

Ved Udløbet af Januar Kvartal forelaa der fra Postvæsenets Side Meddelelse om, at ca. 1600 Adressater, til hvem Fagbladet havde været anmeldt, var fraflyttet den opgivne Adresse uden at give Meddelelse herom eller opgive ny Adresse. Det medfører naturligvis, at Fagbladet ikke kan tilstilles vedkommende Medlemmer, og vi benytter derfor Lejligheden til at forny den tidligere Henstilling til alle Medlemmer om ikke at undlade at give saavel Afdelingen som Postvæsenet Meddelelse om, naar der skiftes Adresse, og vi gør samtidig opmærksom paa, at Medlemmerne derved tillige undgaar ubehagelig Forsinkelse af privat Korrespondance, idet denne ligeledes paa Grundlag af den opgivne ændrede Adresse vil komme Vedkommende rettidigt i Hænde. Husk derfor altid at melde Flytning saavel til Postvæsnet som til Afdelingen.

MAJFEST I KRIGENS TEGN

Vi er endelig igen kommet saa vidt, at den gyldne Foraarssol skinner ned paa os. Medens Vinteren og Foraaret kæmpede med hinanden sejrede Vinteren endnu en Gang og piskede truende Sne og Regn mod vore Vinduer, men det yndige Foraar mindede os engang med sine varmende Solstraaler om, at dens Tid vilde komme igen, og saaledes nærmer vi os atter langsomt og sikkert Maj. Foraarslængsel og Majfest hører sammen som to Tanker. Det nyvakte Liv i Naturen skal forene sig med den socialistiske Ides hellige Glød til en mægtig Manifestation og rive Menneskene ud af Hverdagen, for at de kan blive sig bevidst, at Majfestens Tanker aldrig vil blive forældet eller miste deres Værdi. Og saaledes vil vi glæde os i Foraarets Sol i Naturen og i Ilden af Folkebefrielsens Foraar.

Løssluppen er den urmægtige Kraft,
Jorden svulmer, den unge Saft drypper.
Alt trives, og alt væver og skaber.
Livets kraftige Puls hører jeg banke.
Som Flod stiger den friske Havduft,
fra Himlen strømmer den gyldne Sols Fylde.
Foraarsvinden gaar klingende gennem Luften
og sprænger i Flugten Slummerens sidste Svøb.

Saaledes sang en Gang Theodor Storm. Ogsaa vi hører Livets Puls banke. Aah, ja, vi bliver undertiden saa underlig til Mode, naar vi tænker paa, at dette Pulsslag kunde udlades til et mægtigt Uvejr, til Krigens og Ufornuftens Tordenslag. Det truer Verden, og navnlig det gamle, evigt urolige og altid sønderrevne Europa med Krig og Fordærvelse. Den internationale Socialistkongres Fordringer i Paris 1889, Folkefreden, international Solidaritet, Arbejderbeskyttelse, Frihed og Socialisme er indtil i Dag tildels forblevet et fromt Ønske, og stadig paany maa det hævdes, og stadig forbliver Spørgsmaalet ubesvaret for os, om og hvornaar vi kan gøre Regning paa Virkeliggørelsen af den høje Tankeflugt, som Majdagen fødte.

Og derfor spørger vore brave Kampkammerater mangen Gang hinanden, om vi med saadanne Tanker og Fordringer er paa den rigtige Vej, om vi ikke dermed jager efter et Fata Morgana. Vi maa da atter svare, at saalænge der findes Mennesker, der formaar at hæve sig over den daglige Ensformighed, forbliver Majfestdagens Fordringer levende og aktuelle. Ved varende Fred blandt Folkene, internationalt Sammenhold, navnlig blandt arbejdende Mennesker, kort Arbejdstid for at Mennesket ogsaa kan tænke paa sig selv og sine Kære, og det arbejdende Menneskes Beskyttelse, fra hvis Flid og Udholdenhed alt det stammer, som vi bruger til vort Livs Nødtørft. Det er Tanker for Evigheden, som aldrig forældes.

Vi maa fejre Verdensfestdagen under et ejendommeligt Tryk. Paa vore Læber staar det bange Spørgsmaal: Vil vi i dette Virvar slippe uskadt igennem endnu en Gang, eller vil under en endnu frygteligere Blodsudgydelse, som i 1914—18, Europa gaa fuldstændig under? En Satan gaar om i Verden; det er det autoritære System, som i Fascismens eller Nationalsocialismens Skikkelse ryster Verden og opskræmmer de fredelige Folk. Den internationale Politik er bleven paavirket af disse Magter i Aarevis. De demokratiske Stater er trængt over i Defensiven. Det ser ud, som om de kun havde at afværge de Slag, de andre tilføjer dem. Aldrig siden 1914 har Europa været greben af Uro som nu. Vor Del af Verden ligner en ophidset Myreture. Der finder vanvittige Rustninger Sted, og kæmpemæssige Dele af Socialprodukter ofres til Molokken Marts. Hvad der bliver udgivet med Krig for Øje, kan ikke blive vendt til Menneskets Velfærd. Og saaledes bliver vi fattigere, og maa indskrænke os, skønt vi kunde forhøje Forbruget og den fælles Levestandard.

Aldrig tidligere har i den internationale Arbejderbevægelse forenede Masser af det arbejdende Folk haft saa megen Grund til at demonstrere for Freden, som i dette Aar. Der bliver jo ikke blot *rustet* til Krig, i Afrika har den allerede været i Gang i et halvt Aar. Det sidste frie Folk paa denne Del af Jorden bliver af en fascistisk Stat, Pavedømmets Hjemsted, undertrygt under den katolske Kirkes Velsignelse. Skønt Medlem af Folkeforbundet, blev Abessinien brutalt overfaldet uden Krigserklæring. Sværme af Flyvemaskiner drager over Landet og bringer Død og Fordærv til Guds og den fascistiske Stats høje Ære, og Folkeforbundet formaar ikke at lægge sig imellem. Magternes Uenighed har forhindret en Indgriben. Det er svært at tro længere paa Folkeforbundets Betydning og ogsaa for Fremtiden at anerkende det som et Magtinstrument. Og saaledes skal den socialistiske Arbejderbevægelse paa Majfestdagen hæve sin Stemme og over Lande og Have, og trods al Strid og de vanvittige Rustninger demonstrere for Freden og det internationale Broderskab.

Overalt bliver det forsikret, at man kun vil Freden; der bliver bedt for den officielt i alle Kirker: katolske, protestantiske og ortodoksjødiske. Overalt lader man Børnene døbe, i Hjertet allerede beredt for senere at indvi dem til Døden »i Frihedens og Retfærdighedens Navn« eller »med Gud for Konge og Fædreland«. Alle Systemer, alle Foreninger, alle Konfessioner, alle »civilicerede« Institutioner sover paa Hykleriets Hovedpude. De ser Faren og hæver alligevel ikke deres Stemme højt og tydeligt imod den. Det er egentlig intet Under, at den Organisation, der blev grundet til Bilæggelse af eller Modvægt mod internationale Konflikter, Folkeforbundet, selv er magtesløst. Men trods alt dette maa vi den første Maj i det mindste protestere, for at man ikke skal tilskrive os nogen Skyld.

Socialpolitiske Fordringer spillede i den internationale Socialistkongres Program, som blev gjort til Grundlag for Majfesten, en stor Rolle. I Spidsen stod Virkeliggørelsen af 8-Timersdagen. Den Gang blev

der i Almindelighed endnu arbejdet 11 Timer hver Dag. Vi har næsten overalt gennemført 8-Timersdagen, og fører stadig en organiseret Kamp om 40-Timers-Ugen eller 6-Timersdagen. De øvrige Fordringer angaaende 1. Maj, som Arbejderbeskyttelseslove, videregaaende Socialpolitik, Socialforsikringer o. s. v., er delvis allerede opfyldt eller blevet Genstand for en livlig Kamp. Paa Arbejdets Jubilæumsdag skal det være vor Opgave at understrege alt dette endnu en Gang og rette en Appel til de herskende Magter om, at alle Forudsætninger er skaffet til Veje for at garantere det arbejdende Menneskes politiske Ret langt ud over Tilstanden i Dag.

Men derudover forekommer os Verdensfestdagens dybeste Betydning for Arbejdet at ligge deri, at vi kommer hinanden nærmere og mere end forhen slutter Forbundet fastere, som forener os, for at vi stadig kan blive os dette mere bevidst, at en saa stor Ide som Socialismen ikke kan gaa under, og at vi alle er forpligtet til at tjene dens Udbredelse. Frem for alt fast Sammenhold og Enighed blandt os selv er Parolen. Vi skal indprente os det, som Alfons Petzold saa skønt har formet i Versene:

Et maa du altid være dig bevidst,
om du nu hamre Mand, paa Staal og Sten,
om med Næven i Vejret du synker i Dybet,
om du betvinger Ildens lyse Kraft,
om du velsigner Markerne med Sæd,
om du forbinder Lande med Kobbertraad.

At der et eller andet Sted staar en Broder og skaber
det samme med den samme stumme Kraft,
at der et eller andet Sted stræber en Broder, som du,
længselsfuld mod Solopgangstimen
i hvilken solidarisk med en hel Verden
han holder din Haand i sin højre. □

NYE VIRKSOMHEDER

Med det Formaal at skabe Betingelser for Undersøgelse af Muligheden for en Udvidelse af dansk Industri, har der i Forbindelse med Industriraadets Jubilæum været udskrevet en Prisopgave i Henhold til hvilken, der ønskedes Forslag til Optagelse af Fabrikationer, som uden at skabe Konkurrence til bestaaende danske Virksomheder aabner Adgang til Udvidelse af Beskæftigelsesmulighederne. Der indkom henved 500 Besvarelser iblandt hvilke en særlig nedsat Bedømmelseskommité udvalgte tre Forslag.

Det ene Forslag omfatter Fremstilling af et Limstof, der klades »Blodalbumin«, hvortil anvendes Svineblod. Limstoffet bruges til Fabrikation af Krydsfinér, der fremstilles af tynde sammenlimede Træflader.

Endvidere forelaa der Forslag til Fabrikation af Vægfliser, der hidtil er indført fra Udlandet. Det forventes, at den aarlige Produktion vil omfatte 10 Millioner Fliser, og at den nye Industri vil skabe Beskæftigelse til noget over 100 Arbejdere. Og endelig var der Forslag om Fremstilling af et Stof, der kaldes »Petkin«, som kan udvindes af umoden Busk- og Træfrugt. Stoffet finder Anvendelse i Konservesindustrien.

MAJ-MANIFEST
TIL ARBEJDERNE I ALLE LANDE

Med Henblik paa Majfestens traditionelle Betydning som Arbejdets og Fredens internationale Demonstrationsdag opfordrer vi Arbejderne i alle Lande til med større Kraft end nogensinde at understrege deres Krav om Fred og en Samfundsorden, indenfor hvilken Arbejderne indtager den Plads, der tilkommer dem.

Aldrig er Kapitalismens økonomiske og politiske Modsætninger traadt frem paa saa skarp, absurd Maade som i vore Dage. Tekniske Fremskridt og Opsamling af Rigdomme betyder i Dag baade for Arbejderne og Folkene større Elendighed og øget Nød. I større Udstrækning end paa noget tidligere Tidspunkt er den indre Fred i hvert Land og det fredelige Samliv mellem Folkene truet af alvorlige Farer.

Arbejdere i alle Lande! De større og mere truende Farer kræver, at I fordobler Jeres Anstrengelser og i et uimodstaaeligt Fremstød river de brede Masser i By og paa Land med paa den Vej, der fører til Virkeliggørelse af vore sociale og økonomiske Krav.

For en Gang for alle at gøre Ende paa den økonomiske Verdenskrise gælder det om at ombygge det menneskelige Samfund fra Grunden af, bryde de kapitalistiske Monopoler og sløjfe Kapitalismens Magtstilling. Kræv derfor øjeblikkelig Indførelse af 40 Timers Ugen som det første Skridt til denne sociale Omdannelse.

For endeligt afgørende at overvinde Fascismen og de Krigsfarer, denne fremkalder, vil vi skaanselsløst bekæmpe de fascistiske Diktaturer, befæste og underbygge Demokratiet, Friheden og Arbejdernes Rettigheder samt styrke og bevare Verdensfreden gennem en endnu stærkere og mere effektiv Solidaritet og internationalt Samarbejde. Det kan allerede nu konstateres, at Reaktionen, som i de tre sidste Aar er vundet godt frem i en Række Lande, nu begynder at vige. Langsomt, men sikkert generobrer Demokratiets Styrker, som er blevet mere aktive og bedre organiserede, det tabte Terrain. Det er den almindelige Opfattelse, at de fascistiske Diktaturers nyeste militære Eventyr og krigerske Hensigter ikke mindst skyldes deres truede Prestige.

Frihedens, Fredens og den sociale Retfærdigheds Kræfter maa sejre over denne sidste Trusel om en ny Verdenskrig, der er langt mere alvorlig end alle forudgaaende.

Vi vil sejre, hvis vi er rede til at fortsætte det Værk, som forener os i en urokkelig Tro paa vor Sag.

Fremad i Kampen for Varetagelsen af vore Rettigheder, for Tilvejebringelsen af en bedre og retfærdigere Samfundsorden, for Sikring af Friheden og Demokratiet og for Opnaaelse af en varig og retfærdig Fred.

Bestyrelsen
for
Den internationale faglige Central.

VOLDGIFTSLOVEN

Efter en skiftevis Behandling i Folke- og Landsting og Afholdelse af en Række Udvalgsmøder i Partierne, besluttede den danske Rigsdag Søndagen den 29. Marts, at den mellem Arbejdsgiverforeningen og Fagforeningerne verserende Lønstrid skulde afgøres ved Voldgift, og at den i Anledning af Lønstriden løbende Lockout skulde hæves omgaaende.

Det var Arbejdsgivernes Forkastelse af det af Forligsinstitutionen den 17. Marts stillede Mæglingsforslag, der var den mere direkte Aarsag til Regeringens Indskriden, fordi den løbende Lockout efter Forkastelsen af Mæglingsforslaget ikke med Sikkerhed kunde tidsmæssig begrænses.

Voldgiftsrettens Sammensætning og det hele foreliggende Grundlag, paa hvilket den var nedsat, samt den forholdsvis korte Tidsfrist, der var levnet den til Sagens Afgørelse, pegede meget stærkt henimod Forligsinstitutionens Mæglingsforslag, og Voldgiftskendelsen kom da heller ikke til at afvige synderligt fra dette, og forsaavidt var der vel ingen Grund til at opholde sig yderligere ved denne Afslutning af Sagen, men da den ogsaa har en principiel Side, der langtfra er mindre vigtig, er det maaske nok paa sin Plads at fremsætte nogle Betragtninger herom.

Sagen er jo ikke helt uden Fortilfælde. Den 31. Januar 1933 vedtog den danske Rigsdag et Lockoutforbud, der hindrede Arbejdsgiverforeningen i at iværksætte en Lockout, der skulde have til Formaal at fremkalde en betydelig Sænkning af Arbejdslønnen. Tilfældet er ikke analogt med det heromhandlede, thi Loven ændrede ikke ved Arbejdsgivernes personlige Indtægtsmuligheder, og havde heller ingen Betingelser herfor og havde heller ikke dette til Hensigt — selvfølgeligt; den bød overhovedet ikke Arbejdsgiverne nogen økonomisk Risiko, — ja, det viste sig endog, at Lockoutforbudet og de sammen med dette vedtagne Støtteforanstaltninger for det samlede danske Erhvervsliv blev Grundlaget for det Konjunkturopsving, vi den Dag i Dag kan glæde os ved. Men, paa den anden Side, Loven var et Indgreb fra Staten i en alvorlig Arbejdskonflikt, og forsaavidt er der en Lighed.

Det andet Tilfælde er ganske analogt. Det var, da Rigsdagen den 21. April 1934 vedtog, efter at et af Forligsinstitutionen stillet Mæglingsforslag til Bilæggelse af Slagteriarbejderkonflikten var forkastet af Arbejderne, at denne Lønsag skulde afgøres af en Voldgiftsret. At Motiveringen herfor var den uhyre økonomiske Interesse, vort Land har i en uhindret Landbrugseksport, ændrer ikke ved Sagens principielle Side, og ej heller den Omstændighed, at Sagen kun angik et forholdsvis ringe Antal Arbejdere.

Fraregnet Lockoutforbudet i 1933 har altsaa nu i to Tilfælde den danske Rigsdag ved Lov fastslaaet, at Arbejdsløn kan fastsættes ved Voldgift, — ikke en eller anden mindre Del af den enkelte Arbejders samlede Lønindtægt, men den hele Lønindtægt, og i det sidste Tilfælde ikke angaaende et mindre Antal Arbejdere, men Snese af Tusinder. I to Tilfælde har Arbejderne positivt og principielt været ude for en Lønrisiko ved, at Trediemand træffer Bestemmelse om, hvilken Løn de skal arbejde for. Det giver Fagforeningerne noget at tænke paa!

Nu er det vel ikke saaledes, at de danske Arbejdere ikke har fornøden Sans for det Praktiske og er Principryttere, der ikke i det givne Tilfælde forstaar at vurdere Betydningen af, at f. Eks. en saa meningsløs Arbejdsstandsning, som den sidste, bringes til Ophør, selvom hellige Principper derved bliver gnavet i Kanten — heldigvis! Men der bliver alligevel noget tilbage, der vækker Uro, noget, der ligesom rokker ved det fundamentale i Arbejdernes hidtidige økonomiske Indstilling overfor Samfundsøkonomien og deres økonomiske Synsmaade og Livsførelse i det hele.

I Kampen for Tilværelsen har Arbejderne gennem deres Fagforeninger banet sig Vej for den økonomiske Højnelse, der for denne store Gruppe Statsborgere i Tidens Løb har fundet Sted, og det er en Kendsgerning, at Fagforeningerne er Arbejdernes eneste økonomiske Assurance mod ikke at blive malet ned i Fattigdom og Elendighed af en af Naturen hensynsløs Konkurrence i Produktionslivet — ogsaa blandt Arbejderne indbyrdes. Saaledes er Fagforeningerne og deres Resultater kommet til at staa som Arbejdernes uundværlige Ejendom, der efterhaanden har rodfæstet en for vort hele Samfundsliv betydningsfuld Ansvarsfølelse hos Arbejderne, byggende paa den Opfattelse, at naar Samfundet gennem Retten til den frie Organisationsdannelse giver Arbejderne Adgang til kollektiv og solidarisk Røgtelse af deres økonomiske Interesser, saa følger der ogsaa hermed en moralsk Forpligtelse til, saavidt gørlig, at slaa sig igennem med de økonomiske Resultater et saadant solidarisk Samvirke fører med sig, og i samme Grad, som Samfundet borttager Grundlaget for denne Ansvarsfølelse ved, som Tilfældet var nu ved Vedtagelsen af Voldgiftsloven, hvor Organisationerne sættes ud af Spillet og Trediemand fastsætter Arbejdslønnen, i samme Grad svækkes denne Ansvarsfølelse og afløses af en hel ny Mentalitet og Tankegang overfor Forpligtelsen til at faa den Løn, paa hvis Størrelse Arbejderne ingen, eller kun ringe Indflydelse har haft, til at spænde over det hidtidige Udgiftsbudget, og da man nu en Gang *skal* leve, er det slet ikke svært at udfinde, hvilke Udgiftsposter, der paa Bekostning af denne Nødvendighed vil blive skubbet i Baggrunden med en Vexel til det Samfund, der mente at have haft Ret til at træffe Bestemmelse om Lønnens Størrelse uden samtidig at give Anvisning paa, hvorledes den skal strække til.

Det er et farligt Gebet, man her er kommet ind paa; det aabner dertil Pespektiver af en ganske særlig Art og uoverskuelig Rækkevidde for det hele økonomiske Samfundssystem, thi skal det gentage sig, tør det vel forventes, at det ikke alene bliver Arbejderne, der skal have deres Indkomster fastsat ved det Offentliges Foranstaltning, men ogsaa andre Dele af Produktionens og Omsætningens Udøvere.

Men kan dette gennemføres? Kan der gennemføres en Priskontrol, der afbalancerer Arbejdslønnens Købeevne i Forhold til Varepriserne med skyldig Hensyn til begge Sider, kan der det? — Kan der gennemføres en effektiv Kontrol med samtlige Indkomster her i Landet med det Formaal at stabilisere vor hele Økonomi til lige Gavn for alle Landets Borgere, saaledes at økonomiske Interessemodsætninger mellem de forskellige Befolkningsgrupper til Skade for Samfundet ikke opstaar? Det kan næppe tænkes. Et Forsøg af denne Art vilde sikkert fremkalde en vældig Reaktion, der vilde faa det til at knage i vort Samfunds demokratiske Fuger. Men saa kan Samfundet til Gengæld heller ikke ensidig vende sig mod Arbejderne og hævde nogen Ret til ad Tvangens Vej at fastsætte de økonomiske Betingelser, paa hvilke deres Livsvilkaar skal grundes.

Der maa paa dette Punkt være lige Ret for alle Landets Borgere, og selv om vi tilfredsstillende kan konstatere en vis udpræget praktisk Sans hos Arbejderne til i vanskelige Situationer at kunne se bort fra Principper til Fordel for en praktisk Udløsning af en vanskelig samfundsfarlig Spænding, saa ønsker de vist ikke oftere at være Genstand for en Undtagelseslovgivning af den heromhandlede Art.

Vil man svække de danske Fagforeninger, skal man blot fortsætte ad den Vej. De vil da efterhaanden blive ødelagte i Bund og Grund og ende med at blive en Slags offentlige Forvaltningskasser for de Understøttelser, Samfundet i sin manglende Evne til at skaffe Arbejde til de ledige Hænder ser sig nødsaget til at lade udbetale til dem, der ikke nyder godt af den ved anden offentlig Foranstaltning fastsatte økonomiske Ydelse for udført Arbejde i den private Udbytnings Tjeneste.

Og samtidig har man saa knækket Rygraden paa den danske Arbejderbevægelse.

A.

Overenskomster m. m. ordnet

Lager- & Pakhusarbejderne — Frederiksberg Svømmehal. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer. I Udearbejdstillæg ydes 150 og 75 Øre for henholdsvis hel og halv Dag. Ugeløn Kr. 55,00. Dagløn 1/6 af Ugelønnen + 50 Øre pr. Dag. Overarbejde 25 — 33⅓ — 50 og 100 pCt. Ferie: 1 Dag for hver 25 Arbejdsdage indtil 12 Dage. Under Sygdom betales fuld Løn i 4 Uger med Fradrag af Sygekassepenge. Ved Ulykkestilfælde det samme som under Sygdom i 4 Uger, og derefter Kr. 4,00 pr. Dag i 9 Uger. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. September.

Frederikssund — Murermester Chr. Hansen, Frederikssund. Efter Klage til Hovedorganisationen over, at Mesteren ved et Pudsearbejde ikke havde afregnet to af Afdelingens Medlemmer, har Afdelingen meddelt os, at Mesteren har betalt vore Medlemmer deres tilgodehavende Overskud stort Kroner 38,00.

Hvidovre-Valby Afd. — Propr. Mygind, Prøvelyst. Ovennævnte Sag er efter, at der er faldet Dom i den ene af Tjenestekarlesagerne, forligt saaledes, at Karlene har faaet Løn til Bortvisningsdagen med et Beløb af 24 Kr. til hver, for disse 3 Karle ialt 72 Kr.

36. Kreds — Dræningsmester Godtfr. Kærgaard, Stoholm. Under Dræningsarbejde i Fannerup har Dræningsmesteren fejlagtig angivet at være Medlem af Dræningsmesterforeningen, spillet stor Mand, besvaret Klage over hans Aflønning med at afskedige Afdelingsformanden, skulde nok selv ordne Tingene og faa Arbejderne til at kaste de sammenskredne Grøfter op igen. Affærens Slutning blev ved Kredsformandens Mellemkomst, at Dræningsmesteren maatte underskrive paa Dræningsoverenskomsten, genantage Afdelingsformanden og betale hele Arbejdet i dette vanskelige Terræn med Timeløn 105 Øre.

Jungshoved Afd. — Dræningsmester Niels Rasmussen, Staureby. Medlem Hans Christiansen havde faaet et Tilgodehavende hos Dræningsmester Niels Rasmussen for forskellige Akkord- og Timelønsarbejder i Tiden fra 26/9 1935 til 2/1 1936, samt Assistance ved Beregninger over Arbejder m. m. — Ved Mægling den 29. Januar mellem Parterne og henholdsvis D. A. F. og Dræningsmesterforeningen opgjordes Regnskabet, hvorefter Niels Rasmussen erkendte at være Hans Christiansen skyldig Kr. 87,68. Beløbet blev lovet betalt paa den Maade, at han betalte 15 Kr. straks og Resten med 40 Kr. Fredag den 7/2 og Fredag den 14/2.

25. Kreds — Godsejer Rotbøll, Kristiansdal. Fodermester Berthelsen og Hustru var ved en Kontrakt antaget som henholdsvis Kreaturpasser og Malkerske til Godsejeren. Den 13. Januar standsede Konen imidlertid Arbejdet grundet paa Uenighed med andre Medhjælpere i Stalden og den 14. Januar bortviste Rotbøll Berthelsen, fordi hans Hustru havde brudt Kontrakten. Ved Kredsens Assistance er Sagen nu forligt saaledes, at Berthelsen fraflytter sin Bolig 1. Febr. mod at faa udbetalt den Løn han har tilgode 54 Kr. og en Godtgørelse paa 46 Kr. 100 Kr. ialt.

Sejre Afd. — Firmaet Nielsen & Kemp, Odense. I ovennævnte Sag er der den 15. Novbr. 1935 afsagt Dom ved Østre Landsret, hvorved Firmaet frifandtes for vort Medlem Edvard Andersens Klage. Der var afgivet disenterende Votum, hvilket har givet os Anledning til at foranledige en nærmere Undersøgelse af, hvilke Muligheder der maatte være for at faa omstødt Dommen ved Appel til Højesteret. Højesteretssagfører Ejvind Møller, der har undersøgt Sagen, er kommen til det Resultat, at der ikke er tilstrækkelig Basis for at kunne paaklage Sagen til Højesteret med Udsigt til et heldigt Resultat. Vi har derefter meddelt Sagføreren og vort Medlem, at Forbundet ikke vil garantere for Omkostningerne ved en Appel til Højesteret.

Gloslunde Græshave Afd. — Gdr. Hansen, Lykkegaard. Efter at Dræningsarbejdet hos ovennævnte havde hvilet siden 26. Novbr., er der nu opnaaet Enighed om Vilkaarene for Dræningsarbejdets Fortsættelse og Færdiggørelse, saaledes at to af Hovedgrøfterne betales med Timeløn, en tredie med Tillæg og det øvrige Arbejde udføres efter Middelgruppen.

Taars Afd. Loll. — Gdr. Vald. Lærke, Kalø. Ved Dræningsarbejde hos ovennævnte Gdr. klager Arbejderne over, at Jorden er saa haard at grave i, at der maa betales Tillæg for, at de kan have en rimelig Fortjeneste. Ved Mæglingen opnaaedes Enighed om, at der til alle Grøfter med Undtagelse af to nærmere betegnede Hovedgrøfter og en Sugegrøft skulde betales et Tillæg paa 20 pCt. til Gruppe 1.

Magleby Møn Afd. — Godsejer Scavenius, Klintholm. I Forbindelse med Sag ved den faste Voldgiftsret Nr. 2201 har Godsejeren i Retten givet Tilsagn om at betale de Kr. 260,40, som han ved den faglige Opmandskendelse af 1. Aug. 1935 var kendt pligtig at betale for beskidte Roer, men som han hidtil har nægtet at betale. Sagen er dermed sluttet.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

Dansk Arbejder Blad

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 8 30.—4. 1936 41. Aarg.

Med

„Luftkompresseren"

Et Pokkers Spektakel er netop begyndt,
det støder og hakker og hamrer,
Cement og Asfalt, slidt hullet og tyndt,
under »Luftkompresseren« jamrer.
En Tilskuer tænker: Det holder vel nok!
Om Stedet sig Færdselsfolk flokker,
men først fløj en Flis og saa røg en Brok,
saa Bunker af vældige Brokker.

Og han, som betjener det Uhyre, ved,
hvordan det kan stampe og støde,
med stenhaard Cement gør Bæstet Besked,
saadan tjener han nu sin Føde.
Min Hakke, min Skovl og min Spade — det Digi
er rigt nok paa skønne Finesser;
men Hakke og Skovl, hvad skal vi med sligt,
nu vi har den store »Kompresser«?

Aage Hermann.

LANDBRUGETS ARBEJDSKRAFT

Vort Forbund og Arbejdsløshedskasse har tidligere beskæftiget sig med Spørgsmaalet Arbejdskraft samt Løn- og Arbejdsvilkaar for vore Medlemmer ved Landbruget. Og særligt i de sidste Maaneder har det samme Spørgsmaal været indgaaende drøftet ud fra den Betragtning, at det er meningsløst, at særlig unge Medlemmer maa gaa ledige og tære paa deres Understøttelse samtidig med, at Landmændene paastod, at de manglede Arbejdskraft. Og Resultatet af Drøftelserne er bleven en kraftig Indsats for at faa rettet ved dette Forhold.

Paa Basis af de for Landbrugsarbejde bestaaende Overenskomster har Forbundet og Kredsene i nøje Samarbejde og Forstaaelse med Afdelingerne udarbejdet Priskuranter for Landbrugsarbejde i de Egne af Landet, hvor der hidtil ingen Aftale har bestaaet herom. Disse Priskuranter er allerede udsendt til Afdelingerne i Marts og April Maaned i Aar.

Senere har der fundet Forhandlinger Sted i Socialministeriet mellem Forbundet, Arbejdsløshedskassen og Arbejdsdirektoratet samt ledende Mænd indenfor Landboorganisationerne, hvor det er lykkedes i nogen Grad at faa disse Priskuranter anerkendte som Grundlag for Aflønning ved Udførelse af Landbrugsarbejde, og i Forbindelse med disse Forhandlinger er der udsendt nedenstaaende Henvendelse til Landbrugets Arbejdsgivere gennem Amts-Arbejdsanvisningskontorerne.

»Til Arbejdsgivere indenfor det danske Landbrug.

Til Imødekommelse af Landbrugets Efterspørgsel efter Arbejdskraft har Socialministeriet og Arbejdsdirektoratet anset det for ønskeligt, at der fra den offentlige Arbejdsanvisning i Forbindelse med Arbejdsløshedskassernes Anvisning finder *direkte Opfordring* Sted til Landbrugets Arbejdsgivere om at søge den fornødne Arbejdskraft tilvejebragt ved *Henvendelse til Arbejdsanvisningen.*

Den offentlige Arbejdsanvisning har derfor forhandlet med Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse om et nøjere Samarbejde, og Kassens Ledelse har erklæret, at den paa alle Maader vil tage Del i dette Samarbejde og dels ved Udsendelse af Vejledninger, dels ved Instruktion gennem Kassens Rejsesekretærer vil paalægge ikke blot dens Tillidsmænd at fremme Arbejdsanvisningen, men ogsaa dens Medlemmer at modtage anvist passende Arbejde til passende Løn under Fortabelse af Ret til Understøttelse i Tilfælde af Arbejdsvægring eller ubegrundet Arbejdsforladen. I Betragtning af de ret forskellige Lønninger, der betales indenfor Landbruget, og at ledig Arbejdskraft selvsagt først søger de bedst betalte Pladser, har Kassens Ledelse henvist til de Betalingsnormer for Landbrugsarbejde, der foreligger udarbejdet og udsendt til Landbrugets Arbejdsgivere, og Ledelsen har samtidig udtalt, at den Arbejdsgiver, der tilbyder Løn efter nævnte Normer, altid vil kunne regne med at faa sit Behov for Arbejdskraft dækket.

Man opfordrer derfor Landbrugets Arbejdsgivere til i god Tid at fremsætte Begæring om den Arbejdskraft, der ønskes, enten til nærværende Kontor eller til den i Kommunen boende Tillidsmand for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses lokale Afdeling. Arbejdsdirektoratet har dog fremhævet, at det maa være en Forudsætning, at Landbruget *ikke begrænser sit Krav om Arbejdskraft* til alene at angaa *unge Personer indenfor 20 Aars Aldersgrænsen,* idet der indenfor nævnte Aldersklasse *ikke* findes et tilstrækkeligt Antal ledige Personer, der er *egnede* til Landbrugsarbejde.

For at det rette System i Anvisningen kan tilvejebringes, maa Landbrugets Arbejdsgivere imidlertid nøje efterkomme deres Pligt til i Henhold til Arbejdsløshedsloven at give *Meddelelse* til det offentlige Arbejdsanvisningskontor, indenfor hvis Omraade paagældende Arbejdsgiver har sin Bopæl, saafremt den anviste Arbejder enten maatte *udeblive* fra det ham anviste Arbejde eller af egen Drift maatte *forlade* dette; herigennem vil Spørgsmaalet om hans Ret til Arbejdsløshedsunderstøttelse kunne blive undersøgt af Arbejdsdirektoratet. Den Arbejdsgiver, der har fremsat Begæring om Arbejdskraft, maa derhos *uopholdelig* give Meddelelse, saafremt *han selv* maatte have fremskaffet Arbejdskraft, ligesom han *omgaaende* maa besvare Forespørgsler fra den anvisende Institution om, hvorvidt han stadig søger Arbejdskraft eller ej, idet man i modsat Fald med Rette maa gaa ud fra, at hans Behov for Arbejdskraft er fyldestgjort.

Ved Etablering af heromhandlede Samarbejde mellem de offentlige Arbejdsanvisningskontorer, Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse og sidst, men ikke mindst Landbrugets Arbejdsgivere vil der være tilvejebragt Grundlag for Fremkaffelse af den for Landbruget nødvendige Arbejdskraft, i Særdeleshed saafremt forbedrede Konjunkturer for Landbruget maatte faa Indflydelse paa Arbejdslønnens Størrelse«.

Priskuranterne har paa denne Maade opnaaet en vis Autorisation, og der er herom sammen med et Eksemplar af Direktoratets Meddelelse, sendt Rundskrivelse til alle Arbejdsløshedskassens Kontorbestyrere, ligesom Priskuranterne ligeledes er tilstillet Amts-Arbejdsanvisningskontorerne.

De omtalte Priskuranter er endvidere udsendt i et Antal af 150,000 Eksemplarer til Kredsorganisationerne og alle vore Afdelinger, hvorfra de sammen med en Skrivelse videresendes til samtlige Arbejdsgivere indenfor Landbruget, der gennem den ovenfor gengivne Henvendelse har faaet Meddelelse om, at vi forpligter os til at fremskaffe den Arbejdskraft, Landbruget har Brug for ved Anvisning blandt vore arbejdsløse Medlemmer, naar der betales i Henhold til de i Priskuranterne angivne Tariffer og Vilkaar.

Tiden inde til organisatorisk Opmarsch.

Hermed er ikke alene skabt Mulighed for Dækning af Landbrugets Behov af voksen Arbejdskraft og rimelige Arbejdsvilkaar for vore Medlemmer, men der er tillige i høj Grad tilvejebragt et Grundlag for videre Udbygning af vor organisationsmæssige Styrke, idet dette betydelige Fremskridt maa bidrage til at samle alle Landbrugets Arbejdere i vort Forbund, som er den eneste Faktor i Kampen for forbedrede overenskomstmæssige Arbejdsforhold indenfor Landbruget.

Forstaar Landarbejderne nu, at Tiden er inde til en samlet organisatorisk Opmarsch, saa er samtidig den Tid forbi, da der i Landbruget arbejdedes for, »hvad Herren vil give!«

Forbundet og Arbejdsløshedskassen har gjort deres Indsats ved det, der er naaet gennem delvis Anerkendelse af de udarbejdede Priskuranter, og det overlades nu til vore Tusinder af Tillidsmænd og Agitatorer saavel i Afdelingerne som i Agitationskredsene, dels at paase Priskuranternes Overholdelse i videste Omfang og dels at udnytte Resultatet agitatorisk i Marken, og dette Arbejde skal udføres godt og prompte, saaledes at vore Kammerater derude paa Landet i organisationsmæssig Henseende kan rykke op paa Siden af Kammeraterne inde i Byerne.

Indvandringen til Byerne proletariserer.

Der maa ogsaa skaffes rimelige Arbejdsvilkaar paa Landet, saaledes at den stærke Strøm ind til Byerne kan standses, ellers vil Resultatet i Løbet af ganske kort Tid blive, at der i Byerne dannes et Proletariat, som i meget stor Udstrækning lever af Socialunderstøttelse, og at der i Byerne, selv under gode Beskæftigelsesforhold, vil komme til at gaa store Skarer af vort Forbunds Medlemmer ledige, levende under de største Savn.

Men først naar der er skabt rimelige Beskæftigelsesvilkaar og Beskæftigelsesmuligheder ved Landbruget, kan Indvandringen til Byerne forventes mærkbart nedsat.

Byernes Arbejdere er ikke kommet sovende til deres nuværende Løn- og forbedrede Arbejdsvilkaar. Kun ved at løfte i Enighed og kun ved Organisationens Indflydelse, snart i Kamp og snart ved Læmpe, men altid i Flok og Følge, er det lykkedes at naa saa vidt, som sket er.

Den samme Fremgangsmaade maa Landets Arbejdere anvende. Marchen mod Byerne og Industricentralerne har, saa forstaaelig den end er, naar Forholdene paa Landet tages i Betragtning, medført stor Ledighed blandt Industriens Arbejdere.

Og naar det samtidigt paastaas, at der er Beskæftigelse ude paa Landet, saa maa Fremstødet sættes ind her. I den Kamp, der skal føres for bedre Vilkaar i Landbrugets Tjeneste, kan Landarbejderne regne med Byarbejdernes kammeratlige Støtte gennem Organisationens Indsats. Derfor — gør vort Forbund stærkere gennem Agitationen blandt de uorganiserede Landarbejdere, og lad dem forstaa, at Tidspunktet til Handling nu er inde.

Nordens Vaar

Nu vaares det i Norden,
og Nordens Vaar er skøn,
een Gang var hele Jorden
saa blomstrende og grøn;
men Krigen har den furet
med blodigtrøde Spor,
og dér, hvor Diktaturet
har traadt, ej Græsset gror.

Men Nordens Blomsterstjerner
brød frem med Vaarens Duft,
mod Diktaturet værne
vi os med sund Fornuft.
Vil Krigens Jernhæl træde
i Nordens Blomsterbed,
vi værner Livets Glæde
med Viljen, som vil Fred.

Jo, nu er Vaaren inde,
og Livet om os gror,
og Menigmand skal vinde
sig Ret til Landets Jord
og Del i Jordens Grøde,
vi kæmper uforsagt
mod alle, som vil møde
vort Retfærdskrav med Magt.

Thi intet Folk af Trælle
bag Sverrigs Birk har Bo,
bag Norges Fyr og Fjælde
sig selv blev Folket tro,
bag Danmarks Bøgeskove
vi slutter samme Pagt,
og Bagstræb vil ej vove
at trodse Folkets Magt.

Med Blomster om sin Pande
det frie Norden staar,
ud over Jordens Lande
vor Fakkels Lysskær naar,
i Diktaturets Fængsler,
bag Krigens hæse Raab,
det vækker gamle Længsler
og skaber nye Haab.

Nu vaares det i Norden,
hvor Vintervældet brast,
du Haab for hele Jorden
hold Fred og Frihed fast!
Bag sorte Skyers Rande,
som skjuler Dagens Gry,
i Diktaturets Lande
snart vaares det paany.

Aage Hermann.

ERNÆRING, KØBEEVNE OG VERDENSØKONOMI

De ovenfor nævnte tre Begreber staar i det nøjeste Sammenhæng med hverandre. Ernæringen er afhængig af, eller dog i det mindste under stærk Indflydelse af Købeevnen, og denne spiller til Gengæld ind i en Stats Struktur og Samfundspolitik og øver sin Indflydelse paa dennes Stilling i Verdensøkonomien. Den internationale Arbejdskonference i Maj 1935 har indgaaende beskæftiget sig med Ernæringens Betydning for Folkesundheden, og med den nationale Ernæringspolitik og dennes Tilbagevirkning paa Verdensøkonomien, og alle disse Spørgsmaal har Folkeforbundsforsamlingen i September f. A. ogsaa beskæftiget sig med. Det blev her anbefalet Folkeforbundsraadet at foretage en omfattende Undersøgelse for samtlige Spørgsmaals Vedkommende, og der blev nedsat et Udvalg for Folkeforbundets Sundhedsvæsen, som tog Beslutning om Nedsættelsen af et sagkyndigt Udvalg, der skulde forelægge en Beretning, som var blevet udarbejdet af forskellige Organer i en Række af Lande.

Det er klart, at denne Beretning omfattede Begreberne Ernæring, Købeevne og Verdensøkonomi, kort sagt alt, hvad der overhovedet har Hensyn til Opretholdelsen af Livet. Det er alene ud fra et mellemfolkeligt Standpunkt af Betydning, at Agrarlandene har en stor Indflydelse paa Verdensøkonomien, og navnlig paa Verdenshandelen. Af 83 Lande her i Verden er 48 Lande bygget op paa et Samfundssystem med *Eksport af Raastoffer og Levnedsmidler,* medens 23 Lande, deriblandt et saa mægtigt Land, hvad Størrelse og Befolkningsantal angaar, som Kina, og f. Eks. ligeledes Indien og Sovjet-Rusland, delvis har indrettet sig paa og er afhængig af Eksport af deres Raastoffer, selvom ogsaa en betydelig Del af, hvad Landet frembringer, kan afsættes paa det indenlandske Marked. Hvilken Betydning, Agrarlandene har paa Verdensmarkedet, ser man klart deraf, at de indfører 42 pCt. af, hvad der bliver eksporteret. For Industriprodukternes Vedkommende ligger Procentsatserne endnu højere, idet man ganske sikkert kan gaa ud fra, at de to Trediedele af alle Industriprodukterne importeres af Agrarlandene.

Det fremgaar altsaa klart af ovenstaaende, at *Verdensøkonomiens og Verdenshandelens Sundhed* tilsidst beror paa, om det skal lykkes at gøre Agrarlandene købedygtige, og der hersker i store, indflydelsesrige Samfundskredse her i Verden den Anskuelse, at en Forhøjelse af Priserne paa Landbrugsprodukter er den første og væsentligste Betingelse for verdensøkonomisk Sundhed. Det er først i den sidste Tid, at man begynder at fable om, at en *Stigning af Forbruget* maaske vilde være endnu vigtigere, og bedre kunne lade sig gøre, end det vilde kunne lade sig gøre at faa Priserne paa Landbrugsprodukter forhøjet. Imellem Produktionen og det normale Forbrug er der en dyb Kløft, som det ikke er mindre nødvendigt at bygge en Bro over. Derfor bør man paa det mest energiske understøtte enhver Anstrengelse, der har til Formaal at forbedre Ernæringsvilkaarene for den store, brede Masse, for derved at yde sin Medvirkning til Gunst for en Stigning i Forbruget. Ved at tage Hensyn hertil kan man være overbevist om, at den landbrugsøkonomiske Krise her i Verden vilde være forbi paa et Øjeblik, blot de Landes Befolkninger her i Verden, der ikke er Landbrugslande, vilde være i Stand til at spise sig mætte. Af de 2 Milliarder Mennesker, der lever her i Verden, lever det overvejende Flertal i Nød, idet de har store Ernæringsvanskeligheder paa Grund af, at de ikke formaar at skaffe sig tilstrækkelige Næringsmidler.

Det lyder derfor som en Haan, naar det som et Middel til at lindre Landbrugskrisen anbefales *at indskrænke Produktionen.* Tværtimod er det klart, at der maa ske en Forøgelse af de ædleste Landbrugsprodukter. Videnskaben har gentagende paavist den store Betydning, som der ligger i at fremskaffe vitaminrige Næringsmidler, og har kraftigt anbefalet, at man ændrer den hidtil fulgte Politik. I Særdeleshed er det blevet anbefalet at øge Forbruget af Mælk, Grøntsager, Æg, Frugter og Mejeriprodukter. Der er store Muligheder til Stede for at bringe en Stigning i Forbruget af disse vigtige Næringsmidler, saaledes at man naar til det højeste Stadium af Folkesundhed, og »Times« har ved Omtale af Folkeforbundets sagkyndige Udvalg i Ernæringsspørgsmaalet henvist til, at Storbritannien ved den anbefalede Forbrugsstigning af frisk Mælk vilde faa Brug for 2 Millioner flere Køer, hvilket vilde betyde en Tilvækst til Malkekvæget paa 60 pCt.

For andre Landes Vedkommende, som f. Eks. Frankrig, Tyskland og Belgien, vilde en tilsvarende Beregning udvise imponerende Tal med Hensyn til manglende Kvæg. For Produktionsstigningen vedrørende Grøntsager, Frugter, Æg o. s. v. gælder det samme. Naar vi saa fremdeles tænker paa de ædleste Landbrugsprodukter og tager den brede Masses Mindreforbrug af disse Produkter i Betragtning, saa ser vi klart, hvilke Midler der maa bringes i Anvendelse for at faa en Ende paa Landbrugskrisen i Verden.

Fra de fleste Regeringers Side bliver der for Tiden ofret Kæmpesummer til *Understøttelse af Landbruget.* Dette retfærdiggør man med, at det har været nødvendigt at holde Landbrugenes Indtægter paa en forsvarlig Højde, saaledes at man derved kan sikre Landbruget Købeevnen paa Industriproduktmarkedet. Derimod synes man ikke at have skænket nogen Tanke, at man ved at have anvendt Størstedelen af disse Beløb til Forøgelse af Forbruget af Landbrugsprodukter, vilde være kommen det skjulte Maal betydeligt nærmere, og i denne Problemernes falske Stilling ligger Begrundelsen for Hovedondet. Trods al Skarpsindighed af denne Verdens bedste Hoveder, og trods det, at de mest omfangsrige Organisationer i Verden har taget sig af Sagen, saa er det ikke tydeligt og klart blevet taget i Be-

tragtning, at *Nød og Overflod* i dette Spørgsmaal bor saa tæt ved Siden af hinanden, ja, at de formeligt betinger hinanden. Skaffer man Nøden af Vejen for de forskellige Nationers brede Masser, d. v. s. giver den store Arbejderbefolkning Lejlighed til at spise sig mætte, saa findes der ikke mere nogen Overflod.

Den sunde og tilstrækkelige Ernæring er et Spørgsmaal om *Forbrugernes Købeevne.* Dette Spørgsmaal maa man først forsøge at løse. Hvis Forbrugerne, hvor i Verden de end bor, har tilstrækkelig Købeevne, saa forsvinder Forraadene, og der hersker ingen Afsætningsmangel. I samme Udstrækning, som Forbrugerne er betalingsdygtige, vil dette kunne spores ved, at Landbrugene bliver i Stand til at købe de nødvendigste Produkter, og bliver Agrar- og Raastoflandene igen økonomisk stærke, saaledes at de kan nyde godt af Forbrugernes stigende Købeevne, saa vil Industriprodukterne igen kunne blive afsat paa Markedet, hvilket vil bevirke, at Arbejdsløsheden gaar tilbage. Verdensøkonomien, Verdenshandelen, Bankvæsenet, ja, kort sagt alle vil profitere af, at den logiske Grundsætning for en sund Samfundsordning, nemlig at man maa skaffe Mulighed for Afsætning, naar man vil producere og købe, endelig er blevet forstaaet og taget til Følge.

Korresp.

INTERNATIONALT SOMMERKURSUS

Økonomi, Politik og Kultur har forlængst gennembrudt de nationale Grænser og vakt Trangen hos den unge Generation til en tilsvarende international Opdragelse.

Med disse Ord indledes en Brochure, som »Foreningen til international og social Oplysning« har udsendt som en Indbydelse til unge Mænd og Kvinder om Deltagelse i et 2½ Maaneds internationalt Sommerkursus, der afholdes paa »Den sociale Højskole« i Nærum og paabegyndes den 1. Maj i Aar.

»Foreningen til international og social Oplysning«, er, saaledes som det allerede fremgaar af Navnet, startet med det Formaal at arbejde for international og social Oplysning, og et af dens Hovedformaal er aarligt at afholde et internationalt Kursus for Arbejdere.

»Den sociale Højskole« er beliggende i Nærum lidt nord for København midt i de herligste Naturomgivelser ganske tæt ved det saakaldte »danske Schweiz«. Skolen er en forhenværende grundtvigansk Højskole, som det gennem flere Aar er gaaet jævnt tilbage for, saaledes som Tilfældet har været med adskillige Skoler af samme Kategori. Men for to Aar siden blev Undervisningen lagt om, saaledes at den svarede mere til Nutidens Tanker og de Krav, som det moderne og højst komplicerede Samfund stiller til en virkelig Dygtiggørelse.

Skolen, hvis Undervisningsplan herefter fortrinsvis blev lagt an med Henblik paa unge Arbejderes Uddannelse, kan nu se tilbage paa to vellykkede og heldigt afsluttede 5 Maaneders Vinterkursus. Paa disse Kursus har man, foruden Undervisning i elementære Fag som Regning, Dansk, fremmede Sprog, Fagtegning og Gymnastik, taget saadanne Spørgsmaal op, som særlig har Interesse for Nutidens Ungdom, og der er bl. a. undervist i Kulturhistorie og internationale Problemer.

I de to foregaaende Vintre har Skolen kun været besøgt af Elever, der første Gang var paa Højskole, men der vil herefter tillige blive Adgang til en udvidet Undervisning for viderekomne. Foruden Førsteaarsskole og udvidet Højskoleundervisning vil man altsaa tillige beskæftige sig med internationale Spørgsmaal, hvorigennem Interessen for international Forstaaelse vil søges vakt, hvilket maa siges at være af stor Betydning ikke mindst, naar det maa staa klart, at mange af de Vanskeligheder og Kriser, som det syntes umuligt at komme igennem, er af international Art, og derfor bør løses paa international Basis, fremfor, som Tilfældet er, at søge Løsningen gennemført nationalt.

»Den sociale Højskole« med dens internationale Lærerstab har alle Betingelser for at bibringe en vaagen og interesseret Ungdom Indblik i Problemerne, og bidrage hertil vil iøvrigt ogsaa, at Skolen vil blive besøgt af Elever fra Udlandet, saaledes at der vil blive Lejlighed til, Mand og Mand imellem, at drøfte de Spørgsmaal, som maatte rejse sig.

Fra Skolens Side vil der blive lagt Vægt paa, at Undervisningen foregaar paa Grundlag af de forhaandenværende internationale Forhold. Det er ikke Skolens Indstilling, at man bør beskæftige sig med taagede og virkelighedsfjerne Teorier, men derimod med Situationen, som den foreligger i Dag. Netop saaledes som Nutidens Ungdom ønsker det og har Krav paa. Og det kan nok siges, at de internationale Forhold giver ikke mindst Ungdommen noget at tænke paa.

Skolen ligger, som allerede nævnt, i de smukkeste Omgivelser og har en udmærket Lærerstab. 2½ Maaneds Ophold her vil blive en Oplevelse, som aldrig vil glemmes. Prisen for det omtalte Kursus, saavel som alle andre ønskelige Oplysninger, vil kunne faas ved Henvendelse til Skolens Sekretær, Herr Hans Beutz, »Den sociale Højskole«, Nærum.

DEN NAIVE LØNTRYKKER

AF EN LANDVÆSENSELEV, SOM KOM PAA BEDRE TANKER

En Annonce i »Herregaardenes Adressetidende« lokkede mig — for en halv Snes Aar siden — ud paa Landet for at lære Landvæsen. Annoncen fortalte om »teoretisk Undervisning«, Spisning ved Inspektørens Bord og andre lignende Herligheder. Det saa virkelig

ud til, at der var noget at lære, noget at glæde sig til. Og saa kom Virkeligheden med al sin Brutalitet.

Efter en Uges Forløb opdagede jeg, at Forskellen paa en Landarbejder og en Landvæsenselev kun laa i deres Titler. Ganske vist havde en Landvæsenselev en vis Forpligtelse til at gaa med fast Flip, og hans Støvler skulde helst være af en noget flottere Kvalitet end de almindelige Slavers. Til Gengæld fik man den fyrstelige Løn af fire Hundrede Kroner for et Aar, og den Ære at gaa med lange Støvler og fast Flip maatte jeg derfor snart sige Farvel til. Øjnene aabnede sig, og efter to Maaneders Forløb var den lange blegnæbbede Skoledreng klar over, at han var blevet en infam Løntrykker — for ikke at bruge et værre Udtryk — og at han i Ordets bogstaveligste Forstand var blevet taget rigtigt gammeldags ved Næsen.

Den teoretiske Undervisning var der desværre ikke »Tid til«. Ved Samtaler med Kammeraterne opdagede han, at det var almindelig Kotume at love Elever teoretisk Undervisning, men det var ogsaa ligesaa regelmæssig Kotume at snyde dem for det. Allerede efter en Uges Forløb bad jeg om at blive fri for at spise inde hos Inspektøren, da Omklædningen tog saa meget Tid, at Middagsstunden helt blev ødelagt.

Min Anmodning blev straks opfyldt — saa villig, at jeg fik Indtryk af, at Inspektøren undrede sig over, at jeg havde været en hel Uge om at fremsætte den. Og nu havde jeg altsaa lidt mere ud af Middagsstunden, men maatte til Gengæld i høj Grad indskrænke mine Fordringer til Madens Kvalitet.

I min naive Ungdommelighed havde jeg troet, man fik en god og kraftig Kost, som der rigtig kunde arbejdes paa, men af denne Vildfarelse skulde jeg snart blive revet ud. I nøjagtig syvogtredive Dage spiste jeg hver Dag Spædekalvekød til Middag, og Forretten skiftede fra Grød til Vælling med en Præcision, som i sig selv var til at faa Kvalme af, hvis Grøden ikke havde været saa klumpet og saa muglugtende, saa at den alene besørgede Kvalmen.

Omkring mig havde jeg en Kreds af jævnaldrende, som alle var Landmandssønner, der var ude for at lære fremmede Forhold at kende. Jeg glemmer ikke den dybe Foragt de viste mig, da jeg foreslog, at vi skulde gøre Vrøvl over Kosten. Der var ikke en eneste af de tretten Elever, som tænkte paa andet end den Anbefaling de skulde have til Skiftedag. De havde saamænd gerne ædt raa Byggryn hver Dag i et Aar, hvis saa bare Anbefalingen havde været topfin. De sled og slæbte og pressede mig arme Nybegynder, saa jeg om Natten hverken kunde sove paa Ryg eller Mave. Et eneste Kapløb fra Morgen til Aften, et eneste Presseri, et eneste Forsøg paa at henlede Inspektørens Opmærksomhed paa sig, var, hvad mine Kammerater havde i Hovedet.

Jeg var hjemmefra blevet instrueret om at gøre mig alle mulige Anstrengelser for at blive saa flink og dygtig som mulig, og derfor hængte jeg i efter bedste Evne. Og her skal det siges, at det var Husmændene — som jeg altsaa var Løntrykker imod — der gjorde Livet taaleligt. De inviterede mig ned til sig om Aftenen, og jeg fik mange gode Kopper Kaffe med hjem-

mebagt Kage hos de fattige Folk, i hvem jeg senere skulde lære at se mine virkelige Kammerater.

Mens jeg tænker paa Kaffe, skal jeg lige fortælle, at vi Elever kun fik Kaffe om Søndagen, og den blev saa kogt af Grumset oppe fra Slottet. Hele Ugen samlede Kokkepigen paa Slottet Grumset sammen fra

Godsejerens Kaffekande, og Søndag Morgen kom en af de polske Piger saa over til os med hele Herligheden og gav det et kraftigt Opkog. Om Morgenen fik jeg naive Løntrykker sammen med de andre Elever et Fad med Rugbrød og fire halve Stykker med Pølse og Ost. Hertil blev der udleveret en halv Side Avispapir, hvori vi kunde indpakke saa meget af Margarinemaden vi gad tage med i Marken. Til Morgenmaden fik vi varm skummet Mælk og en saare tynd The. Vi foretrak skummet Mælk med lidt Sukker i, som vi iøvrigt selv maatte købe, da der var Ration paa Sukkeret.

Efter den militære Udrykning i Nummerorden og paa Kommando begyndte Presseriet, som jeg deltog i efter bedste Evne, fordi jeg aldrig havde kendt andet end en Skoledrengs Liv og altsaa ingen Erfaringer havde. Middagen formede sig omtrent lige saa festligt som Morgenmaaltidet. Vi fik altid det samme — altsaa Spædekalvekød tillavet paa mange forskellige Maader — og dog var Smagen altid ens. Efter Middagen kunde vi trække os tilbage til vore Værelser, hvor der var Cementgulv, og hvor vi saa tilbragte Middagshvilen med at fryse og skælde hinanden ud. Uoverensstemmelser afgjordes med Næverne, og naar Forvalteren kaldte os ud, flokkedes vi sammen med Husmændene, der som Regel havde været hjemme i Middagsstunden og derfor saa mætte og veltilfredse ud, nede i Stalden, hvor vi blev sat i Arbejde.

Godsejeren, en meget dygtig Landmand — Hofjægermester Valentiner hed han, og Herregaarden hed Gjeddesdal — brugte alt, hvad han kunde hitte paa af Ukvemsord mod Elever og Husmænd. Jeg har hørt ham skælde en Husmand ud for Gadedreng, og det var for Resten denne Begivenhed, der førte til, at jeg forlod Pladsen.

Efter to Maaneders Forløb sad jeg en Dag og regnede ud, hvor meget jeg egentlig kostede min fornemme Arbejdsgiver. I Kontanter var min Arbejdskraft syv en halv Krone værd om Ugen. Dertil kom Kosten, som jeg efter en hyggelig Samtale med Folkehusholdningens Kokkepige (en dejlig Pige) fik beregnet til *højst* en Krone pr. Dag. Spædekalvekød, Kartofler, Gryn o. s. v. kostede næsten intet, og hvad vi fik ud over dette, ansaa Godsejeren som sagt for at være af det onde.

Foreløbig kostede jeg altsaa min Arbejdsgiver 14½ Kr. om Ugen. Værelset, som jeg delte med to andre, havde Cementgulv. Lagnerne var af den Slags, der kan bruges til at kaste over Hovedet paa rasende Løver uden at blive revet itu. Og Vasken fandt ikke Sted altfor ofte. Lad mig trods det, at jeg ikke vilde byde min værste Fjende et saadant Hummer (det skulde da saa lige være Hofjægermester Valentiner), ansætte Huslyen til 3 Kr. om Ugen. Herved kommer vi op paa 17½ Kr. ugentlig. Med Hensyn til Opvarmningen havde mit Værelse den Egenskab at være uden Kakkelovn, saa Brændsel kommer jeg til at se bort fra. Vi var henvist til Elevværelset om Aftenen, men da dets ene tynde Væg stødte lige ind til Inspektørens Kontor, hvor han ofte sad om Aftenen, foretrak vi at ligge i vore Senge og drøfte Landlivets Glæder.

De syv kontante Kroner, som jeg havde at spille Millionær med, gik til Wienerbrød, Chokolade og Sukker.

Du skal ikke grine, kære Læser, for jeg har aldrig været nogen særlig Hund efter søde Sager, men i den Tid, jeg var paa Gjeddesdal, var jeg let i Stand til at fortære to hele Wienerbrødsstænger med Æblemos. Jeg kunde med Lethed snaske et halvt Pund Chokolade i mig, og min Sult var konstant, akkurat ligesom det var Tilfældet hos alle mine Kammerater. Vi kunde naturligvis æde al den mugne Vandgrød, vi vilde, men alligevel var vi sultne, og dette skyldtes, at Kosten var utilstrækkelig og umulig at arbejde haardt paa.

Som et Led i den teoretiske Undervisning skulde jeg føre en Arbejdsjournal, men da Inspektøren aldrig ønskede at se den, og da jeg ikke kunde faa at vide, hvad Gaardens Folk foretog sig rundt omkring, opgav jeg det og brugte Journalens rubricerede Sider til Udfærdigelse af Kærestebreve. Journalen varede nøjagtig lige saa længe som min Forlovelse med Pigen derhjemme i København, som formodentlig gik og drømte om at se mig vende hjem som Godsejer. Hun blev dybt skuffet. Og det gjorde jeg ogsaa.

Min første Følelse af at være brugt som Løntrykker fik jeg en Dag, da vi tærskede (jeg begyndte mine Landbrugsstudier i November). Vi Elever var sammen med den arbejdende Underforvalter anbragt i »Gulvet« og bestemte saaledes Arbejdets Tempo. Husmændene bar Sække, og da vi havde et tooghalvfjerds Tommers Værk, var der næsten ingen Grænser for, hvor hurtigt vi kunde proppe Negene i Apparatet. Negene blev ikke skaaret op, men revet itu automatisk. Og Turen med Sækkene — det var Havre — gik først tværs over Gaardens toppede Brolægning og derpaa op ad to Trapper, hvoraf den øverste ikke havde Gelænder. Eleverne, som kun arbejdede for den gode Anbefaling, og som blev omhyggeligt opdraget til at presse hinanden, fremtvang herved en urimelig stor Arbejdsydelse fra Husmændene.

Da vi tærskede den Sæd, der var nærmest ved Tærskeværket, blev nogle af Eleverne sat til at bære Sækkene, og til Gengæld fik saa et Par Husmænd Besked paa ikke at komme igen efter Middag. De Kroner, som Godsejeren herved sparede, burde selvfølgelig ikke spille nogen Rolle i Gaardens Regnskab, men til Gengæld har de spillet en Rolle for Husmændene. De gik hjem til Middag, og jeg husker, at de saa godt sure ud over at miste en halv Dagløn.

Det slog mig, at hvis vi Elever havde faaet en blot nogenlunde anstændig Løn og en appetitlig Kost, vilde vi have været omtrent lige saa dyre som Husmændene, og saa havde der ikke været noget ved os som Løntrykkere. Nu kunde Godsejeren tjene en Tier ved at lade tre Husmænd gaa hjem.

Hvis der fra Husmændenes Side blev gjort noget Forsøg paa at faa Fyraftenstiden respekteret, saa skulde vi Elever nok kvæle saadan et Forsøg. Jeg gad

se den Elev, der turde holde op Klokken seks, hvis Forvalteren stod i Nærheden. Var vi ved at læsse Møg, blev vi ved til Vognen var fuld om saa Klokken skulde blive halvsyv, og Husmanden, som var med til at læsse, maatte blive paa Pletten.

Tæt op til Jul døde en af Husmændene. Han havde i tolv Aar puklet for Godsejeren, og Resultatet af alle disse Aars Slid var, at hans Kone og fire Børn maatte skilles. Hun skulde jo malke og gøre rent oppe paa Gaarden, og Børnene kom derfor paa Anstalt. Som Erstatning antog Godsejeren en ny Landvæsenselev, som oven i Købet var af saa »god Familie«, at han slet ingen Løn skulde have. Han maatte op sammen med alle os andre, og ud over, at han havde et Værelse med rigtigt Trægulv, delte han Kaar med os andre.

I Stedet for en haard arbejdende, elendigt lønnet Arbejder, fik Godsejeren en velhavende Fars Søn, som iøvrigt sled og slæbte som en Hest og aldrig vovede at fortrække Mulen, naar Godsejeren var i Nærheden. Da jeg en Dag klagede over den evige Grød, sagde Inspektøren til mig, at jeg maatte være glad for at have faaet en Plads, medens der endnu blev givet Løn. »Vi anvender snart ikke andet end betalende Elever«, sagde han. Og han fik Ret. Selvom der ikke paa Gjeddesdal kom flere ulønnede Elever, saa oplevede jeg andre Steder, at man betjente sig af unge Mennesker, hvis Forældre betalte op til 100 Kr. om Maaneden, for at deres kære Søn kunde lære Landbrug. Naar man tænker paa, at saadant et ungt Menneske betaler tre Kammeraters Maanedsløn for at faa Lov til at slide akkurat lige saa haardt som de, maa man gribe sig til Hovedet og spørge, hvor længe saadan noget kan finde Sted uden at Myndighederne griber ind.

For mig var Følelsen af at være et Instrument i Løntrykkeriets Tjeneste blevet saa ubehagelig, at jeg havde mest Lyst til at opgive Landbruget. Jeg besøgte ofte Husmændene, og derfor fik jeg en Dag at vide, at en Landvæsenselev ikke burde omgaas »den Slags Folk« i sin Fritid. Inspektøren forklarede mig, at hvis jeg engang avancerede til Forvalter, maatte jeg hellere faa vænnet mig til at skelne mellem godt og ondt paa rette Maade. Som vordende Forvalter burde jeg helt og fuldt stille mig paa Godsejerens Side.

Hvad der i høj Grad tjente til at dølle enhver Protest, var det meningsløse Fæsteforhold, som bandt En til Stedet i halve Aar ad Gangen. Erklærede man, at man ikke længere vilde finde sig i Behandlingen, fortabte man sin Løn, og at faa en ny Plads var vanskeligt, naar man ikke havde Anbefalinger. Kunde man faa sin Afsked — hvad der var meget vanskeligt — var det økonomiske i Orden. Saa udbetaltes Pengene til Dato, og man havde i det mindste Raad til at køre med Toget hjem. Det drejede sig altsaa for den utilfredse om, at provokere en Opsigelse, og det lykkedes mig ved at udnytte en Situation, hvor Godsejeren, udstyret med grøn Jægerdragt, Fjer i Hatten og gule Ridestøvler stillede sig op i Møddingen og overfusede os med Udtryk som Gadedreng, Driverter o. s. v. Jeg var heldigvis fra mit Hjem vant til en venligere Tone og blev derfor kogende gal i Hovedet og smed en god Grebfuld Møj i Hovedet paa Kalorius. Samme Aften fik jeg mine Penge og kunde forlade de paradisiske Tilstande. Det forekommer mig, at en lille Smule af den Retsbeskyttelse, som tilkommer de forskellige Haandværks Lærlinge i høj Grad ogsaa burde tilkomme Landvæsenseleverne. At man lokker de unge Mennesker ud ved Løfter om teoretisk Undervisning (som jo er lovbefalet for Haandværkerlærlinge) er i sig selv kriminelt. At man ofte lader dem halvsulte og giver dem en temmelig grovkornet Behandling er i og for sig ogsaa Smaating, som burde kunne ordnes nemt.

Men Kærnen i Sagen — det store Problem i Spørgsmaalet om disse naive Løntrykkere — er om det kan lade sig gøre at begrænse Antallet af Elever paa enhver Gaard, saaledes at der kun maa være et bestemt Antal Elever i Forhold til Gaardens Størrelse. Ved at

fastsætte, hvor mange Elever hver enkelt Gaard maa benytte, vilde man kunne forhindre det brutale Løntrykkeri, hvortil Eleverne i Dag anvendes.

Jeg ser ikke, hvorfor Lærlingeloven ikke kan bringes i Anvendelse paa Landbruget. De tusinder af unge Mennesker, som bedrages af Godsejerne, vilde selv

være allerbedst tjent dermed. *Og i en Tid, hvor Landbruget jamrer og klager og bestandig bliver hjulpet, takket være den øvrige Befolknings Offervilje, var det paa Tide, at dette Landbrug viste sig i Stand til at forstaa, at man ikke altid kan trække paa andres Hjælpsomhed, naar man selv opretholder de skumleste sociale Tilstande.*

Saa længe der i Landbrugets Lærlingespørgsmaal hersker vildt Anarki, vil Løntrykkeriet fortsættes, og saa længe dette sker, vil »Verdens bedste Landbrug« fortsat være en straalende og funklende Bygning, rejst af underbetalte Arbejdere.

Eller vil man maaske tro, at det lader sig gøre stadig at skjule, at vort fortræffelige Landbrug er bygget op paa Landarbejdernes daarlige Kaar? Danmarks Landbrug — som anerkendes i hele Verden — skulde dog nødigt vedblivende være Danmarks værste Udbytter.

Jens Strøm.

ARBEJDET I LANDBRUGET

EN INTERNATIONAL OVERSIGT

Under ovenstaaende Titel har *Louise E. Howard* udsendt et større Studieværk. Forfatterinden er i de Kredse, der beskæftiger sig med internationale Landarbejderspørgsmaal, bedre kendt under sit Pigenavn: *Matthaei.* Under dette Navn kender vi Forfatterinden fra hendes tidligere Virksomhed som Leder af Landbrugsafdelingen ved det internationale Arbejdsbureau. Forfatterinden raader over et usædvanligt Kendskab til disse Spørgsmaal. Hendes Værk afgiver det bedste Bevis herfor.

Louise E. Howards Bog er i første Række en Materialesamling. Den indeholder Informationer om Landbrugets Stilling indenfor Verdensøkonomiens enkelte, nationale Omraader. Men af særlig stor Værdi er Informationerne om Landarbejdet og Landarbejderne. Alt, hvad der kan siges om disse Spørgsmaal, om Arbejdsaftaler, Arbejdsløn, Arbejdstid, Boligforhold, Beskæftigelsesproblemer, er taget op til Behandling. Hvad Landene udenfor Europa angaar, er der givet særligt udførlige Oplysninger om De forenede Stater, Kanada, Australien og Nyzealand.

Endelig behandler Forfatterinden Spørgsmaalet ud fra den internationale Helheds Synspunkt samt det internationale Arbejdsbureaus Arbejde paa dette Omraade.

Den, der søger Information om Landarbejdet nationalt og internationalt, finder i dette Værk værdifulde Kilder. Bogen er udgivet af *Oxford University Press London: Humphrey Milford.* Vi udtaler Ønsket om, at den maa blive læst i alle interesserede Kredse. Særlig vilde det glæde os, hvis der var Mulighed for at faa Bogen udgivet paa andre Sprog, saaledes at ogsaa de ikke engelsk læsende Kredse kan drage Nytte af dens værdifulde Indhold.

FORRETNINGSFØRER

THORVALD PEDERSEN

AFGAAET VED DØDEN

Onsdag den 22. April om Aftenen afgik tidligere Forretningsfører i vort Forbunds Transportgruppe, Thorvald Pedersen ved Døden som Følge af en Hjerneblødning.

Thorvald Pedersen, der var Formand for Chaufførernes Fagforening indtil 1929, da han valgtes til Forretningsfører, fik saaledes kun en forholdsvis ringe Tid at virke i som Forbundets Forretningsfører. Kun 4 Aar efter Thorvald Pedersens Valg ramtes han i Sommeren 1933 af en mindre Hjerneblødning, der for en Tid medførte en partiel Lammelse af Ansigtet, som dog tilsyneladende blev forvundet, men det stod alle, som med Mellemrum traf Thorvald Pedersen, klart, at selv om Hjerneblødningen kun havde været af mindre Art, saa havde den dog medført Komplikationer paa andre Omraader af saa alvorlig Omfang, at en fuldstændig Generhvervelse af Helbredet ikke kunde forventes. I 1935 trak Thorvald Pedersen, der forøvrigt paa Grund af sin Sygdom ikke deltog i Forbundets Kongres, sig tilbage fra Stillingen som Forretningsfører, og i hans Sted valgtes Viggo Eigtved, der havde vikarieret under Thorvald Pedersens Sygdom.

Men selv om Thorvald Pedersens Virksomhed som Forretningsfører kun blev kort, saa fik han dog Lejlighed til gennem sit Arbejde, der udførtes jævnt og bramfrit, undertiden med et Islet af ægte jydsk Lune, at skabe sig mange Venner. Ja, det kan vist roligt paastaas, at Thorvald Pedersen overhovedet ingen Fjender havde, hverken udadtil eller blandt sine nære Medarbejdere.

„Mødes og skilles" er Livets uskrevne Lov, som alle maa bøje sig for, og til disse to Alternativer kan der knyttes megen Alvor baade for den enkelte, der har følt Savnet ved Opfyldelsen af Livets Lov, saaledes som Thorvald Pedersen oplevede det ved sin Hustrus Død, og for de mange, der var knyttet til ham med Venska-

bets Baand, men som desuagtet ikke formaaede at sprede den Ensomhedsfølelse, han saa mange Gange gav Udtryk for, og som var et af de smukke Karaktertræk om Trofasthed, hele hans Liv var et Vidnesbyrd om.

Nu er Thorvald Pedersen gaaet bort og føler ikke mere Ensomhedens eller Sygdommens Tynge, men mellem os andre — hans Kammerater og Medarbejdere — vil Mindet om ham fremdeles leve og næres af det ærlige og usvigelige Kammeratskab, han udviste til sin sidste Stund.

Æret være Thorvald Pedersens Minde.

R—dt.

DE KØBENHAVNSKE UNGARBEJDERES NYE FANE

De første Forsøg paa at danne en faglig Ungarbejderafdeling i København blev gjort omkring 1919, og siden er der med stor Iver arbejdet videre med Tanken. Men først i Aarene efter 1930, da Arbejdsmændenes Fællesledelse tog Sagen i sin Haand, er det lykkedes ved intensiv og omfattende Agitation ikke alene at skabe en stærk Ungarbejderafdeling, men tillige at opnaa endog særdeles gode Resultater med Hensyn til forbedrede Arbejdsvilkaar og Lønninger. Og hvad mere er tillige at skabe en stærk Interesse udover hele Landet for Oprettelse af Ungarbejderafdelinger i Tilslutning til vort Forbunds bestaaende Afdelinger, og det kan allerede paa nuværende Tidspunkt forudses, at der vil blive stor Tilslutning til disse Ungarbejderafdelinger.

Den københavnske Ungarbejderafdeling afholdt for kort Tid siden en Faneindvielsesfest, hvor den paa vort Billede gengivne smukke Fane blev afsløret.

Festen aabnedes af Ungarbejderafdelingens og Fællesledelsens energiske Formand, Chr. Gram, hvorefter Forretningsfører Viggo Eigtved i en kort Tale gennemgik Ungarbejderorganisationens Forhistorie og omtalte de Forhold, hvorunder Ungarbejderne udførte deres Arbejde, indtil det ved Organisationens Medvirken lykkedes at ændre disse Forhold i saa stort Omfang, at dens Betydning og Virksomhed allerede er mærkbar.

Viggo Eigtved sluttede sin Tale med følgende smukke Hyldest til den nye røde Fane:

Under den røde Fane vil vi marschere til nye Sejre for Ungarbejdernes Organisation.

Fanen skal vaje for os i Glæde som i Sorg. Den skal med ved vore Fester, den skal med ved vore Demonstrationer.

Den skal med i den store Hær af skønne røde Faner, der den 1. Maj viser vor By, at Arbejdernes Organisationer er fyldt med Kraft og Begejstring for Sagen.

Den skal smelde i Foraarsblæsten, beskinnes af Majsolen og varsle den skønne Sommer for jeres Organisation.

Vi hilser Dig derfor, Du røde Symbol paa den Enighed og Styrke, der i Fremtiden vil præge Arbejdsmændenes Ungdomsafdelings Virke.

Jeg afslører hermed Fanen, idet jeg ønsker Jer Held og Lykke med jeres Organisations fortsatte Vækst og Trivsel til Gavn for de mange Tusinde ufaglærte Ungarbejdere i vor By.

MEDDELELSE
FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

Fradragsregler vedrørende Medlemmer, der er Jordbrugere.

I Henhold til Arbejdsdirektoratets Cirkulære af 15/11 1935 skal der for Medlemmer, der er Jordbrugere, i Tiden fra 1/4—15/10 ske Fradrag i Understøttelsen, saaledes at der i nævnte Tidsrum højst kan udbetales Understøttelse for 4 Dage i en Kontroluge.

Fradraget skal foregaa paa den Maade, at disse Medlemmer paa Kontrollisten afkrydses for alle de kontrollerede Dage, medens de mister Retten til Understøttelse for hver 3. Kontroldag i hver Kontroluge, og saaledes højst kan faa udbetalt Understøttelse for 4 Dage i en Uge. Dette vil altsaa sige, at et Medlem, der er afkrydset for 6 Dage, højst kan faa udbetalt Understøttelse for 4 Dage, afkrydset 5 Dage, Understøttelse for 4 Dage, afkrydset 4 Dage, Understøttelse for 3 Dage og afkrydset 3 Dage, Understøttelse for 2 Dage.

Medlemmer, der er kontrolleret mindre end 3 Dage, kan ikke faa udbetalt Understøttelse for den paagældende Uge.

Johannes Nielsen.

Agitationskredsenes Reorganisation

Forud for Sammenslutningen mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Landarbejderforbundet bestod der i Tilslutning til vort Forbund en Agitationskredsordning, der omfattede 22 Agitationskredse hver med et Omraade svarende til et Amt.

Ved Sammenslutningen med Landarbejderforbundet, hvorved der tilgik vort Forbund et stort Antal Afdelinger, og hvor der ligeledes blev taget Hensyn til den indenfor Landarbejdernes Forbund paa det daværende Tidspunkt bestaaende Agitationskredsordning, blev det nødvendigt at foretage en Omlægning af Kredsene, der da udvidedes til et Antal af 54, altsaa mere end det dobbelte af det forud bestaaende Antal Kredse. Denne Ordning medførte, at den tidligere bestaaende Inddeling med en Kreds indenfor hvert Amts Grænser blev forladt, men samtidig opnaaedes, at det Omraade, der underlagdes Kredsen, blev lettere overskueligt for Kredsens Ledelse, og Agitationsarbejdet derved simplificeret.

Den ovenfor omtalte Ordning, hvorved Agitationskredsenes Antal blev udvidet til 54, maatte imidlertid betragtes som en foreløbig Løsning af Spørgsmaalet, beregnet paa Tiden fra Sammenslutningen mellem de to Forbund og til Dansk Arbejdsmands Forbunds ordinære Kongres, hvor det kunne forventes, at enkelte Punkter i den om Sammenslutningen trufne Aftale vilde blive ændret, saafremt Erfaringerne gennem den forløbne Periode gjorde dette formaalstjenligt.

For Agitationskredsenes Vedkommende vedtog Kongressen et af Hovedbestyrelsen stillet Forslag til Reorganisation af disse, hvorefter Kredsenes Antal fastsattes til ialt 46. Denne Ændring nødvendiggjordes i det væsentlige ved den samtidige foreslaaede Forandring i Kredsenes Indtægter.

Forud for Kongressen var det saaledes, at Kredsene kunde rekvirere det for Udførelsen af Agitationsarbejdet, og Dækning af de dermed forbundne Udgifter, nødvendige Beløb ved Henvendelse til Hovedkontoret, der skønnede over Midlernes Anvendelse, og de opnaaede Resultaters Betydning, paa Grundlag af de fra Kredsformændene, i Henhold til det for Kredsene gældende Regulativ, hver Kvartal fremsendte Indberetninger. Det økonomiske Grundlag for Kredsenes Arbejde ændredes imidlertid ved det af Hovedbestyrelsen stillede Forslag saaledes, at der til Bestridelse af Kredsenes samtlige Udgifter ydes et Tilskud af Forbundskassen som følger:

a) Et Grundkontingent paa 200 Kr. pr. Kvartal, og
b) 5 Øre pr. Uge pr. betalende Medlem i de Kredsen tilsluttede Afdelinger, hvilket Kontingent udsendes til Kredsene umiddelbart efter hvert Kvartalsregnskabs Afslutning.

Det herved fremkomne Beløb paahviler det Kredsens Ledelse at anvende saaledes, at 30 pCt. henlægges til Dækning af alle de med Afholdelse af 2 halvaarlige Kredsgeneralforsamlinger forbundne Udgifter, derefter erholder Kredsformanden 20 pCt. af samme Beløb som Vederlag for det ham i Forbindelse med Agitationskredsen udførte Arbejde, medens de resterende 50 pCt. skal anvendes til Dækning af Kredsens Administration, Agitation, Forhandlingsmøder og til Opfyldelse af Kredsens Opgaver iøvrigt.

Samtidigt blev det fastslaaet, at Agitationskredsene har deres Hovedopgave i Landdistrikterne og bestaar af Afdelingerne paa Landet, i Stationsbyer og i Byer med indtil 5000 Indbyggere, dog kan andre Afdelinger i Byerne tilslutte sig Kredsene med det Antal Medlemmer, som disse har beskæftiget ved Land- og Skovbrugsarbejde, og som er anmeldt til Hovedkontoret ved Indberetning i Forbindelse med Branchedelingen. For de sidstnævnte Afdelingers Vedkommende gælder det dog, at de ikke, for saa vidt Afdelingen selv kan vælge Kongresdelegeret, kan deltage i Valget af saadanne paa Kredsgeneralforsamlingen. Derimod kan Købstadsafdelinger, der ikke har det i Loven fastsatte Medlemstal for selvstændig Valg af Kongresdelegeret, tilslutte sig Kredsene og derigennem deltage i Valget af det Antal Delegerede, som Kredsene skal vælge i Forhold til det tilsluttede Medlemstal.

Den ovenfor omtalte Ændring i Kredsenes Økonomi maatte naturligvis medføre, at der ved Kredsenes Fordeling Landet over blev taget fornødent Hensyn til Afdelingernes og derigennem tillige Medlemmernes Placering indenfor Kredsenes Omraade saaledes, at der skabtes Mulighed for Økonomiens Holdbarhed i Fremtiden gennem en til Kredsens Arbejde, og dermed forbundne Udgifter svarende Indtægt, hvilket som allerede anført, førte med sig, at Kredsenes Antal nedsattes fra 54 til 46.

Endvidere vedtog Kongressen følgende Regulativ for Agitationskredsene:

I

De fungerende Organer i Kredsorganisationerne er:

1. Kredsgeneralforsamlingerne.
2. Kredsbestyrelsen, der bestaar af en af Generalforsamlingen valgt Formand og 4—6 andre Bestyrelsesmedlemmer.

II.

Kredsorganisationens Opgave er:

1. At være Afdelingerne behjælpelig med Agitationen for Tilgang af nye Medlemmer og foranledige Oprettelse af nye Afdelinger, hvor det er formaalstjenligt.
2. Arbejds-Lønspørgsmaal:

a) Efter bedste Evne at yde Afdelingerne Bistand overfor Arbejdsgiverne i saadanne Sager, der efter Art og Beskaffenhed maatte egne sig hertil, og hvor en Afgørelse ikke kan gribe forstyrrende ind i Forbundets almindelige Lønpolitik eller i Forbundets almindelige samlede Løn- og Organisationsinteresser.
b) Paa Kredsmødet at drøfte Medlemmernes Fællesinteresser,

for saa vidt angaar Løn- og Arbejdsvilkaar paa Landet, at drøfte og vedtage Priskuranter bl. a. for Arbejde i Landbruget og andet Arbejde paa Egne, hvor Betalingen ikke i fornøden Udstrækning er fastlagt med Overenskomster, alt i nøje Forstaaelse og Samarbejde med Forbundsledelsen.

c) Efter Anvisning fra Forbundskontoret at indsamle Statistik over Arbejdsvilkaar, Beskæftigelses- og Organisationsforhold blandt Arbejdere beskæftiget paa Landet.

3. Oplysningsvirksomheden:

I Forbindelse med Oplysningsforbundet og de socialdemokratiske Organisationer at tilrettelægge og iværksætte Oplysningsarbejde indenfor Kredsomraadet.

4. Kredsorganisationens Arbejde skal foregaa i nøje Overensstemmelse med Forbundskontoret. Der skal gives Forbundet fornøden Indberetning om hver af Kredsen afsluttet Sag af mere betydende Omfang. Kredsorganisationens Formand eller Ledelse maa ikke erklære nogen Art af Konflikt, forinden Forbundskontorets Sanktion foreligger.

III.

a) Kredsformanden udfører Kredsens Arbejde i Henhold til Forbundslovene og de af Hovedbestyrelsen givne Direktiver. Han maa sørge for, at der i alle Afdelinger drives en ihærdig Agitation, og han skal personlig deltage i dette Arbejde i størst mulig Udstrækning. Han skal paa de af Forbundskontoret udsendte Skemaer indføre nøjagtige Oplysninger om Lønninger og andre Arbejdsforhold for Kommunerne, de større Gaarde og andre større Arbejdspladser samt Oplysning om, hvorledes Arbejderne er organiseret paa de enkelte Arbejdspladser. Disse Skemaer skal efter Forlangende indsendes til Forbundskontoret.

Han bør ogsaa i overkommelig Udstrækning deltage i Afdelingernes Møder og Generalforsamlinger, for at vejlede i Afdelingsarbejdet, og for at skaffe sig nærmere Oplysning om Arbejdsforholdene og Organisationsforholdene indenfor Afdelingens Arbejdspladser.

Hovedkontoret holder Kredsformanden underrettet om alle Forhold, som er af Interesse for Kredsens Arbejde, og det er Kredsformandens Pligt at arbejde i Samraad med Hovedkontoret i alle vigtige Spørgsmaal. Hvor Kredsformanden ikke paa anden Maade har Telefon, anskaffes en saadan, som betales af Kredskassen.

Kredsformanden skal behandle og besvare alle Henvendelser fra Forbundskontoret.

b) Mindst en Gang hvert Kvartal indkalder Kredsformanden Kredsbestyrelsen til Møde, hvor den under hans Forsæde gennemgaar Kredsens Arbejde og planlægger den kommende Tids Opgaver. I Fortsættelse af Kredsbestyrelsesmødet indsender Kredsformanden til Forbundskontoret en kort Oversigt over Kredsens Arbejde i sidste Kvartal, samt de for den kommende Tid planlagte Opgaver.

Ekstra Kredsbestyrelsesmøder indkaldes, naar Formanden anser det for nødvendigt eller, naar Forbundsledelsen eller 3 Medlemmer af Kredsbestyrelsen forlanger det.

Kredsbestyrelsen vælger af sin Midte en Sekretær, som fører Forhandlingsprotokollen over Generalforsamlingerne og Kredsbestyrelsesmøderne.

c) Kredsformanden fører en Dagbog over sit Arbejde som Kredsformand, med Angivelse af enhver af Kredsen indledet Sag og Resultat, Data for Møder og Forhandlinger, saaledes at denne Dagbog kan være Grundlag for Kredsformandens Beretning til Generalforsamling, Kredsbestyrelsesmøder og Forbundskontoret.

Paa Basis af de fra Forbundet kvartalsvis fremsendte Oplysninger fører han endvidere en Protokol over de enkelte Afdelingers Medlemsantal. Denne Protokol ligger tillige med Kassebogen til Eftersyn paa Kredsbestyrelsesmøderne og Generalforsamlingerne.

d) Kredsens Kasserer fører en Kassebog over Kredsens Regnskab, heri bogføres enhver Indtægt og Udgift.

Hvert Halvaar udarbejdes et Hovedregnskab over Indtægter og Udgifter i Halvaaret. Dette Regnskab skal i revideret Stand forelægges Kredsgeneralforsamlingen til Godkendelse. Forbundskontoret, som skal tilstilles Ekspl. af Halvaarsregnskabet, har til enhver Tid Ret til at lade Kredsens Regnskaber revidere.

Kassereren erholder fra Kredskassen 10 Kr. pr. Kvartal som Vederlag for sit Arbejde som Kasserer.

IV.

Kredsgeneralforsamlinger:

Hvert Foraar og Efteraar i April—Maj og Oktober—November Maaneder afholdes Kredsgeneralforsamlinger, til hvilke Kredsformanden indkalder ved Skrivelse til Afdelingsformændene mindst 14 Dage forud. Til disse Generalforsamlinger indbydes ogsaa Formændene for de blandede Afdelinger i Byerne.

Formændene for andre i Kredsorganisationernes Arbejde interesserede Byafdelinger kan deltage efter nærmere Aftale med Hovedkontoret. Forbundskontoret faar samtidig Indbydelse til at deltage i Kredsgeneralforsamlingen.

Dagsordenen for Kredsgeneralforsamlingen skal mindst indeholde følgende Punkter:

1. Beretning om Kredsens Virksomhed i Halvaaret.
2. Kredsregnskabet.
3. Agitationen for den kommende Tid.
4. Lønbevægelsen.
5. Valg af Kredsbestyrelse, Revisorer, og ved Foraarsgeneralforsamlingerne Valg af Kongresdelegerede etc., samt hvilke andre vigtige og aktuelle Spørgsmaal, som Kredsbestyrelsen eller Forbundsledelsen finder det ønskelig at optage til Behandling.

Til Kredsgeneralforsamlingen er Kredsbestyrelsen, Revisorerne og Formændene for samtlige Afdelinger Repræsentanter. Herudover kan Afdelinger paa over 30 Medlemmer vælge 1, og Afdelinger paa over 80 Medlemmer vælge 2 Repræsentanter mere. Simpel Stemmeflerhed er afgørende paa Generalforsamgen. Ved Valg af Formand kræves dog Halvdelen af de afgivne Stemmer. Skriftlig Afstemning kan foretages, naar 25 pCt. af Generalforsamlingen forlanger det.

Ved Valg af Kredsbestyrelse skal der tages Hensyn til de geografiske Forhold. Kredsbestyrelsen bestaar normalt af 5 Medlemmer: 1 Formand, 1 Kasserer, 1 Næstformand og 2 andre Medlemmer. Afvigelser herfra kan under Hensyn til Kredsens Forhold finde Sted med Hovedbestyrelsens Samtykke. For hvert Kredsbestyrelsesmedlem vælges 1 Suppleant. Endvidere vælges 2 Revisorer med Suppleanter. Valgene gælder normalt for 1 Aar ad Gangen, men kan ved udtrykkelig Beslutning i Kredsen ogsaa gælde for 2 Aar. Halvdelen af Bestyrelsen afgaar ad Gangen. Genvalg kan finde Sted.

Udgifterne ved Generalforsamlingen, derunder ogsaa Rejseudgifter og Diæter til Afdelingsrepræsentanterne, Kredsbestyrelsen og Revisorerne, betales af Kredsgeneralforsamlingsfonden, hvortil henlægges 30 pCt. af Kredsens Kontingent-Indtægter fra Forbundet. Andre Midler maa ikke anvendes til Kredsgeneralforsamlingen. Diæter og Godtgørelse til Kredsens Tillidsmænd og Deltagerne i Kredsgeneralforsamlingen fastsættes af Generalforsamlingen. Rammen for Kredsens Arbejde maa økonomisk tilrettelægges, saa dens Midler kan strække til Varetagelse af Kredsens faglige og agitatoriske Opgaver.

V.

Valg af Kongresdelegerede:

I Henhold til Forbundslovene foregaar Valg af Kongresdelegerede gennem Kredsen for de Afdelinger indenfor Kredsomraadet — Købstadsafdelinger indbefattet —, som ikke direkte kan vælge. Hvor de paagældende Købstadsafdelinger ikke har tilsluttet sig Kredsen, tillægges deres Medlemstal Kredsens Repræsentationstal.

Valget foregaar hvert Aar for et Aar ad Gangen samtidig med Kredsens ordinære Foraarsgeneralforsamling, derved at dennes Repræsentanter fra Afdelinger med under 150 Medlemmer under Kredsformandens Ledelse danner en Valgforsam-

ling, som ved skriftlig Afstemning foretager Valg blandt de foreslaaede.

Denne Valgforsamling tiltrædes af Repræsentanter — valgte efter Kredsgeneralforsamlingens Regler — for de Købstadsafdelinger med under 150 Medlemmer, som eventuelt ikke har tilsluttet sig Kredsen. Kredsens Udlæg til Rejse og Diæter til Repræsentanter fra saadanne Købstadsafdelinger, som ikke er tilsluttet Kredsen, refunderes af Forbundskassen, men de betales med samme Beløb som for Generalforsamlingens andre Deltagere.

Der vælges dobbelt saa mange Delegerede, som Kredsen normalt kan sende til Kongres. De valgte opføres i Nummerorden efter Stemmetal og glider ind som Delegerede i den Udstrækning, Kredsen kan sende disse til Kongres. Resten af de valgte er Suppleanter, ligeledes i Rækkefølge.

Har Kredsen valgt Delegerede fra Afdelinger, som senere viser sig selv at kunne vælge Delegerede, træder Suppleanten i den paagældendes Sted som Kongresdelegeret. Dette gælder dog ikke for Kredsformanden, medmindre han er valgt som Delegeret i sin egen Afdeling.

VI.

Særlige Bestemmelser.

Til Fremme af Organisationsforholdene paa Landet tilstræbes det, at Afdelingerne paa Landet i Reglen bestaar og dannes som Sogne- eller Kommuneafdelinger for et geografisk afgrænset Omraade, og at der, hvor ganske særlige Forhold ikke gør sig gældende, kun er en Afdeling paa hvert saadant geografisk Omraade. Hovedbestyrelsen træffer i givet Fald Afgørelsen.

Hvor mindst 20 Medlemmer i et Sogn eller en Kommune, hvor der ellers ikke findes nogen Afdeling, ønsker det, og hvor der er rimeligt Basis derfor, kan en Afdeling dannes.

Som Skæringsdag for Beregning af den ny Form for Tilskud til Kredsene fastsattes 1. Oktober 1935, og det paalagdes Kredsformændene i de bestaaende Kredse at indkalde til konstituerende Kredsgeneralforsamlinger i de nye Kredse senest i Februar Maaned 1936.

Disse Kredsgeneralforsamlinger har alle fundet Sted, og samtlige Kredse er saaledes konstitueret i Henhold til de nye Regler. Dermed skulde der være skabt fornødent Grundlag for en stor agitatorisk Indsats til Fordel for Tilgang af nye Medlemmer til vort Forbunds mange Afdelinger og for Oprettelse af nye Afdelinger, hvor saadanne endnu mangler.

Det er slaaet fast, at Kredsene væsentligt har Opgaver at løse i Landdistrikterne, og der kan heller ikke herske Tvivl om, at der her er et stort organisatorisk Arbejde at udføre, hvis vi skal kunne hævde vore Overenskomster og skaffe dem respekteret. Dette gælder ikke mindst i Forholdet overfor det landkommunale Arbejde. Og endvidere gælder det om at skabe Interesse for Organisationstanken mellem Landbrugets Arbejdere, hvoraf endnu mange er uorganiserede. I begge nævnte Tilfælde — baade overfor Landkommunerne og Landbrugets Arbejdsgivere — gælder det, at der kun opnaas, hvad Organisationen er i Stand til at gennemføre paa Grundlag af den Styrke og Indflydelse, som skabes ved Tilgang af de uinteresserede og uorganiserede, hvis Tilstedeværelse er den største Hindring for Opfyldelse af vore Krav. Derfor maa der fremdeles arbejdes og agiteres under Mottoet:

ALLE ARBEJDSMÆND I DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Skallerup	(Entrepr. Vestenbæk)
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgravintreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Grædstrup	(Grædstrup Kommune)
Ø. V. Hassing	(Øster-Vester Hassing Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr., Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Mellerup	(Vognm. Anders Olsen) Konfl. afsl. (Marslet-Birkende Kommune)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Poulsker	(Snedkermester A. Møller)
Ulsted	(Ulsted Kommune)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Brabrand, Aarhus A., Aarhus J. B., Aarhus H.	(Vognmændene Ejner Jørgensen, L. V. Thomsen og Simon Thomsen, Aarhus)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Fredensborg Nivaa	(Asminderød-Grønholt Sogneraad)
Rønde	(Kalø Gods)
Vrinners	—
Davinde	(Davinde Rolfsted Kommune)
	(Grusgravene Svanninge, Espe og Villinge, Faaborg)
Alling-Tulstrup	(Skanderborg Amt)
Laven	—
Ousted-Taaning	—
Skanderborg	—
Stilling	—
Skorup-Tvilum Voel	—
Østbirk	—
Tamdrup	(Tamdrup Kommune)

KRUDTTØNDEN I EUROPA

Gennem de sidste Ugers storpolitiske Begivenheder er Europa atter blevet bragt til Krigsfarens Afgrund. Hitler har brudt Versailles-Traktaten og Locarno-Pagten og tyske Tropper har besat den afmilitariserede Zone i Rhinlandet. Efter Locarno-Pagtens Ordlyd var det en Krigshandling, rettet imod baade Frankrig og Belgien. Hvis disse to Stater havde grebet til Vaaben, stod vi allerede nu midt i en ny Verdenskrig, thi efter selve Pagten var England og Italien forpligtede til at hjælpe de to angrebne Lande.

Takket være Folkeforbundets Eksistens er det endnu ikke kommet til Krig. Folkeforbundsraadet blev indkaldt med det samme og fastslog, at Nazityskland har krænket Traktaterne, men samtidig har Raadet foranlediget nye Forhandlinger. Frankrig kræver Satisfaktion, og England forsøger at mægle mellem Frankrig og Tyskland. En mægtig Folkestemning i England vil under alle Omstændigheder forhindre Udbrudet af en ny Krig. Ogsaa Hitler har fremsat en Række Forslag til Sikring af Freden og vil endog ogsaa afslutte 25 Aars Fredspagter med Frankrig og Belgien. Men Hitler vil kun gensidige Pagter med de enkelte Lande, og nægter at gaa med til en kollektiv Fredssikring. Men hvem skal stole paa nye Traktater og Pagter, naar man sønderriver de gamle som et Stykke Papir? Der mangler Tilliden. Det er derfor meget tvivlsomt, om de Forhandlinger, som fortsat er i Gang, overhovedet vil bringe et praktisk Resultat.

Imidlertid har Hitler med sit »Rhin-Kup« opnaaet det Resultat, at han nu har Muligheden for ved Rhin-Grænsen at oprette en Række saa stærke Befæstninger, at han med et forholdsvis ringe Antal af Tropper kan afskære Frankrig fra sine Forbundsfæller i Øst-Europa, saa de ikke kan komme dem til Hjælp, hvis de angribes. Han har saaledes skaffet sig frie Hænder i Østen. Det er et af de store Maal i nazistisk Udenrigspolitik, som Hitler ogsaa kræver i »Min Kamp«. Det er ikke forunderligt, at denne Kendsgerning har fremkaldt en ikke ringe Nervøsitet i Øst- og Sydøst-Europa. Bl. a. har den østrigske Regering styrket sit Forsvar og pludselig indført den almindelige Værnepligt. Det føler sig mest truet — og heller ikke uden god Grund. Thi i denne Retning vil Nazismens næste Fremstød sikkert have noget at vinde.

Krigens mørke Skyer hænger altsaa stadig paa Europas Himmel. Hitler taler ganske vist meget om Fred. Naar man i de sidste Uger hørte hans Taler i Radioen eller læste de tyske Blade, saa fik man næsten det Indtryk, at Hitler-Tyskland var Europas Fredsengel. Der er bare ingen, der stoler paa det, thi Ord og Handlinger staar i en alt for stor Modsætning i det tredje Rige. Et Lands Udenrigspolitik er som dets Indenrigspolitik. Og Indenrigspolitiken i det tredje Rige er ikke særlig egnet til at vække Tilliden i andre Lande. Man behøver kun at se paa de sidste Ugers Begivenheder.

Samtidig med at Tropperne rykkede ind i Rhinlandet har Hitler opløst Rigsdagen og udskrevet Nyvalg. Der førtes en gigantisk Valgkamp med Kæmpemøder, hvor der mødte Hundredtusinder af udkommanderede Deltagere og Spalier af Skolebørn, som stod foran S. A. og S. S.ernes Rækker. De tyske Blade havde faaet Ordre til at indstille sig helt paa Valgkampagnen. De var hver eneste Dag fyldt med Artikler og Billeder om Nazismens »store Resultater«, leveret fra Propaganda-Ministeriet. Der spørges med Forundring: Imod hvem rettedes den store Kampagne? Der eksisterer dog kun et Parti, kun det nazistiske, som opstiller Kandidaterne, der er udnævnt af Hitler. Paa Stemmesedlen staar der kun Hitlers og de andre førende Nazisters Navne. Under Afstemningen er der kun en Mulighed, nemlig at sætte Kryds paa den. Andre Partier, andre Kandidater, andre Stemmesedler end de nazistiske gives ikke. Der var heller ikke tilladt nogen Modagitation. Intet Menneske tør vove blot at sige et eneste Ord imod Nazismen, imod dens Førere eller dens Gerninger, hvis han ikke med det samme vil gøre Bekendtskab med Koncentrationslejr eller Tugthus.

Der var iøvrigt intet Menneske i Tyskland, der tvivlede om, at Valgresultatet allerede i Forvejen stod fast. Faa Dage efter at Nyvalget var blevet udskreven, lanceredes der overalt i Tyskland Masser af nye Vittigheder. I en af dem spørges:

»Har De allerede hørt, at der har været Husgennemsøgelse hos Goebbels?«
»Nej, det har jeg ikke. Har man fundet noget?«
»Ja, i hans Skrivebordsskuffe fandt de Valgresultatet!«

En anden Vittighed lyder:

»Det er jo en Katastrofe for Regeringen!«
»Hvad for nogen Katastrofe?«
»Har De ikke hørt, at der er blevet forøvet et Indbrud hos Goebbels?«
»Nej, det har jeg ikke. Men hvad har Tyvene saa stjaalet?«
»Valgresultaterne for den 29. Marts!«

Det er kun to af de mange Vittigheder, som man overalt kunde høre i Tyskland. Det beviser bedre end alt andet, hvad det tyske Folk mener om dette Valg. De var allesammen klar over, at Resultatet blev det, Regeringen ønskede af Hensyn til Udlandet.

Men dog blev mange Vælgere efter Valget lidt forbløffet, da de erfarede Valgresultatet: 99 Procent for Hitler. Men saa udløste Forbløffelsen en kraftig Latter. 99 Procent, det var dog alt for meget. Selv de mest trofaste Nazister synes, at det er lidt overdreven. Man kunde dog ogsaa have nøjes med 90 Procent, saa var det lidt mere sandsynligt. Det var jo ellers meget godt tilrettelagt. I de fleste Landsbyer samlede alle Vælgere sig »frivillig« til en Procession med Musiken og den nazistiske Borgmester i Spidsen. Saa marche-

rede de til Valglokalet, hvor enten Stemmesedlerne allerede var blevet færdiggjort i Forvejen, saa at det gik hurtigt, eller de krydsede alle deres Stemmeseddel ved Valgbestyrelsens Bord. Ingen turde vove at gaa i det hemmelige Valgrum — hvis der overhovedet fandtes et. Paa denne Maade fik de i alle Landsbyer de 100 Procent Ja-Stemmer. I Byerne turde man dog ikke gennemføre disse Metoder, fordi man ikke vidste, om der ikke var udenlandske Iagttagere eller Bladkorrespondenter. Der var selve Valget tilsyneladende korrekt, men Nazisterne var dog ikke forlegen. Mange Millioner af Vælgere har afgivet en blank Stemmeseddel, fordi de ikke vidste en anden Mulighed til at stemme imod Nazisterne. Men under Optællingen blev de alle erklæret for Ja-Stemmer. Hvor mange af saadanne blanke Stemmer er medregnet som »Ja« vides ikke. Men man ved f. Eks. fra to Valglokaler i Hamborg, at der begge Steder var mere end 40 Procent blanke Stemmer.

Hele Valget var altsaa kun en Farce. Den tyske Befolkning kender dets virkelige Betydning. Men Nazisterne troede dog, at de i det mindste kunde bluffe Udlandet. Men ogsaa der har man opdaget Overdrivelsen. I hele Verdenspressen betragtede man Valgresultatet med den nødvendige Skepsis.

Men hvor skeptiske Nazisterne selv var, har de tilkendegivet, da Hitler to Dage efter denne »straalende Valgsejr« underskrev en Lov, som forlænger de nazistiske Tillidsmandsraads Embeder i Bedrifterne med et Aar til den 30. April 1937. Tillidsmandsraadsvalgene skulde ellers have fundet Sted den 3. og 4. April. De er altsaa nu blevet udsat et helt Aar. Hvorfor? Hitler stoler ikke paa Arbejderne. Tillidsmandsraadsvalgene har allerede i de sidste Aar givet store Skuffelser, fordi de gav ligesaa mange Nej-Stemmer, som de ved deres politiske Valg mønstrede i Ja-Stemmer. At Hitler trods »Valgsejren« ikke vover at gennemføre disse Valg, beviser blot, at Hitler selv kender Folkets sande Mening og Værdien af de stedfundne Valg. Han ved, at hvis der havde været et virkeligt, frit og demokratisk Valg, saa var det forbi med hans Herlighed.

De Herrer Nazistførere kender godt Folkets virkelige Stemning. Netop derfor har de gennemført det store Valgteater. De vilde aflede Opmærksomheden fra de stadig voksende indre Vanskeligheder, som dette Blads Læsere jo kender gennem en Række Artikler i disse Spalter. Men nu efter Valgkomedien melder Vanskelighederne sig paa ny og endnu mere paatrængende, og saa maa d'Herrer Nazistførere finde paa nye Afledningsmanøvrer. Og til sidst bliver det atter og atter de udenrigspolitiske Æventyr, de finder paa. De giver jo ogsaa bedst Anledning til nationalistiske og patriotiske Ophidselskampagner. Jo større Diktaturlandenes indre Vanskeligheder bliver, jo mere trænger de til udenrigspolitisk Eksplosion.

Saaledes tegner sig Situationen efter »Valgene« i det tredje Rige. Det er en farlig Krudttønde midt i Europas Hjerte.

K. E.

ARBEJDERNES OPLYSNINGSFORBUND

SOMMERPLANER FOR 1936

Oplysningsforbundets Sommerkursus er efterhaanden bleven et fast Led i Arbejderoplysningens Virksomhed og har Bud til stadig større Kredse indenfor Landets Arbejderbefolkning.

Vi opfordrer derfor vore Afdelinger til at tage Spørgsmaalet om Deltagelse i Sommerens Kursus op til Drøftelse, dels i Bestyrelsen og dels paa Generalforsamlingerne. Der er sikkert mange af vore Tillidsmænd i Afdelingerne, der under Udførelsen af det daglige Organisationsarbejde — som efterhaanden spænder over betydelige Omraader — har gjort den Erfaring, at større Viden og Indsigt vilde lette Arbejdet i betydelig Grad, og det er derfor naturligt at tænke paa dem, der skal følge efter i Arbejdet, og som vil faa det endnu vanskeligere, fordi de ikke som den nuværende Generation er vokset op med selve Arbejderbevægelsen, men skal træde til midt i en Tid, hvor det gælder om at være rustet med Evner til at føre Bevægelsen videre uden Stagnation eller Marsch paa Stedet.

Det kan betragtes som givet, at der blandt de yngre Kammerater findes mange, som tørster efter Kundskaber, og som gerne gør et Arbejde for at tilegne sig saadanne, men som paa Grund af økonomiske Vanskeligheder afholdes fra at søge Oplysningerne dér, hvor de med Fordel kan opnaas. Af Betydning vilde det derfor være om Organisationerne ved Stipendier eller Tilskud kunde give saadanne unge Kammerater Lejlighed til Deltagelse i Arbejdernes Oplysningsforbunds Sommerkursus, og der findes sikkert adskillige af vort Forbunds Afdelinger, for hvilke det vil være økonomisk overkommeligt, delvis eller helt, at afholde de med Deltagelse i et saadant Kursus forbundne Udgifter for en eller flere Kammerater, som herigennem kunde faa et velfortjent Vederlag eller en Paaskønnelse for Arbejde, der er udført i Organisationens Tjeneste og tillige en Opmuntring til en Fortsættelse heraf.

Af de opstillede Planer, som vi nedenfor anfører, vil det klart fremgaa, at der her er Tale om et værdifuldt Oplysningsarbejde, hvis Betydning for Organisationernes fremtidige Virksomhed er uomtvistelig.

Anmeldelse om Deltagelse skal ske til Arbejdernes Oplysningsforbund, Rosenørnsallé 12, København V., *inden 25. Maj 1936.*

Betalingen for Kost, Logi og Kursusundervisning er 35 Kr. pr. Deltager og skal indbetales *inden 1. Juni 1936.*

OTTE DAGES FAGFORENINGS-KURSUS

Roskilde Højskole. **21.—27. Juni.**

Gruppearbejde:

Moderne økonomiske Problemer. Leder: cand. polit. Niels Lindberg.

Arbejderne og Krisen. Leder: Højskolelærer Kaj Bundvad.
Arbejdsretten i Danmark. Leder: Sekretær Chr. Brun.
Fagbevægelsens Organisationsproblemer. Leder: Sekretær Stecher-Christensen.

Foredrag:

Hovedkasserer Hans Jacobsen: Nordisk Samarbejde.
Redaktionssekretær, Folketingsmand Rasmus Hansen: Stormagtspolitiken og Arbejderklassen.
Handelsminister Johs. Kjærbøl: Hvilke Opgaver har Staten overfor det kriseramte Erhvervsliv?
Sekretær Flemming Madsen: Ungdommen i den moderne Fagbevægelse.
Næstformand, Folketingsmand Chr. Jensen: Hvordan kan Arbejdstiden nedsættes?
Redaktør Karl Ehrlich: Tyskland før og nu.

OTTE DAGES FAGFORENINGS-KURSUS

Roskilde Højskole. **26. Juli—1. August.**

Gruppearbejde:

Lønproblemer og Arbejdstidsforhold. Leder: Formand Ejler Jensen.
Arbejdsretten i Danmark. Leder: Sekretær Stecher-Christensen.
Planøkonomi og Organisation. Leder: Forstander, cand. polit. Hj. Gammelgaard.
Fagforeningerne og det politiske Arbejde. Leder: Forretningsfører, Folketingsmand Chr. Christiansen.
Fagforeningskundskab (Gennemgang af Grundbogen). Leder: Højskolelærer Kaj Bundvad.

Foredrag:

Sekretær Ib Kolbjørn: Svensk og norsk Arbejderbevægelse.
Journalist Johs. Sperling: Fagbevægelsen og den socialdemokratiske Presse.
Sekretær Otto Jensen: Propaganda og Agitation indenfor Fagforeningerne.
Højskolelærer Hagmund Hansen: »Vi taler om Hygiejne.«
Socialminister Ludvig Christensen: Samfundet og Arbejdsløsheden.
Partisekretær, Folketingsmand Hedtoft-Hansen: Socialdemokratiet og den moderne Tids Problemer.

KURSUS I SOCIALISMENS PROBLEMER

Roskilde Højskole. **12—18. Juli.**

Gruppearbejde:

Socialismen og den moderne Økonomi. Leder: Forstander cand. polit. Hj. Gammelgaard.
Erhvervsliv og Økonomi. (Landbrug og Industri.) Leder: Sekretær, cand. polit. Hans P. Andersen.
Socialismen og Europas Politik. Leder: Redaktionssekretær, Folketingsmand Rasmus Hansen.
Racepolitik og Racehad. Leder: Højskolelærer Hagmund Hansen.

Foredrag:

Finansminister H. P. Hansen: Socialdemokratiet og Statens økonomiske Politik.
Sekretær Lars M. Olsen: Ungdommen og Socialismen.
Folketingsmand Jul. Bomholt: Demokrati eller Diktatur.
Redaktør Frede Nielsen: Arbejderne og Nationalitetskampen.
Bibliotekar H. Nordström, Borlänge, Sverige: Arbejdere og Arbejderdigtere.
Kontorchef, cand. polit Knud Korst: Kriseaarenes Pengepolitik.

Roskilde Højskole er opført 1907 af Forstander Thomas Bredsdorff efter Tegning af Arkitekt Ulrich Plesner. Dens røde Mure hæver sig paa Toppen af en Bakke ud mod Roskilde Fjord. Bygningerne er omgivet af 7 Tdr. Land Park og Have, der strækker sig ned til Fjordbredden. Ingen anden dansk Højskole har en saa smuk Beliggenhed. Vidt ser man ud over Skove, Bakkedrag og blaa Vover. En Naturens Elsker har valgt Stedet.

OTTE DAGES FAGFORENINGS-KURSUS

Esbjerg Arbejderhøjskole. **2.—8. August.**

Gruppearbejde:

Arbejdsretten i Danmark. Leder: Sekretær Stecher-Christensen.
Det moderne Arbejdslivs Problemer. Leder: Sekretær Oluf Bertolt.
Selvforsyning og Verdensøkonomi. Leder: Højskolelærer Frode Kristensen.
Fagforeningskundskab. (Gennemgang af Grundbogen.) Leder: Forstander Poul Hansen.

Foredrag:

Redaktør Ernst Christiansen: Den russiske Fagbevægelse. Formaal og Arbejdsmetode.
Forbundsformand H. C. Hansen: Arbejderungdommens socialpolitiske Program.
Trafikminister N. Fisker: Moderne Trafikproblemer.
Folketingsmand P. Mortensen: Arbejdernes sociale og økonomiske Stilling i Sønderjylland.
Folketingsmand, Forretningsfører Oskar Levinsen: Bonden som Arbejdsgiver.

Esbjerg Arbejderhøjskole er en gammel Skole i en ung By. Gammel fordi den med sine 25 Aar repræsenterer en af Arbejderoplysningens første livskraftige Spirer og nu tæller sine tidligere Elever i Tusinder. Men den fik sin Plads i den arbejdsglade By ved Vesterhavet og voksede sammen med den til stadig større Udfoldelse og Betydning.

SOCIALT KVINDEKURSUS

Esbjerg Arbejderhøjskole. **26. Juli—1. August.**

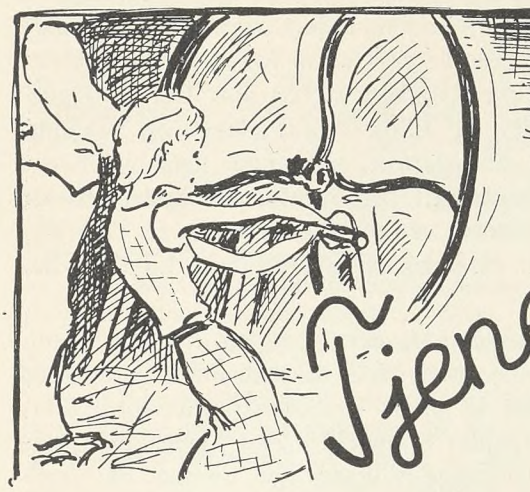
Gruppearbejde:

Den politiske Virksomhed i Stat og Kommune. (Kvindeudvalgenes Arbejde.) Leder: Folketingsmedlem Nina Andersen.
Fagbevægelsens Opgaver og Arbejdsprincipper. Ledere: Forretningsfører Alvilda Andersen og Sekretær Fanny Jensen.
Huslig Økonomi og Kooperation. Leder: Forstander Poul Hansen.

Foredrag:

Kommunalrevisor, Fru Karen Braae: Husholdningsraadet og dets Virksomhed.
Folketingsmand, Forretningsfører Fr. Dalgaard: Hvad kan Kvinderne gøre for at fremme Kooperationen?
Sekretær Oluf Bertolt: Socialisme og Skole.
Fru Forretningsfører Alvilda Andersen: De samvirkende Fagforbunds Opgaver.
Fru Viola Nørlev: Arbejderkvinderne og Tidens store Problemer.

Esbjerg Arbejderhøjskole blev stiftet af Arbejderorganisationerne i Esbjerg i 1910 og opførte i 1916 — med Støtte fra Organisationerne og Enkeltmænd fra hele Landet — sin egen smukt beliggende Bygning i Udkanten af Esbjerg Strandskov og med en storslaaet Udsigt over Hjerting Bugt, Graadyb, Skallingen og Fanø. Da de gamle Rammer i 1929 blev for smaa, foretoges — i Samarbejde med Arbejdernes Oplysningsforbund — den store Udvidelse, saaledes, at Skolen nu med sin nye Foredragssal og moderne Gymnastiksal, Bibliotek og Badeværelser hører til de bedst indrettede i Landet.

Tjenestepigernes Kaar er ikke altid menneskelige

Landbruget har en Gruppe Medhjælpere, som næsten altid overses. Det er Tjenestepigerne paa Gaardene. Grunden hertil kan dog langt fra søges i tilfredsstillende Forhold for Pigerne, idet dette absolut ikke er Tilfældet.

De unge Piger, der tjener paa Gaardene, har tværtimod al mulig Grund til at stille Krav om Forbedring af deres Kaar. De gode Godtfolk, der i vor Tid klager saa stærkt over Mangel paa Tjenestepiger, skulde undersøge, om der ikke i den Behandling, som bliver Pigerne til Del, skulde kunne findes i hvert Fald en af Aarsagerne til den Pigeflugt, der finder Sted til Byerne. Og vilde en saadan Undersøgelse resultere i, at der blev rettet lidt hist og her til det bedre, var det dog en fordelagtigere Beskæftigelse end at gaa rundt og spille forarget over, at Pigerne søger ind til Byerne for at opnaa lettere Arbejde og mere Frihed. Det sidste er nemlig ganske uden Betydning og skaffer ikke Landbruget en eneste Tjenestepige mere.

Det er ikke alene Tjenestepigernes Arbejdsforhold i Landbrugets Tjeneste, der ikke er de bedste. Lønnen er heller ikke særlig stor, snarere det modsatte, og Pigeværelserne kan i Reglen godt taale en Forbedring uden derfor at blive særlig gode.

Men først og fremmest er det dog det Arbejde, der kræves af de unge Piger, som faar dem til, maaske for stedse, at vende Landbruget Ryggen. Som Kvindearbejde kan det i mange Tilfælde slet ikke betegnes. Vi nævner et Eksempel fra Vejleegnen.

Her satte man uden Skrupler en 15-aarig Pige til at bære Roer ind til Fodring, muge under Køerne og trille Møget ud paa Møddingen, og endvidere maatte samme Pige trække Hakkelsesmaskinen. Enhver vil sikkert indrømme, at den unge Pige ved Udførelse af det paagældende Arbejde i høj Grad var Genstand for Misbrug. Det samme gælder i følgende Tilfælde.

En ung Karl, der havde faaet overdraget Arbejdet at kontrollere Vægten paa Slagtesvin, fik en ung Pige til Medhjælp under Arbejdet med at løfte Svinet over Svinestiens Skilderum ud paa Vægten. En Situation, der fik sit særlige Præg derved, at Bonden, som baade var stor og stærk og iøvrigt ved godt Helbred, stod og saa til uden at røre en Finger. Det er ikke vanskeligt at forestille sig, hvorledes den unge Pige saa ud, da dette Arbejde var afsluttet, naar man har Kendskab til en Svinesti. Arbejdet var ikke alene svinagtigt, men ogsaa lidet kvindeligt, og der kunne under Udførelsen ikke blive Lejlighed til Hensyntagen fra den mandlige Parts Side.

De omtalte Tilfælde kommer naturligvis ind under Kategorien Misbrug, og kan maaske ikke siges at være Reglen, men i Bedømmelsen af Tjenestepigernes Arbejde og Kaar, maa de dog medregnes, som et Bevis for, at det ikke sjældent er regulært Karlearbejde, der bydes dem. Det er den sædvanlige Bondeberegnethed, der her gør sig gældende. Man søger altid at nøjes med en Arbejdskraft, der ligger under Arbejdets Art.

Alt dette Arbejde i Gaard, Mark og Stald er ikke videre renligt og bidrager langt fra til at forskønne en ung Piges Tilværelse, lige saa lidt, som det tjener Landbruget til Ære, og det er kun rimeligt at Tjenestepigerne reagerer der imod.

Der er ogsaa mange andre Ting en Pige har Ret til at anke over. Hun er den første, der er oppe om Morgenen, og efter Middagen maa der vaskes op, medens alle andre hviler, det samme gentager sig om Aftenen, naar alt andet Arbejde er hørt op. Tjenestepigen kender ikke til Fyraften, end ikke, naar hun er færdig med det almindelige Arbejde, er hun fri og kan gøre, som hun vil.

Hendes Værelse er som Regel koldt og indbyder saaledes ikke til Udøvelse af de personlige Sysler, som tiltaler en ung Pige, hun er derfor henvist til at opholde sig i den fælles Stue, hvor ogsaa Bonden og hans Familie holder til. Og saa melder Ekstraarbejdet sig. Husbonden faar Fremmede, der skal vartes op, eller maaske skal han selv bort paa Besøg, og det betragtes da som en Selvfølge, at Tjenestepigen passer baade Hus og Børn.

Alt dette gør Tjenestepigens Dag lang. Nu vil vel mange sige, at Arbejdet er sund. Det er jo snart sagt saa længe, at selv de Mennesker, som er ved at segne paa Grund af Overanstrengelse og Træthed selv tror derpaa. Men det er en af Livets overdrevne Løgne — Arbejdet er ganske vist sundt, naar det udføres indenfor den naturlige Grænse. Men naar et Menneske skal

sætte hele sin Kraft — aandelig og legemlig — ind for at overkomme Dagens Arbejde er dette ikke sundt længere.

Og dog er det saaledes mange Steder paa Landet, baade for Pigerne og de unge Karles Vedkommende. Landbrugets Arbejdskrav er sat efter de stærkeste, hvilket vil sige, at det kommer til at gaa ud over alle de mindre stærke.

En saadan Overbebyrdning gaar i dobbelt Forstand ud over de unge, der mister, eller aldrig kommer i Besiddelse af den naturlige Frejdighed, der burde kendetegne ethvert ungt Menneske, og alt for tidligt faar de en Følelse af, at Livets Glæder glider forbi paa Afstand, medens de selv kun opnaar Slidet under Forsøget paa Opfyldelsen af Pligten i den daglige Trædemølle.

Men det er ikke alene Sindets Tilstand og den personlige Lykkefølelse, der paavirkes. Det gaar i lige saa høj Grad udover Legemet. »Et velskabt Menneske efterlyses« stod der for en Tid siden i et Blad, skrevet med Henblik paa Landboungdommen, der som Følge af det haarde Arbejde tit i en al for ung Alder mister Holdning og Spændstighed, og en stor Del af Tjenestepigerne slider sig tillige baade skæve og uskønne.

Landbruget maa derfor, saalænge det byder sin kvindelige Arbejdskraft det ovenfor skildrede Arbejde og de ringe Vilkaar være forberedt paa, at Tjenestepigerne fortsat foretrækker Byerne paa Landets Bekostning.

Og de Tjenestepiger, der trods alt bliver i Landbrugets Tjeneste, enten fordi de ikke har Frimodighed til at bryde med de gamle Traditioner, eller fordi Kærligheden til Arbejdet er stærkere end Lysten til Frihed og mere menneskelige Vilkaar, bør forstaa, at Organisationerne ogsaa kalder paa dem, til Samarbejde med Landets øvrige Arbejdere, til fælles Højnelse af Løn og Levestandard.

Fra hele landet

Holstebro A. — Fladmose Teglværk. Afdelingen meddeler, at Teglværket for Tiden er ved at opbygge en ny Ovn, og ved dette Arbejde har nogle af vore Medlemmer været beskæftiget som Hjælpere for Haandværkerne. De er aflønnet med Teglværkets Timeløn, 88 Øre, men har krævet sig betalt efter Overenskomsten for Murarbejdsmænd. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er man enedes om, at Teglværket udbetaler til Deling mellem de paagældende Arbejdere et Beløb af Kr. 75 til fuld Afgørelse af Sagen.

Villingebæk — Dronningemølle Teglværk. Afdelingen klager over, at nogle Arbejdere, der har hjulpet Murerne ved Opbygning af Ovnen, er blevet afskediget, fordi de har krævet Betaling efter Mureroverenskomsten. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og da det herunder oplystes, at de paagældende havde faaet den Betaling, de havde krævet, og at de kun var blevet sendt hjem, fordi Murermesteren helst vilde have sine egne Folk, frafaldt vi Klagen. Samtidig behandledes et Spørgsmaal om Betaling for Bortrydning af Sand fra Ovnen, og her enedes man om til fuld Afgørelse, at der udbetales de paagældende Arbejdere et Beløb af 40 Kr.

Helsingør S. — Helsingør Maskin- og Skibsbyggeri. Afdelingen meddeler, at der i de paa Værftet gældende »særlige Værkstedsregler« bl. a. er fastsat, at en Arbejder, der tilsiges til Overarbejde efter Middag, er berettiget til 1 ekstra Times Løn, og denne ekstra Time skal betales med Grundlønnen + 50 pCt. Værftet har imidlertid nedsat de 50 pCt. til 25 pCt. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er opnaaet Enighed om en Ekstrabetaling af 110 Øre, saafremt Overarbejdet strækker sig udover 1 Time; strækker det sig kun udover ½ Time, men ikke udover 1 Time, betales der 55 Øre.

Skibsværftsarbejderne — Burmeister & Wain, Refshaleøen. Afdelingen meddeler, at 2 af vore Medlemmer, der er beskæftiget som Hjælpere for Montørerne i Akkumulatorrummet, har rejst Krav om Tillæg til Timelønnen under Henvisning til, at Arbejdet er meget usundt og ubehageligt. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er Firmaet gaaet med til at yde et Tillæg til de paagældende af 8 Øre pr. Time.

Aabenraa — Sønderjyllands Højspændingsværk. Afdelingen meddeler, at vore Medlemmer har rejst Krav om højere Løn, uden at Kravet er imødekommet. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er Firmaet indgaaet paa, at der til Timelønnen, der er 105 Øre, efter 3 Maaneders Forløb ydes et Tillæg af 5 Øre.

Viby, Jylland — Fællesforeningens Fabriker. Afdelingen meddeler, at Firmaet har indrettet en Slambeholder, der renses hver 14 Dag, og Arbejderne, der skal rense Beholderen, har overfor Firmaet rejst Krav om et Tillæg i Lighed med, hvad der betales for Rensning af Fedtbeholdere. Endvidere har vore Medlemmer, der renser Oliefiltrene, krævet et Tillæg for dette Arbejde. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er Fabriken gaaet med til at yde et Tillæg af 50 pCt. til Timelønnen for Rensning af Slambeholderen, og et Tillæg af 40 pCt. til Timelønnen for Rensning af Filterpressen.

Fabrikarbejderne — Akkumulatorfabriken »Nestor«. Afdelingen har fornyet Overenskomsten med følgende Ændringer: Timelønnen er forhøjet fra 100 til 110 Øre. Endvidere er der indført 6 Dages Sommerferie med en Feriebetaling, der fastsættes til 2 pCt. af vedkommende Arbejders normale Aarsfortjeneste. Overenskomsten gælder til ⅙-37.

Fabrikarbejderne — Firmaet Aage Schøllers Penselringefabrik. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Firmaet, hvorefter Timelønnen, der laa paa 60 til 100 Øre, er forhøjet til 100 Øre som Begyndelsestimeløn og efter 3 Maaneders Forløb 105 Øre. Parterne er endvidere enige om at anvende Akkord ved Arbejde, som egner sig dertil. Overarbejde fastsættes efter de almindelige Regler, Sommerferie som indenfor Jern- og Metalindustrien, endvidere indføres Tillidsmandsregler og Mæglings- og Voldgiftsregler. Overenskomsten gælder til en 1. Marts. Der beskæftiges 6 Mand.

Troldhede — Troldhede Pladeindustri. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Firmaet med en Arbejdstid af 8 Timer, en Timeløn af 105 Øre, alm. Overtidsbetaling og Natholdsbetaling, Sommerferie med fuld Løn, samt en Bestemmelse i Overenskomsten om, at alle Arbejdere skal være organiserede. Overenskomsten gælder til en 1. Januar.

Fabrikarbejderne — Øresunds kemiske Fabriker. Overenskomsten forlænget til ⅓-38 med forskellige Akkordforhøjelser og med Sommerferiebetalingen hævet fra Kr. 55,20 til 67,20 for 40 Mand og fra Kr. 74,40 til 78,24 for 15 Mand.

Oliemøllerne — A/S Blaakilde Mølle. Overenskomsten er forlænget til ⅓-37 med en Række Forhøjelser af Akkordpriserne og Tillægsbetalinger for forskelligt Arbejde. Endvidere er der optaget en Bestemmelse i Overenskomsten, hvorefter der ydes et Akkordafsavnstillæg for Arbejde ved Lager og Ekspedition samt Rengøring af 12 Øre pr. Time, og det vil praktisk talt sige, at den gældende Timeløn af 1 Kr. er forhøjet med disse 12 Øre. Angaar 22 Mand.

Fredericia F. — A/S L. E. Bruuns Eksport. Afdelingen har faaet Sanktion til at opsige Overenskomsten væsentligst for at faa en Ordning for forskudt Arbejdstid og Regler for Sommerferie. Ved de lokale Forhandlinger, der har været ført om Sagen, er man enedes om en Ordning af disse Spørgsmaal, og Overenskomsten er herefter forlænget til ¼-37.

Hjørring — Fabrikant Th. Stenberg. Med Bistand fra Forbundet er der oprettet Overenskomst, hvorefter Fabrikanten tiltræder Overenskomsten med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning angaaende Timeløn, Overarbejde, Arbejdstid, Sommerferie, Tillidsmandsregler og Regler for faglig Strid m. m. Endvidere er Parterne enige om, at der snarest optages lokal Forhandling angaaende Akkordsatser og Produktionstillæg, og disse Forhandlinger skal være afsluttet i Løbet af 14 Dage. Mindstetimelønnen 95 Øre skal være garanteret ved alle Akkorder. Angaar 11 Mand.

Hammersholt — Hammersholt Teglværk. Afdelingen indberetter, at 12 af vore Medlemmer er beskæftiget ved Sporlægning, og at Sporet lægges over ens Strækning af 500 m, og at der anvendes svære Skinner, som almindeligvis ikke anvendes paa Teglværkerne. Arbejderne har derfor rejst Krav om, at Arbejdet betales efter Entreprenøroverenskomsten, men Teglværket har ikke villet gaa med hertil. Sagen har derefter været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er man enedes om til fuld Afgørelse af Sagen at udbetale Arbejderne en samlet Sum af 400 Kr.

Aalborg C. — Cementfabriken »Norden«. Afdelingen meddeler, at der er opstaaet Uoverensstemmelse angaaende Forstaaelsen af § 2, Afsnit 2, 1ste Stykke, i den gældende Overenskomst, hvilket Stykke er saalydende:

»Sættes Mandskab i Arbejde, maa det ikke sendes hjem, før Fortjenesten er lig Timelønnen fra det Tidspunkt, det er antaget, til den normale Arbejdstid ophører«.

Da det er sket, at Arbejdere er tilsagt til Natholdsarbejde, der er tilendebragt paa mindre Tid end de 8 Timer, og de ikke har faaet Betaling i Henhold til det citerede Stykke i Overenskomsten, har de rejst Krav herom, men Fabriken har ikke villet imødekomme Kravet. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, hvorunder man enedes om følgende Redaktion af ovennævnte citerede Stykke i Overenskomsten:

»Sættes Mandskab i Arbejde, men hjemsendes, før Fortjenesten er lig den normale Timeløn fra Antagelsestidspunktet, til den normale Arbejdstids Ophør, suppleres Fortjenesten op hertil. Foruden denne Fortjeneste udbetales indtjente Overarbejdstillæg eller Natholdstillæg«.

Bestemmelsen gælder dog ikke Søn- og Helligdagsarbejde eller Afslutning af Skibsarbejde. Endvidere berører den ikke det Tilfælde, der fremkommer, naar en Arbejder anvendes til een eller flere Timers tilfældigt Arbejde paa Søn- og Helligdage. I sidstnævnte Tilfælde faar Arbejderne normal Betaling for det Antal Timer, han har arbejdet, plus de fastsatte Procenttillæg.

Aalborg F. — Svovlsyrefabriken. Afdelingen meddeler, at Fabriken har foretaget Ændringer i Arbejdsmetoden ved Sækkefyldning med Ekspeditionsmaskine med Symaskine samt ved Udlæsning af 50 kg Sække. Da man ikke lokalt har kunnet komme til Enighed, har Sagen været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er man enedes om nye og for Arbejderne tilfredsstillende Betalingssatser for det paagældende Arbejde.

Støberiarbejderne — Burmeister & Wain, Christianshavn. Afdelingen meddeler, at vore Medlemmer, der hos Firmaet er beskæftiget ved Udrensning af Sod fra Kanalerne under Fyret i Kedelrummet, har rejst Krav om Tillæg til Timelønnen for dette Arbejde, og da Kravet ikke er imødekommet, har Sagen været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er Firmaet indgaaet paa at betale et Tillæg af 15 Øre pr. Time for Arbejdet.

Fabrikarbejderne — A/S »Skandinavisk Latex«, Gummigulvfabrik. Afdelingen har oprettet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Grundtimelønnen 115 Øre. 5 Mand erholder i Akkordafsavnstillæg 10 Øre pr. Time, 2 Mand 20 Øre og 1 Mand 30 Øre. 1 Mand har fast 75 Kr. pr. Uge. For Arbejde med Os og Kønrøg ydes et Tillæg af 25 Øre pr. Time. Akkord indføres ved Arbejde, der egner sig dertil. 6 Dages Sommerferie med Løn i Forhold til det præsterede Antal Arbejdstimer. Dagpenge under Tilskadekomst de første 13 Uger, efter Ulykkesforsikringsloven. Der indføres Tillidsmandsregler og Mæglings- og Voldgiftsregler. Der er beskæftiget 18 Mand.

Fabrikarbejderne — Nordisk Gummi- og Guttaperka Co. Afdelingen har oprettet Overenskomst. Arbejdstiden er 48 Timer pr. Uge. Timelønnen forhøjes fra 105 til 115 Øre. Endvidere er der indført Skifteholdsbetaling, Sommerferie, Tillidsmandssystem og Mæglings- og Voldgiftsregler samt gensidig 1 Uges Opsigelse til en Lønningsdag. Overenskomsten gælder til en 1. Februar. Der er beskæftiget 7 Mand.

Faaborg — Købmændenes Arbejdsgiverforening i Faaborg. Den fra forrige Aar verserende Sag, hvor Havnesammenslutningen forbød Arbejdsgiverne i Faaborg at lade det, man lokalt og i Arbejdsgiverforeningen var enedes om, træde i Kraft, er nu endelig afgjort. Sagen blev af os indbragt for Den faste Voldgiftsret, hvor den, paa Grund af Havnesammenslutningens mærkelige Standpunkt, og Arbejdsgiverforeningens næsten endnu mærkeligere Form for Procedure, fik et ganske ekstraordinært Forløb, idet saavel Direktør Agerholm som Forretningsfører Viggo Eigtved, Sekretær Knud V. Jensen og Havnesammenslutningens Direktør Schrøder blev ført som Vidner. Efter at Retten havde givet tilkende, at Forligsmandsforslaget af 1935 maatte forstaaes saaledes, at Overenskomsten var forlænget med alle de Punkter, hvorom der mellem Parterne ved de forskellige Forhandlinger var opnaaet Enighed, bestemte Retten, at Afdelingen skulde have efterbetalt Kr. 1.000,00, hvilket Beløb skal betales af Havnesammenslutningen.

Chaufførerne, Kuskene og Lager- & Pakhusarbejderne — Danmarks Ægeksport, Dansk Andels Ægeksport og Robinson, Andersen & Co. Ny Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugelønnen er:

For Chauffører Kr. 61,50.
For Kuskene Kr. 61,50.
For Lager- & Pakhusarbejderne Kr. 61,00.

Timelønnede Arbejdere aflønnes med 150 Øre pr. Time med Mindstebetaling 8 Timer. I Fejltællingspenge erholdes 50 Øre pr. Uge. Kuske og Chauffører erholder udleveret Beklædning eller i Mangel heraf 36 Kr. pr. Kvartal. For Formiddagslandture, der tilendebringes efter Kl. 1½ Middag, betales Kr. 2,25. Der gives Tillæg til Lagerarbejdere, naar disse ikke kan indtage Maaltiderne paa Arbejdspladsen, Kr. 1,50 pr. hel og Kr. 0,75 pr. halv Dag. For Arbejde med Huder og Skind betales et Tillæg af 10 Øre pr. Time. Overarbejde betales med 25—33⅓—100 pCt. 6 Dages Sommerferie. Under Ulykkestilfælde fuld Løn i den første Uge og derefter 3 Kr. pr. Dag i de følgende 12 Uger. Tillidsmandsregler. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til Ophør en 1. Januar.

Odense C. — Odense Omnibilselskab. Under Forbehold af Hovedorganisationernes Godkendelse er der afsluttet Overenskomst gældende til 1. April 1938. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn for Chauffører Kr. 62,50 (tidligere Kr. 60,41), og for Billettører Kr. 52,00. Ekstramandskab betales med for Chauffører 140 Øre og for Billettører 120 Øre pr. Time. Overarbejde og

Kørsel paa Fridøgn betales med 150 Øre pr. Time i Bytrafiken. Udflugtskørsel 140 Øre pr. Time. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. Der gives en ugentlig Fridag, hvoraf hver 8. skal være en Søndag. 6 Dages Sommerferie. Som Beklædningsgodtgørelse ydes 36 Kr. pr. Kvartal. 3 Md. til en ¼.

Slagelse A. — Købmand P. Axelsen (D. D. P. A.) Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer. Ugeløn Kr. 60,00. Overarbejde betales med 30—50 og 100 pCt. Der udleveres Skind- og Overtrækstøj. 6 Dages Sommerferie. Samtlige Arbejdere skal være Medlemmer af Fagforeningen. Tillidsmandsregler. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. 3 Maaneders Opsigelse til en 1. April.

Lager- & Pakhusarbejderne — Vilh. Hansen & Co. Ny Overenskomst afsluttet. Arbejdstiden 8 Timer. Ugeløn 57 Kr. (tidligere Kr. 54,10). Dagløn 1/6 af Ugelønnen + 50 Øre pr. Dag. Ved Arbejde udenfor den almindelige Arbejdsplads, hvor der ikke findes Spiserum, betales 150 Øre pr. hel og 50 Øre pr. ½ Dag. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. 6 Dages Ferie (1 Dag for hver 50 Arbejdsdage). Efter et Aars Anciennitet halv Løn i 4 Uger under Sygdom og ved Ulykkestilfælde det samme, og derefter 3 Kr. pr. Dag i 9 Uger. Tillidsmandsregler. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. April.

Lager- & Pakhusarbejderne — August Gerners Vinhandel. Ny Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn 56 Kr. (tidligere Kr. 53,60). Dagløn 1/6 af Ugelønnen + 50 Øre pr. Dag. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. Ferie 1 Dag for hver 25 Arbejdsdage indtil 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage. Under Sygdom ydes der efter 3 Maaneders Anciennitet fuld Løn i 4 Uger med Fradrag af Sygekassepengene. Under Ulykkestilfælde det samme og derefter 4 Kr. pr. Dag i 9 Uger. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Budene — Firmaet Jenny Hansens Papæskefabrik. Efter at have varslet Strejke, indgik Firmaet paa at tiltræde den mellem Budene og Dansk Arbejdsgiverforening gældende Standard-Overenskomst for Bude over 18 Aar.

Haderslev H. — Produkthandler V. Olsen. Der er afsluttet Overenskomst for Losning og Indladning af gl. Jern, i Henhold til hvilken Overenskomst der er fastsat en Række Akkordpriser. Ved Skibe paa over 200 Tons d. w. antages Lempere fra Land, der betales med samme Timefortjeneste, som Akkordholdet tjener. Overarbejde betales med 30 og 75 pCt. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger a 3 Kr. pr. Dag. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 15. April.

Lager- & Pakhusarbejderne — Fiskefiletfabrikant H. P. Jensen. Afdelingen har fornyet Overenskomsten, hvorved Ugelønnen er hævet fra 52 til Kr. 54,60.

Lager- & Pakhusarbejderne — Firmaet Kjær & Sommerfeldt. Overenskomsten er fornyet, idet Ugelønnen er hævet fra Kr. 54,50 til Kr. 57,00, og Ferien udvidet fra 6 til 8 Dage.

Haderslev A. — Falcks Redningskorps. Overenskomst oprettet i Lighed med de øvrige for Provinsen gældende. Overenskomsten træder i Kraft 1. Marts og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Januar.

Roskilde — Falcks Redningskorps. Som forrige Sag. Overenskomsten træder dog her først i Kraft i sin fulde Udstrækning fra 1. Oktober, men der gives Lønforhøjelser pr. 1. Marts og 1. August.

Mælkeriarbejderne — A/S Mælkeriet »Enigheden«. »Det Danske Mælkekompagni« og »Trifolium«. Uden Opsigelse er Overenskomsten fornyet et Aar. Der er opnaaet en Omlægning og en Forbedring af Detailkuskenes Lønninger, saaledes at Minimumslønnen er forhøjet fra 67 til 69 Kr. pr. Uge + Provision og Flaskegodtgørelsen, saaledes at Mindstelønnen herefter bliver 73 a 74 Kr. pr. Uge. Endvidere har der fundet en fordelagtig Omlægning Sted af Kuskenes Procentberegning, saaledes at alt Detailsalg afregnes efter 9 og Rabatsalg efter 5 pCt., hvilket betyder, at Kuske, der ligger over Minimumslønnen erholder en Forhøjelse af fra 3—7 Kr. pr. Uge. En gros-Medhjælperne, der tidligere afregnedes med 3 Skalaer, nemlig 35—42—46, faar nu en Fælles-Ugeløn paa Kr. 53,04 og endelig er Natarbejdernes Sommerferie forhøjet fra 10 til 11 Dage.

Ringsted — Falcks Redningskorps. Som Sag Haderslev A.

Ringsted — Købmand A. Michaelsen (D. D. P. A.). Overenskomst afsluttet. Ugeløn Kr. 60,00. Arbejdstid 8 Timer pr. Dag. Overarbejde betales med 30—50 og 100 pCt. Dette er Forudsætningen, at der saa vidt muligt antages Reservechaufører for at undgaa Overarbejde. Der udleveres efter Behov Skindtøj og Sommertøj. Faste Arbejdere erholder 6 Dages Ferie. Løsarbejdere faar for manglende Ferie et Tillæg af 2½ pCt. til Lønnen. Der maa kun beskæftiges organiserede Arbejdere, og almindelige Tillidsmandsregler er indført. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12 Middag. Ulykkesforsikring 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. April.

Chaufførerne — Hovedstadens Brugsforening. Ny Overenskomst er oprettet fra 1. April. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn 70 Kr. Beklædningsgodtgørelse 50 Kr. pr. Kvartal. Overarbejde betales med 25—33—50 og 100 pCt. 9 Dages Sommerferie. Under Sygdom fuld Løn i 12 Dage med Fradrag af Sygekassepenge. Under Ulykkestilfælde fuld Løn med Fradrag af Sygekassepenge i 4 Uger og derefter 3 Kr. pr. Dag. De almindelige Mæglingsregler for de kooperative Foretagender er gældende. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Lager- & Pakhusarbejderne — »Elektrolux«. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer. Ugeløn 57 Kr. + 3 Kr. i Akkordafsavn = 60 Kr. For betroet Arbejde ydes Tillæg efter nærmere Aftale. For Arbejde udenfor den egentlige Arbejdsplads betales 75 og 150 Øre for henholdsvis halv og hel Dag. Overarbejdstillægene udgør 25—33⅓—50 og 100 pCt. Der ydes en Dags Ferie for hver 25 Arbejdsdage indtil 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage. Efter 3 Maaneders Anciennitet betales under Sygdom fuld Løn i 4 Uger med Fradrag af Sygekassepenge. Ved Ulykkestilfælde betales som under Sygdom i de første 4 Uger og derefter i de følgende 9 Uger 5 Kr. pr. Dag. De almindelige Tillidsmandsregler er gældende. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Odense A. Entreprenør Østlund. Efter Fuldførelsen af et Vejarbejde i Hjallesmarken blev der tilstillet Firmaet en Akkordopgørelse, som dette ikke kunde anerkende for værende rigtig paa noget Punkt. Ved Mæglingsmøderne opnaaedes ikke Enighed, og Sagen forelagdes en faglig Voldgift. Ved denne blev Firmaet dømt til at betale efter Opgørelsen paa en enkelt Undtagelse nær. Arbejderne faar herefter udbetalt Kroner 3000,00.

Lyngby — A/S Villadsens Fabriker. Mellem Afdelingen og Firmaet var der opstaaet Uenighed om Betaling for Udlægning af Stallas-Slidlag paa makadamiseret Vej. Firmaet havde afregnet med 134 Øre i Timen. Efter gentagne afholdte Møder enedes man om, at Firmaet udover de allerede udbetalte 134 Øre i Timen, til fuld Afregning betalte til Lyngby Afdeling paa dens Medlemmers Vegne Kr. 224,25.

Odense M. — Murermester Sand. I H. t. Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. April 1935 optoges umiddelbart derefter Forhandling om Fastsættelse af Akkordpriser for Jernbetonarbejder m. m. Da disse Forhandlinger var afsluttet, fastsattes Ikrafttrædelsesdatoen til 15. September. Denne Dato paastod Centralforeningen samtidig skulde gælde for de Ændringer til Bygningspriskuranten, der før og under Forhandlingerne hos Forligsmanden var opnaaet Enighed om. Vi indklagede Centralforeningen for Den faste Voldgiftsret, der dømte Centralforeningen til at respektere Ændringerne til Bygningspriskuranten fra Datoen for Forligsforslagets Vedtagelse 26/4 1935.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

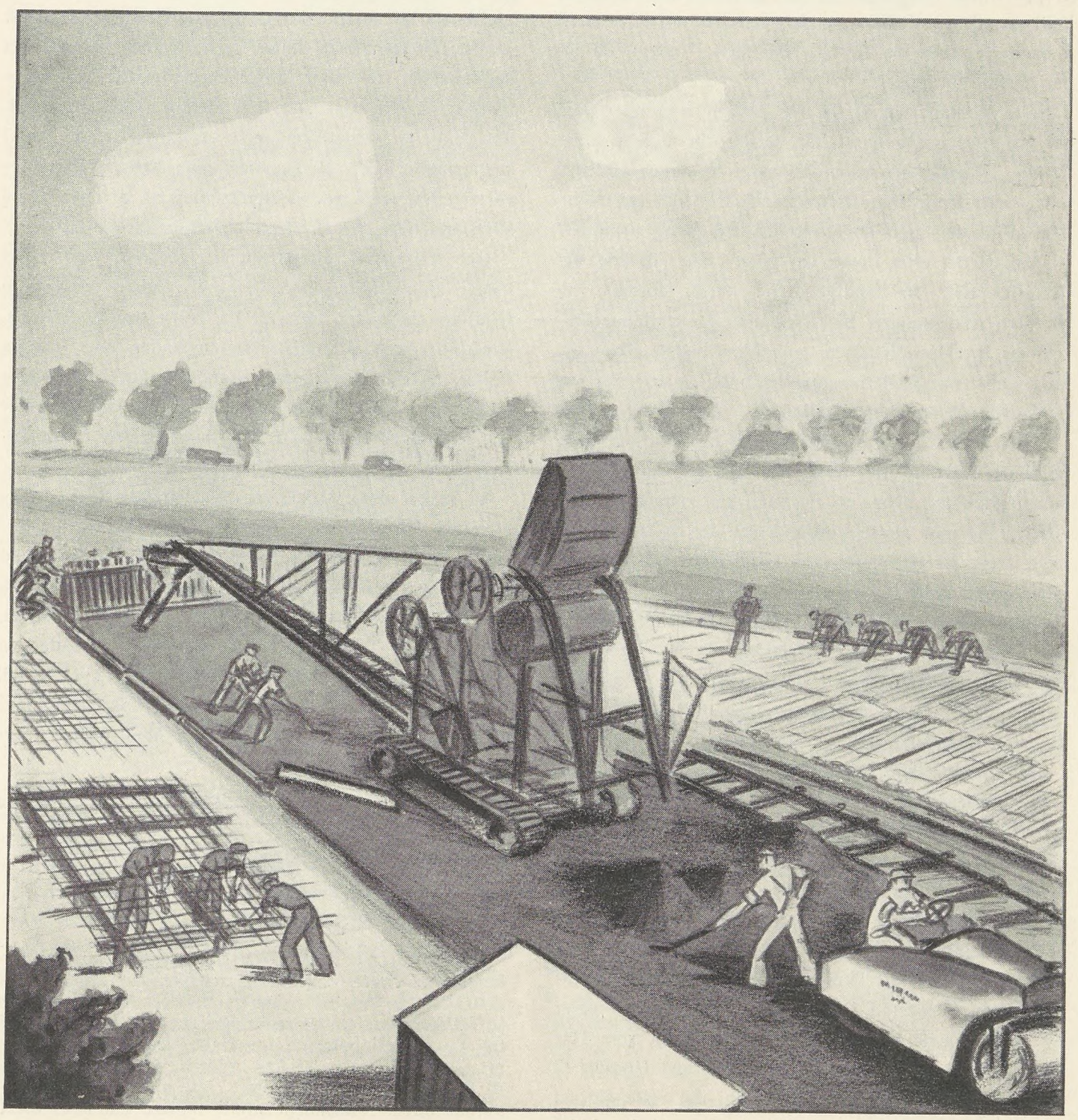
Dansk Arbejdsmand

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 9 15.-5. 1936 41. Aarg.

Fremstilling af moderne Betonveje.

URAFSTEMNING I VORT FORBUND

OVER MÆGLINGSFORSLAGET AF 17. MARTS D. A.

For første Gang efter Vedtagelsen af vore nye Afstemningsregler er der foretaget Urafstemning i vort Forbund, ikke i et enkelt Fag, Branche eller Gruppeomraade, men i en hel Række Fag og Brancher, og omfattende 2 af vort Forbunds 4 Grupper, nemlig Fabrikarbejdergruppen og Jord- og Bygningsarbejdergruppen, idet Mæglingsforslaget af 17. Marts for Arbejdsmændenes Vedkommende spændte over Overenskomster, omfattende Arbejdere indenfor begge de to her nævnte Grupper.

Indtil Vedtagelsen af de nye Afstemningsregler paa vor Kongres i Efteraaret har vort Forbund i en lang Række Tilfælde, hvor der har været foretaget Afstemning, omfattende mere end en enkelt Afdeling, været henvist til dels den noget ufuldstændige og primitive Anvisning, der efter Loven var givet i saa Tilfælde, og dels til, naar Omstændighederne herfor forelaa, at foretage Afstemninger paa Grundlag af saadanne Direktiver fra Hovedledelsen, som efter bedste Skøn og efter Omstændighederne maatte anses passende for den givne Afstemningssituation.

I det lange Løb var dette noget løse Forhold ikke holdbart. Navnlig efter de lovmæssigt gennemførte Afstemningsregler, hvor vort Forbund kan komme i fælles Afstemning med andre Forbund, var det nødvendigt at søge frem til en mere tilfredsstillende Afstemningsmetode end hidtil.

Dette indsaa vor Kongres ogsaa, og vedtog bestemte og fagvis afgrænsede Afstemningsregler, beregnede paa Stemmedeltagelse fra de Arbejdere, og kun fra dem, der var interesseret i de paagældende Overenskomster, der skulde under Afstemning.

Det var en ikke uvæsentlig Ændring fra det hidtidige Afstemningsforhold, og det var ikke uden med en vis Opmærksomhed, at Hovedledelsen afventede Resultatet af Anvendelsen af de nye Regler, nu da de for første Gang skulde sættes i Kraft overfor Mæglingsforslaget af 17. Marts.

Efterhaanden som Stemmeresultaterne indløb, blev man dog ret hurtigt klar over, at vore Afdelinger udmærket godt forstod Brugen af de nye Stemmeregler og ogsaa havde efterkommet de Direktiver, som Hovedledelsen i sin Tid maatte udstede med Hensyn til disse Stemmereglers Anvendelse; thi det viste sig, at saavel Stemmedeltagelsen indenfor den enkelte Afdeling, som de paagældende Afdelingers talmæssige Deltagelse i Afstemningen, efter Omstændighederne var upaaklagelig.

Ialt deltog i Afstemningen 354 Afdelinger med 34.055 stemmeberettigede Medlemmer, hvoraf der blev afgivet 16.404 Ja-Stemmer og 4381 Nej-Stemmer, ialt en Stemmeprocent paa 61. Af de afgivne Stemmer udgjorde Ja-Stemmerne 79 % og Nej-Stemmerne 21 %.

Prøven blev altsaa staaet godt igennem, og selvom der imellem de 354 stemmeberettigede Afdelinger fandtes enkelte, der slet ikke deltog i Afstemningen, hovedsageligt Afdelinger med et ganske ringe Antal stemmeberettigede Medlemmer, maa Resultatet alligevel siges at være godt i Betragtning af, at det er første Gang disse nye Afstemningsregler blev praktiseret.

Det er ganske tilfredsstillende for vort Forbunds hele Administrationsapparat, at vi paa dette vigtige Omraade er naaet frem til en betryggende Ordning. Vort Forbunds Administration spænder over mange Felter, og det er blevet mere nødvendigt end nogensinde, at Forbundets Afdelinger følger med og efter Evne deltager og bistaar Forbundsledelsen i Administrationen af Forbundets Virksomhed.

Vi takker vore Afdelinger for den udviste Forstaaelse ved den praktiske Udførelse for denne vigtige Reform, og vi venter naturligvis, at Afdelingerne fortsat har deres Interesse henvendt herpaa, og at de smaa Mangler, vi har kunnet konstatere ved Afstemningen, i kommende Tilfælde afbødes, saaledes at baade den enkelte Afdeling for sig, og vort Forbund i sin Helhed, intet har at bebrejde sig eller beklage sig over, naar i Fremtiden Afstemning over vore Medlemmers Lønvilkaar atter skal finde Sted. *A.*

DEN INTERNATIONALE FAGLIGE CENTRALS INTERNATIONALE SOMMERSKOLE

Den i Aar stedfindende VII internationale Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer afholdes fra den 16.—22. August i den gamle hussitiske By Tabor i Tjekkoslovakiet. Foredragene holdes paa Tjekkisk og Tysk. Betingelserne for Deltagelse i dette Kursus er: Alder ikke over 30 Aar, godt Kendskab til et af de to Sprog. Deltagerne i dette internationale Sommerkursus bliver foreslaaede af de faglige Landsorganisationer og internationale Fagsekretariater.

Vor Ungdoms Opgaver —

Ungdommen griber i Dag aktivt ind i de historiske Begivenheder. I Diktaturstaterne er det veloverlagt, at der bliver overdraget de Unge en vigtig Rolle i Statslivet. Man tuder dem Ørerne fulde med, at de er Nationens Salt. Man hænger alle mulige Slags Uniformer paa dem og gør dem efter alle Regler til et viljeløst Værktøj. I det unge Menneske, der paa den Maade bliver rykket ind til Hændelsernes Midtpunkt, og som bliver bibragt den Forestilling, at han maa udslette Fædrenes Synder ved egne Gerninger og ved totalt at vende sig bort fra det hidtidige Liv, opstaar der en Art Selvfølelse og Hovmod, som meget let giver sig et daarligt Udslag.

At *Fascismen eller Nationalsocialismen ogsaa er en Generationskamp,* og at det er den yngre Generation, der stormer ind paa den ældre og forsøger at tiltvinge sig dens Stillinger i Samfundet, er ikke blevet alle klart. Disse politiske Bevægelsers Kampkraft beror delvis derpaa, at de har forstaaet Ungdommens Trang til at gøre sig gældende og derved indfanget de Unge for disse politiske Bevægelsers Formaal, og vi maa spørge, er de Faktorer, som har Magten i Hænde i de demokratiske Stater, er vi alle saa ganske uskyldige i den Udvikling, som mærkes i Ungdommens Rækker? Først og fremmest er der ingen, der tænker paa, at man skal give det unge Menneske en Opgave, saa at han kan lære at arbejde, og saaledes vide, hvorfor han er sat i Verden. *Den store Ungdomsarbejdsløshed* har været den sidste Tids store Omvæltningers Surdejg. Den tyske Digter Erich Kästner havde ikke Uret, naar han sammenfattede Ungdommens Nødraab paa følgende Maade:

Vi er snart en Million,
som var flittige og lærvillige.
Og I, I sætter os mindreaarige
i Pension for hele Livet.

Er vi da skabt for ikke at virke,
vi, de fødte Arbejdsløse.
Vi forlanger Arbejde i Stedet for Almisser
og spørger Jer: „Hvad vil I nu gøre?"

Disse ængstelige Spørgsmaal, som Ungdommen allerede længe har rettet til den ældre Generation under den ene eller den anden Form, skjuler i sig vor Tids Skæbne. Det er disse Spørgsmaal, der har været *Fundamentet for de Bevægelser,* som i deres Totalitet forekommer os saa ufattelige. Vi har ikke fuldstændig gjort os klart, at det er en usund og farlig Tilstand at sætte unge Mennesker, der endnu ikke har haft noget rigtigt Arbejde, „paa Pension" og lade dem vegetere paa en karrig Understøttelse. De demokratiske Stater har ladet deres yngre Generationer, som de ikke har kunnet skaffe Arbejde, staa paa Gadehjørnerne og diskutere, og det er herunder kommet til Udbrud imod en Statsordning, som har kunnet tolerere en saadan Tilstand. Her laa Kimen til de Frø, som senere er vokset op og nu tildels er vokset os over Hovedet. Ungdommen maatte energisk afslaa at skulle tilbringe deres Liv som fødte Arbejdsløse, og det er, fordi man ikke har været tilstrækkelig opmærksom herpaa, at disse ulyksalige Tilstande nu eksisterer, som vi beklager i denne eller hin Stat.

Den, der har Ungdommen paa sin Side, har ogsaa Fremtiden! Denne Sætning er blevet gentaget indtil Trivialitet, men har vi nu ogsaa uddraget den rigtige Lære heraf? Hertil er det vist rigtigt at svare „Nej". Men vi vil tro, at det endnu ikke er for sent her og der at indhente det forsømte. Lad os forsøge at komme Ungdommen imøde, og lad os forsøge at udgrunde de Unges Sjæleliv i denne revolutionære Tid. Lad os betænke, at det, som vi har tænkt og stræbt efter i vor Udviklingstid, er meget forskelligt fra de brændende Problemer, som de unge Arbejdere og Funktionærer nu omgaas med. Hvis vi bestræber os herpaa, saa vil vi træffe de rigtige Beslutninger i Spørgsmaalet om Ungdommen.

Vi begyndte allerede som Lærlinge at sværme for faglige Idéer. Allerede i Udviklingsalderen havde vi slugt en Mængde oplysende socialistiske Skrifter. Vi har ved denne aandelige og agitatoriske Gerning følt en dyb Tilfredsstillelse. Denne Gerning var blevet os et Livsmaal. Skulde alt virkelig i Dag være blevet saa meget anderledes, at *Ungdommen vil føle vort Standpunkt som et forbigangent?* Det er utvivlsomt, at meget har ændret sig. Verdenshistorien er gaaet fremad med Syvmileskridt. Den har smidt gamle Overleveringer i Støvet og har ladet nye Idéer træde i Forgrunden som totale Helbredelsesmidler. Men betyder det, at vore Idéer fra dengang har været fuldstændig urimelige?

Det tror vi ikke. Vi har nemlig set, at *de samfundsmæssige Tilstande ikke er undergaaet en saa stor Forandring,* og at der stadigvæk findes Rige og Fattige, samt at de industrielle Virksomheder kun har undergaaet den nødvendigste Forbedring, og at det store Flertal af Menneskene ogsaa nu er afhængige af og udleveret til fjerntliggende samfundsmæssige Udviklingsmuligheder. Vi ser stadigvæk store Varemængder strømme ud af Fabrikkerne og Værkstederne, uden at de straks opfylder den tiltænkte Hensigt. Paa alle Landes Agre spirer og modnes Naturens Velsignelser, og man ved ikke, hvad man skal bruge dem til. Kort sagt, alt hvad vi i vor Ungdom ansaa for forbedringsmæssige Behov, og for hvis Gennemførelse vi satte vore Kræfter ind for vort eget og vore Medmenneskers Vel, alt dette er ogsaa idag et endnu uløst Problem. Det er stadig nødvendigt, at hele Generationer sætter al deres Kraft ind paa at fuldbyrde, hvad vi i vor Ungdom ansaa for det endelige Maal.

Og her — i vore varme Bestræbelser for at gennemføre Socialismen — *ligger ogsaa Arbejdsfeltet for de*

unge Mennesker af i Dag. Det er vor Sag at interessere dem herfor og nænsomt fjerne dem fra den Fraseflom, som de er blevet indhyllet i. *I unge Mennesker, hav Tillid til os, det maa stadigvæk være vort Løsen!* Og der er uendelig meget for unge livslystne Mænd at tage fat paa. Det er altsaa nødvendigt for os Ældre, at de Unge ikke faar den Følelse, at vi vil holde fast ved vor nuværende Fordel i Samfundet, men at vi ogsaa vil overlade en Arbejdsmark til dem, saaledes at vi kan døve den Følelse hos dem, at de er sat i Verden som fødte Arbejdsløse, og skabe de Tanker hos dem, at de maa gøre noget stort i Retning af Tilfredsstillelse af deres eget og Medmenneskers Behov, saaledes at der skænkes Alle Frihed og Livslykke. *Korresp.*

SPØRG DIN KAMMERAT OM HAN HAR BESTILT FAGBLADET

Paa vort Forbunds sidste Kongres blev det vedtaget at imødekomme Ønsket om, at Fagbladet fremtidigt skulde tilgaa de Medlemmer, som ønskede det direkte gennem Postvæsenet, og det blev overladt til Afdelingerne at foranledige Bestillingssedler udfyldt og tilsendt Hovedkontoret. Og paa denne Maade har efterhaanden ca. 90,000 Medlemmer afgivet Bestilling paa Fagbladet.

Men da vort Forbund tæller ca. 160,000 Medlemmer kan det ved Sammenligning mellem de to Tal konstateres, at der endnu er en stor Part af Medlemmerne, som ikke har fremsat Ønske om at faa Fagbladet tilsendt.

Dette er i sig selv uheldigt. Fagbladet er gennem Tiden, der er gaaet siden den trufne Beslutning om Ændring i Formen for Distribueringen i højere Grad end tidligere bleven Rammen om Meddelelser af Vigtighed for Medlemmerne. Og Betydningen af den størst mulige Udbredelse er derfor aabenbar. Der kommer naturligvis til Stadighed en Del Bestillinger, men Tilgangen maa være kraftigere, hvis vi skal naa dertil, at alle Forbundets Medlemmer modtager Fagbladet, hvad der maa være Maalet, hvis Fagbladet skal blive et effektivt Meddelelsesmiddel, og som saadant blive til virkelig Gavn for Medlemmerne.

Der foreligger vel den Mulighed, at en Del Medlemmer her eller der ikke har faaet den fulde Opfattelse af den paa Kongressen skete Vedtagelse. Vi henstiller derfor til dig, som allerede har afgivet Bestilling og modtager Fagbladet, at gøre din Arbejdskammerat opmærksom paa, at han, saavel som alle andre, kan faa Fagbladet gratis tilsendt med Postvæsenet mod at henvende sig til Afdelingens Ledelse.

Ret allerede i Dag Spørgsmaalet til din Kammerat: Har du bestilt Fagbladet? Og er Svaret benægtende, saa sørg for, at Bestillingen bliver afgivet til Afdelingens Bestyrelse med det samme. Fagbladet er dit — gør dets Udbredelse større og styrk dermed dets Indflydelse og Betydning

TRANSPORTARBEJDERNE UNDER FASCISMEN

Ved Valget den 29. Marts skulde 100 pCt. af de tyske Sømænd havde stemt paa Hitler. Sømændene maatte stemme enten ombord eller ogsaa i specielle for dem anordnede Valglokaler. Valgtrykket for Søfolkene var altsaa større end i Almindelighed og Kontrollen mere effektiv. Da kun paalidelige Nationalsocialister sad i Valgraadene og hver ugyldig Stemmeseddel kunde forfalskes til en gyldig, er Valgresultatet ikke overraskende. Det siger imidlertid intet om den virkelige Stemning blandt Sømændene. Paa dette Punkt taler tydeligere end alt andet den Maade paa hvilket Medlemsafgiften til Arbejdsfronten afpresses.

Afgifterne til en Fagorganisation er frivillige. Sømændene, som erlægger dem, ved hvad de gør. Afgifterne til Arbejdsfronten er obligatoriske og bortkastede Penge. Paa alle mulige Maader søger de tyske Sømænd at sabotere Kontingentbetalingen. Omtrent 2½ Aar har de anvendt følgende Metode under dette System. Krævedes de Medlemsafgiften af Tillidsmanden om Bord, forklarede de, at de ikke kunde betale to Gange. Medlemsafgiften betaltes sædvanligvis i en eller anden lille Havn eller i Hjemhavnen af Hustruen, Moderen eller Svigermoderen. Arbejdsfronten var afmægtig, thi knapt Halvdelen af Sømændene kunde tvinges til at erlægge Afgift.

Siden er dette imidlertid ændret. Nu maa hver Sømand være i Besiddelse af to Medlemskort, ligesom han har to Skattesedler. Det ene Kort afleverer han, naar han kommer om Bord, og det andet beholder han selv. Afgiften til Arbejdsfronten trækkes nu hver Maaned fra Hyren og Beløbet overføres af Rederiet til Arbejdsfronten. Nu kan man endelig sige, at 100 pCt. af Sømændene erlægger Afgift.

Arbejdsfronten har udnyttet denne gunstige Situation og fra og med Marts Maaned er Tvangsafgiften forhøjet. Officerer og Matroser erlægger 80 Pf. mere og Underbefalingsmandskabet en Procent højere Afgift. Naturligvis spurgte man ikke Sømændene om de vilde betale mere. Lederne dikterede og Sømændene maatte betale.

HUSK SELV AT MELDE FLYTNING

Har du bestilt Fagbladet og modtager det tilsendt, saa husk at melde eventuel Flytning og Bopælsforandring baade til Posthuset og til din Afdeling. Sker dette ikke vil Bladet udeblive. Modtager du ikke Bladet regelmæssigt, saa klag til Postvæsenet. Hjælper dette ikke, maa Klagen fremsættes overfor din Afdeling, saaledes at Sagen kan ordnes ved Indberetning til Ekspeditionen.

OVERENSKOMSTSITUATIONEN

I Henhold til Lov af 29. Marts 1936 skulde — som bekendt — ikke alene de af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts, (som Arbejdsgiverforeningen jo havde forkastet,) omhandlede Overenskomster afgøres enten ved Forhandling eller Voldgift, men ogsaa senere udløbende og opsagte Overenskomster. Og siden vi i Fagbladet sidst gjorde Rede for Overenskomstsituationen, hvor Februar- og Marts-Overenskomsterne blev omtalt, er nu — hovedsagelig ved Forhandling uden voldgiftsmæssig Medvirkning — en lang Række af Overenskomster (Apriloverenskomster), væsentligst indenfor Transportbranchen, enkelte ogsaa indenfor Fabriksbranchen, fornyede.

Det drejer sig her om ikke mindre end ca. 150 Overenskomster, hvoraf langt de fleste har været Genstand for lokal Detail-Forhandling vedrørende forskellige Punkter og Afsnit i Overenskomsterne.

Det har været forbundet med et ikke ringe Arbejde at naa til Ende med alle disse Forhandlinger, og selv om man kan sige, at Resultatet i det Store og Hele er nogenlunde rimeligt, saa er det dog alt for megen Tid og alt for store Omkostninger, der er medgaaet hertil. Der har været forhandlet lokalt, og med Forbundsledelsens Medvirkning, i Arbejdsgiverforeningen, i Forligsinstitutionen, og senere igen separat, og med og uden Hovedorganisationernes Medvirken, inden man naaede frem til en Afslutning. Et alt for stort Apparat, og alt for megen Tidsspilde, og alt for store økonomiske Omkostninger, er der som sagt medgaaet til denne Sags Gennemførelse.

Om dette nu stammer fra de senere Aars fremherskende Modvilje hos Arbejdsgiverne til i det hele taget at ville forhandle, eller fra forældede Forhandlingsformer, skal vi ved denne Lejlighed lade være usagt, men at man i det lange Løb — saavel fra Arbejdsgiver- som fra Arbejder-Siden — ikke kan være tjent med en saadan Trækken i Langdrag af Forhandlingerne, turde være givet, og Anstrengelserne maa derfor ogsaa koncentrere sig om simplificerede Forhandlingsforhold, der skaffer bedre Betingelser for Forhandlingernes hurtigere Afslutning i Fremtiden.

Det er simpelthen ganske unødvendigt, at der skal medgaa den ene Maaned efter den anden til saa at sige uafbrudt Forhandling, hvoraf mange Møder strækker sig langt hen paa Natten, ja i visse Tilfælde endda varer hele Natten, for at faa talt til Ende om de forholdsvis simple og enkle Ting, der ved nærværende Lejlighed har været under Debat, og det er at haabe, at de mellem Hovedorganisationerne nu vedtagne Forhandlingsregler, og den mellem vort Forbund og Arbejdsgiverforeningen vedtagne Beslutning om at simplificere Overenskomstforholdet igennem Landsoverenskomster paa saadanne Omraader, hvor dette er gennemførligt, maa føre til en mere tilfredsstillende og mindre tidsspildende Form for Forhandlinger, end det hidtil foreliggende.

Nedenfor gengiver vi i Enkeltheder, hvad der er opnaaet, idet vi dog gør opmærksom paa, at med Hensyn til de Overenskomster indenfor Transportgruppen, der — ogsaa paa Forbundsledelsens Foranledning — ikke er opsagt, eller er opsagt og af Afdelingerne selv fornyede, for den overvejende Dels Vedkommende er truffet den Ordning, at disse Overenskomster faar en tilsvarende, generel Lønforhøjelse som de, der har været opsagt og været til Behandling med Forbundets Medvirkning, imod at Varigheden bliver sideløbende, altsaa 2 Aar. Der er ved denne specielle Ordning opnaaet en ikke uvæsentlig og øjeblikkelig Lønforhøjelse til mange Hundrede af vore Kammerater, der ellers skulde have ventet ihvertfald et Aar, og hvis Interesser herved er røgtet paa bedste Maade.

I. TRANSPORTOVERENSKOMSTER

A.

Ved de i Forligsinstitutionen og senere stedfundne Forhandlinger er der mellem Dansk Arbejdsgiverforening og derunder hørende Organisationer og Enkeltvirksomheder paa den ene Side og De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsmands Forbund paa den anden Side — for saa vidt angaar opsagte Overenskomster indenfor det af Arbejdsgiverforeningen under Forhandlingerne som Gruppe II betegnede Overenskomstomraade — opnaaet Enighed om følgende:

1) **Kuske i Provinsen.**

For Kuske, hvis nuværende Løn incl. Staldtjeneste er under 51 Kr., hæves Lønnen straks med Halvdelen af Forskellen mellem 51 Kr. og den nuværende Løn, fra 1. Marts 1937 med den anden Halvdel.

Ugelønnen forhøjes med 1 Kr. 50 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 1 Kr.

Timelønningerne forhøjes til 107 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre.

2) **Chauffører i Provinsen.**

Lønninger paa under 53,92 Kr. pr. Uge (incl. Beklædningsgodtgørelse) hæves med 2 Kr. pr. Uge, dog ikke udover 53,92 Kr. Fra 1. Marts 1937 forhøjes Lønningerne med 1 Kr. pr. Uge.

3) **Havnearbejdere i Provinsen.**

Timelønninger paa under 105 Øre hæves hertil. De saaledes opregulerede Lønninger samt øvrige Timelønninger forhøjes med 2 Øre og fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre. Den sidstnævnte Forhøjelse gælder dog ikke for Timelønnen for Lempning til Kulkran og Timelønninger af samme Størrelse eller højere.

Dag-, Uge- og Maanedslønninger forhøjes tilsvarende som de almindelige Timelønninger.

4) **Lager- og Pakhusarbejdere i Provinsen.**

Timeløn: Timelønninger paa under 105 Øre hæves hertil. De saaledes opregulerede Lønninger samt øvrige Timelønninger forhøjes med 2 Øre og fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre.

Ugeløn: Lønninger paa under Kr. 50,00 hæves hertil. Fra 1. Marts 1937 faar alle Lønninger yderligere 1 Kr. pr. Uge.

5) **D. F. D. S.** Der indføres Akkord ved Indladning af Landbrugsprodukter ved Aalborg Havn, Akkordsatserne fastsættes med Hensyntagen til den i København, Aarhus og Esbjerg gældende Betaling for tilsvarende Arbejde. Kan der ikke mellem Parterne

opnaas Enighed, fastsættes Betalingen af en i Henhold til de almindelige Regler nedsat faglig Voldgift, der skal benytte det foran angivne Grundlag.

6) **Chaufførér i Københavh.**
Ugelønnen forhøjes med Kr. 1,50, fra 1. Marts 1937 med yderligere 1 Kr.

7) **Kuske i København.**
Ugelønnen fastsættes til 58 Kr. Heri er includeret den paa Hverdage og Helligdage sædvanlige Staldtjeneste og Fodring i 6 Timer ugentlig paa Hverdage og 2 Timer paa Søn- og Helligdage. Medgaar der hertil yderligere Tid, betales denne med normal Timeløn, fra 1. Marts 1937 dog med Overarbejdsbetaling. Fra 1. Marts 1937 forhøjes fornævnte Beløb Kr. 58,00 til Kr. 59,00.

8) **Bude i København.**
Ugelønningerne forhøjes til Kr. 41,50, Kr. 44,00 og Kr. 46,00, fra 1. Marts 1937 med yderligere 1 Kr.
Spørgsmaalet om Oprettelse af Overenskomst for Bude under 18 Aar henvises til fortsat Behandling i Organisationerne.

9) **Havnearbejdere i København.**
Timelønningerne forhøjes med 2 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre. Den sidstnævnte Forhøjelse gælder ikke for Timelønnen for Lempning til Kulkran og Timelønninger af samme Størrelse eller højere.
Dag-, Uge- og Maanedslønninger forhøjes tilsvarende som de almindelige Timelønninger.

10)
Der indføres for **Blaakilde Mølle i Hobro** samme Tillidsmandsordning og samme Ferieordning, som den i Fabrikken i København gældende.
Parterne er enige om, at de i indeværende Aar ikke opsagte eller allerede fornyede Overenskomster indenfor det af Arbejdsgiverforeningen under Forhandlingerne i Forligsinstitutionen som Gruppe II — vedrørende Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark — betegnede Overenskomstomraade samt for københavnske Lager- og Pakhusarbejdere forlænges som gældende indtil 1. Marts 1938 paa de Vilkaar, som der lokalt maatte være Enighed om, og paa det Vilkaar, at de generelle lønmæssige Reguleringer, som man ved nærværende Dokument er enedes om indenfor fornævnte Gruppe, faar Gyldighed for de nævnte Overenskomster saavel for indeværende Overenskomstperiode som for Overenskomstperioden 1937—38, idet der for de københavnske Lager- og Pakhusarbejdere ydes et Tillæg til Lønnen svarende til 1 Kr. pr. Uge straks og 1 Kr. pr. Uge fra 1. Marts 1937.

B.

Endvidere opnaaedes der — for saa vidt angaar opsagte Overenskomster indenfor det af Arbejdsgiverforeningen under Forhandlingerne som Gruppe III betegnede Overenskomstomraade — Enighed mellem Parterne om følgende:

1) **Kuske og Chaufførér hos Vognmænd i Provinsen.**
Der ydes samme Løntillæg som fastsat foran under A. 1 og 2.

2) **Kuske hos Københavns Vognmandslaug.**
Der gennemføres samme Bestemmelser som fastsat foran under A. 7.

3) **Standard-Overenskomster for industrielle Kuske i København.**
Der gennemføres samme Bestemmelser som fastsat foran under A. 7.

4) **Kuske hos Holmegaards Glasværk i København.**
Der ydes samme Løntillæg og gennemføres samme Arbejdsordning som fastsat foran under A. Nr. 7.

5) **Kuske hos Kalk- og Teglværksforeningen af 1893 (Teglværkernes Centralkontor og andre københavnske Medlemmer).**
Der ydes samme Løntillæg og gennemføres samme Arbejdsordning som fastsat foran under A. Nr. 7.

6) **Kuske hos Københavnske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening.**
Der ydes samme Løntillæg og gennemføres samme Arbejdsordning som fastsat foran under A. Nr. 7.

7) **Pianofabrikantforeningen.**
Der ydes Pianotransportører og Chaufførér samme Løntillæg som fastsat foran under A. Nr. 6.

8) **Standard-Chaufføroverenskomsten.**
Der ydes samme Løntillæg som fastsat foran under A. Nr. 6.

9) **Chaufför-Overenskomsten, Glostrup.**
Der ydes samme Løntillæg som fastsat foran under A. Nr. 6, dog at der yderligere for det andet Aar ydes et Løntillæg af 50 Øre pr. Uge.

C.

Da de under Afsnit A. og B. omhandlede Overenskomster er afsluttet med Gyldighed til 1. Marts 1938, er Parterne enige om, at den i Afsnit E. Stk. 1, i Forligsmandens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 optagne Bestemmelse kommer til Anvendelse.

Ikrafttrædelsestidspunktet for de anførte Ændringer og for de Ændringer, der er vedtaget i samtlige pr. 1. April og 15. April udløbende Overenskomster, fastsættes til Lørdag den 2. Maj ved normal Arbejdstids Begyndelse.

København, den 29. April 1936.

De samvirkende Fagforbund i Danmark:
sign. Knud V. Jensen.

Dansk Arbejdsgiverforening:
sign. Sophus Agerholm.

Dansk Arbejdsmands Forbund:
sign. Niels P. Hansen. sign. Viggo Eigtved.
sign. Vald. Pedersen.

For saa vidt angaar Arbejdet ved D.F.D.S.s indenlandske Rutebaade i Provinsen bestemmes følgende i Tilslutning til Vedtagelsen angaaende Havnearbejdernes generelle Løntillæg:
Mindstebetalingen — 4 Timer om Formiddagen samt om Eftermiddagen paa de Steder, hvor Vagten er 4 Timer, ellers 3½ Time om Eftermiddagen — forhøjes med 15 pCt., dog ikke hvor vedkommende Arbejders Arbejdstid pr. Anløb er 2 Timer eller derunder.
Arbejdere, der beskæftiges udover 4 Timer indtil 5 Timer pr. Anløb, faar et Tillæg paa 10 pCt.
Arbejdere, der beskæftiges udover 5 Timer indtil 6 Timer pr. Anløb, faar et Tillæg paa 5 pCt.
Arbejdere, der beskæftiges udover 6 Timer indtil 7 Timer pr. Anløb, faar et Tillæg paa 2 pCt.

København, den 29. April 1936.

Dansk Arbejdsmands Forbund:
sign. Niels P. Hansen. sign. Viggo Eigtved.
sign. Vald. Pedersen. sign. Chr. Jensen. sign. P. Christensen.
sign. N. P. Nielsen. sign. S. Jacobsen.

A/S Det forenede Dampskibs-Selskab:
sign. Georg Andersen.

Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark:
sign. Johan Schrøder.

II. FABRIKSOVERENSKOMSTER

D. D. er i Voldgiftsretten paa Rigsdagen opnaaet Enighed om følgende Tillæg til Lønningerne paa nedenstaaende Virksomheder:

Aalborg Dampvaskeri.
Ugeløn 48,50 Kr. I 1936 + 2 Kr. I 1937 + 1 Kr.

Aa Mølle, Assens, Jyll.
Timeløn 100 Øre. I 1936 + 3 Øre. I 1937 + 3 Øre.
Lokal Forhandling om 2 Akkordspørgsmaal.

Skandinavisk Gummi Kompagni, Odense.
Ugeløn 48,50 Kr. I 1936 + 1½ Kr. I 1937 + 1 Kr.
Lokal Forhandling om Aflønning af unge Arbejdere.

Blumensaadt, Odense.
Ugeløn 48,00 Kr. I 1936 + 1½ Kr. I 1937 + 1½ Kr.

Møens Stenminer.
Timeløn 88 à 98 Øre. I 1936 + 3 Øre. I 1937 + 2 Øre.
Tillidsmandsordning indføres; nærmere Forhandling herom mellem Parterne.

Loehr, Fredericia.
Ugeløn 51,00 Kr. I 1936 + 1½ Kr. I 1937 + 1 Kr.
Ventetiden før fast Ansættelse nedsættes fra 1 Aar til 6 Maaneder.

Hornbech, Hadsund.
Ugeløn 48,00 Kr. I 1936 + 1½ Kr. I 1937 + 1½ Kr.
Timeløn 105 Øre. I 1936 + 2 Øre. I 1937 + 2 Øre.
Bortfald af Præmiebetaling til Ulykkesforsikring.

Blodfoderfabrikkerne, Vejle.
+ 4,00 Kr. ugentlig.
Timeløn 100 Øre. I 1936 + 3 Øre. I 1937 + 2 Øre.
Ugelønnen forhøjes tilsvarende procentvis.
Den nugældende Sommerferieordning indføjes i Overenskomsten.

Worning & Petersen, Vejle.
Ugeløn 48,50 Kr. I 1936 + 1½ Kr. I 1937 + 1 Kr.
Tillægene træder i Kraft fra og med kommende Lønningsuge.

Den 30. April 1936.

Dansk Arbejdsgiverforening:
sign. Sophus Agerholm.

De samvirkende Fagforbund i Danmark:
sign. Robert Nielsen.

Dansk Arbejdsmands Forbund:
sign. Axel Olsen.

Mellem vort Forbund og de nedennævnte Virksomheder er uden Forligsmandsmedvirken iøvrigt afsluttet følgende Overenskomster.

Svovlsyrefabrikkerne.
Timelønnen for Dagarbejde i Provinsen forhøjes fra henholdsvis 102 til 105 og fra 1937 til 108 Øre, i København fra 106 til 109 og derefter til 111 Øre for Ovn- og Kammerpassere. Timelønnen forhøjes fra henholdsvis 116 og 125 Øre til 121 og 130 Øre. Vagtmandskabet faar udover de hidtil betalte 17 Frivagter yderligere 17 Frivagter, saaledes at de ialt har 34 betalte Frivagter pr. Aar. Feriebetalingen forhøjes fra 65 til 70 Kr. Endvidere er der indført en Bestemmelse om, at Vedligeholdelses- og Reparationsarbejder, der omfatter over 60 Arbejdstimer, betales efter de for saadant Arbejde gældende Takster.

Foreningen af danske Læderfabrikanter.
Timelønnen 99 Øre forhøjes til 102 Øre, derefter til 105 Øre og Akkordafsavnstillæggene paa 3 og 7 Øre forhøjes til henholdsvis 4 og 8 Øre. Feriebetalingen forhøjes fra 65 til 67 Kr. Ved forskellige Arbejder skal der udleveres Overtrækstøj.

Teknisk Korkvareindustri, Sorø.
Timelønnen 103 Øre forhøjes til 105 Øre og derefter til 107 Øre. 105 Øre forhøjes til 107 Øre og derefter til 109 Øre og 112 Øre forhøjes til 114 og derefter til 116 Øre. Sommerferien forhøjes fra 4 til 5 Dage. Olieindustriens Sommerferieregler indføres i Overenskomsten.

A/S Gustav Lotze, Odense.
Ugelønnen forhøjes fra Kr. 51,50 til Kr. 52,00 og derefter til Kr. 53,00.

A/S Fyns Konservesfabrik, Odense.
Ugelønnen forhøjes fra Kr. 49,50 til Kr. 50,50 og derefter til Kr. 51,50. Timelønnen for Løsarbejdere forhøjes fra 104 Øre til 106 Øre og derefter til 108 Øre.

L. C. Glad & Co., Olieraffinaderi, København.
Timelønnen 121 Øre forhøjes til 123 Øre og derefter til 124 Øre. Endvidere gælder de lokalt trufne Aftaler.

Glasværkerne.
De forskellige Ugelønninger forhøjes med ca. 1,50 Kr.
Paa Glasværket i Odense er oprettet Overenskomst for Ungarbejderne med Ugelønninger fra Kr. 22,50 til Kr. 25,00 for Alderen 14—16 Aar og fra Kr. 23,00 til Kr. 28,00 for Alderen 16—18 Aar. Udover Ugelønnen faar Ungarbejderne, hvor de hjælper Glasmagerne, henholdsvis 1¼ — 2½ og 5 og 10 pCt. af Værkstedets Gennemsnitsfortjeneste.

Der er tilgaaet samtlige Forbundets Afdelinger Meddelelse om Forløbet og Afslutningen af Forhandlingerne om foranstaaende Overenskomster, og ved Henvendelse i Afdelingerne vil vore Medlemmer kunne erholde fornøden Underretning om Forstaaelse af de saaledes ændrede Overenskomster, om saadant skulde være fornødent.

A.

HUSK

AT ANGIVE AFDELINGENS NAVN, NAAR DU SKRIVER TIL HOVEDKONTORET

Det hænder ikke saa sjældent, at der tilgaar Hovedkontoret Skrivelser fra Afdelingsformændene, hvor man har glemt at anføre Afdelingens Navn, hvilket medfører Vanskeligheder for Hovedkontoret, og i mange Tilfælde forsinker en Skrivelses Besvaring og dermed naturligvis tillige en Sags Behandling.

Ganske vist har Hovedkontorets forskellige Afdelinger en Afdelingsfortegnelse til Raadighed, men da Forbundet fremdeles tæller ca. 1200 Afdelinger, vil enhver kunne forstaa, hvor tidsspildende det er at give sig til at identificere Brevet ved i Afdelingsfortegnelsen at finde Afdelingsformandens Navn.

Denne Fremgangsmaade kan iøvrigt ogsaa vise sig at være frugtesløs, idet det undertiden sker, at Afdelingens Kasserer har underskrevet Skrivelsen, og Afdelingskassererne findes ikke navngivne i Afdelingsfortegnelsen. Resultatet bliver derfor efter forgæves Søgning i Afdelingsfortegnelsen, at Hovedkassererkontoret, der har Fortegnelse over Afdelingskassererne, maa ulejliges. Og saa begynder Eftersøgningen dér.

Det er ogsaa af Betydning for Betjening af Afdelingerne, at det aldrig undlades at underrette Hovedkontoret, saafremt der er sket Nyvalg af henholdsvis Formand og Kasserer, idet Undladelse heraf medfører, at Hovedkontorets Medlemsfortegnelse ikke tilføres fornøden Rettelse, og som saadan bliver ufuldstændig. Vi henstiller derfor til Afdelingsformændene, og hvem der iøvrigt tilskriver Hovedkontoret paa Afdelingens Vegne: *Husk altid,* at Afdelingens Navn paaføres Skrivelserne!

ARBEJDERNE OG FREDEN

AF HARTVIG FRISCH

Hver ny Dag øges Krigsfaren i Verden. Alle Stormagter ruster om Kap, og de mindre Stater følger med, saa godt de kan, ikke blot alle de, som hører til et af de bestaaende Alliancesystemer, men ogsaa udpræget »neutrale« Lande som Holland, Schweiz og Sverige.

Med Mussolinis Krig mod Abessinien og Hitlers Brud paa Locarno-Pagten er denne Spænding tilspidset i en saadan Grad, at hele det internationale Traktatsystem truer med at bryde sammen. *Fredens Bevarelse synes snarere at skyldes Eftergivenhed overfor de to umættelige Diktatorer end Respekt for de af Staterne trufne Aftaler.* Og hvor længe kan denne Eftergivenhed fortsættes, uden at alle Garantier for Frihed og Folkestyre i Europa vil blive sat over Styr?

Hvordan maa en Socialdemokrat føle og tænke overfor hele dette udenrigspolitiske Kaos? Lad os først se paa *Følelserne,* som hænger nøje sammen med hele vort Partis historiske Udvikling og Tradition, og som binder os sammen ved stærke Baand.

Vi afskyer Diktaturet under alle dets Former og føler, at baade den brune og den sorte Pest sigter direkte mod at nedbryde den frie organiserede Arbejderbevægelse for derefter at nedtrykke Arbejderne i Trældom baade materielt og aandeligt.

Vi hader Krigen og alt dens Væsen og føler rent instinktivt, at det organiserede Myrderi under et hvilketsomhelst nationalt Paaskud kun tjener til Forraaelse og til Nedbrydelse af alle de kulturelle Værdier, som gør Livet værd at leve for Folkets brede Lag.

Vi agter og ærer Internationalismens Idé, og vi har derfor siden Verdenskrigen trods al Kritik været ivrige Tilhængere af det Folkenes Forbund, som var det eneste internationale Lyspunkt i Versaillesfredens Imperialisme.

Om disse Følelser vil alle Socialdemokrater utvivlsomt kunne enes, og Følelsernes samlede Styrke danner et Kraftfelt, som er vigtigt for vor Bevægelses Slagkraft. Men Følelser er ikke i sig selv nok for en politisk Bevægelse. De maa ledes af Tænkningen for at blive en Politik. Med Følelser alene kan der ikke lægges en Linie, der fører mod bestemte Maal, og hvorudfra man kan tage Stilling til Dagens bestemte Spørgsmaal og Situationer.

Her glipper det hos mange af os, fordi vi er bundet af Tankegange, som er formet over en gammel Læst, der passede i sin Tid, men som ikke duer mere, fordi hele Verden har forandret sig.

Hvad er det, der har forandret sig i Verden, vil man maaske spørge. Har man da ikke før kendt raa imperialistisk Magtpolitik? Jo vel, men ikke *Fascismen* og *Nazismen.* De nye nationale Diktaturer har skabt en Krigsmaskine af en højere Orden i Form af den totalitære Stat, hvor enhver Form for Frihed, Folkestyre og Arbejderbevægelse er kvalt i Blod. Dette har forandret Verden. Den Krig, der nu daglig skrives om som en Trusel, er i sit inderste Væsen en *social Krig.* Det er to Samfundssystemer, der tørner sammen.

Det er Forklaringen paa, at to ældre Tankegange, som var vel forstaaelige tidligere, nu er brudt sammen som forældede og ubrugelige.

Den ene af disse kan jeg kalde den *revolutionært-syndikalistiske.* Dens Udgangspunkt var det kommunistiske Manifest med dets berømte Ord: Proletarer i alle Lande forener Eder! Det betød overført paa Spørgsmaalet om Krig og Fred, at Arbejdere i alle Lande ved en Krigs Udbrud skulde rette al deres Kraft mod det Maal at forhindre Krigen i deres eget Land ved at standse selve deres egen Krigsmaskine. Midlerne dertil skulde være Generalstrejke, Militærnægtelse, Sabotage af enhver Art ligefra Lydighedsnægtelse til Oprør.

Det var den Tankegang, som havde været ledende for de radikale Retninger i Internationale før 1914, og som mange med Sorg saa bryde sammen ved Verdenskrigens Udbrud. Men medens Tanken dengang brød sammen paa Ufuldkommenheden i den internationale Arbejderbevægelse i *alle* de krigsførende Lande, saa stiller det sig meget værre nu.

Den revolutionært-syndikalistiske Modstand mod Krigen *forudsætter i alle Lande en fri Arbejderbevægelse.* Efter Fascismens og Nazismens Sejr eksisterer denne Forudsætning ikke mere. Hvad nytter det, at Arbejderne i de demokratiske Lande ved en Krigs Udbrud saboterer Krigen og vender Vaabnene mod deres egne Officerer (som det dengang hed), naar Diktaturerne marscherer ensrettet? Hvad nytter Generalstrejke og Sabotage i de demokratiske Lande, naar det kun kan give Arbejdernes værste Fjender Sejren?

Selv den modigste revolutionært tænkende fagorganiserede Arbejder maa give op her og erkende, at denne gamle Vej er ingen Vej mere. Det er det, jeg mener med, at Verden har forandret sig. *Den totalitære Stat er et helt nyt Led i den sociale Kamp,* og Arbejderne i de demokratiske Lande maa indrette sig derefter og lægge gamle forældede Tanker paa Hylden.

Den anden Tankegang, som til Tider har vundet stor Udbredelse i Arbejderbevægelsen, selvom den fra Begyndelsen af stammer fra borgerlige Kredse, er *den pacifistiske.* Jeg tænker naturligvis ikke her paa Fredsbevægelsen som Idé, thi den vil til alle Tider være Socialismen i Kødet baaret. Den er uadskillelig fra Socialismens Væsen. Men jeg tænker paa Pacifismen

som Metode, det vil sige som Middel til at bekæmpe Krigen.

Som Metode forudsætter Pacifismen Afrustning i alle Lande. I Aarene efter Krigens Afslutning, da store Dele af Europa, nemlig de besejrede Stater, faktisk var afrustede, og da Afrustningen som et paabudt Led i Fredstraktaten stod paa Verdens Dagsorden, var det forstaaeligt og naturligt, at den pacifistiske Metode beherskede Sindene ogsaa i Arbejderbevægelsen. Afrustningsbestræbelserne var et ganske konsekvent Led i enhver oprigtig Folkeforbundspolitik i denne Periode. Et Udslag heraf var Gennemførelsen i Folketinget af det danske Afrustningsforslag.

Men nødvendigt er det at erkende, at der i den samme Periode er sket Ting, som ganske har forrykket Stillingen. Frankrigs Krav paa Sikkerhed førte til Opbygningen af et helt nyt Alliancesystem med stærke Rustninger. Samtidig fremvoksede i Rusland og Italien to meget stærke og højmoderne Krigsmaskiner, og en skønne Dag brød Demokratiet i Tyskland sammen, og Tysklands feberagtige Oprustning blev en Kendsgerning.

Hvad betyder paa Baggrund heraf en fortsat pacifistisk Indstilling i de demokratiske Lande? Drevet til sin Yderlighed (og det vil netop sige »som Metode«) vil det betyde, at de demokratiske Lande staar værgeløse overfor Diktaturer, der er væbnet til Tænderne. Kan dette nu forenes med en socialdemokratisk Tankegang? Har Arbejderklassen i Demokratierne da virkeligt slet intet at forsvare, naar de stilles overfor Diktaturstaternes Voldspolitik?

Jo, det viser sig i det ene Land efter det andet, at Socialdemokraterne erkender den ændrede Tingenes Tilstand og søger at tage en positiv Stilling til de militære Spørgsmaal.

Her maa vi i første Række se paa *den engelske Arbejderbevægelse,* som siden Krigsslutningen har været en af Verdens stærkeste Fredsmagter. Intet Sted har vel den pacifistiske Tankegang været renere i sin Idé (bl. a. fordi den ikke var iblandet den »Hvad kan det nytte?«-Tanke, som trængte sig i Forgrunden i mindre Lande), og under den første Arbejderregering i 1924 førte denne Freds- og Afrustningsvilje til Genéve-Protokollen, som paa Folkeforbundets Grund var et britisk Fredstilbud til hele Verden. Regeringen Mac Donalds hurtige Fald kulkastede Gennemførelsen, men Labour Party har stadig ønsket at gaa videre ad samme Vej: *Den kollektive Sikkerhed.*

Det afgørende i det engelske Arbejderpartis Tankegang er dette at sætte en virkelig kollektiv Magt bag ved Folkeforbundet, en Magt, som ikke ustandselig lader sig kyse af de to ustyrlige Diktatorer.

Men Forudsætningen herfor maa naturligvis være, *at de andre Folkeforbundsstater ogsaa tager deres Del af Forpligtelserne.* Dette engelske Arbejderstandpunkt stiller altsaa et alvorligt Krav om Solidaritet til alle Broderpartierne i de andre demokratiske Lande.

Hvordan vil en Socialdemokrat nu stille sig hertil? Kan vi nøjes med blot at slaa paa vor »Neutralitet«? Jeg ser helt bort fra det juridiske Spørgsmaal, om der siden 1920 overhovedet eksisterer et Neutralitetsbegreb som tidligere. Jeg spørger rent direkte, om man som god Socialdemokrat kan afvise dette Krav om Solidaritet i den fælles Kamp for Fredens og Frihedens Bevarelse.

Jeg maa erkende, at jeg ser ikke, hvordan Arbejderpartier i de mindre Lande kan komme udenom denne Solidaritet. I mangt og meget kan man skyde sig ind under Svaghed, men til slet intet at foretage sig giver selv Svaghed ikke Grund. Det vil i hvert Fald ikke kunne forstaas af andre, der i givet Fald skulde støtte os.

Saaledes fører det engelske Syn paa den kollektive Sikkerhed til en helt ny Situation, som vi nødvendigvis maa tage Stilling til.

Hvis der nu er nogen, der vil sige: »Jamen dette engelske Standpunkt, der gaar ind for kollektiv Sikkerhed gennem Folkeforbundet, lugter jo af Krig, saa vil jeg dertil sige, at det er den rene Engleblidhed i Sammenligning med de Krav, som rejses af vore Partifæller, saa snart vi kommer over paa den anden Side af Kanalen.

Det franske Standpunkt gaar endnu skarpere ind for kollektive Aktioner mod Nazismen til Fredens Opretholdelse, og de franske Arbejdere bebrejder Englænderne deres Vaklen og Vankelmod overfor Hitlers Brud paa Locarno-Pagten.

Dette franske Standpunkt er i høj Grad præget af den fransk-russiske Militæralliance og af den deraf udsprungne Enhedsfront mellem Socialdemokrater, Kommunister og Socialradikale.

Lad os prøve at se Sagen fra en fransk Arbejders Synspunkt. Han hader Krigen lige saa oprigtigt som nogen dansk Arbejder, ja sandsynligvis stærkere end nogen, da Frankrig mere end noget andet Land fik Krigen at føle. Han læser hver Dag om Tysklands Oprustning og véd, at hvert Maskingevær, hver Krigstank, hver Flyvemaskine er lige saa mange Trusler mod ham og hans nærmeste. Og lad os føje til: for hvert nyt Spillerum, der gives det nazistiske Tyskland, vokser Faren for den franske Arbejder.

Lader dette sig nægte? Skal han maaske stole paa Løfter om 25 Aars Fred fra den Magt, der i Gaar sønderrev Traktater, den selv frivillig havde erklæret for hellige? Ingen kan nægte Logiken i dette franske Synspunkt, og det er derfor vel forstaaeligt, at Franskmændene klynger sig til den Alliance med Rusland, som er den eneste Modvægt mod det oprustede Tyskland.

Men derved ændres selve den franske Arbejderklasses Ideologi overfor Militærvæsenet i deres eget Land. Den forhadte Militærkaste, som Arbejderne Gang paa Gang har forekastet Maskepi med de fascistiske Ligaer, er i det givne Øjeblik et nødvendigt Middel i Kampen mod den ydre Fjende — lige nødvendigt for Arbejderklassen som for den russiske Allierede.

Saa indviklede kan Traadene blive i det store Spil, at franske Arbejdere og Smaabønder nu maa staa solidariske med den Krigsmaskine, som de hidtil saa bittert har bekæmpet, og at de med Voldsomhed kræver Aktioner og Sanktioner paa Trods af Overklassens passive Modstand. Hele Overklassens Valgkamp er saaledes ført paa Slagordet: »Folkefronten betyder Krig!«

Maaske vil mangen dansk Socialdemokrat finde de franske Arbejderes Standpunkt forrykt. I saa Fald bør han sætte sig hen og blot én Time tænke igennem, hvad den franske Befolkning da kan vente sig, hvis Tysklands Oprustning og Traktatbrud fortsætter blot et Par Aar endnu.

I denne Atmosfære af Krigsfrygt og Enhedsfront, der i Øjeblikket præger den franske og belgiske Arbejderbevægelse, er der kommet fornyet Fart i de Bestræbelser indenfor den socialistiske Internationale, som allerede i Forvejen krævede Forbindelse med Sovjet-Rusland.

De mest fremtrædende indenfor disse Kredse er *Emigranterne,* der jo stadig samles ved Internationalens Møder som en Slags Skyggerepræsentanter for vore Broderpartier i Rusland, Italien, Østrig, Tyskland o. s. v. Disse højtbegavede Mænd som Dan, Bauer, Modigliani, Wells, som i deres politiske Liv har været vant til at tumle med de store internationale Spørgsmaal, lever stadig opfyldt af Tanken om det store Verdensopgør med Diktaturet. Dette Diktatur, som de selv maatte bukke under for.

I Emigrationen forenkles Problemerne; de mange smaa forstyrrende Enkeltheder fra Dagliglivet, som den aktive Politiker maa slaas med, glider til Side for den store Verdenspolitik i Dommedagsformat. Døgnpolitiken med dens trivielle Hensyn træder tilbage for den store Verdensudvikling med dens enkle klare Træk, *Verdensproletariatet* kontra *Reaktionen.*

Og ligesom dygtige Skakspillere, der staar som Tilskuere og følger en Match med Haar og Fingre strittende af Iver for selv at gøre de rigtige Træk, saaledes følger Emigrationens store Førere med Utaalmodighed Verdenspolitikens sendrægtige Bevægelser. De tabte ganskevist selv, men nu véd de bestemt, hvad der skal gøres, og de kan paaberaabe sig alle de store klassiske Haandbøger i Spillets Regler lige fra Marx og Engels.

Det er udfra en saadan Tankegang, den Pjece er forfattet, som *Bauer Dan* og *Zyromski* fornylig har udsendt om *Internationalen* og *Krigen,* hvori de lægger hele Strategien for en mellemeuropæisk Krig.

Det ejendommelige ved Bauer-Dan-Zyromski Pjecen er, at den vil spænde Broen mellem Kampen for Demokratierne og for Verdensrevolutionen. Bindeleddet er naturligvis Sovjet-Unionen, som efter at være gaaet ind i Folkeforbundet staar med eet Ben i hver Lejr.

Pjecen er en Apokalypse og ligner ogsaa Johannes Aabenbaring deri, at Troens Sejr følger efter Dommedagens Rædsler. Det svage Punkt i Pjecen er Forsøget paa at forene en revolutionær Terminologi med Kravet om at støtte den nationale Kamp for Demokratiet. Krigen selv, siger Forfatterne, vil revolutionere de vesteuropæiske Folk; det skal gaa ligesom i Frankrig i 1793, hvor Jakobinerne under de største Krigsfarer drev baade Revolutionen og Forsvaret til det yderste.

Mærkværdigt, at disse kyndige Forfattere har kunnet være saa blinde at tro, at *Jakobinernes Eksempel* kan overføres paa en Nutidskrig. Vi har jo et langt friskere Eksempel paa, hvordan en Revolution virker paa et Folk, der er i Krig. Det er Rusland i 1917, og det førte til Brest-Litowsk, hvor Lenin tog imod alle militære Ydmygelser for at redde Revolutionen — og kunde gøre det, fordi Rusland er saa stort som en Verdensdel, og fordi Tyskland samtidig var i Krig med hele den øvrige Verden.

Men hvis Frankrig laver Revolution og ødelægger sit militære Apparat og Ammunitionsfabrikationen, samtidig med at en stor Krig raser, saa vil det i mindre end en Maaned være udslettet som Militærmagt og faa Lov til at betale Krigen lige saa dyrt som Tyskland i 1919.

Nej, hele denne jakobinske Pjece er en interessant Skakopgave med Mat i seks Træk, men af den Slags, hvor man selv først placerer Brikkerne, som man vil. Det er den rene Teori, men praktisk rummer Pjecen meget ringe Interesse.

Det bliver utvivlsomt England, der faar Nøglestillingen i de kommende Maaneders Udvikling, og den socialistiske Internationale vil derfor sikkert finde sit Ligevægtsstandpunkt et Sted i Nærheden af det Krav om kollektiv Sikkerhed paa Folkeforbundets Grund, som det engelske Arbejderparti er gaaet ind for.

Det maa da være Opgaven for Partierne i de smaa demokratiske Lande at faa klaret Tankerne efter denne nye Situation. Særlig i Lande, hvor Socialdemokratiet har Regeringsmagt og Regeringsansvar, vil en saadan Klaring overfor den nye Folkeforbundssituation være en snarlig Nødvendighed.

Den danske Forsvarsminister har fornylig udtalt, at Regeringen har Undersøgelser i Gang angaaende vort Militærvæsen, og man maa naturligvis afvente Resultatet af disse Undersøgelser. Naar dette Resultat fremkommer, vil Socialdemokratiet nøgternt og fordomsfrit bedømme Realiteterne. Vi vil ikke som Strudsen stikke Hovedet i Busken, men naar vi er enige om at blive i Folkenes Forbund, vil vi ogsaa tage de Forpligtelser op, som den internationale Solidaritet byder os.

»Socialisten«.

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører Krøl Nielsen besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes Nørrevoldgade 22 [1].

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

ARBEJDSLØSHEDEN I 1935

Siden 1910 har Det statistiske Departement bearbejdet de Oplysninger om Arbejdsløsheden, som hver Maaned indsamles gennem de forskellige faglige Organisationer. Undersøgelsen er nu baseret paa Indberetninger fra samtlige statsanerkendte Arbejdsløshedskasser med Undtagelse af Arbejdsledernes, Danske Teknikeres, Husassistenternes, Kritelig, Musikernes og Telefonstandens Arbejdsløshedskasser; af ikke-anerkendte Arbejdsløshedskasser er kun Litografernes taget med i Undersøgelsen.

Paa Grund af de sidste Aars Arbejdsløshedslovgivning kan man for disse Aar regne med, at praktisk talt samtlige ledige Medlemmer af Arbejdsløshedskasserne er blevet optalt som arbejdsløse, saaledes at ogsaa de for 1935 beregnede Arbejdsløshedsprocenter giver et tilnærmelsesvis korrekt Udtryk for Arbejdsløsheden blandt Medlemmerne af Arbejdsløshedskasserne.

Undersøgelsen omfatter udelukkende organiserede Arbejdere, hvilket medfører, at man ved Sammenligninger med tidligere Aar maa have i Erindring, at Tilslutningen til Organisationerne har været ret forskellig paa de forskellige Tidspunkter. I denne Forbindelse skal der erindres om, at det Antal Arbejdere, der omfattes af Arbejdsløshedsstatistiken, i 1932—35 har været stærkt stigende, fra ca. 300,000 ved Udgangen af 1931 til ca. 393,000 ved Udgangen af 1935, en Stigning, der bidrager til i højere Grad end hidtil at gøre Arbejdsløshedsstatistiken for de organiserede Arbejdere til et repræsentativt Udtryk for Arbejdsløsheden i den egentlige Arbejderklasse som Helhed.

Opgørelsen omfatter alene fuldstændig Arbejdsløshed og kun Arbejdsløshed, der skyldes Forholdene i Erhvervslivet. Derimod er Ledighed som Følge af Sygdom, Arbejdsinvaliditet, Militærtjeneste eller lignende, samt den Ledighed, der kun delvis rammer den enkelte Arbejders Beskæftigelse ved Reduktion af den daglige Arbejdstid eller det ugentlige Antal Arbejdsdage, ikke medregnet, heller ikke Mangel paa Beskæftigelse om Følge af direkte Deltagelse i Strejke eller Lockout.

Undersøgelsen for 1935 omfatter som Gennemsnit for Aarets 12 Maaneder ca. 386,000 Arbejdere, hvoraf ca. 155,000 i Hovedstaden og ca. 231,000 i Provinsen.

For hele Landet under eet bliver den gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocent 19,7 for Aaret 1935 mod 22,1, 28,8 og 31,7 for de tre forudgaaende Aar.

Arbejdsløshedsprocenten for hele Aaret 1935 ligger altsaa lidt under den tilsvarende Procent for 1934. Sammenligner man Arbejdsløshedsprocenten for de enkelte Maaneder med de tilsvarende Procenter for 1934, viser det sig, at Procenterne for de første Maaneder af 1935 gennemgaaende ligger en Del under de tilsvarende for det foregaaende Aar, men denne Forskel bliver mindre og mindre i Aarets Løb.

I hosstaaende Oversigt er meddelt det gennemsnitlige Antal Arbejdere og arbejdsløse samt de gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocenter for hele Aaret 1935 med Deling efter Køn og særskilt for Hovedstad og Provins.

Det fremgaar af Oversigten, at Arbejdsløshedsprocenten i 1935 ligesom i de to nærmest forudgaaende Aar har været større for Mænd end for Kvinder og større i Provinsen end i Hovedstaden. Der er for Kvindernes Vedkommende i dette Forhold sket en Ændring fra de foregaaende Aar, hvor Arbejdsløshedsprocenten laa højere i Hovedstaden.

Arbejdsløshedsprocenten i de enkelte Maaneder af 1928—35.

	1935	1934	1933	1932	1931	1930	1929	1928
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar ..	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9	27,7	29,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5	29,7	26,2
Marts ...	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3	21,8	21,6
April....	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6	13,3	16,8
Maj.....	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4	10,8	14,2
Juni	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7	10,0	13,5
Juli.....	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8	9,3	9,6	13,6
August ..	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8	9,0	9,1	13,1
Septbr. ..	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1	9,0	8,7	12,2
Oktober .	17,3	18,2	23,2	31,8	15,8	11,4	10,1	14,5
Novbr. ..	21,7	22,3	25,7	35,1	22,1	15,5	13,0	17,7
Decbr. ..	31,7	30,3	37,5	42,8	32,2	25,1	22,4	28,4
Hele Aaret....	19,7	22,1	28,8	31,7	17,9	13,7	15,5	18,5

Arbejdsløsheden var for Aaret 1935 som Helhed, som sædvanlig noget mindre i Hovedstaden end i Provinsen, men i Vintermaanederne var der ligesom i tidligere Aar langt større Forskel mellem Hovedstaden og Provinsen, end Aaret som Helhed udviste. Hele dette Forhold hænger sammen med, at Byggefag og Arbejdsmænd, hvis Beskæftigelsesforhold er særlig paavirket af Aarstiden, er stærkest repræsenteret i Provinsen.

	1935			1934	1933
Mænd	Gsntl. Antal Arbejdere	Antal arbejdsløse	Arbejdsløshedsprocent	Arbejdsløshedsprocent	Arbejdsløshedsprocent
Hovedstaden	119 402	20 674	17,3	20,1	26,2
Provinsen	207 534	47 804	23,0	25,3	33,9
Hele Landet ...	326 936	68 478	20,9	23,4	30,9
Kvinder					
Hovedstaden	35 176	4 424	12,6	14,8	18,5
Provinsen	23 968	3 293	13,7	14,3	15,3
Hele Landet ...	59 144	7 717	13,0	14,6	17,2
Mænd og Kvinder					
Hovedstaden	154 578	25 098	16,2	18,9	24,5
Provinsen	231 502	51 097	22,1	24,2	31,9
Hele Landet ...	386 080	76 195	19,7	22,1	28,8

Det samlede Antal tabte Arbejdsdage i 1935 er opgjort til ca. 23 Mill. eller gennemsnitlig 60 Dage pr. Arbejder, medens de tilsvarende Tal for 1934 var 24,8 Mill. Dage og 67 Dage.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

OPMANDSKENDELSE

Mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark er der opstaaet den nedenfor fremstillede faglige Uoverensstemmelse, som i Mangel af Flertal indenfor de af Parterne valgte Voldgiftsmænd afgøres af undertegnede Opmand.

Ifølge den mellem Organisationerne gældende Overenskomst skal paa alle Bygninger Jord-, Beton- og Kloakledningsarbejdet udføres i Akkord.

Anledningen til Tvistens Opstaaen er den, at Murermester R. Rasmussen, Højbjerg pr. Aarhus, der havde Opførelsen af et Hus i Entreprise, og som selv sammen med en Arbejdsmand og en 19-aarig Lærling udførte Udgravningen af Grunden, ved Udbetalingen af Akkordoverskuddet til Arbejdsmanden fradrog 45 Øre pr. Time for Lærlingens Medhjælp i Akkorden.

Dansk Arbejdsmands Forbund paastaar Arbejdsgiveren kendt uberettiget til at beskæftige Lærlinge i Arbejdsmændenes Akkord, medens Centralforeningen paastaar dette Forhold kendt lovligt.

Overenskomsten mellem Centralforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund indeholder ingen Bestemmelse om Lærlinges Deltagelse i Akkorder, hvorimod § 10 i Overenskomsten mellem Centralforeningen og Murerforbundet i Danmark bestemmer, at Mesteren er berettiget til for Arbejde, som udføres af Lærlinge i Svendenes Akkord, at fradrage i Akkordsummen et Beløb af 25 Øre pr. Time stigende til 50 Øre i Lærlingens 4. Læreaar.

Fra Centralforeningens Side gøres det gældende, at da Overenskomsten med Dansk Arbejdsmands Forbund ikke udelukker Lærlingenes Deltagelse i Akkorder, maa det staa Murermesteren frit for at beskæftige sine Lærlinge, ligesom enhver anden organiseret eller uorganiseret Mand, i Arbejdsmændenes Akkord, og Centralforeningen paaberaaber sig i denne Forbindelse Septemberforligets Pkt. 4 om Arbejdsgiverens Ret til at anvende den efter hans Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft.

Dansk Arbejdsmands Forbund hævder omvendt, at netop den Omstændighed, at Arbejdsmandsoverenskomsten ikke indeholder nogen til § 10 i Overenskomsten med Murerforbundet svarende Bestemmelse, viser, at det maa være udelukket at lade Lærlingene deltage i Arbejdsmændenes Akkord, idet Overenskomsten med Dansk Arbejdsmands Forbund i modsat Fald maatte have indeholdt Regler om Lærlingenes Aflønning. Fra Forbundets Side gøres det yderligere gældende, at Arbejdsmandsoverenskomstens Akkordsatser er baserede paa, at Deltagerne i Akkorden er fuldvoksne Mænd — som Regel over 20 Aar gamle —, en Betingelse, som i hvert Fald normalt ikke opfyldes af Lærlingene.

Hvad Parternes Interesse i Gennemførelsen af deres respektive Paastande angaar, maa det antages, at Murermesteren ingen direkte økonomisk Interesse har i Sagens Udfald, idet Akkordudbetalingens samlede Beløb bliver den samme, hvad enten Akkordarbejdet udføres af Arbejdsmænd alene eller med Benyttelse af Lærlinges Medhjælp. Derimod er det, navnlig for mindre Mestre i Provinsen, af Interesse at kunne beskæftige deres Lærlinge som Hjælpere ved Arbejdsmændenes Arbejde i Tilfælde, hvor der ikke kan skaffes dem Beskæftigelse ved faglig Murerarbejde, saaledes f. Eks. ved Grundudgravning, inden Murerarbejdet kan paabegyndes. I saadanne Tilfælde praktiseres Forholdet saaledes, at Lærlingens Timegodtgørelse fradrages ved Udbetalingen af Akkordsummen. — Dansk Arbejdsmands Forbund henviser til den Interesse, Forbundet har i, at den voksne Arbejdskraft ikke fortrænges ved Arbejdsgiverens Anvendelse af Lærlinge.

Opmanden skal for det første bemærke, at en Aflønning af Lærlingene, som den af Murermester Rasmussen under nærværende Sag foretagne, ikke kan anses stemmende med Arbejdsmandsoverenskomsten og i Virkeligheden strider mod det af Centralforeningen hævdede Udgangspunkt, hvorefter den beskæftigede Lærling under Overenskomstens Tavshed skulde være at ligestille med en hvilkensomhelst anden Arbejder.

Efter dette Udgangspunkt skulde Lærlingen beskæftiges og aflønnes som egentlig Deltager i Akkorden, og Spørgsmaalet bliver da, om Murermesteren er berettiget til at anvende sine Lærlinge som egentlige Deltagere i Arbejdsmændenes Akkord.

Efter det under Sagen oplyste maa der gaas ud fra, at en Beskæftigelse af Murerlærlinge som egentlige Akkorddeltagere ikke praktiseres, og Opmanden finder at maatte give Forbundet Medhold i, at en saadan Anvendelse af Lærlingene falder udenfor Overenskomstens Forudsætninger og derfor ikke kan godkendes som lovlig.

Arbejdsmandsoverenskomstens Akkordsatser maa, som af Forbundet anført, anses baserede paa Anvendelse af normal voksen Arbejdskraft, og Opmanden finder, at netop den Omstændighed, at Murerlærlingene, naar de anvendes, ikke aflønnes som egentlige Deltager i Akkorden, men med en ringe Timeløn for deres Medhjælp, maa opfattes som Udtryk for, at deres Arbejdsydelse ikke i Kvalitet kan ligestilles med en fuldvoksen, øvet Arbejders. Under Hensyn til Lærlingeforholdets Indhold og Formaal finder Opmanden derhos ikke at burde tillægge det Betydning, om Lærlingen er over eller under 18 Aar, og ud fra de anførte Betragtninger findes en almindelig Udelukkelse af Lærlingenes Deltagelse i Arbejdsmændenes Akkorder ikke at kunne anses som stridende mod Septemberforligets Pkt. 4.

Opmandens Honorar findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

En Murermester er som Arbejdsgiver ikke berettiget til at lade sine Lærlinge deltage i Arbejdsmændenes Akkorder.

Opmandens Honorar, 150 Kr., betales med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og med Halvdelen af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

København, den 24. April 1936.

Oluf Krabbe.

OPMANDSKENDELSE

i

Voldgiftssag Nr. 124

mellem

Dansk Arbejdsmands Forbund

og

Entreprenørforeningen,

Jysk Afdeling,

paa

Entreprenør J. F. Nielsens Vegne.

Nedenfor nærmere omhandlede Uoverensstemmelse mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Entreprenørforeningen, Jysk Afdeling, paa Entreprenør J. F. Nielsens Vegne, er henvist til faglig Voldgift, og da der ikke blandt Voldgiftsmændene har kunnet blive Flertal for en Afgørelse, paahviler det undertegnede, som af Parterne er valgt til Opmand i Voldgiftsretten, at afgøre Sagen ved Kendelse.

Uoverensstemmelsen angaar Aflønningen af et Vejarbejde, som Entreprenør J. F. Nielsen udfører i Skaade Bakker i Holme-Tranbjerg Kommune. Entreprenøren har anset sig berettiget til at aflønne Arbejdet med en Timeløn af 105 Øre i Timen. Mod denne Aflønnings overenskomstmæssige Beretttigelse protesterer Klagerne, idet de gør gældende, at det Omraade, hvorpaa Arbejdet udføres, ligger indenfor tvungent Akkordomraade, og de paastaar Kendelse for, at Arbejdet skal udføres i Akkord. De Indklagede, der bestrider, at Arbejdsstedet hører til Akkordomraadet, paastaar Frifindelse.

I Tillæg af 25. Maj 1935 til Hovedoverenskomst af 10. Maj 1930 mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund vedrørende Arbejdsforholdene i Provinsen bestemmes i § 1 a:

»Akkordpriskurantens Omraade er følgende: Købstæderne, de til Købstæderne grænsende bymæssigt bebyggede Dele af Sognekommunerne (Forstadsbebyggelse) samt bymæssige Bebyggelser med over 1500 Indbyggere. Husbygningsarbejdet udføres i Akkord i hele Landet.«

Det paagældende Vejanlæg udføres paa et A/S Skaade Bakker tilhørende Udstykningsareal beliggende op til Aarhus Kom-

muneskel. Paa Arealet, der ikke maa udstykkes i mindre Parceller end 2400 Kv. Alen, er lagt Villaservitut, og kun nogle faa Grunde er bebyggede væsentlig med Bungalows til Sommerbeboelse. Arealet har allerede i ca. 15 Aar været udlagt til Bebyggelse.

Klagerne anfører, at Omraadet sammen med Bebyggelserne Saralyst, Højbjerg og Skaade naturligt udgør en Forstadsbebyggelse, som maa henhøre under det tvungne Akkordomraade; Befolkningstallene i de tre nævnte Bebyggelser er henholdsvis 710, 913 og 583, altsaa tilsammen over det i Overenskomsten nævnte Tal. Henførelse under Omraadet kan ikke vente, til Bebyggelsen er sket, thi saa er Arbejdet, som Akkorderne skulde angaa, jo udført. De henviser endvidere til, at i hele Holme-Tranbjerg Kommune udbetales Aldersrente, Invaliderente o. s. v. efter bymæssige Takster, samt at der lige op ad Arealet er betalt Akkordafsavnstillæg i Holme-Tranbjerg Kommune. Klagerne henviser endelig til to Opmandskendelser af 15. Maj 1933 og 7. August s. A. i Sagerne Nr. 79 og 82 mellem denne Sags Parter, ved hvilke Kendelser det fastsloges, at Dele af Riisskov-Vejlby Kommune hørte til Akkordomraadet.

De Indklagede fremhæver, at der endnu langt fra paa Arealet er en Bebyggelse, som kan kaldes bymæssig, og der er i Vejene eller Arealet end ikke anlagt Kloak. De af Klagerne omtalte tre Smaabyer staar efter de Indklagedes Formening ikke i saadan Forbindelse med hverandre, at de kan betragtes som en samlet Bebyggelse i overenskomstmæssig Forstand. Den Arealet paalagte Villaservitut forhindrer forøvrigt bymæssig Bebyggelse. De bestrider, at Ministeriets Bestemmelser om Aldersrentesatser m. m. skulde kunne tillægges Betydning for den kollektive Overenskomsts Fortolkning, og at de Forhold, der laa til Grund for Kendelserne Nr. 79 og 82, var ensartede med de her tilstedeværende.

Klagerne bemærker, at selvom der endnu ikke er Kloak i de omtvistede Veje, saa er det i hvert Fald Meningen at anlægge Kloaker til Vinter.

Under Sagens Behandling har Voldgiftsretten besigtiget Forholdene paa Stedet.

Om Bebyggelsen i Holme-Tranbjerg Kommune er foruden de ovenangivne Tal oplyst, at der i 1935 var 4134 Indbyggere i Kommunen; deraf boede i det nærmest Aarhus Kommunegrænse liggende Holme Sogn 3221 og i Tranbjerg Sogn 913. I Holme By, der ligger fjernere fra Aarhus Kommunegrænse end de tre Bebyggelser Saralyst, Højbjerg og Skaade, boede 414 Indbyggere. Befolkningstallet og dets Fordeling paa Kommunens Omraade viser saaledes, at Købstadskommunen befolkningsmæssigt har Virkninger ud over Kommunegrænsen, og at Forstadsbebyggelse her er i Gang. Det maa forøvrigt erindres, at Overenskomsten ikke med Hensyn til Forstadsbebyggelsens Inddragelse under Akkordomraadet opstiller nogen Begrænsning udtrykt i Indbyggertal.

Det er ved de ovenommeldte Kendelser i Sagerne Nr. 79 og 82 bl. a. fastslaaet, at Bestemmelsen »de til Købstæderne grænsende bymæssigt bebyggede Dele af Sognekommunerne (Forstadsbebyggelse)« maa forstaas saaledes, at ogsaa Villabebyggelse omfattes af »bymæssig Bebyggelse«, og at Arealer, der grænser umiddelbart op til allerede eksisterende Bebyggelse, og som ved Vej — Kloak — eller lignende Arbejder inddrages under den bymæssige Udvikling, ligeledes omfattes af Bestemmelsen, og denne Forstaaelse af Overenskomsten findes at maatte lægges til Grund for nærværende Sags Afgørelse. Det bemærkes herved, at selvom det her omhandlede Udstykningsareal maaske ikke kan siges at grænse umiddelbart op til de eksisterende Bebyggelser, saa ligger det til Gengæld lige op ad Kommunegrænsen.

Det fremgaar af Sagen, at det omhandlede Areal er erhvervet af et Aktieselskab til Udstykning, og at Vejanlægget foretoges som Udstykningsforanstaltning. Parcellerne udbydes til Salg og enkelte er som anført solgte og bebyggede. Arealet maa saaledes betragtes som inddraget i den bymæssige Udvikling ved Købstadskommunens Grænse.

Efter samtlige de saaledes foreliggende Forhold og under Hensyn til de ved de ovenomtalte Voldgiftskendelser trufne Afgørelser og de deri fastlagte Synspunkter findes det da at maatte statueres, at Arealet falder ind under Akkordomraadet efter Overenskomstens § 1 a. Det bemærkes, at der ved Afgørelsen ogsaa har maattet tages Hensyn til at opnaa en praktisk rimelig Afgrænsning af Akkordomraadet, i hvilken Henseende er kommet i Betragtning, dels Arealets Beliggenhed i Forhold til Kommunegrænsen og den eksisterende Forstadsbebyggelse, dels at der — som oplyst i Sagen — er betalt Akkordafsavnstillæg ved Arbejder op ad Arealet. I Henhold til det anførte vil Klagernes Paastand være at tage til Følge.

Voldgiftssagens Omkostninger, ialt 401 Kr., herunder til Opmanden i Honorar, Godtgørelse af Rejseudgifter m. m. 148 Kr., udreder Parterne med Halvdelen hver.

K e n d e l s e :

Det ovenomhandlede Vejanlæg falder ind under Akkordomraadet efter Overenskomstens § 1 a.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

København, den 22. April 1936.

J e s p e r S i m o n s e n.

OPMANDSKENDELSE.

Nærværende Sag, der i Henhold til Reglerne for Behandling af faglig Strid er indanket for en Voldgiftsret, hvori undertegnede Dommer Roepstorff i Odense af den faste Voldgiftsret er udnævnt til Opmand, drejer sig om nedennævnte to Uoverensstemmelser mellem Arbejdsmændenes Fagforening i Svendborg ved Dansk Arbejdsmands Forbund og Murermester J. Espensen i Svendborg ved Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Da der ikke i Voldgiftsretten kunde opnaas Stemmeflerhed for en Afgørelse, indlodes Sagen til Paadømmelse af Opmanden.

I. Ved Opførelsen af nogle Retorter i Svendborg var der Uoverensstemmelse mellem Murermester Espensen og Svendene angaaende Betalingen, og ved faglig Voldgift den 4. December 1935 blev det bestemt, at de skulde have et Tillæg af 50 % til Akkordtimelønnen.

Under Henvisning hertil og i Henhold til § 3 **a** Side 5 i Overenskomsten af 1. Juni 1930 mellem Parterne, hvori det hedder, at hvor Svendene arbejder i Akkord, har Arbejdsmændene ogsaa Akkord, hævder Forbundet, at naar Svendene er kendt berettiget til Akkordafsavnstillæg, maa Arbejdsmændene ogsaa anses berettigede til det samme Tillæg, og Forbundet paastaar derfor Arbejdsmændene, som har oppasset Svendene, tilkendt 50 % af deres Timeløn 1 Kr. 05 Øre, altsaa en Timeløn stor 1 Kr. 58 Øre. Til yderligere Støtte for Paastanden anfører Forbundet, at det herommeldte Arbejde maa betragtes som „nyt Arbejde", som for Svendenes Vedkommende burde have været udført i Akkord, men da der ikke for dette Arbejde i Overenskomsten var Akkordsats, fik Svendene Afsavnstillæget. Derved sættes Arbejdsmændene ud af Spillet, hvis de ved en saadan Ordning skal arbejde for almindelig Timeløn, og det gaar derved ud over Arbejdsmændene, som netop ifølge Overenskomsten med Hensyn til Aflønningen skal følge Svendene. Arbejdsmændene maa derfor have Krav paa samme Tillæg som Svendene. Forbundet henviser ogsaa til en Opmandskendelse af 8. November 1934 fra Rønne, hvor disse Synspunkter er fulgt.

Centralforeningen protesterer mod det rejste Krav og paastaar Frifindelse, idet den gør gældende, at Svendene ikke har haft Akkord ved dette Arbejde og heller ikke har haft Krav paa Akkord i Henhold til deres Overenskomst, hvori det hedder, at „alt andet Arbejde, som ikke findes anført i Priskuranten, betales efter Overenskomst eller med Timeløn". Og kun naar Svendene har Akkord, faar Arbejdsmændene Akkord, og det Tillæg af 50 %, Svendene har faaet ved Afgørelsen den 4. December, er Tillæg for kvalificeret Arbejde, som ikke kan paaberaabes fra Arbejdsmændenes Side, hvorved bemærkes, at deres Arbejde ved Svendenes Oppasning ikke er forøget eller sværere end almindeligt Oppasningsarbejde.

Ved Sagens Afgørelse kan der ikke ses bort fra, at Grunden til Bestemmelsen i Overenskomsten om, at Arbejdsmændene skal have Akkord, hvor Svendene arbejder i Akkord, maa være den, at et forceret Arbejde som Følge af Akkord paa Svendenes Side naturlig maa berettige Arbejdsmændene til Akkordaflønning. Og hvor et Arbejde s k u l d e have været Akkordarbejde, kan Svendenes Afkald herpaa mod at faa Tillæg til Timelønnen ikke gøre Arbejdsmændenes Krav paa Akkord illusorisk. Ikke alene den faktiske Akkord, men ogsaa den Akkord, som Overenskomsten hjemler, maa føre til Akkord for Arbejdsmændene. Spørgsmaalet er, om Svendenes 50 % Tillæg er begrundet i, at de havde Krav paa Akkord, eller om det ydes Svendene af andre Grunde, i nærværende Tilfælde fordi Arbejdet maa antages for kvalificeret Arbejde. Forbundet benægter dette sidste og fremhæver, at enhver almindelig duelig Murersvend maa anses for habil til at udføre det heromtalte Arbejde, medens Centralforeningen henviser til Overenskomsten med Murerforbundet af 10. Maj 1935 S. 4 § 4, som gaar ud paa, at for Arbejde ved bl. a. Retorter betales et Tillæg af 50 % til Timelønnen, hvilket er Udtryk for, at Arbejdet er kvalificeret.

Efter det foreliggende kan der ikke gaas ud fra, at Svendene ved det her ommeldte Arbejde kunde have forlangt Akkord, og da den fornævnte Opmandskendelse af 8. November 1934 fra Rønne begrunder Tilkendelsen af Tillæg til Timebetalingen paa, at det ommeldte Arbejde rettelig burde være udført i Akkord, kan denne Kendelse ikke anføres til Støtte for det rejste Krav. Og da Grundene for Arbejdsmændenes Krav paa Akkord naar Svendene arbejder i Akkord, ikke er tilstede ved nærværende Arbejde, der maa anses for kvalificeret Arbejde for Svendenes men ikke for Arbejdsmændenes Vedkommende, findes der ikke tilstrækkelig Grund til at analogisere fra Bestemmelsen om, at Svendenes Akkord medfører Arbejdsmændenes Akkord, til at

det Svendene tilkendte Tillæg med Nødvendighed giver Arbejdsmændene den samme Ret til Tillæg.

Arbejdsforbundets Paastand kan herefter ikke tages til Følge.

II. Ved et Byggeforetagende havde Murermester J. Espensen i Svendborg indrettet Elevator op til 4. Etage, medens Arbejdsmændene til Brug for det indvendige Pudsearbejde bar Materialerne fra 4. op til 5. Etage ad Betontrapperne. Arbejdsmændene forlangte Højdetillæg ogsaa for den Del af Bygningen, hvor Elevatoren er benyttet, og støtter Kravet paa Overenskomsten S. 19, Stk. D I, saaledes at deres Krav gik ud paa Betaling af 36% af Svendenes og Lærlingenes Fortjeneste med et Tillæg af $^2/_3$% for hele Bygningshøjden 15,80 Meter ÷ 1 Meter, altsaa 9,87% = 45,87%.

Dansk Arbejdsmands Forbund gentager denne Paastand under Voldgiften og paastaar yderligere et Tillæg af 75% af de $^2/_3$%, altsaa ½% = $1^1/_6$% for hver af de 3 Meter i øverste Etage.

Centralforeningen protesterer mod, at der beregnes Højdetillæg for de Etagers Vedkommende, hvor Materialerne ikke bæres op, men hejses op med Elevatoren, og henviser til Støtte for Protesten til den Opmandskendelse, der den 26. Marts 1934 blev afsagt angaaende Reparationsarbejdet paa Koldinghus Ruiner.

Heri maa gives Centralforeningen Medhold. — Da Meningen med og Forudsætningen for Bestemmelsen om Betaling af Højdetillæg maa være, at Materialerne bæres op af Arbejdsmændene, vil Forbundets Paastand om Betaling af dette Tillæg ikke kunne tages til Følge.

Til Støtte for Paastanden om de 75% gør Forbundet gældende, at Materialerne er baarne op fra 4. til 5. Etage ikke ad Stige, men ad en indvendig Betontrappe, hvilket er betydelig besværligere for Arbejdsmændene end Opbæring ad Stige, hvor Hænderne kan bruges til Hjælp. Forbundet henviser til en Opmandskendelse af 25. Maj 1934 angaaende et Arbejde i Aalborg, ved hvilken Kendelse Arbejdsmændene under lignende Forhold fik et Tillæg til Højdetillæget af 75%.

Centralforeningen protesterer mod det sidstnævnte Krav, da dette ikke er stillet i Regnskabet, men først i Voldgiften. Der er betalt foruden de 36% et Tillæg af $^2/_3$% for hver Meter i den højeste Etage, nemlig 3 Meter, altsaa 2%, og mere kan Arbejdsmændene ikke forlange. Da det skønnes, at Arbejdsmændene i Henhold til den sidstnævnte Opmandskendelse har Krav paa 75% Tillæg til Højdetillæget, hvor Opbæringen er foretaget ad en Trappe i Stedet for ad Stige, findes det betænkeligt at forkaste Kravet herom af den Grund, at det ikke straks er opstillet i Regnskabet, hvorved bemærkes, at dette Regnskab paa Grund af Kravet om Højdetillæg ogsaa forsaavidt angaar de 4 nederste Etager ikke blev godkendt af Mesteren. Paastanden vil derfor ikke kunne forkastes.

Thi bestemmes:

I. Dansk Arbejdsmands Forbunds Paastand om, at Arbejdsmændene tilkendes et Tillæg af 50% af deres Timeløn ved Svendenes Oppasning under Opførelsen af Retorterne, kan ikke tages til Følge.

II. Dansk Arbejdsmands Forbunds Paastand om Højdetillæg forsaavidt angaar de 4 nederste Etager kan ikke tages til Følge.

Derimod vil der for den øverste Etages Vedkommende være at tilkende Arbejdsmændene det forlangte Tillæg af 75% til Højdetillæget.

Sagens Omkostninger, derunder Honorar, Rejse- og Skrivningsomkostninger til Opmanden, ialt 170 Kr., betales af Parterne med Halvdelen hver.

Odense, den 5. Februar 1936.

A. S. Roepstorff.

SØRG FOR PAATALE I RETTE TID

Det hænder desværre ikke saa sjældent, at der rejses Krav om Tillægsbetaling til de gældende Akkordpriser paa et saa sent Tidspunkt under Arbejdets Udførelse, at det volder Vanskeligheder — eller viser sig umuligt — at gennemføre Kravet, selvom det er nok saa berettiget. Ja, det sker, at Kravet først rejses, naar Arbejdet er helt tilendebragt. Og Resultatet bliver derfor enten, at Sagen sluttes med et Beløb til endelig Afgørelse, eller det viser sig ganske umuligt at opnaa selv det mindste Beløb.

Grunden hertil er som Regel manglende Kendskab til Priskuranten eller Ulyst hos de paagældende Arbejdere til at rejse et Betalingskrav, om hvilket der kan opstaa Divergens. Men ingen af disse Grunde kan anses for forsvarlige i Forholdet til Organisationen, hvis Opgave det ikke alene er at tilvejebringe Overenskomster og Priskuranter, men tillige at skaffe disse overholdt.

Under Udarbejdelsen af Priskuranterne er der taget Hensyn til de forskellige Arbejders Udførelse uden Afvigelse fra den normale Form. Det gælder derfor om under det daglige Arbejde at have Opmærksomheden nøje henvendt paa, om der afviges herfra paa en saadan Maade, at der kan blive Tale om Forringelse af Fortjenesten. Er der grundet Formodning herom bør der straks gøres Indsigelse overfor Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant med Krav om Tillæg til de bestaaende Akkordpriser, eller, for saavidt der er Tale om en saadan Forrykning af Akkordgrundlaget, at Arbejdet skifter Karakter, om Tillæg til Timelønnen.

Er et saadant Krav rejst overfor Arbejdsgiveren eller hans Repræsentant, bør man ikke lade sig nøje med et henholdende Løfte om nærmere Forhandling ved Arbejdets Afslutning, men kræve reel bekræftet Aftale. Viser det sig umuligt at opnaa Tilsagn af bindende Art, maa der omgaaende ske Indberetning til Afdelingens Formand eller Tillidsmand, saaledes at der ved dennes eller eventuelt Organisationens Indgriben kan tilvejebringes saadanne Aftaler eller Afgørelse, at Arbejdsgiveren ikke kan unddrage sig fra at betale Arbejdet saaledes som dets Udførelse begrunder Krav om.

Den, der undlader at stille Krav om Ekstrabetaling, hvor Forholdene begrunder det, eller forsømmer at underrette sin Afdeling, gør fælles Sag med Arbejdsgiveren imod sin egen og Organisationens Interesse, og er med til at skabe Vanskeligheder for den Selvhævdelse indenfor Arbejderklassen, der betinger en fortsat Forbedring af det nu bestaaende Lønniveau. Og det kan ikke under nogen Form bebrejdes Organisationen eller dens Ledelse, saafremt den ikke rejser eller gennemfører en Sag, der allerede forud maa anses for tabt paa Grund af manglende Paatale, saaledes som fastsat i de almindelige Bestemmelser, der findes aftrykt i enhver Priskurant, og som ethvert Medlem har Forpligtelse til at sætte sig ind i.

Det er ærgerligt at miste en Fortjeneste, som man retmæssigt tilkommer, og det er urimeligt at nedbryde sin Organisations Autoritet ved Ligegyldighed eller personlig Forsømmelse. Sørg derfor for at øve Paatale i rette Tid.

Slavebilleder fra det tredje Rige

Efter de tyske Fagorganisationers Endeligt og Oprettelsen af Arbejdsfronten, fører de tyske Arbejdere nu en rigtig Slavetilværelse.

I Løbet af det sidste halve Aar er de fleste Arbejdere ifølge Loven fra 16. Maj 1935 blevet forsynet med en *Arbejdsbog*. Disse Arbejdsbøger eller Arbejdspas, som man tidligere kaldte dem, er ikke noget nyt. De bestod allerede engang i det forrige Aarhundrede i halvfeudale og halvabsolutistiske Stater. Ved Arbejderbevægelsens Begyndelse var Kampen imod disse Arbejdspas for Arbejderklassen en ligesaa betydningsfuld Kamp som den om Koalitionsfriheden. Intet beviser bedre Hitler-Diktaturets reaktionære Karakter, end Genindførelsen af disse Arbejdspas, som det var lykkedes Arbejderklassen i alle Kulturlande at faa afskaffet for mange Aartier siden.

Hvad er Meningen med disse Arbejdsbøger?

Nazisterne siger ganske aabent, at de derved vil udøve en Tvang paa Arbejdspladsernes Fordeling. De er et Middel til at forhindre Flugten fra Landet, at afstoppe Tilgangen til andre Erhverv og at have en bedre Kontrol og Oversigt over Arbejdsmarkedet. De betyder en ny og videre Indskrænkning af de tyske Arbejderes Opholdsfrihed. Ingen Arbejdsgiver skal ansætte og beskæftige en Arbejder uden gyldig og udfyldt Arbejdsbog. Han er forpligtet til at notere Datoerne og Arten af Arbejderens Beskæftigelse i sin Bedrift. Et Duplikat deraf skal han tilsende Arbejdskontoret som fører et Kartotekkort over hver Arbejder, saa at man har en stadig Kontrol over dem. Arbejderne kan nu ikke mere uden videre opgive deres Plads og søge en bedre, og Arbejdsgiverne er nu beskyttet imod, at de maaske kun kunde skaffe sig dygtigere Arbejdskraft gennem bedre Betaling. De faar den gennem Arbejdskontoret efter deres Ønsker.

Sammen med Slaveloven fuldstændiggør disse Slavepas de tyske Arbejderes fuldstændige Retsløsgørelse.

Vi har her flere Gange henvist til de tyske Landarbejderes frygtelige Kaar. Vi er nu atter i Besiddelse af en nazistisk Dokumentation over Landarbejdernes frygtelige Boligforhold. Det var det officielle tyske Telegram-Bureau (Deutsches Nachrichtenbüro), som meldte fra Schwerin:

> »Rigsstatholderen og Distriktslederen Hildebrandt foretog sammen med Arbejdsværgen for Distriktet Nordmark, Dr. Voeltzer, en indgaaende Inspektion af Landarbejderboliger. *Ved dette Syn blev der bragt Bevis for, at endnu en stor Del af Landarbejderboliger befinder sig i en Tilstand, som ikke paa det fjerneste opfylder den nationalsocialistiske Stats Krav.* Hvis f. Eks. tyske Landarbejderfamilier med et betydeligt Antal Børn bor i et Hus, som blev bygget umiddelbart efter den 30-aarige Krig (1648. Forf.), og som højest har en Ret paa Bevarelsen som Mindeværdighed, saa maa det betegnes som *Kulturskændsel.*
>
> Et særligt grelt Tilfælde fortjener endnu at blive nævnt. I en Landarbejderhytte blev der antruffet en Landarbejderfamilie, som raadede over en lille Dagligstue og et lille Sovekammer, men som ved Siden af Forældrene bestod af 9 Børn og to Børnebørn, altsaa 13 Personer, og som i et trangt Soverum, tre og tre sovende i en Seng, fristede deres Liv. I et Kammer ved Siden af sov de tre Børn i et knapt to Meter højt Kammer umiddelbart over Kartoffelkulen.
>
> I en tredje Bolig blev det konstateret, ligesom i alle andre Lejligheder, at Taget var fuldkommen utæt, og at Regnen drev ind i Dagligstuen og Sovekamret.«

Det er altsaa ikke »opdigtede Rædselspropaganda«, men meddelt gennem det officielle tyske Telegrambüro. Det var en af de nazistiske Rigsstatholderes Reklamerejser. Maaske har Rigsstatholderen hjulpet de tre Landarbejderfamilier, fordi han har et blødt Hjerte, maaske fordi Gaardejerne ikke var Nazister. Men Titusinder af de tyske Landarbejdere har det ikke bedre, og der kommer ingen Rigsstatholder, og de kan heller ikke mere værge sig selv, som de tidligere kunde det gennem det tyske Landarbejderforbund. Fagorganisationen er ødelagt, og de selv er blevet til værgeløse Slaver, bundet til Gaarden efter at Stavnsbaandet praktisk er blevet genindført for dem, og nu ogsaa ved, at Arbejdsbøgerne forhindrer, at de uden videre kan skifte Plads.

Hvordan denne fuldkomne Afhængighed udvikler sig, beviser ogsaa en Proces, som for nylig paa Foranledning af Arbejdsværgen for Pommern fandt Sted for den sociale Æresret imod en Gaardejer og hans Hustru, hvorom den nazistiske Presse meddelte, at Æresretten havde frakendt dem Evnen til at være Bedriftsfører. Det er jo ikke en særlig haard Straf. Thi naar han som Ejer indsætter Sønnen eller Inspektøren som Bedriftsfører, saa er alt som før.

Det interessante for os er dog ikke Dommen, men Præmisserne. Deri siges bl. a.:

> »Gaardejeren havde antaget en Arbejder og som Bolig anvist ham et Kælderrum, hvis Gulv var af Cement, og hvor der var Jernstænger foran Vinduet. Der boede Arbejderen med Konen og fem Børn. Naar det var Regnvejr stod Kælderen under Vand. Trods gentagne Bebrejdelser foranledigede Gaardejeren først paa Foranledning af Arbejdsfronten, at Arbejderen i Gaardejerens Hus fik et tilstrækkeligt Rum stillet til Raadighed. Andre Arbejdere behandlede han paa lignende Maade. Han betonede stadig, at han som Arbejdsgiver ikke var forpligtet til at efterkomme sine Arbejderes Ønsker. Da en Arbejder erklærede, at han vilde henvende sig til Arbejdsfronten, truede Gaardejeren med at afskedige ham. I en Maade, der ikke er til at gengive, optraadte han i Omgangen med sine kvindelige Arbejdere imod den sædelige Velanstændighed.«

Nazisterne har her statueret et Eksempel, fordi Gaardejeren tilhørte de Tysknationale og ikke var Nazist. Havde han haft det nazistiske Medlemskort i Lommen, saa var der aldrig blevet skredet ind.

Men Præmisserne giver et forfærdende Billede af de tyske Landarbejderes Forhold. De er simpelthen værgeløse, fordi de paa Grund af de nazistiske Love ikke mere er i Stand til at flytte fra deres Landsby og tage Arbejde et andet Sted.

Hvordan man behandler Tjenestefolk paa Landet, som forlader Arbejdspladsen, beviser en Notits, som gik gennem den tyske Presse. Deri hedder det:

> »Gentagne Gange er der i den senere Tid *blevet advaret imod at forlade Arbejdspladser uden Varsel, navnlig paa Landet. I Weissenburg (Bayern) er der nu taget en Tjenestepige i Beskyttelsesarrest, fordi hun flere Gange ondsindet har forladt sin Arbejdsplads.*«

Beskyttelsesarrest betyder Koncentrationslejr. Derhen sender man altsaa Folk, som opgiver Arbejdspladsen, fordi de under de retsløse Tilstande af i Dag ikke synes godt om den.

Til Slut endnu et Eksempel for Nazisternes sociale Indstilling. Som allerede sagt, forbyder de Arbejderne at tage Arbejde andet Sted. De nazistiske Myndigheder selv sender dem dog til de fjerneste Kanter af det tredje Rige uden at spørge dem eller tage Hensyn til deres Familieforhold. Flere Hundretusinder af Arbejdere er saaledes tvangsvis sendt ud til de nye Bil-Landevejsanlægspladser for en Timeløn af 52 Pfennige. Men ogsaa Haandværkerne sendes ud, særlig til Bygningen af de nye Fæstninger. Hvordan det gaar dem viser et Referat i »Neueste Zeitung« i Frankfurt. Bladet skriver:

> »En arbejdsløs Murer havde nægtet at modtage det Arbejde, som Arbejdskontoret havde beordret ham til i Østpreussen. Derfor blev Arbejdsløshedsunderstøttelsen frataget ham i 6 Uger. Da han gjorde Indsigelse imod Karantænen *blev dette og en Række lignende Tilfælde* forhandlet foran Arbejdskontorets Appelinstans. I Stedet for at indskrænke sig til Paastanden om, at hans Kones Sygdom har været Aarsagen til hans Nægtelse, forsøgte han at gøre gældende, *at han ikke med en Timeløn af 72 Pfennig kunde ernære sin Familie i Frankfurt, naar han selv arbejdede i Østpreussen.* Dommeren belærte ham om, at der ikke var Grundlag for Indsigelsen med Hensyn til Lønnens og Arbejdets Beskaffenhed. Thi det stod fast, at *Lønnen var tarifmæssig.* Udelukkende Indsigelsen, som støttede sig til paa Hustruens Sygdom kunde der tages Hensyn til.«

Denne Afgørelse er ikke alene interessant derfor, fordi deri officielt tilgives, at Murerlønnen er 72 Pfennig, men særlig ogsaa med Hensyn til Kendsgerningen, at Mureren derved skal opretholde to Husholdninger, nemlig sin egen i Østpreussen og Familiens i Frankfurt. Det er slet ikke muligt. De maa begge to sulte ved det nuværende Prisniveau. Trods det blev i talrige andre Tilfælde, hvor Hustruen ikke tilfældigvis var syg, Understøttelsen frataget Arbejder, som havde nægtet at modtage et saadant Arbejde, hvor de for en Skændselsløn skal arbejde flere Hundrede Kilometer fra Familien, medens denne maa sulte hjemme.

De her skildrede Forhold er allesammen beviseligt paa Grundlag af de anførte Citater fra den nazistiske Presse, saa Nazisterne kan ikke, som de ellers saa gerne gør det, paastaa, at de er usandfærdige. De er desværre alt for sande.

Vi behøver heller ikke at tilføje nogen Kommentar. Men de danske Arbejdere kan lære deraf, hvad det betyder, at de har deres Organisationer, og sørge for, at de aldrig kommer til at lide samme Skæbne som de tyske Arbejdere. *K. E.*

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Skallerup	(Entrepr. Vestenbæk)
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Ø. V. Hassing	(Øster-Vester Hassing Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr., Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Poulsker	(Snedkermester A. Møller)
Ulsted	(Ulsted Kommune)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Brabrand, Aarhus A., Aarhus J. B., Aarhus H.	(Vognmændene Ejler Jørgensen, L. V. Thomsen og Simon Thomsen, Aarhus)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Grædstrup	(Grædstrup Kommune)

Fra den vidt

Svendborg — Murermester Espensen. Ved Bygning af Retorter fik Murersvendene tilkendt et Tillæg af 50 pCt. til Timelønnen. I Henhold hertil samt til en Kendelse fra Bornholm forlangte vi ogsaa Tillæg til Timelønnen. Dette nægtede Mesteren at betale. Sagen til Voldgift. Vi tabte Sagen, da Opmanden ikke fandt, at Overenskomsten hjemlede os Ret til Tillæg i det foreliggende Tilfælde.

Galten og Omegn — Framlev Herreders m. f. Elektricitetsværk. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer, Timeløn 105 Øre, alm. Tillæg for Overarbejde, 35 Øre pr. Dag i Cyklegodtgørelse, Dagpenge de første 13 Uger i Henhold til Ulykkesforsikringsloven. 3 Dages Ferie efter 5 Maaneders Arbejde. Fastlønnede lønnes med Kr. 260,00 pr. Aar.

Aalborg A. — Byraadet. Medens der tidligere var ansat en Pedel og en Fyrbøder paa hver Skole, gik Byraadet over til at forene de to Stillinger til een, efter at der var foretaget en Modernisering af Varmeanlæggene. For at Foreningen af de to Stillinger ikke skulde virke altfor ubehagelig paa den af de to, som blev overflødig, blev der ved Forhandling mellem Skolekommissionen og Fagforeningen truffet Aftale om gradvis Overgang til det nye Arbejdsforhold. Da Skolekommissionen i 1935 foretog en Personforandring ved Ryesgades Skole, mente Afdelingen, at det var i Strid med Aftalen og forlangte, at den afskedigede Fyrbøder skulde genantages. Herom kunde der ved de afholdte Forhandlinger ikke opnaaes Enighed, og Parterne enedes om at forelægge en faglig Voldgiftsret Sagen til Afgørelse. Resultatet heraf blev, at Skolekommissionens Paastand om Ret til at foretage Personforandring blev taget til Følge.

Esbjerg — Murermester P. Welth. Ved Belægning af en Gaardsplads med Beton med to Gange Udlægning opstod Uenighed om, hvorvidt det sidste Lag var at betragte som et Pudslag og om Betaling i H. hertil. Sagen afgjordes ved Voldgift, hvor Mesteren frifindes under Henvisning til, at det sidste Lag ikke kan anses for at være behandlet som Pudslag.

Aarhus M. — Murermester E. Mikkelsen. Ved Murerarbejde klagede Svendene over, at Arbejdsmændene ikke leverede dem Materialer i tilstrækkelig Mængde. For den i H. hertil paastaaede Forsinkelse, forlangte Svendene Spadserepenge af Mesteren, som betalte dem Kroner 218,14 af Arbejdsmændenes Overskud. Da Arbejdsmændene ikke havde Opfattelsen af, at der havde manglet Materialer, og da de selv om det var Tilfældet protesterede mod Mesterens Ret til at fradrage Ventepenge til Svendene af Arbejdsmændenes Overskud, blev der foretaget Skridt til at indklage Centralforeningen for Den faste Voldgiftsret. Ved Mødet i Arbejdsgiverforeningen blev Sagen henvist til faglig Voldgift, der ved Opmandens Kendelse deler det omstridte Beløb.

Vordingborg — Jordentreprenørerne ved Storstrømsbroen. Ved Mæglingsmøde angaaende Uoverensstemmelse paa Jordentreprenørernes Arbejdsplads ved Storstrømsbroen paa Masnedsundsiden om Krav om Skurpenge opnaaedes Enighed om følgende:

Til fuld Afgørelse af Kravet om Skurpenge i Dagene 13.—17. December 1935 incl. betaler Firmaet et Beløb af Kroner 100,00.

Vojens — Firmaet Wright, Thomsen & Kier. Mellem Firmaet og Afdelingen var opstaaet Uenighed om Betaling af Ventetid til et Arbejdshold, som var beskæftiget ved Støbning af en Betonvej ved Vojens. Ventetiden var dels opstaaet ved at et Fødepumpeanlæg til Blandemaskine ikke havde fungeret nogle Timer, og at Støbningen af den Aarsag var gaaet i Staa, og dels opstaaet ved nogle heftige Regnskyl om Natten, saaledes at den efterfølgende Arbejdsdag ikke havde været effektiv. Da der ikke opnaaedes Enighed ved Mæglingsmødet, henvistes Sagen til faglig Voldgift. Under Forsæde af Landsdommer Jesper Simonsen enedes man om, at der tilkendtes Arbejdsholdet 175 Kr. i Ventepenge, medens Sagens Omkostninger deltes mellem Parterne.

Sønderborg A. — Bygmester K. Anthonsen. En Uoverensstemmelse om Højde- og Sokkeltillæg ved Opbygningen af Dybbøl Mølle er ved et Mæglingsmøde bilagt ved, at Mesteren til fuld Afgørelse betaler Kr. 23,00.

Rønne — Murermesterforeningen i Rønne. I Anledning af, at Mesteren ikke vil betale for Afsætning af Sten, klagede vi til Centralforeningen og begærede Mæglingsmøde afholdt. Herefter meddelte Centralforeningen os, at der er givet Mesteren Ordre til at betale.

27. Kreds Hvidbjerg Lyngs Afd. — Vognm. Chr. Jensen, Jestrup. Blandt dem, som leverede Støbematerialer til Oddesundbroen, var ovennævnte Vognmand. Da Vognm. til saavel Chaufførerne som de øvrige Arbejdere, der alle var uorganiserede, betalte langt under den tarifmæssige Løn, søgte vi at faa Folkene organiserede samt derefter ved Forhandling at faa oprettet Overenskomst. Da Firmaet, der bygger Broen erfarede, at der var Vrøvl med Vognmanden om Løn- og Arbejdsforholdene, blev han straks standset med Levering af Materialer. Til Gengæld fik vi ingen Overenskomst.

Jels — Firmaet Wright, Thomsen & Kier. Angaaende en opstaaet Uenighed mellem Firmaet og Afdelingen om, hvorvidt et Arbejde ved Skærveknusning ved Jels skulde betales i H. t. Overenskomsten med Grus- og Skærvefabrikantforeningen eller i H. t. Entreprenøroverenskomsten, enedes man ved Mæglingsmødet om, at Arbejdet skulde aflønnes i H. t. Entreprenøroverenskomsten, og at Arbejderne skulde have efterbetalt 1500 Timer a 21 Øre = 315 Kroner.

Ilskov — Firmaet Wright, Thomsen & Kier. Angaaende en opstaaet Uenighed mellem Firmaet og Afdelingen om, hvorvidt et Arbejde i Firmaets Grusgrav ved Karupsvej skulde betales i H. t. Overenskomsten med Grus- og Skærvefabrikantforeningen eller i H. t. Entreprenøroverenskomsten enedes man ved Mæglingsmødet om, at Arbejdet skulde aflønnes i H. t. Entreprenøroverenskomsten, og at Arbejderne skulde have efterbetalt 2000 Timer a 5 Øre pr. Time = Kr. 100,00.

Ørbæk-Houen Afd. — Entreprenør Jakob Jakobsen, Houen. Med ovennævnte Entreprenør har der i Januar Maaned været ført Forhandling og opnaaet Enighed om en ny Overenskomst om Grusgravsarbejde. Imidlertid har Entreprenøren nægtet at underskrive denne Overenskomst, nægtet at beskæftige Medlemmer af D. A. F. og at betale i Overensstemmelse med Afdelingens Krav. Afdelingen har derefter faaet Sanktion til fra 24. Februar at etablere Blokade overfor Entreprenøren. Han beskæftiger for Tiden 3—4 uorganiserede Arbejdere.

Odense Afd. L. — en Del store Gaarde paa Odenseegnen. Afd. har rettet Henvendelse til Forbundet med Anmodning om Bistand til Lønaktioner overfor en Række nærmere anførte større Gaarde paa Egnen, 11 ialt. Vi har erklæret os villig til at yde den paagældende Bistand og samtidig gjort opmærksom paa, at vi har Overenskomst med de 2 af de paagældende Landbrug.

Forhandling med landøkonomisk Forening og Landboforeningen i Hjørring Amt. Den 17. Februar har der været ført Forhandlinger med landøkonomisk Selskab for Hjørring Amt og tillige med Repræsentanter for L. S. i Hjørring Amt. Man meddelte os, at man ønskede at drøfte med os Foranstaltninger til Fremskaffelse af den nødvendige Arbejdskraft til Landbruget, og Landboforeningernes Repræsentanter pointerede, at de i høj Grad manglede ugifte faste Arbejdere. De mente, vi havde disse som arbejdsløse i væsentlig Udstrækning. Drøftelsen heraf førte naturligvis ind paa Løn og Arbejdstid i Landbruget, og paa Opfordring nævnte vi de i vor Hjørring Amts Priskurant fastsatte Lønninger for Landbrugsarbejde: for gifte Løsarbejdere med Kosten 4,50 Kr. om Sommeren og 4 Kr. om Vinteren, og for Tjenestekarle mellem 18—20 Aar 640 Kr. aarlig og for Karle over 20 Aar 755 Kr.

aarlig. Man fandt ikke disse Lønninger afskrækkende. Mente at de dækkede, hvad der i Forvejen blev givet paa de gode Gaarde, men Landboforeningens Repræsentanter hævdede, at de ikke havde nogen Fuldmagt til at underskrive paa disse Takster eller til at give dem en vis Autorisation. En saadan vil de nu søge, naar vi samtidig vil forpligte os til at lade foretage regelmæssige Opgørelser over Antallet af ugifte arbejdsløse Landarbejdere og anvise disse til de Landmænd, der mangler Arbejdskraft til de foran nævnte Lønninger. Paa dette Grundlag skiltes Parterne.

Forbundet — Jysk Dræningsmesterforening. Vi har foreslaaet Foreningen, at vi snarest og senest i Begyndelsen af Marts optager Forhandlinger om Revision af den gældende Dræningsoverenskomst. Til Deltagelse i Forhandlingerne med Jysk Dræningsmesterforening er der nedsat et Udvalg bestaaende af Martin Andreasen, Gesten, Andreas Nissen, Gørding, Chr. Ludvigsen, Krejbjerg, Niels P. Hansen, Hald, og Harald Thussen, Fløjstrup, Beder.

Forbundet — Beldringe-Lekkende Skovdistrikt. I. H. t. den under 23. Novbr. 1935 afsluttede Skovbrugsoverenskomst har vi anmodet Skovdistriktet om Forhandlinger om Skovbrugsoverenskomsten for Tiden efter 1. Maj.

Beder-Malling Afd. — Godsejer Hviid, Vilhelmsborg. I Forbindelse med Afslutning af Skovbrugsoverenskomsten den 14. December 1935 blev truffet Aftale om Optagelse af Forhandlinger angaaende Landbrugsarbejde i Foraaret 1936. Vi har nu sat os i Forbindelse med Godsejeren, der imidlertid meddeler, at han har forhandlet med Arbejderne og med disse truffet Aftale om Forlængelse af de bestaaede Kontrakter. I den Anledning har vi meddelt, at vi anser dette for at være i Strid med den i December trufne Aftale og iøvrigt undersøger vi Sagen nærmere.

Tillitze Afd. — Landinsp. Stoltze-Møller, Nakskov. Ved et Vandløbsarbejde, der udførtes i Januar-Februar Maaned, nægtede Landinsp. at betale i H. t. den med Landinspektører og Entreprenører i Maribo Amt under 14. Novbr. f. A. afsluttede Overenskomst, ligesom han nægter at underskrive paa denne Overenskomst. Han søgte at arrangere sig med Entreprenør Hans Poulsen som proforma-Entreprenør. Da Forhandlingerne om Sagens Bilæggelse forblev resultatløse, har vi erklæret Strejke og Blokade overfor nævnte Arbejde fra 15. Febr. at regne.

Brorup-Valby Afd. — Ærtedyrkerforeningen for Slagelse og Omegn. Den 16. Februar har vi haft Forhandling med Ærtedyrkerforeningen om Overenskomst for Ærteplukning i den kommende Sommer. Enighed blev ikke opnaaet, men ny Forhandling blev aftalt til Midten af Marts.

Magleby Møn Afd. — Godsejer Scavenius, Klintholm, Borre. Efter Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 2201 har vi meddelt S., at Konflikten naturligvis var ophævet. Samtidig har vi forlangt optaget Forhandling om Arbejdsvilkaarene i Klintholm Skovdistrikt. Da S. ikke har svaret herpaa, har vi under 22. Febr. sendt ham 1. Strejkevarsel og 28. Februar 2. Strejkevarsel til Konfliktens Ikrafttræden Mandag den 9. Marts fra normal Arbejdstids Ophør at regne.

Solbjerg Østjyll. Afd. — Viffertsholm. Efter Afslutningen af Strejken paa Viffertsholm har Afd. meget indtrængende anmodet Forbundet om Gen-Etablering af Konflikten. Vi har svaret Afdelingen, at vi senere paa Foraaret vil lade foretage en Undersøgelse af, hvorvidt der maatte være Grundlag for at genetablere Konflikten overfor Viffertsholm.

Hjertebjerg Afd. — Forp. Blach, Nordfeld. Forp. Blach, Stenalt, har fra 1. Marts tiltraadt Forpagtningen af Nordfeld paa Møen. I den Anledning er vi enige med Arbejderne om, at de ikke slutter personlige Kontrakter med Blach for Tiden efter 1. Maj 1936, men henviser ham til Forhandling med Forbundet. I Løbet af Marts Maaned indleder Forbundet derefter Overenskomstkrav overfor Forpagteren.

10. Kreds — Lystrup og Jomfruens Egede. Arbejderne paa Lystrup har opsagt deres Kontrakter til Udløb 1. Maj. Vi har derefter indledet Forhandling om Tiltrædelse af Landbrugsoverenskomsten med Lystrup og Jomfruens Egede.

32. Kreds — større Gaarde paa Djursland. I Fortsættelse af Forhandlingerne i August 1935 har vi tilskrevet Godsejer Juhl, Bjørnholm, der er udpeget som de paagældende Landmænds Ordfører, om Optagelse af en Forhandling om Løn- og Arbejdsvilkaar for de større Gaarde paa Djursland for det kommende Aar. Godsejeren har meddelt, at man er rede til at tage orienterende Forhandling med Forbundet og en saadan søges nu aftalt.

Søllerød-Lyngby Afd. — Statsskovdirektoratet. Ved Forhandling med Statsskovdir. blev opnaaet Enighed om — under Forbehold af Landbrugsministeriets Approbation, at der til Skovbrugsoverenskomstens Akkordsatser betales et Tillæg paa 15 pCt. indenfor 1. Zone. Tillægget træder dog kun i Kraft for Folk, der arbejder paa de paagældende Distrikter udover 2 Regnskabsperioder, det vil sige mindst 1 Maaned og udbetales hver 3. Maaned.

Brahetrolleborg Afd. — Brahetrolleborg Gods. Efter at vi har nægtet at godkende Godsets Forslag til Skovbrugsoverenskomst, idet vi krævede en Ordning for Landbrug og Skovbrug, har vi den 14. Februar faaet en længere Skrivelse fra Godset, hvori det meddeler at have truffet en Ordning med de faste Arbejdere, samt tilbyder de at aflønne Godsets Løsarbejdere i Have og Landbrug med en fast Dagløn af 5 Kr. gældende for Aaret til 1. Maj 1937. Til denne Løn kommer de Tillæg, der naturligt er gældende paa Brahetrolleborg for Høst- og Helligdagsarbejde. Godset hævder endvidere, at det ikke er Arbejderne, der er misfornøjede med Forholdene, tværtimod, men derimod kun Forbundet, der skaber Utilfredshed. Vi har gjort Afdelingen bekendt med Godsets Skrivelse og foreslaaet at vi snarest holder et Møde i Afd. til Drøftelse af Arbejdsvilkaarene paa Godset.

Rønde og Vrinners Afd. — Kalø Gods. Konflikten overfor Godset er traadt i Kraft fra 8. Februar. 13. Febr. har der været en Forhandling, der dog ikke paa nuværende Tidspunkt gav noget Resultat, selvom der ved denne Forhandling blev givet visse Tilsagn med Hensyn til senere Forhandling henholdsvis om Løsarbejderne paa Kalø Landbrug og Skovarbejdet for det kommende Aar. Vi har endnu ikke søgt Iværksættelse af Sympatiblokade overfor Godset, da vi ønsker paany at drøfte Sagen med de interesserede Afdelinger og Arbejdere.

Frijsenborg Skovarbejderes Fællesorg. — Frijsenborg Skovdistrikt. Undr 14. Februar har der været forhandlet med Frijsenborg Skovbrug om en Forlængelse af Skovbrugsoverenskomsten, ved hvilke der blev opnaaet nogle faa og smaa Forbedringer. Forslaget har derefter været forelagt Frijsenborg Skovarbejdere, som har forkastet det.

Forbundet — De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger. Den 19. Februar har vi haft Forhandling med ovennævnte ang. Oprettelse af en almindelig Landbrugsoverenskomst. Roedyrkerforeningens Overbestyrelse meddelte ved denne Lejlighed, at man foranlediget af det af Forbundet rejste Krav havde drøftet Spørgsmaalet om, hvorvidt man kunde slutte Landbrugsoverenskomster, der bandt Sukkerroedyrkerforeningernes Medlemmer ogsaa for de øvrige Landbrugsarbejdere, og man havde vedtaget, at man ikke kunde optage saadanne Forhandlinger med Forbundet og ej heller slutte saadanne Overenskomster. Hertil bemærkede vi, at nu skulde Tiden jo vise, om det var Sukkerroedyrkerforeningerne eller Forbundet, der havde Ret. Forbundet maatte kræve enten en almindelig Landbrugsoverenskomst med Sukkerroedyrkerforeningen eller frigøre vore Medl. for Pligt til at udføre Arbejde for Sukkerroedyrkerforeningens Medlemmer, hvor vi ikke havde en almindelig Landbrugsoverenskomst med disse.

33. Kreds — Godsejer Bülow, Norslund. Efter Opsigelsen af Overenskomsten har Gaardens faste Arbejdere opsagt deres Kontrakter for at underbygge Kravet om en kollektiv Overenskomst, og der er nu aftalt ny Forhandling med Godsejeren.

Forbundet — Statens Klitplantager. Med Statens Klitplantager er nu afsluttet Overenskomst, der træder i Kraft 1. April d. A. og gælder med 3 Maaneders Opsigelse til en 1. April. Timelønnen er 80 Øre, de almindelige Bestemmelser i alt væsentlig i Overensstemmelse med Statsskovbrugsoverenskomsten, og Akkordpriserne er fastsat paa Basis af de særlige Bevoksningsforhold i Klitplantagerne. Overenskomsten omfatter ca. 300 Mand.

Magleby Afdeling — Godsejer Scavenius, Klintholm, Borre. I ovennævnte Sag har Den faste Voldgiftsret afsagt Dom i Kendelse Nr. 2201. Kendelsen konkluderer, at D. A. F. ikke under Forhandlingerne om Roekonfliktens Afslutning udtrykkelig har taget Forbehold med Hensyn til Opretholdelse af Konflikten i Klintholm Skovdistrikt, og Konflikten er derfor omfattet af Forliget og maa bortfalde fra 16. November at regne, endskønt det er godtgjort, at Skovdistriktet ikke var Medlem af Sukkerroedyrkerforeningen, og at Forbundet i sin Skrivelse af 16. November pointerede, at det var overfor Landbrugsbedrifterne, vi ophævede Konflikterne og de varslede Sympatiblokader. Vi har givet Afdelingen Meddelelse om Dommen, og at vore Folk var pligtig til at genoptage Arbejdet i Klintholm Skovdistrikt.

Sværdborg Afdeling — Paludans Planteskole. Den 14. Febr. er afsluttet ny Overenskomst med ovennævnte. Timelønnen er 75 Øre for Mænd og 45 Øre for Kvinder. Arbejdstiden fra Marts til Oktober 10 Timer, Resten af Aaret 8 Timer.

Næstelsø Afdeling — Grusgravejerne O. W. Larsen og Kr. Nielsen. Der er afsluttet ny Overenskomst med Grusgravejer O. W. Larsen. Timelønnen er 1 Kr., Arbejdstiden 8 Timer. Overenskomsten kan med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. April.

Grusgravejer Kr. Nielsen har bortforpagtet sin Grusgrav til en Entreprenør, med hvilken der nu forhandles om Overenskomst for denne Grusgrav.

Bording Afdeling — Gaardejer Anders Johansen, Guldforhoved. Afdelingen meddeler, at den med ovennævnte Arbejdsgiver afsluttede Kartoffeloptagningsoverenskomst kun gjaldt for Efteraaret 1935, men at man vil søge Overenskomsten fornyet igen.

21. Kreds — Kmh. Treschow, Brahesborg og Vilhelmsborg. Med ovennævnte Arbejdsgiver er nu afsluttet Overenskomst om Landbrugsarbejde. Arbejdstid og Lønninger paa det nærmeste i Overensstemmelse med Maribo-Overenskomsten. En Bestemmelse er indføjet om, at Overenskomsten kan forlanges afløst af en eventuel fynsk Fællesoverenskomst.

Forbundet — Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa Sjælland. Ved Forlængelsen den 25. Januar af Overenskomsten mellem Skovbrugets Arbejdsgiverforening og D. A. F. blev der truffet den Bestemmelse, at der inden Udgangen af Februar Maaned skulde føres Forhandlinger om visse Detailspørgsmaal Overenskomsten vedrørende. Disse Forhandlinger fandt Sted i Køge den 28. Februar og resulterede i, at man opnaaede Enighed om en Rettelse i Akkordskemaet, en Afrunding af Akkordsatserne, om en Simplificering af Prisberegningen for Papirtræ, samt fastsattes der Priser for Rafter og Ros i Naaletræ, ligesom Overenskomstens Satser for Kulturarbejder, Stenkløvnings- og Vejarbejder omregnedes med en Forhøjelse af 2 pCt. — Om hvorvidt Renafdrift og Lyshugst var inde under Overenskomstens Bestemmelser med Hensyn til Sammenbæringstillæg, opnaaedes ikke Enighed, men man var enige om at lade Sagen henstaa indtil videre.

Tjæreby Afdeling — A/S „Basnæs" Skovdistrikt. Med A/S Basnæs er afsluttet Overenskomst for Skovdistriktet. A/S tiltræder at respektere den med den sjællandske Skovejerforening indtil 1. Maj 1937 gældende Overenskomst.

3. Kreds — Ledreborg Skovdistrikt. Greven meddeler, at Skovdistriktet er indmeldt i Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa Sjælland. Dermed er Sagen sluttet, idet der saa er Overenskomst for Skovdistriktet.

Frederikssund Afdeling — Entreprenør Ole Olsen, Bonderup, Frederikssund. Med ovennævnte Dræningsmester er afsluttet Overenskomst om, at han respekterer Dræningsoverenskomsten for Frederiksborg Amt.

Forbundet — Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt. Ved Forhandlingsmøde den 18. Februar er der med Arbejdsgiverforeningen i Maribo Amt opnaaet Enighed om Forstaaelsen af den gældende Skovbrugsoverenskomst, for saa vidt angaar Udbærings- og Sammenbæringstillæg for Effekter, hvor dette Spørgsmaal paa Forhaand var noget uklart. Bl. a. fastslaas det i Overenskomsten, at Udbæringssatser, der gælder for Udhug, ogsaa gælder for Topkvas, og at Overenskomsten er saadan at forstaa, at der for de enkelte Effekter skal betales enten Sammenbærings- eller Udbæringstillæg til Grundprisen.

52. Kreds — forskellige Dræningsmestre. Der er afsluttet Overenskomst med Dræningsmestrene Chr. Jacobsen, Skovby, Herman Jacobsen, Varnæs, og Jacob Sørensen, Lunderup.

Priskurant i Fyns Stift. Den 24. Februar er der afholdt Møde med Formændene for de fynske Kredsorganisationer, og Priskuranten for Landbrugsarbejde i det kommende Aar er udarbejdet. Denne er tillige med Følgeskrivelse udsendt til Afdelingerne med Anmodning om at udsende den til samtlige Landbrugsarbejdsgivere, der beskæftiger Landets Arbejdskraft. Følgeskrivelsen er i Ordlyd som i 1935.

20. Kreds — Grosserer Weber, Gl. Hestehauge Frugtplantage. Der er indledet Forhandlinger med Grosserer Weber angaaende Arbejdsvilkaarene i Gl. Hestehauge Frugtplantage og afsluttet Overenskomst om Arbejdet i Planteskolen og den tilliggende Skov. Arbejdstiden er 8 Timer, Timelønnen 75 Øre. Ulykkesforsikringen gælder ogsaa for de første 13 Uger. For Skovens Vedkommende gælder den med Arbejdsgiverforeningen i Maribo Amt afsluttede Skovbrugsoverenskomst.

Forbundet angaaende Priskurant for Sjælland, Møn og Samsø. Der har været afholdt Møde med Formændene for de sjællandske Kredsorganisationer, hvor man har vedtaget Priskurant for Landbrugsarbejde for det kommende Aar. Der er ikke foretaget mange Ændringer i den hidtidige Priskurant. Bestemmelsen angaaende Pasning af Sukkerroer er udgaaet. Daglejerkarlenes Løn er ændret til Ugeløn og sat op med 40—50 Øre om Dagen. Endvidere er der indsat Priser for Ærteplukning. Priskuranten er udsendt til Afdelingerne, og gennem disse til Arbejdsgiverne og Medlemmer, der har Interesse i Priskuranten.

21. Kreds — Roeforvalter Rs. Madsen, Saltofte, Assens. Medlem Chr. Christiansen har klaget over at være nægtet Optagning af 5000 lb. Fv. Sukkerroer, som han havde udført Lugningen af. Ved en afholdt Mægling er det ikke lykkedes at bilægge Sagen, og man er derfor enedes om at lade Spørgsmaalet afgøre af de civile Domstole.

Humlum Afdeling — Strandbjerggaarden, Struer. I nærværende Sag er klaget over Boligforholdene paa Strandbjerggaard ved Humlum. Den paagældende Arbejderbolig, som er besigtiget af Kredsformanden, er i utilladelig Forfatning. Sagen er derefter indklaget til Politimesteren i Lemvig.

Nørup Afdeling — Inge Hess, Haraldskjær, Skibet, Vejle. 3 af vore Medlemmer er blevet bortvist hos ovennævnte Arbejdsgiver. Som Grund angiver Afdelingen, at Forkarlen, der skulde kalde om Morgenen, sov over sig, hvorfor Karlene begribeligvis ogsaa sov over sig, og Morgentjenesten blev derfor forsømt. Forvalteren bad derfor Karlene ryge og rejse, hvad disse ikke var uvillige til, men forlangte Løn til Dato, hvad de blev nægtet, men desuagtet blev de dog bortvist.

Karise Afdeling — Bregentved Skovdistrikt. Afdelingen har rettet Klage over, at der i Monsholt Skov under Bregentved for usorteret Snitgavn, der sælges som secunda Gavntræ til Junckers Savværk, afregnes med Prisen for Klov, Kr. 1,99, i Stedet for Kr. 2,25, og for en Effekt mere betales 25 Øre under Prisen. Sagen har været behandlet paa et Møde med Skovbrugets Arbejdsgiverforening. Mægling paa Stedet.

Ubberud Afdeling — Gaardejer H. C. Lorentzen, St. Langbjerg, Korup. Medlem Nis Würtz, som var antaget til ovennævnte Arbejdsgiver, blev den 31. December syg og maatte indlægges paa Sygehus og opereres. Han kom fra Sygehuset den 15. Januar, men med Paalæg om ikke at arbejde før den

22. Januar. Han blev desuagtet sat i Arbejde i Stalden den 16. Januar og kunde da ikke udføre det ham paalagte Arbejde og blev bortvist af sin Plads. Arbejdsgiveren nægter at betale Würtz sin tilgodehavende Løn. Vi har overgivet Sagen til Sagfører.

Højen Jerlev Afdeling — Proprietær Berg, Højen pr. Vejle. Vi har modtaget Klage over, at de Arbejdsforhold, Proprietæren byder sin Fodermester Jens Chr. Petersen, og navnlig de Boligforhold, han byder ham, er under al Kritik. Disse Forhold har været offentlig kritiseret i Vejle Socialdemokrat den 17. Februar, hvorefter Proprietæren den 19. Februar uden videre har bortvist Fodermesteren af sin Plads. Vi har overgivet Sagen til civilretslig Søgsmaal.

12. Kreds — Entreprenør C. Jensen, Stege. For Lugning af Sukkerroer er Entreprenøren vort Medlem Frede Jensen skyldig Kr. 55,30, hvilket er konstateret ved indgaaet Forlig ved Forligskommissionen. Han har imidlertid været ude af Stand til at betale Pengene. Vi har derfor anmodet vor Sagfører om at foretage nødvendige Foranstaltninger for at faa konstateret, at Roeentreprenør C. Jensen er ude af Stand til at betale forfalden Arbejdsløn.

D. A. F.s og D. s. U.s Landarbejderudvalg. Det permanente Udvalg har holdt Møde den 10. Februar. Referat af Mødet er udsendt til Hovedbestyrelsen. Fra Kredsorganisationerne har vi indhentet Oplysninger om de af disse valgte Medlemmer til Landarbejderudvalgene i Provinsen. Naar Meddelelserne herom er indgaaet, bliver de videresendt til D. s. U., som vil foranledige Udvalgene sammenkaldt og konstitueret og ved personlig Deltagelse i Udvalgenes første Møde give dem fornødne Instruktioner med Hensyn til Arbejdet. Da Landarbejderudvalgene i Øjeblikket mangler Agitationsmateriale, har vi givet Tilsagn om, at vor Medhjælper- og Fodermesterpjece kan tilsendes Udvalgene som Agitationsmateriale efter Bestilling.

26. Kreds — Proprietær Elton, V. Kornum, Brønderslev. Nærværende Sag er sluttet med, at Fodermester Simonsen har faaet 100 Kr. til fuld Afgørelse.

Brorup Valby Afdeling — Gaardejer Holger Johansen, Heininge. Ovennævnte Sag er efter Overdragelse til Sagfører Jespersen, Slagelse, ordnet forligsmæssigt, saaledes at vort Medlem til fuld Afgørelse modtog Kr. 17,34.

Gloslunde-Græshave Afdeling — Gaardejer Georg Thorsen, Gloslunde. Mellem Arbejder Hilmer Christensen og Gaardejer Thorsen var opstaaet Uoverensstemmelse om, i hvor mange Timer Hilmer Christensen havde arbejdet ved Nedbrydningsarbejde. Vort Medlem paastaar at have arbejdet 41 Timer, medens Gaardejer Thorsen hævder, at det kun var 2½ Dag. Ved en afholdt Mægling bilagdes Uoverensstemmelsen med, at vort Medlem fik udbetalt 20 Kr. til fuld Afgørelse.

Odense L. Afdeling — Gaardejer Aksel Petersen, Verninge. Sagen er indenretslig forligt med, at vort Medlem Claus Hansen har faaet udbetalt Kr. 45,00 til fuld Afgørelse.

Løjtofte Afdeling — Proprietær Hansen, Grønnegaard. Ved Mægling i Sagen opnaaedes Enighed om, at vort Medlem Aksel Jensen fik efterbetalt Kr. 32,96 til fuld Afgørelse af sit Tilgodehavende for det ham nægtede Roeoptagningsarbejde.

21. Kreds — Roeforvalter Søren Petersen, Blaakilde, Assens. 2 Medlemmer, Ejnar Larsen og Ingvard Olsen har beklaget sig over, at de ikke i Efteraaret har faaet de Roer til Optagning, som de har luget for Roeforvalteren. Ved en derom afholdt Mægling konstateredes det, at der ikke laa nogen bestemt Aftale om, at de skulde have Optagningsarbejdet, men at de tværtimod havde udtalt, at i Fald de kunde faa andet Arbejde, vilde de ikke tage Roerne op. Af denne Grund maa Sagen opgives.

Boelslunde Afdeling — Inspektør Westergaard, Bonderup. I ovennævnte Sag var klaget over en uberettiget Bortvisning fra Tjenesten af fast Arbejder Halkjær Jensen og Hustru. Efter Forbundets Paatale er Arbejdsforholdet blevet genetableret, og Sagen er dermed sluttet.

17. Kreds — Høvængegaard, Nysted. Ved Mægling opnaaedes Forlig om, at Kreaturpasser Ernst Johansen til fuld Afgørelse af sit Mellemværende med Godsejer Friderichsen faar udbetalt 35 Kr.

17. Kreds — „Sofiehøj" pr. Holeby. Ved Skrivelse af 3. Januar klager Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt over, at Kredsformanden havde standset 5 Arbejdere, beskæftiget paa Sukkerfabrikkernes Ejendom „Sofiehøj", og krævet Sagen behandlet. Det viser sig imidlertid, at paagældende Ejendom ikke er nogen Landbrugsejendom, men gennem Sukkerfabrikkerne er Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, hvor de foreliggende Uoverensstemmelser allerede har været behandlet, uden at Enighed om Arbejdsvilkaarene er blevet opnaaet, hvorfor der paa behørig Vis er blevet etableret Arbejdsstandsning. Vi har derfor afvist Klagen overfor Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug med den Motivering, at den henhører under Dansk Arbejdsgiverforening.

Hunseby Afdeling — Enkefru Hansen, Hasagergaard. Ved Fællesmøde i ovennævnte Sag blev opnaaet Enighed om, at vort Medlem Josef Kosak grundet paa vedvarende Sygdom ikke skal genindtræde i sin Plads, og at han pr. 1. Maj fraflytter den ham overladte Lejlighed. Endvidere at Kosak skulde have sin tilgodehavende Arbejdsløn, 24 Kr. 50 Øre, udbetalt.

Vestenskov Afdeling — Proprietær Madsen, Østerskovgaard. Medlem Frode Mortensen blev den 1. Januar bortvist af sin Tjeneste for ovennævnte Arbejdsgiver. Han var fæstet fra 1. November 1935 til 1. Maj 1936 for en Løn af 250 Kr. — Ved en derom afholdt Mægling blev Sagen bilagt med, at Frode Mortensen modtog sin tilgodehavende Løn til Bortvisningsdagen, Kr. 45,—.

Gylling Afdeling — Gyllingnæs. Sagen er sluttet med, at Godsejer Castenschiold har givet Folkene et Gratiale hver paa 50 Kr. mod at fortsætte pa de gamle Betingelser til 1. Maj hos den ny Ejer.

Slangerup Afdeling — Gaardejer Laur. Sørensen, Græse. Fodermester Hans Olsen er den 21. Januar bortvist af sin Tjeneste hos ovennævnte Gaardejer. Som Grund til Bortvisningen anfører Gaardejeren, at Fodermesteren har undladt at give en Kælveko varmt Vand, endskønt han overfor Gaardejeren har hævdet at have vandet Koen, og at Fodermesteren, da Gaardejeren bebrejdede ham dette, overfusede ham med Skældsord, Beskyldninger for at skule o. s. v. Fodermesteren har derefter modtaget Løn til Dato, men hævder at have betinget sig at rejse Krav om Løn for hele Vinterhalvaaret for ulovlig Bortvisning, medens Gaardejeren hævder, at Fodermesteren modtog Løn til Dato uden noget Forbehold, og dermed har akcepteret Arbejdets Ophør. Begge Parter paaberaaber sig en Kontrolassistent som Vidne. Da dennes Udsagn er ret intetsigende, maa det antages, at vort Medlem ikke kan bevise at have taget et bestemt Forbehold med Hensyn til at kræve Løn for den vedtagne Tjenestetid. Vi har derfor meddelt Afdelingen, at vi betragter Sagen som uigennemførlig.

40. Kreds — Dræningsmester Jørgen Nielsen, Horsens. Ved et af ovennævnte Dræningsmester udført Dræningsarbejde paa Stenderupgaard ved Varmark var opstaaet Uenighed om, efter hvilken Gruppe, det paagældende Arbejde skulde betales. Ved Mæglingsmøde enedes man om, at Halvdelen af Arbejdet sattes i Gruppe 4, og Halvdelen i Gruppe 5, og samme Regel vil være at følge for nogle andre Arbejder, samme Dræningsmester havde paataget sig paa nogle Nabogaarde.

Roskilde L. — Dræningsmester Magnus Jensen, St. Rørbæk. Sagen sluttet med, at Magn. Jensen har betalt vore Medlemmer de Kr. 151,83, han var dem skyldig.

Systofte Afdeling — Proprietær Thorsen, Christiansminde. Medlem Harald Jensen havde 24 Kr. tilgode hos ovennævnte for udført Arbejde. Ved Mægling er Sagen ordnet med, at Medlemmet modtog 10 Kr. kontant, medens Sognefogden havde beslaglagt de 14 Kr. for udlagt Skat.

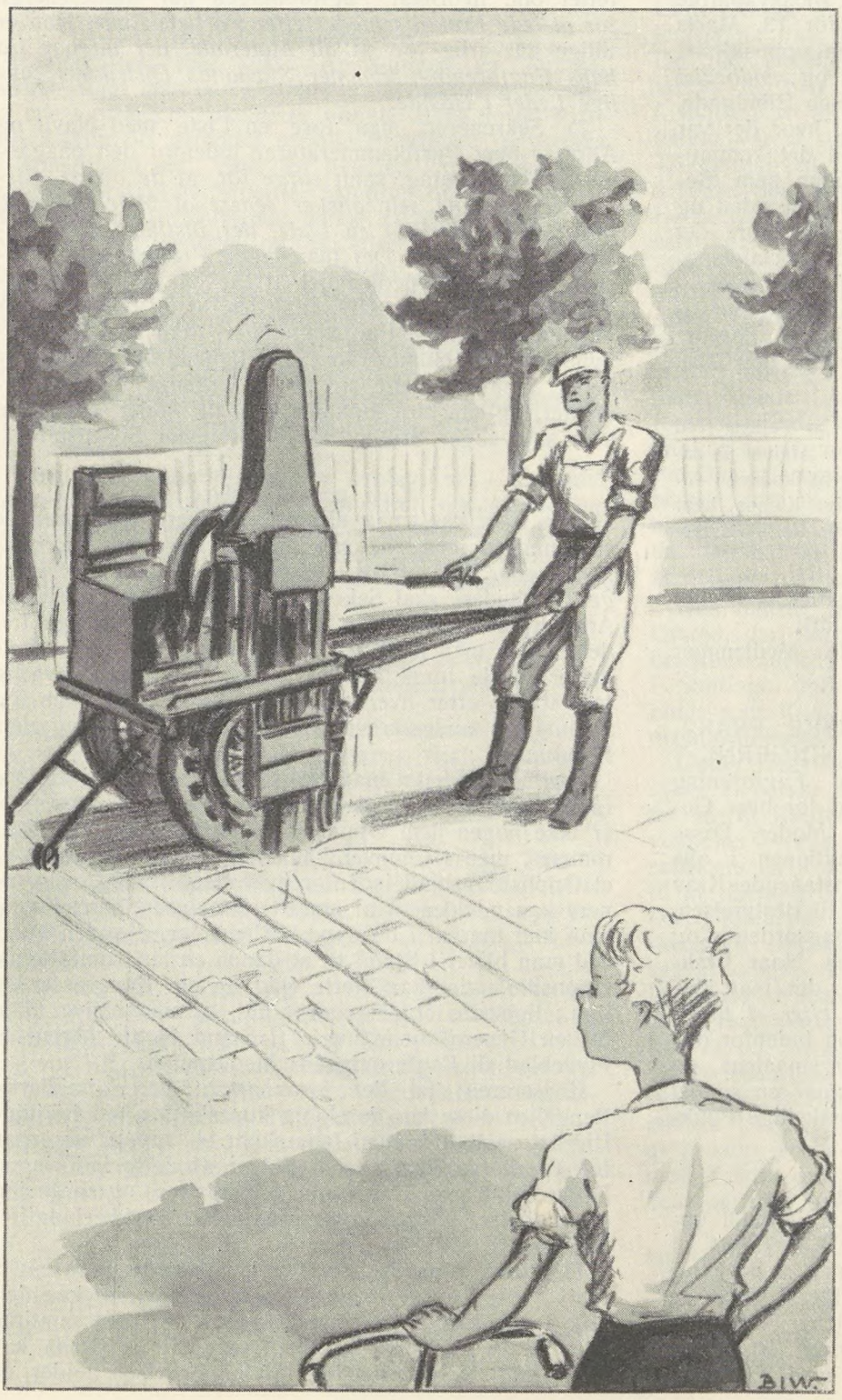
Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 10 31.–5. 1936 41. Aarg.

Det mekaniske Stempel

Af Jomfruer er der vist egentlig faa
tilbage i Brolæggerfaget,
den Jomfru, som jeg i min
Barndom saa,
er gammel, slidt op og bedaget.

Naar fire Mand tog paa Jomfruen fat,
ja, saa gik det løs, salten Pine,
men nu er hun paa en Stiftelse sat
og afløst af en Maskine.

Den holder sig pænt til een enkelt
Mand,
eet enkelt Hjerte den varmer,
men kære Venner, se, hvor den kan,
og hør, hvor den stønner og larmer.

Han véd, hvad den kan, han véd,
hvad den vil,
nøjagtigt Motoren han gasser,
han véd, hvor mange Slag, der skal til,
kort sagt: han véd, hva' der passer.

Lidt Jomfru-Poesi gik vel tabt,
til Sorrig for Brolæggerstræde,
men der kommer en Dag, hvor
Maskinen er skabt
os alle til Fremgang og Glæde.

Aage Hermann.

„ENHEDSFRONTEN" ER BLUFF

KOMMUNISTERNE FORTSÆTTER FRAKTIONSVIRKSOMHEDEN I FAGFORENINGERNE

Gennem flere Aar forsøgte Kommunisterne at bilde danske Arbejdere ind, at R.F.O. ikke var kommunistisk. Den gik ikke. Gang paa Gang blev det paavist, at R.F.O. var startet paa kommunistisk Initiativ, og at de forskellige R.F.O.-Klubber dirigeredes af kommunistiske *Fraktioner* indenfor Fagforeningerne.

Paa Moskvakongressen forrige Sommer erkendte man, at R.F.O. maatte forvandles til en »bred Venstrefløj indenfor de reformistiske Fagforeninger«, R.F.O.-Linien duede ikke.

I Overensstemmelse med denne nye Moskvaparole holdt Aksel Larsen i »Arbejderbladet« for 13. Marts Dommedag over den »revolutionære Fagopposition«. Dens Grundlag var *forkert, umarxistisk* og *modbevist af Kendsgerningerne*. R.F.O. gled ind i »en Blindgade, blev *sekterisk,* blev en Art fagligt Parti, hvor der var Tilbøjelighed til at kræve Bekendelse til det kommunistiske Manifest og Proletariatets Diktatur som Betingelse for Medlemsskab«. Og R.F.O.s Optræden og Virksomhed udadtil »gjorde eller syntes at gøre det berettiget, naar de reformistiske Ledere og Socialdemokratiet stemplede dem som Kommunistforetagender«.

Den naturlige Konsekvens af denne haarde Dom — at Kommunisternes Undermineringsarbejde i Fagforeningerne bør ophøre — drager Aksel Larsen dog ikke. Nej — tværtimod skriver »Føreren«:

> »Vor Erkendelse af alt dette og af Fejlene ved R.F.O.-Arbejdet skal ikke føre til, at vi afgiver Initiativet til Reformisterne, eller at vi giver fuldkommen Afkald paa at udløse og organisere faglige Kampe, hvor Reformisterne og det af dem beherskede Fagforeningsapparat sætter sig imod det«.

Muldvarpearbejdet skal altsaa fortsættes — blot under endnu mere lyssky Former end hidtil.

Hvordan det skal foregaa, faar D.K.P.s Medlemmer Besked paa i følgende Skrivelse:

INFORMATION OM KOMMUNISTISKE FRAKTIONERS ARBEJDE I FAGFORENINGERNE

Alle Kommunister indenfor samme Fagforening sammensluttes til en Fraktion, der forud for hver Generalforsamling afholder regelmæssige Møder. Disse Møder maa afholdes saa betids, at Fraktionen i alle Enkeltheder kan tage Stilling til de opstaaende Krav og formulere disse, samt indsende disse til Bestyrelsen, saaledes, at de kan blive optaget paa Dagsordenen og blive behandlet paa Generalforsamlingen. Naar Fraktionen er blevet saa stærk, at den magter det, maa Mødet afholdes endnu tidligere, *idet man efter et Fraktionsmøde maa indkalde Oppositionen* og indenfor den paagældende Forening klarlægge Spørgsmaalene og Kravene for denne, saaledes, *at der staar en samlet Blok under D.K.P.s Førerskab* om de forskellige Punkter, der er opsat paa Dagsordenen.

Partiets Linie skal følges.

Disse Fraktionsmøder, hvortil man har indbudt oppositionelle Elementer, maa ikke have Karakteren af Diktatur fra Kommunisternes Side, men fremsætter Forslagene og diskuterer deres Berettigelse. Maaske fremkommer der andre Ting i Diskussionen, som kan have Interesse. En anden Ting er, at *naar det egentlige Fraktionsmøde for Kommunisterne alene har fundet Sted, da maa alle, der tilhører D.K.P., absolut fastholde den Linie, der er fastlagt som Partiets paa dette Fraktionsmøde.*

Fagforeningernes Materialer skal udleveres til Partiledelsen.

Hver Fraktion vælger en Ledelse bestaaende af tre til fem Mand, deraf en Formand, en Sekretær og en Agitationsleder samt en Kasserer, disses Opgaver er:

1) Formanden: Han maa stadig holde sig underrettet om, hvornaar Fagforeningen har Møde, *sørge for at lede Fraktionsmødet efter Partiets Linie.* Han er tillige ansvarlig for, at *alt Materiale, der udgaar fra hans Fagforening, kommer Sjællands Distriktets faglige Leder i Hænde.*

2) Sekretæren, maa føre en Liste med Navn og Adresse over Partikammeraterne indenfor den paagældende Fagforening, samt sørge for, at *de oppos. Elementer, og som selv ønsker senere at blive indkaldt, bliver opnoteret paa en Liste, der tilstilles Sjæll. Distrikts fagl. Leder.* Der maa ingen Presseri være. Ønsker de at blive Medlemmer af Partiet, skal dette Ønske opstaa hos dem selv, saaledes, at de ikke kommer ind under forkerte Forudsætninger. Man skal ikke begynde at give Nummerkort eller lignende Mærkværdigheder, men kun tage sig af de virkeligt oppos. Elementer, og saa blot indkalde dem til Møder, hvor man som sagt tager Stilling til de bestemte Spørgsmaal.

Gaa paa Listesko.

Hvis man kan, maa disse Lister være saa udførlige som muligt, men *pas paa ikke at være for paatrængende, naar man afkræver dem de forskellige Oplysninger.* Endvidere skal Sekretæren sørge for det skriftlige Arbejde, selvfølgelig i Samraad med den øvrige Ledelse. Han maa ligeledes sørge for Lokaler og Indkaldelser til de forsk. Møder, ligesom han er ansvarlig for, at der efter hvert Møde indgaar en af ham og Formanden underskrevet Beretning af Mødet og dets Resultater.

Agitationslederen maa sørge for, at der udgives Opraab, Løbesedler, Bedriftsaviser, Fagaviser o.s.v. Det er ikke nogen nem Opgave i Øjeblikket, det skal indrømmes, men — enhver kan indse Nødvendigheden af et Oppositionsblad indenfor hver Fagforening, som senere kan udvides til at omfatte Provinsen, saaledes, at man kan faa fat i de oppos. Elementer, desuden hvorved man bliver i Stand til at danne en landsomfattende Opposition, der kan slutte enig op om Kongresser og lign.; ligeledes er det nødvendigt, at man i givet Fald før en Generalforsamling er i Stand til at udgive et Flyveblad til Fagforeningens Medlemmer.

Kassereren: Til det forannævnte hører imidlertid Penge, at disse kan foreløbig kun skaffes ved frivillige Bidrag, samt hvis man faar skabt et Oppositionsorgan for Faget, de Penge, som Salget af dette indbringer. Disse Beløb maa Kassereren administrere og sørge for, at Lokaler, Porto og eventuelle Trykkeriudgifter dækkes.

Den øvrige Ledelse, som godt kan være mere end 5 Mand, maa bestaa af aktive Kammerater, der kan deltage i Arbejdet, efter som dette opstaar, men samtidig maa de jo være saa velorienterede, at de ogsaa kan tage Del i de forberedende Møder, Ledelsen holder, og

her være behjælpelig med Tilrettelæggelsen af Materialet.

Hold Kæft, Trit og Retning.

Paa Baggrund af det nu her fremsatte maa følgende tages til Efterretning og nøje overholdes.

Det er enhver Kommunists Pligt at tage aktivt Del i det faglige Arbejde, og at komme præcis til Generalforsamlinger, fordi ogsaa Dirigentvalget har Betydning. *Paa Generalforsamlinger maa de udstedte Paroler nøje overholdes, og hvis der skulde opstaa en alvorlig og uforudset Situation, maa Fraktionen straks og uden Diskussion, følge den af Formanden og Ledelsen fra Talerstolen eller ved Samtaler klarlagte Linier,* saaledes at Splittelse undgaas. Paa de forudgaaende Fraktionsmøder maa saavidt muligt alt tages i Betragtning, *man maa ligeledes fastsætte den Orden, hvori Kammeraterne skal tale, og i Hovedtrækkene fastlægge, hvorledes og om hvad der skal tales.*

System i Splittelsen.

Kammerater, følg disse Anvisninger og forstaa, hvilken Magt man er i Besiddelse af, naar man er enig, og ens Optræden virkelig er præget af en forud fastlagt Taktik. Vi anmoder nu alle Fraktioner om straks at konstituere sig. Vælg en Ledelse, der systematisk optager det faglige Arbejde. Samtidig opfordrer vi jer til omgaaende at indsende denne Ledelses Navne og for Fremtiden meddele os Skiftelser i den, ligeledes maa vi have 2 Eksemplarer af hvert Fags Love, Medlemsblade o.s.v. Disse Medlemsblade maa som tidligere nævnt altid indsendes umiddelbart efter, at de er udkommet, hvis man kan skaffe Overenskomster og Lønoversigter, lad os da ogsaa faa disse.

Endvidere maa vi have Navne paa de Kammerater, I kommer i Forbindelse med som selv ønsker at samarbejde med os.

Tilslut, Kammerater, *idet vi haaber, at I forstaar Nødvendigheden af et vel organiseret systematisk og effektivt Fagforeningssamarbejde,* opfordrer vi jer til overalt at stille Kravet om Annoncering i »Arbejderbladet« og Bevilling af Midler til »Arbejderbladet«.

Med kommunistisk Hilsen

D.K.P.s Sj. Distrikt,
Fagligt Sekretariat,
Studiestræde 15.

Saa mange var Ordene. En lille kommunistisk Fraktion, *som blindt følger Partiparolerne* skal organisere en Opposition, »en samlet Blok« til Gennemførelse af *Partibeslutninger,* som Oppositionen er ganske uden Indflydelse paa.

Fraktionen skal i alle Enkeltheder fastlægge Taktikken paa Generalforsamlingerne. Ved Kup erobre Dirigentposten, blokere Talerstolene, hvorfra de »oppositionelle Elementer« skal lokkes til at følge D.K.P.s Direktiver o.s.v.

Hvor de dog bliver sig selv lig, Kommunisterne, R.F.O. ophæves, men Muldvarpearbejdet fortsættes af Partifraktionerne. Men den gaar heller ikke. Vi skal gøre vort til, at ingen anstændig dansk Arbejder lader sig bruge som faglig Marionet af Kommunisterne. Enhver ærlig Medarbejder i Fagbevægelsen er velkommen, men den af den kommunistiske Fraktion dirigerede »Venstreopposition« skal blive demaskeret nøjagtig som R.F.O.-Svindelen.

En ny Plade i Grammofonen gør det ikke. Vi ved, den Karakteristik fortsat er sand, som fhv. Sekretær i Sovjet-Delegationen, ved sin Udmeldelse af D.K.P. offentlig gav af Kommunisternes »Politik«:

ENHEDSFRONT I TEORI, MEN SPLITTELSE I PRAKSIS

DET INTERNATIONALE ARBEJDSBUREAUS STYRELSESMØDE

I Dagene fra den 23. til den 25. April var Arbejdsbureauets Styrelse forsamlet i Genéve til ordinært, kvartaarligt Møde, ved hvilket den kanadiske Regeringsrepræsentant, Dr. Riddell, var Formand.

Som første Punkt paa Dagsordenen stod Spørgsmaalet om Forbedring af Fremgangsmaaden ved Undersøgelsen af de af de enkelte Stater afgivne aarlige Rapporter angaaende Gennemførelsen af ratificerede Konventioner. Styrelsen vedtog enstemmigt at supplere Ekspertkommissionen, der undersøger Rapporterne, med to ikke-europæiske Medlemmer med praktisk Erfaring i social Administration.

Rapporten fra den i 1. Januar d. A. i Santiago i Chile afholdte Arbejdskonference for amerikanske Medlemsstater gav Anledning til en længere Diskussion. Det blev i Almindelighed fremhævet, at denne Konference, der blev sammenkaldt paa Chiles Initiativ, og i hvilken 19 af det amerikanske Fastlands 21 Stater, deltog, var af stor Betydning for disse Staters nærmere Tilknytning til det internationale socialpolitiske Samarbejde. Som fremhævet af Arbejdsbureauets Direktør, H. Butler, havde Konferencen blandt andet vist, at det, selv hvor det drejer sig om almindelige Spørgsmaal, ofte er nødvendigt at behandle de foreliggende Sager ud fra specielle, lokale Synspunkter. Konferencen havde særlig klart bragt for Dagen den Betydning, som Indvandringsproblemet, Landbrugsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om det indianske Befolkningselement har i de paagældende Lande. De Betænkeligheder, som fra forskellig Side var kommet til Orde, og som gik ud paa at en regional Konference kunde være til Skade for Det internationale Arbejdsbureaus Indflydelse, var blevet gjort til Skamme, idet Konferencen tværtimod havde styrket Institutionens Autoritet og vist, hvorledes de amerikanske Lande havde baade Vilje og Evne til at deltage i Arbejdet i Genéve.

Den danske Arbejdsgiverrepræsentant, Dir. H. C. Ørsted, der var Medlem af den Delegation, som Arbejdsbureauets Styrelse havde udsendt til Konferencen i Santiago, understregede ligeledes den store Betydning, som Konferencen havde haft for hele Arbejdsorganisationens Udvikling i universel Henseende.

Under Henvisning til de forskellige Opfattelser, som synes at herske angaaende de Forpligtelser, som knytter sig til Ratifikationen af internationale Arbejdskonventioner — visse Lande havde saaledes ment at kunne ratificere en Konvention endnu inden man var i Stand til at tillempe den efter Landets Forhold — pegede Dir. Ørsted paa Muligheden af at indrømme Modifikationer og Undtagelser i Genéve-Konventionerne, forsaavidt angik ikke-europæiske Lande. Han ønskede imidlertid at henlede Opmærksomheden paa, at en saadan Fremgangsmaade i sig selv kan rumme en Fare for, at de Bestræbelser, der gaar ud paa at tilvejebringe ensartede Arbejdsvilkaar i samtlige Lande, tilsidesættes. Det kunde saaledes ikke ventes, at de europæiske Lande, der for de flestes Vedkommende har gjort store sociale Fremskridt, vilde fortsætte hermed, med mindre man var nogenlunde sikker paa, at Verdens øvrige Lande vilde følge efter.

Den hollandske Arbejderrepræsentant, Kupers, der ligeledes deltog i Konferencen i Santiago, henledte Styrelsens Opmærksomhed paa Betydningen af de paa Konferencen vedtagne Resolutioner, i Særdeleshed Resolutionen angaaende Indvandringsspørgsmaalet, der bl. a. støttes af saavel Argentinas som Brasiliens Re-

geringer. Efter at have udtrykt sin Tilfredshed med, at den chilensiske Arbejderrepræsentant ved den omhandlede Konference, Solis, (hvis Arrestation i Forbindelse med en Strejke umiddelbart efter Konferencens Afslutning, gav Anledning til visse Bemærkninger fra Arbejdergruppens Side ved Styrelsesmødet i Februar) nu var blevet frigivet, bragte Kupers en Tak til den chilensiske Regering for dennes Initiativ og værdifulde Bistand under Konferencen, som han haabede vilde blive efterfulgt af andre regionale Konferencer.

Diskussionen vedrørende det heromhandlede Spørgsmaal afsluttedes med, at Styrelsen enstemmigt besluttede at paalægge Arbejdsbureauets Direktør dels at oversende Teksterne til de paa Konferencen trufne Resolutioner til samtlige interesserede Regeringer dels at bringe disse Resolutioner til vedkommende Kommissioners og Komitéers Kundskab, saa at disse ved Udarbejdelsen af Forslag vedrørende Spørgsmaal, der berøres i Resolutionerne, stadig kan have disse for Øje.

I Forbindelse med Drøftelsen af en Rapport vedrørende Landbrugsarbejdernes Stilling i Henseende til den internationale Sociallovgivning besluttede Styrelsen, at Arbejdsbureauet skal indlede en indgaaende Undersøgelse af Arbejdsløsheden indenfor Landbruget i samtlige Medlemsstater. Styrelsen besluttede endvidere med 25 Stemmer mod 4 at nedsætte en permanent Landbrugskommission til Fremme af Forbindelsen mellem Bureauet og Landbruget. Paa denne Maade vil Styrelsen stedse have til sin Raadighed et kompetent raadgivende Organ angaaende Spørgsmaal, der vedrører Landbrugets sociale Forhold.

Paa Foranledning af et Forslag fra den italienske Regeringsrepræsentant, de Michelis, paalagde Styrelsen Arbejdsbureauet nærmere at undersøge de Forholdsregler, der burde træffes med Hensyn til Beskyttelseslovgivning for Personer, der er beskæftiget ved Transportvirksomhed med Lastautomobil. Dette Spørgsmaal faar en særlig international Baggrund derved, at dette Personale ofte udfører Arbejde i to eller flere forskellige Lande indenfor samme Døgn. Direktøren understregede dette Spørgsmaals Betydning, idet han pegede paa, at der her var opstaaet et nyt Virkefelt, som allerede giver Arbejde til et Antal Personer, der paa det nærmeste svarer til, hvad der er beskæftiget ved Jernbanerne. Endnu mangler der meget i Henseende til at sikre de heromhandlede Arbejdere normale Arbejdsforhold, særlig forsaavidt angaar Arbejdstid og Hvileperioder, Forebyggelse af Ulykkestilfælde etc. Det maatte i denne Forbindelse erindres, at Spørgsmaalet havde den største Betydning ikke blot for de direkte Interesserede, men tillige for alle Vejfarende.

Styrelsen besluttede enstemmigt at nedsætte en korresponderende Komité angaaende Spørgsmaalet om Arbejdernes Fritid med den Opgave for Øje at koordinere det Arbejde, som paa dette Omraade udføres i de forskellige Lande. Det blev endvidere besluttet, at det Styrelsesmøde, der afholdes i Oktober Maaned skal underkaste Dagsordenen for Arbejdskonferencen i 1938 en forberedende Diskussion. I denne Forbindelse henledede den amerikanske og den belgiske Arbejderrepræsentant Opmærksomheden paa Nødvendigheden af, at Konferencen snarest muligt optog til Behandling Spørgsmaalet om Lærlingevæsen og faglig Uddannelse, hvilket Spørgsmaal er af særlig Betydning paa Grund af den herskende Arbejdsløshed.

I Tilslutning til Diskussionen om Forberedelserne til Konferencen i 1937 blev det med Hensyn til Spørgsmaalet angaaende Forkortning af Arbejdstiden indenfor de grafiske og kemiske Industrier besluttet, at Styrelsen i Slutningen af 1936 eller i Begyndelsen af 1937 skal indkalde Repræsentanter for Regeringerne, Arbejdsgiverne og Arbejderne fra de vigtigste Industrilande paa det heromhandlede Omraade til et forberedende teknisk Møde.

Den tidligere vedtagne særlige Søfartskonference, der skal behandle Spørgsmaalet om Sømændenes Arbejdsforhold og særlig Spørgsmaalet om Arbejdstiden ombord, træder efter Styrelsens Beslutning sammen i Genéve førstkommende 6. Oktober.

Paa Styrelsesmødets Dagsorden stod iøvrigt en Række Spørgsmaal af administrativ og økonomisk Karakter. Paa Mødet blev saaledes Forslaget til Budget for Aaret 1937 enstemmigt vedtaget (Arbejdsgivergruppen afholdt sig dog fra at stemme). Endvidere tog Styrelsen Direktørens Rapport angaaende Organisationens Virksomhed siden det foregaaende Styrelsesmøde, herunder en Oversigt over den social-økonomiske Situation i 1935, til Efterretning.

Paa Grundlag af en af Udvalget angaaende Forretningsordenen afgivet Rapport om Valg af Styrelsesmødets Formand blev det fastslaaet, at alle dettes Medlemmer, uanset hvilken Gruppe de maatte tilhøre, er valgbare. Som det vil være bekendt har hidtil kun Regeringsrepræsentanter været valgt til Formænd. Et Spørgsmaal angaaende Genvalg til Posten som Formand blev, da der ikke opnaaedes Enighed paa dette Punkt, henvist til Udvalget.

Ved Mødets Slutning tog den franske Arbejderrepræsentant Jouhaux Ordet og henledte Styrelsens Opmærksomhed paa Forholdene i Danzig, hvor de frie Fagforeninger hindres i deres Arbejde, skønt de virker indenfor et Omraade, der administreres gennem Folkeforbundet. Spørgsmaalet verserer for vedkommende Domstol, men Fagforeningsfriheden er for Tiden suspenderet. Jouhaux anmodede Arbejdsbureauets Direktør om at intervenere hos Folkeforbundets Højkommissær og udbede sig Oplysning om, hvornaar det mod Foreningerne nedlagte Forbud kunde forventes at blive ophævet. Direktøren erklærede sig rede til at rette Henvendelse til vedkommende Myndigheder.

Styrelsens næste Møde finder Sted den 2. Juni d. A., to Dage før Arbejdskonferencen tager sin Begyndelse.

FORTRINSVIS ANTAGELSE

AF ARBEJDSLØSHEDSFORSIKREDE ARBEJDERE

Statsministeriets Cirkulære af 7. Juni 1933.

I en Skrivelse til Statsministeriet har Generaldirektoratet forespurgt, om det i Statsministeriets Cirkulære af 7. Juni 1933 anførte om fortrinsvis Antagelse af arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere til Arbejder, der udføres her i Landet for Statens eller Kommunernes Regning, tager Sigte ikke alene paa heldags-beskæftigede Arbejdere, men ogsaa paa saadanne, som kun har delvis Beskæftigelse.

Saaledes foranlediget har Ministeriet meddelt, at Cirkulæret maa forstaas som omfattende alle Arbejdere — herunder Rengøringspersonale — som har varig Beskæftigelse ved de forskellige Arbejder, uden Hensyn til den daglige Arbejdstids Længde.

BANER OG BILER

For faa Dage siden udkom som Særtryk af »Nordisk Tidsskrift for teknisk Økonomi« den første danske Fremstilling af Trafik-Konkurrencen. Bogens Titel er »Baner og Biler«. Som Forfattere tegner P. P. Sveistrup, Lektor ved Københavns Universitet og J. A. Tork, Ekspeditionssekretær under De Danske Statsbaner.

Problemet Baner og Biler er et af de mest aktuelle af alle samfundsøkonomiske Problemer. Der er intet andet, der i tilnærmelsesvis høj Grad kendetegner det samfundsøkonomiske Anarki som Trafik-Økonomiens Situation.

Forfatterne har ved deres Arbejde, i hvilket de har bestræbt sig for at hæve det Konkurrenceproblem, der er omgivet af Interessenternes Had og Kærlighed, op i et videnskabeligt Plan, indlagt sig Fortjeneste. Med Rette lægger de Vægt paa den Betydning som Omkostningernes Problemer er for den rationelle Regulering af Trafiken. Meget træffende fremhæver de ogsaa, at først Automobilets Konkurrence har blottet Jernbanevæsenets saarbare Punkt, nemlig den uforanderlige, høje og *fastliggende* Sats for Omkostningerne, og klarlægger, at fra Trafikkonkurrencens Opstaaen er Omkostningsproblemet det Problem, der ligger til Grund for Konkurrenceproblemet. Det er en Kendsgerning, at over 60 pCt. af Driftsomkostningerne for Jernbanen er opstaaet, allerede *inden* det første Tog kører hen over Skinnerne, hvorimod de faste Omkostninger for Biltrafiken ligger et Sted mellem 40 og 50 pCt. En Trafikindskrænkning maa altsaa ramme Banerne meget stærkt, da den umiddelbare Tilbagegang i Omkostningerne er relativ ringe. Naar man vil sammenfatte de Tanker Skriftet indeholder i en Linie, saa kan man sige, at Maalet for den nye Trafikregulering atter maa være det *helstøbte* Trafiksystem, som bestod *inden* Konkurrencen fra Automobilets Side greb forstyrrende ind i det bestaaende helstøbte Trafiksystem. Med andre Ord, den nye Trafikordning maa indordne Bilen som tjenende Led indenfor et helstøbt Trafiksystem. For Bilen kan aldrig overtage Jernbanens Varegodstransporter.

Paa dette Sted behøver man ikke at fremkomme med en i Enkeltheder gaaende Fremstilling af selve Bogen. Problemet selv og de Spørgsmaal det giver Anledning til har tidligere været behandlet i dette Tidsskrift og tør derfor forudsættes at være Læserne bekendt.

I Særdeleshed er dette Tidsskrifts Læsere orienteret vedrørende den *Internationale Transportarbejder Federations* Program med Hensyn til Trafikmidlernes Ko-Ordination. Dette Program lægger Vægt paa, at Trafikmidlernes Ko-Ordination med Hensyn til *Transporten* maa være *harmonisk,* og med Hensyn til de enkelte Led i Trafikapparatet maa udgøre et *organisk* Samarbejde paa Basis af de *sociale Interesser.* Ud fra disse Synspunkter betegnede I. T. F. med Rette Trafikmidlernes Ko-Ordination som et *socialistisk Princip.* I Virkeligheden er det paa *Arbejdernes Bekostning,* at Konkurrencen indenfor Trafikmidlerne, en af de mest ubehagelige Foreteelser indenfor de kapitalitiske »Opvækstforstyrrelser«, udvikler sig. Primitive Tilskuere kan tit tro, at Chaufføren er den fødte Fjende af Manden paa Lokomotivet, som han fortrænger fra sin Arbejdsplads. Men *i Virkeligheden* har alle Trafikarbejdere — dette fremhæves atter og atter af deres faglige Organisationer — *fælles Interesser.* I første Linie er de kaldet til at kræve en rationel og organisk Regulering af Trafikvæsenet, der kan yde tilstrækkelige og homogene Eksistensvilkaar for *alle* Trafikarbejdere.

Det er nu *ikke de sociale Grunde,* der udgør Ledetraaden for Forfatterne for »Baner og Biler« i deres Drøftelser. Det sociale Problem, i Særdeleshed den faktisk i økonomisk Henseende meget stærkt trykkede Stilling for Bilpersonalets brede Lag nævnes i den foreliggende Bog kun ganske en passant, og det endskønt den netop er en af Grundene til den ulige Konkurrence-Situation imellem Baner og Biler. Denne Bog er i første Instans en *Jernbanebog.* I klar, og saa vidt vi kan følge det, omfattende Maade, paaviser Forfatterne alle de Punkter, paa hvilke Jernbanerne er hemmede og handicappede overfor Bilkonkurrencen. Med klare Linier ridser de Billedet op af den øjeblikkelige Konkurrencesituation, i hvilken Jernbanen som en lænket Kæmpe prøver paa at værge sig mod Bilernes »Ekcesser«, men dog aldrig kan opnaa fuld Bevægelsesfrihed. Situationen er jo i Virkeligheden ogsaa tilstrækkelig grotesk. Medens Banernes Priser er Tarifpriser, fastsatte efter almene, for det meste samfundsøkonomiske Principper, beregner Bilerne, netop fortrinsvis i de afgørende Grænsetilfælde, deres Priser *individuelt,* d.v.s. for den enkelte Kørsel. Medens Jernbanerne er bebyrdet med *Befordringspligt,* og saaledes altsaa ikke kan undgaa urentabel Belastning, er Bilerne fuldkomment frit stillede, og kører kun ved relativ høj Udnyttelse af deres Last-Kapacitet. Heraf følger endvidere, at Banerne under Hensyntagen til Samfundsøkonomiens normale Funktioner maa køre Strækninger, og maa opretholde Køreplaner, hvis Drift og Opretholdelse ikke vilde kunne forsvares fra noget privatkapitalistisk Synspunkt. Selv om Bilerne i stedse stigende Grad beskattes, idet de maa bidrage til Vejomkostningerne, baade med Hensyn til Bygningen og til Vedligeholdelsen af disse, saa bærer de dog langtfra endnu de fulde Omkostninger, saaledes som Banerne automatisk maa bære dem med Hensyn til deres Skinnesystem.

Denne *ulige* Konkurrence-Situation forvrænger hele det øjeblikkelige Trafikproblem. I Sagens Natur ligger det nemlig, at det er overordentlig letkøbt at fremstille Bilen som Fremskridtets Bærer overfor den »tilrustede« Jernbane, naar man ser ganske bort fra de økonomiske Grund-Kendsgerninger. Det er Bogens Fortjeneste, at den paa en overbevisende Maade sammenstiller disse Grund-Kendsgerninger, og giver Henvisninger til det foreliggende statistiske Materiale.

Saavidt vi kan skønne havde Bogen dog netop i disse Punkter kunnet gaa endnu længere. I Virkeligheden ligger den ulige Konkurrence *ikke blot* i de *almen*-økonomiske Forhold, som Jernbane-Forvaltningernes Vilje ikke kan udøve nogen Indflydelse paa. I Ly af og indenfor Rammerne af deres Trafikmonopol har Jernbanerne udformet et *Pris-Differentieringssystem,* d.v.s. Prissystemet differentieres baade i lodret og i vandret Retning. Paa den ene Side blev Priserne inddelt trinvis efter *Afstandene* (Distancerabat), paa den anden Side blev Gods-Fragtraterne underkastet en Værdidifferentiering. I Praksis kom dette til at betyde, at de dyrere Gods-Kolli i Hovedsagen betalte Jernbanens faste Omkostninger, hvorimod Massegodset med de billigere Fragtsatser kun betalte de variable, d.v.s de direkte Befordringsomkostninger. Det var udelukkende en Følge af Prisdifferentieringen, at netop de

mere værdifulde som oftest lette Gods-Kolli betalte de høje Fragtpriser, ligesom Stykker over kun korte Distancer, der maatte betale høje Fragtrater sammenlignet med Gods, der blev sendt over lange Distancer, nu gik over til den nye Trafikkonkurrent, *Bilen*. Forfatterne af »Baner og Biler« betoner med Rette, at Differentieringssystemet er tilknyttet Trafikmonopolet. Men de drager ikke, den dog relativt nærliggende Slutning af en Ophævelse af Jernbanernes Trafikmonopol, at hele Differentieringssystemet nu er blevet til et Tarifsystem *imod* Jernbanen, og at en virkelig *ærlig Konkurrencesituation først forelaa, naar Banerne prøvede paa at bevare de bortglidende dyrere Godskolli,* idet de til en væsentlig Grad nivellerede Værdidifferentieringen og paa samme Maade ved Indskrænkning af Afstandsrabatten nedsatte Priserne i Nærtrafiken. *Begge disse Forholdsregler* vilde uden Tvivl netop redde *en ikke uvæsentlig Del* af det Gods, der truer med at forlade *Jernbanen,* for denne. Saaledes vilde disse Forholdsregler kunde bidrage til en Sanering af Jernbanen. Men en saadan Sanering er til en vis Grad Forudsætningen for en ny Trafikorden, der løser *Konkurrenceproblemet organisk*. I hvor stor en Udstrækning det vil kunne lade sig gøre at forandre det nugældende Prissystem i Jernbanevæsenet, og under Varetagelse af de samfundsøkonomiske Interesser opnaa den størst mulige Profit for Banerne, kan konstateres ved Hjælp af drifts-tekniske Undersøgelser.

Henry Stjernquist, der har anmeldt Bogen »Baner og Biler« i to meget interessante Kroniker i Socialdemokraten for 28. og 30. April 1936 drager i Tvivl, hvorvidt Bilen faktisk har frataget Jernbanen Transporter i saa stort Omfang, som Forfatterne antager, paa Baggrund af Sammenligninger mellem Trafiken over Sunde og Bælter og Landtrafiken. Det er ganske sikkert rigtigt, at Bilen i første Instans har fortrængt Hestekøretøjet fra Landevejen. Men i hvert Tilfælde har Bilen, — bortset fra det umiddelbare Indbryden i Jernbanens Transportsfære — mobiliseret de Transport *Reserver,* som Jernbanen efter al Sandsynlighed i Tidens Løb vilde kunne have faaet over til sig eller dog anselige Dele heraf. Dette maatte blive katastrofalt for Jernbanen netop i et Øjeblik og i Særdeleshed i et Øjeblik, hvor paa Grund af Teknikens Fremskridt paa den ene Side og Godstransporternes økonomiske Rationalisering paa den anden Side, Udviklingen i stadig tiltagende Maal gik Krebsegangen. Man behøver her kun at huske paa Varmeteknikens Udvikling, der gjorde det muligt at opnaa forbedrede Resultater med et Minimum af Brændselsmateriale. I Stedet for Kultransporter sendte Overlandcentralerne Lys og Varme ind i Byerne og Transporten af Færdigvarer traadte mere og mere i Stedet for Transporten af de meget tungere Raastoffer.

I det mindste kan man samstemme med Forfatternes Resultat paa dette Sted.

Atter og atter hæver *Tork* sin Røst og formaner til en redelig driftsøkonomisk Omkostningsberegning, der maa skabe Baggrunden for Tarifpolitiken og for ens sammenlignende Bedømmelse af Jernbanen og Bilen. Det er sikkert rigtigt, at der netop paa dette Punkt er meget, der maa indhentes i Danmark. Sverige, Tyskland og England har allerede i mange Aar udarbejdet deres Omkostningsberegninger paa Baggrund af koncise Metoder herfor. Men naar Forfatterne tror, at ene og alene Analysen over de *variable* Omkostninger, d. v. s. de Omkostninger, der er opstaaet umiddelbart ved en bestemt Transportydelse, er paakrævet, saa begrænser han, efter hvad vi kan skønne, drifts-økonomiske Undersøgelsers Opgave i Trafikvæsenet med Urette. Med Rette henviser Stjernquist til, at man ogsaa maa beregne, hvor stort Antallet paa de uforanderlig *faste* Omkostninger er, der falder paa de enkelte Transportydelser. (Omkostninger for Skinner, Banegaarde, almene Driftsydelser o.s.v.). Faktisk sker dette ogsaa i Tyskland og i Amerika. Givet er det, at en saadan Omkostningsberegning kun kan give tilnærmelsesvise Værdier. Dette er dog tilstrækkeligt, men samtidig paakrævet for en gennemgribende økonomisk Analyse og en bedriftsøkonomisk Sammenligning af Trafikmidlerne. Kun saaledes kan der skabes et Grundlag for en *ansvarlig Prispolitik*.

Paa Baggrund af det *Internationale Handelskammers* Responsum kommer Forfatterne for »Baner og Biler« derefter til *deres Trafikprogram*. Ved at skabe et ensartet, monopolistisk Trafiksystem vil de foretage en Deling af Trafiken mellem Jernbane og Bil. Naar Umuligheden af den uindskrænkende Konkurrence accepteres og Nødvendigheden af, at ethvert Trafikmiddel selv skal bære Helheden af sine Omkostninger, godkendes, skal den nye Trafikdeling baseres paa denne Kendsgerning. Hvor Bilen optræder som fuldtud berettiget Trafikbærer, maa den ogsaa være *fuldtud forpligtet*. Dette betyder i Praksis, at den maa paatage sig fuld *Befordringsforpligtelse,* saaledes at Banerne virkelig kan spare de variable Omkostninger, som de tidligere har haft for Trafiken. I Persontrafiken skal under visse Forudsætninger for korte Strækningers Vedkommende indtræde Rutebil-Trafik. Hvor en Rutebil-Linie løber parallelt med Banelinien skal Banerne overtage disse Linier, for herigennem at kunne kombinere Bane- og Bil-Trafik. Formaalet er Ophævelsen af Banebefordring imellem Lokalstationerne, fordi Bilbefordringen er billigere paa disse Strækninger. Ofte vil det ogsaa være muligt paa denne Maade at undgaa Udvidelsen af Baneanlæg. I givet Tilfælde anbefaler Forfatterne Sammenlægningen af den erhvervsmæssige Biltrafik til offentligt anerkendte *lokale Organisationer,* der er Indehavere af Koncessionen og som saadan er ansvarlige for dens samfundsøkonomisk paakrævede Afvikling af Trafiken. I Godstrafiken foreslaar Forfatterne en tilsvarende Ordning. Paa de kortere Strækninger skal Trafiken tilfalde Bilerne, paa længere Strækninger Banerne. Forfatterne er godt nok klare over, at Grænserne mellem Nær- og Fjerntrafik vanskeligt kan fikseres. I intensiv Trafik kan den ligge omkring 30 km, ellers ca. ved 60 km. I Praksis skulde, altsaa efter den foreslaaede Regulering, Trafiken mellem en By og dens Opland forbeholdes Bilerne. Ogsaa her skulde Bilerne og Bilkoncernerne sammensluttes i specielle lokale Organisationer, som det Internationale Handelskammer har foreslaaet det. Kun paa denne Maade vil man kunne differientere Prispolitiken og garantere en samfundsøkonomisk Afvikling af Trafiken. I Betydningen af en saadan Regulering anbefaler Forfatterne Nedlægningen af Sidebanerne, naar de direkte Omkostninger ved Biltransporten er billigere end Banens direkte Omkostninger, og naar Biltransporten er i Stand til at overkomme hele den Egns Trafik, det drejer sig om. Den sluttelige Afgørelse om Trafikvæsenets Organisation skal træffes af et sagkyndigt *Trafikraad*. Paa Grund af Rentabilitetsberegninger for alle Trafikarter og Strækninger vil det være Trafikraadets Opgave at skabe et *ensartet, nationalt Trafikvæsen,* indenfor hvis Rammer de Baner, der nu er blevet befriet for de Strækninger, hvor de kørte med Tab, Omnibus- og Lastbil-Selskaber kan arbejde sammen paa den bedst mulige Maade.

Forfatternes Trafikprogram giver, set fra et rent trafik-teknisk Synspunkt, en Løsning af den øjeblikkelige Trafik-Situation. At en rationel Løsning er paakrævet nødvendig bestrides den Dag i Dag ikke læn-

gere af noget Menneske, ogsaa Biltrafikens Interessenter kræver den. Forfatterne erklærer, at der i en overskuelig Fremtid ikke vil kunne regnes *med nogen væsentlig Trafikforøgelse,* men snarere med en mindre Tilbagegang. I Enkeltheder maa det ogsaa atter betones, at Udviklingen sandsynligvis ikke vil afspille sig saa ubetinget kritisk for Jernbanen. Med en Tilpasning af det fuldkommen antikverede Prisdifferentieringssystem, som Jernbanen praktiserer, til vor *nuværende Tids Krav* og med den tiltagende Stigning af Omkostningerne ved Udbygningen af Biltrafiken — i Amerika har f. Eks., som det hyppigt kan ses i rene amerikanske Films, Automobilselskaberne allerede Banegaardsanlæg, som næppe staar tilbage for Jernbanernes, vil *Jernbanens Konkurrencesituation ogsaa i Nærtrafiken* dog sikkert igen blive gunstigere overfor Bilen, end den er det idag. Det er derfor godt tænkeligt, at Reguleringen i Henhold til det Internationale Handelskammers Trafikprogram paa nogle Punkter kan være noget overilet. Hertil kommer, at det bliver overordentlig vanskeligt indenfor de bestaaende økonomiske Forholds Rammer at kontrollere Lastbiler og Rutebiler med Hensyn til ubetinget Overholdelse af Befordringspriser, Belastnings- og Strækningsgrænser. Erfaringerne i Tyskland og i Schweiz giver ikke Grund til nogen større Optimisme paa dette Omraade.

En virkelig rationel Regulering af Trafikvæsenet har, som I.T.F.s Trafikprogram med Rette betoner, Overtagelsen af alle væsentlige Trafikmidler ved Staten til Forudsætning. Kun et *Stats-Trafik-Monopol* vil med et Slag være ensbetydende med Afslutningen af Trafikkonkurrencen, og garantere Arbejderne i Trafikbedrifterne en *sømmelig, ensartet Løn,* og *tilsvarende Regulering af Arbejdstiden.* Kun Stats-Trafik-Monopolet kan igen skabe det ensartede organiserede Trafiksystem, der bestod *inden* Bilkonkurrencen satte ind.

Det moderne Trafik-Problem, Problemet »Baner-Biler«, er ikke blot fra det trafikvidenskabelige Synspunkt, men ogsaa fra det statspolitiske og planøkonomiske Synspunkt et af de mest interessante Problemer i vor Tid. Paa Trafikomraadet er det for første Gang blevet stillet ikke blot fra socialistisk og Fagforenings Side, men oven i Købet af de alt andet end socialistiske Repræsentanter for det Internationale Handelskammer Spørgsmaalet om Ophævelse af den frie Konkurrence. Faktisk taler Trafikvæsenets Problemer med en uhyre Klarhed og Utvetydelighed. Det maa derfor hilses med Glæde, at Bogen »Baner og Biler« nu efter at dette er sket i Udlandet, ogsaa for Danmarks Vedkommende bærer Materiale sammen til Belysning af dette Spørgsmaal, som uden denne Kompilation ikke vilde have været saa nemt at behandle. Med Hensyn til den faglige Dygtiggørelse vilde det være ønskeligt, om Arbejdere, der er interesseret i Trafikproblemerne vilde slutte sig sammen til Studiekredse og befatte sig med disse Problemer og i deres Arbejde ogsaa vilde beskæftige sig med den Internationale Transportarbejder Føderations Trafikprogram ved Siden af Sveistrups og Torks Bog som Kildemateriale.

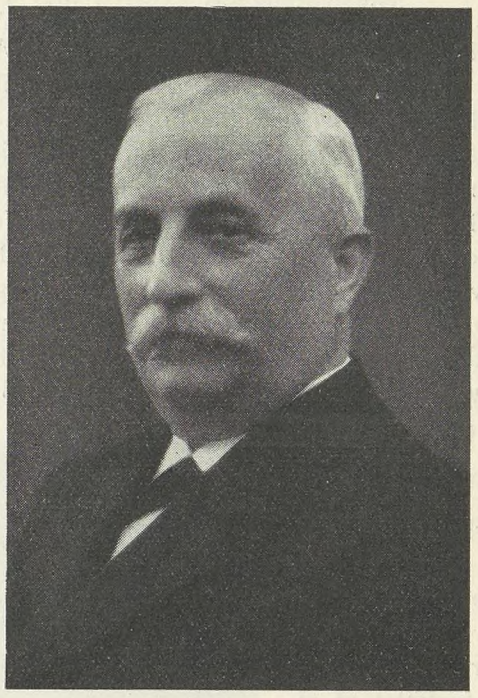
□

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

FREDERIK ANDERSEN

Den 15. April døde Socialdemokratiets mangeaarige Viceforretningsfører, fhv. Folketingsmand og Raadmand Fr. Andersen, 73 Aar gammel.

Den Fugl, som ikke ejer Ørnens Vinge,
og aldrig kan til Tinderne sig svinge,
maaske dens Tro paa Lyset dog er stærk,
og han, hvis Røst kan ikke festligt klinge,
maaske med Hjertets jævne Ord kan bringe
sin Hyldest til det store fælles Værk.

Og den, der ikke ønsker Ry og Ære,
kan Sten paa Sten til Folkets Bygning bære
og eje Ilden inderst i sit Sind,
han kan Eksemplet for os andre være
og være med at føre Dybets Hære
mod Lyset og i Lykkelandet ind.

Vor Sag var hans fra Ungdoms første Dage,
og altid vilde selv han Byrden tage,
skønt Marskalstaven var et Hammerskaft,
sit Hjerte gav han helt de smaa og svage,
en Mand, der kunde veje, vælge, vrage,
en vældig, aldrig kuet Arbejdskraft.

En Hædersmand, som ikke søgte Hæder,
kald ham for alt, blot aldrig en Forræder,
thi han var Et med Folket og vor Sag,
fra Husmands Hus, fra smaa og trange Stræder
med blottet Hoved for hans Grav vi træder
og sænker over den de røde Flag.

Aage Hermann.

HOBRO AFDELING FEJRER 40. AARS STIFTELSESDAG

Lørdag den 16. Maj var det 40 Aar siden vort Forbunds Hobro Afdeling blev stiftet, og i den Anledning blev der afholdt en Fest i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Hobro, ved hvilken alle Foreningens Medlemmer var Foreningens Gæster ved et festligt smykket fælles Kaffebord. Saa mange af Foreningens Medlemmer med Damer havde efterkommet Indbydelsen, at Forsamlingen talte op mod 500 Deltagere, og det havde derfor været nødvendigt at tage næsten alle Forsamlingsbygningens Lokaler i Brug og forbundet dem med et udmærket virkende Højttaleranlæg. Særligt indbudt var alle de nulevende Medstiftere af Afdelingen, der ligeledes i stort Tal var fremmødt.

Efter en Potpourri over Arbejdermelodier udført af Orkestret, bød Formanden, Th. Larsen, Velkommen. Derefter læstes en Prolog forfattet af et af Afdelingens Medlemmer. Prologen gengives andet Steds i Bladet. D. u. I.s Strengeorkester musicerede derefter og høstede et velfortjent Bifald.

Et Udsnit af Forsamlingen ved Stiftelsesfesten.

Derefter talte Sekretær Richardt R. Børgesen paa Forbundets Vegne. Endvidere blev der talt af Kredsens Folketingsmand, Gustav Petersen, Kredsformanden, Folketingsmand Chr. Andersen, Hem, Redaktør Lykke Simonsen samt af Byens Borgmester, tidligere Arbejdsmand A. Christensen og mange flere, ligesom der blev afsunget forskellige i Dagens Anledning forfattede Sange. Formanden sluttede det vellykkede Kaffebord med en smukt motiveret Tak til de gamle Veteraner, hvis Indsats for mange Aar siden har ført til det gode Resultat for Arbejdsmændene i Hobro. Festen sluttede med Dans, der ikke alene varede til den lyse Morgen, men lidt til, saaledes at adskillige af Festdeltagerne kunde gaa hjem i Solskin.

Til Festen var der udarbejdet en lille Avis, af hvilken alle Festdeltagerne fik et Eksemplar. „Avisen" blev flittig læst og morede sikkert de fleste ved de harmløse „Hip" til forskellige mere eller mindre fremtrædende Personer baade inden og udenfor Afdelingen. Af Avisens mere alvorlige Stof gengiver vi nedenstaaende — —

For 40 Aar siden var Arbejdsmændene i Hobro klar over, at det vilde være nødvendigt for dem at slutte sig sammen og stifte en Fagforening. Allerede et Aars Tid i Forvejen havde man 2 Gange før stiftet en saadan Forening; men de daarlige Forhold, der paa dette Tidspunkt herskede i de danske Provinsbyer, vanskeliggjorde Arbejdet, og begge de to nævnte Gange maatte der gives op, men Spiren var lagt og den 17. Maj 1896 gjordes Forsøget paany, og denne Gang holdt det til Gavn for Arbejdsmændene i Hobro.

Af Forhandlingsprotokollen fremgaar det, at man allerede paa et Møde den 13. Juni 1896 vedtog at købe en Fane af Maler Karl Monrad i Brædstrup til en Pris af 95 Kr., og det er den samme, der endnu efter 40 Aars Forløb er Foreningens Samlingsmærke.

Fagforeningen satte straks ind for en Nedsættelse af Arbejdstiden, der paa daværende Tidspunkt var 12 Timer om Sommeren, og for den urimelige lange Arbejdstid kunde der kun opnaas en Ugeløn paa 12 Kroner. Man oprettede efter meget Besvær Overenskomster med forskellige Arbejdsgivere, bl. a. med den daværende Ejer af Vindø Teglværk, Kaptajn Loof, Blaakilde Mølle, Bies Bryggeri og Hobro Kommune.

I 1913 indførtes Ferie paa Hobro Gasværk i 6 Dage, dog saaledes, at de tilbageværende Arbejdere uden Ekstrabetaling skulde udføre det Merarbejde, der blev, naar en af Kammeraterne havde Ferie.

De Hobro Arbejdsmænd var dog ogsaa indforstaaet med, at Dannelsen af Fagforeninger i de enkelte Byer ikke var tilstrækkelig; skulde tilfredsstillende Resultat opnaas, maatte der ogsaa ske en Sammenslutning mellem alle Landets Arbejdsmænd, og allerede paa et tidligt Tidspunkt i Foreningen blev denne indmeldt i Jysk-Fynsk Arbejdsmands-Forbund og senere i Dansk Arbejdsmands-Forbund og Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse. Foreningen var nu igennem Aarene med til at indføre flere Reformer til Gavn for den samlede Arbejderbevægelse i Hobro.

Omkring Aaret 1900 var Forholdene med Hensyn til at faa Mødelokaler blevet saa fortvivlede, at Arbejderne enedes om at købe deres egen Forsamlingsbygning, og her indskød Arbejdsmændenes Fagforening straks 1000 Kr. som sin Andel; senere er der blevet tegnet Andele mellem Medlemmerne paa 5 Kr. Stykket, saaledes at Arbejdsmændene nu staar som den største Parthaver i Bygningen.

Som et Resultat af Foreningens Arbejde kan f. Eks. nævnes, at Timelønnen fra 1897 til 1914 steg fra 27½ Øre til 39 Øre i Timen, og Arbejdstiden nedsattes til 10 Timer pr. Dag.

Imidlertid kom Krigen, der førte opadgaaende Tider med sig, hvad ogsaa mærkedes i Fagforeningens Arbejde, idet det blev vanskeligt at opnaa Lønninger, der svarede til den mægtige Prisstigning, der satte ind fra Dag til Dag, og Arbejderne maatte saaledes bære deres store Andel i Byrderne, uden at de fik deres retmæssige Del af den Overflod af Penge, som paa et vist Tidspunkt kendetegnede Krigsperioden. Trods Krigs- og Efterkrigstidens mange Forviklinger, bragtes der dog Arbejderne et stort Gode, nemlig 8 Timers Arbejdsdagens Gennemførelse; Efterveerne fra Krigstiden begyndte nu at melde sig. Krisen satte ind, og Arbejdsløsheden blev stor. Pristallet blev nu bestemmende for Lønnens Størrelse, og der kan bemærkes, at nu maatte Arbejderne igen betale deres Andel, der dog gennem Organisationernes gode Arbejde blev holdt paa et nogenlunde rimeligt Niveau.

1929 opnaaede Arbejderne i Hobro ved deres Sammenhold at erobre Flertallet i Hobro Byraad og derved skabtes der ved et godt Samarbejde mellem Arbejdsmændenes Fagforening og den socialdemokratiske Byraadsgruppe Betingelser for at lindre Krisen for Arbejdsmændene, bl. a. ved Iværksættelse af offentlige Arbejder i ret stor Udstrækning — og Oprettelse af gode Overenskomster. Ogsaa paa andre Omraader end det rent løn- og arbejdsmæssige, har dette Samarbejde skabt Resultater, nemlig Opførelse af et moderne Opholds- og Ventelokale paa Havnen, der er overtaget af Arbejdsmændenes Fagforening; dette sidste Arbejde blev paabegyndt i 1933, og Indvielsen fandt Sted den 22. Januar 1934.

Igennem hele sin Virksomhed har Arbejdsmændenes Fagforening, foruden de her nævnte kulturelle Opgaver, været præget af et Maal, nemlig at skabe gode Løn- og Arbejdsvilkaar for sine Medlemmer, saa det kunde være muligt for dem at føre en nogenlunde menneskelig Tilværelse.

En Ting staar dog fast i Dag som ved Fagforeningens Stiftelse, at uden Sammenhold naar vi intet, kun naar der er Enighed om Maalet, kan dette naas.

PAA SKRIVELSER OG ANDET VEDRØRENDE DENNE SAG BEDES ANFØRT: —

Paa alle Skrivelser, der udgaar til Afdelingerne fra Forbundet findes ovenstaaende Linier anbragt i øverste højre Hjørne umiddelbart under Datoangivelsen for Skrivelsens Afsendelse fra Forbundskontoret, og i Fortsættelse af de anførte Linier er der tilføjet f. Eks. »Transport«, Fabrik«, »J. B. B.« eller anden Betegnelse, der angiver hvilken Gruppe indenfor vort Forbund den paagældende Skrivelse hidrører fra, og som det fremgaar af Overskriften, indeholder de paatrykte Linier en Opfordring til Afdelingsledelserne om at paaføre den angivne Betegnelse paa efterfølgende Skrivelser til Forbundet om vedkommende Sag, hvilket naturligvis skal tjene til Fremme af en hurtigere Ekspedition ved Fordeling af Sagerne mellem Grupperne.

Denne lille Reform gennemførtes for ca. et halvt Aar siden, og vi har gentagne Gange henledt Afdelingsledelsernes Opmærksomhed herpaa gennem Fagbladet, men desuagtet modtager Forbundet til Stadighed et meget stort Antal Breve dagligt uden de ovenfor angivne Betegnelser. Vi anmoder derfor atter Afdelingsledelserne om at efterkomme Forbundets Anmodning i saa Henseende.

PROLOG

VED HOBRO AFDELINGS 40. AARS STIFTELSESFEST

Vi blev født i mørke Baggaardsgader,
hvortil Solens Lys kun sparsomt naar,
fattige Kaserners blinde Ruderader
var vort Udsigtspunkt igennem Barneaar.
Andre af os Lyset saa paa Heden
i en fattig Hytte, tækt med Straa.
Kaalgaardsdigets grønne Græs af Solen sveden,
var det Tæppe, hvorpaa vi i Barndom laa.
Vi er Børn af dem, der gennem Tiden
solgte Arbejdskraften for en Slik;
som led Nød og Sult trods deres tapre Sliden
og til slut en Plads i Fattigjorden fik.
I vor Barndom hørte vi den Tone,
der som Nytidens Signaler lød,
den fik Fyrsten til at skælve paa sin Trone,
skønt den kun var Folkets Krav om dagligt Brød.
Denne Tone atter tændte Haabet,
skabte Tro, fik Hjerterne i Glød,
og vi saa vor Far begejstret følge Raabet,
da det ogsaa ud til Arbejdsmanden lød.
Samlingstanken det var Raabets Kerne —
Ryg mod Ryg vi sammen nu skal staa.
Vore Hjem og Børn mod Sulten vi vil værne,
saa at Ret til Solens Lys de og kan faa.
Sammenholdet det blev Standens Styrke,
Arbejdsmanden vokste med sit Krav.
Han, der leved' før i Usseldom og Mørke,
nu sin Mening med i Samfundslivet gav.
Under Kamp med Kapitalens Svende,
fik han Ryggen ranket, Ho'det rejst;
han var med til Samfundet at vende,
til at faa sin Klasses Bannermærke hejst.
Tiden skifter — nye Slægter fødes,
nye Mænd skal bære Arven frem,
det, der skabtes gennem Kamp, skal aldrig ødes,
Kampen gælder nu vort fælles Hjem.
Der er nok af Goder her i Livet,
blot de bli'r fordelt paa rette Vis.
Paa Trods af det bli'r kun Arbejdsløshed givet
til de danske Arbejdsmænd i Tusindvis.
Derfor skal vort Krav i Dag da lyde
til det Samfund, som vi lever i:
Vi os ej vil lade Tiggerstaven byde,
Folkets Fremtid vil vi skabe lys og fri.
Arven, som vi fik af vore Fædre,
det var Krav om Lykke for vor Stand;
den skal frugtbargøres, vi vil Mindet hædre
om vor Klasses Pionerer alle Mand.
Der er altsaa Krav nok frem at bære,
Ting, hvorpaa vi bruge kan vor Kraft;
først og fremmest skal vi Kammerater være,
Sammenholdet er vor Fagforenings Saft.
Vore Fædre stormed' mangen Skanse,
vi vil storme dem, der er igen.
Intet skal os trodse, intet kan os standse —
det skal kendes, vi er Danmarks Arbejdsmænd.

Grundlovsdagens Digt

Er det Sommer over Danmark med en skøn og gylden Dag,
eller ser vi tunge Skyer kun, som Solen skjules bag,
skal en Regn med store Draaber tæt og ubarmhjertigt slaa
ned mod Byens Tag og Tinde og mod Landets Blomst og Straa,
under Sol og Sommerbyger, under Himmelblaat og Graat,
til i Dag at blive hjemme er det værste Vejr for godt,
det kan tordne eller tude, men trods Tordenvejr og Blæst
vil vi ud til Folkets Mønstring, vi vil med til Grundlovsfest.

Hundred tusind røde Flammer tændes Danmark rundt i Dag,
hvor vi frit og frejdigt planter vore flammerøde Flag,
og fra store Byers Gader og fra Mark og Kær vi kom,
disse Flag og disse Flammer bliver Baal vi samles om.
Se en graa og kroget Slider, halvdøv af Fabrikens Larm,
se den unge, smukke Moder med den mindste paa sin Arm,
og ved Siden af den Slider, som blev kroget og blev graa,
staar en Yngling, rank og kampklar, i sin Bluse himmelblaa.

Her er Mænd med haarde Hænder, men hvis Sjæl og Ryg er rank,
her er blege Kontorister fra Kontor, Butik og Bank,
Arbejdsmænd og Haandværkssvende mødes om de røde Flag
med en Kunstner og en Digter, thi vi svor til samme Sag,
her er Mønstring, her er Mandtal for den hele Hær, som vil,
at de Goder, Folket skaber, helt skal høre Folket til,
som i baade Skrift og Tale, som paa Prosa og i Digt
satte Folket dette Motto: Kræv din Ret. Du gør din Pligt!

Og naar Dagens Alvor ender, tændes Lysets gyldne Krans,
og Musikens Toner lyder, her er Sang og Fest og Dans,
og Fyrværkeriets Ildblomst under Stjernerne staar tændt,
og vort Blik i Tro paa Folket er mod Himmelhvælvet vendt.
Alle Mørkemænd skal flygte for vort Baal af røde Flag,
som har omskabt Trældoms Mørke til vor Friheds gyldne Dag,
som har hærdet vore Viljer til vort Værges blanke Staal.
Sværdet, som skal bane Vejen frem mod nye stolte Maal.

Aage Hermann.

FORDELING AF FLÆSK OG SVINEKØD

Socialministeriet har ved Cirkulære af 21. April d. A. meddelt, at der i Henhold til Lov af 7. April 1936 om Regulering af Svineproduktionen er tilvejebragt Hjemmel for Kommunerne til i Tiden indtil Udgangen af August Maaned 1937 i et nærmere bestemt Omfang at fordele Flæsk og Svinekød til trængende Personer, uden at Hjælpen medfører Retsvirkninger for Modtageren.

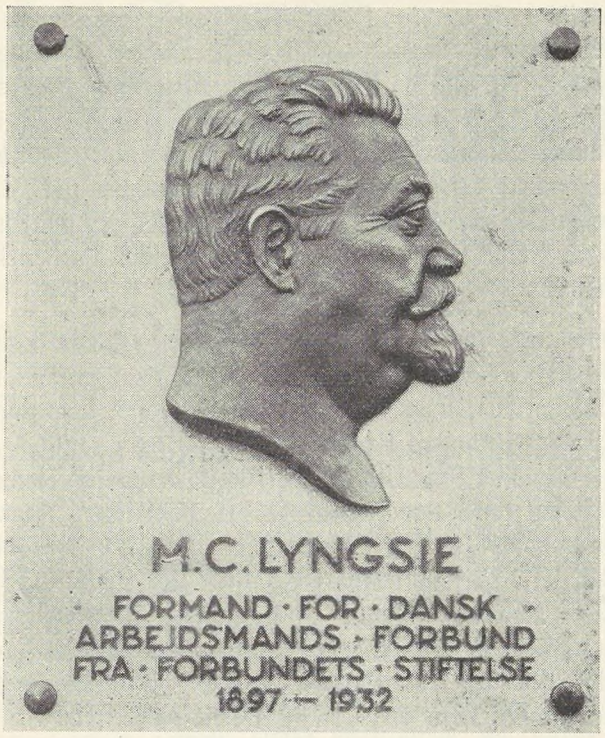
Uddelingen af Flæsk og Svinekød skal i det hele ske i Henhold til samme Regler som fastsat i Lov af 29. November 1935 om Fordeling af Oksekød.

Der maa kun udleveres Svinekød, der er godkendt og stemplet af en Dyrlæge i Overensstemmelse med de herom af Landbrugsministeriet fastsatte Regler. Kommunerne kan selv afgøre, hvorvidt de vil opkøbe Svin eller Kød af Svin og fordele dette, eller de vil overlade til de paagældende selv at købe den dem tildelte Ration af Svinekød eller Flæsk mod Aflevering af de dertil udstedte, ved Kommunalbestyrelsens Foranstaltning uddelte Kort, der skal lyde paa et bestemt Beløb i Penge. I sidstnævnte Fald maa Svinekødet eller Flæsket kun købes i de paa Stedet værende Slagter-, Høker- eller Viktualiebutiker, eller, hvor saadanne ikke findes, hos de af Kommunen godkendte Forhandlere.

Ministeriet finder dog intet til Hinder for, at de af en Kommune uddelte Kort til Køb af Svinekød benyttes som Betaling for de i Slagter-, Høker- og Viktualiebutiker, i Folkekøkkener, private Spisehuse, eller lignende Institutioner forhandlede Retter, der udelukkende eller hovedsageligt er tilberedt af Svinekød, dog saaledes at de modtagne Kort derefter af vedkommende Forhandler eller Institution kun maa benyttes til Køb af Svinekød.

Ogsaa ved den heromhandlede Køduddeling gælder det, at en Kommunalbestyrelses Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt og i bekræftende Fald i hvilket Omfang, der skal leveres Svinekød, henholdsvis Flæsk, til en Person, ikke kan indankes for højere Myndighed, d. v. s. Amtmanden eller Socialministeriet.

ET MINDERELIEF AF LYNGSIE

Ved en Højtidelighed, der fandt Sted St. Bededag, afsløredes i Trappehallen bag Midterindgangen til vort Forbunds Ejendom et smukt Minderelief af Lyngsie udført af Billedhuggeren Svend Lindhart.

Til Afsløringshøjtideligheden, der overværedes af Forbundets Funktionærer, var naturligvis særligt indbudt Lyngsies efterlevende Hustru Nielsine Lyngsie. Desuden var der sendt Indbydelse saavel til Socialdemokratisk Forbund som til De samvirkende Fagforbund. For de paagældende Organisationer mødte henholdsvis Hovedkasserer Klüver og den fungerende Formand, Næstformand, Chr Jensen.

Vort Forbunds Formand, Axel Olsen, foretog Afsløringen og knyttede hertil Udtalelser om den Taknemmelighed, som alle danske Arbejdsmænd nærer overfor deres afdøde Fører, som Lyngsie var. Gennem Lyngsies Indsats i Kampen for Arbejdsmændene var deres store og stolte Organisation skabt, og gennem den Muligheden for Opnaaelse af de forbedrede Levevilkaar, som Kendsgerningerne taler sit stærke Sprog om. Det var tillige bleven muligt at rejse Arbejdsmændenes eget Hus, kun var det kedeligt, at Lyngsie ikke selv havde oplevet den Dag, da Huset blev taget i Brug som Rammen om Arbejdsmændenes Arbejde.

Lyngsie var frygtet af Arbejderklassens Modstandere, og var selv frygtløs, han nedlagde i Arbejdet for Arbejdsmændenes Sag saa meget af sig selv, at han gennem det fortsatte Arbejde i denne Sags Tjeneste — selv om Arbejdet efter hans Død udføres af andre — vil leve videre, mindet til de seneste Tider gennem kommende Slægtled, der vil bringe Beretningen om Lyngsies Storværk videre.

Ogsaa til Fru Lyngsie rettede Axel Olsen en Tak for den Uegennytte, hvormed hun havde støttet sin Mand i Arbejdet, uagtet større Indsats i dette fra hans Side maatte bevirke voksende Savn i Hjemmet af Ægtefællen. — Et Savn, der maatte bæres af Hustruen alene.

Fru Lyngsie takkede derefter Forbundet for den Ære, der ved Relieffets Afsløring vistes Lyngsies Minde, og den Glæde, som derved blev hende til Del.

Ogsaa Socialdemokratisk Forbunds og De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter havde Ordet dels for at mindes Lyngsie og dels for at udtale deres Anerkendelse af det smukke Arbejde, som Relieffet repræsenterer.

Efter nogle korte Bemærkninger af Billedhugger Lindhart sluttede Afsløringshøjtideligheden.

RAASTOF-DISKUSSION
PAA SKRAAPLAN

De fascistiske Lande kræver Raastoffer og mener Kolonier. Politiske Magtspørgsmaal i Stedet for økonomiske Løsninger. Løgnen om „Folket uden Rum". Kolonialproduktionens Betydning. Planøkonomi som Løsning.

I den senere Tid er Raastof-Spørgsmaalet paa mærkbar Maade rykket i Forgrunden af den offentlige Diskussion. Navnlig den yderst levende Drøftelse af Raastofproblemet, Kolonier og Mandatomraader i det engelske Underhus har henledet den offentlige Opmærksomhed paa disse Spørgsmaal og samtidig vist, at — dette kan straks konstateres — Spørgsmaalenes Behandling sker paa det af de fascistiske Lande ønskede Grundlag. Thi de tre fascistiske Lande, Japan, Italien og Hitler-Tyskland er de væsentligste Propagandister for en paastaaelig nødvendig Nyfordeling af Raastofferne, hvorunder de forstaar en ny Besiddelsesfordeling af Raastofforekomsterne, som kun kunde opnaas gennem en grundig Revision af Kolonialbesiddelserne.

Japan har foreløbig løst Raastofproblemet paa den Maade, at det bragte Manchuriet under sin Kontrol. Mussolini har for det — efter eget Sigende slet ikke saa raastoffattige — *Italien* ligeledes løst Spørgsmaalet med væbnet Magt og besat Abessinien militærisk. Efter at Hitler har udtalt „Haabet" om, at Kolonialspørgsmaalet snarest muligt løses ogsaa for *Tysklands* Vedkommende, kan det forventes, at ogsaa dette tredje fascistiske Land

vil paatvinge Verden en Løsning svarende til den, som Japan og Italien har fundet for deres Vedkommende.

Overfor den ret almindelige og ogsaa af prominente Folk som f. Eks. Lloyd George nærede Opfattelse, at Kolonierne i Virkeligheden er uudtømmelige Fundgruber for Raastoffer og desuden det egnede Kolonisationsomraade for de overbefolkede Moderlande, maa det først konstateres, at Kendsgerningerne giver et ganske andet Billede. Enhver grundig Undersøgelse viser nemlig uimodsigeligt, at Kolonier og Mandatomraader spiller en uvæsentlig Rolle baade for det overvejende Antal Raastoffer og ogsaa som Kolonisationsomraade for Europæere.

Vi skal ganske kort paavise dette med enkelte markante Eksempler. Den ret ofte som ganske eventyrlig stor fremstillede Kolonialproduktion af Raastoffer viser i Tværsnit gennem Verdens Raastofforekomster følgende Billede. Af Verdensproduktionen i 1934 faldt der paa de rene Kolonier i hele Verden: Stenkul 2,2 %, Jordolie 3,9 %, Jernmalm 3,3 %, Manganmalm rundt 25 %, Kobber 21 %, Tinerts 61 %, Zinkerts 6,2 %, Aluminium 14,5 %, Bly 7,6 %, Bomuld 1 %, Uld 2,2 % og Kautschuk 97 %. Bortset fra Kautschuk og Tinerts spiller Kolonierne altsaa med Hensyn til Verdens Raastofforsyning ingen afgørende Rolle. Det er en ubestridelig Kendsgerning, at de største og mest givende Raastoflejer er i suveræne Staters Besiddelse, og det turde være overflødigt at henvise til, at en eventuel Nyfordeling af Kolonierne ikke har noget at gøre med en virkelig Løsning af Raastofproblemet.

Paa samme Maade forholder det sig med det mysteriøse Kolonisationsomraade, som koloniale Tropelande angiveligt skal levere de for tæt befolkede Industristater. Den paagaaende Propaganda af saakaldte Kolonial-Pionerere, som selv overvejende er bosiddende i Moderlandet, og Fascisternes demagogiske Propaganda, som lover Bønderne Land i Kolonierne (i Stedet for at udstykke de store Jordbesiddelser), har ladet opstaa den almindelige Mening, at Besiddelsen af Kolonierne er ensbetydende med en Løsning af Befolkningsspørgsmaalet. Ogsaa dette er en Vrangforestilling. Et eneste Eksempel er tilstrækkeligt for at vise dette — og vi vælger Tyskland og dets tidligere Kolonier, fordi Hitler-Tyskland i Øjeblikket er den Magt, som især kræver Kolonier. — I samtlige tidligere tyske Kolonier fandtes der indtil Aaret 1914 hele 22.000 tyske Udvandrere. Kun Tusindtrehundrededel af Befolkningsoverskudet blev optaget af Kolonierne. Maaske bringer saadanne Tal — og Kendsgerninger — ogsaa »Kolonialromantikerne« til den Erkendelse, at Tusinder af Kvadratkilometer Urskov, Steppe og Krat i Tropeklima er alt andet end egnede Kolonisationsomraader for Europæerne.

Selv om man af disse saglige Grunde bør afvise enhver Diskussion paa den Basis, som de fascistiske Stater har valgt for at gennemtvinge deres imperialistiske Kolonialønsker, maa der med endnu større Eftertryk henvises til, at den ubestridt nødvendige Organisering af det internationale Raastofmarked er en økonomisk — ikke politisk — Opgave, for hvis Løsning Besiddelsen af Raastoflejerne ganske vist ikke er uvæsentligt, men ikke afgørende. Dette økonomiske Spørgsmaal kan kun løses paa Basis af de foreliggende Fornødenheder. Man har forsømt en fornuftig Organisering af Raastofforsyningen efter Krigens Afslutning — og denne Forsømmelse maa nu indhentes. At finde frem til verdensøkonomiske Løsninger heraf, som udelukker nye Magtkampe — med eller uden Vaabenmagt — er den eneste Opgave, der bør stilles en ny økonomisk Verdenskonference.

Der maa for Raastofproduktionen og Raastofmarkedet skabes en planøkonomisk Organisation indenfor Rammen af den samlede Verdensøkonomi, som fungerer i alle Nationers Fællesinteresse og maa sætte de enkelte Lande i Stand til at erholde de fornødne Raastoffer. Kun naar man betragter og behandler Raastofspørgsmaalet som et Produktions- og Markedsproblem, hvad det i Virkeligheden er, aabner der sig Muligheder for en Løsning. Enhver Indrømmelse til Fascisternes økonomisk uholdbare og ubegrundede Paastand om, at Kolonialbesiddelse vil løse Problemet, vil ødelægge Forhaabningerne om en virkelig Løsning.

Vi maa desværre for Tiden konstatere, at det har hævnet sig bittert, at de Fodringer, som den internationale Fagbevægelse siden Krigens Afslutning utrætteligt har fremsat angaaende Raastofproblemet, er forbleven upaaagtede. For den organiserede Arbejderklasse var Raastofproblemet altid ensbetydende med en fornuftig og verdensøkonomisk praktisk Fordeling af de producerede Raastoffer. Det var aldrig et Spørgsmaal om Kolonialbesiddelse, men et Spørgsmaal om Fordelingsapparatet, om Verdensmarkedet, om Verdensmarkedets Organisation. For den internationale Fagbevægelse er det derfor heller ikke nødvendigt at tage Stilling i den foregaaende Diskussion, som Fascisterne har bragt paa et Skraaplan: den har allerede paa Arbejdskonferencen i Washington og paa senere afholdte internationale Konferencer og økonomiske Verdenskonferencer tilkendegivet sin Grundindstilling, og der foreligger ikke nogen Foranledning til at ændre denne som Følge af den fascistiske Demagogi. Tværtimod beviser den Vending, Diskussionen har taget under det fascistiske Styre i vigtige Lande, hvor rigtigt Fagbevægelsen har forudsat Udviklingens Forløb.

Hvad der forekommer os nødvendigt at gøre er: med al Eftertryk at modvirke det skæbnesvangre Ukendskab, hvormed Raastofproblemet diskuteres, og navnlig at imødegaa den Propaganda, som vil forbinde ubestridt nødvendige økonomiske Løsninger med politiske Spørgsmaal og gøre Raastofproblemet til et Spørgsmaal om Kolonier og Mandatomraader. Her ligger den største Fare, som nødvendigvis maa bringe en økonomisk Verdenskonference, der maaske i nær Fremtid skal tage Stilling til disse Spørgsmaal, til at strande.

I. F. C.

Fra LANDARBEJDERNES ARBEJDSMARK

EFTER SKIFTEDAGEN

Skiftedagen er nu forlængst overstaaet, og langt den største Del af de mange Tusinder af unge Landarbejdere, som ved den Lejlighed skulde skifte Arbejdsplads, er nu igen i Arbejde. Om Forløbet vil der være meget delte Meninger. Vurderingen heraf er jo i høj Grad afhængig af, om man ønsker stigende eller faldende Lønninger.

At man fra Arbejdsgiverside vilde betegne Majskiftedagen som en sørgelig og trist Skiftedag var paa Forhaand givet, efter alt, hvad der er gaaet forud. Der er jo nu i Aarevis, og da navnlig i det sidste Aarstid, blevet drevet ligefrem Propaganda for den Opfattelse, at Landbruget ikke kan faa den nødvendige Arbejdskraft. Det er nærved at være blevet en Trosartikel for visse reaktionære Befolkningskredse her i Landet, og et Hovednummer i Agitationen mod Fagforeningerne og Socialdemokratiet. Det kan derfor heller ikke forbavse eller være kommet bag paa nogen, at f. Eks. den Presse, der er Storlandbrugets Talerør, straks efter første Maj paany tog fat med Tjærekosten og fremstillede Forholdene som værre end nogensinde. Venstrebladet »Fyns Tidende« skrev saaledes en af de første Dage i Maj en Artikel, hvori der nævnes en Række Eksempler fra forskellige Egne paa Fyn, som Illustration til, hvor »fortvivlet« Forholdene er i denne Landsdel. Bladet skriver bl. a., at det paa sine Henvendelser overalt fik det Svar, at der her mangler en Karl, der en Pige, et tredie Sted mangler en Forkarl og et fjerde Sted en Fodermester.

Bladet fortsætter sin traurige og dystre Beretning saaledes:

> Det er ikke fordi Lønningerne ikke er gode nok. Der nævntes i Gaar fra Nyborgegnen for os Tilfælde, hvor en Karl havde forlangt lige saa meget, som man i Fjor betalte en Fodermester, og et Sted havde en Karl sagt Nej til en Plads, hvor han kunde faa en Løn, der var et halvt Hundrede Kroner højere end, der blev betalt sidste Sommer.
>
> Paa Faaborgegnen besvaredes vort Spørgsmaal med et: — Det er saa galt, som aldrig før. Der er Folk hernede, som ikke har haft Hjælp hele Vinteren og heller ikke har kunnet faa det nu til Sommer. Det er ikke til at forstaa, hvordan det kan ske.

Hvad Lønnen var i de Tilfælde, der nævnes fra i Fjor, oplyses der intet om. Man faar med andre Ord intet at vide om, hverken hvad Lønnen var i Fjor, eller hvad den er i Aar. Men de fynske Storbønder er nu ikke bekendt for Flothed, naar det drejer sig om at betale Arbejdsløn.

Bladet slutter sin Artikel saaledes:

> Det er særlig de yngre Karle, det kniber med, udtaler man paa Kertemindeegnen. Det samme sagde vor Hjemmelsmand i Tommerup, men han udtalte samtidig, at nogle af de større Gaarde havde reddet sig ud af Kniben ved at fæste nogle gifte Arbejdere.

Tommerupmandens Udtalelser er værd at lægge Mærke til. **Naar man ikke kan faa det tilstrækkelige Antal Drenge, redder man sig ud af Kniben ved at fæste gifte Arbejdere.**

Os forekommer denne Oplysning at bekræfte det man fra Arbejderhold stadig har hævdet, at der faktisk er Arbejdskraft nok, blot Arbejdsgiverne vil benytte den, der er.

*

Fra et Arbejdersynspunkt er der efter vor Opfattelse ingen Grund til Beklagelse over denne Skiftedags Forløb. — Det er vort Indtryk fra de Iagttagelser vi gennem Deltagelsen i vort Forbunds Agitation paa de Fæstekontorer, hvorigennem der fæstedes de fleste mandlige Landbrugsarbejdere til Sjælland, at Tendensen var stigende Lønninger, og dette stemmer ogsaa med Fæstemændenes Opgivelser. For Karle fra 20 til 25 Aar til mindre Gaarde laa Tilbudene omkring **80—90 Kr.** pr. Maaned, paa de store Gaarde noget mindre. For Fodermestre laa Tilbudene paa omkring 100 Kr. pr. Maaned. — Dette kan dog ikke uden videre tages som Udtryk for, at Efterspørgslen var overvældende stor i Forhold til Tilbudet.

De københavnske Fæstekontorer har, efter hvad vi har kunnet konstatere, stort set været i Stand til at anvise det Antal, der var Efterspørgsel efter.

Vi tror derfor heller ikke, at det vil gaa som Præsten, i dette Tilfælde Storagrarerne og deres Blade, prædiker. Der er heller ikke i den tilstundne Sommer Fare for, at Danmarks Jord skal komme til at gaa ud af Kultur, eller Kvæget dø af Sult paa Grund af manglende Arbejdskraft. Men en Ting maa Landbrugets Arbejdsgivere gøre sig klart. En rationel Løsning af Landbrugets Arbejdsproblem opnaas kun gennem en Omlægning af hele Arbejdsforholdet. Det forældede Tyendeforhold kan ikke fortsat opretholdes, saafremt man ønsker at naa en tilfredsstillende Ordning.

M. O.

MEDHJÆLPER

VI VENTER PAA DIG!

Det er nu ca. 30 Aar siden, at Medhjælperne paa Landet søgte at slutte sig sammen i deres egen Organisation — Landarbejderforbundet — til at varetage denne store Stands Interesser saavel i Samfundet som paa Arbejdspladsen. Som første Punkt paa Programmet sattes den Gang Kravet om Skudsmaalsbøgerne og den gamle Tyendelovs Afskaffelse og endvidere Kravet om Valgret for Medhjælperne. Og det lykkedes virkelig for Datidens underkuede og forslidte, men til Gengæld viljestærke Medhjælpere ved Hjælp af Socialdemokratiet og deres Organisation at naa dette Maal. De fik baade Tyendeloven af 1854 og Skudsmaalsbøgerne afskaffet, og hvad endnu bedre var, de fik lige Valgret med de øvrige Samfundsklasser her i Landet.

En af de Mænd, som vi unge organiserede Arbejdere paa Fyn med Taknemmelighed ser op til, er Carl Westergaard, Odense, der sammen med andre faglige og politiske Foregangsmænd og Agitatorer i en Menneskealder har gjort et mægtigt Oplysningsarbejde, og som vi kan takke for, at vi i Dag indenfor Fagbevægelsen har en energisk og oplyst Stab af ledende Mænd og Agitatorer, der med sikker Haand stadig fører Arbejdernes Kamp for Tilværelsen videre.

Uden denne Medhjælpersammenslutning vilde den Dag i Dag Medhjælperne omkring i Landet staa som Hunden i Lænker, naar Storbonden gik til Valgbordet for at stemme paa deres reaktionære Regimente, som heldigvis nu snart vil være helt sat ud af Spillet. Vi skulde nu mene, at det var i enhver Medhjælpers Interesse at være med til at føre disse vore gamle Kammeraters smukke Ideer videre som Tak til dem, der gav os dem, og til Gavn for de Medhjælpere, som vokser op efter os. Det vilde i umindelige Tider komme til at staa som en sort Plet paa vor Samvittighed, hvis vi roligt med Hænderne i Skø-

det tager mod de Goder, som vore „gamle" har givet os, uden at bekymre os for deres og vore Efterkommeres Tilværelse. Derfor henstiller jeg til alle uorganiserede Medhjælpere: Meld jer ind i jeres Organisation, og vær med i Arbejdet for Højnelse af den Stand, hvortil I hører. Det er i Dag nemmere at organisere sig end nogensinde før, nu efter at Landarbejderforbundet er sammensluttet med det store og stærke Dansk Arbejdsmands Forbund, der nu tæller 150—160.000 Mand i 1200 Afdelinger Landet over. Her er et Vaaben, som kan bruges med Virkning. Forbundet byder en Medhjælper næsten alle mulige Fordele: saasom Hjælp under Processer mod en daarlig Husbond osv. Hjælp under Arbejdsløshed 2 til 2½ Kr. pr. Dag i indtil 140 Dage om Aaret (Rejsehjælp indbefattet) og endelig Hjælp i den daglige Kamp for at forbedre Medhjælpernes og i det hele og store alle Arbejderes og Smaakaarsfolks Kaar — alt dette for et ugentligt Kontingent paa 125 Øre. Der er Ting, som jeg beder hver enkelt Medhjælper tage op til nøje Overvejelse: Tænk, hvis du om nogle Aar bliver gift og enten bliver kastet ud i Arbejdsløshed og dermed er ude af Stand til at tjene til dig og din Families Underhold, eller maaske bliver nødsaget til at tage en Plads som Fodermester eller Røgter, hvor din Kone skal deltage i Malkearbejdet, saa baade du og din Kone maa af Sted til Arbejdet allerede ved 3—4 Tiden om Morgenen og lade eders Børn alene tilbage. Hvad kan der ikke ske, inden Mutter op paa Formiddagen vender tilbage — maaske trækker det op til Torden, og Børnene skræmmes fra Vid og Sans, og maaske ramler de i Mørket ud af deres Senge og i deres Angst gør Forsøg paa at tænde Lampen, vælter denne, og en Ildebrand bliver Udfaldet osv.

„Fattigper"s eneste Rigdom er som bekendt Børnene, og han sætter altsaa sin største og kæreste Rigdom paa Spil for at passe sit Arbejde. Der er muligvis enkelte, som ryster betænkelig paa Hovedet og siger: det er jo Arbejdets Risiko, og det er der ingen, som kan lave om paa — maaske — men en Ting kan og skal der laves om paa, nemlig Lønnen for Arbejdet og den nævnte Risiko. Det vil jo i enhver fornuftig Medhjælpers Øjne se ganske meningsløst ud, at de Mennesker, der ved deres daglige Arbejde er med til at skabe Millionværdier, skal afregnes med en saa daarlig Løn, som Tilfældet er — en Sulteløn. Medhjælper: Lær at forstaa, at det er baade din og min menneskelige Pligt at være med i Arbejdet for at skaffe disse Mennesker en nogenlunde rimelig Løn, før Fedningen af Privatkapitalen finder Sted i Form af Renter og Afdrag. Først Arbejdernes surt fortjente Løn og siden Kapitalen, det maa være Parolen, hvor saa store Værdier skabes. Der findes praktisk talt Afdelinger af Dansk Arbejdsmands Forbund i alle Kommuner her i Landet. Henvend dig til en organiseret Arbejder og faa at vide, hvor en Tillidsmand i den nærmeste Afdeling bor, og du vil altid her møde en trofast Kammerat, som vil staa dig bi med Raad og Vejledning.

Meld dig ind i din Organisation og vær med i Arbejdet for Frihed og Ret, nedsat Arbejdstid, Afrustning og Fred, og at værne Kulturen, og vær med i Kampen mod Nazisme, Fascisme og Kommunisme.

Til Slut vil jeg gerne henstille til alle organiserede Kammerater: Tal med de uorganiserede Medhjælpere og gør dem forstaaelig, hvorfor I er Medlemmer af Organisationen, og lad dem ikke blive ved med at tro paa Storbøndernes og Godsejernes løgnagtige og forgøglede Fagforeningspolitik — sørg samtidig for, at disse Medhjælpere, som til Hverdag faar deres politiske Næring gennem „Fyens Tidende", „Stiften" eller hvad der nu kan findes rundt om paa de større Gaarde, sørg for, at de faar Lejlighed til at læse Arbejdernes egen Avis „Social-Demokraten", og de vil efterhaanden faa Øjnene op for, hvor de hører hjemme.

Hvis mine Meningsfæller, som læser disse Linier, vil gøre et Stykke Arbejde for at faa saa mange uorganiserede Medhjælpere som vel mulig til at læse og forstaa dette lille Indlæg i vort Blad, vil en fattig Arbejders højeste Ønske være opfyldt.

Valdemar Jespersen,
Afdelingskasserer.

HOLD ØJE MED KARLEKAMRENE

Medhjælperlovens § 8.

»Medhjælpere, der er henvist til at have Natteophold hos Husbonden, skal have et lyst og luftigt Værelse med let aabentlige Vinduer. Værelset skal rumme mindst 16 Kubikmeter for 1 Person og 25 for 2 Personer. Intet Værelse maa anvendes til Natteophold for mere end 2 Medhjælpere. Findes Værelset i en Staldbygning, maa der ikke være direkte Indgang fra Stalden. Enhver Medhjælper skal have eget Sengested. Værelset skal endvidere være forsynet med Bord, Vaskestel og en Stol for hver Beboer. Rene Lagner skal gives mindst en Gang om Maaneden, rent Haandklæde mindst en Gang om Ugen. — Om Vinteren skal der anvises Medhjælperen et behørigt opvarmet Værelse til Ophold i Fritiden.«

Uden Tvivl syndes der meget mod denne Paragraf i Medhjælperloven af en meget stor Del af de Landbrugere, som anvender Medhjælpere i deres Tjeneste. Men der syndes ogsaa mod Paragrafen fra Medhjælpernes egen Side, idet man her for en meget stor Parts Vedkommende i højere Grad hæfter sig ved Lønnens Størrelse og ved den daglige Kost end ved Opholdsrummet for Natten, om hvilket der undertiden fra begge Parter bemærkes, — at det jo kun er beregnet til at sove i.

Naturligvis kan Spørgsmaalet om Lønnens Størrelse og Kostens Kvalitet ikke tillægges sekundær Betydning. Det er kun naturligt, at Medhjælperen er interesseret i at faa saa stor en Løn som muligt, fordi den er det eneste, der kommer ud af Tjenesteforholdet med Værdi overfor Trediemand, og som saadan kan anvendes af Medhjælperen til Anskaffelse af Beklædning og andre personlige Fornødenheder, Betaling af Skatter og lignende.

At Kosten følger efter Lønnen i Medhjælperens Vurdering er let forstaaelig. Det er jo ikke Børneleg der skal præsteres, naar der er Tale om Arbejde indenfor Landbruget, men dagligt baade et strengt og til Tider enerverende Arbejde. Derfor er god, sund og nærende Kost af stor Betydning for Legemets Ernæring og for Velbefindendet i det hele taget. Men heller ikke Opholdsrummet for Natten bør betragtes som værende af sekundær Betydning, tværtimod.

Natopholdet er nemlig medregnet i det samlede Vederlag for det Arbejde, som Medhjælperen skal udføre, og saafremt dette ikke er svarende til, hvad der kan kræves i Henhold til Medhjælperloven, vil det i Virkeligheden sige, at Medhjælperen bliver snydt for en Del af sit reelle Tilgodehavende, saaledes at den oprindeligt aftalte Løn bliver formindsket i samme Forhold som Værdien af de enkelte Ydelser, der skal præsteres af Bonden, forringes.

Om den Løn, der skal udbetales i Form af Penge, kan der forhandles mellem Parterne ved Fæstemaalets Indgaaelse, og her maa den Medhjælper, som søger Plads, deltage i Konkurrence med andre ligestillede og Efterspørgslen eller Tilbudet er ikke sjældent af stor Betydning for den Pladssøgende. Men om Kost og Op-

holdsrum for Nattten kan der ikke tinges, fordi der i Forvejen findes angivet Retningslinier i Medhjælperloven. Saa meget mere er det urimeligt at slekke paa Kravet.

Naar dette alligevel sker fra Medhjælperens Side, skyldes det naturligvis i første Række Hensynet til det daglige Samarbejde med Husbonden. Altsaa for Husfredens Skyld. Men en saadan Hensyntagen er ganske meningsløs, fordi Husbonden maa kende Loven og være indforstaaet med dens Opfyldelse. Tilsidesættelse af Lovens Bestemmelser fra Husbondens Side er naturligvis et Forsøg paa at opnaa den billigst mulige Arbejdskraft, som er det Maal, der syntes mest attraaværdig for de danske Landbrugere.

Undertiden sker det dog, at der mellem Husbonden og Medhjælperen opstaar Strid netop om det ovenfor omtalte Spørgsmaal, men dette sker dog som Regel ikke før det Tidspunkt nærmer sig, da Medhjælperen skal fratræde Tjenesten. I alle Tilfælde er det naturligvis forkasteligt at udsætte Paatalen angaaende mangelfuldt Værelse til umiddelbart forinden Fratrædelsen, men det er ikke mindst urimeligt, naar der er Tale om organiserede Medhjælpere, der eventuelt ved Henvendelse til Organisationen kan foranledige Paatale rejst paa et saa tidligt Tidspunkt, at Forholdet kan blive ændret til det bedre under Tjenesten.

Der vilde maaske ogsaa være Grund til for de lokale Afdelinger i højere Grad end hidtil at have Opmærksomheden henvendt paa Karlekamrene og deres Indretning, for i givet Tilfælde at kunde være medvirkende til, at der bliver rejst Sag mod saadanne Arbejdsgivere indenfor Landbruget, som søger at komme uden om de Lovbestemmelser, der er medvirkende til at sikre Medhjælperen det fulde Udbytte af det Arbejde, han udfører. *R—dt.*

LANDARBEJDERGRUPPENS OVERENSKOMSTFORHANDLINGER

Allerede den 19. April mæglede Forligsmanden i Sagen mellem D.A.F. og De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger. Resultatet af Mæglingen blev følgende Overenskomst:

Afskrift.

Ved Møde i Forligsinstitutionen den 19. April d. A. enedes De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og Dansk Arbejdsmands Forbund om følgende:

Der nedsættes inden 15. Maj d. A. et Udvalg bestaaende af 19 Medlemmer saaledes sammensat:

2 Medlemmer udpeges af De samvirkende Landboforeninger,
2 Medlemmer af Tolvmandsforeningerne,
2 Medlemmer af L. S.,
2 Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger,
1 Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt,
9 Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund,
samt som Formand for Udvalget:
Landsdommer Pihl.

Det bemærkes, at Tilslutningen til dette Forslag fra Dansk Arbejdsmands Forbunds Side er afhængig af, at de fornævnte Landbrugsorganisationer vil lade sig repræsentere i dette Udvalg.

Udvalgets Opgave er at undersøge Muligheden for Tilvejebringelse af en almindelig Landbrugsoverenskomst og eventuelt udarbejde en saadan. Udvalgets Arbejde skal være tilendebragt inden 1. September d. A.

Herefter forlænges de gældende Overenskomster for et Aar indtil 1. Maj 1937 med følgende Ændringer:

1. Opsigelsesvarslet ændres fra 4 Maaneder til 3 Maaneder,
2. I Henhold til den den 15. November 1935 afsagte faglige Voldgiftskendelse angaaende Plantebestanden for Sukkerroer bestemmes, at Arbejdsgiverne ikke uden Ekstrabetaling kan forlange afsat mere end 8 Planter pr. lb. Favn,
3. Saafremt der i det fornævnte Udvalg ikke er opnaaet Enighed om en almindelig Landbrugsoverenskomst inden 1. September d. A., skal Udvalget inden 8. September fastsætte Prisen for Roeoptagningsarbejde efter 1. September.

For De samv. danske Sukkerroedyrkerforeninger:
sign. M. Poulsen. sign. H. Fabricius. sign. C. Olsen.
sign. G. Rasmussen. sign. Ingversen.

For Dansk Arbejdsmands Forbund:
sign. Jens Hansen. sign. Carl Westergaard. sign. O. Levinsen.
sign. Vilh. Rasmussen. sign. Martin Andreasen.
sign. Lorents Petersen. sign. Simon Kjeldsen.

I Overensstemmelse med dette Forlig udpegede D.A.F. sine Repræsentanter til Udvalget, nemlig: Axel Olsen, Oscar Levinsen, Lorents Petersen, Vilh. Rasmussen, Jens Hansen, Simon Kjeldsen, Carl Westergaard, Martin Andreasen, Marthinus Wammen med Chr. Christiansen, Herslev, som Suppleant for samtlige Udvalgsmedlemmer.

Udvalgets Formand, Landsdommer Pihl, indkaldte Udvalget til Møde den 16. Maj.

Ved dette Udvalgets første Møde forelaa der Meddelelse om, at samtlige Organisationer med Undtagelse af Landboforeningerne og Tolvmandsforeningerne havde udpeget Medlemmer til Udvalget. De fremmødte Arbejdsgiverorganisationer hævdede dog, at man skulde give Tolvmandsforeningerne og Landboforeningerne Mulighed for at tiltræde Udvalget, da de ikke afgjort havde nægtet dette, og der var Grund til at antage, at de vilde indtræde i Udvalget, naar de fik fornøden Tid til at forelægge Spørgsmaalet i de kompetente Forsamlinger, hvorfor man foreslog, at Fristen for Udvalgets Arbejde blev udskudt til 1. Januar. Efter lange Forhandlinger mellem Parterne enedes man derefter om følgende:

»Efter at de samvirkende Landboforeninger og Tolvmandsforeninger har meddelt, at de ikke kan deltage i det paatænkte Udvalg, forinden Spørgsmaalet har været forelagt de kompetente Forsamlinger, ratihaberer Parterne Forliget af 19. April 1936 med Udeladelse af de to nævnte Organisationer, men med Tilslutning, for saa vidt angaar Udvalget, af L. S. og Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt.

I Forliget af 19. April 1936 udgaar Punkterne 1, 2 og 3 og erstattes med følgende:

Udvalget nedsættes Dags Dato, men paabegynder først sit Arbejde efter 1. September 1936, saaledes at Arbejdet skal være tilendebragt inden 1. Januar 1937.

Der rettes en Henstilling til de danske Landboforeninger og til Tolvmandsforeningerne om at forelægge Spørgsmaalet om Repræsentation i Udvalget for deres kompetente Forsamlinger.

Sukkerroeoverenskomsten forlænges uforandret for et Aar til 1. Maj 1937, dog med Ændringerne under 1 og 2 Forliget af 19. April 1936.

Der foretages ingen Sympatiaktion mod noget Medlem af Sukkerroedyrkerforeningen vedrørende Sukkerroerne inden 1. September, og efter denne Dato maa den ikke foretages uden Underretning til Sukkerroedyrkernes Organisationer, idet Spørgsmaalet dog bliver optaget til Drøftelse i Udvalget, saafremt en af Parterne forlanger det.

København, den 16. Maj 1936.

L. S. afgav følgende Erklæring:

»L. S. tiltræder at lade sig repræsentere i Udvalget, uanset om de samvirkende Landboforeninger og Tolvmandsforeningerne ikke maatte lade sig repræsentere. Sammenslutningen ønsker dog allerede nu at udtale, at det er en Betingelse for Sammenslutningens Tilslutning til et eventuelt positivt Resultat af Udvalgets Arbejde, at der sikres Landbruget Produktionsprisen for dets Produkter.«

Sukkerroedyrkerforeningerne, L. S. og Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt er med D.A.F. enige om, at saafremt Landboforeningerne og Tolvmandsforeningerne ikke lader sig repræsentere i Udvalget, saa skal dette desuagtet paabegynde sit Arbejde 1. September, idet de 3 førstnævnte Organisationer saa udfylder de 4 Pladser, der bliver ledige ved Landboforeningernes og Tolvmandsforeningernes Udebliven.

Man maa nu afvente, om Landboforeningerne og Tolvmandsforeningerne lader sig repræsentere i Udvalget. Foreløbig har de blot meddelt, at de ikke var kompetente til at lade sig repræsentere i et saadant Udvalg, forinden Sagerne havde været drøftet paa et bredere Basis; men tiltræder Landboforeningerne og Tolvmandsforeningerne ikke Udvalget, skal dette desuagtet paabegynde sit Arbejde den 1. September paa Basis af de i Forliget angivne Direktiver.

Ved Foranstaaende er Sukkerroeoverenskomsterne uforandret forlængede til 1. Maj 1937.

Samtidig med disse Forhandlinger om Sukkerroeoverenskomsterne er de almindelige Forhandlinger om Landbrugs-, Skovbrugs- og Dræningsoverenskomsterne fortsat, og i Løbet af April og første Halvdel af Maj har det givet til Resultat, at samtlige de til 1. April og 1. Maj opsagte Landbrugs- og Skovbrugsoverenskomster er fornyet — for Hovedpartens Vedkommende ved direkte Forhandling mellem Organisationen og de paagældende Arbejdsgivere, men for ganske enkeltes Vedkommende ved Forhandling hos Forligsmanden. En enkelt Overenskomst, nemlig Overenskomsten med Tærskeværksejer Chr. Sørensen, Skalborg, maatte til Voldgiftsretten, idet Tærskeværksejeren nægtede overhovedet at slutte nogen ny Overenskomst med Forbundet. Voldgiftsretten forlængede Overenskomsten for et Aar og forhøjede Timelønnen fra 75 Øre til 80 Øre + Kosten.

En enkelt af 1. Maj Overenskomsterne skal til voldgiftsmæssig Afgørelse en af de nærmeste Dage, nemlig den med Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby, opsagte Overenskomst, idet Forbundet har krævet, at Dræningsmesteren skal indgaa paa at respektere de i andre Amter, hvor han har Arbejde, eksisterende Dræningsoverenskomster samt Entreprenøroverenskomsten, og disse Vilkaar har Carl Sørensen nægtet at indgaa paa.

I den senere Tid er der afsluttet 39 Landbrugsoverenskomster, 13 Skovbrugsoverenskomster, 3 Dræningsoverenskomster og 2 Planteskoleoverenskomster foruden en Del Grusgravsoverenskomster.

Oscar Levinsen.

PRISNIVEAUET

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for April 1936 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	April 1935	Juli 1935	Okt 1935	Jan. 1936	April 1936
Fødevarer	974	1108	1142	1130	1132	1137
Klæder, Fodt., Vask	383	457	457	459	462	465
Bolig	421	448	448	448	465	465
Brændsel, Belysning	159	164	163	163	166	166
Skatter Kontingenter o. l.	436	474	478	478	478	478
Andre Udgifter	727	756	756	756	756	756
Ialt	3100	3407	3451	3434	3459	3467

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl. (Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	April 1935	Juli 1935	Okt. 1935	Jan. 1936	April 1936
Fødevarer	100	114	117	116	116	117
Klæder, Fodt., Vask	100	119	119	120	121	121
Bolig	100	106	106	106	110	110
Brændsel, Belysning	100	103	103	103	104	104
Skatter, Kontingenter o. l.	100	109	111	110	110	110
Andre Udgifter	100	104	104	104	104	104
Ialt	100	110	111	111	112	112

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Januar 1936 gældende Priser 112 og efter de nu for April foretagne Beregninger 112.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for April udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 173.

ARBEJDERNES OPLYSNINGSFORBUND

UDVIDET FAGFORENINGSKURSUS — ROSKILDE HØJSKOLE — 6.-19. SEPTEMBER 1936

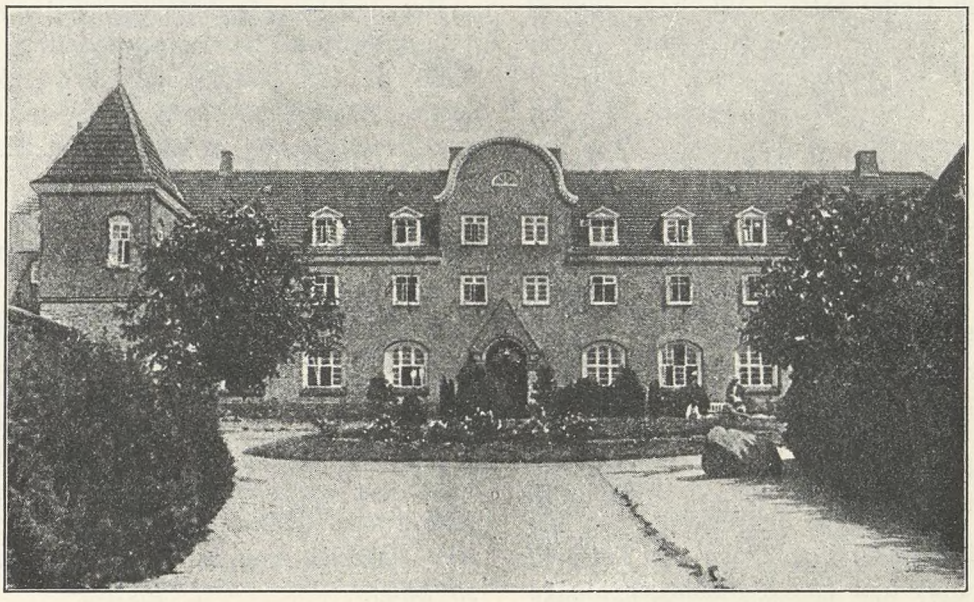
Arbejdernes Oplysningsforbund foranstalter i Forbindelse med Roskilde Højskole et *udvidet Tillidsmandskursus* for Fagorganisationernes Funktionærer, Bestyrelsesmedlemmer og Tillidsmænd. Kursuset, der ledes af Forstander *Hj. Gammelgaard,* vil vare 14 Dage.

Arbejderbevægelsen er i Dag saa mangeartet, dens Virksomhed saa omfattende, dens Ideer og Maal saa store, at der stadig stilles større Krav til de Mænd, som skal tage Del i Organisationslivets daglige Arbejde. Selvom Danmark er et lille Land, saa har Forholdene for Arbejderorganisationernes Virksomhed antaget et saadant Omfang, at det ogsaa hos os er bleven et uafviseligt Krav at gøre det mest mulige for vore Tillidsmænds Dygtiggørelse og Uddannelse.

2. Aars Hold:

1. Nutidens Befolknings-Problemer: Forstander *Hj. Gammelgaard.*
2. Statskapitalisme: A. Autarki, B. Protektionisme, C. Valuta-Spørgsmaalet, D. Industriordningerne E. Penge- og Bankvæsen, cand. polit. *Niels Lindberg* og Højskolelærer *Frode Kristensen.*
3. Fagforeningerne og Staten: Højskolelærer *Kaj Bundvad.*
4. Fagretslige Forhold II: Sekretær *Knud V. Jensen.*
5. Internationale: Hovedkasserer *Hans Jacobsen.*
6. Arbejderbeskyttelse og Hygiejne: Højskolelærer *Hagmund Hansen.*

Desuden 4 Foredrag om aktuelle faglige og økonomiske Problemer i Tilknytning til de opstillede Fag.

Anmeldelse til dette udvidede Kursus sker til Arbejdernes Oplysningsforbund, Rosenørnsallé 12, København V. senest den 1. August. Prisen er for 1. og 2. Aars Kursus (tilsammen) 135 Kr., som indbetales inden 25. August 1936.

FJORTEN DAGES FAGFORENINGSKURSUS

paa Roskilde Højskole 6.—19. September.

1. Aars Hold:

1. Statistik og Bedriftsøkonomi: Fortsander, cand. polit. *Hj. Gammelgaard.*
2. Regning og Regnskabsvæsen: Højskolelærer *Hagmund Hansen.*
3. Moderne økonomisk Udvikling: cand. polit. *Niels Lindberg.*
4. Erhvervsgeografisk Oversigt: Højskolelærer *Frode Kristensen.*
5. Arbejderbevægelsens Historie: Højskolelærer *Kaj Bundvad.*
6. Fagretslige Forhold I: Sekretær, Folketingsmand *Knud V. Jensen.*

Roskilde Højskole er opført i 1907 i gammel Borgstil paa en Banke ca. 3 km Nord for Roskilde. Fra dens Taarne har man Udsyn over de grønne Marker, over den blaa og bugtede Fjord og over Boserup og Bøgenæs-Skovene paa den anden Side Vandet. Mod Syd peger Roskilde Domens slanke Tvillingspir mod Himlen. Rundt om selve Højskolen, som med betydelig Bekostning er bleven moderniseret og pudset op, strækker sig en flere Tønder Land stor Have og Park med solbeskinnede Plæner og skyggefulde Stier. Nede ved Fjorden har Skolen sit eget „Fluepapir" og Badehus.

Roskilde Højskole er ikke og skal ikke være noget Feriehjem, men der sørges for Gæsternes Velbefindende i alle Maader. Det er en Skole, en Arbejdsskole, med Bibliotek, med Klasseværelser og Foredragssal, og paa A.O.F.s Kursus skal der arbejdes i alle disse Rum. Alligevel er Alvor og Gammen fordelt paa en saadan Maade, at der ind imellem Arbejdstimer, Foredrag og Diskussioner bliver Tid og Lejlighed til at hvile Sindet, til at dyrke Kammeratskabet, til at nyde Naturen og Aftenens Fred i den skønne og interessante Omegn.

KAN FOLKEFORBUNDET LEVE VIDERE

Et Rige i en af de farvede Folkeslags Verdensdele, som man havde tænkt vilde vare til evig Tid, er nu ved Hjælp af den krigstekniske Opfindsomhed blevet ødelagt. Ætiopien (Abessinien) regnedes ikke blot af sine egne Indbyggere for et tusindaarigt Rige, men ogsaa af andre Mennesker her i Verden. En Ætling af Kong Salomons Slægt, en Efterkommer af Dronningen af Saba, har nu forladt sit Land med Hustru, Børn og et stort Følge, og han sidder nu i Jerusalem og tænker over, hvilken Tiltro man kan have til Folkeforbundet og de Traktater, som er indgaaet med de europæiske Stormagter, og om de i det hele taget er noget værd? *Haile Selassie* kommer sikkert ikke til at sulte. Han skal allerede i Forvejen have truffet Underhaandsaftale med en engelsk Storbank, naturligvis mod tilsvarende, realisable Værdier. Men trods alt, hvad er en Kejser uden Land og uden Undersaatter? Vil han gaa til Genéve, som hele Tiden har været Hensigten, og dér slynge Medlemmerne af Folkeforbundet i Hovedet: »Jeg anklager«, samt læse d'Herrer Teksten, der har besluttet sig til Iværksættelse af Sanktioner? Man kan vist roligt gaa ud fra, at den sorte Majestæt ikke vil tage til Genéve; thi Verdenshistoriens Hjul har i Mellemtiden drejet sig et Par Meter rundt, og det er nu andre Problemer, der trækkes frem til Verdenspublikum'ets Beskuelse. Før Krigen havde man allerede talt om det abessinske Problem i 10 Aar, man havde skrevet herom og raadført sig; men Menneskeheden dvæler kun et Øjeblik herved, idet uløste Problemer stadigvæk samler sig til Bunke.

Mussolini har ikke blot nedtrampet et tusindaarigt Rige ved Hjælp af den moderne Krigsteknik, men han har ogsaa for stedse rokket ved *Troen om Tillid til Folkeforbundet.* Lad os blot gaa 8 Maaneder tilbage i Tiden og læse de daværende Pressemeddelelser igennem. Vi ser da, hvorledes England sad paa den høje Hest, idet man her troede, at det kun vilde blive til Nederlag for det fascistiske Italien, og saaledes ryste det fascistiske Regime alvorligt. I Virkeligheden satte Mussolini sit Hoved paa Spil; men England har i militærisk Henseende været for svag, og Frankrig skulde tillige med de øvrige Sanktionsstater være vedblivet at holde sig til Sagen. Man regnede med en aarelang Krig, *lod Abessinien være uden tilstrækkelige moderne Vaaben,* ja, man oversaa, at Italien i organisatorisk Henseende havde forberedt sig paa det bedste til denne Kamp, og troede paa de naturlige Hindringers Under i dette Maanebjergenes Fabelland, kort sagt, man havde glemt, at den moderne Krigsteknik ogsaa formaar at overvinde de største Hindringer. Nu sidder en af Sejrsvandvid berust Stormagt fast i Afrika og danner en Fare for Ægypten, Sudan og Det Røde Hav. Italien formaar nu at gribe forstyrrende ind paa saavel Landvejen som Søvejen til de engelske Kolonier. De italienske Kanoner kan nu lamme al Skibsfart i Det Røde Hav. *Italien er blevet til en af de største Kolonimagter.* Det er ved Abessinien blevet forøget med et Landomraade paa 1.120.000 Kvadratkilometer og 12 Millioner Mennesker. Abessinien er fire Gange saa stort som det italienske Moderland. Umaadelige Rigdomme ligger skjult i den abessinske Jord, og man skal ogsaa kunne udvinde Størstedelen af de vigtigste industrielle Raastoffer dér. Naar vi regner de øvrige italienske Koloniers Udstrækning med, har Italien et Koloniomraade, der er 1.700.000 Kvadratkilometer stort. Disse anselige Smuler skal den fascistiske Stat nu først fordøje, men tvivler nogen om, at den kan det? I hvert Tilfælde har Mussolini, og med ham Fascismen, tilkæmpet sig et Prestige-Resultat, som gør, at han aldrig mere vil forsvinde i Glemselen. Det maa vi lægge Mærke til. De 2000 Døde, som Krigen skal have kostet, og de 10 Milliarder Lire i Krigsomkostninger, vil snart være glemt.

Det mest brændende Spørgsmaal vi nu har tilbage, er: *Vil Folkeforbundet kunne overleve dette Nederlag?* Troen paa det, paa den kollektive Sikkerhed og paa de internationale Fredspagter, er borte. Det er nu blevet vor Overbevisning, at enhver Stat saavidt muligt skal hjælpe sig selv. De smaa Stater er nu blevet overvevist om, at Stormagterne kan de ikke forlade sig paa, idet disse i Farens Stund i første Række kun tænker paa sig selv. Det værste er, at de udenfor Genéve-Forbundet staaende Magter føler sig langt friere stillet under saadanne Konflikter, ja, den Tanke paatrænger sig os, at havde bare Folkeforbundet ved sin Eksistens ikke forværret denne Sag, saa vilde der slet ingen Sag havde været, thi saa vilde den afrikanske Krig i bedste Fald have været en Sag mellem de nærmest interesserede Stater, medens den nu har trukket halvtredsindstyve Nationer, *som har modarbejdet hverandre, ind i sit Band.*

Der har fundet en *Konference Sted mellem følgende neutrale Lande:* Sverige, Danmark, Norge, Finland og Holland, og her har man paa det alvorligste drøftet Hensigtsmæssigheden af en Udtræden af Folkeforbundet, thi — saaledes spurgte man — hvilken Kalamitet vilde f. Eks. Holland eller Danmark komme i, hvis der blev besluttet Sanktioner imod Tyskland? Vi ser altsaa, at de mest tro Tilhængere af Folkeforbundet nu er begyndt at blive misfornøjet. Det er disse Landes Tro, at deres gennem Aarhundreder førte Neutralitetspolitik maatte opgives, hvis de vilde blive tvunget til at foretage Skridt overfor et Land paa Grundlag af Genéves Beslutninger. Smaalandene arbejder i Retning af en Revision af Forbundet i Genéve med Hensyn til Lempelse af de strenge Bestemmelser, der paalægges Medlemmerne i Tilfælde af en Konflikt. Men ophæves disse Bestemmelser, saa synker Folkenes Forbund endnu længere ned mod kun at være en Attrap.

I Virkeligheden staar vi overfor det tunge Spørgsmaal, om Folkeforbundsideen skal endelig begraves, eller den skal opstaa i en ny Skikkelse. Vi kan udtale os saaledes, *at der under alle Omstændigheder maa gøres et Forsøg paa at bringe Ideen om den kollektive*

Sikkerhed frelst i Land. Folkeforbundet kan ikke bestaa i sin nuværende Skikkelse. Det maa gennemgaa en Forandring fra Top til Taa. Dets Opgaver er usædvanlig store og mangeartede, og de kunde være endnu meget større! Lad os derfor ikke opgive Haabet om, at det endnu vil kunne lykkes at opbygge et andet og bedre Folkenes Forbund, der kan beskytte Friheden, være en Fredens Vogter, og som har en kulturel Opgave af første Rang at løse. *Korresp.*

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr., Lars Chr. Larsen,
—	Romdrup Kær)
	(Klarup-Romdrup Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Pandrup-Kaas	(Jetsmark Kommune)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D.A.F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Skallerup	(Entrepr. Vestenbæk)
Tolne	—
Hjermitslev	—
Hjørring	—
Poulsker	(Snedkermester A. Møller)
Brabrand, Aarhus A., Aarhus J. B., Aarhus H.	(Vognmændene Ejler Jørgensen, L. V. Thomsen og Simon Thomsen, Aarhus)
Ulsted	(Ulsted Kommune)
Ø. V. Hassing	(Øster-Vester Hassing Kommune)

BULGARIEN PAA VEJEN TILBAGE TIL DEMOKRATIET

AF DIMITOR NEIKOFF

Bulgariens Forfatning, som af den konstituerende Nationalforsamling blev fastlagt den 16. April 1879 i Tirnowo, prægedes af alle Ideer af Frihed, Lighed og Broderskab, ligesom den franske Revolution af 1789, bragte den arbejdende Befolkning disse Goder. Dette var saa meget mere velkommen, som den bulgariske Befolkning havde været underkastet det tyrkiske Aag i 500 Aar og længtes efter Friheden, som de endeligt der havde kæmpet sig til under store Blodsudgydelser.

En lignende Forfatning bestaar kun i et eneste Land mere i Europa, nemlig i Belgien, hvor den indførtes Aaret 1831.

Den hastige Indtræden af politisk Splittelse borttog dog hurtig det sociale Basis, hvorpaa man skulde opbygge det unge Riges fremtidige Liv. Af de store Frihedsideer, som var fastlagt i Forfatningen fra Tirnowo, var kun døde Bogstaver tilbage. Friheden blev forvandlet til Afhængighed, og den politiske og borgerlige Ret maatte bøje sig for Politiets Terror. Herefter fulgte Angreb efter Angreb paa Demokratiets Frihed. Et Diktatur blev afløst af det andet, saa kom, den 19. Maj 1934, Militærrevolten, som gjorde Ende paa Demokratiet og Parlamentarismen og lukkede for Parlamentet og alle Partikontorerne. Hermed fik det politiske Liv et haardt Slag, og tunge Lænker lagde sig om Skuldrene paa Bulgariens frihedselskende Befolkning. Diktatur og Tab af politiske Rettigheder var noget fremmed for Bulgarerne, det truede med at underkue dem og fik dem til at knytte Næverne. De ventede paa Anvisninger fra deres Partiførere, men 90 pCt. af disse trak sig frygtsomt tilbage fra det politiske Liv og ventede paa den kommende Dag. Den kom ogsaa den 19. Maj 1934 og blev en stor Fiasko. I Stedet for burde de havde affundet sig med de ændrede politiske Forhold.

Statskuppet af den 19. Maj 1934 mislykkedes fuldstændigt. Allerede den næste Dag erkendte skarpsynede Politikere, at den praktiske Ide af den 19. Maj laa i Haanden paa Personer, som hverken var i Stand til at føre Folkemasserne, eller var i Besiddelse af Folkets Fortrolighed. Dette var »tilfældige Mennesker«, som mente at kunde magte og styre Landets og Folkets Skæbne, men hverken kendte Folket eller Landet.

Efter den 19. Maj 1934 begyndte det politiske Regimente atter at gaa den gamle Vej »*smaa politiske Kombinationer*«, som førte til Skifte af Diktaturkabinettet Kimon Georgieff med dette af General P. Zlatoff den 21. Januar 1935 dannede Kabinet, endvidere fra P. Zlatoff til Andre Toschoff den 21. April 1935 og igen fra Kabinettet Andre Toschoff til den nuværende Ministerpræsident Küreo-Iwanoff den 20. Okt. 1935. 4 Kabinetter i Løbet af knapt 2 Aar viser Ubestandigheden for Diktaturet i Bulgarien.

Disse 4 var Diktatur-Kabinetter, men enhver skarpsynet Politiker har lagt Mærke til, at denne Omskif-

ten af Kabinetter har bragt en langsom Afskygning fra Diktatur til Demokratiet med sig. Den hurtige Omskiften foregik altid under Parolen »Normalisering af Situationen«. Men Omstyrtningen blev altid gennemført af Befolkningens Oprør, som forlangte Demokratiet i Stedet for Diktatur.

Om der ogsaa i Opslag og Deklarationer blev højtideligt tilkendegivet, at der aldrig vilde føre en Vej tilbage til de gamle Forhold, kunde en skarp Iagttager lægge Mærke til, at Diktaturregeringen slet ikke havde anden Udvej end den tilbage til Demokratiet — til det Gamle!!! Derfor blev ogsaa Diktaturregeringernes Former og Indstillinger meget elastiske, saadan at enhver kunde udlægge det, som det passede ham.

Men hvilket Programudkast de enkelte Regeringer har haft, som har været ved Styret fra den 19. Maj 1934, er der ingen der ved, Optegninger desangaaende er ingen Steder at finde. Et er sikkert, og det er, at alle Regeringer har forsøgt at finde Vejen tilbage til Demokratiet *uden at blamere sig alt for meget.* Den bulgarske Befolkning forlanger udtrykkelig at faa de Rettigheder tilstaaet, som man tilkendte dem efter Oprejsningen af Staten i Tirnowo, og vil ikke lade sig snyde for dem. Trods overfyldte Fængsler forlanger Masserne kategorisk, at der gøres Ende paa Diktaturet for at komme tilbage til Demokratiet.

Lige i Øjeblikket er den politiske Temperatur steget til Kogepunktet, hvert Øjeblik venter man Regeringens Tilbagetræden for at give Plads for en ny Regering, der vil forberede Gennemførelsen af den gamle Forfatning og aabne Vejen til Parlamentsvalg. Dette sker bestemt, og den nu følgende Regering bliver den sidste i Rækken af Diktaturregeringer. Men den vil heller ikke faa Lov at bestaa ret længe. Efter dette vil det bulgarske Folk igennem sine Delegerede i Parlamentet bestemme de kommende Regeringer, som ikke vil være en Personregering, men en hvis Tanker er opfyldte af at føre den bulgarske Befolkning og Landet ud af det Uføre i social og økonomisk Henseende, som Diktatorerne har bragt det i. Bulgarien staar umiddelbart foran store Begivenheder. Det er Aftenen før den Dag, hvor Diktatorerne skal offentlig bekende: »Vi var ikke i Stand til at regere Folket og Landet. Det Gamle, som vi har forkastet, har været og er bedre, end det vi kunde og vilde give. Det bulgarske Folk forlanger og anerkender kun Demokratiet som Regeringsformen, som er bleven dem lovet, og som af dem bliver respekteret. Derfor maa vi tilbage til Demokratiet!«

EN VELVILLIG KOMMUNE

Næsten dagligt rettes der i den konservative og Venstres Presse Angreb paa Arbejderne, som beskyldes for hellere at ville oppebære offentlig Understøttelse end udføre Arbejde. Og saadanne Paastande benyttes i endog meget udstrakt Grad til hadefulde Beklagelser over vort Lands sociale Lovgivning.

Imidlertid hænder det af og til, at der opklares Forhold, som stiller de fremsatte Paastande om Arbejdernes Uvillighed til at arbejde i en nogen anden Belysning, hvilket vi nedenstaaende skal anføre et Eksempel paa.

I en Kommune i Jylland bor der en tilflyttet Arbejder, som paa Grund af Tidernes Ugunst er kommet paa den forkerte Side af den Hjælp, der udbetales i Henhold til Loven om offentlig Forsorg, saaledes at den Hjælp han oppebærer ydes med Betegnelsen: »ydet med Fattighjælps Virkning«. For den omtalte Hjælp modtager Opholdskommunen efter de gældende Bestemmelser fuld Refusion af Hjemstedskommunen.

Opholdskommunen har imidlertid i indeværende Foraar iværksat et kommunalt Kloakkerings- og Vejarbejde, og da den paagældende Arbejder øjnede en Mulighed for Opnaaelse af Arbejde og derved en Fortjeneste, saaledes at han kunde forsørge sig og sin Familie uden Hjælp fra Kommunen, søgte han Optagelse i den stedlige Afdeling af vort Forbund, og henvendte sig til den Entreprenør, som havde faaet Arbejdet i Entreprise, med Anmodning om Antagelse, hvad der blev afgivet Løfte om.

Men han havde ikke regnet med den Smaalighed, der næsten altid er tilstede i Landkommunernes Administration, og som ogsaa ved denne Lejlighed kom til Udbrud. Sogneraaet satte sig nemlig imod, at Entreprenøren antog vedkommende Arbejder til Beskæftigelse ved det omtalte Kloak- og Vejarbejde, og som Motivering for denne mærkelige Stilling angav Sogneraadet, at saafremt nævnte Arbejder opnaaede Arbejde udover 3 Maaneder, og derefter under en ny Arbejdsløshedsperiode ikke kunde forsørge sig selv, men atter skulde have offentlig Hjælp, vilde Kommunen miste Retten til fuld Refusion af det udbetalte Beløb.

Med andre Ord, Sogneraadet har her ledet af lutter lokal Egoisme modsat sig, at en arbejdsvillig Person fik Adgang til Arbejde og dermed blev sat i Stand til at forsørge sig selv, og man fristes til at spørge: Findes der mange saadanne Kommuner Landet over, og er en saadan Fremgangsmaade lovlig?

Da Arbejdet, som allerede anført er kommunalt, er der den Mulighed, at Kommunen ved Licitationen i Betingelserne for Arbejdets Udførelse har betinget sig, at Entreprenøren kun maa beskæftige Kommunens egne Arbejdere, og da der ligeledes i mange Kommuner er vedtaget en længere Opholdstid med fast Beboelse indenfor Kommunen, forinden Andel kan opnaas i kommunalt Arbejde, er der maaske Sandsynlighed for, at den omtalte Arbejder ikke opfylder de nærmere angivne Betingelser for at opnaa den omhandlede Beskæftigelse. Dog vil sikkert de fleste fælde en haard Dom over Kommunen for dens arbejderfjendtlige Holdning, og vort Forbund vil efter en nærmere Undersøgelse af Sagen foranledige Klage fremsendt over Forholdet til de i Loven om offentlig Forsorg angivne Autoriteter.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

OPMANDSKENDELSE

Nærværende Sag angaar en Uoverensstemmelse mellem Murerarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus og Murermestrene E. Mikkelsen & Norskov Christensen sammesteds vedrørende Tilbageholdelse af 218 Kr. 14 Øre af Arbejdsmændenes Akkordoverskud, hvilket Beløb er betalt til Murersvendene for Spadseretid foraarsaget ved manglende Materialer paa en Byggeplads i Aarhus.

Parterne ved henholdsvis Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark er under 7. Januar 1936 enedes om at henvise Uoverensstemmelsen til Afgørelse i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, og den 7. Februar s. A. holdtes i Henhold hertil i Aarhus en Voldgiftsret bestaaende af Forretningsfører Mortensen i Horsens, Formand Christiansen i Aarhus, Murermestrene Fiil i Randers og Rasmussen i Aarhus, tilligemed Dommer Roepstorff i Odense, som er valgt til Opmand af Parterne.

Og da der i Voldgiftsretten ikke kunde opnaas Flertal for en Afgørelse, indlodes Sagen til Paakendelse af Opmanden.

Murermestrene anbringer følgende til Begrundelse af Tilbageholdelsen af Beløbet.

Ved Opførelsen af en Blok paa 7 Huse, A/S »Strandparken«, var der i August Maaned 1935 en konstant Svendebestand paa 35 foruden 5 Lærlinge. I Henhold til Overenskomsten af 1. Juni 1930 mellem Parterne S. 5 § 3 b »vælger Mesteren en Akkordformand blandt Arbejdsmændene og aftaler med ham, hvor mange Arbejdsmænd der skal være i Akkorden, saaledes at Svendene faar tilstrækkelige Materialier«, men ifølge fast Kutyme i Aarhus fordeler Murerarbejdsmændene selv Arbejdsmændene til Svendenes Oppasning og bestemmer selv deres Antal. Saadan var det ogsaa ved dette Byggeri, og det var en Aftale, at Akkordformanden skulde sørge for, at der til enhver Tid var det Antal Arbejdsmænd, som var nødvendigt for at passe Svendene med Materialer. Igennem længere Tid havde der været et spændt Forhold mellem Svendene og Arbejdsmændene, og der havde — efter hvad Mestrenes Konstruktør erklærede — til ham flere Gang været klaget fra Svendenes Side over Mangel paa Materialer foraarsaget ved for faa Arbejdsmænd, og hver Gang, der var klaget, havde Konstruktøren overfor Akkordformanden forlangt, at der hele Tiden skulde være det nødvendige Antal Arbejdsmænd. Den 6. August havde Arbejdsmændene afskediget 2 Mand, den 7. s. M. 4 Mand, saaledes at der Lørdagen den 10. August var 6 Mand færre til samme Antal Svende. Disse standsede nu denne Lørdag Arbejdet grundet paa Mangel af Materialer paa Stilladserne, hvorefter Arbejdsmændene ligeledes forlod Byggepladsen. Om Mandagen derefter forøgede Arbejdsmændene Styrken med 4 Mand, og Arbejdet kom da i Løbet af Dagen i normal Gang. Svendene forlangte og fik Spadserepenge ialt 218 Kr. 14 Øre, og dette Beløb tilbageholdt Mestrene i Arbejdsmændenes Akkordoverskud.

I Henhold til denne Fremstilling paastaar Centralforeningen, at Mestrene kendes berettiggede til at have tilbageholdt det nævnte Beløb, idet Foreningen hævder, at Arbejdsmændene har brudt Aftalen om, at de skulde sørge for det nødvendige Antal Arbejdsmænd, og som Følge heraf er ansvarlige for den Standsning i Svendenes Arbejde, som har resulteret i Udbetaling af det nævnte Beløb som Spadserepenge.

Fagforeningen anbringer heroverfor, at det vel er rigtigt, at det er overladt til Akkordformanden at antage det nødvendige Antal Arbejdsmænd til Svendenes Oppasning, men denne Arbejdsstyrke kan ikke ved et saadant Byggeforetagende være konstant. Jo højere der arbejdes oppe paa Stilladserne jo flere Arbejdsmænd, og Arbejdsmændene maa være berettigede til at indrette sig saaledes, at kun den Styrke er til Raadighed, som den paagældende Dag i det hele er nødvendig. Det er rigtigt, at der den paagældende Lørdag var 3 Svende, som stod og manglede Materialer, men disse Svende kunde nok være gaaet et andet Sted hen ved Byggeriet, hvor der var Materialer. Det er ialt Fald ikke rigtigt, at der var flere Svende, der stod og manglede Materialer end de 3. Og Svendene havde ikke Ret til at marchere af Sted allesammen paa Grund af den nævnte mindre Mangel. Den egentlige Aarsag til, at Svendene standsede Arbejdet, var deres Lyst til en Frilørdag — ikke andet. Og naar Svendene og Lærlingerne — alle 40 Mand — gik, var der jo ikke andet for Arbejdsmændene end at gøre det samme. Ansvaret for Standsningen kan ikke lægges paa Arbejdsmændene. Om Svendene har Ret til Spadserepenge bliver Mestrenes Sag. Det vil Arbejdsmændene ikke blandes ind i.

Arbejdsmands Forbundet paastaar, at det tilbageholdte Beløb udbetales Arbejderne, og henholder sig iøvrigt til Fagforeningens Anbringender med Tilføjende, at Arbejdsmændene ofte selv har haft ledige Timer og ikke kan være ansvarlige for Arbejdsstandsningen. Der er ingen Grund til at tale om, at Arbejdsmændene dominerer, eller at der fra deres Side indføres Diktatur, og de har ikke fra Svendenes Side faaet Klager over Mangel paa Materialer. Havde der den paagældende Lørdag været nogen saadan væsentlig Mangel paa Materialer, burde der være taget et Syn. Det vilde havde vist, at Standsningen var uberettiget.

Centralforeningen fastholder, at Mestrene ingen Skyld har i det skete. Hvis Arbejdsmændene straks, naar der kun manglede Oppasning for 3 Svende, havde afhjulpet denne Mangel, var Standsningen ikke sket. Men Sagen var, at selv om ikke alle 40 stod og manglede Materialer, maa der bestemt gaas ud fra, at ved Korridorarbejdet, hvor 15 Svende var beskæftiget, og hvor Mangelen indtraadte, var der mere end 3 af disse 15, der stod og manglede. Svendene er blevne gale over Fyringen af de 6 Mand, og naar et Hold Svende gaar, gaar de jo alle. Det maa Arbejdsmændene bøde for.

Ved Sagens Afgørelse maa det fastholdes som ubestridt mellem Parterne, **at** Murersvendene den 10. August 1935 manglede Materialer — i hvor stort Omfanger ikke godtgjort, **at** Murerarbejdsmændene bar Ansvaret for Mangelen, idet de havde forsømt deres Pligt til at sørge for, at Svendene jfr. Overenskomstens S. 5 § 3 b fik tilstrækkelige Materialer leveret, **at** Svendene og Lærlingene i et Antal af 40 derefter standsede Arbejdet og forlangte Spadserepenge, og **at** dette Forlangende blev efterkommet af Mestrene.

Det maa antages, at Arbejdsmændene i al Almindelighed er pligtige at erstatte Mestrene den Skade, der forvoldes ved deres Pligtforsømmelse. Forsaavidt er Sagen klar.

Det tvivlsomme ved denne Standsning er imidlertid, om Mestrene har været **pligtige** til som sket uden videre at udbetale Svendene Spadserepenge.

Om de nærmere Regler angaaende Svendenes Krav paa Erstatning for tabt Arbejstid ved Akkordarbejde er der under Forhandlingerne i Voldgiftsretten ikke ført indgaaende Forhandling, men det maa efter det foreliggende antages, at Svendene forinden Arbejdets Standsning burde have givet Arbejdsmændene et udtrykkeligt og beviseligt Varsel om at afhjælpe Mangelen inden en bestemt kortere Tid, ligesom det ogsaa havde været naturligt at faa udtrykkeligt godtgjort, i hvor stort Omfang Mangelen paa Materialer var tilstede, inden hele Styrken standsede Arbejdet. Paa den anden Side maa det paa dette Punkt ogsaa betragtes som urigtigt af Arbejdsmændene, at de uden videre straks efter Svendenes Standsning forlod Byggepladsen.

Baade Arbejdsmændene og Svendene har Fejl.

Og ihvorvel Mestrene var uden Skyld i Arbejdsstandsningen og ihvorvel de kom i en vanskelig Situation overfor Svendene, da disse forlangte Spadserepenge, maa Mestrene overfor Arbejdsmændene i nærværende Sag ved at have efterkommet Forlangendet undgælde for de Fejl, Svendene har gjort sig skyldige i.

Under disse Omstændigheder findes Mestrene og Arbejdsmændene at burde staa halv Skade, saaledes at kun Halvdelen af Beløbet 218 Kr. 14 Øre betales til Arbejdsmændene.

Thi bestemmes:

Af det tilbageholdte Beløb 218 Kr. 14 Øre betales Halvdelen til Murermestrene E. Mikkelsen & Norskov Christensen i Aarhus, og den anden Halvdel til Murerarbejdsmændenes Fagforening sammesteds. Sagens Omkostninger, derunder Honorar, Befordrings- og Skrivningsudgifter til Opmanden ialt 180 Kr. deles mellem Parterne.

Odense, den 18. Januar 1936.

A. S. Roepstorff.

Fra Medlemmerne

Fanefjord Afdeling — Gaardejer Jens Chr. Jensen, Valløby, Køge. Medlem Niels R. Jacobsen var fæstet til Gaardejeren for Vinterhalvaaret 1935—36 for 240 Kr. med Pligt til at deltage i Malkning. Den 14. Januar ragede de uklar om Malkningen, fordi Gaardejerens Datter, som skulde hjælpe til, blev væk. Gaardejeren meddelte da Medlemmet, at han kunde ryge og rejse, men nægtede paa Anfordring at betale Karlens tilgodehavende Løn. Desuagtet rejste Medlemmet, der var ingen Vidner. Gaardejeren kræver nu Erstatning for ulovlig Bortgang af Tjenesten og har overgivet Sagen til Sagfører.

En Undersøgelse af Sagen har konstateret, at Medlemmet ikke vil kunne føre noget som helst Bevis paa, at han er bortvist, hvorfor Forbundet ikke kan paatage sig Støtte til et Søgsmaal i denne Sag.

Bjerreby Afdeling, Taasinge — Dræningsmester Mikkel Rasmussen, Bjerreby. Afdelingen klager over, at Jordbundsforholdene ved et Dræningsarbejde, ovennævnte udfører hos Gaardejer Jac. Nielsen, gør en rimelig Fortjeneste ved Dræningsarbejde aldeles umuligt. Leret er af en ganske særlig Substans, det vil ikke paa nogen Maade slippe Værktøjet, og Grøfterne har en stærk Tilbøjelighed til at skride sammen. Ugefortjenesten opgives at være fra Kr. 16,00 til 37,00. Vi har forlangt Mægling og ved denne opnaaet en Ordning, hvorefter der for Sæbeler betales et Tillæg paa 10 pCt. til Akkordpriserne og for Hovedgrøftens Vedkommende betales et Tillæg af 16 Øre pr. m Grøft.

Forbundet — Gaardejer E. Eriksen, Stjoul, Bjerreby, Taasinge. Ovennævnte Arbejdsgiver har tilstillet Statsminister Stauning en Skrivelse, hvori han beklager sig over at mangle 2 Karle, som han trods energiske Forsøg ikke har kunnet skaffe sig, endskønt han byder dem en Løn paa op til 750 Kr. aarlig. Skrivelsen slutter med en Forvisning om, at han heller ikke paa denne Maade vil faa anvist de Folk, han har Brug for. Statsministeren har sendt Sagen til os med Anmodning om at foranledige Gaardejeren anvist den ønskede Arbejdskraft. I den Anledning har Hans Hansen, Svendborg, undersøgt Sagen og meddeler, at de fremsendte Beklagelser ikke er rigtige. Den 10. Februar har vor Bjerreby Afdeling tilbudt Gaardejeren en ung velanbefalet Karl paa 18½ Aar, men Gaardejeren havde paa det Tidspunkt ikke Brug for Karlen, da han havde ringet til Fæstekontoret og nu vilde afvente Besked derfra. Iøvrigt er den paagældende Arbejdsgiver mere velkendt end velanset paa Egnen, og har stadig Bryderier med sine Folk, navnlig er det vanskeligt at faa Betaling for det Arbejde, der er udført. I Efteraaret 1934 tilbød han en Mand 2 Kr. om Dagen for Optagning af Sukkerroer, og her ligger en Afgørelse fra Amtet for, at paagældende Arbejders Arbejdsvægring var berettiget.

Vi har givet Statsministeren en udførlig Besvarelse af de indhentede Oplysninger.

Stokkemarke Afdeling — Parc. P. Jensen, Kældernæs Skov. Ved Mægling paa P. Jensens Dræningsarbejde er man enedes om, at en Del af Arbejdet sættes i Gruppe 2 og Resten betales efter Gruppe 1 med et Tillæg paa 25 pCt.

Ulfborg Afdeling — Gaardejer Ole Chr. Barbesgaard, V. Tim. Ved Dræningsarbejde hos ovennævnte er et af vore Medlemmer aflønnet med 75 Øre pr. Time efter Anvisning fra Sogneraadet. Ved Kredsformandens Assistance er Sagen nu ordnet med, at Medl. for 144 Timer faar efterbetalt 30 Øre pr. Time. (Sogneraadet havde ellers erklæret, at der for Dræningsarbejde ikke kunde betales mere end 75 Øre i Timen, men Overenskomsten sagde 105 Øre).

Horslunde Afdeling ctr. Gaardejer Nielsen, Pederstrup. En Klage fra Arbejdsgiverforeningens Medlem, Godsejer Nielsen over, at vort Medlem Frederik Jørgensen var udeblevet fra Roeoptagningen, er blevet behandlet ved et Mæglingsmøde. Parterne vedtog her en Udtalelse om, at Arbejderne ikke alene havde Ret til Optagningsarbejde, men ogsaa Pligt.

Brorup-Valby Afdeling — Proprietær Hansen, Pilegaard. Et Medlem af Afdelingen var fæstet til ovennævnte for en maanedlig Løn af 65 Kr. Efter to Dages Tjeneste blev Karlen syg, og man enedes om, at han tog hjem til sine Forældre under Sygdommen. Efter Tilbagekomsten til Pladsen erklærede Arbejdsgiveren, at han ingen Brug havde for ham mere. Ved Kredsformandens Assistance ordnedes Sagen med, at vort Medlem fik udbetalt 75 Kr.

2. Kreds — Gaardejer Knud Petersen, Ordrup. Ved en Mægling er en Uoverensstemmelse hos Gaardejeren bilagt med, at Arbejderne faar 50 Kr. ekstra for det hidtil udførte Dræningsarbejde. Resten af Arbejdet udføres ved Dræningsmester.

Kirke Saaby Afdeling — Aastrup Skovdistrikt. Ved Mægling er den angaaende besværlig Skovning verserende Sag bilagt med, at de paagældende Arbejdere har faaet udbetalt 50 Kr. som Tillæg for besværlig Skovning.

Køng Afdeling, Sjælland — Øbjerggaard. Forvalter Bach, Øbjerggaard, har for Vinterhalvaaret antaget Tjenestekarlene til Øbjerggaard saaledes, at de skal have Kosten hos ham. Imidlertid er Forvalteren opsagt til 1. Marts, og Karlene spørger nu, om de indgaaede Fæstemaal derved lovligt kan hæves til 1. Marts, men paa saadanne Vilkaar, at Karlene for Vinterhalvaaret skal have den for Vinterhalvaaret aftalte Løn plus Kostpenge, idet Karlene gaar ud fra, at det er Forvalteren, der er deres egentlige Arbejdsgiver. Overretssagfører P. A. Hansen, Vordingborg, der har haft Sagen til Erklæring, mener at maatte tilraade Karlene at fortsætte Arbejdet uden at foretage sig noget, medmindre man fra Gaardens Side eller den nye Forvalter ønsker at faa truffet nye Overenskomster med Karlene, eller ikke ønsker at beskæftige dem længere; thi i sidstnævnte Tilfælde vil Karlene være berettiget til Vinterlønnen. Til den anden Side hævder Overretssagføreren, at saafremt Karlene vil rejse til den 1. Marts, kan de kun tilkomme Løn til Dato. Sagen er derefter gaaet i Orden med, at Karlene bliver i Pladsen.

HOVEDKONTORET

TELEFON: CENTRAL 2140

Omstilling til: Formanden
Sekretærerne
Hovedkassereren
Telegramadresse: „Arbejdsmændene"

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

TELEF.: 14267 - 14268 - 14269

Omstilling til: Formanden
Næstformanden
Hovedkassereren
Sekretariatet
Rejsesekretæren

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

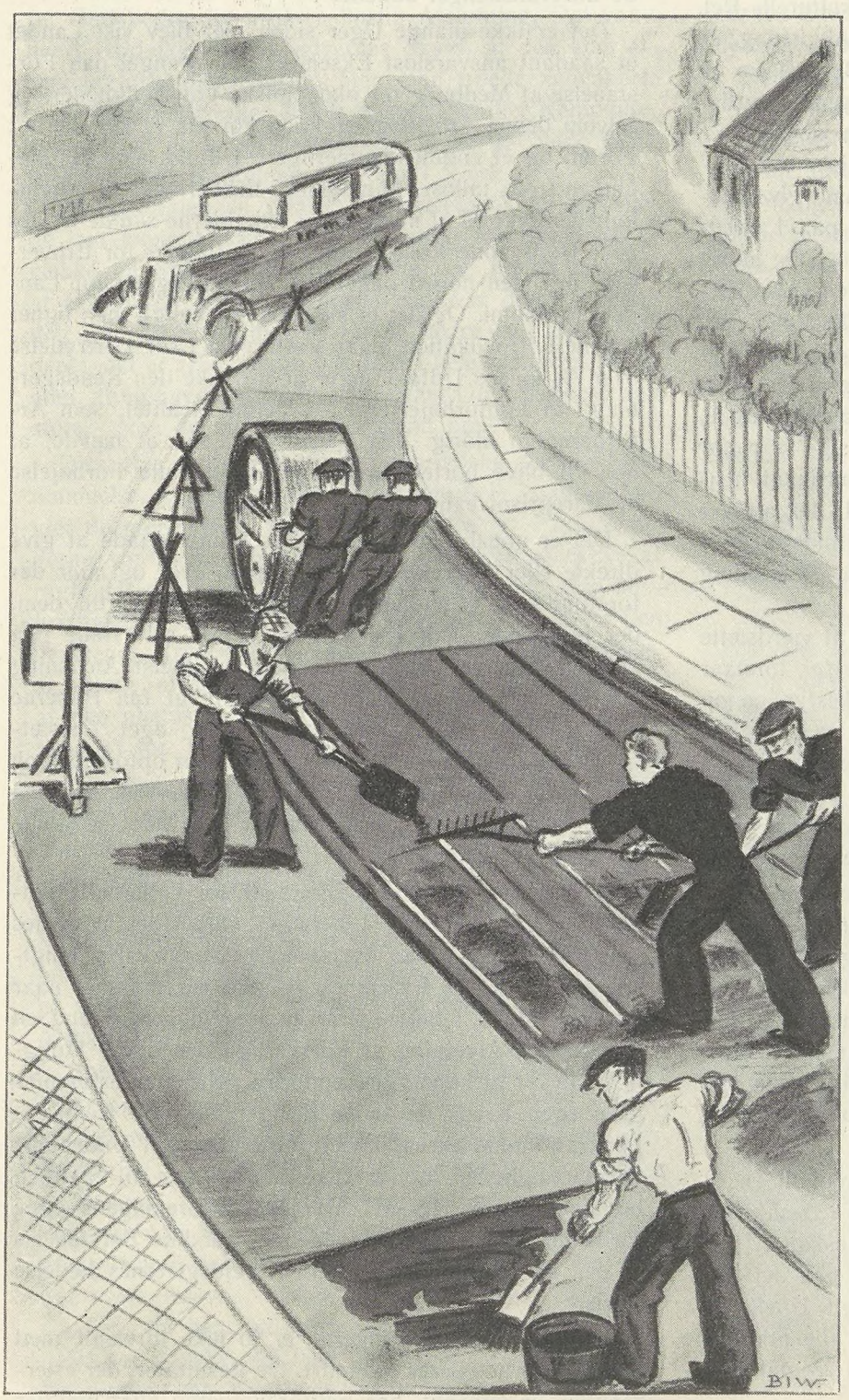
Dansk Arbejder

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 11 15.–6. 1936 41. Aarg.

Den nye Vej

Selv Slagger, der kommer fra Esse og Baal,
kan nyttiggøres og bruges;
de Slagger, hvor Jærnet bliver til Staal,
af Vejbygningsvæsenet sluges.

Først lægger de Lister, saa fylder de paa,
saa snildt, at det næppe kan fattes,
og Fuger, som kommer, hvor Listerne laa,
skal bagefter fyldes og glattes.

Saa tæt og saa travl er Tidens Trafik,
at Vejene slides og trykkes
af titusind Hjul — en sindrig Teknik
det kræver, hvis Værket skal lykkes.

I baner den Vej, hvorad vi skal frem,
og Vejen f o r s t a a r I at bygge;
gid ogsaa for jer og for jeres Hjem
I finder Vejen til Lykke!

Aage Hermann.

FAGFORENINGERNE OG GRUNDLOVEN

Ved Socialdemokratiets Grundlovsfest i Søndermarken holdt Formanden for Dansk Arbejdsmands Forbund, Axel Olsen, følgende Tale:

Naar Arbejderne i Dag fejrer Grundlovsfest, som de har gjort det i 50 Aar, er det ikke *Tradition* eller *Agitation* alene; dertil er de politiske og økonomiske Verdenstilstande for usikre.

Arbejderne har ikke Raad til *alene* at tage Grundlovsdagen som en Festdag, som en Glædesdag, fordi der blev givet Folket, hvad der er et vaagent og fremadstræbende Folks almindelige politiske og kulturelle Ret. — Nej, Grundlovsdagen er *i vor Tid* en Alvorsdag, en betydningsfuld Demonstrationsdag for Bevarelsen og yderligere Udbygning af de elementære Menneskerettigheder, som Grundloven har givet det danske Folk.

Grundloven er en Frugt af den demokratiske Verdensanskuelse, der paa det frie Folkestyres Grund giver Befolkningen Adgang til at øve Indflydelse paa Landets politiske, økonomiske og kulturelle Udvikling. Og aldrig nogensinde har det staaet mere klart for den jævne Befolkning, hvilket uvurderligt Gode, Folkefriheden er, end netop nu, hvor Diktaturet under dets forskellige Former træder Folkerettighederne under Fødder og afløser dem med politiske og økonomiske Mindreværdstilstande, der ikke indebærer nogen Mulighed i sig selv for kulturel og økonomisk Højnelse, men tværtimod hensætter Folkene i en Uformuenhedstilstand, der afgiver den bedste Jordbund for chauvinistisk Udfoldelse, hvis Formaal og Nytte ligger den almindelige Befolkning fjernt.

Derfor forstaar ikke mindst Arbejderne at værdsætte de Friheder, som Grundloven giver — *derfor* forstaar Fagforeningerne at værdsætte det *fri* Folke*styre* netop nu, hvor det *tvungne* Folkestyre har givet os Lejlighed til at bedømme Forskellen, og *derfor* har Fagforeningerne i vore Dage ogsaa den særlige Mission at staa Vagt om Folkestyret. Fagforeningerne er Folkestyrets værdigste og paalideligste Ven, og dets sikreste Garant.

Dette er ogsaa forklarligt, fordi Fagforeningerne repræsenterer den brede Befolknings Ønsker og Interesser; baade Arbejdernes, der gennem Fagforeningerne søger sig det bedst mulige Udkomme og den store Befolkningsgruppes, der lever af den Vareomsætning, der betinges af Arbejdslønnens Størrelse og dens Købeværdi, og fordi reaktionære Forskydninger, saavel økonomiske som politiske altid rammer den jævne Befolkning haardest.

Men Fagforeningerne er ogsaa naaet frem til en til dette Formaal svarende Modenhedsgrad og i Besiddelse af den fornødne Samfundsmoral, — Egenskaber, der indenfor Fagbevægelsen netop er udviklet paa det frie Fagforeningsstyres Grund, — udviklet ved Hjælp af den Ansvarsfølelse hos den Enkelte, der i alle Forhold maa være det frie Styres Grundlag og al Demokratis Forudsætning.

Det er denne Ansvarsfølelse, der gør sig gældende, *baade* naar det drejer sig om Bevarelse af de efterhaanden opnaaede Resultater *saavel* som i en forstandig og maadeholden Udnyttelse af foreliggende Betingelser for fortsat Fremgang, selvom ogsaa saadanne Betingelser søges tilintetgjort af en uforstaaende Modpart, der ikke evner at vise fornøden Forstaaelse, men kun ser sig blind paa formodet egen Styrke og hensynsløst sætter denne ind for at hæmme en naturlig og haardt tiltrængt Ændring i Lønbetingelserne, — ogsaa naar det gælder de allervanskeligst stillede.

Det er ikke mange Uger siden, der blev vist Landet et saadant ansvarsløst Eksempel paa Mangel paa Forstaaelse af Medborgeres økonomiske Vanskeligheder, og selvom denne Arbejdsgiveraktion kun fik et kummerligt Forløb og et endnu kummerligere Udfald, saa var Meningen trods talløse og mageløse Erklæringer til Offentligheden ikke til at misforstaa: Arbejderne *skulde* holdes nede trods gode Konjunkturer og Indtægter for Erhvervene og uden nogen paaviselig Nødvendighed for Landets Økonomi. Og det er slet ikke klædeligt, men ligner nærmest Provokation, naar Vestervold i sur Fortrydelse over Aktionens Udfald søger at forfuske den Kendsgerning om Lønforhøjelserne — denne Realitet, som Arbejderne jo aldrig „har drømt om" ved at hævde, at den vil blive bortelimineret ved tilsvarende Forhøjelse af Vareprisniveauet.

Det er ganske ubetimeligt paa denne Maade at give direkte eller indirekte Anvisning paa, *hvor* og *naar* der forefindes et Grundlag for Vareprisstigning, thi dem, der bestemmer Priserne kan ellers nok selv finde paa at sætte dem i Vejret uden nogensomhelst Anvisning ude fra. — Det er ulige vanskeligere at faa Priserne nedad, ogsaa naar Konjunkturer, naar øget Omsætning og Rationalisering og store Udbytter opfordrer nok saa meget dertil. Her var en Arbejdsgiverrøst nok saa meget paa sin Plads; men saa har man intet at skulle meddele Offentligheden.

For det demokratiske Borgersind, for Folkefællesskabet, for Tolerance og Liberalitet var Arbejdsgivernes Ledelses Indsats i den overstaaede Arbejdskamp langtfra noget lysende Eksempel, — den var maaske, naar alt kom til alt, i højere Grad en *Sindelagsprøve* end en ansvarsfuld Afvejning af Forsvarligheden og af Mulighederne for at kunne gennemføre i Arbejdsgiverforeningens egen Kreds de Lønændringer, som de fremsatte Lønkrav kunde anses at være Grundlag for. Under alle Omstændigheder forelaa der, da det kom til Stykket, blandt en stor Del af Arbejdsgiverforeningens egne Medlemmer og i Offentligheden en sundere Forstaaelse af den hele Situation end den, Arbejdsgivernes Ledelse udviste.

Imidlertid, Fagforeningerne er jo ikke forvænte med Forstaaelse hos deres Modpart. De Resultater, der efterhaanden er opnaaet, har Fagforeningerne altid maattet

tilkæmpe sig, og det er kun rimeligt, om Fagforeningerne ogsaa i Fremtiden indstiller sig herpaa.

Indenfor en forstandig og maadeholden Fagforeningspolitik har Arbejderne intet at frygte af deres Modpart, og i den overstandne Lønkamp var det ikke Arbejderne, der havde noget at frygte af den iværksatte Lock-out, men derimod Arbejdsgiverne selv.

Den virkede som en Boomerang, der i sit Tilbageslag blot var saa meget haardere, jo længere dens Bane var. Den var iværksat paa et ganske fejlagtigt psykologisk Grundlag ved Vurderingen af Arbejdernes Indstilling og Modstandskraft, hvilket gav en fuldkommen forkert Bedømmelse.

„Vi vil have en hurtig Afslutning paa Overenskomstsituationen", sagde Arbejdsgiverne, „derfor Lock-outen". Ja, Gud bedre det med en hurtig Afslutning. Det var i hvert Fald ikke Arbejdsgivernes Skyld, at den kom — saadan forholdsvis hurtig. Men man troede aabenbart, at Arbejderne hverken havde Kampevne eller Kampvilje, saaledes at de lod sig skræmme og hurtigt vilde falde til Føje, blot Lockouten blev sat i Værk.

„De af Skæbnen relativt begunstigede" kaldte man de lavt lønnede Arbejdere, formentlig for hos disse at vække en Slags stum Resignation og Forstaaelse af, at selvom de var lavt lønnede, saa var deres Skæbne dog gunstig nok, thi den var jo bedre end de Arbejderes, der er arbejdsløse. Og da det hele var forbi, sagde man, at nu havde Arbejderne opnaaet Lønforhøjelser saa store, „som de aldrig havde drømt om."

Disse tre Udtalelser er karakteristiske for den Bedømmelse, Arbejdsgiverne gav af den hele Lønsituation, idet de gav Udtryk for den Opfattelse, at Fagforeningerne var degenererede, ude af Stand til effektivt at røgte deres Opgave og lette at faa Bugt med. Man misforstod den Resignation, der i de senere Aar under den herskende Krise har præget den danske Fagbevægelse, og troede, at det var en begyndende Svindsot fremkaldt af den uheldssvangre politiske og økonomiske Atmosfære, vi for Tiden alle maa leve vort Liv i.

Men den, der vurderer sin Modstander psykologisk forkert, faar som oftest Følgerne heraf at mærke, og saaledes skete det ogsaa nu. Fagforeningerne var ikke dekadente, — tværtimod, de var i fuld Vigør og kunde tage Kampen op, kunde vende Strømmen og gennemføre Lønforbedringer og er stadig parate til, naar Tidspunktet anses passende, og Nødvendigheden kræver det, at sætte kraftigt og effektivt ind for Varetagelsen af Arbejdernes Interesser.

Det er maaske ogsaa i prisværdig Erkendelse heraf, at Arbejdsgiverforeningen nu synes at ville skifte Taktik. Nu vil man ikke mere erklære Lockout, hævdes der. Ja, tro det, hvem der vil! Bebudelsen heraf er jo ligefrem chokerende, thi efter at Arbejdsgiverforeningen nu igennem 40 Aar har erklæret, at dens eneste og absolut eneste Kampvaaben var Lock-outen, lyder det ikke meget overbevisende, at nu vil man opgive dette eneste Vaaben, thi hvad vil man sætte i Stedet.

Vi har ganske vist hørt om, at den af Arbejdsgiverforeningen saa foragtede, ja til visse Tider ligefrem hadede Forligsinstitution, der i den sidste Konfliktsituation var Skyld i alle de Ulykker, der regnede ned over Arbejdsgiverforeningen, nu skal tages i Favnen som et elskeligt Væsen og udgøre et endog meget betydningsfuldt Led i kommende Forhandlinger. Og vi har hørt om, at Arbejdsgiverne nu ogsaa ønsker at reformere indenfor selve Fagforeningerne, idet man er begyndt at lufte den gamle Traver om „kompetente Forsamlinger" til Afgørelse af Arbejdernes Lønvilkaar i Stedet for de nu fremherskende Urafstemningsmetoder.

Hvis det er ved Hjælp af saadanne Reformer, at Arbejdsgiverne mener at kunne afløse Lock-outen, er der desværre kun ringe Udsigt til, at Arbejdsgiverne vil give Slip paa deres „eneste Kampvaaben", medmindre Arbejdsgiverne skulde være blevet saa føjelige og have faaet en i og for sig nok saa rimelig Respekt for Arbejdernes Evne til — ogsaa samfundsmæssigt — at vurdere Virkningerne af deres Lønkrav, at Arbejdsgiverne i Fremtiden uden videre vil honorere dem.

Men Naivitet har nu engang ikke været noget fremherskende Træk i Fagforeningerne, og foreløbig maa vi lade disse Reformønsker være det, de er, og hvad der muligvis ogsaa er deres Hensigt, — nemlig et ikke altfor smart Forsøg paa at dække over en Række Fejlgreb i den overstandne Konfliktsituation.

Nej, de Reformer, der maatte tiltrænges indenfor Fagforeningerne, skal Arbejdsgiverne ikke bekymre sig om; denne Opgave skal Arbejderne nok selv forvalte, og selv om der til Tider tales smukke Ord om „fælles Interesser", og at „vi er i samme Baad", er vi dog alligevel endnu ikke blevet Medlemmer af en fælles Forening — en skøn Tanke for Resten. Og skal endelig Reformtrangen vurderes paa Baggrund af Foreteelserne under den sidste Konflikt, er det i hvert Fald ikke i Arbejdernes Organisation, der skal reformeres.

Hvad Fremtiden nu end maa bære i sit Skød af den ene eller den anden Art, vil de danske Fagforeninger, netop fordi de styres paa et demokratisk Grundlag, og fordi Ansvaret ikke alene er lagt paa enkelte Mænd, men ogsaa er fordelt over den samlede Medlemsmasse, altid være deres Opgaver voksen, saaledes at de som hidtil, og uden at de af Frygt for Skruebrækkere er nødt til at besætte Fabrikkerne under Konflikter, er i Stand til at føre Arbejderne fremad til bedre økonomiske Tilstande.

Og netop fordi Fagforeningernes Fremgang og Trivsel er betinget af Demokratiet og Folkestyret i vort Land, vil man fortsat finde de danske Fagforeninger som trofaste Vogtere af Folkefriheden og med et Program tilrettelagt og afpasset efter det samlede Erhvervslivs og det hele Samfunds almindelige Interesser.

Der har i Tidens Løb været gjort visse Forsøg paa at drive Fagforeningerne ud af den Bane, som de hidtil har fulgt, men uden Held. Det er den sunde Sans, der har Overtaget. Og Fagforeningerne vil paa det sunde Grundlag, paa hvilket de hidtil har udviklet sig i Forbindelse med Socialdemokratiet, yde sin vægtige Indsats for Demokratiet — for Gennemførelsen af Socialdemokratiets og Fagforeningernes økonomiske Program: *Danmark for Folket.*

FINE FOLK - FINE SAGER

Skatteborgerforeningens elskelige Organ, der skrives og redigeres af Professorer og andre Folk paa den øverste Ende af Rangstien, interesserer sig blandt meget andet ogsaa stærkt for Dansk Arbejdsmands Forbunds Anliggender. I sin Omtale af vort Forbund udviser dette de fine Folks fine Blad naturligvis samme Foragt for Kendsgerninger som i sine Angreb paa Socialdemokratiet eller andre Grene af Arbejderbevægelsen.

Som en beskeden Prøve paa, hvad »Skatteborgeren« mener at kunne tillade sig i Retning af Uvederhæftigheder, naar det gælder Nedrakning af Arbejdsmændenes Organisation, skal vi nedenfor nærmere omtale en af Bladets Historier.

I stort Udstyr og med Anvendelse af stærke Udtryk fortæller »Skatteborgeren« i et af sine sidste Numre som et »Eksempel paa den utrolige Dristighed og Hensynsløshed hvormed Fagforeningerne søger at tvinge deres ulovlige Krav igennem« om, hvorledes uorganiserede Folk er blevet holdt ude fra et Grundforbedringsarbejde i Tølløse Kommune, trods en Erklæring fra Landbrugsministeriet om, at uorganiseret Arbejdskraft skulde være ligestillet med organiseret. Der fortælles, at det drejer sig om et offentligt kommunalt Arbejde, hvortil Kommunen udtog 7 af de Arbejdsløse, der oppebar Socialhjælp, nemlig 4 organiserede Arbejdere (med opbrugt Arbejdsløshedsunderstøttelse) og 3 uorganiserede. Endvidere blev Arbejdsmændenes stedlige Afdeling anmodet om at anvise endnu 2 Arbejdsløse, idet der ialt skulde bruges 9 Mand. Forbundet erklærede imidlertid — siger »Skatteborgeren« — at dets Medlemmer ikke maatte arbejde sammen med uorganiserede Folk, og blæste saavel Landbrugsministeren som Sogneraadet en lang March, idet der blev anvist organiserede Folk over hele Linien, hvorved de af Kommunen anviste uorganiserede Arbejdere blev udelukkede.

Hvor meget Sandhed, der er i denne Fremstilling, fremgaar af et Referat af et for kort Tid siden af Amtets Grundforbedringsudvalg indkaldt Møde til Behandling af en Klage over, at 11 organiserede Arbejdere var afskediget fra det nævnte Arbejde til Fordel for 7 uorganiserede Arbejdere. Mødet afholdtes i Tølløse. Foruden Grundforbedringsudvalget deltog Sogneraadsformanden og nogle Sogneraadsmedlemmer fra Tølløse, Entreprenøren ved Arbejdet, samt en Repræsentant for Dansk Arbejdsmands Forbund.

Først bemærkes, at det ikke, som fortalt af »Skatteborgeren«, drejer sig om et offentligt kommunalt Arbejde, men om et privat Dræningsanlæg, udført for en af Egnens Landmænd, der har ansøgt om Laan og Tilskud efter Grundforbedringsloven. Nævnte Landmand overdrog Arbejdet til en Entreprenør, der har Overenskomst med Dansk Arbejdsmands Forbund. Paa Mødet gav Entreprenøren følgende Fremstilling af Sagen:

Efter at Arbejdet var ham overdraget, ringede han til Sogneraadsformanden for at forespørge, om der fandtes ledige stedlige Dræningsarbejdere. Sogneraadsformanden foreslog ham da 4 organiserede og 3 uorganiserede Arbejdere. Dette Forslag ønskede Dræningsmesteren at overveje, før han slog til, da han, for saa vidt der var ledige organiserede Folk, ansaa sig forpligtet til fortrinsvis at beskæftige disse. Den følgende Dag ringede han til Sogneraadsformandens Hjem og meddelte, at han ikke ønskede uorganiserede Arbejdere. Arbejdet skulde efter Bestemmelsen paabegyndes straks, men paa Grund af indtrædende streng Vinter maatte han udsætte det i ca. en Maaned. Da nu Vejrforholdene tillod at begynde, rekvirerede han hos den stedlige Kontorbestyrer for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse 11 Mand og fik dem. Nogle Dage senere indfandt Sogneraadsformanden sig og insisterede stærkt paa, at Entreprenøren ogsaa skulde antage de 3 uorganiserede Arbejdere, der oprindelig havde været paa Tale ved den første Henvendelse, og da Entreprenøren afslog dette, erklærede Sogneraadsformanden, at i saa Fald vilde Kommunen ikke — skønt den havde Transport for Beløbet — udbetale Forskud paa det tilstaaede Statslaan og -Tilskud. Overfor dette Pres gav Entreprenøren op og indvilgede i, at de uorganiserede fik en Del af Arbejdet. Han lod de af ham selv antagne organiserede Folk færdiggøre, hvad de havde paabegyndt, og fik fra Sogneraadsformanden til den sidste Trediedel af Arbejdet anvist 7 uorganiserede Arbejdere.

Entreprenøren sluttede sin Fremstilling med at erklære, at han var udmærket tilfreds med de 11 Mand, han havde faaet fra Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, og at det kun var nødtvungent, han var gaaet til at afskedige dem.

— Se, det er jo en anden Snak end »Skatteborgeren«s. Det viser sig altsaa, at den, der med »utrolig Dristighed og Hensynsløshed søger at tvinge sine ulovlige Krav igennem«, ikke er Arbejdsmændenes Fagforening, men Sogneraadsformanden fra Tølløse. Vilde man paa tilsvarende Maade undersøge hver enkelt af »Skatteborgeren«s uhyrlige Angreb paa Fagforeningerne og Socialdemokratiet, skulde det jo sikkert ogsaa nok vise sig, at man kom til lignende Resultat som i det foreliggende Tilfælde.

Om Skatteborgerforeningen og dens Blad kan man med Tysken sige: Feine Leute — feine Sachen.

Vilh.

HUSK

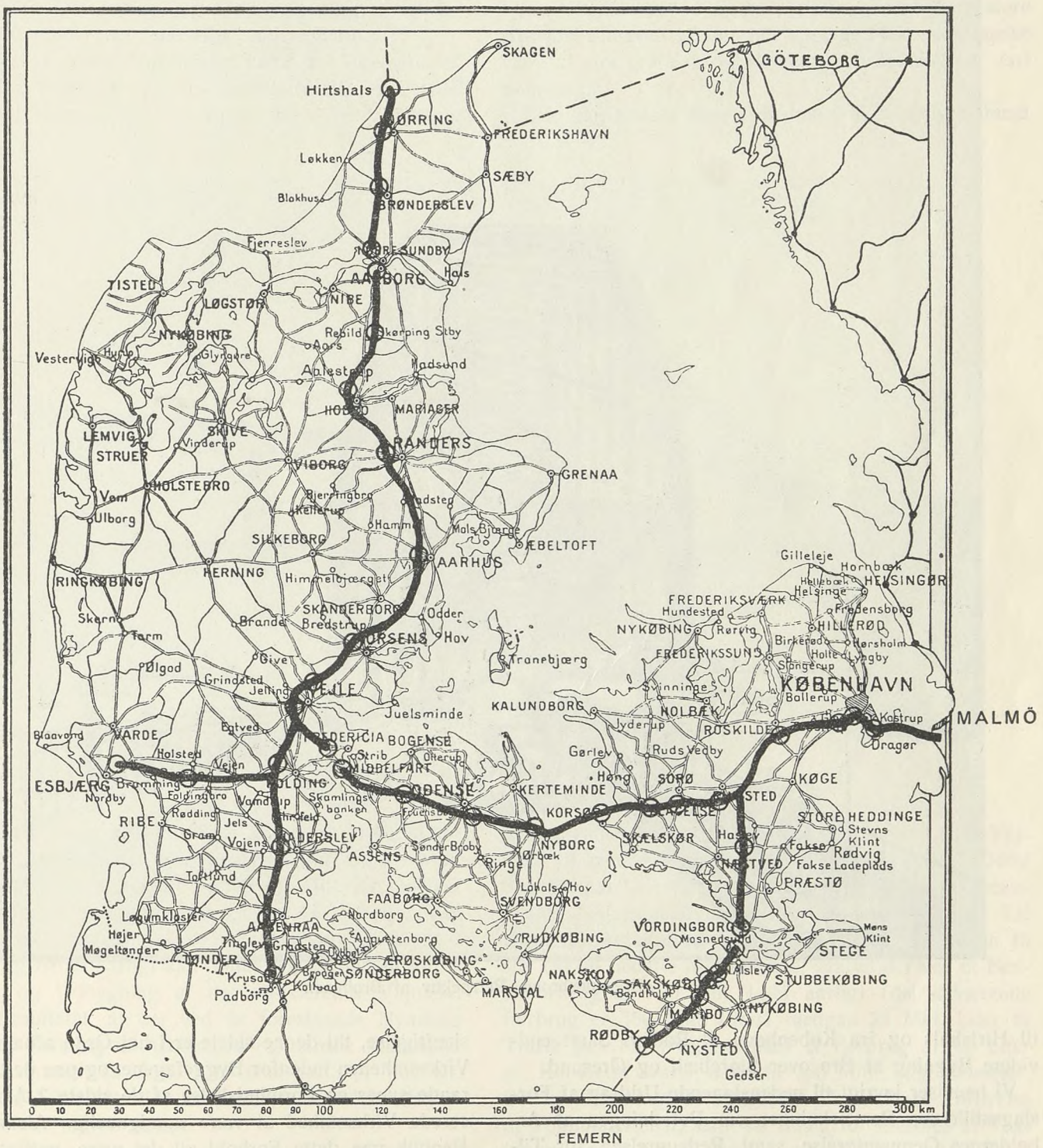
AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

ET FORSLAG

HVIS GENNEMFØRELSE VIL SKABE ØGET BESKÆFTIGELSE GENNEM FLERE AAR

Gennem flere Aar har vort Lands Befolkning med Interesse fulgt Udførelsen af adskillige større Arbejder, som ved Statens Initiativ er iværksat for at skabe

Den sorte Streg angiver de forslaaede Vejanlæg

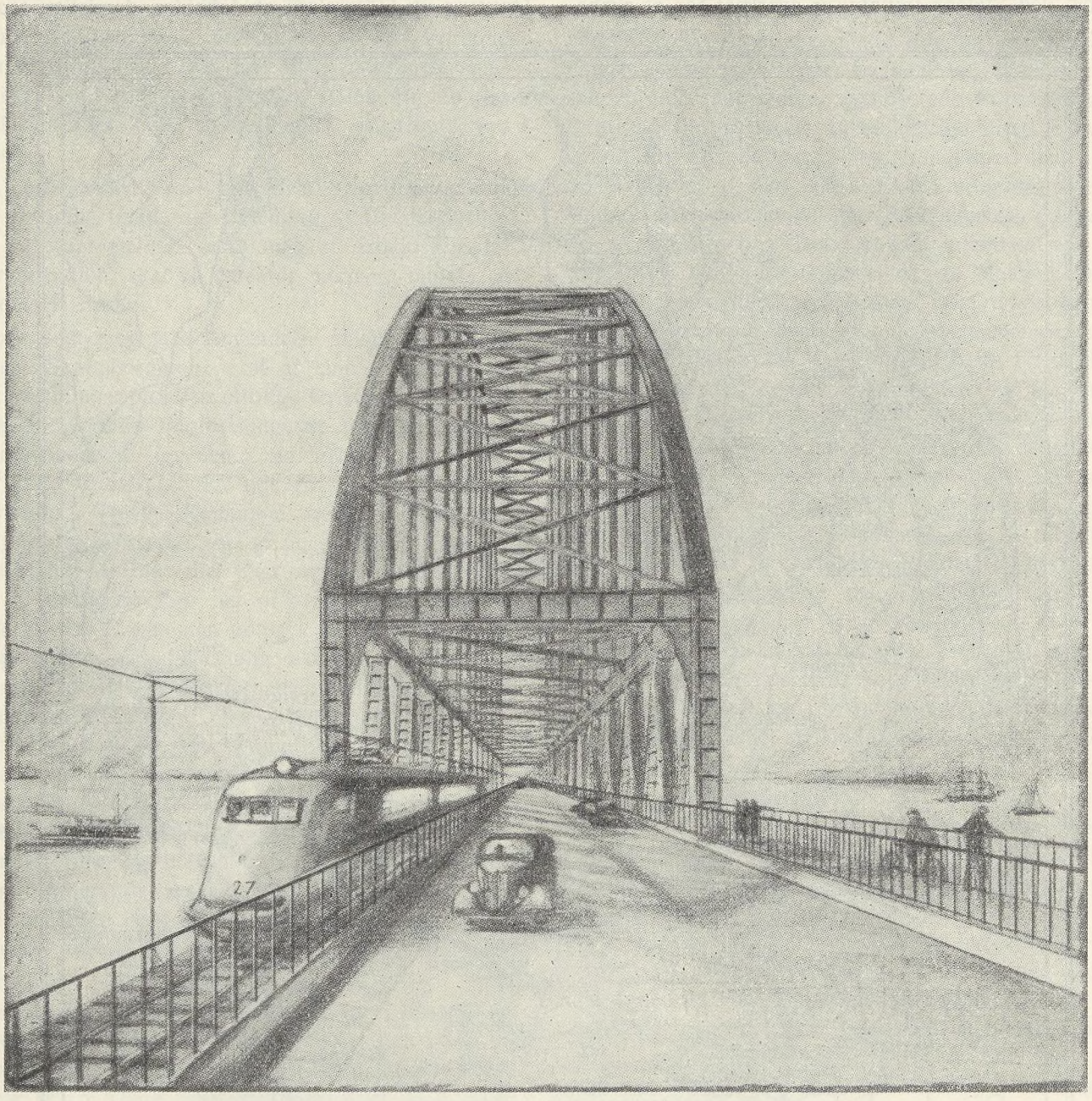
Beskæftigelse og virke forbedrende paa mange Forhold indadtil. Størst Interesse har naturligvis de store Brobygningsarbejder, Lillebæltsbroen og Storstrømsbroen, samlet.

Bygningen af Lillebæltsbroen er som alle ved forlængst færdig, og Arbejdet ved Storstrømsbroen nærmer sig stærkt Afslutningen. Men dermed er tilsyneladende ikke Grænsen naaet for de store Arbejder. Ogsaa Fremtiden indebærer Mulighed for Løsningen af Opgaver og Udførelsen af Arbejder, der i lige saa høj Grad, som de ovenfor nævnte, vil tage Interessen fangen.

Gennem Omtale i Dagspressen blev det for nogle Maaneder siden bekendt, at de store Ingeniørfirmaer Christiani & Nielsen, Højgaard & Schultz A/S og Kampmann, Kierulff & Saxild havde udarbejdet et omfattende Forslag til Iværksættelse af store Vej- og Bro-

arbejder. De nævnte Firmaer har siden udsendt en trykt Redegørelse for de fremsatte Forslag, hvoraf det fremgaar, at der tillige er udarbejdet detaillerede Planer for Udførelsen af de omtalte Arbejder.

Planen omfatter Bygning af Motorveje — saakaldte Autostradaer — fra København til Esbjerg. Fra Krusaa til Hirtshals og fra København til Rødby. Samt endvidere Bygning af Bro over Storebælt og Øresund.

Øresundsbroen. Perspektiv af Brobanen

Vi henviser iøvrigt til nedenstaaende Uddrag af Forslagsstillernes Bemærkninger om Betydningen af Arbejdernes Gennemførelse samt Redegørelsen for Tilvejebringelsen af de fornødne Midler til Dækning af de med Planens Gennemførelse forbundne Udgifter.

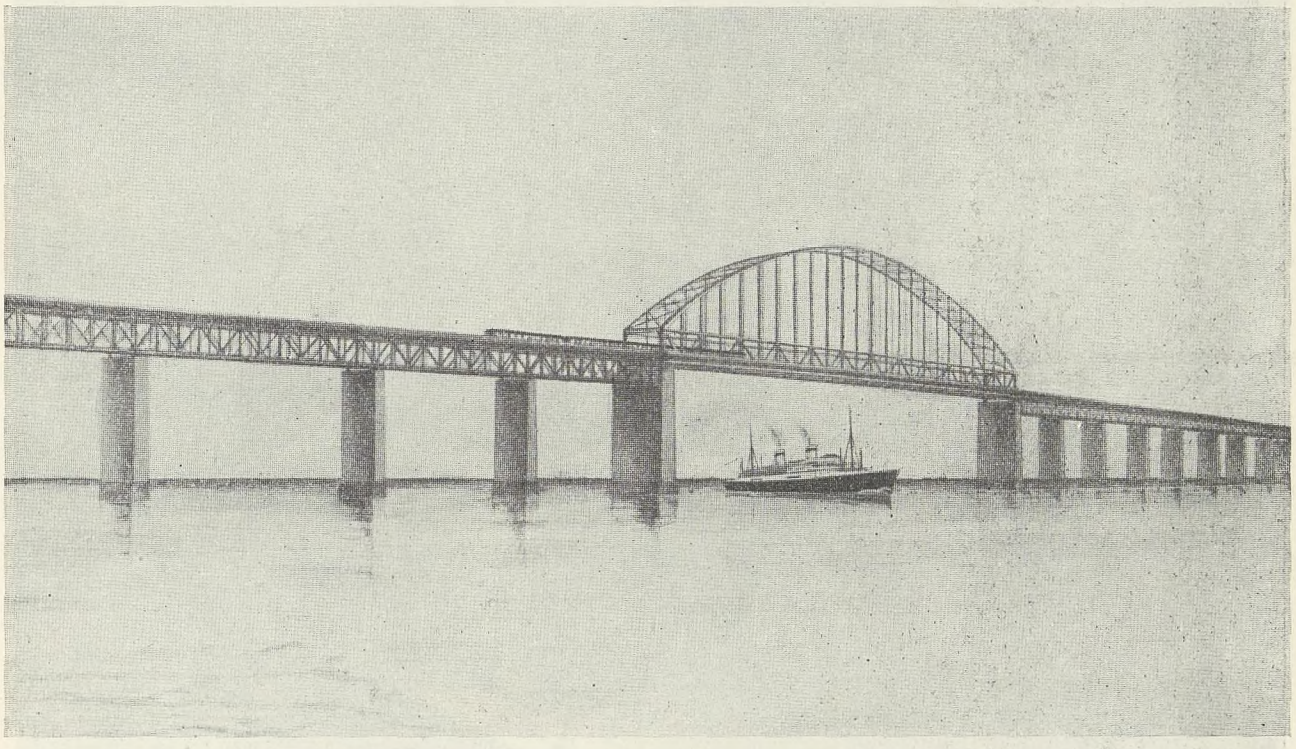
Forslagenes samfundsøkonomiske Betydning.

I Aarene 1934 og 1935 har Beskæftigelsen indenfor den danske Industri været stigende, og dette gælder saavel for Eksportindustrien som for den Del af Industrien, hvis Virksomhed særlig gaar ud paa at forsyne Hjemmemarkedet. Saavidt man kan skønne, er Udsigterne for fortsat Beskæftigelse af Eksportindustrien endnu nogenlunde gunstige, derimod maa der antagelig allerede i Løbet af indeværende Aar regnes med en ikke ubetydelig Nedgang i Hjemmeindustriens Beskæftigelse, thi denne sidste er i høj Grad afhængig af Virksomheden indenfor Byggefagene, og paa dette Omraade synes en Formindskelse af de sidste 2 Aars forcerede Virksomhed at være uundgaaelig. Alene med Henblik paa dette Forhold vil det være nyttigt uopholdeligt at træffe Foranstaltninger til Igangsættelse af Arbejder, der kan give Erstatning for den Nedgang i Beskæftigelsen, som de faldende Konjunkturer i Byggeindustrien vil medføre. Hertil kommer, at de foreslaaede Vej- og Broanlæg er af en saadan Natur, at deres Udførelse ikke stiller store Krav om Anvendelse af udenlandsk Valuta, idet kun de uforarbejdede Profiljern til

Brooverbygningerne samt Rundjern til Jernbetonkonstruktionerne og Kul til Cementfabrikation m. m. skal købes i Udlandet. Værdien af disse Materialer er ca. 91 Mill. Kroner eller ca. 16 pCt. af Anlægssummen. Iøvrigt vil Udgifterne ved Anlægene medgaa til Betaling af Arbejdsløn og Indkøb af danske Materialer, Udførelse af indenlandske Transporter, Projektering, Administration etc., altsammen Poster, der betyder forøget indenlandsk Omsætning, og i alt væsentligt Arbejdsfortjeneste under den ene eller anden Form.

Det kan i denne Forbindelse være af Interesse at undersøge, hvad Arbejdernes Gennemførelse vil betyde i forøget Omsætning. Fradrages det ovenfor nævnte Kr. aarlig skønnes at være ren Løn udbetalt til Arbejdere indenfor de forskellige Fag, som direkte eller indirekte faar forøget Beskæftigelse. Regner man en Gennemsnitsdagløn af 10 Kr., svarer de 30 Mill. Kr. til 3 Mill. Arbejdsdage. Da det til Dels drejer sig om Sæsonarbejde, kan man antagelig ikke regne med mere end gennemsnitlige ca. 250 Arbejdsdage om Aaret, saaledes at Antallet af beskæftigede Arbejdere bliver 12,000. Selv i Forhold til de senere Aars store Arbejdsløshedstal vil den her angivne Merbeskæftigelse være af stor moralsk og økonomisk Betydning for vort Samfund.

Der kan endnu være Anledning til at belyse, hvad

Øresundsbroen. Perspektiv af 300 m Fag med tilhørende 70 m Fag

Beløb, som medgaar til Indkøb af udenlandske Materialer, ca. 91 Mill. Kr., eller gennemsnitlig ca. 9,1 Mill. Kr. aarlig, samt endvidere aarligt 19 Mill. Kr., hvilket Beløb antages at udgøre den Besparelse — og altsaa mindre Beskæftigelse —, som ved Bygningen af Motorveje og Broer aarligt kan opnaas paa Kontoen »Forbedring og Udbygning af det eksisterende Vejnæt«, bliver Resultatet, at der ved de foreslaaede Nyanlæg aarlig til Betaling af Arbejdsløn og danske Materialer vil blive anvendt ca. 56,5÷19,1 eller ca. 37,4 Mill. Kr. mere, end Tilfældet vilde have været, hvis disse Arbejder ikke var bleven udført.

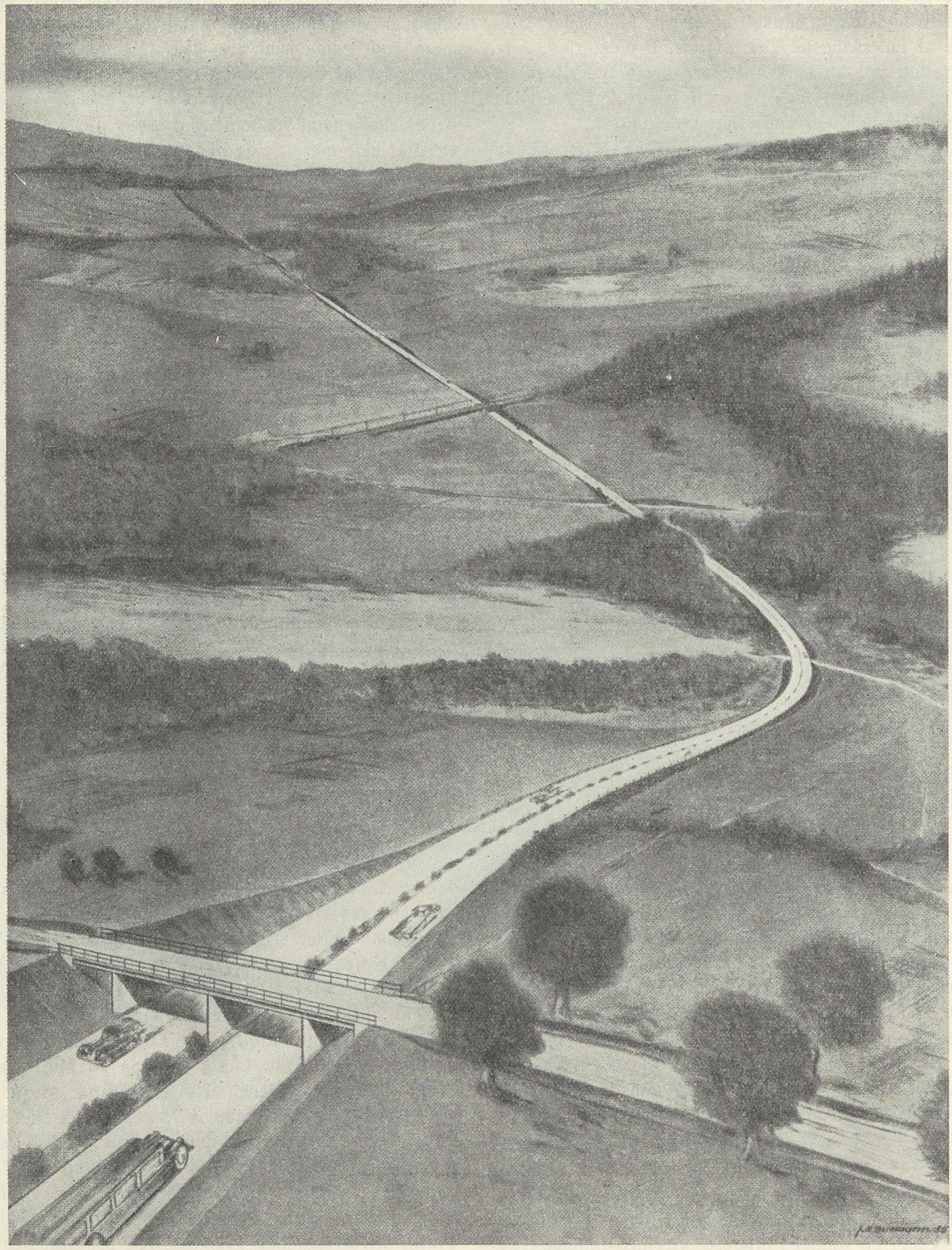
Nationaløkonomerne er enige om, at en direkte Forøgelse af Omsætningen ved Igangsættelse af nyt Arbejde skaber en samlet Forøgelse af Omsætningen, der er mindst dobbelt saa stor som Beløbet af de direkte udlagte Penge. Det drejer sig altsaa her om en Forøgelse af den aarlige Omsætning paa ca. 75 Mill. Kr. gennemsnitlig i Løbet af 10 Aar.

Ca. 40 pCt. af det samlede Beløb eller ca. 30 Mill. de nye Anlæg efter at de er indgaaet i vort Lands Vejnæt, vil medføre af Besparelse for Trafiken. Dette Spørgsmaal lader sig næppe besvare med blot tilnærmende Nøjagtighed; men skønsvis kan følgende Tal opstilles: Antages at ca. 25 pCt. af Motortrafiken til sin Tid vil benytte Motorvejene, saa vil der ved et Benzinforbrug af 500 Mill. Liter aarligt (det nuværende Forbrug er 350 Mill. Liter) medgaa 25 Mill. Liter til Trafik paa Motorvejene. Med et Forbrug af 1/6 Liter pr. Kilometer svarer dette til 750 Mill. Vognkilometer. Driftsomkostningerne ved denne Trafik, incl. Fornyelse af Vognmateriellet, samt et Tillæg for Værdien af Trafikanternes Tid kan ansættes til 15 Øre pr. Vognkilometer. Den samlede Bekostning ved den anslaaede Trafik bliver saaledes 112 Mill. Kr. pr. Aar, naar der regnes med, at denne Trafik foregaar paa det eksisterende Vejnæt.

Det vil formentlig ikke være urimeligt at antage, at der ved Kørsel paa de moderne Motorveje, naar Hensyn tages til det mindre Forbrug af Benzin og Olie,

mindre Slid paa Gummi og Materiel, Tidsbesparelse for Trafikanterne etc., alt i alt vil kunne opnaas en Besparelse paa mindst 10 pCt. eller ca. 11 Mill. Kr. aarligt.

aarlig, hvilket Beløb svarer til 2,6 pCt. Forrentning af 5 Mill. Kr., som er Anlægssummen 565 Mill. Kr. + 65 Mill. Kr., der, som det fremgaar af næste Afsnit, udgør D. S. B.'s Tilskud.

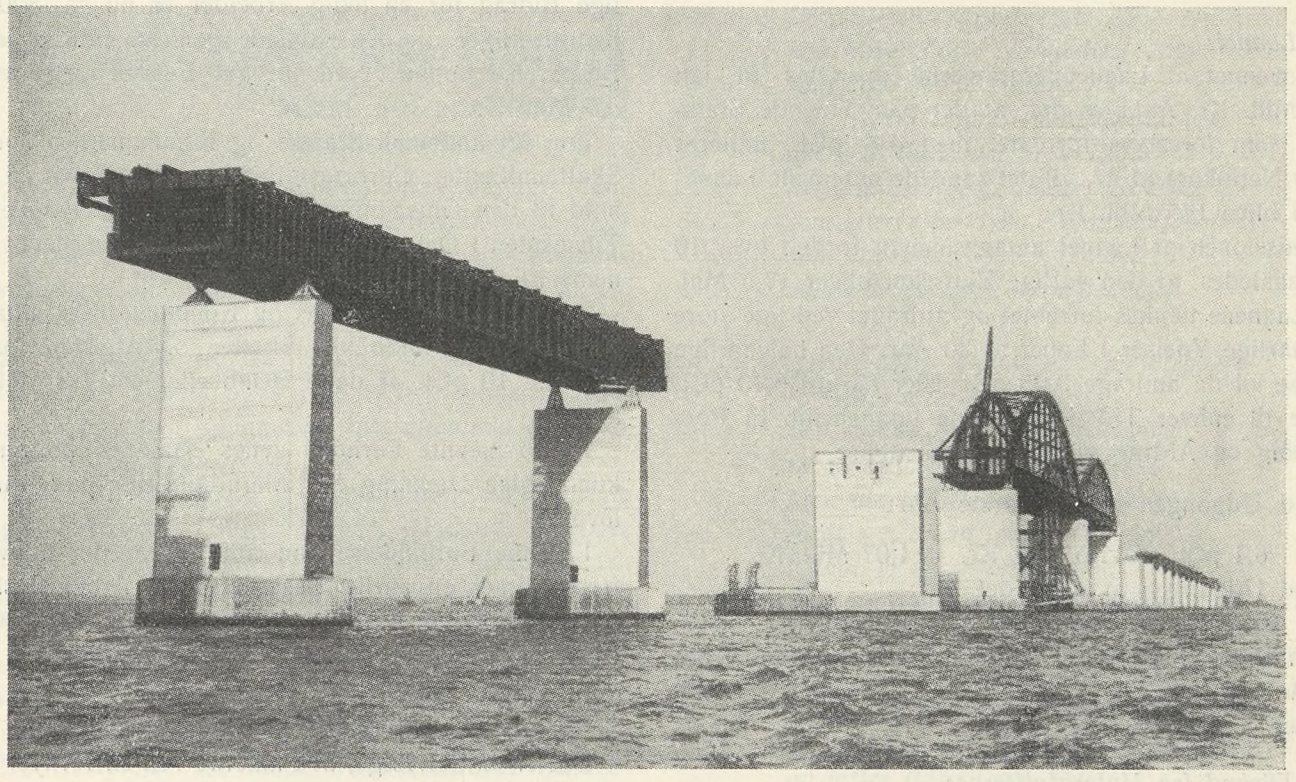

Motorvej i dansk Landskab

Hertil kommer den Besparelse som indvendes ved Færgefartens Nedlæggelse over Storebælt, der formentlig kan anslaas til 2 Mill. Kr. aarligt. Den samlede Besparelse bliver saaledes mindst 13 Mill. Kr.

Foruden de i det foregaaende nævnte økonomiske og praktiske Fordele, som Planernes Gennemførelse vil skabe i trafikmæssig Henseende, og for hvilket det er muligt i hvert Fald med en hvis Tilnærmelse, at gøre

Rede ved Hjælp af beregnede og skønnede Beløb i Penge, vil der ogsaa paa andre Omraader opnaas Værdier for det danske Samfund. Her kan saaledes peges paa den Værdi de nye Færdselsaarer utvivlsomt vil have med Hensyn til Udvikling af en international Transittrafik til og fra den skandinaviske Halvø og af Fremmedbesøget i Danmark. Motorvejene og særlig de store Broanlæg vil i den internationale Turisttrafik blive klassificeret som Seværdigheder af Rang, og alene derved vil de drage et stort Antal Udlændinge til Landet. Endvidere vil man ved at rationalisere Udnyttelsen af Øst-Forbindelsen kunde forøge Antallet af Rejser fra Polen, Østersøstaterne og Rusland til Skandinavien — Rejser der, efterhaanden som de nævnte Landes Levestand hæves, vil kunde naa et Omfang, der langt overgaar, hvad man kender i Dag, og sikkert vil blive af stor gensidig Betydning.

Storstrømsbroen under Opførelse

Arbejdets Financiering.

Som anført i det foregaaende Afsnit anslaas den samlede Anlægssum til ca. 565 Mill. Kr.

Hvad det for den danske Andel i Øresundsbroen ansatte Beløb, ca. 89 Mill. Kr. angaar, bemærkes, at denne Sum udgør Omkostningerne ved Tilslutningsarbejderne paa dansk Side indtil Amagers Østkyst samt Halvdelen af Udgifterne til den egentlige Bro fra Amagers Østkyst til Skaanes Kyst. Resten af Byggesummen, d. v. s. Halvdelen af Udgifterne til den egentlige Bro og Udgifterne ved Tilslutningsarbejderne i Sverige antages udredet fra svensk Side. Det bør dog her nævnes, at denne Del af Udgifterne naturligvis kan ændres.

Da der er ført gennemgaaende Jernbanelinier over saavel Øresundsbroen som Storebæltsbroen, skønnes det rimeligt, at Banerne deltager i Anlægsomkomstningerne med et til Banedriftens økonomiske Interesse i Broanlæggene svarende Beløb. Paa Grundlag af foreløbige Undersøgelser er det antaget, at de danske Statsbaner deltager i Anlæget af Storebæltsbroen med ca. ⅕ af Anlægssummen, altsaa med 50 Mill. Kr. For Øresundsbroens Vedkommende er det Beløb, hvormed Banerne skal bidrage til Anlæget, ansat til 25 Mill. Kr. og da den danske Andel i dette Anlæg er ca. 60 pCt., ansættes de danske Statsbaners Tilskud til 60 pCt. af 25 Mill. Kr., d. v. s. 15 Mill. Kr. Ialt bliver saaledes De danske Statsbaners Andel i de to Broanlæg 50 + 15 Mill. = 65 Mill. Kr. Hvorvidt Banernes Andel i Broanlægene er anslaaet for højt eller lavt bør naturligvis gøres til Genstand for en nærmere Undersøgelse. Til Sammenligning tjener, at De danske Statsbaner ved Anlæget af Storstrømsbroen bidrager med ca. 16 Mill. Kr. eller ca. 40 pCt. af Anlægets samlede Pris, altsaa forholdsvis betydeligt mere end foreslaaet ved de her omhandlede Broanlæg.

Det forudsættes, at Statsbanernes Andel i Financieringen ordnes direkte af Jernbaneadministrationen — antageligt ved Statslaan —, og i det følgende skal derfor kun skitseres en Plan for Tilvejebringelsen af det til Dækning af den resterende Anlægssum fornødne Beløb, altsaa ca. 565 Mill. ÷ 65 Mill. = ca. 500 Mill. Kroner.

Med det Formaal at administrere de til Anlægene fornødne Kapitaler foreslaas det at oprette en særlig Institution, som passende kan kaldes »Danmarks Motorvej- og Brofond«. Reglerne for Fondens Organisa-

tion og Virkemaade maa naturligvis fastsættes ved Lov.

Fondens Indtægter tænkes fremskaffet af 3 Veje:

a) *ved Laan,*

b) *ved Tilskud* fra Motorafgifterne, hvis Fordeling fastsættes i en særlig Vejlov,

c) *ved Tilskud* paa Finansloven.

Det anses for rimeligt, at Bidragene bliver omtrent lige store fra hver af de angivne Kilder, altsaa ca. ⅓ af Totalbeløbet for hver, hvortil dog for b) og c) kommer en Forøgelse til Forrentning og Amortisation af Laanet.

a) Laanet:

Provenuet af Laaneoperationerne ansættes til ialt 170 Mill. Kr. Antages det, at det paagældende Statslaan, som foreslaas forrentet med 4½ pCt., imiteres til en Nettokurs af 97, vil det samlede nominelle Laanebeløb blive 175 Mill. Kr.

Emissionen af Laanet antages jævnt fordelt over 10 Aar saaledes, at den aarlige Emission bliver 17,5 Mill. Kr. Laanene tænkes forrentet og afdraget ved lige store halvaarlige Ydelser i Løbet af 30 Aar. Den halvaarlige Ydelse vil da andrage 3,05 pCt. eller aarligt 6,10 pCt. af de til enhver Tid udestaaende Laanebeløb til Forrentning og Afdrag vil saaledes medgaa:

Ved Udgangen af det første Aar:

6,1 pCt. af 17,5 Mill. Kr. = 1,07 Mill. Kr.

Ved Udgangen af det 2'det Aar:

6,1 pCt. af 35 Mill. Kr. = 2,13 Mill. Kr.

og saaledes videre indtil Beløbet ved Udgangen af det 10. Aar bliver 6,1 pCt. af 175 Mill. Kr. eller 10,7 Mill. Kroner.

b) Tilskud fra Motorafgifterne:

Efter Fradrag af Provenuet af Laanet resterer der af Anlægssummen 330 Mill. Kr., hvoraf Halvdelen eller gennemsnitlig 16,5 Mill. Kr. aarlig der dækkes af Motorafgifterne. Endvidere maa der for Motorafgifterne skaffes Dækning for Halvdelen af det nødvendige Beløb til det under a) nævnte Laans Forrentning og Amortisation. Den hertil svarende Forøgelse udgør for det første Aars Vedkommende ca. 1,53 Mill. Kr. og stiger jævnt til ca. 5,35 Mill. Kr. ved Udgangen af det 10. Aar. De aarlige Bidrag hidrørende fra Motorafgiften er saaledes stigende fra ca. 17,03 Mill. til ca. 21,85 Mill. Kr.

Da Motorafgifterne i Øjeblikket andrager ca. 70 Mill. Kr. aarlig, og Beløbet maa antages vedblivende at vilde stige, synes det foreslaaede Bidrag til Nyanlæg ikke overdrevent højt, særligt naar Hensyn tages til de tidligere omtalte Besparelser, som vil opnaas paa Kontoen »Vedligeholdelse og Forbedring af eksisterende Veje«, og som er ansat til ca. 10 Mill. Kr.

c) Tilskud paa de aarlige Finanslove.

Disse Tilskuds Beløb bliver af samme Størrelse som de ovenfor angivne Tilskud fra Motorafgifterne.

Det vil formentlig vise sig muligt at skaffe Dækning for disse Beløb paa de aarlige Budgetter, uden at det bliver nødvendigt at udskrive særlige Skatter eller forhøje de nugældende Takster og Afgifter. Denne Antagelse, som naturligvis maa underkastes en nøjere Undersøgelse, er baseret paa to Omstændigheder:

For det første vil Staten derved, at nye Arbejder sættes i Gang, opnaa en Besparelse paa Kontoen »Bidrag til Arbejdsløshedsunderstøttelse«. Paa Grundlag af den i det foregaaende Afsnit angivne skønsvise Beregning er regnet, at ca. 12,000 Arbejdere, som ellers vilde gaa ledige, direkte eller indirekte finder Beskæftigelse som Følge af Planernes Udførelse. Statens aarlige Bidrag for en ledig Arbejder er nu ca. 800 Kr., hvoraf følger, at den samlede gennemsnitlige, aarlige Besparelse opnaaet ved forøget Beskæftigelse er ca. 9,6 Mill. Kr.

For det andet vil Statens og Kommunernes normale Skatteindtægter, Forbrugsafgifter m. m. forøges i Forhold til den Omsætning, som skabes ved Nyanlægene. Tilvæksten i Omsætningen er som tidligere nævnt gennemsnitlig ca. 75 Mill. Kr. aarlig.

Det skønnes, at Statens og Kommunernes Indtægter ved direkte og indirekte Skatter og Afgifter forøges med ca. 10 pCt. af dette Beløb eller ca. 7,5 Mill. Kr. aarlig.

De to nævnte Forhold synes saaledes omtrent at kunde give Dækning for Merudgifterne paa Finansloven.

I denne Forbindelse kan anføres, at der endvidere fremkommer en aarlig Besparelse for Arbejdsløshedskasserne paa ca. 4,8 Mill. Kr. svarende til ca. 400 Kr. for hver af de beskæftigede 12,000 Arbejdere.

Afsluttende Bemærkninger:

Det er en Selvfølge, at Planerne ved en fornyet Gennemarbejdelse under Hensyntagen til lokale Forhold paa adskillige Punkter kan blive underkastet Ændringer, men Forslagsstillerne kan dog udtale en Forventning om, at Forslagene som Helhed vil vise sig at være et fuldt ud brugeligt Grundlag for Gennemførelsen af en planmæssig og rationel Udbygning af vort Lands Hovedtrafikaarer.

Det maa fremhæves, at Motorvejsystemet ved Bygningen af Broerne faar sin fulde Betydning. Gennemførelsen af den samlede Plan vil for Danmark i trafikmæssig Henseende betyde et afgørende Fremskridt, og selve Arbejdet vil i Følge sin landsomfattende Karakter virke samlende og styrkende for hele den danske Befolkning. — —

Efter Planens Offentliggørelse har der fundet Forhandlinger Sted mellem Firmaerne og de interesserede Autorieteter med Trafikministeren i Spidsen, og det maa betragtes som en Kendsgerning, at der var stor Interesse for Sagen, og Mulighed for en Gennemførelse af Planen samlet eller delt vil sikkert blive undersøgt.

Der er dog ikke fra alle Sider vist udelt Tilslutning, blandt andet har visse Nationaløkonomer udtalt Betænkeligheder ved at binde saa store Beløb i Vejanlæg, idet de under Henvisning til Flyvningens Udvikling har

udtalt Formodningen om, at Biltrafikens Udvikling har kulmineret. Om hele Planen var der iøvrigt bebudet en nationaløkonomisk Redegørelse, naar Lockoutsituationen var overstaaet, men denne Redegørelse er imidlertid udebleven og selv om den senere skulde fremkomme maa det haabes, at der ikke derved skabes Vanskeligheder for Planens Gennemførelse, saafremt der iøvrigt er Mulighed herfor.

Alene Planens Betydning i beskæftigelsesmæssig Henseende gør dens Gennemførelse ønskelig.

FOR 40-TIMERS UGEN

FORAN DEN INTERNATIONALE ARBEJDSKONFERENCE 1936

Under Ledelse af Den internationale faglige Central og i Samarbejde med de internationale Fagsekretariater i Tekstilindustrien, Byggefagene, Metalindustrien og Kulindustrien afholdtes fra den 8. til 11. Maj i Paris fire forberedende Fagkonferencer, der skulde tage Stilling til, ud fra hvilke Synspunkter Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen i de nævnte Industrier skal behandles paa den kommende internationale Arbejdskonference i Genève.

I Konferencerne deltog Repræsentanter for 7 Lande (Belgien, Frankrig, Storbritannien, Holland, Sverige, Spanien og Tjekkoslovakiet), endvidere Delegerede fra de fire direkte repræsenterede internationale Fagsekretariater.

Det internationale Arbejdsbureau i Genève var repræsenteret af sin Direktør, Harold Butler, og to af dennes nærmeste Medarbejdere. Som Repræsentanter for I.F.C.'s Bestyrelse var mødt Generalsekretær Schevenels, Citrine, Jouhaux og Mertens.

Hver af de fire Konferencer drøftede de foreliggende Konventionsforslag vedrørende 40 Timers Ugen og Muligheden af deres Vedtagelse paa den i Juni stedfindende internationale Arbejdskonference.

Man drøftede endvidere forskellige Eventualiteter med Hensyn til en Stillingtagen paa Arbejdskonferencen samt enkelte Forslag angaaende den mest formaalstjenlige Taktik fra Arbejdergruppens Side.

Meningsudvekslingen var præget af den største Objektivitet. Alle Beslutninger vedtoges i en Atmosfære af Enstemmighed og gensidig Forstaaelse.

Selvfølgelig er det den umiddelbart forud for Arbejdskonferencen i Genève sammentrædende Arbejdergruppe, som skal træffe den endelige Afgørelse vedrørende de forskellige Forslag, navnlig ogsaa fordi der her vil være forskellige Repræsentanter til Stede for de Arbejderorganisationer, som ikke var repræsenteret ved de omtalte forberedende Konferencer. De ved Konferencerne i Paris opnaaede Resultater er af den Art, at man med Fortrøstning kan imødese afgørende Interventioner fra Arbejdergruppens Side med Hensyn til de vigtige Debatter, der sikkert vil blive ført angaaende Spørgsmaalet om Indførelsen af 40 Timers Ugen. (I.F.C.)

TIL UNGARBEJDEREN

Den gamle, som blev ikke skaanet,
og har sig selv ej skaanet nok,
hvis Isse nu er tynd og graanet,
hvis Tinding bær en graanet Lok,
hvis Gang har faaet Præg af noget,
han meget nødig mærke vil,
hvis Ryg er noget mere kroget,
end det just hører Ungdom til,

han hilser DIG! Velmødt, I unge,
som ikke slæber jeres Fod,
den raske Gang, den rappe Tunge,
det lyse Sind, det hede Blod,
det frie Sprog, de blanke Blikke,
som stirrer kækt mod Rummets Rand,
som vover alt og frygter ikke:
velmødt, du unge Arbejdsmand!

Hvor gylden Dagen er, den blegner,
til Gryet atter gror i Øst;
den største Eg i Skoven segner
for Øksehug og har sin Høst.
Men aldrig selve Livet døde,
fordi een Form for Liv forgaar,
I unge er vor Morgenrøde,
den nye Dag, den næste Vaar!

Og naar i røde Solfaldsflammer
vi taber Værget af vor Haand,
da løfter I vort Sværd, vor Hammer,
og løfter Ilden i vor Aand;
med dobbelt Kraft og samme Vilje,
med samme Sind og Trofasthed
I løfter højt den røde Lilje
og bryder Urets Modstand ned.

Jo, det er lykkeligt at vide,
at naar vor Vinter bliver hvid,
saa vil det næste Slægtled stride
mod nye Maal, den gamle Strid;
og naar med jubelbaaren Stemme
I kan forkynde Sejrens Stund,
vil maaske ikke helt I glemme
den Slægt, som graved, Husets Grund.

Du Ungarbejder! Godt du fandt os,
og vi fandt dig, hvor før du stod,
tænd Ungdoms lyse Ild iblandt os,
vor nye Sang, vort nye Blod,
tænd Folkets klare Frisindskærte,
jag alle mørke Skygger bort,
giv os saa helt og fuldt d i t Hjerte,
som helt og fuldt vi gav dig v o r t.

Aage Hermann.

Landstingsvalgets Mysterier

Til Efteraaret finder det med saa megen Spænding imødesete Landstingsvalg Sted. Det kan derfor være af Interesse at se lidt nærmere paa de Forskrifter, der gælder for dette Valg, som foregaar efter temmelig komplicerede Principer.

Landstinget bestaar af ialt 76 Medlemmer. Heraf vælges de 19 for 8 Aar ad Gangen af Landstinget selv, medens 57 er folkevalgte. Af disse 57 vælges den ene paa Færøerne, hvor Valget foretages af Lagtinget. Da Valgretsbestemmelserne til Lagtinget er omtrent som til det danske Folketing, er den færøske Repræsentant altsaa den eneste Landstingsmand, som vælges — omend indirekte — af de samme Vælgere som til Folketingsvalg.

Den politiske Stilling i Landstinget er for Tiden saaledes:

	Ialt	Heraf landstingsvalgte
Socialdemokrater	27	6
Radikale	7	2
Konservative	13	3
Venstre	28	8
Selvstyrepartiet	1	

Regeringspartierne har altsaa tilsammen 34 Mandater mod Venstres og Konservatives 41, hvortil kommer den færøske Repræsentant. Valget til Efteraaret omfatter Halvdelen af de folkevalgte, nærmere betegnet 28 af de 57 Landstingsmænd. Sjælland (÷ København og Frederiksberg) og Lolland-Falster skal vælge 12, Bornholm 1 og det sydlige Jylland 15. Desuden skal de 19 landstingsvalgte vælges i Aar, og da dette Valg foregaar ved almindeligt Forholdstalsvalg efter Partistillingen i det nuværende Landsting, kan dets Resultat beregnes paa Forhaand. Socialdemokratiet vil vinde et Mandat fra Venstre — dog kun under Forudsætning af, at den færøske Repræsentant forholder sig neutral under dette Valg. Han er pludselig blevet Tungen paa Vægtskaalen i dette Spørgsmaal. Deltager han i Valget af de landstingsvalgte sammen med Venstre og Konservative bevarer Venstre Mandatet. Det maa dog formodes — navnlig med Henblik paa Lagtingsvalget paa Færøerne fornylig, som viste en kraftig Fremgang for Socialdemokratiet — at han holder sig neutral.

Paa Bornholm skal der kun vælges 1 Landstingsmand, som derfor vælges ved almindeligt Flertalsvalg. Sidste Gang der var Landstingsvalg i de samme Kredse var i 1928. Da opnaaede Regeringspartierne tilsammen at faa valgt 22 Valgmænd (Soc. 21 — Radikale 1) mod Venstres og Konservatives 25. Det vil være rimeligt at antage, at Valget i Aar vil give Flertal for Regeringspartierne.

Ialt skal Regeringspartierne erobre 4 Mandater i det nye Landsting for at have Flertal. For de første 2 Mandaters Vedkommende kan Udsigterne saa nogenlunde spores. Men for Valget i de hele taget er det naturligvis farligt at drage alt for mange direkte Konsekvenser af Folketingsvalget i Oktober 1935. Det er som bekendt en anden Vælgerskare, der kaldes til Urnerne end ved Folketingsvalg. Valgret til Landstinget har enhver, der har Indfødsret, fast Bopæl i vedkommende Landstingskreds, og som senest paa Valgdagen fylder 35 Aar. Desuden gælder de almindelige Bestemmelser om, at den, der er dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling, den, der har modtaget Fattigunderstøttelse, som ikke er tilbagebetalt, eller som ikke har Raadighed over sit eget Bo, ikke har Valgret. Den høje Valgretsalder bevirker, at mange først kommer til at stemme til Landstingsvalget, naar de er over 40 Aar. Derimod kan man ved Flytning opnaa at stemme to Gange til Landstinget i Løbet af een Valgperiode.

Det Valg, som Vælgerne foretager, er jo et Valgmandsvalg. Motiveringen for denne indirekte Valgmetode var oprindelig den, at man derved sikrede større Hensyntagen til de saglige Interesser. Ved et Folketingsvalg, hvor Kandidaten direkte staar overfor sine Vælgere, har Folketribunen større Chancer for at gøre sig gældende end ved indirekte Valg. Der vælges 1 Valgmand for hvert paabegyndt Tusinde Indbyggere i Valgmandskredsene, der svarer til Opstillingskredsene ved Folketingsvalget.

Opstillingen af Kandidater til Valg af Valgmænd og til det endelige Landstingsvalg, som foretages en Uge efter Valgmandsvalget foretages af Partierne. Forberedelsen af selve Valget og Gennemførelsen deraf forestaas af en Valgbestyrelse paa 5 Mand i hver Valgmandskreds. Disse tilrettelægger Valget i alle Detailler og tilser — under meget alvorligt Strafansvar — at alt gaar rigtigt til, og at der ikke øves Valgtryk af nogen Art.

Antallet af Vælgere var i de tilsvarende Kredse i 1928 623,632. Heraf stemte 481,716, eller 77 %. I de samme Kredse var der i 1928 847,900 Folketingsvælgere, hvilket altsaa vil sige, at 74 % af Folketingsvælgerne samtidig var Landstingsvælgere. Disse Tal har vel i Mellemtiden forskudt sig en Del, men de giver dog et ret tydeligt Billede af Forholdet mellem Vælgere til de to Ting.

Naar nu Vælgerne har stemt, sker Fordelingen af Valgmænd efter samme Metode, som anvendes ved Fordelingen af Kredsmandaterne ved Folketingsvalg. Det er den saakaldte d'Hondt'ske Metode, hvor man ved at dividere Partiernes Stemmetal med 1 — 2 — 3 — 4 osv. fordeler Valgmændene i den Rækkefølge, de var valgt. Naar de af Partierne opnaaede Antal Valgmænd er bekendt, kan man naturligvis ud fra dette skønne over det endelige Resultat ved selve Landstingsvalget, men der kan dog opstaa uforudsete Forskydninger. Valgmændene vælger nemlig efter Andræ's Metode. Det var Hensigten, at man ved denne Metode

skulde stille Valgmændene frit, men i Praksis sker Valget udelukkende efter partimæssige Hensyn. Ved Valgmændenes Valg af Landstingsmænd kan der opstaa det Tilfælde, at to Kandidater opnaar det samme Fordelingstal. I saa Fald afgøres Valget af Landstingsmænd ved Lodtrækning. Valgmændene tilkendegiver Rækkefølgen for de Kandidater, de ønsker valgt, ved at anføre deres Navne paa Stemmesedlen.

Den endelige Godkendelse af Mandaterne sker af Landstinget selv.

Og til sidst kun et Par praktiske Oplysninger:

Valgmændenes Hverv er ulønnet. Kun tilrejsende Valgmænd faar Rejse og Ophold betalt.

Og endelig den allernødvendigste Oplysning:

Enhver Landstingsvælger skal for at have Stemmeret være opført paa Landstingsvalglisten.

— — —

Hvis nu Regeringsflertallet rykker ind i det nye Landsting efter Efteraarets Valg, er der i begge Rigsdagens Ting Flertal for Afskaffelse af Landstinget. Mange mener vel saa, at en saadan Afskaffelse er en naturlig Følge af et sejrrigt Valg. Men Grundloven mener noget andet. Afskaffelsen af Landstinget kan kun ske ved en Grundlovsændring og Bestemmelserne herfor indeholdes i Grundlovens § 94, som lyder saalunde:

»Vedtages et Forslag til en ny Grundlovsbestemmelse i begge Ting, og Regeringen vil fremme Sagen, opløses Rigsdagen og almindelige Valg foregaar baade til Folketinget og Landstinget. — Vedtages Beslutningen af den efter Valget følgende overordentlige Rigsdag, bliver den inden et halvt Aars Forløb at forelægge Folketingsvælgerne til Godkendelse eller Forkastelse ved direkte Afstemning. De nærmere Regler for denne Afstemning fastsættes ved Lov. Har et Flertal af de i Afstemningen deltagende og mindst 45 % af samtlige Vælgere afgivet deres Stemme for Rigsdagens Beslutning, og stadfæstes denne af Kongen, er den Grundlov«.

Man ser altsaa, at der baade kræves ekstra Opløsning af begge Ting og desuden en særlig Afstemning. De Partier, der vil afskaffe Landstinget, skal uden Hensyn til Stemmedeltagelsen raade over 45 % af Vælgerne. Saa haarde er i Virkeligheden Betingelserne for Landstingets Modstandere. Men foreløbig staar det første Slag i Kampen mod Landstinget til September.

Vel mødt paa Skanserne.

ET BRODERRAAB OM HJÆLP

VIS SOLIDARITET — TAG ET DANZIGERBARN I FERIEN

»Matteotti-Fonden« — den danske Arbejderbevægelses Hjælpekomité for politiske Flytninge og for Ofrene for den politiske Terror — henvender sig hermed til Arbejderorganisationerne i en ganske særlig Anledning.

I Fristaden Danzig føres der for Tiden en haard og forbitret politisk Kamp. Nationalsocialisterne, som efter Hitlers Magtovertagelse i Tyskland har overtaget Regeringsmagten, behersker Administrationen og alle Myndighederne. Officielt bestaar Forfatningen endnu, men Danzigs Arbejderorganisationer meddeler os, at Nazisterne udnytter deres Indflydelse til personlig Forfølgelse af de socialdemokratiske Arbejdere og deres Organisationer.

Man gør endvidere opmærksom paa, at Nazisterne har den afgørende Indflydelse paa de fleste Arbejdspladser og behersker Arbejdsanvisningskontorerne, hvorved de bliver i Stand til økonomisk at ramme deres politiske Modstandere.

I denne ulige Kamp, hvor Nazisterne anvender alle de berygtede Metoder, kæmper vore Kammerater i Danzig ufortrødent og med en beundringsværdig Tapperhed for Arbejderbevægelsen og dens Organisationer. Men Kampen er ulige. Nøden truer daglig Arbejderhjemmenes Eksistens. Nazisterne behersker den offentlige og private Forsorg, og Resultatet er blevet, *at end ikke Børnene i de forfulgte Hjem undgaar Følgerne af Nazismens Forfølgelser.*

Vor Henvendelse til de danske Arbejdere er da ganske simpelt en Bøn om at give et Arbejderbarn fra Danzig Husly i Juli Maaned.

»Matteotti-Fonden« har tidligere maattet appellere til de danske Arbejderes Offervilje, og vor Appel er altid blevet fulgt. Vi opfordrer indtrængende til, at det ogsaa maa blive Tilfældet denne Gang. Betydningen af at yde et Barn Husly i denne ene Maaned kan næppe overvurderes. Det vil for vore Kammerater i Danzig være et Vidnesbyrd om, at deres Kamp følges med Interesse og Sympati fra vor Side. Det vil bidrage til at styrke deres Udholdenhed, og det vil være en haardt tiltrængt Hjælp til de Hjem, som er forfulgt paa Grund af Troskab overfor deres socialistiske Overbevisning.

Vi beder derfor alle, der har Mulighed for i Juli Maaned at huse et Danzigerbarn, om *skriftligt* at meddele dette til »Matteotti-Fonden«, Rosenørns Allé 14, 1., København V. Det drejer sig for os i første Omgang blot om at konstatere, hvormange Børn vi formentlig vil kunne skaffe Ophold i Danmark, og vi beder derfor om omgaaende og senest 15. Juni at faa Interesseredes Tilsagn.

Den danske »Matteotti-Fond:«

Vilh. Nygaard. *Chr. Jensen.* *Hans Jacobsen.*
De samvirkende Fagforbund.

Hedtoft-Hansen. *Oluf Carlsson.* *C. Klüwer.*
Socialdemokratisk Forbund.

RINGKØBING AFDELING

HAR DEN 1. JULI BESTAAET I 25 AAR

Den 1. Juli i Aar, er det 25 Aar siden Ringkøbing Afdeling tilmeldtes Dansk Arbejdsmands Forbund som nyoprettet Afdeling.

Der havde ganske vist i Aarene umiddelbart før af 2 endnu levende og i Ringkøbing bosatte gamle Kammerater, Arbejdsmændene Thomas Sinkjær og Anders Agger været oprettet Afdelinger med disse to som Formænd, men det havde vist sig umuligt at holde Liv i disse Afdelinger.

Niels Bundgaard,
Formand.

I Foraaet 1911 blev der paa Fællesorganisationens Initiativ atter gjort et Forsøg. I April Maaned sammenkaldtes Arbejdsmændene til et Møde i Haandværkerforeningen. 11 Arbejdsmænd efterkom Anmodningen om at deltage i Mødet, paa hvilket velorganiserede Haandværkssvende af Fællesorganisationens Bestyrelse med dennes energiske Formand, Skrædder M. Pedersen, i Spidsen søgte at gøre Arbejdsmændene begribeligt, hvor nødvendigt det var, at ogsaa de, for at faa deres Interesser varetaget og de daarlige Løn- og Arbejdsforhold forbedret, maatte staa samlet i en Organisation. Arbejdsmændene forstod dette, og paa Mødet vedtoges det at rette Henvendelse til Dansk Arbejdsmands Forbund om Hjælp til at faa en Afdeling startet, en Henstilling Forbundet selvsagt beredvilligt efterkom.

Efter en kort, men ihærdig Foragitation, indkaldtes der omkring 1. Maj atter til et Møde i hvilket daværende Forretningsfører H. M. Hansen, København, deltog som Forbundets Repræsentant.

Tilslutningen til Mødet var imidlertid meget ringere end forventet, og Stemningen hos de fremmødte var mat, hvilket i første Række skyldtes, at Arbejdsgiverne dengang ikke var mindre krigslystne end i vore Dage. Som saa ofte baade før og senere laa en meningsløs og aldeles ubegrundet Lockouttrusel som en hæmmende Mare paa al Foretagsomhed i Landet. Og dette, at Arbejdsmændene ved at melde sig i Fagforening udsatte sig for, straks at blive kastet ud i Arbejdsløshed paa Grund af en Konflikt, kølnede i høj Grad Lysten til at stifte Forening, men trods alle tilbageholdne Udtalelser paa Mødet vedtoges det dog at starte Afdelingen. Men — under Hensyn til tidligere mislykkede Forsøg paa at opretholde en saadan — enedes man om at se Tiden an et Par Maaneder og først fra 1. Juli at tilmelde Afdelingen til Hovedforbundet.

Forinden var det lykkedes Organisationerne at forhindre Lockoutens Ikrafttræden, hvilket virkede som et oplivende Moment og gav Stødet til, at Foreningen, som vedtaget den 1. Juli 1911, kunne tilmelde sig Hovedforbundet.

Der afholdtes straks konstituerende Generalforsamling paa hvilken Foreningens første Bestyrelse valgtes. Denne kom til at bestaa af følgende: Niels Jepsen (Formand), Hans Christensen (Kasserer), J. C. Lauridsen (Sekretær), J. C. Jakobsen (Næstformand) og N. Chr. Sand. Paa denne Generalforsamling forelagdes og vedtoges ligeledes Udkast til Foreningens Love, og paa et Møde umiddelbart efter vedtoges det at indmelde Foreningen i Fællesorganisationen, ligesom der valgtes Agitationsudvalg for Social-Demokraten og Repræsentanter til Bladets Kontrolkomité. Foreningen var nu i en god Gænge, der betingede dens videre ret hurtige Udvikling.

Efter kort Tids Forløb blev det nødvendigt at ansætte et lønnet Bud til Opkrævning af Kontingent, hertil antoges Niels Jepsen og i hans Sted valgtes J. C. Lauridsen som Formand. Kun 1 Aar udfyldte han Pladsen. Hans Efterfølger blev Carl Thuesen, der var Formand fra 1912 til 1916, og senere fra 1924 til 1929,

Chr. M. Hansen,
Kasserer og Næstformand.

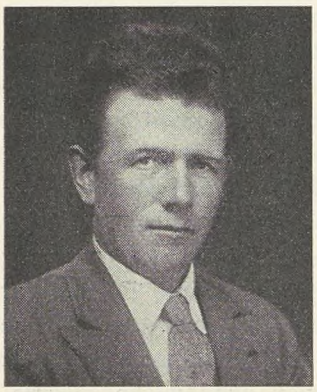
Chr. Flade Christensen,
Sekretær.

altsaa ialt i 9 Aar. Blandt de skiftende Formænd er Thuesen den, der længst har haft Ansvaret for Foreningens Ledelse.

I Perioden 1912—1916 udførtes de store Arbejder med Aabning og senere Lukning samt Sikring af Udløbet fra Ringkøbing Fjord ved Hvide Sande, hvilket gav Anledning til, at mange, og for det meste uorganiserede Arbejdere, søgte og fik Beskæftigelse under Afdelingens Omraade. I den Tid udførte Bestyrelsen med Thuesen i Spidsen et energisk Organisationsarbejde. Og deres Arbejde kronedes med Held. Foreningens Trivsel er det bedste Vidnesbyrd herom. Medlemstallet var 14 og Regnskabs-Balancen 402 Kr. i Januar Kvartal 1913, men allerede i Juli Kvartal s. A. var Antallet af Medlemmer steget til 85 og Kontingentomsætningen til 1412 Kr., og i 1914 knap 1 Aar senere var Medlemstallet 130.

I de følgende 8 Aar fra 1916 til 1924 var Bertel Mogensen og Laurits Lauridsen Formænd, henholdsvis i 6 og 2 Aar. Thuesen valgtes derefter atter til Formand og beklædte Pladsen indtil han i 1929 ansattes som Opsynsmand ved Ringkøbing offentlige Slagtehus. Hans Afløser blev den nuværende Formand og Kontorbestyrer Niels Bundgaard, der sammen med evnerige forestaaende Kammerater i Bestyrelsen, i de sidst forløbne 7 Aar har ledet Foreningen til Forbundets, Arbejdsløshedskassens og ikke mindst til Medlemmernes fulde Tilfredshed.

Denne sidste Epoke af Afdelingens 25 Aars Bestaaen har ikke været den, der har krævet mindst af Ledelsen, fordi der i denne Periode, som i 1912—16, er udført Million-Projekter ved Hvide Sande. Denne Gang med endnu større Tilvandring af Arbejdere, der for langt den største Parts Vedkommende var uorganiserede. Dertil kom de sædvanlige ved større Entreprenørarbejder idelige fornødne Klager og Forhandlinger snart om det ene og snart om det andet misvisende Forhold.

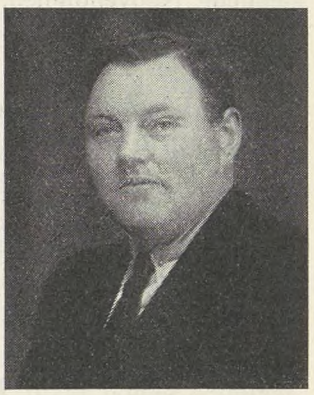

Efter Hvide Sande-Anlægene fulgte Anlæg af Havn og Havnespor ved Ringkøbing, ligesom den deraf følgende Fragtsejlads til Ringkøbing med deraf fornøden Oprettelse af Overenskomst og Priskurant for Losningsarbejde har givet Stof til et meget stort Arbejde, et Arbejde som nu maa erkendes at være udført paa en saadan Maade, at Ringkøbing ikke staar tilbage for, men tværtimod er et Skridt foran Havnebyer med samme Forhold og af samme Størrelse.

Afdelingen, der i Hvide Sande-Perioden — 1927—31 — talte noget over 300 Medlemmer, er nu — paa Grund af, at der ved Hvide Sande er oprettet selvstændig Afdeling, og Arbejdsmændene i Ulfborg, der indtil for et Par Aar siden stod i Ringkøbing Afdeling, ligeledes har dannet selvstændig Afdeling — nede paa et Medlemstal af ca. 225, et Tal, der i Forhold til Afdelingens Omraade er meget stort, og som afgiver et Bevis for, at Byen og Omegnen er saa gennemorganiseret som overhovedet muligt, og at den jubilerende Forening har opfyldt sin Mission til Gavn for Medlemmerne.

Der er saaledes al god Grund til at fejre Jubilæet, og det vil blive fejret! Afdelingen giver den 4. Juli gratis for alle sine Medlemmer en stor Fest, der afholdes i de samme Lokaler i Haandværkerforeningen, hvor Afdelingen for 25 Aar siden stiftedes. Ved denne Fest vil en Repræsentant for Forbundet komme tilstede og holde Festtalen, og mange andre vil sikkert ved denne Lejlighed i Tale og Sang, ved Telegrammer eller paa anden Maade takke Afdelingen for det, den i de svundne 25 Aar har udrettet til Gavn for den fattige Arbejdsmandsstand i Almindelighed og for Arbejdsmændene i Ringkøbing i Særdeleshed.

Den nuværende Bestyrelse, af hvem vi foroven bringer Billeder, er følgende: N. Bundgaard (Formand), Chr. Hansen (Kasserer), Chr. Flade Christensen, Kaj Pedersen, Jørgen Sand, Laurits Kjær Lauritsen og Chr. Madsen.

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører Krøl Nielsen besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes Nørrevoldgade 22[1].

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

DEN VII. INTERNATIONALE FAGFORENINGSKONGRES LONDON 8.—11. JULI 1936

DEN VII. INTERNATIONALE FAGFORENINGSKONGRES BETYDNING OG OPGAVER

Den sjette internationale Fagforeningskongres fandt Sted kort efter Bevægelsens Sammenbrud i Tyskland i Aaret 1933, paa en Tid, hvor der var tyndet stærkt ud i Rækkerne. Større end det lidte Tab var dog Troen paa den faglige Organisationstanke, Bevidstheden om, at den ikke blot er en Foreteelse, der har sit Udspring i de politiske Begivenheder, men at det er Resultatet af en økonomisk Kendsgerning, der gør det til en uomgængelig Nødvendighed, at Arbejderne, der er adskilt fra Produktionsmidler og Bedriftskapital, slutter sig sammen i en eller anden Form.

Ingen Filosofi og ingen Mystik kan bringe denne Kendsgerning ud af Verden. Mussolini søgte paa snedig Maade at sætte Tvangsorganisationer i de frie Fagforeningers Sted. Arbejderne og Funktionærerne betalte Regningen. Hitler troede at kunne erstatte og udrydde den faglige Organisationstanke med Fritidens Organisering. I den sidste Tid indrømmes det ogsaa officielt i Hitler-Tyskland, at Kampen for Arbejderinteresserne maa fortsættes mod de egoistiske Arbejdsgivere, som stadig ikke er tilstrækkelig nationalsocialistisk indstillede. I det pavelig-fascistiske Østrig findes der allerede igen en fri Fagbevægelse. I de diktatoriske Generalers Polen forekommer der Strejker. I Grækenland er Arbejdermasserne atter i Bevægelse.

Den faglige Organisationstanke lever og vil blive bestaaende trods alt.

I dette Tegn afholdes den syvende internationale Fagforeningskongres. Det er dog ikke kun et »Tegn«, men en Kendsgerning, at I. F. C.'s Medlemstal atter stiger, at de tilsluttede Organisationers Antal forøges, og at Virkefeltet udvides. Paa samme Tid, som snæversynet Chauvenisme, Nationalisme og Imperialisme atter befinder sig i en Blindgyde og er i Begreb med at fremmane en ny Verdenskatastrofe, som selv deres fyrigste Tilhængere nærer Frygt for, kan I.F.C. i Kraft af sin Internationalisme, som man stadig paa ny har ment at have udryddet, og sin saglige praktiske Virksomhed melde om Nyindmeldelser baade inden- og udenfor Europa.

Den internationale Fagforeningskongres behøver denne Gang næppe nok at sætte nye Spørgsmaal paa sin Dagsorden. Den kan afstaa fra at sætte nye Slagord i Verden. Derimod vil det være nødvendigt at opfriske forskellige gamle Erkendelser.

I Kampen mod Krigen, mod Reaktionen og en krigersk Fascisme maa Parolen nu lyde: tilbage til 1924, til en Tid, hvor den »demokratiske Sterilitet« i et demokratisk Europa opstillede Genéve-Protokollen, hvis Vedtagelse og Gennemførelse efter alle Sagkyndiges Mening vilde have fritaget os for Voldskuppet i Abessinien og den 7. Marts i Tyskland.

Paa Arbejdstidens Omraade gendrives alle Paastande, som er fremsat af kapitalistiske Doktorer og liberalistiske Teoritikere, der har bekæmpet en Forkortelse af Arbejdstiden, fordi Arbejdsløsheden »automatisk vil forsvinde sammen med Krisen«. Krisen har for lang Tid siden overskredet Lavpunktet, i mange Lande har Produktionen allerede opnaaet samme Størrelse som i 1929 eller endog mere, men Arbejdsløsheden er ikke tilnærmelsesvis formindsket i samme Forhold. Kravet om en Forkortelse af Arbejdstiden staar derfor mere end nogensinde først paa Dagsordenen.

Den sjette internationale Fagforeningskongres 1933 i Bryssel godkendte I.F.C.'s planøkonomiske Fordringer. Disse Fordringer er i Mellemtiden blevet til alvorlige planøkonomiske Eksperimenter. I det demokratisk-socialistiske Norden har Planøkonomien overvundet Krisen. I Belgien har den vundet et afgørende Slag. Den er mange Steder bleven Virkelighed i en saadan Grad, at endog visse mere fremsynede kapitalistiske Kredse har forsonet sig med Planøkonomiens Ide.

Fagorganisationerne er fremgaaet af Økonomiens Struktur. Strukturen ændrer sig eller er i Færd med at ændre sig. Derfor har Fagorganisationene, som ogsaa paa dette Omraade ønsker at være i Kontakt med Tiden, sat Spørgsmaalet om deres Stilling i Staten paa Dagsordenen for den syvende internationale Fagforeningskongres: »Den faglige Organisationsret, Fagforeningernes Rolle og Rettigheder indenfor Planøkonomien«.

Maaske er det for tidligt at tage Stilling til dette Spørgsmaal, thi vi lever foreløbig endnu i et kapitalistisk Samfund. Men ikke desmindre bør Fagforeningerne allerede nu drøfte dette vigtige Fremtidsproblem. Paa tvangfri Maade skal de grundigt drøfte de forskellige Foreteelser,d. v. s. de Erfaringer, der er indhøstet paa Planøkonomiens forskellige Udviklingstrin.

Det sidstnævnte Punkt paa Dagsordenen vil sikkert danne Midtpunktet for Forhandlingerne paa den syvende Kongres i London. Der foreligger utallige nye Symptomer og Erfaringer. I Frankrig vil Fagbevægelsens officielle organicerede Samarbejde med Folkefront-Regeringen rejse yderst vigtige principielle Fagforeningsproblemer. Den danske Statsminister, som i de senere Aar gentagne Gange var tvungen til at afslutte faglige Konflikter paa Grundlag af Parlamentsbeslutninger, udtalte for nogen Tid siden med Henblik paa denne Nødvendighed: »Tiltrods herfor bør man ikke følge Ruslands Eksempel og fraskrive sig enhver Ret til Strejke, men man maa søge at indføre Former for Organisationernes Virksomhed, hvorved Indflydelse øves uden at gøre Brud paa de betydelige Interesser, som Arbejderne ogsaa har i den økonomiske Tilrettelægning af Handel og Produktion«. I Belgien er den faglige Landsorganisation paa anerkendelsesværdig Maade gaaet saa vidt at afholde et særligt Kursus til Studium af Fagforeningernes Retsstilling, som ganske fordomsfrit drøftede dette delikate Spørgsmaal, ligesom

der blev udgivet en Beretning om de holdte Foredrag og Diskussionen. I det fremskridtsvenlige Australien, der ligesom New Zealand kan se tilbage paa aartiende lange Erfaringer paa den tvungne Voldgifts Omraade, findes der stærke Strømninger, som arbejder hen til en friere Ordning. I New Zealand, som paa det socialpolitiske Omraade staar Australien meget nær, har den nye Arbejderregering indbragt et Lovforslag i Parlamentet, hvorefter Medlemsskabet i en Fagforening skal være obligatorisk.

Den syvende internationale Fagforeningskongres i London vil være en Bekræftelse af den faglige Organisationstanke i hele Verden og aabne Muligheder for et nyt Arbejde indenfor en Fagbevægelse, hvis Enhed og Styrke iørigt selv vil være et vigtigt Punkt paa Kongressens Dagsorden.

V. Schevenels, Generalsekretær.

ARBEJDERKLASSENS KAMP I DANZIG

I den lille Fristat Danzig, der har været skilt fra Tyskland siden Versaillestraktaten, og som staar under Folkeforbundets Højkommissær, kæmper Arbejderklassen imod Fascismen. Nationalsocialisterne har ganske vist Flertallet i Danzigs Parlament og har besat alle Poster i Senatet, men deres Forsøg paa at faa ¾ Majoritet ved Valget i 1935 mislykkedes. Selvom Nazisterne undertrykkede deres Modstandere med al mulig Terror, fik de dog knap 60 % af det afgivne Stemmetal. Oppositionens største Parti er nu som før Socialdemokratiet, der opnaaede ca. 40,000 Stemmer ved Valget. Oppositionen er blevet stærkere og Nazisternes Basis blevet mindre. Derfor afviser Nationalsocialisterne Oppositionens Krav om Nyvalg.

Desto mere vokser Terroren imod Arbejderbevægelsen. Allerede i Foraaret 1933 lykkedes det Domstolene i Danzig at ødelægge de gamle Fagforeninger og konfiskere deres Formue. Nazisterne overdrog denne Formue til Arbejdsfronten, som dog aldrig blev synderlig populær. Derimod stiftede Arbejderne i Danzig Foreningen »Allegemeiner Arbeiter-Verband«, som fortsatte de gamle Fagforeningers Arbejde og hurtigt vandt Arbejderbefolkningens Tillid. I Ord og Presse bekæmpede det nye Fagforbund det nazistiske Senats »Socialpolitik«. Danzigs Senat erklærede nemlig, at det ikke var i Stand til at betale Socialunderstøttelse, og tvang derved mange Tusinde til at tage Arbejde i Tyskland. Stridende mod Loven undlod Senatet endvidere at vælge Tillidsmænd i 1935, og dette skete heller ikke i 1936. Da Danzigs Senat faktisk ikke kunde modsætte sig »Allgemeiner Arbeiter-Verband«s berettigede Krav, og da den tvungne Emigration til det 3. Rige aabnede Arbejdernes Øjne med Hensyn til den nazistiske »Socialpolitik« og netop derved umuliggjorde Nyvalg af Tillidsmænd med nazistisk Indstilling, dekreterede det diktatoriske Senat: »Allgemeiner Arbeiter-Verband« er forbudt. Og Domstolene i »Fristaten« Danzig besørgede Resten. Allerede i 5 Maaneder har de trukket Afgørelsen om Forbudet i Langdrag.

Danzigs Jernbane- og Havnearbejdere har sluttet sig sammen i en særlig Forening kaldet »Verband Danziger Eisenbahn- und Hafenausschussbediensteter«. Denne Forening er ogsaa ofte blevet forbudt, men kun for en kort Tid ad Gangen, idet Senatet var bange for, at Jernbanefolkene vilde søge at undgaa dette Pres ved at indtræde i de polske Fagforbund. »Det lille Jernbaneforbund« i Danzig, der med sine ca. 700 Medlemmer og sit moderne Blad »Signalet« kæmper en dobbelt Kamp baade imod det nazistiske Diktatur og imod den polske Jernbanedirektions hensynsløse Arbejdspolitik. Netop i de sidste Maaneder blev mange Arbejdere afskediget. Forholdenes Udvikling har medført, at det lille Jernbaneforbund staar som Repræsentant for Danzigs Arbejderbevægelse.

I Staten Danzig ser vi den tyske Arbejderklasses haarde Kamp, som i selve Tyskland foregaar *under* Overfladen. De faa politiske Rettigheder, som Arbejderklassen i Danzig ejer, var nok til at tvinge Nationalsocialisterne i Defensiven. Hvis Arbejderklassens Kamp i Danzig lykkes, vil man faa Sejrens Virkninger at mærke i hele Tyskland.

Paa Folkeforbundsraadets Møder i Genf staar Danzig altid paa Dagsordenen. Stadig maa Danzigs Højkommissær berette om Nazisternes Overgreb og Terror. Ogsaa her har Folkeforbundet svigtet paa et væsentligt Punkt: det har ikke hjulpet Danzigs undertrykte Befolkning til sin Ret: *en aaben demokratisk* Valgkamp. Ved Raadsmødet i Maj er Højkommissær Lesters Mandat blevet forlænget et Aar, hvorved Folkeforbundet principielt tilkendegav sin Beredvillighed til at forsvare Danzigs Forfatning. Om nogle faa Uger skal Danzigs Overret dømme angaaende den Forordning som forbød »Allgemeiner Arbeiter-Verband«. Hvis Dommerne i Danzig igen undlader at gøre deres Pligt, saaledes som fornylig ved de gamle frie Fagforeningers Ensretningsproces, da vil det internationale Arbejdsbureau ved det næste Folkeforbundsraadsmøde insistere paa Genoprettelsen af Koalitionsfriheden i Danzig, d. v. s. Tilladelse til Genoprettelse af »Allgemeiner Arbeiter-Verband«.

Det er den internationale Arbejderklasses Opgave af al Magt at understøtte den modige Kamp, som Arbejderne i Danzig fører for deres faglige og politiske Frihed. □

HUSK

AT ANGIVE AFDELINGENS NAVN, NAAR DU SKRIVER TIL HOVEDKONTORET

LANDARBEJDERNES KAMP I SPANIEN

AF WALTER KWASNIK

De sidste Begivenheder leder vort Blik til den pyrenæiske Halvø. Siden 1931 er Spanien en Republik. Paa 505,152 Kvadratkilometer bor 22,760,000 Mennesker. Hvor mange af Indbyggerne, der lever af Landbruget, kan i Øjeblikket ikke siges nøjagtigt. Men sikkert er det, at det er den største Del af Befolkningen. I 1920 var det 57 %. Spanien er i en stadig Tilstand af Gæring. Dette har sine politiske og økonomiske Aarsager. Redaktionen søger af al Magt at tilbagevinde sin tidligere Indflydelse. Reaktionen har sit Arnested i monarkistiske Kredse, i Kirken, men særlig ogsaa blandt de større Ejendomsbesiddere paa Landet.

Ved Valget i 1933 lykkedes det Reaktionen at gøre et større Fremstød. Men Reaktionen havde ikke Mod til at tage Konsekvenserne af Valgets Resultat og selv tage Ledelsen i sin Haand. Man overlod Regeringen til Mellempartierne, men stillede disse under stærkt reaktionært Tryk, og Følgerne af det nye Regime blev snart mærkbart for Landarbejderne.

Naar der i denne Artikel tales om Landbruget og Landarbejderne, tænkes der dermed hele Tiden paa Landbrugets store Omraade, Skovbruget, Vindyrkningen, Frugtavlen og Avlen af Appelsiner, Oliven osv. Det er vanskeligt at sige, hvor mange Landarbejdere der findes i Spanien, som *kun er Lønarbejdere*. Foruden de fuldstændig besiddelsesløse Lønarbejdere findes der Hundredtusinder af smaa Ejendomsbesiddere, Forpagtere og Halvforpagtere, som imidlertid kun raader over saa smaa Jordarealer, at de ikke kan leve af Udbyttet af disse smaa Brug. Jævnsides med Bestræbelserne for at forbedre Lønarbejdernes Stilling kommer derfor tillige Spørgsmaalet om en Jordreform.

Faglige Landarbejderorganisationer har allerede eksisteret i det foregaaende Aarhundrede. Arbejdernes faglige Aktivitet sætter allerede ind i Aaret 1847. Tidligt hører vi ogsaa om store Strejker blandt de spanske Arbejdere. Men Arbejderbevægelsen viste allerede i sin Begyndelse to Tendenser: en socialistisk og en anarkistisk. I 1888 oprettes i Barcelona de socialistiske Fagforeningers Landsforbund, *Union General de Trabajadores,* som fremdeles bestaar.

Oprettelsen af Landarbejderorganisationer foregik til at begynde med paa lokalt og distriktsvis Grundlag. De blev sammensluttet i den socialistiske Organisation: *Fédéracion Espanola de Trabajadores de la Tjerra.* I 1928 fandtes der 445 lokale Grupper med 50,332 Medlemmer. I 1930 tilsluttede denne Landsorganisation sig den *Internationale Landarbejder Føderation.* I 1930 var der i 265 Afdelinger organiseret 36,639 Medlemmer, den 30. Juni 1932 i 2,541 Afdelinger 392,953 Medlemmer. Forbundsarbejdets store lokale Betydning fremgaar af den Kendsgerning, at der paa Forbundets 2. Kongres i September 1932 var ca. 2000 Delegerede tilstede. Blandt Forbundets Medlemmer findes ogsaa en betydelig Del af de mindste Jordbrugere og Forpagtere, Forbundet organiserer altsaa hele Landproletariatet. Antallet af de fuldstændig besiddelsesløse Landarbejdere kan vel i Øjeblikket tilnærmelsesvis anslaas til 200,000.

Da Republiken indførtes i Spanien i 1931, lededes Regeringen af et socialistisk Kabinet. Den socialistiske Indflydelse varede 2 Aar. I den Tid forsøgtes det at forbedre Landarbejdernes Forhold og gennemføre Jordreformen. Disse Bestræbelser blev mødt med den stærkeste Modstand fra Reaktionen. Alligevel lykkedes det den socialistiske Arbejdsminister *Largo Caballero* at skaffe vigtige Fremskridt paa Lovgivningens Omraade.

Efter Reaktionens Sejr i 1933 blev alt det, der paa det socialpolitiske Omraade var bygget op, paany — Stykke efter Stykke — revet ned. Landarbejdernes Forhold blev atter forringet. De smaa Forpagtere kom paany i Afhængighed til de store Godsejere. Landarbejdernes Organisation blev ganske vist ikke opløst, men dens Kontorer blev lukket. Alligevel lykkedes det Organisationen at opretholde Forbindelsen med Medlemmerne. I 1935 fandtes der endnu for 40—50,000 Medlemmer en organisatorisk Sammenslutning.

Efter det sidste Valg i Februar 1936 er der nu indtraadt et nyt Omsving i Spanien. De forenede Venstrekredse erobrede Flertallet i Parlamentet og den hidtidige Regering maatte træde tilbage. For mange Socialister, Kommunister, Anarkister, Syndikalister og Autonomister aabnedes Fængslets Porte. En Venstreregering, dog uden Socialister, blev dannet. Love, der paany tager Jordreformen op til Løsning, er under Forberedelse. Men Landarbejderne og Bønderne vil ikke vente. Der læses derfor i mange Efterretninger fra Spanien om, at Landarbejderne og Bønderne ved Selvhjælp lægger Beslag paa den nødvendige Jord og giver sig i Lag med at dyrke den. Vi har paany modtaget det spanske Landarbejderforbunds Fagblad »El Obrero de la Terre«, der gennem forskellige Meddelelser kendetegner den øjeblikkelige Tilstand i Spanien. Saaledes meddeles bl. a., at et Landgods paa 1317 ha i Cenicientos, i Provinsen Madrid, som af Ejeren kun blev benyttet til

Grænsning og Jagt, er taget i Besiddelse af Bønderne og at Landbrugsministeren er blevet anmodet om at legalisere den nuværende Tingenes Tilstand.

Endvidere meddeler Bladet om Udbytningen af Bønderne (Forpagterne). Jorden er i de sidste 70 Aar ved Forpagternes Arbejde steget meget i Værdi. I 1933 blev der vedtaget en Forpagtningslov, hvori Forpagtningsrettighederne blev fastsat. Men de store Landejendomsbesiddere lod Forpagterne underskrive et Dokument, hvori disse erklærede, at de gav Afkald paa disse Rettigheder og blev opført som nye Forpagtere, hvorved de selvfølgelig mistede deres nyopnaaede Rettigheder.

Landarbejdernes Organisation gør nu alt muligt for paany at indsætte Forpagterne i deres gamle Rettigheder.

Endvidere meddeles, at Landbrugsministeriet har bekendtgjort, at Provinsen Toledo vil blive den første Provins, i hvilken Landbrugets Reformering vil finde Sted.

Af Aviserne fremgaar det endvidere, at der d. 15. Marts er blevet afholdt en stor Bondedemonstration, hvor man bl. a. stillede Krav om Tilbagegivelse af Parceller til Forpagtere, der er blevet fordrevet fra saadanne.

I Spanien vil det vare længe endnu, inden ordnede økonomiske Forhold kan indtræde. Selv naar de store Landejendomme enten er blevet kollektiviseret eller udstykket til Smaaforpagtere, vil de nye Jorddyrkeres økonomiske Stilling ikke være let. Forøgelsen af Udbyttet og Løsningen af Afsætningsspørgsmaalet vil ikke være nogen let Sag at klare.

Dertil kommer, at den politiske Stilling paa ingen Maade er sikret. Det maa ikke glemmes, at Valget i Februar nok gav et Flertal for Venstrepartierne i Parlamentet, men dette Parlamentsflertal er et Resultat af Valgsystemet i Spanien. Flertallet af Vælgerne var i Februar endnu ikke vundet for Venstrepartierne. De modrevolutionære Partier fik 4,571,000 Stemmer, Centrum 340,000, de baskiske Nationalister 141,000 Stemmer og Venstreblokken 4,357,000 Stemmer. Det maa haabes, at Venstreblokken ved senere Valg vil samle Vælgernes store Flertal.

Og for vor Broderorganisation i Spanien vil vi ønske, at den maa aabne Landarbejderne, Smaabønderne og Smaaforpagterne Vej til økonomisk Fremgang.

SKIFTEDAGSNUMMERET

Da det ved stadige Forespørgsler angaaende Skiftedagsnummeret tilkendegives, at der fremdeles er Anvendelse for dette Skrift i den daglige Agitation, skal vi meddele, at Forbundet desværre ikke vil være i Stand til at imødekomme Anmodninger om Fremsendelse af yderligere Eksemplarer, da Oplaget er ganske opbrugt.

BØNDERNE OG ARBEJDERNE.

I denne Tid, hvor man saa smaat har begyndt at forberede 150-Aars Jubilæet for Stavnsbaandets Løsning, er det lærerigt og vel værd at lægge Mærke til de Skriverier, der fremkommer i Bøndernes Blade, og de Taler, der holdes af deres Repræsentanter, om Landbrugets Arbejdsforhold, og det er jo ved at blive den Side af Landbrugets Forhold man beskæftiger sig mest med. Det er lærerigt, fordi det saa klart og utvetydigt viser Nutidsbondens Indstilling overfor den nuværende Underklasse, Arbejderne, og navnlig Indstillingen overfor de Arbejdere, der har overtaget Hovbøndernes Rolle som Leverandører af Arbejdskraft til Landbruget. Ingen, der har fulgt den Kampagne der føres angaaende Landbrugets Arbejdskraft, kan være i Tvivl om, at de indtager nøjagtig samme Stilling, (naturligvis med den Forskel, som følger af de forandrede Tidsforhold) som den Del af Fortidens Herremænd indtog, der gik imod Stavnsbaandets Løsning. Samtidig med at de jamrer over, at Landbruget ikke kan faa tilstrækkelig og navnlig ikke den Art af Arbejdskraft de søger, saa sætter de sig med Hænder og Fødder imod ethvert Forslag om at ændre de nu bestaaende ganske forældede Arbejdsforhold, der raader i Landbruget. Man vil i Almindelighed ikke høre Tale om f. Eks. at afskaffe Tyendeforholdet, der er et Nutids-Sidestykke til Arbejdsforholdet paa Herregaardene i Hoveriets Dage; og man afviser med ligefrem Afsky, eller har i hvert Tilfælde hidtil gjort det, de organiserede Arbejderes Krav om Gennemførelse af overenskomstmæssige Arbejdsforhold, skønt det er en given Ting, at dette er og bliver den eneste Maade, hvorpaa Landbrugets Arbejdsproblem kan løses. Den Stilling vor Tids Bønder gennemgaaende indtager til Organisationsspørgsmaalet er i det hele taget højst ejendommelig. De har udnyttet den Organisationsret deres egne Standsfæller i Fyrrene (i mange Tilfælde deres egne Forfædre) var med til at fastslaa i Landets Grundlov, og de har gjort det eftertrykkeligt, de er bogstaveligt talt organiseret til op over Ørerne. Men de kan i Reglen ikke for deres Død udstaa, at deres egne Arbejdere er organiseret, og det er ret almindeligt, at de rent ud nægter at anerkende Organisationsretten for disse Arbejdere. Det er den Slags Inkonsekvens man jævnlig træffer paa hos vor Tids Bønder. Bønderne har lært meget og er naaet vidt i faglig og intellektuel Udvikling siden hin 20. Juni 1788, da Forordningen om Stavnsbaandets Løsning fremkom. Men endnu er de ikke naaet saa vidt, at de har følt sig foranlediget til at anerkende de Menneske- og Samfundsrettigheder for deres Arbejdere, som de kræver respekteret for deres eget Vedkommende. Vilde det ikke være paa sin Plads, om f. Eks. Landboforeningerne, nu da 150-Aaret for Bondens Frigørelse stunder til, tog den Opgave op at sørge for, at dette kan blive Tilfældet i Fremtiden. Dette henstilles til de Herrer Hauch og Tvedegaards Overvejelse.

M. O.

MANGEL PAA KVALIFICERET ARBEJDSKRAFT?

I Arbejdsgiverforeningens Medlemsblad for 15. Maj skrives under Udlandsrubriken følgende:

> »Det gaar i Belgien som i Danmark. Jævnsides med høj Arbejdsløshedsprocent, Ulyst til at underkaste sig Haandværkets traditionsbundne Læreaar og Udviklingen af den sociale Understøttelsesvirksomhed og stedse videre udartede og skarpe Fagdeling, optræder Fænomenet Mangel paa kvalificeret Arbejdskraft.«

Dette maa virke overraskende. Nu har vi igennem lange Tider været vant til at høre, at naar Landbruget ikke kan faa den Arbejdskraft, det har Brug for, saa er det fordi Haandværk og Industri, og Byerhvervene i det Hele, stjæler den med deres høje Lønninger, Fagforeningstariffer osv., og drager ikke mindst Ungdommen til sig. — Her kommer nu selve Arbejdsgivernes Organ og forklarer, at det passer aldeles ikke. Det er jo nemlig Pointet i ovenanførte Citat. Ifølge Arbejdsgivernes Forklaring unddrager Arbejderungdommen sig de traditionsbundne Læreaar, som jo i hvert Fald en stor Del af Byerhvervene forudsætter. Men mon ikke dette er ligesaa langt ved Siden af, som Jamren over Landbrugets paastaaede Mangel paa Arbejdskraft?

Det er jo en kendt Sag, at Forholdet indenfor Haandværket som oftest er det, at saa snart en ung Mand har udstaaet sin 4—5 Aars Læretid, er blevet Svend og skal aflønnes som saadan, ja, saa har man ikke mere Brug for ham, han vandrer over i de Arbejdsløses tusindtallige Armé, og i altfor mange Tilfælde for at blive der for stedse. Nej, Sagen er vistnok den, at en meget stor Del af Arbejdsgiverne i Byerne har det paa nøjagtig samme Maade som Landbrugets Arbejdsgivere. Det er ikke den kvalificerede Arbejdskraft de er ude efter, det er først og fremmest billig Arbejdskraft de efterspørger. *M. O.*

SANDHEDEN ILDE HØRT.

I et Radioforedrag for nogen Tid siden var Hr. Folketingsmand Søren P. Larsen ude efter Socialminister Ludvig Christensen. Dennes Foredrag i Radioen om den manglende Arbejdskraft i Landbruget var aabenbart gaaet Hr. Larsen paa Nerverne. Gennem nogle Tal vilde Hr. Larsen lade Lytterne forstaa, at det var Løgn, hvad Socialministeren forklarede, men Fakta lader sig nu engang ikke saadan afvise. Enhver, som har tjent ved Landbruget, kender Forholdene tilbunds, saa Hr. Larsen kommer ikke langt med sin Forsvarstale.

Naar Hr. Larsen talte om, at Karlekamrene ikke er i saa daarlig Tilstand, som vi gør det til, taler han Usandhed. Jeg har ogsaa selv tjent hos Bønderne, og Sandheden er, at jeg gennem 14 Aar ikke har været et eneste Sted, hvor Kamrene har været efter Loven. Et Sted var jeg fæstet paa den Maade, at der skulde indrettes et nyt Karlekammer, da det gamle hidtil brugte — foruden at have direkte Indgang fra Hestestalden, som de jo forøvrigt havde allesammen, saa Fugtighed og Dunster trak ind i Kamrene — havde Cementgulv og et smalt Jernvindue af den Slags, som man bruger i de almindelige Kostalde. Men da jeg først var fæstet, var min Husbond aabenbart ligeglad med Kamret. Der blev iøvrigt ikke rørt en Finger for at faa dette forbedret i det Aar, jeg var der. Naar det sommetider blev berørt, sagde min Husbond gerne: »Ja, det er ikke godt« — og derved blev det.

Naar Hr. Larsen mente, at Husbond og Medhjælper var som een Familie, er der vist ikke mange Medhjælpere, som mærker dette. Undtagelser er der selvfølgelig. Men i Almindelighed er det nu saadan, at selv om Husbonden tilbyder Medhjælperen at opholde sig i Stuen sammen med den øvrige Familie i sin Fritid, ved vi jo meget vel, at selv om Forholdet er aldrig saa godt, kan det dog ikke blive saa intimt, at man kan tale om personlige Spørgsmaal, Familieforhold og lignende. Medhjælperen føler mange Gange, at han er i Vejen. Derfor vil jeg sige til Landbrugets Mænd: Giv Medhjælperen en Løn og Kost, som I kan være bekendt, og sørg for at disse har et lyst og luftigt Værelse med Varme, hvor de, hvis de ønsker det, kan opholde sig i Fritiden. Saa tror jeg, at den værste Skavank er afhjulpet.

Jeg forstod jo godt paa Hr. Larsen, at han ønskede at faa Hjælpen til de arbejdsløse ned under Sultegrænsen, saa de blev tvunget til at tage Plads hos Bønderne under de Vilkaar, som disse kunde diktere. Men Hr. Larsen og dermed Landbrugerne maa jo huske paa, at vi lever i et højt civiliseret Land, hvor ogsaa Medhjælperne frit kan bestemme over sig selv. Saa derfor, hvis I vil holde de unge ved Landbruget, som jeg ved den største Part af disse hellere end gerne vil være beskæftiget ved, saa søg at gøre dem Tilværelsen saa lys som mulig, og vis dem, at I anser dem ikke alene som en nødvendig Besætning, der skal slide og slæbe, men ogsaa som Mennesker, der kan se Fritiden i Møde med lyst Sind. Saa vil de unge ogsaa tage fat paa Arbejdet med Livsmod og Lyst.

Til de unge Medhjælpere vil jeg sige: Organiser jer, da dette er den eneste Udvej for at faa Manglerne afhjulpet, da det jo altid har vist sig, at Arbejdsgiverne aldrig gaar længere i Retning af forbedrede Forhold, end de bliver tvunget til.

Derfor: Meld jer ind i Fagforeningen, alle — hellere i Dag end i Morgen. **C. J.**

NEDGANG I ARBEJDSLØSHEDEN

I sidste Halvdel af Maj Maaned har der været en meget væsentlig Nedgang i Arbejdsløsheden at spore, idet ca. 10,000 Arbejdsløse har opnaaet Beskæftigelse. Opgørelsen af det Antal, der var arbejdsløse ved Udgangen af Maj Maaned, udviser ialt 65,749 Arbejdsløse, heraf er 53,540 Medlemmer af Arbejdsløshedskasser. Resten er personligt tilmeldte og altsaa Ikke-Forsikrede.

Sammenlignes de ovenanførte Tal med Antallet af Arbejdsløse paa samme Tidspunkt sidste Aar, hvor der ialt var 68,742 ledige, viser Resultatet en Bedring i Arbejdsløshedssituationen, idet 3000 flere har opnaaet Beskæftigelse i Aar.

Forhaabentlig vil denne Bedring kunne fortsættes endnu en Tid, saaledes at de flest mulige Arbejdsløse kan opnaa Beskæftigelse inden Efteraaret og Vinteren, der erfaringsmæssigt bringer Arbejdsløshedstallet i Stigning, sætter ind.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

KENDELSE
afsagt den 10. December 1935
i
Voldgiftssagen:
Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling A, Sønderborg,
mod
Sønderborg Købstadskommune.

Efter at der var opstaaet Strid mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmandsforbund Afdeling A, Sønderborg, og de Indklagede, Sønderborg Købstadkommune, om, hvorvidt de Indklagede er pligtig at yde Betaling til de hos dem beskæftigede ugelønnede Arbejdere for den 1ste Maj, uanset om disse har haft — helt eller delvis — fri den nævnte Dag, og efter at der forgæves har været afholdt Mægling, er Sagen blevet henvist til Afgørelse ved Voldgift.

Voldgiftsretten, der bestod af Forretningsfører Christoffer Mortensen, som valgt af Dansk Arbejdsmandsforbund paa Klagernes Vegne, og Sekretær C. Ekman, som valgt af Dansk Arbejdsgiverforening paa de Indklagedes Vegne med Dommer O. Thrane, Sønderborg, som af begge Parter valgt Formand og Opmand, afholdt derefter Møde i Sønderborg den 26. November 1935, hvor Sagen procederes mundtligt af de for Parterne mødte Repræsentanter. Da der efter stedfunden Votering ikke opnaaedes Enighed mellem de af Parterne valgte Voldgiftsmænd, blev Sagen optaget til Kendelse af Opmanden.

Striden drejer sig om Forstaaelsen af Paragraf 8 i den mellem Parterne den 26. September 1930 afsluttede Overenskomst, hvilken Paragraf er saalydende: »Paa Valgdage gives der Kommunens Arbejdere, der har Valgret, uden Afkortning i Løn og under tilbørlig Hensyntagen til den daglige Drift, skiftevis 2 Timers Frihed til at afgive deres Stemme. 1ste Maj gives der Arbejderne fri i saa stor Udstrækning som Hensynet til den daglige Drift tillader«.

Klagerne, der har oplyst, at der af deres Medlemmer er beskæftiget 17 Mand ved Kommunens Værker og ved Havnen og 9 Mand ved Gade- og Vedligeholdelsesarbejder under Kommunens Udvalg for Gader og Vejer og at der for disse sidste 9 Mands Vedkommende er blevet afkortet for hver 3½ Time á 110 Øre i deres Ugeløn i Anledning af, at de har haft fri den 1ste Maj fra Kl. 12 Middag, medens der ikke er blevet afkortet noget Beløb i de førstnævnte 17 Mands Ugeløn, paastaar nu de Indklagede kendt uberettiget til at foretage en saadan Afkortning i Ugelønnen og tilpligtet at efterbetale det for den 1ste Maj 1935 tilbageholdte Beløb 9 Gange 3 Kr. 85 Øre = 34 Kr. 65 Øre.

De Indklagede paastaar sig i det hele frifundet, saaledes at de kendes berettigede til at foretage den nævnte Afkortning for alle Kommunens faste Arbejderes Vedkommende.

Foreløbig bemærkes, at efter Proceduren støtter ingen af Parterne deres Paastand paa den særlige Omstændighed, at Overenskomsten, som anført, har været praktiseret forskelligt; denne forskellige Praksis vilde jo ogsaa i praktisk talt lige høj Grad kunne paaberaabes af begge Parter.

Klagerne gør navnlig gældende, at Bestemmelsen i § 8 om 1ste Maj-Dagen hjemler Arbejderne en — bortset fra Driftshensyn — ubetinget Ret til at have fri: »der gives Arbejderne fri«, i Lighed med Helligdage, der ikke falder paa en Søndag, f. Eks. Store Bededag, og da der ikke for saadanne Dage afkortes noget i Ugelønnen, maa det samme gælde for 1ste Maj-Dagen.

De Indklagede hævder derimod, at man maa slutte modsætningsvis fra Reglen om Frihed paa Valgdage, for hvilken det udtrykkeligt foreskrives, at der ikke maa ske nogen Afkortning, til Reglen angaaende 1ste Maj-Dagen, hvor en saadan Tilføjelse ikke er gjort, samt at det i sig selv er en absurd Tanke, at Arbejderne skulde have Betaling af Arbejdsgiverne for den Tid, de anvender til Demonstration mod disse, hvilket er Meningen med 1ste Maj-Dagen.

Heroverfor har Klagerne anført, at Dagen nu nærmest er en Festdag for Arbejderne, ikke særligt en Demonstrationsdag, og præciseret, at Striden kun drejer sig om ugelønnede, ikke timelønnede, Arbejdere, medens de Indklagede har fremhævet, at det overalt er det almindelige, at der sker Lønfradrag for Forsømmelser den 1ste Maj.

Overenskomsten selv ses nu ikke at indeholde noget uomtvisteligt afgørende Bidrag til Forstaaelsen af den omstridte Bestemmelse. I dens § 7 er det bestemt, at »ved faste Arbejdere forstaas saadanne Arbejdere, som har været beskæftiget ved Kommunen uafbrudt i mindst 1 Aar«, men iøvrigt tales der saavel om »Arbejdere« uden nogen nærmere Bestemmelse (§ 1, § 8 og § 9) som om »ugelønnede Arbejdere« (§ 3); det fremgaar heraf, at Ordet »Arbejdere« omfatter baade faste og ikke-faste Arbejdere, baade timelønnede og uge- eller maanedslønnede Arbejdere, kort sagt alle Arbejdere, der overhovedet omfattes af Overenskomsten, saaledes ogsaa de maanedslønnede Skoletjenere, der er opførte i Overenskomstens Afdeling B »Lønninger og andre Bestemmelser for de ved Kommunen beskæftigede Arbejdsmænd«. Ordet »Arbejdsmænd«, der anvendes fire Steder i Overenskomsten, maa nemlig være brugt som ensbetydende med »Arbejdere«; dette fremgaar klart af Reglen i § 6, hvorefter faste Arbejdere faar en aarlig Sommerferie: Gasværksarbejdere i 14 Arbejdsdage, andre faste Arbejdsmænd i 2 Kalenderuger, i hvilke medregnes eventuelle Helligdage udover almindelige Søndage. Hvis »Arbejdsmænd« ikke var identisk med »Arbejdere«, vilde der nemlig mangle en Regel om Sommerferiens L æ n g d e for andre faste Arbejdere end Gasværksarbejdere.

Udtrykket »faste Arbejdere« maa, da der ikke er givet anden nærmere Bestemmelse om dem end den før nævnte Regel i § 7, ligeledes forstaas som omfattende alle Arbejdere uden Hensyn til, paa hvilken Maade de aflønnes, altsaa baade timelønnede og uge- eller maanedslønnede Arbejdere, naar blot de opfylder Betingelsen efter § 7 om et Aars uafbrudt Beskæftigelse ved Kommunen.

Overfor denne af Overenskomsten selv anvendte Sprogbrug maa det blive uden Betydning, at — som Klagerne har anført — f a k t i s k alle Kommunens faste Arbejdere er ugelønnede (eller maanedslønnede: Skoletjenere); det kan ikke ændre ved B e g r e b e t »faste Arbejdere« idet det kun er en øjeblikkelig faktisk Tilstand, der naarsomhelst vil kunne forandres, naar der ansættes nye Folk indenfor de Kategorier af Arbejdere, der efter Overenskomsten lønnes med Timeløn, og det er ved Fortolkningen B e g r e b e t, som der maa gaas ud fra.

Af Overenskomstens Afsnit B fremgaar det, at Arbejderne aflønnes enten med Timebetaling eller med Ugeløn — for de her omhandlede Arbejderes Vedkommende med 52 Kr. 80 Øre svarende til 1 Kr. 10 Øre pr. Time i 6 Arbejdsdage a 8 Timer — eller med Maanedsløn, men iøvrigt findes der i Overenskomstens Afsnit A »almindelige Bestemmelser« kun een særlig Bestemmelse for ugelønnede Arbejdere, nemlig i § 3 om Opsigelsesvarslet; alle andre Bestemmelser angaar »Arbejdere« eller »faste Arbejdere«.

Af Bestemmelser, der tangerer det heromhandlede Stridsspørgsmaal, findes der kun een, nemlig den før nævnte Regel i § 6 om Sommerferie, der ydes uden Afkortning i Lønnen; og denne Regel maa efter Overenskomstens Sprogbrug ogsaa omfatte timelønnede Arbejdere, forsaavidt de er »faste Arbejdere«, selv om Kommunen mulig maatte kunne frigøre sig for denne Konsekvens ved Afskedigelse.

Efter Overenskomstens Sprogbrug omfatter, som nævnt, Ordet »Arbejdere« i den omstridte § 8 samtlige Kommunens Arbejdere; heraf følger, at Bestemmelsen, hvis man ikke skal havne i Vilkaarlighed, maa fortolkes ens for alle Arbejderes Vedkommende, saa at samme Regel, Lønafkortning eller Ikke-Lønafkortning, maa gælde for dem alle, timelønnede saavel som uge- eller maanedslønnede, faste saavel som ikke-faste Folk.

Dette er det af Betydning at fastholde, selvom Striden kun drejer sig om de ugelønnede Folk, fordi det medfører, at alle Argumenter, der særlig er baserede paa de paagældende Arbejderes Stilling som ugelønnede (eller faste) Arbejdere, er uden Betydning for Afgørelsen af Stridsspørgsmaalet.

Denne Afgørelse maa bero paa en Fortolkning af Reglen i § 8, thi hvis det ikke er muligt m e d S i k k e r h e d at fastslaa, hvorledes denne Regel skal forstaas eller med andre Ord, hvis den lige saa godt kan forstaas paa den ene som paa den anden Maade, maa Følgen blive den, at Klagerne taber Sagen; i saa Fald ses der nemlig ikke at være anden Udvej end at følge den almindelige Regel om, at den, der paastaar at

have visse Rettigheder — in casu Frihed uden Lønfradrag — normalt maa godtgøre sit Krav.

Ved Fortolkningen kan det ikke nytte at ville søge at udfinde, hvad der har været Parternes Mening d. v. s. en fælles overensstemmende Mening om Stridsspørgsmaalet, da Overenskomsten blev oprettet, fordi der roligt kan gaas ud fra, at der ikke har været en saadan Fællesmening, og at ville gætte sig til, hvilket Kompromis de vilde være blevet enige om, hvis det tvivlsomme Spørgsmaal var blevet bragt paa Bane, vilde netop kun være »Gætteværk«. Opgaven maa være at prøve, om der findes en med Ordene forenelig Løsning, der harmonisk falder i Traad med Overenskomstens øvrige Indhold, idet det er klart, at en Løsning, der staar i Disharmoni med dette maa forkastes.

Hvad nu først selve Ordlyden i § 8 angaar, maa bemærkes, at Klagernes analogiske Slutning fra Reglen om Frihed uden Afkortning paa Valgdage er usikker paa Grund af Uligheden i de to Led, der sammenlignes. I det ene Tilfælde (Valgdagen) drejer det sig om 2 Timer, i det andet (1ste Maj) om en hel eller delvis F r i d a g, og man kan derfor ikke uden videre gaa ud fra, at samme Regel bør gælde i begge Tilfælde.

Snarere kunde man give de Indklagede Medhold i deres modsætningsvise Slutning af de to Bestemmelser; den vilde være temmelig sikker, hvis Bestemmelsen i andet Led gik ud paa, at Arbejderne 1ste Maj skulde have fri f. Eks. 2 Timer før Arbejdstidens normale Ophør, fordi det saa drejede sig om ensartede Tilfælde i første og andet Led, og Slutningen kunde derfor synes saa meget mere at maatte være rigtig, naar Friheden paa 1ste Maj er af større Omfang. H e l t s i k k e r er imidlertid denne Modsætningsslutning heller ikke, fordi der kunde tænkes at være gode Grunde til udtrykkelig at fastslaa, at de 2 Timers Frihed paa Valgdage skal gives u d e n F r a d r a g, medens man ikke har bestemt noget tilsvarende med Hensyn til 1ste Maj, fordi Meningen blot har været den: simpelthen at fastslaa, at Arbejderne har Ret til at holde fri den 1ste Maj; man har kun tænkt paa dette og slet ikke paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det skulde være med eller uden Løn-Afkortning.

Større Betydning for Løsningen synes det tidligere anførte at maatte have, at Reglen i § 8, saaledes som den nu maatte blive forstaaet, maa gælde for samtlige Arbejdere, der falder ind under Overenskomsten, uden nogensomhelst Undtagelse; antager man, at de ugelønnede har Ret til Frihed 1ste Maj uden Løn-Afkortning, maa det samme g a n s k e a u t o m a t i s k gælde for timelønnede, ikke-faste, Folk. Da der udover Klagernes Anbringelse herom ikke er forelagt Voldgiftsretten Oplysninger om, hvorvidt Kommunen overhovedet har saadanne i sin Tjeneste, er det muligt, at denne Betragtning er uden p r a k t i s k Betydning, men det kan ikke forandre det Faktum, at Reglen er givet for dem alle og maa forstaas i Overensstemmelse hermed.

Naar dette fastholdes, kan Stridsspørgsmaalet følgelig tilspidses derhen: Er det Meningen, at Kommunen ogsaa skal betale Løn (Timeløn) til de timelønnede, ikke-faste, Arbejdere, der helt eller delvis holder fri 1ste Maj? Maa dette Spørgsmaal besvares benægtende, maa det samme gælde for alle andre Arbejdere.

Et nærmere Studium af Overenskomsten viser nu, at det — bortset fra den før nævnte Regel i § 3 om ugelønnede Arbejderes Opsigelsesvarsel — iøvrigt kun er de f a s t e Arbejdere, som der ved Overenskomsten hjemles særlige Fordele (i §§ 4, 5 og 6 og i en enkelt Bestemmelse i Afsnit B om Arbejdere paa Gasværket); paa lignende Maade er der ved selve Fastsættelsen af Lønnen til »Ugeløn« indirekte givet de u g e l ø n n e d e Arbejdere den Fordel, at de faar Betaling ogsaa for Helligdage. Derimod ses der ikke at være tillagt de t i m e l ø n n e d e Arbejdere som saadanne nogensomhelst særlige Fordele; at enkelte Grupper faar højere Timeløn end andre, kan naturligvis ikke betragtes som en Fordel for de timelønnede Arbejdere som saadanne.

Med hele dette System i Overenskomsten vilde det nu ikke harmonere, hvis man antog, at de timelønnede havde Krav paa Betaling for deres Fritimer den 1ste Maj; dette behøver formentlig ikke nærmere Paavisning. Ganske vist kunde det mulig anføres, at de faste Arbejdere har betalt for de dem tillagte Fordele derved, at deres Ugeløn svarer til en lavere Timeløn end den, der ved Overenskomsten iøvrigt er fastsat, men dels er der ikke forelagt Voldgiftsretten Oplysninger til at kunne vurdere Betydningen heraf, dels er den nævnte lavere Sats kun gældende for en enkelt Gruppe af de faste Arbejdere, nemlig dem, for hvem Overenskomsten ikke fastsætter en højere Ugeløn, saa at Indvendingen i hvert Fald kun kunde gælde denne Gruppe.

Paa den anden Side vilde det harmonere udmærket med det nævnte System, hvis man forstod Reglen i § 8 saaledes, at der tilkom de f a s t e Arbejdere, men ikke andre, selv om de er ugelønnede eller maanedslønnede, Ret til Frihed den 1ste Maj i saa stor Udstrækning, som Driftshensynene tillader, uden Lønafkortning, men hvor anbefalelsesværdigt det end maa forekomme at søge en saadan Regel indført ved frivillig Overenskomst, fordi den stemmer godt med Aanden i Overenskomsten, tør Opmanden dog ikke fastslaa denne Forstaaelse af den oftnævnte Grund, at den Forstaaelse, der fastslaas, m a a gælde for a l l e Arbejdere og at en Forstaaelse, hvorved der ogsaa tillagdes de timelønnede, ikke-faste, Arbejdere Ret til Frihed den 1ste Maj uden Lønafkortning vilde være i afgjort Strid med Aanden og Systemet i Overenskomsten.

At gaa den anførte Mellemvej vilde derfor være en Vilkaarlighed i Strid med Voldgiftens Opgave: at afgøre, hvad der i F ø l g e O v e r e n s k o m s t e n er Ret — omend ikke i streng juridisk Forstand — imellem Parterne.

Opmanden maa herefter anse det for en uløselig Opgave paa Grundlag af Overenskomsten at finde en Fortolkning af den omtvistede Bestemmelse, der føjer sig ind som et naturligt og konsekvent Supplement til Overenskomstens øvrige Indhold, men maa lade sig nøje med at fastslaa, at Reglen i § 8 giver Kommunens Arbejdere en, kun af Driftshensyn betinget, Ret til at holde fri den 1ste Maj, hvorimod der ikke af Overenskomsten lader sig udlede den Forstaaelse af Reglen, at de ugelønnede Arbejdere — eller nogen anden Gruppe af Arbejdere — har Krav paa Løn for den Tid, de saaledes holder fri.

Herimod vilde ganske vist kunne indvendes, at der herved kommer noget skævt, om man vil, noget disharmonisk ind i Forholdet til de ugelønnede Arbejdere, idet der ellers ikke sker nogen Lønafkortning for Helligdage, der ikke er Søndage, medens her er Tale om en Fridag (hel eller delvis) med Afkortning, men hertil maa dog bemærkes, at det ikke i Overenskomsten u d t r y k k e l i g t er fastsat, at de skal have Løn for Helligdagene, men at dette kun er en, iøvrigt selvfølgelig, Konsekvens af Begrebet Ugeløn, fordi det ved Helligdage drejer sig om lovbestemte Fridage, paa hvilke der ikke m a a arbejdes, hvilket ikke er Tilfældet med 1ste Maj-Dagen. Derimod kan man ikke sige, at det følger af Begrebet Ugeløn, at der ellers ikke maa finde Lønfradrag Sted for forsømte Timer. Den anførte Disharmoni er heller ikke, saa vidt skønnes, af saa stor Betydning, som den før nævnte, der vilde fremkomme, hvis man tilkendte de timelønnede Ret til at holde fri uden Lønafkortning.

Iøvrigt bekræfter det anførte kun yderligere, hvor umuligt det er at finde en helt tilfredsstillende Fortolkning vedrørende det omstridte Punkt.

For en Fuldstændigheds Skyld maa endnu tilføjes, at Opmanden ikke kan tillægge de af Parterne udefra hentede Argumenter nogen Betydning, da Sagen drejer sig om Forstaaelsen af en concret Overenskomst; kun a l m i n d e l i g t udbredte, g e n s i d i g t anerkendte, Sædvaner eller notorisk almindeligt anvendt Sprogbrug vilde kunne komme i Betragtning, men om noget saadant har der ikke været Tale.

Det maa saaledes statueres, at Klagerne ikke har bevist, at de har den af dem paastaaede Ret, hvorfor deres Paastand maa forkastes.

Med Hensyn til Sagens Omkostninger bemærkes, at Parterne er enige om, at hver af dem betaler sine særlige Omkostninger, saaledes at kun Opmandens Honorar og Udgifter til Skrivehjælp, der bestemmes til henholdsvis 100 Kr. og 10 Kr., skal fordeles ved Kendelsen. Under Hensyn til, at begge Parter i lige høj Grad er Skyld i, at Bestemmelsen i § 8 er blevet formuleret saaledes, at dens Forstaaelse har givet Anledning til Tvivl, og til at denne Tvivl har været velbegrundet, hvilket bl. a. fremgaar af, at de Indklagede selv har praktiseret Reglen forskelligt, findes det mest stemmende med Billighed, at Parterne deler disse Omkostninger.

Resumé: Reglen i § 8 er givet for a l l e Kommunens Arbejdere uden nogensomhelst Undtagelse; det er derfor utilladeligt at fortolke den paa een Maade for nogle Grupper af Arbejdere, paa en anden Maade for andre Grupper. At fortolke den paa en saadan Maade, at den giver Arbejderne Ret til Betaling for Fritimer den 1ste Maj, vilde derfor medføre, at timelønnede, ikke-faste, Arbejdere maatte have samme Ret. Dette kan ikke antages, fordi det vilde være i Strid med Overenskomstens øvrige System og Aand. Den modsatte Regel med Hensyn til Valgdage, i hvilken Ikke-Afkortning udtrykkeligt er hjemlet for a l l e Arbejdere, maa betegnes som en Undtagelse, formentlig bl. a. begrundet i Spørgsmaalets ringe Betydning i økonomisk Henseende.

Opmanden afgør herefter Sagen saaledes:

De Indklagede, Sønderborg Købstadkommune, frifindes for den af Klagerne, Dansk Arbejdsmandsforbund, Afdeling A, Sønderborg, i denne Sag nedlagte Paastand.

Til Opmanden betaler Parterne 110 Kr. med Halvdelen hver.

T h r a n e.

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr. , Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Ousted-Taaning	(Ousted-Taaning Kommune)
Strøby og Klippinge Magleby	(Magleby Stevns Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Smørum Afdeling	(Ledøje Smørum Kommune)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at inden af D.A.F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Pandrup-Kaas	(Jetsmark Kommune)

Siden sidst

Ryde Landet Afdeling — Proprietær Bendsen, Søndermark. Tjenestekarl Vrona og ovennævnte Arbejdsgiver var blevet uenige om Arbejdsforholdets Fortsættelse og Vilkaarene for dets Ophævelse. Ved en Mægling blev Sagen bilagt med, at Parterne skiltes, og Vrona faar sit Tilgodehavende, 212,50 Kr. minus modtaget Forskud, 86 Kr., udbetalt.

Ubberud Afdeling — Brøndgraver Carlsen, Blommenslyst. Odense. Ved Retsforlig har Brøndgraver Carsel erkendt at være vort Medlem 122 Kr. skyldig og har givet Transport paa Beløbet. Transporten viste sig dog uerholdelig, ligesom det viser sig, at Carlsen ikke ejer Kongens Mønt, hvorfor der ikke for Tiden er nogen Mulighed for at faa Beløbet inddrevet. Vi har derfor sluttet Sagen og henstillet til vort Medlem at være opmærksom paa Brøndgraverens Pengeforhold.

Holeby — De danske Sukkerfabrikers Frørenseri. Afdelingen har haft Forhandling om Oprettelse af Overenskomst og tilbød herunder, at den Overenskomst, der er gældende for Sukkerfabrikkerne, ogsaa skulde gælde for Frørenseriet, men Firmaet nægter at gaa med hertil. Afdelingen etablerede herefter Blokade og Arbejdsstandsning med Forbundets Sanktion, og efter at denne Arbejdsstandsning havde varet fra 2. Januar d. A. til 17. Marts d. A. enedes man om ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen denne Dato om en Overenskomst, hvorefter Arbejdet i Frørenseriet til November betaltes efter Overenskomsten mellem A/S De danske Sukkerfabriker og Dansk Arbejdsmands Forbund.

Strøby — A/S Carl Nielsens Singelværk. Overenskomsten forlænget 2 Aar i Henhold til den af Voldgiftsrettens afsagte Kendelse med en Forhøjelse af Timelønnen, der var 92 Øre, paa 4+4 Øre, og med Bibeholdelse af det hidtil betalte Akkordafsavnstillæg af 12 Øre pr. Time. Angaar 12 Mand.

Kellerup — Vinderslevgaard Teglværk. Overenskomsten forlænget 1 Aar med de samme Forhøjelser paa Timelønnen og Akkorderne, som der er opnaaet i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen.

Ulstrup — Sofienlund Teglværk. Overenskomsten er forlænget 1 Aar med Timelønnen, der var 88 Øre, hævet paa samme Maade, som i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen, og Akkordsatserne forhøjet med 3 %.

Ejstrupholm — Ejstrupholm Teglværk. Overenskomsten forlænget 1 Aar til 1. Februar 1937 med Timelønnen forhøjet fra 88 til 100 Øre og med en mindre Forhøjelse af de gældende Akkordpriser.

D. A. F. — Danske Fiskefiletfabrikers Eksportforening. Vi har søgt Forbindelse med denne Forening for at faa oprettet Overenskomst om Løn- og Arbejdsvilkaar for vore Medlemmer, der er beskæftiget hos Medlemmer af Foreningen. Det er ikke lykkedes at faa en saadan Overenskomst oprettet. Derimod er der oprettet Overenskomst med Foreningens Formand for hans Virksomhed i Fredericia. I denne Overenskomst er Arbejdstiden fastsat til 8 Timer og Timelønnen til 105 Øre. For Ungarbejdere fra 16 til 17 Aar er Timelønnen 55 Øre og fra 17 til 18 Aar 65 Øre. Der er fastsat Akkord for Skæring af Fileter. Alm. Overtidsbetaling. 12½ % Tillæg til samtlige Hold ved 2- og 3-Holdsdrift. 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Jernindustriens Tillidsmandsregler samt Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til Ophør en 1. Marts.

Juelsminde — Juelsminde Teglværk. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1937 med Lønningerne reguleret efter Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen og med en Del Forbedringer i de lokale Akkordpriser og Arbejdsforhold.

Vejen — Tagpapfabriken »Phønix«. Overenskomsten fornyet med Timelønnen hævet fra 115 til 120 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 122 Øre. Endvidere forpligter Firmaet sig til kun at beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Jernindustriens Tillidsmandsregler indføres i Overenskomstforholdet.

Fanefjord — A/S Møens Stenminer. Overenskomsten fornyet gennem Voldgiftskendelsen med en Forhøjelse af Timelønningerne 88 og 98 Øre af 3+2 Øre. Endvidere skal der optages Forhandling om Tillidsmandsreglernes Indførelse i Overenskomsten.

Mørke — Ommestrup Teglværk. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med de Forhøjelser paa Timelønninger og Akkorder, der er opnaaet hos Kalk- og Teglværksforeningen.

Hovedgaard — Hovedgaard Teglværk. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med de Forhøjelser paa Timelønninger og Akkordpriser, der er opnaaet i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen af 1893.

Korsør — Korsør Margarinefabrik. Overenskomsten fornyet til 1. April 1938, dog saaledes at den kan opsiges til 1. April 1937 i Henhold til Pristalssvingningerne. Ugelønnen er forhøjet fra 58 til 60 Kr. og Holddriftsarbejdet er forhøjet tilsvarende.

Nibe — Limfabriken »Limfjorden«. Overenskomsten fornyet i Henhold til Voldgiftskendelsen 1 Kr. forhøjet med 5+5 Øre. Endvidere skal der ydes Arbejderne 6 Dages Sommerferie.

Sønderborg A. — De forenede Margarinefabriker. Overenskomsten fornyet med Opsigelse til en 1. April. Ugelønnen er forhøjet fra Kr. 58,— til Kr. 60,—. For 2-Holdsdrift fra Kr. 61,78 til Kr. 64,00 og for 3-Holdsdrift fra Kr. 66,70 til Kr. 69,00.

Bramminge — Bramminge Teglværk. Overenskomsten fornyet til 1. Januar 1938 med Timelønnen forhøjet fra 90 til 95 Øre og fra 1. Februar til 98 Øre og med en Del Forhøjelser af Akkordpriserne.

Fabrikarbejderne — Blauenfeldt & Tvede. Overenskomsten forlænget i Henhold til Voldgiftskendelsen med Ugelønnen Kr. 50,40 forhøjet til Kr. 52,00 og fra 1. Marts 1937 til Kr. 53,—.

D. A. F. — Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen forhøjet fra 102 til 105 Øre og fra 1. Marts 1937 til 108 Øre. For Hammerværket erholder de ved Storknuseren, Mellemknuseren, Siloen og ved Renholdelse af Transportbaandet i Knuserne beskæftigede 4 Mand, et Tillæg af 15 % til Timelønnen. De øvrige 4 ved Fra- og Tilkørsel beskæftigede Mand faar et Tillæg af 8 % til Timelønnen. Der skal optages lokale Forhandlinger om Indførelse af Akkord paa samtlige Værker.

Øse Nordenskov — Kaltrup Teglværk. Overenskomsten fornyet til 1. Marts 1938 med Timelønnen 86 Øre forhøjet paa samme Maade, som i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen. Samtlige Akkorder og Brænderlønninger tillægges straks 2½ % og pr. 1. Marts 1937 yderligere 2 %.

Aarhus F. og Fabrikarbejderne — A/S Otto Mønsted. Uden Opsigelse af Overenskomsten er der ved Forhandlng opnaaet, at Ugelønnen 59 Kr. i Provinsen og 60 Kr. i København er forhøjet til henholdsvis Kr. 60,— og 61,—. Betalingen for Holddriftsarbejde er forhøjet med Kr. 1,06 pr. Uge. Overenskomsten gælder til April 1938.

Viksø — Kalveholm Teglværk. Overenskomsten forlænget i Overensstemmelse med Kalk- og Teglværksforeningens Overenskomst. Timelønnen 88 Øre, forhøjes straks til 90 Øre fra ⅛ til 93 Øre og fra ⅓ 1937 til 95 Øre. Iøvrigt gælder de samme Regler som i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen.

Aalborg F. — Aalborg Dampvaskeri. Overenskomsten forlænget ved Forlig i Voldgiftsretten til 1. April 1938 med Ugelønnen Kr. 48,50 forhøjet med 2 Kr. straks og 1 Kr. til 1. Marts 1937.

Oue — Stinesminde Teglværk. Overenskomsten er ved Forlig i Voldgiftsretten forlænget paa samme Vilkaar som Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen, og denne Overenskomst gælder iøvrigt for Virksomheden.

Fredericia A. — A/S Loehrs Fabriker. Overenskomsten forlænget ved Forlig i Voldgiftsretten med Ugelønnen 51 Kr. forhøjet til Kr. 52,50 straks og yderligere med 1 Kr. fra 1. Marts 1937.

Slagelse F. — Den danske Margarinefabrik. Overenskomsten forlænget til 1. April 1938 med Ugelønnen 58 Kr. forhøjet til 60 Kr.

Bindslev — Bindslev Teglværk. Overenskomsten fornyet til Ophør en 1. April med Timelønnen forhøjet fra 86 til 89 Øre og fra 1. September til 92 Øre, og Akkordpriserne forhøjet tilsvarende. Iøvrigt gælder Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen.

Odense F. — A/S Gustav Lotze. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen med Ugelønnen Kr. 51,50 forhøjet til Kr. 52,— straks og til Kr. 53,— fra 1. Marts 1937.

Odense F. — Fyens Konservesfabrik. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Ugelønnen Kr. 49,50 forhøjet til Kr. 50,50 straks og fra 1. Marts 1937 til Kr. 51,50. Timelønnen for Løsarbejdere forhøjes fra 104 Øre til 106 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 108 Øre.

Odense F. — A/S Skandinavisk Gummikompagni. Ved Forlig i Voldgiftsretten er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Ugelønnen Kr. 48,50 forhøjet til Kr. 50,— straks og Kr. 51,— fra 1. Marts 1937.

Odense F. — N. N. Blumensaadt. Ved Forlig i Voldgiftsretten er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Ugelønnen Kr. 48,00 forhøjet til Kr. 49,50 straks og til Kr. 51,— fra 1. Marts 1937.

Vejle A. — A/S De danske Blodfoderfabriker. Ved et Forlig i Voldgiftsretten er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen 100 Øre forhøjet med 3 Øre straks og 2 Øre til 1. Marts 1937. Ugelønnen forhøjet tilsvarende procentvis og den nugældende Sommerferieordning indføres i Overenskomsten.

Brønderslev — A/S Brønderslev Teglværker. Overenskomsten forlænget til en 1. April med Timelønnen 92 Øre forhøjet til 100 Øre, og Akkordpriserne hævet med 4 %.

Blaahøj — A/S De jydske Kultørvfabriker. Overenskomsten forlænget til 1. April 1937 med Timelønnen forhøjet fra 90 til 97 Øre og enkelte Ændringer i Akkordpriserne.

Dansk Arbejdsmands Forbund — A/S Kastrup Glasværk. Uden Opsigelse af Overenskomsten er der ved Forhandling med Aktieselskabet opnaaet en Forhøjelse af Grundlønningerne i Odense fra Kr. 54,— til Kr. 55,50 og i Hellerup og Kastrup fra Kr. 56 til Kr. 57,50. En Række andre Lønninger er forhøjet tilsvarende.

D. A. F. — Kedelrensningsfirmaer under Jernsammenslutningen. Overenskomsten fornyet 1 Aar i Henhold til Voldgiftskendelsen med den Ændring, at der indføres Sommerferie med Løn efter Reglerne i Overenskomsten med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Vejle F. — A/S Worning & Petersens Sæbefabrik. Ved et Forlig i Voldgiftsretten er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Ugelønnen Kr. 48,50 forhøjet til Kr. 50,00 straks og 51 Kr. fra 1. Marts 1937.

Fakse — E. Nielsens mekaniske Stenhuggeri. Ved lokal Forhandling er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen 96 Øre forhøjet til 105 Øre og Timelønnen for kontinuerlig Drift forhøjet fra 105 til 115 Øre. Endvidere er der foretaget enkelte Reguleringer af Akkordpriserne.

Aars — Aars Dampteglværk. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 paa samme Vilkaar, som Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen. Til Akkordsatser og Brænderlønninger tillægges 3 %. Timelønnen var 88 Øre.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 12 | 30.–6. | 1936 | 41. Aarg.

Nedbrydnings-arbejderen.

Saadan er Livet. Knap vi véd,
hvor Skæbnens Vej gaar hen.
Vi bygger op, vi bryder ned,
vi bygger op igen.

Men een Ting søger sund Fornuft,
at vi maa ta' en Tørn,
saa vi kan skaffe Lys og Luft
til smaa og store Børn.

Og saadan Livet mager det:
det gamle staar for Fald,
saa knager det, saa brager det,
saa styrter Murens Skal.

Med Støv i Næse og i Mund,
men arbejdsglad og stærk
han skaffer Plads og rydder Grund
for Slægtens Fremtidsværk.

Aage Hermann.

DET STORE BEDRAG

DER TALES FOR LIDT OM FREDEN

Da Verdenskrigen var endt samledes alle i Ønsket om, at det maatte blive den sidste Krig, som Menneskeheden og Verden havde oplevet. — Ja, der var endda enkelte Hyper-Idealister, som med profetisk Patos udtalte — at den sidste Krig havde fundet Sted.

Der taltes skønne Ord om Freden paa overbevisende Maade. Baade Nonkombattander og Kombattander fraadsede i Fest og Fredsrusen. De første fordi de havde oplevet alt det forfærdelige, og derfor ikke kunde tænke sig at noget Menneske med Agtelse for sig selv og Menneskeheden vilde medvirke til en Gentagelse. Og de sidste, fordi de havde oplevet, hvad det betyder for et Menneske at have sine dyreste og længselsfulde Følelser koncentreret om den yderste Skyttegrav paa Slagmarken, hvor Fader, Mand, Ven eller Broder hver eneste Minut var i Livsfare.

Ogsaa Statsmændene vendte sig med Afsky fra det Krigens Haandværk, som de ganske vist ikke selv havde deltaget i — men som var en direkte Følge af den hemmelige og forbryderiske Politik, som forud for Verdenskrigen blev, og forresten senere ligeledes er ført bag Kulisserne, ukontrolabel for de store Dele af Verdenslandenes Befolkninger, der forblødte paa Slagmarkerne.

Rejsernes og Konferencernes Tid begyndte. Vi oplevede en Tid, hvor Statsmændene bogstaveligt befandt sig paa Rejse uafbrudt. Til Fredens Konsolidering oprettedes Traktater, Pagter, demilitariserede Zoner og Folkeforbundet. Alverdens Blade har beskrevet alle de smukke Forsøg, der fra forskellig Side er bleven gjort for at sikre Freden, og Verdensbefolkningen har været naive nok til at tro paa Redeligheden af de Forhandlinger, der fandt Sted. Medens Avisernes Spalter fyldtes med Beretninger om Fredens Arbejde, der blev til Blaar i Øjnene paa den store godtroende Menneskehed arbejdede de krigsinteresserede paa Forberedelserne til den næste Krig, som kun vil adskille sig fra den tidligere ved at være endnu frygteligere, hvad Drabsmetoderne angaar.

Og først da det var for sent, blev Menneskeheden klar over, at den var ført bag Lyset. De underskrevne Traktater blev brudt af dem, der havde tiltraadt dem, og bekræftiget Overholdelsespligten med deres Underskrift.

Og det sivede ud med Troværdighedens Præg, at visse Landes Repræsentanter ved Fredskonferencerne ikke undsaa sig for at pleje Omgang med Vaabenfabrikanternes Agenter under natlige Sold. Snart var Respekten for Folkenes Forbund paa denne Maade brudt ned og fik sit endelige Brud, da en Folkeforbundet tilsluttet Stat paa røverisk Vis blev overfaldet af et andet Folkeforbundsmedlem. Granaterne pløjede atter Jorden — Gassen flaaede paany Huden af menneskeligt Kød og aad Lungecellerne i Stykker paa de ulykkelige, der uden Forsvarsmidler udsattes for denne raa og brutale mod alle menneskelige Følelser og al Kultur stridende Form for Krigsførelse.

Der kom herefter aabenlyst Gang i Vaaben og Ammunitionsfabrikationen. Nat og Dag hastede klaprende Remme over blankslidte Skiver. Krigsberedskabet kompletteredes og mere end een Gang har det Helvede — der utvivlsomt venter Verden — været paa Nippet til at bryde løs.

Kun Krigen har i dette Øjeblik Statsmændenes Interesse, og diplomatiske Dumheder er legio. Kulisserne er levende af Aktører, der venter paa Stikordet, og ingen taler om Freden paa en saadan Maade, at Troen paa dens Bevarelse fæstnes.

Der tales for lidt om Freden. Selv dem, der ved Verdenskrigens Slutning talte mest optimistisk om den fredelige Udvikling i Fremtiden har tabt Troen paa Freden og synger nu med i det Kor, som kræver Oprustning i den fejlagtige Tro, at der derved skabes Sikkerhed for det enkelte Lands Selvstændighed og Befolkningen under eventuelle Angreb.

Og der lefles for de forskellige Landes Ungdom, som gejles op med løgnagtige Forestillinger om Pligt og Ansvar i Forsvaret af Nationens Landomraade, der for mange Landes Vedkommende kun betyder Kapitalismens — Udbytternes — Basis overfor Befolkningen, medens Kulturen skrues Aarhundreder tilbage.

Selvom der er gaaet 22 Aar siden den store Verdenskrig, staar dens Begivenheder saa friskt i Minde hos den meget store Part af Verdens Befolkning, at den vil fælde en haard Dom over dem, der i Dag sidder inde med Ansvaret, og som ikke sætter al den Indflydelse Folkenes Tillid har udstyret dem med ind for Freden.

Den største Forbrydelse i saa Henseende begaas af de Statsmænd, som selv har oplevet den sidste Krigs grusomme Forløb, men som desuagtet i Dag forbereder den næste.

Skal Freden bevares, saa maa der tales mere om den, end Tilfældet er. Det maa raabes ud til alle Verdenshjørner, hvad hver eneste Individ har at vente sig, hvis Freden forraades til Fordel for Krigen, og Folkekravet om Fred maa stige saa højt i Styrke, at Krigsinteressenternes Propaganda overdøves.

Vi vil ikke oftere se en vildledt Ungdom drage begejstret i den Lemlæstelsens og Dødens Faldgrube som Fredens Forræddere har gravet.

R—dt.

ET BESØG
THE WELSH MINERS CHOIR

De walisiske Kulminearbejderes Sangkor, som fornylig gæstede Danmark, kom fra »The Rhondda Valley« — Rhondadalen i Syd Wales.

Koret bestaar udelukkende af arbejdsløse Kulminearbejdere, alle 1ste Rangs Korsangere, og hver enkelt udtaget blandt de mange Sangkor, som Minearbejderne har oprettet i Wales' Kuldistrikter. Flere af disse Sangere har været arbejdsløse i mange Aar og er slaaet fuldstændig ud paa Grund af Indskrænkning i Kulproduktionen.

Minearbejdernes udvalgte Sangkor under Besøget i Danmark

Under Mr. Griffiths strenge, men glimrende Sangledelse har Koret vakt Begejstring overalt, hvor det paa dets Besøg i København og Omegn har vist sin Sangkunst, hvilken jo ogsaa gennem Radioudsendelse er blevet givet hele Landet til Bedømmelse.

Et Par Ord om Kulminearbejdernes Hjemsted.

For hundrede Aar siden var deres Hjemsted den lange bugtede Fjælddal, som da var kendt under Navnet Glynrhondda, kun beboet af nogle spredte Landbrugssamfund, med kun nogle faa Hundrede Sjæle. I 1850 boede her endnu mindre end 2.000 Mennesker. Dalen var et meget naturskønt Sted, og Opdrætningen af Faar var Befolkningens Hovederhverv.

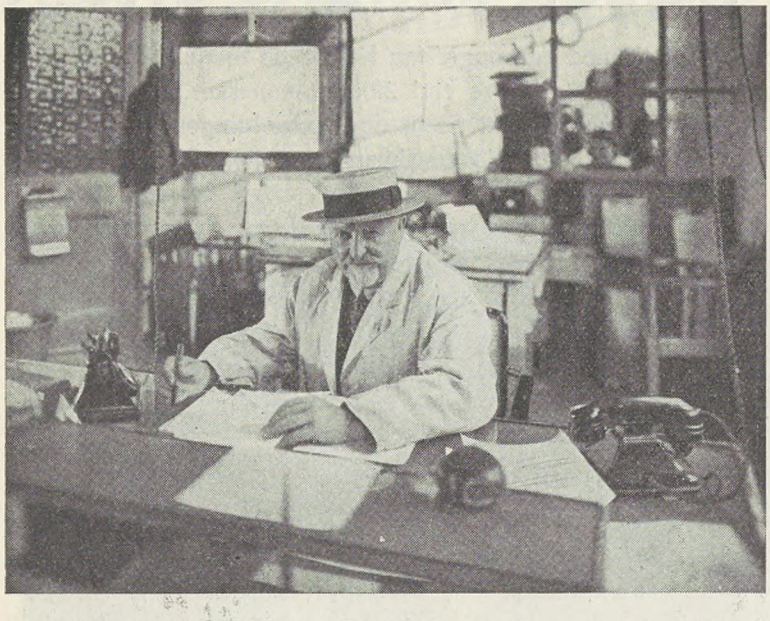
Forsyningen med Kul til Husholdningen i Glynrhondda skete hovedsagelig fra de omkringliggende Nabodale, hvor den industrielle Udvinding af Kul allerede da var begyndt.

Efter Opdagelsen af Kullejerne i Glynrhondda blev Kuludvindingen meget hurtigt industrialiseret, men er nu i Løbet af den sidste halve Snes Aar gaaet industrielt tilbage næsten lige saa hurtigt.

Medens Kulindustrien blomstrede, rejste der sig i Kuldistrikterne en stærk Bevægelse for aandelige Interesser i Befolkningen. Oplysningsarbejde af forskellig Art florerede igennem de saakaldte Minearbejderinstitutter, politiske Klubber trak Befolkningen til sig, og en ikke uvæsentlig religiøs Stemning havde bemægtiget sig Sindene i disse smaa, strengt arbejdende Arbejdersamfund. Gennem Fagforeninger og politisk Indflydelse søgte Minearbejderne at skabe sig lysere øko-

nomiske Tilstande, og mangen en Strejkekamp er udkæmpet i de walisiske Minedistrikter.

Men Forfaldet kom, og Aarsagerne hertil er jo velkendte. Syd Wales Kulfeltet var paa Grund af Kullenes

Direktør Charles Hansen, Danish Bacon Company i London

Kvalitet en meget betydelig Eksportvirksomhed. Dette Brændsel efterspurgtes over den ganske Verden, og mere end Halvdelen af Syd Wales' Kulproduktion havde udenlandske Købere. Da derfor efter Krigen Eksporten indskrænkedes, ramtes dette Kulfelt meget føleligt.

Blandt de Faktorer, der har foraarsaget den stedfundne Tilbagegang, er bl. a. Forøgelse af Kulproduktionen i Udlandet, som navnlig blev fremskyndet under Krigen, Fremskridtene i Elektrifikationen og Oliens Fremtrængen som Erstatning for Kul. Til Belysning af den Ændring, der er indtraadt i Kulproduktionen, kan oplyses, at den engelske Flaade, som i 1913 havde afgivet Ordre paa 1.750.000 Tons walisiske Kul, i 1926 havde indskrænket sit Kulforbrug til 250.000 Tons. Altsaa nye Konkurrenter, Indskrænkning i Ordrer, den forøgede Anvendelse af Erstatning for Kul, og den Rationalisering, der i Kuldistrikterne har fundet Sted for at bringe Produktionsomkostningerne ned, har i Forening bevirket, at en stor Industri og dens Arbejdere nu befinder sig i store, økonomiske Vanskeligheder.

Tusinder af Familier, hvis hele Eksistens i Aaringer har været knyttet til Grubearbejdet, har derfor set sig nødsaget til at se sig om efter andet Arbejde. I Aarene 1921—1931 er 22 % af Befolkningen udvandret fra Rhondda, og en betydelig Udvandring finder stadig Sted.

Den Nød, som en saadan Tilbagegang i en før saa blomstrende Industri har foraarsaget blandt de walisiske Minearbejdere, er meget betydelig, og det er ligefrem en Slags social Blasfemi for Udenforstaaende at ville forsøge at vurdere Virkningen heraf paa de Mennesker, der gennem en lang og haard Kamp har maattet søge en Tilpasning efter en hertil svarende Levestandard. Kun de, som selv har høstet Erfaring paa dette Omraade, kan beskrive det nogenlunde fyldestgørende.

Men Minearbejderne søger alligevel at holde Modet oppe, og af stor Betydning i Øjeblikket er de arbejdsløse Minearbejdergruppers Forsøg paa at udfylde det materielle Afsavn med mere aandelig Erstatning. I enhver af Dalens smaa Landsbyer sammenkaldes Grupper af arbejdsløse Mænd for at drøfte deres Interesser, og i »De arbejdsløses Klubber« ser man Mænd af alle mulige Alderstrin, Typer og Temperamenter, med divergerende Meninger optage Diskussionen om de Problemer, der ligger dem paa Sinde.

Disse Klubber er demokratisk styrede, og selvom deres Opgave, at holde Modet oppe hos de Arbejdsløse og stimulere et efter Omstændighederne taalsomt Livssyn, er meget vanskelig, er det fremherskende Træk i disse Klubber dog alligevel Tolerence, godt Humør og Taalmodighed, og der gøres her et meget betydeligt Arbejde til Udnyttelse af Fritiden paa forstandig Maade og til Bevarelse af Personligheden. Dramatiske Selskaber, Orkestre og Sangkor har altid haft Tradition blandt Kulminearbejderne, men det er en Arbejdsløshedens Ironi, at netop saadanne Færdigheder skal have Betydning for Opretholdelse af Tilværelsen for de heromhandlede, af en frygtelig Arbejdsløshed ramte Familier.

Det er fra disse smaa Minearbejdersamfund, at

Kullene brydes under de vanskeligste Forhold

Rhondda-Sangkorets Medlemmer stammer. Gennem Bøger og Blade, i deres Klubber derhjemme har de læst om de sociale Forhold i Danmark. De har læst om vor Andelsbevægelse, vore Kolonihaver, vore Folkebiblioteker, vore Alderdomshjem, vore Hospitaler og vore Højskoler og meget andet af social Institution, som vort Land paa saa fremragende en Maade har realiseret, og det er ikke underligt, da Lejligheden nu bød sig, at disse fattige Korsangere, af hvilke flere har været arbejdsløse fra 3 til 7 Aar, fik Lyst til nærmere at stifte Bekendtskab med disse Institutioner.

Det er Danish Bacon Company i London, der som bekendt ejes af en Række danske Andelsslagterier, der har Æren af, at Planen om Kulminearbejdersangkorets Besøg i Danmark kunde realiseres. Direktøren, den evnerige 70-aarige, landskendte Charles Hansen, interesserede sig for Planen, fik sat den i Scene og stillede den dansktalende Underdirektør, forhenværende socialdemokratisk Parlamentskandidat, Frank Herbert, til Cicerone under Korets Besøg i Danmark. Og saa kom Rejsen altsaa i Stand.

Og sunget har disse fattige Minearbejdere, da de kom til Danmark, sunget sig gennem Landet, sunget sig ind i alles Hjerter med deres stemningsfulde, vemodige og stærkt følelsesbetonede Hjemstavnssange, med den kraftige Udfoldelse af Korets fremragende Stemmebegavelse, naar det drejede sig om Arbejdets Sanges stempelfaste Rhytmer, og paa Baggrund af den haarde Tilværelseskamp, disse Arbejdere maa føre i deres Hjemland, var det næsten rørende at høre dem stemme i med „Der er et yndigt Land", som de hurtigt lærte at synge saa smukt som noget dansk Kor, maaske ogsaa med den Inspiration, som den gæstevenlige Modtagelse, de overalt, hvor de kom frem, blev Genstand for, kunde bibringe dem.

Paa Brydningsstedet maa arbejdes ved Belysning af Minelygter

Koret var her i 8 Dage. Den sidste Dag, Søndagen den 14. Juni, var Minekoret Dansk Arbejdsmands Forbunds Gæst. Om Morgenen besaa de vort Forbunds Bygning, og om Aftenen var de samlet med enkelte af vort Forbunds Repræsentanter ved en Sammenkomst paa Gl. Bellevue ved Klampenborg. Udenfor paa den aabne Terrasse sang de i den herlige Sommeraften og samlede sig et stort Publikum blandt den forbipasserende Menneskestrøm, der livligt applauderede dem, og Værten i Etablissementet har sikkert derigennem faaet sin — omend mere materielle — Part af Gevinsten.

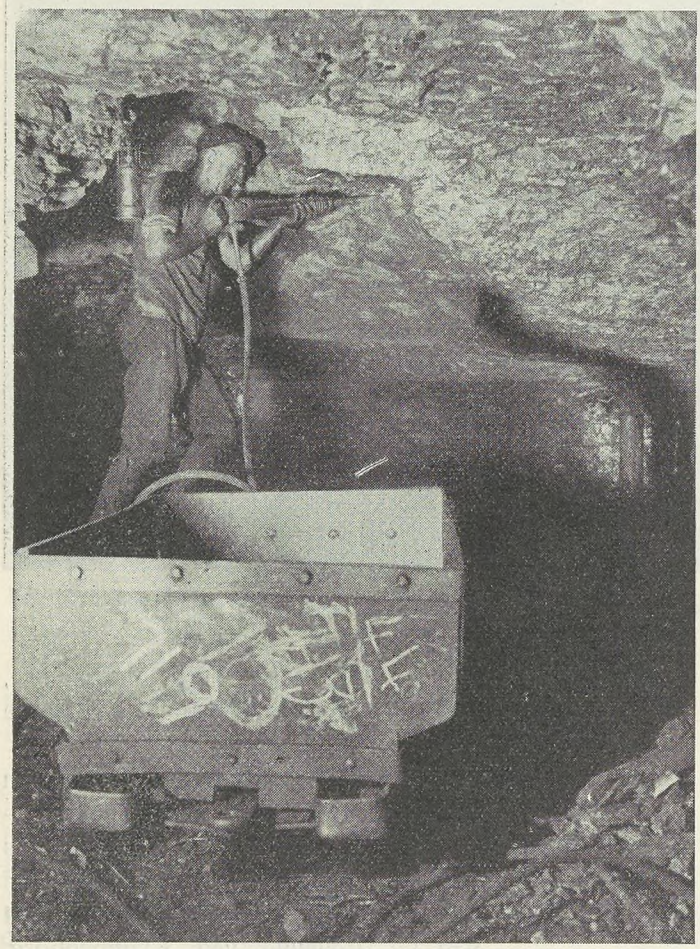
Kullene paa Vej til Skakten

Der er ingen Tvivl om, at dette Besøg har været en Oplevelse for disse fattige Minesangere, og Forbunds-Formanden har sikkert ikke været helt ved Siden af den Stemning, Sammenkomsten havde fremkaldt hos saavel Sangerne som de danske Kammerater, naar han ved Afskeden med dem udtalte:

„Kammerater! Der er under Eders Ophold her i Danmark gjort, hvad Gæstevenlighed byder de danske Kammerater. Danmark er et smukt, smilende og venligt Land; men vi har ogsaa vore fattige Arbejdere og vor Arbejds-

løshed at kæmpe med. Alt er ikke saa lyst, som det ser ud til at være.

Selvom I er Sangere, er I ogsaa Arbejdere og Fagforeningsfolk, og selvom man skal over Nordsøen for at komme til England, kender vi meget vel de engelske Arbejdere, og ikke mindst Grubearbejderne og deres

Der bores Huller til Sprængning ved Anvendelse af Luftkompresser

Kaar, som den herskende Arbejdsløshed for Tiden har gjort blot endnu vanskeligere.

Vi forstaar, hvad Sangen betyder for Eder. Den giver Eder, hvad vort smilende Land giver os af ophøjet Livsglæde, den lyser op i en graa og trist Tilværelse i en trist og arbejdsfattig Mineby, og vi beundrer Eders Evne og Vilje til at holde ud og tage Livets Tilskikkelser med den overlegne Ro, der er Angelsakseren egen, og som vi Danskere ogsaa har en Part af, og som har hjulpet ogsaa os over opstaaede Vanskeligheder, og som medvirker til Bevarelsen af de Fremskridt, som vor Bevægelse efterhaanden opnaar, og som stadig bringer Arbejderbevægelsen nærmere sit endelige Maal.

Vi hilser Eder som Sangere, men først og fremmest som organiserede Arbejdere i den internationale Arbejderbevægelse og beder Eder tage denne Hilsen med hjem til Kammeraterne og sige dem, at Arbejdsmændene her i det lille Danmark med vaagen Interesse følger den engelske Arbejderbevægelse og udmærket ved, hvilken betydelig Rolle den spiller i Verdenspolitiken og derfor bare er endnu mere tilfreds med at tilhøre samme Bevægelse.

Tak for Sangen og hils hjemme!"

En Deputation fra Sangkoret aflagde Dagen efter om Morgenen tidligt — umiddelbart forinden Afrejsen — et Besøg i Forbundsbygningen for paa Kammeraternes Vegne at sige Tak for det herlige Samvær, og medbragte som Gave fra Sangkoret en af de Minelygter, Kulminearbejderne medfører under deres vanskelige Arbejde dybt nede under Jorden i de farefulde Minegange.

Forbundet vil opbevare denne Gave som et Symbol paa det faglige Arbejdsfællesskab mellem dem, der repræsenterer det haarde Slid, de trange Kaar, men med den usvigelige Tro paa, at Sammenholdet og Trofastheden mod vor Klasses Idealer ogsaa nok skal bringe denne Del af Arbejderklassens store Armé frem til lysere økonomiske og kulturelle Tilstande.

A.

TIL SAMTLIGE KONTORBESTYRERE

Ærede Fagfæller!

I Anledning af, at der stadig fra visse Egne af Landet fremkommer Meddelelse om Mangel paa Arbejdskraft til Landbrugsarbejde, anmoder vi vore Kontorbestyrere om snarest at meddele os:

1) Om der paa Eders Egn er Mangel paa Arbejdskraft til Landbrugsarbejde?

2) I bekræftende Fald, hvilken Arbejdskraft der er Mangel paa. Er det Husmænd, Daglejere, eller voksne Karle, eller er det unge Mennesker i 14—18 Aars Alderen og Piger?

3) Er der sket Henvendelse til Eder om at faa anvist Arbejdere og hvor mange?

4) Hvor mange Pladser har I ikke kunnet besætte, og hvad er Grunden hertil?

De de vedrørende Oplysninger skal bruges til vigtige Forhandlinger, anmodes alle Kontorbestyrerne saavel for Afdelingerne paa Landet som By-Afdelingerne om snarest muligt at sende de her ønskede Oplysninger til Arbejdsløshedskassens Hovedkontor.

Johannes Nielsen.

HUSK

AT ANGIVE AFDELINGENS NAVN, NAAR DU SKRIVER TIL HOVEDKONTORET

SITUATIONEN I FRANKRIG EFTER VALGET

Majvalgene bragte det franske Demokrati Sejr. Den saakaldte Folkefront bestaaende af Socialdemokrater, Kommunister og de Socialradikale opnaaede 377 Mandater mod den reaktionære »Nationale Front«s 238 Mandater. Folkefronten disponerer altsaa over en sikker Majoritet i Parlamentet.

Den direkte Følge af Valgets Resultat blev, at det franske Socialdemokratis Fører, Leon Blum, har dannet Folkefrontens Kabinet udgaaet af Socialdemokratiet og de Socialradikale. Kommunisterne har holdt sig tilbage ved Regeringsdannelsen, men har dog forpligtet dem til at støtte Leon Blum i Parlamentet.

Venstrepartiernes Sammenslutning ved Valget formede sig som en stor Folkebevægelse mod den reaktionære fascistiske Fare, og var særlig vendt mod den fascistiske »Croix de Feu« under Oberst de la Rocque.

Folkefrontens Sejre var ingen Overraskelse. Det franske Demokratis gamle Elan*) forenede Masserne og formede Folkefrontens Program, der kort og godt lød saaledes: Demokratiets Fuldbyrdelse — Ophævelse af Højfinansens priviligerede Stilling — og Gennemførelsen af en positiv Beskæftigelsespolitik, kort sagt — *politisk og økonomisk Demokrati.*

Frankrigs kommunistiske Parti, som i Modsætning til de kommunistiske Dværggrupper i England og de skandinaviske Lande, er et proletarisk Masseparti bøjede sig ved Valget for Sovjetunionens udenrigspolitiske Interesser og er efter det foreliggende villig til at føre en ansvarsbevidst Politik. Afgørende for den indgaaede Koalition var naturligvis, at Frankrigs Venstrepartier — ligeledes i Modsætning til England og Skandinavien — kæmpede mod en Overklasse, som er præget af fascistiske Tendenser.

I de første Dage i Juni Maaned begyndte Leon Blums Ministerium sit Arbejde — midt i en stor social Urobevægelse.

De franske Arbejdere, der har forstaaet Folkefrontens Sejr rigtig nok, som den kapitaliske Reaktions Nederlag, krævede straks Realisering af Folkefrontens socialpolitiske Program. En mægtig Strejkebevægelse gik som en Løbeild over Landet og talte under visse Stadier omkring en Million strejkende Arbejdere.

Strejkediciplinen var udmærket og Stemningen næsten revolutionær. Til Bedømmelse af hele Situationen maa dog tages i Betragtning, at de franske Arbejderes sociale Stilling indtil Valget retsligt og økonomisk var meget daarlig, og den faglige Organisation var heller ikke særlig godt udviklet og ganske uden Samarbejde med det politiske Arbejderparti. Den franske Arbejderklasse kæmper derfor væsentlig for Krav og Forbedringer som i Aartier har været realiseret i England og de skandinaviske Lande.

Ved de iværksatte Strejker anvendtes fra Arbejdernes Side en Taktik som ikke tidligere har været kendt, naar undtages enkelte Minestrejker. Arbejderne blev efter Nedlæggelsen af Arbejdet paa Virksomheden og overnattede i Fabrikerne, hvortil de strejkendes Paarørende bragte baade Mad og Drikke.

Efter Beretningerne har de kæmpende Arbejdere naaet Strejkens Maal. Arbejdsgiverne har under Arbejdermassernes politiske og økonomiske Tryk akcepteret de opstillede Krav, hvorved Lønningerne bliver forhøjede, saaledes at de laveste Lønninger opnaar indtil 15 pCt. og de højere Lønninger 7 pCt. Forhøjelse, dog skal den gennemsnitlige Forhøjelse af Bedrifternes Lønninger i det Hele ikke stige over 12 pCt.

Resultatet af Lønaktionen betyder en aarlig Lønforhøjelse paa 3 Milliarder Kroner fordelt til 8 Millioner Arbejdere. I alle Bedrifter med mere end 10 Arbejdere er Bedriftsraadssystemet indført, og i Fremtiden vil Arbejdsbetingelserne blive fastsat ved kollektive Tarifoverenskomster. Arbejdernes Koalitionsfrihed er saaledes endelig anerkendt. Under den videre Udvikling af Situationen forelagde Leon Blum i det franske Kammer Forslag til Love om 40 Timers Arbejdsuge, Løn under Ferie osv., hvilke Love blev godkendt af Kammerets Flertal. I Princippet har de franske Arbejdsgivere, omend modstræbende, anerkendt den nye Situation.

De franske Arbejderes Sejr vil naturligvis blive hilst med Glæde af den internationale Arbejderklasse. Men det gælder i Frankrig, som alle andre Steder, at kunde bevare, hvad der er vundet, og det bliver derfor en vigtig Opgave for Folkefrontens Regering ved klog Overvejelse af den økonomiske Politik at bevare det nuværende Prisniveau, saaledes at Lønforhøjelsen og Arbejdstidsforkortelsen ogsaa virkelig kommer til at betyde en Forhøjelse af Arbejdernes Livsniveau. Lykkes dette vil de franske Arbejderes faglige Sejr tillige blive en politisk Sukces. Typisk ved Situationen er det, at Anerkendelsen af Koalitionsfriheden sker paa samme Tid som Erobringen af de mest vidtrækkende sociale Rettigheder. Men Bevarelsen af disse Rettigheder og andre opnaaede Goder vil i høj Grad være afhængig af, at de franske Arbejdere i den kommende Tid forstaar Nødvendigheden af at etablere et nøjere Samarbejde med det socialdemokratiske Parti, der er den eneste Udvej til Styrkelse af Folkefronten.

Nu begynder først det egentlige Arbejde for Ministeriet Leon Blum.

Den franske Højfinans — »de 200 Familier« — som raader over det franske Erhvervsliv, vil nemlig nu — i Modsætning til tidligere — kræve Devaluering af

*) Stormende Begejstring.

Francen for derved at berøve den franske Arbejderklasse den opnaaede Længevinst. Leon Blum vil se sig nødsaget til at indlede en helt ny økonomisk Periode i Frankrig, under hvilken det ogsaa kan blive nødvendig for Folkefrontens Regering at devaluere Francen for Beskæftigelsespolitikens Skyld, og her gælder det om at tage det tekniske rette Øjeblik i Betragtning. Det bliver Leon Blums Opgave at gennemføre Francens Devaluering saaledes, at Landets Prisniveau ikke forhøjes, eller i hvert Fald ikke forhøjes mere, end der bliver en væsentlig Stigning i de franske Arbejderes Leveniveau. Devalueringen bør med andre Ord ske paa samme Maade, som Tilfældet har været i England og Danmark.

Først nu begynder den afgørende politiske Kamp mod Frankrigs virkelige Herrer, nemlig »de 200 Familier«, som hidtil faktisk har raadet over det franske Folk og ved Finansmanipulationer har væltet hver eneste Regering, der ikke svarede til deres Interesser. Denne Kamp vil blive vanskeligere end den store Strejkebevægelse, og den vil navnlig blive vanskelig, hvis Strejkevægelsen fortsættes udover den yderst nødvendige Grænse for det opnaaelige. Skal Regeringen have Held med sig i denne Kamp, er det nødvendigt snarest at skabe Ro saaledes, at Arbejdet kan genoptages, men sker dette, er der al Grund til at tro paa, at Folkefrontens Sejr er politisk sikret, og den franske Fascismes kapitalistiske Magnater slaaet af Marken.

Leon Blums Kabinet fik ved Mødet i Kammeret den 6. Juni et straalende Tillidsvotum med 384 Stemmer mod 210. Dermed syntes det givet, at Blum disponerer over en sikker Majoritet i Kammerat og iøvrigt bliver støttet ved en stor Folkebevægelse. Han har varslet Krigsindustriens Nationalisering, og fordi i Dag praktisk talt næsten alle store Industrivirksomheder direkte eller indirekte rangerer under Begrebet »Krigsindustri« kan Truslen om Socialisering — i det mindste taktisk — blive et Redskab til at bryde Højfinansens og Industriens Opposition. Kampen bliver haard og meget vanskelig, men Udsigterne til et godt Resultat er ikke ugunstige, efter som det syntes at Strejkerne er ved at ophøre og normale Tilstande igen bliver raadende i Landet.

Den europæiske Arbejderklasse vil følge den videre Udvikling i Frankrig med den allerstørste Interesse og med udelt Sympati for den franske Arbejderklasse. Hvis Leon Blums Regering har Heldet med sig i den tilstundende afgørende Kamp mod de Kræfter, som sikkert i dette Øjeblik søger Fodfæste til skjult eller aaben Modstand mod den franske Arbejderklasses sejrrige Fremtræden, vil Socialismen og Demokratiet i fornyet Kraftbølge strømme over de europæiske Folk, overskylle og opløse Fascismens og Nazismens reaktionære, folkefjendtlige Magter.

Demokratiets og Socialismens Genopstaaen i de Lande, hvor Folkefriheden i Dag er traadt ned — og endelige Sejr — bliver maaske afgjort i de nærmeste Maaneder under Udviklingen af den ny Politik i Frankrig.

ET INTERNATIONALT PROGRAM FOR CHAUFFØRER

EN FORBEDRING AF ARBEJDS- OG HVILETIDERNE ER I OFFENTLIGHEDENS INTERESSE

Den 4. og 5. Juni samledes i Amsterdam et Udvalg til Møde, sammensat af ITF-tilsluttede Transportarbejderforbund, for at drøfte et af ITF's Sekretariat udarbejdet Udkast til et internationalt Program indeholdende Chaufførernes Krav. Programmet er ment som Erstatning for det siden 1927 eksisterende Program, der har tjent som Grundlag under Drøftelserne i Folkeforbundets Instanser desangaaende og som Ledetraad for at træffe lovmæssige Foranstaltninger i forskellige Lande. Men Programmet trænger nu til Fornyelse.

Det nye Program indeholder Krav om Chaufførernes Uddannelse, Kørekort, Arbejdsbetingelser (bl. a. Kravet om 40-Timersugen), Ansvaret ved Ulykkestilfælde, Tilstanden som Køretøjer, Garager, Vejbelysning, o. s. v. befinder sig i, m. m.

I Drøftelserne deltog Udvalgsmedlemmerne *J. Garcias,* Frankrig; *H. Lauenberger,* Svejts-Østrig-Ungarn; *O. G. T. Sormani,* Holland-Belgien; *J. A. Mardh,* de skandinaviske Lande; *H. E. Clay,* Storbritannien; *E. Jaccoud,* Paris, Formand for Chaufførssektionen, og *N. Nathans,* Sekretær.

Repræsentanterne for Landsgrupperne Tjekkoslovakiet-Polen: *V. Brodecky,* og Spanien: *Carlo Hernández* var forhindret, men havde indsendt skriftlige Forslag. (I Forbindelse med, at der var udbrudt en Strejke blandt Lastbilchaufførerne i Paris, maatte Lederen for denne Gruppe, Garcias, forlade Mødet inden Slutningen).

Det vedtagne Udkast til Program vil nu blive forelagt til en international Chauffør-Konference i ITF til endelig Godkendelse.

ITF's Sekretariat fik til Opgave — i Forbindelse med Henstillingen til Det internationale Arbejdsbureau i Genève om at yde særlig Opmærksomhed til Chaufførernes Arbejdstid — ogsaa paa den kommende ITF-Konference at stille Spørgsmaalet til særlig Behandling. Repræsentanter for Chaufførerne fra de forskellige Lande vil da her paa Grundlag af praktiske Erfaringer og til Oplysning af den offentlige Mening paapege Nødvendigheden af en Forbedring af Arbejds- og Hviletiderne, ogsaa i den offentlige Sikkerheds Interesse. Konferencen vil blive afholdt i rette Tid og paa rette Sted, at en Gennemførelse af en international Ordning gennem Det internationale Arbejdsbureau bliver fremmet saa kraftigt som muligt; Repræsentanter for Folkeforbundets Instanser, Regeringerne og Pressen vil blive indbudt.

ITF.

Trods alle Spaadomme fra Regeringens Modstandere om de uheldigste Følger af den førte Politik, med Stigning i Arbejdsløshedstallet og mange andre forfærdelige Kalamiteter, viser Kendsgerningerne, at det gaar den modsatte Vej. Beskæftigelsen er stigende.

Hver eneste Meddelelse, der i de sidste Maaneder er tilgaaet Offentligheden angaaende Arbejdsløshedssituationen, har vist Nedgang i de Arbejdsløses Tal, saaledes at der paa det nuværende Tidspunkt kan konstateres en ekstraordinær Nedgang paa 4000 under Arbejdsløshedstallet sidste Aar paa samme Tid.

I Forbindelse med de offentliggjorte Tal vil sikkert de fleste have lagt Mærke til, at der foruden Tallet paa de arbejdsløshedsforsikrede tillige angives et Tal paa personlig tilmeldte. Disse personlig tilmeldte omfatter den Kategori af Arbejdsløse, som ikke er Medlem af nogen Arbejdsløshedskasse og som saadan heller ikke er Medlem af nogen faglig Organisation.

De sidstes Antal er foruroligende stort, da det maa forudsættes, at de personlig tilmeldte i det væsentlige bestaar af Arbejdere, som er beskæftiget ved ufaglært Arbejde. Altsaa i Realiteten ved Arbejde, som maa henregnes til det Omraade, der i beskæftigelsesmæssig Henseende henhører under vort Forbunds Virkefelt og forskellige Brancher. De fleste vil maaske paa visse Tider af Aaret være at finde i Landbrugets Arbejde eller i hvert Fald i den yderste Periferi af Købstæderne eller bymæssig Bebyggelse. Altsaa netop paa de Steder, hvor det erfaringsmæssigt har vist sig allervanskeligst at opnaa den organisatoriske Indflydelse, der er nødvendig for helt og fuldt at skabe den fornødne Respekt for vore overenskomstmæssige Aftaler om Løn og Arbejdstid. Dertil kommer, at Antallet af uorganiserede som Helhed er større end det opgivne Antal paa personlig tilmeldte, idet en Del maa forudsættes at have Arbejde hele Aaret rundt.

Det er ikke alene vor Aktion over for Landkommunerne, der som Følge af dette Forhold hemmes, men det er tillige ogsaa disse uorganiserede, der er parat til at yde de mindre Landhaandværkere og Landbrugere den fornødne Medhjælp, saaledes at Arbejdsmandsarbejdet paa disse Omraader ogsaa kan udføres uden Benyttelsen af organiserede Arbejdere.

I første Række gaar det naturligvis ud over den normerede Arbejdstid og Timeløn. Men det er samtidigt klart, at de til Overenskomsterne med Arbejdsgiverne knyttede Priskuranter for Akkordarbejde ikke finder Anvendelse.

Det nytter derfor ikke at føle sig tilfredsstillet ved, at vort Forbund gennem Aarene har naaet det store Medlemstal, og i Kraft heraf har været i Stand til at dæmme op for de stadig eksisterende Udbytningslyster hos Arbejdsgiverne, naar det fremdeles maa erkendes, at der er omfattende Omraader, som i organisatorisk Henseende lader meget tilbage at ønske. Det maa tværtimod anses for vor uafviselige Pligt gennem personlig Paavirkning og Agitation at kultivere disse Omraader, saaledes at de uorganiserede indmeldes i vort Forbund.

Og Tiden er nu inde til Iværksættelse af en Agitation for dette Formaal. Den stigende Beskæftigelse har bragt en betydelig Nedgang ikke alene i de arbejdsløshedsforsikrede, men ogsaa i de personlig tilmeldtes Rækker, og har saaledes skabt Betingelser for et gunstigt Resultat af en veltilrettelagt Agitation.

Disse Betingelser bør udnyttes fuldtud og med al den Kraft, som vort Forbund er i Stand til at anvende og udfolde ved Agitationskredsenes intime Samarbejde med de lokale Afdelinger og ved Medvirken ogsaa fra de enkelte Medlemmer.

Antallet af de personlig tilmeldte maa under alle Omstændigheder nedbringes betydeligt og om muligt helt elimineres. En Stigning i Antallet af denne Kategori af Arbejdsløse eller blot Tilstedeværelsen af det nuværende Antal er en Plet paa vor Organisationsære og en Fare for vor bestaaende Levestandard, og samtidig en Brist i Underbygningen og Forberedelsen af nye Krav baade i lønmæssig og kulturel Retning.

Vort Maal er: Alle Arbejdsmænd i Dansk Arbejdsmands Forbund! — og til dette Maals Opnaaelse er der Brug baade for nye Afdelinger og Tilgang af Medlemmer til de allerede bestaaende Afdelinger.

Gør en Indsats for det Maal. Planlæg og udfør Agitationen i Samraad med Agitationskredsene og de indenfor de enkelte Kredse bestaaende Agitationsudvalg. Vort Forbund er stort og stærkt, men det kan blive endnu større og stærkere ved d i n Indsats.

Begynd i Agitationen allerede i Dag!

R - d t.

OPLYSNINGSARBEJDET

BERETNING FRA ARBEJDSMÆNDENES FÆLLESLEDELSE I KØBENHAVN

Arbejdsmændenes Fællesledelse for København og Omegn har fremsendt Beretning om det omfattende Oplysningsarbejde, der i den forløbne Periode har været iværksat, og da vi gaar ud fra, at mange vil have Interesse af at gøre sig bekendt med Beretningens Indhold, ligesom denne vil kunne virke vejledende, saafremt man andre Steder agter at tilrettelægge lignende Kursus, anføres nedenstaaende et Uddrag af Beretningen.

Højskolearbejdet.

Paa dette Omraade har der i Aar været et Par Forhold, der paa forskellig Maade har været medvirkende til, at Deltagelsen til Højskolekursus paa Landet talmæssigt set har været mindre end det foregaaende Aar.

Først og fremmest vil vi nævne den nye Bestemmelse om, at ingen kan faa bevilget Understøttelse fra Arbejdsløshedsfonden til Deltagelse i disse Kursus med mindre der er en dokumenteret Arbejdsløshed af mindst 4 Uger umiddelbart forud for Datoen for Kursusets Paabegyndelse eller i 45 Dage i de sidste 4 Maaneder.

Mange er de Medlemmer, som efter denne nye Bestemmelse ikke har naaet at kunne deltage, f. Eks. dem, der blev ledige i 1ste Halvdel af December. Disse har saaledes været afskaaret fra Deltagelse i Modsætning til tidligere Aar, hvor alle disse Medlemmer havde Adgang til at deltage straks, dog senest efter Juleferierne paa de forskellige Højskoler.

En anden Aarsag maa ogsaa her nævnes, nemlig at den store, rige Frederiksberg Kommune kategorisk har nægtet at yde den saakaldte Supplementshjælp, som Kommunerne yder Medlemmerne, der deltager i Højskolekursus, og som betales af meget slet økonomisk stillede smaa Kommuner. Men i Aar gav Frederiksberg Kommune et Afslag, som vakte en ikke ringe Opsigt, idet man uden forudgaaende Varsel nægtede at yde Hjælpen som hidtil. Dette medførte, at en Del af vore Medlemmer, der allerede havde modtaget Bevilling fra Arbejdsløshedsfonden og normalt skulde paabegynde deres Højskolekursus den 3. og 4. November, havde opsagt deres Værelser pr. 1. November og nu stod uden Penge til at leje et nyt for.

Fra Kommunens Side forsøgte man at overtale de Unge til at rejse til Institutionen „Ravnstrup", der anvendes som Arbejdslejr. Resultatet af et Ophold paa denne Lejrskole vil være meget tvivlsomt, naar det sker under Pres eller Tvang.

I nogle enkelte Tilfælde lykkedes det os at faa nogle af de uheldigst stillede Medlemmer anbragt paa Højskolerne, idet Forstanderne udviste en bedre Forstaaelse end Frederiksberg Kommune, og rakte dem en hjælpende Haand, saaledes at disse Elever ikke blev daarligere stillet under Opholdet end dem, der fik Supplementshjælp betalt af deres Opholdskommuner.

Skoleudvalget formener, at denne Gren af vort Oplysningsarbejde er yderst vigtig, da det her drejer sig om de helt unge Mennesker, der drages bort fra Vinterens Tristhed og Nød, som Arbejdsløsheden skaber.

Daglig hører man i Skrift og Tale det ganske Land ja, hele Verden beskæftige sig med Ungdommen, og da man ikke ser sig i Stand til at skaffe dem Arbejde, forsøger man at mildne og forbedre deres Tilværelse ved Dygtiggørelse bl. a. paa Højskolerne. Her anvendes den ufrivillige Ledighed til en praktisk Kundskabsberigelse, der kommer Eleverne til Gode og dermed hele Samfundet. Mange er de Elever, der i Aarenes Løb har besøgt Højskolerne og derved faaet et ganske fortræffeligt Udbytte paa een eller flere Vintre, og tilmed er saadanne Unge draget væk fra Byerne og derved ikke blevet udsat for at blive draget ned i Dybet af daarlige Kammerater eller Omgangsfæller. Vinteren forløber paa saadanne Højskoler, uden at Eleverne mærker noget til Savn, og ved Foraarets Komme staar de fuldt rustet til at gaa ind i den nye Tilværelse, som Kundskaberne ofte aabner Adgang til. I mange Tilfælde har vi truffet tidligere Elever fra disse Højskoler, som nu er blevet gode og nyttige Borgere. Jo, det er uvægerligt en af de bedste Opgaver, man kan byde Ungdommen i vor Tid.

Vi har ogsaa adskillige Beviser for, at de Medlemmer, der har gennemgaaet et Højskolekursus ved deres Søgen efter Arbejde er blevet foretrukket af Arbejdsgiverne, og dette har givet sig Udslag i, at flere Højskoler efter endt Kursus medgiver Eleverne et Eksamensbevis, og enkelte Højskoler endvidere et Slags Diplom, som de Unge er yderst glade og tilfredse med.

I Aar har vi udsendt 125 Medlemmer paa 18 Højskoler.

FORANSTALTNINGER for unge Arbejdsløse.

Disse Foranstaltninger virker efter Loven af 20. Maj 1933 og efter hvilken Kommunerne med Tilskud fra Staten kan arrangere Kursus for unge Arbejdsløse i Alderen fra 18 til 22 Aar. Saadanne Kursus skal være en Blanding af Undervisning, Idræt og legemligt Arbejde, det sidste dog begrænset til kun at omfatte saadant Arbejde, som ellers ikke vilde blive udført, men dette Arbejde har dog alligevel samfundsmæssig Betydning.

De første Aar disse Kursus var etableret — og særlig Københavns Kommunes Lejr i Nærum — virkede disse paa en særdeles tilfredsstillende Maade, og Deltagerne var der yderst tilfredse med Opholdet.

Det er Skoleudvalgets Opfattelse, at saafremt der kunde skaffes en Lejr med samme nære Beliggenhed som den tidligere Lejr i Nærum, vilde denne med Lethed blive fyldt med Ungdom.

Vi har dog i Aar haft adskillige af vore Medlemmer paa disse Foranstaltninger. Paa Lejren „Lille Okseø" ved Flensborg Fjord har vi haft 7 Mand, Ravnstrup 5 Mand, Arbejdernes Oplysningsudvalgs Lejr i Nærum 19 Mand.

I Københavns Kommunes Lejr „Asserbo-Lejren" ved Asserbo-Tisvilde Plantager 3 Mand, der fortsat er Elever. Naar Tilgangen til denne Lejr ikke er større, skyldes dette, at den kun har virket i kort Tid og først er blevet oprettet i Slutningen af Skolehalvaaret og dernæst ikke er aaben i Tiden fra 15. Juni til ca. 15. August.

Vor Medvirken paa dette Felt har givet det Resultat, at 34 Unge har besøgt disse Kursus.

DAGSKOLEN

Som sædvanlig er vor Hovedvirksomhed „Dagskolen for arbejdsløse Arbejdsmænd".

Denne Skole har i Aar virket ualmindelig godt. Resultaterne har været tilfredsstillende.

Skolens Opgave er iøvrigt den, at give Undervisning for de mange arbejdsløse Medlemmer, der ikke kan forlade Byen for at tage paa Højskoler eller lign., men som alligevel gerne vil benytte den ufrivillige Lediggang til at opfriske deres Skolelærdom og udvide deres Kundskaber, saaledes at de i det daglige Liv kan faa Gavn og Nytte heraf.

Denne Skole ledes ligesom alt andet af Fællesledelsens Oplysningsarbejde af Skoleudvalget i nøje Tilknytning til Skolens fortræffelige Lærerstab, nemlig d'Hrr. Kommunelærere Hjalmar Christensen, A. Lauritzen og N. K. Johansen, samt Ingeniør, cand. polyt. N. Lichtenberg og Ingeniør, cand. polyt., Turistdirektør M. Lichtenberg.

Paa denne Skole er der forevist et stort Antal Films af arbejdende Industrier og Virksomheder, der har Tilknytning til Skolens Undervisning og de specielle Ønsker, der kræves for at gøre Skolen saa faglig præget, som det er muligt. Disse Filmsforevisninger er ikke indskrænket til Skolens Elever. Flere Gange er Festsalen i Forsamlingsbygningen, Rømersgade 22, taget i Brug, og hver Gang har der været inviteret mellem 300—400 af vore arbejdsløse Medlemmer til at overvære Filmsforevisninger som Agitation for Skolerne.

Det er ikke saa faa af de Medlemmer, der har overværet disse Forevisninger som med Glæde vil deltage i denne Form for Oplysning til næste Aar.

Igennem de 9 Aar Skolen nu har virket er der indvundet en Del Erfaringer, og der søges stadig ved Forbedringer at gøre Skolen saa ideel og velegnet til Undervisning for arbejdsløse Arbejdsmænd; thi i vor moderne Tid, hvor Teknikken paa Arbejdspladserne griber mere og mere om sig er det af en uvurderlig Nytte, at have et indgaaende Kendskab til de vigtigste Materialer, Maskiner, Motorer m. m. som kan forekomme for Arbejdsmænd.

Skolen, som har haft Undervisningslokaler i Suhmsgade 4, Stuen og 3. Sal har virket i 3 Kursus à 5 Uger, hvert bestaaende af 3 Hold, ialt 9 Hold i Tiden fra 18. November f. A. til 13. Marts d. A. og har ialt været besøgt af 510 Elever.

I de foregaaende Aar har Dagskolerne besøgt et Antal Fabrikvirksomheder i Drift i Tilknytning til den faglige Undervisning, samt endvidere et stort Antal Musæer. For det foregaaende Aars Vedkommende ialt 34 Besøg.

Heller ikke i Aar har der manglet Interesse fra Elevernes Side, og Skolens Lærere har haft en enestaaende Evne til at opnaa det næsten utroligste paa den korte Tid, som Skolen virker i.

Naar alle disse Besøg er forløbet saa planmæssigt, skyldes dette ikke mindst Hr. Arbejdsdirektør Vaters Initiativ og Evne til at faa Musæumsdirektørerne til at aabne Dørene for de Arbejdsløse, der under kyndig Vejledning paa denne Maade har haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Kulturens og Kunstens rige Skatte. Men ikke alene paa dette Omraade skylder vi Arbejdsdirektøren en Tak, men ogsaa for de af Direktøren forberedte Teaterbesøg i Det kgl. Teater og Dagmarteatret. Disse Besøg har Eleverne selvsagt været yderst glade og tilfredse med, og kun Lovord har vi hørt herom.

Skolen har 17 Gange besøgt Dagmarteatret og 9 Gange Det kgl. Teater og er der samlet købt 1166 Billetter til Skolens Elever.

Herudover har der til de af Arbejdsdirektoratet for arbejdsløse arrangerede Musæumsbesøg med ledsagende Foredrag deltaget 1240 Mand fra de københavnske Arbejdsmands Afdelinger.

Lysten til at lære fremmede Sprog har ogsaa i Aar gjort sig gældende, og der har derfor været etableret 3 Kursus: et i Tysk og to i Engelsk. Deltagelsen til det sidste Kursus var i Aar saa stor, at det var nødvendigt at oprette to Kursus, for at hver Elev kunde modtage en nogenlunde personlig Undervisning og Udtale-Korrigering. Disse 3 Kursus er afholdt som Aftenkursus, men der var kun Adgang til Deltagelse for Dagskolens Elever.

Ialt blev disse Kursus besøgt af 76 Mand, fordelende sig med 24 Mand paa Tysk-Kursus og henholdsvis 27 og 25 Mand paa Engelsk-Kursussene.

SLØJD-KURSUS.

For dette Kursus Vedkommende har der i Aar været meget store Vanskeligheder at overvinde for at faa det etableret, idet Københavns Kommune ikke havde nogen Adgang til Bevilling af Midler.

Til Trods for dette lykkedes det i Samarbejde med Arbejdernes Oplysningsudvalgs dygtige og fortræffelige Leder, Hr. Sekretær Ib Kolbjørn at faa oprettet en Forening til Varetagelse af disse populære Kursussers Bevarelse.

Igennem denne Forening opnaaede vi Støtte fra forskellige Institutioner bl. a. Københavns Kommune, A/S Arbejdernes Bryggeri „Stjernen" og Arbejdernes Oplysningsudvalg i København, ligesom Arbejdsmændenes Fællesledelse selv til nævnte Formaal har ydet et Beløb af 1000 Kr.

Vi gaar herefter ud fra, at disse Kursussers Berettigelse er grundig stadfæstet, saaledes at det ikke i Fremtiden skal volde Vanskeligheder med at bringe de økonomiske Formaliteter i Orden.

TILLIDSMANDSSKOLEN

Her skal nævnes en af de interessanteste Opgaver af Skoleudvalgets Arbejde, nemlig vor Tillidsmandsskole.

Modsætning til vore andre Skoler og Kursus, der kun er baseret paa Arbejdsløse, er Eleverne paa denne Tillidsmandsskole alle arbejdende Kammerater fra Arbejdspladserne, vore 37 Organisationer med tilhørende faglige Klubber.

Formaalet med denne Skole er jo som bekendt at dygtiggøre vore mange Tillidsmænd ved Foredrag og Selvstudium af alle de vanskelige og vidt forgrenede Problemer, der gennem Aarene er opstaaet for Organisationerne ved Voldgifter, Opmandskendelser og Love fra Statsmagten, og som paa Aastedet kræver en alsidig Indsigt og baade rigtig og korrekt Handlemaade og Optræden, saavel overfor Arbejdsgiverne som Kammeraterne paa Arbejdspladsen.

Netop paa vor Tillidsmandsskole har vi søgt disse Opgaver løst og har paa Skolen for første Aars Elevers Vedkommende bestræbt os for at bibringe disse Elever de rent elementære Kundskaber gennem en lærerig og interessant Foredragsvirksomhed af Lærere, der daglig beskæftiger sig med disse Spørgsmaal. Disse har paa en populær Maade udformet alle Forhold vedrørende Fagbevægelsen, Arbejdsløshedslovgivningen, Fagbevægelsens Retsgrundlag, Fagbevægelsen i Udlandet, Hovedforbundenes Struktur, Beskyttelseslove, og overhovedet alle de Emner, der kan skønnes at faa Betydning for en Tillidsmand.

For 2. Aars Eleverne har Skolen praktiseret den Fremgangsmaade, at Arbejdet er blevet inddelt i Gruppearbejde. En Del af dette Arbejde udføres som Hjem-

mearbejde, og hver Gruppe faar sine selvstændige Opgaver tilstillet, som den skal udforme, og ved næste Undervisningsaften redegøre for under kyndig Korrigering af Skolens Lærere.

Denne Form for Undervisning har vist sig at være en udmærket Maade at lære Eleverne det alsidige Arbejde paa.

De har med Lyst og Interesse givet sig i Lag med Opgaverne, og at Resultaterne har været tilfredsstillende for Eleverne vidner de mange Takkebreve om, som er modtaget fra disse, efter at deres tillærte Kundskaber paa Arbejdspladserne praktisk har bestaaet deres Prøve.

Der har endvidere i Aar været tilført Undervisningsplanen et nyt Emne, som egentlig kan siges at ligge udenfor de Opgaver, der har væsentlig Betydning for Tillidsmændene, nemlig 2 hele Afteners Undervisning i Samfundskundskab for begge Klasser. Dette var en Nødvendighed for Skolens Virke af Hensyn til Bestemmelserne i den nye Aftenskolelov, der krævede denne Ændring.

Skolen har som sædvanlig holdt sin Nytaarsfest med Tale af Hr. Socialminister Ludvig Christensen, der altid har interesseret sig levende for alt Arbejde, der har Tilknytning med Oplysning og som stadig er Formand for Oplysningsudvalget i København.

Skolen sluttede med en Sammenkomst i Lokalerne, Suhmsgade, hvor Hr. Sekretær Ib Kolbjørn holdt en fortræffelig Tale om „Arbejderne og Oplysningsarbejdet". Herefter var der Oplæsning og fælles Kaffebord.

Af Lærebøger ved disse Kursus, som udleveres til Elevernes Ejendom har vi benyttet paa Klasse 1. (1ste Aars Elever):

Fagforeningskundskab.
Johs. Kjærbøl: Tillidsmandsinstitutionens Udvikling og Muligheder.
Norm for Regler for Behandling af faglig Strid.
Forligsmandsloven.
Arbejdersangbogen.
Paa Klasse 2 (2det Aars Elever) er benyttet:
Arbejdsløshedsloven.
Lov om „Den faste Voldgiftsret".
De samvirkende Fagforbunds Love.
Norm for Regler for Behandling af faglig Strid.
Forligsmandsloven.

Desuden har Lærerne anlagt en Del af Undervisningen efter Sekretær i De samvirkende Forbund, Hr. Knud V. Jensens nye Bog: Arbejdsretten i Danmark.

Skolen, som har haft Undervisningslokaler dels i Suhmsgade 4 og dels i Arbejdsmændenes Hus i Nyropsgade 25, har virket som Aftenskole i Tiden fra 21/10 1935 til 12/2 1936. Skolen var besøgt af 100 Elever.

Inden vi slutter Beretningen over Skole- og Oplysningsarbejdet for det nu tilendebragte Skoleaar, vilde det være rigtigt at meddele, at det langtfra er alt det Oplysningsarbejde, der er udført for de københavnske Arbejdsmænd. Det vi her har aflagt Beretning om, angaar kun det Arbejde, som Fællesledelsens Skoleudvalg har beskæftiget sig med.

De enkelte Afdelinger har for egen Regning paa forskellige Omraader i stort Omfang beskæftiget sig med specielle Fag-Kursus, Studiekredse og andet Oplysningsarbejde.

Saaledes kan f. Eks. nævnes, at Chaufførernes Afdeling paa Teknologisk Institut har afholdt et gratis Kursus for arbejdsløse Medlemmer af denne Afdeling. Dette Kursus bestod bl. a. i Færdselslære, Bygeografi, Elektrolære, Motorlære, Toldklarering, Dansk, Skrivning m. m.

Ligeledes har Jord- og Betonarbejdernes Afdeling paa Teknologisk Institut afholdt Forskalnings-Kursus.

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling, som ogsaa er underlagt Fællesledelsen, har i Sommeren 1935 haft en Del unge Medlemmer under 18 Aar paa et Sommerkursus paa Roskilde Højskole, saaledes at disse unge allerede i en tidlig Alder kan blive informeret om de faglige Opgaver, der venter dem, naar de ved det fyldte 18. Aar gaar ind i de Voksnes Rækker.

Iøvrigt kan vi nævne, at Skolekontoret under alle Forhold staar til Medlemmers Disposition med alt, der har med Oplysning at gøre. Dette foretager alle Ansøgninger, Udfyldning af Skemaer og er — særlig de unge Medlemmer — behjælpelig med at blive optaget paa Højskolerne udenfor København.

Der har ogsaa været en Del Elever paa Skole, som ikke kan henføres under de foregaaende Afsnit i Beretningen. Man skal her i Flæng nævne: Maskinist-Skolen. Statens Gymnastik-Institut, Rønne Sætte- og Fiskeskipperskole og Navigationsskolen i København. Ja, vi fristes til at nævne, at det sidste Sted fik Eleven endog en meget fin Karakter. — Vi mistede vort arbejdsløse Medlem ved denne Lejlighed — men alligevel er dette ikke noget Skaar i Glæden for vort Arbejde, han sejler nu som Skibsfører.

Af det 20. Aarhundredes kulturelle Goder er Oplysningen en af dem, der staar højest. Den kan som intet andet rette paa mange af vort Samfunds Mangler og Brister. Tiden, vi lever i, kræver „Tempo", og der er ikke i denne levnet Tid til Vaklen eller Søgen, kun dem der er i Besiddelse af Kundskaber kan gøre sig Forhaabninger om en lykkelig Fremtid. Det er ikke mere Organisationernes Opgave alene at skaffe Kvantitet af Medlemmer, men ogsaa Kvalitet, og saaledes vil det ogsaa være i Fremtiden. Veloplyste Medlemmer er Fundamentet i alle Organisationer og en Betingelse for at kunne deltage i en saglig Kritik, hvor Kundskaber og Viden sidder i Højsædet. Her som alle andre Steder vil den dygtige altid have den største Chance netop i Kraft af sin Dygtighed.

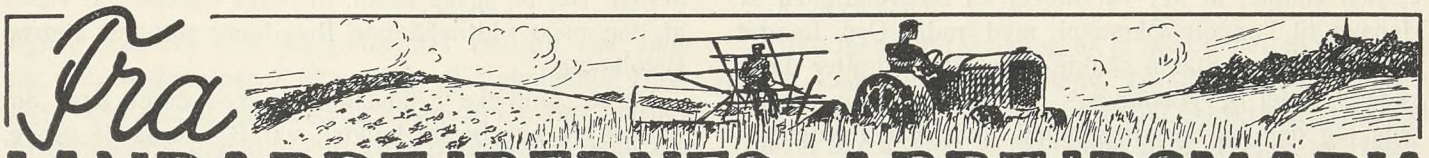
Netop dette at sprede Arbejdsløshedens triste Mørke væk fra Tusinder af Unge, og give dem fornyet Haab og Tro paa Fremtiden — paa et Samfund med lyse og bedre Levevilkaar for os alle — er en stor og omfattende Opgave, der er knyttet til Oplysningsvirksomheden.

HUSK AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men denne lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

Fra LANDARBEJDERNES ARBEJDSMARK

BONDEN SOM TYENDE OG SOM ARBEJDSGIVER

Den Kategori af Landbrugsbedrifter, som man i daglig Tale kalder Bondebrug, udgør om ikke i Antal, saa i hvert Fald hvad Areal angaar, den største Del af det danske Landbrug, og Indehaverne af disse Brug er faktisk den største Arbejdsgivergruppe her i Landet. Og det er dog endnu ikke halvandet Hundrede Aar siden, at denne Befolkningsklasse var Herremændenes Tyende, en retsløs, trællende Hob, som var underkastet deres Husbonds uindskrænkede Myndighed, der som oftest blev haandhævdet ved Hjælp af Træhest, Hundehul og Ridefogdens Pisk. Fortidens Bønder var vel ikke Tyende i Nutidens Betydning, de var ikke besiddelsesløse Lønslaver, henviste til at sælge deres Arbejdskraft for en ussel Løn. Men de var stavnsbundne Jordtrælle, personligt retsløse og socialt undertrykte, de var den Tids Underklasse, og det er næppe for meget sagt, at de var den mest fortrykte Del deraf.

Det er nu totalt forandret. Trods alle Klager over Krise og Underskudspriser paa Landbrugsprodukterne er Forholdet jo alligevel det, at Bønderne har Raadigheden og Dispositionsretten over det meste af Danmarks Jord, dens Afgrøder og de dertil knyttede Værdier af Redskaber og Besætning. Forholdet er endvidere, at de samtidig hermed har afgørende Indflydelse paa Udnyttelsen af de talrige Foretagender, der med Andelsbevægelsen er vokset frem her i Landet de sidste Par Menneskealdre, store industrielle Anlæg, der repræsenterer kolossale Værdier. — De fører det store Ord indenfor de mange og mangeartede Sammenslutninger af økonomisk, social, og for den Sags Skyld ogsaa, kulturel Art, som Nutidens Landbrug betjener sig af. Et mægtigt, uhyre kompliceret og for hele Samfundet tillige uhyre betydningsfuldt Produktions- og Organisationsapparat, der i Dag helt eller delvist bliver dirigeret af Bønderne.

Afstanden mellem Fortidens og Nutidens Bonde er saavel økonomisk og socialt som ogsaa i kulturel Henseende uhyre, ja næsten ufattelig stor.

Holberg har i en af sine bedst kendte Komedier „Jeppe paa Bjerget" skildret Bonden paa den Tid, da Stavnsbaandet og Hoveriet endnu stod i sit fuldeste Flor. Jeppe er ofte i Afhandlinger om Bøndernes Stilling i Tiden før Landbrugsreformerne blevet nævnt som Typen paa Fortidens „usselige" Bonde. Nu var naturligvis ikke alle Bønder som Jeppe.

Holberg har jo ogsaa i „Erasmus Montanus" skildret en anden Bonde fra den Tid, som afviger betydeligt fra Jeppe, nemlig Erasmus Montanus' Fader; men denne var Undtagelsen, hvor Jeppe var Reglen. I sin Roman „Bjerregaarden" har Skjoldborg tegnet et Billede af Bonden, som han var for 30 Aar siden. Kræn Bjerre er ligesaa typisk Repræsentant for Andelsbonden, som Jeppe er for Hovbonden. Sammenligner man disse to Tidstyper, saa faar man et Indtryk af den Udvikling, der har fundet Sted i dette historisk set korte Tidsrum, her er Tale om. Denne Udvikling kan føres tilbage til en Række Foranstaltninger, der blev forberedt og gennemført i Slutningen af det attende og Begyndelsen af det nittende Aarhundrede kendt under Fællesbetegnelsen Landboreformerne. Blandt disse er der en enkelt, som for Eftertiden er kommet til at staa omgivet af en ganske usædvanlig Glans. Det er Forordningen om Stavnsbaandets Ophævelse, der udkom den 20. Juni 1788. — Det er med fuld Ret, at denne Forordning fremstilles som særlig betydningsfuld for Bondens Frigivelse, og iøvrigt nævnes som en af de vigtigste Begivenheder i vort Lands nyere Historie.

Vel var Stanvsbaandet ikke det eneste, som tyngede Bønderne — langtfra. Hoveriet, der forpligtede Bonden til at møde til Arbejde paa Herregaarden, naar Godsejeren forlangte det, Tiendeydelsen, hvorefter Bonden skulde aflevere hvert tiende Neg af sit Korn paa Marken, og som Følge deraf ofte maatte se det staa og raadne, fordi man ikke kunde paabegynde Indbjergningen, før Tælleren (Skatteopkræveren) havde udtaget, hvad der skulde afleveres. En forældet Markordning imellem Bønderne indbyrdes, som virkede hemmende overfor forbedrede Driftsmetoder. Alt dette var Forhold, som hver for sig bidrog til at forringe Bøndernes Fremgangsmulighed og at trække dem stadig dybere ned i Armod. Ophævelsen af Stavnsbaandet maatte til for at faa disse Ting ryddet af Vejen, det var saa at sige Forudsætningen for det hele Frigørelsesværk, fordi Bøndernes Ufrihed og fortrykte Tilstand i første Række beroede paa, at de var bundet til Stavnen. Det betød, at de faktisk tilhørte det Gods, hvor de var født, og dermed den paagældende Godsherre.

Herremændene kunde ved Hjælp af Stavnsbaandet behandle Bønderne, som de lystede, og de benyttede sig som sagt ofte i fuldeste Maal heraf, bl. a. ved stadig Forøgelse af Hoveriet.

Bondefrigørelsen blev ikke gennemført under Pres af en almindelig Folkestemning, der var blevet saa stærk, at Magthaverne ikke længere kunde staa imod, men saa sig nødsaget til at give efter for Kravet. Der stod overhovedet intet Folkekrav bagved. Bønderne selv var nærmest indifferente, maabende Tilskuere til, hvad der foregik, for en stor Del endog direkte fjendtlige, i næsten alle Tilfælde mistænksomme overfor dette nye.

Forklaringen paa, at det alligevel blev gennemført,

er den simple, at det var blevet en Nødvendighed af Hensyn til Landets Økonomi, med andre Ord, Landet fattedes Penge. Staten skulde have sine Udgifter dækkede. Handel og Haandværk kunde ikke alene dække dem, og den Industrivirksomhed, som man havde forsøgt paa at stable paa Benene med Statsstøtte, gav snarere flere Udgifter end Indtægter, altsaa havde man kun Landbruget at falde tilbage paa. Men Jorden blev saa slet dyrket, at den var ved at blive gold, 3 à 4 Fold var i Reglen det, man kunde regne med at faa igen af det udlagte Sædkorn. Med Husdyrholdet stod det mildest talt sørgeligt til. Gentagne Epidemier af Kvægpest havde omtrent raseret, hvad der havde været af Kreaturbesætninger i Landet. Saaledes saa man sig fra Statens Side stillet overfor den tvingende Nødvendighed at forsøge, om der ikke paa en eller anden Maade kunde gøres noget for at ophjælpe Landets naturlige og vigtigste Næringsvej, Landbruget. Der var iblandt de Mænd, som paa det Tidspunkt sad ved Statens Ror, en Kreds, som forstod dette, og det tjener til deres Ære, at de ogsaa havde Forstaaelse af, at man ikke kunde nøjes med, som saa ofte før bare at lægge nye Byrder paa Bønderne, men maatte gaa den modsatte Vej, og heldigvis havde de Indflydelse paa rette Sted, saa de var i Stand til at gennemføre deres Forehavende. Adskillige af dem var selv store Godsbesiddere og kunde gaa i Spidsen for Reformarbejdet ved at gennemføre det paa deres egne Godser. Der er ingen Grund til at anstille nærmere Betragtninger over, om deres Handlemaade først og fremmest var dikteret af ren og skær Idealisme, eller det i højere Grad var klog Beregning. Det afgørende er, at det har vist sig, de handlede rigtigt, at deres Indsats blev til Gavn for Bønderne, som det blev til Held for Landet i det hele. Men helt let og glat gik det ikke. Foruden den Skepsis og Dumhed de mødte fra Bønderne selv, havde de en voldsom Modstand at kæmpe med fra deres egne Standsfællers Side. Flertallet af Datidens Godsejere var paa ingen Maade saadan indstillet, saa de af ideelle Grunde vilde give deres Tilslutning, og de havde heller ikke saa pas god Forstand, at de vejrede, det vilde være til deres egen Fordel, om Bønderne blev frie Mænd paa fri Jord. — Derfor har Bondefrigørelsens Forkæmpere ærlig fortjent den Anerkendelse og Hyldest, som Eftertiden har ladet dem blive til Del.

Det var en Bedrift. Ja, paa sin Vis en Heltedaad, disse Mænd udførte, da de gik i Brechen for den „usselige" Bonde og skaffede Bønderne den Frihed, som disse paa det Tidspunkt var for sløve til selv at kræve.

Der er blevet talt og skrevet baade langt og bredt om, hvorledes Bønderne har forvaltet den Gave, der den Gang blev dem skænket, den danske Bondestand er blevet berømmet og lovpriset i Poesi og paa Prosa for, hvad den har udrettet til Gavn og Lykke for Land og Folk siden sjette Frederik bød, at „Bonden skulde vorde fri", og sandt er det, at Bønderne har formaaet at udnytte de Muligheder, der blev aabnet for dem med Forordningen af 1788. Det sidste Aarhundredes Danmarkshistorie er for en væsentlig Del Historien netop herom. Det er ogsaa sandt, at deres Indsats har været af den mest vidtrækkende Betydning for den almene Befolkning.

Da de politiske Frihedstanker, med deres Krav om Folkestyre kom hertil Landet, var Bønderne de første, der fylkede sig herom, og det var deres Repræsentanter, som i deres faste Standpunkt i Spørgsmaalet om Valgretten stærkest bidrog til, at Menigmands Ret til at deltage i Landets Styrelse paa lige Fod med de saakaldte højere Samfundsklasser tilsidst blev anerkendt.

Helt frem til Slutningen af det 19. Aarhundrede er Bønderne paa Rigsdagen i Reglen at finde paa Underklassens Side i Lovgivningsarbejdet, men Overklassetendenserne begynder dog at træde stærkere og stærkere frem.

I 1894 sluttedes Forliget med Estrups Regering, hvormed den Række Foranstaltninger, denne Regering med Støtte af den priviligerede Valgrets Ting, Landstinget, paa Trods af Folketinget og i Strid med Grundloven havde gennemført, blev legaliseret. Det var den mest udprægede Storbondefløj indenfor Venstre, som her gav Godsejernes Parti broderlig Haandslag paa, at Fortiden skulde være glemt. Som det altid er Tilfældet med politiske Begivenheder, stod ogsaa denne i Forbindelse med økonomiske Foreteelser.

Landbrugets Omlægning fra Kornproduktion til Smør- og Flæskeproduktion var da saa godt som fuldbyrdet, Andelsmejerier og Andelsslagterier var skudt op som Paddehatte over det ganske Land, og gik for fuldt Drøn. Men netop denne Forvandling af Landbruget til at være en Forædlingsindustri af Landbrugsprodukter var i allerhøjeste Grad i det middelstore Landbrugs Favør, og dette kunde da ogsaa opvise en Række gode Aar med stigende Indtægter og voksende Velstand for dets Ihændehavere, og disse var blevet præget heraf, der var vokset en ny Type af Bønder op, de var ikke Bønder i gammeldags Betydning, de var blevet Gaardejere. Den Følelse af Samhørighed med Arbejdere, Husmænd og Landets øvrige Smaakaarsfolk, som man endnu under Provisorietiden kunde spore noget af, var forduftet med Provisoriekampenes Afslutning. Bønderne havde opnaaet en Position i Samfundet, saa de ikke mere mente at have Brug for dem og derfor heller ikke mere vilde kendes ved dem. Herremændenes fordums Tyende var blevet Arbejdsgivere med Arbejdsgiverfornemmelser og Arbejdsgiveropfattelse.

Det er ikke noget særligt fordelagtigt Vidnesbyrd Datidens Husmænd, og forskellige andre samtidige, giver Bønderne som Tyende. Man beskyldte dem ofte for baade Drik og Dovenskab. — Men Datidens Husbonde har vel haft det ligesom en stor Del af Nutidens, at de har en vis Tilbøjelighed til at vilde sværte deres Tjenestefolk.

— — —

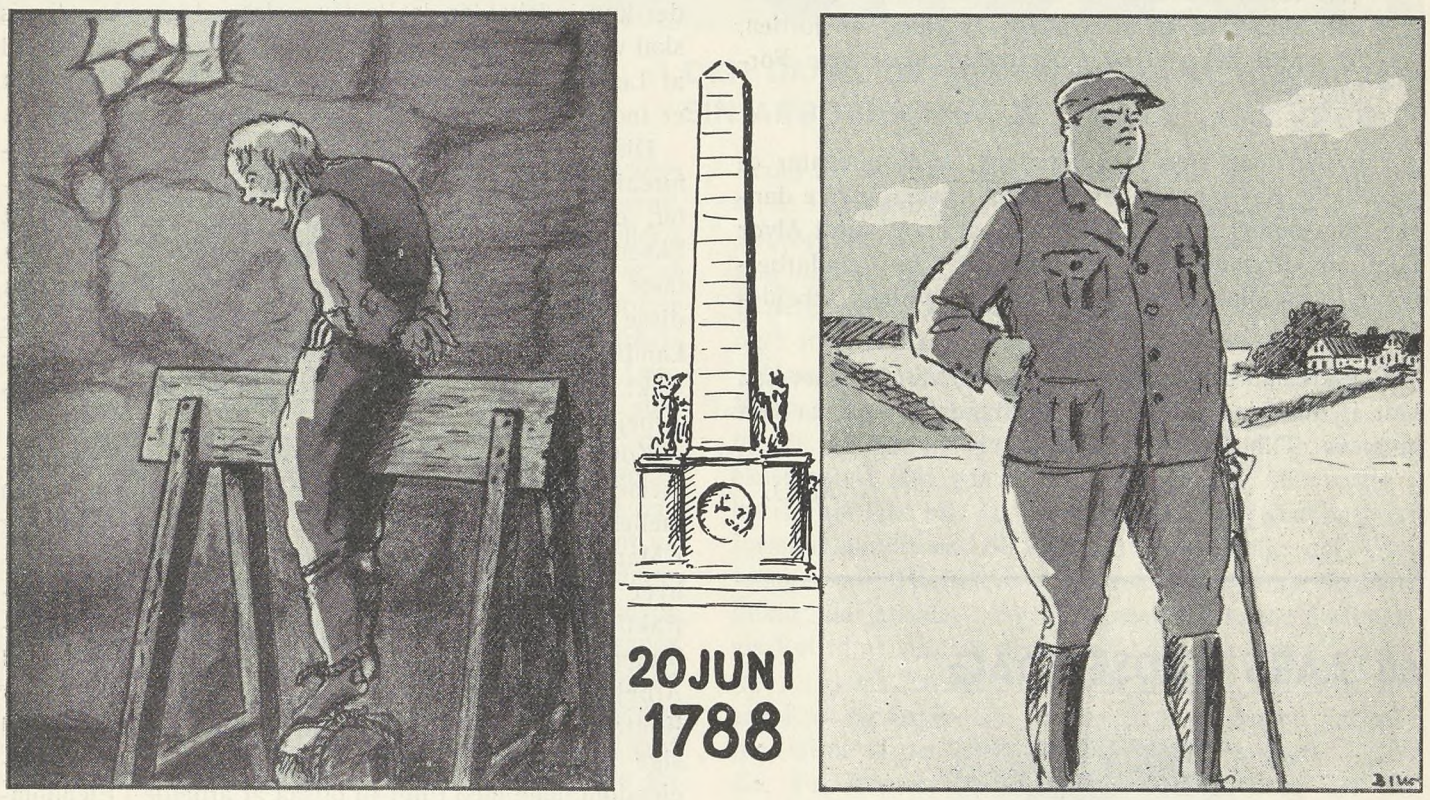
Hvordan er nu Bonden som Arbejdsgiver?

De rent menneskelige Forskelligheder, der gør sig gældende mellem Bønderne som mellem andre Mennesker, gør sig naturligvis ogsaa gældende i den enkeltes Forhold overfor de Folk, der som Arbejdere er beskæf-

tigede indenfor den paagældendes Bedrift, det være sig som Medhjælper, Fodermester eller almindelig Daglejer. Der findes selvfølgelig baade gode og daarlige Arbejdsgivere indenfor vor Tids Bondestand, som der findes det indenfor de andre Arbejdsgivergrupper. Men man kan uden at gaa nogen for nær roligt paastaa, at Bonden af i Dag som Arbejdsgiver betragtet i hvert Fald ikke er bedre end de øvrige, de er navnlig ikke bedre Betalere, snarere det modsatte, og med Hensyn til den Behandling, som f. Eks. bliver deres unge Medhjælpere til Del, er der absolut ikke noget at raabe Hurra for, Kosten og da især Værelserne, der bydes disse, er ikke i Almindelighed bedre, end Tilfældet er indenfor det helt store Landbrug; til Gengæld er Arbejdstiden gerne længere paa Bøndergaardene end paa de større Gaarde, og saadan noget som Ekstrabetaling for Arbejde udenfor den sædvanlige Arbejdstid er almindeligvis et ukendt Begreb. En fuldgyldig, almenomfattende Karakteristik af Bonden som Arbejdsgiver lader sig vel ikke give, skulde man nævne et særlig fremtrædende og typisk Træk hos ham, maatte det vist nærmest blive Smaalighed.

Men en Ting kan man ikke undgaa at lægge Mærke til hos Nutidens Bonde, og med hele Bondestandens Historie in mente undres over, nemlig den udprægede reaktionære Opfattelse af Landbrugets Arbejdsforhold, som stadig demonstreres fra den Side. Der er jo ingen Tvivl om, at Bøndernes store Flertal hylder det saakaldte „gode, gamle" Arbejdsforhold med sit private Fæstemaal, sit Kost- og Logisystem o. s. v., kort sagt et Arbejdsforhold som Udviklingen forlængst er løbet fra. — For det er jo Sandheden, at Tyendeforholdet heller ikke for Landbrugets Vedkommende mere er tidssvarende.

Den tekniske Udvikling er jo ikke gaaet sporløst hen over Landbruget, tværtimod, Landbruget er i mindst lige saa høj Grad som noget andet Erhverv her i Landet blevet omkalfatret af Maskintekniken. Plejlen og Hesteomgangen har forlængst maattet vige Pladsen for det damp- eller motordrevne Tærskeværk, ligesom Leen er afløst af Slaamaskine, Selvbinder, og Traktoren har i stor Udstrækning (ofte i større Udstrækning end godt er) afløst Hestene som Trækkraft o. s. v. Kort sagt,

Landbruget er ligesom Haandværket blevet industrialiseret. Arbejdet paa Mark, i Stald og Lade foregaar paa en ganske anden Maade end før. Forudsætningen for Tyendeforholdet, som var de gamle Arbejds- og Driftsmetoder, er ikke længere tilstede i Landbruget. Naar det alligevel opretholdes, sker det paa Trods af Tidens Krav og Tilstande.

Som sagt maa det uvilkaarligt vække Forundring, at netop Bønderne er iblandt de stærkeste og varmeste Tilhængere af dette forældede Arbejdsforhold i Landbruget, da de jo dog, som paavist i det foregaaende, ellers paa næsten alle andre Omraader har forstaaet at følge med Tiden. — Men man har i det hele taget i den sidste Tid adskillige Gange haft Lejlighed til at undres over, hvad der fremkommer fra den Side. Fornylig stod saaledes følgende at læse i Dagspressen:

> De tre Landboforeninger i Hjørring Amt, Dronninglund Herreds Landboforening, Brønderslev og Omegns Landboforening og Hjørring Amts landøkonomiske Selskab, har vedtaget at henstille til Landbrugets Hovedorganisationer, at udsætte de paatænkte Festligheder i Anledning af 150-Aarsdagen for Stavnsbaandets Løsning.

Landbrugets Kaar har, hedder det, bl. a. paa Grund af andre Baand været saa ringe, og man finder ikke Tiden inde til Festligheder. Den stadigt mere tyngende Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget er en Kendsgerning, som heller ikke opfordrer til Fest for Stavnsbaandets Løsning, saa meget mere som det under de givne Forhold synes nødvendigt at genindføre Stavnsbaandet, om dette Forhold skal rettes. Man henstiller derfor, at de paatænkte Festligheder standses, indtil Landbrugets Kaar er saadanne, at det paa naturlig Maade kan skaffe til en forsvarlig Dyrkning af Jorden, og indtil det ved egen Kraft kan klare sine Forpligtelser.

Her kan man sige med Sandhed, at Kommentar er overflødig. Saa langt er vor Tids lovpriste, oplyste danske Bondestand altsaa kommet ud, at man i fuldt Alvor taler om at genindføre Stavnsbaandet for Landarbejderne for at sikre Bønderne tilstrækkelig billig Arbejdskraft.

Efterkommeren af Fortidens Hovbonde er naaet saa vidt i fanatisk Profitbegær og Standshovmod, at han er blevet Tilhænger af et nyt Stavnsbaand.

M. O.

60 AARS FØDSELSDAG

En kendt Mand i Landarbejdernes Rækker, nemlig Formanden for Jerne Afdeling, Axel Andersen, fejrer den 6. Juli sin 60 Aars Fødselsdag.

Axel Andersen har siden Landarbejderbevægelsens Barndom udført et stort og trofast Arbejde paa at organisere Landarbejderne. Han begyndte sin Virke i Landarbejderbevægelsen i Københavns Omegn og fortsatte senere sit Arbejde paa Sydfyn. I en Aarrække har han udkæmpet sin sejge Kamp paa Vestkysten og har bl. a. stiftet Jerne Afdeling, Sig Torstrup Afdeling m. fl.

Vi benytter Lejligheden til at takke Axel Andersen for mangeaarigt, trofast Arbejde for Landbrugets fattige Arbejdere, og ønsker ham Held og Lykke med sin 60 Aars Fødselsdag.

O. L.

KONTRAKT FOR LANDARBEJDERE

Hidtil har Arbejdsgiverne hovedsageligt skrevet de Kontrakter, hvorpaa de faste Landbrugsarbejdere lod sig antage, og de Eksempler, vi gennem Aarene har givet paa Indholdet af saadanne Kontrakter, er et stærkt Vidnesbyrd om, at Arbejdsgiverne har benyttet Lejligheden til at binde Landarbejderne til en Masse Pligter og sikre sig mod, at de fik nogle Rettigheder.

Mellem Forbundet og Arbejdsgiverforeningen har der imidlertid gennem Aarene bestaaet en Kontraktformular, der kun indeholder de Bestemmelser, der nødvendigvis skal være i den Kontrakt, hvor Boligen gives som en Del af Lønnen, og saa iøvrigt fastslaar, at Arbejdsforholdet er indgaaet i Henhold til den gældende Overenskomst.

Disse Kontrakter er nu af Forbundet og Arbejdsgiverforeningen blevet revideret og godkendt af begge Parter, og er af Forbundet optrykt i et saadant Antal Eksemplarer, at de af vore Medlemmer, der antages som faste Landbrugsarbejdere, gennem Afdelingen kan faa disse Kontrakter, saaledes at det fremtidigt kan blive Landarbejderne, der møder med Udkastet til den Kontrakt, hvorpaa de skal forpligte sig til at arbejde hos Arbejdsgiverne.

Kontrakterne indeholder som den væsentlige Bestemmelse, at Arbejdsforholdet etableres paa Basis af den mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Dansk Arbejdsmands Forbund til enhver Tid gældende Overenskomst. Der er herom 3 Kontraktformularer, nemlig 1) Kontrakt for faste Landbrugsarbejdere, det vil sige saadanne, som antages til Arbejde udelukkende paa en Landbrugsejendom. 2) Kontrakt for faste Land- og Skovbrugsarbejdere, det vil sige Folk, der antages til Arbejde paa en Landbrugsejendom, men med Pligt til ogsaa at arbejde i Ejendommens Skovdistrikt. 3) Kontrakt for Malkekoner, en Kontrakt, der slet og ret fastslaar, at den gensidige, kontraktlige Forpligtelse er indgaaet paa Basis af Overenskomsten.

For samtlige disse Kontrakter gælder, at de indeholder 3 Maaneders gensidig Opsigelsesfrist.

Endelig har Forbundet ladet udarbejde en Kontraktformular for Fodermestre, der indeholder de nødvendige Bestemmelser for Fodermesterens Arbejdsforhold, med Adgang til at indføre de for Arbejdsforholdet fastsatte Lønbetingelser m. m. Imidlertid kan Fodermesteren ogsaa bruge Kontrakten for faste Landbrugsarbejdere, idet Landbrugsoverenskomsten indeholder Bestemmelser for Fodermestrene.

Vi henstiller til Medlemmerne at gøre Brug af disse Kontrakter, i Stedet for at lade sig antage paa de af Arbejdsgiverne udfærdigede Kontrakter, der altid er skrevet saadan, at de hovedsagelig er i Arbejdsgiverens Favør og Arbejderens Disfavør.

Kontrakten kan Medlemmerne faa ved Henvendelse til Afdelingsformanden. Afdelingsformændene kan for deres Vedkommende bestille Kontrakterne paa Hovedkontoret. Afdelingsformændene bedes i alle Tilfælde bestille, saa de har nogle Eksemplarer af Kontrakterne liggende.

O. L.

DEN DAARLIGST LØNNEDE ARBEJDER GIVER SIN ARBEJDSGIVER ET HALVT AARS KREDIT!

Naar vi om Morgenen rykkede ud, havde den arbejdende Underforvalter allerede længe været paa Tæerne. Mens vi andre fulgte Heste, stod han i Mødding eller i Stak og sled i det som en Slave. Hans Opgave var at holde Tempoet oppe, og Tempoet paa en Herregaard er stadig vildt og tosset, fordi de unge Mennesker arbejder for Anbefalingen og kun sjældent tænker paa Lønnen. Fyren, som hersede med os allesammen, og som til Gengæld fik sine daglige Skyller af Godsejeren, oppebar en efter vor Mening fyrstelig Løn. Mens vi andre sled Kødet af Knoerne for 500 Kr. om Aaret, havde han en Løn af 900! Det var efter vor Maalestok en rent ud fyrstelig Løn, og i disse Dage er der sikkert ikke mange, som opnaar noget lignende. 75 Kr. om Maaneden havde han altsaa at slaa om sig med. Dertil kom, at han havde Eneværelse — et lille Rum med en massiv Seng og en Stol plus et Bord. I Hjørnet havde han hængt sindrigt sammensyede Aviser op til en Slags Garderobe, og hans store Kuffert fyldte op og virkede som Siddeplads for de faa, der opnaaede Adgang til hans Salon. Maden var som paa de fleste Herregaarde. Margarine, Spædekalvekød og Skummetmælk spillede en væsentlig Rolle i vor Ernæring, og sætter vi Kost og Ophold til 80 Kr. om Maaneden, er vi vist meget flotte — mod Godsejeren. Løn, Kost og Logi beløb sig altsaa ialt til 155 Kr. om Maaneden — 39 Kr. om Ugen.

Naar det var Fyraften smurte han Vogne — passede en syg Hest — og om Sommeren reparerede han Selvbinder eller Tractor, for at vi andre ikke skulde sinkes om Dagen. Ikke een Dag mindes jeg, hvor han ikke havde Overarbejde, og dertil kom, at han førte Magasinregnskabet og en Arbejdsjournal.

Forkarlen havde 700 Kr. om Aaret — ogsaa betydeligt mere end vi andre, udregnet paa samme Maade som Underforvalterens Løn havde han med Kost og Logi godt 34 Kr. om Ugen. Hans Stilling krævede, at han altid var forrest, altid havde Læs før os andre og tom Vogn før os andre. Vi var fire Karle og to Elever. De fire Karle og den ene Elev havde hver 500 Kr. om Aaret, ugentlig iberegnet Kost og Logi altsaa: 30 Kr. Den ene Elev nød den særlige Gunst at arbejde helt uden Løn. Han var Førsteaarselev og som saadan en desperat Slider og Spytslikker. Han er sikkert blevet klogere.

Godsejeren havde altsaa en Arbejdsstyrke paa otte Mand for en aarlig Kontantløn af 4100 Kr. Læg Mærke til, at skønt Forvalteren og Forkarlen havde henholdsvis 900 og 700 Kr. om Aaret, saa blev Gennemsnitslønnen kun lidt over 500 Kr., fordi den ene Elev gik gratis! Den Difference, der var mellem Karlenes Løn og Forvalterens og Forkarlens Løn, betaltes af den ulønnede Elev.

Naar Prisen for Kost og Logi er sat til 80 Kr. om Maaneden pr. Næse, saa er det langtfra Meningen at hævde, at Maden var disse Penge værd. Men da man eksempelvis kan gaa ud fra, at de unge Mennesker i hvert Fald ikke selv kunde have skaffet sig Kost og Logi for stort mindre end 80 Kr., er dette Tal stillet op. Teoretisk kunde Godsejeren vel ogsaa have solgt de Produkter, der nu blev brugt til Kosten, og havde derfor en vis Ret til at vurdere dem efter, hvad han havde kunnet faa for dem. En samlet Sum af 7680 Kr. udgjorde altsaa Kost og Logipenge for samtlige otte Mand. Lægger man disse til den kontante Løn, bliver Resultatet 11780 Kr. Pr. Maaned bliver det 982 Kr., ugentlig 227 Kr. Og for hver Arbejder ialt: 28 Kr. om Ugen i Løn, Kost og Logi.

Ingen kan bestride, at Godsejeren kommer saare billigt til sin Arbejdskraft, og netop for en Landbruger, hvor Arbejdskraften spiller en uhyre stor Rolle og hvor Arbejdskraftens Paalidelighed, Pligtfølelse og Omhu er en Betingelse for Gaardens Rentabilitet, er det en ganske uhørt Fordel at kunne disponere over en saa utrolig billig Arbejdskraft. For enhver, der har haft Hænderne paa Plovstjærterne eller paa Selvbinderen, Slaamaskinens eller Radrenserens Greb og Løftestænger, er det klart, at Danmarks fine Jordbrug i væsentlig Grad er baseret paa Arbejdskraftens Flid og Grundighed. Jeg har set Landarbejdere pløje, harve og saa i adskillige Lande, men aldrig med en Omhu og Pligtfølelse som i Danmark. Selve Jordbehandlingen er i høj Grad et Spørgsmaal om Landarbejderens Samvittighedsfuldhed. Ja, man kan sige — og jeg vil ikke betænke mig paa at hævde det — at dansk Landbrugs verdensberømte Standard hviler paa disse elendigt lønnede, jernflittige Arbejderes Dygtighed og Grundighed.

Lad det med det samme være sagt, at Forholdene paa ovennævnte Sted var noget nær enestaaende godt. Der findes større Gaarde, hvor Antallet af underbetalte og helt gratisgaaende Karle og Elever er meget større for-

holdsmæssigt, og der er adskillige Tilfælde, hvor en arbejdende Underforvalter gaar for 600 Kr. om Aaret. Jeg foretog en Beregning af Lønningsvilkaarene paa en sjællandsk Herregaard, hvor der var ansat ialt sytten aktive Arbejdere plus en Overforvalter, som ikke deltog i det manuelle Arbejde. Iberegnet ham, som var gift, havde Godsejeren en ugentlig Udgift af 19 Kr. 70 Øre pr. Næse om Ugen kontant Løn, Kost og Logi iberegnet.

Regner man med 300 Arbejdsdage à 10 Timer (og hvor almindeligt er det ikke, at der f. Eks. arbejdes i Paasken), faar man ialt 3000 Arbejdstimer om Aaret. Aarslønnen pr. Mand iberegnet Kost og Logi er 1024,40 Kr. Dette giver en Timeløn paa 34 Øre.

Folkene paa Gaarden maa skiftes til at have Hjemmeturen om Søndagen, og saa maa de arbejde som Staldkarl hele Dagen og til sent om Aftenen uden en Øres ekstra Betaling. Ogsaa i Høsten og især under Frøhøsten er det almindeligt, at der arbejdes før og efter den normale Arbejdstid, fordi Frøet helst skal behandles, mens Duggen endnu er paa, da der ellers gaar for meget Frø tabt. Jeg har været paa Gaarde, hvor Frøhøsten begyndte Klokken 5 og varede til Klokken 8, hvor andet Arbejde saa blev skudt ind, til Klokken var 6—7 Aften, hvorpaa man tog fat med Frøhøsten til Klokken 10! Dette gav en Arbejdsdag paa sytten Timer, og der var i intet Tilfælde Tale om at faa Betaling for Overarbejde. Middagspavser og Frokostpavser blev strøget i denne Tid, og flere Gange blev Maden bragt ud i Marken, for at den kostbare Tid ikke skulde gaa til Spilde.

Fælles for os alle var den Skæbne at være fæstet for halve Aar ad Gangen. Utilfredshed og Lyst til at forlade et daarligt Arbejdssted bed vi derfor i os. Ingen var stillet saadan, at han kunde gaa ind og sige op til Fratræden med det samme. Kom man i Maj til en Gaard, hvor Kosten var elendig, var man dømt til at holde den ud til November, og jeg har oplevet adskillige Eksempler paa, at en Kammerat har været fæstet for et Aar og derfor ikke engang har turdet sige op til Skiftedag af Frygt for at blive udset til Syndebuk og faa alle de ubehagelige Job. Engang, da jeg klagede over Kosten — Grøden havde flere Dage i Træk — indeholdt tørre Grynklumper — blev jeg sammen med et Par andre, der ogsaa havde luftet deres Utilfredshed, sat til at rense en Aljebeholder, der var et sandt Danaidernes Kar med Hensyn til Uudtømmelighed! Vi øste og øste, og indtog vore Maaltider staaende ude i Gaarden med Tallerkenerne i Vindueskarmen, fordi vi udbredte en saadan Stank, at ingen vilde være i Stue med os. De to af os fik ødelagt et Par Støvler totalt og fik ingen Erstatning. En fik Betændelse i Haanden af at staa nede i Beholderen, hvor det mange Aar gamle Aljebundfald uddunstede den rene Giftgas. Han fik ingen Erstatning til Trods for, at en Finger blev stiv. Selv gik jeg og hostede flere Dage efter, da jeg havde haft Jobbet nede i Beholderen. Gang paa Gang maatte vi hejse en Kammerat op af Hullet, fordi det sammengærede Bundfald udsendte de forfærdeligste Dunster, hvergang man stak Skovlen i.

Samme Sted var det forresten Skik og Brug at overlade den Mand til sig selv, der sent — efter Fyraften — kom hjem fra Byen med et Læs Kraftfoder eller Korn. Han maatte selv rejse Sækkene, hoppe af og lægge Ryg til og saa tage de stejle Trapper, hvor enhver Form for Gelænder manglede. Paa tre Herregaarde, hvor jeg har arbejdet, har der manglet Gelænder paa den stejle Trappe, hvoraf de 200 Punds Sække blev baaret op.

Jeg nævner disse Ting for nærmere at belyse, hvad det egentlig betød at være fæstet for halve og hele Aar ad Gangen. Naar de forkuede Arbejdere ikke turde gøre Vrøvl i samlet Flok, var det selvfølgelig haabløst for den enkelte. Forvalterens Spørgsmaal, om man havde Lyst til at skruppe af forblev altid ubesvaret. Man var i Forvejen saa forbandet fattig og havde slet ikke Raad til at rejse sin Vej uden at faa Halvaarslønnen med.

Paa en Herregaard nær ved København var vi 12 Elever og 10 Karle, som blev hentet fra et Fæstekontor i København. Disse Folk blev meget hurtigt kede af den saare fantasiløse Spiseseddel, og de skiftede ustandselig. Nu senere er jeg ganske klar over, hvilken Knippelforretning det maa have været for Godsejeren. Han havde Masser af gratis Arbejdskraft, fordi de utilfredse ofte lavede Spektakler og gik deres Vej uden at faa Pengene med. Jeg husker endnu, hvordan Forvalteren afsluttede Diskussionen med dem: „Hvis De vil have Deres Penge, saa kan De jo blive til Skiftedag!“

Et Sted tjente Godsejeren en klækkelig Sum paa følgende Maade: Vi gik og rejste Sæd i øsende Regnvejr. Jeg havde kørt Selvbinder og var selvfølgelig ærgerlig over at skulle rejse Sæd, mens Regnen pjaskede ned. Der er ikke noget, man bliver saa vaad af som gennemblødte Neg.

Saa var der en af Husmændene, som spurgte, om han ikke kunde hente en Regnfrakke.

Jeg sagde Ja, og saa vilde hele Flokken selvfølgelig hjem efter Frakker. Det drejede sig maaske om knapt ti Minutter, vi vilde bruge af Arbejdstiden, men da vi i Flok kom gennem Indkørslen paa Vej til vore Kamre, stod Overforvalteren og Godsejeren — i tykke Regnfrakker — og tog imod os med en mægtig Omgang Grovheder. Hvis vi ikke kunde arbejde, fordi det regnede, saa kunde vi forsvinde med det samme. Resultatet blev, at Husmændene luskede tilbage til Marken uden Frakker, jeg blev fyret med det samme, og en Karl og en Elev gik deres Vej uden at faa Penge.

Godsejeren tjente nogle Hundrede Kroner, som de havde tilgode, men han „var i sin fulde Ret“, fordi de stak af i Utide og iøvrigt selv havde ønsket at gaa!

Et andet Sted blev Forkarlen i den Grad chikaneret og forfulgt, at han til sidst stak af. Grunden var, at han igennem et misundelsesværdigt Venskab med Husjomfruen havde faaet at vide, at al Maden blev sødet med Sakkarintabletter. Han meddelte det til Sundhedskommissionen, som af sundhedsmæssige Grunde krævede, at Sakkarinen blev erstattet med Sukker.

Forkarlen blev sat til alt, hvad der var ubehageligt og særligt slidsomt, og han blev altid sat til Job, der paa

Forhaand kunde beregnes til at ville vare over Fyraften. Det endte med Ballade. Forvalteren fik et blaat Øje, men Godsejeren tjente et Par Hundrede Kroner, som Forkarlen rejste fra.

Formaalet med denne Artikel er at fastslaa to Kendsgerninger:

Den umaadelig lave Løn og
den urimelige Fæstemetode,

der egentlig kun kan sammenlignes med Stavnsbaandet. Ikke nok med, at Landarbejderen er aflønnet langt under, hvad der er anstændigt, men han er tillige tvunget til at yde sin Arbejdsgiver en maanedlang Kredit og fortaber Retten til de Penge, han ærligt har tjent, hvis han paa egen Haand vil afbryde Forholdet. Det er karakteristisk, at Danmarks daarligst lønnede Arbejdere er stavnsbundet for halve Aar ad Gangen og ofte maa yde sin Arbejdsgiver Kredit i et halvt Aar!

Men især skulde disse Redegørelser kaste et indirekte Lys over de gifte Landarbejderes Forhold, som Læsere af „Arbejdsmændenes Fagblad" er godt kendt med. Det er efter min Mening utænkeligt, at den gifte „Husmand"s Kaar skulde kunne forbedres uafhængigt af de ugifte Landarbejdere.

De faa Gange, hvor jeg har oplevet, at en Husmand turde gøre Vrøvl, naar et Overgreb blev altfor utaaleligt, har der altid været hurtig, billig og villig Erstatning for ham blandt de ugifte. Og hertil kommer, at der imellem Elever og Husmænd opretholdes en social Afstand, som gør det let at faa den langstøvlede flippryddede Elev til at træde i Husmandens Sted.

Naar Konflikter er sjældne, skyldes det disse Forhold. Husmændene er fuldstændig klar over deres Afmagt, og med Hensyn til Organisation hersker der paa de fleste Herregaarde Tilstande, som for den øvrige Arbejderklasses Vedkommende kun eksisterede for over Hundrede Aar siden i Fagbevægelsens første Barndom.

Den Husmand, som ønsker at være fri for et særligt utilbørligt Misbrug, kan straks erstattes af en Karl eller Elev, og samtidig bliver Arbejdet derved noget billigere udført.

Dette er den ubarmhjertige Kendsgerning, hvorpaa den faglige Kamp paa Landet hviler. Og den er Aarsagen til de altfor smaa Resultater.

Lad det da atter blive sagt, at Danmarks Landbrugs høje verdensanerkendte Standard er en straalende Bygning, rejst paa Landarbejdernes sociale Elendighed.

Deres Kamp for bedre Kaar bremses af de ugifte Karle og Elever. Og kun gennem en Begrænsning af Elevantallet ved Lov og Organisering af de ugifte Folk kan Maalet naaes: En Landarbejderstand, der lever saadan, at vort Hovederhverv kan være det menneskeligt og økonomisk bekendt.

Herom maa Kræfterne samles i Fremtiden, thi her ligger Øjeblikkets største Problem for den danske Arbejderbevægelse.

Jens Strøm.

AGITATIONSMATERIALE

Til Brug for Agitationsarbejdet har Forbundet ladet trykke forskellige Pjecer omhandlende betydelige og aktuelle Spørgsmaal for Landbrugets Arbejdere, nemlig 1) Pjecen om den ny Medhjælperlov af Redaktør Carl Westergaard (Medhjælperpjecen). Pjesen redegør for Medhjælperlovens forskellige Bestemmelser og disses Fortolkninger og bør læses af enhver Tjenestekarl, saa meget mere, som talrige Sager viser, at Tjenestekarlene gennemgaaende har et ringe Kendskab til den Medhjælperlov, der paa mange Omraader griber ind i deres Arbejdsforhold. 2) Pjecen om Landarbejdernes Bolig, skrevet af Forretningsfører Vilh. Rasmussen (Boligpjecen). Denne er en Udredning af de for Landarbejderboligerne gældende Bestemmelser og disses Praksis gennem Aarene. Den er overmaade værdifuld for Arbejdere, der bor i Lejehuse paa Landet, og for Afdelingsformændene, idet den udvikler, hvad der er Lov og Ret for deres Boligforholds Vedkommende. 3) Pjecen om Fodermesterens daglige Arbejde og Organisationsforhold, skrevet af Fodermester Jens Baltzer (Fodermesterpjecen). Denne Pjece indeholder en Række Oplysninger om Fodermesterens Gerning og mange nyttige Raad og Vink, ligesom Pjecen fastslaar, at ved Siden af faglig Dygtighed skal Fodermesteren bruge sin Organisation, Dansk Arbejdsmands Forbund, til at højne sin sociale og økonomiske Stilling. 4) Pjecen: For Rettens Skranke, skrevet af Forretningsfører Vilh. Rasmussen, er særlig beregnet for Tillidsmænd i Afdelingerne. Pjecen indeholder en Række grundlæggende Oplysninger om Fremgangsmaaden ved Indbringelse af Sager for Retten, Forligsmægling, fri Proces, Søgsmaal uden Sagførerassistance, Udsættelsesforretninger, Politianmeldelse samt Formularer til Stævninger og Klager til Forligskommission, Politimestre o. s. v.

Samtlige disse Pjecer kan af Afdelingerne rekvireres fra Forbundskontoret. For de første 3 Pjecers Vedkommende er det forudsat, at de sælges for en meget billig Pris til de uorganiserede Landarbejdere, for at vække deres Interesse for Sagen, medens den sidste Pjece: „For Rettens Skranke", som allerede nævnt hovedsagelig er beregnet paa Instruktion for Tillidsmænd.

Bestilling paa Pjecerne kan indsendes til Forbundskontoret.

O. L.

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører Krøl Nielsen besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes Nørrevoldgade 22[1].

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Ousted-Taaning	(Ousted-Taaning Kommune)
Strøby og Klippinge Magleby	(Magleby Stevns Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Smørum Afdeling	(Ledøje Smørum Kommune)
Lundby Afdeling	(Lundby Sogneraad)
Glumsø	(Kalklejeejerne Jens Peter Jensen og Karl Larsen i Trælløse)
Balslev-Ejby	(Ejby Teglværk)
Vamdrup Afd.	(Fjerkræslagteriet og Skensved Foderstofforretning)
Tylstrup Afdeling	(Sulsted-Ajstrup Kommune)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D.A.F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Klarup-Romdrup	(Vognm., Entrepr. Lars Chr. Larsen, Romdrup Kær)
—	(Klarup-Romdrup Kommune)

Fredeligt

14. og 15. Agitationskreds — Bornholms Jernbaner. Da det var umuligt ved de afholdte Møder at blive enige om at forny den opsagte Overenskomst, blev Sagen indbragt for Forligsinstitutionen. Sagen henvistes til Forhandling mellem Parterne, hvorved opnaaedes Enighed om at forny Overenskomsten for 2 Aar. Timelønnen forhøjes med 2 Øre straks og fra Marts 1937 med samme Tillæg, som der eventuelt bliver tillagt Entreprenøroverenskomsten udover 107 Øre. Dette gælder ogsaa Rutebilchaufførerne. Endvidere er der fastsat Betaling for Snekastningsarbejde.

Jernbane B. — Amagerbanen. Ved et Fællesmøde den 9. April 1936 mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, A/S Amagerbanen og Dansk Arbejdsmands Forbund enedes man om at forny den mellem A/S Amagerbanen og Jernbanearbejdernes Afdeling B. bestaaende Overenskomst til 1. Marts 1938 paa følgende Vilkaar. Den i Overenskomstens § 2 fastsatte Timeløn forhøjes fra og med den 17. April til 129 Øre. Fællesbestemmelsen under Pkt. E. 1, i Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936 bliver ogsaa gældende for nærværende Overenskomstforhold.

Odense A. — Odense elektriske Sporveje. Overenskomsten fornyet for 2 Aar. Timelønnen forhøjes med 2 Øre (paa Hverdage 117 Øre, Helligdage 157 Øre). For enkelte Ture garanteres en Mindstebetaling i H. t. Turens Længde. For Søndagstjeneste betales for mindst 8 Timer.

Hillerød — Entreprenør P. Larsen. Entreprenøren, der nægtede at forny den af ham opsagte Overenskomst, er ved et Møde i Forligsinstitutionen og efter Henstilling af denne indgaaet paa at forny Overenskomsten for et Aar.

Rønne — Cementvarefabrikanterne paa Bornholm. Overenskomsten fornyet for to Aar. Timeløn som i Landsoverenskomsten. Akkordpriserne paa Tagsten og enkelte Rørdimensioner forhøjet. For Tjæring ydes et Tillæg til Timelønnen af 15 Øre.

Odense A. — Nordvestfynske- og Kerteminde Martoftebanen. Overenskomsten fornyet for to Aar. Timelønnen forhøjet fra 100 Øre til 105 Øre + enkelte andre Ændringer.

Glostrup — Glostrup Kommune. Den af Afd. ops. Overenskomst er fornyet for et Aar. Timelønnen forhøjet fra 111 til 125 Øre. Ugelønnen forhøjet fra 65 Kr. til 72 Kr. 12 Dages Ferie. Cyklegodtgørelse og Sygepenge. Akkordarbejder betales med de i Entreprenøroverenskomsten fastsatte Priser.

Nykøbing F. — Nykøbing kommunale Gasværk. Den opsagte Overenskomst fornyet for et Aar. Timelønnen for løse Arbejdere paa Gasværket er forhøjet med 10 Øre.

Slagelse A. — A/S »Silvan«. A/S har tiltraadt den for Fabrikation af Cementvarer gældende Landsoverenskomst.

Aalborg F. — Hasseris Kommune. Overenskomsten fornyet uden Opsigelse. Arbejdstiden nedsat fra 152 til 144 Timer i en 3 Ugers Turnus. Feriedagene sat op fra 8 til 14 Dage. Fuld Løn under Sygdom. Den Løsarbejder, som beskæftges til Stadighed, faar et Tillæg til Timelønnen af 21 Øre.

Dansk Arbejdsmands Forbund — A/S Jens Villadsens Fabriker. Angaaende en Uoverensstemmelse om Betaling for Overfladebehandling af Veje er der afholdt flere Mæglingsmøder, hvor det foreliggende Tilfælde omsider blev bragt i Orden. A/S der paa dette Tidspunkt ikke var Medlem af Arbejdsgiverforeningen, vilde ikke slutte Overenskomst om fremtidigt Arbejde. En af os i den Anledning iværksat Blokade overfor A/S har medført, at dette har indmeldt sig i Entreprenørforeningen, og dermed er Overenskomstforholdet samtidig i Orden.

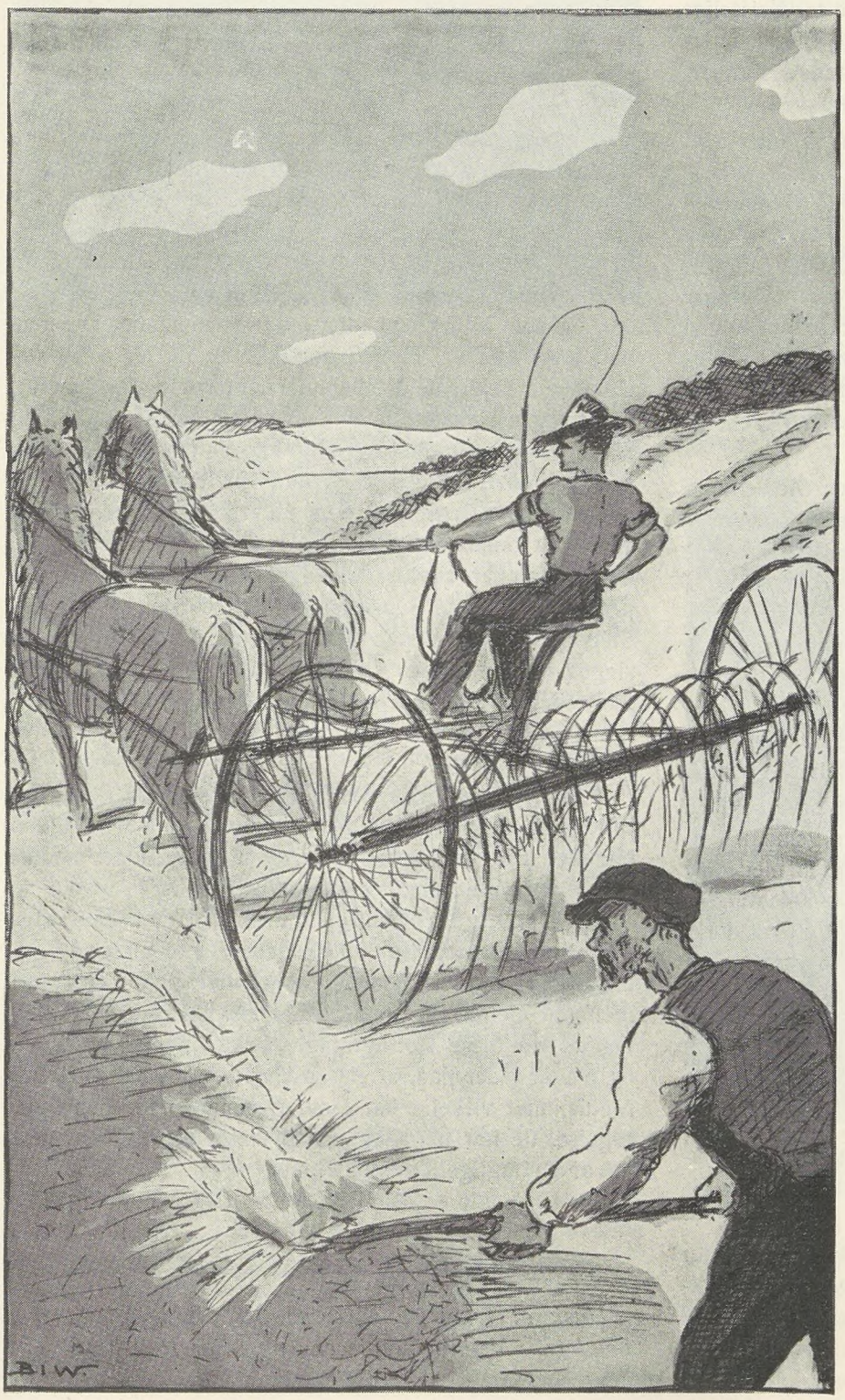
Dansk Arbejder

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 13 15–7. 1936 41. Aarg.

Nu slaar de Græsset

Over Eng og Græsmark
Slaamaskinen gaar,
lægger nok saa sirligt
Græs i Skaar ved Skaar.

Og Hans Jensen tygger
paa sin Skraatobak,
Skaar paa Skaar han sætter
op i Stak ved Stak.

Her er dejligt Foder,
mærk den friske Duft,
sund og stærk den fylder
Kvældens lyse Luft.

Over Eng og Græsmark
Slaamaskinen gaar,
giv os Græs og Grøde,
giv os gode Kaar.

Aage Hermann.

KRISTELIG DANSK FÆLLESFORBUND ER OVERFLØDIG

Hvorfor er der i det hele taget en kristelig Fagforening, der staar dog mange troende Mennesker, ogsaa bevidst, afgjort troende Mennesker i de socialdemokratiske Fagforeninger.

Ladegaard i „Vort Folk".

I en Propagandaartikel i K. d. F.'s Medlemsblad finder vi ovenstaaende efterfulgt af Bemærkninger, som Forfatteren af Artiklen anfører, formentlig i den Tro dermed at have ført Bevis og Begrundelse for Kristeligt dansk Fællesforbunds Bestaaen. Bemærkningerne indeholder dog intet Nyt, men kun de sædvanlige Tirader, som vi iøvrigt ikke skal hefte os nærmere ved.

Det rejste Spørgsmaal er dog ikke uden Interesse. Det indeholder nemlig den Sandhed, at mange Arbejdere uanset personlig Anskuelse i religiøs Henseende finder det mest betryggende at overlade Forvaltningen af deres Løn- og Arbejdsforhold til de faglige Organisationer, som kun beskæftiger sig med det relevante disse Spørgsmaal vedrørende, og som ikke under nogen Form blander sig ind i de enkelte Medlemmers personlige Forhold. Og det kan samtidig fastslaas, at intet Medlem af de faglige Organisationer kan anføre blot Skygge af Bevis for det modsatte.

Det kræves kun, at Organisationernes Medlemmer iagttager de gældende Regler, der er fastsat for Medlemsskabet, og disse Regler fastsættes af Medlemmerne selv gennem de i Forbundslovene angivne Funktioner af forbundsmæssig og mere lokal Art. Der er altsaa uindskrænket Ret og Adgang til for Medlemmerne at øve Indflydelse, baade angaaende de faglige Organisationers Virksomhed og Affattelsen af Retningslinier. Alt andet af dybere personlig Interesse for Medlemmernes Følelsesliv blander Organisationerne sig selvsagt ikke i.

Motiveringen for K. d. F.'s Oprettelse og Bestaaen kan derfor ikke søges i det religiøse Spørgsmaal, der, som det indrømmes af Forfatteren, omfattes med stor Interesse blandt mange af de faglige Organisationers Medlemmer, som formentlig ikke paa Grund af deres Medlemsskab i disse Organisationer kan anses for mindreværdige i kristelig Henseende.

Nogen anden Motivering for en kristelig Fagforening kan der formentlig ikke findes, saa meget mere som denne Sammenslutning ikke paa noget Omraade kan fremvise Resultater i faglig Henseende, der blot tilnærmelsesvis staar i Forhold til de faglige Organisationers Indsats for Forbedring af Arbejdernes Livsvilkaar.

K. d. F. har ganske vist opnaaet Overenskomster med forskellige Arbejdsgivere. Men dette har ikke været forbundet med særlige Vanskeligheder. Enten har de paagældende Arbejdsgivere været Medlem af K. d. F., eller ogsaa er de bleven indmeldt paa et Tidspunkt, hvor de faglige Organisationers Aktion har hængt dem over Hovedet, saaledes at de har set deres Fordel ved at indmelde sig for derved at opnaa Betingelser for en Betalingsform i egen Favør.

Paa denne Maade befordres Hykleriet, hvad der vel ikke kan siges at være nogen tiltalende Form for Hvervning af Proselytter, og vi nærer da heller ingen Tvivl om, at mange Medlemmer af K. d. F. forlængst har opdaget denne malpropre Form at drive Organisationsvirksomhed paa. Adskillige har i hvert Fald gjort Erfaringer om tilstedeværende Bjergsomhed hos K. d. F. Arbejdsgivere, naar der skulde tales om Forbedring af bestaaende Løn. Herom vidner blandt andet adskillige i „Vort Folk" optagne Indlæg fra Medlemmer, der har givet Udtryk for deres Utilfredshed med Arbejdsgivernes Indstilling overfor de meget beskedne Krav om Tillæg til de iøvrigt ikke særlig gode Lønninger, som K. d. F. Arbejdsgivere har kunnet opnaa Overenskomst om, og som i Virkeligheden med tilstrækkelig Tydelighed fører Beviset for, at det ikke er de K. d. F. tilsluttede arbejdende Medlemmers Interesse, der i særlig Grad tages Hensyn til — i hvert Fald ikke, naar den almindelige Grundbetragtning for en faglig Organisations Opgave lægges til Grund for Bedømmelsen.

Den eneste Begrundelse for en kristelig Organisations Bestaaen skulde være den, at man indenfor de faglige Organisationer bevidst forfulgte Medlemmer med udprægede religiøse Synspunkter, hvilket slet ikke finder Sted under nogen som helst Form. Derfor er Motiveringen for en saadan Organisation i vort Land ganske ved Siden af sund Fornuft, og som saadan er Organisationen ogsaa ganske uden reel Betydning og Indflydelse.

Dette opdages desværre ofte for sent af dem, der tillidsfuldt lader sig optage i Organisationen, og som bagefter ved Optagelse i andre Organisationer mister den Anciennitet, som er erhvervet i K. d. F.

Vi har aldrig lagt Skjul paa, at K. d. F. maa betragtes som overflødig og direkte skadelig for al anden Organisationsvirksomhed, saavist som kun Enighed og Sammenhold mellem Arbejderne har vist at føre til Maalet. Og ud fra disse Betragtninger bekæmper vi K. d. F., og meget tyder paa, at et særdeles stort Antal af dettes Medlemmer virkelig har faaet Øjnene op for den Fejltagelse, de har begaaet ved at vælge K. d. F. fremfor en af de faglige Organisationer.

Og trods alt er sen Erkendelse bedre end ingen.

R — d t.

Husk at rekvirere Pjecerne om »Boligforhold paa Landet«, »Medhjælperpjecen« og »For Rettens Skranke« ved Henvendelse til Hovedkontoret.

Hillerød Afdeling har bestaaet i 45 Aar

Den 8. August er det 45 Aar siden, vort Forbunds Afdeling i Hillerød blev oprettet, og Dagen vil naturligvis blive benyttet til en Festlighed i den Anledning. Og der er Grund til at feste. Afdelingen tæller nu ca.

Hillerød Afdelings nuværende Bestyrelse

500 Medlemmer og øver som saadan stor Indflydelse paa alle Omraader af Arbejdsmandsarbejde indenfor den Virkekreds, som henhører under Afdelingen, og hertil hører ikke alene selve Hillerød By, men tillige Frederiksborg Slotssogn samt Tjæreby og Alsønderup Sognekommuner. Tidligere var Afdelingens Omraade endnu større og adskillige af de Afdelinger, der bestaar i Nordsjælland, var forinden selvstændig Etablering Klubber under Hillerød Afdeling.

Begyndelsesaarene var ikke lette for Afdelingen, og der var mange Vanskeligheder at overvinde. Egnen var ved Afdelingens Oprettelse meget konservativt indstillet og Byen væsentlig landsbymæssigt præget uden særlig Tilløb til Fabriksvirksomheder, hvoraf der kun fandtes en af Betydning, nemlig P. Nordstens (tidl. P. Nielsens) Jernstøberi og Maskinfabrik samt enkelte Savværker. Det konservative Byraadsflertal vaagede med Ildhu over, at der ikke skabtes alt for gode Betingelser for Tilflytning af Arbejdere, hvis Indflydelse kommunalpolitisk kunde bringe Flertallet i Fare, og selv om Tiden har ført med sig, at Arbejderne har opnaaet stigende Indflydelse ogsaa i kommunal Henseende, lever det gamle Spøgelse dog stadigt.

Afdelingen øgede dog fremdeles sit Medlemstal, og Virksomheden sporedes paa forskellige Omraader ved Oprettelse af lokale Overenskomster for Mur-, Jord- og Betonarbejde og senere for Vognmandskuske og Chaufører, Privatbaner samt de omliggende Kommuner.

Medlemstallet voksede samtidigt, og det blev vanskeligere og vanskeligere for Afdelingens Tillidsmand at skaffe sig Bolig, fordi han tillige var Kontorbestyrer for Arbejdsløshedskassen. Det blev derfor besluttet, at Afdelingen skulde erhverve sig egen Ejendom, hvilket skete i 1924 ved Køb af det paa Billedet gengivne Hus, som er beliggende umiddelbart ved Byens Centrum.

Ejendommen indeholder foruden et forholdsvis stort Udhus, hvori der indrettedes Lokaler til Arbejdsløshedskontrollen, 6 Beboelseslejligheder. Købesummen var 31,000 Kr.

I 1925 talte Afdelingen 210 Medlemmer, men i de følgende Aar blev Tilvæksten meget betydelig som Følge af omfattende Arbejder ved Anlæget af den midtsjællandske Jernbane, der ganske vist nu forlængst er afsluttet. En meget stor Del af de ved Entreprenørarbejderne beskæftigede er dog bleven tilbage i Byen, hvor de under Arbejdets Udførelse havde stiftet Hjem.

I samme Periode har den trafikale Udvikling medført, at forholdsvis store Vej- og Gadearbejder er bragt til Udførelse, ligesom der samtidigt er sket en revolutionerende Udvikling og Udvidelse af Amtets Vejnet.

Alt dette har naturligvis medført et stort og omfattende Arbejde ved Afkontrollering af Arbejdspladser, Opmaaling og Udfærdigelse af Regnskaber, saaledes at Afdelingen forlængst, allerede i 1928, maatte fastlønne sin Formand, ligesom ogsaa Kassereren er delvis fastlønnet.

Afdelingens Ejendom, Østergade 5, Hillerød

Afdelingens Hjemsted er Hillerød By, men dennes nære Beliggenhed ved Frederiksborg Slotssogn, der er sammenbygget med Byen, har i flere Aar, hvor de forskellige Kommuner har iværksat Arbejder for at imødegaa Arbejdsløsheden og begrænset saadant Arbejde til Kommunens egne Arbejdere, været medvirkende til

at skabe en Del Utilfredshed, idet den ene Kommunes Arbejdere ikke har kunnet opnaa Beskæftigelse ved det af den anden Kommune iværksatte Arbejde, uagtet begge Kommuners Arbejdere er Medlemmer i samme Afdeling. Hillerød Afdeling tog foranlediget heraf Initiativet til at faa Frederiksborg Slotssogn indlemmet i Hillerød Kommune, hvilket der dog synes at være visse Vanskeligheder ved Opnaaelsen af.

Saavel Partiarbejdet paa Egnen som Fællesorganisationens Virksomhed er præget af det Organisationsarbejde, som Arbejdsmændenes Afdeling har udført gennem Aarene, ligesom ogsaa Afdelingen har ydet direkte økonomisk Tilskud og solidarisk Støtte til Oprettelse af den kooperative Barberstue og Hillerød Fællesbageri, der drives i Tilknytning til de faglige Organisationer i Hillerød By.

Af Formænd gennem Aarene skal vi nævne H. P. Jensen, den nuværende Næstformand for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, der gennem en meget lang Aarrække var Formand indtil 1925. Han afløstes af Redaktøren af Fagbladet, Richardt R. Børgesen, der var Formand til Januar 1933, paa hvilket Tidspunkt han fratraadte som Følge af sin Ansættelse paa Hovedkontoret. Derefter tiltraadte Næstformanden Peder Nielsen, der senere valgtes til Formand og har fungeret som saadan siden. Formanden ses midt paa det vedføjede Billede af den nuværende Bestyrelse.

Vi takker Afdelingen for godt Samarbejde i de svundne Aar og lykønsker samtidig i Anledning af 45 Aarsdagen.

DEN FRANSKE LANDSORGANISATIONS REPRÆSENTANTSKAB

C. G. T. OG REGERINGSDELTAGELSE. C. G. T. OG DENS MEDARBEJDE I STATEN FOR VIRKELIGGØRELSE AF DENS PROGRAM. DEN FRANSKE LANDSORGANISATION (C. G. T.) OG SPØRGSMAALET OM DELTAGELSE I REGERINGEN

Den 10. Maj rettede Partiets (SFIO) Nationalraad en Henvendelse til alle Folkefront-Organisationer og dermed ogsaa til det kommunistiske Parti og C. G. T. med Opfordring til at øve „Solidaritet indtil Regeringsbænken for at sikre Gennemførelsen af det i Fællig opstillede, vedtagne og forsvarede Program".

Hvad angaar C. G. T. blev denne opfordret til at yde sin Medvirken, „hvis Karakter og Form skal bestemmes af selve de Interesserede og i deres Bevægelses fulde Uafhængighed".

Den 13. Maj svarede Landsorganisationens Bestyrelse, at en direkte Deltagelse i Regeringen var udelukket, men at et Medarbejde kunde ske indenfor Rammen af „tekniske Organer". Den 14. Maj besvarede det kommunistiske Partis politiske Bureau Henvendelsen med et absolut Afslag. Samtidig gav Kommunisterne, som allerede under Valgkampen havde taget bestemt Afstand fra en Regeringsdeltagelse, Udtryk for, at Regeringens Værk maatte lykkes „for enhver Pris", og at den derfor kunde paaregne Kommunisternes fulde Støtte og Loyalitet.

Saafremt man rigtigt vil bedømme C. G. T.'s Holdning, maa man erindre, at Spørgsmaalet om Uforeneligheden af faglige og politiske Hverv i sin Tid under Enhedsforhandlingerne spillede en stor, ja næsten afgørende Rolle.

C. G. T.'s Stilling forud for Samlingskongressen og under Kongressen var ganske enkel: det drejede sig for den om Bevarelse af en Tradition, som har bestaaet sin Prøve. Vedkommende Paragraf i Organisationens Love (Landsorganisationens Funktionærer kan ikke paatage sig et politisk Hverv. Gør de det alligevel, skal de fratræde som Medlemmer af Bestyrelsen) skulde forblive i Kraft.

Fra den kommunistiske Landsorganisations (C. G. T. U.) Side blev Uforeneligheden af faglige og politiske Mandater skarpt bekæmpet baade i Ord og Skrift. Ifølge de af C. G. T. U. stillede Forslag til Love skulde nævnte Paragraf bortfalde. Men Samlingskongressen var af en anden Mening og vedtog med 5508 Stemmer mod 2411 at bevare Fagbevægelsens Uafhængighed, d. v. s. den udtalte sig imod en samtidig Udøvelse af faglige og politiske Hverv (en betydelig Del af de Delegerede, om hvilke det ifølge Sagens Natur kan antages, at det drejede sig om tidligere Medlemmer af C. G. T. U., fastholdt altsaa lige til det sidste den Opfattelse, at en Fagforeningsfunktionær burde kunne paatage sig et politisk Hverv).

Da Folkefrontens Valgsejr gjorde Spørgsmaalet om Regeringsdannelse aktuelt, fremkom der trods talrige Rygter kun ganske faa Udtalelser fra C. G. T.'s Side. De fleste ledende Mænd indenfor denne Organisation betragtede det aabenbart som en Selvfølge, at Valgsejren ikke vilde ændre noget ved den engang vedtagne Beslutning. Ja selv de Folk, som forud for og paa selve Samlingskongressen var saa afgjorte Tilhængere af Tanken om en samtidig Udøvelse af faglige og politiske Hverv, tager nu med særlig Iver Stilling mod en Regeringsdeltagelse. Saaledes gaar navnlig Frachon, den tidligere Leder af den kommunistiske Landsorganisation og nuværende Sekretær i C. G. T., meget energisk ind for „Nødvendigheden af, at C. G. T. bevarer sin Uafhængighed overfor enhver Regering".

Mens Stemmerne ved den førnævnte Afstemning paa Samlingskongressen stod splittede, vedtog Landsorganisationens Repræsentantskab den 18. Maj enstemmigt en Beslutning, der godkender Bestyrelsens Stilling til dette Spørgsmaal. I denne Beslutning henvises til Sam-

lingskongressens Erklæring, som fremdeles gælder som Rettesnor i dette Spørgsmaal, og som i Stedet for Regeringsdeltagelse nøjagtigt omskriver et eventuelt Medarbejde indenfor Statsapparatet: „Officiel Medvirken af C. G. T.'s Organisationer indenfor forskellige Organer (økonomiske Organer med det Formaal at gennemføre C. G. T.'s Arbejdsplan, Samarbejdskomiteen, Erhvervsraadet, det internationale Arbejdsbureau, Folkeforbundet), hvis Opgave er Varetagelsen af den arbejdende Befolknings Interesser". Endvidere tilsiges Medvirken i Studie- og Forberedelses-Organer (Finansorganer, økonomiske Planorganer, Koordinationsorganer for Vejtransport, Koordinationsorganer for den saakaldte Kraftindustri, d. v. s. Kulgruber, Oljeindustri, Elektricitet og Gas) desuden i Organer til Behandling af Landbrugsspørgsmaal, Oplysningsvæsenet, Lærlingespørgsmaal og Spørgsmaal vedrørende Statsadministrationen. Dette Medarbejde skal foregaa „under Bevarelse af Fagbevægelsens fulde Uafhængighed og være besjælet af den ærlige Vilje at medvirke til Virkeliggørelsen af de af Folkemassen udtalte Forhaabninger".

Den franske Landsorganisations Medarbejde i Staten til Virkeliggørelse af dens Program.

Straks efter Folkefrontens Valgsejr fremsatte C. G. T. — endnu forinden der var optaget Forhandlinger angaaende den nye Regerings Sammensætning — praktiske og øjeblikkeligt gennemførlige Forslag til Bekæmpelse af Krise og Arbejdsløshed, som C. G. T. betragter som Hovedopgaven. I en den 6. Maj i »Peuple« offentliggjort Artikel tager Jouhaux kraftigt til Orde for: 1. Oprettelse af en national Genforsikring til Fremskaffelse af Midler til Finansieringen af store offentlige Arbejder (de franske Forsikringsselskaber genforsikrer overvejende i Udlandet. De skal i Fremtiden tegne 50 % af Genforsikringen i Frankrig for med franske Penge at kunne tjene den franske Økonomi). 2. Øjeblikkelig Forkortelse af Arbejdstiden ved alle offentlige Arbejder og ved de for Statens, Departementernes og Kommunernes Regning udførte Arbejder. Dette skal være et første Skridt til Gennemførelse af en generel Arbejdstidsforkortelse.

De franske Fagforeninger slaar stærkt til Lyd for Gennemførelsen af disse praktiske Forslag, som efter deres Mening straks kan gennemføres og vil komme hele Erhvervslivet til gode

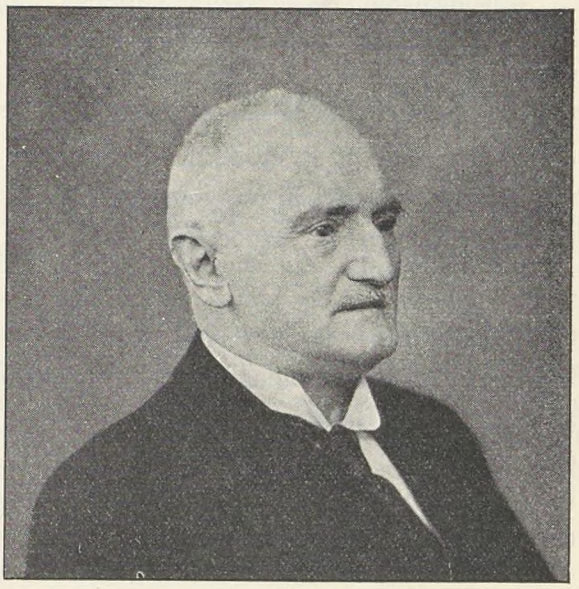
Hvad angaar Medarbejdet indenfor de tekniske Organer skriver Jouhaux i en den 16. Maj i „Peuple" offentliggjort Artikel bl. a. følgende: „Vi ønsker ikke — dette siger vi ganske eftertrykkeligt — at deltage i Organer, som kun er Kommissioner og Nævn uden nøjagtigt omskrevne Bemyndigelser og derfor er fordømt til i maanedsvis at kævles med de forskellige Ministerier og Forvaltninger, forinden de kan paabegynde et virkeligt effektivt Arbejde". Med Hensyn til Igangsættelsen af Arbejde skriver Jouhaus bl. a.: „20—25 Milliader til offentlige Arbejder, fordelt over et Tidsrum paa 3—4 Aar, forekommer os at være et Minimum. Ved Gennemførelsen af denne Plan skal saavidt muligt de paa Stedet værende Arbejdere beskæftiges, og der skal finde en stor Decentralisation Sted".

Paa et af Postfunktionærerne i Paris afholdt Møde den 16. Maj udtalte Jouhaux bl. a.: „Vi vil yde den fremtidige Regering vor videstgaaende Støtte paa det af os skitserede Grundlag. Heri ligger et større Ansvar. Vi ønsker, at der nu skal handles og ske Forandringer. Roret maa lægges fuldstændigt om. Vi tror, at den kommende Regering vil skænke det arbejdende Folks Krav Gehør: 40 Timers Ugen, Forhøjelse af den skolepligtige Alder, Højnelse af Levestandarden ... I Løbet af 6 Maaneder maa alle arbejdsløse være bragt i Arbejde. Tjenestemændenes Lønninger maa forhøjes og Bønderne bringes ud af den nuværende Elendighed".

Den 18. Maj gav saa Repræsentantskabet i en enstemmigt vedtaget Resolution disse Krav en fast Form. Det hedder indledende i dette Dokument: „Vort Medarbejde bygger paa Virkeliggørelsen af øjeblikkeligt gennemførlige Reformer, som Fagbevægelsen kræver, men som dog ikke udelukkende har de private og offentlige Arbejderes Interesser for Øje. Den nye Aktion skal komme hele det arbejdende Folk til gode".

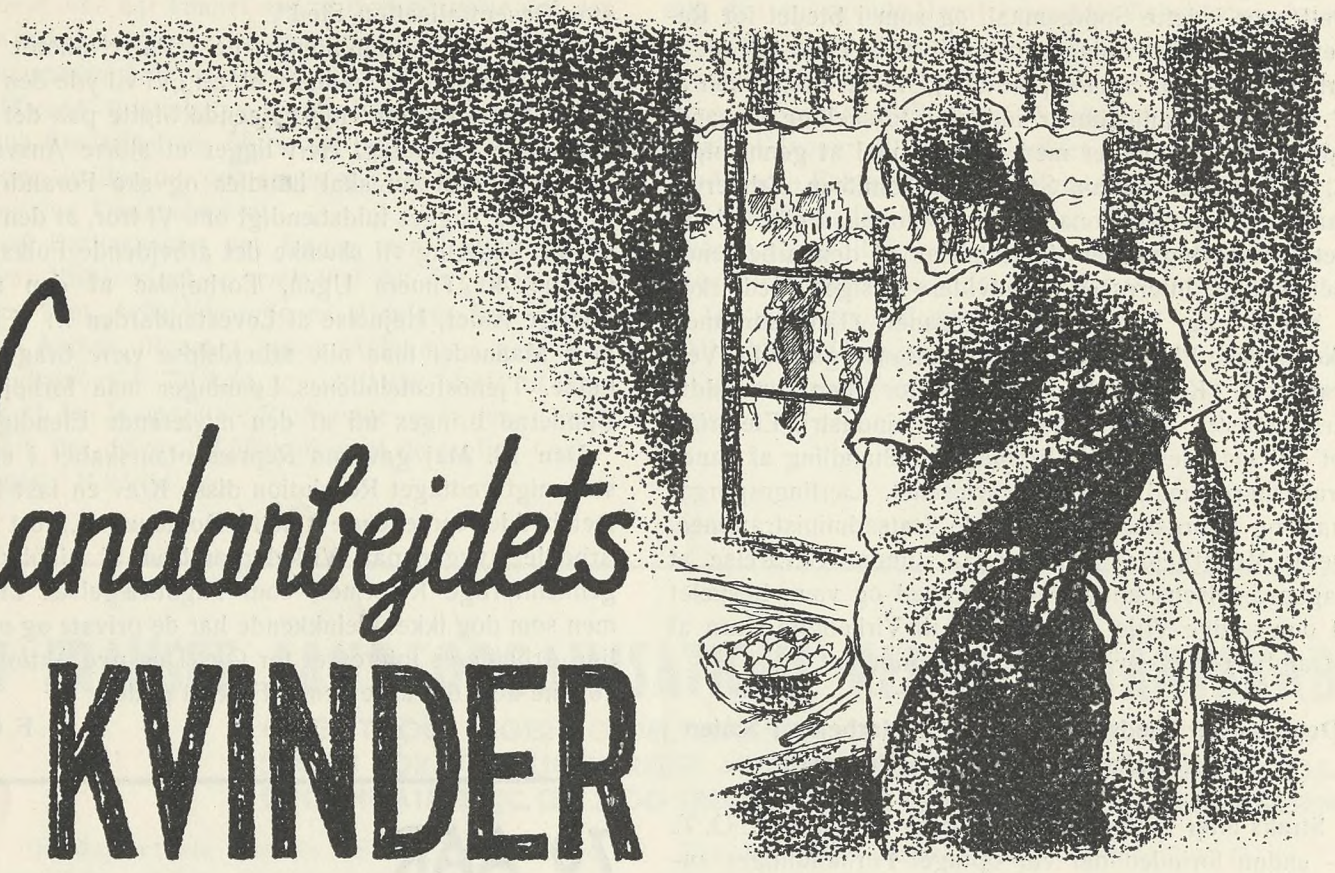
(I. F. C.)

70 AAR

Den 1. August fylder tidligere Sekretær paa vort Hovedkontor, *L. P. Olsen,* Volle, 70 Aar, og der kunde i den Anledning være Grund til en længere Omtale af »Volles« Virksomhed i vort Forbunds Tjeneste, men da dette i det væsentlige vilde blive Gentagelser, idet der allerede ved hans Afgang som Sekretær blev anført adskilligt her i Bladet, skal vi nøjes med at udtale vor hjertelige Lykønskning i Dagens Anledning. Til Lykke!

Har du set din Kammerats Medlemsbog? Husk, at personlig Kontrol paa Arbejdspladsen er den mest effektive. Spørg derfor om du maa se din Arbejdskammerats Medlemsbog, og vis ham din egen.

Landarbejdets KVINDER

Hver Morgen, før Fanden faar Skoene paa,
hun rejser sig op fra det Leje af Straa,
som Armoden reder for hende,
der er ikke Tid til at kysse de smaa,
thi Pligterne kalder bag Morgenens Graa
paa Landarbejderens Kvinde.

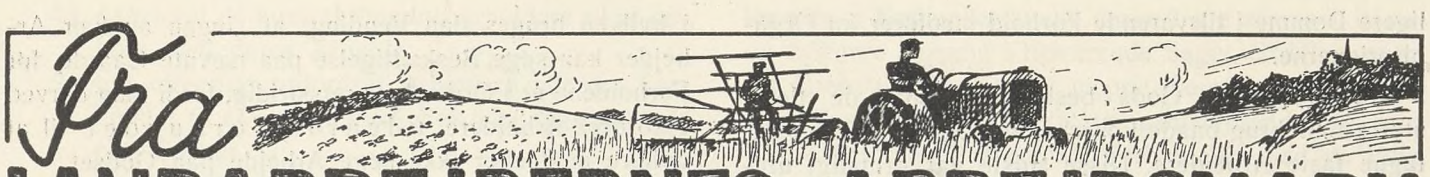
Og Rotterne piber fra Krogenes Skarn,
knap nok faar hun Stunder at f ø d e sit Barn,
at p a s s e sit Barn endnu mindre,
og naar fik hun Stunder at hygge sit Hjem?
En Arbejdsdag fra Klokken 4 og 5
og til hun ser Stjernerne tindre.

Et H j e m — maaske det Ord bliver brugt
om Vægge, der stinker af Mug og af Fugt,
et H j e m — kun daarligt det rimer
med denne Blanding af Stald og af Sti;
naar Aftenmalkningen er forbi,
faar h u n sine Fyraften-Timer.

Altid for tidlig og altid for sent
til at hun i Hjemmet, hyggeligt rent
kan byde Manden velkommen;
hvor findes saa glædesløst, graat et Liv
som det, hvor Landarbejderens Viv
til livsvarig Trældom fik Dommen?

Hver Morgen, før Fanden faar Skoene paa,
begynder hun Dagværket, udslidt og graa
og grænseløst fattig paa Glæde.
Hun slider sig træt til Døden — for hvad?
Den usleste Bolig, den magreste Mad,
uden Tid til at le eller græde!

A a g e H e r m a n n.

Fra LANDARBEJDERNES ARBEJDSMARK

ALLE MAND AF HUS

Der er Brug for enhver! Arbejdet kalder i denne Sommer, ikke mindst paa Arbejderne ude i Landsognene.

Landstingsvalget staar for Døren, til Efteraaret skal det afgøres, hvorvidt 3 á 4 reaktionære Landstingsherrer skal bestemme dansk Politik, hvorvidt disse Herrer vedblivende skal sidde Folkekravene overhørige. 3 Gange i Træk har Folketingsvælgernes Flertal med al ønskelig Tydelighed udtalt deres utvetydige Tilslutning til, at der føres demokratisk Politik i Danmark, fremdeles sidder dog disse reaktionære Landstingsherrer, som havde de Vat i Ørerne, og lader som intet er sket, de bilder sig stadig ind, at det er dem, der skal bestemme dansk Politik, intet vil de lære, intet vil de forstaa.

Hver Gang Regeringen fremsætter Forslag af vidtrækkende Betydning for Arbejderklassen, da melder den klamme Haand sig, den lægger sig knugende over Forslaget, den beklipper og barberer det, saaledes at man ofte har svært ved at kende Forslagets oprindelige Skikkelse.

Til September skal det afgøres, hvorvidt vi vedblivende skal opretholde dette Landstingsdiktatur; vi har selv det afgørende Ord i denne Sag. Spørgsmaalet er blot, om vi benytter os heraf eller ikke.

Derfor bør enhver Arbejder forstaa, at Tiden er inde til at yde en Indsats til Gavn for Landstingets Demokratisering, til Afskaffelse af Landstingsdiktaturet. Ingen Arbejdere maa i de kommende 3 Maaneder se uvirksomme til, det gælder store Interesser for den arbejdende Klasse. Løsenet er ud i Agitationen for Socialdemokratiets fortsatte Fremmarch, ud i Arbejdet for Landstingsflertallets Erobring.

Der er Tusinder af Mennesker, der trænger til at indpodes den rette Forstaaelse af, hvad Politik betyder for Arbejderklassen, hvilke Interesser, der staar paa Spil, det er disse Tusinder vi skal have i Tale, og dette sker mest gavnligt, naar vi hver især indenfor vor Kreds driver den personlige Agitation, der rækker ud til disse Tusinder, og bedst af alt forstaar at vække dem til Eftertanke og Forstaaelse.

Vi bliver da i Stand til at opbygge den Hær, der skal rende de reaktionære Landstingsgarantier over Ende og bane Vejen for et sundt demokratisk Styre her i Landet, samt for stedse sætte Bom for maskeret nazificeret reaktionær Politik i Danmark.

Gennem godt og vel 7 Aar har vi maattet lide den Tort at se vor Vilje traadt under Fode, vi har ofte spurgt os selv om den Udfordring Landstingsflertallet Gang paa Gang har givet os, dog var alvorlig ment, og hver Gang er vi blevet overbevist om, at disse Udfordringer, desværre var alt for sande. Dag for Dag har Landstingsflertallet baaret Ved til den Hadets Ild, der har luet og fremdeles luer i os, over de stedse gentagende Krænkelser og Udfordringer, Gang paa Gang har Landstingsflertallet uddybet Ønsket hos os, om at faa sagt en passende Tak for de stedfundne Overgreb, ofte har vi følt os grebet af Magtesløshed overfor disse stupide Herrers Hensynsløsheder.

Nu skal det være Slut, hvad vi gennem Aar har maattet modtage og gemme paa af Forsmædelser og Haan, skal nu føre os ud i Kampen med dobbelt Kraft.

Hensynsløst har man behandlet os, hensynsløsere vil man behandle os, dersom man faar Magten dertil, dette maa vi forhindre, derfor gaar vi uforsagte ud i Kampen for Socialdemokratiets endnu største Valgsejr — Landstingets Erobring. Reaktionens Ligbegængelse.

A. S.

EN DOM OG DENS LÆRE

Brahetrolleborg Gods har ved Østre Landsret faaet Dom over Korinth Afdeling (nu sammensluttet med Brahetrolleborg Afd.) og Hovedbestyrelsesmedlem Carl Westergaard. Dommen, der er afsagt efter den pinstrupske Lov om Arbejds- og Erhvervsfrihed (Tugthusloven) angaar forskellige Forhold i Forbindelse med en overfor Godset i Foraaret 1935 etableret Landbrugsstrejke.

Afdelingen og Carl Westergaard blev hver idømt en Bøde af 500 Kr., (der for Westergaards Vedkommende kan omsættes til 20 Dages Hæfte), endvidere skal de Sagsøgte i n s o l i d u m betale Godset en Erstatning paa 2000 Kr. samt i Sagsomkostninger 600 Kr.

Det vil utvivlsomt være gavnligt og ønskeligt, at Forbundets Afdelingsledere sætter sig ind i Enkelthederne i denne Sag for derigennem at høste Belæring om, baade hvad man kan, og hvad man under den gældende Lov og Retspraksis ikke uskadt kan foretage sig ved Strejker overfor uorganiserede Arbejdsgivere, der delvis arbejder med kontraktbundne Arbejdere. Lige saa lidt Grund der er til at betragte Dommen som en uoverstigelig Bom for Iværksættelse og Gennemførelse af effektive Lønaktioner, lige saa lidt er der Grund til overlegent at se bort fra de Konsekvenser, denne og tid-

ligere Domme i tilsvarende Forhold medfører for Organisationerne.

Brahetrolleborg Gods beskæftiger som de fleste større Landbrug baade Løsarbejdere og kontraktligt antagne faste Arbejdere. Disse sidste var grundigt utilfredse med deres Forhold og raadførte sig derfor med Forbundet. Med dettes Assistance opsagde de rettidigt deres Kontrakter til Udløb 1. Maj 1935 med den udtrykkelige Motivering, at de som Betingelse for at forny Kontrakterne krævede Ændring i de hidtidige Løn- og Arbejdsvilkaar og derunder ogsaa, at disse Ændringer fastlagdes i en egentlig kollektiv Overenskomst. Paa Trods af den mellem de 12 faste Arbejdere indbyrdes trufne Aftale, lykkedes det Godsets Funktionærer at faa de 6 af disse til at bryde deres Ord til Kammeraterne og at tage deres Opsigelse af Kontrakterne tilbage. Men de øvrige stod fast ved den en Gang trufne Beslutning og fastholdt deres Opsigelse, indtil en kollektiv Overenskomst maatte være tilvejebragt.

Fra Afdelingens og Forbundets Side blev forsøgt Forhandling med Godset, men Godsforvalteren afviste blankt Kravet om Overenskomst. Under disse Omstændigheder besluttede Afdelingen den 30. April 1935 at etablere Arbejdsstandsning den følgende Dag, 1. Maj, for de Arbejdere, hvis Kontraktforhold efter rettidig Opsigelse udløb og for alle egentlige Løsarbejdere.

For saa vidt var alt godt, og dersom det var blevet derved, vilde der ikke have været det mindste Grundlag for Godset til Fremsættelse af Paastande om Lovovertrædelser og Retsbrud med deraf følgende Erstatningsansvar m. v. Men de 6 faste Arbejdere, som havde ladet sig bevæge til at tilbagekalde deres Opsigelse af Kontrakten, var nu utvivlsomt selv blevet betænkelige ved deres mindre kammeratlige Adfærd og var vel nok tilbøjelige til at forsøge paa at gøre denne god igen ved at deltage i Strejken — hvad der imidlertid var stridende mod den indgaaede nye Kontrakt. Det er vel ogsaa troligt, at de Strejkende ikke uden Sympati saa paa, at de kontraktbundne faste Arbejdere ved at rasle med Lænkerne forøgede den hos Godsets Ledelse ved Strejkens Etablering forudsatte Nervøsitet.

Om hvad der i Dagene omkring Strejkens Udbrud skete, er der under Sagen afgivet højest forskellige Vidneforklaringer. Faktum er, at de kontraktbundne Arbejdere efter uden Resultat at have forhandlet med Godsforvalteren om Ændringer i deres Kontrakter ogsaa nedlagde Arbejdet den 3. Maj og først genoptog det den 10. og 11. Maj, efter at Forbundet kategorisk havde afslaaet at yde dem Strejkeunderstøttelse og frabedt sig ethvert Makkerskab med dem under Konflikten.

Retten anser det imidlertid for godtgjort, at der fra de lokale Strejkelederes Side er blevet rettet Opfordringer til de kontraktbundne Arbejdere om at gøre fælles Sag med de, der lovligt strejkede.

Endvidere er der i Faaborg Social-Demokrat under Carl Westergaards Navn fremkommet forskellige Artikler, der ligeledes af Retten betegnes som uberettiget økonomisk og personlig Forfølgelse. Endelig statueres, at en Blokademeddelelse i Faaborg Social-Demokrat, i hvilken bruges den Vending, at „ingen ærekær Arbejder kan søge Beskæftigelse paa nævnte Gaarde, før Forholdene er i Orden", er retsstridig, fordi man derved opfordrer Arbejdere udenfor Forbundet til at ophøre med eller ikke søge Arbejde paa Godset.

I det paagældende Afsnit af Dommen hedder det:

> „Efter de foreliggende Oplysninger findes der at maatte gives Sagsøgerne Medhold i, at der fra begge de Sagsøgtes Side overfor Virksomheden paa de to Gaarde har foreligget økonomisk og personlig Forfølgelse af saadan Art, at der maatte paahvile dem Ansvar efter den paaberaabte Bestemmelse i Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden. Der kan vel, ogsaa under Hensyn til de gennem lang Tid forud gaaende Forhandlinger, ikke lægges Vægt paa, at Strejken kom uden særligt Varsel, men det findes at have været uberettiget af de Sagsøgte at paavirke de kontraktbundne Arbejdere til Ophør med deres Arbejde, offentligt at opfordre Arbejdere, der stod udenfor Forbundet, til at ophøre med eller til ikke at søge Arbejde paa Gaardene, at lade Navnene paa saadanne arbejdsvillige Personer offentliggøre, at foretage Henvendelser som sket til de to Vognmænd og at fremstille Forholdene paa Gaardene i saa nedsættende Vendinger og med Overdrivelser som i Avisartiklerne. At saadan uberettiget Forfølgelse af Arbejdet paa de to Gaarde er udøvet af Sagsøgte Westergaard, findes tilstrækkeligt godtgjort ved de afgivne Vidneforklaringer, hans Brev til Leon Jensen og de forskellige Avisartikler. Medansvar for den sagsøgte Forbunds-Afdeling maa følge af, at det var efter dens Anmodning, at Westergaard ledede Aktionen, og at den hele Tiden undergav sig hans Ledelse, ligesom begge Formænd, Laurits Petersen og Rasmus Sølyst, deltog i den ulovlige Agitation overfor de faste Tjenestehusmænd.
>
> Ved Bedømmelsen af Ansvaret maa det tages i Betragtning, at Forholdet efter de faste Tjenestehusmænds Genoptagelse af Arbejdet ialt væsentligt synes at være søgt bragt ind under Formerne for en lovlig Strejke."

Godset havde selv anslaaet den Skade, der var forvoldt ved, at de faa kontraktbundne Arbejdere strejkede i 7—8 Dage, til 5657 Kr. 50 Øre, d. v. s., man vurderer altsaa hver enkelt Arbejders Værdi for Godset til ca. 100 Kr. om Dagen — medens man aflønner dem med 4—5 Kr. pr. Dag. Retten finder, at en samlet Erstatning af 2000 Kr. er passende. I anden Forbindelse kan der senere være Anledning til at komme tilbage til Arbejdsgivernes højest forskellige Vurdering af, hvad en Arbejders daglige Indsats betyder for en Landbrugsbedrift, eftersom Vurderingen skal bruges under en Retssag eller under Lønforhandlinger, men hvad det her drejer sig om at fastslaa er følgende:

Dommen af afsagt paa Grundlag af, at det efter Rettens Mening er fyldestgørende konstateret, at de Strejkende og deres Ledere har

1) paavirket de kontraktbundne Arbejdere til at ophøre med deres Arbejde,
2) har offentligt opfordret Arbejdere udenfor Forbundet til at ophøre med eller ikke søge Arbejde paa Godset,
3) har offentliggjort Navnene paa saadanne arbejdsvillige Personer,
4) har foretaget Henvendelser til 2 Vognmænd, der under Konflikten besørgede Kørsel for Godset, og
5) har i Avisartikler fremstillet Forholdene paa Godset i nedsættende Vendinger og med Overdrivelser.

Som ovenfor bemærket bør Afdelingsledere og Medlemmer af Forbundet kunne drage Lære af baade denne og tidligere Domme i tilsvarende Sager. Strejken overfor Brahetrolleborg vilde næppe være kendt stridende mod Tugthusloven og erstatningsmedførende, om man havde holdt sig fra enhver Forbindelse med de Folk, der ved paa ukammeratlig Vis at bryde deres Aftale allerede havde vist deres sande Ansigt og deres manglende Forstaaelse af Solidaritet, og dersom man samtidig havde udvist den nødvendige Forsigtighed i den offentlige Omtale af Konflikten.

Om de 6 Vendekaaber derimod kan og vil lære noget af Strejkens Forløb og Retssagens Udfald er vel desværre mere tvivlsomt.

WALES

MINEARBEJDERNES OG SANGENS LAND

Forud for Minearbejdernes Sang i Radioen holdt Faglærerinde ved den sociale Højskole i Nærum, Frk. Elise Thomsen, et Foredrag, som vi med Tilladelse nedenfor gengiver efter Manuskript.

I Aften synger 30 Minearbejdere fra Wales i Radioen i København. De fleste af Lytterne vil sikkert ikke forbinde noget særligt hermed. Den, der kender Wales og Walliserne, vil imidlertid vide bedre Besked og glæde sig til atter at skulle høre disse mærkelige Sange sunget af Mændene fra »The black country«, fra »Det sorte Land«, og med de skønne, særprægede Stemmer.

Hvad forbinder vi i det hele taget herhjemme med Navnet Wales? Er Wales for de fleste af os ikke blot en Del af England, en Halvø, som ligger mange ved knap rigtig hvor i Storbritannien? Ikke mange gør sig klart, at Wales i Virkeligheden er et Land for sig indenfor det britiske Imperium.

Udsigt fra en af de gamle Normannerborge »Carreg Cynnen« i Syd Wales.

Eet ved dog de fleste: Wales er et rigt Kul-land, d. v. s. rigt paa Kul, men med en yderst fattig Minearbejderbefolkning.

Paa Grund af dette forbinder man heller ikke noget særlig smukt med Navnet Wales, og dog er det et ualmindelig skønt Land,rigt paa høje og lavere Bjerge, dybe Dale, Vandfald, Søer og Floder, Klipper ud mod det irske Hav og overalt Minder fra de ældste Tider, som de utallige Normannerborge paa Toppen af Bjergene eller de gamle Romerveje eller Trapper udhugget i Klipperne af romerske Soldater.

Befolkningen i Wales er ikke Angelsachser, de er Kelter og taler deres eget Sprog, som er ligesaa forskelligt fra Engelsk, som Grønlandsk er fra Dansk. Dette er vist nyt for mange, i hvert Fald var det det for mig, da jeg for en Del Aar siden første Gang traf wallisiske Minearbejdere, der var Elever paa en dansk Højskole. Jeg havde selvfølgelig nok hørt om Kelterne og deres Indvandring i England i længst forsvundne Dage, men jeg havde rigtignok troet, at det var saa længe siden, at man ikke mere sporede dem eller deres Særegenheder i Storbritannien. —

Indtil Aar 400 levede Kelterne over hele Storbritannien, men saa kom Angelsachserne og fordrev dem ud i alle Yderkanterne af Landet, til Skotland, Cornwall og Wales.

Vi vil nu følge dem, som maatte tage deres Tilflugt til Wales, og vi ser dem da leve dér som et frit Folk til ca. Aar 1300, da Englænderne, altsaa Angelsachserne, ikke længere kunde lade dem være i Fred. Wales blev besejret og overdraget til den daværende Kronprins, som var født i Wales, hvorfor han nu fik Navnet »Prins af Wales«, et Navn, som de engelske Tronfølgere siden altid har baaret.

I det 16. Aarh. blev Wales endelig fuldstændig knyt-

tet til England. Walliserne blev herefter ligestillet med Englænderne, modsat Irerne og Skotterne. Wales har derfor fra den første Begyndelse af Kolonisationens Historie været delagtige i Pligterne og Ansvaret ved Imperiets Dannelse.

Eftermiddags-Skiftet kommer op fra Mineskakten.

I Tidernes Løb har Wales altid været loyalt mod Imperiet. Imidlertid er der nu i Wales en stærk Bevægelse fremme for en Forandring af Forholdet. Wales ønsker at blive behandlet som en af Imperiets selvstyrende Kolonier, med andre Ord at faa sin egen Regering med fuld Raadighed i alle Spørgsmaal angaaende Landets indre Anliggender. Dette betyder, ifølge Bevægelsens egen Forsikring, ikke, at Wales derefter vil være mindre loyalt overfor Imperiet. Tværtimod. Men Walliserne føler sig som et Folk for sig, fuldstændig forskelligt fra Englænderne, hvad de da ogsaa er.

Denne Forskel er meget iøjnefaldende for den, der bare har været en kortere Tid i Wales. Alene Udseendet er forskelligt. Walliserne er mindre end Englænderne, gennemgaaende mørke, dog ikke altid. Af Temperament er de meget følelsesbestemte, impulsive, muntre og langt mere ligetil end Englænderne. Desuden har de næsten alle en stærk udpræget musikalsk Sans.

Dette mærker man, saa snart man hører dem tale. Deres mærkelige Sprog, som bestaar næsten udelukkende af Konsonanter, er meget melodisk.

At Walliserne har kunnet bevare deres Særpræg, deres egen Kultur, skyldes i høj Grad den Kendsgerning, at de har kunnet bevare deres Sprog. Wales har en Befolkning paa godt 2 Millioner Indbyggere, hvoraf ca. Halvdelen taler wallisisk, som nu ogsaa læres i Skolerne.

Mens Nordwales i højere Grad er Agerland, er Sydwales saa overvejende et Industriland. Hovedindustrierne er Kul-, Staal- og Tinindustrien. Blandt disse er Kulindustrien saa langt den største, idet den beskæftiger ca. 7 Gange saa mange Arbejdere, som hver af de andre Industrier.

Wales har det næststørste Kulomraade i Storbritannien. De kulholdige Lag har en Dybde af over 3000 m. Naturen har hjulpet til at lette Brydningen af det værdifulde sorte Kul. I forhistoriske Tider har Jordskælv dannet 2 lange Højdedrag i Sydwales, som strækker sig fra Øst til West, og dette har muliggjort Arbejdet i en Dybde, det ellers vilde være umuligt at naa ned i. Kullene brydes nu i en Dybde af indtil 1 km under Jordoverfladen.

En anden naturlig Ting, der er af stor Betydning, er den lette Adgang til Transport, idet hele Omraadet ligger udstrakt Nord for Bristolkanalen, som frembyder en Række udmærkede Havne, hvorfra Udskibningen af Kullene finder Sted. —

I de fleste andre Lande har der i de sidste Halvthundrede Aar fundet en mægtig Udvikling Sted paa Mineindustriens Omraade. Rationaliseringen har vundet Indpas, og hvad det har betydet baade af godt og ondt vil de fleste vide. I Wales er Rationaliseringen kommet meget sent, og mange af de wallisiske Miner drives endnu paa gammeldags Maner. En hygiejnisk Foranstaltning som Bad ved Mineskakten, der f. Eks. i Tyskland betragtes som en selvfølgelig Ting, hører i Wales endnu ogsaa til Sjældenhederne. Hvad en saadan Foranstaltning betyder for Minearbejderen, og ikke mindst for hans Kone, kan man kun sætte sig ind i, naar man har set disse sorte Mænd komme hjem fra Arbejde, sommetider en 5—6 Stykker i samme Familie.

Jeg har selv flere Gange opholdt mig i længere Tid hos mine Venner blandt Minearbejderne i Sydwales. Det havde længe været mit Ønske at besøge en af Minerne, men disse Miner, der er gammeldags indrettet, er ikke beregnet paa at modtage Gæster, mens der arbejdes, det vilde være altfor farligt. Imidlertid var der under et af mine Besøg en Uges Strejke, og den benyttede vi til at komme ned.

Tre Minearbejdere lige kommet op fra Skakten. (Se Olielampen ved Livremmen).

Karakteristisk nok vilde ingen af Kvinderne med derned. Det er meget faa Minearbejderhustruer, der har set deres Mænds Arbejdsplads. Det vilde da være endnu sværere for dem, mener de selv, at holde Tankerne borte om alle de Farer, der lurer paa deres Kære under Arbejdet. —

Jeg blev klædt ud i noget gammelt Tøj og fulgtes

med 2 af Minearbejderne op til Skakten, hvor Inspektøren mødte os. Ingen faar Lov at gaa ned i Minen, uden at han er med. Vi kørte nu ned i en lille Kulvogn ad den elektriske Bane skraat nedad indtil vi standsede ca. 500 m under Jorden.

Her var en Station med Hestestaldene. I Almindelighed gaar nu Minearbejderen herfra ca. 500 m dybere ned til sin Arbejdsplads. Men for min Skyld hentede en af Mændene en Hest fra en Baas og spændte den for en lille Kulvogn, som vi saa kørte videre med. Jeg sad paa et Stykke Træ i den lille Vogn, mens Mændene sad for og bag paa Vognen. Jeg kunde kun se deres Ansigter i Skæret fra de tændte Olielamper, de holdt i Hænderne, ellers var alt mørkt omkring os. Man hørte ustandselig Vandet bruse lige ved os, og der lugtede muggent alle Vegne. Hvert Øjeblik standsede Hesten foran de Døre, der lukker for Lufttrækket. En af Mændene aabnede den, vi kørte igennem, og den faldt til med et Brag bag os. Inspektøren rakte Haanden op og strøg den henad Bjælkerne over vore Hoveder. Den blev fuld af noget hvidlig Skum, der viste sig at være Svamp. Det hang ned overalt fra Bjælkerne som Draperier.

Nu standsede Vognen for Alvor. Længere kunde Hesten ikke gaa, Minegangen var nu for lav, og vi maatte fortsætte til Fods.

Der var Vand mellem Sporene til Kulvognene til op over Anklerne, og paa den ganske smalle Sti ved Siden gled man ustandselig i det vaade Kulslam. Jeg maatte gaa paa Svellerne, saa godt jeg kunde. Gangen blev lavere og lavere jo længere vi kom ned. Her var Stiverne af Jern i Stedet for af Træ. Pludselig saa vi en af Jernbuerne ganske krummet sammen. »Vent lidt, mens jeg ser, om vi kan risikere at gaa under den«, sagde Inspektøren. Da følte jeg for første Gang lidt af en Uhyggefornemmelse. Vi gik under, men jeg havde nu set, hvordan Begyndelsen til de mange Skred kan forme sig. 8 Dage før var en Arbejder blevet slaaet ihjel i denne Mine ved et Skred lige ved Siden af en af mine Ledsagere, som havde baaret den Døde ud. —

En 15-aarig Minearbejder lige kommet fra Arbejde. (Madkassen hænger ved Livremmen). (Før Vasken).

Paa en af Træklemmene vi kom forbi, stod der noget skrevet med Kul. Ved at se nøjere til opdagede jeg, at det var Noder. Der var en Komponist blandt Minearbejderne i denne Gruppe. Naar han blev inspireret til en Melodi, skrev han den op paa Træklemmen med et Stykke Kul.

Efter længe at have gaaet krumbøjet, kom vi til en ganske smal og lav Gang, hvor vi maatte krybe paa alle fire. Herinde laa Redskaber, og en af Minearbejderne viste, hvordan man arbejder under saa indskrænkede Forhold. Han ligger paa Maven over en smal Jernbøjle, som kan indstilles i forskellige Højder, mens han borer Huller til Sprængning. At det ikke er nogen bekvem Stilling at arbejde i, siger sig selv. Naar han bevæger sig fra det ene Sted til det andet i disse lave Gange, maa han tit bære Lygten, som vejer ca. 7 Pund i Munden. Sin Mad spiser han for det meste her halvt siddende halvt liggende i det skarpe Kul, som skærer hans Hænder. Maden maa altid opbevares i Blikæsken for at Rotterne ikke skal æde den.

Den samme Dreng. (Efter Vasken.)

Endelig naaede vi op igen til Pumpestationen, som laa midtvejs oppe, og hvor Pladsforholdene atter tillod én at rette sig op. Her var der en Bænk og elektrisk Lys og et Par Mennesker, som sad og havde Vagt, og som morede sig meget over at se, hvor sort jeg var blevet. De sidste 500 m kørte vi saa op igen i Kulvognen.

Dette var altsaa en gammeldags Mine. Mange Steder i Wales findes nu moderne Miner, hvor al Drift foregaar ved Hjælp af Maskiner. I Begyndelsen af dette Aarhundrede blev der gjort en Del for at skaffe bedre Arbejdsforhold i Minerne; der blev anlagt moderne Bebyggelser for Arbejderne, Hospitaler byggedes, og da Markederne for Afsætningen synes sikre, var Stemningen i Sydwales da ogsaa temmelig forhaabningsfuld med Hensyn til Fremtiden for Kul-, Staal og Tinindustrien.

Saa kom 1914. Ungdommen drog afsted til Krigen. De der blev hjemme sørgede for Materialer til Ødelæggelse af den saakaldte Fjende. De, der efter Krigen vendte tilbage, fandt, at de gamle Tider var forbi, og de var nødt til at slutte sig til deres Fædre i Lediggangen. Markederne var gaaet tabt. Nationer, som tidligere havde været store Kunder, maatte nu nøjes med deres egne Kilder. Maskiner, der før kom fra England, blev nu kopieret i andre Lande, og dertil kom, at der blev bygget Toldmure op omkring tidligere Markeder. Først mente man ikke, at dette kunde blive ved at vare. Wales havde jo dog det bedste Kul og Staal og de bedste Transportmuligheder. Det viste sig imidlertid, at Ulykken var kronisk, og man maatte indrette sig paa at møde de forandrede Omstændigheder.

I 1932 blev der da endelig dannet en stor Organisation med Navnet »The Industrial Development Council of South Wales«, d. v. s. »Industriudviklingsraadet for Sydwales«. Dette Raad har bl. a. udvirket, at Regeringen endelig fik Øjnene op for, at den maatte støtte de nødstedte Egne med Pengehjælp for overhovedet at gøre en Genopbygning af Erhvervslivet mulig. I Wales haaber man nu paa, at man fra Regeringens Side vil tage tilbørligt Hensyn til alt, hvad Wales byder paa af Muligheder, som et endnu kun halvt udviklet Land, f.

Et fint Minearbejderhjem. Ikke alle Minearbejdere bor saa tiltalende som Familien i dette Rækkehus.

Eks. i Retning af Mineraler, landskabelig Skønhed, smukke Sandstrande, gode Veje og gode Transportmuligheder, som altsammen virker tiltrækkende paa Turisterne. Her er nye Muligheder for Beskæftigelse af Landets arbejdsløse Mænd og Kvinder. I Wales mener man, at det er en alt for let Udvej fra Regeringens Side blot at sende Landets bedste Mænd og Kvinder afsted til England, hvor man skaffer dem Arbejde. Efter een eller to Generationer vil disse Familier ikke tænke paa nogensinde at vende tilbage igen til Wales, og det er da klart, at Befolkningen her staar i Fare for at degenerere, hvis denne Fremgangsmaade vedvarer. Der burde efter Wallisernes Mening gøres Anstrengelse for at udvikle Landet, ikke for at affolke det. —

Men nu tilbage til Minearbejderne, baade dem, som er i Arbejde, og dem, som er »on the dole«, d. v. s. arbejdsløse.

Lad os da se paa, hvad en Minearbejder i Arbejde har i Løn: for 6 fulde Arbejdsdage er hans Løn gennemsnitlig 48 sh 6d, det er omtrent 53 danske Kroner. Dette er Minimumslønnen, der er fastsat ved Lov af Parlamentet. Men dette Minimum er ogsaa nærmest blevet Maximum, og det er bl. a. det, der gør Minearbejderne saa bitre. Denne Betaling er nemlig ikke langt over den Understøttelse, de faar som arbejdsløse. Ca. 95 pCt. af Arbejderne faar Minimumslønnen, og i Rhonddadalen, som er den mest berygtede m. H. t. Arbejdsløshed (og hvorfra netop de 30 Minearbejdere, som nu gæster Danmark, kommer) har de fleste Familier en ugentlig Indkomst paa 38 sh, da der kun arbejdes 4 Dage ugentlig.

Denne Levestandard er givet altfor lav. Men Kulejerne vil ikke af egen fri Vilje reorganiserede Industrien. Minearbejdernes Krav saavel i Wales som i hele England er derfor en Nationaloverenskomst og ens Forhøjelse af Lønnen. Det er Salgsorganisationerne, som ofte er kontrolleret af de samme Folk, som ejer Minerne, der tager Fortjenesten, og derfor er det vanskeligt for Minearbejderne at forstaa, at Industrien ikke kan bære den Forhøjelse, de fordrer. Minearbejderen har længe lidt en stor social Uret, og derfor er hans Krav nu: alt eller intet, halvvejs Forlig betyder intet nu. Det afhænger af den offentlige Mening, mener Minearbejderen, om hans Sag skal faa Sukces, om hans Raab om Retfærdighed, som lyder: Giv os idag vort daglige Brød, skal blive hørt.

Desuden maa man jo tænke paa, hvilken Fare, der lurer paa den Arbejder, der daglig skal ned i Minen og arbejde. Tænk engang paa, at der i Aarene 1927—34 — altsaa paa 7 Aar — dræbtes ikke mindre end 8000 Arbejdere og saaredes ca. 1¼ Mill.

Arbejdernes Fordring gaar altsaa ud paa, at Minedriften overtages af Staten, og at der udbetales dem en Normalløn, som svarer til Vigtigheden af deres Arbejde og til den Fare, der er forbundet dermed.

Nu skulde man jo tro, at den wallisiske Minearbejder under alt dette var blevet en haard, materialistisk Mand uden store Interesser udenfor netop hans Krig imod de meningsløse haarde Forhold under hvilke han lever. Det er ganske forbavsende, men det er saa langt fra Tilfældet. Den wallisiske Minearbejder er en ganske mærkelig og en ganske storartet Mand. Han er modig, munter, har stor Interesse for at skaffe sig Kundskaber, elsker alt, hvad der er smukt, ikke mindst Naturen, men dog fremfor alt Musikken, og han ejer heri en Skat, som er uvurderlig for ham, og som stammer fra en ældgammel keltisk Kultur.

Og nu vil jeg bede dem følge med mig paa en Tur til Wales for derigennem at faa et førstehaands Kendskab til Befolkningen derovre.

Jeg kører med Toget fra London op over Birmingham og Shrewsbury og faar nu snart de wallisiske Bjerge i Sigte. Saa gaar Turen gennem smalle, grønne Dale, hvor Floden slynger sig malerisk forbi de smaa Byer med de halsbrækkende Navne. Hvis man f. Eks. kan udtale Navnet Llangollen rigtigt, altsaa Llangollen, har man næsten bestaaet Ildprøven m. H. t. sine Sprogevner og desuden ganske vundet Wallisernes Hjerter. I Sandhedens Interesse skal det siges, at ikke mange Englændere bestaar denne Prøve. (De wallisiske Bynavne giver Stof til mange Vittigheder, især paa Grund

af deres utrolige Længde.. Naar en Bys Navn skrives med ikke mindre end 28 Bogstaver, er det ikke let at faa Plads til den paa en almindelig Konvolut, og det wallisiske Postbud beklager sig over at maatte bringe Plakater rundt i Stedet for Breve). Vi kører tværs igennem Landet, hvor Bjergene bliver højere omkring os, og naar endelig over til Kysten af det irske Hav. Jeg spørger den venlige Konduktør, om der er langt til Harlech. Han bliver Fyr og Flamme, han er nemlig selv fra Harlech, og fortæller nu løst og fast om dette Paradis paa Jorden. Pludselig ser han bekymret op i Nettet, hvor Bagagen ligger. »Men hvor er dog Golfkøllerne?« spørger han. Harlech er nemlig særlig bekendt for sine glimrende Golfbaner, og min nye Ven kan ikke rigtig forstaa, at jeg interesserer mig mere for den Arbejderhøjskole, som er min Rejses første Maal. Saa venlig som Konduktøren var, saa venlige er alle de Mennesker, man træffer. Walliseren er umaadelig gæstfri og hjælpsom. Jeg ankommer til Harlech Kl. 12 om Natten efter 8 Timers Rejse fra London. Ved en Fejltagelse er der ingen ved Stationen for at hente mig, hvorpaa Stationsforstanderens Søn kører mig op til Byen i sin Fars Bil. Jeg skal indkvarteres hos en privat Familie og trods det sene Tidspunkt for min Ankomst bliver jeg modtaget med den største Hjertelighed, som om jeg var en særlig kærkommen Gæst. Bekendtskabet med Coleg Harlech (Coleg er den wallisiske Form for College), som jeg i Forvejen har hørt saa meget om, bliver ikke nogen Skuffelse. Det er en Skole beregnet for wallisiske Arbejdere, især saadanne, som gennem Deltagelse i Aftenskoler eller Søndagsskoler for Voksne har faaet Interesse for at uddybe deres Kundskaber. Den er grundlagt for en halv Snes Aar siden og er den eneste af sin Art i Wales. Som andre Institutioner af samme Art i Udlandet har ogsaa denne Skole hentet Inspiration fra danske Højskoler, og dens Maal falder da ogsaa sammen med disses: at udvikle sine Elever saadan, at deres Liv bliver til Berigelse for det Samfund, de lever i. Skolen besøges næsten udelukkende af Arbejdere fra Wales, og deraf er de fleste Minearbejdere. Morsomt for os Danskere er det at konstatere, at der blandt Eleverne næsten altid findes en Repræsentant fra Danmark. — Om Sommeren afholdes der korte Sommerkursus, hvor ogsaa Hovedparten af Eleverne er fra Wales. En Mængde wallisiske Arbejdere tager 8 Dage fri for at komme paa Kursus her. Og tro ikke, at det udelukkende er unge Mennesker. Nej, de ældre er lige saa ivrige som de ganske unge for stadig at udvikle sig. Dette Forhold skyldes sikkert den vældige Udbredelse og store Tilslutning, som Søndagsskolerne har baade i England og Wales, hvor Deltagerne bliver ved at være Elever hele Livet igennem. Denne Blanding af unge og ældre synes at være meget lykkelig og frugtbringende, baade ved Undervisningen og ved Underholdningen, som særlig bestod i Sang og Musik. Ja, hvor blev der sunget. Selvom jeg ikke havde faaet mit Ønske opfyldt, at være paa Skolen den Uge, hvor Undervisningen er fuldstændig helliget Musik, blev jeg alligevel ikke snydt for den. Musik synes for Walliserne en Livsbetingelse, og de er fra Børn saa trænet i Sammensang, at der altid, hvor en Del Wallisere mødes, er Betingelser for at danne et udmærket Kor. Saa stod de da om Aftenen paa Klipperne ned mod det irske Hav med Harlech's gamle Normannerborg som Baggrund, disse Minearbejdere og Staal- og Tinarbejdere, med sorte Mærker under Huden fra Rifter af Kullet og med Hænder saa haarde som Læder med dybe Revner i, og sang deres gamle keltiske Folkesange eller de vidunderlige smukke Salmer. Romantik, vil nogle maaske sige. Ja, der er meget, der kommer ind under det Begreb. Men hvis man først har set wallisiske Arbejdere synge, hvis man har oplevet at se med hvilken inderlig Glæde, med hvilken dyb Alvor og fuldstændig Hengivelse de samles om Musikken fra deres Forfædres Tid, da vil man indrømme, at hvis dette er Romantik, da har den sin Berettigelse. Især hvis man da samtidig gør sig klart, hvilken Betydning Musikken har haft for den Befolkning, som nu gennem en lang Aarrække har lidt mere under den stadig stigende Arbejdsløshed, end vi herhjemme kan gøre os klart. I de Egne af Sydwales, hvor indtil 75 pCt. af Befolkningen har været arbejdsløse i Aarevis har de forskellige Oplysningsklubber, men maaske dog fremfor alt Sangklubberne i højeste Grad medvirket til at holde Modet oppe. Hver eneste Landsby har sit Kor og de fleste ogsaa et Orkester, som giver sig i Lag med de største Opgaver fra Musikkens Verden, foruden at de naturligvis beskæftiger sig med den gamle keltiske Folkemusik. Musikundervisningen i Skolerne er mange Steder aldelig fortrinlig, og Grammofonen spiller en stor Rolle som Undervisningsmiddel for at lære Børnene at lytte. Børnekorene i Wales staar meget højt, og der lægges altsaa fra den tidligste Alder en udmærket Grund for en virkelig Indlevelse i Musikkens dybeste Væsen. —

De gamle wallisiske Folkesange og Salmer er dog nok det, Walliserne helst synger. Disse gamle Sange var ved at dø ud, men ved en vældig Kraftanstrengelse og efter forskellige mislykkede Forsøg, blev der i Begyndelsen af dette Aarhundrede dannet en wallisisk Folkesangsforening, som nu har samlet og udgivet flere Hundrede Folkesange. Det viste sig hurtigt, at disse gamle, enkle, umiddelbare Sange havde en ganske særlig Tiltrækning. Sangerne, der gengav dem, var saa begejstrede, at det uvilkaarlig virkede paa Tilhørerne, som blev ganske fortryllede, og de gamle Sange synges nu over hele Wales.

Al denne Sang og Musikglæde naar sit Højdepunkt i det store National-Stævne, paa wallisisk »Eisteddfod«, som afholdes hvert Aar den første Uge i August, skiftevis i Nordwales og Sydwales. Disse kæmpemæssige Møder samler i Tusindvis af Mænd, Kvinder og Børn fra hele Wales. Eisteddfod-Institutionen er meget gammel, ligesaa gammel som Landets Historie. Den var fra sin Begyndelse udelukkende beregnet for Landets Skjalde, ligesom Olympiaderne i det gamle Grækenland. Efter Landets Forening med England forsvandt Institutionen næsten fuldstændig for først at blomstre op igen i forrige Aarhundrede. Det er dog først siden

1880, at National-Stævnet er blevet en aarlig tilbagevendende Begivenhed, som samler stadig flere og flere interesserede Deltagere. —

Mens jeg var i Harlech afholdtes netop det Aars Eisteddfod i Nordwales, og der blev da arrangeret en Tur dertil. Skønt en Returbillet til Stedet normalt kostede 20 sh, solgtes Billetterne i Ugen for Stævnet til en Pris af 7 sh. Det er en vældig Oplevelse at være til Stede ved et saadant Stævne. Alene Folkelivet er ganske imponerende. Der var i den lille By samlet henved 20,000 Mennesker, hvoraf de fleste vel er Wallisere bosiddende i Wales, men ogsaa en Mængde udvandrede Wallisere vender hvert Aar hjem til den store Fest. Særlige Skibe afgaar saaledes fra Amerika og andre Steder, hvor Wallisere er bosiddende for at bringe dem hjem. Men ogsaa Udlændinge strømmer til den store Sangerkrig, ja, Folk kommer virkelig fra hele Verden for at høre disse mærkelige kraftfulde Stemmer, der giver sig helt hen i Stemningen, naar de synger de gamle Sange og Salmer. En mægtig Hal bygges til at rumme den store Tilhørerskare og Tribunen til de optrædende. Store Telte rejses, hvor Folk spiser sammen for en billig Penge eller nyder deres medbragte Mad. Nogle bliver der hele Ugen, andre kun et Par Dage, og atter andre kommer kun en enkelt Dag for at høre et særlig berømt Kor eller for at lytte til en Digters Oplæsning af sit Drama, som han har skrevet til Konkurrencen. Hele Aaret igennem har man i de mindste Landsbyer forberedt sig til Deltagelse i Sang- eller Musikkonkurrencerne ved Stævnet. Nu er Tiden inde, fra smaa Landsbyskoler, fra Minebyernes Sangforeninger, fra Universitets-Foreninger kommer Børnekorene og de voksnes Kor eller Orkestre og alle haaber de naturligvis at vinde en af de mange Præmier, der er udsat. Saa synger Børnene med Stemmer saa skønne, at man undrer sig over, at man ikke forlængst har hørt dem i Europas musikinteresserede Byer. De Voksnes Kor er sommetider paa 200 Stemmer, der fylder den mægtige Hal med en Højtid, en Sødme eller en Kraft, som er ganske betagende. Hvert Kor synger 3 Kompositioner og faar saa og saa mange Points for hver Komposition. Det Kor, der faar de fleste Points vinder Præmien. Denne bestaar af et Pengebeløb, som netop er nok til at dække Korets Udgifter ved Rejsen. Det er saaledes ikke for Beløbets, men for Ærens Skyld, man stræber efter at vinde Prisen. —

Stævnet afholder ogsaa Konkurrencer blandt Historikere, Forfattere og Digtere. Hvert Aar opgives et Emne til et Drama eller et Digt, og den Digter, der løser Opgaven bedst efter Dommernes Mening faar overrakt en Stol. Denne Handling er et af Højdepunkterne ved Stævnet. Det er da heller ikke nogen almindelig Stol, men en rigtig gammeldags en med Udskæringer og Forsiringer og med Aarstallet udskaaret i Ryggen. Mange Familier i Wales er Ejere af en saadan »Chair«, som gaar i Arv fra Fader til Søn, og som Familien er meget stolt af.

Ved dette Stævne synges altid Wallisernes Nationalsang: »Oh, mine Fædres Land« (Mae Hen Wlad Fy Nhadau), som Lytterne vil have Lejlighed til at høre i Aften. Denne Melodi er blevet berømt ikke alene i Wales, men ogsaa i mange andre Lande. Paul Robeson, den store Negersanger, har lært at synge den, og den er oversat til mange Sprog. Det er en forholdsvis ny Melodi, og den har sin egen Historie: James James, en ung Væver, som netop var fra Rhonddadalen, komponerede den for 80 Aar siden. Han vandrede langs Rhondda-Floden og blev her inspireret til Melodien, som han straks gik hjem og spillede for sin Fader paa det Instrument, som har været brugt saa meget i Wales, Harpen. Hans Moder var forarget: »Spiller du Harpe paa en Søndag?« spurgte hun. Walliserne er jo nemlig meget religiøse. Men James var ikke sen til at svare: »Glem ikke, at Kong David spillede paa Harpe i Herrens Tempel«. James og hans Fader arbejdede nu hele Natten paa Melodien og digtede Ord til den samtidig. Først et Par Aar senere blev den trykt og gik da straks som en Løbeild over hele Landet. Melodien er maaske ikke blandt de bedste, Wales ejer, og Ordene er maaske ikke den allerdybeste Poesi, men eet er givet, denne Sang, som fortæller om en lille Nations Kamp for at bevare sit Sprog, sin Individualitet, sin Sjæl, er Wallisernes kæreste. De synger den ved enhver Fodboldkamp i Wales, og hvis et Fodboldhold af wallisiske Minearbejdere er til Kamp i England, begynder de ikke Kampen, før de har sunget denne Sang.

Sang og Musik er uløseligt knyttet til Wales og dets Indbyggere. Der er ingen Tvivl om, at denne Evne til Hengivelse i noget stort og samlende er af den største moralske Betydning for Arbejderne, under den Nødstilstand, der hersker i Landet.

Man maa ikke glemme denne sociale Baggrund, naar man nu om lidt hører Minearbejderne synge.

HUSK AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker ved Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men den lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

VÆBNET DEMOKRATI TIDENS LØSEN

Vi vil ikke lege med
der, hvor Riflen sætter Prikken
over Verdenspolitiken,
vi vil ikke Krig — men Fred.
Men for Fredens Skyld kan hænde
maa en Dag vi Baunen tænde.
Jeppe Aakjær.

Kommende Slægter, som har faaet vore begivenhedsrige sidste Aar paa tilstrækkelig Afstand, vil kunne tilskrive de demokratiske Staters førende Partiers opskruede Pacifisme og de derhen hørende Bestræbelser en væsentlig Del af Skylden for, at de autoritære eller fascistiske Regeringssystemer i udenrigspolitisk Henseende har kunnet fremvise saa usædvanligt gode Resultater.

De demokratiske Stater har nemlig ikke været tilstrækkeligt bevæbnede, idet Folkeslagene i de demokratiske og parlamentariske Stater har været sygeligt pacifistisk indstillet, da de er blevet opdraget i den Tro, at Verden bestod af lutter Engle, og derfor har Udviklingen paa det udenrigspolitiske Omraade — i det mindste siden 1930 — taget den Vending, den har. Da Mussolini havde fuldendt sine Forberedelser til Iværksættelse af det abessinske Felttog, lod man endnu i England foretage en stor Folkeafstemning, hvor Millioner udtalte sig for den absolutte og betingelsesløse Pacifisme.

Det tør vistnok ikke bestrides, at Mussolini aldrig havde begyndt sit Kolonifelttog, hvis England ikke i militær Henseende havde været saa svag. I en lærerig Artikel skrevet af en engelsk Medarbejder i det østrigske Blad „Oesterreichischen Volkswirt", læser vi den 23. Maj følgende:

„Lige for Øjnene af den samlede, britiske Eskadre førte de italienske Konvojer Forstærkninger til Afrika. Paa Englands Anmodning er Angrebet paa Abessinien højtideligt blevet fordømt af 50 Stater som et Retsbrud, men ikke desto mindre maatte den britiske Flaade uden at gribe ind se til, hvorledes den intrængende Nation tvang sin værgeløse Modstander i Knæ. Englands Flaades Afmagt — det er Englands Afmagt."

Vi kommer ikke uden om, at havde Englands Indsigelse mod den afrikanske Krig været understøttet med mere Magt, saa havde efter al Sandsynlighed Italien ikke vovet at indlade sig paa dette røveriske Felttog imod et Medlem af Folkeforbundet uden Krigserklæring. Og saa var Folkeforbundet, i det mindste som Ideologi, forblevet ubeskadiget; Rhinlandsbesætningen havde ikke fulgt efter, og meget andet vilde nu have været anderledes. England og Frankrig har baade maattet stikke diplomatiske og virkelige Nederlag til sig, som det ikke er sket i Aartier.

Alle vi, som i god Tro og af ædle Bevæggrunde har sluttet os til Fredsbevægelsen, og som ikke har givet Agt paa, at man ikke kan kæmpe imod de til Tænderne bevæbnede Diktaturstaters moderne Vaaben, som delvis er rettet mod os og vore Lande, med et Papsværd, kan ikke sige os fri for en stor Del af Skylden for den verdenspolitiske Udvikling i de sidste Aaringer; thi man maa altid være saa bevæbnet, at man kan værge sig, hvis man bliver overfaldet. Naar der paa den store Rigskonference af engelske, socialistiske Kvinder i Midten af Maj Maaned 1936 blev vedtaget en Beslutning, som indeholdt ultrapacifistiske og antisanktionistiske Vendinger, saa kan man kun regne Kvinderne disse fredselskende Bestræbelser tilgode, men ikke Indsigten i de virkelige Forhold. Dog begynder man nu at kunne mærke en Forandring i de socialistiske Partikredses Anskuelser. Den for kort Tid siden afholdte Kongres af hollandske Socialdemokrater vedtog en Resolution, hvori det bl. a. hedder:

„Under de kritiske Forhold, som vi befinder os i idag, er det blevet os klart, at Fredsbevægelsen i de sidste Aar har været for negativ. Pacifismen har hovedsageligt sagt „Nej"! Dette vilde passe sig i en demokratisk Verden. Man forventede dengang, at Fredsviljen vilde vokse sig stærkere i de forskellige Folkeslag; men vi er brutalt blevet rusket op af denne Drøm. I det nuværende Europa findes der Lande, hvor der ikke længere bestaar nogen offentlig Mening, ja, der findes et stort Folk, i hvilket det gamle Hedenskab er vakt til Live, blot for at anspore Krigsbegejstringen."

„Hvor der hersker saadanne Kræfter, hjælper etiske Betragtninger og Formaninger intet. Ugerningsmændene har fra Arilds Tid misbrugt de øvrige Menneskers Dyd. Mussolini vilde ikke have foretaget sine blodige Felttog i Afrika, hvis han ikke kunde have gjort Regning paa det Sindelag, der besjæler de demokratiske Folk, som afskyr at anrette Blodbad. Hitler havde ikke kunnet opbygge sin Krigsmagt, hvis han ikke havde kunnet regne med de vesteuropæiske Folkeslags udprægede Fredsvilje".

„For at redde Verden maa Pacifismen nu blive aktiv og konstruktiv. Pacifismen maa sige „Ja". Der maa skabes en Magt, som beskytter Retsordenen, og er stærk nok til at tvinge enhver Folkeforbryder i Knæ. De demokratiske Folkeslag maa staa Skulder ved Skulder for at vogte paa, at Verden ikke bliver styrtet ud i en ny Krig. Og blandt de demokratiske Folkeslag er Socialdemokraterne Bindeleddet".

Se det er jo helt andre Toner. I Nutidens verdenspolitiske Konstellation maa Demokratiet være bevæbnet, hvis det ikke vil gaa under. Den tjekkiske Statspræsident, Dr. Benes, har klart udtrykt dette i sin for nylig afholdte Radiotale, paa følgende Maade:

„Skal Freden bevares, er det ikke nok, at nogle Parter er fredselskende, hvis til Gengæld andre

anser Krigen for en Nødvendighed og forbereder sig herpaa. De Overfaldne maa værge sig, og værge sig godt. Det er en menneskelig Pligt at kunne sætte sig til Modværge, og det er ogsaa Guds Bud. At værge sig imod Magtanvendelse er et stort, moralsk Bud, i Særdeleshed i den nuværende Tid, da en Krig nu til Dags er det rene Barbari."

Hvis vi i Dag slutter os til Pacifismen i den gamle Form, opdrager vi en Slægt, som vil være prisgivet enhver Erobrer. Den, som lidenskabeligt siger „Ja" til Friheden, maa ogsaa være i Stand til at forsvare den, ganske vist ikke blot med smukke Ord og lange Resolutioner, men — om nødvendigt — ogsaa i Gerningen.

Socialisme og Arbejderbevægelse maa ikke identificeres med en virkelighedsfjern Pacifisme.

Korresp.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

OPMANDSKENDELSE
i faglig Voldgiftssag
mellem
Dansk Arbejdsmands Forbund
og
Isoleringsfabrikantforeningen
paa De forenede Isoleringsforretningers Vegne.

Nedenfor nærmere omhandlede Uoverensstemmelse mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Isoleringsfabrikantforeningen paa De forenede Isoleringsforretningers Vegne, er henvist til faglig Voldgift, og da der ikke blandt Voldgiftsmændene har kunnet blive Flertal for en Afgørelse, paahviler det undertegnede, som af Parterne er valgt til Formand for og Opmand i Voldgiftsretten, at afgøre Tvisten ved Kendelse.

I den mellem ovennævnte Organisationer bestaaende Overenskomst af 27. April 1935 blev som ny Bestemmelse optaget saalydende § 32:

> »Saafremt Arbejderne ikke anvises Opholdsrum paa Arbejdsstedet ydes der i Erstatning herfor Kr. 1,00 pr. Mand pr. Dag. Opholdsrummet skal være opvarmet i Spisetiden fra 1. November til 15. Marts. Ved Arbejde af under 6 Dages Varighed for indtil 2 Mand ydes ovennævnte Tillæg dog ikke.«

Idet Klagerne gør gældende, at der under et den 15. November 1935 paabegyndt Isoleringsarbejde i Hovedstadens Brugsforenings Ejendom paa Strandboulevard, ikke blev anvist Arbejderne behørigt Opholdsrum, paastaar de Arbejdsgiveren, De forenede Isoleringsforretninger, tilpligtet at betale Erstatning herfor i Henhold til ovenciterede § 32 i Overenskomsten.

De Indklagede, der paastaar Frifindelse, hævder, at der har været al rimelig Adgang for Arbejderne til Opholdsrum paa Arbejdsstedet, og at § 32 forøvrigt kun tager Sigte paa Tilfælde, hvor der slet intet Opholdsrum er paa Arbejdsstedet.

Det fremgaar af Sagen, at det omhandlede Isoleringsarbejde udførtes i en større Nybygning (Forretningsbygning) opført i Tilslutning til en ældre Bygning.

Klagerne anfører nærmere, at der ikke af Arbejdsgiveren trods gentagne Opfordringer blev anvist noget bestemt Rum, men der blev overfor Arbejderne blot henvist til, at der var Rum nok i Bygningen. Det viste sig imidlertid, at Arbejderne blev forment Benyttelsen af de egnede Rum, som de tog eller forsøgte at tage i Brug til Opholdsrum, og det endte med, at de fik Lov at hænge deres Tøj paa 5. Sal i et Lagerrum, og at de maatte spise paa Restauration. De blev paa et vist Tidsrum henvist til Kedelrummet, men rent bortset fra, at dette efter Klagernes Anbringende først skete, da Arbejdet var udført, anser Klagerne ikke dette Rum for at være fyldestgørende til Opfyldelse af den ved § 32 hjemlede Ret for Arbejderne bl. a., fordi Fyring og Udrensning medførte Støvulemper, og fordi Rummet blev benyttet som Gennemgang for hvem som helst. De henviser derhos til, at Jord- og Betonarbejderne paa Byggeforetagendet fik udbetalt Erstatning for manglende Opholdsrum.

De Indklagede gør overfor det anførte gældende, at der i det store Byggeforetagende var Rum nok for Arbejderne at vælge imellem, og det kan under disse Omstændigheder ikke være Arbejdsgiverens Pligt at betale Erstatning efter § 32. Hvad specielt Kedelrummet angaar, anser de det for at opfylde de Krav, der kan stilles til et Opholdsrum efter § 32, og de henviser herved til, at Kedelrum, hvor der jo er Varme, altid tidligere med Tilfredshed har været søgt som Opholds- og Spisested af Arbejderne.

Til det af Parterne saaledes anførte skal foreløbig bemærkes, at Bestemmelsen i § 32 saavel efter sit Indhold som Formaal ikke findes at kunne forstaas saaledes, at den kun skulde komme til Anvendelse, hvor slet intet Rum er til Raadighed for Arbejderne. Spørgsmaalet bliver herefter, om de Rum, der paa ovenomhandlede Arbejdssted har været til Disposition for Arbejderne, maa anses at opfylde de Fordringer, som maa kunne stilles til et saadant Opholdsrum, hvor Arbejderne skal kunne klæde sig om, opbevare Beklædningsgenstande, spise m. m. Det maa herved bemærkes, at det efter Formuleringen af den citerede § 32 er Arbejdsgiveren, der skal anvise et Opholdsrum, hvilket maa medføre, at Arbejdsgiveren skal drage Omsorg for, at der tilstedes Arbejderne Benyttelse af et fyldestgørende Rum. Hvad nu først Kedelrummet angaar, findes det efter de foreliggende Oplysninger betænkeligt at anse dets Anvisning for fyldestgørende til Opfyldelse af Arbejdsgiverens Forpligtelse efter § 32, og det er herefter uden Betydning at komme ind paa, hvornaar Anvisningen af dette Rum fandt Sted. Der er efter det oplyste iøvrigt ikke anvist noget bestemt Rum, men Arbejdsgiveren har henvist Arbejderne til, at der var Rum nok i Bygningen. Som Sagen bevismæssigt foreligger, maa Arbejderne imidlertid antages at være blevet forhindrede i Brugen af de Rum, de fandt egnede, uden at Arbejdsgiveren trods Arbejdernes Opfordringer anviste noget bestemt, egnet Rum, og det kan herefter ikke anses tilstrækkelig godtgjort under Sagen, at Arbejdsgiveren behørigt har opfyldt den ham efter § 32 paahvilende Forpligtelse til Anvisning af Opholdsrum, og han vil som Følge heraf ikke kunne undgaa at betale Erstatning i Henhold til bemeldte Paragraf. Klagernes Paastand vil herefter være at tage til Følge.

Voldgiftssagens Omkostninger, herunder i Honorar og Udgiftsgodtgørelse til Opmanden 105 Kr. udreder Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

Kendelse:

Firmaet De forenede Isoleringsforretninger bør med Hensyn til det ovenommeldte Arbejde i Hovedstadens Brugsforenings Bygning paa Strandboulevard anses pligtig at betale Erstatning efter Overenskomstens § 32.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsmands Forbund og Isoleringsfabrikantforeningen med Halvdelen hver.

København, den 17. Maj 1936.

Jesper Simonsen.

OPMANDSKENDELSE

i

Voldgiftssag Nr. 123

mellem

Dansk Arbejdsmands Forbund

og

Entreprenørforeningen

paa Ingeniør Chr. Bjørn Petersens Vegne.

Nedenfor nærmere omhandlede Uoverensstemmelse mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Entreprenørforeningen paa Ingeniør Chr. Bjørn Petersens Vegne, er henvist til faglig Voldgift, og da der ikke blandt Voldgiftsmændene har kunnet blive Flertal for en Afgørelse, paahviler det undertegnede, der af Parterne er valgt til Opmand, at afgøre Tvisten ved Kendelse.

Uoverensstemmelsen angaar Aflønningen for Aflæsning af Monierjern til den ny Jernbanebro over Limfjorden ved Aalborg. Jernet fremkom i Jernbanevogne, som paa Vigespor føres ind paa Arbejdspladsen. Alt Jernet laa bundtet paa Jernbanevognene i Bundter — saakaldte »Kranbundter« — som for det svære Jern vejede fra 2 til 4 Tons pr. Bundt og for det lettere Jern 400 a 500 Kilogram pr. Bundt. Aflæsningen foregik uden Kran eller lignende Hjælpemiddel, og Bundterne blev derfor klippet op paa Jernbanevognene før Aflæsningen. Alt Jernet i det enkelte Bundt var af samme Dimension og Længde. Jernet blev henlagt paa Arbejdspladsen afdelt efter Dimension og Længde med »Pløkker«.

I den mellem Parterne bestaaende Hovedoverenskomst bestemmes i § 6 C IIII »Transport af Jern« bl. a. følgende:

»For Aflæsning, Optælling (Stykker eller Bundter) og Sortering af Jern efter Følgeseddel betales, naar Jernet kan køres til Oplagspladsen:

For Jern i Bundter pr. kg ..... 0,3 Ø.
For Jern i Stænger pr. kg ..... 0,6 Ø.
For Løftning af Jern over Terræn betales pr. m i Højden (Tabel XIII):
For Drager- og Søjlejern (eventuelt sammenbundne) pr. kg. ..... 0,12 Ø.
.....«

Arbejdsgiveren har aflønnet Aflæsningen med Akkordsatsen for »Jern i Bundter«, altsaa med 0,3 Øre pr. kg.

Klagerne bestrider denne Aflønnings Berettigelse og nedlægger Paastand paa, at Aflønningen skal ske efter Satsen for »Jern i Stænger«, 0,6 Øre pr. kg, med Tillæg dels for Løftning i Henhold til ovenfor citerede Bestemmelse og dels for Mandskab i Vognen m. m., hvilket yderligere Tillæg de efter Forholdets Natur ansætter til 35 pCt. af førstnævnte Sats.

De Indklagede hævder, at Arbejdets Aflønning er i Overensstemmelse med Overenskomsten, og de paastaar Frifindelse.

Klagerne anfører til Støtte for Paastanden, at Akkordsatsen for Aflæsning af »Jern i Bundter« forudsætter Bundter, der kan aflæsses og haandteres bundtvis. Her udelukker Bundternes Størrelse (Vægt) dette, hvad Arbejdsgiveren ogsaa har erkendt ved at udlevere Arbejderne Saks, for at de før Aflæsningen kunde overklippe de Jernbaand, hvormed Bundterne holdtes sammen; Aflæsningen er derfor faktisk sket i Stænger og maa betales derefter. Klagerne gør endvidere gældende, at Overenskomsten, hvis Formulering skete allerede i 1919, forudsætter Aflæsning fra Hestevogn eller Bil, hvor Arbejderne staaende paa Jorden kan tage Jernet og bære det direkte til Henlæggelsesstedet. Aflæsningen fra Jernbanevognene krævede derimod Mandskab paa Vognene, hvor de enten maatte løfte Jernet over fastsiddende, høje Vognsider eller aflæsse ved Løftning over Specialvognenes Sidestænger — eventuelt flytte noget af Jernet —, indtil Sidestængerne blev frie til Aftagning. Man benyttede den Fremgangsmaade, at man ad Slidske lod Jernet gaa paa Jorden, hvor Arbejderne derefter maatte »fiske« det for at bære det paa Plads. Den anførte Løftning og det angivne Merarbejde i Sammenligning med Aflæsning fra almindeligt Køretøj er det, Klagerne kræver aflønnet som i Paastanden anført.

Næst at henvise til Overenskomstens Ord, som efter de Indklagedes Formening hjemler den skete Afregning, anfører de Indklagede, at Arbejderne og Arbejdsgiveren var enige om, at Aflæsningen skulde aflønnes efter Overenskomsten, hvorfor de anser Klagerne for afskaaret fra at rejse Krav ud over Bestemmelsens Satser. De bestrider, at Aflæsning fra Jernbanevogne ligger udenfor Overenskomstens Forudsætninger, men bemærker iøvrigt herved, at Klagerne, saafremt de vilde hævde det modsatte Synspunkt, maatte tage den Konsekvens, at Aflønningen skulde ske efter Overenskomstens § 1 d. v. s. særlig Akkord eller Timeløn, hvorom Paastand imidlertid ikke er nedlagt. De Indklagede bestrider dernæst, at der ved Aflæsning fra Jernbanevogne er et Merarbejde i Sammenligning med Aflæsning fra almindelige Køretøjer. Den af Klagerne omtalte Løftning, hævder de, kan undgaas, idet Specialvognenes Sidestænger kan fjernes, og iøvrigt kan Jernet trækkes ud af Vognens Ende. Og skulde der være enkelte Ulemper ved Aflæsning fra Jernbanevogn, mener de, at de fuldt ud opvejes ved, at Arbejderne undgaar det Tidstab, som er forbundet med, at Jernet fremkommer i smaa Partier, naar det tilkøres paa almindelige Køretøjer, og at Sorteringen under de foreliggende Omstændigheder praktisk taget ingen Rolle spiller. Den henviser til, at Aflønning med 0,3 Øre pr. kg faktisk har givet en Timefortjeneste paa 2 Kr. 25 Øre. — Den henviser endelig til Støtte for deres Opfattelse til Opmandskendelse af 17. Juni 1933 i Sag Nr. 244 mellem Jord- og Betonarbejdernes Fagforening og Entreprenørforeningen.

Under Voldgiftssagens Behandling har Voldgiftsretten besigtiget Forholdene paa Arbejdsstedet.

Foreløbig bemærkes, at den paaberaabte Opmandskendelse af 17. Juni 1933, der angik Aflæsning fra Biler, ikke ses at angaa Forhold ensartede med de under denne Sag foreliggende.

Som Sagen efter de nedlagte Paastande og Proceduren foreligger, skal Opmandens Kendelse afgøre, om det udførte Aflæsningsarbejde skal aflønnes med 0,3 Øre eller 0,6 Øre pr. kg eventuelt med Tillæg som af Klagerne paastaaet.

Efter det oplyste var Arbejdsgiveren og de paagældende Arbejdere før Arbejdets Udførelse enige om, at Arbejdet skulde aflønnes efter Overenskomstens § 6 C IIII, uden at det dog blev diskuteret, om det skulde være efter Satsen 0,3 Øre eller Satsen 0,6 Øre pr. kg. Da Aflæsningen var udført, sendte Arbejderne Afregning efter 0,6 Øre pr. kg; denne Afregning nægtedes Anerkendelse, og Kravet om Afregning efter 0,3 Øre pr. kg rejstes.

Om Aflønningen skal ske med 0,3 Øre eller med 0,6 Øre beror efter Overenskomsten paa, om Aflæsningen m. m. sker »i Bundter« eller »i Stænger«. I det foreliggende Tilfælde er Aflæsningen m. m. sket »i Stænger«, idet Kranbunderne paa Grund af deres Vægt maatte klippes op paa Vognen, hvilken Fremgangsmaade ogsaa var anvist af Arbejdsgiveren. Arbejdernes Afregning findes herefter at have haft Medhold i Overenskomstens Ordlyd.

Til den — antagelig paa Grund af Akkordens gunstige Resultat for Arbejderne — mod Afregningen rejste Indsigelse og de derefter fra de Indklagedes og Klagernes Side fremhævede Omstændigheder ved Arbejdet, som skal begrunde de nedlagte Paastande, bemærkes følgende:

Det er vel en almindelig antaget Regel, at Aftalers, herunder Akkordaftalers, Gyldighedsomraade er afhængig af visse Forudsætninger, som Parterne ved Aftalens Indgaaelse er gaaet ud fra; men paa den anden Side kræves begge Parters Interesse i Ro og Stabilitet i Arbejdsforholdene i Overenskomstperioderne, at der maa foreligge Forhold af væsentlig Betydning, for at de skal kunne hjemle en Aftales Tilsidesættelse, en Betragtning der maa tilsige Varsomhed med at tilsidesætte eller ændre Akkordbestemmelser, fordi de i forekommende Enkelttilfælde giver en af Parterne et gunstigt Resultat, navnlig naar Spørgsmaal derom først rejses efter Arbejdets Udførelse. Betragtes nu de af Parterne under Sagen fremhævede særlige Forhold ved Arbejdet ud fra de anførte Synspunkter, og der derhos tages Hensyn til, at de paaberaabte Forhold formentlig tildels modvirker hverandre, skønnes der ikke at foreligge tilstrækkeligt Grundlag for at fravige den af Arbejderne i Henhold til Overenskomstens Ord foretagne Afregning af Arbejdet, og Sagen vil herefter være at afgøre saaledes, at det udførte Aflæsningsarbejde aflønnes med 0,6 Øre pr. kg uden de af Klagerne paastaaede Tillæg.

Voldgiftssagens Omkostninger ialt 401 Kr., herunder til Opmanden i Honorar og Godtgørelse af Rejseudgifter m. m. 148 Kr., betaler Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

Kendelse:

Den ovenommeldte Afblæsning af Jern bør af Ingeniør Chr. Bjørn Petersen aflønnes med 0,6 Øre pr. kg.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsmands Forbund og Entreprenørforeningen paa Ingeniør Chr. Bjørn Petersens Vegne med Halvdelen hver.

København, den 16. April 1936.

Jesper Simonsen.

KENDELSE

afsagt den 20. Juni 1936.

Efter at der mellem Murermester R. Rasmussen, Højbjerg, og hans Arbejdsmænd (Murerarbejdsmændenes Fagforening) var opstaaet Uenighed angaaende Betaling for Løftning af Beton eller Betonmaterialer ved et Støbearbejde i Skaade, og efter at der paa forskriftsmæssig Maade under Medvirken af Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark havde været forsøgt Mægling mellem Parterne uden Resultat, har Striden været behandlet ved en Voldgiftsret i Aarhus den 20. Juni 1936, hvor undertegnede Politimester E. Hoeck fungerede som Formand og Opmand efter Parternes Valg.

Da der efter Forhandlingens Afslutningen ikke mellem Voldgiftsmændene kunde opnaas Stemmeflerhed for nogen Afgørelse, blev Sagen afgivet til Opmandens Kendelse.

I Afsnittet om „Almindeligt Betonarbejde" (Side 42) i den mellem Parterne gældende Overenskomst findes følgende Bestemmelse:

„For Løftning af Beton eller Betonmaterialer i over 30 cm.s Højde betales pr. m³ for hver m's større Højde for Slaggebeton (se Tabel VII) ..... 46 Ø.
for Beton af anden Materialsammensætning (se Tabel VIII) ..... 49 Ø."

og det er Uenighed om dennes Bestemmelses rette Forstaaelse, som er Stridens Aarsag, idet Arbejdsgiverne overensstemmende med den Beregningsmaade, som Murermester Rasmussen har anlagt ved Akkordopgørelsen, gør gældende, at Bestemmelsen hjemler 30 cm.-Fradrag i Prisen først for Løftningen af Betonmaterialerne foran Blandemaskinen og derefter atter samme Fradrag for den færdigblandede Beton, som eventuelt løftes bag Maskinen, medens Arbejderne nedlægger Paastand om, at Beregningen skal ske saaledes, at Løftehøjden foran og bag Maskinen lægges sammen og saa fradrages 30 cm., med andre Ord, at der kun kan blive Tale om eet Fradrag.

Foreløbig bemærkes, at baade Arbejdsgiverne og Arbejderne hver paa deres Side har paaberaabt sig, at de af dem forfægtede Beregningsmaader har været praktiseret i en Aarrække uden Protest fra Modparten, men nærmere Oplysninger herom er ikke tilvejebragt under Sagen.

Arbejdernes nærmere Synspunkt er iøvrigt det, at alle Dele af et Betonarbejde, saasom Tilbringning af Skærver, Sand, Vand, Cement o. s. v. forenes i et samlet Hele ved Sammenblandingen og Udstøbningen, og det er den udstøbte Betonmasse, som giver Grundlag for Akkordopgørelsen, nemlig i Henhold til den i Overenskomsten Side 40 anførte Grundpris. Hvis Arbejdsgivernes Beregningsmaade skulde godkendes, vilde en Uklarhed fremkomme ved Opgørelsen som Følge af det Forhold, at Materialerne udgør en betydelig større Kubikmængde end den færdige Beton. Tabellen Overenskomstens Side 47, hvorefter Løftningstillægget skal beregnes, synes ogsaa kun at kende eet 30 cm-Fradrag.

Endvidere henpeger Arbejderne paa, at de herhenhørende Bestemmelser i Overenskomsten — hvilket er notorisk — er optaget uforandret efter de tilsvarende Bestemmelser i Entreprenørforeningens Overenskomst, og de gør gældende, at denne Forening har den samme Opfattelse af den heromtalte Bestemmelse, og de har til Støtte herfor fremlagt en Udtalelse fra de københavnske Jord- og Betonarbejderes Opmaaler.

Mod denne sidste Paastand har Arbejdsgiverne ikke nedlagt nogen dokumenteret Indsigelse og har frafaldet at tilvejebringe Udtalelser, som kunde belyse Entreprenørens Standpunkt til Sagen. De lægger iøvrigt Vægt paa, at Ordene i den omstridte Bestemmelse giver Mulighed for Fradrag saavel ved Løftning af Materialier som af Beton, at det ikke drejer sig om 1, men om 2 Løftninger, altsaa først af Materialierne i Maskinen og (eventuelt) derpaa af den blandede Beton, og at de herhenhørende Bestemmelser i en Række Punkter specificerer, hvad der skal betales for Arbejdet indtil Maskinen og derefter fra Maskinen.

Opmanden finder ikke at kunne lægge afgørende Vægt paa det af Arbejdsgiverne anførte, og deres Standpunkt synes at kunne faa videre Konsekvenser end rimeligt er. Opmanden finder, som Overenskomstens heromtalte Afsnit med tilhørende Tabeller er opbygget, mest Støtte for det fra Arbejdernes Side anførte Synspunkt, hvorefter Arbejdet ved Støbningen af Beton maa betragtes som en Enhed, og der maa som Følge heraf gives Arbejderne Medhold i deres Paastand under Sagen.

Det bestemmes herefter:

Ved Beregning af Tillæg for Løftning af Beton, udført som i Sagen omtalt for Murermester R. Rasmussen, Højbjerg, bliver der kun at tage Hensyn til eet Fradrag af 30 cm.

Sagens Omkostninger, derunder Opmandens Honorar 100 Kr. og hans Udlæg til Skrivearbejde 10 Kr., udreder Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

E. Hoeck.

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Ousted-Taaning	(Ousted-Taaning Kommune)
Strøby og Klippinge Magleby	(Magleby Stevns Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Smørum Afdeling	(Ledøje Smørum Kommune)
Lundby Afdeling	(Lundby Sogneraad)
Glumsø	(Kalklejeejerne Jens Peter Jensen og Karl Larsen i Træløse)
Balslev-Ejby	(Ejby Teglværk)
Vamdrup Afd.	(Fjerkræslagteriet og Skensved Foderstofforretning)
Tylstrup Afdeling	(Sulsted-Ajstrup Kommune)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D.A.F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

Fælles ældt

A. Raunholdt — Thestrup Teglværk. Overenskomsten fornyet til 1. Maj 1937 med Timelønnen 85 Øre forhøjet til 89 Øre straks, 92 Øre fra 1/9-36 og 95 Øre fra 1/3-37. Endvidere er der foretaget en Del Reguleringer i opadgaaende Retning paa Akkordpriserne.

Oliemøllerne, Køge og Jyderup — Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter. Ved en Forhandling i Forligsinstitutionen enedes man om at forlænge Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Timelønnen 109 Øre forhøjet til 112 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 115 Øre og Timelønnen 114 Øre til 116 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 117 Øre. Endvidere udleveres der Arbejderne 2 Sæt Overtrækstøj pr. Aar. I Sygdomstilfælde betales halv Løn de første 6 Uger for Arbejdere med 6 Maaneders Anciennitet.

Oliemøllerne — L. C. Glad & Co. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen enedes man om at forny Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Timelønnen forhøjet fra 121 til 123 straks og fra 1. Marts 1937 til 124 Øre.

Tagpaparbejderne og Kastrup — A/S Jens Villadsens Fabriker. Aktieselskabet har indmeldt sig i Tagpapfabrikantforeningen, og Overenskomsten med denne Forening bliver derfor gældende ogsaa for dette Firma.

Fabrikarbejderne — A/S Schiønning & Arvé. Ved et Forlig i Voldgiftsretten forlængedes Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Ugelønnen 51 Kr. forhøjet til Kr. 52,50 straks og Kr. 53,50 fra 1. Marts 1937.

Rønne — Bornholms Maskinfabrik og Nordre Jernstøberi. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938. Timelønnen 100 Øre forhøjet til 105 Øre. Endvidere indføres 6 Dages Sommerferie med Løn beregnet efter 1 Uges Timeløn.

Rønne — Bornholms keramiske Fabrikantforening. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen forhøjet fra 100 til 105 Øre.

D. A. F. — Svovlsyrefabrikerne. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønningerne forhøjet, som følger: I Kastrup fra 106 til 109 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 111 Øre. For de øvrige Fabriker fra 102 til 105 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 108 Øre. Ovn- og Vasketaarnspassere i Kastrup fra 125 til 130 Øre og for Kontaktpassere fra 133 til 138 Øre. For Ovn, Kammer- og Taarnpassere paa de øvrige Fabriker fra 116 til 121 Øre. Endvidere erholder Vagtmandskabet yderligere 17 betalte Frivagter pr. Aar, saaledes at de nu har 34 betalte Frivagter pr. Aar. Vagtmandskabets Feriebetaling er forhøjet fra Kr. 65 til Kr. 70.

Tagpaparbejderne og Kastrup — Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen forhøjet fra 107 til 109 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 112 Øre. Endvidere er samtlige Priser for Klæbearbejde i Udearbejdsprislisten forhøjet med 2 Øre pr. m².

D. A. F. — Foreningen af danske Læderfabrikanter. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen er man enedes om at forlænge Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Timelønnen, 99 Øre, forhøjet til 102 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 105 Øre. Endvidere er Akkordafsavnstillæggene paa henholdsvis 3 og 7 Øre forhøjet til henholdsvis 4 og 8 Øre. Der er fastsat Regler for Smudsarbejde og Feriebetalingen, 65 Kr. er forhøjet til Kr. 67,00.

Munkebjergby — Munkebjergby Teglværk. Overenskomsten er forlænget til 1. April 1938 paa samme Vilkaar, som Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen. Timelønnen var 88 Øre.

Støberiarbejderne — K. A. Hartmann. Ved en Forhandling i Forligsinstitutionen enedes man om at forlænge Overenskomsten 1 Aar med Timelønnen, 1 Kr., forhøjet til Kr. 1,07, og denne Timeløn forhøjes yderligere efter 3 Maaneders Forløb (Beskæftigelse) med 3 Øre til 110 Øre. Endvidere indføres den samme Ferieordning som i Overenskomsten med Jern- og Metalindustrien.

Faaborg — Tapetfabriken »Fiona«. Ved en Forhandling i Forligsinstitutionen enedes man om Oprettelse af en Overenskomst, hvorefter Ugelønnen fastsættes til Kr. 50,00. Udover denne Ugeløn betales til Trykkere og Farveblandere et Tillæg af 20 Øre pr. 100 Ruller til ligelig Fordeling. Arbejdstiden er 48 Timer pr. Uge. Alm. Overtidsbetaling. 8 Dages Sommerferie med Løn. Under Sygdom og Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 20 Kr. pr. Uge de første 13 Uger. Firmaet forpligter sig til ved Nyantagelse af Arbejdsmænd at antage Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Overenskomsten gælder til en 15. April.

Assens Jylland — Aa Mølles Kridtslemmeri. Ved et Forlig i Voldgiftsretten forlængedes Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Timelønnen, 1 Kr., forhøjet med 3 Øre straks og med 3 Øre til 1. Mars 1937. Endvidere skal der optages lokale Forhandlinger om Akkordpriserne.

Fabrikarbejderne — Dansk Pianofabrikantforening. Afdelingen har fornyet Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Timelønnen Kr. 1,04 forhøjet til Kr. 1,07 straks og fra 1. Marts 1937 til 110 Øre.

Kappel — A/S Dansk Arki. Overenskomsten forlænget til en 1. Maj med Timebetalingen forhøjet fra 105 Øre til 110 Øre.

Frederikssund — A/S »Phønix«, Vejmaterialefabrik. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen 125 Øre forhøjet fra 1/3-37 til 125 Øre.

Sorø — A/S Teknisk Korkvareindustri. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønningerne forhøjet, som følger: 103 Øre forhøjes til 105 Øre straks og fra 1/3-37 til 107 Øre, 105 Øre forhøjes til 107 Øre straks og fra 1/3-37 til 109 Øre, 112 Øre forhøjes til 114 Øre straks og fra 1/3-37 til 116 Øre. Sommerferien forlænges fra 4 til 5 Dage.

Hadsund — Johan & Aksel Hornbeck. Ved et Møde i Voldgiftsretten er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Ugelønnen, 48 Kr., forhøjet med Kr. 1,50 straks og yderligere med Kr. 1,50 fra 1. Marts 1937. Timelønnen 105 Øre forhøjes med 2+2 Øre.

Vejle A. — A/S Kemisk Industri. Ved et Møde i Industrifagene er Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen forhøjet fra 105 Øre til 108 Øre og fra 1. Maj 1937 yderligere til 111 Øre. Endvidere ændres Feriebestemmelsen saaledes, at Løsarbejdere ogsaa har Adgang til Ferie.

Ringe — Ringe Asfalt- og Tjærefabrik. Med Fabriken er oprettet Overenskomst med en Arbejdstid af 8 Timer. Timelønnen er 105 Øre + 15 % i Akkordafsavn ialt 121 Øre. Alm. Overtidbetaling, 12½ % Tillæg for Arbejde i 2- og 3-Holdsdrift. 3 Kr. pr. Dag i Dagpenge ved Ulykkestilfælde. 6 Dages Sommerferie med en Sommerferiegodtgørelse af 2 % af den ugentlige Timelønsfortjeneste. Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten gælder til en 1. Marts, og hvis den forlænges til 1. Marts 1938 skal Timelønnen yderligere forhøjes med 5 Øre.

Støberiarbejderne og Ungdomsafdelingen — Københavns Cyklestelsfabrik. Der er oprettet Overenskomst med en Arbejdstid af 8 Timer. Timelønnen er 105 Øre. Alm. Overtidsbetaling, og Betaling for Holddriftsarbejde som i Jernindustrien. Tillidsmandsregler som i Jernndustrien. Regler for Behandling af faglig Strid. Firmaet indgaar paa kun at beskæftige organiserede Arbejdere. Overenskomsten gælder til 1/7-36. Samtidig er oprettet Overenskomst for de unge Mennesker, der er beskæftiget i Virksomheden, og Ugelønnen for disse er fastsat saaledes: fra 14 til 16 Aar Kr. 21,60, og fra 16 til 18 Aar Kr.

28,80. Der ydes Sommerferie i samme Omfang som til de voksne Arbejdere. Ved Ulykkestilfælde ydes der 2 Kr. i Dagpenge de første 13 Uger.

Fabrikarbejderne — De danske Eddikebryggerier. Afdelingen har forlænget Overenskomsten til 1. Juni 1938 med Ugelønnen forhøjet fra Kr. 58,66 til Kr. 62,00. I Feriebestemmelsen er der tilføjet den Bestemmelse, at Arbejdere med ½ Aars Anciennitet skal have 3 Dages Sommerferie, medens Arbejdere med 1 Aars Anciennitet fortsat har 6 Dages Sommerferie.

Slagelse A. — Konservesfabriken »Danica«. Afdelingen har forlænget Overenskomsten til 1. Marts med Ugelønnen Kr. 50,88 forhøjet til Kr. 52,50 og for Chauffører fra Kr. 55,20 til Kr. 56,00. Timelønnen er forhøjet fra 105 til 110 Øre.

Kastrup — A/S for kemisk Industri. Overenskomsten forlænget til 1. Marts 1938 med Timelønnen forhøjet fra 105 til 108 Øre straks og fra 1. Marts 1937 til 110 Øre. Endvidere er fastsat en Række Tillægsbetalinger for forskelligt Arbejde. For Glasuldsfabrikation er fastsat en Timeløn af 122 Øre. Arbejdet foregaar her i kontinuerlig Drift.

Hammershøj — Aarup Teglværk. Overenskomsten forlænget paa samme Vilkaar som Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen. Timelønnen var 88 Øre.

Svendborg F. — Svendborg Tagpapfabrik. Afdelingen har fornyet Overenskomsten til 1. April 1938 med Timelønnen forhøjet fra 105 til 110 Øre. Endvidere er oprettet Prisliste for Trækning af Tagpap.

Vejen — A/S Tagpapfabriken »Phønix«. Afdelingen har med Sanktion fra Forbundet opsagt Overenskomsten med Firmaet til Ophør 1. Februar d. A. Straks efter at Firmaet modtog Opsigelsen gjorde det 3 af de der ansatte Arbejdsmænd til Formænd, saaledes at der nu i Virksomheden er 6 Formænd, og naar Virksomheden har fuld Beskæftigelse, er der kun beskæftiget ialt ca. 25 Mand. Vi har klaget over det foretagne til Den faste Voldgiftsret og her bestridt, at de antagne Formænd kunde betragtes som værende Formænd i Septemberforligets Forstand, og Retten har givet os Medhold i vor Opfattelse og dømt Firmaet, idet det i Kendelsen hedder: »De af de indklagede som Formænd ansatte 3 Arbejdere kan ikke anerkendes som Formænd i Septemberforligets Forstand«, og endvidere har Retten idømt Firmaet Sagens Omkostninger.

Odense Sk. — Odense Staalskibsværft. Afdelingen har klaget over, at Værftet udfører et Udgravningsarbejde, der er overgivet i Entreprise til en Entreprenør, og denne beskæftiger en Del af sine egne Folk, der lønnes efter Entreprenøroverenskomsten; men foruden disse sætter Værftet 7 a 8 Mand af Værftets egne Arbejdere til at deltage i Arbejdet, og disse aflønnes efter den paa Værftet gældende Timeløn. De har rejst Krav om Betaling paa samme Maade, som Entreprenørens Folk, og Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, hvorfra den vistes tilbage til ny lokal Forhandling. Vi har saa faaet Meddelelse fra Afdelingen om, at der er opnaaet Enighed, idet Værftet har efterbetalt Arbejderne, saaledes at deres Timeløn for Arbejdet blev fastsat til 121 Øre.

Skagen — Skagens Fiskemelsfabrik. Med dette Firma har Afdelingen sluttet Overenskomst, hvorefter Firmaet forpligter sig til kun at beskæftige organiserede Arbejdere. Imidlertid har Firmaet antaget nogle uorganiserede Folk til at udføre en Del Arbejdsmandsarbejde i den ene Afdeling af Virksomheden. Vi har klaget til Den faste Voldgiftsret over Firmaets Brud paa Overenskomsten, og der er ved det forberedende Møde opnaaet Forlig, hvorefter Firmaet indgaar paa at overholde Overenskomstens Bestemmelse om kun at beskæftige organiserede Arbejdere, og at denne Bestemmelse i Overenskomsten omfatter Arbejde saavel ved Produktion, som paa Lageret og ved Arbejde med Af- og Paalæsning.

Odense A. — Skalbjerg Teglværk. Afdelingen meddeler, at Firmaet udfører et større Jordarbejde, der bestaar i Læsning og Flytning af Jord, Lægning og Flytning af Spor samt Støbning af Piller. Arbejderne har krævet Arbejdet betalt efter Overenskomsten med Entreprenørforeningen, hvad Teglværket ikke vil gaa med til. Der har været afholdt Mæglingsmøde, og herunder enedes man om, at der til Tillidsmanden efterbetales et Beløb af Kr. 225,00 til Fordeling blandt Arbejderne.

Kogsbølle-Vindinge — Entreprenør L. M. Kjær, Odense. Afdelingen klager over, at Entreprenøren ikke overholder Overenskomsten med Hensyn til Betalingen for Læsning og Trilning af Overjord og heller ikke vedrørende Betalingen for Læsning af Kalk. Vi har i den Anledning begæret Uoverensstemmelserne behandlet ved Mægling og gentagne Gange tilskrevet Entreprenøren herom, sidst i anbefalet Brev, men han svarer os ikke, og har nægtet at modtage vort anbefalede Brev. Vi har saa indklaget ham for Den faste Voldgiftsret, og ved det forberedende Møde opnaaedes Forlig, idet Entreprenøren til fuld Afgørelse af det paaklagede Forhold betaler et Beløb af Kr. 100,00, ligesom han erklærer sig forpligtet til at overholde Overenskomsten og ogsaa i Henhold til denne er forpligtet til at lade Uoverensstemmelser optage til Behandling efter Reglerne for faglig Strid.

Skibsværftsarbejderne — Kedelrensningsfirmaet P. Sabroe. Afdelingen klager over, at 3 af vore Medlemmer har været beskæftiget ved en Kedelrensning til en aftalt Arbejdsløn af 13 Kr. pr. Dag pr. Mand. Da en af Dagene imidlertid var en Søndag, formente de, at de for denne Dag skulde have Betaling paa samme Maade, som naar de ellers arbejder om Søndagen, nemlig 18 Kr., men Firmaet har kun aflønnet dem med 16 Kr. for Søndagen. Der har været Mægling, og herunder indgik Firmaet paa at efterbetale de 3 Arbejdere Differencen.

Strands — Aarhus Sten- og Gruskompagni. Afdelingen klager over, at Firmaet har afskediget et af vore Medlemmer, uden at give ham Erstatning for den Ferie, han efter Afdelingens Mening har Krav paa i Henhold til den gældende Overenskomst. Der har været afholdt Mægling, hvor man diskuterede Sagen, og man enedes om at betragte Afskedigelsen som en Misforstaaelse, saaledes at Arbejderen genindtræder i Arbejdet.

Kastrup — A/S Jens Villadsens Fabriker. Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at overholde en aftalt Pris for Læsning af Stenmel. Klagen har været behandlet ved Mægling, hvorfra den vistes tilbage til ny lokal Behandling, og Afdelingen har derefter meddelt, at der ved denne er opnaaet Enighed, idet Firmaet betaler Arbejdet efter den fastsatte Akkordpris.

Lynge — Farum Teglværker, Sten- og Gruskompagni. Afdelingen meddeler, at Manskabet, der læsser Sten i Graven, har maattet fiske Stenene op af Graven, idet denne har været fyldt med Vand, og de har derfor krævet en højere Betaling for Arbejdet, uden at Kravet er imødekommet. Vi har begæret Mægling, men forinden har vi fra Afdelingen modtaget Meddelelse om, at Sagen er gaaet i Orden, idet Firmaet har udbetalt et Beløb til Fordeling blandt Arbejderne som Erstatning for Arbejdets ubehagelige Karakter.

Randers A. — Burmeister & Wain, (Randers Elektricitetsværk). Afdelingen meddeler, at 2 af dens Medlemmer har været beskæftiget hos en Montør, der for Aktieselskabet har udført en Del Montagearbejde paa Randers Elektricitetsværk. De paagældende har været beskæftiget omkring 900 Timer hver, men har ved deres Afgang ikke faaet noget Feriekort udleveret. Vi har skrevet til Sammenslutningen, der har ladet Klagen gaa videre til Firmaet, og Firmaet har meddelt, at det skyldes en Misforstaaelse, og de har nu tilstillet de paagældende deres Feriekort.

Arden — Myhlenbergs Teglværk. Overenskomsten er forlænget 2 Aar til ½-38 med de samme Ændringer, som i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen.

Kvissel — Kvissel og Sysselhaven Teglværker. Afdelingen har med Bistand fra Forbundet fornyet Overenskomsten til en 1. Marts med Timelønningerne ændret i Overensstemmelse med Timelønningerne i Kalk- og Teglværksforeningen, og alle Akkordtaksterne forhøjet med 3 %. Timelønnen var 88 Øre.

Sønder Dalby — Høsten Teglværk. Afdelingen har fornyet Overenskomsten 2 Aar paa samme Vilkaar, som er gældende i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen.

Bøstrup Langeland — Daglykke Teglværk. Afdelingen har fornyet Overenskomsten med de samme Forhøjelser, som der er sket i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen hvad angaar Timelønninger og Akkordpriser. Gælder til en 1. Februar.

Brande — Brande Teglværk. Afdelingen har forlænget Overenskomsten med Timelønnen forhøjet fra 86 til 95 Øre og fra ½-37 til 100 Øre, og endvidere med forskellige Forbedringer i den lokale Priskurant.

Nivaa — Humlebæk Teglværk. Afdelingen har med Forbundets Bistand fornyet Overenskomsten med Teglværket, saaledes at Teglværket tiltræder Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen i alle Forhold. Brænderlønnen er fastsat til Kr. 55,00. Den lokale Priskurant er renskrevet.

Arden — Gandrupgaard Tørvebrug. Afdelingen har sluttet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 105 Øre. Desuden fastsat Akkordpriser for forskellige Arbejder. Overenskomsten gælder for Sæsonen 1936.

Lynge — Nordsjællands Destruktionsanstalt. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Virksomheden. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn 54 Kr. Timeløn 111 Øre. Alm. Overtidsbetaling. 4 Dages Sommerferie med fuld Løn. Regler for faglig Strid samt en Bestemmelse om, at Virksomheden kun maa beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Gælder til 1. Februar 1937.

Lynge — Vognmand Carl Rasmussens Grusgrav. Afdelingen har sluttet Overenskomst med en Timeløn af 111 Øre, samt en Række Akkordpriser. Endvidere en Bestemmelse, hvorefter Vognmanden forpligter sig til kun at beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Overenskomsten kan til enhver Tid opsiges med 3 Maaneders Varsel.

2. Agitationskreds — Helge Dessau, Maribo Tangpresseri. Kredsen har sluttet Overenskomst med Firmaet om Presning af Tang langs Roskilde Fjord. Arbejdstiden er 8 Timer. Timeløn 105 Øre samt en Akkordpris af 26 Øre pr. Balle for Presning af Tang, forsaavidt Arbejdet udføres i Akkord. Overarbejde betales med et Tillæg af 33 % for første Time, 66 % for anden Time og 100 % for de efterfølgende samt for Søn- og Helligdagsarbejde. Endvidere er der en Bestemmelse i Overenskomsten om, at forsaavidt Firmaet overdrager til sine Formænd eller andre Ledere Kyststrækninger eller lignende i Entreprise hæfter Firmaet for den af Arbejderne oparbejdede Løn. Endvidere forpligter Firmaet sig til fortrinsvis at beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Overenskomsten gælder fra 1. April 1936.

Ølgod — Østbæk Teglværk. Afdelingen har fornyet Overenskomsten 1 Aar med Timelønnen forhøjet til 102 Øre. Endvidere er indsat en Bestemmelse om, at Teglværket kun maa beskæftige organiserede Arbejdere.

Lyngby — Københavns Emaljeværk. Afdelingen har uden Opsigelse forhandlet med Firmaet og faaet Timelønnen hævet fra 115 til 130 Øre; for Opslaaere og Brændere fra 150 til 160 Øre og for Chaufførerne Ugelønnen 58 Kr. hævet til Kr. 62,40.

Haderslev — Haderslev Kalkværk. Afdelingen har fornyet Overenskomsten med forskellige Forbedringer for Brændere og Chauffører. Den alm. Timeløn 105 Øre. For Brændere, naar de arbejder i Nathold 125 Øre. For Chauffører 110 Øre. Overenskomsten gælder til 1. Juli 1937.

Lynge — Georg Rasmussen, Gandløse. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Grusgravejer Georg Rasmussen, Gandløse. Rasmussen tiltræder den for Grusgrave og Skærvefabrikker gældende Overenskomst i sin fulde Ordlyd. Desuden er fastsat en Række Akkordpriser. Overenskomsten gælder til 1. Februar 1938.

Fabrikarbejderne — R. H. Vindings Gummivare og kemiske Fabrik. Afdelingen har sluttet Overenskomst. Arbejdstiden er fastsat til 8 Timer. Timelønnen, der var 100 og 106 Øre, forhøjet til 113 Øre. Alm. Overtidsbetaling. Arbejderne ved Blandemaskinen erholder 2 Sæt Overtrækstøj aarlig. Arbejdet ved Blandingsvalse med Kønrøg betales med et Tillæg af 25 Øre pr. Time. Man er enige om at indføre Akkord ved alt Arbejde, der egner sig dertil. For Skifteholdsarbejde tillægges som i Jernindustrien. 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Tillidsmandsregler og Regler for faglig Strid. Overenskomsten gælder til en 1. April.

Assens Jylland — Cementfabriken Kongsdal. Afdelingen har sluttet Overenskomst med Virksomheden, hvorefter Fabriken retter sig efter den Overenskomst, der er gældende med Foreningen af danske Cementfabriker. Med Hensyn til Arbejdet ved Pakning og Udskibning m. m. følger man Fabriken »Dania«s Akkorder for disse Arbejder. Ved Læsning af Cement til Lastbiler, Lempning af Cement i Pakhuset og Stempling af Sække betales en Timeløn af 125 Øre. Endvidere enedes man om, at rent Timelønsarbejde i Cementlageret betales med 4 Øre over Normallønnen. Overenskomsten har tilbagevirkende Kraft fra 1. Februar 1936.

Brabrand — Cementvarefabrikant Halvorsen. Den opsagte Akkordpriskurant er fornyet paa Grundlag af den med Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening afsluttede Overenskomst.

Aalborg A. og F. — Aalborg Privatbaner. Efter flere resultatløse Møder om Fornyelse af den med Banerne opsagte Overenskomst, har Sagen været hos Forligsmanden og i Voldgiftsretten. Paa Trods af, at Lønnen udenfor Aalborg og Nr. Sundby kun er 1 Kr. pr. Time, og at der var mange andre Mangler i Overenskomsten, har Voldgiftsretten fornyet Overenskomsten uændret for 2 Aar.

Langaa — Cementvarefabrikanterne i Langaa. Overenskomsten fornyet for et Aar. For Fliser og Kantsten er fastsat Akkordpriser paa henholdsvis 23 og 42 Øre.

Glostrup — Cementvarefabrikant Hans Nielsen. Den lokale Overenskomst er afløst af Landsoverenskomsten. Timelønnen er dermed forhøjet 2 Øre.

Ringsted — A/S Ringsted Cementvarefabrik. Den opsagte Akkordpriskurant er fornyet paa Grundlag af den med Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening afsluttede Overenskomst.

Haderslev A. — Murermesterforeningen. Efter at Mesterforeningen var udtraadt af Centralforeningen, opsagde den Overenskomsten til Udløb den ½ 1936. Da Opsigelsen ikke var forskriftsmæssig, protesterede vi mod dens Gyldighed. Herpaa fik vi intet Svar, men den $^{28}/_{1}$ 1936 fremsendte Mesterforeningen Varsel om, at der den 1. Februar etableredes Lockout varende til $^{3}/_{2}$ 1936. Varslet var uforskriftsmæssig og Lockouten ulovlig, og vi indklagede derfor Mesterforeningen for Den faste Voldgiftsret. I Retten opnaaedes Forlig, idet Mesterforeningen indgik paa at betale Kr. 325 og indtil videre at betale efter Overenskomsten.

Fanefjord — Cementvarefabrikant Jens Carsten Hansen. Den opsagte Overenskomst er fornyet ved, at Fabrikanten har underskrevet paa at ville respektere den mellem Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening og Forbundet gældende Overenskomst.

Roskilde — Roskilde og C. J. Schledermann & Sønners Cementvarefabrik. Den opsagte Akkordpriskurant er fornyet paa Grundlag af den med Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening afsluttede Overenskomst.

Hillerød — Kommunen. Ved Fornyelsen af den opsagte Overenskomst er Retorthusarbejdernes Løn forhøjet fra Kr. 325,00 til Kr. 335 pr. Maaned. Pladsarbejdernes Timeløn forhøjet fra 128 Øre til 133 Øre. Kulaflæsning fra Jernbanevogn forhøjes fra 111 Øre til 150 Øre pr. Time. Den Mand, som forestaar Salg og Udmaaling af Koks faar Ugelønnen forhøjet fra 61 Kr. til 70 Kroner. Herudover er der gennemført Forbedring af Sygelønssatserne m. m. Endvidere er Ferien nu overenskomstmæssig fastsat og udvidet, saaledes at der ydes 1 Dags Ferie for hver Maaneds Arbejde indtil 12.

Aarhus J.B. — Halvorsens Cementstøberi, Aarhus. I H. t. den mellem Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening og D. A. F. afsluttede Landsoverenskomst er den lokale Akkordpriskurant fornyet uændret, indtil Priskurantudvalget har afsluttet Forhandlingerne, der fortsættes for at faa fastsat Akkordpriser for Cementvarer i størst muligt Omfang, som der-

efter bliver gældende sammen med Landsoverenskomsten og afløser de lokale Akkordpriser.

D. A. F. — Holbæk Amt. Under et med Amtet afholdt Møde Fredag den 17. ds. i Holbæk forhandledes om Oprettelse af Overenskomst. Amtet fastholdt under Mødet, at det ikke agtede at indgaa skriftlig Overenskomst med Forbundet, men erklærede sig villig til at betale saavel Timeløn samt Tjæretillæg og Akkordafsavnstillæg i H. t. Entreprenøroverenskomsten og kun at beskæftige Arbejderne i H. t. den i samme Overenskomst fastsatte Arbejdstid.

Svendborg F. Martin Jensens Cementvarefabrik. Efter at Landsoverenskomsten for Fabrikation af Cementvarer er bleven gældende for Virksomheden, fortsættes med gamle Akkordpriser, indtil de nye Akkordpriser, som tilknyttes Landsoverenskomsten er traadt i Kraft.

Svendborg F. — Cementfabrikant A. Petersen (A. Hansen & Co. Eftf.). Den opsagte Akkordpriskurant er fornyet paa Grundlag af den med Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening afsluttede Overenskomst.

Aarhus J.B. — Cementstøber E. Dalsgaard Sørensen. Som forrige Sag.

Taastrup — Vridsløselille Statsfængsel. Overenskomst afsluttet for de ved Fængselsvæsenets Mandsanstalter beskæftigede Arbejdsmænd og Gasværksarbejdere. Arbejdsmænd ved Statsfængslet i Vridsløselille lønnes med 111 Øre pr. Time. Arbejdsmænd ved de øvrige Anstalter lønnes med 105 Øre i Timen. Gasværksarbejdere ved Statsfængslet i Vridsløselille lønnes med 60 Kr. pr. Uge, svarende til 10 Kr. daglig. For de Arbejdsmænds og Gasværksarbejderes Vedkommende, der maatte have opnaaet Adgang til Pensionsret i Medfør af Overgangsbestemmelsen i Lov Nr. 83 af 23. Marts 1932 § 12, Stk. 3, jfr. Pensionslov Nr. 82 af 19. April 1907 § 1 vil der i de ovennævnte Beløb være at fradrage Bidrag til Dækning af Udgifterne ved Pensioneringen i Overensstemmelse med § 4 i Lov af 23. Marts 1932.

Dansk Arbejdsmands Forbund — Landhaandværkernes Hovedorg. Ved et Forhandlingsmøde den 12. Marts 1936 i Forligsinstitutionen mellem Hovedorganisationerne for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og D. A. F. ang. Fornyelsen af den mellem Organisationerne gældende Overenskomst af 18. Juli 1930 med senere tilkommende Ændringer blev der taget følgende Beslutning.

For at undgaa Varsling af Lockout eller Strejke og en deraf følgende eventuel Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af de organisationsmæssige Interesser er der Enighed om at fortsætte Arbejdet paa Grundlag af den opsagte Overenskomst, indtil den mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund for Tiden løbende Lockout i Bygningsindustrien er bragt til Ophør.

Umiddelbart herefter optages Forhandlingerne mellem underskrevne Organisationer med den Opgave at indføre i Overenskomsten de Ændringer, der vedrørende Byggeindustrien i Provinsen i den foreliggende Lønsituation er gennemført dels ved Forhandling og dels ved Forligsmandsforslaget. Disse Forhandlinger skal være tilendebragt senest 14 Dage efter Lockoutens Ophør, og Ændringerne træder i Kraft fra samme Dato som Forligsmandsforslaget.

Centralforeningen af Murermestre i Danmark — D. A. F. Overenskomsten mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og D. A. F. fornyes for to Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) § 2, Stk. a (Side 5) Timelønnen forhøjes fra 105 Øre til 107 Øre. Fra 1. Februar 1937 til 110 Øre.

b) I § 3, Stk. a (Side 5) tilføjes:
»Ved nyt Arbejde, hvor Svendene arbejder paa forhøjet Timeløn (Akkordafsavnstillæg) og de ved det tilhørende Arbejde beskæftigede Arbejdsmænds Arbejde ikke egner sig til Akkord, betales i Tillæg til Arbejdsmændenes Timeløn en tilsvarende Forhøjelse«.

c) § 3, Stk. h (Side 6) Første Stykke ændres til:
»Arbejde ved Jernbeton udføres i Akkord efter Prislistens Priser, dog at det — hvor Hensynet til Arbejdets Tarv kræver det, eller andre særlige Forhold gør sig gældende — kan udføres paa Timeløn med et Tillæg lig med, hvad der er gældende mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund«.

d) § 3. Efter Stk. r (Side 7) indsættes som nyt Stykke:
»Parterne er enige om at respektere de Overenskomster, der imellem Organisationer under Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund er indgaaet for saa vidt angaar forekommende Arbejder, der ikke er nævnt i nærværende Overenskomst, f. Eks. Ramningsarbejde, Hovedkloakledningsarbejde, Kabelarbejde, Terrazzoarbejde, Brolægningsarbejde o. l.

e) § 4. I Nordsjællands 2. Zone forhøjes Timelønnen fra 111 Øre til 113 Øre, fra 1. Februar 1937 til 116 Øre.

f) De af Dansk Arbejdsmands Forbund i Dokument af $^{22}/_{11}$ 1935 opstillede Forslag til Ændringer i den mellem Centralforeningen og Arbejdsmandsforbundet gældende Prisliste underkastes hver for sig Behandling og Afgørelse af et Nævn bestaaende af to Mand fra hver af de ovennævnte Organisationer med en af Forligsmændene eller en af Forligsinstitutionen udpeget Opmand som Formand. Nævnets Arbejde skal være tilendebragt senest den 1. Maj 1936.

Ved Voldgiftsrettens Kendelse af 7. April er Tillægget til Timelønnen paa 3 Øre fra 1937 nedsat til 2 Øre. Udløbstiden er ændret fra 1. Februar til 1. Marts. Centralforeningens Ændringsforslag til Priskuranten skal med i Nævnet, som skal afgøre de af os foreslaaede Ændringer. Afgørelsen skal foreligge senest 1. Juli.

Helsingør — Cementvarefabrikant Lilbaile. Cementvarefabrikanten er indgaaet paa at respektere den mellem Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening og Forbundet gældende Overenskomst.

Aarhus M. — Terrazzofabrikanterne. Ved et Møde den 21. April 1936 mellem Foreningen af Mosaik og Terrazzofabrikanter i Jylland og Dansk Arbejdsmands Forbund enedes man om at forny den mellem Parterne bestaaende Overenskomst til d. 1. Marts 1938 paa følgende Vilkaar:

1) Timelønningerne forhøjes med 2 Øre pr. Time og fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre.
2) Der ydes udover Timelønnen et Akkordafsavnstillæg paa 3 Øre pr. Time.
3) Bestemmelsen i § 2 vedrørende Værkstedsarbejde udgaar.
4) Medhjælp aflønnes med Timeløn for Murarbejdsmænd + det i Pkt. 2 nævnte Akkordafsavnstillæg.
5) Den i Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936 under Pkt. E. 1. anførte Fællesbestemmelse er ogsaa gældende for denne Overenskomst.

Trustrup — Entreprenør Anthon Møller. Den mellem Afdelingen og Entreprenøren gældende Overenskomst vedrørende Entreprenørens Cementvarefabrikation er paa et Møde den $^{2}/_{4}$ 1936 forlænget for 2 Aar med et Tillæg paa 2 %.

Trustrup — Entreprenør Anthon Møller. Entreprenøren har paa et Møde den $^{2}/_{4}$ 1936 underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem vort Forbund og Entreprenørforeningen gældende Overenskomst. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til 1. April 1938.

D. A. F. — Mesterforeningen paa Lolland. Efter at Mesterforeningen havde opsagt den gældende Overenskomst til Udløb 1. Februar 1936, og Tidspunktet for Forhandling om Fornyelse af Overenskomsten var forestaaende, modtog vi Meddelelse fra Mesterforeningen om, at den havde indmeldt sig i Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark.

Odense A. — Nordfynske Jernbane. Overenskomsten fornyet for 2 Aar. Timelønnen forhøjet fra 100 til 105 Øre + enkelte andre Ændringer.

Odense A. — Cementvarefabrikant F. Borgstrøm. Ved et Møde den $^{22}/_{4}$ 1936 i Forligsinstitutionen enedes man om at tiltræde Forslaget til Landsoverenskomsten mellem Cementvare-

industriens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands Forbund af 13. Marts 1936.

Jord- og Beton, Kbhvn., — Københavns Frihavns A/S. Efter resultatløse Forhandlinger mellem Afdelingen og ovennævnte Selskab har der under Forbundets Medvirkning fortsat været Forhandlinger om Ændringer i den bestaaende Overenskomst, og i den Lørdag den 11/4 tilendeførte Forhandling opnaaedes Enighed om følgende Ændringer.

Timelønnen for almindelig Vedligeholdelsesarbejde hævedes fra 129 Øre til 132 Øre for Aaret 1936—1937 og for 1937—1938 yderligere med 2 Øre til 134 Øre. For Gadefejning og Snearbejde fastsattes Timelønnen til samme Timeløn, som Selskabet er forpligtet til at betale i H. t. Overenskomsten med Havnearbejderne.

Endvidere indførtes en Bestemmelse i Overenskomsten om, at Arbejdere ved Vedligeholdelsesarbejde, som i 3 paa hinanden følgende Aar kunde betragtes som helaarsbeskæftigede Arbejdere, ansattes paa Ugeløn, fastsat til Kr. 62,50 om Ugen for 1936—1937 og Kr. 63,50 for 1937—1938 samt at Arbejdere ved Gadefejning for Aaret 1936—1937 skal have 56 Kr. om Ugen og for 1937—38 58 Kroner. Ordningen andrager ca. 30 Mand.

Aalborg A. — Entreprenørfirmaet Bjørn Petersen. Til den nye Jernbanebro i Aalborg ankom i Jernbanevogn Monierjern i Bundter, store og smaa paa henholdsvis 2—4 Tons og 400—500 kg pr. Bundt. Aflæsningen foregik uden Kran, og Bundterne klippedes derfor op i Banevognen. Firmaet aflønnede Aflæsningen med 0,3 Øre pr. kg som Jern i Bundter. Afdelingen forlangte 0,6 pr. kg, som er Prisen for Aflæsning af Jern i Stænger. Det i den Anledning afholdte Mæglingsmøde blev uden Resultat. Sagen gik til Voldgift. Entreprenørens Paastand om, at Jernet efter Opklipningen maatte betragtes som løst Jern, samt at Timefortjenesten ca. Kr. 2,00 efter 0,3 Øre var et Bevis for, at 0,3 Øre var den rigtige Betaling, har Opmanden ikke taget til Følge. Aflønningen maa ske som for Jern i Bundter og betales med 0,6 Øre pr. kg.

Kolding A. — Murermester M. Sørensen. Angaaende en Uoverensstemmelse om Tillæg for Sokkel er afholdt faglig Voldgift. Kendelsen er gaaet os imod som Følge af den paagældende Bygnings særlige Karakter.

Nivaa — Entreprønør og Murerm. Alex Hansen. For Tilbringning af Materialer til Opmuring af en Teglværksovn er der ved et Mæglingsmøde opnaaet Enighed om, at Arbejdet betales med Kr. 1,50 pr. Time.

Aarhus M. — Murermester O. M. Hougaard. For ekstra Stilladsbygning til Altaner forlangte Afd. Kr. 44,00. Mesteren betalte Kr. 25. Ved faglig Voldgiftskendelse 4. Maj er Uoverensstemmelsen afgjort derhen, at det udbetalte Beløb paa Kr. 25,00 maa anses for et passende Vederlag for det nævnte Arbejde.

Aarhus M. — Murermester Henry S. Petersen. Et af Afd. fremsat Krav om ekstra Betaling for Nedtagning af indvendigt Stillads ved Murerarbejde blev afvist af Mesteren og senere af Centralforeningen ved det afholdte Mæglingsmøde. Sagen til Voldgift. Mesteren dømtes til at betale det af Afd. forlangte Beløb for Nedtagningen.

Randers J. B. — Entreprenørfirmaet Bodilsen & Sandager. En Uenighed om, der ved Betonstøbning til en Jernbanebro over Gudenaa skulde betales Tillæg for Anvendelse af Tragte og for Pasning af en Silo, er afgjort ved faglig Voldgift. Da Firmaet har forlangt Tragte anvendt, og Arbejdet er udført efter Firmaets Anvisning, skal det overenskomstmæssige Tillæg 10 pCt. betales. Kravet om Tillæg for Pasning af Silo er ikke taget til Følge under Henvisning til, at der for det første ikke findes angivet noget i Overenskomsten herom, og for det andet, at Pasningen af Siloer ikke skønnes at have sinket Arbejdet, men at den tværtimod har haft fremmende Virkning paa dette.

Skaade Holme — Entreprenør J. F. Nielsen, Vorup. Ved et Arbejde i Skaade Bakker opstod Uenighed om, hvorvidt Omraadet, hvor Arbejdet udførtes var beliggende inden eller udenfor det tvungne Akkordomraade. Sagen til Voldgift. Med Henvisning til, at Arbejdet udføres med Udstykning til Bebyggelse for Øje, enkelte Parceller er solgt, at der for tilstødende Arbejder er betalt Akkordafsavnstillæg, har Opmanden givet os Medhold i, at Arbejdet falder ind under det tvungne Akkordomraade.

Lyngby — Firmaet Holst & Knudsen. Ved Omforandrings- og Ommonteringsarbejdet paa det gamle Sukkerhus i Lyngby, som Firmaet havde erhvervet, beskæftiges 16 Arbejdsm., dels ved Ophugning af gamle Gulve dels som Medhjælp for Tømrere og Montører og dels ved tilfældigt Arbejde. Firmaet aflønnede disse med den for keramisk Industris Arbejdere gældende Løn, nemlig 52 Kr. pr. Uge. Ved en Forhandling med Firmaet under Forbundets Medvirkning opnaaedes der ved et Møde Onsdag den 25. Marts Enighed om, at Firmaet forpligtede sig til at betale den i Entreprenøroverenskomsten fastsatte Timeløn, 134 Øre, med eventuelle Tillæg for Søn- og Helligdagsarbejde samt endvidere, at denne Aflønningsmetode faar tilbagevirkende Kraft fra og med den 28. Februar d. A.

Jernbanearbejdernes Afd. B. — D. S. B. En Uoverensstemmelse om Aflønning af de Ekstraarbejdere, som har været beskæftiget ved Elektrificeringsarbejderne Hellerup—Holte er bragt ud af Verden ved, at D. S. B. har efterbetalt Kr. 473,28.

Aabenraa A. — Bygmester Leonhardt. Afdelingen havde etableret Blokade overfor Bygmesteren i Anledning af, at han skyldte to af Afdelingens Medlemmer henholdsvis 57 og 35 Kr. Blokaden er nu hævet, idet Mesteren har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem vort Forbund og Centralforeningen gældende Overenskomst.

Randers A. — D. S. B. For Arbejde udover 48 Timer i 6 Dage (Ugeløn) var der ikke betalt Tillæg til en paa Stationen beskæftiget Ekstraarbejder. Vi klagede til Generaldirektoratet, som har foranlediget, at Tillægget er udbetalt.

Odder — Ladegaard & Co., Odense. Firmaet, som betalte et Vandledningsarbejde med 105 Øre i Timen er, efter at vi har paatalt dette, indgaaet paa at betale 126 Øre i Timen.

Nykøbing Jyll. A. — Murermester Sejersen. For forskellige Gener ved en Grundudgravning er der ved et Mæglingsmøde opnaaet Enighed om, at Mesteren til fuld Afgørelse betaler Kr. 15,00.

Hørsholm — Dræningsmester Rudolf Hansen. Mellem Dræningsmesteren og Afdelingen var opstaaet Uenighed om Afregningen for et Afvandingsarbejde paa en Engstrækning, som skulde benyttes til Golfbaner. Dræningsmesteren paastod sig berettiget til at aflønne Dræningsarbejdet i H. t. Dræningsoverenskomsten for Frederiksborg Amt, hvilken han var Medunderskriver af. Afdelingen mente sig ikke forpligtet til at udføre Arbejdet efter denne Overenskomst, da den indeholdt en Bestemmelse om, at Timelønnen er 111 Øre og Akkordpriserne udregnet paa Basis heraf. Selvom Hørsholm tilhører den yderste Ende af Frederiksborg Amt, er Timelønssatserne i deres Overenskomster lig 1. Zones, nemlig 134 Øre, og det maa være disse, der er gældende. Ved et Møde den 30. Marts d. A. opnaaedes Enighed om, at der for Arbejde med Opgravning og Tilfyldning samt Rørlægning af Dræningsledninger samt Gravning af aabne Grøfter betales i Henhold til Dræningsoverenskomsten for Frederiksborg Amt, men at der i begge Tilfælde afregnes i H. t. 1. Kolonne (haard Jord) med et Tillæg af 21 pCt., samt at der for Opgravning og Opmuring af Sivbrønde betales en Pris af 20 Kroner pr. Meter. Timelønsarbejde i Forbindelse med ovennævnte Arbejde betales med 134 Øre pr. Time, ligesom der paa Akkorderne forskudsvis udbetales 134 Øre pr. Time, dog saaledes at Arbejderne kendes berettiget til hver tredie Uge at kræve et Forskud svarende til 66 pCt. af det indestaaende Overskud. Overenskomsten omfatter ca. 20 Mand.

Glostrup — Entreprenør Chr. Nielsen. Der har længe hersket Tvivl og Uenighed mellem Entreprenørforeningen og os om, hvor langt 1. Zones Omraade strækker sig mod Vest. To Gange tidligere er Spørgsmaalet om, hvorvidt udførte Arbejder var beliggende i første Zone afgjort ved faglig Voldgift. Første Gang drejede det sig om et Arbejde, hvor vi ved Kendelse fik

Medhold i, at Arbejdet var beliggende i 1. Zones Omraade, men i det andet Tilfælde fik Entreprenørforeningen Medhold i, at Arbejdet kunde aflønnes efter 2. Zones Priser. Den væsentligste Aarsag hertil var dog, at Entreprenøren maatte anses for at have været i god Tro ved Indgivelsen af sit Tilbud paa Arbejdet om, at dette var beliggende i 2. Zone. Da der paa Grundlag af de to modsatte Afgørelser ikke var tilvejebragt Klarhed om Zoneomraadet, maatte vi for tredie Gang til faglig Voldgift angaaende Entreprenør Chr. Nielsens Kloakledningsarbejde i Hvidovre. I dette Tilfælde var hverken Entreprenørforeningen eller Entreprenøren i Tvivl om, at vi vilde forlange Arbejdet afregnet efter 1. Zone, da vi havde adviseret herom, før Arbejdet paabegyndtes. Ved Kendelsen gives der Forbundet Medhold i ikke alene, at det heromhandlede Arbejde skal afregnes efter 1. Zones Priser, men i, at Hvidovre Kommune er henhørende under 1. Zones Omraade.

Havdrup — Postvæsenet. En paa Havdrup Station beskæftiget uorganiseret Ekstraarbejder afviste gentagne Gange Afdelingens Opfordring om at indmelde sig i Fagforeningen. Da han tilsyneladende støttedes heri af Stationsforstanderen, tilskrev vi denne, som herefter henvendte sig til Distriktet, der paalagde Ekstraarbejderen at bringe sit Forhold til Fagforeningen i Orden, for saa vidt han ønskede fortsat at være beskæftiget ved Statsbanerne.

Helsingør A. — Murermester Nebelong Ibsen. En Uoverensstemmelse om Tillæg for Brug af vaade, tunge Sten er ved et Mæglingsmøde bragt ud af Verden ved, at Mesteren til fuld Afgørelse betaler 20 Kr.

Grindsted — Entreprenør Ernst Andersen. Den Overenskomst, som vi sluttede med Entreprenør Andersen er der Enighed om at betragte som ophørt at gælde fra 1. April, da Entreprenøren fra dette Tidspunkt er indmeldt i Entreprenørforeningen.

Aalborg A. — Firm. Chr. Bjørn Petersen. Ved en Forhandling i Aalborg den 5. Maj angaaende Arbejdsforholdene paa den nye Jernbanebro ved Aalborg enedes man om følgende: For Tildannelse og Armering af Sænkekasser betales pr. kg. Jern 6,5 Øre. For Støbning af samme pr. Kubikmeter Beton Kr. 6,00. For Armering og Indsættelse af cylindrisk Betonplade i runde Pæle betales pr. l. m. Pæl Kr. 3,60. For Støbning af samme betales pr. Kubikmeter Beton Kroner 8,75. For Arbejde som Dykkermedhjælpere i skiftende Hold betales et Tillæg pr. Time i Tiden mellem Kl. 5 Aften og 7 Morgen af 25 pCt.

En Uoverensstemmelse angaaende et Fradrag af 36 Kroner for Jernaflæsning, som Firmaet havde foretaget, enedes man om at ordne ved, at nævnte Beløb udbetales Arbejderne.

Korsør A. — Statsbanerne. Ved Forhandling med Overfartslederen er der opnaaet enkelte Forbedringer for de paa Storebæltsfærgerne beskæftigede Ekstraarbejdere bl .a., at der ikke kan fradrages for Hvile- og Spisetider.

Ballerup — Murermester Kaj Larsen. Ved et Bygningsarbejde havde Afdelingen paaført Akkordopgørelsen 40 Øre pr. Stk. for Gravning af Bomhuller. Det er alm., at nævnte Arbejde betales med Akkord eller i hvert Fald er udenfor den oprindelige Akkord indenfor Ballerup Afdelings Omraade og i Nordsjælland iøvrigt. Der er tidligere afsagt flere Kendelser med forskelligt Udfald om lignende Arbejde ganske vist med uorganiserede Mestre. I den her foreliggende Sag har Opmanden ved Kendelse af 7. April gjort gældende, at Gravning af Bomhuller maa anses for henhørende under Akkorden.

D. A. F. — Statsbanerne. Ved Forhandling med Generaldirektoratet er der opnaaet Enighed om Ændring af forskellige Bestemmelser i Overenskomsten. Af de gennemførte Ændringer er de betydeligste 4 Dages Ugelønsprincippet helt udgaaet. Tillægget for forskudt Arbejdstid er forøget med 3 Timer fra Kl. 22 til Kl. 19. Hvis en Tjeneste er delt i mere end 3 Afsnit, betales 1 Kr. for hvert Afsnit over 3. Tidligere var Betingelserne for at kunne faa Akkord paa Højdeløftning af Spor, at Strækningen var 6 km, denne er nu nedsat til 2 km. Herudover er der foretaget en Del mindre Ændringer.

Odense M. — Murermester Johs. Anth. Andersen. Mesteren har tiltraadt Overenskomsten, som er gældende mellem vort Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Bramminge — Murermester Niels Jensen. Som forrige Sag.

Lyngby — Murermester Th. V. Svendsen. Som forrige Sag.

Lyngby — Vognmand P. Christensen. Mesteren har tiltraadt Overenskomsten, som er gældende mellem vort Forbund og Entreprenørforeningen.

Hals — Murermester Carl Christensen. Mesteren har tiltraadt Overenskomsten, som er gældende mellem vort Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Hals — Murermester Niels Pedersen. Som forrige Sag.

Helsingør — Murermester V. Brodersen. Som forrige Sag.

Aalborg A. — Aalborg Kirkegaard. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer pr. Uge. Ugeløn 58 Kr. Tillæg for Dækning af en Grav paa Søndage 4 Kr. og 1 Kr. for hver af de efterfølgende. Gensidig Opsigelsesfrist 1 Uge. Alm. Over-, Nat- og Søndagstillæg. 1 Dags Ferie for hver Maaneds Arbejde, dog ikke over 6 Dage. Ved Ulykkestilfælde ydes 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger.

Hadsten — Hadsten Cementvarefabrik. Overenskomst oprettet. Alt Arbejde udføres paa Timeløn. Timelønnen er den til enhver Tid gældende mellem Centralforeningen og D. A. F. Tjæring og Asfaltering af Cementrør betales med 10 pCt. uanset hvor lang Tid Arbejdet varer.

Hadsten — Murermester L. Hansen. Mesteren er indgaaet paa at overholde den til enhver Tid mellem D. A. F. og Landhaandværkernes Hovedorg. gældende Overenskomst.

4. Kreds — Murermester Svend Olsen. Mesteren har underskrevet paa den for Bygningsarbejde gældende Overenskomst.

4. Agitationskreds — Entreprenør Magnus Nielsen. Entreprenøren har tiltraadt den til enhver Tid mellem D. A. F. og Entreprenørforeningen gældende Overenskomst.

25. Kreds, Aabybro Afd. — Cementstøber Thomas Jensen, Aabybro. Cementvarefabrikanterne, der er uorganiseret, har hidtil afl. Arbejderne med meget lave Akkordpriser og Timelønninger. Efter flere Forhandlinger er det lykkes at faa Akkordpriserne hævet 15 pCt., og Timelønnen er forhøjet med 20 Øre.

Haderslev A. — Haderslev Murermesterforening. Efter at Murermesterforeningen i Haderslev havde faaet den overfor Fagforeningens Medlemmer iværksatte Lockout kendt ulovlig og idømt en Bod, er der ved Forhandling afsluttet Overenskomst, hvorved Mesterforeningen forpligter sig til at respektere den mellem Centralforeningen og D. A. F. gældende Overenskomst. Mestrene har givet Tilsagn om fortrinsvis at beskæftige Fagforeningsmedlemmer.

HOVEDKONTORET

TELEFON: CENTRAL 2140

Omstilling til: Formanden
Sekretærerne
Hovedkassereren

Telegramadresse: „Arbejdsmændene"

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

TELEF.: 14267 - 14268 - 14269

Omstilling til: Formanden
Næstformanden
Hovedkassereren
Sekretariatet
Rejsesekretæren

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

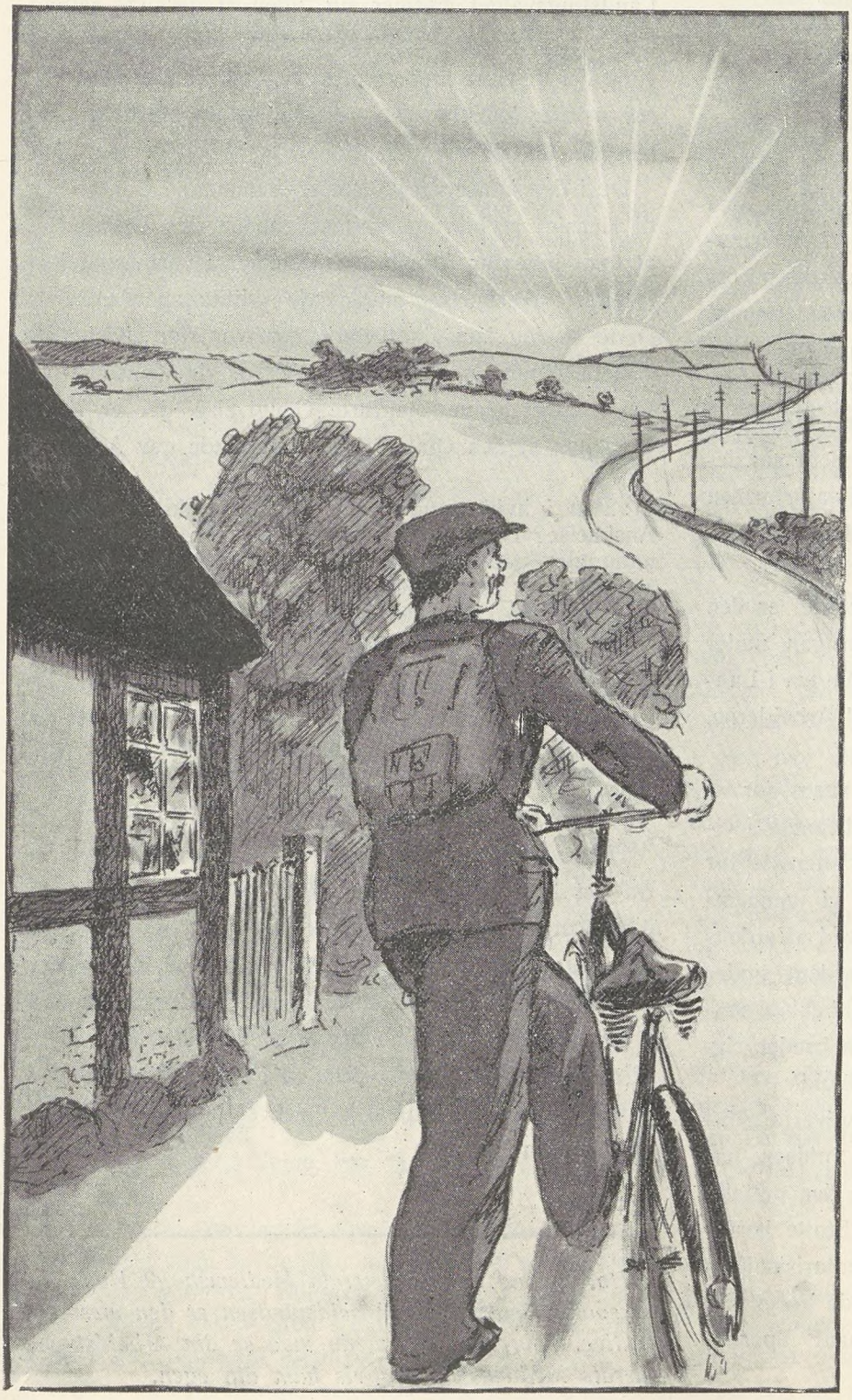
Dansk Arbejde

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 14 31.-7. 1936 41. Aarg.

Paa Jagt — efter Arbejde

Man taler om manglende Arbejdslyst,
om Folk, der vil drive og hykle,
nuvel, men han tager hver Gry sin Dyst,
ti, tolv Kilometer paa Cykle.

Han kører i Solskin langs Grøft og Hegn,
naar Sommer raader i Landet,
han kører ogsaa i Storm og Regn
og Frost, som bider forbandet.

Han tramper tappert mod Bakkens Top,
som om han Træthed ej kendte,
blot for maaske et beskedent Job
i Byen langt borte at hente.

Og oftest staar Arbejdets Port paa Klem,
især da nu, det er Sommer;
men stundom cykler han slukøret hjem
med tomme Næver og Lommer.

Dog ta'r han i Morgen igen sin Tørn
ti, tolv Kilometer til Staden,
den daglige Kamp for til Kone og Børn
at klare Logiet og Maden.

Aage Hermann.

VÆBNET DEMOKRATI

DEN KONSERVATIVE PRESSE OG VORT FAGBLAD

I det sidste Nummer af vort Fagblad fandtes en Artikel med Overskriften »Væbnet Demokrati Tidens Løsen«. Denne Artikel er skrevet af en udenlandsk Partifælle, der for Tiden befinder sig i Landflygtighed. Artiklen var undertegnet »Korresp.«, hvilket Mærke vil være vore Læsere bekendt fra tidligere Artikler, som vor Partifælle har skrevet om Spørgsmaal af international Betydning og Interesse for Arbejderklassen.

Den omtalte Artikel er i sin Form en kraftig Dokumentation for den Opfattelse — der mere og mere giver sig Udtryk i demokratiske Kredse ud over Verden — og som i højere Grad end tidligere tager Sigte paa at være forberedt paa et effektivt Forsvar af de demokratiske Ideer og Statsformer, selvom et saadant Forsvar vil føre videre og nødvendiggøre Anvendelsen af mere skrappe Midler end hidtil kendt og anvendt af de demokratiske Partier under de politiske Omvæltninger, der har fundet Sted i forskellige Lande gennem de sidste Aar, hvor Demokratiet netop paa Grund af sin defensive Modstand er trængt tilbage af Diktatorformen i Statsstyrelsen, til stor Skade for den under demokratiske Former rigt udviklede Kultur.

Et talende Vidnesbyrd om Artiklens Realitet er den sidste spanske Revolte, hvor Arbejderregeringen, under Monarkisternes Forsøg paa at generobre Magten i Landet, lod uddele Vaaben og Ammunition til Arbejderne, og kaldte dem til Værn for Republiken.

Artiklen har vi bragt, fordi det maa anses for at være af Betydning, at vort Forbunds Medlemmer i videste Omfang bliver orienteret om alt af Interesse for Arbejderklassen i den Nyskabelsens Tid vi gennemlever. Ganske vist lever vi i et lille Land ved »Verdens Ende«, hvor store Begivenheder kun sjældent finder Sted, men derfor bør vore Vinduer ikke tildækkes saaledes at Udsynet hindres og Uvidenheden breder sig. Vi maa have Kendskab til de faktiske Forhold.

Den konservative Presse med Arbejdsgiverforeningens nye Organ — Nationaltidende — i Spidsen, har imidlertid fundet det opportunt at benytte den omtalte Artikel i partipolitisk Øjemed og har til Støtte herfor gengivet forskellige Uddrag med kommentariske Bemærkninger i den almindelige kendte perfide Form, der er den konservative Presses Særkende, naar Spørgsmaal vedrørende Arbejderklassen omtales.

Den Omtale den konservative Presse har gjort den i vort Fagblad optagne Artikel til Genstand for har sin naturlige Forklaring. Man er endnu ikke kommen over det Chok, der blev Følgen af det sidste Folketingsvalg, og Nervøsiteten stiger Dag for Dag i den konservative Lejr, efterhaanden som Tidspunktet for Landstingsvalget nærmer sig, uden at der har aabnet sig en Udvej for virkeligt Angreb paa Regeringen. Det vilde derfor være kærkomment om der kunde konstateres — eller konstrueres — et Modsætningsforhold mellem de faglige Organisationer og Socialdemokratiet.

De i den konservative Presse fremkomne Citater har til Hensigt at bibringe Offentligheden den Opfattelse, at man indenfor Arbejdernes Rækker i vort Land har forandret Anskuelse angaaende Militærspørgsmaalet. Dette er dog kun Gætteværk, og hvor stor Uvisheden i dette Spørgsmaal er til Stede hos de Konservative ses tydeligt af nedenanførte Gengivelse, der er Konklusionen af den Omtale Nationaltidende gav Artiklen.

»Men i hvilken Grad har Socialdemokratiet skiftet Anskuelse? Og i hvilket Formaals Tjeneste? Er det et nationalt Forsvar, et dansk Neutralitetsforsvar de tilsigter? Eller er Meningen den, at de vil gaa med i et internationalt socialdemokratisk Militæropbud vendt mod Diktaturstaterne, hvad baade i sin Tid Hr. Frischs Artikel og den her omhandlede Artikel godt kunde tyde paa?

Disse Spørgsmaal har Vælgerne — hvis det da fremdeles er et demokratisk Land vi lever i — det simpleste Krav af Verden paa at faa besvaret her foran Valget.«

Det er saaledes ikke ganske lidt der ønskes besvaret fra det konservative Blads Side. Vi ser os imidlertid ikke hverken forpligtet eller beføjet til at besvare disse Spørgsmaal. Men vi tvivler ikke om, at den Beslutning, som Socialdemokratiets ansvarlige Mænd efter moden Overvejelse maa komme til, vil kunde tiltrædes saavel af os som af det store Flertal af Landets Vælgere, der ogsaa i dette Spørgsmaal har den største Tiltro til Socialdemokratiet.

R—dt.

Har du set din Kammerats Medlemsbog? Husk, at personlig Kontrol paa Arbejdspladsen er den mest effektive. Spørg derfor om du maa se din Arbejdskammerats Medlemsbog, og vis ham din egen.

FØRERENS BILLEDE

EN HVERDAGSHISTORIE FRA LIVET I DET TREDJE RIGE

Karl Schultze standsede ved Gadehjørnet, hvor der allerede stod en Flok interesserede Drenge. En Mand havde stillet en Stige op til Huset og var ifærd med at fjerne det hvide Emailleskilt, hvorpaa Gadenavnet stod. Dette her var spændende! Nu havde Karl Schultze alle sine Dage boet i Friedrich Engels-Strasse, og det var helt underligt, at der pludselig skulde et nyt Navn op! Han vidste godt, hvem Engels var. Det havde hans Far fortalt ham, og Læreren i Skolen havde ogsaa fortalt Drengene om denne Skikkelse i Arbejderklassens Historie.

Manden oppe paa Stigen lod Skiltet falde ned paa Stenbroen, hvor Emaillen sprang itu. Saa tog han et andet Skilt op af Lommen og begyndte at skrue det fast. Jo, det var et helt andet Navn. For Fremtiden skulde denne Gade altsaa hedde Horst Wessel-Strasse. Karl skyndte sig hjem, for han kom pludselig i Tanker om, at hans Mor havde travlt; og han skulde passe sin lille Søster. Han tog Trapperne i lange Spring og stormede som sædvanlig ind i Stuen, hvor hans Far, der var arbejdsløs, plejede at vente paa ham.

— Nu skal vi ha' nyt Gadenavn, raabte Karl, — vores Gade skal hedde Horst Wessel-Strasse.

Faderens Smil forsvandt, og han stirrede et Øjeblik tavs paa sin Søn.

— Hvad er der Far?

— Ikke noget, Karl. Hvordan gik det i Skolen i Dag?

— Storartet, og se her, hvad jeg har faaet af Læreren.

Karl pakkede ivrigt sin Taske ud; og stillede med en hurtig Bevægelse en fin forgyldt Ramme paa Bordet. Bag det dyre hvælvede Glas sad der et Fotografi af Hitler.

Karls Far rakte impulsivt Haanden ud efter Billedet, men det var, som om en usynlig Kraft standsede ham. Hans tunge Haand sank ned paa Bordet, og hans Øjne hvilede ransagende paa Karls smilende Ansigt.

— Fik du det af Læreren? sagde han dumpt.

— Ja, han spurgte mig allerede for en Uge siden, om vi havde et Billede af Føreren, og da jeg saa sagde Nej, spurgte han, om det var, fordi min Far var arbejdsløs. Saa svarede jeg ja, og saa lovede han at skaffe os et gratis. Der er mange af mine Kammerater, der ogsaa har faaet saadan et Billede med hjem ganske gratis. Hvor skal vi stille det, Far?

Schultze svarede ikke. Hans Hoved sank ned paa Brystet, og Karls Smil forvandledes til et Udtryk af Angst og Bekymring.

— Hvad er der i Vejen, Far. Har du din Hovedpine i Dag igen?

Fru Schultze kom ind fra Køkkenet. Hun havde lavet Mad til dem, men havde ikke selv Tid til at spise. Hun skulde paa Arbejde. Billedet stod paa Bordet med Hitlers Ansigt vendt imod hende. Hun standsede brat og kom saa langsomt nærmere.

— Hvad er det, næsten hviskede hun.

— Det er Hitler, Mor! Jeg har faaet ham af Læreren. Hvor skal han staa?

— Maden er færdig. Du kan bære den ind til din Far. Nu gaar jeg. Jeg skal være færdig med Vasken hos Schneiders. —

Hendes Blik strejfede igen Billedet, og saa gik hun. Og Karl stod et Øjeblik og stirrede paa Døren, som lukkede sig efter hende. Han forstod ikke, hvad der var i Vejen.

— Hvorfor er Mor saadan. Hvad er der i Vejen, Far?

— Ikke noget, min Dreng. Du er jo kun en Knægt paa tretten Aar. Du forstaar ikke noget af det hele!

— Jo, jeg gør. Gymnastiklæreren siger selv, jeg skal meldes ind i Hitlerjugend-Afdelingen. Og han siger, jeg er stor nok til at lære at skyde. Jeg er da ikke saa — saa lille. Maa Billedet ikke staa henne paa Kommoden, Far, ved Siden af Onkel August?

Igen følte Karl sig saa underlig tilmode ved Faderens Blik.

— Lad os spise, saa kan vi senere anbringe Billedet, hvor det skal være, sagde Schultze med et Suk. Og Karl gik ud i Køkkenet og hentede Fadet med de stuvede Kartofler. Søsteren sov, men hun vaagnede, inden de var færdige, og Karl maatte ind til hende med et Stykke Brød. Bagefter bar Karl Tallerkenerne ud, og hans Far kom ud for at hjælpe ham med at vaske op. Siden Schultze var blevet arbejdsløs, havde han og Drengen besørget det mest mulige af Husgerningen. Fru Schultze var paa Færde Dag og Nat for at tjene Penge, og saa slog det endda daarligt til. De vaskede op og ryddede pænt tilside. Og saa vilde Karl ned og lege med nogle Drenge, hvis glade Stemmer lød fra Gaden. Han havde glemt Billedet, og hans Far mindede ham ikke om det.

Schultze gik ind i Stuen og satte sig ved Vinduet. Han sad med Ryggen til Bordet, hvor Billedet stod. Med Hovedet støttet i Hænderne sad han og stirrede ned paa Gaden, hvor Karl stod midt i en Flok Kammerater. De var vist ved at aftale en Leg. Nu delte de sig i to Partier. Det ene Parti stillede sig op paa Geled, og Karl stod foran Geleddet med Hælene sammen. Hans skarpe Drengestemme naaede op til Faderen: S. A. Marsch!

Drengene marscherede frem mod den anden Flok, der veg tilbage. Karl løftede Haanden og skreg: Ned med de røde! Og saa begyndte der en vild Kamp, som ganske vist kun var Leg, men som endte med, at en af de røde faldt og slog Hovedet mod Stenbroen.

Schultze havde med slørede Øjne fulgt Legen. Nu lod han sit Hoved synke ned paa Armene og sad længe saadan.

Det ringede. —

Det ringede flere Gange, før Schultze rejste sig og gik ud for at se, hvem det var. En ung Mand, lyshaaret,

blaaøjet, skikkelig at se til, vilde gerne tale med Hr. Schultze, Karls Far.

— Hvem taler jeg med, sagde Schultze.

— Jeg er Karls Klasselærer, mit Navn er Schmidt.

— Værsgod og kom ind.

Schmidt kom ind i Stuen. Han standsede i Døren og saa paa Hitlers Billede. Han rettede sig vanemæssigt, og hans Hæle kom sammen med et lille Smæld. Saa gik han videre og satte sig i Kurvestolen, mens Schultze satte sig henne paa Sofaen.

— Jeg er altsaa Karls Klasselærer, og det er min Pligt efterhaanden at aflægge en Visit hos Forældrene. Jeg gaar hver Eftermiddag ud og besørger et Par Visitter, paa den Maade kommer jeg hele Klassen igennem. Samarbejde maa der til! Samarbejde mellem Forældre og Skole!

Schultze nikkede.

— Jeg er meget glad for Deres Dreng. Karl er en brav lille Fyr. Han skal nok blive til noget. Jeg vil personlig gøre alt, hvad der staar i min Magt for at faa ham saalangt frem som muligt. Han er den bedst begavede Dreng i Klassen.

— Det glæder mig, sagde Schultze.

Schmidt sad et Øjeblik og ledte efter Ord. Saa slog han ud med Haanden:

— Det er dog meget begrænset, hvad jeg kan gøre for ham, fordi hans Forældre ikke er National-Socialister. Hvis jeg skal ansøge om Friplads til ham paa et Gymnasium, maa jeg udfylde et Skema, og hvis jeg ikke kan anføre, at hans Forældre er National-Socialister, faar jeg Afslag.

Schultze nikkede tavst. Hans Ansigt udtrykte dyb Alvor, og Schmidt sad længe og ventede paa Svar, men der kom intet. Han rejste sig op og tog sin Hat.

Schultze havde ogsaa rejst sig.

— Nu ved De, hvordan Sagen ligger. Jeg ved fra anden Side, at De hører til National-Socialismens stædigste Fjender. De møder ikke til vore Fester og Optog. Det er min Pligt at indgive Beretning om hver eneste af mine Elever. Og jeg skal særlig gøre rede for det Indtryk, jeg har af Drengenes Hjem. Naar man saadan hver Dag taler med en Dreng, faar man et meget klart Billede af, hvilken Paavirkning han er udsat for i Hjemmet.

— Ja, jeg forstaar, De vil altsaa meddele, at Karl er udsat for statsforbryderisk Paavirkning.

— Jeg ved endnu ikke, hvad jeg vil meddele. Der er nogle Maaneder, til jeg skal afgive Rapport om den Klasse, jeg leder. Indtil da kan meget jo ændres.

Schultze stod med Haanden støttet til Bordet. Hans Øjne hvilede roligt paa Schmidt. Et Øjeblik saa de to Mænd paa hinanden. Saa slog Schmidt Øjnene ned.

— Ja, jeg har gjort min Pligt. Jeg har min Stilling at passe, jeg er jo kun en underordnet Funktionær.

— Ja, netop, sagde Schultze udtryksløst.

Lærerens Ansigt fik et Skær af Forbavselse. Han lagde pludselig Hatten fra sig igen og satte sig i Kurvestolen.

— Selvfølgelig er jeg kun en underordnet Funktionær. Jeg er Arbejder ligesom De, Schultze. Men jeg er ikke saa stædig og stejl som De! Hvorfor kan De ikke melde Dem ind i en eller anden national-socialistisk Forening, saa er alt i Orden, og jeg kan anbefale Karl til Gymnasiet.

Schmidts unge Ansigt lyste af Iver. Schultze slap ham ikke med Øjnene. Langsomt rystede han paa Hovedet.

— De er halstarrig. De tænker ikke paa Deres Drengs Fremtid, men kun paa Dem selv. Meld Dem ind i en national-socialistisk Forening, gaa derhen en Gang om Ugen og syng Horst Wessel-Sangen, gør ligesom Titusinder andre Røde, og jeg kan uden Risiko hjælpe Karl frem.

— Jeg synes, De talte om marxistiske Arbejdere, sagde Schultze med et ironisk Smil.

Læreren rejste sig op. Hans ungdommelige Ansigt fik et mærkeligt modent Udtryk. Han stod længe og stirrede Schultze ind i Øjnene, saa sagde han langsomt og vægtigt:

— Jeg opfordrer Dem til at gøre det samme som Titusinder af deres Meningsfæller har gjort. Jeg opfordrer Dem ikke til at svigte Arbejderklassen og Deres indespærrede Kammerater. Jeg siger bare: Hold op med den halstarrige Indstilling. Meld dem ind i en antional-socialistisk Forening, saa hjælper jeg Deres Søn, og De vil ogsaa engang kunne regne med at faa noget Arbejde.

Han gik ganske tæt hen til Schultze. Hans blaa Øjne fik en dyb og varm Glans. Saa greb han Schultzes Haand og holdt den fat. Med hæs Stemme hviskede han: K a m m e r a t.

— Du er altsaa, du er — — —

— Ja, jeg er en af dine. Men saalænge vi kæmper under disse Forhold, er det spildt at sidde og være trodsig og aabenlyst imod Nazi. Kom ud blandt Mennesker, Schultze. Jeg er Lærer, og jeg taler med mine Drenges Forældre. Mange af dem tør jeg ikke tale aabent til, og de anser mig for en ivrig Nazist, men andre — som f. Eks. dig — taler jeg aabent til, naar jeg kan mærke, det nytter. Du ødelægger dig selv, din Kone, din Dreng, og frem foralt: v o r S a g ved at lukke dig inde. Kom ud og kæmp. Du kan ikke sidde her i din Stue og kæmpe for Friheden. Du maa ud! Og du kan kun arbejde ved at finde andre, der mener det samme som du. Hvis du melder dig ind i „Soldaterbrødrenes Lag“ skal jeg vise dig Hundreder af Mænd, der mener det samme som du.

— Er det sandt? hviskede Schultze. — Er det virkelig sandt?

— Jeg har 34 Drenge i min Klasse, og jeg har talt med 23 Forældrepar. Heraf er de femten Socialdemokrater, og jeg har faaet dem til at forstaa, at de maa finde hinanden. Jeg foreslaar naturligvis ikke Nazisterne at melde sig ind i de samme Foreninger. Vi er mange Lærere, som udnytter vor Stilling paa den Maade. Der vokser en Hær op, en vældig Skare af Arbejdere, som har fundet hinanden gennem os.

Schultze svarede ikke straks. Han stod længe med Schmidts Haand i sin. Saa endelig mumlede han: Tak.

Karl kom op fra Gaden. Han saa Billedet paa Bordet.

— Hvor skal det saa staa, Far? Har du bestemt, hvor det skal staa?

Schultze tog Billedet og stillede det henne paa Kommoden. Det stod midt imellem to andre Billeder, et af Karls Onkel, som blev skudt under et Flugtforsøg fra Koncentrationslejren, og et andet Billede af Karls ældre Bror, der sad i Tugthuset, fordi han havde forsøgt at organisere Kvarterets Ungdom i en Forening, der trykte Flyveblade.

— Se, hvordan din Bror og din Onkel kigger paa Billedet, sagde Schultze. — Han skal have Lov til at staa midt imellem dem, saa at de stadig kan se paa ham. Han skal altid staa der, og hvergang vi ser paa ham, skal vi tænke paa din Onkel og din Bror ....

Heinrich.

70 AAR

Den 13. Juli fyldte Formanden for Havnearbejdernes Afdeling i Kolding, *S. P. Sørensen,* 70 Aar. S. P. Sørensen, der har boet i Kolding i ca. 35 Aar har altid været baade interesseret og virksom baade indenfor Socialdemokratiet og Fagbevægelsen og dertil idealistisk indstillet. Forud for 1918 var Sørensen beskæftiget ved forskelligt Arbejde, ogsaa Havnearbejde. I 1919 blev Havnearbejdernes Afdeling i Kolding oprettet og Aaret efter blev Sørensen valgt til Afdelingens Formand og har siden beklædt dette Hverv til saavel Afdelingens og Forbundets fulde Tilfredshed, og er for sin Indsats i Arbejdet for sine Kammerater baade æret og agtet. Afdelingen er under Sørensens Ledelse vokset betydeligt gennem Aarene og tæller for Tiden 115 Medlemmer. 70 Aar betegnes som Støvets Aar, men det er ingenlunde rigtigt for Sørensens Vedkommende, han arbejder stadig ved Havnen og tager sin Tørn samtidigt med, at han passer Afdelingens Arbejde og er lige saa interesseret som for Aar tilbage, og der er Grund til at tro, at Sørensen endnu et Stykke Tid vil kunde varetage sine Kammeraters Interesse paa samme gode Maade som hidtil. Vi bringer lidt sent, men derfor ikke mindre velment vor bedste Lykønskning i Anledning af 70-Aarsdagen.

Opgangstid

Hver Uge mange Hænder, som atter tager fat,
og Liv paa Arbejdspladsen, som længe var forladt,
og Tallet, som beretter om tvungen Lediggang,
om Haabløshed og Sorger, om baade Nød og Trang,
det daler nu; hver Uge vi læser, det gaar ned,
og det er for os alle en god og glad Besked.

De Mørkemænd, som hidsigt mod Folkestyret skreg,
kan se, at Danmarks Kurs dog blev lagt ad rette Vej,
nu gaar det frem mod Maalet: en Gerning til enhver,
som ikke selv er bange for Byrder og Besvær,
og selv hvor Ventetiden blev rent forbandet lang,
faar vi igen Maskiner og Værktøj sat i Gang.

Og intet er saa herligt som Arbejdspladsens Larm,
Fabriken er lidt lummer, og Gaden altfor varm,
og over Marken bager en ubarmhjertig Sol;
men ingen sidder hjemme og skumler i sin Stol,
for nu er Lediggangen, den onde Tid, forbi,
og vi har nok at gøre og nok at rive i.

Saa spyt da, Kammerater, i Næven og afsted,
vor Mor hun gav os gerne de sidste Klemmer med,
nu venter hun derhjemme og er saa kisteglad,
for der bli'r atter Penge til baade Tøj og Mad,
naar Arbejdsdagen ender, saa skynder vi os hjem,
for Mutter staar og venter med Stuens Dør paa Klem.

Et grimt Gespenst, vi hader, er tvungen Lediggang,
men det har vi fordrevet med Svinghjuls raske Sang,
de stængte Porte aabner hver Morgen deres Gab,
og vi skal snart faa rettet de tunge Tiders Tab,
det Kluns, som dybt bedrøvet jeg bar til „Onkel" hen,
paa Fredag, glad og munter, jeg henter hjem igen.

Saa syng da alle Stempler og Svinghjul samme Sang,
som skal akkompagneres af Skovl og Spaders Klang,
om travle Arbejdsdage, om Hænder, som ta'r fat,
om Fyrsted, der skal gløde ved baade Dag og Nat,
om nye Opgangstider, hvor vi gaar frejdigt frem,
om Mad til alle Munde og Lys til alle Hjem.

Aage Hermann.

DA INTERNATIONALT TRANSPORTARBEJDERFEDERATION STIFTEDES

AF FORMANDEN CHARLES LINDLEY

Den 30. Juli 1896 traadte nogle Mænd sammen i London for at drøfte Mulighederne for en international Aktion blandt Transportarbejderne. Konferencen var sammenkaldt af en i England udpeget Komité bestaaende af J. H. Wilson og L. M. Johnson for National Seamen's and Firemen's Union, R. D. McGhee og James Sexton for National Union of Docklabourers, Samuel Fisher for Cardiff Coal Trimmers samt Tom Mann og Tom McCarty for Dock, Wharf and Riverside Labourer's Union. Som korresponderende Sekretær var udpeget Ben Tillet.

Konferencen var anordnet i Tilslutning til den i London paa samme Tid sammenkaldte store internationale Socialist- og Fagforeningskongres, til hvilken man rejste Forhaabninger om, at eventuelle Repræsentanter for Havne- og Søfolksorganisationer skulde indfinde sig. Det blev imidlertid ikke Tilfældet i nogen større Udstrækning. De udenlandske Repræsentanter, som deltog i Konferencen, var Charles Lindley som Repræsentant for Stockholms hamnarbetarfackförening samt Sjömans- och eldarfackföreningen i Stockholm; A. Störmer for tyske Søfolks Sammenslutning; L. Jansen fra Belgien og Favert fra Frankrig (hvorvidt disse to sidstnævnte repræsenterede nogen Havne- eller Søfolksorganisation ved vi ikke) samt H. Polak fra Holland, repræsenterende det allerede da mægtige Diamantsliberforbund i Holland. (Hollands Arbejderbevægelse stod forøvrigt paa denne Tid hovedsagelig under den af Domiela Nieuwenhuis beherskede syndikalist-anarkistiske Ledelse og var derfor udelukket fra Deltagelse i Londonkongressen.)

Situationen i England.

Inden vi gaar over til Konferencens Forhandlinger, vil det være af stor Vigtighed at søge at klarlægge de i England paa denne Tid raadende Forhold. Situationen paa det Spørgsmaalet omfattende Virksomhedsomraade var beklagelsesværdig.

Søfolkenes Organisation, The National Amalgamated Sailors' and Firemen's Union, som i de nærmeste Aar efter sin Start havde faaet en stormende Tilslutning, maatte i Aaret 1890 erkende et ødelæggende Nederlag i Striden mod det kapitalførende Rederi, The British Shipping Federation. Medlemmerne, for en stor Del tvangsindrullerede og uden faglig Skoling, deserterede i massevis fra Organisationen, da de økonomiske Understøttelsesmuligheder svigtede, og akcepterede de af Rederorganisationen dikterede Forbindelser, s. k. „federations tickets", hvori de forpligtede sig til ikke at opponere mod eller vilde arbejde sammen med uorganiserede. At legitimere sig som Fagforeningsmand og drive faglig Agitation indebar ofte stor Risiko for Afsked samt Udelukkelse, og at faa Ansættelse uden „federation ticket" var meget svært, da næsten alle Rederifirmaer var tilsluttede Rederorganisationen. Selv har jeg et smerteligt Minde om de mange Maaneder, jeg maatte gaa arbejdsløs, inden det lykkedes mig at faa Ansættelse, grundet paa Vægren ved at underskrive dette for mig som Fagforeningsmand krænkende Dokument. Organisationens økonomiske Svaghed gjorde, at der fra denne Side ingen Understøttelse kunde tilstaas det Faatal,

HAVELOCK WILSON

som vedblivende søgte at holde ud. Det blev personlig Skyld, som det tog Aar at udrede.

Havelock Wilson, der i de senere Aar af sit Liv som Sekretær i internationalt Sømandsforbund (International Sailor Union) betragtedes som en reaktionær hældende Personlighed, blev paa denne Tid anset som en farlig Opvigler og Stridsfremkalder. Gang paa Gang mandede han Søfolkene op til lokale Proteststrejker, hvor man lagde sine „federation tickets" paa Baalet, men alle disse Anstrengelser blev slaaet ned af den kapitalistiske Rederorganisation, som skaffede Strejkebrydere fra andre Pladser, endogsaa fra Udlandet, naar det behøvedes.

Shipping Federation havde i alle Havne oprettet s. k. „federation offices", egentlig indrettet som Indregistreringsbureauer for Søfolk, men de blev ofte benyttede til Hvervning af Strejkebrydere. Man kunde herigennem paa ganske kort Tid mobilisere det ønskede Antal Strejkebrydere.

Den store Dokstrejke i London 1889, som kuldkastede det gamle Fagforeningsønske om de ikke-faglærte Arbejderes Tilslutning til de faglige Organisationer, gav Luft under Vingerne for Havnearbejderorganisationers Oprettelse i næsten alle Havne. I London oprettedes The Dock, Wharf and Riverside Labourer's Union, i Liverpool The National Union of Docklabourers samt et i den nordlige Del af England startet Grovarbejder-

forbund, ogsaa omfattende Havnearbejderne. Disse Organisationer mødtes nu ogsaa af Rederorganisationens fuldendte tekniske Apparat til at slaa Lønbevægelser og Strejker ned. Alle Forsøg til økonomiske og sociale Forbedringer af Arbejdsvilkaarene blev brutalt slaaet ned. The British Shipping Federation, omfattende vistnok Verdens største Kapitalforetagende, nøjedes ikke alene med at varetage sine hjemlige Interesser, men opstillede sig ogsaa som Entreprenør til Anskaffelse af Strejkebrydere til andre Lande. (Det sidste fik Svenskerne at mærke under de store Havnearbejderkonflikter i 1908). Denne trykkende Stemning paavirkede ogsaa de øvrige Faggrupper, saa man roligt kan paastaa, at hele den engelske Fagforeningsbevægelse befandt sig i et Dødvande.

Planerne drøftes.

Blandt Projekterne som drøftedes i Spørgsmaalet om Mulighederne for at bryde denne Kapitalens Overmagt, var ogsaa Spørgsmaalet om Igangsættelse af en gennemført international Aktion. I England havde de ledende indenfor Havne- og Søfolksorganisationerne faaet Meddelelse om den lykkelige Udgang af Havnearbejderkonflikten i Stockholm 1896, og det lykkeligt tilbageslaaede Forsøg paa Lønnedsættelse ved Havnen i Rotterdam. Disse Tegn paa Aktivitet var jo opmuntrende, hvorfor man mente at burde gøre det forud omtalte Forsøg paa at sammenkalde til en Konference i London, i Forbindelse med den store Socialist- og Fagforeningskongres, som da skulde holdes. Indbydelsen ledsagedes af nedenstaaende Cirkulære:

„Privat og fortroligt.

Ærede Kammerater!

Arbejderklassens Vilkaar er i de sidste fire Aar blevet stærkt forringede, og i Særdeleshed gør dette sig gældende for de ved Søfarten beskæftigede. Stillingen indenfor Organisationerne i denne Branche er utilfredsstillende, og intet andet end effektive Beslutninger til Forbedring af Arbejdernes Vilkaar kan give Organisationerne den Livskraft, som her er nødvendig. Kun i meget faa Undtagelsestilfælde erkender Arbejdsgiverne Organisationerne, hvilket skyldes Arbejdernes Ligegyldighed

Da nu Stillingen paa Søfartens Omraade bedres, Fragterne stiger uafbrudt, har vi Lejlighed til at genvinde, hvad vi har tabt, og yderligere at faa Vilkaarene forbedrede.

Saa almindelig er denne Kendsgerning, at det paa den i Dag holdte, forberedende Konference, med Repræsentanter for alle tilsluttede Fag, besluttedes enstemmigt at Tilslutningen skal vedtages i alle engelske Havne samtidigt og paa et Tidspunkt, som senere maa blive bestemt. Endvidere anses det for nødvendigt at inddrage øvrige kontinentale og amerikanske Havne for at gennemføre samtidig Aktion og give alle Arbejdere Lejlighed til at fremkomme med Krav om forbedrede Vilkaar.

De seneste Sejre i Rotterdam og Stockholm har givet yderligere Haab om Muligheden af samtidig international Aktion.

I anmodes om at tage dette Spørgsmaal op til alvorlig Drøftelse og snarest muligt tilstille os Meddelelse om jeres Beslutning.

Vi ønsker desuden Udtalelse om følgende Punkter:

1. Billiger jeres Styrelse, at Tilslutningen vedtages overensstemmende med Forslaget, og er de villige til at samarbejde med Bevægelsen?

2. Vil I have den Godhed at meddele os en saa fuldstændig Redegørelse som muligt i Spørgsmaalet om Arbejdsvilkaarene indenfor hver Afdeling og om Time-, Dag- eller Ugelønnens Størrelse samt det gennemsnitlige Antal Dages Beskæftigelse pr. Mand om Maaneden.

3. Oplysninger om, hvorvidt nogen Nedsættelse af tidligere Lønninger har fundet Sted i de seneste Aar,

BEN TILLET (i Midten) sammen med amerikanske Arbejderførere.

og angiv endvidere Arbejdstidens Længde saavel pr. Dag som pr. Uge samt Overtids-, Nat- og Helligdagsbetalingens Størrelse?

4. Hvor stort opgør I Antallet til, som søger sit Udkomme indenfor jeres Arbejdsomraade, og hvor mange anser I nødvendige til at udføre forekommende Arbejde?

5. Findes der noget Krav om forbedrede Vilkaar indenfor jeres Distrikt? Hvilke Fordringer anser I i saa Fald for at være hensigtsmæssige at opstille?

Svar bedes godhedsfuldt sendt til Ben Tillet, 425 Mile End Road, senest den 21. Juni 1896."

Cirkulæret var undertegnet af forannævnte Personer, repræsenterende angivne Organisationer.

Det skal her særligt bemærkes, at i dette Indbydelsescirkulære findes ingen Hentydninger til Tanken om Oprettelsen af en international Organisation blandt Transportarbejderne, kun et Ønske om en samtidig Lønaktion i det størst mulige Antal Lande.

Det engelske Sømands- og „eldar"forbund havde imidlertid gennem sin praktiske Virksomhed fundet det

nødvendigt at oprette Agitations- og „uppbörds"-centraler i storre kontinentale Havne, hvilke i stor Udstrækning frekventeredes af engelske Fartøjer, som ofte der af- og paamønstrede sine Besætninger. Den engelske Handelsflaade var paa denne Tid i relativ høj Grad bemandet med Udlændinge. Særlige Agitatorer kunde derfor ansættes i disse Havne, og disse interesserede sig særlig for den lokale Organisation i de respektive Lande. Man havde derfor paa dette Felt Forstaaelse af international Organisationsbevægelse.

En forberedende Konference holdtes den 27. Juli 1896 med Repræsentanter for Havnearbejdernes, Sømændenes og „Eldares", Kullempernes og Fyrbødernes samt Tømmerlossernes Organisationer. Tom Mann, som valgtes til at lede Forhandlingerne, betonede i et længere Indlæg, at Tiden nu var inde til at virkeliggøre den internationale Sammenslutning, samt beklagede den næsten fuldstændige gavnløse Brug af Stridskræfter ved mindre lokale Strejker, hvorfor Taleren anbefalede gennemført kraftig Front mod Kapitalismens Hensynsløshed.

Belgieren Jansen gav en Redegørelse over Havnearbejdernes Organisation i Antwerpen og en interessant Redegørelse over Hændelserne i Antwerpen, da Havelock Wilson og Tom Mann havde rejst derned for at være Arbejderne behjælpelige. Udvisningsordrer var udfærdiget, efter at de var rejst, men samme Udvisningsordrer anvendtes senere mod andre engelske Arbejderrepræsentanter, saasom Leslie Johnson og E. Cathery. Den tidligere Havnearbejderorganisation var under den store Generalstrejke blevet opløst af Politimyndighederne, og Lederne idømtes 3—4 Aars Fængsel.

Störmer fra Tyskland meddelte, at „Eldar"organisationen var gaaet katastrofalt tilbage, fra 1700 Medlemmer til kun 300, men han haabede, at denne nye Bevægelse skulde medføre nyt Opsving.

Ben Tillet beklagede, at i hele England, men særlig i London, eksisterede en Mængde Transportarbejderorganisationer, som ganske vist søgte at varetage egne faglige Interesser, men vedblivende var blinde for Fordelen ved Samvirke med øvrige Organisationer.

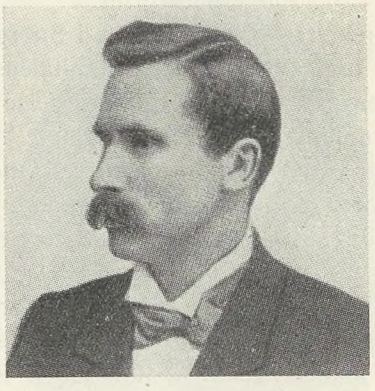
Konferencen beslutter at danne en international Federation.

Konferencen aabnedes i Cranbourne Hotel i London den 30. Juli 1896. Ved Konferencen var til Stede: Tom Mann, J. H. Wilson, Ben Tillet, James Sexton, R. D. McGhee, L. M. Johnsson, McCarty, E. Cathery, S. Fisher, Charles Lindley, Sverige, L. Jansen, Antwerpen, McGuire, New York, A. Störmer, Tyskland, H. Polak, Holland, Favert, Frankrig, samt nogle lokale Fagforeningsrepræsentanter fra England.

Tom Mann valgtes til Ordfører og ønskede de Delegerede Velkommen samt erindrede om, at vi var samlede for at tage en afgørende Beslutning vedrørende en tilpasset gennemført Aktion. Han paalagde Konferencemedlemmerne at nøje begrunde det foreliggende Spørgsmaals store Betydning, inden de paa de forskellige Organisationers Vegne gik til at tage en saa vigtig Beslutning.

Heller ikke i denne Indledning var der Tale om Oprettelse af en mere permanent faglig Sammenslutning, kun om et mere tilfældigt Samarbejde.

Havelock Wilson, som blev den egentlige Indleder, holdt et længere Foredrag om den foreliggende Situation og om den samtidige Aktion, men han paapegede ogsaa den uhørt øgede Styrke, som Arbejderne skulde opnaa gennem en international Sammenslutning, naar en duelig Organisation, samtidig med at den skabte et internationalt Baand, gavnede Organisationernes Økonomi. Hovedsagen var at søge opnaaet ligestillede Lønvilkaar. Forskellen i Lønvilkaarene beroede først og

TOM MANN

fremmest paa Organisationernes Styrke og det Tryk, de kunde give paa deres Fordringer. En international Organisation skulde tvinge Arbejdsgiverne — i Tilfælde af opstaaet Lønstrid i et eller andet Land — at møde Arbejderne i en international Forhandlingskonference, hvor en Overenskomst af længere Varighed kunde fastlægges.

Ben Tillet beklagede, at Kapitalistpressen allerede havde faaet Kendskab til den foreslaaede Aktion og formanede til Forsigtighed ved eventuelle Foredrags Afholdelse. Han understregede den store Nytte af internationalt Samarbejde, men mente, at Tiden for Fordringernes Ikrafttræden skulde udskydes til den 7. September, og at Svar skulde begæres til den 28. Strejkespørgsmaalet burde dog yderligere diskuteres senere og eventuelt udskydes, hvis Situationen krævede det.

Lindley forklarede, at han ikke kunde love noget som helst i denne Henseende, da Søfolks- og Havneorganisationerne i Sverige endnu ikke havde opnaaet nødvendig Fasthed og Styrke.

Flere andre Talere udtalte sig i samme Retning, og Konferencen sluttede sig til Tillets Forslag.

Nogen Protokol over denne Konference blev aldrig offentliggjort, og ovenstaaende Meddelelse er derfor taget fra Hukommelsen og fra et i Social-Demokraten, Stockholm, publiceret Rejsebrev.

Konferencen besluttede imidlertid at oprette en international Sammenslutning under Navnet *The International Federation of Ship, Dock and River Workers.* Til Ordfører og Leder for den nye Sammenslutning

valgtes Tom Mann. Det besluttedes ogsaa at lade udføre et internationalt Mærke for at markere Tilslutningen. Hvorvidt jeg allerede ved denne første Konference fremførte Kravet om Ændring af Navnet til Internationalt Transportarbejderfederation, for at muliggøre Tilslutning af Pakhusarbejdere og andre Transportarbejdere, husker jeg ikke. Selv anvendte vi imidlertid dette Navn paa det Forbund, vi dannede i Sverige. Nogen Fortegnelse om hvem, der iøvrigt indvalgtes i Interimstyrelsen, savnes. Saafremt undertegnede husker rigtigt, besluttedes det at overlade Bestyrelsen at udarbejde Vedtægter til endelig Vedtagelse paa næste Kongres paafølgende Aar.

Vor Internationale fik altsaa ingen maalbevidst Start, kun et famlende Forsøg efter daværende Tids- og Konjunkturforhold. Mange af de faglige Ledere i England betragtede vist kun den internationale Bevægelse som en Døgnforeteelse, for at lægge særligt Tryg paa uforsonlige Arbejdsgivere. Ingen af de medvirkende drømte dengang om Muligheden af, at Bevægelsen kunde udvikle sig til den nuværende Omfatning. Englænderne syntes selv overraskede af den Opgang, Medlemstilslutning og Organisationsdannelse, som Parolen førte med sig saavel i England som i andre Lande, men som dog med nuværende Maalestok maatte anses forholdsvis ubetydelige. Ændring af Navnet til *Internationalt Transportarbejderfederation* skete først ved Kongressen i 1898, da man ogsaa talte om, at Navnet skulde ændres til Internationale Arbejderfederation!

Efter »Svensk Fackföreningsrörelsen«.

ARBEJDSMÆNDENES ARBEJDSLØSHEDSKASSE

BERETNING OM VIRKSOMHEDEN 1935—36

Den af Arbejdsløshedskassen om Virksomheden for Tidsrummet 1935—36 udsendte Beretning er et talende Vidnesbyrd om det overordentlige store Arbejde, der præsteres indenfor denne Institution i Samarbejde med de lokale Afdelinger og deres Kontorbestyrere. Og dette Arbejde vil efter al Sandsynlighed blive stigende, hvilket iøvrigt ogsaa fremgaar af Beretningen, hvori der konstateres en Stigning i Medlemstallet paa 7,328 i det angivne Tidsrum. Det samlede Medlemstal var herefter pr. 31. Marts i Aar 158,254.

Som bekendt bestaar der 3 Betalingsgrupper A., B. og C., over hvilke Medlemstallet fordeltes saaledes: Gruppe A. 134,192, Gruppe B. 17,177 og i Gruppe C. 6,885. I det sidst opgivne Tal er medregnet 598 unge Arbejdere under 18 Aar, samt 142 Kvinder. Desuden har Arbejdsløshedskassen 1,238 passive Medlemmer.

Trods Sammenslutninger mellem adskillige Afdelinger, der har været beliggende paa samme Omraade er Antallet af Afdelinger med de ny optagne 1,183.

Arbejdets Omfang indenfor Arbejdsløshedskassen træder endnu stærkere frem, naar det oplyses, at der i det ovenfor omtalte Tidsrum er udbetalt vedtægtsmæssig Understøttelse til 95,342 Medlemmer og fortsat Hjælp til 57,760 Medlemmer for et samlet Antal Dage af 8,980,691, hvilket efter det oplyste er 2,216,401 Dage mere end det forrige Aar, hvor de tilsvarende Tal var: vedtægtsmæssig Understøttelse 71,380 Medlemmer og fortsat Hjælp 38,400 Medlemmer med et samlet Dageantal paa 6,764,290.

Den samlede Understøttelse, der er udbetalt i det af Beretningen omfattende Tidsrum, herunder vedtægtsmæssig Understøttelse, fortsat Hjælp, Juleunderstøttelse m. v. andrager ialt Kr. 29,886,256,74.

Endvidere er der ved de lokale Afdelinger, der udfører kombineret Kontrol- og Anvisningsvirksomhed foretaget Arbejdsanvisning til 66,052 Medlemmer. Af dette Antal er 53,776 Arbejdsanvisninger foretaget efter direkte Henvendelse til vore lokale Afdelinger, medens de resterende 12,276 Anvisninger er foretaget efter Henvendelse fra Amts-Arbejdsanvisningskontorerne.

Fra andre Arbejdsløshedskasser er der tilflyttet 1,689 Medlemmer og fra vor Arbejdsløshedskasse er fraflyttet 1,378 Medlemmer til andre Arbejdsløshedskasser.

Til den trykte Beretning, der omfatter et mægtigt Talmateriale, Tabeller og grafiske Fremstillinger, som er udsendt til samtlige Afdelinger, bemærker Formanden, Johannes Nielsen, iøvrigt følgende:

»Regnskabsmæssigt viser Kassen Overskud, men naar henses til, at vi ekstraordinært har haft en Indtægt paa tilgodehavende Administration i H. t. Lov af 13. December 1933 paa Kr. 1.164.058,20, som skulde være indgaaet i forrige Regnskabsaar, og at vi tillige har haft Indtægt paa tilgodehavende Refusion paa Fortsættelseskassen for Regnskabsaaret 1933—34 paa Kr. 746.446,65, som ligeledes skulde være indgaaet forrige Aar, altsaa to Poster paa tilsammen Kr. 1.910,504,85, maa Overskudet formindskes med dette Beløb, og naar dertil kommer, at den Forhøjelse af Understøttelsen til vore Medlemmer, som blev vedtaget paa sidste Delegeretmøde, kun har virket i 3½ Maaned inden for dette Regnskabsaar, men i Aar vil komme til at virke hele Regnskabsaaret, vil det under de tilsvarende Forhold komme til at omfatte 4.059.711 Dage mere end for indeværende Regnskabsaar og medføre en Merudgift paa Kr. 2.029.855,50, og derved er jo for saa vidt hele Overskudet borte, saaledes at Regnskabsaarets Indtægter og Udgifter paa det nærmeste balancerer.«

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

SKAL STAVNSBAANDET GENINDFØRES

Skyldes det monstro Varmen? Dette Spørgsmaal melder sig uvilkaarligt, naar man tænker paa, hvad der i denne solrige Sommer fra storagrarisk Side er præsteret i Forbindelse med Spørgsmaalet om Landbrugets Arbejdskraft. — En stor Del af, hvad der er sagt og skrevet herom kunde godt tyde paa at være Udslag af Solstik eller Hedeslag.

Hvad skal man f. Eks. sige til Proklamationen fra de tre nordjyske Landboforeninger i Hjørring Amt. Det henstilles som bekendt heri til Landbrugets Hovedorganisationer at udsætte de paatænkte Festligheder i Anledning af 150-Aarsdagen for Stavnsbaandets Løsning. Men man nøjes ikke med denne Henstilling, men benytter Lejligheden til at rejse Krav om, at Stavnsbaandet genindføres for at sikre Landbruget tilstrækkelig billig Arbejdskraft. Dette er faktisk Pointet i det desperate Aktstykke, som de nævnte Landboforeninger har ladet tilgaa Offentligheden.

Det hedder heri ordret:

»Den stadige tyngende Mangel paa Arbejdskraft i Landbruget er en Kendsgerning som heller ikke opfordrer til Fest for Stavnsbaandets Løsning, saameget mere som det under de givne Forhold synes nødvendigt at genindføre Stavnsbaandet, om dette Forhold skal rettes.«

Dersom det nu var saaledes, at det kun var en lille Flok Kværulanter, enkelte forvirrede Hoveder deroppe i Vendsyssel, som i dum Overvurdering af egen Betydning bilder sig ind, at Arbejderne er til for Storagrarernes Skyld, og vil have, at man fra Samfundets Side skal godkende denne Betragtning. — Ja, dersom det forholdt sig saaledes, saa kunde man maaske undskylde det med Varmen, og saa iøvrigt nøjes med at sige med Wessel: »Der var hedt, hvor den kom fra«. Men Forholdet er jo desværre det, at disse nordjyske Landbospidser har Aandsfrænder over det ganske Land. — De findes rundt om i Ledelserne for Landboforeningerne og Landbrugets øvrige talrige Sammenslutninger, de findes i Sogne- og Amtsraad, de findes paa Rigsdagen som Repræsentanter for de to store Oppositionspartier »Venstre« og »Det konservative Folkeparti«, og de findes først og fremmest omkring paa samtlige Venstre- og Højreavisers Redaktionskontorer.

Nej, den aandsformørkede Stavnsbaandssnak i de 3 Landboforeningers Publikation er paa ingen Maade et specielt vendsysselsk Fænomen. Den kan høres i alle Mundarter, om end i forskellige Variationer i denne Tid, naar Talen er om Landbrugets Arbejdskraft. Forfatterne til det nævnte Aandsprodukt kan end ikke smigre sig med, at de er de første som er fremkommet med disse reaktionære Fantasier. — Læserne af dette Blad, der har fulgt med i Referaterne af de talrige Debatter om Hjælpen til de arbejdsløse, som fandt Sted paa Rigsdagen sidste Vinter, vil sikkert erindre, at den lollandske Proprietær Viktor Larsen, som for Tiden repræsenterer Reaktionen i Fredenborgskredsen i Folketinget, under en af disse Debatter gjorde sig til Talsmand for ganske lignende Anskuelser, som hans Standsfæller deroppe i Vensyssel fremsætter i deres berygtede Henvendelse til Landbrugets Hovedorganisationer. Han talte ikke just om Stavnsbaand, for saa vidt som han ikke benyttede dette Ord, men talte for Indførelse af Tvangsarbejde overfor alle arbejdsløse under 35 Aar, saafremt de nægtede at tage Arbejde til den Løn som bydes. — En Rigsdagskollega til ham, som ganske vist ikke er hans Partifælle, men forøvrigt; naar det drejer sig om Arbejderspørgsmaal, er ligesaa reaktionær, nemlig Venstremanden Søren P. Larsen, anbefalede paa et offentligt Møde i København i Foraaret at indføre en Slags Arbejdstjeneste paa Landet i Lighed med den almindelige Værnepligt. »Saa kan man kalde det Stavnsbaand, eller hvad man vil«, føjede han til. Tankegangen i de to Larseners Udtalelser afviger jo i Realiteten ikke stort fra hinanden, og falder i Virkeligheden ogsaa nøje sammen med den, som gaar igennem de nordjyske Landboforeningers Resolution, og som præger alt, hvad der fremkommer i Kapitalistpressens Spalter angaaende dette Spørgsmaal.

Det er en Tankegang der aabenbarer en saa forblindet Fanatisme og en saa kynisk, reaktionær Samfundsopfattelse, at man skal helt tilbage til den mørkeste Enevoldsperiode i vort Lands Historie for at finde Mage til den. Det er Aanden fra den Tid, hvor Bondeplageriet florerede allerværst, som her træder os lyslevende i Møde.

Det disse Godtfolk tilstræber er tydeligt nok. De forlanger, at Lovgivningsmagten skal udstyre Storagrarerne med en tilsvarende Myndighed, som Fortidens Herremænd havde overfor deres stavnsbundne Hovbønder. — Hvordan Landbrugets Hovedorganisationer stiller sig til disse reaktionære Planer, foreligger der os bekendt endnu ikke noget officielt om. Men der er næppe Grund til at vente, at de vil tage Afstand fra dem. Sandsynligheden taler snarere for det modsatte.

For Arbejderne vil det i det hele taget være baade rigtigt og nyttigt at indstille sig paa, at man i Fremtiden vil finde ikke blot Storlandbrugets faglige, men ogsaa dets politiske Repræsentanter paa den Linie, som er angivet i de ovenfor citerede Udtalelser. Der er saa

vist al Grund til at være paa Vagt overfor de Tendenser, som gør sig gældende indenfor visse Landbokredse. Vi maa baade fagligt og politisk være beredt til at tilbagevise de Angreb paa Arbejderklassens Interesser og Velfærd, der maatte komme, af hvad Art de saa er, og fra hvilken Kant de end kommer. — Og lad os saa ved det kommende Landstingsvalg være enige om at sætte et Modangreb ind, der er kraftigt nok til at bryde vore Modstanders politiske Front. — Landstinget er Reaktionens stærkest befæstede Stilling, den kan erobres ved det forestaaende Valg. *M. O.*

LANDBRUGETS ARBEJDSKRAFT

Nedenfor gengiver vi efter »Social-Demokraten« Sekretær i Arbejdsdirektoratet, cand. polit. Lauge R. Kallestrup's Anmeldelse af Kontorchef K. Vedel-Petersens Pjece »Mangler Landbruget Arbejdskraft« og skal iøvrigt senere vende tilbage til dette interessante Emne.

I Serien »Kultur og Videnskab« har Kontorchef K. Vedel-Petersen (Povl Branners Forlag) udsendt en interessant Redegørelse om det aktuelle Emne: »Mangler Landbruget Arbejdskraft?«

Kontorchef Vedel-Petersen har paa Grundlag af et righoldigt statistisk Materiale belyst dette Emne og fremsat en Mængde interessante Udtalelser og Betragtninger vedrørende Spørgsmaalet om Landbrugets Arbejdskraft, Vandringen fra Land til By, den paastaaede Mangel paa Arbejdskraft paa Landet, Landarbejdernes Arbejdsløn og Arbejdstid samt Mulighederne for at sikre deres fremtidige Beskæftigelse paa Landet.

Vedel-Petersen redegør først for Sammensætningen af Landbrugets Arbejdskraft og omtaler herunder, hvorledes over Halvdelen af dette præsteres af Brugeren og hans Familie, bl. a. med det Resultat, at Vinterarbejdsløsheden i særlig Grad rammer Lønarbejderne — dem, der i Forvejen er knyttet med de løseste Baand til Landbrugserhvervet. Det er i denne Forbindelse værd at bemærke, at de siden 1931 foreliggende Oplysninger viser, at ca. Halvdelen af de aarlige Bortvandringer fra Land til By finder Sted i Oktober Kvartal, d. v. s. omkring November Skiftedag, da saa mange Fæsteforhold ophører.

Forfatteren fremhæver endvidere, hvorledes man ikke kan sammenligne Aflønningen for de af Landbrugerne selv beskæftigede Børn og Slægtninge med Medhjælpernes Aflønning, idet Løn og Arbejdstid for den anførte Gruppes Vedkommende er af sekundær Betydning, idet de som Regel vil kunne forvente nogen fremtidig Godtgørelse og Skadesløsholdelse for nutidigt lavtlønnet Arbejde, hvorimod den fremmede Arbejdskraft — Medhjælperne — udelukkende maa se paa det øjeblikkelige Vederlag, hvorfor de maa være aflønnet højere end Børn og Slægtninge.

For de to Grupper — der begge bestaar af Unge — er der imidlertid en fælles Fare — nemlig de svigtende Fremtidsmuligheder — idet der i Landbruget for Øjeblikket er for mange Bedrifter, der uddanner — og for faa til at aftage de uddannede.

Vandringen fra Land til By gøres til Genstand for en ret indgaaende Omtale, og de mange forskellige Forhold, der har bevirket og bevirker denne Vandring, omtales. Argumenterne munder ud i, at den væsentlige Grund til Vandringen er den, at Landbrugserhvervet under de nuværende Forhold ikke giver det store Flertal af Unge nogen som helst Fremtidsmuligheder, og at det i Virkeligheden er Landbruget, der har svigtet Arbejdskraften og ikke omvendt.

Om Spørgsmaalet vedrørende den paastaaede Mangel paa Arbejdskraft hedder det bl. a., at den af det statistiske Departement foretagne Undersøgelse om Landbrugets manglende Arbejdskraft lider af saa iøjnefaldende Svagheder, at dens Resultater ikke kan benyttes. Paa Grundlag af andet statistisk Materiale og Betragtninger over det utilladelige i at tale om Efterspørgsel efter Arbejdskraft uden samtidig at tale om Lønnens Højde konkluderer Vedel-Petersen i, at der ingen Mangel er paa gifte Landarbejdere, Daglejere og Husmænd; og om det Antal Medhjælpere, der — til rimelige Løntilbud — mangler, gør man sig sædvanlig overdrevne Forestillinger.

I Tiden 25. April til 15. Maj i Aar er der til de offentlige Anvisningskontorer til Eks. kun indgaaet Ordrer paa ca. 1500 faste Medhjælpere, og pr. 25. Maj d. A. var der kun højst 350 anmeldte ledige Pladser ubesat. Tages det i Betragtning, at disse 350 Tilbud ogsaa indeholder Pladstilbud til lave Lønvilkaar, samt at alle Arbejdsgivere indenfor Landbruget ved et særligt Cirkulære er opfordret til at faa deres Arbejdskraft anvist gennem de offentlige Anvisningskontorer kommer man uvægerligt til at tvivle om Rigtigheden af Paastanden om den store Mangel paa Arbejdskraft i Landbrugserhvervet.

Endelig beskæftiger Pjecen sig med de fremtidige Beskæftigelsesmuligheder indenfor Landbruget. Her fremhæves især den fælles Interesse, der findes mellem Landbruget og Byernes Arbejdere i at faa en Løsning paa Indvandringen fra Land til By, idet de indvandrede Landarbejdere ofte gør Byens Arbejdere arbejdsløse.

Pjecen slutter med at fremhæve, at ogsaa m. H. t. Arbejdskraftens Fordeling mellem Land og By maa man opgive den gamle Tro paa, at Tingene automatisk selv skal trække sig i Lave, og fremhæver det nødvendige i, at man søger at mindske Arbejdsløsheden i dette Land ved at sikre de Unge i Landbruget rimelige Fremtidsmuligheder, men dette Spørgsmaals Løsning maa Landbruget for en stor Del selv være ansvarlig for.

Husk at rekvirere Pjecerne om »Boligforhold paa Landet«, »Medhjælperpjecen« og »For Rettens Skranke« ved Henvendelse til Hovedkontoret.

SVENSK LANDARBEJDERFORBUNDS KONGRES

Svensk Landarbejderforbund afholdt sin ordinære Kongres i Dagene 25.—28. Juni.

Forbundets Formand, *H. Sander,* aabnede Kongressen med en varmfølt Mindetale over hans afdøde Kammerater og Arbejdsfæller C. A. Falck og Alfred Kæmpe.

I Forbindelse med Kongressen afholdt International Landarbejderforbunds Bestyrelse Møde i Stockholm, hvorfor vore svenske Kammerater havde den Glæde at hilse paa udenlandske Kammerater fra Skotland, Holland og Tjekkoslovakiet og Tyskland foruden naturligvis Skandinavien.

Dansk Arbejdsmands Forbund og Arbejdsløshedskassen var repræsenteret ved Th. Gath, Jens Hansen, Møen, og Oscar Levinsen.

Kongressens Dagsorden var meget omfattende og omhandlede foruden de alm. Forbundsanliggender ogsaa Kredsorganisationerne, Arbejdsløshedsforsikringen, Forbundets Medlemsblad og Oplysningsarbejdet.

Af Beretningen fremgik, at Forbundet kunde glæde sig ved en stærk Fremgang i Medlemstal og faglig Styrke.

Medlemstallet, som i 1931 var 12,000, var nu steget til godt 20,000.

Forbundets Overenskomstomraade var væsentligt udvidet og Overenskomsterne forbedret siden Kongressen i 1932.

Paa den socialdemokratiske Regerings Initiativ var nedsat en Kommission angaaende Nedsættelse af Arbejdstiden i Landbruget og Forbedring af Boligforholdene. Paa begge Omraader havde det ført til lovfæstede Forbedringer for Landarbejderne. I Foraaret havde Regeringen nedsat en Kommission til Undersøgelse af Arbejdslønnen i Landbruget med det Formaal at fremsætte Forslag til Sikring af Mindstelønninger for Landarbejderne.

Forbundets i 1935 afsluttede Overenskomster omfattede ca. 14,000 af Forbundets Medlemmer.

I Konfliktunderstøttelse havde Forbundet i Kongresperioden udbetalt 150,000 Kroner.

Arbejdsløshedsforsikringen udgjorde et vigtigt Punkt paa Kongressens Dagsorden. Forbundet har i de senere Aar arbejdet for at faa oprettet en Arbejdsløshedskasse, og en væsentlig Del af Forbundets Medlemmer er nu ogsaa samlet i en saadan. Kongressen turde dog ikke endnu gøre denne Forsikring obligatorisk for Forbundets Medlemmer, saaledes som vi har det i Danmark. Man vedtog at fortsætte Arbejdet for at samle Medlemmerne i Arbejdsløshedskassen paa Frivillighedens Grund.

Under Oplysningsarbejdet vedtoges det at støtte Studiekredsarbejdet ved i Fællesskab med Oplysningsforbundet at sende Studiekredsledere ud til Afdelingerne, ligesom man foreslog at etablere et Samarbejde mellem Landarbejderforbundet og De unge Socialdemokrater, i Lighed med det vi i Danmark har haft siden 1931 i Landarbejderudvalgene.

Efter 4 Dages grundig Drøftelse af svenske Landarbejderes vitale Interesser sluttede Kongressen den 28. Juni med Valg af Ledelse. Som Forbundsformand genvalgtes Sander med Akklamation, ligesom samtlige Tillidsmænd genvalgtes.

Efter Kongressens Slutning afslørede Forbundet en Mindesten for Forbundets tidligere Formand, Albert Falck.

O. L.

SKANDINAVISK SEKRETARIAT

FOR ARBEJDERE I LANDBRUG OG GARTNERI

Den 30. Juni 1936 afholdtes der i Oslo et Møde af det Skandinaviske Sekretariat for Arbejdere i Landbrug og Gartneri. Forhandlingernes Hovedspørgsmaal var Situationen for Skovarbejdere i Skandinavien.

Organisatorisk ligger Forholdene saaledes: Skovarbejdere i Danmark er tilsluttet International Landarbejder Føderation, medens Skovarbejderne i Sverige og Norge er tilsluttet Træarbejdernes Internationale.

Men der findes mange fælles Opgaver for Skov- og Landarbejdere i de skandinaviske Lande. Derfor er det nødvendigt, at de respektive Forbund slutter sig sammen til en fælles Front. Efter Forhaandskonferencen med Forbundet af de svenske Skov- og Flottningsarbejdere besluttede Sekretariatsmødet at samle Materiale til fælles Program, som muliggør en Fællesoptræden ved det Internationale Arbejdsbureau i Geneve.

Det er Meningen at kalde alle interesserede Parter til et nyt Møde i Oslo omkring Aarsskiftet for nærmere at drøfte et saadant Program.

MØDE I INTERNATIONAL LAND-ARBEJDER FØDERATION

I Dagene 24.—25. Juni 1936 afholdtes der i Stockholm et Møde af I. L. F.s Eksekutivkomité. Mødets Deltagere var: *J. Duncan,* Skotland, (Præsident), *P. Hiemstra,* Holland (Sekretær), *O. Levinsen,* Danmark, *Fr. Novacek,* Tjekkoslovakiet, *H. Sander,* Sverige, og *Walter Kwasnik,* Redaktør af Bulletin.

Sekretær P. Hiemstra aflagde Beretning om Virksomheden, som enstemmig godkendtes.

Af Forhandlingerne har følgende Punkter særlig Interesse: Optagelsen af det franske Landarbejderforbund i I. L. F. blev vedtaget. Med særlig Glæde hilstes Fremgangen i Landarbejderbevægelsen i Spanien og Jugoslavien.

Følgende Beslutning blev vedtaget med Hensyn til en Indbydelse til en Informationsrejse til Rusland. I. L. F. er ikke i Stand til at modtage en saadan Indbydelse; men stiller de tilsluttede Organisationer frit om de ønsker at deltage. Men I. L. F. forventer at de tilsluttede Organisationer kun efterkommer en saadan Indbydelse, naar Rejsens Omkostninger bæres af den paagældende Organisation selv og ikke sker paa Bekostningen af de russiske Myndigheder. I Tilfælde hvor der rejser enkelte Medlemmer af de tilsluttede Organisationer som Privatpersoner, bortfalder sidstnævnte Forbehold.

De vigtigste Forhandlinger drejede sig om Virksomheden for Land- og Skovarbejdere ved det Internationale Arbejdsbureau i Genéve. Med Anerkendelse hilstes den Kendsgerning, at et permanent Landbrugsudvalg ved det Internationale Arbejdsbureau fremtidig vil give mere Lejlighed til at behandle Landarbejderspørgsmaal.

Der blev af Walter Kwasnik fremlagt en Beretning ang. Spørgsmaalet af lovbefæstede Minimallønninger i Landbruget. Dette Punkt blev drøftet meget indgaaende og afsluttedes med den følgende Resolution:

> I. L. F.s Eksekutivkomitéen samlet til Møde i Stockholm 24.—25. Juni 1936, har drøftet Spørgsmaalet ang. lovfæstede Minimallønninger i Landbruget og i den Anledning fastslaaet følgende principielle Hovedlinier:
>
> Landarbejdernes sociale og økonomiske Vilkaar skal være paa Linie med Industriarbejdernes i paagældende Land.
>
> Under denne Forudsætning bør Landbrugets økonomiske Vilkaar ejheller være ringere end for øvrige Erhvervsgrene i samme Land.
>
> Det maa være de interesserede Parters økonomiske og faglige Organisationers Opgave i hver enkelt Land at fremføre disse Krav og ved hensigtsmæssige Foranstaltninger og i Samarbejde med de politiske Partier og Regeringer at søge dem gennemført.
>
> Paa samme Maade maa det i hvert Land være Lovgivningens og Regeringens Pligt at sideordne Landarbejdernes Organisationer med Landbrugernes økonomiske og faglige Sammenslutninger og give de organiserede Landarbejdere samme Repræsentation i Udvalg, Kommissioner og Lønningsnævn som Jordbrugerne.
>
> Til Støtte for disse Opgaver internationalt kræver Eksekutivkomitéen af det Internationale Arbejdsbureau i Genéve, at Spørgsmaalet om lovfæstede Minimallønninger og de dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal, særlig Arbejdstiden i Landbruget paany optages til Drøftelse og Behandling.

PRISKURANTERNE FOR LANDBRUGSARBEJDE

De udsendte Priskuranter for Landbrugsarbejde syntes gennemgaaende at danne Norm for Arbejdslønnen i Landbruget. Derom vidner de talrige skriftlige og telefoniske Forespørgsler vi faar — ogsaa fra Arbejdsgiverne — om Forstaaelsen af forskellige Bestemmelser i Priskuranterne, ligesom adskillige Arbejdsgivere har underskrevet paa Priskuranterne og dermed gjort disse til Overenskomster. Naturligvis er der ogsaa Egne, hvor visse Arbejdsgivere udfolder mange Haande Bestræbelser for at komme uden om Priskuranternes Lønsatser, og hvor ubehændig Optræden fra Socialudvalg eller Arbejdsanvisning kan støtte disse Arbejdsgiveres Bestræbelser. Men hvor Arbejdsgiverne saaledes gaar til Socialudvalg eller Arbejdsanvisning for at prøve paa ved disses Assistance at skaffe sig Arbejdskraft under Priskurantens Satser, har man egentlig et Udtryk for, at vore Priskuranter er saa betydelige Faktorer paa Egnen, at de generer saadanne Arbejdsgivere, ellers havde de ingen Grund til at søge til disse Kontorer.

Interessant har det ogsaa været, at paa visse Egne, hvor Priskuranternes Satser er sat noget højere end Lønningerne i Maribo-Overenskomsten, dér har Arbejdsgiverne ofte erklæret, at de vilde betale efter den ellers i Landbokredse saa berygtet Maribo-Landbrugsoverenskomst. I disse Egne har Landbrugets Tidsskrifter da ogsaa bragt udførlige Uddrag af den Maribo-Landbrugsoverenskomst, som Landboforeningerne dog ellers for blot et Par Aar siden erklærede var et Landbruget uvedkommende Papir, som man mindst skulde bo paa Lolland for at tage Hensyn til. Ja, man har endog foranlediget disse overenskomstmæssige Lønninger kundgjorte gennem Radioen, ligesom Venstrepressen i Aar meget nidkært og gentagne Gange har optrykt disse Maribo-Satser for at støtte Landmændene imod at komme til at betale mere efter vor Priskurant.

Alt dette er et Udtryk for, hvor stor Indflydelse vore Priskuranter øver paa Arbejdsforholdene, og det maa være en Opmuntring til de Afdelinger, som ellers er gaaet noget vel forsigt frem med Udsendelsen og Praktisering af Priskuranterne.

*

Arbejdsgivernes Paastand om, at disse Priskuranter

er ensidigt fastsatte af den ene Part, og derfor ikke kan gælde, skal vi ikke tage alvorligt. De har jo netop søgt gennem Aaringer helt ensidigt at fastsætte Løn og Arbejdsvilkaar i Landbruget, og derfor stort set nægtet at forhandle med Landarbejdernes Organisation om disse Forhold. De kan da ikke beklage sig over, at vi saa i den Udstrækning, vi magter det, søger selv at tilvejebringe ordnede Arbejdsforhold.

Arbejdsgiverne har jo stadig uhindret Adgang til at bringe den Tingenes Tilstand til Ophør ved at gaa i Forhandling med os. Indtil det sker, maa vi fortsætte og styrke vor Priskurantpolitik og forbedre vore Priskuranter. Vor Organisations fortsat stærke Fremgang blandt Landarbejderne, ikke mindst Tjenestekarlene, forstærker Mulighederne herfor.

Vort første Maal var Priskuranternes Gennemførelse; det syntes i væsentlig Udstrækning at være naaet. Næste Skridt bliver da Priskuranternes Udvikling og Forbedring ogsaa m. H. t. Løn og Arbejdstid. Skal vor Organisation fremtidig være ene om dette Arbejde, saa skal det ligefuldt blive gjort og paa en saadan Maade, at vore Medlemmer ikke skal lide under, at vi er henvist til at udarbejde ensidige Løn- og Arbejdsordninger i Landbruget.

Vi maa naturligvis fortsat være forberedt paa, at der dukker Arbejdsgivere op, navnlig ved Vintertid, som vil kræve sig anvist ledige Landarbejdere til lavere Lønninger end i Priskuranten fastsat, under Paaberaabelse af, at disse ikke dækker de paa Egnen gældende Lønninger.

Det vil derfor have stor Betydning, at vi allerede nu begynder, Afdeling for Afdeling, at fastslaa i hvilken afgørende Udstrækning der betales efter Priskuranterne. Blandt andet bør samtlige vore Medlemmer, der i Fjor eller i Aar har arbejdet i Landbruget til Priskurantens Lønsatser, give deres Afdelingsformand Meddelelse om hvem de har arbejdet for, i hvilken Tid og ved hvilke Arbejde og til hvilken Betaling. Afdelingsformanden faar da herigennem et glimrende Materiale til Bevis for, at Priskuranterne er Norm for den paa Egnen gældende Løn.

Disse Oplysninger maa Afdelingsformanden opbevare og bogføre i en dertil anskaffet Protokol.

Under Arbejdsvægringssager har Afdelingen da en fortrinlig Dokumentation for, hvad den paa Egnen gældende Løn er, og behøver ikke at lade sig løbe over Ende af de Oplysninger Sogneraadsformanden ellers plejer at indsamle om, hvor lidt en Del af Sognets mindre gode Arbejdsgivere byder deres Arbejdere..

Disse Oplysninger skal imidlertid indsendes til Afdelingsformanden nu og i de første Maaneder, for naar Striden om Arbejdsvægringen er der, er der ikke Tid til at indsamle og sammenstille disse Oplysninger, og saa bliver det altsaa de daarligste Betalere, som øver Hovedindflydelsen.

Arbejdsgivernes Respekt for vore Afdelinger vil ogsaa stige og dermed Afdelingernes Indflydelse, naar Arbejdsgiverne ved, at Afdelingerne ogsaa paa dette Omraade har væbnet sig med Materiale og Oplysninger til Værn for Medlemmernes Interesser. Det kan ogsaa betyde, at Arbejdsgiverne opgiver at prøve deres Underbudspolitik.

Oscar Levinsen.

EN KOMMISSION

Som det formentlig vil være vore Medlemmer bekendt fra Dagspressen, har Socialministeriet taget Initiativet til, at Spørgsmaalet om Landbrugets paastaaede Mangel paa Arbejdskraft kan blive grundigt undersøgt, og Manglen, for saa vidt en saadan er tilstede, kan blive afhjulpet. Udvalget, hvis officielle Navn er »Udvalget ang. Sikring af den nødvendige Arbejdskraft til Landbruget«, bestaar af følgende Medlemmer: Arbejdsdirektør *Vater* (Fmd.), Kontorchef i Socialministeriet *G. Bardenfleth,* Repræsentanter for D. s. F., Raadmand *Johs. Nielsen, Oscar Levinsen,* Repræsentanter for De samvirkende Danske Husmandsforeninger, Husmand *A. Søndergaard* og *Chr. Skafte,* Repræsentanter for De samvirkende danske Landboforeninger, Gaardejer *Hauch* og *Jacob Tvedegaard.*

Socialministeriets statsvidenskabelige Konsulent, Fuldmægtig Jørgen S. Dich, er tilforordnet Udvalget. Sekretær i Arbejdsdirektoratet, L. R. Kallestrup, fungerer som Udvalgets Sekretær.

Med Nedsættelsen af dette Udvalg har man baade fra Ministeriets og fra Arbejdernes Organisationers Side paany vist sin Beredvillighed til paa objektiv og upartisk Maade at medvirke til en Løsning af dette saa omdiskuteret Spørgsmaal, og man burde kunde forvente, at saavel Arbejdsgiverne som deres Presse nu indstillede Skydningen overfor disse. Men vi er godt klar over, at dette vistnok er et forfængeligt Haab. — Fra Arbejderhold kan man kun være tilfreds med, at Undersøgelsen og Løsningen af dette Spørgsmaal er lagt i Hænderne paa et Udvalg, hvor ogsaa Arbejderne er repræsenterede. Vi har haft mere end nok af ensidige Arbejdsgiversagkundskab paa dette Omraade.

HUSK AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker ved Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men den lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

Den aldrig opnaaede Udligning

Millioner af Mennesker søger at finde ud af, hvad der er alle Vanskelighedernes Kernepunkt i Politik og Samfundsøkonomi, og hvor ofte sker det ikke, at selv de bedste Hoveder træffer ved Siden af, naar de forvilder sig ind i filosofiske Haarkløveriers Irrgange, i Stedet for at bekende sig til de mest enkelte Kendsgerninger. Thi det drejer sig dog egentlig stadigvæk om det samme Problem: *At* Flertallet af Menneskeheden maa lide Nød, selvom de ser sig omgivet af Overflod til alle Sider, *at* hele Folkeslag ser sig afskaaret fra at faa Del i Jordens naturlige Rigdomme, *og at* Egoismen overalt i Verden fejrer Triumfer — og ikke mindst saadanne, som er uden Betydning. Derfor de store Vanskeligheder i Politik og Samfund, derfor Krige og Revolter i stor Udstrækning, og derfor den bestandige Uro Verden over. Simple Kendsgerninger ganske vist, og dog kun anerkendt af et lille Mindretal som saadanne. Hvis man vil finde sig til Rette i alle disse Spørgsmaals Virvar, kan følgende Tanker maaske være en Hjælp:

Den naturlige *Udligning mellem Produktionen, Fordelingen og Forbruget af Goderne* er blevet forstyrret ved Verdenskrigen og dens Resultater. Den store Massefremstillings Forløser, Maskinen og Mobiliseringen af den mekaniske Energi, har ved mange Lejligheder vist sig at være et tvivlsomt Gode. Løsningen af det Problem at fremstille tilstrækkeligt af Livsfornødenheder er lykkedes over al Maade ved Hjælp af de tekniske Fremskridt, men det staar endnu tilbage at løse det Problem, at hvert Menneske bliver tildelt mere end rigeligt til Livets Ophold. *Det kan synes, som om Maskinen med sine Vesignelser har overrumplet Menneskeheden,* idet denne ikke har udfundet noget Middel til at lade alle Jordens Børn deltage i denne Guds Gave.

Vi lever altsaa i en Periode, hvor der er Mangel paa Ligevægt. Det Problem, der skal løses, er altsaa blot, at Goderne skal fordeles fornuftigt. Det vilde være en Formastelse at tænke paa at indskrænke Produktionen, saalænge der endnu hersker Mangel i Verden. Hvis Produktionen af Raastoffer, Levnedsmidler og Forbrugsgenstande blev unddraget store Landkomplekser eller endog hele Jorden, saa maatte hundredvis af Millioner foruden det nyttigste ogsaa undvære det nødvendigste, medens paa den anden Side Raamaterialer, Levnedsmidler og Forbrugsgenstande i stor Udstrækning vilde ligge ubenyttet hen og saaledes hjemfalde til Ødelæggelse. Harald Buttler, Direktøren for det internationale Arbejdsbureau, siger i sin Beretning til den internationale Arbejdskonference følgende:

»De videnskabelige og tekniske Fremskridt, som stadigvæk gør vor Verden mindre, aabner ikke blot Rigdomskilder for alle Jordboerne, men giver dem ogsaa Midler i Hænde til at mangfoldiggøre det umaadelige. Der er intet til Hinder for, at den almindelige Livsførelse og Levevis undergaar en Forandring til det bedre. De brede Masser afgiver ogsaa Vidne herpaa. Skole, Presse, Radio og Film sørger for den nødvendige Oplysning. Og alligevel hersker der i Nutiden den frygteligste Samfundskrise, som har fundet Sted i Verdenshistorien. Arbejdsløshed og Nød har naaet en hidtil ukendt Højde, og aldrig er Utilstrækkeligheden af Livsgodernes Fordeling traadt saa klart frem som nu. Men disse Uligheder i Livsudsigter føles nu mellem Nationerne og de enkelte Mennesker tydeligere og mere bittert, end det tidligere har været Tilfældet, da vor Erkendelses Udstrækning er større, ligesaavel som Kunsten til at piske politiske og nationalistiske Instinkter op gennem beregnede Overdrivelser ogsaa er blevet større. Af disse og andre Grunde er de økonomiske og sociale Spørgsmaal blevet til Spørgsmaal, som indeslutter hele det nationale og internationale Liv i sit Band. Derfor tror man i Dag kun paa, at en Verdensøkonomikonference kan føre til vedvarende, politisk Regelmæssighed, og derfor kan man heller ikke længere skille Fredens Fremtid fra den sociale Retfærdigheds Fremtid.«

Lad os haabe, at Direktøren for det internationale Arbejdsbureau har Ret i, at Ulighederne i Livsudsigterne i Dag lettere erkendes og føles bittere, end det tidligere har været Tilfældet. De økonomiske og sociale Spørgsmaal er virkelig blevet til politiske Spørgsmaal, og det endda af første Rang. Vi nærer en vis Tvivl om, at det fra Hr. Buttlers Side fremdragne har gjort noget særlig dybt Indtryk; thi der vilde vel saa ikke have lydt saa magen afsindig Tale, ligesaavel som der ikke vilde være gaaet saa mange fejle Veje for at faa afskaffet Krisetilstandene, som det viser sig, der er.

De paa mangfoldige Maader fremkommende Modsætningsforhold og det, at man manipulerer med den i sig selv saa lidet indviklede Kendsgerning, at der nogle Steder findes Mennesker, der maa undvære alt, medens der andre Steder findes yppigt Vellevned og Overflod, — det er disse Ting, der hovedsageligt skaber Utilfredsheden. I dennes Kølvand følger den forøgede Strid blandt Menneskene. Vi ser Folkeslag ødelægge hinanden, og vi øjner Uvejrsskyerne, der uheldsvarslende samles over den verdenspolitiske Horizont. Mennesket er under disse indviklede, kapitalistiske Samfundsformer ikke længere sin egen Lykkes Smed, det har mistet Herredømmet over sig selv, fordi det ikke evnede at fastlægge og nyttiggøre Samfundets produktive Kraft. Mange Mennesker satte herunder endog deres Menneskeære til, fordi de i deres Hjælpeløshed kastede sig om Halsen paa Diktatorer, fra hvem de haabede at faa Lindring i Nøden eller Udfrielse af de samfundsmæssige Vanskeligheder.

Det er de elendigste af disse, der er kommet ind i Samfundsmaskineriets Hjul. De mistede ikke blot deres Menneskeære, men ogsaa deres Frihed og alt det, som regulære Mennesker kalder deres eget, og som de bestandig har forsvaret af yderste Evne.

Korresp.

LØBENDE KONFLIKTER

Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Ousted-Taaning	(Ousted-Taaning Kommune)
Strøby og Klippinge Magleby	(Magleby Stevns Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Smørum Afdeling	(Ledøje Smørum Kommune)
Lundby Afdeling	(Lundby Sogneraad)
Glumsø	(Kalklejeejerne Jens Peter Jensen og Karl Larsen i Træløse)
Vamdrup Afd.	(Fjerkræslagteriet og Skensved Foderstofforretning)
Tylstrup Afdeling	(Sulsted-Ajstrup Kommune)
Pinstrup	(Nordisk Mosebrug, Pinstrup)
Klovborg	(Klovborg-Tyrsting Kommune)
Halsnæs	(Inspektør K. Poulsen, Grønnesøgaard pr. Dyssekilde)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Balslev-Ejby	(Ejby Teglværk)
Over Jerstal	(Vedsted Kommune)

BANER OG AUTOSTRADAER

DE TYSKE RIGSBILVEJE

De tyske Rigsbilveje nævnes stadig som Hitlersystemets største Propagandaværk. Det bliver stadig fremhævet, at de brede cementerede Landeveje, som skal gennemskære Tyskland paa Kryds og Tværs, er en af de vigtigste økonomiske Foranstaltninger i vor Generations Tid.

Passer nu det? Vi skal i det følgende se lidt nærmere paa Sagen. Vejbygningen har i Aartusinder været en af de vigtigste Statsopgaver, under Arbejdsløshedsperioder særdeles vigtige Foranstaltninger, fordi de relativt sætter megen Arbejdskraft i Bevægelse. Statistiken viser f. Eks., at af Vejbygningens Omkostninger gaar de 47 % til direkte Arbejdsløn, medens ca. 20—25% af Omkostningerne er indirekte Udgifter til Arbejdsløn, saasom Værktøj, Byggemateriale etc. Under Nutidens Arbejdsløshed maa man indrømme, at Anlæggelsen af Bilveje aflaster Arbejdsmarkedet stærkt, undertiden har der været indtil ca. 110,000 Arbejdere beskæftigede med dette Arbejde i Tyskland, og der beskæftiges stadig mindst 60,000.

Økonomisk set ligger Projektet alligevel ikke saa gunstigt, som man umiddelbart skulde tro.

Der skal i Tyskland bygges et Net af Autostradaer af ca. 6000 km Længde. Den 1. Marts 1936 blev der arbejdet paa en Strækning af 1877,5 km, og ca. 150—170 km er taget i Brug. De vigtigste færdigbyggede Autostradaer er Frankfurt—Darmstadt, Darmstadt—Mannheim og München—Holgkirchen.

Men det tyske Samfund bliver nu en Gang ikke rigere ved, at Vejbygningsarbejdet giver Merbeskæftigelse. Flertallet af Arbejderne arbejder nemlig for Lønninger, som næppe ligger over Arbejdsunderstøttelsens Niveau.

En stor Del hører endog ind under Arbejdstjenesten, og disse Arbejdere faar overhovedet ingen Løn, men kun lidt Lommepenge. Det betyder, at der ikke udvikles ny Købeevne ved disse Arbejder. Arbejdstempoet er dertil saa hensynsløst, at en særlig Sygdom — Skuldermuskelsygdom — plager Arbejderne. Under Krigen gik denne Sygdom under Navnet „Schipperkrankheit".

Vejprojektet vil dertil rent trafikmæssigt præge Samfundsøkonomien negativt. Autostradaerne vil supplere et højt udviklet Jernbanesystem, som i Øjeblikket ikke engang bliver benyttet med 40 %; man kan i Dag ikke øge den eksisterende Trafik væsentligt, og Vejene kan ikke afvikle Trafiken selvstændigt i fuldt Omfang. Jernbanerne — derom bestaar ingensteds den mindste Tvivl — bliver ogsaa i Fremtiden et højst nødvendigt Trafikmiddel. Praktisk skabes der altsaa en dobbelt Trafikforsyning i Stedet for den hidtil primære Jernbanetrafik. Som Følge heraf bliver den mindre udnyttede Jernbanedriftsapparat ogsaa dyrere; og Samfundet og Personalet maa betale de højere Omkostninger, og særlig Bilpersonalet vil komme til at betale en meget betydelig Part.

Disse Sammenhæng, som man med stort Udbytte kan studere i Tyskland, er meget interessante for Danmark

— netop nu, hvor ansete Ingeniører forbereder Anlæggelsen af store Bilveje gennem Landet.

Samfundsøkonomisk drejer det sig ikke alene om Bilvejenes — men om hele Trafikapparatets Rentabilitet. Og hele Trafikapparatets Rentabilitet bliver naturligvis mindre ved Tilkomsten af de nye Veje.

Det tyske Rigsbaneselskab har aldrig været venligt indstillet til Vejprojekterne, men er af Hitlerregeringen blevet tvangsformælet med Rigsbilvejsselskabet. De tyske Rigsbaners Generaldirektør er samtidig øverste Leder af Rigsbilvejen. Rigsbaneselskabets Tidsskrift: „Die Reichsbahn" har betegnende nok aldrig behandlet Autostradaproblemet.

De *virkelige* Motiver for Bilvejenes Anlæggelse er efter manges Opfattelse *militære*. Man vil bygge trafikdygtige Veje for de motoriserede Tropper. For den næste Krigs Mobilisering kan det blive meget betydningsfuldt, at der kan køre 8 Vogne ved Siden af hinanden fra Landets Centrum mod Øst, Syd og Vest. Ganske vist har man Lov til at tvivle om, hvorvidt de nye Veje ogsaa opfylder de militæriske Bygmestres Forventninger. Historien lærer os, at Germanerne under Folkevandringen drog mod det dekadente Rom ad de Veje, som de romerske Cæsarers Feltherrer tidligere havde bygget igennem Germaniens Skove. Ad Napoleons efter Datidens Forhold gode Veje rykkede de Allieredes Hære faa Aar senere ind i Frankrigs Hjerte. Ogsaa de tyske Rigsbilvejes Betydning er usikker. Allerede i Dag fremhæves det af militære Autoriteter, at de cementerede Bilveje, som lyser om Natten, er et udmærket Orienteringsmiddel for fjendtlige Flyvere. Byernes Defensivmiddel, Taageskyen, bliver for en stor Del ophævet, fordi de fjendtlige Flyvere ved Vejens Retning kan beregne Byernes Beliggenhed; for Byerne ligger naturligvis som Regel ved Vejenes Skæringspunkt.

Vejanlæg er i Dag et vanskeligt Problem, fordi Trafikkvantiteten ikke vokser synderligt. En Opblomstring af Økonomien vil heller næppe opnaas ved Vejanlæg i Lande med udviklet Jernbanetrafik og Kystskibsfart. De tyske Rigsbilveje bør derfor ingenlunde være nogen Rettesnor for dansk Trafikpolitik.

□

Fra den nye Overenskomst

34. Kreds — Entreprenør K. Jacobsen. Som forrige Sag.

Ulsted — Murermester Dusinius Andersen. Murermesteren har underskrevet Overenskomsten, som er gældende mellem D. A. F. og Laandhaandværkernes Hovedorg.

Haderslev A. — Grusgravejer Biehl, Aarøsund. Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 105 Øre. Alm. Overtidsbetaling. Ulykkesforsikring 3 Kroner pr. Dag. Der beskæftiges fortrinsvis Medlemmer af D. A. F. Endvidere er der fastsat en Række Akkordpriser.

Hammerum — Murermester Peter Hansen. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Timløn 107 Øre, som fra ⅓ 1937 forhøjes til 110 Øre. Akkord, hvor Svendene arbejder i Akkord. Der beskæftiges kun Medlemmer af D. A. F.

25. Kreds — Murermester S. Larsen. Mesteren har tiltraadt den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark gældende Overenskomst.

25. Kreds (Vadum Afdeling) — Murermester Hans Jensen. Som forrige Sag.

Vejle M. — Murernes Andelsselskab. Som forrige Sag.

Kolding A. — Murermester Chr. Møller Nielsen, Kolding. Som forrige Sag.

Skanderborg — Skanderborg Kommune. Afdelingen har meddelt os, at Timelønnen ved Skanderborg Kommune er hævet med henholdsvis 2 og 3 Øre.

32. Agitationskreds — Murermester S. Johansen, Fannerup. Mesteren har tiltraadt den til enhver Tid mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og vort Forbund gældende Overenskomst.

Skærbæk — Murermester Hans Enemark. Som forrige Sag.

Pandrup Afd. og 23. Kreds — Entreprenør Peter Larsen. Entreprenøren er indgaaet paa at betale 105 Øre i Timen ved et Kloakarbejde, han har i Entreprise i Pandrup ligesom han er indgaaet paa at efterbetale fra 90 Øre til 105 Øre i Timen for det Arbejde, som er udført til Dato.

Fuglebjerg — Murermester Harald Nielsen. Overenskomst oprettet. Minimallønnen er 93 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer. Naar Arbejdet ligger indenfor Købstædernes Omraade gælder Overenskomsten mellem D. A. F. og Centralforeningen.

Glostrup — Entreprenør J. B. Madsen, Glostrup. Overenskomst oprettet vedrørende et Arbejde ved Brøndby Strand. Arbejdet udføres i Akkord og betales efter den mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. gældende Overenskomst.

Ikast — Cementvarefabrikant Chr. Nielsen. Overenskomst oprettet vedrørende Arbejdet i Cementstøberiet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 105 Øre. Alm. Overarbejdstakster. Endvidere er der fastsat en Række Akkordpriser. Der beskæftiges kun Medlemmer af D. A. F.

32. Kreds — Entreprenør P. la Cour. Entreprenøren har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Entreprenørforeningen gældende Overenskomst.

Sommersted — Vognm. A. Andersen og H. P. Holm. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 105 Øre. Alm. Over-, Nat- og Søndagstillæg. Forsk. alm. Bestemmelser.

23. Kreds — Entreprenør P. Hansen. Overenskomst oprettet for Arbejde i Grusgraven. Timeløn 105 Øre. For Harpning og Afrømning er fastsat Akkordpriser.

10. Agitationskreds — Entreprenør Alfred Rasmussen. Overenskomst oprettet for Arbejde i Grusgraven. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 100 Øre. Alm. Overtidstillæg. Akkordpriser fastsættes ved Forhandling mellem Parterne i hvert enkelt Tilfælde.

Bælum — Murermester L. Laursen, Bælum. Mesteren har tiltraadt den til enhver Tid mellem Centralforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund gældende Overenskomst.

Frederikssund — Vand- og Gasmester K. V. Lynge. Mesteren har tiltraadt den til enhver Tid mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund gældende Overenskomst.

Lyngby — Foreningen til den ædle Hesteavls Fremme. Overenskomst oprettet. Ugelønnen, der tidligere var for Staldfolk Kr. 59,00, og for Fodermestre Kr. 69,00, er hævet til fra $^{1}/_{3}$—$^{31}/_{10}$ (Sæsonen) Kr. 66,00 pr. Uge, og fra $^{1}/_{11}$—$^{28}/_{2}$ Kr. 62,00 pr. Uge. Fodermestre erholder Kr. 10,00 mere pr. Uge. Hver Mand skal passe og ride 3 Heste. For overskydende Heste betales Kr. 17,00 pr. Uge pr. Hest til Deling. Der gives

en maanedlig Fridag. Efter 3 Maaneders Arbejde ydes 3 Dages Ferie og derefter en Dags Ferie for hver Maaneds Arbejde. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. Afdelingens Medlemmer skal fortrinsvis antages som Staldfolk og alle skal være Medlemmer af Fagforeningen. Jockey fast engageret af Hesteejerne maa ikke udføre Staldtjeneste. Overenskomsten er gældende til 1. Februar 1938 (3 Maaneders Opsigelse), dog med Ventil for Opsigelse i 1937, saafremt Pristallet ændres 6 Points.

Holstebro A. og K. — A/S Poul Andersens Tømmerhandel og Firmaet C. Bendix. Sagen afsluttet ved Møde i Forligsinstitutionen paa følgende Maade: 1) Overenskomsten omfatter ogsaa Kuskenes Fagforening i Holstebro. 2) Saafremt Chaufførerne over Halvdelen af Ugens Arbejdstid tager Beskæftigelse som saadan, fastsættes Ugelønnen til Kr. 52,90, og fra 1. Marts 1937 til Kr. 53,90. 3) For dem hos A/S Poul Andersens Tømmerhandel beskæftigede Kuske (der faar Kost og Logi) hæves Maanedslønnen fra 110 til 117 og fra 1. Marts 1937 til Kr. 134,00. Opsigelse iøvrigt jvfr. Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936.

Ivigtut — Kryolith Mine og Handels Selskabet. I Henhold til den udløbne Overenskomst, i hvilken Gennemsnitsfortjenesten var fastsat til Kr. 2,90, skulde Akkorderne for at komme til at ligge paa dette Tal i Henhold til Fortjenesten i 1935 reduceres med 9 pCt. Ved Forhandlingerne enedes man om at forny Overenskomsten saaledes, at Tallet, efter hvilket Akkorderne skulde beregnes, hæves med 15 Øre til Kr. 3,05, og de nye Akkorder blev derefter fastsat i Overensstemmelse hermed. Maanedslønnen for de faste Arbejdere hævedes fra Kr. 538,00 til Kr. 566,00. Fyrbøderens Ekstratillæg fra Kr. 12,33 til Kr. 13,00 pr. Nat, og Overarbejdssatserne fra Kr. 3,39 og Kr. 4,09 til henholdsvis Kr. 3,53 og Kr. 4,23. Endvidere oprettedes der Overenskomst for Messemedhjælperne, der tidligere har været paa Kontrakt. Disse betales for Op- og Nedrejse med Kr. 4,50 pr. Dag. For de første 6 Maaneder fastsættes Lønnen til Kr. 150,00 pr. Maaned, de følgende 6 Maaneder Kr. 210,00 og derefter Kr. 270,00 pr. Maaned. Skal Messemedhjælperne arbejde ud over den fastlagte Turnus, betales dette med henholdsvis Kr. 1,00—Kr. 1,40 og Kr. 1,80 pr. Time efter Anciennitet. Messemedhjælperne er iøvrigt forsaavidt angaar Almindelige Bestemmelser underkastet den almindelige Arbejdsoverenskomst. Overenskomsten udløber automatisk i Foraaret 1937.

Odense C. — Lillebilvognmændene. Der er afsluttet Overenskomst med Grand Lillebiler, Nørregades Bilstation, Eskeses Lillebiler, Kælder-Garagen og Autoparkens Lillebiler. Arbejdstiden forbliver uændret (12 Timers Vagt). Betaling: Kr. 2,50 pr. Dag/Nat + 20 pCt. af det indkørte Beløb. Chaufførerne skal have et ugentligt Fridøgn, og Vagterne skifter hver anden Uge. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. Samtlige Chauffører skal være Medlemmer af Fagforeningen. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Slagelse A. — A/S Slagelse Brødfabrik. Overenskomsten fornyet, idet der er opnaaet en Forhøjelse af Provisionsbetalingen. Ud over Provisionen erholder Kuske og Chauffører en Grundløn af Kr. 15,00 pr. Uge. Der gives 6 Dages Sommerferie med en Feriebetaling af Kr. 60,00. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. Samtlige Kuske og Chauffører skal være Medlem af Fagforeningen. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. November, tidligst 1937.

Aarhus C. — »Ringbilen«, Aarhus. Forhandlingsudvalgene var lokalt enige om en Overenskomst, hvis Hovedindhold var følgende: Der skal være 2 Mand til hver Vogn med skiftevis Dag- og Natkørsel. Der køres med 10 Timer i Dag og 9 i Nattevagten, dog Torsdag, Fredag og Lørdag 10 Timers Vagt. Ugelønnen fastsat til Kr. 27,00 + 20 pCt. af det indkørte Beløb. Enkelte Vagter betales med Kr. 3,85 + 20 pCt., med en garanteret Mindsteindtægt af Kr. 8,00 pr. Vagt. Sommerferie: 1 Dag for hver 2 Maaneders Arbejde (Betaling Kr. 2,25 pr. Maaned). Vaskning og Smøring foregaar i den normale Arbejdstid. Ulykkesforsikring de første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Denne Overenskomst forkastede »Ringbilen«, men vedtog den senere paa Henstilling af Forligsmanden. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Aarhus C. — Aarhus Vognmandsforening (Mejerierne). Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 59,00. Fra 1. Marts 1937 Kr. 60,00, alt incl. Beklædningsgodtgørelse. Der ydes 6 Dages Sommerferie. I Sygdomstilfælde betales i 13 Uger ⅔ af Ugelønnen. Ulykkesforsikring Kr. 3,00 pr. Dag i de første 13 Uger, hvilket Beløb dog fradrages Sygepengene. Opsigelse jvfr. Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936.

Horsens K. — Horsens Vognmandsforening. Overenskomsten fornyet jvfr. Dokumentet af 29. April 1936. Her ud over er Bestemmelsen om ¾ Times Staldtjeneste ændret til ½, og Betalingen Kr. 4,00 ændret til Kr. 4,50. Kuskene, der beskæftiges enkelte Dage, erholder 75 Øre pr. Dag for Staldtjeneste. Flyttearbejde betales med 145 Øre, og Klaverflytning ud over et Klaver i hver Flytning betales ekstra med 2 Kr. pr. Mand. 1. Maj Fridag fra Kl. 12 Middag. Sommerferie: ½ Dag for hver 50 Arbejdsdage. Opsigelse jvfr. Forliget 17. Marts 1936.

Chaufførerne — Turistbil-Overenskomsten. Overenskomsten fornyet. Chaufførerne erholder en ugentlig Fridag uden Afkortning i Lønnen. Ugelønnen fastsættes til Kr. 85,00. Kræves det, at Chaufføren skal have Uniform afholder Vognmanden Udgifterne. Hvor der ikke ydes Uniform erholder Chaufførerne en Godtgørelse af 50 Øre pr. Køredag. Er der efter Hjemkomst Kl. 19 ikke yderligere Kørsel holdes Fyraften, naar Vognen er rengjort. Ugelønnen for Chaufførerne hos Vognmand Hansen & Søn (Københavns Rundfart) reduceres fra 1. Oktober 1936 med 3 Kr. og 1. Oktober 1937 med 2 Kr.

Chaufførerne — A/S Københavns Fløde-Is. Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Der gives en ugentlig Fridag, men kan saadan undtagelsesvis ikke gives, betales Kr. 13,50. Ugeløn Kr. 70,00. Lastvognschauffører betales med Kr. 11,20 pr. Dag eller Kr. 65,00 pr. Uge. Fra 1/4—1/10 erholder Salgschaufførerne Kr. 73,50 pr. Uge + 1 pCt. af Salget, og 1/10—1/4 Kr. 73,50 pr. Uge. For Landture (ud over de faste daglige Ruter), som strækker sig over 30 km. fra København, og som ikke tilendebringes inden Kl. 12, betales Kr. 2,00 pr. Dag. Overarbejdstillæg 25—33—50 og 100 pCt. Ferie: ½ Dag for hver paabegyndt 25 Arbejdsdage. Under Sygdom fuld Løn i 4 Uger minus Sygekassepenge. Under Ulykkestilfælde Kr. 4,00 pr. Dag i de første 13 Uger. Samtlige Chauffører skal være Medlem af Fagforeningen. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Sorø — I/S Sorø Brødfabrik. Overenskomst er afsluttet med I/S. Sorø Brødfabrik. Salgschaufførerne lønnes med Provision. Chauffører, der kører til Udsalg, og Hjemmearbejderne Kr. 55,00 pr. Uge. Arbejdstid 48 Timer. 3 Dages Ferie, hvilke i 1937 forøges til 6 Dage. Reservechaufføren aflønnes med Kr. 70,00 pr. Uge. Under Sygdom og Ulykkestilfælde ansættes i de første 13 Uger Reservechauffør, der aflønnes med Kr. 70,00. De faste Chauffører indestaar dog for Regnskabet, men erholder herfor et Tilskud til Afløserens Løn af Kr. 35,00 pr. Uge. Samtlige Chauffører erholder aarligt Kr. 150,00 i Beklædningsgodtgørelse. Alle skal være Medlem af Fagforeningen, og der indføres Tillidsmandsregler. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Marts.

Lager- & Pakhusarbejderne — Boghandlernes Kommissionsanstalt. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 55,00. Dagløn Kr. 9,44. Ved Udearbejde betales Kr. 1,50 og Kr. 0,75 for henholdsvis ½ og en hel Dag. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. Der ydes en Dags Ferie for hver 25 Arbejdsdage indtil 6 Dage. Under Sygdom fuld Løn i 4 Uger med Fradrag af Sygepenge. Ved Ulykkestilfælde som under Sygdom og derefter i de paafølgende 9 Uger Kr. 4,00 pr. Dag. Tillidsmandsregler. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Januar.

Herløv — Rutebilejer R. J. Nielsen. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer med et ugentligt Fridøgn. Mindst hver 5. Fridag skal være en Søndag. Ventetid mellem Køretiderne paa under ½ Time paa Hjemstedet og paa under 1 Time udenfor

Hjemstedet regnes for Tjenestetid. Ugeløn Kr. 69,00. Overarbejde erstattes med Fritid + 40 Øre pr. Time. Reservechauffører Kr. 1,50 pr. Time paa Hverdage og Kr. 2,00 paa Søndage. Overarbejde til Reservechaufføren Kr. 1,65 pr. Time. Der udleveres Beklædning. 6 Dages Ferie med fuld Løn i Forbindelse med 2 Fridøgn. Efter 6 Maaneders Anciennitet betales under Sygdoms- eller Ulykkestilfælde i 13 Uger fuld Løn ÷ Sygekassepenge. Saavel Chauffører som Billettører skal være Medlemmer af D. A. F. **Billettører:** Reglerne for Arbejdstid, Ferie, m. v. gælder ogsaa for Billettørerne, der aflønnes med: Fra 16—18 Aar Kr. 32,00. Fra 18—20 Aar Kr. 40,00. Overarbejde 85 og 100 Øre pr. Time. Beklædningsgodtgørelse. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Chaufførerne — Aalborg Margarineoplag. Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 61,00 + Beklædning. Overarbejde 25—33—50 og 100 pCt. For Landture, der ikke er tilendebragt inden Kl. 12 Middag Kr. 2,00 pr. Dag. Efter et Aars Anciennitet 6 Dages Ferie. For kortere Tid ½ Dags Ferie pr. fuld Maaneds Beskæftigelse. Under Ulykkestilfælde Kr. 3,00 pr. Dag i de første 13 Uger. Der maa kun beskæftiges organiserede Chauffører. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. April, tidligst 1938.

Nyborg — Vognmandsforeningen i Nyborg. Overenskomsten fornyet paa følgende Betingelser: Vognmændene retter sig med Hensyn til Time- og Ugeløn m. m. efter Overenskomsten mellem Fagforeningen og Købmændenes Arbejdsgiverforening, saaledes som denne Overenskomst er eller maatte blive. Timeløn for Flyttearbejde 140 Øre. Flytning af almindelige Klaver udenfor Byens Omraade betales med mindst Kr. 1,50, for Flygler Kr. 2,00.

Chaufførerne — De danske Eddikebryggerier. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 66,50. Overarbejde 25—33—100 pCt. Tærepenge Kr. 2,00 pr. Dag. 3 og 6 Dages Ferie efter henholdsvis ½ og 1 Aars Beskæftigelse. Under Ulykkestilfælde Kr. 4,50 pr. Dag i de første 13 Uger. Chaufførerne skal være organiserede. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Juni, tidligst 1938.

Frederiksværk — Vognmand Chr. Pedersen. Vognmanden havde alene af 5 Underskrivere opsagt Overenskomsten. Han mødte ikke til Forhandling og heller ikke efter Tilsigelse i Forligsinstitutionen, hvorefter Sagen blev indbragt for Voldgiften. Kendelsen gik ud paa, at Overenskomsten er fornyet ændret paa et Aar, hvilket var vor Paastand. (Vognmanden er forøvrigt for Udeblivelse idømt en Bod paa Kr. 50,00).

Odense C. — De forenede Margarinefabrikker. Der eksisterede tidligere kun en mundtlig Aftale. Der er nu oprettet regeret Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Lønnen: Kr. 245,00 pr. Maaned. Endvidere erholder Chaufførerne en Interessepræmie af ¼ Øre pr. udkørt og leveret kg Margarine, hvilket dækker Ekstrabetalingen for eventuelt Overarbejde. For Landture, der ikke er tilendebragt inden Kl. 1 betales Kr. 2,00 pr. Dag. Chaufførerne erholder saavel Vinter- som Sommeruniform. Under Sygdomstilfælde fuld Løn de første 4 Uger. Under Ulykkestilfælde som under Sygdom, og derefter Kr. 3,00 pr. Dag i 9 Uger. 6 Dages Sommerferie. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj, tidligst 1938.

Ringsted — Købmand H. A. Pam, Shells Agentur, Ringsted. Overenskomst afsluttet. Ugelønnen for Chauffører Kr. 60,00, for Lagerarbejdere Timeløn 107, og fra 1. Marts 1937 109 Øre. Saafremt en Lagerarbejder beskæftiges som Chauffører, aflønnes han med 125 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 30—50 og 100 pCt. Chaufførerne erholder Beklædning. 6 Dages Sommerferie. Der maa kun beskæftiges Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1, Maj.

Odense C. — De forenede Margarinefabriker. Der eksisterede tidligere kun en mundtlig Aftale. Der er nu oprettet regeret Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Lønnen: Kr. 245,00 pr. Maaned. Endvidere erholder Chaufførerne en Interessepræmie af ¼ Øre pr. udkørt og leveret kg Margarine, hvilket dækker Ekstrabetalingen for eventuelt Overarbejde. For Landture, der ikke er tilendebragt inden Kl. 1 betales Kr. 2,00 pr. Dag. Chaufførerne erholder saavel Vinter- som Sommeruniform. Under Sygdomstilfælde fuld Løn de første 4 Uger. Under Ulykkestilfælde som under Sygdom, og derefter Kr. 3,00 pr. Dag i 9 Uger. 6 Dages Sommerferie. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj, tidligst 1938.

Helsingør A. — Mejeriejer Chr. Petersen, Klostermosegaards Mejeri. Det Bløb paa Kr. 1750,00, som Mejeriejeren ved Forlig i Den faste Voldgiftsret indgik paa at betale, men som han ikke betalte, er nu inddrevet gennem Sagfører, idet de resterende Kr. 1550,00 + Kr. 15,10 i Renter er betalt. Beløbet er tilstillet Afdelingen med Meddelelse om, at saafremt Sagføreren, ud over det tilkendte Salær, skal have noget, skal dette udredes af Afdelingen.

Rudkøbing — Dampskibsreder C. Clausen. Sagen angaaende Ekspeditørens Vægring ved at betale Akkord for en Partsladning er afsluttet, idet det af os krævede Beløb, Kr. 50,24, er bleven betalt.

Viborg — Vognmand Anders Christensen. I Anledning af, at Vognmanden ikke havde overholdt Overenskomsten, har der været afholdt Mægling. Vognmanden skal til fuld Afgørelse til Fagforeningen betale Kr. 75,00. Endvidere opnaaedes Enighed om, at Vognmændene fremtidig rekvirerer nødvendig Arbejdskraft hos Fagforeningen. For Fordeling af Koks i Byen betales 135 Øre pr. Time.

Aabenraa T. — »D. F. D. S.« Uoverensstemmelsen angaaende Betaling for forgæves Møde efter normal Arbejdstid er ved Mæglingsmøde afgjort derhen, at »D. F. D. S.« til fuld Afgørelse betaler Kr. 60,00.

Øl- og Mineralvandsarbejderne — Mineralvandsfabriken »Krystal«. I Anledning af en Række Uoverensstemmelser om Ugeløn, Ferie, Ungarbejdere og Pristalsregulering, er der bleven oprettet en hel ny Overenskomst.

A. Hjemmearbejdere: Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 66,50 og fra 1. Juni 1937 Kr. 68,50. Dagløn Kr. 11,10, fra 1. Juni 1937 Kr. 11,45. Daglønsarbejdere skal efter 4 Ugers Virksomhed ansættes paa fast Ugeløn.

B. Ungarbejdere: 8 Timers Arbejdstid. Ugeløn: 15—17 Aar Kr. 25,00. 17—18 Aar Kr. 30,00. 18—19 Aar Kr. 48,00. Fra 1. Juni 1936: 15—16 Aar Kr. 28,00. 16—17 Aar Kr. 31,25. 17—18 Aar Kr. 35,00. 18—19 Aar Kr. 52,00.

Odense L. P. — A/S Korn- og Foderstofkompagniet. I Anledning af Uoverensstemmelsen om Foderblandingsakkorder ved et nyt mekanisk Apparat er man enedes om følgende: Fremstilling af Foderblanding 130 Øre pr. Tons (6 Mand i Holdet). Samme Takst ydes for Ekspedition af brækkede Oliekager i Ventilsække. Til fuld Afgørelse for den Tid, der har været arbejdet paa Timeløn betales Kr. 20,00 pr. Mand.

Frederikshavn A. — Renovationskompagniet. Sagen angaaende Underbetaling til 2 Chauffører er paa et Mæglingsmøde gaaet i Orden. Firmaet betaler fremtidigt i Henhold til Overenskomsten Kr. 58,00 pr. Uge til alle beskæftigede Folk. Bestemmelsen i Overenskomsten om Procentfradrag til Forsikring slettes. Firmaet betaler til fuld Afgørelse til Fagforeningen Kr. 500,00. Iøvrigt bibeholdes de nuværende Arbejdsforhold.

Trælagerarbejderne — Tømmerhandlerforeningen og Træindustriens Fabrikantforening. Sagen angaaende Arbejdsgivernes Vægring ved at vedstaa den uden skriftligt Forbehold lokalt oprettede Overenskomst er afgjort af Den faste Voldgiftsret, derhen, at Overenskomsten skal være gældende, samt at Efterbetaling skal finde Sted fra 15. Februar. Arbejdsgiverne betaler Sagens Omkostninger med Kr. 300,00.

Kuskene — Vognmand R. Berthelsen. Paa det forberedende Møde i Den faste Voldgiftsret i Anledning af vor Klage over Underbetaling (Dagrenovation) gik Sagen i Orden, idet Vognmanden til Fagforeningen betaler Kr. 140,00.

Aalborg H. — Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne. Ved Losningen af Kola-Concentrat havde Arbejderne, paa Grund af stærk Støvplage, krævet Kr. 3,00 udbetalt pr. Time. Der opnaaedes ikke Enighed, og der blev derfor etableret Besigtelse og Voldgift efter de nye Regler med

Civildommer Busch som Opmand. Amtslæge Bendix Poulsen var tilkaldt, og efter forgæves Mægling afsagde Opmanden Kendelse (saavel Dansk Arbejdsmands Forbund som Havnesammenslutningen var repræsenteret). I Præmisserne siger Opmanden, at han har faaet det Indtryk, at Støvudviklingen fysiologisk set er af en meget ubehagelig Virkning, at Arbejdernes Krav om et Tillæg paa 100 pCt. i og for sig ikke kunde anses for urimeligt, og Kendelsen gaar ud paa, at det nævnte Arbejde skal afregnes med Kr. 3,00 pr. Time, og at Arbejdsgiverne ikke kan tillægges Erstatning for Losningens Forsinkelse. Sagens Omkostninger 150 Kr. + 25 Kr. til Amtslægen betales med Halvdelen af Arbejdsgiverne og Halvdelen af Afdelingen.

Lager- & Pakhusarbejderne — Københavns Fløde-Is. Ny Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 48 Timer (en ugentlig Fridag). Ugeløn Kr. 70,00. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. For hver 25 Arbejdsdage ydes en Dags Ferie indtil 6 Dage. Under Sygdom fuld Løn i 4 Uger ÷ Sygekassepenge. Ved Ulykkestilfælde betales paa samme Maade og derefter i 9 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Arbejderne skal være Medlem af Fagforeningen. Der er indført Tillidsmandsregler. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Budene — Firmaet »Bonus«. Der er oprettet ny Overenskomst, i hvilken er fastsat en Række forskellige Satser for Uddeling af Reklametryksager med Distriktsinddeling og Tillæg, naar Vægten overstiger visse Grænser. Til de fastsatte Takster, der er hævet med ca. 20 pCt., gives et Tillæg af 50 pCt., naar Uddeling sker efter Kl. 17 og paa Søn- og Helligdage. Der er garanteret en Mindstefortjeneste af Kr. 6,00 pr. Dag. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Der maa kun beskæftiges organiserede Bude. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Januar, tidligst 1938.

Randers K. — Randers Taxa. Overenskomst oprettet. Natkørsel ud over hver anden Uge maa ikke finde Sted. Der gives et ugentligt Fridøgn uden Fradrag i den faste Ugeløn. Ugelønnen fastsættes til Kr. 35,68 + 10 pCt. af det indkørte Beløb. For enkelte Vagter betales Kr. 6,08 + 10 pCt. Skal Chaufføren overnatte ude, erholder han Kr. 4,00 pr. Nat i Tærepenge. Ulykkesforsikring Kr. 3,00 pr. Dag i de første 13 Uger. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Marts.

Haderslev H. — Dampskibsreder C. Clausen. Ny Overenskomst oprettet (Rutebaad). Timelønnen for Losning, Ladning og Pakhusarbejde under Losning og Ladning 125 Øre. Overarbejde 30 og 75 pCt. Havnearbejderne udfører alt Arbejde om Bord (ogsaa Winchman). Ikke-Rutebaade med Partilaster Akkord, som er gældende i Haderslev Havn. Det samme Forhold gør sig gældende, saafremt Rutebaade ankommer med Partilaster, der ikke losses ved Rhederiets Pakhus. Ulykkesforsikring første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Der maa kun beskæftiges Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Mælkeriarbejderne — Foreningen af københavnske engros Mejerier. Overenskomsten er uden Opsigelse forlænget et Aar, idet der er opnaaet følgende Forbedringer. Ved Aflæsning af Chauffører betales ekstra Kr. 2,00 pr. Dag (tidligere Kr. 1,00). engros Medhjælpernes Løn er forhøjet fra Kr. 42,00 til Kr. 48,00 pr. Uge. Natarbejdernes Ferie er forlænget fra 10 til 11 Dage.

Lager- & Pakhusarbejderne — Firmaet Johs. Andresen. Overenskomst oprettet paa Grundlag af københavnske Grossisters Arbejdsgiverforenings Overenskomst. Der blev tidligere kun betalt Lagerarbejderne Kr. 40,00 pr. Uge.

Lager- & Pakhusarbejderne — Fragtmandsforeningen »Sjælland«. Der er oprettet ny Overenskomst. Arbejdstiden skal ligge mellem Kl. 8 og 5½, og for Halvdagsarbejdere mellem Kl. 12 og 5½. Lønnen for Heldagsarbejdere Kr. 57,00 og Halvdagsarbejderne Kr. 45,00 pr. Uge. Overarbejde betales med Kr. 2,35 pr. Time. Efter 6 Maaneders Arbejde 6 Dages Ferie. Under Sygdomstilfælde betales halv Løn i 14 Dage, og ved Ulykkestilfælde derefter Kr. 3,00 pr. Dag i 11 Uger. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Budene — Hellerup Budcentral. Overenskomst oprettet ligelydende med de øvrige for Budcentraler eksisterende.

Haarslev L. — Savværksejer P. Larsen, Haarslev. Der er truffet Aftale mellem Savværksejeren og Afdelingen gaaende ud paa, at Arbejdstiden paa Savværket skal være 8 Timer, og Timelønnen 105 Øre. Der arbejdes ikke i Akkord, og Aftalen gælder indtil ny træffes.

Budene — Firmaet Nyholm & Frederiksen. Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 48 Timer. Løn: 14—16 Aar Kr. 28. 16—18 Aar Kr. 32,00. 18—21 Aar Kr. 39,50. 21—24 Aar Kr. 46,00. Over 24 Aar Kr. 48,00. Der udleveres Regnfrakker. 6 Dages Ferie. Under Sygdom og Ulykkestilfælde fuld Løn i 4 Uger ÷ Sygekassepenge og derefter under Ulykkestilfælde Kr. 3,00 pr. Dag i 9 Uger. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Marts.

Budene — Budcentralen »Københavns Cykle Post«. Overenskomst oprettet i Lighed med de almindelig gældende Overenskomster for Budcentraler.

Chaufførerne og Lager- & Pakhusarbejderne — Københavns Kul- og Briket-Import. Overenskomst oprettet. Arbejdstiden 8 Timer. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. 6 Dages Ferie med fuld Løn, der er fastsat til: For Pladsarbejdere Kr. 60,00 pr. Uge og for Chauffører Kr. 65,00 pr. Uge. Under Sygdom fuld Løn i 4 Uger ÷ Sygekassepenge. Ved Ulykkestilfælde Kr. 3,00 pr. Dag i de første 13 Uger. Samtlige Arbejdere skal være Medlem af Fagforeningen. Pladsarbejdere, der er beskæftiget med Afbæring af Brændsel udenfor Virksomhedens Pladser, erholder ud over Ugelønnen for Nedbæring af Koks 8 Øre og Kul 11 Øre, og for Opbæring henholdsvis 16 og 22 Øre. Løsarbejdere 140 Øre pr. Time. Løsarbejdere, der antages til Afbæring aflønnes efter de for Københavns Havn fastsatte Takster. For Afsmidning erholder Chaufførerne ½ Øre pr. hl. Koks og 1 Øre pr. hl. Kul. Hvor Aflæsningsstedet ligger over 6 Fod over Jordens Grundflade erholdes yderligere en Mand til Hjælp. Samme Tillæg ydes, naar Varen opskovles i Kurve. Deltager Chaufføren i Afbæringsarbejdet, erholder han ud over Ugelønnen samme Tillæg som Pladsarbejderne. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Taastrup — Brdr. Larsens Frangtmandsforretning. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 58,00. Skal Chaufførerne møde et Kvarter før normal Arbejdstids Begyndelse, erholder de ekstra Kr. 2,50 pr. Uge. Dagløn Kr. 10,10. Overarbejde: 1ste Time 151 Øre, 2den Time 161 Øre, 3die Time 182 og derefter Kr. 2,42 pr. Time. Søn- og Helligdage Kr. 2,06 pr. Time. Ulykkesforsikring de første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. 4 Dages Sommerferie. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 15. April.

Viborg — Købmand C. S. Jensen. Overenskomst oprettet for Chauffører. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 57,50. Timeløn 120 Øre. Mindstebetaling 4 Timer. Overarbejde betales med 25—33⅓—50 og 100 pCt. 6 Dages Ferie. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Marts.

Fredericia K. — Vognmand H. Chr. Jørgensen. Vognmanden der er Medlem af Fredericia Vognmandsforening har ikke overholdt den gældende Overenskomst, og lokalt er der i Anledning heraf opnaaet Enighed om følgende: Vognmanden erkender at have begaaet Brud paa Overnskomsten og betaler herfor til Fagforeningen en Bod paa Kr. 650,00, der erlægges med Kr. 300,00 den 1. Maj og Kr. 350,00 den 1. November.

Budene — Budcentralen »Kvik«. Efter en iværksat Blokade er der oprettet Overenskomst i Lighed med de for Budcentraler almindelig gældende.

Lager- & Pakhusarbejderne — Statens Serums Institut. Overenskomsten er fornyet paa 2 Aar til 1. Maj 1938, saaledes at Ugelønnen det første Aar forhøjes fra Kr. 66,00 til Kr. 67,50 og i 1937 til Kr. 69,00.

Budene — Firmaet Mihnert. Overenskomst er oprettet i Lighed med den for Reklamefirmaet »Bonus« gældende, hvorved den hidtidige Betaling er forhøjet med 16 a 20 pCt.

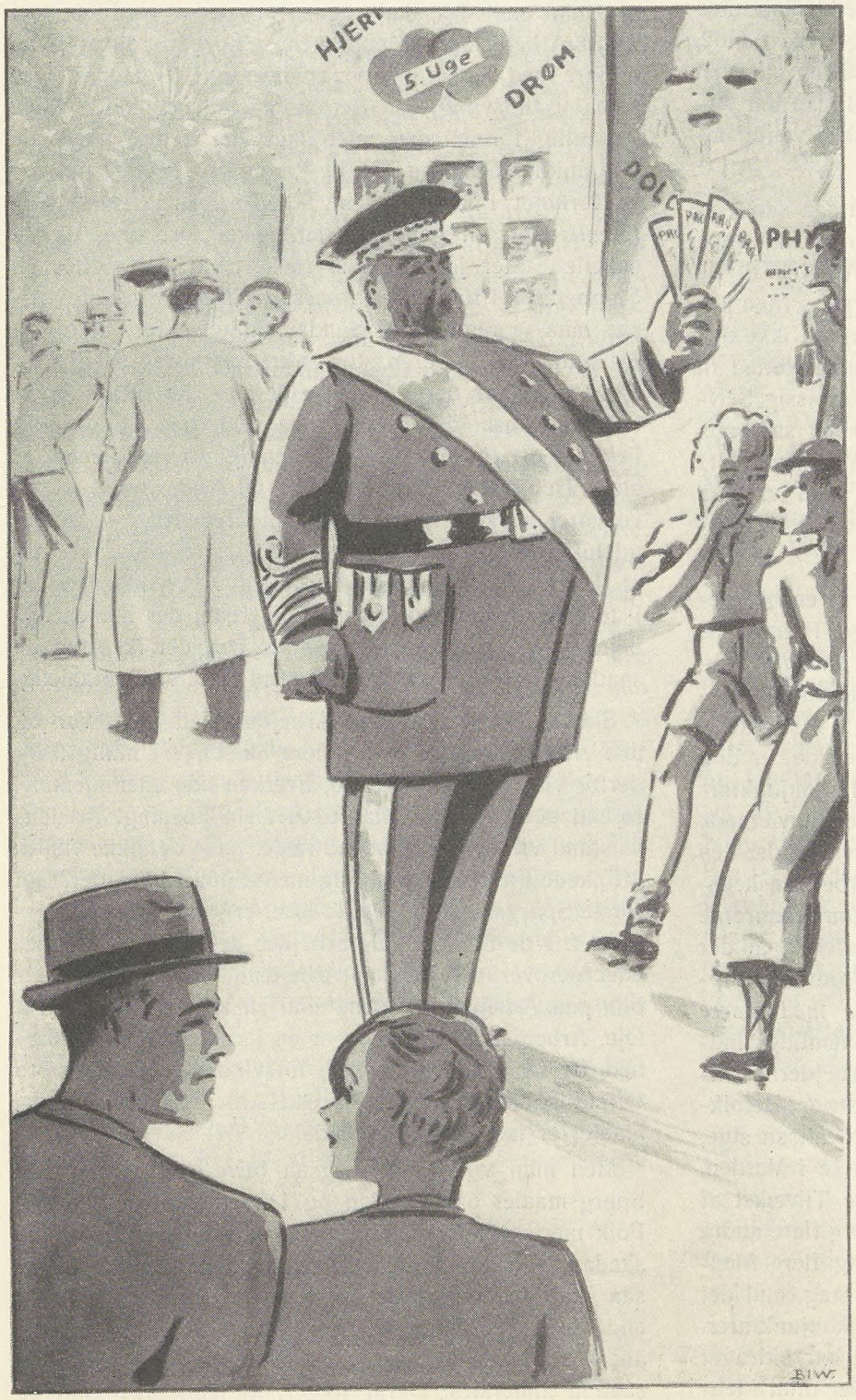
Den Ny Tid

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 15 15.–8. 1936 41. Aarg.

Forlystelses-Funktionæren

I Lysreklamernes Flamme
han staar ved den store Dør:
»De kommer ind med det samme«
til Kunst, til Fest, til Humør.

Paa Ro og Orden han vogter;
— hvor Glæden udfoldes frit,
kan Ungdom paa Vikingtogter
jo nok gaa et Skridt for vidt.

Men sjældent der skældes og tordnes,
det gaar i den muntre Stil,
bedst er det, naar alting ordnes
med djærve Ord og et Smil.

En Gren paa vort Forbunds Stamme,
thi foran Samholdets Dør:
»De kommer ind med det samme«,
er Mottoet nu som før.

Aage Hermann.

VIL ARBEJDSLØSHEDEN VEDVARE?

Arbejdsløsheden er et af Efterkrigstidens økonomisk vedvarende Fænomener. Før Krigen var der næsten ingen Arbejdsløshed i noget Land, og hvis der indtraf Arbejdsløshed, saa varede den kun kort Tid. Arbejderne kunde dengang sikkert regne med, at hvis de befandt sig i den Situation at skulle skifte Plads, saa vilde dette ogsaa hurtigt kunne lade sig gøre. Men disse Forhold er gennemgaaet en grundig Forandring efter Krigen. Nu har alle Industristaterne stiftet Bekendtskab med dette Onde tilbunds, og det er kun i meget faa Lande, man kan tale om nogen væsentlig Ændring til det bedre. Hvis vi f. Eks. ser hen til England, saa har Arbejdsløshedstallet siden Fredsslutningen ikke været under 2 Millioner Mennesker.

Vor Tids Mennesker er desværre blevet saa sløve, at de ikke reagerer, naar Samfundet erklærer, at man maa slaa ud af Tankerne at skaffe nyttigt Arbejde til de mange Millioner arbejdsløse Samfundsborgere. Men har disse *Ofre for den økonomiske Omvæltning* da ikke den samme Ret til Livet som alle andre? Skulde Retten til at arbejde ikke ogsaa være en forfatningsmæssig Selvfølge for disse Mennesker? Er vi da virkelig saa rige, at vi kan undvære saa mange af vore Medmenneskers Arbejdskraft? Dette er de Spørgsmaal, som vi maa stille, fordi de endnu ikke er blevet besvaret tilfredsstillende.

Vi hører og læser med en vis Sjælsro, at en betydelig Arbejdsløshed vil slaa Følgeskab med Fremtidens Økonomi, og at vi *gaar en vedvarende, struktuel Arbejdsløshedens Tidehverv imøde.* Verdensarbejdsløshedstallet er ganske vist gaaet ned til 15 Millioner i Foraaret 1936 fra 25 Millioner i 1932, men det er dog endnu dobbelt saa stort, som det var i Højkonjunkturaarene 1928—29. Til Trods herfor er den nuværende *Industriproduktion* lige saa stor, som den var under den sidste Højkonjunkturperiode. Denne højeArbejdsløshedsprocents Forekomst samtidig med en Højkonjunkturerne tilpasset Produktion viser tilstrækkelig tydeligt, at der maa være foregaaet visse Ændringer i Produktionsapparatet. *Den større Arbejdsløshed tillige med større Produktionsydelse* kan tilskrives den i Mellemtiden indtraadte *Befolkningstilvækst* saavel som Arbejdernes *tiltagende Arbejdspræstationer.* Siden 1929 er Befolkningstilvæksten i Verden 8 pCt., og det vil altsaa sige, at der nu er 150 Millioner Mennesker mere i Verden, end der var for 7 Aar siden. Denne store Tilvækst af Mennesker, den længere Levetid for disse og flere andre Omstændigheder har bevirket, at betydelig flere Mennesker stiller Krav til Arbejdsmarkedet i Dag, end det har været Tilfældet under de sidste Højkonjunkturer. Men ogsaa den forøgede Produktionsevne har bidraget til, at Fabrikkerne nu befolkes af et mindre Antal Mennesker. For Amerikas Vedkommende har Præsident Roosevelt vurderet Forholdene saaledes, at Industriens forøgede Produktion siden 1929 andrager 23 pCt., skønt der kun har været beskæftiget et ubetydeligt Antal flere Arbejdere, ja vel til Tider endogsaa færre Arbejdere.

Der rejser sig nu dette ængstelige Spørgsmaal, om disse Tilstande ogsaa vil være gældende i Fremtiden, og om man saaledes skal regne for stedse med et stort Antal Arbejdsløse. Menneskenes Levetid bliver ikke mindre med Tiden, men vil snarere tage til. Det er ligeledes usandsynligt, at Befolkningstallene skulde blive væsentlig formindsket, idet man jo stadigt, med de Magtmidler Staterne har til Raadighed, sætter ind for en forhøjet Fødselsprocent. *Produktionssystemets Rationalisering* vil ganske givet ogsaa fortsætte, da de enkelte Stater jo ikke kan risikere, at der sættes en Stopper for Produktionsprocessens Modernisering. Altsaa maa vi regne med Sandsynligheden for, at ogsaa Fremtiden vil bære en stor Arbejdsløshedsprocent i sit Skød, og naar dette er Tilfældet, er der meget i vor Samfundshusholdning, der maa undergaa en grundig Forandring, thi man kan ikke stadigvæk regne med, at store Befolkningsgrupper roligt vil finde sig i, at de vedvarende skal betragtes som mindreværdige og se sig udelukkede fra Arbejdspladserne. Dette vilde føre til, at den arbejdende Befolkning fremtidigt vilde dele sig i to Klasser, den ene for Priviligerede, der har en Arbejdsplads, og den anden for Pariaer, der ikke har en saadan Ret, og en saadan Tilstand vilde være utaalelig.

Skulde den vedvarende Arbejdsløshed være vor og alle efterfølgende Generationers Skæbne? Umuligt! Og derfor vil der ikke blive Ro, hverken ude eller hjemme, førend dette Problem har fundet sin Løsning. Fredens Tilstand vil nemlig først indtræde, naar der ikke findes affolkede Fabrikker samtidig med befolkede Gader. Det første Spørgsmaal, man maa løse, er *Arbejdstidsspørgsmaalet.* I de fleste Lande arbejdes der endnu 48 Timer eller derover. En saadan Arbejdstid svarer med Henblik paa Arbejdsforholdene som en knyttet Næve til et Øje. Arbejdstidsforkortelse er en jernhaard Nødvendighed, og vil som saadan ikke forsvinde ud af den store Offentligheds Erindring, førend Arbejdsløshedsspørgsmaalet er løst tilfredsstillende.

Men man vil desuden ogsaa blive nødt til at vie Spørgsmaalet om Pension og Understøttelse til ældre Folk mere Opmærksomhed. Det maa i Fremtiden blive saadan, at naar et Menneske har naaet sit Livs Aften, saa skal Vedkommende kunne nyde denne i mere Ro, end det nu er Tilfældet. Pensionens Velsignelser skal anerkendes uden Omsvøb, og dens Nødvendighed som saadan anbefales. Deraf følger, at man ikke længere

kan regne med et Menneske som arbejdsdygtig til det 65. Aar. Naar Statsborgerne har naaet en Alder af 60 Aar, maa Vedkommende være i Stand til — uden at indskrænke sig nævneværdigt paa noget Omraade — at sige Arbejdspladsen Farvel. Da der som Følge af den ændrede Befolkningsstruktur er en stor Mangel paa rene Forbrugere i Form af smaa Børn, vil vi drage Omsorg for, at vi i Pensionisterne har rene Forbrugere, som er tilstrækkeligt købedygtige.

Og hvorledes forholder det sig saa med selve Arbejdsmulighederne?

Vi gaar for det meste ud fra de nuværende Muligheder for Varernes Afsætning og tænker i Reglen for lidt paa, at denne Afsætning kunde stige ganske kolossalt, naar Folk blev langt mere købedygtige. Der findes ganske afgjort Stater, f. Eks. Tjekkoslovakiet, hvor der i Øjeblikket hersker en temmelig stor Arbejdsløshed, som, hvis alle Befolkningslag gik godt klædt, spiste godt og boede godt, kort sagt blev løftet op over deres nuværende, miserable Stilling, vil have følelig Mangel paa Arbejdskraft. Vi kan vist overhovedet ikke gøre os nogen Forestilling om, hvor meget Forbruget kunde bringes til at stige, hvis Menneskene af idag — med deres Livshunger og Tragten efter Livsgoder — i Overensstemmelse med deres Vilje formaaede at tage Livsgoderne i deres Besiddelse, thi i tilsvarende Grad vilde ogsaa Beskæftigelsesmulighederne vokse, ja, maaske endda til en saadan Højde, at vi næppe nok havde tilstrækkelig med Arbejdskraft.

Og hvordan forholder det sig med *Opfindelser og Forbedringsmulighederne,* er vi med Hensyn til disse to Ting naaet til Vejs Ende? Lad os en Gang betænke, hvor mange Mennesker der i vore Dage er beskæftiget f. Eks. ved Radioindustrien, Flyvevæsenet, Motorindustrien o. s. v., alt i alt ved Industrier, som før Krigen ikke fandtes, eller i hvert Fald ikke var naaet til den Udvikling, vi nu kender. Vi behøver i Virkeligheden kun at realisere de Opfindelsesplaner, som ligger gemt i de store Fabrikkers Skabe og Skrivebordsskuffer, eller lade Fantasien og Skaberkraften hos os Mennesker faa frit Løb; vi vilde da kunne fremstille *Forbrugsgenstande* i saa store Mængder, at det vilde gøre vor Tilværelse som Mennesker lysere og behageligere. Der aabner sig her nye Arbejdsmuligheder, som vi egentlig ikke i Dag skænker tilstrækkelig Opmærksomhed, idet de ovennævnte Industrier vilde have Brug for saa megen Arbejdskraft, at Kravet maaske vanskeligt kunde tilfredsstilles.

Ud fra de Synspunkter, som vi her har lagt for Dagen, vil vi mene, at Arbejdsløsheden overhovedet ikke behøver at eksistere, naar der blot sikres hvert enkelt Menneske den Ret til at arbejde, som Vedkommende har Krav paa.

Korrespond.

Til Fordel for de spanske Kammerater, der er bleven saaret i Kampen mod de fascistiske Oprørsbander, ligger i din Afdeling en Indsamlingsliste. Den maa ikke savne dit Bidrag.

DEN TYSKE ARBEJDERS STILLING I DET 3. RIGE

Den tyske Arbejders Stilling er ofte blevet omtalt. Frie Kontrakter, som er afsluttet mellem Fagforeninger og Arbejdsgiverforeninger eksisterer ikke mere. I Reglen er Tarifferne dikteret af Arbejdsgiverne. Tariffor-ordninger for hele Branchen bliver af og til offentliggjort gennem Arbejdsværgeren. Ganske vist bliver de store, gamle Tarifkontrakter principielt opretholdt. Alligevel daler Lønniveauet; man flytter netop enkelte Arbejderkategorier til lavere Lønklasser eller forandrer Stedklasseinddelingen. Hvis man undersøger Lønsituationen 1932 og 1936, saa kan man fastslaa, at Lønnen er dalet meget. Den virkelige Lønlempelse kan først rigtig erkendes, naar man tager Hensyn til Prisstigningen af 15pCt. i samme Tidsrum.

Her følger nogle Tal, som skal vise Arbejdernes Tab uden Hensyn til den store Prisstigning:

	Timelønninger. 1932	1936
Snedker, Magdeburg	87 Pf.	80 Pf.
Murer, Dresden	96 »	88 »
Bager, Dortmund-Essen	83,7 »	75 »
Murer, Hannover (Bilveje)	95 »	78 »
Murer, Magdeburg	89 »	78 »
Stenhugger, Braunschweig	105 »	72,8 »
Maler, Halle	85 »	74 »

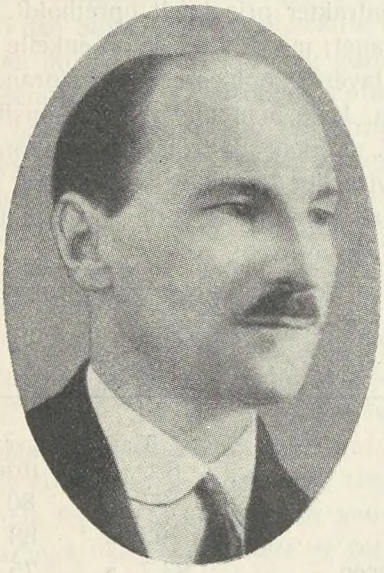
Plyndringstoget mod Arbejdernes Rettigheder bliver ogsaa gennemført paa Arbejdstidens Omraade. Ganske vist holder man principielt fast paa Republikens 8 Timers Arbejdsdag; men overalt og vilkaarligt tillades der nu Undtagelser. Medens Overarbejdstillægget beløber sig til 25 pCt. efter Arbejdstidsordningen, bestaar nu ikke mindre end 40 Tarifordninger, som kun giver Tillæg fra 15 ned til 5 pCt., ja, endogsaa slet ingen Tillæg. Derimod er det tredje Rige rundhaandet, hvor det ikke koster noget. For at bringe Arbejderen let henover Tabet af Løn og Frihed og højne hans Interesse for Arbejdspladsen, viser man sig imødekommende med Opsigelsesfrister. Mange Tarifordninger har nu Opsigelsesfrister paa 14 Dage.

Ogsaa med Hensyn til Ferie har det tredje Rige indført nogle tilsyneladende sociale Bestemmelser. Særlig Lærlinge og Ungarbejdere har gode Ferieforhold. Vel og Mærke er Forudsætningen den, at Lærlinge og Ungarbejdere tilbringer Ferien i Hitlerungdommens Lejre. Derimod respekterer Arbejdsgiverne ofte ikke Tarifordningens Feriebestemmelser med Hensyn til ældre Arbejdere. For Eks. har A. E. G., Berlin, stærkt indskrænket sine Feriebestemmelser, uden at Arbejdsværgeren har forhindret det.

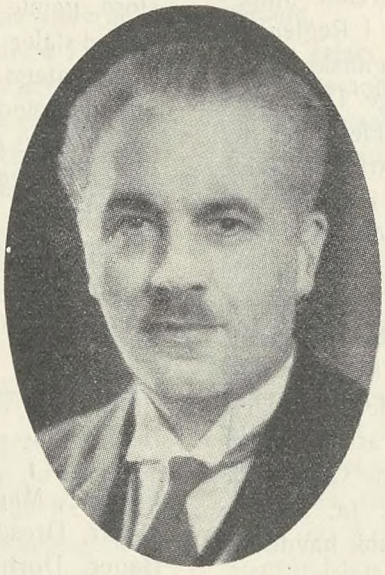
FAGLIGE INTERNATIONALES KONGRES

I Dagene fra den 8.—11. Juli 1936 afholdt Fag-Internationalen sin VII Kongres i »Holborn Restaurants« store smukke Festsal »Kings Hall« i London.

Forud for den egentlige Kongres' Aabning blev der den 6.—7. Juli afholdt Møder, hvori deltog Internationalens Eksekutivkomité og Formændene og Sekretærerne for de tilsluttede 26 internationale Fagsekretariater, og hvor forskellige Forhold var Genstand for Drøftelser.

Major Attlee.

A. Wahl.

Lord Schnell.

Ved Kongressens Aabning den 8. Juli var fremmødt Repræsentanter for 27 faglige Landsorganisationer og 26 internationale Fagsekretariater, ialt repræsenterende over 11 Millioner organiserede Arbejdere; desuden deltog Gæstedelegerede fra faglige Landsorganisationer i Australien, Brasilien, Indien, Japan, Palæstina, New Zealand, Mexico og Amerika.

Tilstedeværelsen af disse Landes Repræsentanter kan utvivlsomt tages som Udtryk for en voksende Forstaaelse af Nødvendigheden af, at alle Landes organiserede Arbejdere slutter sig sammen, hvis man udover Verden skal kunne hindre og virksomt imødegaa Fascisme og Nazisme, disse Reaktionens haandgangne Befordrere, og skabe Betingelser for Bevarelsen og Konsolideringen af demokratiske Regeringsformer; noget de paagældende Repræsentanter ved Kongressens Afslutning i deres Afskedstaler alle gav Udtryk for, og forhaabentlig er Tidspunktet for Tilslutning til den Internationale faglige Central af disse Landes Arbejderorganisationer fuldbyrdet i en forholdsvis nær Fremtid; til Indtægt herfor tager vi bl. a. en af Præsidenten for den amerikanske faglige Landsorganisation, *W. Green,* til Kongressen sendt speciel Hilsen, hvori det hedder, at skønt den amerikanske Fagbevægelse hidtil ikke har været med i det internationale Arbejde, føler man nu i Amerika, at det Arbejde, her udføres, ogsaa har Interesse for Amerika, og hvori Organisationen tilsiger sin gode Vilje til at være med i det internationale Arbejde.

Iøvrigt aabnedes Kongressen paa en værdig og smuk Maade og efter Velkomsttaler af det engelske Arbejderpartis parlamentariske Fører, Major *Attlee,* Formanden for Fællesorganisationen i London, *A. Wahl,* og Formanden for Londons Kommuneraad, Lord *Snell,* holdt Faginternationalens Formand, Generalsekretær *Citrine,* Kongressens egentlige Indledningstale, der klart og skarpt trak Problemerne op, og fastslog Fagbevægelsens Stilling i den øjeblikkelige forvirrede internationale Situation.

Citrine udtalte bl. a.:

— Den Situation, som Verdens Arbejdere i Dag staar overfor, er afgjort vanskeligere og farligere end den, vi havde for os ved den 6. Fagforeningskongres i Bruxelles i 1933. Vi drøftede den Gang alvorligt Mulighederne for Krig, og vor Stilling. Det var dengang muligt at tro paa Holdbarheden af den kollektive Sikkerhed mellem Staterne, garanteret af Folkeforbundets Medlemmer. De tre Aar, der siden er gaaet, har vist os Diktaturlandene som Lovløshedens og Imperialismens Fortalere, som Stater, der kun respekterer den væbnede Magt. Skridt for Skridt har Overtrædelser af international Lov fra Diktaturstaternes Side ført os til den nuværende Krise, hvis alvorligste Karakter ikke er Italiens Erobring af Abessinien, men Uenigheden mellem Folkeforbundsstaterne med Hensyn til hvilken Kurs, de vil følge overfor Lovbryderne.

Fagbevægelsens Mænd og Kvinder er stadig Folkeforbundets Tilhængere og ønsker den kollektive Sikkerhed garanteret; men Fagbevægelsen erkender, at den fredselskende Del af Verden i Dag maa ville Freden. At sige, at de staar i Opposition til enhver Krig og under alle Forhold, er at vildlede den offentlige Mening. Vi er forpligtede overfor det kollektive System, vi erkender, at Folkeforbundet maa have Magtmidler til at føre de indenfor Loven og de internationale Regler tagne Beslutninger ud i Livet.

Vi er utvivlsomt midt i en Kamp paa Liv og Død

mellem Demokrati og de Diktatur-Systemer, som nedbryder Kulturen og enhver Form for personlig Frihed. Vi Fagforeningsfolk er loyale overfor vor Opgave. Vi vil føre Kampen for Fred og Frihed og for Arbejder-

Generalsekretær Citrine.

klassens berettigede Fordringer om Andel i de sociale Goder videre.

Beretningen om Virksomheden.

Generalsekretær *Schevenels* forelagde for Kongressen en 236 Sider omfattende Beretning om Internationalens Virksomhed siden Kongressen i Bryssel. Det fremgik af denne Beretning, at Fag-Internationalen har faaet Hold i Arbejderne uden for Europa, og af de fire Nyindmeldelser, der kunde noteres i Beretningsperioden, er den ene Britisk Indien og den anden Argentina. To Lande, som man har Lov at vente kan danne Udfaldsport for megen faglig Aktivitet, henholdsvis i Østen og Vesten. De to andre Nyindmeldelser var Norge og Danzig.

Beretningen, der spændte over et Tidsrum med store økonomiske, politiske og organisatoriske Omvæltninger, var som et Spejlbillede af hele den bevægede Periode, Menneskeheden har gennemlevet. I Beretningens Spalter stod at læse om Fagbevægelsens Sammenbrud i Tyskland og Østrig; om Milliontab af Medlemmer. Modsat fortalte Beretningen om en stadig Stigning i Medlemstallet i Skandinavien, England, Holland, Svejts samt en voldsom Stigning i Fagbevægelsens Medlemstal i Spanien og Frankrig i de allersidste Maaneder. Beretningen indeholdt ogsaa en dokumentarisk Fremstilling af Skrivelser, udvekslet med den røde Fagforenings-Internationale lige siden 1919, et Materiale, der ikke stillede Russerne i altfor flatterende et Lys. Af Beretningen fremgik iøvrigt, i hvor høj Grad den nye Tid med Valutaforhold, økonomiske Restriktioner, Statskontrol, Planøkonomi prægede Virksomheden. Netop her viste sig tydeligt Forandringen, som Fagbevægelsen har gennemgaaet; fra en agitatorisk Organisation, hvis væsentligste Virke havde Forbindelse med de mange Forbunds Løn- og Arbejdsforhold, stod Fagbevægelsen nu midt i et Kæmpearbejde, hvor det gjaldt at præge de kommende Samfundsformers hele Struktur. Af Beretningen fremgik ogsaa klart, at netop i de Lande, hvor det nøjeste Samvirke bestod mellem faglig, politisk, kommunal og kooperativ Virksomhed, var Arbejdernes Forhold bedst og Fagbevægelsen stærkest. Omvendt viste det sig, at hvor Fagbevægelsen fornemt holdt sig tilbage eller direkte modvirkede politisk Virksomhed, havde Arbejderne de største Vanskeligheder. Selv de øjeblikkelige Sejre i enkelte Lande svækkede ikke dette gode Indtryk.

Den udførlige Beretning hilstes med Bifald af Kongressen.

Spørgsmaalet om faglig Enhed.

Under Beretningen om Internationalens Aktivitet — og herunder Skrivelser og Beretninger — behandledes ogsaa et af den norske faglige Landsorganisation stillet Forslag om Forhandling med den røde faglige Internationale og den russiske Landsorganisation.

Formanden for den norske Landsorganisation, *Olav Hindahl,* forelagde Forslaget. Han omtalte Norges Stilling uden for Internationalen og indrømmede, at Kommunisterne i Norge som alle andre Steder havde ført en hasarderet Politik, men de stod nu paa Tærskelen til Arbejdsbureauet i Genéve, de er med i Folkeforbundet, de er ved at indføre demokratiske Institutioner, kort sagt, mente Hindahl, at naar vi samarbejder med Russerne i det internationale Arbejds-Bureau, kunde vi ogsaa samarbejde med dem i Fagbevægelsen. Han omtalte Folkefronten i Frankrig, Belgien og Spanien og mente, Tiden var inde til en international Folkefront.

Forslaget fik stærk Tilslutning af *Caballero,* Spanien, og den tidligere kommunistiske Fagforeningsfører i Frankrig, *Frachon.*

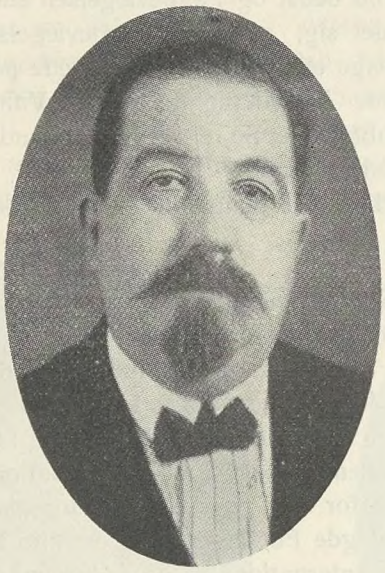
Generalsekretær Schevenels.

Chr. Jensen, Danmark, udtrykte Danskernes og Svenskernes Syn paa denne Sag, idet han bl. a. udtalte:

Det Forslag, som den norske Landsorganisation fremsætter, kan jeg ikke tiltræde. Vi har gennem Aarene haft rig Lejlighed til at se den skadelige Trafik, den kommunistiske Internationale har benyttet. Vi har med stor Interesse set, hvorledes vor Eksekutivkomité

har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Samarbejde med de russiske Arbejdere, men den kommunistiske Internationale har kun ført Splittelsen med sig, hvor den er optraadt.

Skal vi nu benytte en anden Form end hidtil for

Leon Jouhaux.

Fremme af Samarbejdet, er jeg ikke imod, at vi finder en saadan Form. Det kan jo ske paa den Maade, at der sker Henvendelser til alle ikke tilsluttede Landsorganisationer, der staar udenfor vor Faginternationale, f. Eks. Amerikas Arbejdere, og herunder ogsaa de russiske Arbejdere.

Chr. Jensen understregede stærkt, at den danske Landsorganisation ikke vilde støtte en Henvendelse til Russernes private Internationale, men Muligheden for Samarbejde med de russiske Arbejdere burde naturligvis undersøges.

Med dette Indlæg af Chr. Jensen, der dækkede den Opfattelse, det store Flertal af Kongressens Delegerede havde, dette gælder ogsaa de franske Repræsentanter, kunde Debatten passende have været afsluttet og Kongressen være gaaet videre med sit øvrige Arbejde.

Præsidenten, *Citrine,* fandt imidlertid, at der var Grund til offentlig at gennemdebattere Sagen, og det skal indrømmes, at der den følgende Dag blev holdt en Række fortrinlige agitatoriske Foredrag, hvor særlig Spanieren Caballero og Franskmændene fik Lejlighed til at fortælle om Forholdene i deres Lande. Nogle af disse Indlæg var overordentlig interessante, men i Betragtning af Konferencens Dagsorden fandt, i hvert Fald Skandinavierne — vi bør maaske undtage Nordmændene — at det, der i denne Sag skulde ske, ikke saa meget var Taler som en Realitetsforhandling med Russerne om deres Stilling og de Forhold, hvorunder deres Fagbevægelse virker. Til syvende og sidst er det afgørende jo, om den russiske Fagbevægelse er en fri Fagbevægelse eller en Fagbevægelse, underkastet Statens Direktiver. Kan f. Eks. den russiske Landsorganisations Ledelse afsættes, saaledes som det fornylig skete med den russiske Statsbanks Ledelse, er det jo et stort Spørgsmaal, om Russerne overhovedet kan gaa ind i et reelt Samarbejde. At de maa ophæve deres, som *Mertens* kaldte dem, »Skelet-Organisationer« rundt i Verden, er en given Sag; herom kan der formentlig ikke diskuteres.

Resultatet af den lange Debat og Drøftelserne i Forslagskommissionen blev følgende Forslag, som Kongressen enstemmigt tiltraadte:

> *Kongressen godkender den internationale faglige Centrals hidtidige Bestræbelser for Genoprettelse af den faglige Enhed og er af den Mening, at disse Bestræbelser, grundet paa den nuværende alvorlige internationale Situation, maa fortsættes.*
>
> *I den Anledning beslutter Kongressen at optage Forhandlinger med Landscentralerne for Amerika, Australien, New Zealand, det fjerne Østen og Sovjet-Unionen og alle andre udenfor Faginternationalen staaende Landscentraler med det Formaal at tilvejebringe faglig Enhed over hele Verden.*

Desuden vedtoges følgende af Internationalt Fabrikarbejder-Forbund stillede Forslag:

> *Forbund, der tilhører Landsorganisationer som ikke er tilsluttet I.G.B., men er tilknyttet et internationalt fagligt Sekretariat, skal arbejde for Landsorganisationens Tilslutning til I.G.B.*

Kongressens Foredrag.

For Kongressen holdtes i Tilslutning til Dagsordenen tre Foredrag: et af *Leon Jouhaux,* Frankrig, om Kampen mod Krig, for Afrustning og mod Fascisme, et af *Mertens,* Belgien, om Kampen mod Krisen og et af *Tayerle* om Fagbevægelsens Forhold til Staten.

Mod Krig og Fascisme.

Jouhaux's Foredrag var en historisk Gennemgang af det Arbejde, I. F. C. havde udført for Afrustning, og en Gennemgang af Fagbevægelsens tidligere Standpunkt, bl. a. Kravet om Generalstrejke. Jouhaux understregede, at Tiden havde vist Arbejderbevægelsen Nødvendigheden af at tage praktisk fat paa Spørgsmaalene, og han paapegede her bl. a. den absolutte Nødvendighed af at faa Vaabenindustrien under Kontrol. Jouhaux betonede stærkt det Standpunkt, som allerede Citrine havde fremhævet i sin Indledningstale, at Fagbevægelsen maa stille sig paa det ufravigelige kollektive Standpunkt, at et Angreb paa en Nation er et Angreb paa alle. Med dette Standpunkt fraviger man naturligvis den rene pacifistiske Opfattelse, hvad f. Eks. Transportarbejdernes Generalsekretær, *Edo Fimmen,* præciserede i sit Indlæg, hvor han sagde:

— Før Verdenskrigen stod Arbejderne paa det Standpunkt, at vi i Krigstilfælde skulde iværksætte Generalstrejke i de vigtigste Lande. Krigen i Dag er en anden. Arbejderne i Tyskland og Italien har ikke ringeste Chance for at forhindre Krigen ved Generalstrejke. Lad os i hele denne Sag se Kendsgerningerne lige i Øjnene. Proletariatet i de borgerlige demokratiske Stater har

noget at miste ved Angreb fra fascistiske Lande eller ved Fascistfaren i eget Land. Spørgsmaalet er, hvad skal vi gøre? Lad mig klart svare:

Vi erkender, at de spanske Arbejdere i Nød maatte sætte Vaabenmagt mod Fascisternes Vaaben. Lad os lige saa klart erkende, at Arbejderne i borgerligt demokratiske Stater i Nød maa forsvare sig mod fascistiske Angreb. Dette kan betyde Borgerkrig, ja, i givet Fald Krig udadtil, men er dette ikke at foretrække fremfor Situationen, som den er i Tyskland, Østrig og Italien idag?

Udover Edo Fimmen havde flere Delegerede Ordet.

Til at udarbejde en Udtalelse til Vedtagelse af Kongressen valgtes en Kommission, i denne fik *Hedtoft Hansen,* Danmark, Sæde.

Den nedsatte Kommissions Arbejde med dette interessante Problem resulterede i Forelæggelse af følgende Udtalelse, der vedtoges af Kongressen:

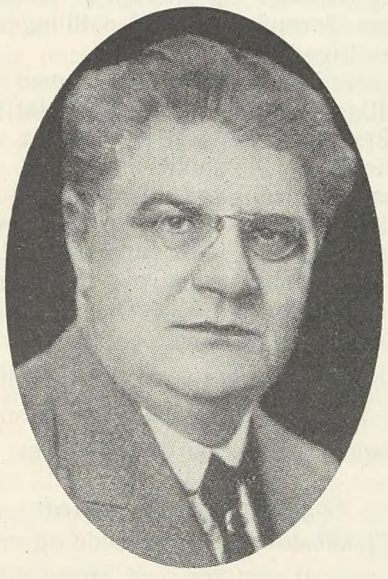
Resolution vedrørende Krig, Afrustning og Fascisme.

Den 7. internationale Fagforeningskongres giver paany Udtryk for den internationale Fagbevægelses urokkelige Modstand mod Krigens Anvendelse som politisk Instrument.

Idet Kongressen godkender det Manifest, der vedtoges paa I.F.C.s og S.A.I.s fælles Konference i Marts 1936 i London, erklærer den, at I.F.C vil anvende alle til Raadighed staaende Midler for at indlede og yde aktiv Modstand mod Lande, som nægter at lade deres Konflikter underkaste international Voldgifts Afgørelse.

Den gentager, at Freden maa være udelelig, og at Fascismen og særlig de fascistiske Lande som Hitler-Tyskland og Mussolinis Italien er en varig Trusel mod Freden og betyder en stadig Krigsfare.

Den internationale Fagbevægelse proklamerer sin fulde Tilslutning til Princippet om den sande kollektive Sikkerhed indenfor Folkeforbundets Ramme og paa dets Grundlag. Den er fuldt og helt rede til at opfordre alle

Edo Fimmen.

I.F.C. tilsluttede Organisationer at paatage sig det hermed følgende Ansvar og Risiko.

Den internationale faglige Central betragter en Aftale om en vidtgaaende og almindelig Afrustning samt Afskaffelse af den private Rustningsindustri og den private Handel med Vaaben og Krigsmateriale under international Kontrol som ubetinget nødvendige Faktorer til Sikring af Freden.

Da Fascismen overalt stræber efter at ophæve den menneskelige Frihed og Arbejdernes samtlige Rettigheder i hele Verden, ødelægge Arbejdernes Organisationer og lægge Demokratiet i Lænker, understreger den internationale Fagbevægelse paany Nødvendigheden af

C. Mertens.

i alle Lande at bekæmpe Fascismen med alle Midler.

I.F.C. tilbyder Arbejderne i alle Lande sin Medvirken og Støtte og opfordrer dem til at anspore deres Regeringer til den skarpeste Modstand mod de fascistiske Angreb.

Alt maa opbydes for at trænge de fascistiske Kræfter tilbage, bandlyse den truende Krig og dermed sikre Folkene i alle Lande Mulighed for frit og uhindret at opnaa deres fuldstændige økonomiske, sociale og politiske Frihed.

Planøkonomi og 40-Timers-Ugen.

Mertens, Belgien, indlede om Kampen mod Krisen. Han understregede Fagbevægelsens aldrig afbrudte Kamp for Gennemførelsen af en kortere Arbejdsuge og gennemgik det Arbejde, der i dette Spørgsmaal var udført i Genéve. Sideløbende med Kampen for 40 Timers Ugen har Fagbevægelsen støttet Udarbejdelsen af planøkonomiske Programmer i en Række Lande, og det havde her vist sig, at netop i de Lande, hvor Arbejderbevægelsen — takket være sit faglige, politiske Arbejde — stod stærkt, havde saadanne økonomiske Planer været Aarsag til en heldig Kamp mod Krisen. Kamp mod Krisen betød Mennesker i Arbejde, Indtægter til Hjemmene, og Fagbevægelsen har netop her en af sine allerstørste Opgaver. Planøkonomi var i Ordets stærkeste Betydning blevet Udtryk for Arbejdermassernes Tanker, og i Tilslutning til Mertens' Foredrag forelagde Sekretariatet da ogsaa et stort Materiale om saadanne Planer i en Række Lande, og som det vil ses af Resolutionen, blev der planlagt en Konference i nær Fremtid med eneste Spørgsmaal paa Dagsordenen: Praktiske Skridt til Krisens Bekæmpelse ved Planøkonomi.

Efter Udtalelser fra forskellige Landes Delegerede henvistes de i Foredraget omtalte Forhold til Kommissionsbehandling.

Af denne Kommission blev vor Landsorganisations fungerende Formand, Chr. Jensen, Medlem.

Fra Kommissionens Side forelagdes efter endt Arbejde følgende Forslag til Beslutning:

Resolution vedrørende Kampen mod Krisen.

Den 7. internationale Fagforeningskongres den 8.—11. Juli 1936 i London har drøftet Resultaterne af den siden Kongressen 1930 i Stockholm førte Kamp mod de ødelæggende Virkninger af den økonomiske Krise og Bestræbelserne for at fjerne Krisens Aarsager og godkender efter en alvorlig Prøvelse paany de tidligere Beslutninger og navnlig de i Januar 1931 af I.F.C. og S.A.I. i Fællig vedtagne Beslutninger, som fremdeles har deres fulde Gyldighed.

Kongressen peger paa de skadelige Følger af den økonomiske Nationalisme, som alle Stater hylder under Foregivende af at ville beskytte deres Industri og deres eget Folk, mens den uundgaaelige Følge af denne Politik er, at de uundværlige økonomiske Forbindelser mellem Folkene fuldstændigt underbindes.

Kongressen fordømmer disse autarkistiske Metoder og Dumpingssystemet og kræver energisk den fuldstændige og øjeblikkelige Ophævelse af alle Indskrænkninger uanset disses Form.

Kongressen betoner paany med al Skarphed Nødvendigheden af, at der straks tilvejebringes en international Ordning, som sikrer alle Folk en ligelig Andel i Raastofferne.

Kongressen anser det endvidere for uomgængeligt at tiltræde den af den internationale Fagbevægelse saa ofte hævdede Opfattelse, at Valutaernes Stabilisering er en af Grundbetingelserne for en Løsning af den økonomiske Krise. Den finder, at de hidtidige Bestræbelser grundet paa mange Regeringers afvisende Holdning desværre ikke kan opvise de tilstræbte Resultater, og understreger Nødvendigheden af at genoptage og udvide disse Bestræbelser for ad den hurtigste Vej at hidføre den ubetinget nødvendige Løsning.

Med Hensyn til Arbejdstiden fordrer Kongressen en Maksimalarbejdstid af 40 Timer om Ugen.

Den beklager paa det dybeste, at de organiserede Arbejderes Bestræbelser for at tilvejebringe en international Overenskomst kun har haft til Følge, at der foruden en principiel Konvention er vedtaget to Konventioner for henholdsvis Glasindustrien og offentlige Arbejder.

Kongressen slaar fast, at den af det internationale Arbejdsbureau indførte Metode vil virke meget langsomt og kun vil give gradvise Resultater, hvad der for Arbejderklassen betyder en fuldstændig Skuffelse. Det er nødvendigt at opgive denne Metode og paany paabegynde en Aktion med det Maal at tilvejebringe en almindelig Konvention, som indfører 40 Timers Ugen for alle Arbejdere uden Undtagelse.

Kongressen hilser med Glæde de i Løbet af de sidste Uger i flere Lande opnaaede Resultater, der skyldes den organiserede Arbejderklasses energiske og resolutte Aktion.

Kongressen er af den Mening, at de Landsorganisationer, som kan notere et Resultat med Hensyn til Nedsættelse af Arbejdstiden, energisk bør arbejde hen til at sikre de paagældende Bestemmelsers fulde Gennemførelse, og at den første Betingelse for en saadan Sikring er en yderligere Udvidelse af 40 Timers Ugen. Den understreger Nødvendigheden af en kraftig national Aktion, som alene er i Stand til at udøve den absolut nødvendige Indflydelse saaavel paa Regeringen som paa Arbejdsgiverne.

Kongressen opfordrer I.F.C.s Bestyrelse med Henblik paa den for Tiden meget gunstige Situation sammen med de faglige Landsorganisationer at overveje en Styrkelse af Aktionen til Gunst for 40 Timers Ugen samt en Gennemførelse af Undersøgelser, som er egnet til at støtte Fagforeningernes velbegrundede Position.

Kongressen hilser alle — saavel nationale som internationale Bestræbelser i Kampen mod den økonomiske Krise og dennes skæbnesvangre Følger, som navnlig Arbejderklassen i høj Grad lider under.

II.

Resolution vedrørende økonomiske Planer.

Den i Dagene 8.—11. Juli 1936 i Londen stedfindende 7. internationale Fagforeningskongres konstaterer, at der efter Kongressen i Bryssel, som vedtog »I.F.C.s planøkonomiske Fordringer«, i flere Lande er udarbejdet »Arbejdsplaner«, hvis Formaal er at bringe disse Lande ud af den fortvivlede Situation, som er en Følge af den økonomiske Verdenskrise.

Da den økonomiske Krise har en international Karakter, er dens fuldstændige Overvindelse ikke muligt udelukkende indenfor den nationale Ramme, saaledes at de foreslaaede Løsninger derfor maa tage tilbørligt Hensyn til den internationale Situation og Nødvendigheder.

Udarbejdelsen af disse nationale Planer, som i første Linie er dikteret af Ønsket om en Bedring af den økonomiske Situation i eget Land, kan føre til Forslag, som er i Modsætning til vor Fagbevægelses internationale Opfattelser.

For I.F.C. er det vigtigt saavidt muligt at undgaa en saadan Situation. Kongressen bemyndiger derfor I.F.C.s Bestyrelse til i nær Fremtid at indkalde en Konference af Repræsentanter for de tilsluttede Landsorganisationer. Denne Konferences Opgave er ikke først og fremmest at udarbejde en Planteori, men derimod paa Grundlag af de i Planerne indeholdte Forslag at studere de internationale Synspunkter i den praktiske Kamp mod Krisen.

Den skal særligt undersøge Organiseringen af en permanent Konfrontation af de nationale Planer og de specielle Aktioner, der kan fremstaa heraf, og i denne Sammenhæng overveje Oprettelsen af et Organ, som til given Tid kan formulere de Henstillinger, som maa anses for berettigede.

For at forberede denne Konference med Udsigt til de bedste Resultater, skal I.F.C.s Sekretariat forinden udarbejde en Beretning, der redegør for det, der er fælles for de enkelte Planer, henholdsvis for det, der adskiller dem fra hinanden, samt endvidere fastholde de Resultater,Planeksperimenterne allerede kan opvise.

Kongressen henstiller indtrængende til Landsorganisationerne i disse Spørgsmaal at yde enhver mulig og ønsket Understøttelse og Medvirken, som I.F.C. med Rette kan forvente af dem.

Kommissionsforslagene fik almindelig Tilslutning paa Kongressen, der vedtog dem begge enstemmigt.

Derefter behandledes Spørgsmaalet om

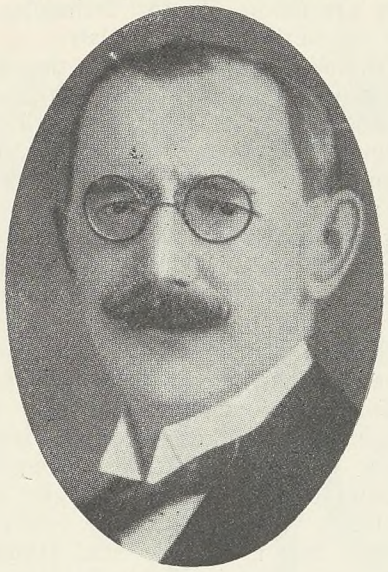
Fagforeningernes Frihed.

Tayerle, Tjekkoslovakiet, indledede og man kan uden at overdrive sige at sammen med Spørgsmaalet Tilslutningen fra de forskellige Verdensdeles Landsorganisationer til *I.G.B.*, optog de af Tayerle i Foredraget fremsatte Tanker og Ideer Kongressens fulde Opmærksomhed og Interesse. Af Foredraget bringer vi følgende Uddrag:

Fagbevægelsens Forhold til Staten.

— Vor Fagbevægelse har som sine fundamentale Opgaver at varetage Medlemmernes økonomiske Interes-

ser. Vi er ikke en politisk Bevægelse i den Forstand, at vi dikterer vore Medlemmer deres politiske Livsopfattelse, men Fagbevægelsen kan ikke være ligegyldig overfor hvilken Form, den politiske Stat har, og er Fagbevægelsen logisk i sin Handlemaade, maa den støtte

R. Tayerle.

den Statsform, der giver den de bedste Arbejdsbetingelser at virke under.

Ser man Fagbevægelsens Arbejde ud fra den Aktivitet, dens Medlemmer paa politisk, kooperative, forsikringsmæssige, kommunale og mange andre Omraader udfolder, ser det ud fra den lille Landsbygruppes Arbejde til de store nationale Organisationers daglige Virke, da er det en Del af Statens Liv, en Del af det Liv, der tilsammen danner Nationen. Heraf følger, at den Stat, den demokratiske Stat, hvor den største Sum af de mange individuelle Ønsker forenes til fælles Vilje, bliver den Statsform, Fagbevægelsen støtter.

Men Staten har sit eget Liv. Den skaber Bureaukrati, den har altid en Tendens til at lade de mange individuelle Ønsker passe ind i dens Form. Den Kendsgerning, at Fagbevægelsen er meget nær forbundet med de mange Individers Ønsker, gør netop Fagbevægelsen til Modstander af diktatoriske Tilbøjeligheder i enhver Form.

Det er, og har været, sagde Tayerle, en af de moderne Staters største Fejl, at de ikke tidligt nok har forstaaet de økonomiske Opgaver. Ofte har man søgt politiske Løsninger, hvor de fundamentale Spørgsmaal var økonomiske.

Ser vi paa de korporative Stater, sagde Tayerle i sit Foredrag, ser vi tydeligt, at man søger politisk Løsning af rent økonomiske Spørgsmaal. En haabløs Opgave! Man siger, der er Ro og Orden i Naziland. Ro og Orden er i sig selv ingen Løsning. Den mest eksemplariske Ro og Orden er i et Tugthus. Der har man løst denne Opgave mest fuldkommen, men det er jo ikke det, man vil, det er Frihed, fornuftig Frihed for alle, man vil.

Tayerle konkluderede denne Del af sit Foredrag med at sige: Fagbevægelsen nærer ingen Illusioner overfor moderne Demokrati, men naar vi støtter og arbejder for Demokratiet stærkere nu end nogensinde, er det fordi vi er tro overfor vore økonomiske Opgaver, der kun kan løses ved frit og uhindret Samarbejde mellem alle, der tager Part i Nationernes økonomiske Liv. Det er det frie Samarbejde mellem Individer, der skaber den moderne Stat.

Tayerle vendte sig nu til den Lovgivning, der berører Fagbevægelsen. Dels Love, der fører Kontrol med Bevægelsens Formuer og med de rent legale Virkemaader. Ofte har vi set, at saadan Lovgivning kan vendes mod Bevægelsen. Dels Lovgivning, der giver Rettigheder til Folk, der ikke vil organiseres, Folk, der vil nyde, men ikke yde. Formaalet med denne sidste Lovgivning har ikke været Kærlighed til Friheden, men Fjendskab mod vor Bevægelse.

Det store Spørgsmaal for os Fagforeningsfolk er her, om vi ikke skal vende Forholdet helt om. Med andre Ord lade det være obligatorisk for enhver Arbejder at være Medlem af sin Fagforening. Arbejdere, der nyder ethvert Gode, som de organiserede Arbejdere har skaffet, har ikke Ret til at snyde sig fra deres Forpligtelser.

Nogle Folk mener, dette er imod det frie Grundlag, vi staar paa, men andre, at det er fuldkommen i Overensstemmelse med vort demokratiske Grundlag — forsaavidt at enhver har Frihed til at vælge den Organisation, Vedkommende ønsker at tilhøre, men dette er ikke rigtigt.

Problemet eksisterer i særlig Grad, hvor Staten paabegynder et planøkonomisk Arbejde, der inddrager alle Individer i Planerne.

I den moderne Stat kaldes der ofte paa Fagbevægelsens Mænd og Kvinder, fortsatte Tayerle. Tekniske Raad, Arbejdsløshedsraad, Skoleraad og utallige andre Opgaver i Nationen drøftes i Komiteer, hvor der kaldes paa Fagenes Mænd. Det vil være rigtigst, at vi her klart siger, at kun Mænd og Kvinder valgt af de ansvarlige Organisationer kommer i Betragtning.

Langt alvorligere er Spørgsmaalet om vor Stilling til Voldgift, Tendensen er utvivlsomt, at økonomiske Stridsspørgsmaal bliver af stadig mere omfattende Karakter. De faar derved Indflydelse paa hele Statens økonomiske Liv, og i mange Kredse er der Krav om voldgiftsretlig Afgørelse. Efter Tayerles Mening var der en Løsning, nemlig følgende:

Man kunde som Norm for kollektive Overenskomster tage som Mønster dem, der var indgaaet af de mest repræsentative Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer. En saadan Norm kunde ogsaa dække uorganiserede Arbejdere og Arbejdsgivere. Men her kommer naturligvis saa Forholdet til Staten stærkt frem.

Voldgiftsretlige Afgørelse har vundet frem i nogle Lande, er bittert bekæmpet i andre, *Problemet er der.*

Efter en Gennemgang af de Løsninger, man har forsøgt i fascistiske, nazistiske og i kommunistiske Lande, opsummerede Tayerle:

— Tidligere talte vi altid om Socialisering i Forbindelse med en centraliseret Stat. De fleste økonomiske Planer i de senere Aar, har ladet Staten lede, men ikke overtage Planernes praktiske Udformning. Den ledende Idé i økonomiske Planer er nu den Rolle, som de tre økonomiske Faktorer — Arbejdsgivere, Arbejdere og Købere — spiller.

Det er de frie Fagforeninger, der her vil faa en stor Rolle. Lad det være sagt, udtalte Tayerle, at under ingen Omstændigheder kan Fagbevægelsen fraskrive sig sin Ret til Sammenslutning og til Strejke. Kampen paa fri Basis vil beholde sin Plads i Fremtiden, men Disciplin og Ansvar vil stige i samme Forhold, som økonomisk Planmæssighed afløser Fortidens Kaos.

Valget mellem Restriktioner og Lovgivning og Frihed til Aktion vil formindskes i samme Grad, som Planøkonomien fjerner økonomiske Uretfærdigheder.

Selv i Stater, hvor Fagbevægelsens Rolle er anerkendt, hvor dens Medvirken kræves paa mange Omraader, kan dens fundamentale Rettigheder blive truet af de bureaukratiske og egoistiske Tendenser, der findes i enhver Statsform.

Fagbevægelsens Folk skal holde skarpt Udkig og altid være parat til at forsvare Bevægelsens Eksistens

og dens Muligheder for at udføre sin økonomiske Mission.

Foredraget modtoges af Kongressen med stærkt Bifald, og der valgtes ligeledes her en Kommission, hvori Knud V. Jensen, Danmark, fik Sæde, til at udarbejde en Udtalelse til Kongressens Vedtagelse.

Udtalelsen var saalydende:

Resolution vedrørende Fagforeningernes Frihed.

Den 7. internationale Fagforeningskongres har behandlet Spørgsmaalet om Fagforeningernes Frihed og Opgaver og erklærer, at Fagforeningernes Frihed er den ubetingede Forudsætning for en effektiv Varetagelse af Arbejderklassens Interesser. Deres uafhængige Udvikling er uløseligt forbunden med demokratiske Borgerrettigheder.

Den økonomiske Udvikling, som fører til kollektiv Afgørelse, kræver nødvendigvis en kollektiv Repræsentation, som de frie Fagforeninger er Udtryk for.

Dette fremgaar ogsaa af Versaillestraktatens Kapitel XIII, som erklærer, at Organisationsretten og Fagforeningernes Frihed er en Betingelse for en sund økonomisk Udvikling og den sociale Retfærdighed.

Kongressen giver paany Udtryk for den Opfattelse, at Fagforeningernes frie Afgørelser ikke kan erstattes med en Tvangsorganisation, der gør Fagforeningerne til et viljeløst Værktøj i Statsmagtens eller endog i Arbejdsgivernes Haand, saaledes som dette er Tilfældet i Italien, Tyskland og Østrig.

Bestræbelserne for den stændermæssige Opbygning af Staten og den saakaldte kooperative Organisering af Arbejderne er udelukkende Midler til at formindske, henholdsvis udelukke Arbejderklassens Indflydelse paa Udformningen af dens økonomiske, sociale og kulturelle Stilling i Interesse af et under Kapitalismen ikke bestaaende Folkefællesskab. De er ikke Vejen, som fører til en social Nyordning af Produktionslivet og Samfundet.

Kongressen paalægger I.F.C.s Bestyrelse at følge Spørgsmaalet om Fagforeningernes Frihed i dets videre Udvikling, ikke forsømme nogen Lejlighed til at beskytte Friheden og navnlig understøtte alle Bestræbelser for at tilbagevinde Organisationernes Frihed, for saa vidt denne er fuldstændig ophævet, indskrænket eller midlertidigt sat ud af Kraft.

Kongressen udtaler sin Anerkendelse af og Støtte til alle dem, som offervilligt kæmper for Fagforeningernes Frihed og er udsat for deres Modstanderes Angreb.

Kongressen følger Fagforeningernes Opgaver, deres Stræben efter en retfærdig og social økonomisk Ordning, som nødvendigvis er forbundet med Fagforenings- og Koalitionsfriheden, og tager med Tilfredshed til Efterretning det Arbejde, I.F.C. hidtil har udført paa dette Omraade.

Udvidelsen af I.F.C. og den videre Sammenfatning af de faglige Landsorganisationer indenfor dennes Rammer byder Garanti for en resultatrig Kamp ikke blot for Fagforeningernes Frihed, men tillige for Fagforeningernes økonomiske Opgaver.

Kommissionsforslaget vedtoges enstemmigt af Kongressen.

Som tidligere omtalt beskæftigede Kongressen sig med Fascismens Fremtrængen og Foranstaltninger herimod og udover, hvad Kongressen i denne Anledning tilsluttede sig, blev følgende Protest-Resolution imod Fascistterroren i de forskellige Lande vedtaget af Kongressen.

Resolution mod den fascistiske Terror.

Den i Tiden fra 8.—11. Juli 1936 i London stedfindende 7. internationale Fagforeningskongres protesterer mod Voldsherredømmet i de Lande, hvor Fascismen er kommen til Magten, og betragter det som sin fornemste Pligt paany at gøre den offentlige Verdensmening opmærksom paa, at den raa Magts Rædselsherredømme og Regimets grusomme Terror fremdeles vedvarer i disse Lande og særlig i Italien, Østrig og endnu mere brutalt i Tyskland, hvad bl. a. ogsaa den uhyrlige Dom viser, der i Hamborg er afsagt over Antifascisten André.

I disse Lande bliver nu som før utallige Mænd og Kvinder berøvet Frihed og Liv, skønt deres eneste Brøde er den, at de er Modstandere af det fascistiske Diktatur og stræber at bevare og forsvare Demokratiet, Friheden og de elementære Menneskerettigheder.

I det fascistiske Italien bliver disse Frihedskæmpere forvist til Tugthuse og Øer, i Hitler-Tyskland bliver de i Hundredevis dømt i Kæmpeprocesser, pint og mishandlet paa det grusomste, fejgt myrdede og uden Ret og Dom af ren Vilkaarlighed og Hævnfølelse holdt indespærret i Koncentrationslejre. I Østrig traadte den umenneskelige Undertrykkelse fornylig klart frem ved Dommen over Holowatij, Steindl, Schmidlechner og andre. Saafremt de demokratiske Magter ikke kraftigt reagerer herimod, vil det grusomme Hitler-Styre sætte sig endnu mere fast i den frie Stad Danzig og sætte den af Folkeforbundet garanterede Forfatning fuldstændig ud af Kraft.

Den internationale Fagbevægelse vil ubønhørligt fortsætte sin Kamp mod Fascismen og ikke ophøre med at appellere til Verdens Samvittighed.

Hermed var Behandlingen af Kongressens egentlige Arbejdsstof tilendebragt, og man gik til

Valg af Internationalens Ledelse.

Til Formand genvalgtes med Akklamation *Walther Citrine,* England, der nu har beklædt denne Post i 8 Aar, hvilket indtil Dato er den længste Periode nogen Formand har virket i Internationalen.

Til Generalsekretær genvalgtes *Schevenels* enstemmigt; det samme var Tilfældet med Hjælpesekretæren *Stoltz.*

Til Medlemmer af Eksekutivkomitéen eller — som det i Internationalen hedder — Viceformænd genvalgtes:

Jouhaux, Frankrig, *Mertens,* Belgien, *Tayerle,* Tjekkoslovakiet, og *Hans Jacobsen,* Danmark, medens *Kuypers,* Holland, valgtes i Stedet for *Schorsch,* Østrig, der fratraadte grundet paa den af den fascistiske Regering i Østrig foretagne Opløsning af Fagforbundene.

Til denne sidste Plads i Eksekutivkomtéen var foruden *Kuypers* ogsaa opstillet *Caballero,* Spanien.

Kongressen drøftede derefter Stedet for Afholdelsen af Internationalens næste Kongres, der ordinært skal afholdes 1939, og Valget faldt paa Prag, Hovedstaden i Tjekkoslovakiet.

Hermed var Kongressens Dagsorden færdigbehandlet og efter Taler af Repræsentanter fra Landsorganisationer, der endnu ikke er tilsluttet Internationalen, og som gav Udtryk for deres gode Ønsker for Internationalens fremtidige Arbejde og Tilsagn om at arbejde for deres Landes Tilslutning til denne, sluttede *Citrine* af med en Tak til Kongressens Delegerede for disse Dages Samvær, ligesom der bragtes den engelske Landsorganisation en Tak for Værtsskabet.

Fra Kongressen udbragtes et begejstret Leve for Internationalen efterfulgt af Afsyngelsen af Internationale sunget paa Alverdens Tungemaal og med en Begejstring, der ikke kan beskrives, men maa opleves, og med denne paa en Gang begejstrede og højtidelige Stund var Kongressen hævet.

HØSTEN

Det bugner bag Markskel og levende Hegn,
thi Bonden fik Varme, og Bonden fik Regn,
ja, næsten da som paa Bestilling,
hvem mindes en Sommer paa Halvø og Ø
saa bugnende frodig paa duftende Hø,
paa Foder kan spares en Skilling.

Man glemmer at grue for Tidernes Tryk,
saa vældig en Grøde af Rug og af Byg,
af Havre med Vipper og Hvede,
det grønnes saa tæt over Markernes Muld,
det grønne bli'r Guld, og Skæppen bli'r fuld,
en Velstandstid oppe og nede.

I Aar blev da Storbonden een Gang tilfreds
og glad i sit Storbonde-Hjerte, ja, h v i s
han kendte Begrebet Tilfredshed,
men at han vil klage og klantre som før,
og hævde, at Armoden staar for hans Dør,
for det har vi ligefrem Vished.

Saa lad da os andre velsigne det Land,
som fylder vor bugnende Skaal til dens Rand
med gavmilde Gaver til alle,
med Korn, som kan mætte hver sultende Mund,
til den fattigste Landstrygers magreste Hund
en Skorpe fra Bordet kan falde.

Fra, hvordan Fordelingen sker, ser vi bort,
vi husker i Dag kun, at Danmark er vort,
de dybeste Saar kan jo heles,
og det er den Vished, som bærer vor Sag,
naar Kampen er endt, da kommer den Dag,
hvor Brødet retfærdigt skal deles.

Saa vær da velsignet du gavmilde Muld;
Der gaar i vort Spor et sejrende Kuld
af Høstfolk, og een Gang skal høstes.
Da kommer den store Retfærdigheds Høst,
det tjener hver Sædemand blandt os til Trøst,
saafremt han da ø n s k e r at trøstes.

Aage Hermann.

Det internationale Arbejdsbureau

Med Verdenskrigen fik hele den tænkende Menneskehed en Afsky for alt, hvad der hed internationale Forviklinger. Man var enige om, at Verdenskrigen skulde være den sidste Krig. Der var en stærk Vilje til at naa til international Forstaaelse. Nu 18 Aar efter er Troen paa Forviklingernes Uundgaaelighed knap saa stærk. Og dog — i Dag er vi nærmere ved international Forstaaelse end straks efter Krigen.

Arbejdskonferencen 1936.
Midt i Billedet den danske Delegation. Paa Balkonen tilhøjre Geneveskolen.

I. A. er en selvstændig Organisation indenfor Folkeforbundet. Som Opgave har den at forbedre Arbejdernes Kaar i alle Lande og derved bidrage til saavel den sociale Fred, som Freden mellem Landene. Men dette kræver intet mindre end en Regulering af hele det økonomiske Liv.

I. A. bestaar af tre Organer: *1)* »Arbejdskonferencen«, der træder sammen en Gang aarligt. Den bestaar af 4 Delegerede fra hver af de forskellige Medlemsstater. Foruden de Delegerede er der Ret til at sende saa mange sagkyndige med, som findes fornødent. De to Delegerede repræsenterer deres Lands Regering, de to andre henholdsvis Arbejdsgiverne og Arbejderne. *2)* »Styrelsesraadet«, der vælges af Arbejdskonferencen, har ogsaa til Opgave at føre Tilsyn med den daglige Virksomhed, der foregaar i Arbejdsbureauet. Des foruden har Styrelsesraadet flere andre Opgaver, bl. a. den at opsætte Arbejdskonferencens Dagsorden. *3)* Det »Internationale Arbejdsbureau«, der er et permanent Organ, som fra Dag til Dag varetager I. A.s Forretninger. Det har Sæde i sin egen Bygning i Genéve, hvortil det flyttede i 1926. Arbejdsbureauet bestrides af en Direktør, Harold Butler, og fire Underdirektører foruden 400 Embedsmænd og Personale. Selve Arbejdet her er delt

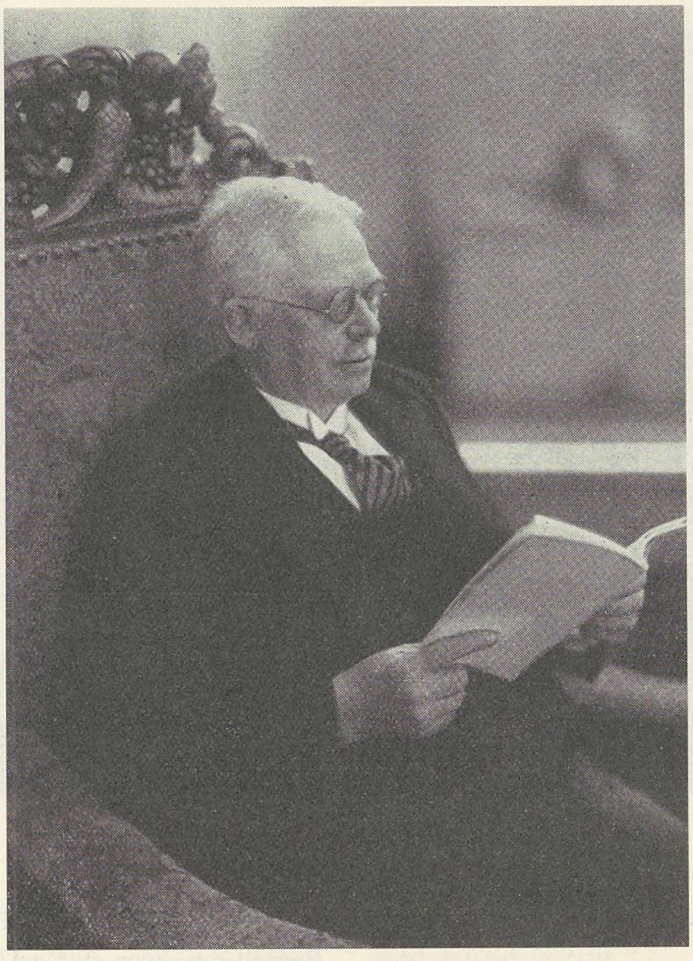
op i en Mængde Afdelinger, der har hver sit Felt at bestride indenfor enten det økonomiske eller det sociale Omraade.

Arbejdsbureauets Opgave er, foruden den allerede nævnte, at forberede Arbejdskonferencen, at indsamle Oplysninger og foretage Undersøgelser, at knytte Forbindelser med Foreninger og Institutioner, der arbejder i samme Retning som I. A., og endeligt, at viderepublisere Resultatet af Bureauets Virksomhed og stille det til Raadighed for interesserede Kredse.

Der maa nævnes, at Direktøren for Bureauet aarligt udgiver en Rapport over I. A.s Virksomhed, der tillige er en Oversigt over den økonomiske og sociale Udvikling i Verden i det Aar Beretningen omfatter.

Arbejdskonferencen, der er I. A.s Plenarforsamling, har to Former at virke paa. Den ene er Hoveddebatten om den økonomiske og sociale Udvikling, der finder Sted, og hvorledes der maa sættes ind overfor denne. Debatten foregaar paa Grundlag af Direktørens Rapport. Det er yderst værdifulde og omfattende Forhandlinger, der her finder Sted mellem Regerings-, Arbejdsgiver- og Arbejderrepræsentanter fra hele Verden. Det kan nævnes, at i den Debat, der udspandt sig i dette Foraar om Direktørens Rapport, deltog ikke mindre end 65 Talere. Den anden Form er Udarbejdelse og Vedtagelse af Konventioner og Rekommendationer. Dette tager direkte Sigte paa at forbedre de sociale Tilstande i Landene. Konventioner er Overenskomster, som man er kommet til og som tilstilles Medlemsstaternes Regering til Ratifikation. Ved Afstemning om disse Konventioner, staar de Delegerede ganske frit. Arbejdsgiver- og Arbejderdelegerede er ikke forpligtede til at stemme sammen med deres eget Lands Regeringsdelegerede. Arbejdskonferencen er som saadan en meget demokratisk Forsamling.

Pointet i disse Konventionsvedtagelser er, at man hermed har Mulighed for samtidigt at forbedre Forholdene for Arbejdere i de forskellige Lande. Hvilket betyder, at man i det enkelte Land ikke kan undslaa sig for denne Forbedring med den Motivering, at Landet bliver ringere stillet konkurrencemæssigt.

C. V. Bramsnæs,
Præsident for Arbejdskonferencen.

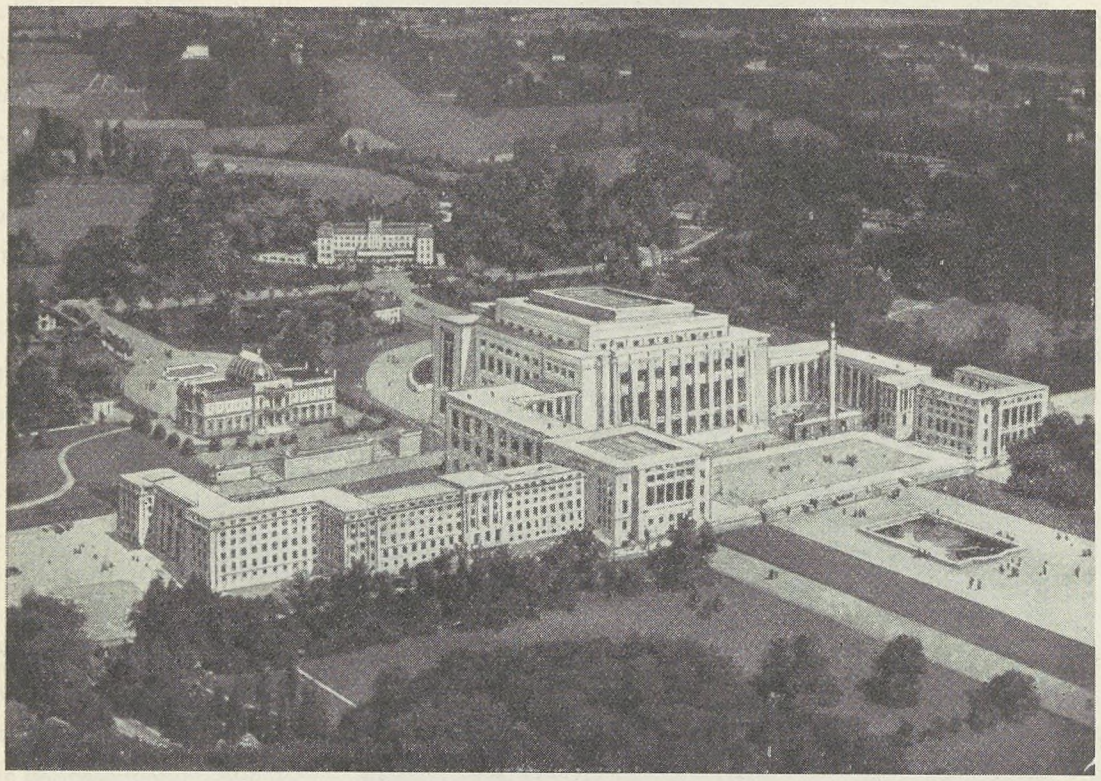
Foruden Bureauet, Styrelsen og Konferencen er der en Række Kommissioner og Komitéer, som skal bistaa de ovennævnte Organer i deres Arbejde, og som har deres ganske specielle Omraade at virke paa.

Der skal angives et lille Eksempel paa, i hvilken Retning I. A.s Bestræbelser gaar. Citeringen er hentet fra Direktørens Rapport 1936. Om sociale Udgifter hedder det: »Naar det først een Gang er forstaaet, at offentlige Udgifter til sociale Formaal bidrager til at hæve Markedet, vil den Beskatning, der muliggør det, ikke længere blive betragtet som værende udelukkende af det onde. Angaaende Beskæftigelsen: »Svaret maa til Dels søges i en Udvidelse af Boligbyggeriet Oprydning i Slumbebyggelsen baade i By og paa Land... En bedre Organisation af Erhvervslivet, friere Handelsforhold samt en mere intelligent Ledelse af Pengeforholdene og Fordeling af Pengene vil gøre det muligt at overvinde Arbejdsløsheden«. Og endnu et Citat: »Det er et Spørgsmaal, om ikke Ernæringen ligesom Boligforsyningen bør betragtes som en Opgave, det tilkommer Samfundet at løse.«

Som man ser, et Forsøg paa at se til Bunds i Vanskelighederne og komme ud af dem, dog ikke ved at køre videre paa den gamle Linie, men ved at komme frem til noget nyt, naa frem til en ny Organisation af Arbejdslivet, hvor det Produktionsapparat, der er skabt, tages i Brug til Højnelse af Menneskenes Levestandard.

Al Internationalisme betragtes i vore Dage enten med en vis Skepsis eller fordømmes helt. Hvordan da med I. A.? Midt i denne Skepsis staar I. A. delvis uanfægtet, endda med den Tilfredsstillelse, at dens Arbejde har aftvunget Respekt vidt omkring. Det fortjener at nævn-

nes, at I. A. har Tilslutning fra en Række Lande, som ikke er tilsluttet Folkeforbundet, saaledes U. S. A. Det maa ogsaa nævnes, at I. A. har affødt en amerikansk Arbejdskonference, som blev afholdt i Januar Maaned i Aar. Men det maa ikke glemmes, at Selvforsyningsbestræbelserne har besværliggjort dens Arbejde mere end nogensinde — men ogsaa givet den endnu større Berettigelse.

Det nye Folkeforbundspalads.

I. A. kan allerede henvise til store Resultater. Det vil føre for vidt her at nævne alle de Omraader, hvor det er lykkedes at sætte ind med Konventioner, Rekommendationer og Resolutioner. I denne Sommer har den 20. Arbejdskonference været afholdt. Aarets Resultat blev tre Konventioner og to Rekommendationer, og desforuden nedsattes en Konference til at drøfte de tekniske Spørgsmaal vedrørende 40-Timers-Ugen. — — Men det er jo ikke alene i Genéve, det foregaar. Det er af stor Betydning, at man dér kan opnaa en Majoritetsbeslutning, men endnu vigtigere er det, at Konventionerne ratificeres af de forskellige Lande. Paa de 20 Arbejdskonferencer, der har været afholdt, er der vedtaget 51 Konventioner og 46 Rekommendationer foruden nogle Resolutioner. Konventionerne har af I. A.s 62 Medlemmer været ratificeret i 675 Tilfælde (heraf Danmark 12), betinget ratificeret 11 og 87 Gange har en Konvention faaet Statens Anbefaling.

I. A. har betydet meget med Hensyn til at skabe en ensartet Sociallovgivning Verden over. Især har den betydet meget for de nye oversøiske Industrilande ved at være med til at udforme deres Lovgivning. Her drager den moderne Storkapitalisme frem paa en endnu mere grufuld Maade end under den industrielle Revolution i England i Begyndelsen af det 18. Aarhundred. Menneskene — Børn og Voksne — gøres til Fabriksslaver og lukkes ude fra Lys og Luft; de underbetales og klumpes sammen i Kvarterer, hvor de dør som Fluer af Underernæring og Sygdom.

En anden Ting, ogsaa af overordentlig stor Betydning ved I. A., er det Materiale, som Arbejdsbureauet indsamler, og som de forskellige Landes Regeringer kan nyde godt af, naar de skal udfærdige Lovforslag.

En væsentlig Grund til, at man er blevet skuffet eller føler, at I. A. ikke har svaret til de Forventninger, der har været stillet, er uden Tvivl det, at man ikke har haft Begreb om, hvor stor en Opgave den er stillet overfor. Ved at overvære et af Konferencens Møder faar man Forstaaelse af dens Vanskeligheder. Man hører da, hvor indviklet og kompliceret Problemerne er, og hvor vidt forskellige de er fra Land til Land. Derfor er det saa vanskeligt at naa til internationale Overenskomster. Lad mig tage et Eksempel fra Konferencen i Aar. Det var 40-Timers-Ugen indenfor Tekstil, der var til Behandling. Her gaar Frankrig fuldt ud ind for Forslaget. Meksiko og Sverige kunde nævne, at de ingen Arbejdsløshed havde paa dette Omraade og derfor vilde faa Mangel paa Arbejdskraft. I Belgien vilde en saadan Konvention blive ret illosorisk, da man dér havde meget Hjemmearbejde. Japan siger, at de ikke kan gaa med til en Nedsættelse, da det vil forringe Levestandarden. Indien møder med det Argument, at deres Helligdage var saa forskellige fra Europas, saa der ikke kunde skabes nogen ensartet Arbejdstid. Canada kan ikke stemme, da de ikke har Myndighed til at ratificere den i deres Hjemland, der bestaar af en Række suveræne Stater. Og saaledes videre. Mange af disse Argumenter er uhold-

bare, men man forstaar Vanskelighederne, og at de opnaaede Resultater paa Baggrund heraf er saa meget større.

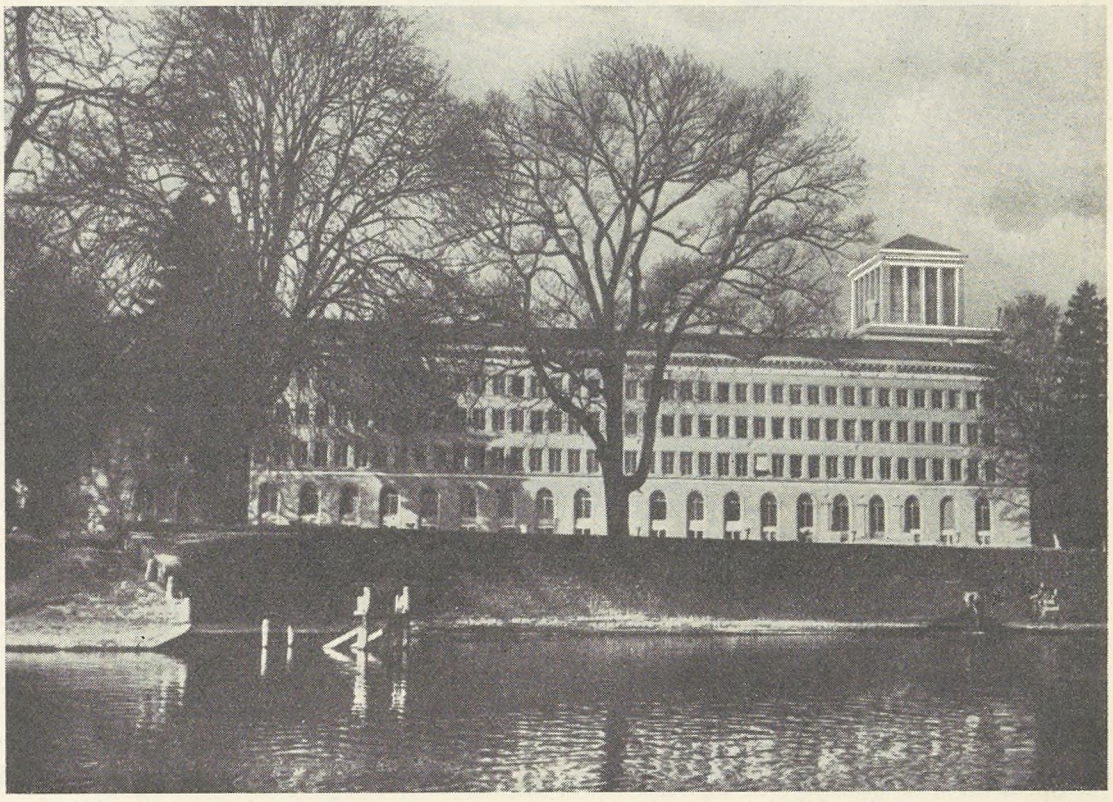
En anden Ting man ogsaa lærer paa Arbejdskonferencen er, at Uoverensstemmelserne ikke saa meget er Landene imellem, som mellem Arbejdsgiverne og Regeringerne plus Arbejderne. Det er Kapital og Samfundsinteresser, der her tørner sammen. Gang paa Gang sker det, at alle Regerings- og Arbejderrepræsentanter er enige, medens Arbejdsgiverne staar modsat.

Den Taktik Arbejdsgiverne bruger paa Konferencen giver ogsaa Udtryk for samme. Det er Sabotage, naar Arbejdsgiverne i mange Tilfælde nægter at deltage i Forhandlingerne. Tidt stiller man saadanne Betingelser, at Forhandlingerne bliver resultatløse. Saaledes skete det med 40-Timers-Ugen for samtlige Fag. Man vilde kun være med til at forsøge 40-Timers-Ugen indenfor de enkelte Fag. Det forsøger man nu, men det er selvsagt, at man her støder paa meget store Vanskeligheder.

I. A. bliver ogsaa hæmmet af, at man fra de forskellige Lande nægter at give de fornødne Oplysninger. Saaledes maatte en Kommission til Undersøgelse af Løn- og Boligforhold m. m. indenfor Japans Tekstilarbejdere opgive efter to Aars forgæves Anstrengelse.

Der siges til Tider, at I. A. intet betyder og slet ikke for os her i Norden, da vi forlængst har opnaaet de Forbedringer, som der forhandles om i Genéve. Det er farligt og heller ikke helt rigtigt. Her i Landet har vi kun ratificeret 12 af 51 Konventioner, selvom vi nok i vore kollektive Aftaler har Bestemmelser, der dækker langt flere end de 12. Men vi maa altid huske, at vi her i Norden vanskeligt kan vente yderligere Fremgang, hvis der ikke sker Fremgang i den øvrige Verden. Dette syntes det vigtigste.

Der siges ogsaa, at det maa være de faglige Organisationer i de forskellige Lande, der maa gøre Fremstødene, og naar det er gjort, række Haanden over Landegrænserne. Der maa man huske, at I. A.s Virksomhed rækker langt længere end de faglige Organisationers. Og selvom der kan være noget rigtigt i Tanken, er det dog endnu mere vigtigt, at de allerede tilstedeværende Kræfter mødes indenfor I. A.s Rammer, tidt i Forstaaelse med Staternes Repræsentanter og i Forhandling med Arbejdsgiverne.

Arbejdsbureauet.

Vil man Fred i Verden, saa maa man ogsaa ville de Organer, hvorigennem der kan naas til Enighed.

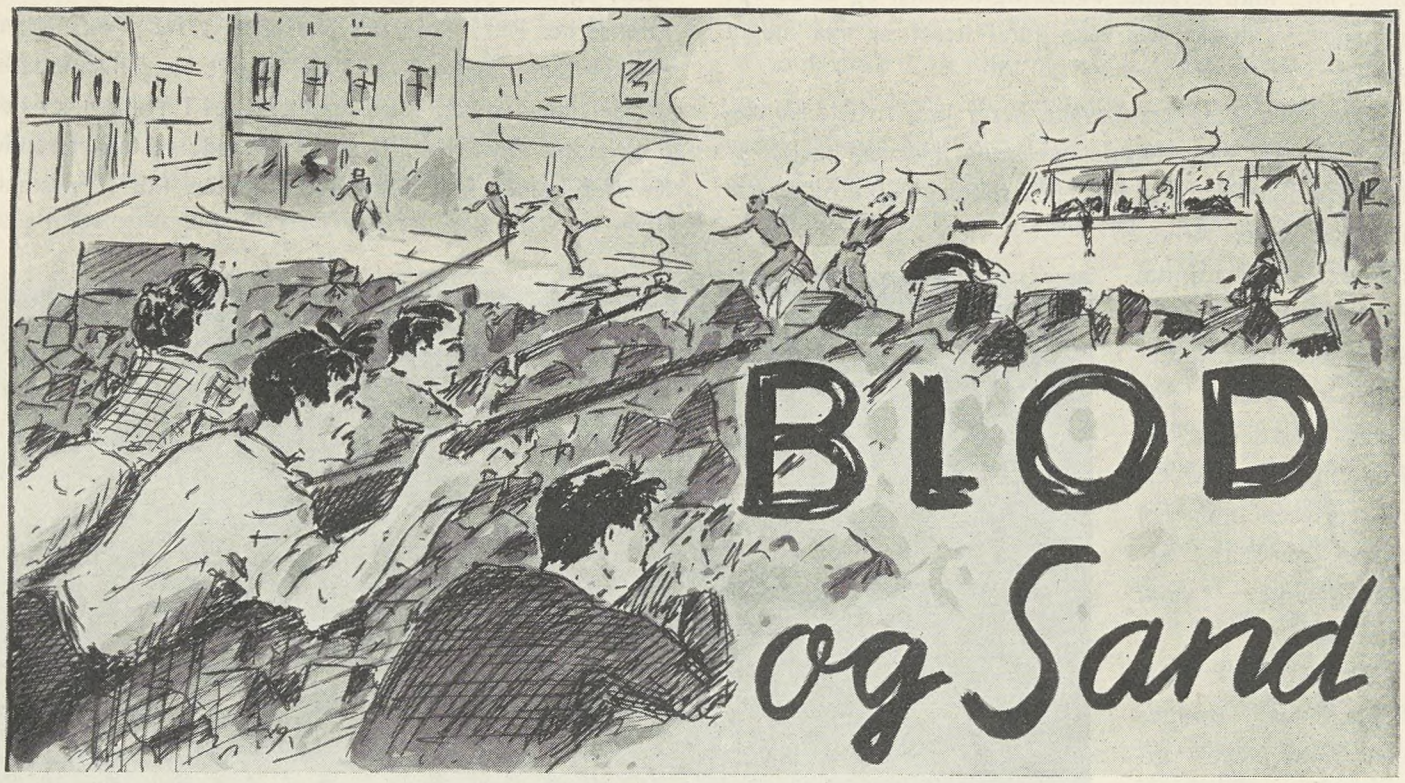
Svend Nielsen.

HUSK AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker ved Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men den lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

Rødt og gult er Blod og Sand,
som i Flagets Farver flyver
over Spaniolens Land.
Rødt og gult er Blod og Brand.
Mod Evropas Himmel luer
det fra Middelhavets Bred
og til Frankrig, og det truer
med sin Flamme Verdens Fred.

Nu er Oprørsflammen tændt
ikke af en sulten Skare,
som har Dybets Vaaben vendt
mod de Rige, edderspændt.
Nej, det er de spanske Grander,
Kirke, Kapital og Hær
og Fascismens sorte Bander,
som har draget deres Sværd.

Rødt og gult er Baal og Brand,
som de store Herrer tænder
i et Had mod menig Mand,
lyst af Kirkerne i Band.
Men endnu paa Barrikaden
holder Mænd og Kvinder Stand,
det er Folkene fra Gaden,
som forsvarer deres Land.

Skal de Rige nu faa Ram
paa de Fattige og føre
dem igennem Krudt og Slam
ned i Usseldom og Skam?
Skal Fascister og Nazister
sætte Magtens haarde Hæl
paa et Folk indtil det mister
Folkets Frihed, Folkets Sjæl?

Skal den tunge Trældoms Baand
om de spanske Brødre lægges?
Vi i Broderskabets Aand
rækker dem vor Broderhaand.
Over Barrikaden hæver
de endnu den røde Klud
i de arbejdshaarde Næver.
Spaniol, hold ud, hold ud!

Reaktionens sorte Pest
løber Storm mod Folkestyret,
og i Spidsen gaar en Præst,
som er Generalens Gæst,
og derfor blev Vaaben givet
til hver Folkets Mand og Mø,
og for Folkets Ret til Livet
vil de sejre eller dø!

Aage Hermann.

BORGERKRIGEN I SPANIEN

Hvad er det, der foregaar i Spanien? Dette Spørgsmaal ligger i Dag paa alles Læber. Spanien er ikke blot geografisk, men ogsaa politisk, aandeligt og socialt, et fjernt afsondret Land. Indtil 1932 blev Folkets Opdragelse besørget af den katolske Kirke, Verdens mest reaktionære Kirke. Tillige besad denne Kirke de største Landejendomme og havde derfor en enorm Indflydelse paa Krone og Grande. Men Folket levede i Fattigdom og Overtro. Næsten Halvdelen af alle Spaniere er Analfabeter. Kronen, Kirken og de store Godsejere havde kun det ene Maal, at Folket skulde vedblive at være, som det var, uvidende, overtroisk, fattigt, levende uden at tænke eller ville.

Men til Trods herfor gaves der dog stadig Centre, hvor en vis Modstand gjorde sig gældende. Saaledes i *Madrid, Barcelona* og *St. Sebastian.* Da *Madrid,* der i de sidste Aartier havde udviklet sig til en velorganiseret, moderne Industriby, opstod der saaledes en Arbejderstand, hvis Fagforeninger og politiske Organisationer ganske svarede til de vesteuropæiske Ideer. *Madrid* var til Stadighed Centrum for Fagforeningerne og Socialdemokratiet, hvorimod *Barcelona* blev Sæde for den Anarkisme, der støtter sig paa Bakunins Lære, og som kun ser det Gode i Mennesket, men Livets Ondskab i Statsinstitutionerne, som derfor maa tilintetgøres. Den spanske Arbejderbevægelse har til Stadighed maattet lide under denne Tvist. En Tvist, der kom til at skade dem uhyre i deres Kamp overfor de rige Godsejere og Kirken.

Hertil kommer, at de for Størstedelen analfabetiske Aandarbejdere ikke ejer det mindste. Han kender ikke Godsejeren, sin Herre, men han kender kun Forpagteren, der udnytter ham paa det skammeligste. Den ludfattige Landarbejder i Katalonien, i Murcia og i Andalusien kender ingen Stat, ingen Kommune, ingen Fagforening, han kender kun den ubarmhjertig haarde, middelalderlige feudalistiske Organisation. Da denne er den eneste Institution, han kender, vil han ødelægge den, og har intet andet at sætte i Stedet. Han er saa at sige Anarkist fra Fødslen af. Det er disse hæmningsløse anarkistiske Landarbejdere, der til Stadighed tilfører Anarkismen i Barcelona og St. Sebastian nye Kræfter.

Det er paa Baggrund heraf, at man maa betragte de sidste Aars Hændelser i Spanien. Da Primo de Riveras fascistiske Diktatur brød sammen i Aaret 1931, og Republikken blev indført, begyndte man ganske sikkert et politisk og socialt Reformarbejde. Men Folket, uvidende og fanatisk, som det var, kunde ikke forstaa det langsomme politiske Arbejde, der var nødvendigt for at gennemføre en Koalition mellem borgerlig Frisindethed og den socialistiske Arbejderbevægelse. Allerede Valgene i 1933 viste Fremgang for Reaktionen og den klerikale Fascisme. Hele Aaret 1934 rasede en latent Borgerkrig som Følge af den spanske Regerings reaktionære halvfascistiske Politik. I Begyndelsen af dette Aar skilte det moderate Bourgoisi sig fra det fascistiske Terrorregimente, krævede og fik Valg. For første Gang i Spaniens Historie blev der dannet en Fællesfront af de radikale Partier, strækkende sig fra de borgerlig Radikale over Socialister og Kommunister til Anarkister. Denne Front vandt Valget og fik den store Majoritet.

Desværre kunde Folkefronten kun sejre, men ikke regere. Det var ikke muligt at danne en Folkefrontregering. Derfor blev der dannet en Regering af borgerlig Radikale, der i Parlamentet fik Støtte af Socialdemokraterne. Kommunisterne spiller ingen særlig Rolle. Imidlertid organiserede Anarkisterne store Strejkebevægelser, som i Forbindelse med de fascistiske Voldshandlinger styrtede Landet i Uro og Forvirring og skabte Borgerkrigens Atmosfære. Politiske Mord stod paa Dagsordenen. Efter at en republikansk Politiofficer var blevet myrdet, og en Anarkist havde skudt en monarkistisk Politiker, rejste de monarkistiske og fascistiske Generaler sig og førte de uvidende Soldater, især marokanske Tropper og Fremmedlegionen til Kamp mod det spanske Folk. Ganske vist var Oprørsanledningen tilfældig, men Bevægelsen som saadan havde sine dybe økonomiske og politiske Aarsager. Den nye Regering havde forsøgt at afslutte den spanske Middelalder og knække Feudalherredømmets Magt. Hermed vilde den indhente en Udvikling, der i det øvrige Europa allerede havde fundet Sted for 100—150 Aar siden. Udstykningen af de store Landejendomme og Befrielsen af de spanske Bønder og Landarbejdere fra Fattigdom, Uvidenhed og Hoveri, maatte endnu engang kalde de store aristokratiske og klerikale Godsejere , som risikerede at miste alt, til Kamp. Den spanske Regering, som nu maa forsvare sig mod oprørske Generalers og gerrige Godsejeres Angreb, bliver i den danske Højrepresse fremstillet som bolchevistiske Terrorister; i Virkeligheden drejer det sig om en Regering, der vil gennemføre en Reformlovgivning, der i Danmark allerede begyndte i Struenses Tid og som i Spanien, uendelig forsinket vilde opfylde den franske Revolutions store Ideer. Det kaster et mærkeligt Lys over den danske Højrepresse, at den udelukkende skænker sin Sympati til de rebelske feudale Generaler.

Selvfølgelig er det let muligt, at den spanske Udvikling vil fjerne sig fra sit demokratiske Udgangspunkt og efter Fascismens Nederlag glide over i en radikal revolutionær Bane. Massernes politiske og organisatoriske Uvidenhed vil fremme Diktaturtendensen. Underkastelsesdriften hos det spanske Folk, der hidtil fuldstændig havde levet i Kirkens Band, vil sikkert ikke være til Gunst for den demokratiske Udvikling. Maaske

vil Borgerkrigen ødelægge Muligheden for en rolig demokratisk Udvikling - forhaabentlig dog ikke i for lang Tid. Men maaske er Afgørelsen mellem *Socialismen* og *Anarkismen* vigtigere for Spaniens Skæbne end Afgørelsen mellem *Demokrati* og *Diktatur*. Det er et godt Varsel, at Folkefrontens vidtforskellige Kræfter, særlig Socialister og Anarkister, nu staar Skulder mod Skulder i Kampen for Republikken. Maaske begriber den spanske Anarkist nu endelig Nødvendigheden af at indordne sig i en fælles Front og i et statslig ordnet Samfund. Hvis Fascistgeneralernes Oprør vilde bevirke vedvarende Enighed mellem *Madrid* og *Barcelona,* vilde det alligevel til Trods for alle Ofre være til Held for det spanske Folk og den spanske Arbejderbevægelse.

Men Borgerkrigen i Spanien er ikke blot den afgørende Kamp mellem Folkefronten og Fascismen i Spanien. Vigtigere for Europas Fremtid er den Kendsgerning, at Kampen i Spanien forlængst er blevet en Kamp imellem den internationale Fascisme og det demokratiske Europa. Det tyske Krigsskibs officielle Besøg hos Oprørerne og de italienske og tyske Flyvemaskiners Nærværelse i Marokko, som rimeligvis skal eskortere Troppetransporter fra Marokko til Spanien, taler et tydeligt Sprog. *Sejrer Fascisterne* i Spanien, saa kan der ikke være den mindste Tvivl om, at *Spanien* for Fremtiden vil staa Side om Side med de fascistiske Diktaturstater, *Italien* og *Tyskland*. *Frankrig* vil da paa alle Sider være omringet af fascistiske Diktaturstater og vil i Krigstilfælde maatte kæmpe paa tre Fronter. Hvis Fascismen sejrer i Spanien, vil Italien have Nøglen til Middelhavet. Hertil kommer, at Rygterne vil vide, at de fascistiske Generaler allerede har indrømmet Tyskland og Italien Koncessioner i Marokko og paa de Baleariske Øer, dersom de faar Støtte. Fascismens Sejr i Spanien vil komme til at være afgørende for de europæiske Staters Magtforhold. Derimod vil *Folkefrontens Sejr* betyde et enormt Nederlag for den internationale Fascisme. Materielt og psykologisk set kan det overhovedet ikke overvurderes. Folkefrontens Sejr vil styrke og sikre det franske Demokrati og hæmme og binde den italienske Fascisme; tillige vilde de af Fascismen undertrykte Folk i Mellemeuropa kunne se, at ogsaa den mest brutale militære Reaktion kan besejres af Arbejderbevægelsens politiske Vilje og Retsbevidsthed.

Hvorledes vil den spanske Borgerkrig ende? Kyststrækningerne og de vigtigste Byer er for Tiden i Regeringens Haand. De oprørske Generaler, der til at begynde med havde den Fordel, at det var dem, der overraskede, har i de sidste to Uger ikke gjort væsentlige Fremskridt. Regeringen har begyndt at etablere sig og har igen Initiativ. Flaaden er forblevet Regeringen tro og har forhindret Troppetransporter fra Marokko til Spanien.

Efter de Erfaringer at dømme, som man har høstet i den russiske Revolution, skulde man tro, at Tiden er med Regeringen, og at Chancerne for et Militærkup, som ikke sejrer straks, er ret ringe. Thi ikke blot de materielle, men ogsaa de psykologiske Kræfter arbejder for Regeringen, der vinder Tid og kan oplyse de uvidende Soldater og Bønder om, at Generalerne ikke kæmper mod et kommunistisk Oprør, men mod Landets lovlige Regering.

Imidlertid behersker Spørgsmaalet om Vaabenleveringerne til Spanien den europæiske Politik. Der er ingen Tvivl om, at Arbejderbevægelsen maa kræve, at Spaniens lovlige Regering faar den nødvendige Understøttelse, især nu, da den italienske Understøttelse af Oprørerne er blevet fastslaaet.

Folkefrontens Kamp i Spanien er af europæisk Betydning. Den spanske Arbejder, som med sit Liv har forsvaret ikke blot den spanske Republik mod Fascismen, men ogsaa den socialistiske Idé som saadan, kan være sikker paa den internationale Solidaritet. Den danske Arbejderbevægelse vil, saavidt det staar i dens Magt, yde Borgerkrigens Ofre sin Sympati og Understøttelse.

INGEN FAGFORENINGER - MEN ALLIGEVEL KONTINGENT

Fri Fagforeninger forekommer som bekendt ikke i Tyskland under Hitlerregimentet, dette betyder dog ikke, at de tyske Landarbejdere sparer Fagforeningskontingentet, saadan som mange danske Landarbejdere gør, og tror at de dermed har forøget deres Fortjeneste med det Beløb, Kontingentet andrager. Nej, de maa værs'go op med Kontingent alligevel.

I »Reichsanzeiger«, Nr. 156 af 8. Juni 1936 offentliggør Rigsbondeføreren for Ernæring og Landbruget, og i Overensstemmelse med Rigsministeren for Finansvæsenet, Kontingentordningen af »Rigsnæringsstanden« for »Følgemedlemmer« i Bonde- og Landbrugsbedrifter. Ifølge denne Forordning er alle Personer, som beskæftiges ikke blot for en vis Tid i Landbruget, enten som Landarbejdere eller Medhjælpere, forpligtet til Ydelsen af Kontingent. Kontingentet retter sig efter Højden af den maanedlige Arbejdsløn (inkl. Naturalier) og er delt i 4 Klasser; det andrager for en maanedlig Arbejdsløn indtil 70,— RM 0,30 RM, indtil 120,— RM 0,60 RM, indtil 150,— RM 0,90 RM, og i Tilfælde af en højere Arbejdsløn 1,20 RM pr. Maaned. »Følgemedlemmer« med tre eller flere Børn kommer i den næstlaveste Kontingentklasse, men mindst i den første Kontingentklasse. Bedriftslederen fraregner Kontingentet fra Lønnen ved den sidste Udbetaling i Maaneden og indsætter for de tilbageholdte Kontingenter Mærker paa et Kontingentkort. Kontingentkortet udleveres af den kompetente Bondesammenslutning af Kredsen og skal afleveres til Bedriftslederen ved Tiltrædelsen af det kontingentpligtige Arbejde. Hvis Kortet er helt fyldt med Mærker, kan det byttes med et nyt Kort ved Kredsbondesammenslutningen. Bedriftslederen har Ansvar for at tilbageholde Kontingenterne. Funktionærer fra »Rigsnæringsstanden« kontrollerer stadig Tilbageholdningen af Kontingenterne og Kontingentkortene, og Bedriftslederen er forpligtet til at give dem enhver fornøden Oplysning.

En Undtagelse fra denne Kontingentpligt danner saadanne »Følgemedlemmer«, som kun midlertidig er beskæftiget ved Landbruget, eller som er udelukkende beskæftiget i Husholdningen.

Kontingentordningen træder i Kraft den 1. September 1936.

SLAGELSE AFDELINGS KONTORBYGNING

Vi har gentagne Gange bragt Billeder og Interiører fra vore Afdelingers Kontorer, der viser den rivende Udvikling, som vort Forbund er inde i, og som giver sig Udslag i at flere og flere af vore Afdelinger selv maa erhverve Ejendom for paa tilfredsstillende Maade at kunde udføre det Arbejde, som Forbundets Virksomhed fører med sig. Denne Gang bringer vi Billeder fra Slagelse Afdelings i 1934 nyopførte Bygning.

Kontorbygningen.

Afdelingen blev oprettet den 31. Marts 1890. Men i Tiden indtil 1917 havde Afdelingen intet egentligt Kontor. Opkrævningen af Medlemskontingent fandt Sted paa Medlemmernes Bopæl ved Incassatorer og Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse foretoges i »Folkets Hus«.

Fra 1917 havde Afdelingen Kontor i Smedegade, hvorfra det i 1925 flyttedes til Løvegade.

Bestyrelsen.

Ingen af disse Steder var dog særligt velegnede til Formaalet, idet Kontor og Kontrolstederne var beliggende i Ejendommenes Baggaarde.

Afdelingsledelsen med den daværende Formand, Thorvald Jørgensen og Foreningens Kasserer, Hans Jensen, der har været Indehaver af denne Tillidspost siden 1917, i Spidsen, foretog en indgaaende Undersøgelse af Muligheden for at erhverve en Ejendom til Brug for Afdelingen, og i Foraaet 1934 blev der paa Afdelingens Generalforsamling forelagt Forslag herom. Forslaget blev vedtaget, og Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at købe en Ejendom beliggende i den nuværende Eriksgade, samt til paa det Ejendommen tilliggende Grundareal at opføre en Kontorbygning.

Formandens Kontor.

Bestyrelsen tog straks fat paa Opgaven og løste den saa hurtigt, at den nyopførte Ejendom allerede kunde tages i Brug i Efteraaret 1934.

Bygningen indeholder Formandskontor, Kassererkontor, samt en mindre Mødesal, der benyttes dels som Bestyrelsesværelse og dels til Afholdelse af Branchemøder. Endvidere er der indrettet Køkken og Toiletrum.

Kassererens Kontor.

Gennem hele Bygningen strækker sig en 3 Meter bred Hal, hvortil der er Adgang fra en overdækket Gang udvendig paa Bygningen. Denne Hal anvendes til Opholdssted for de kontrolsøgende.

Ejendommens Grundareal udgør ialt 1527 m², af

hvilket 525 m² er bebygget, heraf optager den nyopførte Kontorbygning 175 m².

Den Bygning, som var beliggende paa Grunden ved Købet udlejes dels til en Fabriksvirksomhed, der fremstiller Naale og dels til Skotøjslager. Endvidere har Kvindeligt Arbejderforbunds Slagelse Afdeling Kontor i Bygningen.

Ogsaa Udviklingsmulighederne i Fremtiden er sikret, idet der er Adgang til get Bebyggelse paa det resterende ubebyggede Areal, der andrager 1000 m².

Medlemmerne af Slagelse Afdeling har saaledes kun Grund til at være tilfredse med Bestyrelsens Arbejde og den Maade paa hvilken Opgaven, at skaffe Afdelingen egen Ejendom og dermed tidssvarende Forhold at arbejde under, er løst.

LANDARBEJDERFORHOLD I JUGOSLAVIEN

Jugoslavien er det udvidede Serbien, som fremstod efter Verdenskrigens Afslutning.

Serbien deltog som bekendt i Verdenskrigen paa Ententens Side og blev efter Fredsslutningen belønnet herfor med betydelige Landudvidelser fra de besejrede Lande. Jugoslavien er altsaa det nye Storserbien. — I sidste Nummer af International Landarbejderføderations Medlemsblad „Bulletin" skriver Redaktør Walter Kwasnik om Landarbejdernes Forhold i Jugoslavien:

Siden 1929 er Jugoslavien delt i 9 Omraader :„Banater".

Det frugtbareste af disse er Donau-Banat med Novi-Sad som Hovedstad, her avles bl. a. den fineste Kvalitet af Majs og Hvede, endvidere dyrkes der Sukkerroer, Hamp, Blommer og Vin.

Landsdelen er befolket af ikke mindre end 3 forskellige Nationaliteter, nemlig Ungarere, Tyskere og Serbere.

Dette Omraade hører med til de frugtbareste Egne i Europa, men dets Beboere lever i største Fattigdom. 75.000 har hverken Jord eller Hus, 65.000 ejer et Hus men ingen Jord, 60.000 ejer 1—3 „Morgen" Jord 1 Morgen = 2.450 Kvadratmeter), og 40.000 ejer indtil 5 „Morgen" Jord. Alle disse Arbejdere er afhængige af den Løn og den Andel af Majs og Korn, som de store Grundbesiddere giver dem.

Fortjenesten i Penge andrager for Øjeblikket kun 3 til 8 Dinar pr. Dag. I meget faa Tilfælde andrager Fortjenesten 10—15 Dinar. Tidligere fik Landarbejderne ogsaa Kosten under deres Arbejde. Nu arbejdes der uden Kost. Landarbejdernes Flertal arbejder uden Kost for en Dagløn af fra 6 til 10 Din. Ved 60 Dages Arbejde andrager Fortjenesten i Penge 500 til 600 Din. Men selv af denne Fortjeneste udbetales der kun Halvdelen i Penge, den anden Halvdel i Naturalier, i Korn og Majs; af denne Fortjeneste er en Landarbejder nødt til at leve i et helt Aar!

Arbejdsvilkaarene ved Dyrkningen af „Kukuruz" (i gamle Dage var Landet tyrkisk, Betegnelsen stammer fra denne Tid og betyder Majs), og Betingelserne for Høstarbejde er blevet meget daarlige. Tidligere fik Arbejderen for Dyrkningen af „Kukuruzmarken", naar han udførte hele Arbejdet, Halvdelen af Udbyttet og 1/3 naar Ejeren selv havde pløjet og tilberedt Jorden. Landarbejdernes Andel andrager for Øjeblikket kun 1/5 eller somme Tider kun 1/6 af Udbyttet. For dette skal han tre Gange hugge, hyppe, brække og indbringe »Kukuruz og klare Marken. Men end ikke denne frygtelige Formindskelse af Arbejdernes Andel har været Besidderne nok. Et stort Antal af Landarbejderne kan overhovedet ikke finde Arbejde, ikke engang saa meget, saa de kan leve Vinteren over. Dette benytter Jordbesidderne sig af til at tvinge disse Arbejdere til ikke blot at dyrke „Kukuruzmarken" for det omtalte forringede Vederlag, men til foruden ogsaa at paatage sig alt muligt andet Arbejde.

Landarbejderne gør saaledes ubetalt Arbejde for Besidderne. Det er virkeligt Tvangsarbejde og betegnes ogsaa med det rigtige Navn, nemlig »Kuluk«*). Først har Landarbejderne forpligtet sig til paa 1 „Morgen" Jord at gøre 1 Dags Arbejde „Kuluk", nu er det allerede almindeligt, at „Kuluk" andrager 10 Dage pr. Sæson. Ejeren er berettiget til at kalde Landarbejderen saa ofte, han vil til Arbejdet og lige meget til hvilket som helst Arbejde, enten i eller uden for Huset. Landarbejderen er forpligtet at efterkomme denne Opfordring fra Ejerens Side. Det er Genoplivelse af Feudalismen, af Pligtarbejde af den besiddelsesløse Landarbejder, ikke blot for offentlig Tjeneste, men for Privatejeren.

Disse Tilstande førte til en Rejsning blandt Husmændene og Landarbejderne. I hele Banat afholdtes sidste Foraar hundrede af Møder, der ofte samlede mange hundrede Deltagere.

I flere Tilfælde har der ogsaa været Strejker. Denne Bevægelse har allerede bredt sig til Slavonien (Srem).

Arbejderne kræver en Timeløn af 2 Dinar ved 12 Timers Arbejdstid om Dagen. Enkelte Strejker blev afsluttet med gode Resultater, og Overenskomster blev

*) Hoveriarbejde.

sluttet med Bønderne. Bevægelsen føres af Landarbejderforbundet, som i disse Dage har en stærk Tilstrømning af nye Medlemmer. Forbundet er socialistisk orienteret og er tilsluttet International Landarbejder Føderation.

Naar man læser ovenstaaende Skildring, fristes man næsten til at tro, at en Del af vore hjemlige Storagrarer havde lært Landvæsen og studeret Landarbejdsforhold i det paagældende Balkanland.

Ingen, der har fulgt den Propaganda, vore mere eller mindre nazibefængte Landbospidser og deres Venner i og udenfor Rigsdagen, for Tiden udfolder, kan være i Tvivl om, at det, man fra den Side ønsker, netop er at gennemføre tilsvarende Forhold for Landbrugets Arbejdere herhjemme som de, der hidtil var gældende dernede paa Balkan og andre Steder i vor Verdensdel, hvor Overklassen har den uindskrænkede Magt, og kan opretholde saadanne middelalderlige Tilstande.

M. O.

SKOVEN OG DENS ARBEJDERE

I det daglige Liv er der kun faa Mennesker, der beskæftiger sig med Skovens virkelige Betydning. Men desuagtet øver Skoven en overordentlig stor Indflydelse paa Mennesker. Den har afgjort større Tiltrækningskraft end Landskab af anden Art. Fra By og Land søges der ud i Skoven ved Anvendelse af alle Arter af Befordringsmidler.

Og man befinder sig godt i Skoven. Der er Skygge, Kølighed og Freden sænker sig dybt i Sindet, medens Vinden hvisker i Træernes Kroner og Solens Straaler som Lyspletter løber legende op og ned af de ranke Stammer. Naar Skoven forlades følger Skønhedsindtrykket med og lever videre indtil næste Besøg.

Ved nærmere Eftertanke vil man dog komme til det Resultat, at Skoven ikke alene er et Udflugtssted, men at der knytter sig omfattende økonomiske Interesser til Skoven og dens Udnyttelse.

Oprindeligt var Skoven vildtvoksende og paa vore Breddegrader kun beboet af Ugerningsmænd. Senere kom de saakaldte Kulsviere til, og efterhaanden som Udviklingen og Kulturen er skredet frem, har det vist sig, at Skoven paa mange Maader er i Stand til at yde sit Bidrag til Samfundets Udvikling. Og herefter er den nuværende Form — den forstmæssige — for Skovbruget opstaaet.

Ved den forstmæssige Udnyttelse af Skoven forstaas naturligvis først og fremmest planmæssig Drift, saaledes at Fældning foregaar efter bestemte Regler, og at Nyplantning finder Sted i samme Forhold, hvorved Skoven ikke alene bevarer sit Præg, men tillige ogsaa sin Ydeevne, hvortil der efterhaanden stilles ret store Krav baade paa det ene og det andet Felt.

Det var først og fremmest Bygningsindustrien, der hentede sit Materiale fra Skoven, og senere Træindustrien, til Fremstilling af Bohave og lignende, ligesom der naturligvis af Affaldet baade i selve Skoven og paa Træskærerierne skabtes det fornødne Brændsel til Anvendelse baade privat og offentlig. Efterspørgslen vedrørende det sidste Produkt er dog efter Anvendelsen af Kul og Koks bleven betydeligt mindre end oprindeligt var Tilfældet. Dog har der til skiftende Tider, hvor det ene eller andet Forhold har indvirket paa Handelssamkvemmet mellem de forskellige Lande, været større eller mindre Trang til Udnyttelsen af Skovdriften paa den sidst anførte Maade.

Maaske er det netop Forholdet mellem Nationerne, der har givet Anledning til Eksperimenter angaaende yderligere Anvendelse af Skovens Produkter, hvorved der af disse er opstaaet Raastoffer til Brug ved Fremstilling af Sukker, Brødmel, Trægas, Kunstsilke og forskellige Medikamenter til Brug i Lægevidenskaben. Yderligere kan anføres, at der anvendes Træ til Fremstilling af Jernbanesveller og Papir.

SKOVAREALER OG TRÆUDBYTTE

Lande	Aaret i hvilket Undersøgelsen foretoges	Skovareal i 1000 ha	Skov i % i Forhold til Landets Areal	Træudbytte ialt i 1000 cbm.
Europa:				
Rusland (UdSSR)	1931	949,284	44,8	)
europ. Rusland .		239,710	40,0	)200,000
asiat Rusland .		709,574	46,7	)
Finland	1923	25,263	73,5	45,600
Sverige	1923—29	23,181	56,5	47,700
Tyskland	1927	12,654	27,0	49,000
Frankrig	1932	10,535	19,4	25,400
Polen	1931	7,890	20,3	17,009
Norge	1919—24	7,499	24,2	9,000
Rumænien	1929	7,134	24,2	20,848
Jugoslavien	1931	7,720	31,0	18,000
Italien	1933	5,586	18,0	15,000
Spanien	1930	5,166	9,9	1,743
Tjekkoslovakiet .	1920	4,663	32,2	14,600
Østrig	1930	3,138	37,4	9,523
Bulgarien	1930	2,825	27,4	3,001
Grækenland	1929	2,406	18,5	435
Letland	1929	1,659	25,2	5,450
England	1927	1,229	5,4	1,361
Ungarn	1930	1,177	12,7	2,572
Litauen	1930	1,029	18,8	1,742
Svejts	1930	982	23,8	3,120
Danmark	1923	323	7,5	1,205
Asien:				
Brit. Indien	1928	79,755	27,5	6,400
Japan	1930	23,023	60,2	64,507
Nederl. Indien:				
Java og Madura	1931	3,037	23,1	1,525
Øvrige Provinser	1931	121,173	68,5	1,928
Tyrkiet	1930—31	8,816	11,6	1,632
Afrika:				
Sydafrik. Union .	1928	4,133	3,4	
Amerika:				
Kanada	1928	298,221	32,8	86,563
U. S. A., uden				
Alaska	1930	200,677	26,1	
Australien				
Australlandet	1928	22,690	12,5	
New Zealand	1930—31	5,382	20,2	

Betragtes Skoven efter det anførte ud fra et samfundsmæssigt Synspunkt vil den Erkendelse sikkert opstaa, at Skoven ikke under nogen Form bør udnyttes i privatkapitalistisk Interesse, men at Skovene i det Hele bør tjene det samlede Samfunds Interesse.

Angaaende Skovarealer og deres Udnyttelse i de forskellige Lande henvises til omstaaende Oversigt, der er taget fra Skovstatistisk Aarbog »Internationalt Landbrugsinstitut«, Rom, 1932.

Den største Del af dem, der er beskæftiget i Skoven ved de forskellige forefaldende Arbejder, der i det væsentlige maa betragtes som Sæsonarbejde, enten det omfatter Træfælding eller Kulturarbejder, er, udover de fastansatte, Løsarbejdere, der, naar Arbejdsindskrænkning sker paa andre Arbejdspladser, søger et Job i Skoven, samt mindre Landejendomsbesiddere, som paa denne Maade opnaar et Supplement til den ringe Fortjeneste, der opnaas ved mindre Landbrug. Endvidere anvendes der specielt til Nyplantning en Del Kvinder.

Skovarbejdet maa for saa vidt angaar Træfældning betragtes som baade svært og farligt, og kan som saadant sidestilles med et hvilket som helst andet Arbejde. Og dertil kommer, at Arbejdet ved Træfældning, der foregaar om Vinteren, tillige maa betragtes som farligt for Sundheden, idet de arbejdende ofte dagligt eller i hvert Fald i lange Perioder er udsat for at blive gennemblødt enten af Regn, eller Sne der ligger paa Grenene af de Træer, som skal fældes. Gigt, Rheumatisme og andre Muskellidelser er derfor hyppigt forekommende hos Skovarbejderne.

Alligevel er Lønnen ringere for Skovarbejderen end for andre ufaglærte Arbejdere, hvilket naturligvis i første Række skyldes, at der indenfor Skovbruget — saa vel som andre Steder — har manglet tilstrækkelig Interesse for Organisationstanken.

I de Lande, hvor der bestaar faglige Organisationer, hvortil Skovarbejderne er tilsluttet — for vort Lands Vedkommende Dansk Arbejdsmands Forbund — arbejdes der ihærdigt for at opnaa Forbedringer baade af Løn- og Arbejdsvilkaarene. Det samme gøres i international Henseende af International Landarbejder Føderation (I. L.F.), hvortil Land- og Skovarbejdere i mange Lande er tilsluttet. Skovarbejdernes Forhold blev særligt behandlet paa I.L.F.s 5. Kongres 1928 i Prag, hvor det blev vedtaget at opstille følgende Krav for de til Organisationen tilsluttede Skovarbejderes Vedkommende.

Angaaende Lønspørgsmaalet kræves samme Løn for Skovarbejderen, som oppebæres af den faglærte Arbejder i Industrien. Arbejdstiden bør endvidere forkortes, blandt andet ogsaa fordi Skovarbejderen meget ofte tilbagelægger lange Vejstrækninger mellem sin Bopæl og Arbejdspladsen i Skoven.

Paa Arbejdspladserne bør der opføres Skur, der dels skal tjene som Spiserum og dels skal kunde benyttes som Læskur under daarligt Vejr. Endvidere stilles der Krav om Forsikring for Skovarbejderne saavel omfattende Sygdom som Ulykkestilfælde, samt Invalideforsikring og Arbejdsløshedsforsikring. Og endelig forlanges det med Henblik paa Arbejdets farlige Karakter, at der paa Arbejdspladserne altid blandt de arbejdende findes uddannede Samariter, som vil være i Stand til at yde den første Hjælp.

International Landarbejder Føderation har endvidere foranlediget, at der ved det internationale Arbejdsbureaus Møde i Genéve er rejst Spørgsmaal om en international Ordning af Skovarbejdernes økonomiske og sociale Vilkaar.

Som allerede nævnt varetages Skovarbejdernes Interesser i vort Land af Dansk Arbejdsmands Forbund, ved hvis Medvirkning, det er lykkedes at faa gennemført en Del af de Krav, der er anført i det forudgaaende. Men Arbejdslønnen lader stadig en Del tilbage at ønske, og det er da ogsaa vedtaget at opsige den med Statsskovbruget bestaaende Overenskomst.

Tildels efter I. L. F.s Bull.

Fra Afdelingerne

Strib-Vejlby Afd. — 3 Grusgravejere. Afdelingen indberetter, at ved Overenskomst af 11. Marts 1935 er Grusgravejerne Knud Stoffregen, A. Byskov Ovesen og Carl Lindhardt indgaaet paa at betale efter Overenskomsten mellem D. A. F. og Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, i hvilken Anledning Afdelingen anmoder Forbundet om at gøre de 3 Grusgravejere bekendt med den stedfundne Forhøjelse af Timelønnen for Grusgrave og Skærvefabrikker.

32. Kreds — 24 større Gaarde paa Djursland. Der er ført Forhandlinger med Repræsentanter for 24 større Gaarde paa Djursland. Afdelingernes Forhandlingsledere ønskede en Overenskomst med konjunkturbestemte Arbejdslønninger, men dog med Fastlæggelse af visse Mindstelønninger. Indtil videre er Forhandlingerne dog forblevet resultatløse, idet Arbejdsgiverne ikke har villet underskrive paa, at disse Forhandlinger skulde føres paa Grundlag af Overenskomsten med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt med forskellige Ændringer, hvorom der kunde opnaas Enighed, og endelig om en Bestemmelse angaaende Konjunkturregulering af Lønningerne, saaledes at der fastlagtes en Grundløn, der i alle Tilfælde ikke kunde reduceres. Vi har dog lovet som Basis for nye Forhandlinger at udarbejde et specificeret Forslag, der tilstilles Arbejderudvalgets Medlemmer Herr Godsinspektør Feldthusen, Møllerup, Godsejer Juhl, Bjørnholm og Forpagter Horn, Katholm pr. Grenaa.

Nørre Lyndelse Afd. — Skovrider Lorentzen, Nørre Søby Skov. Vi har nu fra Skovrider Lorentzen gennem Kredsen modtaget en Skrivelse, hvori han erkender at være pligtig at afregne sine Skovarbejdere i Søbysøgaard Skov efter de i Maribo Skovbrugsoverenskomsten anførte Priser for 2. Klasses Skov. Sagen dermed sluttet.

Søllerød-Lyngby Afd. — Statsskovdirektoratet. Den med Direktoratet for Statsskovbruget indenfor 1. Zone opnaaede Ordning om Forhøjelse af Lønningerne paa 15 pCt. til løst antagne Skovarbejdere er nu endelig godkendt af Rigsdagen og traadt i Kraft fra 1. Februar d. A. Meddelelse derom er videresendt til Søllerød-Lyngby, Hørsholm og Lyngby Afdelinger, der maa antages at være interesseret i Sagen.

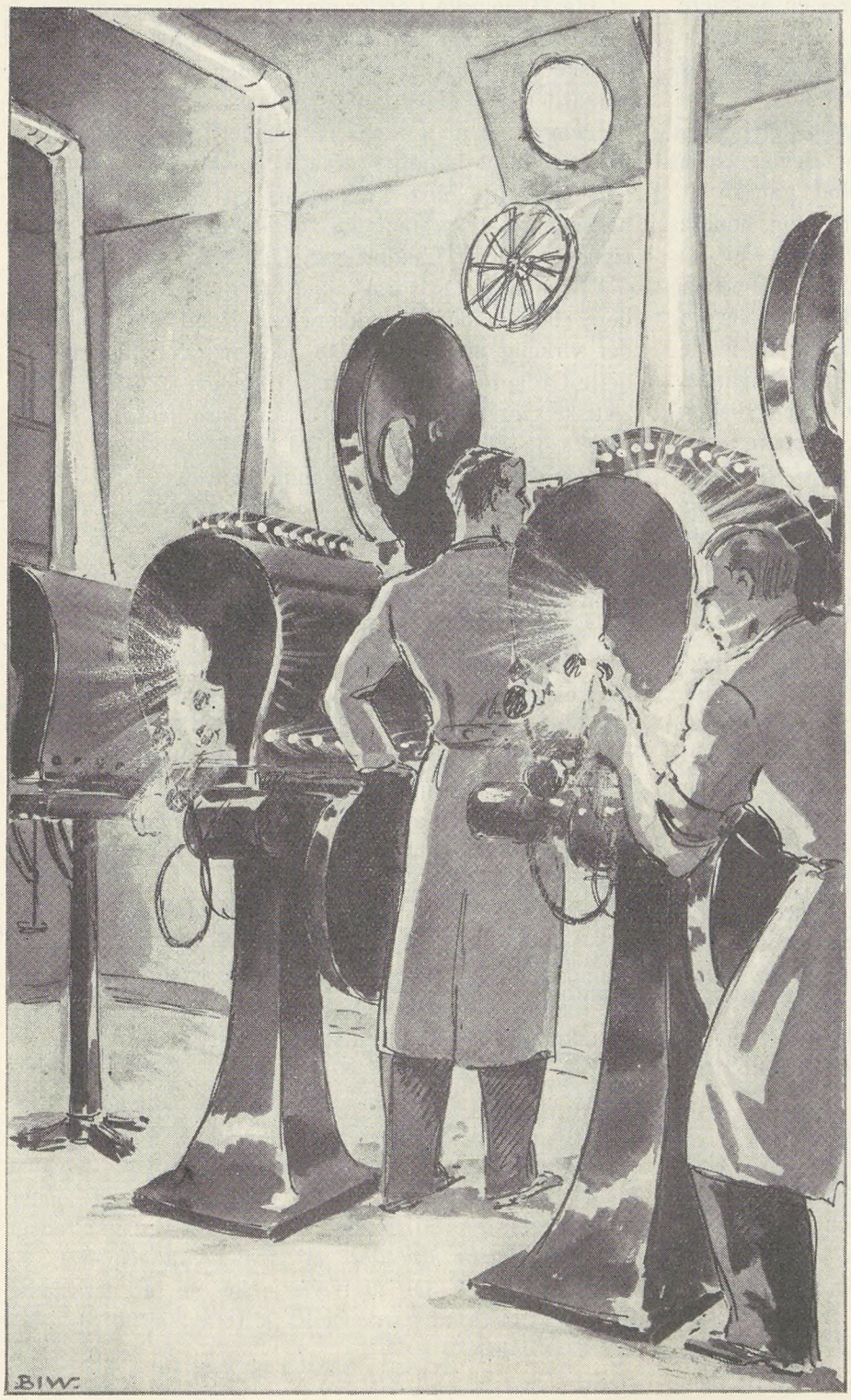
DA

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 16 31.-8. 1936 41. Aarg.

Operatøren

Af Gøg og Gokke vi andre kan le
og Lattermusklerne bruge,
men tænk at skulle de Gavtyve se
to Gange pr. Aften en Uge!

Og muligt ikke een Uge, men to,
saa blev det nok svært at lokke
sin Latter frem, selv om andre lo
fornøjet af Gøg og af Gokke.

Det gør netop han, som Filmen kør',
for Publikum er han fornummet,
vi ved kun, der er en Operatør,
som gemmes et Sted i Rummet.

Han staar der hver Aften Aaret rundt,
ved Tanken næsten det svimler,
tænk, hvad han har set af godt og sundt
og ondt paa sort-hvide Strimler.

En Togfører er han, en vagtsom Chauffør,
fortrolig med Mekanikken,
mangler den rette Operatør,
kan I lukke for Film-Butikken!

Aage Hermann.

EN BONDEGARDE —

Den danske Bondebevægelse L. S., der efterhaanden har opnaaet herostratisk Berømmelse ved sin samfundsfjendtlige Optræden og Tilsidesættelse af gældende Love og Anordninger, har paany henledt Offentlighedens Opmærksomhed paa sin Ubetydelighed.

Gang paa Gang har et selvbestaltet Udvalg indenfor Bevægelsen vedtaget og udsendt Paroler til Landbefolkningen om Iværksættelse af Sabotage baade af den ene og anden Art. Sidst drejede det sig om Undladelse af Levering af Svin til Andelsslagterierne i en nærmere fastsat Periode. Men denne Gang som ved tidligere Lejlighed opnaaede L. S.-Bevægelsen kun at føre Bevis for sin egen Afmagt.

Denne Kendsgerning har dog ingenlunde kølet Blodet hos de mere fremtrædende indenfor Bevægelsens Ledere. Tværtimod syntes det hede Blod ganske at have berøvet Ledelsen Evnen til at tænke og handle som normale Mennesker.

Det sidste Paafund gaar ud paa, at Landboerne paa en bestemt Dato i September skal undlade at levere Mælk til Mejerierne. Men ikke nok hermed. Man har tillige vedtaget Oprettelsen af en saakaldt Bondegarde, som efter de foreliggende Oplysninger skal være disponibel for at kunne lægge et Pres paa Landboere, som viser sig uvillige til at følge Paabud fra L. S. Endvidere skal Bondegarden bivaane Tvangsauktioner og i det hele taget optræde »belærende« overfor de Landmænd, som heller ikke i Fremtiden vil følge de dilleristiske Paroler og Paabud, der udstedes af de øjensynligt af Hjernehyperæmi lidende L. S.-Ledere.

Om Bondegardens Virksomhed i Forbindelse med Tvangsauktioner forlyder der intet reelt, dog kan der formentlig ikke være Tale om, at dens Opgave alene er tænkt som Skovtur, men at det snarere er Ledelsens Mening, at »Garden« skal gribe aktivt ind for at hindre Forretningen i at ske Fyldest.

Der er saaledes ingen Tvivl om, at man her staar overfor Oprettelsen af et frivilligt Korps, hvis Virksomhed — hvis Korpset bliver til Virkelighed — vil være direkte rettet mod Samfundet og dets Funktioner. Om et saadant Korps Lovlighed maa der derfor allerede paa nuværende Tidspunkt rejse sig Tvivl.

Som en Kuriositet foreligger der Meddelelse om, at Ledelsen af den paatænkte Bondegarde er tiltænkt Hærens Reserveofficerer.

Det maa dog betvivles, at Reserveofficererne vil være villige til at overtage dette Job, hvis Udførelse ganske naturligt maatte medføre deres Udslettelse som Reservister i Hæren, idet deres Virksomhed ved Uddannelse af et Oprørskorps ikke vel kan forenes med det, der hidtil har været anset for Reserveofficerernes Opgave.

Det er nærliggende at stille Spørgsmaalet: Hvor faar L. S. de fornødne Midler fra til Dækning af al den Hurlumhej, som Bevægelsen arrangerer? Dette Spørgsmaal er dog allerede besvaret. Det har nemlig vist sig, at L. S. financieres af Majoratsbesiddernes fælles Pengekasse. Altsaa er det Ætlingene af de tidligere Bondeplagere og Udnyttere de danske Bønder atter er kommet i Forbindelse med.

Det er dette Kobbel af mere eller mindre degenererede Individer, som L. S. frivilligt udfører Hoveriarbejde for gennem Bevægelsens uheldige Forsøg paa at faa Danmarks Landbrugere til at være medvirkende i en Aktion, der kun kan virke til Skade for hele det danske Samfund, saafremt fornøden Tilslutning til de harsarderede Planer kunde opnaas.

Længere er man altsaa ikke naaet i Oplysning indenfor en Del af Landbrugerne, end man kan indlade sig i Samarbejde med Træhestens og Hundehullets Ophavsmænds Efterkommere, der aldrig har vist noget Hensyn overfor Landbrugets Udøvere.

Et gammelt Ordsprog siger, at Blodet aldrig er tyndere end det dog er tykkere end Vand, og maaske er der virkelig en Forbindelse mellem Konklusionen af dette Ordsprog og Samarbejdet mellem L. S. og de nazistiske Grever og Godsejere, som kan henføres til Hoveriets og Stavnsbaandets Tid. Herremændene, som de kaldtes den Gang, havde nemlig, som det hed — første Nats Ret til enhver Brud, der udgik af Godsets Hoveribønders Kreds — og tænkes kan det jo, at ikke enhver saadan Udøvelse af »Første Nattens Ret« er forbleven uden Følger, selvom Herremændene allerede den Gang var stærkt degenererede, og at disse L. S. Bønder, der i Dag føler sig saa stærkt tilknyttet Grever og Godsejere, er en Art Reminiscentser fra hine Tider.

Vi tror ikke paa, at det vil lykkes at faa Flertallet af vort Lands Landbrugere med paa den Boldgade, hvor L. S. tumler sig øjensynligt ude af Stand til at overse Følgerne af den Sabotage, som agtes iværksat overfor Samfundet, saafremt Bevægelsen var i Stand til at opnaa den fornødne Tilslutning.

Uden Tvivl findes der blandt de nødstedte Landbrugere mange, som uden egen Skyld befinder sig i Vanskeligheder, og Hensynet til disse har medført Foranstaltninger af lovmæssig Art, hvorved Landets øvrige Befolkning — de arbejdsløse medregnet — yder sit Bidrag til en storstilet Hjælpeaktion. Men der findes ogsaa en Del, der maa betragtes som uduelige Landbrugere, hvis Udskillelse kun vilde gavne Standen.

Beklageligvis synes det at være disse sidste, der med Knud Bach i Spidsen, raaber højst. Men det tjener Landbrugets Flertal til Ære, at de forlængst har indset dette, og derfor afholder sig fra Deltagelse i L. S. Eksperimenterne. Og vi tvivler ikke om, at det sidste Paafund om Bondegarden vil faa dette Flertal til yderligere at vokse.

R—dt.

BESTILLINGEN AF FAGBLADET

SKAL FORNYES INDEN 1. OKTOBER I AAR · HENVEND DIG SNAREST TIL DIN AFDELING!

Siden sidste Efteraar, da Udsendelsen af Fagbladet med Postvæsenet direkte til hvert Medlem blev paabegyndt, har 90,000 Medlemmer af vort Forbund gennem Afdelingerne begæret sig Fagbladet tilsendt, og hver eneste Dag bringer Posten nye Begæringer, saaledes at der to Gange om Maaneden foretages supplerende Anmeldelse til Postvæsenet.

Det er endvidere konstateret gennem Meddelelser fra Postvæsenet, at langt den overvejende Part af dem, der modtager Fagbladet, drager Omsorg for, at Anmeldelse angaaende Bopælsforandring finder Sted, saaledes at Standsning i Bladets Forsendelse eller Inddragelse kun i meget faa Tilfælde har været nødvendig. Dette tyder paa stor Interesse for Fagbladet blandt Medlemmerne, og kan kun noteres med Glæde.

Men i et saa stort Forbund, som vort, der tæller ca. 160,000 Medlemmer, vil der ganske naturligt periodevis ske et vist Frafald af Medlemmer, og det er nødvendigt at Hovedkontoret, og dermed ogsaa Fagbladets Ekspedition, til enhver Tid er underrettet herom paa en saadan Maade, at der kan være nøje Indseende med, at Fagbladet ikke tilgaar Adressater, som ikke længere er Medlem af vort Forbund, idet saadanne naturligvis er ganske uberettiget til at modtage Fagbladet.

Derfor har Hovedkontoret efter stedfunden Overvejelse truffet Beslutning om, at en mere effektiv Kontrol end hidtil bør finde Sted paa dette Omraade, og at denne Kontrol bør ske paa Grundlag af regelmæssige maanedlige Indberetninger fra Afdelingerne. Saadanne Indberetninger skal fremtidigt ske i Forbindelse med Indsendelsen af de sædvanlige maanedlige Opgørelsesblanketter, der anvendes henholdsvis af Hovedkassererkontoret og Arbejdsløshedskassen, og der er om dette Forhold udsendt Cirkulære til alle Forbundets Afdelinger.

For at skabe det fornødne Grundlag for denne Kontrol er det imidlertid nødvendig at foretage en fuldkommen Nyanmelding af Fagbladet, det udsendte Cirkulære er derfor bilagt Lister, paa hvilke Afdelingsledelserne kan opføre baade de paa nuværende Tidspunkt anmeldte Medlemmers og eventuelt andre Medlemmers Adresse, som senere har udtalt Ønsket om at faa Fagbladet tilsendt. Der vil altsaa ikke som tidligere blive udsendt personlige Bestillingssedler.

De udsendte Lister er af Hovedkontoret begæret indsendt senest den 1. Oktober d. A., hvilket er nødvendigt af Hensyn til Bearbejdelsen af Materialet og den Nyanmelding, der skal finde Sted til Postvæsenet.

Arbejdet med Udfærdigelsen af de til Afdelingerne fremsendte Lister vil naturligvis blive af omfattende Art, og det er derfor nødvendigt at hvert eneste Medlem — baade dem der i Øjeblikket faar Fagbladet tilsendt og andre Medlemmer, der ønsker det — snarest henvender sig til Afdelingens Ledelse med Anmodning om at blive paaført de udsendte Lister.

Husk, at det gælder alle Medlemmer, ogsaa dem der i Øjeblikket modtager Fagbladet, og spørg samtidig din Kammerat, om han har husket at begære sig Fagbladet tilsendt.

Samtidig gør vi opmærksom paa, at det ogsaa i Fremtiden vil være nødvendigt at foretage Anmeldelse om Forandring af Adresse baade til Postvæsenet og Afdelingerne saafremt Standsning af Fagbladets Tilsending skal undgaas.

LANDSTINGSVALGET

VI TAGER DET SIDSTE TAG

Om faa Dage finder Landstingsvalget Sted. For Demokratiet i Danmark er dette Valg af stor Betydning. Af dets Udfald afhænger det, om Reaktionen — Venstre og Konservative — fortsat skal kunne trodse den Folkevilje, som saa tydeligt blev givet til Kende ved Folketingsvalget den 22. Oktober f. A., og som paa utvetydig Maade gav Socialdemokratiet sin Tilslutning. Det var ikke blot en Folkestemning, som derved kom til Orde, men et Udtryk for en virkelig Tilslutning til Partiet, som det eneste, der under de for vort Land saa vanskelige Vilkaar, havde vist Evne til at føre en for alle gavnlig Samfundspolitik.

Valget var et Advis til de reaktionære Partier om at gøre »Dagens Gerning«, som disse iøvrigt saa tit har raabt op om og krævet af Regeringen.

Partierne har imidlertid ikke fulgt denne Advisering, men har fremdeles benyttet det ringe Middel, som var tilbage — det lille Flertal i Landstinget — til at trodse Folkeviljen. Naturligvis er denne Modstand først og fremmest rettet mod Arbejderklassen og mod Forslag af demokratisk Art til Imødegaaelse af de Vanskeligheder, som den daarligst stillede Del af Befolkningen under de nuværende Forhold er udsat for, men det kan blive nødvendigt for Regeringen under den fortsatte Udvikling af den nuværende Verdenssituation at forelægge Lovforslag af vital Betydning for hele Befolkninger, Lovforslag, som paa Grund af sin demokratiske Karakter, vil kunne forventes ændret af de reaktionære Partier ved fortsat Misbrug af Landstingets Flertal.

Dette vil vi have for Øje i de kommende Dage. Det skal være Drivfjederen i den Agitation, der endnu er Tid til at udføre inden den 15. September, der er fastsat som Valgets Dag. Paa Valgdagen afsiger vi Dommen over det reaktionære Flertal i Landstinget! Vi stemmer socialdemokratisk som ved Folketingsvalget og gør den 15. September til en ny socialdemokratisk Sejrsdag gennem Erobring af Landstingets Flertal.

R—dt.

AGRARPOLITISKE PROBLEMER I DAGENS FRANKRIG

Frankrig gennemlever for Tiden en Brydningstid. Det sidste Valg har ført til en stor Sejr for de under Navnet »Folkefront« gaaende Venstrepartier, til hvilken foruden Socialister og Kommunister ogsaa de venstreborgerlige »Socialradikale« slutter sig. Paa den sejrende Folkefronts Skuldre er for nogle Maaneder siden Frankrigs første socialistiske Regering blevet dannet under Ledelse af den populære og ansete Socialistfører Leon Blum, som har taget Regeringsansvaret i sine Hænder.

De dybtgaaende og mangfoldige Reformer, som Regeringen er i Færd med at gennemføre, udgør i stor Udstrækning en Opfyldelse af det Program, som Folkefrontspartierne var blevet enige om, og for hvilket de havde stridt under Valgkampen. I dette Folkefrontens Program indgaar ogsaa omfattende Hjælpeforanstaltninger for Landbruget samt energisk Stræben for en Forbedring af Landarbejdernes i Frankrig, ligesom i andre Lande, meget daarlige Levevilkaar.

En af de første Foranstaltninger, som Regeringen foreslog, var Oprettelsen af en Organisation for Køb og Salg af Hvede — det saakaldte »Hvedeinstitut«. Hermed vil Regeringen effektivt modvirke de gennem Hvedespekulationen foraarsagede skadelige og voldsomme Prisvekslinger — for hvilket den kunde levere meget haandgribeligt Bevis — samt ogsaa gennem højere Prissættelse for Landbrugsprodukterne opretholde Landbrugets Købekraft. Det indenfor »Hvedeinstituttet« dannet Centralraad, har saaledes den Opgave aarligt at fastsætte Hvedeprisen for hele Landet, hvorved Hensyn bør tages til Høsten samt Kernens Kvalitet. Prisen for Hvede udgør for Tiden 150 Frs. pr. Td., og saavidt man ved, ønsker Regeringen den hævet til omkring 120 Frs. Fra Højres Side er gjort den Indvending, at en saadan Prisforhøjelse i Virkeligheden ikke skulde indebære nogen Forbedring for Landbruget; man venter nemlig, at Aarets Høst bliver temmelig daarlig, og paa Grund af den Knaphed, som skulde blive Følgen — nogen Import ønsker man til det yderste at forhindre — vilde ved fri Prisdannelse en betydelig større Stigning, til 160—170 Frs. pr. Td. — være Følgen. Regeringen ønsker imidlertid tydeligt ikke nogen nævneværdig Stigning af Priserne, eftersom det skulde fremkalde en kendelig Fordyrelse af Levevilkaarene for det brede Befolkningslag. Det er aabenbart, at den af Regeringen efterstræbte Højnelse af Landbrugspriserne leverer det økonomiske Grundlag for en Højnelse af Landarbejdernes Lønninger. Regeringens Agrarpolitik er tydeligt ikke mindst dikteret af disse Synspunkter.

Ogsaa Landarbejderspørgsmaalet har saaledes opnaaet at blive aktuelt. Under Indtryk af Strejkebølgen i Industrien har ogsaa i Landbrugsdistrikterne en Del Strejker været Følgen. Landarbejdernes Krav har i Almindelighed gaaet ud paa højere Lønninger, Kollektivaftaler samt 40-Timers-Ugen. Det spændte Forhold gav i Begyndelsen af Juli Maaned Anledning til Indkaldelse af en Landarbejderkonference i Paris. Man besluttede dér bl. a., at Kollektivaftaler først skulde gennemføres for Provinsen Ile-de-France, og Regeringen stillede sig ogsaa velvilligt til dette Krav. Det lykkedes dog ikke at gennemføre dens Ønsker paa disse Punkter, og dette af følgende Grunde.

Tanken om at indføre Kollektivaftaler for Landbruget vakte nemlig en meget energisk Modstand fra Landarbejdsgivernes Side, og man forklarede, at man under ingen Omstændigheder kunde gaa med til saadan noget. Unægtelig havde de paa sin Maade Ret i en besværlig økonomisk Situation. Gennem Strejkerne eller gennem fredelige lokale Overenskomster var det nemlig lykkedes Landarbejderne at faa meget betydelige Lønforhøjelser, som i Længden endda turde kunde bæres gennem en Forbedring af Landbrugsprodukternes Priser. Noget yderligere saa man sig fra Bondeside fuldstændig ude af Stand til at gaa med til. Under disse Forhold truede en almindelig Høststrejke, som Regeringen imidlertid med Tanke paa dens Konsekvenser med alle Midler søgte at forhindre. Desuden havde Fagforeningerne en relativ ringe Tilslutning blandt Landarbejderne — det er ca. 100,000 eller en Tiendedel af hele Antallet som er organiserede. Dette er naturligvis en Svaghed, som kendelig indvirkede paa Fagforeningernes Aktioner.

Paa Baggrund af disse Forhold maatte den Overenskomst ses, som for Provinsen Ile-de-France opnaaedes mellem Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere. Fra Kravet om Indførelse af 40-Timers-Ugen har Fagforeningerne indtil videre taget Afstand, men man kunde dog gennemføre en vis Forkortelse af Arbejdstiden; den kommer i Fremtiden til at udgøre 10 Timer mellem April og Oktober, 9 Timer mellem Maanederne Marts og November og 8 Timer mellem December og Februar. Landarbejderne er forpligtede til at arbejde over, men erholder da et Løntillæg paa 33 pCt. De skal endvidere have en Hviledag om Ugen — sædvanligvis Søndagen. Efter 1 Aars Tjenestetid har Arbejderne Krav paa en halv Maaneds Sommerferie med Løn. Derimod opnaaede man ikke at bevæge Arbejdsgiverne til at gaa med til Kollektivaftaler angaaende Lønningerne — ikke ens for en Provins. Man haaber dog paa fra Fagforeningsside, at det vil vise sig muligt, at i det mindste indgaa lokale Aftaler.

Selv om ikke alle Forhaabningerne opfyldes paa en Gang, saa kan man dog fastslaa, at disse Vilkaar, kompletteret med betydende Lønhævninger, indebærer en glædelig Forbedring af Landarbejdernes Levestandard. Man vil bare udtale det Ønske, at samme Fremskridt ogsaa vil opnaas i de øvrige Dele af Landet. Man har al Anledning til at haabe paa en saadan Løsning, dette saa meget mere som Fagforeningsbevægelsen med hver Dag vinder Terræn blandt Arbejderne.

A. G. Tormdorf.

En Løn, Erhvervet kan bære

— OG ANDRE PROBLEMER

AF VILH. RASMUSSEN

Diskussionen om Landbrugets Arbejdskraft er, som det meste af Landbohjemmenes Tilvirkning, virkeligt slidstærkt Stof. Socialministeriet har nedsat en Kommission til at analysere Problemet, de sjællandske Landboforeninger publicerer Resultatet af en ny privat indsamlet Statistik, og Aviserne, navnlig i Provinsen, bringer næsten dagligt Indlæg herom, saa der er god Gang i Foretagendet.

Haardt trængt af den efterhaanden tilvejebragte uafviselige Dokumentation for, at der faktisk ikke mangler Arbejdskraft paa Landet, har Landmænd og Landboforeninger forskanset sig bag den Paastand, at den forhaandenværende og tilbudte Arbejdskraft kræver Lønninger, som Erhvervet med sin ringe Rentabilitet slet ikke kan udrede. Man paastaar vel ikke gerne offentligt, at Lønninger paa 4½ Kr. til 5 Kr. pr. Dag for faste og 5½ til 6 Kr. for løse Arbejdere med egen Bolig og Husførelse er for store i den Forstand, at Familieforsørgere kan klare sig med mindre uden supplerende Tilskud af det offentlige, men man vil hævde, at Landbruget behøver endnu billigere Arbejdskraft, helt unge Tjenestekarle, der faar Kost og Logi som en væsentlig Del af Lønnen. Og det er denne unge, billige Arbejdskraft, som dels den bedre betalende Industri og dels Socialreformen med dens Understøttelse til arbejdsløs Ungdom frarøver Landbruget, siges nu.

Paastandene om, at det er Fabrikkernes skorstenshøje Lønninger eller den saa venligt antydede Slaraffentilværelse i Socialkontorernes Venteværelser, der faar Ungdommen til at svigte Landbruget, faar ikke Lov til at staa uimodsagt.

Det er fra flere Sider til Overflod paavist, at den Omstændighed, at Landbruget som Helhed har omlagt sit Behov af Arbejdskraft fra voksne, gifte Folk med egen Husstand til helt unge Elever og Tjenestekarle, i sig selv maa fremkalde en naturlig Knaphed paa ung Arbejdskraft, hvortil kommer, at de uendelige ringe Fremtidsudsigter, Landbruget kan byde sine unge Arbejdere, maa friste Ungdommen til at søge bort.

Der er imidlertid ogsaa en hel Række andre Forhold, der virker i samme Retning, og som maaske knapt har været saa paaagtede af andre end Landarbejderne og Ungdommen selv.

Der tænkes her paa det Faktum, at Landbruget gennem Bondevenstres politiske Indflydelse i de sidste Menneskealdre har forstaaet i stort Omfang at unddrage sig selv de Forpligtelser og sine Arbejdere de Rettigheder, som en stedse mere udbygget Arbejdslovgivning har skabt i andre Erhverv. Lovene stiller faktisk i en Række Tilfælde Landarbejderne betydeligt ringere end andre Arbejdere.

For at nævne nogle Eksempler: Lov om Børns Erhvervsarbejde gælder ikke for Landbruget, Fabrikslovens Forbud mod at lade Børn og unge Mennesker betjene Maskiner gælder ikke for Landbruget. Fabrikslovens beskyttende Bestemmelser for gravide og fødende Kvinder gælder ikke for Landbruget, Lærlingeloven gælder ikke for Landbruget, effektivt offentligt Tilsyn med, at Medhjælperlovens Bestemmelser om Kost og Værelser overholdes, findes der intet af, og saa fremdeles. Med standsegoistisk Smaalighed har Bondevenstre omhyggeligt sørget for i saa godt som enhver Lov om Arbejderbeskyttelse at faa indført et: denne Lov gælder ikke for Landbruget.

Alle Landets Aviser drøftede for kort Tid siden Spørgsmaalet om, hvorvidt lille Connies Filmsengagement rammes af Loven om Børns Erhvervsarbejde eller ikke. Skal man le eller græde herover, naar man samtidig erindrer sig, at Hundreder eller Tusinder af smaa Landarbejderbørn hvert Foraar med Lovens Velsignelse kan sendes ud for at tjene Bønder, ja, at en hel Landsdels Skoleordning (den vestjyske) er anlagt paa, at Smaabørnene skal have Tid til at arbejde i Sommertiden i Stedet for at gaa i Skole.

Statistiken fra den lovpligtige Ulykkesforsikring taler et særligt uhyggeligt Sprog i Afsnittet, hvor der fortælles om smaa 8—10-aarige »Landarbejdere«, der i Hakkelsesmaskiner, Hesteomgange, Tærskeværker, Hesteriver etc. er blevet ilde tilredte eller dræbte. Arbejdsinvalider i den Alder kender dog intet andet Erhverv.

I Handel, Haandværk og Industri sikres det Lærlingen, at han faar lært Faget, eller i modsat Fald nogen Erstatning for spildte Ungdomsaar. I Landbruget kan Eleverne udbyttes grænse- og hensynsløst, uden at nogen Dommer eller anden Embedsmand af den Grund faar sin Middagshvile forstyrret.

Da den nugældende Medhjælperlov i 1921 afløste Tyendeloven af 1854, betød den unægtelig et Fremskridt; men Mangel paa Tilsyn med, at Lovens Bestemmelser overholdes, har desværre gjort Fremskridtet i høj Grad illusorisk. Ingen med virkeligt Kendskab til Forholdene vil for Eks. benægte, at der endnu, 15—16 Aar efter Lovens Ikrafttræden, findes Masser af Medhjælper»værelser«, der meget langtfra opfylder Lovens beskedne Mindstefordringer.

Loven giver ligeledes visse Regler for Beskaffenheden af den Kost, der bydes de unge Landarbejdere som en Del af deres Løn. Protest mod daarlig eller mangelfuld Kost er som Regel virkningsløs, og udarter Protesten til Arbejdsafbrydelse, vil Domstolene desværre som oftest statuere, at det er Medhjælperne, der har gjort sig skyldig i Lovbrud. Man erindrer i saa Henseende talrige i den socialdemokratiske Dagspresse omtalte Kostaffærer. Det kan og skal ikke forties, at de almindelige Domstole ved deres Afgørelser af saadanne Retssager har været Landbruget en stærkt arbejderafholdende Faktor. For at den faglige Domstol, Den faste

Voldgiftsret, ikke skal føle sig forbigaaet bør maaske tilføjes, at adskillige af dens Kendelser har virket i samme Retninger. Angaaende Landbrugsforhold er ved Den faste Voldgiftsret afsagt Kendelser, som det har været kyndige, udenforstaaende Folk umuligt at forlige med tidligere Retspraksis i Byarbejderforhold.

Medhjælperlovens vage eller helt manglende Bestemmelser angaaende Arbejdstid og dens Paabud om, at Tjenestefolk skal give Arbejdsgiverne — selv de økonomisk daarligst kørende — Kredit paa Lønnen i indtil 3 Maaneder ansporer heller ikke i synderlig Udstrækning Ungdommen til at foretrække Landbruget for Byerhvervene.

Nej, det er saa langt fra Lønspørgsmaalet alene, der skiller Landbruget og Ungdommen.

Mange Faktorer foruden de her og andre Steder fremdragne forklarer den saa hidsigt debatterede Knaphed paa ganske ung Arbejdskraft til Landbruget. Maatte de kloge Folk, som for Tiden i Kommissioner og Udvalg lægger deres Hoveder i Blød for at klare Problemet, komme til Forstaaelse heraf og gaa ind for Kravene om en Revision af Loven om Børns Erhvervsarbejde, Fabriksloven, Lærlingeloven, Medhjælperloven, Lov om Benyttelse af Tjenesteboliger og andet i Landarbejdernes Favør. Der kan her gennemføres meget væsentlige Forbedringer uden, at Landbruget med Rette kan klage over, at der derved lægges uoverkommelige økonomiske Byrder paa dets Skuldre, og stilles Landarbejderne i retslig og lovmæssig Henseende paa lige Fod med de øvrige Arbejdere, vil megen Uvilje mod at »tjene Bønder« være bortryddet.

Efter »Arbejderen«.

UTAK ER VERDENS LØN

Det er ikke nogen Sjældenhed, at vort Forbunds mange lokale Tillidsmænd under Udførelsen af det daglige Arbejde — hvortil blandt andet ogsaa hører Henvendelse til Arbejdsgiveren med Paatale af det ene eller andet Forhold — bliver mødt med Udtalelsen: »Hvad blander De dem i det for, jeg kan udmærket selv blive enig med mine Arbejdere!«

Denne Udtalelse er overmaade karakteristisk fordi den dækker over Svagheder hos begge Parter — Arbejdsgiveren og Arbejderen.

Man kan nemlig være ganske sikker paa, at denne Arbejdsgiverudtalelse er et Udtryk for en spontan Harme over, at en Spekulation i Opnaaelsen af en personlig Fordel til Skade for Arbejderens Fortjeneste ved Tillidsmandens Henvendelse er bleven krydset.

Og samtidig fører Udtalelsen Bevis for, at endnu ikke alle Medlemmer af vort Forbund har Forstaaelsen af, hvor betydningsfuldt det enkelte Medlems Stilling til de daglige Foreteelser paa Arbejdspladsen er, og hvor varsomt det er nødvendigt at være overfor Spørgsmaalet om at vise Eftergivenhed, naar det gælder retmæssige Krav i Henhold til bestaaende Overenskomstaftaler.

Arbejdsgiverens Udtalelse behøver naturligvis ikke altid at betyde Tilstræbelse af at tilsidesætte overenskomstmæssige Priser, men snarere at det paagældende Arbejde udføres afvigende fra den sædvanlige Maade, som er lagt til Grund for Fastsættelsen af Akkordprisen, og saaledes berettiger Krav om Ekstrabetaling, der uden Tillidsmandens Indgriben kunde være undgaaet.

Naturligvis er Eftergivenhed fra Arbejderens Side ikke altid en Følge af Uvidenhed om Berettigelsen af et Lønkrav eller Ønsket om at holde Organisationen udenfor, men Grunden kan udmærket være den, at man simpelthen lader sig besnakke af Hensyn til »Husfreden«.

Og saa kan det alligevel ske, at det Arbejde, hvorom der kan være Tale faar et saadant Forløb, at Arbejderen ikke mener sig økonomisk tjent med det Offer, der bringes, og at »Husfreden« derfor kommer i Fare ved senere fremsatte Krav selv om disse er nok saa berettiget.

Bliver Resultatet saa en Sag med Afdelingens Medvirken, vil der snart opnaas Erfaring for, at Arbejdsgiveren ganske har glemt al Imødekommenhed fra Arbejderens Side.

Og det kan for de fleste af saadanne Sagers Vedkommende uden Overdrivelse paastaas, at de Forklaringer og Sagsfremstillinger, der gives fra Arbejdsgiverside — endog saa langt frem i Sagen, som ved dens Behandling i Den faste Voldgiftsret — kan betegnes som letsindig Omgang med Sandheden. — For ikke at anvende et stærkere Udtryk.

Ogsaa i det daglige Forhold mellem Arbejder og Arbejdsgiver gælder det gamle Ord — Utak er Verdens Løn.

Derfor maa det ikke mindst under Hensyntagen til vort Forbunds store — og stadig voksende — Arbejdsfelt staa enhver klart, at selv den mindste Efterladenhed i Forholdet til Arbejdsgiveren vedrørende retsmæssige Krav i det lange Løb kan betyde megen tabt Arbejdsfortjeneste, der kan blive vanskelig at bjerge, selv om »Husfreden« ofres.

Det kan ikke nytte, at det enkelte Medlem døver sin Samvittighed med Henvisning til manglende Direktiver fra lokale Bestyrelser eller Tillidsmænds Side, for som Regel vil det være ganske ugørligt for disse at overse og kontrollere samtlige indenfor en Afdelings Omraade beliggende Arbejdspladser, hvorfor de i nogen Grad maa stole paa Advisering om Foreteelser paa Arbejdspladserne, hvis Løsning kræver Organisationens Medvirken, og hvis Udfald kan være afhængig af den tidligst mulige Indgriben.

Derfor maa hvert enkelt Medlem være paa Vagt overfor Spørgsmaalet om — at komme til Rette med Arbejdsgiveren uden Organisationens Medvirken.

R—dt.

UDBETALING AF TILLÆGSHJÆLP

I HENHOLD TIL LOVEN OM OFFENTLIG FORSORG

I Forsorgslovens § 293 Stk. 1, bestemmes, at den, der opfylder Betingelserne for at oppebære Invaliderente, Aldersrente eller anden offentlig Hjælp uden Retsvirkninger, der svarer til fuld Forsørgelse, ikke saalænge saadan Hjælp oppebæres, kan erholde Kommunehjælp. Men i samme Paragrafs Stk. 2 aabner der sig alligevel en Mulighed for Opnaaelsen af supplerende Hjælp. Det anføres nemlig, at saafremt det sociale Udvalg finder, at en tilstedeværende Trang ikke kan afhjælpes ved den i Stk. 1 nævnte Hjælp — og at der ikke ad anden Vej kan opnaas Tillægshjælp — kan der ydes supplerende Hjælp i Form af Kommunehjælp. Udvalgets Beslutning herom har dog kun Gyldighed, saafremt den er forelagt Kommunalbestyrelsen og er tiltraadt af mindst ⅔ af dennes Medlemmer.

Ogsaa Medlemmer af Arbejdsløshedskasser har selv om Arbejdsløshedsunderstøttelse oppebæres, under lige Forhold, som ovenfor nævnt, Ret til supplerende Hjælp.

Imidlertid sker det, at det sociale Udvalg i den ene eller anden Kommune trækker Afgørelsen af, hvorvidt saadan supplerende Hjælp kan ydes, i Langdrag, idet en Afgørelse i Kommunalbestyrelsen i Henhold til Forsorgslovens § 293 afventes, og dette kan virke irriterende paa den, der har ansøgt om Hjælpen, som vel i alle Tilfælde er haardt tiltrængt.

Socialministeriet har imidlertid paa Foranledning af en Forespørgsel erklæret, at Udbetaling af den omtalte Hjælp uden Forelæggelse forud i Kommunalbestyrelsen kan foregaa uden at være lovstridende, naar Kommunalbestyrelsen har givet det sociale Udvalg Bemyndigelse, hvad der maa anses for formaalstjenligt, navnligt hvor det drejer sig om større Kommuner.

Vi henviser iøvrigt til Ministeriets Skrivelse af 9. Juli om Sagen, som nedenstaaende gengives:

»I en hertil den 21. Marts 1936 indkommet Skrivelse har Hr. Landsretssagføreren paa den konservative Byraadsgruppes Vegne forespurgt Socialministeriet, hvorvidt det sociale Udvalg i A. er berettiget til at udbetale den i Forsorgslovens § 293, Stk. 2, omhandlede Tillægshjælp, forinden Udvalgets Beslutning om Ydelse af Tillægshjælp har været forelagt for Kommunalbestyrelsen og er blevet tiltraadt af mindst ⅔ af dennes Medlemmer.

I en i Sagens Anledning afgiven Erklæring af 26. Maj 1936 har Flertallet indenfor det sociale Udvalg udtalt, at Tillægshjælp efter Forsorgslovens § 293 til Rentenydere og til arbejdsløshedsunderstøttede Personer hidtil er ydet efter Retningslinier, som enstemmigt er vedtaget af det sociale Udvalg. Udvalget har af praktiske Grunde, bl. a. fordi Udvalget, da det ikke med Sikkerhed paa Forhaand kan regne med Afholdelse af Byraadsmøde paa en bestemt Dag, ikke vilde kunne give Ansøgerne Underretning om, hvornaar deres Trangstilfælde kunde afhjælpes, saafremt Byraadets Beslutning skulde afventes, anvendt den Fremgangsmaade i alle saadanne Tillægshjælpssager, at Understøttelserne er blevet udbetalt efter Ansøgningernes Behandling paa Socialkontoret, hvorefter der straks er blevet afgivet Indstilling til Byraadet om Godkendelse af den ydede Tillægshjælp.

Flertallet indenfor det sociale Udvalg har endvidere til Støtte for den anvendte Fremgangsmaade anført, at der ogsaa, hvor det drejer sig om Ydelse af Tillægshjælp efter § 293, paahviler det sociale Udvalg en Pligt som omtalt i Forsorgslovens §§ 1 og 29 til at drage Omsorg for, at ingen trængende savner det nødvendige til Livets Ophold, og at en saadan Forpligtelse maa opfyldes, uanset om der foreligger en forudgaaende Byraadsbestemmelse.

Mindretallet indenfor det sociale Udvalg har for sit Vedkommende gjort gældende, at det er i Strid med Loven at foretage Udbetalinger, til hvilke der kræves kvalificeret Majoritet i Byraadet, forinden der foreligger en Vedtagelse i Raadet med denne kvalificerede Majoritet. Mindretallet er derhos af den Opfattelse, at det sociale Udvalg, for saa vidt angaar Tillægshjælp efter Lovens § 293, ikke har en Pligt som omtalt i Lovens § 1 og § 29.

I denne Anledning skal man meddele, at Bestemmelsen i Forsorgslovens § 293, Stk. 2, i og for sig forudsætter, at Tillægshjælp ikke vil kunne udbetales af det sociale Udvalg, forinden Udvalgets Beslutning er tiltraadt af mindst ⅔ af Kommunalbestyrelsens Medlemmer. I Betragtning af, at der vil kunne forekomme Tilfælde, hvor det kan være absolut paakrævet til Opfyldelsen af den Kommunen paahvilende Pligt til at yde trængende Personer Hjælp, at saadan Hjælp udbetales, inden der bliver Lejlighed til at afholde Møde i Kommunalbestyrelsen, vil Socialministeriet, navnlig for de større Kommuners Vedkommende, anse det for en formaalstjenlig — og ikke mod Lovordene stridende — Foranstaltning, om Kommunalbestyrelsen gav det sociale Udvalg Bemyndigelse til undtagelsesvis i særlig paatrængende Tilfælde og efter visse paa Forhaand fastsatte Retningslinier at udbetale Tillægshjælp, dog saaledes, at hvert enkelt Tilfælde efter Hjælpens Udbetaling straks bliver forelagt i første Møde i Kommunalbestyrelsen. Det maa dog være en Forudsætning, at en saadan Bemyndigelse gives Udvalget med den i § 293, Stk. 2, omhandlede kvalificerede Majoritet, og at Beslutning om Hjælp træffes af det sociale Udvalg med mindst samme Majoritet.«

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

Har du bestilt Fagbladet og modtager det tilsendt, saa husk at melde eventuel Flytning og Bopælsforandring baade til Posthuset og til din Afdeling. Sker dette ikke vil Bladet udeblive. Modtager du ikke Bladet regelmæssigt, saa klag til Postvæsenet. Hjælper dette ikke, maa Klagen fremsættes overfor din Afdeling, saaledes at Sagen kan ordnes ved Indberetning til Ekspeditionen.

Diktaturstaterne
ER IMOD SOCIALE FREMSKRIDT

Da Europas Befolkning en skønne Dag vaagnede, blev de overrasket ved en Meddelelse om, at der var gennemført et Statskup i Grækenland, og at den parlamentariske Regeringsform var blevet erstattet med et Diktatur. Selve Ministerpræsidenten var den Oprører, som gav den nylig genindsatte græske Konge denne Fuldmagt. Hvad drejede det sig om, maa man spørge, da man jo ikke i Forvejen havde hørt noget om Uroligheder eller lignende i Grækenland?

Det drejede sig *om det evige Problem,* som ligger til Grund for alle større Omvæltninger, alle Revolutioner, alle Folkebevægelser o.s.v.: *Fjernelse af Nød og Elendighed i Samfundet og Tilfredsstillelse af det sociale Behov.* Den græske Ministerpræsident *Metaxas* erklærede bombastisk Dagen efter Oprøret: »Hvis ikke jeg havde grebet ind imod den røde Fare, vilde Landet være styrtet ud i Anarki. Det drejer sig her om den største Sammensværgelse, som nogensinde er blevet planlagt imod det herskende Regime. Jeg vil forsvare Regeringens nuværende System og det græske Fædreland«. Parlamentet blev opløst, og Politi og Militær blev bragt i Beredskab.

Men hvorfor al den Staahej? Lad os betragte lidt nærmere, hvad Bevæggrunden vel kan være til disse Forholdsregler? *Det gaar de græske Arbejdere rigtig daarligt.* De har igennem deres Fagforeninger søgt at kæmpe sig ud af deres miserable Stilling og tilkæmpe sig lønmæssige Fordele. Regeringen talte om en *rød Fare.* Denne bestod i Udtalelser om af al Magt at prøve paa at forbedre Arbejdernes sociale Stilling. Først forsøgte Regeringen at komme ud af den Knibe, den var kommen i, ved at anordne *tvungen Voldgift for alle nuværende og fremtidige Arbejdskonflikter.* Arbejderne viste imidlertid, hvad man havde til Hensigt, og protesterede mod deres Koalitionsrets Indskrænkning ved at *erklære Sympatistrejke til Iværksættelse i Løbet af 24 Timer,* hvad der var tilstrækkeligt for den græske Regering til at ty til Parlamentsopløsning og Indførelse af Krigstilstand.

»Strejkebevægelsen«, som endnu ikke var brudt ud, skulde kvæles ved denne Forholdsregel. I Virkeligheden drejede det sig om *en Tilsløring af den daarlige Økonomi.* Man havde under store Forhaabninger hentet Kongen tilbage til Landet, men Resultatet var blevet, at Grækenlands økonomiske Forhold ikke var blevet bedre, men derimod værre. Regeringens Udgifter steg til det enorme, de var saaledes i Maanederne Maj og Juni steget med 500 Millioner Drakmer, Handelsbalancen forværredes, Embedsmændenes og Arbejdernes Lønninger reduceredes, Vingaardsejerne blev paalagt nye Skatter o.s.v. o.s.v. De kommende Valg havde altsaa kunnet medføre en betydelig Forskydning, idet Venstrepartierne vilde have faaet et hidtil uanet Opsving, og det maatte man fremfor alt forhindre. Derfor dette tilslørede Diktatur og Udskydelse af Parlamentsvalgene.

Der er temmelig ofte i Grækenland blevet gennemført Oprør og Revolter. Indtil nu har *Diktaturperioderne imidlertid aldrig kunnet opvise store Resultater,* men for dette Oprørs Vedkommende kan det maaske bemærkes, at fremmede Diktaturregeringer har haft deres Finger med i Spillet. Den nuværende græske Regering har altid lagt sin Forkærlighed for Tyskland for Dagen, og Italien, der Gang paa Gang er stødt paa den engelske Indflydelsessfære i Grækenland, er meget opsat paa at drive en Kile ind mellem England og dets vigtige Støttepunkt i Middelhavet. Det er saaledes, det gaar til, at Indflydelsen fra Udlandet forbinder sig med Regeringshandlingerne.

At saadanne indrepolitiske Konflikter kan føre til, at forskellige fremmede Nationer indblandes, ser vi klart af Spanien, og vi maa i hvert Fald ikke lade os forlede til at tro, at det ikke oprindeligt var de sociale Spørgsmaal, der var Grund til denne Omvæltning i Grækenland. Da der truedes med Strejke, blev Krigsretten beskikket, og Parlamentet blev opløst, saaledes at der ikke i en overskuelig Fremtid finder demokratiske Valg Sted.

Diktaturer bliver altsaa betragtet som *det bedste Middel, naar Folket som Følge af Nødstilstand gør Oprør. Og saaledes forholder det sig ogsaa for Spaniens Vedkommende.* Det spanske Folk har med overvældende Majoritet ved de sidste Valg foretaget en Drejning til Venstre. Folkefrontens Partier, saaledes navnlig det spanske Socialdemokrati, havde faaet betydelig Stemmetilvækst, hvilket medførte, *at man fik en demokratisk rettet og socialt indstillet Regering,* som gjorde sig store Anstrengelser for at varetage Arbejderbefolkningens og Bøndernes Interesser og lindre deres Nød. Men et saadant maalbevidst Arbejde paa at underbygge det socialdemokratiske System i Spanien passede naturligvis ikke i de Reaktionæres Kram. Man satte ind med Terror, Attentater og Sabotage af enhver Art, og da alt dette ikke nyttede, *var der ikke andet for Reaktionen at gøre end at gaa angrebsvis tilværks med Vaaben i Haand, altsaa foranstalte regulær Krig.*

Resultaterne af disse voldsomme Blodsudgydelser er bekendt. Ligdyngerne vokser i Spanien, og den ene Massegrav ligger ved Siden af den anden, i lange Rækker. Den ene Landsmand kæmper imod den anden, og et Par Nationer opmuntrer aabenlyst Oprørerne. Det er ikke godt at vide, hvilke politiske Forviklinger dette kan medføre, men vi vil blot her fastslaa, at for Spaniens Vedkommende anser man ogsaa Diktaturet for at være det Middel, der kan bremse de sociale Fremskridt. Forholdene i *Grækenland og Spanien* har belært os om, at det virksomste Middel mod et Folks sociale Tilfredsstillelse er at give det Diktaturets Mundkurv paa.

Korresp.

TAK

For al Venlighed, der er vist mig paa min 70-aarige Fødselsdag, bringer jeg herved min hjerteligste Tak.

L. P. Olsen.

Land-arbejderen

Med et Gulv af Brostenstoppe
og med Vægge fugtigtgraa
kan man have mange Grunde
til af Hjertet at misunde
den, som Skæbnen gav en Krybbe
med lidt Straa at hvile paa.

Hos Baroner og hos Grever
Karl og Dreng har samme Seng,
hele Sengehalmen lever
og det bider dem i Flæng.
Tidligt op er forsaavidt
kun et Gode, naar man sover
skidt, fordi man bliver bidt.

Jo, men Grevens gode Mad
er et Lyspunkt man kan finde,
den skal bare findes inde
paa Hr. Grevens eget Fad.
Er det Folkene, det gælder,
er Kartoffelfrikadeller
gode nok til Karle, Drenge
og til Røgteren, den Rad.

De har slidt som sorte Slaver,
endeløse Arbejdsdøgn,
Slid og Slæb og sultne Maver,
Sengehalm med Lus og Jord paa,
til en skønne Dag de svor paa,
at nu sku' det være Løgn.

De var svære nok at samle,
der var ingen Huj og Hast,
men da først de brød den gamle
Fordoms Mure, stod de fast.
Selv om Danmarks brede Bonde
svor og svovled' ved den Onde,
han, da Svinet fik sin Sti,
maatte ogsaa give Karlen
noget rent at sove i.

Og nu lyser Purpurflammen
over By og Bakkerand,
og mod Gryet gaar vi sammen
Arbejdsmænd fra By og Land;
mod Nazister og Fascister
vil vi sammen holde Stand.

Aage Hermann.

LANDARBEJDERENS HJEMLØSHED

Vi har før her i Bladet behandlet Landarbejdernes Bosteder. Vi har set baade Tjenestekarlens og Tjenestepigens og den gifte Landarbejders Tilflugtssted, som de har at søge til, naar Dagens Arbejde er endt. Vi ved, at det er noget af det uhyggeligste, der findes. Vi skal derfor ikke i denne Artikel komme ind paa en yderligere Optrævling af dem. Men det jeg sigter til med Overskriften er noget, der hænger intimt sammen med Landarbejderens Bosted og saa det Fæstesystem, der praktiseres i Dag.

Landarbejderen, enten det saa er den gifte eller den ugifte, lever faktisk sit Liv paa Vandring. Han ved sjældent længere end fra Skiftedag til Skiftedag, hvor han hører hjemme. Det gælder for dem, der har Arbejde Aaret igennem. Men der er andre. I Landbrugets Æra er der kommet et nyt Led til, den arbejdsløse Landarbejder. Det gælder især den Tjenestekarl, der bliver arbejdsløs om Vinteren. Der findes ingen Steder paa Landet, hvor saadanne unge kan bo. Som Følge deraf maa de flytte bort fra det Sted, hvor deres Erhverv findes, hvilket bevirker Vandringen fra Land til By.

Men nu dem, der opnaar Arbejde. En Betingelse for at Folk kan sige at have Rod i Tilværelsen er, at de kan slaa sig til Ro, hvis de ellers vil, og at de har et Sted, hvor de kan føle sig paa egen Grund. Nu vil nogle sige, at hvis Tjenestekarlen eller Daglejeren ellers vil, kan han godt blive paa det samme Sted over en længere Periode. Det kan han tilsyneladende, men ogsaa kun tilsyneladende. Man kommer ikke uden om, at Arbejdsgiveren ved hver Skiftedag vil presse ham, derfor maa han rejse for at modvirke Presset og for at holde Lønnen oppe. Men ogsaa den Ting, at der ikke er noget, der hedder almindelige Bestemmelser for Arbejdet, og at Uenighed maa afgøres Bonden og Arbejderen imellem, fører til, at man tidt maa skilles paa det Grundlag. Landarbejderen gaar saaledes altid med Truslen om at skulle fortrække over Hovedet. Det betyder, at han ikke som den fastboende kan have de Ting med sig, hvormed han kan indrette sig og gøre Tilværelsen lidt hyggelig. Hvor mange Bøger for Eksempel kan en Tjenestekarl slæbe med sig rundt, Radio, Bohave eller andet? Nej, han faar ikke Lov til at være sig selv som Tjenestekarl. Lad ham nøjes med det fornødne Tøj, saa har han vist rigeligt. Eller lad os tage den gifte Landarbejder. Hvor tidt har man ikke set, at det som er plantet i en Have det ene Aar, det har Vedkommende ikke faaet nogen Fornøjelse af, det næste Aar er han nemlig rejst. Det fører med sig, at der ikke gøres noget ved Haven. Hvor besværligt er det ikke ogsaa for Daglejeren at eje nogle enkelte Høns, som han stadigvæk skal flytte med og slaas for at faa Plads til. Og hvor mange fattige Landarbejdermøbler har jeg ikke set blevet ramponeret eller ødelagt, naar de pr. stiv Vogn Gang paa Gang er blevet flyttet. Saaledes sker det, at de kan blive udsat for det forfærdeligste Vejr, uden at den Karl, der tilfældig er Flyttemand, har noget at dække over dem.

Betragter vi saa Problemet ud fra, hvad Værelset kan byde, kommer vi til et endnu værre Resultat. Det er nemlig ikke til at opholde sig i udover den Tid, man skal tilbringe under Dynen. For det første er de alt andet end hyggelige og indbydende, og for det andet er de ikke til at varme op. Her kan man ikke være; man faar ikke Lov til at være sig selv, men maa søge ind i Bondens Stue, hvis man ønsker en Smule Varme. Disse Værelser er for det meste beliggende i Staldbygningen, og tidt trænger Em og Fugt ind fra Staldene og ødelægger alt, der ikke ligefrem er tømret sammen eller paa anden Maade hører til de allermest primitive Genstande. Og endelig kan Pladsen være yderst Trang, saa der ikke er Plads til noget ud over Sengen og Klædeskabet — Karlens eget. Det lyder utroligt, naar vore velbyggede Gaarde tages i Betragtning, men er ikke desto mindre Virkelighed. Ogsaa af disse Grunde er Karlen forhindret i at forme sig en Fritidstilværelse, som han selv ønsker det.

Men Vejen ud af dette? Først maa der bødes paa Daglejerens Lejlighed og Tjenestefolkenes Værelser. Et ordentlig Sted at bo maa være den første Betingelse for at føle sig tilhørende. Her maa Nødvendigheden af rigelig Plads og Kakkelovn paa Værelserne pointeres. Det andet og vanskeligere, der maa løses, er Fæstesystemet, saaledes at Landarbejderen ikke stadig uden eget Ønske maa flytte. Løsningen er *den kollektive Aftale.* Ved den kollektive Aftale ophører den utiltalende Handel, som finder Sted hver Skiftedag, og dermed følgende Flytning. Derved opnaas tillige faste Regler, hvorefter Uenigheder kan afgøres uden Flytning er nødvendig. Og Problemet: Landarbejdernes Hjemløshed er dermed løst.

Men denne Løsning forudsætter, at ogsaa de ugifte Tjenestefolk bliver Medlem af en Fagforening.

Svend Nielsen.

De spanske Arbejdere kæmper i Dag en haard Kamp mod Fascismen — Aarhundredets største Forbryderbevægelse. — Støt de spanske Arbejdere i denne Kamp! Giv et Bidrag til Matteottifondens Spanien-Indsamling!

NORSKE LANDARBEJDERE

Man kan ikke saadan uden videre drage en Sammenligning mellem norske og danske Landarbejdere. Jordbruget i Norge er af en anderledes Karakter end herhjemme. Vidderne er ikke saa store, man har ikke saa mange og saa store Gaarde som her. Derimod har man mange Smaabrug og meget Skovbrug. Den norske Landarbejders Virkefelt er i mange Tilfælde en Kombination af sit eget lille Brug, Landarbejde paa Gaardene og Skovarbejde.

Der findes ogsaa faste Gaardarbejdere, der ligesom herhjemme er dem, der har det daarligst. Foruden Hus og Kosten til sig selv oppebærer han fra 1½ til 2½ Kr. pr. Dag.

Tjenestekarlene og Pigerne er ogsaa daarligt lønnet og har samme daarlige Forhold at slaas med, som danske Tjenestefolk. Lønnen for en Karl paa indtil 25 Aar kan anslaa sig til 360—400 Kr. for et Aar. For en Pige fra 200—240 og i enkelte Tilfælde til 300 Kr. Værelserne er daarlige og findes i Reglen i Udhusene. En Ting man har heroppe er Kakkelovn paa Værelserne, men der hersker ogsaa et ret spændt Forhold Husbond og Folkene imellem. Der er ikke noget, der hedder »Ophold inde«.

I Norge foregaar ogsaa den samme Udvikling henimod en yngre Arbejdskraft og en Udelukkelse af de gifte Arbejdere.

Der er især to Problemer, der er brændende for norske Landarbejdere. Det ene er Arbejdsløsheden, det andet er Kampen gennem Fagforeningen for højere Løn.

Man har ikke heroppe haft et Problem, der er blevet udskreget som Mangel paa Arbejdskraft. Der har været en stærk Vandring til Byerne, men den er nu stoppet som Følge af Overmætning af Byens egen Befolkning. Kun Pigerne er der Plads for i Byerne som Hushjælpere.

Den Rationalisering, der kendetegner vor Tid, er heller ikke gaaet sporløst hen over det norske Landbrug. Dels finder der en Rationalisering Sted af den Art, som jeg nys nævnte, nemlig en Rationalisering af Arbejdskraften henimod en yngre Arbejdskraft. Og dels finder der ogsaa en teknisk Rationalisering Sted. Til Trods for, at Norge har et vanskeligt Terræn, er Traktoren almindeligt brugt heroppe. Denne Rationalisering tillige med, at Byen ikke kan optage Befolkningsoverskudet, har affødt Arbejdsløshed. Man søger nu fra Regeringens Side, dels ved offentlige Arbejder og dels ved at oprette 2000 nye Brug aarligt af en Størrelse saa en Familie kan leve paa det, at hjælpe herpaa.

De norske Landarbejdere har haft meget svært ved at organisere sig. Først i de seneste Aar er der kommet rigtigt Skub i Arbejdet. Omkring ved 1920 var man ellers kommet godt med, men saa kom der en brat Nedgang og de følgende 7 Aar var en Trængselsperiode, hvor man heller ikke rigtigt kunde finde sig selv. Paa et Tidspunkt i 1924, da Industriforbundstanken var stærk i Norge, var man gaaet ind i Papirforbundet. Men Arbejdsgiverne og Politiet kunde lære dem at finde deres egne Ben, og i 1927 blev saa »Norsk Skov- og Landarbejderforbund« dannet. Det har i Dag 22,000 Medlemmer fordelt i 591 Afdelinger. Medlemsbladet udkommer i 24,400 Eksemplarer.

Man har nu ogsaa efterhaanden fundet frem til en effektiv Maade at arbejde paa. I det sidste Aars Tid har man baaret sig ad paa den Maade, at man distriktsvis har indsamlet Oplysninger om alle Gaardene i Distriktet og de Folk, der er beskæftiget der, og saa vidt muligt ogsaa de Lønninger, de er fæstet til. Derefter henvender man sig til Folkene om at organisere sig. Saa snart man mener, der er Basis derfor, sender man alle Bønderne et enslydende Forslag til Forhandling med Krav om Forhandling. Samtidigt har Organisationen sikret sig Fuldmagt til Opsigelse af alle Pladserne. Denne Fremgangsmaade har vist sig at være særlig god. I mange Tilfælde har man faaet en Tilslutning paa baade 85 og 90 pCt. af Lønarbejderne, »Jenterne« iberegnet. Det har ogsaa ført til, at man til næste Aar har faaet Tilsagn om Forhandling om kollektive Overenskomster. Det skal saa gaa for sig paa den Maade, at Bønderne nedsætter et Forhandlingsudvalg til at forhandle med Fagforeningen. — Det til Bønderne tilsendte Forslag er opsat i to Hovedpunkter, i almindelige Bestemmelser og Lønbestemmelser.

Der fortælles ganske kuriøst om, hvorledes Bønderne med alle Midler og Motiveringer, hvor Organisationen har maattet forhandle med dem enkeltvis, modsætter sig en Lønhævning. Saaledes klager Bønderne over, at den og den Pige ikke kan fortjene saa meget i Løn, da hun har Kærester og render længe ude om Aftenen og er vanskelig at faa op om Morgenen. Og over Karlenes fysiske Tilstand klager man, og siger, at de ikke er i Stand til at tjene den krævede Løn. Det er unægtelig Problemet om den fysiske Tilstand paa en lidt anden Maade, end vi kender det.

Overfor Skovejerne har man formaaet at faa Overenskomst i Stand, men tit kun efter svære Kampe. De har ikke paa samme Maade som Bønderne forsøgt at undvige Forhandling, men har været meget stejle at forhandle med. Skovejerne er organiseret i en Arbejdsgiverforening.

Jeg har nævnt, at mange af de norske Landarbejdere tillige er Smaabrugere. Jordspørgsmaalet er derfor ogsaa et Spørgsmaal, der daglig optager Forbundet. Man siger: »Den ene Haand værger mod Lønnedslag; den anden tager Ploven og Hakken og søger gennem et udvidet Samarbejde at vinde en større Indtægt af Jorden, saaledes at den samlede Indtægt øges«. Saaledes har man ogsaa i Fagbladet en Rubrik for jordbrugsfaglige Spørgsmaal.

Et Bevis paa, hvad der gennem Fagorganisationen kan gøres her, har man fra 1928, da Forbundet organiserede en Kamp mod Tvangsauktioner, der truede med at genne store Dele af Smaabrugerne fra Hus og Hjem. Denne Blokade havde ikke alene til Resultat, at den forhindrede Tvangsauktionerne, men den fremtvang en Gældssanering, der ellers vilde have været ganske utænkelig.

Overalt paa Bygderne er der en levende Arbejder-

bevægelse. Alle Vegne har man et »Folkets Hus«. Der udføres et ganske godt Stykke Ungdomsarbejde. Paa Østlandet og Trøndelagen er den socialdemokratiske Ungdomsbevægelse den dominerende. Ungdommen er ogsaa den drivende Kraft i den faglige Rejsning.

Nej, vi kan ikke drage Paralleller mellem norske og danske Landarbejderforhold, men der er i det, der foregaar der oppe, Ting vi kan drage Lære af. Og i Kampen overfor Reaktionen kan vi tage vore norske Kammeraters Fremgang til Indtægt.

Svend Nielsen.

FÆLLESUDVALG ANGAAENDE LANDARBEJDERSPØRGSMAAL

Mange forskellige Spørgsmaal og Forhold vedrørende de i Landbruget beskæftigede Arbejdere har efter en indgaaende Drøftelse i vort Forbunds Forretningsudvalg og Landarbejdergruppens Bestyrelse foranlediget Henvendelse til De samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund angaaende Nedsættelsen af et Fællesudvalg til nærmere at undersøge Muligheden for Udarbejdelsen af praktiske og gennemførlige Forslag til Ændring og Forbedring af Landarbejdernes nuværende Løn- og Arbejdsvilkaar, navnlig med Henblik paa:

Forkortelse og Fastsættelse af Arbejdstiden i Landbruget,
Forbedring af Boligforholdene for gifte som ugifte Landarbejdere,
Regler til Sikring af en forsvarlig Uddannelse af Landvæsenselever,
Sikring af rimelige Løn- og Arbejdsvilkaar for unge Landarbejdere. (Herunder ogsaa Revision af den nugældende Medhjælperlov),
Drøftelse af andre Forslag og Foranstaltninger, der kan tjene til Højnelse af Landarbejdernes Kaar.

Denne Henvendelse er tiltraadt saavel af Socialdemokratisk Forbund som af De samvirkende Fagforbund.

Til Medlemmer af Udvalget er derefter valgt for Socialdemokratisk Forbund, Landbrugsminister *Bording*, Socialminister *Ludvig Christensen*, Folketingsmand *Jens Smørum* og Folketingsmand *Marius Sørensen*. For De samvirkende Fagforbund er valgt *Chr. Jensen, Hans Jacobsen* og *Alvilda Andersen*.

Derefter har vort Forbund valgt Forbundsformand *Axel Olsen* samt Forretningsførerne *Oskar Levinsen, Vilh. Rasmussen* og *Lorentz Petersen*.

FAAR DU FAGBLADET NU?

ØNSKER DU DET I FREMTIDEN?

Husk da at henvende dig til din Afdeling snarest og senest inden Udgangen af September Maaned med Anmodning om Optagelse paa Bestillingslisten.

GREVEN, HOFJÆGERMESTEREN OG BONDEN

De gyldne, grevelige Stole trænger
til nyt Betræk. I Grevens Riddersal,
hvor Billeder af Grevens Aner hænger
med deres Vaabenskjold og Dyrendal,
helt op til Enevældens fine Friller,
som gav sig hen for Slægtens Magt og Rang,
Hofjægermesteren hos Greven stiller
til Drøftelse af fælles Lyst og Trang.

Og Greven siger: »Jeg vil altsaa mene,
det bliver til en March paa samme Sted,
hvis vi to laver Politik alene;
vi maa ha' nogle Bondebæster med.
At gaa med os, det nægter de os næppe,
naar blot vi spiller paa den rette Streng,
blandt Storagrarerne er mangen J e p p e,
som gerne sover i Baronens Seng.«

De smiler, og saa mødes deres Blikke:
»Ja, Bønder har vi jo til alting brugt,
men som De ved, saa ynder jeg jo ikke
de grove, plumpe Storagrarers Lugt.«
Hofjægermesteren har rynket Næsen,
men Greven svarer med et Skuldertræk:
»Man kan jo ikke være altfor kræsen,
skønt ogsaa jeg for denne Lugt har Skræk;

Men kun med ondt fordriver man det onde,
og derfor har jeg sendt et Telegram
til hele Danmarks aller største Bonde ...
Der hørte jeg en Fordvogn. Det er ham!«
En Tjener banker, bukker dybt og melder:
»K n u d B a c h!« Og Greven vinker: »Luk ham ind!«
Og Blodet op i Bondens Kinder vælder,
som Bonderosen blusser Bondens Kind.

»Sæt Dem, Knud Bach, og lad som De var hjemme,
vi kaldte Dem herhen i Dag, fordi
en Mælkestrejke, mener vi, kan fremme
den Uro, som vi spekulerer i.
En Lappo-Garde vil vi ogsaa danne,
De gætter selv, hvad den skal bruges til,
nu skal de Satans Socialister sande,
vi Storagrarer gør kun, hvad vi vil!«

Hofjægermesteren har rynket Panden.
»Ja, Grevens Ord er ogsaa mine Ord!«
Og derpaa skænker Greven Vin af Kanden,
en Sølverkande paa et gyldent Bord,
og Bonden siger bare »Ja« og nikker,
»Jeg er paa Deres Side, som De ved!«
Jo mere af den gode Vin han drikker,
jo større bliver deres Enighed.

Omsider trækker Bonden sig tilbage,
hans Fordvogn rumler bort fra Grevens Slot,
Og Greven siger Tjeneren skal tage
det Glas, som Bach han drak af. »Vask det godt!
Og Vinduet maa aabnes, saa her lufter,
saa kan De godt forsvinde, Tjener, Tak!«
Hofjægermesteren, han ler: »Her dufter,
min gode Greve, stadig af Knud Bach!«

P e t e r S i m p l e.

L. S. BEVÆGELSENS BAGMÆND

Der var blevet saa stille indenfor L. S., hvorved der uundgaaeligt ogsaa maatte blive mere stille her i Landet, den Alarm, der ellers normalt plejede at lyde fra den Side, synes at være næsten helt forstummet. Der kunde gaa Uger, uden at der udkom saa meget som et Opraab eller blev givet en Parole til det »arbejdende« Landbrug. Og Angrebene paa Regeringen og Rigsdagen var ogsaa taget kendeligt af, Offentligheden maatte en Tid næsten udelukkende nøjes med, hvad Vald. Thomsen og hans Broder kunde faa ud af Eksportaffæren.

Der var dem, som gisnede paa, at L. S.-Folkene efter Fiaskoen med Valutaaktionen skulde være begyndt at tænke før de talte, og i det hele taget være blevet klogere, en ganske usandsynlig Formodning.

Det har da ogsaa vist sig, at det kun drejede sig om en højst tiltrængt Hvilepause, hvor Lederne kunde hvile de overanstrængte Kæber og de menige Medlemmer Ørerne.

Stilheden er forbi og Stormen er der. Den blev sluppet løs i Rønge fornylig. — Paa Aarsdagen for det saakaldte Bondetog.

Det er sikkert ikke tilfældigt, at Hr. Bach og hans Generalstab valgte netop denne Dato til Afholdelse af Mødet i Rønge. L. S.-Spidserne tror aabenbart, at den tossede Ide med Bondetoget til Amalienborg i Fjor, og den Forestilling de ved denne Lejlighed gav til bedste, var en Begivenhed, der vil blive optegnet i Historien og fejret af fremtidige Slægter, og man ønskede nu at gøre Begyndelsen med at »kalde de danske Bønder til Stævne« (omtrent saadan hedder det i L. S.-Sprogbrug) paa selve Høvdingens Gaard i Rønge.

Der har i store Dele af Pressen været lavet stor Staahej om dette Stævne. Det er blevet betegnet som et imponerende Folkeopbud o. s. v. — De Tal paa Deltagerne, der er blevet opgivet, er vel nok en Del overdrevet, men at der har været mange Folk tilstede, at det kvantitativt var et stort Møde, er der jo ingen Tvivl om, forsaavidt kan man godt kalde det imponerende, navnlig kan man ikke undgaa at imponeres ved at læse om det store Fremmøde af Selvejerbiler, der har været. Tallet 4000 har været nævnt. Hvilken Bevægelse her i Landet vilde være i Stand til at opvise et lignende Antal af disse Befordringsmidler? Dette Masseopbud af Selvejerbiler maa især siges at være bemærkelsesværdigt, naar Hensyn tages til, at L. S.-Mændene hævder at repræsentere de nødlidende i Samfundet.

De talrige Referater af Mødet, og hvad der iøvrigt har været skrevet herom, viser, at dette har været arrangeret med megen Sans for Reklame og Bluff, helt igennem i den kendte store L. S.-Stil med vrede Talere, voldsomme Resolutioner, kort sagt mange Ord og store Fagter. Men de viser navnlig, at L. S.-Folkene i hvert Fald for Ledernes Vedkommende aldeles ikke er blevet hverken klogere eller mindre fanatiske end ved samme Tid i Fjor, enhver Forhaabning om, at noget saadant skulde være hændt, maa afvises som fantastisk Optimisme. — Enhver Avislæser, der med en Smule Opmærksomhed har læst Referaterne fra Røngemødet, vil ikke kunne undgaa at have bemærket, at det ogsaa ved dette Møde var det store Hartkorns Mænd, som beherskede Talerstolen, bevares, der var ogsaa andre, der optraadte. Talerlisten var lang som et ondt Aar, der fandtes endog et Par Husmænd imellem de agerende, men det er dog ogsaa aabenbart, at det var de egentlige Storagrarer, som gav Tonen an, blandt disse er der navnlig to, hvis Navne man jævnligt er stødt paa, naar L. S.-Bevægelsen paa en eller anden Maade lod høre fra sig, det er Greven paa Knuthenborg og Hofjægermesteren fra Broholm. De hører begge til Landets højeste Aristokrati, og dets største og rigeste Jordbesiddere.

Den stadig stigende Indflydelse, som disse to Repræsentanter for det »blaa Blod« saa aabenbart har øvet indenfor L. S., har vakt nogen Forundring. Nu foreligger Forklaringen. Socialdemokraten saa sig nylig i Stand til at oplyse, at de to Herrer i Kraft af deres Stilling indenfor Majoratsbesiddernes Organisation havde foranlediget, at denne Organisation, der har Millioner til sin Raadighed, havde ydet store Beløb til L. S.-Agitation og Virksomhed, hvor meget det drejer sig om, har man hverken fra L. S. eller Majoratsbesiddernes Side villet rykket ud med. Men man har maattet indrømme, at L. S. havde modtaget financiel Støtte fra den nævnte Organisation af Majoratsbesiddere. Med andre Ord, L. S.-Bevægelsen er i Lommen paa Landets største Jorddrotter. Det er Forklaringen paa, at denne Bevægelse, skønt den ikke har noget egentlig fast Kontingent, alligevel kan udfolde en landsomfattende Agitation, afholde talrige store Møder, udgive dyre Tryksager i Massevis o. s. v., og det er ogsaa Forklaringen paa, at en Grev Knuth og en Hofjægermester Sehested kan dirigere Bevægelsen. — Om disse to ved man, at de foruden at være Repræsentanter for Adel og Hartkorn tillige er Talsmænd for den mest yderliggaaende nazificerede Reaktion herhjemme. Det er endvidere en bekendt Ting, at det store Flertal af disse Majoratsbesiddere er Folk, der ikke blot er aands- men ogsaa blodbeslægtet med den Klasse i Tyskland, som hjalp Nazismen til Magten dernede i Tyskland, og stadig er en af dens Grundpiller. Hofjægermester Sehested er en af de faa, hvis Stamtavle ikke fører direkte tilbage til en eller anden tysk Junkerslægt.

Om alt dette ved alle her i Landet, med blot almindelig Skoleuddannelse, udmærket Besked.

Hvilke Bevæggrunde kan disse Ætlinge af tyske Junkere og danske Bondeplagere have til at financiere en Bevægelses om L. S.? Mon det skulde være for Hr. Knud Bachs kønne Øjnes Skyld? Det er ikke meget sandsynligt. Men det er endnu mindre sandsynligt, at det skulde være af Kærlighed til Bønderne eller Husmændene i Almindelighed. De mørkeste Blade i Landets Historie er beskrevet med Beretninger om, hvordan Grever, Baroner, Hofjægermestre etc. igennem Aarhundreder undertrykte og mishandlede Bønderne. Det er længe siden, javel, men det er ikke længe siden, at deres Repræsentanter brød Forfatningen, og med alle Midler søgte at holde Bondestanden nede i politisk Umyndighed. — Nej! den Interesse disse adelige Herrer viser

L. S.-Bevægelsen har intet med hverken Retfærdighed eller Menneskekærlighed at gøre, det er ikke ædle og højere Følelser eller idealistiske Motiver, men kold klasseegoistisk Beregning, der ligger bagved. Den lille aristokratiske Godsejerklike herhjemme hader Folkestyret, og vil med Vold og Magt styrte det, og indføre de samme Tilstande herhjemme, som det lykkedes deres Klassefæller og deres Lejetjenere at indføre syd paa, og i L. S.-Bevægelsen øjner de Midlet hertil.

De Bønder og Husmænd, som møder op til L. S.-Stævnerne og raaber Hurra for Greven og Hofjægermesteren, skal misbruges til at gengive Godsejeraristokratiet dets gamle Magt tilbage og paany lægge Trældomsaaget paa Nakken af den brede Befolkning.

M. O.

VIL DR. LEY UNDERMINERE DANSKE FAGFORENINGER?

Det lyder utroligt, men er alligevel sandt, at den øverste Leder af den tyske Arbejdsfront, den »velkendte« Dr. *Ley*, i den sidste Tid har udstrakt sin Virksomhed til dansk Statsomraade. Skønt den tyske Arbejdsfront ifølge sine Vedtægter kun maa optage tyske Statsborgere, har den i den senere Tid samlet i Nordslesvig bosiddende danske Statsborgere i en »*Auslandsorganisation der Deutschen Arbeitsfront*« og en af Dr. Leys nærmeste Medarbejdere, en vis *Hr. Wichmann* fra Berlin, har oprettet og organiseret særlige Arbejdsfrontsafdelinger i *Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, Tønder, Højer, Løgumkloster, Tinglev og Graasten.*

Disse Arbejdsfrontsafdelinger søger nu at underminere de danske Fagforeninger i Nordslesvig. De hverver ikke kun indenfor det tyske Mindretals, men ogsaa indenfor den danske Arbejderstands Rækker og de søger især at faa arbejdsløse til at indmelde sig i Arbejdsfronten. Sidstnævnte stiller man økonomiske Fordele i Udsigt. Midlerne hertil stammer fra Berlin; nemlig fra en særlig Fond, som er blevet oprettet af en Del af de Pengemidler, man i sin Tid har frataget de tyske Fagforeninger. Endnu har den tyske Arbejdsfront i Nordslesvig vist nok ikke flere end 500 til 600 Medlemmer, men da den er vel funderet vil den sikkert kunne udvide sig i Fremtiden. Den arbejder jo ogsaa paa en meget bred Front; idet den ikke kun optager Arbejdere fra alle Virksomheder, men ogsaa Funktionærer og Arbejdsgivere. Foruden Arbejdsløshedsunderstøttelse yder den Medlemmerne Aldersrente og i særlige Nødstilfælde ekstraordinær Hjælp. Ved Siden heraf er dens Opgave naturligvis at nazificere.

Vi har sikkert al Aarsag til at følge netop denne Side af den nationalsocialistiske Virksomhed i Nordslesvig med aabne Øjne. Nordslesvig er det eneste blandt de afstaaede Omraader, hvor der findes Arbejdsfrontafdelinger, og for at kunne faa oprettet saadanne Afdelinger dér, har Dr. Ley uden videre brudt Arbejdsfrontens Vedtægter, ifølge hvilke Arbejdsfronten kun maa optage tyske Statsborgere. *K. M.*

LØBENDE KONFLIKTER

Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Ousted-Taaning	(Ousted-Taaning Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Lundby	(Lundby Sogneraad)
Glumsø	(Kalklejeejerne Jens Peter Jensen og Karl Larsen i Træløse)
Pinstrup	(Nordisk Mosebrug, Pinstrup)
Halsnæs	(Inspektør K. Poulsen, Grønnesøgaard pr. Dyssekilde)
Sommersted	(Magstrup Kommune)
Udbyneder Afdeling	(Godsejer Ancker, »Overgaard pr. Havndal)
21. Kreds	(Grev Chr. Ahlefeldt, »Hjortholm« pr. Humble)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D.A.F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Strøby og Klippinge Magleby	(Magleby Stevns Kommune)
Smørum Afdeling	(Ledøje Smørum Kommune)
Klovborg	(Klovborg-Tyrsting Kommune)
Tylstrup Afdeling	(Sulsted-Ajstrup Kommune)
Tange Afdeling	(Murermester Hansen, Rødkjærsbro)
Køge A. Afdeling	(Lille Skensved Foderstofforretning)
Rask Mølle	(Hvirring Hornborg Kommune)
Vamdrup Afd.	(Fjerkræslagteriet)
Herfølge Afd.	(Herfølge Frøhandel)

Holstebro A. Afd. har bestaaet i 40 Aar

Den 12. September 1896 blev vort Forbunds Afdeling A i Holstebro oprettet, og kan saaledes paa denne Dato i Aar fejre sin 40-aarige Bestaaen.

Banebryderne for Afdelingens Rejsning var Støberiarbejderne og Arbejdsmændene, og allerede i 1897 blev faktisk været en Art Moderorganisation for flere af de nuværende Afdelinger i Ringkøbing Amt.

Naar det er lykkedes at samle saa stor Interesse om Organisationen, specielt i de første vanskelige Aar, skyldtes det for en stor Del, at der altid blandt Med-

Holstebro Afdeling A.s nuværende Bestyrelse

den første Murerarbejdsmandsstrejke etableret. Den fik et heldigt Forløb, idet Timelønnen, der var 25 Øre, efter 2 Ugers Strejke blev forhøjet med 3 Øre til 28 Øre pr. Time. Denne Sejr gav naturligvis Organisationen Vind i Sejlene og skabte en væsentlig Fremgang, idet Medlemstallet steg med 25, saaledes at Afdelingen allerede paa det Tidspunkt talte 80 Medlemmer.

Men saa kom den store Lockout i 1899, og denne bevirkede, at Medlemstallet gik meget stærkt tilbage, saaledes at dette, da Arbejdet skulde begynde igen efter de 4 Maaneders Standsning, var gaaet helt ned til 14. Disse 14 Kammerater var alle Støberiarbejdere, og de gav hinanden Haandslag paa i Fremtiden at gøre en Indsats for at skabe ny Tilslutning til Organisationen, hvilket ogsaa lykkedes gennem en kraftig Agitation.

Afdeling A. i Holstebro er en af de ældste Afdelinger paa Vestkysten, og har som saadan gennem Aarene lemmerne har været stærk politisk Interesse. I 35 Aar har Afdelingen saaledes haft et fast Agitationsudvalg, der har gjort et stort Arbejde for Socialdemokratiet.

Afdelingen byggede i 1931 sit eget Hus, hvor der er Kontrollokale og Kontor samt en Beboelseslejlighed.

Afdelingens Ledelse har endvidere interesseret sig stærkt for Oplysningsarbejdet, og der er i en Aarrække hver Vinter afholdt Studiekursus, hvor saavel faglige, som politiske Emner er blevet behandlet. Afdeling A. tæller nu 335 Medlemmer og øver saaledes en meget væsentlig Indflydelse paa de forskellige Arbejdspladser, hvor Afdelingens Medlemmer er beskæftiget.

Vi ønsker Afdelingen til Lykke med de 40 Aar og takker den for godt Samarbejde samtidig med, at vi ønsker Afdelingen al muligt Held og fortsat Fremgang i den kommende Tid.

Fra Medlemsriget

Forbundet ang. Priskurant for Bornholm. Bornholms Kredsorganisation har vedtaget Priskurant for Landbrugsarbejde for 1936—37 med nogle mindre og ikke særlig gennemgribende Ændringer for Daglønningernes Vedkommende, men dog alle Forbedringer, hvorimod Aarslønningerne for Tjenestekarlenes Vedkommende er sat op for Karle over 20 Aar til 865 Kr. om Aaret (530 Kr. for Sommeren og 335 for Vinteren). For Karle mellem 18 og 20 Aar 730 Kr. om Aaret. (Om Sommeren 430 Kr., Vinterløn 300 Kr.) Priskuranten bliver nu færdigtrykt og udsendt til Afdelingerne og Arbejdsgiverne efter samme Regel som i Fjor.

Aalborg L. — Forpagter Bendsen, »Lykkeseje« pr. Aalborg. Afdelingen har med ovennævnte sluttet Overenskomst for Landbrugsarbejde. Overenskomsten træder i Kraft 1. April og er en Tiltrædelse af Maribo Landbrugsoverenskomsten. Overenskomsten omtaler ogsaa 3 Tjenestekarles Cementkørsel. Herom har vi afæsket Afdelingen nærmere Forklaring og efter at have modtaget en saadan, har vi godkendt Overenskomsten.

Forbundet ang. Priskurant for Københavns Omegn. Københavns Omegns Kredsorganisation har nu vedtaget Priskurant for Landbrugsarbejde i det kommende Aar. Timelønnen for almindeligt Landbrugsarbejde 90 Øre. Høst og Tærskning 1 Kr., Arbejdstid 8 Timer. Roearbejde og øvrigt Landbrugsarbejde efter Lautrupgaard-Overenskomsten, idet der dog er særlige Priser for Kartoffeloptagning og Ærteplukning. Priskuranten er trykt og udsendt til Afdelinger o.s.v.

Forbundet ang. Priskurant for Aalborg Amt. Priskuranten for Landbrugsarbejde i Aalborg Amt er nu fastlagt for det kommende Aar. Der er ikke sket andre Ændringer, end at de sjællandske Bestemmelser for Daglejerkarlene er blevet indsat. Priskuranten er nu trykt og udsendt til Afdelinger og Arbejdsgivere.

Forbundet ang. Priskurant for Randers Amt. Priskuranten for Landbrugsarbejde i Randers Amt er nu fastlagt for det kommende Aar. Der er ikke sket andre Ændringer, end at de sjællandske Bestemmelser for Daglejerkarlene er blevet indsat. Priskuranten er nu trykt og udsendt til Afdelinger og Arbejdsgivere.

Forbundet ang. Priskurant for Ribe Amt. Priskuranten for Landbrugsarbejde i Ribe Amt for det kommende Aar er nu færdigbehandlet, trykt og udsendt til Afdelinger og Arbejdsgivere. Af Ændringer fra de foregaaende Aar er de væsentligste en Forhøjelse af Tjenestekarlelønningerne til 760 Kr. for 18—20-aarige og 900 Kr. aarlig for Karle over 20 Aar, samt Indførelse af de sjællandske Bestemmelser for Daglejerkarlene.

Forbundet ang. Priskurant for Aarhus-Skanderborg Amt. Priskuranten for Aarhus-Skanderborg Amt er nu vedtaget uden væsentlige andre Ændringer, end at den i den sjællandske Priskurant givne Affattelse af Daglejerkarlebestemmelserne ogsaa er indført i denne. Iøvrigt svarer Priskuranten her meget til den sjællandske. Priskuranten er nu trykt og udsendt til Afdelinger og Arbejdsgivere.

Forbundet ang. Priskurant for Sønderjyllands Amter. Priskuranten for Landbrugsarbejde i de sønderjyske Amter for det kommende Aar er nu færdigbehandlet, trykt og udsendt til Afdelinger og Arbejdsgivere. Af Ændringer fra det foregaaende Aar er de væsentligste en Forhøjelse af Tjenestekarlelønningerne til 730 Kr. for Karle paa 18—20 Aar og for Karle over 20 Aar 845 Kr. aarlig, samt Indførelse af de sjællandske Bestemmelser for Daglejerkarle.

Aalborg L. Afd. — Avlsbruger Th. Sauer, Aalborg. Ved Forhandling mellem ovennævnte og Aalborg L. og 25. Kreds har Sauer givet mundtlig Tilsagn om for sit Landbrugs Vedkommende at ville respektere Landbrugsoverenskomsten i Maribo Amt, hvormed Sagen er sluttet.

Davinde-Rolfsted Afd. — Grusgravejer Viggo Hansen, Pilegaard. Med ovennævnte er afsluttet Overenskomst. Timelønnen 1 Kr., Arbejdstid 8 Timer. Opsigelsesfrist 3 Maaneder til en 1. April.

Forbundet ang. Priskurant for Ringkøbing Amt. Priskuranten for Landbrugsarbejde i Ringkøbing Amt for det kommende Aar er nu vedtaget med et Par smaa Ændringer for Gødningslæsning og Kartoffeloptagning og Indførelse af den sjællandske Priskurants Bestemmelser for Daglejerkarlene. Priskuranten bliver nu trykt og udsendt til Afdelingerne og Arbejdsgiverne o.s.v.

Forbundet ang. Priskurant for Thisted Amt. Priskuranten for Thisted Amt er nu udarbejdet, trykt og udsendt til Afdelinger og Arbejdsgivere. Priskuranten slutter sig meget nøje til den sjællandske Priskurant.

37. Kreds — Dræningsmester Jens M. Jensen, Tim. Der er afsluttet Overenskomst med ovennævnte Dræningsmester, hvorefter han respekterer den med Jysk Dræningsmesterforening gældende Overenskomst.

Beder-Malling Afd. — Vognmand Jens Jensen & Sønner. Med ovennævnte Vognmand er oprettet Overenskomst om Grusgravsarbejde. Timeløn 105 Øre, Arbejdstid 8 Timer. Opsigelsesfrist 3 Maaneder til en 1. Maj.

Fanefjord Afd. — Gdr. Jens Karsten Hansen, Præstebjerg. Med ovennævnte Gaardejer er oprettet Overenskomst, hvorved han tiltræder Maribooverenskomsten.

18. Kreds — Roeentreprenør Søren Petersen, Nakke pr. Assens. Der er oprettet Overenskomst med ovennævnte Entreprenør, hvorefter han tiltræder Maribooverenskomsten for alt Arbejde. Søren Petersen er Ejer af to Tærskeværker.

Gadstrup-Syv Afd. — Entreprenør Gunner Hansen, Ramsøgaarde, Gadstrup. Med ovennævnte Entreprenør er oprettet Overenskomst om Grusgravsarbejde. Arbejdstiden er 8 Timer. Timeløn 105 Øre. Overarbejde i Henhold til Entreprenøroverenskomsten. Opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

38. Kreds — Proprietær Lind-Christensen, Knabberup, Vejle. Med ovennævnte Arbejdsgiver er afsluttet Overenskomst gældende til 1. Maj 1937, hvorefter han tiltræder at respektere for Landbrugsarbejdets Vedkommende Priskuranten for Vejle Amt og for Skovbrugets Vedkommende Statsskovbrugsoverenskomsten, medens hans Chauffører lønnes med 50 Kr. pr. Uge.

6. Kreds — Brødrene Lawaetz, Kaalund Kloster pr. Kalundborg. Med ovennævnte er afsluttet Landbrugsoverenskomst gældende fra 1. Maj, i alt væsentligt paa Basis af Maribo Landbrugsoverenskomsten. Faste Arbejdere betales dog med 5 Kr. pr. Dag hele Aaret, i Høstens Tid med 6 Kr. pr. Dag. Løse Arbejdere betales hver Dag hele Aaret med 6 Kr., i Høstens 5 Uger med 715 Øre. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj. Overenskomsten er ikke underskrevet, men er ved Haand og Mund bekræftet overfor Forbundets Tillidsmand af Brødrene Lawaetz og endelig af Forbundet skriftlig bekræftet overfor Brødrene.

Korsør A. Afd. — Godsejer V. Jørgensen, Taarnborg, Korsør. Med ovennævnte er afsluttet Overenskomst paa samme Basis som den med Gaardene Espe, Bonderup og en halv Snes andre Gaarde paa Slagelse-Korsør-Egnen afsluttede Overenskomst om Landbrugsarbejde.

20. Kreds ang. Priskurant for Ærteplukning. Svendborg Kredsorganisation har udarbejdet Priskurant for Ærteplukning i Sommeren 1936 og sat denne til 7, 7 og 9 Øre pr. Kilo for henholdsvis 1., 2. og 3. Gangs Plukning.

10. Kreds — Entreprenørerne Alfred Frederiksen og Anders P. Kristensen, Gishale pr. Præstø. Med ovennævnte Entreprenører er afsluttet Overenskomst om Løn og Arbejdsvilkaar i den Herr Harboe, Skibbinge tilhørende, men til Entreprenørerne bortforpagtede Grusgrav og Stenvaskeri. Timelønnen er 1 Kr., Arbejdstiden 8 Timer. Overarbejde efter de sædvanlige Regler.

Overenskomsten gælder med 3 Maaneders Opsigelse til en 1. April.

Korsør A. Afd. — Proprietær Petersen, Hulby Møllegaard. Med Proprietær Petersen er afsluttet Overenskomst, hvorved han tiltræder den med de øvrige Gaarde paa Vestsjælland, Espe, Bonderup, Krusesminde m. fl. afsluttede Overenskomst. Endvidere har man vedtaget følgende Priser for Plantning af Frøroer: For Sand og let Jord 4,25 Kr. pr. 1000 Roer, for Lermuld 5,00 Kr. pr. 1000 Roer, for stærk Jord 5,50 Kr. pr. 1000 Roer.

23. Kreds — Hellum Sogneraad. I ovennævnte Sag fortsættes Sagsanlæget mod Hellum Sogneraad for Embedsmisbrug overfor vort Medlem Chr. Jensen, der uden videre blev sat paa Arbejdsanstalten i Dronninglund. Vore Afdelinger i Hjørring Amt har iværksat en Indsamling til Støtte for Chr. Jensen. Denne Indsamling har indbragt 765 Kr. For dette Beløb har man købt en Ejendom til Chr. Jensen i Hellum Kommune og i Kraft heraf flytter han fra Arbejdsanstalten tilbage til Hellum Kommune under saadanne Forhold, at Sogneraadet ikke oftere kan udvise ham.

Hadsund Afd. — Ingeniør Schwensen, Trudsholm pr. Havndal. Vestre Landsret har omstødt den ved Retten i Mariager afsagte Dom, hvorefter Schwensen blev dømt til at betale 5 bortviste Tjenestekarle ialt 2175 Kr. samt 400 Kr. i Sagsomkostninger. Schwensen blev ved Landsretten frifundet og hver af Karlene blev idømt 100 Kr. i Sagsomkostninger. Landsrettens Dom har vakt stor Opmærksomhed i Offentligheden, idet det oplystes, at Grunden til Bortvisningen var den, at Karlene havde nægtet at arbejde, før de fik anden og bedre Kost end den tilbudte, der i væsentlig Grad bestod i en varm Morgenmad kogt paa Rugbrød og Vand og sødet med Sakkarin, og en Middagsmad bestaaende af Kartofler og Vandgrød med Centrifugemælk. Vi har konfereret med Højesteretssagfører Eivind Møller om at faa Landsrettens Afgørelse prøvet ved Højesteret og der er udfærdiget Andragende til Justitsministeriet om Bevilling hertil.

Ljørslev Afd. — Gdr. Kr. Holmgaard, Øster Assels. Medlem Fr. Vilsgaards Datter var i en Alder af 14 Aar fæstet til ovennævnte Gaardejer for en Løn af 100 Kr. for Vinterhalvaaret. Før Jul fik Pigen Frost i Hænderne og blev af Lægen forbudt forskellige Arbejder. Dette i Forbindelse med hendes Ungdom umuliggjorde det for hende at deltage i alt forefaldende Arbejde paa Gaarden, hvilket Arbejdsgiveren benyttede til at afskedige hende i Begyndelsen af Januar Maaned. Efter en Undersøgelse af Sagen har vi tilsagt vort Medlem juridisk Støtte til et Søgsmaal mod Gaardejeren for ulovlig Bortvisning af Tjenesten.

Skjoldborg-Kallerup Afd. — Gdr. Viktor Skallerup, Labækgaard, Hørdum. Gaardens 2 Tjenestekarle havde faaet en selvdød Hane til Middag, hvorefter de beklagede sig, men sluttede Forlig med Gaardejeren om en Godtgørelse paa 25 Kr. og saa skulde Sagen være glemt. Gaardejeren har derefter anlagt Sag mod Karlene for Pengeafpresning. Vi har bedt Kredsformanden om at yde den fornødne Assistance, inden Sagen bliver større.

2. Kreds — Forpagter Olsen, Aastrup. Medlem Svend Aage Jensen var fæstet til Aastrup fra 1.—11.—35 til 1.—11.—36. Den 4. ds. forlangte Forpagter Olsen, at Jensen skulde malke, hvilket denne nægtede under Henvisning til, at han ikke var antaget til Staldarbejde, men til Materialen, hvorefter Forpagteren bortviste ham og tilbød ham Løn til Dato. Jensen forlanger Løn til 1.—11. Sagen er overgivet til Landsretssagfører Mygind, Roskilde, der formener at kunne skaffe vort Medlem Løn og Kostpenge til 1.—5. d. A.

Forbundet — Justitsministeriet ang. Sikring af fortjent Arbejdsløn til gifte Landarbejdere. I Forbindelse med Tillæget til Medhjælperloven i 1933, hvorved Medhjælperes fortjente Arbejdsløn blev sikret dem forud for tinglæste Panter ved Ejendommens Konkurs eller Dødsbo, blev der nedsat et Udvalg til Undersøgelse af, hvorvidt tilsvarende Sikkerhed kunde finde Sted for de gifte Arbejdere i Landbruget ud fra den Betragtning, at det paa en Landbrugsejendom udførte Arbejde var af en saadan Værdi for Obligationsejeren og Panthaveren, at forfalden Arbejdsløn skulde sikres forud for de paagældende Panter. Som Medlem af Udvalget udpegedes fra Arbejderside Forretningsførerne Vilh. Rasmussen og Oscar Levinsen, og Kontorchef Bilfeldt blev udpeget som Formand. Dette Udvalg har nu tilendebragt sit Arbejde, og der er Enstemmighed om en Henvendelse til Justitsministeriet, hvori henstilles, at der dels enten ved Revision af Konkursloven, hvorom der for Tiden er nedsat en Kommission, eller ved tilsvarende Lovbestemmelser gives de gifte Landarbejdere en Sikring for fortjent Arbejdsløn i Lighed med den, der ved Tillæget til Medhjælperloven i 1933 blev givet de ugifte Landarbejdere.

Horslunde Afd. — Gdr. Ulrik Mikkelsen, Pilegaard. Angaaende en Klage fra Afdelingsformand Mogensen over, at han ikke var bleven genantaget til et Dræningsarbejde hos ovennævnte Gdr., hvilket Arbejde grundet paa Vejret havde ligget stille, har der været afholdt Mæglingsmøde. Arbejdsgiveren paaberaabte sig, at der ikke forelaa nogen Aftale om, at Mogensen skulde deltage i Dræningsarbejdets Fuldførelse, medens Mogensen paa sin Side formente, at der i Vægringen ved at lade ham fortsætte med Arbejdet forelaa Organisationsforfølgelse. Da Enighed ikke kunde opnaas har vi krævet Sagen henvist til Fællesmøde.

Solbjerg-Østjylland Afd. — Godsejer Svanholm, Viffertsholm. Medlem af Solbjerg-Østjylland Afd. Carl Chr. Andersen har i de forløbne Aar købt Tørvejord i Svanholm Mose og oparbejdet Tørv deraf. I Aar er han blevet nægtet Adgang til at købe Tørvejord og efter hans Fremstilling har Godsejer Svanholm søgt at udvirke, at han heller ikke kan faa Arbejde hos nogen af dem, der har købt Tørvejord i Svanholm Mose, og denne Forfølgelse af Carl Chr. Andersen skal være etableret, fordi han er Medlem af Forbundet og agiterer for dettes Fremgang og iøvrigt har været med i Konflikten overfor Viffertsholm. Sagføreren, som vi har spurgt i Sagen, mener, at der er nogen Basis for et Sagsanlæg i Henhold til Erhvervsfriheds-loven. Der foretages nu Vidneafhøring.

Ødum-Spørring-Hadbjerg Afd. — Godsejer Mark, Kollerup. Afdelingsformanden har indberettet, at han sammen med en Kammerat af Ødum-Hadbjerg Sogneraad var antaget til at rive Raagereder ned i Kollerup Skov, da Ejeren selv, Godsejer Mark, havde nægtet dette. Da de indfandt sig i Skoven, mødtes de af Godsejeren, der forbød dem at paabegynde Arbejdet, og da de trods denne Protest alligevel paabegyndte Nedrivningen, kom Godsejeren i Løbet af Formiddagen tilbage og bød dem forlade Skoven; dette nægtede de og Godsejeren tog da to Patroner op og ladede sit Gevær og truede med at skyde dem, hvis de ikke øjeblikkelig forsvandt. De maatte da efterkomme Opfordringen, idet de dog blev enige med Godsejeren om, at de maatte lade deres Redskaber ligge, til de fra Sogneraadet havde faaet Besked om, hvorvidt de skulde fortsætte Arbejdet. Da de næste Dag havde faaet Paabud om at fortsætte Arbejdet og mødte i Skoven, havde Godsejeren fjernet Redskaberne og nægtede at udlevere dem. Vore Medlemmer henvendte sig derefter til Politiet og bad om Assistance til at faa deres Redskaber udleveret, men Politiet erklærede, at dette ikke var en Politisag. Forbundet har derefter tilskrevet Politimesteren og Sogneraadsformanden og udbedt sig nærmere Oplysninger, samt anmodet Socialdemokraten i Randers om eventuelt at skrive lidt om Sagen.

34. Kreds — »Julianelyst«. 3 af Gaardens Karle har den 27. April forladt Arbejdet grundet paa, at de fik fordærvet Mad til Middag, hvilket er sket gentagne Gange. Godsejeren har nægtet at medvirke til en mindelig Bilæggelse af Sagen, som nu er gaaet til Civilretten.

Odense Kreds — Gaardejerne Jørgen Petersen og Lars Nielsen, Østrup Møllegaard, Otterup. Ovennævnte Sag er nu afgjort ved Retten. Den forhenværende Ejer af Østrup Møllegaard, Jørgen Petersen, blev dømt til at betale vore 3 Medlemmer for foreholdt Roeoptagningsarbejde 210 Kr. + Sagsomkostninger 53 Kr. Jørgen Petersen er imidlertid insolvent og vi har derfor maattet slutte Sagen.

Ølstykke Afd. — Proprietær Ivar Dahl, Lille Rørbæk. I ovennævnte Sag blev Proprietær Dahl ved Underretten dømt til at betale Medhjælper Julius Christensen 516 Kr. for ulovlig Bortvisning. Proprietæren appellerede Dommen til Landsretten, der har omstødt Underretsdommen og frifundet Proprietæren samt paalagt vort Medlem 125 Kr. i Sagsomkostninger. Landsretten hævder som Motivering for sin Kendelse, at der ikke foreligger tilstrækkeligt Bevis for, at Julius Christensen er bortvist.

Glamsbjerg Afd. — Forpagter Madsen, Køng. I nærværende Sag er faldet Dom. Medhjælperen er tilkendt den af ham paastaaede Løn og Erstatning med ialt 434 Kr., idet det er fastslaaet, at hans Bortgang har været berettiget, da han trods Maanedsfæste ikke har faaet sin Løn udbetalt rettidig. Samtidig har Arbejdsgiveren anlagt Kontrasag og faaet tilkendt en Erstatning paa 600 Kr. hos Medhjælperen, fordi han ved Løbskkørsel har ødelagt et Par Heste. Sagen er derfor resulteret i, at Medhjælperen skal tilsvare Arbejdsgiveren 166 Kr. + 55 Kr. i Sagsomkostninger.

Haarslev Afd. — Gdr. K. Madsen, Gambygaard. I ovennævnte Sag er nu sluttet Forlig ogsaa for Viggo Lunds Vedkommende. Viggo Lund faar til fuld Afgørelse 150 Kr. og Gaardejeren betaler 35 Kr. i Sagsomkostninger. Sagen er dermed sluttet. Medhjælper Jørgen Johansens Sag sluttedes for nogen Tid siden ved Forlig med, at han fik 60 Kr. til fuld Afgørelse.

Koldby Afd. — Gdr. Ole Øster Jørgensen, Permenille, Samsø. Ovennævnte Sag er indenretsligt forligt med, at vort Medlem Michael Petersen har faaet sit Tilgodehavende 80 Kr.

16. Kreds — »Nøjsomhed« pr. Købelev. Ved Underretten er Proprietær Petersen dømt til at betale vort Medlem 404 Kr. + 80 Kr. i Sagsomkostninger.

Halsted-Aunede Afd. — Proprietær Leth, Lystrupgaard. Ved Mæglings- og Fællesmøde er ovennævnte Sag behandlet, og der er opnaaet Enighed om, at Albert Glovania for manglende Optagningsarbejde ved Sukkerroer faar udbetalt 10 Kr.

Jydstrup Afd. — Skjoldnæsholm Skovdistrikt. Ved Mæglingen den 18. Januar henvistes enkelte Punkter til Forhandling direkte mellem Skovdistriktet og Afdelingen. Disse Forhandlinger førte ikke til noget Resultat, hvorfor der af Organisationerne maatte foretages ny Mægling den 9. Maj 1936. Ved denne Mægling fastlagdes det, at Skovdistriktet skulde betale Sammenbæring i Henhold til den nye Overenskomst, og at der skulde betales fuld Pris for Industri- og Kaminbrænde. At det Effekt, der hidtil er betalt som Fagot, skulde afregnes som Klov. Arbejderne anslog den Efterbetalingssum, der skulde betales, til ca. 3000 Kr.

Vorbasse Afd. — Landmand Niels Leth Ingvarsen. Ovennævnte Sag er nu gaaet i Orden ved, at Ingvarsen ved det paagældende Dræningsarbejde beskæftiger Medlemmer af Forbundet.

Søllerød-Lyngby Afd. — Jægermester Hoffmeyer, Gl. Holtegaard. Tjenestekarl Hans Sparre havde ud af de 433 Kr. 33 Øre, Jægermester Hoffmeyer maatte betale sine Karle, 58 Kr. 86 Øre tilgode. Han er efterlyst i Fagbladet i Januar Maaned, men har ikke givet sig tilkende. Afdelingen har nu meddelt, at han har været forsvundet i længere Tid, at han er slettet af Afdelingen for Restance og ikke frameldt Folkeregistret og at al Eftersøgning derfor er haabløs. Vi har derfor sluttet Sagen med til Kassererkontoret at oversende de 58 Kr. 86 Øre.

16. Kreds — Fredsholm pr. Nakskov. Fra Arbejdsgiverforeningen var klaget over, at en Del Karle paa Fredsholm den 2. Januar havde vægret sig ved at arbejde og som Grund angav, at Kosten var daarlig. Sagen er behandlet ved Mæglingsmøde den 8. Februar, hvor Enighed ikke opnaaedes og hvor Forbundet udtalte, at det kun kunde behandle Sagen for sine Medlemmers Vedkommende. Ved et den 15. April afholdt Fællesmøde er Sagen ordnet. Forbundet erkendte, at Arbejdsnedlæggelsen var ulovlig og vore to Medlemmer derfor maatte fradrages Løn for den Dag, de ikke havde arbejdet.

Fuglse-Holeby Afd. — »Bremersvold«. Afdelingen havde klaget over, at der med Arbejderne paa Bremersvold var oprettet Kontrakter, hvorefter løse Arbejdere, der bor tilleje i Gaardens Huse, forpligtedes til at arbejde for faste Arbejderes Dagløn. Efter Paatale overfor Arbejdsgiverforeningen har Inspektøren paa Bremersvold meddelt, at Lejehusmændene fremtidigt bliver aflønnede som Løsarbejdere.

Lundtoft Afd. — Soldaterlejren paa Søgaard. I ovennævnte Sag har Krigministeriet nu svaret, at der ikke bliver udført erhvervsmæssigt Arbejde paa Søgaard. Arbejdet med Træfældning, Vejvedligeholdelsesarbejder omkring Gaarden m. m. er et Led i Ingeniørsoldaternes Uddannelse og det almindelige Oprydnings- og Ordningsarbejde, som normalt udføres paa enhver Kaserne. Men henviser Afdelingen til i eventuelle fremtidige Tilfælde, hvor man mener at have Beklagelser over Forholdene, at sætte sig i direkte Forbindelse med Detachementskommandøren. Ang. det samtidigt paaklagede Forhold vedrørende, at der paa en Jordlovsudvalget tilhørende Gaard i Nærheden af Søgaard var blevet udført almindeligt Landbrugsarbejde af de værnepligtige, erkendtes det, at dette i en kortere Periode havde været Tilfældet, men man paaberaaber sig i den Anledning ganske særlige Forhold, idet man dog lover, at nævnte Forhold ikke vil blive gentaget.

Frejlev Afd. — Gdr. Hans Jørgen Petersen, Frejlev. Ovennævnte Sag er nu sluttet med, at vort Medlem Hans Hansen har faaet udbetalt sit Tilgodehavende Kr. 106,05.

Vester Ulslev Afd. — Gdr. Peter Jensen, Øllebølle. Ovennævnte Sag er nu bilagt med, at vort Medlem Eskild Jørgensen har faaet udbetalt sit Tilgodehavende 70 Kr.

Uggerslev-Bladstrup Afd. — Gdr. Rasmus J. Hansen, Brøndstruplund pr. Skamby. Medlem Sigfred Jørgensen, der var antaget som Fodermester hos ovennævnte Arbejdsgiver til 1. Maj 1937, blev den 30. Januar syg og af Lægen forbudt at arbejde. Ved fornyet Lægebesøg 5. Februar forbød Lægen ham igen at arbejde de første 8 Dage. Herover blev Gaardejeren fortørnet og meddelte Jørgensen, at han fik ikke mere Mad paa Gaarden og effektuerede denne Nægtelse og sluttelig bortviste ham. Vi har overgivet Sagen til Civilretten, hvor den nu er sluttet ved indenretsligt Forlig saaledes, at Sigfred Jørgensen fik udbetalt 75 Kr. til fuld Afgørelse.

Nørup Afd. — Ingeniør Hess, Haraldskjær pr. Vejle. Ved en Forhandling den 14. Marts i Vejle lykkedes det at bringe Sagen ud af Verden paa den Maade, at Karlene fik udbetalt Løn til Fratrædelsesdagen og Beløbet udbetaltes straks ved Forligets Afslutning. Som Sagen laa, kunde der ikke skaffes Bevis paa, at Karlene var bortvist. De var utvivlsomt skiltes efter en gensidig, dog noget uklar Aftale.

Gerlev Afd. — Gaardejer P. Sommer, Gerlev. Nærværende Sag er sluttet med, at Gdr. Sommer har betalt 75 Kr. til fuld Afgørelse.

Karise Afd. — Bregentved Skovdistrikt. Ved Mæglingen i ovennævnte Sag opnaaedes Enighed om følgende: Punkt 1. Stort Gavntræ skal aflønnes efter Snitgavnsprisen. Punkt 2. Distriktet er berettiget til at opsætte Industribrænde og Knippel. Punkt 3. Angaaende »Junckerbrænde« i Klagen kaldet secunda Gavntræ, enedes man om mellem Organisationerne at optage en Forhandling om dette Effekt, der erkendtes at være et Brændeeffekt, men da det ikke kan betegnes som Klov, vil man søge at faa en særlig Prisaftale for dette Effekt. Distriktets nuværende Afregning maa godkendes.

6. Kreds — Gdr. Søren Thorsen, Stormøllegaarden, Holbæk. Kaj Poulsen var som Tjenestekarl antaget til Søren Thorsen, der foruden sit Landbrug ogsaa driver en Gartnerivirksomhed, og som med sine øvrige Karle havde den Aftale, at de i Jordbærtiden skulde staa op Kl. 4 om Morgenen og plukke Jordbær mod at faa tilsvarende Fritid midt paa Dagen. Dette har Kaj Poulsen ogsaa gjort den første Dag og derefter nægtet at fortsætte dermed og blev saa bortvist. Efter en nærmere Undersøgelse af Sagen er der ikke for Forbundets Vedkommende fundet Basis for civilretslig Tiltale og Forsøg paa en mindelig Bilæggelse af Sagen er forblevet resultatløs.

Tistrup Afd. — Dræningsmester Johs. Petersen, Tistrup. I ovennævnte Sag er afholdt Mægling, der er resulteret i, at Dræningsmesteren har afgivet en skriftlig Erklæring om, at

han den $^{20}/_{3}$ skal indbetale til Afdelingen det Beløb paa 48 Kr., han er et af Afdelingens Medlemmer skyldig.

Højen-Jerlev Afd. — Proprietær Berg, Højen pr. Jerlev. Ovennævnte Sag er sluttet ved Forlig, saaledes at vort Medlem har faaet udbetalt Løn fra 18. Februar til 1. Marts + 110 Kr. Sagen er dermed sluttet.

12. Kreds — Entreprenør C. Jensen, Stege. Ovennævnte Sag er sluttet med, at Roeentreprenør Carl Jensen til Kredsen har indbetalt sin Skyld til Frede Jensen, ialt Kr. 55 40 Øre samt de ham paalagte Sagsomkostninger Kr. 15,20. Med Roeentreprenøren er desuden aftalt den Ordning, at hans Roearbejdere fremtidig hæver deres Løn hos Roedyrkerne.

Hillerød Afd. — Hingsterhus Skovpart. Med Statsskovdirektoratet er der den 30. Marts afholdt Mægling angaaende Betalingen for »Gulvtræ« i Hingsterhus Skovpart. Man enedes om, at Spørgsmaalet var af en saadan Betydning, at det bør tages op til Behandling ved en forestaaende Revision af Skovbrugsoverenskomsten, og Efterbetaling af det i Vinteren 1936 skovede Parti skulde da vente, til Resultatet af Forhandlingerne foreligger og afregnes med den herved fastsatte Pris.

Ørsted Sj. Afd. — Forpagter Udesen, Risbyholm. Ved Mæglingsmøde er en Uoverensstemmelse vedrørende Tjk. Niels Nielsens Kreaturpasning bilagt med, at Niels Nielsen for den forløbne Tid har faaet efterbetalt 40 Kr. som Tillæg for Arbejde i Kostalden.

14. Kreds — Gdr. Marius Hansen. For Roearbejde og Høhøst hævdede Medlem Chr. Sørensen at have 74 Kr. 85 Øre tilgode hos Gdr. Hansen, medens denne paastod at have betalt Pengene i Juli Maaned. Retten har nu afgjort Sagen derhen, at saafremt Gaardejer Hansen aflægger Ed paa, at Pengene er betalt, skal han frifindes; i modsat Fald maa han betale det paastaaede Beløb + 30 Kr. i Sagsomkostninger. Gaardejeren har aflagt Eden og vort Medlem saaledes tabt Sagen.

Søllerød-Lyngby Afd. — Jægermester Hoffmeyer, Holtegaard. Medlem Viggo Juhl Hansen, som for Vinteren var fæstet til Holtegaard, er i Begyndelsen af Marts Maaned blevet bortvist af Pladsen og mente at have Krav paa den aftalte Vinterløn. Sagen er nu sluttet med, at vort Medlem ved Forlig har faaet udbetalt 20 Kr. som sit Tilgodehavende.

Flauenskjold Afd. — Voergaard. Tjenestekarl Poul Emil Jensen klager over uberettiget Bortvisning fra Voergaard den 19. Februar, fordi han denne Dag nægtede at køre Roer hjem i et forrygende Snevejr. Sagen er nu bilagt med, at Poul E. Jensen har faaet udbetalt sin tilgodehavende Løn 45 Kr. 80 Øre.

Jels Afd. — Dræningsmester P. Lindahl, Grønnebæk. Afdelingen indberetter, at Dræningsmester P. Lindahl ved et Grundforbedringsarbejde hos Forpagteren paa Bøjsnap pr. Jels har betalt under Dræningsoverenskomstens Takster. Sagen er efter en nærmere Undersøgelse ved Kredsformanden bilagt med, at Lindahl har efterbetalt de 18 Kr., der var betalt for lidt.

2. Kreds — Proprietær Hjorth, Gundsøgaard pr. Roskilde. Ovennævnte Arbejdsgiver har aflønnet et af vore Medlemmer med 450 Øre for en 10 Timers Snekastningsdag, skønt Kommunens Pris for dette Arbejde er 135 Øre i Timen, hvad Proprietær Hjorth ogsaa tidligere har betalt. Da en mindelig Ordning af Sagen er mislykket, har vi overgivet Sagen til retslig Incasso, hvorefter Sagen er sluttet med, at vort Medlem har faaet udbetalt sit Tilgodehavende.

Vester Hornum-Gatten Afd. — Gdr. Jens P. Christensen, Søttrup. Ovennævnte Sag drejede sig om den hjemmeværende Søns Overtagelse af Faderens Ejendom og dermed ogsaa af Tjenestekarl Holger Søndergaard. Sagen er nu bilagt med, at Holger Søndergaard har faaet Løn til Datoen for Ejerskiftet i Overensstemmelse med den med Faderen trufne Aftale og fra dette Tidspunkt aflønnes han som Daglejer, men forbliver hos Sønnen.

8. Kreds — Proprietær Kirkegaard, Tanggaard, Munkebjergby. Fodermester H. Petersen havde i sin Tjeneste hos ovennævnte Arbejdsgiver faaet anvist en meget daarlig Bolig, der tillige var meget utæt, af hvilken Aarsag Fodermesteren fik sit Sengetøj og Indbo ødelagt. Efter en Klage til den lokale Sundhedskommission er Proprietær Kirkegaard indgaaet paa at betale en Erstatning til Fodermesteren for ødelagt Sengetøj og endvidere indgaaet paa at sætte Lejligheden i forsvarlig Stand.

Asferg Afd. — Gdr. Chr. Nielsen, Lykkesholm pr. Faarup. Medlem Peter Geertsen er den 10. December 1935 tilskadekommen ved sit Arbejde for ovennævnte Gaardejer og senere indlagt paa Sygehus. Angaaende hans Ret til Ulykkesforsikring er der korresponderet henholdsvis med Gaardejeren og Forsikringsselskabet. Der er tegnet Forsikring ogsaa for de første 13 Uger, og Selskabet har erkendt sin Pligt til at betale efter Ulykkesforsikringsraadets Afgørelse.

Roholte Afd. — Sydsjællands Dræningsmesterforening. Dræningsmesterforeningen har paaklaget, at et Medlem af Roholte Afdeling i Strid med Bestemmelserne i den stedlige Dræningsoverenskomst har paataget sig en Entreprise uden Licitation. Ved en i den Anledning afholdt Mægling er Sagen bilagt med, at paagældende Medlem erklærer, at han, der ikke er indgaaet paa nogen bindende Forpligtelse overfor den Ejendomsbesidder, for hvem Arbejdet udføres, har indstillet Arbejdet, ved hvilket beskæftiges 3—4 Mand, og at han ikke i Fremtiden vil paatage sig Dræningsentrepriser i Strid med førnævnte Overenskomst.

Suldrup Afd. — Proprietær Hove Jensen, Albæk Hovedgaard. Ved Retten er Proprietær Hove Jensen dømt til at betale vore Medlemmer følgende Tilgodehavender: Herman Petersen 107 Kr. 50 Øre + Omkostninger 35 Kr. Jens Nielsen 71 Kr. + Sagsomkostninger 25 Kr. Aage Nielsen 43 Kr. + Sagsomkostninger 20 Kr. Hove Jensen er imidlertid insolvent og det har hidtil været umuligt at faa Pengene. Afdelingen og Kredsen er blevet gjort bekendt med Sagen og bedt om paa et belejligt Tidspunkt at søge Pengene inddrevet.

Borup Afd. — Svenstrup Skovdistrikt. Paa Svenstrup Skovdistrikt klagede Arbejderne over, at de ikke kunde opnaa et rimeligt Tillæg for besværlig Skovning. Ved en derefter afholdt Mægling enedes man om, at der for det udførte Arbejde betales ialt i Tillæg 86 Kr. Sagen dermed sluttet.

14. Kreds — Godsejer Thorsen, Dalbygaard pr. Stubbekøbing. Ovenstaaende Sag er ved Mægling den 21. April bilagt med, at Georg Nielsen fik udbetalt 30 Kr. til fuld Afgørelse.

Gloslunde-Græshave Afd. — Gdr. Fr. Jensen, Høgaard. Angaaende et Dræningsarbejde paa Høgaard har der været afholdt en resultatløs Mægling og Sagen er derefter gaaet til Voldgiftskendelse, ved hvilke er fastsat, at Arbejdet skal betales efter Dræningsoverenskomsten i Maribo Amt, saaledes at en Hovedledning mod nordøst betales efter Gruppe 2 (den højeste Gruppe), medens de øvrige Ledningsstrækninger betales efter Gruppe 1 med et Tillæg af fra 5 til 20 pCt. Sagen dermed sluttet.

Forbundet ang. Grundforbedringsudvalget i Skanderborg Amt. Da Forretningsfører Christoffer Mortensen har ønsket grundet paa sin Flytning til København at træde ud af Grundforbedringsudvalget i Skanderborg Amt, har vi i hans Sted indstillet til Landbrugsministeriet, at Kredsformand Hakon Olesen indtræder i Grundforbedringsudvalget for Skanderborg Amt, hvilket er tiltraadt af Ministeriet.

Tamdrup Afd. — Proprietær Winter, Aarupgaard pr. Horsens. Fodermester Christensen var fra 1. Maj 1935 fæstet til ovennævnte Arbejdsgiver. Tid efter anden har Proprietæren forøget Besætningen en Del og vort Medlem mente sig derfor berettiget til en Lønforhøjelse. Ved en Forhandling desangaaende er Proprietæren indgaaet paa at forhøje Lønnen med 6 Kr. pr. Uge straks og fra 1. Maj betale 50 Kr. ugentlig.

Balslev-Ejby Afd. — Gdr. A. J. Andersen, Ejby. I nærværende Sag mente Tjenestekarl Børge Jensen at have 35 Kr. tilgode hos ovennævnte, medens Gaardejeren opgjorde Tilgodehavendet til 7 Kr., som han ikke vilde betale, idet han hævder, at Børge Jensen ulovlig har forladt sin Plads en Dag, Gaardejeren ikke var hjemme. Der kan ikke findes Basis for at foretage videre i Sagen.

Øster Lindet Afd. — Gdr. Carl Hougaard, Lauenborg. I

ovennævnte Sag var rejst Klage over, at Gdr. Hougaard ved et hos ham stedfindende Grundforbedringsarbejde havde betalt for lidt. Sagen er nu ordnet med, at Hougaard har lovet at efterbetale 200 Kr.

Nørup Afd. — Dræningsmester Jeppe Klysner, Randbøl. Ved Dræningsarbejde indenfor Afdelingens Omraade vilde ovennævnte Dræningsmester betale efter Gruppe 4. Ved Kredsformandens Mellemkomst er Sagen bilagt med, at der afregnes efter Gruppe 6 i den jyske Dræningsoverenskomst.

Ballerup Afd. — Lautrupgaard. Paa Lautrupgaard var opstaaet Uoverensstemmelse om et Arbejde, der efter Afdelingens Opfattelse faldt ind under Overenskomstens § 6, hvorfor man krævede det aflønnet efter Entreprenøroverenskomstens Satser, medens Gaardens Ledelse hævdede, at Arbejdet var almindeligt paa Gaarden forefaldende Arbejde. Ved Mægling den 14. Maj opnaaedes Enighed om, at der for Gaardens faste Arbejdere betales et Tillæg paa 2 Kr. 50 Øre pr. Dag. Til Løsarbejderne betales et Tillæg paa 3 Kr. pr. Dag.

Tjæreby Afd. — A/S Basnæs. Med A/S Basnæs er der nu opnaaet Enighed om, at Dagløn- og Arbejdstid i Skovbruget maa praktiseres i Overensstemmelse med Skovbrugsoverenskomstens §§ 1 og 11, altsaa 9 Timers Arbejde om Sommeren og 8 Timer om Vinteren og Daglønnen efter Landbrugsoverenskomsten for Skovbrugets faste Skovarbejdere eller Land- og Skovbrugsarbejdere.

Forbundet ang. Tiltrædelser af den jyske Dræningsoverenskomst. Efter Afslutning af den nye Dræningsoverenskomst med Jysk Dræningsmesterforening har vi indledet Forhandling med de jyske Dræningsmestre i det paagældende Omraade, der ikke var Medlemmer af Dræningsmesterforeningen og har indtil nu erhvervet os Underskrifter fra ca. 50 Dræningsmestre paa, at de fremtidig respekterer den mellem D. A. F. og jysk Dræningsmesterforening til enhver Tid gældende Dræningsoverenskomst.

9. Kreds — Godsejer Aa. Lawaetz, Falkensten pr. Slagelse. Vi har haft en Forhandling med ovennævnte, som dog ikke i Øjeblikket vilde underskrive paa nogen Overenskomst, men erklærede at ville betale ligesom Inspektør Arnung, Idagaard. Han har for sit Vedkommende erklæret at ville henholde sig til den sjællandske Priskurant, og iøvrigt har vi informeret Kredsen og Afdelingerne om Sagen.

Jægerspris Afd. — Fr. d. VII Stiftelse, Jægerspris. Paa Afdelingens og Kredsens Initiativ er indledet en Forhandling med Forstanderen paa ovennævnte Stiftelse angaaende Overenskomst for Have-, Park og Materialarbejde, hvorved beskæftiges en 5—7 Arbejdere. Efter Anmodning har Forbundet deltaget i Forhandlingerne og har fremsendt et skriftligt Forslag til Overenskomst. Til dette skal Bestyrelsen for Stiftelsen tage Stilling, forinden videre kan foretages.

Børkop Afd. — De Kellerske Aandssvageanstalter. Vi har til Udløb 1. Juli opsagt Overenskomsten med De Kellerske Aandssvageanstalter. Overenskomsten, der ikke indeholder nogen bestemt Opsigelsestermin, var oprindelig opsagt til 1. Maj 1935. Da dette Tidspunkt imidlertid vilde blive passeret, uden at der blev oprettet ny Overenskomst, fremsendte vi den nye Opsigelse.

Odense A. og L. Afd. — Dalumgaard. Overfor Godsejer Andersen, Dalumgaard, er der ved de i Septemberforliget fastsatte Varslingsregler etableret Blokade, idet Godsejeren har nægtet at indlade sig i nogen som helst Forhandling med Forbundet om en Overenskomst og i de senere Aar i væsentlig Grad har underbetalt de bl. a. ved Sukkerroearbejdet beskæftigede Arbejdere.

Forbundet — Andelssukkerfabrikken »Nykøbing«. Den overfor Andelssukkerfabrikken angaaende Arbejde i Roemarkerne opsagte Overenskomst har ikke været forhandlet og der har ikke hverken fra Fabrikkens eller Forbundets Side været rejst Krav om nye Forhandlinger eller voldgiftsmæssig Afgørelse, af hvilken Grund Overenskomsten i Henhold til Loven af 29. Marts om Lockoutens Afslutning vel maa betragtes som uforandret forlænget og i Overensstemmelse hermed har vi tilskrevet Sukkerfabrikken, som har tiltraadt vor Betragtning.

Frijsenborg Skovarbejderes Fællesorganisation — Frijsenborg Skovdistrikt. Ved Forhandling hos Forligsmanden er Frijsenborg-Skovbrugsoverenskomsten forlænget for et Aar til 1. Maj 1937 ved Parternes Tiltrædelse af den under 14. Februar med Forbehold underskrevne Overenskomst.

Auning Afdeling — Godsejer F. Legarth, Gl. Estrup, Auning. Ved Møde i Forligsinstitutionen den 20. Maj er der med ovennævnte oprettet Overenskomst om Landbrugsarbejde, hvorved Overenskomsten med Kolindsundgaardene 1936 tiltrædes. De kontraktbundne Arbejderes og Tjenestekarlenes Forhold forbliver uændrede til 1. November 1936, og fra dette Tidspunkt og til 1. Maj 1937 betales Kreaturpasning, Malkearbejde samt Tjenestekarle efter Maribo-Overenskomsten, eller, ifald der til den Tid er oprettet en fælles Overenskomst for Gaarde paa Djursland, efter sidstnævnte.

Forbundet — Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby. Den overfor Dræningsmester Carl Sørensen opsagte Dræningsoverenskomst er ved voldgiftsmæssig Kendelse af 26. Maj uforandret forlænget paa et Aar. Forbundet havde krævet, at Dræningsmesteren skulde forpligtes til at respektere Dræningsoverenskomsterne i Gl. Roskilde og Københavns Amter, samt Entreprenør- og Murerarbejdsmandsoverenskomsterne, men disse Krav imødekom Retten ikke.

Buerup Afd. — Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv. I ovennævnte Sag har vore Medlemmer faaet udbetalt den væsentligste Del af deres Tilgodehavender, nemlig 138 Kr. 19 Øre, men der resterer endnu 29 Kr. 25 Øre, af hvilken Grund Blokaden overfor Dræningsmesteren fortsættes, da han stedse maa anses for ude af Stand til at udrede fortjent Arbejdsløn.

Middelfart og Strib-Vejlby Afd. — Grosserer P. M. Daell, Fænøgaard. Efter at der var afgivet 1. Strejkevarsel overfor Ejeren af Fænøgaard, Grosserer P. M. Daell, København, kom en Forhandling i Stand. Denne resulterede i Oprettelsen af en Overenskomst om Landbrugsarbejde paa Fænøgaard. Overenskomsten er en Tiltrædelse af Maribooverenskomsten med Ændringer vedrørende Arbejdstiden og de nu bestaaende kontraktligt aftalt faste Arbejdsforhold, indtil disse fra en af Siderne opsiges.

2. og 4. Kredse — Entreprenørerne Carl Sørensen, Skibby, og Magnus Jensen, St. Rørbæk. Med ovennævnte Entreprenører er afsluttet Overenskomst om Roearbejde, hvorefter de tiltræder Landbrugsoverenskomsten i Maribo Amt.

Forbundet ang. Tiltrædelser af Jysk Dræningsmesterforening. Til Udløb 1. Juli har vi opsagt den jyske Dræningsoverenskomst overfor samtlige de Dræningsmestre, som ikke rettidig har underskrevet paa at ville respektere den nye Overenskomst med den jyske Dræningsmesterforening, ca. 40 Dræningsmestre.

Hillerød Afd. — Entreprenør P. M. Mortensen, Frerslev. Entreprenør Mortensen, skylder Medlem af Hillerød Afd. Niels Jørgensen, Frederiksværksgade, 24 Kr. 64 Øre, og Medlem af Hvidovre-Valby Afd. Jens A. Jensen 100 Kr. Trods gentagne Løfter om at betale Pengene er Beløbet stadig ikke betalt, hvorfor Sagen er gaaet til Incasso.

Køge Afd. — Gdr. Bassehave Hansen, Herfølge. I ovennævnte Sag har vort Medlem Otto Albertsen faaet Dom i Henhold til den af ham nedlagte Paastand for ulovlig Bortvisning fra Pladsen. Gaardejeren har imidlertid appelleret Sagen til Landsretten.

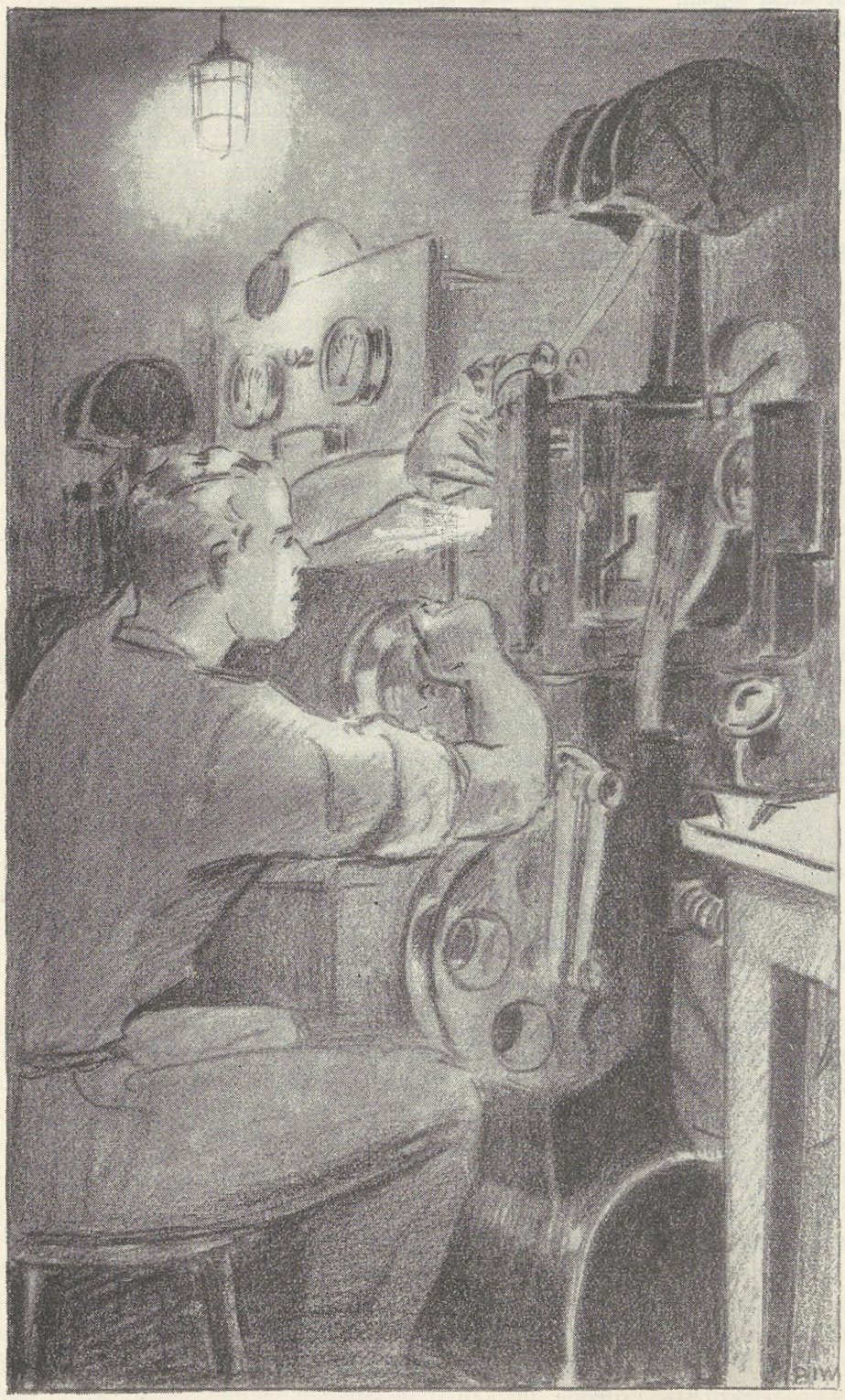
Nørre Nebel Afd. — A/S Fiil Sø, Henne. 5 af vore Medlemmer har ifølge en nærmere specificeret Opgørelse et Tilgodehavende paa 665 Kr. ved A/S Fiil Sø. Dette bestrider imidlertid Tilgodehavendets Rigtighed, men kan ikke fragaa, at der i hvert Fald ikke er betalt i Overensstemmelse med den for Amtet gældende Dræningsoverenskomst, som A/S paa et vist Tidspunkt har forpligtet sig til at betale efter. Da Mægling er forblevet resultatløs, har vi indklaget Sagen for Den faste Voldgiftsret.

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 17 15.–9. 1936 41. Aarg.

Filmsarbejderen

Før Filmen paa Lærredet fanger dit Blik,
der skrives og filmes og laves Musik,
der digtes og der komponeres,
der sjæles og udfoldes scenisk Teknik;
men Filmen har ogsaa sin egen Fabrik,
hvor Filmene skal fabrikeres.

Og dèr tager Filmsarbejderen fat,
med Typer bli'r samtlige Tekster sat
for dernæst at fotograferes,
de vældige Helte med Skuldre af Vat
vil blive til ingen Ting, hvis ikke, at
Replikerne reproduceres.

Alt, hvad der skabes af Kunst og Aand,
paa Vejen passerer en Arbejders Haand,
hvis Arbejde prompte leveres,
og det er slet ikke det ringeste Fond
af Evner, som skaber det rullende Baand,
der i Biografen serveres!

Aage Hermann.

NYE FORHANDLINGSFORHOLD

Den 19. Marts d. A. vedtog De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab og Generalforsamling paa de tilsluttede Organisationers Vegne en Række Regler for Forhandling med Arbejdsgiverne ved fremtidige Overenskomstfornyelser. Disse Regler indeholder bl. a. den Bestemmelse, at alle Overenskomster skal udløbe en 1. Marts.

Med Arbejdsgiverforeningen og Forligsinstitutionen er der med De samvirkende Fagforbund Enighed om, at Udløbstiden 1. Marts ikke alene gælder de Overenskomster, som var opsagt til Udløb i Aar, men ogsaa ikke opsagte Overenskomster, og blandt dem ogsaa saadanne, der udløber efter 1. Juli i Aar, med andre Ord, at samtlige mellem Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening og Medlemmer af De samvirkende Fagforbund bestaaende Overenskomster nu har faaet Udløbstid en 1. Marts, uanset hvilken Udløbstid disse Overenskomster iøvrigt i Henhold til deres Affattelse maatte have.

Men denne ændrede Udløbstid for Overenskomsterne gælder ikke alene overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening, men ogsaa hvor Forbundene eller deres Afdelinger har sluttet Overenskomst med udenfor Dansk Arbejdsgiverforening staaende Arbejdsgivere, naar saadanne Overenskomster kort og godt i Almindelighed henviser til, hvad der er gældende overfor et Medlem eller en Organisation under Dansk Arbejdsgiverforening eller med Hensyn til Udløbstid etc. henviser til, hvad der er gældende overfor et Medlem eller en Organisation under Dansk Arbejdsgiverforening.

Men for at en Overenskomst i det hele taget kan udløbe en 1. Marts, maa den naturligvis opsiges, men for at den skal kunne opsiges, maa *nu* visse Regler iagttages, og det vil kun være overensstemmende med simpel Nødvendighed, at vore Afdelinger nu sætter sig nøje ind i de nye Forhandlingsforhold, saaledes som de er kommet til at foreligge efter Vedtagelsen af de ny »*Forhandlingsregler vedtagne af Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund i Henhold til Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936.*«

Paragraf 1 er saalydende:

»*Samtlige til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløb den 1. Marts.*«

og fastsætter, som det vil ses, nu efter de stedfundne Forhandlinger om denne Paragrafs Forstaaelse, kort og godt Udløbstiden for samtlige Overenskomster til en 1. Marts.

Men Paragraf 2 kommer straks ind paa visse meget vigtige Formaliteter, der skal overholdes, saafremt en af Parterne paa Forhaand ønsker at sikre sig Overenskomstens eventuelle Opsigelse, idet Paragraffen bestemmer:

»*For at Opsigelsesfristen af 3 Maaneder kan blive udnyttet paa bedste Maade til saglige Partsforhandlinger, indføres følgende Regler:*

a. *Den i Overenskomsterne fastsatte Opsigelsesfrist paa 3 Maaneder afkortes til 14 Dage.*
b. *Den Part, der ønsker Ændringer foretaget i en bestaaende Overenskomst, skal senest 3 Maaneder før Overenskomstens Udløbsdato fremsende Forslag til disse Ændringer. Fremsendes Forslag ikke rettidig, løber Overenskomsten uændret videre 1 Aar.*
c. *Forhandlingerne mellem Underorganisationerne skal optages straks efter Forslagets Modtagelse og være tilendebragt senest 6 Uger derefter.*
d. *Saa snart Forhandlingerne er erklæret for afsluttede i Underorganisationerne, skal de paabegyndes i Hovedorganisationerne.*«

Man vil altsaa se, at for at det i det hele taget skal blive muligt at kunne opsige en Overenskomst, maa man have sine Ændringsforslag til Overenskomstfornyelse færdige saa betids, at de kan foreligge for Modparten senest, eller vel hellere godt og vel, 3 Maaneder førend Udløbsdatoen, hvilket altsaa vil sige førend en 1. December. Kommer man for sent med sine Ændringsforslag, løber Overenskomsten uændret videre i et Aar. Naar Ændringsforslaget saaledes rettidigt er fremsendt, skal Forhandlingerne mellem Underorganisationerne og derunder ogsaa Enkelt-Virksomheder straks optages og være tilendebragt senest 6 Uger derefter. Er der saa opnaaet Enighed, er alt jo godt; — er dette ikke Tilfældet, skal Forhandlingerne fortsættes i Hovedorganisationerne. Opnaas der Enighed her, er Sagen jo ogsaa færdig; men opnaas der ikke Enighed, saa kan Opsigelse finde Sted, og maa foreligge for Arbejdsgiveren senest 14 Dage forinden Udløbstiden, idet det dog her maa bemærkes, (hvad der iøvrigt vel ogsaa gælder Fremsendelsen af Ændringsforslag) at Arbejdsgiveren i Henhold til derom afsagt Kendelse af Den faste Voldgiftsret skal have disse Tilkendegivelser i Hænde i deres Kontortid *inden* Udløbsfristen, altsaa henholdsvis de 14 Dage og de 3 Maaneder førend Udløbstiden, for at Opsigelserne eller Ændringsforslagene kan betragtes som rettidigt afleveret, af hvilken Grund man for at være paa den sikre Side hellere maa regne med mindst en Dags længere Frist i begge Tilfælde. Det er indlysende, at overfor Arbejdernes Organisationer har Arbejdsgiverne tilsvarende Forpligtelser.

Da det hele er en Nyordning og omhandler det allervigtigste Punkt i Overenskomstforholdet, nemlig Spørgsmaalet om dets Fortsættelse paa de hidtidige Vilkaar eller ikke, er det selvfølgelig nødvendigt, at der her udvises den største Paapasselighed, og at ingen Forsømmelse af nogen Art finder Sted. Iøvrigt er det denne Paragrafs dybere Hensigt at naa frem til virkelige Realitetsforhandlinger imellem Parterne, først og fremmest i Underorganisationerne (Enkeltvirksomheder) og eventuelt senere med Bistand af Hovedorganisationerne, saaledes at den Mangel paa virkelige Realitetsforhandlinger om Overenskomsternes Detailler, der gennem de senere Aar saa uheldigt har gjort sig gældende, nu kan finde Sted indenfor de i Paragraffen givne Rammer.

Med Hensyn til yderligere Adgang til at aftvinge Forhandlingerne Realiteter henvises til § 3, der er saalydende:

»*Ved Overenskomstforhandlingerne i Underorganisationerne kan Parterne træffe Bestemmelse om, at et eller flere af de foreliggende Spørgsmaal vedrørende Løn- og Arbejdsforhold indenfor det paagældende Overenskomstomraade underkastes direkte Behandling og Afgørelse af en for hvert Fag efter de for Faget gældende Voldgiftsregler nedsat Overenskomst-Voldgiftsret.*

Voldgiftsretten skal ikke kunne afgøre Spørgsmaal af generel Karakter indenfor det enkelte Overenskomstomraade, som f. Eks. almindelig Ændring i Arbejdstiden eller et generelt Krav om Ændring i Lønniveauet eller overhovedet Spørgsmaal, som Parterne ikke er enige om at indbringe. Saadanne Spørgsmaal optages til Forhandling mellem Organisationerne paa sædvanlig Maade og kan eventuelt afgøres ved Strejke eller Lockout.

Til Orientering under sine Overvejelser ved Fastsættelsen af den rette Pris for det paagældende Arbejde kan Voldgiftsretten kræve alle Oplysninger om Arbejdsforhold, Priser, Løn- og Akkordfortjenester indenfor Faget. Hvor det drejer sig om lokale Prislister, skal der tages rimeligt Hensyn til foreliggende lokale Forhold.«

Som det vil ses, er der givet Parterne Adgang til at søge visse Detailspørgsmaal afgjort af den faglige Voldgiftsret, *men kun saafremt Parterne selv kan enes derom,* og kun hvad angaar Spørgsmaal, der ikke er af almindelig eller vidtgaaende eller principiel Art, idet saadanne Spørgsmaal som sædvanligt henstaar til eventuel Afgørelse ved Strejke eller Lockout, saafremt Enighed ikke kan opnaas ved fredelig Forhandling.

Ogsaa denne Paragraf er et Forsøg paa at faa en Afgørelse paa saadanne Detailler i Overenskomstforholdet, som man ved de hidtidige Forhandlingsmetoder ikke har kunnet faa frem til en Løsning.

Med Hensyn til at faa den fornødne Flugt i Forhandlingerne og Rede paa, hvad Forhandlingerne har omfattet, henviser vi til § 4, som er saalydende:

»*Straks efter Forhandlingernes Afslutning i Underorganisationerne har begge Parter Pligt til at indsende en udførlig og nøjagtig Indberetning til deres respektive Hovedorganisationer indeholdende Oplysning om:*

1) *De hidtil gældende Overenskomster.*
2) *De Punkter, som i Underorganisationerne er blevet afgjort ved Forhandling eller Voldgift.*
3) *De Punkter, som endnu henstaar uafgjort, med Angivelse af de Forslag og andre Skriftstykker, der er vekslet Parterne imellem.*«

Denne Paragraf behøver ingen Kommentarer, den taler for sig selv og indeholder, som det vil ses, kun Forpligtelse for Parterne til at give Hovedorganisationerne Oplysning om de hidtidige i Underorganisationerne stedfundne Forhandlingers Forløb, for at Hovedorganisationerne hurtigst muligt, saaledes som anført i § 2 d., kan føre Forhandlingerne videre om de Punkter, der endnu maatte henstaa uafgjort.

Forhandlingsreglernes § 5 er saalydende:

»*Som angivet i § 2 d, skal Hovedorganisationerne, saa snart Forhandlingerne i Underorganisationerne er afsluttet, og der henstaar uafgjorte Spørgsmaal, straks optage Forhandlinger for at tilvejebringe Enighed om de foreliggende Uoverensstemmelser.*

Saafremt der ved Hovedorganisationsforhandlinger tilvejebringes Enighed mellem Underorganisationerne om at henvise endnu flere Spørgsmaal til Behandling af den i § 3 nævnte Voldgift, skal dette kunde ske — forudsat det drejer sig om Spørgsmaal, der i Medfør af § 3 kan henvises til Voldgift.

Hovedorganisationerne er enige om, at denne Voldgiftsret under alle Forhold er inkompetent til at behandle og afgøre andre Spørgsmaal end saadanne, som der ved foranstaaende Forhandlinger dels i Underorganisationerne og dels i Hovedorganisationerne er Enighed om at indbringe for den.

Forhandlingerne i Hovedorganisationerne, hvortil Repræsentanter for Underorganisationerne tilkaldes, skal være tilendebragt inden den udskudte Opsigelsesfrists Indtræden.«

Efter det forudgaaende vil det ses, at der er levnet Hovedorganisationerne 1 Maaned til Forhandling om eventuelle tilbagestaaende Uoverensstemmelser, og at der ved denne Forhandling mellem Hovedorganisationerne ogsaa er Adgang til at bringe visse Detailspørgsmaal til Afgørelse af faglig Voldgift, men som tidligere nævnt, kun i saadanne Tilfælde, *hvor Parterne opnaar Enighed derom,* og ikke Spørgsmaal af vidtgaaende og principiel Karakter og Betydning. Opnaas der saa ikke Enighed ved Forhandling mellem Hovedorganisationerne, til hvilken Repræsentanter for Underorganisationerne altid skal være tilkaldt, maa dette konstateres inden Opsigelsesfristens Indtræden, altsaa 14 Dage førend Udløbstiden.

Forhandlingsreglernes § 6 er saalydende:

»*Denne Overenskomst er gældende indtil den med ½ Aars Varsel opsiges til Udløb en 1. Juli, første Gang 1. Juli 1940.*«

og har for saa vidt ingen Relation til Forstaaelsen af Forhandlingsreglernes Anvendelse.

Men disse Forhandlingsregler indeholder endnu mere, som er af betydelig Interesse i Overenskomstforholdet med Arbejdsgiverne, idet de som Indledning siger:

»*Til Fremme af Samarbejdet mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer er Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund enige om:*

1) *at der i saavidt Omfang som praktisk gennemførligt bør skabes fagvise Landsoverenskomster eller i alt Fald fagvise Overenskomster for større Omraader om Løn- og Arbejdsforhold for ensartet og beslægtet Arbejde. Forhandling herom skal optages, naar en af Hovedorganisationerne overfor den anden Hovedorganisation fremsætter Ønske herom,*
2) *at samtlige de til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid en 1. Marts. Som*

Overgangsbestemmelse fastsættes det, at dette ogsaa gælder de forud for Indgaaelsen af nærværende Overenskomst indgaaede Overenskomster, hvis Udløbstid i det paagældende Aar eventuelt rettes i Overensstemmelse hermed,

3) *at Parterne bør tilstræbe Overenskomster af mere end 1 Aars Varighed med Indførelse i Overenskomsterne af Bestemmelser om Opsigelsesret i den løbende Overenskomstperiode — dog kun til en 1. Marts — ved visse i Overenskomsterne nærmere angivne Udsving i Prisniveauet (Pristallet).*

4) *at anbefale Underorganisationerne, at der for de Fag — som ikke allerede har Regler, som kommer til Anvendelse, naar der enten indføres ændrede Arbejdsmetoder eller fremkommer nyt Arbejde indenfor det i Faget gældende almindelige Akkordomraade — optages Forhandlinger om Indførelse af saadanne Regler, f. Eks. en af efterfølgende Bestemmelser:*

A.

»Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fagets almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fagets overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller hvis ændrede Arbejdsmetoder berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, kan disse Spørgsmaal, hvis der ikke paa anden Maade opnaas Enighed, endelig afgøres ved Voldgift efter de for Faget gældende Voldgiftsregler, saafremt en af Parterne fremsætter Begæring herom.

Voldgiften skal som Rettesnor for sin Afgørelse anvende de Akkordfortjenester, Faget (Branchen) i Almindelighed giver for tilsvarende Arbejde — hvor det drejer sig om lokale Prislister med rimelig Hensyntagen til foreliggende lokale Forhold.«

Der træffes for hvert enkelt Fags Vedkommende særlige Aftaler om, hvilken særlig Betaling der skal ydes, saalænge nye eller ændrede Takster ikke er traadt i Kraft.

B.

»Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fagets almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fagets overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller dersom ændrede Arbejdsmetoder berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, optages straks Forhandling.

Kan Enighed ikke opnaas, udføres Arbejdet for en Betaling, der er 20 pCt. mindre end vedkommende Arbejders gennemsnitlige Akkordfortjeneste paa Arbejdsstedet i de 3 forudgaaende Maaneder; har Arbejderen kun arbejdet mellem 1 og 3 Maaneder paa Arbejdsstedet, regnes der med den Tid, han har arbejdet der, og har han arbejdet under 1 Maaned paa Stedet, foretages der en skønsmæssig Beregning over, hvad hans gennemsnitlige Timefortjeneste skal nedsættes til som Grundlag for Timebetalingen.

For den Tid, der ligger forud for en almindelig Forhøjelse eller Nedsættelse af Akkordpriserne, forhøjes eller nedsættes den udregnede Gennemsnitsakkordfortjeneste, forinden de 20 pCt. fradrages, med ⅔ af den Forhøjelse eller Nedsættelse, der har fundet Sted,«

5) *at det for en saglig Drøftelse af Overenskomsterne er af Betydning, at de foreliggende Uoverensstemmelser fremtræder saa overskueligt som muligt, og at Forhandlingerne optages i god Tid og føres efter følgende Regler for Overenskomstforhandling.«*

Idet saavel Stk. 1, 2 og 3 enten ikke behøver nogen særlig Omtale eller ogsaa allerede tidligere her i Fagbladet har faaet en saadan, er der dog en ganske særlig Grund til en Omtale af Stk. 4.

Under *A* og *B*, der refererer sig til Stk. 4, er der eksempelvis givet Anvisning paa, hvorledes man kan sikre sig mod en uforudset Nedgang i Arbejdsfortjenesten i saadanne Tilfælde, hvor der enten forekommer helt nyt Arbejde, om hvilket der intet er anført i den gældende Overenskomst, eller hvor ændrede Arbejdsmetoder, Maskinteknikkens Indflydelse eller andre Forhold sætter de gældende Tariffer ud af Kraft, idet det ene Eksempel giver Anvisning paa, hvorledes man i de foranførte Tilfælde ad voldgiftsretslig Vej kan sikre sig Opretholdelse af det hidtidige Fortjenstniveau, medens det andet giver Anvisning paa, hvorledes man, hvis Akkord ikke kan opnaas, kan søge delvis Dækning for Afsavnet af Akkordoverskud ved Forhøjelse af Timelønnen.

Det maa dog bemærkes, at de her foreliggende Eksempler kun maa betragtes som *Eksempler*, der *kan* være tjenlige til Brug, medens der naturligvis i visse Fag allerede kan foreligge andre Metoder, der tager Sigte paa de her omtalte Forhold, ligesom der naturligvis ogsaa kan udfindes Metoder eller Regler afvigende fra de her nævnte og tilpassede efter det foreliggende Fags specielle Forhold, der kan være mere velegnede med Hensyn til Løsning af Opgaven.

Det er en meget vigtig Bestemmelse, Forhandlingsreglerne her indeholder. I mange Overenskomster har man savnet en saadan, og Arbejderne har i paakommende Tilfælde været henvist til at udføre Arbejdet for en lav Timeløn, hvor de tidligere stod med en respektabel Akkordfortjeneste.

Det er derfor paa sin Plads at være agtpaagivende overfor dette vigtige Forhold, naar Overenskomstforslagene skal skrives, og ikke mindst, hvor der kan være Tale om fleraarige Overenskomster, hvor Afsavnet af saadanne lønregulerende Bestemmelser naturligvis vilde føles dobbelt haardt.

I det hele aabner de nye Forhandlingsregler en Række Perspektiver, under hvilke der foreligger Muligheder for et mere frugtbart Forhandlingsarbejde, end det ved mange tidligere Lejligheder har været muligt at gennemføre. Dette er ogsaa saavel Dansk Arbejdsgiverforenings som De samvirkende Fagforbunds Mening med disse Regler, og Tiden vil nu vise, om disse Forudsætninger slaar til.

Forhandlingsreglerne skal jo kun gælde i 4 Aar, og hvis de er utilfredsstillende, kan der jo til den Tid ændres ved dem. *A.*

Moskva Processen og dens Betydning

Midt i dette Aars politiske Højspænding og svære europæiske Krise rasler Telegrammer fra Moskva om en Proces, hvor de Anklagede er historiske Personligheder. Næsten alle af den gamle Sovjetgarde er anklaget og under Processen kendt skyldige som Forrædere.

Radek, Sovjetpressens kraftige Pen, *Bucharin,* Bolsjevismens Teoretiker, *Tomsky,* den russiske Fagforenings Leder, *Rykow,* der engang stod umiddelbart ved Lenins Side, og endnu mange flere, der beklædte store Stillinger i Statens Tjeneste, skal være Forrædere mod Stat og Parti. Forrest paa Anklagerbænken sidder *Sinowjew* og *Kamenew* og usynligt den landsforviste *Trotzky,* der engang jævnbyrdigt stod ved Lenins Side og som har skabt Sovjetmagtens Grundpille, den røde Arme. Det bolsjevistiske Partis Bureau havde oprindelig følgende Sammensætning: Lenin, Trozky, Sinowjew, Kamenew, Rykow, Tomsky og Stalin. Lenin er død og Stalin anklager i Dag de andre fem for at være Terrorister og Forrædere.

I en Proces, der i Uhyrlighed søger sin Lige, beskyldes Sinowjew og hans Fæller for at have sluttet Komplot mod Staten, mod Stalin og mod Sovjetregeringens andre Førere og for at have staaet i hemmelig Forstaaelse med det tyske hemmelige Statspoliti. Anklagen lyder utrolig, naar man kender disse Mænds Arbejde for Sovjetunionens Opbygning og deres Antipati mod den individuelle Terror. De Anklagede, specielt Sinowjew og Kamenew, tilstod, medens Trotzky af al Magt fra sit fjerne Eksil kæmper mod Anklagen. Processen, der sikkert er den første af mange, sluttede med en Dødsdom over de 16 Anklagede.

Vi vil ikke her tage Stilling til selve Anklagen og Dommen. Ganske vist synes Anklagen utrolig paa forskellig Punkter, og selve Retsprocessen er i den *totale* Stat, hvor man ikke kender de demokratiske Retsgarantier, ikke Bevis nok for den demokratiske Iagttager. Dog kan man naturligvis ikke vide, hvilke Smuthuller en Opposition i en total Stat maa søge, idet der ikke gives Plads for nogen Opposition. Den demokratiske Iagttager mangler her enhver Erfaring for at kunne bedømme det.

Af verdenspolitisk Interesse i denne Proces er ikke de prominente Anklagede, men den Kendsgerning, at *Processen betyder den russiske Revolutions definitive Likvidation.* Denne Proces har udslettet Revolutionens store Personligheder af Sovjetunionens offentlige Liv. Det drejer sig her om Mænd, der elskede den rastløse Bevægelse og hadede den politiske og økonomiske Hverdag, som de hadede Reaktionen. Denne Proces betyder mere end 16 Anklagedes Endeligt. Processen afslutter definitivt Ruslands revolutionære Dynamik; den er forlængst blevet overvundet af Statssocialismen med dens normalt fungerende Planøkonomi. Processen selv danner kun den formene Afslutning paa en Udvikling, der faktisk allerede i en rum Tid har været fuldbyrdet. Stalins Modstandere, næsten alle historiske Personligheder, havde faktisk længe været overflødige indenfor det russiske Samfunds Rammer, der fungerer mere fast — med færre revolutionære Impulser end nogen anden Stat i Europa eller Amerika. De kommunistiske Sektioner i de vesteuropæiske Lande, der fortvivlet søger at forsvare deres »revolutionære Traditioner« har det saa sandelig svært. I Paris maa Kommunisterne holde nationale Taler foran Tricoloren, og selv i Rusland bliver nu ikke blot den politiske, men ogsaa den kulturelle og sociale Udvikling fuldstændig revideret; Ægteskabslovgivningen bliver skærpet, Svangerskabsafbrydelsen bliver atter strafbar, de Revolutionære bliver hjemløse i Revolutionens Fædreland. Sandsynligvis vil ogsaa snart den Tid komme, hvor den »revolutionære Kommunisme«, der endnu vegeterer i enkelte Lande, maa likvidere. For den europæiske Arbejderbevægelse kan denne Udvikling kun hilses med Glæde, den vil gøre Arbejderbevægelsen enigere og stærkere.

Hvilken *udenrigspolitisk* Betydning har denne Udvikling? Rimeligvis vil Ruslands politiske Stilling ingenlunde blive rokket. For Sovjetunionens Udenrigspolitik har siden Stabiliseringen været *russisk* og kun russisk, aldrig revolutionær. Netop heri ligger Modsætningen til Trotzky, der vilde føre en verdensrevolutionær Politik. Man kan daarligt tænke sig, at der skulde indtræde en Forandring. Derfor vil heller ikke *Litvinof,* den dygtige og anerkendte Leder af den russiske Udenrigspolitik, til Trods for sin intim Tilknytning til Radek, komme til at dele de russiske Revolutionæres Skæbne.

Objektivt vil Processen i høj Grad styrke Sovjetunionens udenrigspolitiske Stilling; thi den bekræfter paany overfor det kapitalistiske Europa, at den verdensrevolutionære Propagandas Tid definitivt er forbi, og at den af Stalin prægede i sig selv beroende Statssocialisme har fortrængt den 4. Internationales, d. v. s. Sinowjew, Kamenew, Radeks og Trotzkys verdensrevolutionære Program. I England vil man ikke ugerne høre dette Bud fra Moskva, selv om man naturligvis er forfærdet over Processen selv. Og sikkert angrer den engelske Regering heller ikke, at den i Juli har givet et Laan paa 10 Millioner Pund til kun 5½ pCt. Rente til en saa »rolig« Stat. Ruslands Kvalifikationer til at indgaa i Alliancer med kapitalistiske og demokratiske Stater er atter bevist.

Sovjetunionens Udvikling er ganske lovmæssig. Den gik under de voldsomste Svingninger fra den verdensrevolutionære Ideologi over til Statstanken i dens mest udprægede Form. Den der iagttager denne Udvikling maa med Rette spørge sig, hvorfor denne Udviklings ydre Form er saa uhyggelig, saa brutal, ja næsten saa

»fascistisk«, som det har vist sig i denne Proces, der faktisk kun har et Sidestykke i den tyske Rigsdagsproces. Den der kender Revolutionens Historie ved, at Revolutioner har Tendens til at fortære sine egne Børn. Medens den demokratiske Udvikling giver Oppositionens Førere en Mulighed til at leve, anerkender den totale Stat, altsaa ogsaa Sovjetstaten, ingen Form for politisk Opposition. Logisk er det derfor, at de Revolutionæres Skæbne i Sovjetstaten, der har endt sin revolutionære Epoke, blev Processen og Dødsdommen.

Indrepolitisk set er denne Proces ikke en Krise for Sovjetregeringen. Derimod var dens Sidestykke i Tyskland den 30. Juni 1934 en farlig politisk Krise; thi denne Dag bragte Afgørelse med den mægtige ukontrollable Prætorianerarme, S. A.en, hvis Fører, Røhm, og en Del andre blev skudt. Men Moskva-Processen viser klart for alle den formelle Afslutning paa en lang Udvikling. Oppositionelle Førere, der faktisk forlængst staar alene, da de ikke har en organiseret Magt bag sig, bliver skaffet af Vejen ved Hjælp af den politiske Proces. Ikke et Øjeblik er Sovjetstaten selv i Fare, fordi — og heri staar det igen i Modsætning til Tyskland — baade Hæren, Partiet og Økonomien faktisk er en Enhed. Modsætninger mellem disse tre Grundpiller i Sovjetmagten eksisterer ikke. Partiet, Hæren og Økonomien bliver ene og alene ledet af Stalingruppen, der ikke — som det er Tilfældet i Hitlerregimentet — behøver at regne med Rivninger og andre politiske og økonomiske Tendenser indenfor Apparatets Ramme.

For den socialdemokratisk organiserede Arbejder i Europa er det af stor Vigtighed at begribe Hændelserne i Moskva og at indordne dem rigtigt i den verdenspolitiske Sammenhæng. Af den russiske Udvikling maa de øse Kraften til at forsvare Demokratiet, der alene borger for en politisk og menneskelig Kultur. Den russiske Udvikling er det bedste Argument mod den kommunistiske Agitation, overalt hvor den søger at skabe Splittelse indenfor Arbejdernes Organisationer. Men den Kamp Diktatorerne i Kreml fører mod Hitlersystemet demonstrerer tillige den nazistiske Diktaturs Svaghed; thi Nazismens Magtgrundlag er ikke en fast sammentømret Klasse, fordi den til Stadighed maa kæmpe mod Modsætningerne i det kapitalistiske Anarki.

E. J.

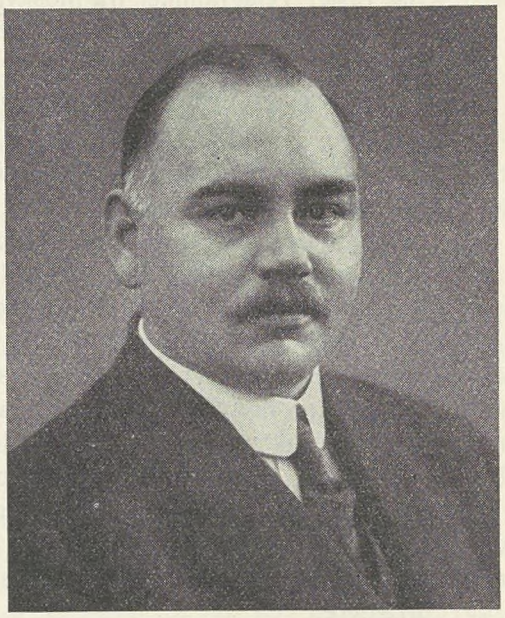
HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

Har du bestilt Fagbladet og modtager det tilsendt, saa husk at melde eventuel Flytning og Bopælsforandring baade til Posthuset og til din Afdeling. Sker dette ikke vil Bladet udeblive. Modtager du ikke Bladet regelmæssigt, saa klag til Postvæsenet. Hjælper dette ikke, maa Klagen fremsættes overfor din Afdeling, saaledes at Sagen kan ordnes ved Indberetning til Ekspeditionen.

50 AAR

Den 25. September bliver vort Forbunds Næstformand, Forbundssekretær *Robert Nielsen,* 50 Aar, og runder dermed et af Livets skarpe Hjørner.

Robert Nielsen er kendt af alle Forbundets Tillidsmænd i hele Landet, enten personligt eller gennem Korrespondance om Spørgsmaal, der ligger udenfor de enkelte Grupper. Det er dog ikke alene indenfor vort Forbund Robert Nielsen er kendt, idet ogsaa andre Organisationsgrene har haft Brug for Robert Nielsens Energi og Arbejdskraft. Vi skal saaledes nævne, at Robert Nielsen er Medlem af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg. Formand for den københavnske Fællesorganisation. Dommersuppleant i den faste Voldgiftsret og Medlem af Københavns Borgerrepræsentation.

Ogsaa udenfor vort Lands Grænser medvirker Robert Nielsen i det internationale Samarbejde mellem Organisationerne, idet han siden 1933 har været Formand for Internationalt Grov- og Fabrikarbejderforbund.

Det vilde være urigtigt, hvis vi skrev, at Aarene er gaaet sporløst hen over Robert Nielsens Hoved. Haaret er bleven graat i Tindingen og lidt tyndere højere oppe. Men hvad gør det, at Haaret er graat og tyndt, naar man, som Robert Nielsen, har store, sorte og buskede Øjenbryn, der hvælver sig fyldigt over et Par ildfulde Øjne.

Øjensynligt har der været Trængsel af Guder ved Robert Nielsens Vugge, der har kappedes om at give ham rige Evner paa forskellige Omraader i Vuggegave, Evner som i det daglige Arbejde i vort Forbunds Tjeneste er kommet dette til Gode. I Foraaret var Robert Nielsen meget syg af en ondartet Influenza, der længe nægtede at slippe sit Tag, men heldigvis har han nu genvundet sit Helbred og er saaledes nu atter i fuld Vigeur.

Vi bringer Robert Nielsen vor hjerteligste Hilsen og Lykønskning i Anledning af 50-Aarsdagen.

LIVETS STØRSTE UNDER ER MENNESKET

Paa Hygiejne-Udstillingen i Dresden var opstillet et gennemsigtigt Menneske, fabrikeret af Glas. Fra Tid til anden belystes det ene eller det andet Organ indvendigt fra ved Hjælp af elektrisk Lys. Gennem et radioteknisk Højttaleranlæg fik man samtidigt en Belæring angaaende det paagældende Organ, og til Slut erklærede Højttaleren: »Livets største Under, større end alle tekniske Opfindelser, er Mennesket«. Af denne Opfattelse er ogsaa enhver Tilskuer, der har sat sig bare en Smule ind i, hvor kompliceret det menneskelige Legeme er, og hvorledes alle Organer i det er gaaet op i et harmonisk Hele, der har muliggjort menneskeligt Liv. — Allerede for 125 Aar siden erklærede den store tyske Digter Schiller: »Meget er vidunderligt i Livet, men intet er vidunderligere end Mennesket!« Mennesket er Produktet af en Udvikling gennem Millioner af Aar, og det menneskelige Væsen af i Dag kan desuden drage Nytte af Aartusinders Forskning og af utallige Generationers aandelige og legemlige Arbejde.

Naar man gennemtænker den Slags Ting, bør man egentlig ikke tage en Avis i Haanden, thi gør man det, vil man hurtigt blive berøvet alle Illusioner. Man læser, at der i Spanien raser en frygtelig Borgerkrig. Borgerkrige er altid mere grusomme og raa end Kampe mod fremmede Modstandere, fordi Hadet erfaringsmæssigt udlades frygteligst overfor ens egne Landsmænd. Men hvad der foregaar i Spanien, faar alligevel Blodet til at stivne i Aarerne. Der skal foreløbig være dræbt over 75,000 Mennesker. Selv ikke de grusomste Kampmidler lader man uanvendte. Fanger tages ikke — nej, den der falder i Hænderne paa Sejrherren bliver straks dræbt. Det drejer sig her kun om at være eller ikke være. Nationalisternes Bestialitet kender ingen Grænser.

Navnlig efter Erobringen af Badajoz har Oprørerne raset paa det grusomste. Paa Tyrefægterarenaerne blev alle, der var den mindste Smule mistænkelige, drevet sammen i Flok og skudt ned med Maskingeværer. Henved 2000 Militssoldater og deres Tilhængere blev straks mejet ned paa den Maade. Talrige Familier flygtede ind i Domkirken, hvor man anholdt enkelte Militssoldater og omgaaende skød dem ned foran Alteret — den kristne Kirkes helligste Sted. Gaderne i de af Franco og hans Fæller erobrede Byer er dækket af Blod og Lig. Det gør ingen Forskel, om der er Tale om Kvinder, Børn, Oldinge eller Mænd. I en Havneby brændte Oprørerne 300 Gidsler ved at antænde et nærliggende Naftalager. Oprørernes Automobiler og Kanoner er som oftest prydet med store Helgenbilleder — sandsynligvis for at gøre det rigtige Indtryk paa den stokkatolske Befolkning! I deres Hærafdelinger findes ogsaa Negersoldater. Hvor maa de fryde sig over at sprede Baale og Brand blandt den hvide Befolkning, efter at de Sorte under tidligere Tiders retmæssige Regeringer har maattet lade sig alt byde af de Hvide!

Og hvorledes staar det til under andre Landes politiske Kampe? Her er der ogsaa flydt rigeligt med Blod i de senere Aar. Hvor Fascismen (for ikke at tale om Kommunismen. Red.) kommer til Magten fejres de vildeste Blodorgier. Tænker man desuden paa de Hundrede Tusinder, der er indespærret i Tugthuse, Fængsler og Koncentrationslejre, og tænker paa den Tortur disse Mennesker har været — og er — udsat for, saa har man et Billede af Nutidens Grusomheder i saakaldte civiliserede Lande. Vi lever i en revolutionær Tidsperiode af første Rang. Dette Kampafsnit af Verdenshistorien har nu allerede varet 22 Aar, — man skulde dog tro, at det engang maatte høre op, saadan at det fredelige Kulturarbejde kunde komme i Højsædet!

I Spanien ser man, at en retmæssigt valgt, borgerlig Regering, der oven i Købet støtter sig til Arbejdermasserne, angribes med Hjælp fra Udlandets Side og søges tilintetgjort med største Eftertrykkelighed. De mange Grusomheder er der ingen Undskyldning for, — de er et Barbari i Ordets frygteligste Betydning, at der i et kristent Land, paa Byens Kirkegaard, maa laves store Baal for at brænde Lig, døde Mennesker, der hovedsageligt er blevet dræbt af Hævnlyst, det belyser paa den mest rammende Maade i enhver Henseende de nuværende Tilstande!

Et Hav af Blod og Taarer. Der kunde ikke være grusommere i Dantes »Helvede«, end der er i enkelte Dele af denne Verden — navnlig der, hvor Fascismen forsøger at bekæmpe Demokratiet. Og hvad regner man Menneskeliv?

Livets største Under er Mennesket! Det er en Kendsgerning. Der er blot det »aber dabei«, at nogle, der er af samme Skikkelse som dette Livets Mesterværk, naar det drejer sig om Magten i Staten og Samfundet, uden videre forvandler disse under saa store Ofre, Kærlighed, Sorg og Smerte opvoksede Menneskebørn, til flammende Ligdynger. Nej, Mennesket, Skabningens Krone, er et grusomt Dyr, naar det stræber efter Herredømmet over sine Medmennesker, — og navnlig overfor Arbejderklassen, naar denne endelig engang har tænkt sig at udøve en Smule Magt i Samfundet; der gives ingen Pardon, naar den skal drives ud af sin Stilling.

Korresp.

DEN ANDEN SIDE

Fra en med tyske Forhold særlig kendt Person, har vi modtaget nedenstaaende. Red.

Verdenspressen har i de sidste Uger været fyldt med Beretninger fra Olympiaden i Berlin. I Højttalerne hørtes ligeledes daglige Efterretninger og Resultater. I stort Omfang er det lykkedes den nazistiske Propaganda at vildlede en Del af den offentlige Mening i Udlandet. Thi bagved de rent sportslige Foranstaltninger skjultes behændig Propagandaen til Fordel for det tredie Rige og Nazismen.

Det lykkedes ogsaa at faa nogle Titusinder af udenlandske Turister lokket til Olympiaden i Berlin og til Tysklandsrejser, hvor de fik drysset Sand i Øjnene. De blev for en stor Del begejstrede af den straalende Facade Hr. Goebbels havde opbygget. Kun faa af dem var i Stand til at kaste et Blik bagved Kuliserne og faa Øje paa Medaillens anden Side.

Ikke saa faa Turister vendte tilbage fulde af Begejstring over det, de har oplevet og set. Man har vist dem smukke Parkanlæg, vidunderlige Sportspladser, Skoler, Ungdoms- og Børnehjem, Vandreherberger o. s. v. Men man har fortiet overfor dem, at det var den demokratiske Republik, som byggede og indrettede disse. I ikke saa Tilfælde har man bildt dem ind, at det var »der Führer«, som havde bygget det hele. Og de harmløse og naive Turister troede paa det.

Turisterne har heller ikke haft Mangel paa Levnedsmidler. I Restauranterne var der overalt Overflod, og særlig i Berlin var der sørget for det bedste. De har heller ikke mærket noget til Nazisternes brutale Terror imod anderledes tænkende, til Massearrestationerne og Koncentrationslejre. De efterplaprer blot Goebbels-Propagandaen, at der nu i Tyskland hersker »mønsterværdig Ro og Orden«. Som om den ikke altid har været der. Selv de tidligere af Nazisterne iscenesatte Overfald og Slagsmaal var i Forhold til Landets Størrelse saa ringe, at Turisterne virkelig ikke lagde Mærke til dem.

Under Olympiaden har Udlændingene set Opmarch af Hundredtusinder, som i Timevis stod Spalier for »blot engang at se Føreren«. Men der var ingen, som fortalte dem, at de Hundredtusinder var udkommanderede og direkte fra Bedriften i Flokke ført hen til »Parole«. Hvem der nægtede at gaa med, tabte sit Arbejde og blev gjort brødløse.

Turisterne saa i alle Gader et Hav af Flag. Intet Hus, ingen Lejlighed var uden Flag. Vé dem, der ikke hænger Flag ud. De er Statsfjender, og ingen tør vove at udsætte sig for at blive betragtet som saadan.

Saaledes var alt kun Bluf, fremkaldt gennem Propagandaen, Truslens, Terrorens og Voldens hensynsløse Anvendelse.

Bag ved den straalende Facade gemmer sig dog det tredie Riges sande Ansigt. Næppe var de talrige Turister vendt hjem, endnu betaget af Hitlers Fredstaler under Olympiaden, før Hitler forkyndte den to-aarige Militærtjenestetid. Som Paaskud — og for saadanne er Nazisterne aldrig forlegne — tjente den foregivne Trusel fra Sovjet-Unionen. I Virkeligheden var det, der skete, for lang Tid siden planlagt, men kunde først nu gennemføres, efter at de nye Kaserner var bygget færdig, og den nødvendige Udrustning var tilvejebragt.

Den tyske Ungdom er alt andet end begejstret. Den skal nu tjene i 3 Aar, nemlig et Aar ved Arbejdstjenesten og to Aar i Arméen. Naar de unge har udlært ved Haandværk, skal de fra 19 til 22 Aar tjene Staten ved Militærtjeneste. Ligeledes gaar det Gymnasiasterne, som har taget Studentereksamen. Først med 22 Aars Alderen kan de nu tænke paa at studere. Praktisk betyder det, at de ligesom de unge Svende efter tre Aar har glemt det meste af det, de havde lært og maa begynde forfra.

Ungdommens voldsomme Militarisering begynder allerede med 10 Aars Alderen i Skolen. Der tvinger man dem ind i Hitler-Ungdoms-Organisationen, som overvejende driver militærisk Eksercits. De, som ikke er Medlem af Hitler-Ungdommen, faar ingen Adgang til de forskellige Eksaminer. Ingen Dreng, der forlader Skolen, faar en Lærekontrakt, naar han ikke staar i Hitler-Ungdommen. Men dette voldsomme Tryk paa Ungdommen i Tyskland har Olympiade-Turisterne naturligvis ikke opdaget.

De har heller ikke erfaret i hvilken forfærdelig Elendighed de tyske Arbejderes store Masse i Dag lever med de nuværende Sultelønninger — Lønninger af 20 til 24 Mark — som i Købeevne svarer til det samme Beløb i Kroner — er Reglen. Kun faa tjener mere, og i de fleste Tilfælde kun fordi de hver Dag arbejder 10—12 Timer, særlig i Krigsindustrien, som er paa Højde med Virksomheden under Krigen. Arbejderne er retsløse Slaver. Fra Mellem- og Østtyskland har man i de sidste Uger tvangsvis deporteret ikke mindre end 80,000 til Rhinlandet for at bygge de nye Fæstningsanlæg ved den franske Grænse.

Udgivelsen af den nye Arbejdsbog er nu fuldkommen gennemført. Indtil 1. September var der udgivet 21,6 Millioner Eksemplarer. Ingen Arbejder maa beskæftiges, saafremt han ikke er i Besiddelse af en saadan Arbejdsbog, som opbevares af Arbejdsgiveren. Faktisk har man derved genindført den middelalderlige Tyendelov for hele den tyske Arbejderklasse. Naar Arbejderne vil forlade deres daarlig betalte Arbejdspladser for at søge bedre, har ikke saa faa Arbejdsgivere nægtet dem Udleveringen af Arbejdsbogen. Saa maa de blive, hvor de er. Ved de mægtig faldne Lønninger og de stadig stigende Priser er Ønsket om højere Lønninger dog fuldtud begribeligt. Men Lønbevægelser og Lønforhøjelser er forbudte. Da der imidlertid paa visse Omraader i Krigsindustrien eksisterer en vis Mangel paa Fagarbejdere, har Arbejdsgivere til Trods for alle For-

bud gensidig sikret sig Fagarbejdere til højere Lønninger.

Hvortil denne Kamp om Specialarbejderne fører, viser en Begivenhed som tildrog sig for nogle Uger siden paa det store Skibsværft Blohm & Voss i Hamborg. Samtlige Kobbersmede paa Virksomheden havde opsagte deres Pladser med den Begrundelse, at de havde faaet nye Arbejdspladser med højere Lønninger. Politiet kunde ikke skride ind, da hver Kobbersmed havde opsagt for sig selv, og man ikke kunde bevise dem en kollektiv Aktion. For ikke at miste de uundværlige Kobbersmede, maatte Værftet derfor indrømme dem en Lønforhøjelse. To Dage senere blev der dog overfor Værftets samtlige Arbejdere bekendtgjort, »at de kunde betragte sig som staaende under et militært Tjenesteforhold«, og at fremtidige Opsigelser var forbudt. De tyske Arbejdere er altsaa allerede nu i Fredstid stillet under Krigsret. Det beviser ogsaa Kendsgerningen, at der i alle disse Rustningsbedrifter findes Masser af Opslag med alle mulige Befalinger og Forbud, og alle begynder de med den lapidare Sætning: »Med Døden straffes, hvem der...« o. s. v. Man kan slet ikke forestille sig den frygtelige Atmosfære af Mistro og Frygt Arbejderne til daglig er omgivet med. Ingen af dem tør vove at fortælle sin Hustru om sit Arbejde, hvis han ikke vil risikere Livet.

Derom har Olympiade-Turisterne heller ikke hørt noget.

Ligeledes ved de ikke, at de tyske Hustruer i de fleste Byer ikke har kunnet købe Flæsk og Oksekød i de sidste tre Uger. Der kommer simpelthen ikke noget paa Markedet. Med bange Anelser ser Nazistyret atter den kommende Vinter imøde. Høsten i Aar er ikke meget bedre end Mishøsten i Fjor, og Nazisterne staar foran Valget: Enten Indførslen af Foderstoffer og Levnedsmidler eller af Raastoffer til Krigsproduktionen. Da Ernæringsgrundlaget er endnu knappere end i Fjor, er der ingen anden Udvej end forøget Indførsel af Levnedsmidler. Og da Valutareserven er endnu mindre end i Fjor, betyder det Mindreimport af Raastoffer. Og det betyder atter formindsket Tempo af Oprustningen og stigende Arbejdsløshed.

I ledende Nazistkredse er man derfor ogsaa overordentlig nervøs. Det viser sig særlig ved de Massearrestationer, som i de sidste Uger, ogsaa under Olympiaden, er sket. I talrige Byer er Hundreder og atter Hundreder af forhenværende Socialdemokrater og Fagforeningsfolk blevet arresteret. De har intet gjort. Men Systemet frygter dem og vil vække Forskrækkelse i Arbejderkredse. Fængslerne og Tugthusene er overfyldte. Kæmpeprocesser med Hundreder af Anklagede finder Sted i alle Dele af Landet. I Rhinlandet afvikles i Øjeblikket en Proces imod 600 Socialdemokrater, fordi de paastaas at have arbejdet illegalt imod Nazistyret. Det hagler formentlig med Tugthusstraffe over de stakkels Mennesker. I den lille By Elmshorn i Slesvig-Holsten staar der i Øjeblikket 268 forhenværende Socialdemokrater og Fagforeningsfolk for den nazistiske Særdomstol under Anklage for Højforræderi, fordi de dels havde indsamlet Penge, og dels havde ydet Bidrag til en Indsamling, som skulde være en Haandsrækning til Familier af Kammerater, som sidder i Tugthuse og Koncentrationslejre. Det betragtes i det tredie Rige som Fortsættelse af det forbudte socialdemokratiske Parti, og betyder for hver enkelt af de Anklagede langvarige Tugthusstraffe. Men hvem skal nu hjælpe disses ulykkelige Familier? De faar ingen Understøttelse og maa lide den største Nød.

Men om alt dette og mange andre lige saa alvorlige og triste Spørgsmaal, findes der ikke en eneste Linie i den nazificerede tyske Presse. Og de begejstrede Tysklands-Rejsende ved endnu mindre om det. Alle de af dem, som beundrer den »vidunderlige Ro og Orden« mærker ikke, at det er Kirkegaardens Ro. De har slet ikke set den anden Side af Olympiadens straalende Medaille.

K. E.

HVAD HAR DE FRANSKE ARBEJDERE OPNAAET UNDER FOLKEFRONTENS REGERING?

Den 14. August tog det franske Parlament Ferie. Siden dets Sammentræden i Begyndelsen af Juni har det vedtaget et saa stort Antal Love, som aldrig forhen har været Tilfældet i et saa kort Tidsrum. Man lægger Mærke til den Tendens mod Venstre, som April-Valgene bragte, og den enorme Strejkebevægelse, som en hel Maaned gennemrystede Landet. Nu kan man orientere sig med Hensyn til de *endelige Resultater,* som den franske Arbejderklasses faglige og parlamentariske Aktion har opnaaet. Først og fremmest er der sket en Forandring i Landets sociale Struktur. Frankrig har nemlig gjort et mægtigt Fremskridt fra det enkelte Individs Ret til Kollektivret.

Det vigtigste Resultat er, at *Lønniveauet er blevet hævet.* Frankrig har igennem 4 Aar drevet en Deflationspolitik, under hvilken Lønningerne bestandig dalede. De samlede Lønudbetalinger er nemlig i disse Aar reducerede med en Trediedel, d. v. s. meget mere end Priserne paa Varerne er faldet, idet Vareprisfaldet kun andrager 17 pCt. Arbejderklassen har benyttet Regeringsskiftet og Magtens Forskydning mod Venstre til ved Hjælp af Parlamentet at tiltvinge sig en Løn, der svarer til Udgifterne, og deres Aktion tvang — som bekendt — Arbejdsgiverne til at give efter. I et Ministerraad under Forsæde af Ministerpræsident Blum, blev det vedtaget, at samtlige Lønninger skulde forhøjes med 7—15 pCt., og disse Lønforhøjelser er blevet gennemført i hele Frankrig. Den gennemsnitlige Lønforhøjelse andrager 12 pCt. Det maa dog bemærkes, at de lavest lønnede Grupper har opnaaet en betydelig større Forhøjelse. Tillæget er for disse Lønnin-

gers Vedkommende steget med 20 og 25 pCt. Forarmelsens skæbnesvangre Kredsløb er standset, — nu stiger for første Gang i lange Tider Arbejdernes Lønninger igen.

Et andet for Arbejderne vigtigt Resultat er opnaaet derved, at de lovformeligt har faaet befæstet deres Ret til *Ferie med Løn,* saaledes som det er Tilfældet og har været Tilfældet gennem mange Aar i de fleste andre Lande, hvor man ved Kollektivoverenskomster har sikret sig dette. Naar en Arbejder har været beskæftiget 1 Aar paa et Sted, erholder han 2 Ugers Ferie med Løn, og en Arbejder med ½ Aars Anciennitet faar 1 Uges Ferie.

Men de Rettigheder de franske Arbejdere har opnaaet ved den nye *Arbejdstidslov,* rækker i de fleste Tilfælde udover, hvad der er indført i de fleste andre Lande. Den ugentlige Maksimalarbejdstid i Industri- og Handelsvirksomheder maa herefter ikke overstige 40 Timer. Den franske Arbejderklasse har hermed faaet gennemført den 40 Timers Arbejdsuge, der er Midtpunktet for Diskussionerne i Genéves Arbejdsraad. Denne Lovs Anvendelse indenfor de enkelte Industrier reguleres ved Hjælp af Regeringens Forordninger, og disse Forordninger fremkommer efter Anmodning enten fra den paagældende Arbejder- eller Arbejdsgiverorganisation eller fra Myndighederne. Naturligvis er det ogsaa muligt at indgaa paa frie, overenskomstmæssige Aftaler angaaende dette Spørgsmaal, og i en Række Erhvervsgrene har saadanne da ogsaa fundet Sted. For de fleste Industriers Vedkommende mangler en saadan Ordning dog endnu. Der er ingen Mangel paa Vanskeligheder, eftersom der i Frankrig findes over 400,000 Arbejdsløse, som er optaget i Statistiken, og samtidigt hermed er det indenfor visse Industrier umuligt at skaffe det fornødne Antal faglærte Arbejdere. — En Afvigelse fra Grundreglen om 40-Timersugen i specielle Tilfælde kan dog ikke vedtages af Ministeriet, men maa forelægges Rigsdagen, for at den kan træffe Afgørelser.

Loven om 40-Timersugen forudsætter, at *Lønnen ikke formindskes.* Den enkelte Arbejders Ugeløn maa ikke forringes og hans Levefod ikke paavirkes i nedadgaaende Retning.

Blandt de særlige Resultater, der er opnaaet af enkelte Arbejderkategorier, nævner vi Forhøjelsen af den skattefri Løngrænse fra 8000 til 12,000 Francs (100 Francs = 29,50 Kr.). Herved bliver Stats- og Kommunearbejderne enten fri for de Lønfradrag, der var blevet paalagt dem i 1935 af Lavals Regering, eller, naar deres Løn overstiger 12,000 Francs, bliver Fradraget betydeligt ringere, end det hidtil var.

Til Bedring af Arbejdsmarkedet og til Hjælp for de Arbejdsløse, er der skabt en Lov, der indtil 1939 forudser Anvendelsen af 20 Milliarder Francs til Fremskaffelse af Arbejde. I 1936 maa der anvendes 1 Milliard Francs til dette Formaal. Desuden kan Regeringen paatage sig Forpligtelser overfor Udgifter og Laan til en Størrelse af yderligere 3 Milliarder Francs. Der er allerede tidligere i Frankrig gjort Forsøg paa at skaffe Arbejde; men der er dog hidtil ingen Regering, der af Rigsdagen har ladet sig bevilge Krediter af et saadant Omfang.

De Arbejder der skal gennemføres ved Hjælp af disse Penge vedrører først og fremmest Vej- og Gadeanlæg, Grundforbedring paa Landet, Udvidelse af Havne, Skoler og Sportspladser, Fremme af Kunst og Videnskab og Genoprettelse af Turistlivet. Man vil frem for alt afhjælpe den store Arbejdsløshed i Byggefaget, og da dette er ligesom Nøglen til andre Fag, vil der herigennem kunde øves Virkninger paa de andre Industrier.

For at mindske Tilgangen paa Arbejdsløshedsmarkedet har Regeringen givet sin Tilslutning til, at den *skolepligtige Alder sættes op* fra 13 Aar til 14 Aar.

En af de vigtigste Reformer er Ændringen af Arbejdsretten med Hensyn til *Retten til Kollektivoverenskomsters Indgaaelse.* Den nye Lov af 20. Juni fastsætter Bestemmelser om Møder mellem Repræsentanter for Arbejderne og Arbejdsgiverne med det Formaal at oprette Lønoverenskomster for hele Landet eller for enkelte Landsdele. Staten optræder herunder som Mægler, hvis det truer med, at Udsigterne for Oprettelse af Aftaler mellem de interesserede Parter er ved at strande.

Disse Overenskomster, der *skal* tilvejebringes, indeholder forskellige Klausuler, som er foreskrevet i Loven. De skal udtrykkeligt sikre Arbejderne Retten til organisationsmæssig Virksomhed og til fri Meningstilkendegivelse; de skal indeholde Minimallønninger, Bestemmelser om betalt Ferie; de skal fastlægge Læretidens Længde og de skal slutteligt indeholde Vilkaarene for Oprettelse af Bedriftsraad. Medlemmerne af Bedriftsraadet har Ret til at forelægge eventuelle Ønsker og Anker for Bedriftsledelsen og til at forhandle med den herom.

Lønoverenskomsten har hidtil i Frankrig været Undtagelsen —, gennem den nye Lov er den blevet Reglen. Som Følge heraf er Medlemstallet i de franske Fagforeninger steget fra henved 1 Million til at være over 4 Millioner. Den franske Arbejderklasse har organiseret sig efter andre Landes Mønster —, den staar rustet til at forsvare og forbedre den erobrede Stilling.

H.

PENGENES OMLØBSHASTIGHED

PRODUKTION OG PRISER I KRISETIDER

Mange Læsere af de ligesaa udførlige som objektive Studier, som udgives af Folkeforbundets økonomiske Afdeling, er tilbøjelige til at fremsætte den Bebrejdelse, at man i disse Publikationer ikke ser Skoven for bare Træer, d. v. s. det økonomiske Livs Enkeltforteelser synes i Virkeligheden at være vigtigere for Folkeforbundet end selve Skoven, hvad der dog kan undskyldes med, at Meningerne om Skoven i Reglen ikke mere er et rent videnskabeligt Anliggende. Den Person, der betragter Skoven, ser den gerne saaledes, som han ønsker at se den: planøkonomisk, liberalistisk, socialistisk, kommunistisk o. s. v.

Desto objektivere Folkeforbundets økonomiske Afdeling er, desto større er den Tjeneste, den yder dem, som betjener sig af dens Oplysninger med Henblik paa et Maal, som rækker videre end selve Udforskningen af Kendsgerninger. Saafremt dette Maal er Planøkonomien, maa man med Hensyn til Folkeforbundets Monografier stadig paany stille det Spørgsmaal, hvilke af de givne Oplysninger, der berører Vanskelighederne og Mulighederne i Forbindelse med planøkonomiske Foranstaltninger.

En af Folkeforbundets nyeste Undersøgelser, der gælder Valutapolitiken, er særlig lærerig i saa Henseende, da den bl. a. kommer ind paa det vanskelige Kapitel om Konstatering af Pengenes Opløbshastighed, d. v. s. en Faktor, af hvilken Planøkonomien afhænger i mindst ligesaa høj eller i endnu højere Grad end af Indekstallene for Produktion og Forbrug, som er langt lettere at fremskaffe og haandhæve.

Folkeforbundets Dom er utvetydig: »Det er ikke muligt direkte at maale Svingningerne i Pengenes Omløbshastighed«. Under en Planøkonomi, som virkelig fortjener dette Navn, kan man naturligvis ikke nøjes med indirekte Skøn, naar det drejer sig om saa udslaggivende Faktorer.

Hvorfor er vi i Dag ikke i Stand til at fremskaffe nøjagtige Oplysninger om denne Enkeltforeteelse inden for det økonomiske Liv? I de fleste Lande er Statistiken paa dette Omraade endnu højst mangelfuld. Man ligger ofte ikke engang inde med talmæssige Oplysninger om den til enhver Tid foreliggende økonomiske Situation, endnu mindre findes der en Instans, der kunde anvende saadanne Tal i det praktiske Liv. I de fleste Lande findes der ikke engang Indesktal for Produktionens Pengeværdi. I 20 Lande er man først naaet saa vidt, at man kan udregne Indekstal for den industrielle Produktionsmængde. Dertil kommer, at der med Hensyn til Spørgsmaalet om Omløbshastigheden i de enkelte Lande bestaar store Forskelle, hvad angaar de Tal, der herved bør komme i Betragtning, hvad der i høj Grad komplicerer Beregningen. I U. S. A. f. Eks. udgør Bankernes Depositbeholdning normalt 90 pCt. af de samlede Betalingsmidler og Sedler og udmøntet Metal kun 10 pCt., mens i Frankrig det samlede Seddelbeløb flere Gange overstiger Bankernes Deposita.

At man netop burde være godt underrettet om Pengenes Omløbshastighed, viser allerede den Kendsgerning, at f. Eks. i den værste Krisetid Formindskelsen af Pengenes Omløbshastighed kvantitativt var langt betydeligere end Formindskelsen af den til Raadighed staaende Pengemængde, som i enkelte Tilfælde endog forblev uforandret. Saalænge man ikke har nøjagtigt Kendskab til Faktoren: Omløbshastigheden, vil det derfor være overordentligt vanskeligt, paa systematisk Maade at modvirke de Prisfald, som bl. a. fremkaldes af den rapide Formindskelse af Omløbshastigheden og den forhaandenværende Pengemængde. Naar der desuden henses til, at, i Modstrid med denne almindelige Tendens, paa samme Tid i mange Lande Kurverne forløb lige omvendt, maa man sige, at der under de nuværende Forhold og med Henblik paa den nu bestaaende statistiske Udrustning er trukken snævre Grænser for en systematisk Valutapolitik.

Valutapolitikens almindelige Maal betragtes som Kontrollen med den værdimæssigt udtrykte Vare-Efterspørgsel. Denne Efterspørgsel resulterer af Mængden af de forhaandenværende Betalingsmidler og deres Omløbshastighed. Under de nuværende Forhold er det muligt at bestemme den første af disse Faktorer, men ikke den anden. Denne Faktor er ofte kvantitativt langt vigtigere. Den er, bortset fra de statistiske Mangler, undergivet talrige Paavirkninger, der meget vanskeligt eller slet ikke lader sig beregne (Publikums Tillid eller svigtende Tillid etc.). Denne Erkendelse taler alligevel ikke mod Planøkonomien som saadan, men synes derimod at berettige den mod Regeringerne rettede Bebrejdelse, at vi for Tiden i mange Tilfælde ikke engang besidder et Apparat for de let beregnelige Faktorer, der iøvrigt kunde sætte os i Stand til at nærmere udrede de Faktorer, som hidtil ikke lader sig beregne. Thi den forhaandenværende Tillid til Erhvervslivets Ledelse afhænger psykologisk set for en stor Del af, at Menneskene har Følelsen af, at man paa højeste Sted ikke simpelthen lader Tingene gaa deres skæve Gang.

Et andet vigtigt Kapitel med Hensyn til den økonomiske Politik i Krisetider, som nu om Stunder — med Rette eller Urette — mange Steder finder sit Udtryk i Formlen »Kreditudvidelse« henholdsvis »Deflation eller Devaluering«, er Problemet om den dermed forbundne Prisdannelse, d. v. s. Spørgsmaalet, om de herved indtrædende Prisstigninger, der saagar til en vis Grad er paatænkt for at sætte Produktionen i Gang, ikke gør hele Valutaoperationen illusorisk. I denne Henseende kommer Folkeforbundet paa Grundlag af nøjagtige Beregninger i de forskellige Lande til følgende konkrete Slutninger: »Forøgelsen af den til Raadighed staaende Pengemængde har i de fleste af de Lande, som har indført en Pengeudvidelses-Politik, ikke haft en proportionel Stigning af Engrospriserne og dermed af Leveomkostningerne til Følge. Krisens Højdepunkt blev kendetegnet af Tilstedeværelsen af store Mængder ubenyt-

tede Kilder i Form af arbejdsløse stillestaaende Maskiner m. m., saaledes at det er muligt at opnaa en langt højere Industriproduktion, uden at dette medfører en tilsvarende Prisstigning...« »I næsten alle Tilfælde viste det sig, at Industriproduktionen og Engrospriserne ikke fulgte samme Kurve. Priskurven gik endog i Begyndelsen nedad og viste først senere en stigende Tendens. Dette viser med al ønskelig Tydelighed, at en Forøgelse af den industrielle Produktion ikke ubetinget maa vente paa en almindelig Stigning i Engrospriserne. Erfaringerne fra Frankrig, Holland og Belgien i Aarene 1932—33, altsaa i en Periode, hvor man i disse Lande kunde notere Begyndelsen til en Genrejsning af den industrielle Produktion, men hvor denne Bedring pludseligt blev afbrudt og Indekstallet atter begyndte at synke eller ikke mere steg, tyder paa, at selve Produktionsstigningen sandsynligvis kun vil være af kort Varighed, saafremt der ikke træffes Foranstaltninger, som tillader at imødekomme Forhøjelsen af det Pengebehov, der opstaar som Følge af de bedrede Produktionsforhold« (det vil mindre diplomatisk udtrykt sige, at understøtte den gennem Kreditudvidelse, Red.'s Anmærkning).

Den Kreditudvidelse, der finder Sted som Følge af Devalueringen, hører naturligvis ikke til dette Kapitel. At i de Lande, som gennemførte en Devaluering, Prisstigningerne ikke fuldkommen neutraliserede disse Foranstaltninger, d. v. s. at Priserne ikke fuldstændigt udlignede Devalueringen, fremgaar af, at der indtraadte en almindelig Sænkning af Verdensprisniveauet (i Guld). De Lande, som ikke gennemførte en Devaluering, men fastholdt Guldstandarden, maatte endog paatage sig yderligere Ofre i Form af en Tilpasning til de gennem Devalueringen sænkede Verdensmarkedspriser. Ofrene blev bragt gennem Indskrænkning af Indførslen og Ydelse af Eksportpræmier. Derved sank Toldindtægten og blev Statsfinanserne belastede, hvad der igen bidrog til en Forhøjelse af Rentefoden, d. v. s. en videre Belastning af Erhvervslivet.

I. F. C.

BERETNING
OM ARBEJDS- OG FABRIKSTILSYNETS VIRKSOMHED I AARET 1935

Nu foreligger Beretningen om Arbejds- og Fabriktilsynets Virksomhed i 1935, ligesom de nærmest foregaaende Aar rigt illustreret og meget interessant.

Det fremgaar af Beretningen, at der ved Aarets Udgang var 35,394 Virksomheder under Fabriktilsyn; heraf var 8576 inddraget under samtlige Fabriklovens Bestemmelser, medens 1695 Mejerier og 25,123 andre Virksomheder kun var undergivet Lovens Bestemmelser om Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner og andre Apparater (Lovens Kapitel III). Endvidere blev ca. 5100 Elevatorer, 242 Andenhaandsværksteder og 5031 Bagerier og Brødfabrikker tilset af Fabriktilsynet, der endelig ogsaa førte Tilsyn med 4842 faststaaende og 1713 bevægelige Dampkedler samt 1071 Kogekedler.

I de ovennævnte 35,394 Virksomheder, som er undergivet Fabriktilsyn, og de 5031 Bagerier og Brødfabrikker er der i Aarets Løb foretaget 54,226 Forretninger, hvoraf de 38,262 var egentlige Inspektioner. Endvidere er der foretaget 346 Inspektioner i Andenhaandsværksteder, 5292 Forretninger vedrørende Elevatorer i de tre Københavns-Kredse alene og 925 Forretninger vedrørende Kedler i de københavnske Kredse, ialt 60,789 Forretninger. Endelig er der foretaget 1932 Hovedsyn af Kedler.

I et særligt Afsnit finder man en Række Uddrag af de enkelte Kredses Aarsberetninger til Direktoratet. Disse Uddrag, der omhandler en Række forskellige Omraader, hvor Tilsynet har sat ind til Forebyggelse af Ulykkes- og Sundhedsfaren og i det hele til Forbedring af Forholdene paa Arbejdspladserne, er for Overskuelighedens Skyld ordnede i fire Hovedafdelinger. Med Hensyn til *Ulykkesforebyggelsen* er det navnlig Rundsave, Trykluftbeholdere og Acetylengasværker, som Kredsenes Beretninger handler om, medens det i Henseende til *Sundhedsfarernes Forebyggelse* ligesom tidligere dels er Støvfaren, dels Blyforgiftningsfaren, Faren ved Sprøjtemaling og Ekzemfaren, der har haft Kredsenes Opmærksomhed. Endelig har Tilsynet dels gennem Vejledning af Arkitekter og Bygningshaandværkere søgt at faa indrettet Bade- og Vaskeindretninger, Garderobe- og Spiserum, forbedret Ventilation, Belysning o. s. v. til Gavn for de beskæftige Arbejdere.

Endelig indeholder Beretningen en Oversigt over Direktoratets erhvervshygiejniske Undersøgelser i de 5 Aar, de nu har været foretaget.

Det fremgaar heraf, at der i Løbet af disse Aar af Lægerne er afgivet 466 Beretninger til Direktoratet, omhandlende 568 Forhold; heraf vedrørte 137 Silicose, 163 Blyforgiftning, 106 andre Forgiftninger, 54 forskellige Ekzemer, 75 andre sundhedsfarlige Forhold og 33 forskellige andre Forhold.

Foruden specielle mindre Undersøgelser af Arbejdere i enkelte Virksomheder har der været foretaget *almindelige Undersøgelser* vedrørende Silicosefaren i visse Industrigrene, saasom Skurepulverfabriker (19 Arbejdere), Porcelænsindustrien (947 Arbejdere), Metalsliberier (240 Arbejdere) og Stenhuggerier paa Bornholm (300 Arbejdere). Ialt er der foretaget ca. 1500 Røntgenfotograferinger af Arbejdere.

Med Henblik paa Blyforgiftningsfaren er der foretaget almindelige Undersøgelser af Arbejdere i Bogtrykkerier (447 Arbejdere) og i Akkumulatorfabriker (103 Arbejdere); sidstnævnte Undersøgelse resulterede i Udfærdigelsen af et Regulativ for disse Virksomheder. Endvidere har der været foretaget systematiske Undersøgelser af Arbejderne i enkelte Virksomheder, bl. a. i en Skibsophugningsvirksomhed; navnlig denne

sidste Undersøgelse, der omtales udførligt, er interessant, idet den viser, hvilke Vanskeligheder der har været at overvinde baade fra Virksomhedens og fra Arbejdernes Side. Ialt er ca. 1300 Arbejdere undersøgt for Blyforgiftning, hvoraf adskillige flere Gange, og der er foretaget ca. 4000 Microscopier.

Endelig er der undersøgt Tilfælde af Kvægsølvforgiftning og andre Forgiftninger fra mange forskellige Stoffer, ligesom der er foretaget adskillige Undersøgelser vedrørende Ekzemer og paabegyndt Undersøgelser vedrørende forskellige Oliers, Fedtopløsningsmidlers og Harpiksers Indflydelse paa Arbejdernes Hud.

I Slutningen af Afsnittet om de erhvervshygiejniske Undersøgelser fremsætter Direktoratet følgende Vurdering af disse Undersøgelsers Betydning:

»Enhver, der har haft Lejlighed til igennem disse 5 Aar at følge de erhvervshygiejniske Undersøgelser og at konstatere, hvilken Hjælp disse er ved Løsningen af de Opgaver, som er paalagt Fabriktilsynet, maa uden Forbehold erkende, at det, hvis man ønsker at opretholde Fabriktilsynets Standard og yde Arbejderne den samme Beskyttelse som hidtil under deres Arbejde — eller helst en endnu højere Beskyttelse —, vil være utænkeligt i Fremtiden at vende tilbage til en Ordning, hvorefter Fabriktilsynet alene øver sin Gerning igennem Teknikere, der i visse Spørgsmaal faar en nødtørftig, lægelige Bistand af Embedslægerne. De forløbne Aar har tilfulde godtgjort, at Fabriktilsynet ogsaa maa rumme Læger indenfor sine Rammer, og at kun en nøje Samvirken imellem Teknikeren og Lægen vil gøre det muligt at yde Arbejderen effektiv Beskyttelse imod de Farer, som den moderne Industri udsætter ham for, og som utvivlsomt — forholdsmæssigt set — ikke i samme Grad som tidligere stammer fra maskinelle Processer.«

Efter dernæst at have anført, hvilke større Undersøgelser der staar paa Direktoratets Ekspetanceliste, slutter Direktoratet sin Beretning med følgende:

»En Del af disse Undersøgelser trænger sig stærkt paa og maa optages i en nærmere Fremtid, eftersom der utvivlsomt er Sundhedsfare indenfor vedkommende Omraade. Direktoratet maa derfor — i Arbejdernes og i dansk Produktionslivs Interesse — haabe, at der maa findes Udveje til at skaffe Direktoratet de til en Udvidelse af Lægeassistancen nødvendige, økonomiske Midler. Det vilde være for urimeligt, om Direktoratet efter igennem 5 Aar at have konstateret det formaalstjenlige og — overfor den stadig mere udbredte Anvendelse af Kemikalier i Industriens Tjeneste — uundværlige i Teknikerens og Lægens intime Samarbejde til Løsning af Arbejderbeskyttelsens Opgave, skulde se sig tvunget til ikke alene at lade nye, paatrængende Opgaver ligge, men oven i Købet — paa Grund af Bortfald af hidtil ydede Legatmidler — at indstille allerede paabegyndte Undersøgelser.«

I Beretningen findes tilsidst et Resumé paa fransk og et udførligt, alfabetisk Sagregister, som gør det let at finde de forskellige Emner. Beretningen giver et levende Indtryk af, hvilke Problemer Arbejderbeskyttelsen stilles overfor under den moderne tekniske Udvikling.

LØBENDE KONFLIKTER

Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Flauenskjold	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Ousted-Taaning	(Ousted-Taaning Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Lundby	(Lundby Sogneraad)
Glumsø	(Kalklejeejerne Jens Peter Jensen og Karl Larsen i Træløse)
Pinstrup	(Nordisk Mosebrug, Pinstrup)
Sommersted	(Magstrup Kommune)
Udbyneder Afdeling	(Godsejer Ancker, »Overgaard pr. Havndal)
21. Kreds	(Grev Chr. Ahlefeldt, »Hjortholm« pr. Humble)
Bjæverskov	(Bjæverskov Kommune)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Halsnæs	(Inspektør K. Poulsen, Grønnesøgaard pr. Dyssekilde)
Skydebjerg-Aarup	(Skydebjerg og Omegns Ægeksportforretning)

De spanske Fascister har paaført spanske Arbejdere alle en Borgerkrigs Byrder og Rædsler. Tusinder af Arbejdere er saaret og mange dræbte i denne Kamp, der ogsaa kæmpes for dig. Yd derfor dit Bidrag til Matteottifonden.

Udførelse af Akkordarbejde

Naar et Akkordarbejde skal kunne udføres saaledes, at der opnaas Fordel for dem, der udfører Arbejdet, gennem øget Fortjeneste, er det nødvendigt at Arbejdet tilrettelægges paa den mest formaalstjenlige Maade.

Det gælder ikke alene Materialernes Tilførsel til Arbejdsstedet og deres Anbringelse her indenfor de i Priskuranter og dertil knyttede almindelige Bestemmelser fastsatte Afstande fra Brugsstedet, men tillige selve Arbejdets Udførelse.

I Almindelighed blander Arbejdsgiverne sig ikke væsentlig i Akkordholdets Dispositioner, naar Arbejdet udføres paa forsvarlig Maade. Men i andre Tilfælde kan det meget vel ske, at Septemberforligets Bestemmelse om — Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet — forsøges udnyttet til det yderste, hvorved der bevist eller ubevist fra Arbejdsgiverens Side skabes Vanskeligheder for Arbejderne i Udnyttelsen af den Adgang til højere Fortjeneste, som Akkordaftalerne indeholder. Dog kan det naturligvis ogsaa ske, at en Arbejdsgiver formaar at yde en Indsats i Form af Ledelse og Tilrettelægning af Arbejdet, der betyder Lettelse i dettes Udførelse. Dette er ikke mindst Tilfældet, hvor det Materiel, som ifølge Overenskomsten skal tillægges af Arbejdsgiveren altid holdes i Orden og brugbar Stand, hvilket ingenlunde altid er Reglen.

Det er heller ikke enhver Indblanding fra Arbejdsgiverens Side under et Akkordarbejde, der bør tages som berettiget i Henhold til den ovenfor citerede Bestemmelse i Septemberforliget. Arbejdsgiverens Ret til »at lede og fordele Arbejdet« er nemlig begrænset. Arbejdsgiveren maa saaledes ikke ved Udnyttelsen af den ham tillagte Ret paaføre Arbejderne økonomiske Tab. Det sidste sker dog i mange Tilfælde. — Ogsaa uden at der fra Arbejdernes Side reageres ved Fremsættelsen af berettigede Krav om Erstatning for saadanne paaførte Tab.

Er et Akkordarbejde først paabegyndt, kan en Arbejdsgiver ikke uden videre gribe ind og dirigere de ved Akkordarbejdet beskæftigede Arbejdere til andet Arbejde. Det kan naturligvis som Følge af indtrufne Omstændigheder under et Arbejdes Udførelse blive nødvendigt midlertidigt at udføre andet Arbejde, men et Akkordhold kan ikke være tjent med hyppigt og med kortere Mellemrum enten samlet eller delt at blive beordret til Udførelse af Arbejder, der ikke staar i Forbindelse med Akkorden, idet enhver Afbrydelse i Reglen maa betragtes som forringende for Fortjenesten. Det vil derfor være rigtigt straks ved et saadant Forholds Tilstedeværelse at øve Paatale overfor Arbejdsgiveren, eventuelt om fornødent gennem Afdelingen. Opnaas der ved Forhandling paa Stedet Enighed mellem Parterne bør skriftlig Bekræftelse fra Arbejdsgiverens Side altid forlanges.

Foruden ovenfor omtalte Eksempel paa Indgriben i Akkordarbejde fra Arbejdsgiverens Side kan det endvidere anføres, at det undertiden ved Udførelse af Entreprenørarbejder, fra vedkommende Arbejdsgivers Side forsøges at gøre fastlønnede Arbejdere i Virksomheden — Chauffører eller Kuske — mere produktive i Anvendelsen, ved Placering i Akkordarbejde, naar de alligevel paa forskellige Tidspunkter af Dagen opholder sig paa Arbejdspladsen og ikke er beskæftiget ved Kørsel.

Da det her drejer sig om et til Stadighed afbrudt Arbejdsforhold, vil det forstaas, at intet Akkordhold vil kunde være tjent med en saadan Placering, og et Arrangement af denne Art bør derfor ikke toleres. Og det kan heller ikke betragtes som overenskomstmæssig lovligt at foretage en saadan midlertidig Henvisning af enkelte Personer til Arbejde i en Akkord fra Arbejdsgiverens Side.

Ogsaa et saadant Forhold bør gøres til Genstand for Paatale med det samme, idet en Udskydelse af Sagen altid vil bevirke Forkludring.

Skulde »Ledertrangen« hos Arbejdsgiveren være særligt udviklet, saaledes at hans Indgriben i Tide og Utide faar Karakteren af Chikane, maa der iværksættes en nøjere Undersøgelse af hele Arbejdsforholdet paa Arbejdspladsen. Denne Undersøgelse maa dog af Hensyn til Sagens eventuelle videre Udvikling og Behandling foretages af Afdelingsformanden.

R—dt.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN MEDDELER:

ADGANG TIL UNDERSTØTTELSE FOR KURSUSDELTAGERE!

I Anledning af talrige Forespørgsler vedrørende Adgang til Understøttelse fra Arbejdsløshedsfonden for Arbejdsløse, der deltager i Højskole eller Kursusundervisning, skal vi oplyse, at Arbejdsdirektoratet hvert Aar i Slutningen af September eller Begyndelsen af Oktober Maaned fastsætter Reglerne for Ydelsen af Understøttelse til Kursusdeltagere for den kommende Vinter. Der er altsaa ikke paa nuværende Tidspunkt givet Meddelelse herom, men saasnart det er muligt, skal der gennem Fagbladet og eventuelt ved Rundskrivelse til Afdelingerne blive givet alle fornødne Oplysninger om de fastsatte Regler for den kommende Vinter.

Det kan samtidig meddeles, at der foreligger Mulighed for en Ændring af de til Ansøgning om Understøttelse i en Kursusperiode tidligere anvendte Skemaer, hvorfor det vil være rigtigst at afvente disse ændrede Skemaers Fremkomst forinden Ansøgning indgives.

Det store Opgørs Time
maaske endnu er fjern;
men skal vor Frihed lægges
en Dag i Bolt og Jern,
er vi mod Diktaturet
det sidste sikre Værn.

Som Sæbebobler Fraser
om Folkets Frihed brast,
men strøg de andre Flaget
paa Farens Dag i Hast,
holdt vore haarde Hænder
om Fanestangen fast.

Se, i Ljubjanha Fængslet
ved Fængselsgaardens Mur
Revoltens Helte dræbes
som Rotter i et Bur,
og hele Rusland rystes
af S t a l i n s Diktatur.

Til Tysklands Fangelejre
blev vore Brødre slæbt
som Straf, fordi mod Lyset
fra Mørket de har strøbt;
de frie Ord og Tanker
har Diktaturet dræbt.

De spanske sorte Bander,
med deres Slavehær
fra Afrika, er draget
paa hellig Røverfærd,
og Bøddeløksen blinker
omkap med deres Sværd.

Og Danmarks fine Grever
paa deres fine Slot,
d'Hrr., som har spillet
og spillet bankerot,
vil have Folkets Frihed
i Støvet søndertraadt.

Og Kommunister beder
om Fred med kælne Ord,
selv om paa Rævepoten
vi kender deres Spor
og véd, at Dragesæden
af deres Gerning gror.

Hr. Greve, de kan spare
det Stød i Kampens Lur,
du, Kommunist, kan spare
at gøre kælent Kur,
vig fra os med det sorte
og røde Diktatur!

Det store Opgørs Time
maaske er nær i Dag,
nuvel da vil vi fylkes,
som nu om Folkets Flag,
og kæmpe, hvis det kræves,
og dø for Folkets Sag.

Aage Hermann.

DET FRANSKE LANDARBEJDER-FORBUNDS ARBEJDSPROGRAM

De franske Fagforeninger har i det sidste Aarstid og især i den forløbne Sommer kunnet opvise en mægtig Fremgang i Medlemstal, som i Forbindelse med den politiske Indflydelse Socialdemokratiet opnaaede ved sidste Valg ogsaa er resulteret i betydelige Forbedringer for de franske Arbejdere baade med Hensyn til Løn, Arbejdstid og Arbejdsvilkaar i det hele taget.

At Landarbejderne ogsaa har været med i det almindelige Opbud af den samlede franske Arbejderklasse, har tidligere været omtalt her i Bladet.

Det franske Landarbejderforbund, hvis Medlemstal i Løbet af ganske kort Tid er mangedoblet, udfolder for Tiden et meget kraftigt Agitationsarbejde for en gennemgribende Forbedring af Landarbejdernes Forhold. I første Nummer af Forbundets Blad, »Le Paysan«, aftrykkes et Arbejdsprogram, som indeholder følgende Punkter:

1. Forsvar af Lønningerne.
2. Arbejde og Brød for de Arbejdsløse:
   a) ved offentlige Arbejder og normal Løn,
   b) ved Oprettelsen af en national Fond med Distrikts- og Lokalkasser til Udbetalingen af Understøttelser til Arbejdsløse uden Forskel.
3. Imod Udvidelsen af Akkordarbejde.
4. Forbedring af Kost og Logis, hvor saadanne Forhold endnu bestaar.
5. Overholdelse af den ugentlige Hviledag.
6. Reduktion af Arbejdstiden og Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdag.
7. Udbetaling af Familietilskud efter de samme Retningslinier som i Industrien.
8. Udvidelsen af Arbejdstilsyn ved Landbruget.
9. Lige Ret i Ulykkestilfælde som for Industriarbejderen.
10. Lige Ret i Socialforsikringen som for Industriarbejderen. Bidragsydelsen udelukkende af Arbejdsgiveren og Staten.
11. Forbud af sundhedsfarligt Arbejde for Kvinder og unge Arbejdere under 16 Aar. For samme Arbejde lige Løn for alle.
12. I Lighed med Loven ang. Voldgift, Oprettelsen af Voldgiftsretter med Landbrugssektioner.
13. De udenlandske Arbejdere skal erholde de samme sociale Vilkaar som de franske Arbejdere, særlig vedrørende Lønforholdene.
14. Jagtret paa alle Marker.
15. Forbundets og Landarbejdernes Medarbejde ved Landbrugskamret.
16. Ferie med Løn.
17. Kollektive Overenskomster efter Eksempel af Overenskomsten for »Ile de France«.
18. Landarbejdernes Solidaritet med Husmænd, Byarbejdere og Embedsmænd.

NAAR MEDHJÆLPEREN TAGER SIT GODE TØJ OG GAAR

I »Hjørring Socialdemokrat« læser vi:

»Der forekommer ikke saa sjældent for Retten Sager, hvor en Tjenestekarl af en eller anden Grund har forladt sin Plads i Utide, og nu kræver enten Karl eller Husbond Erstatning af den anden Part.

Bemærkelsesværdigt er det, især for Tjenestekarlene, at ofte er Karlen bleven dømt til at betale sin tidligere Husbond Erstatning, 2—300 Kr. — den Slags er der jo ikke mange Karle der har Raad til i disse Tider.

Tjenestekarlene bør derfor lære af disse Sager.

Man kommer op at skændes med sin Husbond ude i Stald eller Lade. Godt, saa ta'r jeg mit Tøj og gaar! Og saa bagefter til Domstolen.

Men den Slags slipper Karlen sjældent godt fra. Han bør altid huske, at der er to Parter i en Sag, at det ikke altid er Karlen, der har Ret, og at han, selv om han har det, skal kunne bevise det. Og hvor er Beviserne, naar han og Husbonden er alene, da »Sammenstødet« skete. Hvem kan saa bevise, at Ordene faldt saadan og saadan.

Nej, det er lettest for Karlen at tabe den Slags Sager. Man kan ikke uden videre rende af Pladsen.

Den Medhjælper, der har noget alvorligt at udsætte paa sin Husbond eller Forholdene paa Stedet, maa derfor sørge for at have sit Kram i Orden, ogsaa sit Vidne- og Bevismateriale, inden han ta'r sit Tøj. Ellers kan det let blive ham selv, der kommer til at betale Gildet.«

Disse Bemærkninger dækker et meget aktuelt Emne. Fra Afdelingerne modtager vi daglig Meddelelser om afbrudte Arbejdsforhold, hvor Arbejdsgiveren nægter at betale fortjent Løn og tværtimod truer med Sagsanlæg for ulovlig Bortgang af Pladsen. Det antages uden videre at være Organisationens Opgave at »ordne« en saadan Sag og skaffe Karlen sin Ret. Der er imidlertid det vanskelige med disse Sager, at Organisationen først bliver blandet ind i den, naar Fadæsen er sket, d. v. s. naar Parterne er skildtes og blot skændes om det økonomiske Opgør. Det er en alvorlig Fejl. Det kan ikke være saadan, at Karlen uden at raadføre sig med Organisationen hæver Arbejdsforholdet paa en rask Bemærkning fra Arbejdsgiveren og saa overdrager til Organisationen at skaffe den fortjente Løn ved Domstolene. Dersom man ønsker Organisationens Assistance ved Sagens eventuelle Førelse for Domstolene, maa man ogsaa give Organisationen Adgang til at søge Uover-

ensstemmelsen bilagt uden Afbrydelse af Arbejdsforholdet.

Det vil i Praksis sige, at Medlemmerne skal gaa til deres Afdelingsformand med de Forhold, de ikke selv kan bringe i Orden paa deres Arbejdsplads. Det gælder ogsaa Tjenestekarle og andre fast beskæftigede Landarbejdere. Det maa saa være Afdelingsformandens Opgave at vejlede i Sagen og søge Kontroversen bilagt, og her kan Afdelingsformanden altid om fornødent indhente Oplysning fra Forbundet om Retstilstand og Fremgangsmaade.

Hvad enten det er Arbejdsgiveren, som vil bortvise Landarbejderen af Pladsen, eller det er Arbejderen som er utilfreds med forskellige Forhold i Pladsen, bør man først søge Raad og Vejledning hos Afdelingsformanden. En Arbejdsgivers Bortvisning kan man altid rolig svare med, at man nægter at modtage Bortvisningen, til man har forelagt Sagen for Afdelingsformanden. Hermed sikrer man sig imod i Kampens Hede at begaa Dumheder, hvorved man i Reglen forskertser sin Ret, samtidig opnaar man at Mulighederne for en Ordning af Uoverensstemmelserne prøves, og saafremt en Ordning mislykkedes, har Karlen tillige i Afdelingsformanden i Reglen et Bevis for, hvordan Sagen virkelig forholder sig, og det kan være helt afgørende ved Domstolene. Det er nemlig ikke nok, at man ved, at man har Ret, man skal ogsaa kunde bevise, at man har Ret.

Det maa ikke overses, at den Karl, som for en bestemt Tid er antaget til en bestemt Plads, men som kommer fra Pladsen i Utide, han har selv hele Bevisbyrden for, at han er bortvist, eller at hans Bortgang er lovlig. Og man kan ikke forlade en Plads, fordi der er visse Mangler, forinden man overfor Arbejdsgiveren forgæves har søgt Manglerne afhjulpne, og at man har søgt dette skal ogsaa kunde bevises.

Beviser maa i denne Forbindelse ikke forveksles med Paastande eller Antagelser. Beviser er Kendsgerninger, som ikke kan omdiskuteres.

For Arbejdsgiveren er Sagen ikke saa indviklet. Han har Fæstesedlen eller Kontrakten om Arbejdsforholdets Indholdelse. Det er den ene Kendsgerning, og Karlen er ikke i Pladsen længere, det er den anden Kendsgerning, som tilsammen konstaterer ulovlig Afbrydelse af Arbejdsforholdet, medmindre Karlen kan bevise — *bemærk bevise* — noget andet.

*

Mange Penge har Tjenestekarlene og andre ved Fæstemaal antagne Landarbejdere sat til og sætter daglig Penge til, fordi de ikke følger disse Regler.

»... Er du utilfreds, kan du bare forsvinde!« siger Arbejdsgiveren, og Karlen fordufter. Naar han forlanger fortjent Løn svarer Arbejdsgiveren med Sagsanlæg for ulovlig Bortgang — og vinder det. I Reglen fordi Karlen ingen virkelige Beviser har for Bortvisningen. Bliv saa hellere i Pladsen til Arbejdsgiveren lader Politiet forbyde Ophold paa Gaarden.

»Er du ked af at være her længere, kan vi jo hæve Arbejdsforholdet!« siger Bonden.

»Det kan vi godt«, svarer Karlen, »maa jeg faa mine Penge!«

»Nej, dem kan du hente ved Politiet!« svarer Bonden.

Alligevel forlader Karlen Pladsen, endskønt Bonden paa denne Maade har tilkendegivet, at han ikke vil betale den til Dato fortjente Løn.

Vi maa igen fastslaa, at naar Arbejdsforholdet hæves efter gensidig Aftale, saa skal den til Dato fortjente Løn samtidig udbetales, og nægter Arbejdsgiveren dette, maa Karlen simpelthen nægte at hæve Arbejdsforholdet og i Stedet fortsætte i Pladsen.

Hver Dag bringer os Breve med rørende Klager over disse Fejltagelser. Dersom Tjenestekarlene fremtidig vil følge disse Raad og Regler og søge Organisationens Assistance til en Ordning af Klagepunkterne — uden Afbrydelse af Arbejdsforholdet, da vilde meget være vundet for Tjenestekarlene selv.

Oscar Levinsen.

VED KVARTALSKIFTET

Af Arbejderbevægelsens forskellige Faktorer er den socialdemokratiske Presse utvivlsomt en af de mest betydningsfulde. Denne Kendsgerning er der Grund til at erindre netop nu, da vi staar umiddelbart foran et Kvartalsskifte. Der er nu Lejlighed til at slaa et nyt Slag for yderligere Udvikling af dette, vort bedste Agitationsmiddel, det er alle organiserede Arbejdere interesserede i bliver gjort og gjort godt og grundigt, som Medindehavere af den, og det er enhver organiseret Arbejder i hvert Fald, indirekte er de interesseret heri som Kammerater og Kampfæller. Det burde være overflødigt at gøre opmærksom herpaa, det burde være en Selvfølge, at enhver organiseret Arbejder var Holder af den stedlige Social-Demokrat.

Det er slet ikke et lille eller underordnet Spørgsmaal, det her drejer sig om. Vi lever i en urolig Tid, hvor det, for at bruge et kendt Citat, »bryder og gærer paa alle Kanter«. Reaktionen rejser Hovedet overalt, hvorhen man vender Øjet. Vi har været Vidne til, hvordan den i flere af Europas Lande har tilrevet sig Magten, og overalt, hvor det er sket, har Resultatet for Arbejderne været det samme. Undertrykkelse af deres Rettigheder, Organisationsret, Valgret o. s. v. har man berøvet dem. Alt det Arbejderklassen gennem et Par Menneskealdres opofrende Arbejde havde naaet af Goder, som kunde bidrage til at gøre Tilværelsen lysere og lykkeligere for den jævne Mand og Kvinde, selv de mest elementære Menneskerettigheder er nægtet Arbejderne i de Lande, hvor Reaktionens Diktaturmetoder har sejret. Hvad der er sket i disse Lande er en manende Opfordring til Arbejderne i de demokratiske Lande, ikke mindst i Danmark, om at være vaagne og paa Vagt, saafremt de ikke skal komme til at dele Skæbne med Klassefæller, som i Øjeblikket sukker under Diktatorernes Voldsstyrer. — Ogsaa her hjemme arbejdes der fra Reaktionens Side under Højtryk. Den nu afsluttede Valgkampagne afgiver jo det bedste Bevis herpaa. Overfor disse Tendenser er den socialdemokratiske Presse vor bedste Forbundsfælle.

Lad os da nu til Kvartalsskiftet sørge for, at den bliver det, som den bør og skal være, en daglig Gæst i

hvert Arbejderhjem, og forøvrigt i ethvert Smaamandshjem. Lad os gøre et Stykke Arbejde for, at den Meningsløshed hører op, som det er, at der endnu er Arbejdere, som støtter en Presse, der bekæmper dem hver Dag Aaret rundt. Lad os lave Efteraarsrengøring paa dette Omraade nu til Kvartalsskiftet, ved at smide de forskelige Højre- og Venstreorganer ud af alle Arbejder- og Smaakaarshjem, og erstatte den med vort eget Blad, den stedlige Socialdemokrat.

M. O.

NAAR FORÆLDES SKATTEN?

I vort Fagblads Nr. 15 1935 er der i en udførlig Artikel gjort rede for, paa hvilken Maade Kommunerne i forskellige Tilfælde kan lade Skatterestancer inddrive. Da der imidlertid stadig kommer Forespørgsler vedrørende disse Forhold, skal vi i det følgende behandle nogle af de Situationer, der hyppigst forekommer.

Skatteaaret begynder pr. 1. April. I de fleste Landkommuner, hvor Skatten betales kvartalsvis, møder Skatteopkræveren som Regel i Kvartalets første Maaned. Skatten er dog først forfalden til Betaling ved Udgangen af Kvartalet. Har man derfor ikke faaet betalt til Skatteopkræveren, kan man, uden at risikere Udpantning, senest paa Kvartalets sidste Dag indbetale det skyldige Beløb paa Kommunekontoret, der først efter den 1ste i det kommende Kvartal kan lade ikke betalte Skattebeløb autorisere til Udpantning. Uanset disse Regler sker det ikke saa sjældent, at et Sogneraad inden Skattebeløbet er forfalden til Udpantning, tilbageholder det, naar f. Eks. en Arbejder faar Beskæftigelse for Kommunen.

I Følge tidligere trufne Afgørelse er en saadan Fremgangsmaade ikke lovlig, og flere Sogneraad har maattet tilbagebetale det tilbageholdte Beløb.

Ved Betaling af Skat regnes der almindeligvis med, at man er pligtig til at betale de Restancer der er ældest, først. Dette gælder dog ikke i alle Tilfælde. Hvor Udpantning foretages, bestemmer Pantefogden, for hvilken Termin, der skal betales, men hvor Skatteyderen selv kommer for at betale, er det ham, der kan afgøre, hvilken Del af Restancen han vil betale. Dette gælder, hvad enten han vil betale for Terminer, der er autoriseret til Udpantning, eller endnu ikke forfaldne Skattebeløb.

I Almindelighed regner man med, at Skatterestancer, der er over 2 Aar gamle, ikke af de kommunale Myndigheder kan inddrives. Dette gælder dog ikke i alle Forhold. Ved Udpantning kan der ikke inddrives Beløb af ældre Dato end 2 Aar, med mindre den paagældende Kommunalbestyrelse har givet Henstand med Betalingen. I saa Tilfælde forlænges Udpantningsfristen med det Tidsrum, for hvilket der er givet Henstand. Derimod er der intet til Hinder for, at en Kommune, hvis den vil, kan inddrive Skatterastancer, der er over 2 Aar gamle. Dette kan dog kun ske ved, at Skyldneren indstævnes for Retten og ved denne enten indgaar paa Forlig, eller ved at Kommunalbestyrelsen erhverver sig Dom for at have Beløbet tilgode. En saadan Dom skal senest erhverves, inden Skatterestancen er 5 Aar gammel, men den saaledes erhvervede Dom gælder til Gengæld i indtil 20 Aar og kan effektueres ved Udpantning, for saa vidt den paagældende Skatteyders økonomiske Forhold har forbedret sig.

Af Andre, ikke saa hyppigt forekommende Tilfælde, skal nævnes. Dersom en Skatteyder, hvis Skat er autoriseret til Udpantning, kommer i Arbejde for Kommunen, er denne da berettiget til af fortjent Arbejdsløn at holde tilbage til Dækning af forfaldne Skattebeløb? Loven siger ikke noget herom, og Spørgsmaalet har aldrig været forelagt Domstolene, saaledes at der ligger en retslig Afgørelse at bygge paa. Dog maa det antages, at de for almindelig Modregning gældende Regler kommer til Anvendelse, saaledes at Kommunerne ved Udbetaling af Arbejdsløn kan fradrage for Skatterestancer, ikke alene i de 2 Aar, hvori Udpantning kan foretages, men i indtil 5 Aar, altsaa indtil Fordringen forældes, medmindre der erhverves Dom for den.

Forudsat at et Sogneraad af fortjent Arbejdsløn tilbageholder til Dækning af Skat melder sig jo straks Spørgsmaalet om, hvor store Beløb, der kan holdes tilbage ved Lønudbetaling. Da der heller ikke paa dette Omraade foreligger nogen virkelig Afgørelse, bliver Spørgsmaalet i høj Grad afhængigt af, hvilken social Forstaaelse Kommunalbestyrelsen er i Besiddelse af. I Praksis afgøres Spørgsmaalet derhen, at der ikke kan tilbageholdes mere af Lønnen end den paagældende kan leve af det udbetalte Beløb i en Uge. Hvor meget dette saa skal være bliver let meget vilkaarligt, alt efter den Indstilling Sogneraadet har overfor den enkelte. Der foreligger Eksempler paa, at Sogneraadet har tilbageholdt saa store Beløb, at Resten udgjorde lig det, der almindeligvis udbetaltes i Socialhjælp. Dette er selvfølgeligt ganske meningsløst, og det vilde derfor være ønskeligt om der kunde komme mere faste Former at gaa efter.

A. P.

HUSK AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker ved Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men den lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

Husk derfor i Fremtiden at paaføre Svarskrivelserne de anførte Forbogstaver eller andet Mærke.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

OPMANDSKENDELSE

Nærværende Sag, der i Henhold til Reglerne for Behandling af faglig Strid er indanket for en Voldgiftsret, som holdt Møde i Fredericia den 8. Juli 1936 med Dommer Roepstorff af Odense som valgt Opmand, drejer sig om en Uoverensstemmelse mellem Murermestrene S. Petersen, N. Nielsen og H. P. Nissen, alle af Fredericia og deres Arbejdere angaaende, hvorvidt der tilkommer dem Procenter af Svendenes Fortjeneste ved Gene af Rørledninger ved det indvendige Pudsearbejde paa den nye Kasernebygning i Fredericia.

Da der ikke i Voldgiftsretten, hvor Parterne mødte ved henholdsvis Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund, kunde opnaas Stemmeflerhed for en Afgørelse, indlodes Sagen til Paakendelse af Opmanden.

I Kasernebygningen i Fredericia er der i forskellige Rum en stor Mængde Rørledninger langs Væggene og paa Gulvene, hvilke er anbragte inden Pudsearbejdet, og dette medfører, at Svendene i Henhold til Svendenes Priskurant faar Tillæg til deres Akkord paa Grund af den ved Rørledningerne besværliggjorte Pudsning, det saakaldte »Genetillæg«.

Dansk Arbejdsmands Forbund paastaar, at Arbejdsmændene, som passer Svendene ved det indvendige Pudsearbejde og har Akkord paa dette Arbejde, har Krav paa Procenter ogsaa af dette »Genetillæg« i Henhold til Overenskomstens S. 19 Stk. 1, hvori det hedder:

> »For Opbæring af Murermaterialer og Tilberedning af Mørtel til indvendigt Pudsearbejde... betales for Etager, hvis Gulv ligger indtil 1 m over Mørtelens Oplagsplads, 36 pCt. af de passede Svendes og Lærlinges Fortjeneste, samt et Tillæg af ⅔ pCt. for hver Meter en Etages Gulv ligger højere end 1 m.

Forbundet anbringer, at Arbejdernes Fortjeneste altsaa retter sig efter Svendenes og følger disses, og Mesteren er uberettiget til at udregne Fortjeneste ved at undtage en Del af Svendenes Fortjeneste, hvad der sker, hvis ikke Genetillæget medtages, og Procenten ikke ogsaa tages deraf. Forbundets principielle Standpunkt er, at Arbejderne — uanset om de har Merarbejde eller Gene som Svendene — har Krav paa Procenten af Svendenes hele Fortjeneste, altsaa ogsaa af Genetillæget, ligesom ved Pudsning ved Vinduer og Hjørner, hvor Arbejdsmændene ikke har Merarbeide. Subsidiært hævdes af Forbundet, at Arbejdet med Pasningen af Svendene i dette Tilfælde besværliggøres ogsaa for Arbejderne bl. a. ved Rørene paa Gulvene under Stilladshjælpen, ligesom der ogsaa ved disse Gener spildes Materialer.

Centralforeningen protesterer mod, at »Genetillæget« medtages ved Udregningen af Arbejdsmændenes Akkord. Forskellen paa Timeløns- og Akkordarbeide ligger netop deri, at Akkorden specielt forudsætter et udført Arbejde, hvad Timelønnen ikke gør. De anbragte Rør besværliggør ikke Arbejdet for Arbejdsmændene, maaske undtagen lidt Ekstraarbejde med Stilladsbygningen, naar der er vandrette Rørledninger. Der udføres ikke noget Merarbejde fra Arbejdsmændenes Side, og deres Akkord er ikke blevet forringet. Det normale er, jfr. Overenskomstens Side 21 Stk. 15 i f., at der i Akkorden er mindst 2 Svende til én Arbejdsmand. Og dette er ikke fraveget under denne Akkord, hvor Arbejdsmændene hele Tiden har passet enten 3 Svende eller 2 Svende og 1 Lærling, altsaa mere end 2 Svende. Og da der ikke i den foranciterede Tarifbestemmelse er nævnet »Genetillæg«, men kun Svendenes Fortjeneste ved Pudsearbejdet, har Arbejdsmændene ikke Krav paa Procenter ogsaa af »Genetillæget«.

Forbundet fremhæver, at der ikke i Overenskomsten findes Bestemmelse om, at Arbejdsmændene ikke kan fordre mere end 2 Svende til Pasning. Om der kan passes 2 eller 3 Svende er ganske individuelt.

Overenskomstens Side 19 Stk. 1 fastsætter Arbejdsmændenes Fortjeneste til en Procentdel af de passede Svendes og Lærlinges Fortjeneste, og Spørgsmaalet her drejer sig udelukkende om, hvad der i denne Forbindelse skal forstaas ved Svendenes »Fortjeneste«.

Det kan ikke bestrides, at denne efter Ordene maa forstaas som deres h e l e Fortjeneste efter Akkorden, og herefter skulde Arbejdsmændene ogsaa have Procenter af det Tillæg, som Svendene oppebærer — som det i deres Priskurant hedder — »naar nævnte Rør ligger saaledes, at de besværliggør Udførelsen af Pudsningen«.

Naar Forbundets principielle Paastand imidlertid gaar ud paa, at Arbejdsmændene — uanset om de som Svendene har Merarbejde eller Gene ved Rørene — har Krav paa Procenten ogsaa af Genetillæget, maa man spørge, om det kan antages, at dette er Bestemmelsens Mening.

Som Centralforeningen anbringer, hviler Akkordideen paa Princippet »Løn for Arbejde« og forudsætter, at der gøres et Arbejde for Lønnen. Genetillæget gives til Svendene, fordi Udførelsen besværliggøres ved Rørene, altsaa for et Merarbejde. Men naar Udførelsen af Arbejdsmændenes Arbejde ikke besværliggøres ved Rørene, og der saaledes ikke fra deres Side udføres et Merarbejde, maa der spørges, om Arbejdsmændene alligevel skal have Løn for et Merarbejde, som de ikke udfører, altsaa om Overenskomstbestemmelsen skal forstaas saaledes, at Procentberegningen beregne uafhængig heraf.

Naar Arbejdsmændenes Akkordarbeide betales med visse Procenter af Svendenes Fortjeneste ved deres Arbejde, ses det ikke rettere end, at Meningen hermed maa være, at der gaas ud fra, at der til Svendenes Arbejde m o d s v a r e s et Arbejde fra Arbejdsmændenes Side, og hvis der ikke modsvares et saadant Arbejde, kan Arbejdsmændene heller ikke kræve Procentdel af Fortjenesten for dette.

Det ligger nærmest at antage, at der ved Fortjenesten kun er tænkt paa den a l m i n d e l i g e Svendefortjeneste og ikke paa den Fortjeneste, som hidrører fra specielle for Svendene s æ r e g n e Tillæg.

Da en Forstaaelse af Bestemmelsen slavisk efter Ordene saaledes vilde være i Strid med, hvad Bestemmelsens Mening maa antages at være, kan Forbundets principale Paastand ikke tages til Følge.

Sagens Afgørelse maa bero paa, om de nævnte Rørledninger ogsaa har medført Gene og hermed Merarbejde for Arbejdsmændene i deres Pasning af Svendene.

Efter det foreliggende kan dette ikke statueres i det her ommeldte Arbejde, i hvert Fald kan det ikke antages, at Merarbejdet har været af nogen Betydning i Forhold til Akkorden.

Forbundets Paastand kan saaledes ikke tages til Følge. Omkostningerne ved Voldgiften findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

T h i b e s t e m m e s:

Dansk Arbejdsmands Forbunds Paastand om, at Svendenes »Genetillæg« skal medtages ved Udregningen af Murerarbeidsmændenes Akkordfortjeneste, kan ikke tages til Følge. Opmandens Honorar, Befordrings- og Skrivningsomkostninger, ialt 170 Kr., betales af Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og Halvdelen af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Munkegaard, den 25. Juli 1936.

A. S. R o e p s t o r f f.

OPMANDSKENDELSE

Nærværende Sag, der i Henhold til Reglerne for Behandling af faglig Strid er indanket for en Voldgiftsret, hvori undertegnede Dommer Roepstorff af Odense er valgt til Opmand af Parterne, drejer sig om nedennævnte to Uoverensstemmelser mellem Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus og henholdsvis Murermestrene S. Rasmussen & R.K. Rasmussen og Murermester M. Pedersen, alle af Aarhus. For Voldgiftsretten møder Parterne ved henholdsvis Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark, og da der ikke i Voldgiftsretten, der holdtes i Aarhus den 9. Juli 1936, kunde opnaas Stemmeflerhed for en Afgørelse, indlodes Sagen til Paakendelse af Opmanden.

Uoverensstemmelserne er følgende:

I. Ved Opførelsen af nogle Ejendomme i Otto Rudsgade i Aarhus opstod der Strid mellem Mestrene og Arbeidsmændene om »Maaling af Højden«, idet den i Priskuranten S. 11 Stk. 3 ommeldte Hovedgesims, som bestod af Jernbeton over den murede Del, af Arbejdsmændene maaltes til Overkanten af Jernbetonnen, medens Mestrene hævdede, at Højden kun skulde maales til Overkanten af Murværket. Arbejdsmændene holdt sig ved denne Maaling til Overenskomstens udtrykkelige Ord:

»Højden maales paa Facaden til Gaden og maales fra Kantstenen til Overkant af Hovedgesims«,
medens Mestrene støttede Berettigelsen af deres Maaling til, hvad der var Sædvane, og til, at det netop ved Maalingen drejer sig om at konstatere Højden, hvortil Stenene løftes, og man har ved Reglen i Stk. 3 kun tænkt paa den murede Del af Gesimsen.

Arbejdsmændene hævder, at der er Sædvane for, at ogsaa den støbte Del af Gesimsen maales med, hvortil i nærværende Tilfælde kommer, at Bygningens Bagside er muret op i samme Højde som Hovedgesimsen medregnet den støbte Del, og det vilde derfor være ganske urimeligt at begrænse Højden paa Facaden til kun at angaa den murede Del af Gesimsen.

Den støbte Del af Gesimsen andrager 10 cm, og hvis disse skal medtages i Højdemaalet, skal der betales Tillæg af 4 Øre pr. 1000 Sten for alle Stenene baade under og over Gesimsen.

Da Bestemmelsen i den citerede § i Overenskomsten ikke begrænser Maalingen til den murede Del af Hovedgesimsen, men udtrykkelig angiver, at der skal maales til Overkanten af Gesimsen, og da Bestemmelsens Ord ikke findes med Føje at kunne fraviges, samt da der ikke er godtgjort nogen herimod stridende Sædvane, bør Maalingen af Højden i nærværende Tilfælde ske til Hovedgesimsens Overkant, saaledes at Jernbetonen medregnes.

II. Paa Studenterkollegiet i Aarhus er anbragt 54 smaa Altaner nemlig én for hvert Værelse i Kollegiet, og Striden drejer sig her om Forskallingen til Støbningen af Bundene paa disse Altaner. Arbejdsmændene hævder, at Forskallingen af disse Altanbunde, som kun er ca. 1½ m² store og ikke er anbragte samtidig med Etageadskillelsen, i Virkeligheden er et Led i denne, som er udført bagefter. Paa Grund heraf og paa Grund af Arbejdets Lidenhed kan den almindelige Forskallingstarif ikke være anvendelig, men maa jfr. en den 16. April 1935 i København afsagt Kendelse i Voldgiftssag Nr. 45 fastsættes særskilt, eller ogsaa maa Arbejdet jævnstilles med »Gulve i W. C. Rum..., der ikke udføres i Forbindelse med den øvrige Etageadskillelse« se Overenskomstens S. 55 nederst, og betales med et Tillæg til Opstillingsprisen af 100 pCt.

Centralforeningen protesterer herimod, idet den gør gældende, at der ikke i Overenskomsten findes nogen Bestemmelse om, at der skal betales det nævnte Tillæg ved Forskallingen af Altanbunde, og en Kendelse, som angaar københavnske Forhold, ikke kan være bindende for Parterne i Aarhus. Det herommeldte Arbejde kan ikke sammenlignes med Arbejdet ved W. C. Rum. Ved disse Rum skal Forskallingsbrædderne tilskæres, hvad de ikke skal ved Altanerne, hvor det kun drejer sig om Henlæggelse af Brædder, der hurtig kan samles, og er let at udføre fra Stilladset, som endnu staar. Og hertil kommer, at Murermester Pedersen tidligere, nemlig ved Opførelsen af Aarhus Universitet, har bygget saadanne Altaner, uden at Arbejdsmændene har forlangt det her paastaaende Forskallingstillæg, hvorfor han ved Tilbudets Indgivelse ikke havde Grund til at antage, at Arbejdsmændene vilde stille større Krav end ved Opførelsen af Universitetet.

Forbundet hævder, at Forskallingen udføres bagefter ligesom Gulvene i W. C. Rum, som heller ikke udføres i Forbindelse med den øvrige Etageadskillele. Derfor betales Forskallingsarbejdet ved disse Rum med et Tillæg af 100 pCt. Og Grunden hertil er ikke Tilskæringen af Brædderne, men Arbejdets Lidenhed, og den fornævnte Kendelse siger udtrykkelig, at Arbejdet ikke faldt ind under Priskuranten.

Saavidt Opmanden efter det foreliggende skønner, angaar den fornævnte Kendelse Betaling for et mere omfattende Arbejde end det her omstridte Forskallingsarbejde. Kendelsen statuerer, at Betalingen skal fastsættes efter Overenskomst i hvert enkelt Tilfælde, og imellem Parterne i vedkommende Sag var der Enighed om, at Betalingen fastsattes ved Kendelsen. Skal denne Kendelse være Præjudicat for nærværende Sags Afgørelse, ses det ikke rettere end, at Hovedvægten maa lægges paa, at den fastslaas, at Priskurantens Priser ikke gælder for det omhandlede Arbejde, og at Betalingen maa fastsættes efter Overenskomsten.

Da Priskuranten ikke omtaler de her ommeldte smaa Altaner, og da de ikke med Sikkerhed kan jævnstilles med de i Priskuranten S. 55 nederst ommeldte Gulve i W. C. Rum og Badeværelser, burde Murerarbejdsmændene forinden Arbejdet have søgt Overenskomst om Betalingen, hvad der havde været saa meget mere Anledning til, som Mesteren et Aarstid tidligere paa Universitetet i Aarhus ikke betalte Tillæget ved Forskallingsarbejdet paa saadanne smaa Altaner og maatte have Føje til ved Opførelsen af Studenterkollegiet at gaa ud fra, at Arbejdsmændene ikke her vilde stille større Krav end den Gang.

Herefter kan Forbundets Paastand om 100 pCt. Tillæget ikke tages til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde paalægges Parterne med Halvdelen hver.

Thi bestemmes:

I. Maalingen af Højden i det ommeldte Tilfælde skal ske til Hovedgesimsens Overkant, saaledes at Jernbetonen medregnes.

II. Ved Forskallingsarbejdet paa de ommeldte smaa Altaner betales intet Tillæg til Tarifbetalingen.

Omkostningerne ved Voldgiften, derunder Opmandens Honorar og Befordrings- og Skrivningsomkostninger, ialt 180 Kr., betales af Parterne med Halvdelen hver.

Munkegaard, den 25. Juli 1936.

A. S. Roepstorff.

OPMANDSKENDELSE

Nærværende Sag, der i Henhold til Reglerne for Behandling af faglig Strid er indanket for en Voldgiftsret, som holdt Møde i Horsens den 8. Juli 1936 med Dommer Roepstorff af Odense som af den faste Voldgiftsret udnævnt Opmand, drejer sig om et Murerarbejde i Gartnernes Salgshal i Horsens hos Murermester I. P. Hansen, hvor Murermesteren i Januar Maaned 1936 har beskæftiget 2 a 3 Murerlærlinge ved »Arbejdsmandsarbejde«.

Da der ikke i Voldgiftsretten, hvor Mesteren mødte ved Centralforeningen af Murermestre i Danmark, og Fagforeningen i Horsens ved Dansk Arbejdsmands Forbund, kunde opnaas Stemmeflerhed for en Afgørelse, indlodes Sagen til Paakendelse af Opmanden.

Forbundet paastaar Centralforeningen kendt uberettiget til at lade Foreningens Medlemmer anvende Murerlærlinge til Arbejdsmandsarbejde til Underpris, da dette strider mod Overenskomsten, hvorefter Arbejdsmændene skal have Akkord eller tarifmæssig Timeløn, hvad de beskæftigede Lærlinge ikke har faaet. En Paastand om, at Mesteren kendes pligtig til at betale det for lidt udbetalte, er frafaldet under Forhandlingerne for Voldgiftsretten.

Centralforeningen paastaar sig frifundet under Anbringende af, at en Mester maa have Ret til i Vintermaanederne, hvor det ofte kniber med at beskæftige Lærlinge, og hvor Mesteren ikke har Svende i Arbejde, at lade Lærlingene udføre Arbejdsmandsarbejde. Det drejede sig her ikke om noget nyt Arbejde, men om en Omforandring, hvor der ikke vilde have været Akkord. Det var et Arbejde inden Døre i Hallen, som blev baaret af Piller, og hvor man i Halvstensskillemur opførte et firkantet Rum fra Cementgulv til Loft, hvortil medgik 9000 a 10,000 Sten. Til Opførelsen brugte Mesteren sine 2 a 3 Lærlinge uden Pasning af Arbejdsmænd, hvilken Pasning i hvert Fald for Opførelsens første Halvdels Vedkommende kun bestod i Trilning af 2 Læs Mørtel til Baljerne, idet Stenene blev kørt ind af Kuskene og lagt paa Gulvet til Brug. De Timer, som en Arbejdsmand vilde have brugt til Trilningen vilde ikke have andraget mere end ca. 5 Timer ialt. Under den sidste Halvdel af Opførelsen er Stenene sat op paa Stilladset. Der blev ikke benyttet Svende ved dette Arbejde. Først da Pudsearbejdet begyndte, blev dette udført af en Svend med Pasning af en Arbejdsmand.

Ved Spørgsmaalets Afgørelse maa der gaas ud fra, at Opførelsen er et nyt Arbejde, og at ikke alene Arbejdet med Pasning af Svende, men ogsaa Pasningen af Lærlingene er Arbejdsmandsarbejde. Og dette maa fastholdes, selv om Benyttelse af Lærlingene ikke kan siges at fremtræde som et Forsøg paa Omgaaelse af Overenskomsten. Dog kan der efter det under Forhandlingerne for Voldgiftsretten foreliggende ikke gøres Indvendinger mod Benyttelse af Lærlingene paa dette Omraade, naar Benyttelsen ikke sker i et saadant Omfang, at den kan betegnes som nogen egentlig Pasning. Og om Pasningen har et saadant Omfang, maa blive et Skøn i det konkrete Tilfælde.

Hvad det her ommeldte Arbejde angaar, skønnes ikke rettere end, at det Arbejde, som Lærlingene udførte ved Trilningen af Mørtelen under den første Halvdel af Arbejdet, ikke kan karakteriseres som egentlig Pasning, og Lærlingenes Benyttelse hertil strider saaledes ikke mod Overenskomsten, medens Arbejdet ved den sidste Halvdel maa siges at gøre dette.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at maatte paalægges Parterne med Halvdelen hver.

Herefter afsiges følgende

Kendelse.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Paastand om, at Murermester I. P. Hansen har været uberettiget til at anvende sine 2 a 3 Lærlinge til Arbejdsmandsarbejde tages til Følge, forsaavidt angaar Arbejdet ved den sidste Halvdel af det her ommeldte Byggeri. Men iøvrigt bør Murermesteren for Forbundets Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, derunder Opmandens Honorar og Godtgørelse for Befordring og Skrivningsomkostninger, ialt 170 Kr., betales med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og Halvdelen af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Munkegaard, den 25. Juli 1936.

A. S. Roepstorff.

TEKNOLOGISK INSTITUT

KURSUS FOR JORD- OG BETON-ARBEJDERE SAMT CHAUFFØRER

I den af Teknologisk Institut udsendte Kursusplan for Aftenundervisning i den kommende Vinter findes bl. a. nedenfor gengivne Kursus, der er af særlig Interesse for vort Forbunds Medlemmer.

KURSUS FOR JORD- OG BETONARBEJDERE (Begynderkursus).

Undervisningen strækker sig over 2 Vintre med 2 Aftener ugentlig.

Undervisningen omfatter:

Gennemgang af de almindelige Regneformler. Beregninger af Flade- og Kubikindhold. Indøvelse i Forstaaelsen og Brugen af Priskuranten. Udfærdigelse af mindre Arbejdstegninger og Skitser i et simpelt Maalestoksforhold.

Dersom Tilslutningen bliver tilstrækkelig stor, vil Eleverne blive fordelt i to Klasser, idet der tages Hensyn til Deltagernes Regnefærdighed.

Undervisningsaftener: Mandag og Onsdag Kl. 19½—21½.

Første Aften: Mandag den 5. Oktober Kl. 19½. Sidste Aften: Onsdag den 27. Januar.

Betalingen for et Kursus er Kr. 20,—.

KURSUS FOR JORD- OG BETONARBEJDERE (Fortsættelseskursus)

for Elever, der har gennemgaaet Begynderkursus og fulgt denne Undervisning med fornøden Flid og Udbytte.

Undervisningen omfatter:

Repetition af de forskellige Regnearter, Flade- og Kubikberegning. Vanskeligere Akkordopgørelser gennem Opgaver fra Fagforeningen. Gennemgang af Arbejdstegninger. Overslagsberegning og Akkordopgørelser af simplere Bygværker, Kloak- og Jordarbejder direkte fra Arbejdstegning. Brug af Regnestok.

Undervisning i Brugen af Nivellerinstrumentet samt Øvelser i almindelige Linie- og Fladenivellement.

Undervisningsaftener: Tirsdag og Torsdag Kl. 19½—21½.

Første Aften: Torsdag den 1. Oktober Kl. 19½. Sidste Aften: Torsdag den 21. Januar.

Øvelser i Nivellering foregaar Søndag Formiddag.

Betalingen for et Kursus er Kr. 30,—.

KURSUS I TILDANNELSE OG OPSTILLING AF FORSKALLING

Undervisningsaften: Tirsdag Kl. 19½—21½.

Første Aften: Tirsdag den 27. Oktober Kl. 19½. Sidste Aften: Midten af Marts.

Betalingen for et Kursus er Kr. 20,—.

KURSUS FOR CHAUFFØRER

Formaalet er ved Foredrag og Demonstration at give Deltagerne forøget Indsigt i Automobilers Indretning, Virkemaade og Pasning 2 a 3 ugentlige Undervisningsaftener. Der afholdes 8 Foredrag, derefter 6 Aftener praktiske Øvelser for hver Deltager, hvor der gives Deltagerne Lejlighed til gennem Demonstrationer at kunne blive fortrolige med det almindelige Vedligeholdelses- og Eftersynsarbejde ved Motorvogne.

Betalingen for et Kursus er Kr. 20,—.

Til Støtte for Undervisningen i nogle af de i nærværende Plan nævnte Kursus og Undervisningsfag kan følgende af Instituttet udgivne Bøger anbefales:

»Smedebogen«, Elevpris: Kr. 5,—, »Motorbogen«, udsolgt, nyt Oplag under Arbejde. »Elektrikerbogen«, Elevpris: Kr. 3,20.

Indmeldelse til Kursus sker ved Henvendelse til Teknologisk Institut, Skoleafdelingens Kontor, Hagemannsgade 2, 2. Telefon: Central 8760, Lokal 24, fra Kl. 9 til Kl. 17 (Lørdag undtaget).

Fra det gamle Fædreland

Forbundet ang. Priskurant for Hjørring Amt. 22. og 23. Kredse har udarbejdet et Priskurantudkast for Hjørring Amt for det kommende Aar; der er kun et Par ganske enkelte Ændringer, idet man har forhøjet Daglønnen for almindeligt Landbrugsarbejde med 50 Øre pr. Dag, saaledes at denne bliver for Vinteren 5 Kr., for Sommeren 5½ Kr. for Løsarbejdere paa egen Kost. Priskuranten er trykt og udsendt til Afdelingerne og Arbejdsgiverne i Hjørring Amt.

Olstrup Afd. — Forpagter O. Lawaetz, Holmegaard. Med ovennævnte Arbejdsgiver er opnaaet Enighed om en Videreføring af Overenskomsten for Landbrugsarbejde. Overenskomsten er en Tiltrædelse af den med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i 1929 afsluttede, men med Satserne ændrede i Overensstemmelse med de gængse Maribopriser. Forkortelse af Arbejdstiden i Vintermaanederne med ½ Time og Indførelse af Daglejerkarlebestemmelserne i den sjællandske Priskurant.

Skamstrup Afd. — Torbenfeldt Avlsgaard. Efter Forhandlinger med Avlsforvalter Laursen, Torbenfeldt Avlsgaard den 14. April og 2. Maj er der nu opnaaet Enighed om Forlængelse af den hidtil bestaaende Overenskomst med den Ændring, at løse Arbejdere faar et Tillæg af 1 Kr. pr. Dag i Stedet for som tidligere 75 Øre.

Farringløse-Giesegaard Afd. — »Giesegaard«. Den 17. April afholdtes Forhandling paa Giesegaard, hvor man enedes om at forlænge den hidtil gældende Overenskomst med den Ændring, at samtlige Daglønssatser forhøjedes med 15 Øre og Tjenestekarlelønningerne forhøjedes til de i Maribooverenskomsten anførte Tal. Hermed er denne Overenskomst i lønmæssig Henseende helt paa Linje med Maribooverenskomsten, dog med Undtagelse af Tærsketillægget.

Jydstrup Afd. — Skjoldnæsholm Avlsgaard. Med Skjoldnæsholm Avlsgaard er nu oprettet Overenskomst om Landbrugsarbejde for det kommende Aar. Overenskomsten er en Tiltrædelse af Maribooverenskomsten med et Par enkelte Ændringer.

Stouby Afd. Rosenvold Skovdistrikt. Med Rosenvold Skovdistrikt er afsluttet ny Overenskomst for Tiden indtil 1. Maj 1937. Arbejdstiden er hele Aaret 8 Timer. Timelønnen 75 Øre. Paa Distriktet skal vælges en Tillidsmand. Endvidere er der opnaaet en Række Forbedringer for Akkordsatserne.

Præstø Afd. — Stampenborg Skovdistrikt. Med ovennævnte Skovdistrikt er afsluttet Overenskomst, hvorved Distriktet tiltræder at respektere den med den sjællandske Skovejerforening til 1. Maj 1937 gældende Overenskomst.

Kongstrup-Tølløse Afd. — Vipperød Planteskole. Med Vipperød Planteskole er aftalt Forlængelse af Overenskomsten, saaledes at denne tidligst kan bringes til Ophør 1. Maj 1938 med 3 Maaneders Opsigelse. Timelønnen er for Mænd 70 Øre for 1. Aar og 72 Øre for Aaret 1. Maj 1937 til 30. April 1938. Timelønnen for Kvinder er 45 Øre. **Overarbejdssatser henholdsvis** 25 pCt., 33⅓ pCt., 50 pCt. og 100 pCt. Ved Akkordarbejde garanteres Timelønnen. **Fortrinsvis Beskæftigelse af organiserede** Arbejdere.

Forbundet — Lekkende-Beldringe Skovdistrikt. Den under 23. November afsluttede Overenskomst med ovennævnte Skovdistrikt er blevet forlænget til 1. Juli 1936. Fra 1. Juli træder derefter den mellem Skovbrugets Arbejdsgiverforening paa Sjælland og D.A.F. bestaaende Skovbrugsoverenskomst i Kraft.

Nøttrup Afd. — Godsejer Anton Ovesen, »Møgelkjær« pr. Horsens. Der er med ovennævnte afsluttet Overenskomst, hvorved han uden nogen Ændringer tiltræder den til enhver Tid gældende Landbrugsoverenskomst i Maribo Amt.

Gravlev Afd. — Tinbæk Kalkværk. Afdelingen har faaet Sanktion til at søge oprettet Overenskomst, men efter at Forhandlingerne om en saadan er indledet, har Kalkværket indmeldt sig i Kalk- og Teglværksforeningen, og Overenskomsten med denne Forening er derved blevet gældende. Derudover er der truffet en lokal Aftale, hvorefter man er enige om, at alt Arbejde, som egner sig til Akkord, skal udføres i Akkord, og endvidere skal Sprængmesteren have et Tillæg af 15 Øre pr. Time udover Timelønnen.

Tagpaparbejderne — A/S Jens Villadsen. Ved en Forhandling med Tagpapfabrikantforeningen er denne indgaaet paa et saakaldt Gradueringstillæg for Buetage, saaledes at Tillæget stiger eller falder efter Tagets mere eller mindre Runding. Samtidig har Afdelingen med Aktieselskabet truffet Aftale om en Tillægsbetaling for Arbejdet efter den nye Vilfa-Metode, og Afdelingen mener nu, at Gradueringstillægene for Bue-Tage automatisk skulde overføres paa Vilfa-Metoden. Man kunde imidlertid ikke opnaa Enighed, og Sagen er behandlet efter Reglerne for Behandling af faglig Strid og afgjort ved Voldgift. Kendelsen er imidlertid gaaet Arbejderne imod, idet den henviser til, at den trufne Aftale om Arbejdet efter Vilfa-Metoden, saaledes som den forelaa, maatte dække alt Arbejde, ogsaa for Bue-Tage.

Røde Kro — Sydjyske Stenforsyning. Afdelingen klager over en Række Forhold hos Firmaet, bl. a. kræves der Betaling efter Entreprenøroverenskomsten for udført Betonarbejde, og endvidere er der Strid om Betalingen for Materialer, der tilhører Amtsvejvæsenet. Der har været Mægling, og her er man kommet til Enighed om de foreliggende Uoverensstemmelser, og for Betonarbejdet skal der for Fremtiden betales 121 Øre pr. Time, hvis man ikke kommer til Enighed om Akkord. For Arbejdet i den lejede Grusgrav skal der optages Forhandling om Akkord. Endelig enedes man om, at Arbejderne ved Vaskerianlæget faar udleveret Olietøj. Til fuld Afgørelse for den Tid, der ligger forud, betaler Firmaet 175 Kr. til Afdelingen.

Odense F. — A/S Dansk Akkumulator- og Elektromotorfabrik. Afdelingen har meddelt, at vore Medlemmer har rejst Krav om Akkord ved forskellige Arbejder, der egner sig til Akkord, men uden Resultat. Desuden klages der over, at Firmaet aflønner en Mand, der for nogle Aar siden kom til Skade i Firmaets Tjeneste, med en mindre Timeløn end den overenskomstmæssige. Der har været Mægling, hvor man enedes om Akkordpriser for de Arbejdere, hvorom der var krævet Akkord, og endelig gik Firmaet ind paa at aflønne den omstridte Arbejder som de øvrige.

Sakskøbing — Sakskøbing Sukkerfabrik. Afdelingen har rejst Krav om Regulering af Akkordpriserne i Henhold til Overenskomstens § 5. Der har været Møde i Arbejdsgiverforeningen, og her enedes man om en Række Reguleringer af Akkordpriserne i Arbejdernes Favør.

Glatved — De forenede jyske Kalkværker. Afdelingen har haft Forhandling med Kalkværket om de lokale Akkordpriser, uden at man er kommet til Enighed. Sagen har været behandlet ved et Fællesmøde i Kalk- og Teglværksforeningen, hvor der opnaaedes Enighed om alle de foreliggende Uoverensstemmelser.

Randers F. — A/S Strømmen. Afdelingen har meddelt, at de fastsatte Akkordpriser for Rensning af Støbegods hos Firmaet var opsagt af Arbejderne, og at Forhandlingerne om nye Akkordpriser ikke havde bragt noget Resultat. Der har været Mægling, og her enedes man om, at Akkordens Omfang forbliver uforandret, medens Prisen fra 91 Øre ÷ 5 pCt. forhøjes til 96 Øre pr. 100 kg. Endvidere er Parterne enige om, at det mekaniske Værktøj skal staa til Raadighed og være i Orden.

Aarhus St. — A/S Frichs. Afdelingen meddeler, at 4 af vore Medlemmer, der var beskæftiget hos Firmaet før Lockoutens Udbrud, dog ikke til dens Iværksættelse, er genantaget til en Timeløn, der ligger under den, de afregnedes med, da de tidligere har været i Arbejde hos Firmaet. De har rejst Krav om at blive afregnet med denne deres tidligere Timeløn, men Kravet er ikke imødekommet. Endvidere meddeler Afdelingen, at Firmaet udfører et Stykke Jordarbejde, og de Arbejdere, som de beskæftiger ved dette, afregnes med den almindelige Timeløn. De har krævet en højere Betaling, men heller ikke det vil Firmaet imødekomme. Der har været Mægling, hvor Sagen angaaende de 4 Mand sluttedes, idet Firmaet indgik paa at forhøje deres Timebetaling med ialt 9 Øre. Sagen vedrørende Jordarbejdet sluttedes ligeledes, idet Firmaet indgik paa at betale de Paagældende et Beløb af 15 Kr.

Kalundborg — A/S Dansk Asfaltfabrik. Afdelingen klager over, at Fabrikken fortolker Bestemmelsen i Overenskomsten om Forskydning af Arbejdstiden om Morgenen, saaledes at den tilsiger Arbejderne til at møde Kl. 12 Nat, hvad der ikke har været Meningen med Bestemmelsen. Der har været Mægling, og man enedes her om at slette den nævnte Bestemmelse i Overenskomsten og i Stedet for indføre Nævnskendelsen af December 1922 for Jernindustrien for Flerholdsdrift, og samtidig blev Arbejdstiden for Flerholdsdrift fastlagt.

Aarhus St. — Aabyhøj Jernstøberi. Afdelingen klager over, at Støberiet har omlagt Arbejdstiden for nogle af vore Medlemmer, saaledes at de skal møde 1½ Time før den paa Virksomheden gældende normale Arbejdstid, uden at Firmaet afregner dem med Overtidsbetaling. Vi har begæret Mægling, men forinden Mæglingsmødet afholdtes, er man ved ny, lokal Forhandling blevet enige, idet Firmaet er indgaaet paa de af Arbejderne rejste Krav.

Skævinge — Borups Teglværk. Afdelingen har haft Forhandling med Teglværket om en ny Priskurant. Der opnaaedes ikke Enighed, og Sagen er derefter behandlet ved Mægling, hvor der er opnaaet Enighed om de Akkordpriser, hvorom der var Strid.

Marmor- og Granitsliberne — A/S E. Nielsens mek. Stenhuggeri. Afdelingen klager over, at der ikke kan opnaas Enighed om Betaling for Bearbejdelse (Slibning og Polering) af en grønlandsk Marmorsort, det saakaldte Umanak-Marmor. Sagen er behandlet ved Mægling, hvor man enedes om, at der for Slibning og Polering ydes et Tillæg af 15 Øre pr. m2. For Kantslibning gives et Tillæg af 25 pCt., og for Reparationer, d. v. s. Kitning om Sammenbrænding etc., betales et Tillæg af 30 Øre pr. Time.

Sønderborg A. — Sønderborg Jernstøberi. Afdelingen har ved Forhandling med Firmaet faaet Lønningerne forhøjet for 6 Mand med fra 2 til 9 Øres Tillæg pr. Time, ialt et Tillæg paa 35 Øre pr. Time, saaledes at Lønningerne nu ligger fra 110 til 122 Øre pr. Time.

Hillerød Afd. har sluttet Overenskomst med Hillerød Mørtelværk. Arbejdstid 8 Timer. Timelønnen 113 Øre. Almindelig Overtidsbetaling. Udover Timelønnen betales ½ Øre pr. hl. Mørtel pr. Mand fra den Mørtel, som tilberedes i Graven. Chaufførerne lønnes med 56 Kr. pr. Uge. Overenskomsten gælder til en 1. April.

Toftlund Afd. har sluttet Overenskomst med Tørvefabrikken Linnedmose. Arbejdstiden er 8 Timer daglig. Timelønnen 105 Øre. Desuden fastsættes en Række Akkordpriser. Dagpenge under Ulykkestilfælde de første 13 Uger. Mæglings- og Voldgiftsregler, og endelig er der indført en Bestemmelse om, at Firmaet kun maa beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling, København, har sluttet Aftale med Firmaet Brdr. Henze, Bragesgade, om Feriebetaling for Ungarbejdere i Forhold til de voksne Arbejderes Feriebetaling, og saaledes at fuld Feriebetaling er Kr. 27,50.

Kvissel Afd. — Sysselhaven Teglværker. Afdelingen har forlænget Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Timelønnen forhøjet straks til 90 Øre, 1. September 1936 til 93 Øre og fra 1. Marts 1937 til 95 Øre. Alle Akkordtakster forhøjes straks med 3 pCt.

Gl. Ry Afd. — Skovejer Fru I. Hansen, Ry Sønderskov. Med ovennævnte Skovejer er opnaaet Enighed om en Forlængelse af Overenskomsten, saaledes at fra 1. Maj 1936 gælder Frijsenborgoverenskomsten med de for denne indførte Ændringer.

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 18 | 30.-9. | 1936 | 41. Aarg.

Kartoffel-Optageren

Den sprutter og sprøjter Kartofler og Sten,
til alle Sider de slænges,
og Folkene følger paa trætte Ben
fra tidlig Morgen til Aften sen,
naar Ryggen mod Fyraften længes.

Saa god og gavmild er Danmarks Jord,
at Bordet bestandig dækkes,
og baade Korn og Kartofler gror;
til Menneskeføde og Dyrefor
de fulde Fade os rækkes.

Ti tusind Par Hænder i Høstens Tid
har travlt, naar Kartofler de sanker,
vi andre har Gavn af deres Flid,
og glæder os, naar en gulligt-hvid
og ny Kartoffel, der vanker.

Maskinen gør sit Arbejde godt;
hvad Haandkraft formaar paa en Uge,
fra Morgen til Aften den klarer flot,
jo vist er Maskinen vor Ven, naar blot
vi til Menneskets Gavn vil den bruge.

Aage Hermann.

FOLKEVILJENS SEJR —

Dybere driver vi Ploven,
bredere planter vi Skoven,
rankere bygger vi Taarnets Mur
fremad mod Fremtidens Gry —

Naar vi læser de gamle Myter om Begivenheder af Betydning, der fandt Sted i længst forsvundne Tider, saa berettes det, at ogsaa Naturen spillede en vis Rolle. — Lynene knitrede, Tordenen rullede og mægtige Storme satte ind.

Saaledes syntes det ogsaa at være Tilfældet for vort Vedkommende i Danmark, hvergang vi staar overfor Begivenheder, hvis Udvikling kan faa stor Betydning baade for Land og Folk.

Det er ganske vist ikke Naturbegivenheder, der melder sig som Akkompagnement til det, vi staar i Begreb med at udføre. Men udad til i den Verden vi lever — i andre Stater og Lande — sker der fra Dag til Dag Begivenheder, der fuldt kan staa Maal med Naturens Medvirken.

I 1915, da vi gennemførte den Forfatningsændring, der manifesterede sig i den nye Grundlov, rasede Verdenskrigen, som truede med at drage alt og alle med sig i Dybet, og som endte med en Fred — hvis Afslutningen da fortjener at betegnes som saadan — der indebar Muligheden for Udfoldelsen af de forbryderiske Kræfter, som siden bestandig har draget Kulturen nedad.

Ogsaa i Dag, hvor Folkeviljen i Danmark endelig og afgørende ved det stedfundne Landstingsvalg har fjernet den sidste Rest af Fortidens Privilegier, der har bestaaet gennem et imaginært Flertal, lyder i vort Øre Detonationen fra det store Uvejr, der fortsat raser ude i Europa.

Længe — altfor længe — har Tusmørket hvilet tungt og tæt over adskillige Folkeslag, og Diktaturet har — som den begyndende Vinternats Rimfrost dræber Sommerens Plantevækst — stivnet og visnet Demokratiets fortsatte frie Udvikling. Og mange har taget dette som et Varsel om Kulturens og Folkefrihedens Forfald i videre Omfang, end dette allerede er sket.

Socialdemokratiets gentagne Valgsejre i Danmark med stærkt stigende Stemmetal ved Folketingsvalgene og ikke mindst Sejren ved det nylig afholdte Landstingsvalg, hvor Reaktionen endelig og afgørende mistede den sidste Spærrekraft mod Demokratiets Udvikling i Danmark er imidlertid en straalende Lysvirkning i Mørket, der sammen med Socialdemokratiets Sejr i Sverige understreger Troen paa, at det ikke er Diktaturets Fimbulvinter der er i Udbrud, men kun en vaarlignende Brydningstid, som varsler et straalende fornyende Gennembrud for Demokratiet og stigende Indflydelse for Folkeviljen over hele Verden.

Derfor skal vi dog ikke henfalde til altfor optimistiske Betragtninger med Hensyn til en umiddelbar forestaaende international Bedring af den for Tiden bestaaende Situation. Erfaringen viser nemlig, at Slægtleds Lidelser ofte har været nødvendige Ofre for en demokratisk Udvikling.

Denne Erkendelse skal dog ikke tage Duften af vor egen Valgsejr. Længe har vi kæmpet mod den Rest af Fortidens Privilegium, som de konservative Partier ved Forhandlingerne om Grundlovsændringen i 1915 tilkøbte sig Retten til Udøvelsen af og som disse Partier ublufærdigt har benyttet, selv om der nu tilsidst kun var en Skygge tilbage.

Denne Kamp er nu tilende, og den er ikke ført forgæves. Gennem Kampen er Ansvaret modnet, saaledes at det vil være ganske overflødigt for de konservative Partier at henfalde i Bekymringer for Fremtiden. Danske Arbejdere har aldrig taget overilede Beslutninger og vil heller ikke gøre dette efter Valget og Erhvervelsen af det absolutte Flertal. Tværtimod vil alle Bestræbelser gaa ud paa at styrke og bevare Flertallet gennem en for hele Landet og alle Samfundsklasser gavnlig Realpolitik.

Landstingsvalget 1936 markerer et Systemskifte og bragte en Foraarsluftning ind i dansk Politik. Det bragte Afslutningen paa de tvungne Kompromiers Tidsperiode og vil give dansk Parlamentarisme foryngende Livskraft.

R—dt.

VIL DU PAA HØJSKOLE?

Vi nærmer os nu med stærke Skridt det Tidspunkt, hvor Højskolerne aabnes for Vinterens Undervisning, gennem hvilken der gives Adgang til at komplettere den ofte i de yngre Aar under Skolegangen opnaaede mangelfulde Viden. Er du saaledes stillet, at en Arbejdsløshedsperiode kan forventes i Vintermaanederne, bør du søge Optagelse paa en Højskole og saaledes søge at frugtbargøre den tvungne Ledighed. Alle Oplysninger faas ved Henvendelse til din Afdeling.

Fra Handelskrig til virkelig Krig?

Der gaar ikke en Uge, undtagen vi i Verdenspolitiken bliver stillet overfor en ny, fuldkommen forandret Situation. Kaleidoskopet forandrer sig saa hurtigt, at de fleste af os ikke engang er blevet klar over, hvordan Verdenssituationen er i Øjeblikket, førend den igen har skiftet Karakter. Og stadig nærmere rykker vi hint farlige Maal, hvor der ikke findes nogen Mulighed for at trække sig tilbage, paa Grund af de let fængelige Krudttønder. Det er de autoritært regerede Stater, der stadig spiller Angriberens Rolle, idet de stiller deres Nabostater overfor uomstødelige Kendsgerninger. De demokratiske Stater er tvunget til stadig at forandre Taktik ud fra de foreliggende Forhold, at afparere de dem tilføjede Slag, og at forhindre det værste. Men de andre Stater har stadigvæk Initiativet, og medens man ruster vanvittigt i disse Stater, forlænges Militærtjenestetiden og træffes Forholdsregler til at fuldkommengøre sin Militærmagt, taler man i de demokratiske Lande om Afrustning, om Fred, og om at indskrænke Rustningsindustrien.

Det er alt sammen meget smukt, men det passer absolut ikke til disse Staters Modstanderes Handlinger. Dog skal vi ikke opholde os her ved disse meget vigtige, politiske Kendsgerninger, men gøre *den økonomiske Baggrund, der har foraarsaget denne politiske Uro,* til Genstand for vore Betragtninger.

Det er den af Ruinerne rejste Verdensøkonomi, som har den største Skyld i det nuværende, politiske Ragnarok; thi det er en Kendsgerning, at *Verdensindtægterne af idag kun andrager 40 % af den Guldværdi,* som Verden raadede over i Aarene 1928—1929. I disse Aar gik der en Velstandens Bølge hen over Jorden, de forskellige Folkeslags Levestandard gik i Vejret, og mange Mennesker har under disse Højkonjunkturer for første Gang stiftet Bekendtskab med en nogenlunde antagelig Levefod. Vi var mange, der dengang troede, at det nu vilde forblive saaledes, eller at Forholdene maaske vilde blive bedre endnu; nogle af os drømte endda om *en kriseløs Fremtid.*

Meget har nu vist sig at være Utopi, men vi er alle overbevist om, at det var den livlige Handelsforbindelse fra Land til Land, fra Verdensdel til Verdensdel, der var Skyld i, at Verdenskonjunkturerne for 6 Aar siden var saa høje, som Tilfældet var.

I Aarene siden 1931 har man stiftet Bekendtskab med den modsatte Yderlighed. Nu var det nemlig blevet en Modesygdom, at man med hele sin Person skulde gaa ind for *Autarkiet, for Indskrænkning af Importen.* Man prædikede i alle Lande Selvforsyningspolitik og betragtede det som sin Pligt at gøre sine Landsmænd opmærksom paa, at man burde støtte Landets egen Industri. Toldmurene voksede, der kom Ind- og Udførselsforbud, ledsaget af Handels- og Vareudvekslingstraktater og andre smukke Ting, hvorved den blomstrende Verdensøkonomi forvandledes til en »Torso« (et tysk Udtryk for Kroppen af en Billedstøtte uden Lemmer. Red.)

Der blev kun en Trediedel tilbage af Verdenshandelen i Højkonjunkturaaret 1929. Allerede i Aaret 1927 forudsagde nogle Eksperter paa Verdensøkonomikonferencen, at der maatte komme en *fuldstændig Omvæltning af de politiske Forhold,* hvis Verdenshandelen blev systematisk indsnævret, og Arbejdsinddelingen i Verden blev afskaffet eller indskrænket.

Og dette er altsaa sket nu. Nationernes Politik efter 1931, deres Bestræbelser for saavidt muligt at være selvforsynende, har ført til de Forviklinger, Krige, Rustninger og de Modsætninger, som er Skyld i, at vi nu alle befinder os paa Knivsæggen, og det er jo ogsaa ganske naturligt, at Stater, som er forbundet med hinanden ved et livligt Handelssamkvem, og hvis Varer, Penge- og Menneskestrømme bølger frem og tilbage og virker gensidig befrugtende paa hinandens Økonomi, kommer hinanden nærmere og bliver til en *solidarisk Enhed.* Det ene Lands Velstand er Betingelsen for — eller i hvert Fald medvirkende til — det andet Lands Rigdom. Ved den livlige Vareudveksling mødes Repræsentanterne for de forskellige Nationers Handelsinteresser. De lærer hinanden at kende, og tilsidst opstaar der et vist *Folke- og Interessefællesskab.*

Jo friere og livligere den gensidig Handel mellem Staterne er, desto sjældnere finder Konflikter Sted mellem dem, og desto umuligere er det at støde paa saadanne tilspidsede Situationer, som sluttelig fører til Krig. Dette finder derimod Sted ved Handelskrige og stedsevarende Tvistigheder af økonomisk Art Staterne imellem.

Handelsforbindelsen danner Nationernes egentlige Livskraft. Kun ved en livlig Eksporthandel bliver en Stat økonomisk sund. Intet Folk ejer saadanne Naturrigdomme eller er udstyret med saadanne tekniske Fornødenheder, at de uden at gøre Indkøb i Udlandet kan forsyne sig selv tilstrækkeligt, saa de ikke lider Varemangel paa noget Omraade. En i alle Henseender tilfredsstillende og *omfattende Levestandard* kan kun opbygges paa en Vareindførsels brede Basis, saaledes at man kan stille saadanne Levnedsmidler og Livsfornødenheder i tilstrækkelig Grad til Disposition for Landets Befolkning, som ikke findes indenfor Landets Grænser. Naturligvis maa et saadant Land ogsaa udføre Varer eller yde saadanne Tjenester til Gengæld, som kan tjene til Betaling for de indførte Varer. Alle Nationers Samfundsliv er indstillet paa *at fremstille Overskudsvarer,* som kan finde Afsætning i Udlandet. Ethvert Land er, takket være visse Omstændigheder, som f. Eks. Befolkningens Ydedygtighed, vedkommende Lands Jordbunds naturlige Rigdomme, de klimatiske Forhold eller andet, i Stand til at producere visse Varer billigere og bedre end andre Lande. Og

disse Varer maa kunne finde Afsætning paa de fremmede Markeder. Selv de rigeste Lande, som f. Eks. De forenede Stater, kan ikke fuldkommen forlade sig paa sig selv, undtagen de rammes meget haardt.

En saadan *verdenspolitisk Sønderrevethed,* som vi har nu, vilde aldrig være indtruffet, hvis de økonomiske Kanaler, som tidligere forbandt de enkelte Lande, ikke var blevet indsnævret. Selvfølgelig findes der ogsaa andre Konfliktaarsager, men dette er utvivlsomt den vigtigste. Understatssekretæren i det amerikanske Udenrigsministerium talte kun Sandhed, naar han i »International Økonomi« Nr. 5 udtalte sig saaledes:

»Vi maa gøre os klart, at Opnaaelsen af en tilfredsstillende Levestandard for henved 50 Nationer er en Umulighed, naar disse Nationer i økonomisk Henseende lukker sig ude fra hinanden. Lykkes det ikke disse Folkeslag at foretage almindelige Skridt til Befrielse og Genindførelse af den frie Verdenshandel, saa er det økonomiske Sammenbrud uundgaaeligt. Et Sammenbrud betyder før eller senere et Sammenstød med Vaabnene. *Hvis ikke Varerne kan faa Lov til at overskride Grænsen, saa vil Arméerne gøre det.* Hvis der maa gives Afkald paa de sædvanlige Handelsmetoder, som Middel til at udveksle Varer og fordele de nødvendige Raastoffer her i Verden, saa bliver kun Magten tilbage. Den imperalistiske Udvidelse, hvad enten den drejer sig om Opnaaelse af Afsætningsmarkeder eller af Raastofegne, kan ikke betyde andet end uophørlig Konflikt.«

Hvor vilde Verden aande lettet op, hvis blot Krigsfarens lammende Tryk kunde fjernes for os. Og det bedste Middel hertil er utvivlsomt en snarlig *Tilbagevenden til i Frihed at udveksle Varer Nationerne imellem.* Vi maa hellere lade Varerne overskride Grænsen end Arméerne og disses Ledsagere, Døden og Fordærvelsen.

Korresp.

EFTER LANDSTINGSVALGET

Det er vel nok sjældent, at et Landstingsvalg er blevet omfattet med saa stor Interesse, som det, der nylig er afsluttet; men der har heller aldrig her i Landet været afholdt et Landstingsvalg af tilnærmelsesvis den Betydning. Det, der forelaa til Afgørelse ved dette Valg, var det enkle og klare Spørgsmaal, om vi skal have Folkestyret gennemført fuldt og helt her i Landet eller ikke. Et Spørgsmaal af fundamental Betydning for hele Folkets Fremtid. Svaret blev, uden Hensyn til Lodtrækningstilfældigheder, en klar og utvetydig Vælgertilkendegivelse til Fordel for Folkestyret. Overfor denne Kendsgerning nytter ingen selv nok saa behændige Fortolkningskunster eller Taleksperimenter.

At et Valg af en saa ekstraordinær Betydning kan give Anledning til en Valgkamp, der er lidt ud over det almindelige, er vel egentlig ikke saa mærkeligt, men den nu afsluttede Valgkampagne var ganske vist langt ud over det almindelige. Æren, eller maaske rettere Skammen herfor, tilkommer fuldt og helt de to Partier Højre og Venstre. De andre Oppositionspartier hjalp ganske vist ogsaa til efter Evne, men deres Betydning er ikke saa stor, saa der er nogen, som tager synderlig Notits af, hvad de foretager dem. — Det var de to nævnte Oppositionspartier, der leverede den Tilsætning til Valgkampen, som gav denne det usædvanlige Præg, helt nøjagtigt udtrykt var det de to Partiers Presse.

Valgagitationen formede sig fra denne Presses Side som en Olympiade af ufatteligt frækt og skamløst Vaas, den satte hver Dag ny Rekord i uhyrlige og fantatiske Paastande overfor Regeringen og Folketingsflertallet.

For den konservative Presses Vedkommende gælder det, at den hentede den allervæsentligste Del af sit Agitationsstof fra Spanien. De konservative Hovedstadsblade og Provinsens Stifttidender gjorde praktisk talt den spanske Borgerkrig med paa Oprørernes Side og i Kompagni med med deres marokanske Landsknægte. Det var disse Blades udsendte Korrespondenter, som sad rundt om i Udlandet og digtede Valgartiklerne mod den danske Regering. Og Venstres Storbondeblade stod saamænd ikke tilbage for Byernes Storborgeraviser, tværtimod! De etablerede Folkefront for et godt Ord mellem Regeringspartierne og alt hvad der er af brandrødt og bloddryppende revolutionært baade i og udenfor Spanien. Stauning nød daglig den Ære at blive udnævnt til Diktator i Stil med selve Stalin paa samme Tid, som han blev fremstillet som et lydigt Redskab i Fagforeningernes Haand, for naturligvis glemte Venstrepressen ikke sin gammelkendte Spekulation i Fagforeningshadet, den sukkede og klagede paa Erhvervslivets Vegne over Fagforeningstyraniet, saa det kunde høres over det ganske Land. Det kan i det hele taget siges med Sandhed om de Folk, der forestod de to Oppositionspartiers Pressekampagne under dette Valg, at de ikke sparede hverken sig selv eller deres Læsere, de sparede overhovedet ikke paa noget med Undtagelse af saadanne Ting som Sandhed, Fornuft og Saglighed. Det maa være ærgerligt for disse »Fædrelandsvenner« og »Samfundsværnere« nu at betragte Resultatet, for dette svarer unægteligt daarligt til de udfoldede Anstrengelser.

Man kan i denne Forbindelse med Rette tale ikke just om skønne, men dog om spildte Kræfter. — Det eneste Smædeskriverne opnaaede var at se Vælgerne give Regeringen et nyt Tillidsvotum, og saa paany at konstatere, at den kapitalistiske Presse, hvad enten det drejer sig om den ene eller den anden Fløj af dem, er Overklassens, Pengenes og Hartkornets Talerør, og den store jævne Befolknings Fjende.

M. O.

ARBEJDSTID - FRITID

Den tjenende Ungdoms daarlige fysiske Standard er stadigvæk en uhyggelig Kendsgerning. Det var ikke en enkelt Sessionslæge, der i sin Tid opløftede sin Røst og fortalte, at det stod rent galt til med Landboungdommen, og at der var mange flere utjenstdygtige blandt denne end blandt Byungdommen. Det samme er sagt adskillige Gange senere fra mange forskellige Sider, og spørger man en Udskrivningschef, gives det Svar, at Landungdommen stadig lader meget tilbage at ønske, hvad Legemsbygningen angaar.

Og hvad er saa Grunden? For haardt Arbejde i en for ung Alder bliver der svaret fra mange Sider. Det er utvivlsomt rigtigt, men Svaret er i sig selv ikke fyldestgørende. Foruden det haarde Arbejde bærer ogsaa for lang Arbejdstid og Mangel paa tilstrækkelig Hvile og Fritid Skylden.

Dette med det haarde Arbejde, skal vi ikke fordybe os meget i, det kommer som en Følge af den Maade Arbejdskraften paa de danske Bøndergaarde er sammensat. Et Eksempel fra en vendsysselsk Gaard kan vise det. Gaarden er paa 102 Td. Land. Gaardmanden er selv en ung Mand; paa Gaarden er der en voksen, men ugift Fodermester, som har 33 Køer at passe, desuden er der tre »Karle«, en paa 17 Aar, en paa 16 og en paa 14 Aar. Det siger alt. Paa saadanne unge Menneskers Skuldre hviler Udførelsen af Arbejdet i Danmarks »bærende« Erhverv. Det er en Urimelighed.

Vel er der meget Arbejde, der er lige saa haardt som Landbrugets, selvom det sjældent er lige saa grimt og ubehageligt. Men unge Mennesker i disse Erhverv — de er sjældent saa unge her — klarer sig betydeligt bedre. Hvorfor? Fordi man dér har en 8 Timers Arbejdsdag og en Ungdomsbeskyttelseslov.

Men, siger de gode Bønder saa, det er ikke Grunden. Nej, det er Folkenes egen Skyld. De er slappe og ligegyldige og ødelægger sig selv med Cigaretrygning. Adskillige har i Moralens Navn slaaet paa denne Traad. Ungdommen driver ikke Gymnastik, som man gør i Byerne men ligger og flakker om fra Bal til Bal eller staar og falder sammen henne ved Sprøjtehuset med en »Cigaret i Flaben«. Nej, siger disse Mennesker igen, som mener at være ufejlbarlige, Ungdommen paa Landet trænger blot til at tage sig selv i Nakken og til at tage ganske anderledes fat, end de gør i Øjeblikket. Det gælder blot om at træne og bruge sine Muskler godt for at faa Legemet i Form. Og dette har Bønderne taget op som deres eneste Mening om dette Spørgsmaal. De har fuldstændig glemt, at der ogsaa maa Hvile til.

Det er rigtigt, at kun ved Brugen kan Legemet udvikles. Men det er ogsaa lige saa rigtigt, at der findes en Grænse, hvor Legemet ikke er i Stand til at yde mere, og naar man kommer ud over denne Grænse, tæres der paa den Kraft, der ellers skulde gaa til selve Legemets Opbygning. Det er det, som sker paa Landet, hvorfor Ungdommen her altid ligesom er i en bestandig Kamp mod Vejrmøller, de vil altid være et Skridt bagefter med Hensyn til at magte Arbejdet, de er handicappet. Det kommer bl. a. af, at de unge aldrig faar rigtigt udhvilet, at de aldrig gaar helt frisk til deres Arbejde; de vil som Følge heraf aldrig rigtigt kunde hævde og ranke sig og gaa frit gennem Verden. Grænsen for, hvor meget Legemet kan yde ligger in-

den for den Arbejdstid, der praktiseres i Landbruget. Derfor kan selv den bedste Gymnastik ikke hjælpe Ungdommen. Den vil under disse Forhold kun blive en yderligere Anstrengelse lagt til Dagens Slid. Naar Fyraften er naaet, er de unge maaske mest tjenlig til at gaa i deres Seng eller ialt Fald kun i Stand til at sløve Tiden bort. Der er ikke Kræfter til at foretage sig noget »rigtigt«, noget der kræver Opmærksomhed og Energi. Derimod kan der blive Tale om at slaa over i det modsatte, det ubeherskede, der kan døve Trætheden, saasom Baller m. m.

Arbejdstiden paa Landet strækker sig til Tider op imod 14 Timer. Mange Steder har man noget, der skal give Udseende af en 10 Timers Arbejdsdag, men værre Humbug end dette, kan næppe opvises. »Det er kun to Timer mere, end man har i Byerne, og da Arbejdet er meget sundere, skulde Virkningen være den samme«, siger man fra Landbrugets Side. Lad det i Dag staa hen med »det sunde«, men det er en mærkelig Maade, man udregner en saadan Arbejdstid paa. Der er nemlig kun en Del af Arbejdet, der bliver regnet med. Stald-

arbejdet om Morgenen kommer ikke herind under, og naar der om Aftenen spændes fra i Marken Kl. 6, bliver den Tid, det tager at komme hjem og faa ordnet Hestene, ligesom ogsaa Fodring af disse om Aftenen ikke medregnes. Formentlig er man af den Opfattelse, at disse Arbejder er en Art Tidsfordriv, der ikke betyder noget væsentligt.

Nu er det ikke alle Steder, man nøjes med 10 Timer i Marken. Nogle Steder har man mere. Saa er der ogsaa andre Ting, der spiller ind og er med til at forlænge Arbejdstiden. Er man beskæftiget ved et Stykke Arbejde som det kun kan vare en kortere Tid at tilendebringe, da gælder det bare om at blive ved med Arbejdet til det er færdigt. Men det betyder ikke, at der slippes saa meget tidligere en anden Gang. Det maa gøres for »Interessens« Skyld. Derved kan Arbejdsdagen tidt faa et ekstra Plus, saa det ikke er 10, men 12 Timer, der maa regnes med. Til mange Tider skal Bonden ogsaa nok sørge for at lægge Tingene saaledes til Rette, at der lige er det og det, som skal gøres paa et Tidspunkt, hvor der ellers skulde være Fritid. Spændes der desuagtet fra til Tiden, eller Vedkommende paa anden Maade vil have sin Fritid respekteret, er det en daarlig og en doven Fyr.

Det er her, paa Arbejdstidens Omraade, der maa sættes ind for at Ungdommen kan faa sin fulde Legemskraft igen. De efter sigende to — men reelt fire — Timer, som den tjenende Ungdom paa Landet maa arbejde længere end Byungdommen, er netop den Tid, der skulde bruges til at rette det op, som er blevet brudt ned af Arbejdet Dagen igennem. Der er ikke mindre end et Tyveri, der finder Sted her. Og faar Ungdommen paa Landet ikke andet ud af deres Arbejde end »Fornøjelsen«, saa kan det heller ikke forlanges, at den skal sætte sin Ungdomskraft til — det eneste den ejer.

Kommer man ned paa de 8 Timer, vil det være muligt at faa ordentlig udhvilet, og der vil blive Plads til Følelsen af at være sig selv. Med en Arbejdstid som den nuværende, faar de unge alt for lidt ud af deres korte Fritid. De er nemlig ingen Ting til, naar det er Fyraften. Det er ikke altid den fineste Stuekultur, Tjenestekarlene udviser paa deres Værelser, men det hænger sammen med selve Værelsets Beskaffenhed og *Arbejdstidens Længde.*

Byens Arbejdere er kommet til at leve bedre efter Indførelsen af den kortere Arbejdstid, — saaledes vilde det ogsaa gaa Landarbejderne, hvis de fik Tid og Raad til at pleje sig selv og holde deres Omgivelser i mere mønsterværdig Orden.

Hvis de kun have 8 Timers Arbejdsdag, kunde der blive Plads til baade Legemspleje og Dygtiggørelse. Til Stadighed at være spændt for til det yderste, betyder, at ogsaa den aandelige Udvikling forsømmes. Hvad siger ikke en af Verdens store: »Det er Aanden, der bygger Legemet.«

Det er altsaa ikke Ugidelighed fra Folkenes Side, men Bøndernes Udnyttelse af disse ud over alle Grænser gennem en alt for lang Arbejdstid, der er Grunden til, at Landungdommen »endnu staar meget tilbage« i Udviklingen.

Sv..en.

HAR DU HUSKET FAGBLADET?

Som vi tidligere har meddelt, er det nødvendigt at føre Kontrol med Fagbladets Udsendelse, blandt andet af den Aarsag, at vort Forbunds store Medlemstal afgiver Basis for temmelig omfattende Forskydninger, dels som Følge af Overføring af Medlemmer til andre Forbund, og dels ved almindelig Udslettelse af Medlemmer, der ikke opfylder Forbunds- eller Afdelingslovenes Betingelser for Medlemsskab.

For at udføre denne Kontrol paa effektiv Maade, vil der paa Bladets Ekspedition blive anlagt et Kartotek, omfattende de Medlemmer, der bestiller Fagbladet, og dette Kartotek vil blive holdt ajour ved maanedlige Indberetninger om Til- og Afgang af Medlemmer fra Afdelingernes Side.

Da der i den forløbne Periode siden Nyordningen af Fagbladets Udsendelse med Postvæsenet, kun i meget ringe Grad er tilgaaet Ekspeditionen Meddelelse fra Afdelingerne om slettede Medlemmer, kan det forudsættes, at der paa nuværende Tidspunkt findes en Del, som er uberettiget til at modtage Fagbladet. Derfor har det været nødvendigt at faa korrigeret den Medlemsfortegnelse, som tilgik Bladets Ekspedition sidste Aar, og som er Grundlaget for den Ekspedition, der finder Sted i Øjeblikket. Der er derfor udsendt Lister til samtlige Afdelinger under vort Forbund, og der er saaledes Adgang for alle de af Forbundets Medlemmer, der maatte nære Ønske om at gøre sig bekendt med Fagbladets Indhold, til at afgive Bestilling ved Henvendelse til de lokale Afdelingers Ledelse.

Bestillingslisterne er begæret indsendt senest den 1. Oktober dette Aar, saaledes at der kan afgives ny Fortegnelse til Postvæsenet inden Udgangen af Kvartalet, og saaledes, at der kan ekspederes efter den nye Ordning den 1. Januar 1937.

Det Arbejde der skal gøres af Afdelingerne ved Udfyldelse af de omtalte Bestillingslister er meget stort og vanskeligt, hvorfor det vilde være nyttigt om alle Medlemmer, der har Interesse i at faa tilsendt Fagbladet, henvendte sig til Afdelingsledelserne med Anmodning om at blive paaført Bestillingslisten.

Har du foretaget en saadan Henvendelse? Hvis ikke det er Tilfældet, saa gør det i Dag; der er ingen Tid at spilde.

HØJSKOLEN KALDER PAA UNGDOMMEN

LIDT OM, HVAD HØJSKOLEN ER

Naar man gaar i den daglige Dont, kan det tidt hænde, at den Verden, vi lever i, føles en Smule trang. Enhver ung Mand eller Kvinde, der virkelig er ung og vaagen, maa af og til føle Fornemmelsen af et Stik i Hjertet og have en Følelse af, at der udenfor hans eller hendes Bevægelsesomraade er en Verden, der er større og rigere end deres egen, og som han eller hun har et —omend uudtalt — Ønske om at faa Lov til at leve med i. Det er Trangen til at leve sit Liv saa rigt som muligt, der her ytrer sig.

Det føles vel stærkest af de unge, der er midt i deres Arbejde, og saaledes staar i et positivt Forhold til Tilværelsen. Den, der deltager i Organisationslivet og tidt har fuldt op at gøre, vil vel endnu stærkere føle dette Savn. Det føles, at man burde vide meget mere paa forskellige Omraader, og at Kendskabet til forskellige elementære Ting som Regning, Skrivning og Læsning burde være betydeligt mere udviklet.

HØJSKOLEN ER MULIGHEDEN

Højskolen er ikke noget nyt. Men den har meget at bringe Arbejderne. Den har een Gang — nemlig da Bønderne i sidste Aarhundrede rejste sig og kastede Aarhundreders Undertrykkelse af sig — vist sin store Betydning. Nu er et nyt Lag af Befolkningen — Arbejderklassen — paa Vej mod Frigørelsen. Ogsaa denne Klasse maa drage Nytte af Højskolen. Den kan netop være en Efterskole i elementære Fag for alle dem, der ikke gennem en Fagskole har kunnet fortsætte, hvor de slap i Folkeskolen. Den kan hjælpe de unge til at finde Rede i vor Tids kaotiske Verden. Den kan hjælpe til, at de unge faar deres Begreber klaret, saaledes at de kommer frem i en renere og klarere Form og bliver mere velunderbygget. Og den kan give de søgende de Kundskaber, han eller hun har Brug for.

Men Højskolen kan endnu mere, og det er det store ved den. Det kan udtrykkes saaledes, at den giver Adgang til et rigere Liv. Det vil i Reglen være begrænset, hvor meget den enkelte kan læse sig til hjemme. Man kan ogsaa mangle det nødvendige Stof og Vejledning. Dette giver Højskolen som en Slags Indledning til selv at arbejde videre. Jo mere man gør sig bekendt med Bøgernes Verden, desto interessantere bliver denne, og desto mere bliver man grebet af det, man læser om. Men ogsaa dette at være mellem mange unge Mennesker, som der samles paa en Højskole, virker befrugtende paa den enkeltes Udvikling. Det virker inspirerende, og man kommer hjem med ny Viden om Problemer, som der senere kan tæres paa. Og der knyttes nye Forbindelser.

HVAD KAN DER SAA LÆRES PAA EN HØJSKOLE?

Der er to Højskoler, jeg i denne Forbindelse især vil henvise til, selvom der er mange andre Højskoler, der ogsaa byder paa en god Timeplan. Det er Højskolerne Esbjerg og Roskilde, der ejes af Arbejdernes Oplysningsforbund.

Det er ikke nemt at give Oplysning om, hvad der kan læres, da der gives Undervisning i saa meget. Men lad mig nævne Dansk, Regning, Stilskrivning, Samfundskundskab, Historie og Litteratur. Og desuden mange andre Emner af specificeret Art samt Foredrag om Tidens aktuelle Spørgsmaal. Der gives stor Frihed til Valg af Fag, saaledes at der næsten ikke er den Ting, Eleverne ikke kan komme til at arbejde med. Det maa ogsaa nævnes, at der gives Undervisning i Engelsk og Tysk.

MULIGHEDER FOR AT KOMME PAA HØJSKOLE

Det anførtes før, at Trangen til Luft under Vingerne maaske var stærkest blandt dem, der er bundet af det daglige Arbejde og af Optagethed i Organisationerne. Men ogsaa andre — de Arbejdsløse — har denne Higen i sig og kan for en Tid glemme deres Arbejdsløshed og opnaa et rigt Udbytte af en Vinter paa Højskole. For den, der vil, kan det blive en Kilde til at komme i et nyt Forhold til Samfundet og betyde ny Kraft til at staa imod med i den daglige Kamp. For de arbejdsløse er der aabnet Mulighed for at komme paa Højskole, idet disse i Stedet for at faa Understøttelse kan komme paa Højskole, hvor Opholdet betales af Arbejdsløshedsfondens Midler. Ansøgning herom sker gennem Fagforeningen. Der gælder forskellige Bestemmelser for at kunne komme i Betragtning. Disse Bestemmelser er i de sidste Aar blevet ændret flere Gange. I en ny Ordning, der er kommet i Aar, hedder det, at Arbejdsløsheden maa være tilbørligt konstateret, og at man maa have gaaet mindst en Uge arbejdsløs (Karensdage) umiddelbar før Optagelsen paa Skolen eller 45 Dage indenfor de sidste fire Maaneder. Opfylder man disse Betingelser, vil der heller ikke være noget i Vejen for at kunne opnaa Hjælp til Rejse, Bøger og Lommepenge af det stedlige Socialudvalg, hvis man ikke selv kan klare disse Ting.

HVEM KAN KOMME PAA SKOLE

Der kan muligvis opstaa Spørgsmaal om, hvem der kan komme paa Højskole. Hertil kan svares, at alle, der opfylder de ovenfor nævnte Betingelser, kan komme i Betragtning. Højskolen *sondrer ikke* mellem særlige begavede og mindre begavede, *men mellem dem,* der kommer for at lære noget, og saa dem, der kun kommer for at have sit Ophold sikret for en Tid. Det skal siges saa klart, som det kan, at der kræves ikke en bestemt Dygtighed for at kunne være med, men alene Vilje til at gøre et Stykke Arbejde.

Ingen bør betænke sig paa at benytte en Vinters Le-

dighed paa Højskolen, mindst ikke unge Landarbejdere, der ikke altid har faaet den bedste Skoleundervisning, og som kun har haft ringe Tid til personlig Dygtiggørelse. Højskolen kalder — den tredie November aabner den Dørene for et nyt Elevhold. Lad den ikke kalde forgæves. Vi har Brug for en Dygtiggørelse af alle villende Kræfter. Er du arbejdsløs, eller du mener at blive det, saa skriv til Skolens Forstander og faa Oplysninger om Skolen for senere at blive optaget som Elev. Adresserne er: *Poul Hansen, Esbjerg Højskole, Esbjerg,* og *Hj. Gammelgaard, Roskilde Højskole, Roskilde.*

Svend Nielsen.

FRA DEN INTERNATIONALE FAGBEVÆGELSE

FAGFORENINGERNE OG PARTIERNE I U. S. A.

Der tales i den senere Tid en hel Del om de ogsaa Fagforeningerne berørende Bestræbelser for Oprettelse af et stort Arbejderparti i U. S. A. (navnlig ogsaa i Sammenhæng med den fornylig indtraadte Spaltning af det bestaaende socialistiske Parti). Hvad angaar Fagbevægelsens eksekutive Instanser, har disse hidtil fastholdt deres traditionelle Indstilling. Saaledes godkendte den sidste Fagforeningskongres den saakaldte »Non-Partisaan-Policy«, d. v. s. gav paany Udtryk for, at de amerikanske Fagforeninger paa ingen Maade ønsker at binde eller forpligte sig overfor noget som helst Parti.

Da det imidlertid ogsaa i U. S. A. er Parlamentet, der har den endelige Afgørelse med Hensyn til de sociale Ønsker og Forhaabninger, saafremt de skal ophøjes til Lov, hvad der naturligvis er det almindelige Ønske, maa Fagforeningerne, ligesom i andre Lande, søge at finde Parlamentsmedlemmer, der gaar ind for deres Fordringer. Vigtigheden af at gøre sin Indflydelse gældende overfor Parlamentet og dets socialpolitiske Lovgivningsarbejde er særlig traadt stærkt frem siden Indledningen af Roosevelts Politik.

Drejer det sig direkte om Valg, gaar man frem paa den Maade, at de fagorganiserede Arbejdere opfordres til at stemme for den Kandidat, som *uanset Partitilhørigheden* erklærer sig rede til i Parlamentet at gaa ind for Fagforeningernes Krav.

I dette Øjemed udarbejder den faglige Landsorganisation i U. S. A. (A. F. of L.) regelmæssigt et Program, som den forelægger Partierne og deres Kandidater. Fornyligt forelagde A. F. of L. saaledes Kongresserne i det demokratiske og republikanske Parti et Program indeholdedende de Fordringer, som straks kræves gennemført. Dette Dokument giver et godt Overblik over Fagforeningernes Stillingtagen til de forskellige Problemer.

I Spidsen for sine Fordringer stiller A. F. of L. Kampen mod Arbejdsløsheden og dermed en omfattende Plan vedrørende Igangsættelse af offentlige Arbejder. Samtidigt kræves Indførelse af en national Arbejdsanvisning og en nøjagtig Arbejdsløshedsstatistik. Derefter følger Kravet om Nedsættelse af Arbejdstiden, d. v. s. 5 Dages Ugen og en kortere Arbejdsdag, de høje Lønningers Princip i Henhold til Købekraftteorien, industrielt Demokrati med Indbefattelse af »Retten til frie Organisationer og frivillig Afslutning af Kollektivoverenskomster gnnem fritvalgte Repræsentanter«, Tale-, Presse- og Forsamlingsfrihed, Undervisning og Faguddannelse, Udbygning af Arbejdsministeriets Tjenestegrene (navnlig Statistiken), Sociallovgivning (Arbejdsløshedsforsikring, Alderdoms- og Syge- og Ulykkesforsikring), Børnebeskyttelse (paa en Tid, hvor der i Ameri findes over 11 Millioner voksne arbejdsløse, staar Problemet om Børnearbejdet stadig i Middelpunktet for den offentlige Interesse), begrænset Indvandring, Boligbyggeri, grundig Undersøgelse af Spørgsmaalet om den teknologisk Arbejdsløshed.

Der er af særlig Interesse, at A. F. of L. nu officielt gaar ind for en Ændring af Forfatningen, nemlig paa Grund af den højeste Domstols fortsatte ugunstige Domme mod de planøkonomiske Foranstaltninger indenfor Rammen af Roosevelt-Eksperimentet.

Et langt Kapitel er helliget Spørgsmaalet om Kommunisternes Undermineringsarbejde og Propaganda. A. F. of L. udtaler sig i denne Sammenhæng for en ærlig Overholdelse af alle Traktater og Aftaler. Der henvises til, at Sovjetruslands Anerkendelse skete under den udtrykkelige Betingelse, at den under forskellige Former udfoldede opløsende Propaganda skulde ophøre. Denne Betingelse er paa ingen Maade blevet opfyldt. A. F. of L. udtaler sig derfor for en Ophævelse af Sovjetruslands Anerkendelse. Der indrømmes de amerikanske Borgere fuld Ret til at virke for en Ændring af den politiske og sociale Ordning i U. S. A.: »Det drejer sig ikke om, hvor radikal en Person er, der tilstræber en lovlig Omdannelse af det politiske System eller Samfundsordenen. Denne Ret kan dog ikke tilstaas de i Landet boende Udlændinge og ganske sikkert ikke Udlændinge, som er anerkendte Fjender af vor politiske og økonomiske Ordning«. A. F. of L. kræver derfor, at »Udlændinge, som gaar ind for Revolution eller en voldelig Omstyrtning af vor Samfundsorden, øjeblikkeligt bliver udvist«.

I. F. C.

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

60 AAR

Torsdag den 17. September fyldte en af Sønderjyllands kendte Personligheder indenfor Arbejderbevægelsen, Kontorbestyrer for Arbejdsmændenes Arbejdsløs-

hedskasse, Afdeling Aabenraa, *Friderik Jürgensen,* 60 Aar.

Jürgensen stammer, ligesom saa mange andre af vore dygtige Tillidsmænd, fra et lille Arbejderhjem i en Landkommune. Allerede som Dreng maatte han ud blandt fremmede Mennesker for at tjene til Føden. Men disse trange Læreaar gav ham tidlig det virkelige Syn paa Livet, og viste ham Nødvendigheden af den Organisation, som hele hans Liv har været en Indsats for. Efter endt Militærtjeneste bosatte han sig i Aabenraa, hvor hans energiske Arbejde i 29 Aar har baaret god Frugt. Selv i Krigsaarene, hvor Fr. Jürgensen udførte Tjeneste i Frankrig, tabte han ikke Forbindelsen med sin Afdeling, som han var Kasserer for. Det var et møjsommeligt Arbejde at holde Forbundet i Live i denne Periode, hvor den største Del af Medlemmerne, ligesom han selv, var i Militærtjeneste. De faa Gange han havde Orlov, benyttede han først og fremmest til at varetage Forbundets Interesse. Saa blev der holdt Generalforsamling og andre Møder med de Medlemmer, som var hjemme.

Efter Krigen, hvor Organisationsarbejdet tog rigtig Fart, og Indmeldelsen i Fagforbundene næsten tog Vejret fra Ledelsen, viste han sig som den rolige og besindige Organisator. Det er for en Del hans Fortjeneste, at der ud af Revolutionens Virvar i Aabenraa dannede sig en fast og sund Afdeling i Tilslutning til Dansk Arbejdsmands Forbund, idet han var med til at tilrettelægge hele Overgangen fra tysk til dansk Forbund.

1919 var han indbudt som Gæst til Dansk Arbejdsmands Forbunds Kongres og Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde i København, hvor de vigtige Beslutninger angaaende Overmeldelse til Dansk Arbejdsmands Forbund og Arbejdsløshedskassen blev behandlet. Ved Hjemkomsten valgtes han til Kontorbestyrer, og dette Arbejde har han udført siden den Tid.

Men ikke alene Arbejdsmændene har nydt godt af Fr. Jürgensens store Arbejdsevne. Ogsaa paa andre Omraader er han en fremtrædende Personlighed. I 8 Aar var han Medlem af Aabenraa Byraad og har i denne Peiode haft mange ærefulde Hverv.

1934 valgtes han som Formand for Aabenraa Bys Sygekasse, og udfører her det samme energiske Arbejde som paa Kontoret i Arbejdsmændenes Hus.

Nu er Fr. Jürgensen 60 Aar, og den 1. Oktober tager han Afsked med sit gamle Kontor. Men derfor har Arbejderbevægelsen i Aabenraa ikke mistet ham helt, idet han stadig ønsker at forblive i nøje Kontakt med hele Virksomheden. Vi ønsker ham i Anledning af 60-Aars-Dagen hjertelig til Lykke og knytter hertil vore bedste Ønsker for de kommende Aar, idet vi haaber, at Jürgensen fremdeles maa have Helbred til at gøre en Indsats til Gavn for sin Stand.

SVEJTS

EN INTERESSANT PLAN VEDRØRENDE FREMSKAFFELSE AF BESKÆFTIGELSESMULIGHEDER

I den svejtsiske By Basel vil der om kort Tid finde en Folkeafstemning Sted om en Plan vedrørende Fremskaffelse af Arbejde, som er kommen i Stand efter indgaaende Forhandlinger mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer. Under Garanti af, at de for Bygnings-, Træ- og Metalindustrien gældende Overenskomster og dermed ogsaa de hidtil gældende Løn- og Arbejdsbetingelser forbliver i Kraft, skal der vedtages et Lovforslag, hvorefter der til offentlig Tegning skal udbydes Arbejdsfremskaffelses-Laan til et samlet Beløb af 24 Millioner svejtsiske Franks i Afsnit paa mindst hver 8 Millioner. Til Dækning af Renter og Amortisation skal der indtil senest 1946 opkræves en Særskat, andragende 1 pCt. af al Indtægt af uselvstændigt Arbejde (indbefattet Naturaleydelser). Pensioner, Alderdoms- og Invaliderenter og lign. er fritaget for denne Skat. Samtidig opkræves en Udlignings-Afgift paa de selvstændige Erhvervsdrivendes Indtægter. En Beskatning af anonyme Erhvervsselskaber, altsaa Aktieselskaber, Brugsforeninger, Andelsselskaber etc., er ikke forudset. Det skattefri Eksistensminimum andrager for gifte Personer Frcs. 1500 (for hvert Barn yderligere 100 Frcs.), for ugifte Frcs. 1000. Skatten opkræves af Arbejdsgiveren.

Administrationen af disse Midler skal ikke være undergivet de offentlige Myndigheder, men overdrages til et særlig raadgivende Arbejdsfremskaffelses-Nævn, bestaaende af et lige stort Antal Repræsentanter for henholdsvis Arbejdsgiverne og Fagforeningerne. Angaaende de Arbejder, der skal gennemføres, beslutter en af Parlamentet nedsat Arbejdsfremskaffelses-Kommission paa 15 Medlemmer, saasnart vedkommende Arbejdets Udførelse overstiger et Beløb paa 300,000 Frcs. Pengene skal anvendes til offentlige Arbejder (offentlige Bygninger og Ombygninger, Oprettelse af Forbrændingsanstalt, Anlæg af en ny Lufthavn o. s. v.)

KÆMP FOR EDERS RET

Skrevet til og oplæst af Forfatteren ved Faneindvielsen i Budenes Forbund den 27. September 1936 i »Folkets Hus«, Enghavepark, København.

Der staar paa dette Forbunds røde Fane
med Guldskrift skrevet: KÆMP FOR EDERS RET,
de Ord, som lader den, der ser dem, ane,
at Kampen var ej altid lige let.
Sin Ret maa Folket kæmpe for og værne
mod Magt og Misbrug, Bagstræb og Bedrag.
Maskingeværild knitrer i det fjærne,
Europa rystes af Kanoners Brag.

Nuvel! Vi lever i et fredlyst Norden,
et demokratisk, folkestyret Land,
et Folk, som staar med begge Ben paa Jorden.
Med Aand og Ord, men ikke Blod og Brand,
vi kæmper, og vi farer helst med Lempe
i Tillid til, at Retfærdighedskravet gror;
men vi har set, Nazisterne vil kæmpe
med andre Vaaben end med Aand og Ord.

I dette Forbund tusind Kammerater,
som daglig dyrker Budets travle Dont,
staar samlet tusind trofaste Soldater
parat til Kamp paa Folkets Fællesfront,
med fælles Fag og Sag, Parti og Presse,
som skal til fælles Gavn og Glæde gro,
med Folket har I fælles Interesse,
med Folket har I fælles Haab og Tro.

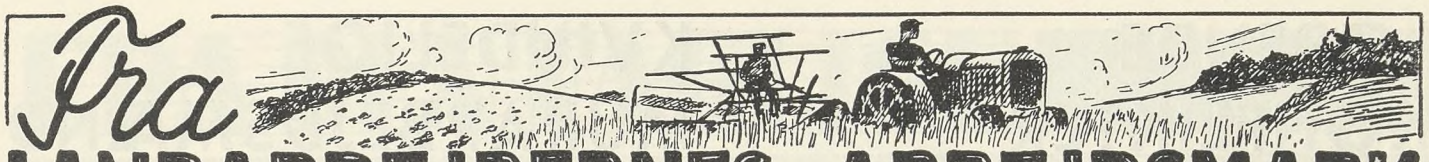
Og, Kammerater, lad os alle huske:
til Søvn og Sløvsind er der ikke Raad!
Kun vaagne kan vi sejre! Vi maa ruske
de slavesløve Sjæle op til Daad!
Hvert Bud i hele Danmark skal I vække!
For Fagets Krav i Breschen kækt I gaar,
derfor skal alle staa i Eders Række
og tage deres Del af Kampens Kaar!

I Medgang er det let at følge Flaget,
og særligt er det let paa Festens Dag,
det er jo kun et simpelt Krav fra Faget,
en Pligt mod Eders Fag og andres Fag;
men naar til Danmark Diktaturets Bølge
og kræver Kamp til sidste Aandedræt,
da gælder det: er I beredt at følge
Parolens Guldskrift: KÆMP FOR EDERS RET?

Vor Ret og Frihed vil vi aldrig miste
og aldrig bære Diktaturets Baand,
vor Ret og Frihed ingen Magt maa vriste
af Folkets hærdede og stærke Haand!
Ve over den, som Vold mod os vil vove,
vi ønsker Fred; men er parat til Slag;
at ingen af os svigter, vil vi love
med Blikket vendt op mod vort Forbunds Flag.

Saa hil dig, dette Forbunds røde Fane,
saa lær da os at kæmpe for vor Ret!
Til vaagen Vagtsomhed skal du os mane,
paa dig skal ingen Uret sætte Plet!
Snart sejrer Folket, vi ser Solen stige
bag Skorstenspiber og bag Grenenet,
og kommer Kampen — vi vil ikke vige,
da raab det til os: KÆMP FOR EDERS RET!

Aage Hermann.

Fra LANDARBEJDERNES ARBEJDSMARK

DET SVENSKE LANDARBEJDERFORBUND OPSIGER OVERENSKOMSTERNE

Det tegner til, at de svenske Landarbejdere snart vil blive stillet overfor en Situation, der vil blive afgørende for deres Løn- og Arbejdsvilkaar i den kommende Tid. Det svenske Landarbejderforbund har opsagt den mellem Forbundet og Landbrugsarbejdsgivernes Organisation (Svenska Landarbetsgivares Centralförening) bestaaende Overenskomst, der udløber til 1. November. Opsigelsen gælder baade Rigs- og Lokalaftaler og vil komme til at omfatte over 20,000 Arbejdere.

Som det fremgaar af ovenstaaende, er Stillingen i Sverige den, at der eksisterer en landsomfattende Organisation for Landbrugets Arbejdsgivere, med hvilken vort Broderforbund har opnaaet at gennemføre kollektive Arbejdsaftaler. Det synes som de svenske Landbrugsarbejdsgivere er mindre forbenede i Spørgsmaalet om overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar end deres danske Kolleger. Pinstrups Aand svæver ikke over Vandene deroppe, det er ikke i samme Grad en stupid Bondereaktion, der dominerer Landbruget, og Teorien om, at Overenskomster med Arbejdernes Organisationer er en Rod til alt Ondt, er ikke blevet ophøjet til en ligefrem Trosartikel, saadan som Tilfældet er herhjemme. Man har heller ikke deroppe en saa udbredt og saa antisocial Bondepresse til at forkynde den, som vi har her til Lands. Men det er dog selvsagt ikke saaledes, at det skyldes hverken medfødt eller tilegnet Forstaaelse overfor Arbejderne og deres berettigede Krav, at de svenske Landbrugsarbejdsgivere er gaaet ind paa at afslutte Overenskomst med Arbejdernes Organisation. Det skyldes i første Række — selvfølgelig — denne Organisations Styrke, og navnlig den Tilslutning den har faaet blandt de egentlige Landbrugsarbejdere, faste Daglejere, Tjenestekarle o.s.v.

Det har paa ingen Maade manglet paa Modstand fra Arbejdsgivernes Side. Det svenske Landarbejderforbund har gentagne Gange maatte gennemkæmpe langvarige Konflikter for Anerkendelse af Organisationens Medbestemmelsesret. Men gennem et energisk, maalbevidst Organisations- og Agitationsarbejde, og først og fremmest ved en betydelig Indsats af de egentlige Landbrugsarbejdere selv, har de svenske Landarbejdere naaet at aftvinge deres Arbejdsgivere den betydningsfulde Indrømmelse, der ligger i Forhandlingsrettens Anerkendelse.

Paa dette Grundlag forbereder de altsaa nu et Fremstød for en højt paakrævet Forbedring af de gældende Løn- og Arbejdsvilkaar. For det kan ikke bestrides, at de Levevilkaar, der bydes de svenske Landarbejdere, ogsaa i de bestaaende Overenskomster er utilfredsstillende. Rom blev jo som bekendt ikke bygget paa en Dag, og det svenske Landarbejderforbund har endnu ikke formaaet at hæve Landarbejderne op paa Linie med Landets øvrige Arbejdere i lønmæssig Henseende. Det er ogsaa i Sverige saaledes, at Landbrugets Arbejdere har lavere Lønninger og har ringere Arbejdsvilkaar end andre Arbejdere. Dette er forøvrigt et internationalt Fænomen, der synes at gælde overalt uden Hensyn til den Betydning Landbruget har i det paagældende Lands Økonomi.

De Krav det svenske Landarbejderforbund har stillet i sit Forslag til ny Aftale er langt fra at være overdrevne, de er præget af en nøgtern Vurdering af, hvad man mener, der er Mulighed for at føre igennem. I det store og hele er de ensartet for hele Landet, der kræves Forhøjelse af saavel Dag- og Timelønningerne som for Aarslønningerne. Eksempelvis skal anføres: For faste Daglejere, der faar Bolig og visse Naturalier, som Kartofler og Brændsel som en Del af Lønnen, foreslaas en Timeløn af 55 Øre, den nuværende er 40 Øre, altsaa en Forhøjelse paa 15 Øre i Timen. For Daglejere, der er sikret Arbejde Aaret rundt, men bor i egen Lejlighed, foreslaas en Timeløn paa 61 Øre, mod 46 Øre tidligere. Aarslønnen for Kreaturpassere, Forkarle og Maskinpassere foreslaas forhøjet fra 720 Kr. til 900 Kr. I de almindelige Bestemmelser kræves gennemført en Forkortelse af Arbejdstiden, bl. a. foreslaas en Forøgelse af de aarlige Fridage. — Som det ses, er der intet utopisk eller urimeligt i disse Krav, de er tværtimod yderst beskedne, og man kan kun haabe, at det maa lykkes at gennemføre dem, det vilde visseligt være velfortjent.

M. O.

HUSK AT ANGIVE SKRIVELSENS MÆRKE

I den senere Korrespondance fra Hovedkontoret til Afdelingerne vil det være bemærket, at der i Skrivelsernes højre Hjørne findes angivet nogle Forbogstaver eller andet Mærke, som det gennem den paatrykte vejledende Tekst henstilles at anføre paa Svarskrivelsen til Forbundet ang. den omskrevne Sag. Dermed er der skabt et Middel, der gør det mere let for Hovedkontoret at identificere de forskellige Skrivelser, saaledes at der ikke sker Fejl ved Sorteringen af Brevene til de enkelte Grupper og Kontorer.

Men den lille Reform bliver naturligvis først af Betydning, naar alle Afdelinger følger Henstillingen.

LØBENDE KONFLIKTER

Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Torstrup	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Glumsø	(Kalklejeejer Jens Peter Jensen)
Pinstrup	(Nordisk Mosebrug, Pinstrup)
Sommersted	(Magstrup Kommune)
Udbyneder Afdeling	(Godsejer Ancker, »Overgaard pr. Havndal)
21. Kreds	(Grev Chr. Ahlefeldt, »Hjortholm« pr. Humble)
Bjæverskov	(Bjæverskov Kommune)
Hvidbjerg-Lyngs Afd.	(Tærskeværksejer Jens Poulsen)
Søllested	(Entreprenør Dalgaard Nielsen)

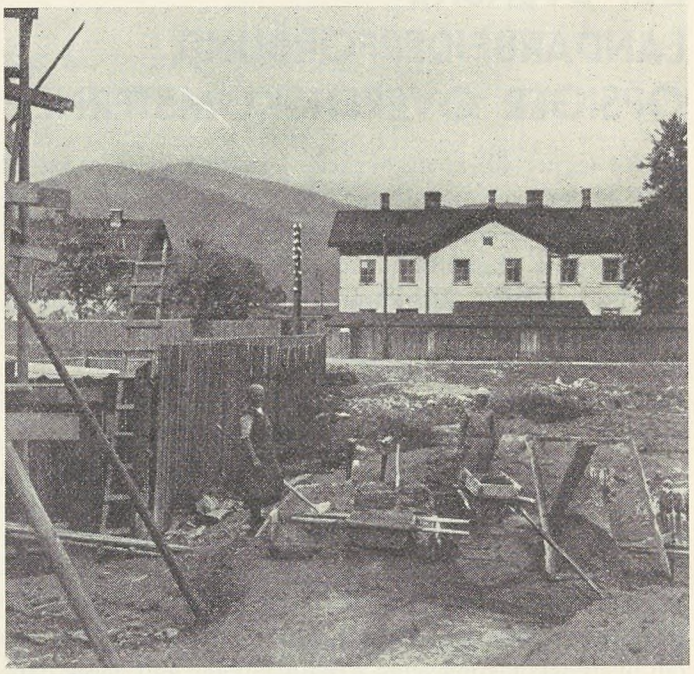
Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Ørbæk-Houen	(Entreprenør Jacob Jakobsen, Houen)
Lundby	(Lundby Sogneraad)
Ousted-Taaning	(Ousted-Taaning Kommune)
Horsens A.	(Hvissing-Hornborg Kommune)
Hylke Afdeling	(Hylke Kommune)
Glumsø	(Karl Larsen i Træløse)

KVINDELIGE MURARBEJDSMÆND

Herhjemme er det nu ukendt at se Kvinder som Murarbejdsmænd og Jordarbejdere, men et yngre Medlem af vort Forbund, der i Aar har foretaget en Rejse

til Tjekkoslovakiet og Ungarn beretter, at man allerede ved Sydvest-Tysklands Grænse, overalt i Tjekkoslovakiet og i Ungarn, for slet ikke at tale om Polen og Rusland, paa Nybygninger ser Kvinder beskæftiget ved Haandlangerarbejde. Vort Medlem, der medbragte et Fotografiapparat tog ovenstaaende Billede af to kvindelige Murarbejdsmænd i Nærheden af Bratislava, Hovedstaden i Slovakiet kun to Mils Rejse fra Wien. Som det vil ses paa Billedet bæres Kalken, saaledes at Kvinderne kan bære en Kasse i hver af sine Stænger. Paa Nybygninger ser man ikke Løbebroer, men Gangbrædder. Vort Medlem skriver — behøver jeg at fortælle — at Kvinderne faar en ussel Løn, og da jeg fortalte dem, at jeg gennem nogle Aar havde sparet sammen til en Rejse til deres Land, saa de paa mig, som var jeg en gemen Løgner. At en Arbejder, selv om han var ugift, havde nogenlunde fast Arbejde og var sparsommelig, skulde formaa paa nogle Aar at faa sparet til en Billet til fremmede Lande var dem fuldkommen uforstaaelig.

Har du set din Kammerats Medlemsbog? Husk, at personlig Kontrol paa Arbejdspladsen er den mest effektive. Spørg derfor om du maa se din Arbejdskammerats Medlemsbog, og vis ham din egen.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

OPMANDSKENDELSE

Nærværende Sag, der i Henhold til Reglerne for Behandling af faglig Strid er indanket for en Voldgift med undertegnede Dommer Roepstorff af Odense som valgt Opmand, drejer sig om en Uoverensstemmelse mellem Murermester A. W. Jensen i Fruens Bøge og hans Arbejdere om Betaling for Lægning af en Gadekloak.

Da der i Voldgiftsretten, som holdt Møde i Odense den 7. Juli 1936, og hvor Parterne mødte ved henholdsvis Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund, ikke kunde opnaas Stemmeflerhed for en Afgørelse, indlodes Sagen til Paakendelse af Opmanden.

Dansk Arbejdsmands Forbund paastaar Arbejdet afregnet efter Akkord under Henvisning til, at medens der i den gældende Overenskomst mellem Parterne ikke var nogen Bestemmelse om, at en G a d e kloak, som der her er Tale om, skulde gives i Akkord, opnaaedes en saadan Bestemmelse ved Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936. — Det hedder i dette under 8, der handler om denne Overenskomst, Post d:

»Parterne er enige om at respektere de Overenskomster, der imellem Organisationer under Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund er indgaaet forsaavidt angaar forekommende Arbejder, der ikke er nævnt i nærværende Overenskomst f. Eks. Ramningsarbejde, Hoved-Kloakledningsarbejde ...«

Og da det i Overenskomsten med Entreprenørforeningen § 1 b hedder, at hvis Aftale ikke er truffet om Timeløn, er det Akkord, følger heraf, at kun en bestemt Aftale, som er truffet om Timeløn e f t e r Mæglingsforslagets Ikrafttræden den 30. Marts 1936, kan afværge Akkord med Hensyn til det her omtalte Arbejde.

Centralforeningen fremstiller Sagen saaledes, at det paagældende Kloakarbejde blev udbudt midt i afvigte Vinter, altsaa før Lockouten, og den Gang gik Arbejderne ind paa at ville udføre Arbejdet i Timeløn, dersom Murermester Jensen kunde faa Arbejdet, og ud fra denne Forudsætning indgav Mesteren Tilbud og fik Arbejdet. Ikke alene den Gang indgik Arbejderne paa at ville arbejde i Timeløn, men lige før Arbejdets Begyndelse erindrede Mesteren Arbejderne om, at de var gaaet ind paa Timeløn, og herimod var der ingen af Arbejderne, som protesterede. Da der altsaa foreligger en Aftale om Timeløn, kan Arbejderne ikke forlange Afregning efter Akkord, og Centralforeningen protesterer derfor mod, at Forbundets Paastand tages til Følge, og paastaar Afregning efter Timeløn 1 Kr. 07 Øre + 20 pCt.

Forbundet benægter, at der foreligger en Aftale som af Centralforeningen anbragt. En saadan Aftale er mulig sluttet med enkelte Arbejdere, men den burde være afsluttet enten med Arbejdernes Formand eller med dem alle. Og det er Aftalen ikke. Hvad Aftalen før Arbejdets Paabegyndelse, altsaa Aftalen før Lockouten angaar, kan der intet Hensyn tages hertil, da en saadan Aftale ikke er gældende overfor Mæglingsforslaget. Kun en Aftale e f t e r dettes Ikrafttræden kan medføre Timeløn.

Centralforeningen hævder, at en Aftale maa holdes, selv om den er truffet f ø r Mæglingsforslaget. En saadan Aftale kunde træffes efter Entreprenøroverenskomsten, og den har en Murermester ogsaa kunnet afslutte med sine Arbejdere. Og at disse ogsaa gik ud fra, at der arbejdedes efter Timeløn, fremgik deraf, at Arbejderne ikke førte nogen »Skurbog«, som altid skal føres ved Akkord jfr. Overenskomstens § 3 c.

Med Hensyn til dette sidste Argument bemærkes, at Ikke-Tilstedeværelsen af »Skurbog« ikke kan være af afgørende Betydning i nærværende Tilfælde. Afgørelsen maa bero paa, om en A f t a l e om Timeløn for Arbejdet, der maa antages paabegyndt den 30. Marts 1936, er sluttet med Arbejderne eller ikke.

Under Voldgiftsforhandlingerne har tvende af Arbejdsmændene afgivet Forklaring. Den ene udtaler, at der i afvigte Vinter blev truffet en Aftale om Timeløn med Arbejdsmændene, den anden benægter dette. Det samme forklarer de om Aftalen lige før Arbejdets Begyndelse. Formanden for Arbejderne har ikke afgivet Forklaring.

Under disse Omstændigheder findes det betænkeligt mod Forbundets Benægtelse at betragte det som godtgjort, at der i afvigte Vinter eller lige før Arbejdets Begyndelse er sluttet nogen gyldig Aftale om Timelønsbetaling, hvorved bemærkes, a t en Aftale af den ommeldte Art maatte afsluttes, saaledes som Forbundet anbringer, enten med Formanden for Arbejdsmændene eller med alle disse, nemlig 5 i Tallet, og a t Bevisbyrden for at der foreligger en saadan Aftale maa paahvile Arbejdsgiveren.

Herefter maa Forbundets Paastand om, at Arbejdet betragtes som udført i Akkord tages til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde paalægges Parterne med Halvdelen hver.

T h i b e s t e m m e s:

Arbejdet ved Lægningen af fornævnte Gadekloak afregnes som Akkord. Sagens Omkostninger, derunder Opmandens Honorar, Rejse- og Skrivningsomkostninger, ialt 140 Kr., betales med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og Halvdelen af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Munkegaard, den 25. Juli 1936.

A. S. R o e p s t o r f f.

OPMANDSKENDELSE
i faglig Voldgiftssag
mellem
Dansk Arbejdsmands Forbund
og
Hobro Byraad.

Nedenfor nærmere omhandlede Uoverensstemmelse mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Hobro Byraad, er henvist til faglig Voldgift, og da der ikke blandt Voldgiftsmændene har kunnet blive Flertal for en Afgørelse, paahviler det undertegnede, af Parterne valgte Opmand at afgøre Uoverensstemmelsen ved Kendelse.

Sagen angaar, hvorledes Sygeløn skal beregnes til en paa Hobro Gasværk løst beskæftiget Arbejder.

Om Sygeløn indeholder den kollektive Overenskomst mellem Parterne af 10. April 1935 (gyldig fra 1. April 1935) § 7, 2. Stk. saalydende Bestemmelse:

»Samtlige Arbejdere ved Hobro Kommune og Havn erholder fuld Ugeløn minus Sygekassepenge i Sygdomstilfælde de første 13 Uger under Forudsætning af, at de har været beskæftiget ved Kommunen eller Havnen i mindst 6 Maaneder uden Afbrydelse.«

Om Bestemmelsens Tilblivelse er oplyst, at Hobro Byraad vedtog den som en Byraadsbeslutning den 25. Februar 1931, og at den blev gjort til Bestanddel af den kollektive Overenskomst ved Optagelse i fornævnte Overenskomst af 10. April 1935.

Om den Arbejder, Sagen angaar, Gasværksarbejder Carl Christensen, er oplyst, at han har arbejdet paa Hobro Gasværk i 4 á 5 Aar. Hans Arbejde var paa den Tid, Sagen vedrører, lagt saaledes, at han indenfor en Turnus paa 3 Uger havde 2 Ugers Retorthusarbejde og 2 Vagter paa Pladsen, hvilke sidste Vagter kun betaltes med den overenskomstmæssige Timeløn 126 Øre eller 10 Kr. 08 Øre pr. Dag. Carl Christensen var sygemeldt i Tiden fra midt i Marts til sidst i April 1936, og Kommunen udbetalte ham under Sygdommen Sygeløn beregnet efter Timelønnen 126 Øre eller ialt 363 Kr. 36 Øre.

Under Sagen gør Klagerne gældende, at Carl Christensens Sygeløn burde være beregnet til det Beløb, han vilde have tjent, hvis han havde udført sit Arbejde under Sygdomsperioden overensstemmende med den ovenfor beskrevne Turnus. De udregner Beløbet til 378 Kr. 24 Øre, og deres Paastand under Sagen gaar herefter ud paa, at Differencen mellem de to Beløb eller 14 Kr. 88 Øre tilkendes dem paa Carl Christensens Vegne.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

Klagerne anfører til Støtte for Paastanden nærmere, at Bestemmelsen siden dens Indførelse i 1931 har været forstaaet paa den af dem nu hævdede Maade, og dette maa være bindende for Indklagede, som i modsat Fald burde have taget Forbehold ved Bestemmelsens Optagelse i Overenskomsten i

1935. De anser ogsaa deres Krav hjemlet ved Overenskomstens Ord, som giver Ret til fuld Ugeløn, hvilket naturligt maa forstaas som den Løn, vedkommende Arbejder normalt oppebærer.

De Indklagede henholder sig i første Række til Overenskomstens Ord, idet de hævder, at »Ugeløn« maa betyde den overenskomstmæssige Ugeløn udregnet paa Grundlag af Normaltimelønnen, thi i modsat Fald maatte Udtrykket »Ugefortjeneste« havde været anvendt. De finder det ogsaa praktisk urimeligt, om Sygelønnen skulde være afhængig af, hvilket Arbejde paagældende Arbejder tilfældigt var beskæftiget ved ved Sygdommens Indtræden. De henviser derhos til, at den højere Løn for Retorthusarbejde er begrundet i dermed forbundne særlige Gener, men at yde Tillæg af denne Art under Sygdom savner efter de Indklagedes Formening Begrundelse og vilde i sine Konsekvenser føre til Urimeligheder. For saa vidt Vedtagelsen af 25. Februar 1931 er fortolket som af Klagerne anført, bestrider de Indklagede, at dette er bindende under denne Sag, dels fordi Byraadet ikke har været bekendt dermed, idet den skyldes urigtig Forstaaelse fra en tidligere Gasværksbestyrers Side, og dels fordi Bestemmelsen først kom ind i den kollektive Overenskomst i 1935, og siden da har Byraadet hævdet samme Forstaaelse som i nærværende Tilfælde.

Klagerne erkender, at der i et tidligere Tilfælde efter 1. April 1935 er beregnet Sygeløn som af de Indklagede hævdet, men da der samtidig ikke skete Fradrag for Sygekassepenge, oppebar vedkommende mere, end der efter Klagernes Beregning tilkom ham, og de havde derfor ingen Anledning til at rejse Sag. De hævder, at Udtrykkene »Ugeløn« og »Ugefortjeneste« er enstydige, og at der følgelig ingen Vægt kan lægges paa, at Ordet »Ugeløn« er brugt i Overenskomsten. De bestrider, at det skulde føre til urimelige Konsekvenser, at Sygelønnen i et Tilfælde som det foreliggende beregnes som af dem paastaaet.

Til det saaledes anførte skal bemærkes:

Der er ikke under Sagen tilvejebragt nærmere Oplysninger om, hvad Byraadet ved Vedtagelsen den 25. Februar 1931 eller Parterne ved Indgaaelsen af Overenskomsten af 10. April 1935 har ment med Udtrykket »fuld Ugeløn«. Ejheller Overenskomstens øvrige Indhold giver Forklaring paa Meningen med »Ugeløn«, idet Lønningerne er fastsatte pr. Time med eventuelle Procenttillæg ved særlige Arbejder eller pr. Vagt. Ved Ugeløn maa da være tænkt paa det Lønbeløb, Arbejderen erholder udbetalt paa den ugentlige Lønningsdag, og det kan ikke have været Parterne ubekendt, at Beløbet kan være noget variabelt efter Beskæftigelsens Karakter. Naar paa dette faktiske Grundlag Ordet »fuld« er knyttet til, ses der ikke anden rimelig Forklaring herpaa, end at man har haft for Øje, at Arbejderen ikke skulde lide Nedgang i sin normale Ugefortjeneste paa Grund af Sygdom; thi vilde man have fastsat Sygelønnen til et Beløb beregnet efter Normaltimelønnen, havde det været særdeles nærliggende at vælge andet Udtryk herfor end »fuld Ugeløn«. For det anførtes Rigtighed taler, at Bestemmelsen i de første Aar er forstaaet saaledes i Praksis. For saa vidt der imod den her antagne Forstaaelse er anført, at det vilde være urimeligt at lade Sygelønnen være afhængig af, hvilket Arbejde en Arbejder tilfældigt staar i ved Sygdommens Indtræden, er det vel en Betragtning, som — hvad ogsaa Klagerne har erkendt — i et vist Omfang har sin Betydning, men den findes ikke at kunne komme i Betragtning i et Tilfælde som det foreliggende, hvor den af Klagerne krævede Sygeløn er beregnet paa Grundlag af en for vedkommende Arbejder positivt fastsat, varig Arbejdsturnus; de Afgrænsningstvivl, Bestemmelsen herefter kan medføre, skønnes ikke at være — og ej heller i Praksis at have vist sig — saa betydningsfulde, at de kan motivere en indskrænkende Fortolkning af Overenskomstbestemmelsens Ord.

I Henhold til det anførte findes der da at maatte give Klagerne Medhold i deres Forstaaelse af Overenskomstens Anvendelse i det foreliggende Tilfælde, og da der ingen Indsigelse er fremsat mod det paastaaede Beløbs Beregning, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge.

Voldgiftssagens Omkostninger, som hver af Parterne har paastaaet sig tilkendt hos Modparten, og som andrager: Dansk Arbejdsmands Forbunds Udgifter 168 Kr., Hobro Byraads Udgifter 125 Kr., og Opmandens Honorar 125 Kr. eller ialt 418 Kr., findes Klagerne og de Indklagede efter Omstændighederne at burde udrede med Halvdelen hver.

Kendelse:

De Indklagede, Hobro Byraad, bør til Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, paa Gasværksarbejder Carl Christensens Vegne betale 14 Kr. 88 Øre.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Klagerne og de indklagede med Halvdelen hver.

København, den 11. August 1936.

sign. Jesper Simonsen.

OPMANDSKENDELSE

i Voldgiftssag Nr. 128
mellem
Dansk Arbejdsmands Forbund
og
Entreprenørforeningen
paa
Entreprenørfirmaet Hans Jørgensen & Søns Vegne.

Nedenfor nærmere omhandlede Uoverensstemmelse mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Entreprenørforeningen paa Entreprenørfirmaet Hans Jørgensen & Søns Vegne, er henvist til faglig Voldgift, og da der ikke blandt Voldgiftsmændene har kunnet blive Flertal for en Afgørelse, paahviler det undertegnede, af Parterne valgte Opmand at afgøre Tvisten ved Kendelse.

Entreprenørfirmaet Hans Jørgensen & Søn, Odense, har i Entreprise for Odense Kommune et Vej- og Kloakarbejde, der udføres som Nødhjælpsarbejde. I Kommunens Henvendelse til Socialministeriet angaaende Arbejdets Anerkendelse som Nødhjælpsarbejde er anført, at Arbejdstiden er »nedsat med 1 Dag pr. Uge«, og dette har Ministeriet approberet. Arbejdstiden er herefter fastsat til 7 Timer pr. Dag, dog at den forøges til 8 Timer pr. Dag i Uger, hvor der paa Grund af Frost, Regnvejr og lignende har været Afbrydelser i Arbejdet, idet det dog iagttages, at den samlede Arbejdstid i en Uge ikke overstiger 42 Timer. Arbejdet er afregnet med Kr. 1,2352 pr. Arbejdstime; heraf er 15 % indbetalt til Arbejdsløshedsfonden med 18,5 Øre, og Resten, Kr. 1,05, udbetales Arbejderne.

Under denne Sag bestrider Klagerne den overenskomstmæssige Berettigelse af den anførte Lønberegning og Arbejdstidsreduktion, og de paastaar Entreprenørfirmaet kendt pligtigt til i de nævnte Henseender at overholde den kollektive Overenskomsts Bestemmelser, idet de dog herved anerkender Pligten til 15 % Ydelsen til Arbejdsløshedsfonden.

De Indklagede protesterer imod, at der fra Firmaets Side skulde foreligge uhjemlet Tilsidesættelse af den kollektive Overenskomst, og paastaar Frifindelse.

Det fremgaar af det foreliggende, at den overenskomstmæssige Timeløn er 105 Øre, og at Akkordafsavnstillægget er 20 % eller 21 Øre, saaledes at Timeløn plus Akkordafsavnstillæg udgør 126 Øre pr. Time. Efter det oplyste maa det antages, at den omhandlede Timeydelse paa Kr. 1,2352 er fremkommet paa den Maade, at Stadsingeniørens Kontor i Odense ved et tidligere, ligeartet Nødhjælpsarbejde har skønnet, at 12 % af Arbejdet efter dets Karakter vilde være at aflønne med den almindelige Timeløn, 105 Øre, og 88 % med Akkordafsavnstillæg eller 126 Øre, og derefter paa Grundlag af denne Ansættelse beregnet den gennemsnitlige Timefortjeneste til Beløbet Kr. 1,2352.

Klagerne anfører, at de naturligvis anerkender Berettigelsen til i Henhold til Lov Nr. 179 af 23. Juni 1932 (jfr. Lov Nr. 184 af 20. Maj 1933) at tilbageholde 15 % af de ved Nødhjælpsarbejde beskæftigede Arbejderes Fortjeneste til Indbetaling til Arbejdsløshedsfonden, men de bestrider, at der iøvrigt i Lovgivningen eller andet Steds skulde være Hjemmel for Myndighederne eller Entreprenøren til at reducere Arbejdernes af den kollektive Overenskomst flydende Indtjeningsmuligheder eller til at ændre de ved Overenskomsten fastsatte Arbejdsvilkaar. Entreprisekontraktens Indhold og Entreprenørens Aftaler med Entrepriseгiveren er, hævder de, dem uvedkommende, idet Entreprenøren i Forhold til Arbejderne og deres Organisationer er pligtig at opfylde Overenskomsten, og Ændringer i disse Pligter kan kun ske gennem Forhandling med Organisationen eller eventuelt Arbejderne selv. Derfor er de ejheller bundet ved den paa Stadsingeniørens Kontor foretagne Udregning af en Gennemsnitsbetaling; skal en saadan fastsættes, maa Arbejderne eller deres Organisation være medbestemmende.

De Indklagede henviser til, at Entreprenøren ifølge den af Socialministeriet godkendte Entreprisekontrakt er forpligtet til at overholde den ovenfor omtalte Arbejdstidsforkortelse samt til at lønne Arbejderne efter den gældende Overenskomst, dog at der af den Løn, der efter Overenskomsten vilde tilkomme Arbejderne, skal tilbageholdes til Indbetaling til Arbejdsløshedsfonden 15 pCt. Disse Forpligtelser maa Entreprenøren under de foreliggende Omstændigheder være berettiget til at gaa ud fra er fastsatte overensstemmende med Loven og derfor bindende for Sagens Parter. Hvad Lønberegningen angaar, hævder de Indklagede, at den er overensstemmende med Overenskomsten, idet man maa gaa ud fra, at den paa Stadsingeniørens Kontor foretagne Beregning af en Gennemsnitsløn er rigtig; for øvrigt maa de anse den godkendt af Klagerne derved, at den uden Indsigelse er fulgt ved tidligere Arbejder.

Hvad først Beregningen af Arbejdslønnen angaar bemærkes, at der ikke er forelagt Oplysninger til Afgørelse af, om den udbetalte Arbejdsfortjeneste er rigtigt beregnet, idet Voldgiftsrettens Afgørelse kun er æsket med Hensyn til det principielle Spørgsmaal, om Arbejdsgiveren er berettiget til paa egen Haand at fastsætte en Gennemsnitstimeløn for alle Arbejdstimer med og uden Akkordafsavnstillæg. I den kollektive Over-

enskomst ses Hjemmel for en saadan Berettigelse ikke at foreligge, og den Omstændighed, at Udregningen er foretaget paa det kommunale Kontor, under hvilket Entreprisen sorterer, maa være uden Indflydelse paa Parternes Rettigheder efter Overenskomsten. Idet dernæst Klagerne ikke kan antages ved i tidligere Tilfælde at have undladt Indsigelse mod Aflønning med ommeldte Gennemsnitstimeløn at have afskaaret sig fra i nærværende Tilfælde at rejse Indsigelse imod den, findes der at maatte gives Klagerne Medhold i, at Entreprenørfirmaet har savnet Berettigelse til at beregne Arbejdernes Arbejdsfortjeneste paa anden Maade end i Overenskomsten fastsat.

Med Hensyn dernæst til den skete Forkortelse af Arbejdstiden maa det følge af Indholdet af § 3 i Hovedoverenskomsten mellem Parterne og forøvrigt under Sagen anses for uomtvistet, at ingen af Parterne i den kollektive Overenskomst ensidig kan ændre den i Overenskomsten vedtagne, normale Arbejdstid, og der maa derhos gives Klagerne Medhold i, at den Omstændighed, at en Arbejdsgiver i en Entreprisekontrakt maatte være gaaet ind paa Vilkaar, som er i Strid med hans Forpligtelser efter en kollektiv Overenskomst, ikke frigør ham for at opfylde sine Forpligtelser efter den kollektive Overenskomst. Spørgsmaalet bliver herefter, om den skete Arbejdstidsforkortelse har saadan Hjemmel i Lovgivningen, at den som Lovforskrift er bindende for Parterne. Besvarelsen af dette Spørgsmaal beror paa en Fortolkning af Lovgivningens Bestemmelser Emnet vedrørende, men en saadan Fortolkning ligger udenfor den faglige Voldgiftsrets Kompetence, som i Følge de af Parterne vedtagne »Regler for Behandling af faglig Strid« er begrænset til Afgørelser vedrørende »Forstaaelsen af en bestaaende Prisfortegnelse med almindelige Bestemmelser eller en almindelig mellem Organisationerne bestaaende Overenskomst«. Spørgsmaalet, om Arbejdstidsforkortelsen er hjemlet ved Lovgivningen vil i Henhold til det anførte være at afvise fra denne Voldgiftsret.

Voldgiftssagens Omkostninger ialt 446 Kr., herunder 185 Kr. i Honorar og Godtgørelse af Rejseomkostninger m. m. til Opmanden, udreder Parterne med Halvdelen hver.

K e n d e l s e :

Entreprenørfirmaet Hans Jørgensen & Søn, Odense, bør afregne det ovenommeldte Arbejde overensstemmende med Reglerne i Overenskomsten mellem Klagerne, Dansk Arbejdsmands Forbund, og de Indklagede, Entreprenørforeningen, dog med Berettigelse til af Lønnen at tilbageholde 15 pCt. til Indbetaling til Arbejdsløshedsfonden.

Spørgsmaalet om Lovgivningen hjemler den ovenommeldte Forkortelse af Arbejdstiden afvises fra Voldgiftsretten.

Voldgiftssagens Omkostninger betaler Klagerne og de Indklagede med Halvdelen hver.

København, den 3. September 1936.

J e s p e r S i m o n s e n.

FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

VEJLEDNING ANGAAENDE ARBEJDSLØSE MEDLEMMERS ADGANG TIL AT ANSØGE ARBEJDSLØSHEDSFONDEN OM UNDERSTØTTELSE TIL HØJSKOLEOPHOLD

I Anledning af, at der stadig indgaar Forespørgsler vedrørende arbejdsløse Medlemmers Adgang til at oppebære Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Højskoleophold har vi henvendt os til Arbejdsdirektoratet for at faa oplyst, hvorledes Reglerne vil blive for den kommende Vinter. Direktoratet har nu udarbejdet disse, der er ved at være færdigtrykte, og det fastsættes heri, at arbejdsløse Medlemmer i det kommende Vinterhalvaar, fra Oktober til April, kan søge Arbejdsløshedsfonden og vil uanset hvilken Understøttelse, han er berettiget til af Kassen eller om han endnu ikke har opnaaet Understøttelsesret, faa bevilget det Beløb, Højskoleopholdet andrager, dog ikke til Bøger, Kontingenter, Vask el. lign., ligesom Direktoratet ogsaa forbeholder sig at foretage Fradrag, for saa vidt et Medlem har stor Fortjeneste eller faar bevilget Tilskud af Amts-Skolefonden el. lign.

Endvidere kræves for at faa bevilget Understøttelse til Ophold paa Folkehøjskoler og Landbrugshøjskoler, at Vedkommende uden egen Skyld har været arbejdsløs mindst 1 Uge (sidste Aar 4 Uger) eller 45 Dage indenfor de sidste 4 Maaneder forinden Kursusets Paabegyndelse. Paa andre Kursus og Skoler, herunder Højskolernes Haandværkerafdelinger, kræves dog mindst 2 Ugers Ledighed umiddelbart forud for den Dato, Medlemmet paabegynder Kursuset.

Direktoratet meddeler endvidere, at der til Brug ved Ansøgning kun maa bruges de nye udarbejdede Blanketter, der om kort Tid vil blive fremsendt, og de hidtil benyttede Blanketter, rød Blanket A., ikke maa benyttes, men skal annulleres, hvis vore Afdelinger ligger inde med saadanne.

Ansøgningsblanketterne maa være nøje udfyldte og paategnede af saavel sidste Arbejdsgiver som Skolen, samt Afdelingens Kontorbestyrer, hvorefter de skal indsendes til Arbejdsløshedskassens Hovedkontor til Paategning og Videreforsendelse til Arbejdsdirektoratet. Vi undlader ikke at gøre opmærksom paa at mangelfuldt udfyldte Blanketter vil blive kasseret i Direktoratet, og det paagældende Medlem vil derved blive afskaaret fra at opnaa Bevilling.

De nye Ansøgningsblanketter vil kunne rekvireres fra Kassens Hovedkontor og vil omgaaende blive udsendt.

Samtidig kan vi meddele, at et Medlem kun kan forvente at faa bevilget Understøttelse een Gang til samme Højskole, og vil kun tredie Gang faa bevilget Understøttelse, for saa vidt det drejer sig om en Højskole med udvidet Undervisning, f. Eks. den internationale Højskole i Helsingør, og at Medlemmer, der tidligere har deltaget, men er blevet bortvist fra en Skole, ikke vil kunne forvente ny Bevilling, ligesom Elever, der bliver bortvist, som Regel vil blive afskaaret fra Adgang til Understøttelse af Kassen for den resterende Del af Kursusperioden.

Et arbejdsløst Medlem vil saaledes udover Fordelen ved selve Kursuset ogsaa opnaa at have sin Understøttelse i Behold ved Kursusets Afslutning.

Johannes Nielsen.

Medlem indlæst

Forbundet — Arbejdsgiverforeningen i Maribo Amt ang. de godkendte Kontraktformularer. Efter Rentrykningen af de mellem Parterne godkendte Kontraktformularer har vi tilskrevet Arbejdsgiverforeningen og henstillet, at den henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa disse nye Kontraktformularer for at undgaa, at faste Landbrugsarbejdere antages som faste Land- og Skovbrugsarbejdere paa de af Arbejdsgiverforeningen hidtil brugte gamle Kontrakter.

Aars Afd. — Gdr. Thomsen-Danielsen, Aars. Efter at Afdelingen havde tilstillet ovennævnte Arbejdsgiver Landbrugspriskuranten, har denne i 4 Dage beskæftiget et af vore Medlemmer, som han har tilbudt at afregne med 4 Kr. pr. Dag. Dette Beløb nægter vort Medlem at modtage, idet han erholder sig til Priskurantens Satser. Afdelingen forespørger nu, om der ikke er juridisk Basis for at faa Dom for, at Arbejdsgiveren skal betale i Henhold til Priskuranten, i dette Tilfælde 450 Øre om Dagen + Kosten. Vi undersøger Sagen.

Gelsted Afd. — Entreprenør Knud Hansen, Faurskov. Den i nærværende Sag indgivne Politianmeldelse overfor Entreprenør Knud Hansen er forblevet resultatløs. Da vore Medlemmer imidlertid har erhvervet Dom for hos Knud Hansen at have et Tilgodehavende paa 240 Kr., har man gjort Udlæg i en Traktor og en Stenknuser, som nu bliver stillet til Tvangsauktion.

17. Kreds — Hmd. Hans P. Geertsen, Vesterby, Bogense. Ovenstaaende Sag er i Retten forligt med, at H. P. Geertsen betalte vort Medlems Datter 75 Kr. i Løn for Maanederne Februar, Marts og April samt Andel i Omkostningerne med 10 Kr.

Fuglebjerg Afd. — Foderm. Vald. Jensen, Petersminde, Fuglebjerg. Ovennævnte Sag er sluttet med, at Henry Larsen til fuld Afgørelse af sit Mellemværende med ovennævnte Fodermester har modtaget 30 Kr.

Vaabensted Afd. — Gdr. Axel Jørgensen, Vaabensted. Gaardejeren har tilskrevet Statsministeriet og anmodet dette om at skaffe ham en Karl paa 20 Aar og en paa 16—18 Aar. Vi har tilskrevet Afdelingen om Sagen. Denne har derefter oplyst, at Gdr. Jørgensen har vanskeligt ved at faa Arbejdskraft, da Pladsen ikke er særlig godt anskrevet. Man har tilbudt ham Daglejerkarle og gifte Arbejdere, men dette Tilbud vilde han ikke modtage, da han ikke vilde betale efter Maribooverenskomsten. I Afdelingen findes ingen ledige Karle under 18 Aar. Disse Oplysninger har vi derefter tilstillet Statsministeriet.

Marstrup Afd. — Grusgravejer Jens Gonge, Marstrup. Ved Forhandling med Grusgravejeren har Afdelingen opnaaet i Overensstemmelse med den afsluttede Overenskomsts § 3, at Vaskning af Perlegrus betales med Timeløn 105 Øre, da Arbejdet ikke egner sig for Akkord.

Kauslunde-Gamborg Afd. — Dræningsmester Edv. Poulsen, Ulletved. Medlem L. Gabrielsens Mellemværende med Dræningsmester Edv. Poulsen, Ulletved, er nu bilagt med, at Gabrielsen har faaet sit Tilgodehavende 25 Kr. 20 Øre udbetalt.

Maribo Afd. A. — Maribo Ladegaard. En Uoverensstemmelse angaaende Tillæg for beskidte Roer er ved Mægling bilagt med, at Arbejderne har faaet et Tillæg paa 8 Øre pr. 100 løb. Favne for 26 Tdr. Land for 1. Gangs Lugning.

Kuskene — Københavns Kommunes Kørselsafdeling. Overenskomsterne vedrørende: 1) Bræddevognskuske og 2) Dagrenovationsarbejde er fornyet for 2 Aar saaledes: 1) Overenskomsten mellem Afdelingen og Københavns Vognmandslaug er gældende, dog saaledes at Ugelønnen fastsættes til ialt Kr. 64,80 og Daglønnen til Kr. 10,80. Overarbejde betales med: 2 første Timer Kr. 1,56 pr. Time og øvrige Timer Kr. 1,76 pr. Time. Fra 1. April 1937 forhøjes Ugelønnen til Kr. 65,88, Daglønnen til Kr. 10,98 og Overarbejdsbetalingen til Kr. 1,59 og Kr. 1,79. 2) Overenskomsten fornyes uændret, dog saaledes at den til enhver Tid kan opsiges til Ophør den 1. i en Maaned. Der skal optages Forhandlinger om det fremtidige Overenskomstforhold for Dagrenovationsarbejde, forinden de nye Betingelser og Kontrakter for Dagrenovationens Udførelse udarbejdes for Licitationsaaret 1/4-37—31/3-38.

Kuskene — Kastrup Glasværk. Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 60,50. Overarbejde Kr. 1,59 og Kr. 1,77. Skal der udføres Staldtjeneste Søn- og Helligdages Eftermiddage betales herfor indtil 4 Heste Kr. 4,00 og derefter Kr. 5,00. 6 Dages Sommerferie. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. April.

Ringsted, Randers og Svendborg F. — Fjerkræslagterierne. Fællesoverenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Forskydning af Arbejdstiden kan ske mellem 7 Morgen og 8 Aften. For Arbejde ud over 48 Timer pr. Uge betales de første 2 Timer med 30 pCt. Tillæg, den 3die med 50 pCt. og følgende Timer med 75 pCt. Ugeløn Kr. 50,00, fra 1/5-37 Kr. 51,00. Ugelønnen for Chauffører er henholdsvis 54 og 55 Kr. Timelønnen 107 Øre, fra 1/5-37 109 Øre. Mindstebetaling 4 Timer. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Arbejdere, der fra 1/10—1/5 har 800 Arbejdstimer, erholder 4 Dages Ferie (fra 1/5 5 Dages Ferie for over 1000 Arbejdstimer). 1ste Maj Fridag fra Kl. 12. Der maa kun beskæftiges organiserede Arbejdere. Overenskomsten gælder til 1. Maj 1938, dog med Opsigelsesventilen i Forligsmandsforslaget.

Horsens K. — Horsens Mejeri. Efter at have truet med Strejke (Firmaet har indmeldt sig i Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens) er der oprettet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 58,00 og fra 1/3-37 Kr. 59,00. For de ved Kørsel med Mejeriets Produkter udenfor Horsens beskæftigede Chauffører er Ugelønnen henholdsvis 67 og 68 Kr., heri indbefattet Beklædningsgodtgørelse og Betaling for Landture. Timeløn 125 Øre. Overarbejde 30—50 og 70 pCt. Procenttillæget ved Overarbejde udregnes efter en Timeløn af 115 Øre (fra 1/3-37 117). Ulykkesforsikring i de første 13 Uger 3 Kr. pr. Dag. 3 Maaneders Opsigelse til 1. Marts 1938.

Budene og Ungdomsafdelingen — Hovedstadens Brugsforening. Overenskomsten fornyet, idet Ugelønnen er fastsat saaledes: Bude mellem 14—16 Aar Kr. 25,00, Bude mellem 16—18 Aar Kr. 33,00, Bude mellem 18—20 Aar Kr. 41,00 og Bude over 20 Aar Kr. 49,00. For Bude i Bagerier og Ismejerier betales ekstra 125 Øre pr. Uge for forskudt Arbejdstid. Overarbejde 50 og 100 pCt. Efter 1 Aars Anciennitet 9 Dages Sommerferie. Under 1 Aars Anciennitet 1 Dags Ferie for hver 40 Dages Ansættelse. Under Sygdom fuld Løn i 2 Uger med Fradrag af Sygekassepenge. Ved Ulykkestilfælde i de følgende 11 Uger 2 og 3 Kr. pr. Dag for Bude henholdsvis under og over 18 Aar. Der maa kun beskæftiges organiserede Bude. 3 Maaneders Opsigelse til 1. Juni 1938.

Maribo — A/S »Trifolium«s Filial i Maribo. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 107 Øre. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. 6 Dages Sommerferie. Samtlige Arbejdsmænd skal være Medlem af Arbejdsmændenes Fagforening i Maribo. Ulykkesforsikring jvfr. Loven, dog saaledes at Ulykkesforsikringen træder i Kraft fra første Dag. Opsigelse: 2 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Fakse og Fakse Ladeplads — Fakse og Omegns Vognmandsforening. Efter at Sagens Behandling for Voldgiftsretten har været udsat nogle Gange grundet paa, at Vognmandsforeningen var ophævet, har Retten paa sit Møde den 30. Juni afsagt en Kendelse gaaende ud paa, at Opløsningen af Fakse og Omegns Vognmandsforening efter 1. Maj 1936 ikke kan frigøre de enkelte Medlemmer for deres overenskomstmæssige Forpligtelser, og Overenskomsten vil derfor være for hvert enkelt Medlem af Vognmandsforeningen at forny uændret indtil 1. Maj 1937.

Vejle F. — Vejle ny Mineralvandsfabrik. Overenskomsten er fornyet et Aar, idet Ugelønnen er forhøjet fra Kr. 52,00 til Kr. 53,00.

Aalborg K. — Aalborg Mælkekompagni. Sagen var indbragt for Voldgiften, men blev ordnet lokalt. Arbejdstiden 48 Timer. Mejerichauffører Ugeløn Kr. 55,00, fra 1. Maj 1937 Kr. 57,00. Overarbejde 33—50 og 100 pCt. 6 Dages Sommerferie. Is-Chaufførerne Kr. 55,00 pr. Uge, efter 1. Maj 1937 Kr. 57,00 + 2 pCt. af Salget. Is-Chaufførerne skal i Sæsonen have 7 Feriedage, der efter Ønske kan tages samlet eller delt. Samtlige Kuske og Chauffører skal være Medlem af D.A.F. Samtlige Kuske og Chauffører ulykkesforsikrede i de første 13 Uger med ⅗ af den udbetalte faste Løn. Iøvrigt fornyet i Henhold til Forligsmandsforslaget.

Aalborg A. — A/S Det forenede Oliekompagni. Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 58,00. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. For særlig snavset Arbejde (Tjæring af Butikstanke m. m.) betales et Tillæg af Kr. 1,00 pr. Dag, og 50 Øre pr. halv Dag. Ved Indvendig Rensning af Tanke og Beholdere ydes til de Arbejdere, der opholder sig i disse et Tillæg af 50 pCt. Ved snavset Arbejde udleveres Overtrækstøj og Træsko eller Gummistøvler. Efter Anciennitet Ferie i 4 og 6 Dage. Ulykkesforsikring efter Ulykkesforsikringsloven, ogsaa for de første 13 Uger. Ved Sygdom fuld Løn i de første 2 Uger. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til 1. Juli 1938.

Esbjerg — Købmand Groth-Hansen, D.D.P.A. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn for Chauffører og Kuske Kr. 59,00, Lagerarbejdere Kr. 58,00. Fra 1/6-37 Kr. 1,00 i Tillæg pr. Uge. Overarbejde 25 pCt. for de første 2 Timer, efterfølgende Timer 100 pCt. For Landture, der ikke tilendebringes inden Kl. 2 Kr. 2,00 pr. Dag. Under Ulykkestilfælde fuld Løn i 2 Uger, derefter 4 Kr. pr. Dag i 11 Uger. Under almindelige Sygdomstilfælde efter 6 Ugers Anciennitet fuld Løn i 2 Uger. 1 Uges Sommerferie. Der udleveres Uniform, eller betales 3 Kr. pr. Uge. Opsigelse: 3 Maaneder til 1. Juni 1938.

Fredericia — Dansk-Engelsk Benzin & Petroleumskompagni. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn 60 Kr. Overarbejde 30—50 og 100 pCt. 6 Dages Ferie. Efter 5 Aars Ansættelse 9 Dages Ferie. Løsarbejdere ¾ Dags Ferie for hver 25 Arbejdsdage. Ulykkesforsikring i Henhold til Loven, dog ogsaa for de første 13 Uger. Under almindelig Sygdom fuld Løn i 3 Uger. Der udleveres Overtrækstøj og ved Rensning af Smøreolietanke, Lægtere, Jernbanevogne og Automobiltankvogne samt andet snavset Arbejde betales et Tillæg af Kr. 1,00 pr. Dag. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. Juli.

Hillerød — Fragtmand Chr. Herrig. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn: Chauffører 60 Kr. Medhjælpere 55 Kr. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. 8 Dages Sommerferie. Saafremt Chauffører og Medhjælpere ikke har Adgang til forinden Udkørsel at indtage deres Maaltider, erholdes et ekstra Vederlag af 125 Øre pr. Maaltid. (Frokost og Middag). Under Ulykkestilfælde fuld Løn de første 2 Uger og derefter 4 Kr. pr. Dag i 11 Uger. Under Sygdom efter 6 Ugers Anciennitet fuld Løn i 13 Uger ÷ Sygekassepenge. Samtlige beskæftigede Arbejder skal være Medlem af D. A. F. Opsigelse: 3 Maaneder til en 1. Maj.

Nykøbing Jyll. A. — Grosserene Provstgaard og Møgelvang. I Anledning af vor Klage til Den faste Voldgiftsret over at ovennævnte Grosserere ikke overholder den indgaaede Overenskomst, idet Provstgaard aflønnede en Chauffør med Maanedsløn + Kost og Logis, og Møgelvang har aflønnet en Lagerarbejder med Kr. 42,00 pr. Uge, opnaaedes der paa et forberedende Møde i Retten Forlig, idet Foreningen af Arbejdsgivere i Nykøbing Mors til Afdelingen skal betale Kr. 400,00 i Bod. Boden fastsattes af Retten.

Chaufførerne og Flyttearbejderne — Vognmand Max Madsen. I Anledning af vor Klage til Den faste Voldgiftsret over Underbetaling blev der paa Mødet i Den fast Voldgiftsret opnaaet Forlig, idet Vognmand Max Madsen til Chaufførernes Fagforening skal betale Kr. 500,00.

Odense C. — A/S Odense Omnibilselskab. I Anledning af Uoverensstemmelserne om 1) Løn under Sygdom og 2) Betaling for Udflugtsture har der været afholdt Mæglingsmøde med følgende Resultat: ad. 1) En ugelønnet Chauffør, der bliver syg midt i en Uge, erholder (i Henhold til Praksis) kun Løn for den Del af Ugen, han har arbejdet. Til Gengæld skal den paagældende tages i Arbejde fra det Tidspunkt, han atter meldes rask, uanset om hans Arbejde under Sygdomsperioden er udført af Ekstramandskab paa Timebetaling eller af en fast Chauffør. Er Sygdommen af længere Varighed har Selskabet Ret til at opsige den paagældende i Henhold til Opsigelsesbestemmelsen i Overenskomsten. ad. 2) Ugelønnede Chauffører erholder for al Udflugtskørsel 140 Øre pr. Time, saaledes at Chaufførerne for de Timer, der falder indenfor hans normale Arbejdstid ud over sin Ugeløn erholder Differencen mellem 140 Øre og Ugelønnen divideret med 48. Selskabet efterbetaler Kr. 30,00.

Stevns — Hadsund Kalkgødningsfabrik. Afdelingen har faaet Sanktion til at opsige Overenskomsten, men Firmaet har efter Opsigelsens Fremsendelse indmeldt sig i Kalk- og Teglværksforeningen, saaledes at dette Overenskomstforhold bliver gældende for Virksomheden, og der har derefter været optaget Forhandling om de lokale Akkordpriser, og da man ikke har kunnet blive enige, har Sagen været optaget til Behandling ved Mæglings- og Fællesmøde, og herunder er der opnaaet Enighed om en Række lokale Akkordpriser.

Dansk Arbejdsmands Forbund — Stenhuggermestrene paa Bornholm. Overenskomsten var opsagt til Udløb 1. April d. A. Under 18. April har der været optaget Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen, efter at de lokale Forhandlinger ikke havde ført til noget Resultat, og herunder er Arbejdsgiverne indgaaet paa at forhøje Timelønnen fra 102—105 Øre straks, og fra 1. Marts 1937 til 108 Øre. Paa Hammerværket erholder det ved Knuserne i Siloen og ved Renholdelse af Transportbaandet beskæftigede Mandskab (4 Mand) et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen. De øvrige ved Fra- og Tilkørsel beskæftigede Mand faar et Tillæg af 8 pCt. til Timelønnen. Endvidere enedes man om, at der skulde optages lokale Forhandlinger om Indførelse af Akkord paa samtlige Værker, og i disse Forhandlinger skulde, forsaavidt man ikke kunde enes, Hovedorganisationerne deltage. Der har derefter været optaget Forhandling under Hovedorganisationernes Medvirkning, hvorunder der opnaaedes Tillægsbetalinger ved forskellige Arbejder.

Nørre Nebel — Nørre Nebel Teglværk. Afdelingen har fornyet Overenskomsten et Aar med forskellige Forhøjelser paa Akkordpriserne. Iøvrigt gælder med Hensyn til Timeløn Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen.

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling — Firmaet Henchel & Co. Afdelingen har sluttet Overenskomst for de unge Arbejdere med følgende Ugelønninger: For Arbejdere mellem 14 og 16 Aar, Kr. 21,00, mellem 16 og 17 Aar Kr. 25,60, mellem 17 og 18 Aar Kr. 28,00, og Arbejdere i Alderen 18—20 Aar, som efter 18 Aars Alderen indtil 20 Aars Alderen forbliver ved Aktieselskabet og ved væsentligt samme Slags Arbejde, har en Timeløn, der er 6 Øre lavere end for Arbejdere, der er over 20 Aar. Ugelønnen for disse Arbejdere vil herefter blive 57 Kr. Desuden erholder Ungarbejderne Sommerferie med deres sædvanlige Ugeløn som Sommerferiepenge, og iøvrigt gælder de samme Regler som for voksne Arbejdere.

Hjørring Afd. — A/S L. E. Bruun. Afdelingen har faaet Sanktion til at opsige Overenskomsten, og da man ikke lokalt har kunnet opnaa Enighed, er Sagen gaaet i Orden ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man enedes om at forlænge Overenskomsten til 1. Marts 1938 med Timelønnen 105 Øre forhøjet til 108 Øre straks og fra 1. Marts 1937 forhøjet til 110 Øre. Desuden er der indført en Sommerferiebestemmelse, hvorefter der for hver 25 Dages Arbejde ydes ½ Dags Sommerferie med fuld Løn. Endvidere er et Par Akkordpriser forhøjet, og Cementindustriens Tillidsmandsregler er indført i Overenskomstforholdet.

Fabrikarbejderne — A/S Gasaccumulator. Afdelingen har faaet Sanktion til at opsige Overenskomsten, og de lokale Forhandlinger, der har været ført om Vilkaarene for en Fornyelse af Overenskomsten, har ført til, at Overenskomsten er fornyet med Timelønnen forhøjet fra 108 til 111 Øre, og fra 1. Marts 1937 til 113 Øre.

Fabrikarbejderne — Firmaet B. Glück. (Jern-, Metal- og Kludefirma). Afdelingen har faaet Sanktion til at søge Forhandling om Oprettelse af Overenskomst. Firmaet har imidlertid ikke svaret paa Afdelingens Henvendelse om Forhandling, og Forbundet har saa tilskrevet Firmaet og faaet Forhandling etableret, og herunder er oprettet en Overenskomst med en daglig Arbejdstid af 8 Timer, Timelønnen 112 Øre, almindelig Overtidsbetaling, en Bestemmelse om, at Akkord skal anvendes ved alt Arbejde, der egner sig dertil, Sommerferie som i Jern- og Metalindustrien, Tillidsmandsregler samt Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten gælder til en 1. Juli.

Aarhus O. — A/S E. Mehls Fabrik. Afd. har hidtil haft en Overenskomst med denne Virksomhed, men Virksomheden har likvideret, og der er dannet et nyt Firma under det gamle Firmanavn. Det nye Firma opsagde Overenskomsten, der indeholdt en Bestemmelse om en Ugeløn af 55 Kr. 38 Øre, og Meningen var, at det nye Selskab vilde have nedsat denne Ugeløn. Vi har forsøgt at faa Sagen behandlet i Forligsinstitutionen, men da Firmaet var likvideret, vilde Forligsmanden ikke have noget med Sagen at gøre, idet Arbejdsgiverforeningen oplyste, at Firmaet ikke længere var Medlem hos dem. Vi har imidlertid senere faaet optaget Forhandling med Firmaet, og herunder er man enedes om at forlænge den hidtil gældende Overenskomst uforandret til 1. Marts 1938. Samtidigt tilføjes Bestemmelsen i Mæglingsforslagets Punkt e. Endvidere indgik Firmaet paa som fuld Betaling for Syrearbejde at udbetale Tillidsmanden 50 Kr. pr. Aar, som denne fordeler blandt samtlige ved Syre beskæftigede Arbejdere.

Fabrikarbejderne — A/S Glud & Marstrand, Rentemestervej. Afdelingen har klaget over, at vore Medlemmer, der er beskæftiget i Spandeværkstedet, har faaet deres Akkordfortjeneste betydeligt forringet, grundet paa at de ikke kan faa tilstrækkeligt Materiale at arbejde med. Sagen er behandlet efter Regler for faglig Strid og afgjort ved faglig Voldgift, hvis Kendelse gaar Arbejderne imod, idet den henviser til, at Firmaet var uskyldig i, at der manglede Materiale. Det skyldtes kun den Omstændighed, at der var Strid mellem Firmaet og en af Arbejderne om en Akkordpris, og han nedsatte derfor Arbejdstempoet, saaledes at han derved standsede Materialernes Fremkomst.

Jydstrup Afd. — Skjoldnæsholm Skovdistrikt. Jydstrup Afdeling har forespurgt om, hvorledes Skovbrugsoverenskomsten skal forstaas vedrørende Udbæring af Grantømmer. Arbejderne har klaget over, at de blev forlangt til at udbære Tømmerstokke af saa store Dimensioner, at 4 Mand daarligt kunde slæbe det og mener, at de er berettiget til at forlange Tømmeret slæbt ud ved Hestekraft. Vi har tilskrevet Skovdistriktet og meddelt, at vi er enig med Arbejderne i dette Synspunkt og kunde Skovrideren ikke erklære sig indforstaaet hermed, maatte vi forlange Mægling paa Spørgsmaalet.

Gloslunde-Græshave Afd. — Godsejer Wilhjelm, Øllingsøgaard. 3 af Afdelingens Medlemmer, der var antaget som Løsarbejdere til Øllingsøgaard, har været beskæftiget ved Ombygningsarbejde, men kun aflønnet herfor efter Landbrugsoverenskomsten. Vi har overfor Arbejdsgiverforeningen, krævet efterbetalt Differencen mellem Landbrugslønnen og Murerarbejdsmandslønnen 107 Øre pr. Time.

Randbøl Afd. — Arkitekt W. Hansen, Kbh., angaaende »Karolineynde« pr. Randbøl. Vort Medlem Svend Aage Hansen har hertil beklaget sig over, at han, der hidtil har boet i København, af ovennævnte Arkitekt Hansen, boende Nordlandsgade 6, Kbhnv., var opfordret til at flytte til Randbøl og sammen med sin Hustru arbejde paa en af Arkitekt Hansen overtaget Gaard, »Karolineynde«, dels ved Ombygningsarbejde og Landbrugsarbejde etc., men at det viste sig, at Hansen ikke var i Stand til at købe Gaarden og at han derfor uden videre rejste uden at betale Arbejdsløn eller Flytteomkostninger til Hansen, som han havde lovet. Hansen angiver at have ialt 411 Kr. tilgode. Vi har tilskrevet Arkitekten og paalagt ham at ordne sit Forhold til Hansen.

Ravnkilde Afd. — Dræningsmester Laurits Christensen, Nysum pr. Arden. 2 Medlemmer af Afdelingen har faaet en Uoverensstemmelse med ovennævnte Dræningsmester om Aflønningen af et udført Dræningsarbejde. Arbejderne mener, at de kan tilkomme tilsammen 118 Kr. mere for Arbejdet. Herimod har Dræningsmesteren protesteret og en Henvendelse fra Kredsen har ligeledes været resultatløs. Vi har forlangt Mægling om Sagen.

Horslunde Afd. — Gdr. Laurits Jensens Enke, Sdr. Horslunde. Medlem af Horslunde Afd. Chr. Christiansen var fæstet maanedsvis hos ovennævnte Gaardejerske for 50 Kr. pr. Maaned. Den 6. Maj blev han syg og var syg hele Maaneden og desaarsag vilde Bestyreren ikke betale ham mere end 25 Kr. for den paagældende Maaned. Vort Medlem kræver fuld Løn samt Kostpenge for den Tid, han har ligget paa Sygehuset. En lokal Henvendelse har ikke bragt noget Resultat, hvorfor Sagen nu er henvist til retslig Afgørelse.

Sandby Afd. — Proprietær Andersen, Strandagergaard. Fodermester Erik Kristiansen har ved Fratrædelsen af sin Plads paa Strandagergaard pr. 1. Juli et Tilgodehavende paa 41 Kr. som det ikke har været muligt at faa udbetalt. Vi har overfor Arbejdsgiverforeningen krævet Mægling.

Ryde-Landet Afd. — Gdr. Kr. Nielsen, Haugbølle pr. Søllested. Medlem Harald Hansen, der har luget ca. 1½ Td. Land Sukkerroer 1. Gang hos ovennævnte Gaardejer, er nægtet 2. og 3. Gangs Lugning under Paaberaabelse af, at Gaardens Folk selv kunde overkomme Arbejdet. Vi har overfor Roedyrkerforeningen krævet Mægling.

Lerup-Tranum Afd. — Gdr. Sofus Nielsen, Klithuse, Brovst. I ovennævnte Sag, der angaar Medlem Simoni Svenningsens 16-aarige Søn Niels Børge, der under sit Arbejde hos Gdr. Sofus Nielsen blev overanstrengt ved Afbæring af Sække med Kunstgødning, er der nu ved Retten faldet Dom. Gdr. blev kun tilpligtet at betale som Restløn 65 Kr. og ingen Erstatning for uforsvarlig Behandling af den unge Mand. Efter Anmeldelse af Tilskadekomsten til Ulykkesforsikringsraadet har dette afgjort Sagen derhen, at man har anset den unge Mands Arbejdsevne forringet med 5 pCt. og har tilkendt ham en Erstatning paa 270 Kr.

2. Kreds — Forpagter E. Olsen, Aastrup. I ovennævnte Sag er afsagt Dom. Denne gaar ud paa, at Medhjælper Svend Aage Jensen ikke har været berettiget til at nægte at deltage i Malkningen, for hvilken Nægtelse han var blevet bortvist. Han blev derfor kun tilkendt Løn til Dato 41 Kr., men maatte betale 30 Kr. i Omkostninger til Modparten.

24. Kreds — Nystrup Klitplantage. I Anledning af forskellige Uoverensstemmelser om Forstaaelsen af Klitplantageoverenskomstens Bestemmelser vedrørende Betaling for Industriknipper har der været forhandlet med Klitinspektoratet og man har oprettet følgende Tillægsoverenskomst gældende for alle Klitplantager: »For Kvasknipper fremstillet af rodhugne Bjergfyr og bundtet som almindelige Kvasknipper betales pr. Bunke a 25 Stk. 185 Øre. Forlanges rodhugget Bjergfyr bundtet som Industriknipper betales pr. Bunke 225 Øre«.

Saxild-Nølev Afd. — Entreprenør Egon Dalsgaard, Illerhuse. Ved en Mægling er Uoverensstemmelsen om Betalingen af et Grundforbedringsarbejde i Saxild Mose bilagt med, at Entreprenøren udbetaler vore Medlemmer de afkrævede 117 Kr. 66 Øre.

Haslev Afd. — Bregentved Skovdistrikt. Afdelingen har klaget over, at Arbejdslønnen ved Kløvning af Kakkelovnsbrænde paa et Skovdistriktet tilhørende Savværk er reduceret fra 125 Øre til 1 Kr. pr. rm. Efter Henvendelse fra Forbundet til Skovbrugets Arbejdsgiverforening er Prisen paany blevet forhøjet til 125 Øre som tidligere.

22. Kreds angaaende Arbejdsforholdene i Uggerby Plantage. Arbejderne i Uggerby Klitplantage har klaget over Aflønningsforholdene, idet de gør opmærksom paa, at Klitvæsenets Klassification er urigtig. Paa en Henvendelse fra Forbundet har Klitinspektoratet svaret, at der i en nær Fremtid vil blive udarbejdet en ny Kulturplan for Uggerby Plantage. Paa et Møde med Arbejderne i Plantagen og Arbejdere fra Tversted Plantage enedes man om, at vi ved en kommende Revison af Overenskomsten med Klitvæsenet maatte søge Klassificationsforholdene ændrede, da den nuværende Klassification absolut ikke er noget rimeligt Udtryk for den større eller mindre Besværlighed ved Skovarbejdet.

Jordløse Fyn Afd. — Sognefoged A. Petersen, Svanninge. Medlem Henry Hansen var fæstet til ovennævnte for Tidsrummet 1. November 1935 til 1. November 1936. Den 1. Maj d. A. fratraadte Henry Hansen Tjenesten og Sognefogden nægtede at udbetale en Restløn paa 60 Kr., idet han henviste til, at Henry Hansen ikke lovligt kunde afbryde Tjenesteforholdet pr. 1. Maj. Sagen har været undersøgt, men maa opgives.

33. Kreds — Dræningsmester Biller, Thorsø. Angaaende et Dræningsarbejde i Engene ved Pøt Mølle, der udførtes ved ovennævnte Dræningsmester, var opstaaet Uoverensstemmelse om, efter hvilken Gruppe Arbejdet skulde aflønnes. Dræningsmesteren havde i den Anledning indstillet Arbejdet. Ved en Mægling opnaaedes Enighed om, at den hidtidige Betaling efter Gruppe 2 skulde staa ved Magt og at Arbejderne skulde have Lejlighed til en Arbejdsperiode af samme Varighed, som hvis Striden ikke var opstaaet, endvidere at Afgravning af Tuerne betales paa Timeløn udenfor Akkorden.

12. Kreds — Gdr. Jens Hansen, Præstebjerg. En Uenighed om Betalingen for 1. Gangs Lugning af Roer er bilagt med, at der gives et Tillæg paa 30 Øre pr. 100 løb. Favne for snavsede Roer.

Hørsholm Afd. — Dræningsmester Rudolf Hansen, Strødam. En Uoverensstemmelse angaaende Afvandingsarbejdet ved Rungsted Boldplads er bilagt med, at der for det timebetalte Arbejde grundet paa uforudsete Besværligheder gives et Tillæg paa 25 pCt. for ialt 400 Timer, eller ialt 136 Kr.

19. Kreds — Dræningsmester N. P. Hansen, Aunslev. Medlemmerne Jørgen Knudsen og Carl Rasmussen har for ovennævnte Dræningsmester udført et mindre Dræningsarbejde. Der var ikke inden Arbejdets Begyndelse truffet Aftale om, hvorvidt det skulde aflønnes med Akkord eller Timeløn. Ved en Mægling efter Arbejdets Fuldførelse opnaaedes Enighed om, at der for Arbejdet ialt betaltes 65 Kr. Sagen dermed sluttet.

19. Kreds — Forpagter Lange, Ørbæklunde. En Uoverensstemmelse paa Ørbæklunde om Tillæg for Lugning af snavsede Roer er afgjort ved Mægling, saaledes at der for det udførte Areal 7 Tdr. Land efterbetales 5 Øre pr. 100 løb. Favne og for den resterende Del af samme Mark samt for en Mark, kaldet Bondemarken, ligeledes betales 5 Øre i Tillæg pr. 100 løb. Favne.

Middelfart Afd. — Fænøgaard. Ved Roelugningen paa Fænøgaard vilde Inspektør Brandt tilbageholde 2 Øre pr. 100 løb. Favne for Lugning af Sukkerfoderroer og først udbetale disse ved Tilendebringelsen af 3. Lugning. Heroverfor protesterede Arbejderne og der er nu ved Paatale af Forholdet overfor Ejeren af Fænøgaard, Grosserer Daell, blevet udbetalt Arbejderne de tilbageholdte Beløb.

Grevinge Afd. — Bestyrer Larsen, Frenderupgaard. Bestyrer Larsen havde til Anvisningskontoret i Holbæk klaget over, at Roearbejderne havde forladt Arbejdet trods det, at han havde betalt dem 45 Øre pr. 100 lb. Favne forl. Lugning. Ved en Forhandling paa Gaarden, hvor Kredsformanden og Afdelingsformanden var tilstede tilligemed en Repræsentant fra Forbundet, erkendte Bestyreren, at de paagældende Arbejdere havde haft en ringe Fortjeneste trods Tillægget grundet paa Markens Urenhed, og han vilde trække sin Klage til Anvisningskontoret tilbage. Iøvrigt lovede Bestyreren for Fremtiden at ville aflønne efter den paa Egnen gældende Priskurant.

Forbundet — de sønderjyske Dræningsmestre. Arbejdsvilkaarene ved Dræningsarbejdet i Sønderjylland har været drøftet med de sønderjyske Kredsformænd og er resulteret i en Henvendelse til Haderslev Amts Grundforbedringsudvalg om Forhandling om nye Arbejdspriser i Haderslev Amt.

Forbundet — Sønderjysk Landboforening. Efter Henstilling fra de sønderjyske Kredsorganisationer har vi tilskrevet den fælles sønderjyske Landboforening og indbudt den til en Forhandling ang. Landbrugsarbejde i Sønderjylland.

21. Kreds — Tærskeselskabet »Bøstrup«, Langeland. Kredsen har anmodet om Sanktion til at etablere en Blokade overfor ovennævnte Tærskeselskab ved dets Formand Niels Berthelsen, idet Tærskeselskabet ikke vil indgaa paa at betale Arbejderne nogenlunde rimelig Arbejdsløn. Sanktionen er givet og Blokaden etableret fra 10. August. Der er ingen Folk paa Understøttelse.

Forbundet — Statsskovbruget og Sorø Akademi's Skovdistrikt. Til Forhandling om den nye Statsskovbrugsoverenskomst og Overenskomsten med Sorø Akademis Skove er nu nedsat et Forhandlingsudvalg bestaaende af følgende Repræsentanter for Skovbrugets forskellige Forhold og Landsdele: Skovløber Edv. Christiansen, Almindingen. Skovarbejder Ernst Petersen, Esrom, Skovarbejder Peter Jensen, Vejbæk pr. Faarhus Sdrj. Valdemar Andersen, Sorø. Skovarbejder Alfred Døj, Gudum. Martin Henriksen, Arden, og Jens S. Jensen, Boller pr. Horsens.

Børkop Afd. — De Kellerske Aandssvageanstalter, Brejning. Den 6. Juli fandt der paa De Kellerske Anstalter en Forhandling Sted vedrørende Oprettelse af en Overenskomst omfattende saavel vore som Gartnerforbundets Medlemmer, der beskæftiges paa Anstalten. Gartnerforbundet og dets lokale Afdeling saavel som vor lokale Afdeling og Forbund var repræsenteret ved Forhandlingen. Der opnaaedes Enighed om en Overenskomst, som dog er betinget af, at Anstaltens Bestyrelse skal tiltræde denne. Bestyrelsen holder dog først Møde den 27. August. Timelønnen er ansat til 105 Øre for alt Arbejde, Arbejdstiden i Sommerhalvaaret 9 Timer, men kan dog i Landbruget forlænges indtil 10 Timer i Høsten, dog højst for 5 Uger. Den øvrige Tid af Aaret er Arbejdstiden 7 Timer daglig. Overenskomsten indeholder Bestemmelser om Ferie, Betaling for Overarbejde samt Regler for Behandling af faglig Strid og træder straks i Kraft og gælder til den med 2 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Juli.

Følleslev Særslev Afd. — Godsejer Grüner, Egemark. Onsdag den 22. Juli fandt der paa Egemark en Forhandling Sted med Godsejer Grüner om Oprettelse af Overenskomst. Forhandlingen sluttede forsaavidt uden Resultat, som der ikke blev underskrevet nogen Overenskomst, men det var dog en Aftale, at vi, naar Godsejeren nærmere havde overvejet Spørgsmaalet, skulde have en ny Forhandling med ham. Det ser ud til at være lidt vanskeligt for Godset at skaffe sig Folk i Øjeblikket og der er derfor nogen Mulighed tilstede for, at en fornyet Forhandling kan give et Resultat.

32. Kreds — 24 større Gaarde paa Djursland. I ovennævnte Sag har vi ved Korrespondance søgt at faa en ny Forhandling i Stand og derefter, da dette ikke lod sig gøre, tilrettelagt en Aktion overfor de paagældende 24 Gaarde ved ovenfor hver enkelt at stille Krav om Overenskomst, hvilket i første Række gav 2 Overenskomster. Aktionen førte imidlertid til, at Arbejdsgiverne krævede afholdt et Fællesmøde, efter hvilket man meddelte, at man til Efteraaret vilde være villig til at forhandle med Forbundet samlet paa Basis af Kolindsundoverenskomsten, men iøvrigt ønskede at afvente det Pihlske Udvalgs Resultater.

Forbundet — Tiltrædelser af den jyske Dræningsoverenskomst. I Forbindelse med Forhandlingerne med Jysk Dræningsmesterforening om den nye pr. 1. Juli 1936 ikrafttrædende Dræningsoverenskomst er der samtidig indsamlet Underskrifter blandt de udenfor Dræningsmesterforeningen staaende Dræningsmestre, hvorved 85 Dræningsmestre har underskrevet paa at respektere den med Jysk Dræningsmesterforening til enhver Tid gældende Dræningsoverenskomst. Indenfor paagældende Omraade kender vi ikke andre og flere Dræningsmestre udenfor Dræningsmesterforeningen.

Gl. Ry Afd. — Ry Nørskov. Forbundet har faaet tilstillet den med Ry Nørskov afsluttede Overenskomst til Godkendelse, og da der intet er at bemærke til Overenskomstens Indhold, idet den i alt væsentligt svarer til Frijsenborg og den sjællandske Skovbrugsoverenskomst, har Forbundet godkendt den. Overenskomsten er gældende fra 1. Maj 1936 og kan med 3 Mdr.s Varsel opsiges til Ophør en 1. Maj. Bemærkelsesværdigt er i Overenskomsten, at løse, organiserede Arbejdere erholder en Huslejegodtgørelse af 2 Kr. pr. Uge, hvorved den i Overenskomsten fastsatte Timeløn paa 70 Øre faktisk forhøjes til ca. 74 Øre i Timen.

Vejlø Afd. — Gaunø-Lindersvold og Strandegaards Skovdistrikter. Overenskomsten med ovennævnte Skovdistrikter er nu underskrevet og tilstillet Forbundet. Overenskomsten er afsluttet med de paa paagældende Distrikter beskæftigede Arbejdere, men Opsigelsen skal fremsendes gennem D.A.F. Iøvrigt er Løn- og Arbejdsvilkaar i det allervæsentligste i Overensstemmelse med den sjællandske Skovbrugsoverenskomst.

Forbundet — Jysk Dræningsmesterforening. Der er nu endelig opnaaet Enighed med Jysk Dræningsmesterforening om Dræningsoverenskomsten. Overenskomsten træder i Kraft 1. Juli 1936 og indeholder Bestemmelser om Gravning af Dræningsgrøfter og Gravning og Oprensning af mindre Vandløb og aabne Grøfter. For Afvandingsarbejdets Vedkommende er det bestemt, at de i Overenskomsten fastsatte Akkordpriser kun er gældende for Omraader, der ikke er dækket af Entreprenøroverenskomsten. Timelønnen er 105 Øre, Arbejdstid og Arbejdsregler de sædvanlige. Overenskomsten er nu færdigtrykt og udsendt til Afdelingerne. Den omfatter følgende Amter: Randers, Viborg, Aarhus, Skanderborg, Vejle, Ribe og Ringkøbing, i hvilke Dræningsmesterforeningen har 45 Medlemmer. Derudover er Dræningsoverenskomsten direkte underskrevet af 85 Dræningsmestre, saaledes at 130 Mestre i disse Amter er forpligtet til at overholde Overenskomsten. De Entreprenører, der maatte være, der ikke har underskrevet, er meget faa og temmelig betydningsløse.

Forbundet — Dræningsmestrene i Aalborg Amt. Med Dræningsmestrene i Aalborg Amt er der nu afsluttet Overenskomst gældende fra 1. Juli 1936. Overenskomsten er underskrevet af 37 Dræningsmestre og indeholder Akkordsatser for henholdsvis nordenfjords og søndenfjords Dræningsarbejder i Aalborg Amt og fælles Akkordpriser for hele Amtet for saa vidt angaar Afvandingsarbejde. For Afvandingsarbejdets Vedkommende er det bestemt, at de i Overenskomsten fastsatte Akkordpriser kun er gældende paa Omraader, der ikke er dækket af Entreprenøroverenskomsten, idet der betales efter Entreprenøroverenskomsten indenfor dennes Omraade. Timelønnen er 105 Øre. Arbejdstid og Overarbejdsregler de sædvanlige.

Overenskomsten er nu trykt og udsendt til Afdelinger og Dræningsmestre.

Haldrup-Søvind Afd. — Godsejer Horn, Tyrrestrup. Sagen vedrørende Godsejer Horn, Tyrrestrup, kan nu betragtes som afsluttet, idet Godsejeren har solgt Tyrrestrup til Jordlovsudvalget til Udstykning. Jordlovsudvalget overtager Gaarden den 1. April 1937, og indtil dette Tidspunkt har Godsejeren indgaaet paa at aflønne sine Arbejdere efter Overenskomsten, ligesom de af ham opsagte Arbejdere er genantaget.

Strib-Vejlby Afd. — 3 Grusgravejere. Ovennævnte Sag er nu gaaet i Orden. Afdelingen meddeler os, at de 3 Grusgravejere Knud Stofregen, A. Byskov-Ovesen og Carl Lindhardt efter Forbundets Henvendelse forlængst har forhøjet Timelønnen til 104 Øre i Overensstemmelse med Forligsmandsforslaget.

Middelfart Afd. — Forpagter Niels Buch, Hindsgaul. Med Forpagter Buch, Hindsgaul Avlsgaard er nu afsluttet Overenskomst, hvorved Forpagteren paa samme Maade som Fænøgaard forpligter sig til at overholde den med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt afsluttede Overenskomst.

Forbundet — Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt. Med Arbejdsgiverforeningen er nu afsluttet Tillægsoverenskomst til den med Arbejdsgiverforeningen gældende Dræningsoverenskomst i Maribo Amt. Tillægsoverenskomsten omfatter Priser paa Gravning og Oprensning af aabne Vandløb og Rørlægning af nuværende aabne Grøfter og mindre Vandløb. Ved Overenskomstens Afslutning er endvidere opnaaet Enighed om følgende Bestemmelse: »Parterne er enige om, at denne Overenskomst ogsaa gælder for Organisationernes Medlemmer, hvor disse optræder som Dele af et Afvandingsudvalg eller lignende, og at Uoverensstemmelser om Arbejdets Betaling vedrørende Arbejdsgiverforeningens Medlemmer ogsaa ved saadant Arbejde behandles efter de sædvanlige Regler for faglig Strid. Denne Overenskomst omfatter ikke Vandløbsarbejder og Rørlægning af mindre Vandløb i Byer, Forstadsbebyggelser og bymæssige Bebyggelser med over 1500 Indbyggere, men omfatter saadant Arbejde paa Landbrugsjord ved og udenfor ovennævnte Byer og Bebyggelser. Ejheller omfatter Overenskomsten Arbejder paa over 10,000 m³ pr. 1,000 lb. m. eller hvor der anvendes Gravemaskine.«

20. Kreds — Grusgravejer Harald Nielsen, Volstrup. Der er afsluttet Overenskomst med Harald Nielsen angaaende Arbejdet i Grusgraven. Arbejdstiden er 8 Timer, Timeløn efter Landsoverenskomsten med Grusgrave og Skærvefabrikker. I Grusgraven beskæftiges kun Medlemmer af Forbundet, ligesom de sædvanlige Regler for Behandling af faglig Strid og for Overarbejde er gældende. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. September.

38. Kreds — Proprietær Lind-Christensen, Neder Knabberup. Der er afsluttet Overenskomst med Lind Christensen om Aflæsning af Mergel paa Landejendomme. For Arbejdet udbetales forskudsvis 105 Øre i Timen. Aflæsning betales pr. m³ løst Maal med 10 Øre. Chaufførerne skal være behjælpelig ved Aflæsningen.

Forbundet — Jyske Dræningsmestre, der har nægtet at underskrive paa den nye pr. 1. Juli 1936 oprettede Dræningsoverenskomst. 3 jyske Dræningsmestre, Holger Jensen, Hyllebjerg, Aalborg Amt, Holger Jensen, Rønde, Randers Amt og Chr. Jensen Tvind, Madum, Ulfborg, Ringkøbing Amt, som havde underskrevet de med Jysk Dræningsmesterforening i 1934 afsluttede Dræningsoverenskomster, nægtede at underskrive paa de nye pr. 1. Juli 1936 ikrafttrædende Dræningsoverenskomster i paagældende Amter. Vi har derefter i Henhold til Lov af 29. Marts krævet dem indklaget henholdsvis for Forligsmanden og derefter for Voldgiftsretten, hvor ingen af dem gav Møde nogen af Stederne. Voldgiftsretten har derefter kendt hver af de paagældende pligtig til at respektere for Holger Jensens Vedkommende den nye Dræningsoverenskomst for Aalborg Amt, og for de 2 sidstes Vedkommende den med Jysk Dræningsmesterforening nye afsluttede Overenskomst. For Holger Andersens Vedkommende er denne Voldgiftskendelse af stor principiel Betydning, idet der ikke for hans Vedkommende forelaa Underskrift af Tiltrædelse til den med Jysk Dræningsmesterforening i 1934 afsluttede Overenskomst. Hans Tiltrædelse til denne bestod i, at han overfor Kredsformanden mundtlig havde erklæret, at han vilde følge Overenskomsten, men samtidig hævdet, at han ikke vilde underskrive, og denne Aftale havde Forbundet derefter ved anbefalet Skrivelse bekræftea overfor Dræningsmesteren i Juli 1935 og meddelt, at vi akkviescerede herved og dermed afholdt os fra at etablere Arbejdsstandsning overfor ham. For Modtagelsen af denne Skrivelse kvitterede Holger Andersen den 10. September med følgende Indledning til et Brev: Først takker jeg for den tilsendte Meddelelse, som gav os Haab om fremtidig at arbejde i Fred.« Voldgiftsretten diskuterede grundigt, om dette kunde siges at være en for begge Parter juridisk bindende Overenskomst, men Retten er altsaa kommen til det Resultat, at Overenskomsten var saa forbindende, at Forpligtelsen kunde forlænges videre til den nye med Dræningsmesterforeningen afsluttede Overenskomst. Medvirkende hertil har maaske været, at vi kunde fremlægge en i 1933 med paagældende Dræningsmester underskrevet og afsluttet Overenskomst, der først udløb 1. Juli 1935.

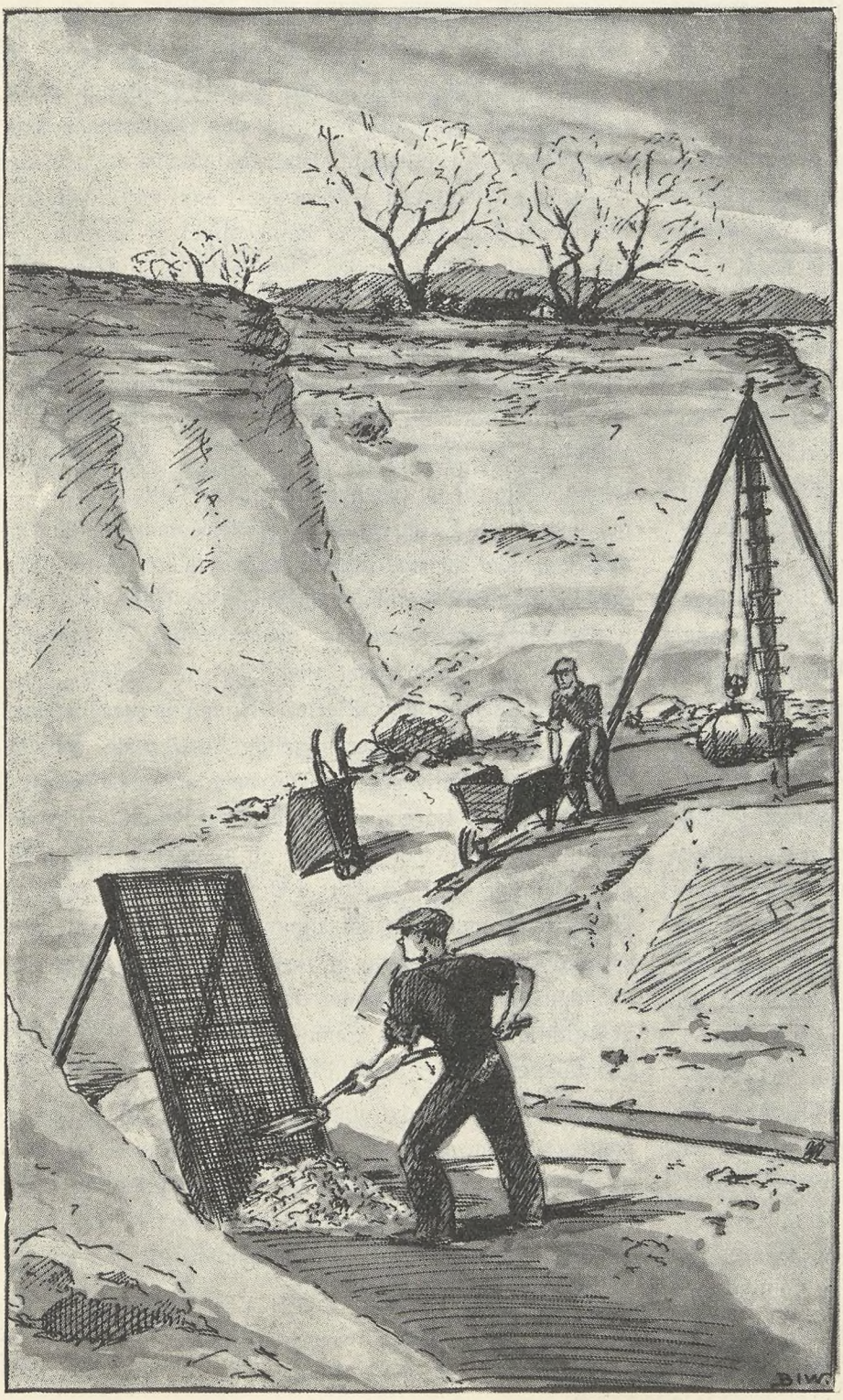
Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 19 15.–10. 1936 41. Aarg.

Manden med Harpen

Manden med Harpen
er ikke en Skjald,
som svæver ved
Lufthavets Grænser.
Manden med Harpen
er Manden, som Ral
paa Bunden af
Grusgraven renser.

Hvad Havene gav os,
hvad Gletcherens Tid
af Grus og af Sten
vilde skænke,
staar Manden med Harpen
og renser med Flid,
men vil kun paa
Nutiden tænke.

Han ser fra sin Grusgrav
mod Himlen den blaa,
hvor Skyer
kan sejle og vandre ...
Opad og fremad
skal han ogsaa naa
i Takt og i Trop
med os andre!

Aage Hermann.

KLAR TIL NÆSTE VALG –

Folketingsvalget i 1935 bragte gennem det overvældende voksende Stemmetal Socialdemokratiet en kraftig Styrkelse overfor Oppositionspartierne.

Og Landstingsvalget 1936 gav ikke alene Socialdemokratiet Stemmetilvækst og Fremgang, men brød tillige den sidste Skranke for et frugtbringende Lovgivningsarbejde ned ved det endelige Flertals Erobring.

Politisk er der saaledes kun Grund til at nære Tiltredshed. Men herefter vil Interessen samle sig om det kommende kommunale Valg, der skal finde Sted i Foraaret 1937.

Dette Valg er af lige saa stor Betydning for Arbejderklassen, som de politiske Valg, og det bør derfor være vort næste Maal at vinde Flertallet i det størst mulige Antal Kommuner baade i By og paa Land.

En meget væsentlig Del af de Love, som vedtages i Rigsdagen, administreres som bekendt gennem Kommunalbestyrelserne, og det kan uden Overdrivelse paastaas, at et meget stort Antal af disse Kommuner, ikke mindst paa Landet, med det nuværende Flertal vil være interesseret i at sabotere de sociale Synspunkter, som med det nuværende Flertal i Rigsdagen maa forudsættes at blive raadende i den kommende Lovgivning.

Det gælder derfor om i rette Tid at tilvejebringe Grundlaget for en stærk socialdemokratisk Fremgang ogsaa ved de forestaaende kommunale Valg. Og ikke mindst her gælder det, at Oplysning og Agitation er fornøden og derfor bør tilrettelægges snarest muligt. Ikke mindst gælder det om at bevare Valgretten, der kun kan sikres ved Indbetaling af Skatten, saaledes som foreskrevet i den kommunale Valglov. Om de nærmere Regler herfor henvises iøvrigt til den herom andet Steds i Fagbladet optagne Artikel.

En kendt Sag er det, at en Del Vælgere stemmer anderledes ved de kommunale Valg, end Tilfældet er ved de politiske Valg, fordi de under et eventuelt socialdemokratisk By- eller Sogneraadsflertal, med deraf følgende hurtigere Udvikling og Gennemførelse af kommunale Forbedringer, frygter en Stigning af Skatterne. Og denne Opfattelse bestyrkes naturligvis ved den konservative Presses stadige Henvisen til socialdemokratisk styrede Kommuner med stor Skatteprocent, uden at der samtidig berettes noget som helst om, hvilke Fordele disse Kommuners Befolkning har opnaaet ved det kritiserede Kommunestyre, ligesom det med velberaad Hu undlades at anføre, at ogsaa konservativt ledede Kommuner undertiden kan have en forholdsvis høj Skatteprocent, uden at der tilnærmelsesvis er gennemført de samme Forbedringer i kommunal Henseende for de mindrebemidlede Beboere, som Tilfældet er i de socialdemokratisk styrede Kommuner.

Og navnlig glemmer man ganske at oplyse om, at der i de socialdemokratiske Kommuner ogsaa bestaar Flertal indenfor Ligningsmyndighederne, saaledes at de forøgede Udgifter gennem en fornuftig Ligningsskala fordeles paa retfærdig Vis ligelig paa Kommunens Indbyggere paa Grundlag af disses økonomiske Evne, og saaledes, at der tages al fornøden Hensyn til svigtende Skatteevne hos den, der er handicappet af Sygdom og Arbejdsløshed eller andre den enkelte utilregnelige Aarsager.

Den Arbejder, som af Frygt for stigende Skat, undlader at stemme socialdemokratisk ved Kommunevalget eller bliver borte fra Deltagelse i Valget, forraader i Virkeligheden sine egne Interesser. Det nytter nemlig ikke at kæle for en tilsyneladende lav Skatteprocent, — der meget ofte i konservativt styrede Kommuner kun er markeret, idet den i Realiteten er betydelig højere, naar den indirekte Beskatning gennem store Gas- og Elektricitetspriser medregnes, — naar samtidig alt Initiativ indenfor Kommunen sover en blid Tornerosesøvn.

Et socialdemokratisk Flertal i Kommunernes Ledelse betyder øget Arbejde og stigende Fortjeneste, selvom det private Initiativ svigter. Det betyder loyal Fortolkning af sociale Love og kammeratlig Forstaaelse af, hvor fornødent det er at række en hjælpende Haand til dem, der lider ilde. Derfor er det en Nødvendighed at vinde frem ogsaa paa det kommunale Omraade, for at sikre det fulde Udbytte af de politiske Valgsejre. Og Kampen maa indledes allerede nu ved Tilrettelægning af Agitationen, der i de kommende Maaneder skal skabe Grundlaget for det store Fremstød.

Ikke mindst paa det egentlige Land bør Samarbejdet mellem Organisationerne og Partiforeningerne allerede nu indledes, og her kan Arbejdsmændene gøre den største Indsats, og *vi vil* gøre, hvad der staar i vor Magt for øget Indflydelse og socialdemokratisk Fremgang ved de kommunale Valg i 1937.

R—dt.

Mestrene maatte ned fra Stilladset

Selv om der dagligt afsluttes Overenskomster med uorganiserede Arbejdsgivere, er der dog stadig en Del tilbage, som er i Besiddelse af tilstrækkeligt Mod til Gang paa Gang at afvise Tillidsmændene i vore Afdelinger, naar disse henvender sig til dem om Opretelse af Overenskomst. Blandt dem, der øver særlig Modstand i saa Henseende, er de uorganiserede Bygningshaandværkere paa Landet, af hvilke Murermestrene indtager en fremskudt Stilling som Bolværk imod Organisationerne og overenskomstmæssigt ordnede Forhold.

Er det et medfødt eller senere tilegnet Mod, som d'Herrer uorganiserede Bygmestre er i Besiddelse af? Nej, deres Dumdristighed skyldes alene Bevidstheden om, at deres Behov med Hensyn til fornøden Arbejdskraft altid kan tilfredsstilles af det endnu rigelige Antal af uorganiserede Arbejdere, som er naive nok til at tro paa Mestrenes Forestillinger om, at det er deres Livs Chance og største Lykke at holde sig udenfor de organiserede Arbejderes Rækker.

Til Trods for den stærke Modstand fra Mestrenes Side mod at indgaa paa Overenskomster, er det dog muligt for Organisationerne at faa Mestre, som har sværget paa at ville forsage Fagforeningerne og alle deres Gerninger, til at underskrive paa Overenskomster, selv om deres uorganiserede Medhjælpere har ydet Mestrene kraftig Støtte i deres Kamp mod Fagforeningerne om Afslutning af Overenskomsterne, ved at stille sig paa Linie med Mestrene. Et af de mange Tilfælde, hvor det ved et ihærdigt Arbejde fra Fagforeningens Side er lykkedes at faa afsluttet Overenskomster med uorganiserede Mestre, skal vi i det efterfølgende omtale nærmere.

I Omegnen af Haderslev var der et saa stort Antal af uorganiserede Bygmestre, at de efterhaanden næsten helt blev de dominerende ved Byggearbejdet i Forhold til de organiserede Mestre. Dette gjaldt ikke alene Udførelsen af Arbejder udenfor Haderslev, men ogsaa Arbejder inde i Haderslev By.

Vore Medlemmer beklagede sig over dette Uvæsen, og med Rette, da de maatte gaa arbejdsløse og se paa, at det Arbejde, som retteligt tilkom dem, blev udført af uorganiserede Arbejdere til en langt ringere Løn end den, der i Henhold til gældende Overenskomster skulde betales for Arbejdet. De organiserede Mestre beklagede sig ogsaa overfor Fagorganisationerne, naar Lejlighed hertil var tilstede; men overfor Mestrenes Beklagelser blev der fra Fagorganisationernes Side straks rettet det Spørgsmaal: Hvad gør I selv for at komme dette Uvæsen til Livs? Og herpaa blev de organiserede Mestre Fagforeningen Svar skyldig. Det er nemlig en Kendsgerning, at de organiserede Mestre og Arbejdsgivere støttede de uorganiserede efter bedste Evne ved at levere dem de nødvendige Materialer til deres Byggeforetagender og iøvrigt hjalp dem i enhver Henseende med Arbejdets Færdiggørelse.

De her omhandlede Mestre havde været blokeret i kortere eller længere Tid, enkelte indtil 4 Aar; men denne Blokade viste sig uden Virkning, ikke mindst som Følge af den Støtte, der blev ydet fra de organiserede Arbejdsgiveres Side. Med Henblik paa den Udvikling, som Sagen efterhaanden fik ved, at de uorganiserede Mestre overtog saa at sige alt Arbejde af Betydning i og udenfor Haderslev By, blev det nødvendigt for Organisationerne at gaa et Skridt videre udover den Blokade, som var løbende, og det blev da efter en Række Fællesmøder mellem Byggefagsorganisationerne i Haderslev vedtaget at indhente Sanktion hos de respektive Forbund til Iværksættelse af Sympatiblokade. De saaledes fremsendte Sanktionsbegæringer blev behandlet af de interesserede Fagforbund i Fællesskab sammen med De samvirkende Fagforbund, og her vedtoges det at imødekomme Afdelingernes Sanktionsbegæring, hvorefter der blev varslet og iværksat Sympatiblokade overfor saa vel Arbejdsgiverforeningens Medlemmer som udenfor staaende Arbejdsgivere og Virksomheder, med hvilke der var afsluttet Overenskomst, og som leverede Materialer til de blokerede Mestres Byggeforetagender eller paa anden Maade havde Forbindelse med dem.

Tilsyneladende gjorde de udstedte Sympativarsler og følgende Strejker ikke noget Indtryk paa de uorganiserede Mestre. Tværtimod, de imødesaa Situationen med et overlegent Smil, stolende paa, at den personlige Friheds Gudinde fortsat vilde staa dem bi. Først da der var gaaet nogle Dage, og alt tilkørt Materiale til deres Byggepladser var opbrugt, og de intet nyt Materiale kunde faa, forsvandt Smilet fra deres Ansigter og dermed ogsaa al deres Overlegenhed. Selv om Mestrene var forberedt paa, at vore Medlemmer hos Vognmændene ikke vilde transportere Materialer til deres Byggepladser, følte de sig sikkert overbevist om, at Vognmændene selv vilde sætte sig ved Rattet og gøres deres Yderste for at skaffe dem Materialer. Men her blev de skuffet. Ikke en eneste af Vognmændene imødekom Mestrenes indtrængende Anmodninger om at køre for dem, og dermed var deres Skæbne faktisk afgjort. Dog forsøgte de endnu en Udvej ved en samlet Indmeldelse i Kristeligt dansk Fællesforbund for derigennem at blive hjulpet i deres Nød; men heller ikke denne Vej var farbar.

Herefter var der intet Valg. Stilladserne om Bygningerne var kemisk renset for Materialer. Bygningerne stod halvt færdige. Arbejdet kunde ikke fortsættes, Bygherrerne forlangte Kontrakterne overholdt og Arbejdet færdigt til den fastsatte Tidsfrist.

Tvunget af disse Omstændigheder maatte Forsagelsens Ed brydes af de tidligere saa stortalende Mestre. Med rystende Knæ begav de sig paa Vej ned af Stilladset med Fredstegnet, det hvide Flag, udfoldet som Tilkendegivelse af, at de overgav sig og nu var parat

til at synge med paa Omkvædet »Danmark for Folket«. Deres eneste og højeste Ønske i Øjeblikket var hurtigst muligt at komme til at sætte deres Navn paa en Overenskomst sammen med den Fagforeningsrepræsentant, der saa ofte havde staaet paa Jorden ved deres Byggepladser, og uden Held bedt dem komme ned af Stilladset.

Mestrene havde haabet at kunne slippe med kun at underskrive paa Overenskomst for det Arbejde, som de for Tiden havde til Udførelse; men her forregnede de sig ogsaa. De maatte længere ned endnu. Betingelsesløst maatte de underskrive paa, at Overenskomsterne var gældende til 1938, og endelig maatte de underskrive paa, hvad der sikkert var den værste Pille for dem at sluge, at de kun maatte beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund ved Udførelse af Arbejdsmandsarbejde.

Dermed var ogsaa de hos de blokerede Mestre beskæftigede, uorganiserede Arbejderes Stilling til Organisationen med eet Slag blevet ændret. De maatte nu, med eller mod deres Villie, anmode om at blive optaget som Medlemmer af Fagforeningen, hvis de ønskede at fortsætte Arbejdet. Indtil Indmeldelsen havde de anset det for en Umulighed, at en Fagforening skulde kunne faa dem til at bede om Optagelse. Men ikke desto mindre er deres Medlemsskab i Fagforeningen nu en Kendsgerning. Forhaabentlig har disse tidligere Fagforeningsmodstandere allerede nu erfaret Fordelene ved at staa tilsluttet en Fagorganisation, eftersom Følgen af deres Optagelse i Organisationen straks medførte en betydelig Lønforhøjelse, kortere Arbejdstid, bedre Arbejdsforhold og Medstemmelsesret om deres fremtidige Løn- og Arbejdsforhold i Lighed med andre, hæderlige Arbejdere. De er nu ikke længere et retsløst Redskab for Arbejdsgiverne.

Det her opnaaede Resultat er uomtvisteligt en stor Sejr for Organisationerne, og det giver Tillidsmændene nyt Mod og gør Troen hos dem endnu stærkere paa, at det ved fortsat og maalbevidst Arbejde vil lykkes at faa al Smudskonkurrence og Underbetaling paa Arbejdspladserne udryddet. Før eller senere, men utvivlsomt indenfor en overskuelig Tid, maa d'Herrer uorganiserede Arbejdsgivere saavel som de uorganiserede Arbejdere uden Undtagelse ned af Stilladset, hvis de ikke fortrækker at ophøre med Arbejdet.

Chr.

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

VEDTÆGTSÆNDRING

Ved Udsendelsen af de nye Vedtægter omkring Nytaar 1936 gjorde vi opmærksom paa, at da vi efter Delegeretmødet skulde have Direktoratets Godkendelse for de skete Vedtægtsændringer, stillede Direktoratet Krav om, at Vedtægtens § 19 om Udbetaling af Juleunderstøttelse skulde ændres, idet der under Henvisning til den skete Vedtagelse om Forhøjelse af Dagpengehjælpens Størrelse, ikke fremtidig kunde foretages flere Udbetalinger af Juleunderstøttelse, og Direktoratet gik kun med store Betænkeligheder med til i Stedet for at forhøje Maksimumsbeløbet til 30,00 Kr.

Paa Foranledning af flere Afdelinger har vi paany rejst Sagen og ved Forhandlinger, der herefter har været ført, er Direktoratet indgaaet paa, at de Afdelinger, der har Midler til det, foruden Udbetalingen i December Maaned kan foretage en Udbetaling i den derpaa følgende Februar Maaned. Under Henvisning hertil er Maksimumsbeløbet, der kan udbetales i December Maaned, nedsat fra 30,00 Kr. til 25,00 Kr., medens Beløbet, der kan udbetales i Februar Maaned, ikke maa overstige 20,00 Kr. pr. Medlem.

Da det Maksimumsbeløb, der herefter er Adgang til at kunne udbetale, er forhøjet til 45,00 Kr. i Modsætning til tidligere, hvor det var 30,00 Kr., tror vi, at den skete Ændring overalt vil blive modtaget med Glæde.

§ 19 i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Vedtægt faar herefter følgende Affattelse, hvilket vi anmoder alle vore Tillidsmænd om at notere sig:

§ 19.

De Afdelinger, der forsikrer alle deres Medlemmer ekstra Understøttelse til Julen, faar hvert Aar mellem 10.—20. December udbetalt det Beløb, der tilkommer dem hertil i Henhold til deres Indbetalinger.

Kontingentet hertil, der er obligatorisk for de Afdelinger, der tilslutter sig Julefonden, er 4 Øre, 6 Øre eller 10 Øre pr. Uge efter Afdelingens egen Bestemmelse. Forandring fra det højere Kontingent til det lavere, eller omvendt, kan kun ske fra et Regnskabsaars Begyndelse.

Afdelingerne bestemmer med Hovedbestyrelsens Godkendelse, med hvor stort et Beløb, og under hvilken Form Udbetalingen til de arbejdsløse Medlemmer skal ske, dog maa Beløbet ikke overstige 25 Kr. Afdelinger, der har Midler dertil, kan dog med Hovedledelsens Godkendelse i Februar Maaned som Tillæg til den i den forudgaaende December Maaned udbetalte Juleunderstøttelse udbetale et Beløb, der ikke maa overstige 20 Kr.

Det er dog en Betingelse for at faa udbetalt Juleunderstøttelse, at paagældende Medlem mindst har betalt Kontingent hertil i de forud for Udbetalingen gaaende 12 Maaneder, og at han iøvrigt opfylder Vedtægtens Betingelser for at kunne oppebære Understøttelse, jfr. § 20, § 22 Stk. 2 og § 26, samt at Vedkommende forud for Udbetalingen har været arbejdsløs og mødt til Kontrol i et Dageantal, der mindst svarer til det dobbelte Antal af de i § 21 nævnte Karensdage.

Overskydende Beløb, som Afdelingen ikke har Brug for, kan henlægges til næste Aars Udbetaling, men skal holdes afsondret fra Afdelingens andre Midler.

Den udbetalte Juleunderstøttelse medregnes ikke i Kassens Maksimumsydelse.

Johannes Nielsen.

LOCKOUTENS OMFANG OG ØKONOMISKE VIRKNINGER

(MEDDELT AF ARBEJSDIREKTØR VATER)

Arbejdsdirektoratet har efter Afslutningen af den i Tiden 23. Februar d. A. til 30. Marts 1936 iværksatte Lockout foretaget en Undersøgelse til Bedømmelse ikke blot af Konfliktens talmæssige Omfang, men ogsaa af dens økonomiske Virkninger, og nedenfor skal jeg oplyse nogle af de vigtigste Resultater af denne Undersøgelse.

Af de 70 statsanerkendte Arbejdsløshedskasser blev 35 inddragne under Konflikten, og fandtes der i disse Kasser ved Konfliktens Udbrud ialt 301,644 Medlemmer, svarende til 75,1 pCt. af det samlede Medlemstal.

I disse Kasser, der blev berørte af Konflikten, fandtes der ialt ca. 2400 Afdelinger, og af disse var 1033 med et samlet Medlemstal af 237,875 konfliktberørte, d. v. s. at der indenfor de nævnte Afdelinger fandtes Virksomheder, for hvilkes Vedkommende Lockouten traadte i Kraft.

De paagældende 1033 Afdelinger havde ved Konfliktens Udbrud 73,733 arbejdsløse Medlemmer, medens Resttallet af de Arbejdere, der ved Lockoutens Ikrafttræden blev udelukkede fra Arbejde, er opgjort til ialt 83,819.

Da Konflikten i det væsentlige varede i en Periode med 30 Arbejdsdage, har det samlede Tab af Arbejdsdage som Følge af Konflikten været ca. 2,500,000, og regner man med en gennemsnitlig Arbejdsløn af 10 Kr. pr. Dag, vil det med andre Ord sige, at Konflikten har medført en tabt Arbejdsfortjeneste paa ca. 25 Mill. Kr.

Under 11. November 1932 har Socialministeren i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 17 fastsat Regler for Arbejdsløshedskassers Forhold under Strejke og Lockout, og ved Gennemførelsen af disse Regler maatte Retten til Arbejdsløshedsunderstøttelse ikke blot standses for de Medlemmer,der var direkte konfliktberørte, d. v. s. Personer, der ved Konfliktens Udbrud var beskæftigede paa konfliktberørte Virksomheder, men ogsaa for de Medlemmer, der ved Konfliktens Udbrud var arbejdsløse, men som indenfor de sidste 8 Uger havde haft Beskæftigelse af over midlertidigt Arbejdes Varighed (3 Uger, ɔ: 18 Arbejdsdage) paa en af de konfliktberørte Virksomheder.

Understøttelsen blev herefter standset ikke blot for de fornævnte 83,819 direkte Konfliktdeltagere, men ogsaa for de ca. 9000 Personer, der maatte henføres til 8 Ugers Gruppen.

Efter de nævnte Regler skal det derhos afgøres, hvorvidt Konflikten har et saadant Omfang indenfor den enkelte Afdeling, at denne maa lukke, d. v. s. standse al Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse ikke blot til de af Konflikten berørte Medlemmer, men ogsaa til de Medlemmer, der ved Konfliktens Udbrud var arbejdsløse med Ret til Understøttelse.

Hvis Konfliktens Omfang indenfor en Afdeling derimod ikke var saa stor, at der maatte kræves Lukning, holdtes Afdelingen aaben, d. v. s. at den fortsatte sin Udbetalingsvirksomhed til alle dens arbejdsløse og understøttelsesberettigede Medlemmer med Undtagelse af de direkte konfliktberørte og ovenfornævnte 8 Ugers Folk samt til tilrejsende Medlemmer, hvis Understøttelse var standset i Henhold til ovenfornævnte Regler af 11. November 1932.

Som Følge af denne Undersøgelse blev samtlige Afdelinger i 3 Arbejdsløshedskasser (Bogbinderi- og Papirvarearbejdere, Gørtler- og Metalarbejdere og Papirindustriarbejdere) helt lukkede, medens der iøvrigt af de 1033 konfliktsberørte Afdelinger blev 352 *helt* lukkede, og Resten (681) holdtes aabnede i ovenfornævnte Betydning. Udelukkede fra Arbejdsløshedsunderstøttelse blev saaledes under Konflikten

1) direkte Konfliktsdeltagere	83819
2) 8 Ugers Folk	8987
3) arbejdsløse i lukkede Afdelinger	11560
Ialt ca.	104366

Hvilket økonomisk Tab Arbejdsgiverne har lidt som Følge af Konflikten kan selvfølgelig ikke nøjagtigt beregnes, men ca. 2,5 Mill. tabte Arbejdsdage turde være en god Vejledning.

Det er selvsagt givet, at Arbejdsløshedskasserne under en Konflikt har en indirekte Indtægt derved, at Udbetaling af Understøttelse standses for et stort Antal Medlemmer, og at disse føres over paa de af de faglige Sammenslutninger etablerede Strejkefonds.

Regner man med, at 75 pCt. af de arbejdsløse, for hvilke Adgangen til at oppebære Understøttelse af en Arbejdsløshedskasse blev standset, fortsat vilde have kunnet oppebære saadan Understøttelse, saafremt Lockouten ikke var bleven iværksat, har Arbejdsløshedskasserne ved Konflikten sparet ca. 1¾ Mill. Kr.

Da imidlertid en Del af de arbejdsløse formentlig indenfor Konfliktperioden vilde være gaaet i Arbejde, saafremt Lockouten ikke var traadt i Kraft, er man nødsaget til at formindske de nævnte 1¾ Mill. Kr., og hvis man gaar ud fra, at Arbejdsløsheden i samme Tidsrum 1935, kan man sikkert med Føje anslaa det af Arbejdsløshedskasserne ved Konflikten sparede Understøttelsesbeløb til ca. 1,3 Mill. Kr.

Som ovenfor sagt blev ca. 104,300 Personer som Følge af Konflikten udelukkede fra Arbejdsløshedsunderstøttelse, men man maa regne med, at samtlige disse Personer har oppebaaret Understøttelse hos de faglige Sammenslutninger under hele Konfliktperioden, der incl. Søndage, for hvilke der sikkert ogsaa er udbetalt Understøttelse, androg 36 Dage. Enkelte Fagforbund har dog krævet Ventetid forinden Udbetaling af Understøttelse.

Hvis Understøttelsen har udgjort de samme Beløb Kr. 3,10 pr. Dag, som der gennemsnitlig udbetales i Arbejdsløshedsunderstøttelse, har Lockouten kostet Fagforbundene ca. 12 Mill. Kr. Dette anslaaede Beløb er dog sikkert for lavt, idet man tør gaa ud fra, at den ydede daglige Understøttelse har været højere end foran anslaaet.

(Efter »Arbejderen«).

KALUNDBORG AFDELING BESTAAET I 25 AAR

Den 1. November i Aar er det 25 Aar siden Kalundborg Afdeling blev tilmeldt Dansk Arbejdsmands Forbund som selvstændig og nyoprettet Afdeling. Der havde ganske vist i Aarene 1898—99 været en Afdeling, men det havde vist sig umuligt at holde Liv i denne.

Senere i 1908 blev der gjort et nyt Forsøg paa at danne en Afdeling, men dette mislykkedes. Først i 1911 lykkedes det at faa Arbejdsmændene i Kalundborg til at forstaa Nødvendigheden af at staa samlet i en Orgasation, der var i høj Grad tiltrængt, fordi Arbejdsmændene paa dette Tidspunkt ingen andre Steder i Købstæderne blev haanet og misbrugt som netop i Kalundborg, hvor Beskæftigelsen væsentlig var at finde ved Havne-, Lager-, Pakhusarbejde samt hos Vognmændene som Kuske.

Afdelingens nuværende Bestyrelse

Overenskomster fandtes der ingen af. Løn- og Arbejdsforholdene var derfor de slettest mulige. Det kan saaledes anføres, at Arbejdsmænd, der opnaaede Beskæftigelse ved Kullosning, forinden Arbejdet blev paabegyndt maatte underskrive paa en Slavekontrakt, der forbød dem at være Medlem af en Fagforening.

Firmaet »Importkompagniet«, som den Gang var eneraadende paa Havnen og beskæftigede mange Arbejdere, havde 2 Formænd, hvoraf den ene forestod Losning af Kul og den anden af Foderstoffer. Disse Formænd var meget brutale i deres Optræden overfor Arbejderne, og det hørte til Dagens Orden, at disse blev korporligt revsede ved den mindste Lejlighed, der blev fremkaldt ved den ringste Bemærkning, som kunde give Udseende af Utilfredshed. Det samme var Tilfældet, saafremt en Arbejder forlod Arbejdet i et nødvendigt Ærinde.

Disse Formænd havde i Reglen en halv Snes Soldebrødre, som blev favoriseret ved Fordeling af Arbejdet og gik fra det ene Skib til det andet uden Hensyn til om Losningen var tilendebragt paa det Skib de forlod, hvorefter andre Arbejdere maatte overtage Arbejdet og altsaa udføre den daarligste og vanskeligste Del uden at turde nægte Afløsningen. Formændene bestemte endvidere egenmægtig enhver Afregning uden at fremlægge Regnskab over Arbejdets Udførelse. Gjorde en Arbejder Krav paa Fremlæggelse af Regnskab, kunde han være sikker paa ikke at opnaa Arbejde i de første Maaneder.

Saaledes var Forholdene indtil 1918, da Afdelingens nuværende Formand, Rasmus Laursen, fik samlet Havnens Arbejdere i en Klub, der vedtog, at ingen maatte gaa i Arbejde uden at være anvist af Klubformanden. Denne Bestemmelse traadte i Kraft den 1. November 1919. Arbejdsgiverne blev naturligvis rasende, men ingen vilde mere gaa i Arbejde efter Opfordring fra deres Slavefogeder.

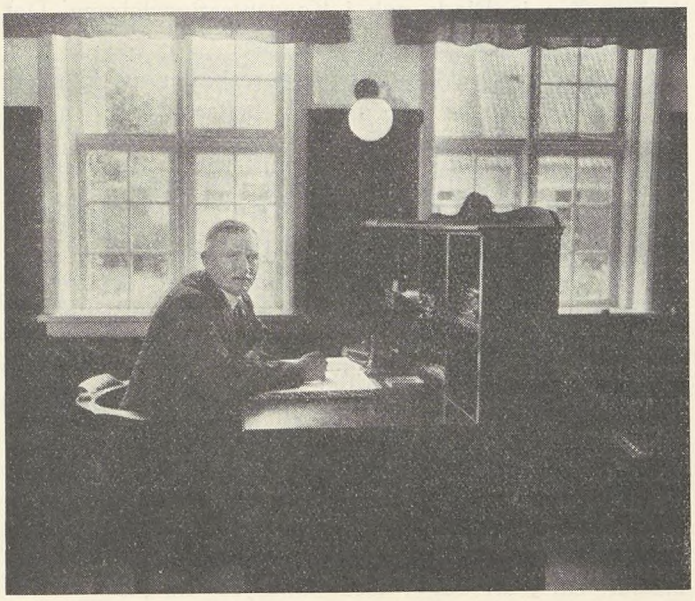
Det viste sig meget hurtigt, at det var den rette Vej, Arbejderne ved Havnen havde valgt. I Løbet af kort Tid lykkedes det at faa ændret de før saa skandaløse Forhold, og skabt Mod hos Arbejderne til at kræve en ordentlig Betaling for deres Arbejde. I 1919 lykkedes det endvidere ved Forhandlinger, der endte en tidlig Morgenstund i Arbejdsgiverforeningen, at faa hævet de tidligere Akkordsatser med fra 35 til 75 pCt.

I Sommeren 1918 var det endvidere lykkedes at opnaa Overenskomst med Entreprenørfirmaet Monberg, som havde et større Arbejde omfattende Uddybning og Opfyldning ved Skibsværftet i Entreprise og i det efterfølgende Aar opnaaedes ved Forhandling i Entreprenørforeningen at faa Aftale om, at den københavnske Jord- og Betonpriskurant ÷ 10 pCt. skulde være gældende for Akkordopgørelser i Kalundborg og Omegn. Hvilken Overenskomst siden er bleven afløst af Landsoverenskomsten for Entreprenørarbejde.

Afdelingen har gennem Aarene gjort en stor Indsats for at dygtiggøre Medlemmerne til Forstaaelse af Jord- og Bygningsoverenskomsterne. Der har dels været afholdt Kursus lokalt og dels været sendt Deltagere til de af Forbundet arrangerede Kursus. Afdelingen har endvidere valgt Opmaalermand, der bistaar Medlemmerne med Affattelse af Regnskaber og intet saadant afleveres til Entreprenører eller Murermestre forinden Opmaalermanden har kontrolleret Rigtigheden og anbragt Afdelingens Stempel paa Regnskabet. Dette er en Ordning, der har betydet overordentlig meget for Medlemmerne, som derved har opnaaet det fulde Udbytte af det udførte Arbejde gennem betydelig større Fortjeneste.

Afdelingen tæller nu 570 Medlemmer, der findes ingen uorganiserede paa Arbejdspladserne, og der er oprettet Overenskomster paa alle Arbejdsomraader indenfor Afdelingen.

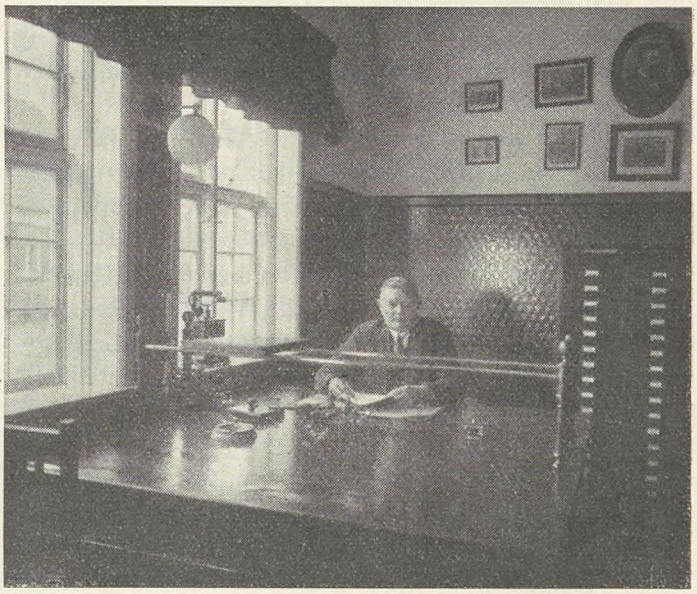
I Tiden 1911 til 1918 holdt Bestyrelsen sine Møder hos Afdelingens Kasserer, og Kontrollen med de Arbejdsløse foregik ligeledes der. Men Forholdene var utilfredsstillende og lidet tidssvarende. Bestyrelsen maatte derfor tage Spørgsmaalet om en Ændring af Lokaleforholdene op til Drøftelse. Dette resulterede i, at Afdelingen lejede Lokaler i Skibbrogade 8 over Gaarden. Det var dog kun et enkelt Værelse, hvor der var Plads til et Skrivebord og en Stol — saa lille var Værelset, at 4 Medlemmers Tilstedeværelse paa en Gang betød Trængsel.

Kassererkontoret

I 1920 flyttedes Kontoret til Forhuset, og her boede Afdelingen indtil 1922 om Efteraaret, paa hvilket Tidspunkt det nuværende Kontor, Møllestræde 2, i Fællesorganisationens Ejendom blev taget i Brug.

Den nuværende Bestyrelse bestaar af følgende: Rs. Lauersen, Formd., Marius Truelsen, Kasserer, Niels Hansen, Næstformand, Gunner Petersen, Sekretær, Peter Hansen, William Petersen, Carl Hededal.

Formandens Kontor

Søndag den 1. November afholdes 25 Aars Stiftelsesfest paa Hotel Postgaarden i Kalundborg.

FORSLAG OM OPHÆVELSE AF TUGTHUSLOVEN FREMSAT

I Marts 1929 blev Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed stadfæstet ved Kongens Underskrift umiddelbart forinden det sidste Ministerium Madsen-Mygdal indgav sin Afskedsbegæring. Loven, der meget hurtigt viste sig at være en Undtagelseslov efter hvilken Organisationernes frie Handlekraft blev meget væsentlig hæmmet, var allerede forinden sin Ikrafttræden meget upopulær. Lovens Affattelse var iøvrigt meget vag og uklar og skabte saaledes Grundlag for en Række Domme, der uden Overdrivelse kan betegnes som Klassedomme.

Fra Socialdemokratiets Side blev der ogsaa gentagne Gange stillet Forslag om Lovens Ophævelse, men hver Gang hindrede det daværende Landstingsflertal det fremsatte Forslags Gennemførelse. Det er derfor kun naturligt, at der umiddelbart efter Landstingsflertallets Erobring paa ny fremsattes Forslag om Lovens Ophævelse, hvilket skete i et af Folketingets første Møder, idet Handelsminister Johs. Kjærbøl fremsatte følgende Lovforslag.

§ 1. Lov Nr. 70 af 27. Marts 1929 om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed ophæves.

§ 2. Denne Lov træder i Kraft straks.

At dette Lovforslag vedtages, saaledes som Partistillingen efter Landstingsvalget er i begge Ting, er hævet over enhver Tvivl, og dermed vil en af de værste Pletter paa Dansk Lovgivning være forsvundet.

HITLERS NYE FIRE-AARS-PLAN

I Verdenspressen vakte det ikke ringe Opsigt, at Hitler i sin Proklamation paa den saakaldte Partikongres i Nürnberg forkyndte, at Tyskland i de næste fire Aar vilde gennemføre en 4-Aars-Plan for at gøre sig fuldkommen uafhængig fra Indførelsen af Raastoffer, som man vilde producere i Tyskland.

Naar man undersøger denne Tanke lidt nærmere, thi længere er denne Plan ikke kommen, saa opdager man snart Hestefoden. Læserne af dette Blad vil fra tidligere Artikler huske, at Hitler allerede i Begyndelsen af sin Regeringstid fremsatte to store Fire-Aars-Planer. Den ene lovede den »tyske Arbejders Redning« og den anden »Sikringen af det tyske Folks Ernæringsgrundlag«. Man har ganske vist aldrig senere hørt noget om denne Plan, om dens Udarbejdelse og dens Enkeltheder. Men nu i Nürnberg, samtidig med Forkyndelsen af den nye Fire-Aars-Plan, forkyndte Hitler, at disse to Planer var opfyldte. Det er en ligesaa mærkværdig Paastand som mange andre, Hitler fremsatte i Nürnberg, og som vi desværre ikke er i Stand til at betegne med de rette Ord for ikke at komme i Konflikt med Straffeloven, som jo beskytter Hitler som udenlandsk Statsoverhoved. Men vore Læsere ved jo af mange Eksempler, at de tyske Arbejderes paastaaede »Redning« i Virkeligheden bestaar deri, at de er stødt ud i den frygteligste Elendighed og Nød.

Hvad angaar »Sikringen af Tysklands Ernæringsgrundlag«, kan et normalt Menneske vist ikke kalde det for en »Sikring«, naar Befolkningen i mange Maaneder hverken kan faa Oksekød, Flæsk, Smør eller Æg. Saaledes var det i Fjor, saadan er det i Øjeblikket, og om Vinteren er det endnu værre.

De tyske Myndigheder har lige offentliggjort den tredje og sidste Taksering af Tysklands antagelige Høst i Aar. Den er næsten 2 Mill. Tons mindre end den første Høsttaksering, og viser, at den er ligesaa katastrofal som de sidste to Aars Høst. Nedenfor anføres en lille Statistik, som bedst belyser den fortvivlede Situation.

Tysklands Kornhøst og Kornforbrug (i Mill. Tons).

	Forbruget 1935/36:	Høst-takseringen Sept. 1936:	Høsten 1935:	Høsten 1934:	Høsten 1933:
Hvede ...	5,46	4,61	4,67	4,53	5,60
Rug	8,39	7,66	7,48	7,61	8,73
Byg	3,50	3,47	3,39	3,20	3,47
Havre ...	5,51	5,70	5,38	5,45	6,59
	22,86	21,44	20,92	20,79	24,39

Tallene viser klart, at de sidste to Aar har bragt en daarlig Høst, og at ogsaa Høsten i Aar ikke er meget bedre end de sidste to Aars. Der mangler rundt regnet 1½ Mill. Tons for blot at dække det allerede indskrænkede Forbrug af i Fjor, hvor det allerede var 1,3 Mill. Tons mindre end i Forfjor. Men dertil kommer at man i Aar saa godt som helt har opbrugt Reserverne fra tidligere Aar, nemlig 2,5 Mill. Tons, saaledes at der *ialt mangler 4 Mill. Tons.* Oven i Købet er Kornets Kvalitet langtfra god. Gennem en Forordning har man nedsat »Hektolitervægten« pr. 100 kg fra 76 til 72 Kilo, det vil sige, at den samme Mængde Korn giver et ringere Udbytte i Mel.

Det er altsaa Resultatet af de sidste Aars »ernæringspolitiske Genistreger« af Hitlers gennemførte Plan til Sikring af det tyske Folks Ernæring. Kendsgerningerne beviser det stik modsatte af Hitlers Paastande. Vi skal dog tilføje, at Høsten sandsynligvis er endnu daarligere, end den officielle Statistisk paastaar. Det rigsstatistiske Kontor har kun takseret Høsten til *17 Mill. Tons,* det vil sige 4½ Mill. Tons ringere. Men for ikke at vække Panik og berolige Befolkningen, har de nazistiske Myndigheder offentliggjort de højere Tal. Tillige blev der forordnet, at i Fremtiden skulde alle statistiske Tal før deres Offentliggørelse forelægges Propagandaministeriet. Saa er vel alt sagt!

Paa Baggrund af denne fortvivlede, ernæringspolitiske Situation, som varsler en endnu strengere Sulteviner end den sidste, maa man anstille sine Betragtninger om Hitlerproklamationen i Nürnberg. I Proklamationer, Taler og Avisartikler vil man forberede det tyske Folk paa det, som kommer. Koldt og kynisk forkynder man, at det maa affinde sig med Situationen. »Hverdagsmaden« er sikret, siger man, men der mangler endnu noget til »Søndagsmaden«. At mætte sig, at spise Kød og Smør, er altsaa Søndagsmad; kun om Søndagen maa der spises Kød og Smør. Regeringen venter, at »Folket frivilligt, i Statens Interesse« vil paalægge sig de smaa Ofre. De som ikke frivilligt vil gøre det, for dem er der jo Plads nok i Koncentrationslejrene. Det siger man ikke, men Folket ved det.

Man har heller ikke altid tidligere haft gode Høstaar i Tyskland, og det har man jo heller ikke i andre Lande. Men saa købte man selvfølgeligt det manglende paa Verdensmarkedet, og om Nød og Sult var der ikke Tale. Anderledes er det i Hitler-Tyskland. Det har opbrugt al sin Valuta til Oprustningen, til Indkøb af Jern, Malm, Kobber og Nikkel, og det vil det ogsaa gøre i Fremtiden. Alt andet bliver tilsidesat til Fordel for dette ene Formaal.

Men ligesaa lidt, som Hitler har opfyldt de to »første Fire-Aars-Planer, ligesaa lidt vil han opfylde de nye. Det er nemlig en Fantasi at indbilde sig, at Tysklands Økonomi kunde gøres uafhængig af Udlandet.

Det Hitler sigtede til i sin Tale er væsentlig Fabrikationen af Olie og Benzin, Kautschuk og Tekstilraastoffer. Alt i alt udgør disse Ting ca. *en Trediedel af Tysklands Import.*

Men vi kan godt se bort fra Tekstilraastofferne. Paa det Omraade har man i de sidste Aar allerede arbejdet paa fuld Kraft og fremstillet ikke saa faa nye Erstatningsstoffer, som Tekstilfabrikerne skal blande sammen med Uld og Bomuld. Hvad der kan spares ved Indførelsen er allerede sparet. Men til Fremstillingen af

disse Erstatningsprodukter bruges ogsaa et Raastof, som for en stor Del skal importeres: Træ.

Men trods det, at Tekstilindustrien allerede i lang Tid har anvendt disse nye Erstatninsstoffer, hersker der dog en saa *stor Mangel paa Raastoffer,* at denne Industri i over et Aar har arbejdet med stærk forkortet Arbejdstid. Det samme gælder forøvrigt *hele Læder-Industrien, Skotøjsfabrikerne, Gummi-Industrien* og *Oliemøllerne.*

Ses altsaa bort herfra, saa bliver der de andre Raastoffer tilbage, og disse udgør en *Femtedel af Tysklands Import.* Men det er et meget tveægget Sværd. Man har i Fjor allerede tvunget Brunkuls-Industrien i Mellemtyskland til at bygge en Kæmpefabrik til Fremstilling af kunstig Benzin. Den kostede ikke mindre end 250 Mill. Mark, altsaa rundt regnet *450 Millioner danske Kroner,* hvilket er langt mere end den danske Stats samlede Udgifter i et helt Aar (ca. 400 Mill.). I denne Fabrik fremstiller man kun *en Brøkdel* af Tysklands Benzinforbrug, og oven i Købet er dette kunstige Benzin *3½ Gang saa dyrt,* som det man køber paa Verdensmarkedet. Det samme gælder det kunstige Gummi, som er *7 Gange saa dyrt* som Naturgummi. Produktionen af disse kunstige Raastoffer er altsaa fuldkommen urentabel, og hele den investerede Kæmpekapital maa i Forvejen betegnes som tabt.

Dertil kommer, at de nye Erstatningsraastoffer som fabrikeres, og som Industrien tvinges til at forarbejde, bringer de tyske Produktionsomkostninger til at stige i en saadan Grad, at det allerede har medført en betydelig Forhøjelse af det indenlandske Prisniveau. Hvis denne kunstige Produktion skal fremmes endnu mere, saa betyder det nye Prisstigninger, som stadig vil gøre Tyskland mindre konkurrencedygtigt paa Verdensmarkedet. Ved den franske, hollandske, belgiske og svejtsiske Valutas Devaluering, som i disse Dage er foretaget, vil Virkningen for Tyskland være katastrofalt. Hele denne 4-Aars-Plan er altsaa, *økonomisk set,* Vanvid.

Naar denne Plan alligevel søges gennemført, saa er det kun udfra et Synspunkt: *det krigspolitiske og militære.* Under en Krig har det naturligvis sin store Betydning, at Tyskland selv er i Stand til at fremstille Benzin, Kautschuk, Tekstilstoffer o. s. v. for at kunne forsyne Armeen med de nødvendige Forraad. Og dér spiller Penge heller ingen Rolle, lige saa lidt som de mange Snese Milliarder, som allerede er anvendt til Fremstilling af Befæstningsanlæg, Flyvepladser, Kaserner, Kanoner, Maskingeværer, Tanks, Flyvemaskiner o. s. v. Disse Ting er jo allesammen i højeste Grad uproduktive.

Det er altsaa disse Ting, der er Baggrunden for Hitlers to Fire-Aars-Planer:

1. Fjernelsen af Levnedsmiddelnøden, og Fortrøstningen til senere Aar, hvor man efter Planens »Gennemførelse« og »Uafhængigheden« af Verdensmarkedets Raastoffer vil have Raad til at indkøbe Levnedsmidler.
2. Krigsøkonomisk Sikring af Raastoffer, som er uundværlige til Krigsførelsen.

Hele Industrien, hele Produktionskraften stilles derved i Krigsforberedelsens Tjeneste. Ikke en Øre til Levnedsmiddelforsyningen, men alt til at forberede den totalitære Krig. Allerede nu er Tyskland et eneste Krigsarsenal. Hvis Hitlers Planer gennemføres, saa vil der blive arbejdet med endnu mere Kraft hen mod et eneste Maal: *Krigen.*

Alle de smukke Forsikringer og Taler om Fred, de stadig nye Fredsforslag, som fremsættes, har kun det ene Formaal: at skjule de virkelige Hensigter.

Det er det tyske Folk, og særlig den tyske Arbejderklasse, som allerede nu betaler for dette Vanvid med Nød og Sult. For at kunne forcere Rustningstempoet sættes Forbruget stadig mere og mere ned. Hitler har udtrykkeligt i sin Proklamation erklæret, at der *ikke kunde være Tale om en Forhøjelse af Lønningerne.* Han betegnede det som Vanvid at forhøje Lønningerne og sætte Arbejdstiden ned. »Og«, sagde han, »de, som ikke kan anerkende disse Ideer, *har ikke mere nogen Eksistensberettigelse!*«

Dette skal kaldes for National-»Socialisme«. Hvilken fræk og kynisk Forhaanelse af den socialistiske Ide.

K. E.

SOGNERAADSVALGET
OG KOMMUNESKATTEN

I Januar Kvartal 1937 udskrives der til Valg til alle By- og Sogneraad her i Landet, og da gælder det om at have sin Stemmeret i Orden.

I den kommunale Valglov er der som bekendt andre Faktorer, der er bestemmende for Stemmeretten end til Folketings- og Landstingsvalgene, idet det her er Opholds- og Skattebestemmelserne, der særlig gør sig gældende for Opnaaelse og Bevarelse af Stemmeretten.

Det kan derfor allerede paa nuværende Tidspunkt være af Interesse at tage Spørgsmaalet op, der skal derfor i det efterfølgende gives en lille Oversigt over Betingelserne for at være Vælger til Kommunalvalget.

I Valgloven hedder det:

»Valgret til Byraadene og Sogneraadene har enhver Mand og Kvinde, som har Indfødsret, er fyldt sit 25. Aar ved Valgets Foretagelse, har Bopæl i Kommunen og siden 1. Januar i det Kalenderaar, der ligger umiddelbart forud for Valget, uden Afbrydelse har haft Bopæl i Kommunen, er Skatteyder til Kommunen samt har betalt den ham paalignede direkte Skat til Kommunen for Tiden fra 1. April indtil 30. September i det Skatteaar, hvori Valget foregaar, samt for det umiddelbart forudgaaende Skatteaar, medmindre vedkommende:

a) nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt,

b) er ude af Raadighed over sit Bo,

c) ved Dom er fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling uden at have faaet Æresoprejsning.«

Det vil altsaa sige i dette Tilfælde, at vedkommende skal have betalt Skatten for hele Regnskabsaaret 1935—36 og for April og Juli Kvartaler 1936 under Forudsætning af, at vedkommende iøvrigt opfylder Betingelserne for Valgret i Henhold til ovenstaaende.

Eftergivelse af personlig Kommuneskat kan kun finde Sted i ganske særlige Tilfælde, naar den skattepligtige Indtægt som Følge af *Sygdom* og *Dødsfald, trykkende Familieforhold* og *andre lignende Forhold,* saasom Militærtjeneste og Arbejdsløshed er bleven væsentlig mindre, end den Indkomst, hvorefter Kommuneskatten er lignet. Om Eftergivelse skal der indgives skriftlig Andragende til Kommunalbestyrelsen.

Ingen kan opnaa Eftergivelse for mere end Halvdelen af Kvartalets Skat, undtagen under ganske særlige Forhold, og har en Skatteyder for det førnævnte Tidsrum faaet eftergivet mere end ⅓ af det paalignede Beløb, vil han ved Valglisternes endelige Berigtigelse være at slette af disse, medmindre han under denne Berigtigelse ved Indbetaling medbringer det eftergivne Skattebeløb til højst ⅓ af det paalignede Beløb. Da den Tid, hvor Arbejdsløsheden sætter ind, nu nærmer sig for en stor Del af Løsarbejderne, bør man allerede paa nuværende Tidspunkt søge at faa gjort rent Bord med Kommuneskatten for de nævnte 6 Kvartaler.

Men husk paa, at eventuel Eftergivelse altid skal søges skriftlig, og at Eftergivelse af mere end ⅔ af den paalignede Skat for hele Perioden vil have Slettelse af Valglisten til Følge, medmindre man betaler det resterende Beløb op til mindst ⅓ af Skatten.

Som alle ved, vil det dog i langt de fleste Kommuner være meget svært at faa Sogneraadene til at gaa med til en Nedsættelse, der blot tilnærmelsesvis dækker det her omhandlende Beløb, og det vil derfor være klogt ikke at regne med denne Mulighed, men derimod selv sætte alle Sejl til for at faa klaret hele Beløbet inden Udgangen af Januar 1937. Det har en uhyre stor Betydning ude omkring i Landet, hvem der i de kommende 4 Aar skal administrere de Love, som bestaar og eventuelt kommer til. Det kendes jo af Erfaring, hvordan de reaktionære Sogneraad igennem Aarene har søgt at forringe Kaarene for Arbejderne, og der bør nu sættes en Stopper for dette reaktionære Styre i Kommunerne.

Man bør her huske alle de Konflikter om Arbejdsforhold, som vort Forbund i de sidste Aaringer har ført rundt omkring i Landet, og huskes maa ligeledes de karrige Understøttelser for de haardest ramte, de langvarigt Arbejdsløse, som de sociale Udvalg har budt disse gennem Aarene.

Alle saadanne for os Arbejdere saa vigtige økonomiske Forhold maa huskes nu, og gennem vort bedste Vaaben — Stemmesedlen — bør der sættes et socialdemokratisk Arbejderflertal ind i Kommunalbestyrelserne over hele Danmark.

N. P.

OVERENSKOMSTEN

MED GENERALDIREKTORATET ANGAAENDE RUTEBILCHAFFØRER

Som det vil være bekendt har vort Forbund Overenskomst med Generaldirektoratet for Statsbanerne angaaende Løn- og Arbejdsforhold vedrørende Chauffører ved Statsbanernes Rutebiltjeneste. Overenskomsten havde Udløbstid med Opsigelse til en 1. Oktober.

Paa Transportbranchens Grupperepræsentantskabsmøde i Aar vedtoges det imidlertid, at Overenskomsten ikke skulde opsiges til dette Aars 1. Oktober, men at Forbundsledelsen skulde søge Udløbstiden forandret til 1. April, saaledes at Grupperepræsentantskabsmøderne i Fremtiden kunde beskæftige sig med denne Overenskomst, samtidigt med at de Branchen vedkommende øvrige Overenskomster blev behandlet.

Denne Forhandling har nu fundet Sted, og Statsbanerne indgik her paa den fra vor Side ønskede Ændring af Opsigelsesdatoen. Imidlertid havde flere Afdelinger fremsendt Henstillinger om at drøfte visse andre Spørgsmaal med Statsbanerne og fra Forbundsledelsens egen Side var man indstillet paa at søge gennemført en Lønfremgang i Lighed med den, der var blevet ydet i indeværende Foraar til en stor Del af Forbundets Medlemmer.

Fra Statsbanernes Side viste man en Forstaaelse af dette Krav, som der kun er Grund til at være tilfreds med, idet man gik med til at forhøje de nuværende Lønninger med Kr. 1,00 fra og med 1. Oktober i Aar, og yderligere Kr. 1,00 fra 1. April næste Aar.

Herudover drøftedes med Statsbanerne de ovenfor nævnte Henstillinger fra Afdelingerne, der drejede sig om følgende:

1) Indførelse af en Tillidsmandsordning.

Her har Statsbanerne givet skriftlig Bekræftelse paa, at den allerede bestaaende Praksis vedrørende Tillidsmandsordning opretholdes, og det vil kort og godt sige, at vore Medlemmer paa de forskellige Rutebilstationer som hidtil vælger deres Tillidsmænd, og disse vil være beskyttet paa samme Maade som alle andre Tillidsmænd, der arbejder under de almindelige gældende Tillidsmandsregler.

Fra Statsbanernes Side har man samtidig bekræftet, at Driftslederne vil blive instrueret i Overensstemmelse hermed.

2) Reservechaufførers Adgang til at blive faste Chauffører.

Ogsaa her har Statsbanerne givet skriftligt Tilsagn om, at de faste Chauffører normalt vil blive udtaget blandt de Reservechaufførers, der i længere Tid har udført tilfredsstillende Tjeneste ved den paagældende Rute, men man har dog maattet tage det Forbehold at kunne fravige Reglen, naar særlige Omstændigheder taler derfor. *Overenskomsten indeholder ikke noget herom,* men det skriftlige Tilsagn er jo i Realiteten det samme som en Overenskomst.

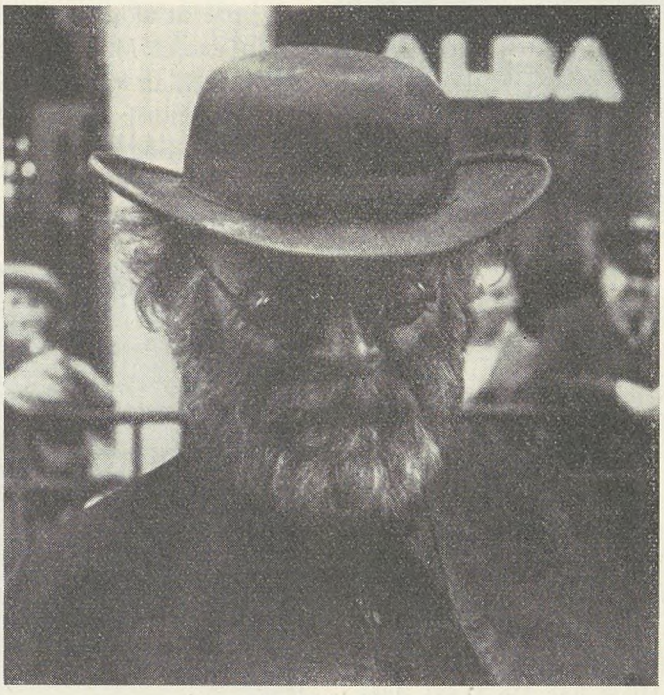
Endelig var Spørgsmaalet om en Udvidelse af Sommerferien fremme, men her maatte det fra vor Side erkendes, at dette ikke kunde løses for denne ene Overenskomst's Vedkommende, men sikkert maatte løses generelt for samtlige vore Medlemmer, der er beskæftiget ved Statsbanerne, og der var Enighed om, at en saadan Ændring i Sommerferiereglerne naturligvis automatisk vil blive overført paa Rutebilchaufførerne.

Overenskomsten er med disse Ændringer fornyet til 1. April 1938 paa samme Maade som de øvrige Transportoverenskomster.

Eksemplarer af den nye Overenskomst er fremsendt til Afdelingerne, foreløbigt dog kun i et Antal af 5. Særligt interesserede Medlemmer vil kunne rekvirere yderligere Eksemplarer ved Henvendelse til Forbundet gennem de lokale Afdelinger.

UNDER PARIS' BROER

Vi kender Filmen »Under Paris' Tage«. En lystig Film, hvorved vi bliver kendt med Kvistværelserne i vore Dages Paris og med det Liv, der føres dér, i Glæde og Sorg, i Kærlighed og Had, til Hverdag og ved festlige Lejligheder. De kikker ned paa Gaden, disse Mennesker, og tager Del i Livet, og hvad der gaar for sig her. Ja, saaledes er de parisiske Smaaborgere, og Filmen »Under Paris' Tage« er en yndig Film, fuld af Charme og Glæde.

En Folketype

Der findes ikke nogen Film, som hedder »Under Paris' Broer«. Det vilde ogsaa være en sørgelig Film, en Film om de Elendigste blandt de Elendige, om dem, *»som har været Mennesker«,* som Russerne siger, og som ved Skæbnens Ugunst er blevet slynget ud af den borgerlige OrdensBane, som de ikke mere i dette Liv formaar at finde tilbage til. De søger Husly her ved Paris' Broer og lever hele deres Liv her ved Seine-Kajerne. Oven over deres Hoveder larmer Millionbyen paa Tusinder forskellige Maader, udenfor Byens Hus, Paris' Raadhus, ikke langt fra Seinebredden, foran den berømte Notre Dame Kirke, foran Præfekturet, hvorfra der holdes Orden, og foran Justitspaladset, hvor der dømmes, ja, hvor ogsaa de, der bor under Paris' Broer, dømmes, foran Louvre med dets Salgshuse og Kunstgenstande og videre langs Bredden, op til Quai d'Qrsai, hvor der i Udenrigsministeriet afgøres Verdenshistorie. Og underneden, slet ikke fælles med det pulserende Liv, helt i Nærheden af Vandet, langs med Murene og under Broerne, Paris' Clochards (Klokkemænd).

Naar Klokken er 9,30 i Hallerne, saa lyder der fra Markedshallen, kaldet »Paris' Mave«, en Klokke, hvilket er Tegnet til, at En-gros-Sælgerne maa overlade Pladsen til Detailsælgerne, og nu strømmer der da fra alle Sider en Elendighedens Hær af Arbejdsløse og Husvilde til. De hjælper Grossererne med at rømme op og pakke Varerne ind.

Hvilken grotesk Situation! De aldrig mætte, de evigthungrende midt imellem Bjerge af Kartofler, Blomster og Kaalhoveder, Artistkokker, Bananer, Ferskener, Meloner, Pærer og Appelsiner, midt imellem alle disse Herligheder, som gaar ud af »Paris' Mave« og ind i de utallige Maver paa Pariserborgere og Smaaborgere, som veltilberedte duftende Spiser i en ordentlig Husholdning. Og naar det sker, at det ene eller det andet Stykke raa Frugt eller Grøntsag glider ned i de ildelugtende Markedshjælperes urene Lommer, hvad gør saa det? Hvem skader det? Man lukker det ene Øje i, og under visse Omstændigheder ogsaa begge.

Men Hallerne rømmes i Løbet af kort Tid, intet lades tilbage. De kvindelige Klokkemænd har hjulpet flittigt til — de er endnu jammerligere at se paa end deres mandlige Skæbnetilknyttede med deres af Drik og Laster, søvnløse Nætter og Vagabondering hærgede Ansigter. Dagens Arbejde er tilendebragt. Vejen fører nu til Knejpe eller Morgenkafé, ikke sandt! Absolut Nej! Det første Morgenoffer gælder Bacchus, Guden for de glade Drikke. Størstedelen af den erhvervede Løn for Arbejdet i Markedshallen, 2—3 Francs, er hurtigt væk. Skulde man vel sørge for Resten af Dagen i Dag? Man kan faa Suppe paa Stadens Køkken, og der er lang Tid til Aften. Og om Vinteren kan man ved Midnatstid faa Suppe for anden Gang hos Frelsens Hær.

Og nu tilbage til Seinen, ned til Paris' Brokajer. Solen skinner i sin fulde Glans, Millionbyens Larm lyder kun dæmpet hernede ved Vandet, Hverdagen med sine Sorger gør Holdt her. »Paris' Klokkemand« føler sig hjemme her. Han trækker sine Støvler af, og hænger tit sin Frakke paa en tilfældig Krog. Det er sjældent, han vasker sig. Han er nemlig vandsky, og vasker og bader sig ikke i maanedlange Perioder, skifter ikke Skjorte, som er saa tæt besat med de Smaadyr, som den civiliserede Menneskehed har en indgroet Skræk for. Nu strækker han sig, saa lang han er, og desinficerer sit sorte Linned, sin Krog og sine Medspisere. Men lad os engang begive os paa en Spadseretur langs Kajen, med Fotografiapparatet godt skjult. Disse »Klokkemænd« holder nemlig ikke af at blive fotograferet.

I Brobuernes og Murenes Skygger ligger disse Mænd og Kvinder. Klokken er henved 11 om Formiddagen, Tiden for den vanlige Formiddagslur. Nogle Videbegærlige læser Morgenbladene; dette er nogle nyankomne, som endnu ikke ganske har mistet Berøringspunkterne med det pulserende Liv foroven, fra Gaden. Nogle spiser endnu, ganske smaaborgerligt, Brød og Pølse. Det er en Erindring om den Tid, da man endnu havde Arbejde. Mange spiller allerede i denne tidlige Morgentime Kort. Nogle Grupper sludrer. Men den store Mængde hengiver sig til Søvnen.

Ved Seinens Bred gør et ungt Menneske Morgentoilette, han lader sig endda barbere af en Kumpan. Overfor ham er han utilgivelig. Han er endnu saa ung, og er nu havnet her fra de Arbejdsløses Rækker under Sam-

Madrasværksted i det Frie

fundskrisen, og nu skal han først blive en rigtig »Klokkemand«, saa ved han bestemt ikke mere, hvad Sæbe er.

Jeg tager forsigtigt i det fjerne en Plade; men man har dog mærket det, og jeg bliver nu indhentet af Barberen med hans Barberkniv i Haanden med Ordene: »Gode Herre, De har maaske et Pengestykke? Vi har ikke spist Frokost endnu!« Jeg rækker ham 10 Sous, hvilket er det samme som 50 Centimer. Han takker. »Nu«, siger jeg til mig selv, »du har ikke faaet Lov til at fotografere en »Barberstue« her ved Seinens Bred!« Jeg gaar ganske nær hen til de to Knøse, hvoraf den ene er fuld af Tatoveringer. »Hvor har De faaet dem fra?« spørger jeg. »Har De været i Fængsel?« »Hvorfor netop i Fængsel? Jeg har faret til Søs!« svarede han, »og jeg har snart længe været paa det Tørre!«

Søvnen er sød

»Hvorfor er De hørt op med at sejle?« spurgte jeg. »Det er en længere Historie«, svarede han, »den kan jeg fortælle Dem en anden Gang!«

Videre gaar Turen langs Kajen. Overalt er der Snørefiskere. Der findes i Paris Tusindvis af den Slags. »Klokkemændene« gør dem ikke noget. Efterhaanden er Klokken blevet 12. Tiden til at dejeunere rykker frem. Madrasflikkerne lader deres Arbejde hvile, Kludekræmmerne stikker deres Varer tilbage i Sækken, Kortspillerne hører op med deres Beskæftigelse, og ogsaa en Del af de Sovende ryster Søvnen af sig. Hvem der blot var i Besiddelse af nogle Sous, kunde hente sig ... noget Brød? Nej, Vin!

Ved Bredden overfor Notre Dame er der, som sædvanligt, særlig livligt. Her bor Klokkemændene nærmest Markedshallen, og her findes der ogsaa langs Vandet en Slags stenagtig Bænk, som det meget godt kan lade sig gøre at sidde paa. Her har jeg ogsaa mit Eventyr.

En enøjet Mand underholder sig højrøstet med to Kvinder. Man kan se paa dem, at de endnu har en dygtig Morgendrik bag sig. En af Kvinderne finder — efter lang Tids Søgen — en Mønt, som hun rækker til Manden. Han tager Flasken og begiver sig paa Vej for at hente den trøstende Vædske. »Godt«, siger jeg til mig

Et Par, en Vinflaske, en Barnevogn uden Barn

selv, »du fotograferer paa Tilbagevejen de af Flasken drikkende Kvinder. Noget saadant Billede har du ikke i din Samling«. Jeg fortsætter min Gang, men ser pludselig for mig en vaskeægte »Klokkemand«. Det bliver man straks klar over, fordi han er uvasket og ikke lugter godt. Han betler ikke. Nej! Han rækker mig et Postkort. Det ser ud, som om han allerede igennem flere Uger har tilbudt sine Klienter dette. Jeg giver ham et Pengestykke.

Tilbage til de to Kvinder. Manden er nu kommet tilbage. Flasken er ikke til at se. Det er altsaa for sent, Vinen er nedsvælget. Jeg staar i nogen Afstand og lurer paa det Øjeblik, da jeg kan snappe en Plade af de to Kvinder. Da faar den ene af dem Øje paa mig og kommer hen til mig med Ordene: »Et Pengestykke, gode Herre!« Jeg giver hende 10 Sous, men da jeg bagefter vil fotografere dem, sænker de Utaknemmelige Hovedet. Fotografiet er værdiløst. Nu staar igen foran mig »Klokkemanden« med Postkortet. Denne Gang beder han mig om en Cigaret. Jeg ryger ganske vist ikke, men har altid for Tilfældet nogle faa Stykker hos mig.

»De har jo allerede tiltalt mig engang«, siger jeg til Manden. »Jeg, Nej, det har bestemt ikke været mig. Og en Cigaret, min Herre, det er dog ikke saa meget!« Han faar en Cigaret, indvikler mig i en Samtale og siger tillidsfuldt »Du« til mig, idet han opfordrer mig til at knipse en nedenfor liggende, sovende ung Mand. Han rækker mig sin snavsede Haand til Afsked. Hvor lang Tid mon det var siden, denne Haand havde set Vand? Skulde jeg af den Grund lade være med at række ham min Haand? Saa gav jeg ham forsigtigt Haanden og gik min Vej.

Da jeg kommer forbi Kvinderne, siger den ene: »Tak, Herre« og vinker mig nærmere. Jeg staar lige i Begreb med at tage imod den venlige Indbydelse, saa staar for tredie Gang Manden med Postkortet foran mig. Denne Gang er hans Holdning truende: »Du har fotograferet min Kammerat, her med 40 Sous eller ...« Jeg protesterer. »40 Sous eller jeg vækker ham straks!« Manden ledsagede nu sine Ord med en Armbevægelse, der ikke var til at misforstaa. Jeg tager 20 Sous frem af min

Ogsaa Handel med Klude giver noget

Lomme. »40 Sous!« Hans Holdning bliver stadig mere truende, og den enøjede Mand og de to Kvinder er nu ogsaa kommen paa Siden af mig og vil ogsaa have »Sous«, andre Grupper kommer i Bevægelse. Jeg vil stikke ham de Penge, jeg har i Haanden, vel saadan noget som 15 Sous, og medens mine »Angribere« strides, sætter jeg med nogle store Spring op ad Trapperne, er lige ved at falde, men klarer den, saaledes at jeg lader Manden med Kortet bag mig. Da jeg er kommen op paa Gaden, fatter jeg Mod og faar taget et Fotografi af min Forfølger. Han sætter nu efter mig igen og forsøger at indhente mig, men Politibetjenten paa Hjørnet tvinger ham til at opgive sit Forehavende.

Saaledes spændte mit Eventyr af. Man paastaar, at »Klokkemændene« ikke gør nogen Fortræd. De skal være i allerhøjeste Grad Individualister, som elsker deres Frihed overalt og respekterer andres Frihed. Maaske havde Manden heller ikke ment det saa alvorligt med sin Trusel og kun spillet mig et Puds. Overfor en Franskmand havde han ikke vovet dette, men han har kunnet se paa mit nordiske Udseende og høre paa min daarlige, franske Udtale, at jeg var Udlænding.

Disse »Klokkemænd«, paastaas det, er ikke kriminelle Typer. Der findes nogle iblandt dem, som efter udstaaet Straf ikke evner at finde Vejen tilbage i det borgerlige Samfund, men de generer ikke nogen, der

En Middagslur

ikke tilføjer dem Fortræd. Det er som oftest Mennesker, som fra Provinsen er kommen ind til Paris, i de fleste Tilfælde fra Bretagne, hvor Havet ikke kan give alle Udkommet, og hvor den stenede Jordbund er mindre frugtbar, eller ogsaa er de fra Normandiet. Det paastaas i hvert Fald, at kun 2 pCt. er Parisere. Den Provinsianer, der ikke har kunnet skaffe sig noget Arbejde, og som er uden Familie, Slægt eller Venner, og heller ikke har nogen Understøttelsesret, lærer ret hurtigt at kende Vejen til »Hallerne« og til Paris' Broer.

Men ogsaa Krisen har ført med sig, at et stort Antal unge Mennesker, som ikke har kunnet opnaa Arbejdsløshedsunderstøttelse, er gaaet denne Vej og blevet »Klokkemænd«. Der findes heller ikke saa faa, som ved en krank Skæbne i deres personlige Forhold »er blevet knust under Storstadens Hjul«, idet Drik og arvelig Belastethed har bevirket, at disse Mennesker ikke har kunnet tilpasse sig Forholdene. Man træffer ogsaa

Silhouet-Klipperen arbejder

iblandt dem Intellektuelle, f. Eks. en kendt Læge, Ingeniører og Kunstnere. Skæbnen gør ikke Hold for nogen.

»Under Paris' Broer«. Ogsaa denne Romantik er, ligesom al anden Romantik, ved at uddø i dette Poliri-Aarhundrede. Ordenens Haandhævere finder det alde-

les ikke i sin Orden, at Mennesker skal indrette sig husligt under Broerne. Det er Broerne dog ikke bygget til. Og saa finder der Razziaer Sted paa disse »Bro-Asylsøgende«, men det hjælper kun lidet. Selv om Vinteren finder disse »Klokkemænd« stadig tilbage. De elsker nemlig ikke Byernes Natasyler, hvor de er tvunget til at lade deres Pjalter desinficere. Skulde de vel overgive det sidste, som de har indhyldet deres Krop i, til Dampen? Naar de saa endda i det mindste fik deres kostbare Klædestykker tilbage i en anstændig Tilstand. Men ikke engang det. Forkrøllede, som de er, kan man ikke mere vise sig for noget anstændigt Menneske. Og saa dette Baderi! Saaledes gaar det til, at disse »Klokkemænd« selv om Vinteren foretrækker Brobuerne, Undergrundsbanens Trapper og Markedshallens Fliser.

Paris tæller ca. 5000 husvilde »Klokkemænd«, som ikke faar nogen Understøttelse. De er spredt rundt i alle Dele af Byen, hvor de samler gamle Klude, som de sælger paa Loppetorvet, og af og til betler de, ligesom de ogsaa hjælper til paa forskellige Markeder, og saaledes lever deres trøstesløse, hjemløse Tilværelse gennem Aartier, indtil de en Dag ikke kan mere. De er meget bange for at blive syge, undgaar Hospitalerne og kommer kun derhen, naar de bliver samlet op paa Gaden. De kommer kun paa Hospitalerne for at dø, hvis de da ikke foretrækker at udäande under en af de utallige Broer i Paris.

Det pulserende Liv tager ingen Notits af deres Død. De er de navnløse Ofre for den nuværende Samfundsordning. De er Millionbyens Vrangside, med dens falske Glans og tomme Skin. De er den bitre Anklage mod Livets Urimelighed, selv om de bærer deres Skæbne med stoisk Ro. De er ikke Kampens Mænd, thi der kæmpes ikke *under* Broerne, men der kæmpes *over* Broerne *om* Broerne og deres Fremtid for Menneskeheden, ogsaa *for* »Klokkemændene«. Naar det engang er kommet saavidt, saa vil der i Paris blive opstillet et Mindesmærke forestillende »Den navnløse »Klokkemand« under Paris' Broer«. *L. R.*

DEN SOCIALISTISKE LANDARBEJDERBEVÆGELSE I ØSTRIG LEVER ENDNU

Internationalt Landarbejder Føderations Efterretningsblad »Bulletin«, som redigeres af Walter Kwasnik, skriver følgende om den Bevægelse blandt Landarbejderne i Østrig, som trods Diktatur og Undertrykkelse stadig finder Sted:

»Trods alle Forfølgelser har man ikke opnaaet at udrydde den socialistiske Bevægelse blandt Landarbejderne i Østrig. Tværtimod! Landarbejderne i Østrig viger ikke fra deres socialistiske Tankegang. Alle Forsøg paa at vinde Landarbejderne for den fascistiske Organisation er slaaet fuldstændig fejl. Dette er ikke underlig, thi de fascistiske Organisationer har kun givet den østrigske Landarbejder forringede Arbejdsvilkaar, Nedsættelse af Løn, længere Arbejdstid, Nedskæring af alle sociale Foranstaltninger.

Hver Maaned uddeles blandt Landarbejderne »Der Landproletarier«. Dette er et lille Tidsskrift, som bliver trykt i Brünn (Tjekkoslovakiet) og er allerede udgaaet i 15 Numre. Tidsskriftet ventes hver Maaned med stor Længsel af Landarbejderne, og diskuteres i enhver Landsby.

LØBENDE KONFLIKTER

Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Frederikssund	(Slangerup Savværk)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Sig-Torstrup	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Glumsø	(Kalklejeejer Jens Peter Jensen)
Pinstrup	(Nordisk Mosebrug, Pinstrup)
Udbyneder Afdeling	(Godsejer Ancker, »Overgaard pr. Havndal)
21. Kreds	(Grev Chr. Ahlefeldt, »Hjortholm« pr. Humble)
Bjæverskov	(Bjæverskov Kommune)
Hvidbjerg-Lyngs Afd.	(Tærskeværksejer Jens Poulsen)
Søllested	(Entreprenør Dalgaard Nielsen)
Skibby	(Vognm. Paul Rasmussen)
Ibsker	(Ibsker Kommune)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Sommersted	(Magstrup Kommune)
Tarm	(Tarm Sæbe- & Kødmelsfabrik)

DEN FRANSKE DEVALUERING OG ARBEJDERINTERESSERNE

Francens Devaluering i Frankrig er den første Forholdsregel af en Stormagt, der i den valutamæssige *Kamp* ikke er blevet ført *imod* de andre verdensøkonomiske Magter, men derimod i *Forstaaelse* med dem. Dermed er det første Skridt gjort mod den økonomiske Fred og mod Stabiliseringen af Valutaerne. Der er ingen Klasse, der i højere Grad end Arbejderklassens er interesseret i, at den internationale Arbejdsfordeling atter kan skride fremad i Stedet for at gaa tilbage. Thi Samfundets Rigdom, Forudsætningen for, at enhver kan forsynes med tilstrækkelige og prima Varemængder, afhænger af, at Verdens Vareudveksling fremmes, og af, at man bekæmper den nationale Egoisme i den økonomiske Politik.

Derfor hilser den franske Arbejderstand med Glæde Valutaens Tilpasning efter Pengenes Værdi i de angelsaksiske Lande. Vor Kollega *Jouhaux*, Generalsekretæren for Arbejdernes Landscentral, har i Overensstemmelse med Stemningen indenfor alle Fagforeninger bragt dette til Udtryk. Devalueringen medfører nemlig en Række ubestridelige *Fordele:* den bringer Liv i Pengeanbringelserne og i Produktionen, og den stimulerer Turistbesøget, og den styrker Frankrigs Stilling i Eksporthandelen. Desuden bringer den den Kapital hjem, som af Frygt var flygtet bort før Devalueringen, og derved nedsættes Rentefoden. Alt dette forbedrer Arbejdsmarkedets Stilling, forøger Arbejdsmulighederne, sætter Fart i Konjunkturerne og kommer derved ogsaa Arbejderklassen til Gode.

Men Arbejderen er ikke blot Producent — han er ogsaa *Konsument*. Derfor rammer en Nedsættelse af Francens Værdi ogsaa ham som *Køber* af Varer. Her truer Devalueringen med at komme i Modstrid med Grundlaget for Folkefrontens Politik, der har forlangt Forhøjelse af Købeevnen, og som er gaaet ind for Forhøjelse af Lønningerne, betalt Ferie, 40 Timersugen o. s. v. Er Devalueringen ikke ensbetydende med Formindskelse af den samme Pengemængdes Købeevne? Hvad har Regeringen og Rigsdagen gjort i Frankrig for at forblive tro mod deres oprindelige Tanke?

For det første er Francen ganske vist nedsat med henved 30 pCt., men det betyder ikke, at Priserne maatte stige tilsvarende. En Prisforhøjelse i større Udstrækning vilde kun være berettiget for de fra *Udlandet* indførte Varer. Men Frankrig producerer Størsteparten af de livsvigtige Levnedsmidler og Raastoffer i Landet selv: Korn, Kvæg, Kul, Jern o. s. v. Af den samlede Omsætning indenfor Landets Grænser stammer ca. 15 pCt. fra Udlandet. Den gennemsnitlige Fordyrelse af Levefoden, der kunde være berettiget efter Devalueringen, vilde derfor højst blive paa 5 pCt. og fortrinsvis ramme Beklædningen.

For at forhindre, at Arbejdernes forøgede Købeevne atter gøres illusorisk gennem uberettiget Prisopskruning og Spekulation, gives der Regering og Rigsdag et Vaaben i Haanden. I Frankrig er der ifølge en for 3 Maaneder siden udstedt Sociallov skabt *priskontrollerende Udvalg*. Der findes et centralt Udvalg under Handelsministeren og lokale Udvalg under Departementernes Præfekter. Producenter, Konsumenter, Handel og Forvaltning er repræsenteret i Udvalgene. Centraludvalget fastsætter Maximalpriser for de livsvigtige Artikler, og Overvaagningen heraf rundt om i Landet sker gennem Præfekternes Udvalg. Handelsfolk, der uberettiget forhøjer Priserne og overskrider Maximalpriserne, faar en Advarsel i første Omgang, og i Gentagelsestilfælde straffes de med Bøder og Fængselsstraf.

Denne Lov har hidtil tjent til Bekæmpelse af Prisaager. Regeringen har nu i Valutaloven indføjet, at ogsaa alle Prisforhøjelser, der skyldes *Devalueringen,* skal undersøges, og, hvis de er uberettigede, skal de forfølges i Henhold til den nævnte Fremgangsmaade. Derigennem vil Regeringen virkeliggøre sit vigtigste Maal: Bekæmpelse af Prisstigninger.

Regeringen har endnu en Mulighed, hvoraf den ligeledes kan gøre Brug. Frankrigs Økonomi er omgivet af en høj Mur af *Told* og *Kontingentering*. Ved at billiggøre Produktionen i Forhold til Udlandet er den udenlandske Konkurrence paa mange Omraader blevet langt mindre farlig for den hjemlige Økonomi. Gennem Nedsættelse af bestemte Toldsatser kan og vil Regeringen afbøde Stigningen af Priserne ogsaa paa udenlandske Importvarer.

Men hvad der vil ske, hvis en Prisopskruning trods alle disse Forholdsregler imod al Forventning skulde sætte ind? Ogsaa herfor har Regering og Parlamentet draget Omsorg. Ganske vist har Modstanden fra de borgerlige Partier og frem for alt fra Senatet tilintetgjort Regeringens oprindelige Hensigt, der var den, at lade Lønningerne stige i Forhold til Priserne i Henhold til Pristallet for Livsfornødenhederne, og Senatet stillede sig fjendtligt overfor Regeringens Bemyndigelse i det hele taget, men der kom da slutteligt et Kompromis i Stand, der gaar ud paa følgende: Hvis der i de kommende tre Maaneder opstaar en betydelig Stigning i Udgifterne paa Livsfornødenheder, kan Regeringen gennem et Dekret og i Forstaaelse med Det nationale Økonomiraad i Løbet af de kommende 6 Maaneder nedsætte en *obligatorisk Mæglings- og Voldgiftsret.* Voldgiftsretten sammensættes af Repræsentanter for Arbejdere og Arbejdsgivere under Forsæde af en upartisk Mand, og den har Ret til *paany at fastsætte Lønningerne* i Kollektivoverenskomsterne for paa denne Maade at bilægge saadanne Arbejdskonflikter, der er opstaaet som Følge af Stigninger af Priserne paa Livsfornødenheder.

Saaledes er ogsaa Muligheden for en Prisstigning taget med i Overvejelserne. Statsmagten griber i Nødsfald ind for at forhindre en Forringelse af Arbejdernes Stilling, men de parlamentariske Forhandlinger har vist, at Kapitalisterne forfølger det Maal at vælte Devalueringens Byrder over paa Arbejdernes Skuldre. Arbejdernes Organisationer og Folkefrontens Regering maa altsaa være paa Vagt for at forhindre denne Hensigt.

H.

TO DER STREJKER

To af Landboforeningernes Ledere strejker for Tiden. Det er selveste Formanden for De samvirkende danske Landboforeninger og Præsident i Det kongelige Landhusholdningsselskab, Hr. Landstingsmand Hauch, og Formanden for De sjællandske Landboforeninger, Hr. Proprietær Tvedegaard. De er begge Medlemmer af det Udvalg, som Regeringen har nedsat om Landbrugets Arbejdsforhold. Udvalget har til Opgave at undersøge det saa stærkt omdiskuterede Spørgsmaal om Landbrugets Forsyning med Arbejdskraft, bl. a. at faa konstateret, om det forholder sig rigtigt med den paastaaede Mangel paa Arbejdskraft ved Landbruget, og eventuelt fremkomme med Forslag om, hvordan denne kan afhjælpes.

Derfor har man fra Regeringens Side ganske naturligt draget Omsorg for, at alle i Spørgsmaalet interesserede Parter er blevet repræsenteret i Udvalget. Der er Repræsentanter for Socialministeriet, Arbejdsanvisningen, for Arbejdernes Organisation, for Husmænd og saa naturligvis for Landboforeningerne, hvis Repræsentanter som sagt er de to ovenfor nævnte Herrer.

Men nu har disse to Udvalgsmedlemmer altsaa etableret Strejke, anderledes kan deres Optræden i hvert Fald vanskeligt opfattes, idet de efter, hvad der foreligger oplyst, er ophørt med at deltage i Udvalgets Arbejde og konsekvent udebliver fra dets Møder. Denne Strejke tager sig unægteligt noget mærkeligt ud. Landboforeningerne har jo endnu indtil Dato aldrig ladet nogen Lejlighed gaa fra sig til at fordømme Arbejderne, dersom de etablerede Strejke, selv om det var for at skaffe det allernødvendigste Livsophold, de gik jo ogsaa — omend nølende — imod L. S.' Svine- og Mælkestrejke. Offentligheden maa ganske selvfølgeligt heraf have faaet den Opfattelse, at Landboforeningerne er principielle Modstandere af enhver Form for Strejke; derfor maa man vel nok have Grund til at forbavses, naar de fornemste Ledere af denne Sammenslutning griber til dette Middel. Deres Optræden er i det foreliggende Tilfælde saa meget mere uforstaaelig, som det jo er dem selv, der har foranstaltet hele Postyret om Landbrugets Mangel paa Arbejdskraft, og derved foranlediget det omtalte Udvalg nedsat. Hvem er det, der har startet Kampagnen om den Katastrofe Landbruget trues af paa Grund af manglende Arbejdskraft?

Det er netop de Herrer Hauch og Tvedegaard. At Tvedegaard har maattet besørge det grovere Arbejde, medens Hr. Hauch fra sin Præsidentstol i fornem Ophøjethed saa til, forandrer intet ved Sagen, det betyder kun, at saadan er nu engang Arbejdsfordelingen de to imellem.

I Virkeligheden er de fælles om Ansvaret. For en umiddelbar Betragtning kan det altsaa nok tage sig temmeligt gaadefuldt ud, at de, nu da der gives dem Lejlighed til at deltage i en virkelig grundig og alsidig Undersøgelse af hele Problemet, og dermed samtidig i Arbejdet for en Løsning heraf, pludselig melder fra og laver Strejke. Men Sagen er meget mere lige til, end den ved første Øjekast kan se ud til. Der kræves ikke stor Skarpsindighed for at forstaa, hvad det er, der har dikteret dem deres ejendommelige Optræden, og faaet dem til at optræde i en Rolle, som de ellers fordømmer.

Det er simpelthen Frygten for en virkelig objektiv Undersøgelse, en Undersøgelse, hvor der ogsaa indhentes Oplysninger udenfor Landboforeningerne. Det er jo langt mere bekvemt for de Herrer Landboforeningsledere, at en Undersøgelse af det her omhandlede Forhold holdes indenfor Landboforeningernes Rammer, en saadan Undersøgelse er man næsten altid sikker paa vil give et Resultat, som kan tjene det Formaal, der mere og mere er blevet Landboforeningernes Hovedformaal, at mistænkeliggøre og bekæmpe Fagforeningerne, og iøvrigt bruges til politisk Rummel imod Regeringen og Socialdemokratiet.

En Undersøgelse derimod foretaget gennem et Udvalg, hvor alle Parter er repræsenteret, og hvor Spørgsmaalet derfor ogsaa bliver belyst fra Arbejderside, vil naturligvis ikke byde dem de samme Muligheder. Den vil derimod uvægerligt rejse Spørgsmaalet om de Løn- og Arbejdsvilkaar, som Landbruget byder sine Arbejdere, og en Drøftelse heraf kan jo ikke blive nogen Reklame for hverken de to Landboforeningsspidser eller deres Medlemmer. Lad os vise dem det Hensyn, og forudsætte at de muligvis har indset dette. Under alle Omstændigheder er det en Kendsgerning, at de ikke har ønsket ensa adan Drøftelse, men har nedlagt Arbejdet. De har hermed placeret sig paa Landboforeningernes kendte Standpunkt: At Landbruget ikke alene har Krav paa at faa den nødvendige Arbejdskraft, men at det ogsaa har Ret til selv alene at bestemme Vilkaarene, og at de arbejdsløse eventuelt ved Tvangsforanstaltninger skal stilles til Storagrarernes Disposition. *M. O.*

LANDARBEJDERNE OG FREDSARBEJDET

Under Verdensfredsmødet den 3., 4., 5. og 6. September i Brüssel, afholdtes der ogsaa en International Agrar-Konference, som indkaldtes af en Komité, bestaaende af:

Pasqual Carrion, Agrar-Ingenieur, Præsident for Atheneum i Madrid.

Albert Demolon, General-Inspektør i det franske Landbrugsministerium.
Renaud Jean, Parlamentsmedlem og Præsident for Agrar-Kommissionen i det franske Parlament.
Dr. Koloroff, Præsident for det Internationale Agrar-Institut, Moskva.
Dr. M. Lupu, Vicepræsident for Rumæniens Nationale Bondeparti.
Dr. Mitrany, Professor ved Skolen for økonomiske og philosophiske Videnskaber i London.
Guy Menant, Præsident for den Politiske Ungdoms-Internationale.
Henri Noilhan, Agrar-Ingenieur, Direktør ved Agrar-Højskolen, Frankrig.
Maxence Roldes, Parlamentsmedlem, Medlem af Agrar-Kommission ved det franske Parlament.
Joza Vilfan, Doktor af Jura, Direktør for »Revue Sodobnost«, Jugoslavien.
Arthur Wauters, Parlamentsmedlem i Belgien, Præsident for Agrar-Kommissionen af P. O. B., Belgien.

Ved denne Lejlighed talte Sekretæren for »International Landarbejder Føderation«, P. Hiemtra, om Landarbejdernes Stilling, han udtalte bl. a.:

»Efter vor Mening er det meget vigtigt, at Landbrugsbefolkningen bliver klar over, at Freden ogsaa for dem er af største Betydning. Det gælder ogsaa for Landarbejdere.

Millioner af Landarbejdere har været med i Krigen, meget lovede man dem under Krigen. Men da Krigen var afsluttet, kom Landarbejderne tilbage i de samme daarlige Vilkaar som før.

I mit Land (Holland) findes der en Bondeorganisation, som bestræber sig for, at ophidse Landarbejdere imod de industrielle Arbejdere. Vi kæmper imod disse Bestræbelser og siger, at Landarbejdere og Industriarbejdere bør arbejde sammen. Men ved Siden af det maa Landarbejderne ogsaa have Lov til at spørge, om de industrielle Arbejdere er villige til at hjælpe med i Kampen for at forbedre de sociale Vilkaar i Landbruget og om Industriarbejdere er rede til at betale de Priser for Landbrugets Produkter, som er nødvendige for at skaffe Bønder og Arbejdere en tilstrækkelig Eksistens.

Mine Damer og Herrer, vi har hørt meget her om Bondens daarlige Situation, men vi ved ogsaa, at Landarbejdere lever i lige saa daarlige Vilkaar.

Jeg ved ikke om det vil være muligt at bringe Bønderne og Landarbejderne sammen i Kampen for at bevare Freden. Det bliver en svær Opgave.

I de fleste Lande understøttede Bønderne ikke Landarbejdernes Krav.

Tværtimod! Mange Gange har de ogsaa ved deres egne Regeringer arbejdet imod Landarbejdernes Interesser.

At Arbejdskonferencen i 1921 afviste Ordningen af Arbejdstiden i Landbruget, kan Landarbejdere hovedsageligt takke Bondeorganisationernes Intriger for.

Naar Landarbejdernes Situation er daarligere end Industriarbejdernes, naar de er udelukket fra Socialforsikringen i de fleste Lande, saa er det ogsaa Landarbejdernes egen Skyld, fordi de havde organiseret sig meget daarligt.

Derfor raaber jeg fra denne Plads hele Verdens Landarbejdere op, til at organisere sig og at kæmpe med os i deres Organisationer for Fredens Bevarelse.

Det er nødvendigt for denne Kamp, at Folk bliver politisk fri, at de har Pressefrihed, og at de maa organisere sig frit.

Begrebene Demokrati og Verdensfred er ikke til at skille fra hinanden, og kun naar Demokratiet bevares i Verdenen, er det muligt at opnaa Verdensfreden.«

AGITATIONEN VED SKIFTEDAGEN

Der kan ikke være nogen Tvivl om, at de to halvaarlige Skiftedage, Maj og November, frembyder gode Betingelser for et Fremstød for vor Organisation blandt Landbrugets Arbejdere, og dermed blandt den Ungdom, som udgør saa stor en Del af Landbrugets Arbejdere. For det første kan det lettere lade sig gøre at komme i Forbindelse med dem, end paa nogen anden Tid af Aaret.

Forholdene fører med sig, at en stor Del af dem samles paa Fæste- og Anvisningskontorerne. Agitatorerne behøver kun ogsaa at møde op her, og de har den bedste Lejlighed til at udføre et frugtbart Agitationsarbejde. Hertil kommer, at de ogsaa er lettere at faa i Tale for Organisationen, end det ofte er Tilfældet under almindelige Forhold.

Som Arbejdssøgende faar de ved Skiftedagen Spørgsmaalet om deres egen Stilling stillet saa klart og skarpt for Øje af selve Kendsgerningerne, at de ikke kan afvise det. Situationen er sykologisk gunstig for at vække deres Forstaaelse af Organisationens Nødvendighed. Det er i Erkendelse heraf, at vort Forbund ved hver Skiftedag opfordrer til at sætte særlig Pres paa Agitationen blandt de mange uorganiserede Landarbejdere. Som Hjælp og Støtte hertil vil Forbundet ved den forestaaende Skiftedag lade fremstille et Skiftedagsblad tilpasset efter Formaalet. I Størrelse og Udstyr vil det blive, som det, der blev trykt til 1. Maj i Aar, og det vil blive trykt i det fornødne Oplag til at Agitatorerne kan blive forsynet.

Vi haaber Tillidsmændene i Kredsene vil tage sig af Agitationen til den forestaaende Skiftedag med samme Interesse, som ved tidligere Skiftedage. Enhver organiseret Arbejder er sikkert klar over den umaadelige Betydning, det har for hele Arbejderklassen, og da specielt for den store Arbejdsmandsgruppe, at faa de tusinder unge Landarbejdere med i vor Organisation, baade erhvervsmæssigt og talmæssigt er de en saa betydende Del af Arbejdsmændenes store Gruppe, at det ikke kan undgaa at paavirke Forholdet for hele denne Gruppe, at en saa stor Del af disse Klassefæller endnu staar udenfor Organisationen.

Derfor er det af største Betydning, at enhver Lejlighed til at belære dem om deres Pligt og anvise dem deres Plads bliver benyttet.

Kredsformænd, der ønsker Skiftedagsnummeret tilsendt, bedes snarest afgive Bestilling om det ønskede Antal Eksemplarer til Hovedkontoret.

M. O.

HUSK

AT MELDE FLYTNING TIL POSTVÆSENET OG AFDELINGEN

For at undgaa Standsning i Modtagelsen af Fagbladet er det nødvendigt at anmelde Flytning til Postvæsenet, hvilket kan ske ved Postbudet samt til Afdelingen.

Roskilde Afdeling HAR BESTAAET I 45 AAR

Den 23. August 1891 blev vort Forbunds Roskilde Afdeling oprettet og kan saaledes i Aar fejre 45-Aarsdagen for sin Virksomheds Begyndelse.

Hvem der i sin Tid tog Initiativet til Afdelingens Op-

Arbejdsmændenes Bygning i Roskilde

rettelse, er det efterhaanden, som de ældste er falden fra, bleven vanskeligt at identificere, men det er uden Tvivl, at den daværende Formand for de samvirkende Fagforeninger i Roskilde, Typograf Marius Hansen, og en Korkskærer Knudsen har gjort deres for at tilvejebringe Grundlaget for Organisationen. Der var i Begyndelsen ikke større Tilslutning, idet kun ca. 20 Arbejdsmænd i Roskilde meldte sig ind i den nystiftede Afdeling.

En Del af Medlemmerne var dog stærkt interesseret i Organisationsarbejdet og agiterede som Følge heraf blandt Kammeraterne paa Arbejdspladserne for yderligere Tilgang af Medlemmer, hvilket ingenlunde var

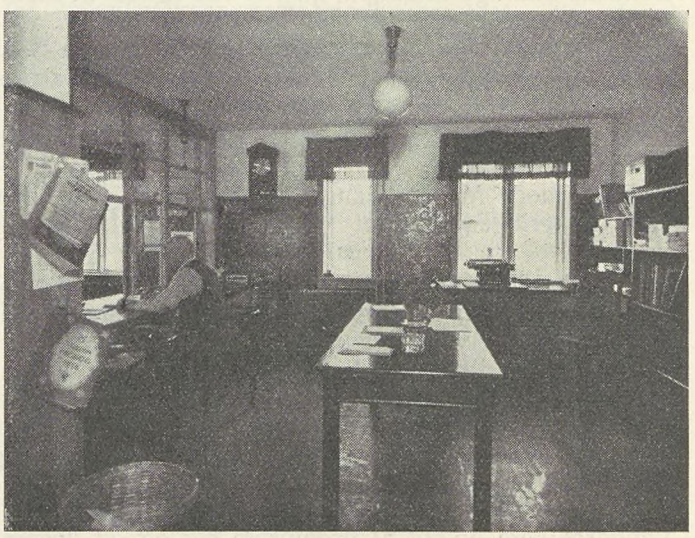
Formandens Kontor

noget let Arbejde, da der den Gang blandt de uorganiserede raadede Tvivl om Organisationens Betydning og Skræk for at miste Arbejdet. Dertil kom, at nogle af dem, der straks havde indmeldt sig, blev skuffede over, at ikke alle Ønsker og Krav blev opfyldt saa hurtigt, som de havde ventet, og derfor undlod at vedligeholde Medlemsskabet. Ikke desto mindre voksede Afdelingens Medlemstal, saaledes at der allerede ved Aarets Udgang var samlet 35 Medlemmer.

I det følgende Aar begyndte Afdelingens Bestyrelse at røre paa sig for at faa forbedret de da bestaaende Lønninger, og der blev til Opnaaelsen af dette Formaal udarbejdet et Forslag til Overenskomst med Mestrene, der blev indbudt til et Møde om Sagen. Dette Møde fik dog ikke overvældende Tilslutning, idet kun een Mester indfandt sig. Resultatet blev heller ikke stort. Ganske vist underskrev den eneste fremmødte Mester den forelagte Overenskomst, men kun paa Betingelse af, at Afdelingen kunde faa ⅔ af samtlige Mestre til at gøre det samme. Dette viste sig dog umuligt at opnaa, og Sagen blev derfor midlertidigt henlagt.

Efterhaanden blev Forstaaelsen for Organisationen blandt Arbejdsmændene større og større og Medlemstallet voksede. Dette førte med sig, at man i 1897 paany forsøgte at opnaa Overenskomst med Arbejdsgiverne, og dette lykkedes endeligt. Byens største Mester modsatte sig ganske vist Overenskomsten, men et Varsel om Strejke, saafremt Overenskomsten ikke blev underskrevet i Løbet af 24 Timer, fik Mesteren til at ændre Beslutning, og derefter fulgte de andre Mestre efter. Timelønnen var da 27 Øre.

Dermed var Vejen banet for yderligere Fremskridt for Afdelingen, der ved Overenskomsternes Oprettelse havde bevist hvilken Indflydelse en samlet Optræden kunde betyde for Arbejderne. De følgende Aar viser derfor en rig Udvikling for Arbejdsmændenes Fagforening i Roskilde. Ikke alene er Medlemstallet i stærk Stigen, men ogsaa Antallet af Overenskomster vokser.

Kassererkontoret

Dette førte med sig, at der gentagne Gange blev stillet Forslag om Ansættelse af en fastlønnet Formand. To Gange blev Forslaget stemt ned, men efterhaanden blev det klart, at Kontrollen med Overenskomsternes Over-

holdelse krævede en større Indsats fra Formandens Side, end der med rette kunde kræves, naar den paagældende baade skulde passe sit eget og Afdelingens Arbejde. Og dette medførte, at Afdelingen tredje Gang Forslaget om fastlønnet Formand blev fremsat i Efteraaret 1913 vedtog dette. Afdelingens Formand var paa dette Tidspunkt nuværende Rejserevisor Aksel Petersen,

Bestyrelsen for Arbejdsmændenes Fagforening for Roskilde og Omegn 1936

der allerede var valgt den 19. April samme Aar og siden blev genvalgt, indtil han overtog sin nye Stilling i Forbundets og Arbejdsløshedskassens Tjeneste. Han afløstes af Afdelingens nuværende Formand Martin Ramussen.

Med Medlemstallets stærke Stigning og Afdelingens omfattende Virksomhed fulgte naturligt Ønsket om at erhverve egen Ejendom. Dette skete i 1933, da Afdelingens Ejendom, Helligkorsvej 16, opførtes. Ejendommen indeholder foruden Kontrollokaler og Kontorer til Formanden og Kassereren tillige 5 Beboelseslejligheder, endvidere er der delvis overbygget Gaard, hvor Afdelingens Arbejdsløse kan opholde sig i Kontroltiden. Grundarealet er ialt ca. 800 m², heraf er bebygget ca. 285 cm². Ejendommens Opførsel har ialt kostet 60,000 Kroner.

Som det ses, kan Afdelingen se tilbage paa en rig Udvikling gennem de forløbne 45 Aar, og der vil i Anledning af Stiftelsesdagen blive afholdt en Fest for Foreningens Medlemmer den 24. Oktober. Og Forbundet benytter ligeledes Lejligheden til at takke Afdelingen for Samarbejdet i de forløbne Aar og føjer hertil alle gode Ønsker for Fremtiden.

ENTREPRENØR-PRISKURANTEN

Da Hovedkontoret i længere Tid ikke har været i Stand til at efterkomme de fra Afdelingerne indkomne Bestillinger paa Entreprenørpriskuranten, gøres der herved opmærksom paa, at nyt Oplag nu foreligger, saaledes at eventuelle Ønsker fra Afdelingerne kan imødekommes.

Da der imidlertid foreligger en Del Bestillinger af ældre Dato, uden at Hovedkontoret er vidende om, hvorvidt de Afdelinger, som har fremsat saadanne, fremdeles ønsker at modtage det opgivne Antal, anmodes de paagældende Afdelinger om at forny tidligere afgivne Ordre.

FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

MEDLEMMERS ADGANG TIL HØJSKOLEOPHOLD

Vi undlader ikke at gøre opmærksom paa, at sidste Aars Krav om 4 Ugers Ledighed umiddelbart før Kursusets Begyndelse for indeværende Aar er nedsat for Kursus paa Folkehøjskoler og Landbrugsskoler til 1 Uge, medens der for andre Kursus og Skoler, herunder Højskolernes Haandværkerafdelinger, kræves mindst 2 Ugers Ledighed umiddelbart forud for den Dato Medlemmet paabegynder Kursuset, eller mindst 45 Dage indenfor de sidste 4 Maaneder, hvilket er uforandret fra sidste Aar.

Fra Medlem til Medlem

Snøde-Stoense Afd. — Godsejer Steensen-Leth, Stensgaard. Med ovennævnte er afsluttet Overenskomst, hvorefter han forpligter sig til at følge den for Maribo Amt gældende Landbrugsoverenskomst.

22. og 23. Kredse — Hjørring Amts landøkonomiske Selskab. Den 25. April førtes en ny Forhandling med Landboforeningerne i Hjørring Amt. Forhandlingen forblev resultatløs, idet Landboforeningerne nu var slaaet over paa at hævde, at de gængse Lønninger i Hjørring Amt var svarende til de af landøkonomisk Driftsbureau for det nordlige Jylland indsamlede Oplysninger, og disse var i alt Fald en Del lavere end de i vor Priskurant indsatte Lønninger, og man ønskede derfor, at vi skulde erklære, at vore Medlemmer i alle Tilfælde skulde tage Arbejde, naar de blev budt disse Lønninger. Det erklærede vi ikke at kunne indlade os paa, dels fordi det ikke kunde være Forbundets Opgave at hindre Lønningerne i at stige, naar Konjunkturer og andre Forhold nødvendiggjorde en Lønstigning, og endelig fordi Arbejdsløshedsloven i Forholdet til Medlemmernes Understøttelsesret har fastlagt, paa hvilke Vilkaar de ledige skal gaa i Arbejde, og det maatte administreres gennem Arbejdsløshedskassen og Arbejdsnævnet.

Nørup Afd. — Skovejer Schjørring, Nøruphus pr. Vejle. Overenskomsten med ovennævnte er ved Forligsmandens Mægling forlænget til 1. Maj 1937.

2. Kreds — Aastrup Gods Avlsbrug pr. Tølløse. Med Forpagter Olsen, Aastrup Avlsbrug er afsluttet Overenskomst, hvorved han har underskrevet paa at følge den med Arbejdsgiverforeningen i Maribo Amt til enhver Tid gældende Landbrugsoverenskomst.

Brorup-Valby Afd. — Ærtedyrkerforeningen for Slagelse og Omegn. Da der ikke ved direkte Forhandling kunde opnaas Enighed om en Fornyelse af den mellem Parterne bestaaende Overenskomst om Ærteplukning blev Forhandlingerne ifølge Loven henlagt til Forligsinstitutionen. Her blev der den 17. Maj indgaaet Forlig, hvorved Betalingen for 1. Gangs Plukning af lave Ærter fastsattes til 5 Øre pr. Kilo, for 2. Gang til 7½ Øre pr. Kilo. For høje Ærter henholdsvis 6 og 8½ Øre. Overenskomsten løber aarvis med 3 Maaneders Opsigelse til en 1. Maj.

10. Kreds — Lystrup og Jomfruens Egede. Med Greve A. Moltke, Lystrup, er oprettet Overenskomst for Landbrugsarbejde. Overenskomsten er en Tiltrædelse af Maribooverenskomsten og er gældende for Lystrup, Jomfruens Egede, St. Rodegaard og Nyrupsgaard.

Tillitze Afd. — Landinspektør Stoltze-Møller, Nakskov. Den under 15. Februar overfor ovennævnte Arbejdsgiver etablerede Blokade ved et Vandløbsarbejde i Tillitze Kommune er hævet grundet paa, at Arbejdets Udførelse er udsat til efter Høst.

Forbundet angaaende Priskurant for Vejle Amt. Med Kredsene i Vejle Amt er opnaaet Enighed om Fortsættelse af Priskuranten for 1935 med den Ædring, at Daglejerkarlebestemmelserne indføjes i Priskuranten i den sjællandske Affattelse (Ugeløn i Stedet for Dagløn). Priskuranten bliver nu trykt og udsendt til Arbejdsgivere og Afdelingerne paa sædvanlig Maade.

Forbundet ang. Priskurant for Viborg Amt. Fra 28. og 29. Kredse har vi modtaget Meddelelse om, at de har vedtaget Priskurant for Landbrugsarbejde for Viborg Amt for det kommende Aar. De har vedtaget nogle Ændringer med Hensyn til Daglønnen, idet de har forhøjet Sommerdaglønnen til 650 Øre og et Tillæg for Gødningslæsning paa 1½ Kr. pr. Dag og dernæst ændret Bestemmelserne om Fradrag for Kosten, saaledes at Kosten ydes efter gældende Kotume. De hævder at kunne gennemføre disse Takster. Vi har sendt Priskuranten til Trykning.

Haslev Afd. — Bregentved Skovdistrikt. 3 af vore Medlemmer, der er beskæftiget paa Bregentved Skovdistrikts Savværk, har klaget over, at de ved Kløvning af Kakkelovnsbrænde har faaet Prisen reduceret fra 125 Øre til 1 Kr. pr. rm. Et lokalt Forsøg paa en Bilæggelse af Sagen har ikke givet Resultat, hvorfor vi har anmodet Skovbrugets Arbejdsgiverforening om en Forhandling.

Vindeby Afd. — Bestyrer Jensen, Bindernæs. Medlem Axel Madsen har fra gammel Tid som Tjenestekarl et Beløb paa 200 Kr. tilgode hos nuværende Bestyrer Jensen, Bindernæs. Gentagne Forsøg paa at faa Pengene er forblevet resultatløse, endskønt Bestyreren skulde have udstedt en Erklæring om, at han erkendte at være Beløbet skyldig. I Anledning af en forestaaende Tvangsauktion af en Jensen tilhørende Ejendom har vi derfor vedtaget at assistere Afd. og Medlemmet ved Indrivelse af Tilgodehavendet.

23. Kreds — Dronninglund Hovedgaard. Med Skovforpagter Høyer, Dronninglund Hovedgaard, er afsluttet Overenskomst for Arbejdet i Dronninglund Skovdistrikter. Overenskomsten gælder, til den med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Aug. Akkordpriserne er mindst svarende til de overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar i Dronninglund Storskov.

34. Kreds og Hovedgaard Afd. — Serridslevgaard. Med Serridslevgaard er der afsluttet mundtlig Overenskomst, hvorefter Daglønnen for de faste Arbejdere hæves til 5 Kr. pr. Dag hele Aaret og for de øvrige Arbejdere til 6 Kr. pr. Dag hele Aaret. Søndagsarbejdet for faste Arbejdere betales med 7 Kr. pr. Dag. For de løse Arbejdere er der en Forhøjelse af Daglønnen paa Kr. 1,50 pr. Dag. Ordningen gælder til 1. November 1937 og træder i Kraft 1. August 1936.

Viskilde Afd. — Hjortsøes Planteskole, Svebølle. Med Hjortsøes Planteskole er nu afsluttet Overenskomst svarende til den med Vipperød Planteskole afsluttede Overenskomst. Overenskomsten kan opsiges med 3 Mdr. Varsel til en 1. August, dog tidligst 1. August 1938.

Snøde-Stoense Afd. — Skovejer Fenger, Charlottenlund Skov. Med ovennævnte er nu afsluttet Overenskomst om Skovbrugsarbejde, hvilken Overenskomst gælder for Skovningssæsonen 1936—37, hvorved der er opnaaet væsentlige Forbedringer i de hidtidige Arbejdsvilkaar.

32. Kreds — Godsejer O. Svendsen, Hessel pr. Grenaa og Proprietær Rix-Hansen, Stenmark. Med ovennævnte Arbejdsgivere er afsluttet Overenskomst, hvorved disse har underskrevet paa at følge de Arbejdsvilkaar, der for Tiden er gældende i Maribo-Overenskomsten for Landbrug. Overenskomsten kan med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Maj.

Jægerspris Afd. — Jægerspris Skovdistrikt. Med Jægerspris Skovdistrikt er opnaaet Enighed om, at Distriktet følger den med den sjællandske Skovejerforening fra 1. Maj 1936 afsluttede Skovbrugsoverenskomst, samt at begge Parter har Ret til at forlange nye Forhandlinger, for saa vidt der maatte foregaa Forandringer i ovennævnte Overenskomst.

Vesterborg Afd. — Proprietær Hansen, Købelevgaard. Medlem Ludvig Jørgensen var af ovennævnte antaget som Fodermester for en Aarsløn af 3200 + skummet Mælk, fri Bolig m. v. Den mundtlige Aftale fandt Sted den 20. Februar. Kontraktens endelige Afslutning var fastsat til 27. Februar, men blev opsat efter Anmodning fra Proprietæren. Senere viser det sig, at Proprietæren har antaget en anden Mand i Pladsen og derefter har nægtet at modtage Ludvig Jørgensen i Henhold til den trufne Aftale. Sagen er overgivet til juridisk Undersøgelse.

18. Kreds — Roeentreprenør Søren Petersen, Blaakilde, Assens. Roeentreprenøren har ved udført Roearbejde fradraget sine Roearbejdere 4 pCt. af den i Overenskomsten fastsatte Arbejdsløn. Vi har tilskrevet ham og forlangt de 4 pCt. udbetalt, da det er i Strid med den med ham afsluttede Overenskomst at foretage et saadant Fradrag.

29. Kreds — Militærlejren i Kompedal Plantage. Paa Basis af Oplysninger fra Moselund og Thorning Afdelinger meddeler Kredsen, at Militærnægterne i Kompedallejren udfører forskelligt Arbejde for private, bl. a. Roearbejde paa en Del af Omegnens Gaarde. Vi har desangaaende tilskrevet Forsvarsministeriet.

Voldby Afd. — Dræningsmester Chr. Biller, Thorsø. Mod Dræningsmester Chr. Biller har Gaardejer Jens Hansen, Hammel Mark anlagt Sag med Krav om Erstatning for Tab, der skulde være paaført ham ved en af Voldby Afd. i 1933 overfor Chr. Biller etableret Strejke, der havde sinket Grundforbedringsarbejdets Udførelse paa Jens Hansens Ejendom, og har han i den Anledning krævet en Erstatning paa 700 Kr.

Gaardejeren har i 1934 solgt sin Ejendom for 58,000 Kr., endskønt han kun havde givet 52,500 for Gaarden. Chr. Biller har i den Anledning krævet Voldby Afdeling indstævnet i Sagen. Vi har anmodet Landsretssagfører Peter Andersen, Hammel, om at varetage Sagen paa Forbundets og Afdelingens Vegne, idet vi iøvrigt har henstillet, at han nedlægger Afvisningspaastand paa Afdelingens og Forbundets Vegne og har vi fremhævet, at vi mener Sagen simpelthen kan afvises for saa vidt angaar Voldby Afd., idet Mellemværendet mellem Chr. Biller og Voldby Afdeling ved den paagældende Konflikt en Gang er afgjort ved Landsretten.

Hadsund Afd. — Ingeniør Schwensen, Trudsholm pr. Havndal. Højesteretssagfører Ejvind Møller meddeler os, at han nu har søgt og faaet Bevilling til at appellere denne Sag til 3. Instans, og at Sagen er inkamineret for Højesteret for alle 5 Karles Vedkommende, hvor den antagelig vil komme til Behandling i August eller September Maaned.

Sagen drejer sig om de 5 Karle, der fik Kartoffelfrikadeller og iøvrigt blev budt urimelige Kostforhold, som Landsretten alligevel godkendte som sund og tilstrækkelig Kost.

38. Kreds — Dræningsmester Peter Christensen, Tiufkjær, Viuf. Ved et Dræningsarbejde hos Gaardejerne Søren Petersen og Niels Andersen, Højen Engmark pr. Vejle har ovennævnte Dræningsmester beskæftiget 3 af vore Medlemmer og betalt dem 5 Kr. pr. Dag. Organisationerne har behandlet Sagen og fastslaaet, at det paagældende Arbejde maa betales med Timeløn 105 Øre. Dette har Peter Christensen nægtet at respektere og han har ovenikøbet truet med fremtidig kun at ville beskæftige uorganiserede Arbejdere. Vi har tilskrevet Dræningsmesterforeningen og pointeret, at Sagen var saa oplagt, at Parterne havde Pligt til ved et Fællesmøde at forsøge Sagen ordnet, inden den blev indklaget for Retten og at Dræningsmesterforeningen havde en Pligt til at gøre Christensen begribelig, at hans Optræden var helt ulovlig.

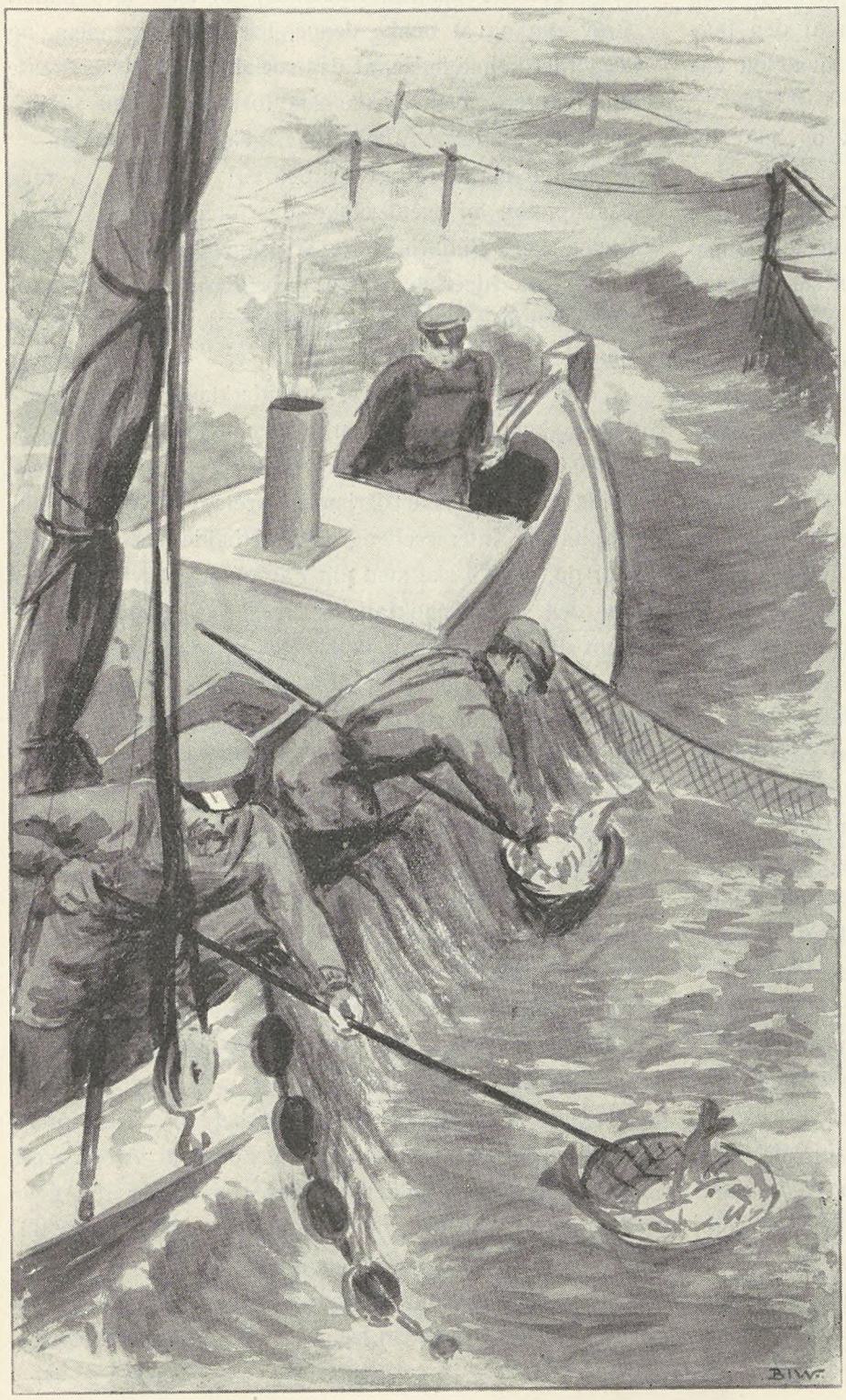
Vanthore Afd. — Gdr. Holger Dreesen, Sløsserup, Frejlev. Medlem Rasmus Jørgensen har som Daglejerkarl passet et Roeareal hos ovennævnte Gaardejer. Efter Tilendebringelse af 2. Gangs Lugning blev Parterne uenige og Jørgensen har derefter taget Arbejde andetsteds. Midt i Juli har Jørgensen anmodet Gdr. Dreesen om at paabegynde 3. Gangs Lugning, men dette blev ham nægtet og ligeledes Erstatningen for Arbejdet Kr. 30,49. Der er overfor Arbejdsgiverforeningen krævet Mægling.

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 20 31.-10. 1936 41. Aarg.

Fisker-Medhjælperen

Han lever sit Liv paa Bølgen blaa
som Sømænd og andre Matroser,
og Havets Luftning maa bøde paa,
naar Benzinmotoren den oser.

Hans Hud er rød af den barske Gus
og brun af Solen, der stikker,
mest er han i Baaden, mindst i det Hus,
som lunt paa Landjorden ligger.

Han drager trofast det tunge Dræt
i Sol, i Snefog, i Taage,
han tjærer Garn, og han bøder Net
og sørger for Aalekroge.

Og bliver det Spørgsmaal rejst en Dag,
hvor paa Vægten hans Lod skal ligge,
saa støtter han Folkets gode Sag,
i andres Garn gaar han ikke.

Aage Hermann.

VOR PARTIPRESSE

ER DU FOR ELLER IMOD —

Vi stiller dig dette Spørgsmaal: Er du for eller imod den socialdemokratiske Presse, fordi dit Standpunkt her er afgørende for denne Presses Trivsel, Vækst og Indflydelse, og der er ingen Vej udenom, dit Standpunkt maa frem: For eller imod?

Men et Par Ord til Overvejelse først. Du er jo Medlem af din Fagforening. Er du det af Tvang, eller er du det af Interesse og frivilligt, fordi du sammen med dine Kammerater indser Nødvendigheden af den faglige Sammenslutning for at løfte i Flok, hvad du ene ikke man magte?

Gør dette Spørgsmaal op med dig selv og hold dig for Øje det Resultat, du kommer til.

Vi kender dette Resultat — vi kender det, fordi vi ved, at den Tanke er dig fjern at skulle høste Lønnen for Arbejde og Ofre andre har bragt uden selv at tage din Hammel.

Nu, da du har dette Spørgsmaal klaret, er det meget lettere for dig at tage Standpunkt til Spørgsmaalet for eller imod Fagforeningernes, Socialdemokratiets, hele det danske Arbejderpartis Presse.

Vel, du har maaske forlængst erkendt Nødvendigheden af denne Presses Virksomhed. Du har maaske gennem mange Aar vist det ved at være Abonnent paa det lokale socialdemokratiske Blad, og i saa Fald afgiver du da kun et godt Eksempel overfor dem, der endnu ikke har taget dette Standpunkt.

Men er du ikke Abonnent, hør da saa her:

Hvis du erkender Nødvendigheden af at være faglig organiseret sammen med dine Fag- og Standsfæller — og det gør du jo — tænkt saa lidt over, ad hvilke Veje og med hvilke Midler dine faglige Interesser bliver varetaget: først og fremmest naturligvis i Fagforeningen, ved du, i dit Forbund, igennem faglige Sammenslutningers Organisation, De samvirkende Fagforbund. Alt dette forstaar du, fordi det altsaa ikke er af Tvang, du er Medlem af din faglige Organisation, men af Interesse og frivilligt, og fordi du indser Nødvendigheden heraf.

Sideordnet med Fagforeningerne har du dit Parti, Socialdemokratiet, der, som du ogsaa ved, varetager dine politiske og sociale Interesser ved Virksomhed i Sogneraadene, Kommunalbestyrelserne og paa Rigsdagen. Men prøv nu engang og tænkt, hvad der vil ske, hvis din Fagforening, dit Parti, ikke raadede over den socialdemokratiske Presse?

Prøv og tænk om alle dine Kammerater, ligesom du selv, ikke viste denne Presse Interesse, prøv og tænk paa Følgen heraf; tænk om alle socialdemokratiske Blade ophørte at udkomme, medens Modstandernes Blade fortsatte deres Nedrakning af Arbejderpartiet, deres fagforeningsfjendske Virksomhed og derigennem uimodsagt øvede deres Indflydelse baade politisk og økonomisk paa de Samfundstilstande, du skal leve under. Prøv engang at tænke denne Tanke lidt igennem, og du vil let kunne indse, at den socialdemokratiske Presse ligefrem er en Livsbetingelse for saavel den faglige som den politiske Arbejderbevægelse her i Landet.

Det vil herefter ikke være svært for dig at tage Standpunkt, thi hvem skulde overfor den store Offentlighed være Budbringer og Talsmand for Arbejdernes Tanker og Ideer, hvis ikke Arbejderne havde den socialdemokratiske Presse? Hvem skulde offentligt kunne paatale al den Uretfærdighed, der er — og stadig bliver — øvet mod store Dele af Arbejderklassen herhjemme? Hvem skulde dette? Venstrebladene eller Højrebladene? — Nej, og atter Nej! Det har disse Blade aldrig nogensinde gjort. De har derimod varetaget Overklassens, Kapitalens Interesser og ikke Arbejdernes. Og hvad tror du, der vil ske med din Fagforening, hvis ikke den har den socialdemokratiske Presse at støtte sig til? Tror du, det i det hele taget vilde være muligt for Fagforeningerne i det lange Løb at holde sammen, hvis de ikke raadede over en Presse, der til enhver Tid maatte staa parat til at tale Organisationens og dens Medlemmers Sag. Vær overbevist om, at det kunde de ikke.

Det har Arbejderne her i Landet ogsaa forlængst indset, og samtidig med Fagforeningernes og det socialdemokratiske Partis Dannelse startedes den socialdemokratiske Presse.

Denne Presse er Arbejderbevægelsens uundværlige og trofaste Følgesvend paa Marchen fremad. Den er Fortroppen. Den er Trompeteren, der blæser sine friske Signaler ind i Fremtiden, og som med de fremadmarcherende Arbejdermasser bag sig bereder Vejen for de Ideer og Interesser, der er en Følge af Arbejdernes Samling. Den socialdemokratiske Presse er din egen Stemme, og vil du selv bidrage til, at din Stemme bliver hørt, maa du tage Standpunkt og blive Abonnent.

Uden Pressen ingen Fagbevægelse. Uden Pressen intet Parti. Uden Pressen ingen Arbejderbevægelse. Husk det!

A.

FORAN BEGYNDELSEN TIL EN NY ØKONOMISK PERIODE?

BETYDNINGEN AF FRANC- OG GYLDENDEVALUERINGEN

I 1931 frigjorde det engelske Pund sig fra Guldet. De skandinaviske Lande fulgte Eksemplet. I 1933 blev Dollaren devalueret. I disse Dage har de sidste store Verdensvalutaer, den franske og den svejtsiske Francs og den hollandske Gylden, opgivet Guldet som Basis og søgt Tilslutning til den engelske Møntfod. Endnu staar Rigsmarken udenfor; men den tyske Rigsmark er *ikke* mere nogen Verdensvaluta, da den som Følge af et sindrigt udspekuleret System af Blokeringer, Restriktioner og Reguleringer kun har Betydning som *Indenrigsvaluta.*

Hvad betyder denne Udvikling? Principielt betragtet rammes Arbejderbefolkningen haardt ved enhver Forandring af Pengenes Værdi. *Devalueres der,* saa falder Reallønnen, d. v. s. Arbejderen faar færre Varer for det samme Lønningsbeløb, da Priserne i Reglen stiger betydeligt. Prisstigningerne udlignes kun sjældent af Lønstigninger. Men som Erstatning forøges saa til Gengæld Arbejdsmulighederne, saa at Arbejdsløsheden formindskes. *Holdes Møntfodens Guldværdi,* saa holder Reallønnen sig ligeledes, forsaavidt Lønningerne ikke — som i Tyskland og i Frankrig før Folkefrontens Sejr — bliver nedsat. Men saa tiltager Arbejdsløsheden i hvert Fald.

Devalueringen af det engelske Pund og de skandinaviske Valutaer foregik paa et heldigt Tidspunkt. Devalueringen fandt nemlig Sted i en Periode, hvor Raastofpriserne var i Færd med at falde. Den verdensøkonomiske Virkning af de devaluerede Valutaer var saa stor, at Priserne fulgte Pundvalutaens Tendens. Af den Grund medførte Punddevalueringen og Devalueringen af de nordiske Kroner i alt væsentligt kun Fordelene ved en Devaluering: *Opblomstring af Næringslivet uden væsentlige indre Prisstigninger.*

De nye Devalueringer foregaar i en anden Atmosfære. Den selvstændige Betydning, som kan tillægges disse Valutaer i og for sig, er ikke saa omfattende som den, der kan tillægges Pundvalutaen. Desuden har vi allerede i lang Tid befundet os i en Periode med stigende Priser. Man vil altsaa i de nye Devalueringslande komme til at regne med *Prisstigninger.*

Hvad angaar Udviklingen, saaledes som den vil forløbe i de enkelte Lande, kan man kun tillade sig en skønsmæssig Vurdering. Vanskeligst vil Situationen utvivlsomt forme sig for *Holland,* som med sin halve Million Arbejdsløse har lidt mest under »Guldsygen«. Desuden er her Devalueringsgraden (ca. 20 pCt.) sikkert for ringe. Gunstigst ligger Forholdene for *Svejts.* Svejts, der hidtil har været det dyreste Land i Europa, staar nu foran Genopbyggelsen af sin vigtigste Industri, *Turistbesøget.*

Størst Interesse og Betydning for den internationale Udvikling vil Udviklingen i *Frankrig* vise sig at have. *Leon Blums* Regering, som havde det Mod at bryde med Forgængernes smaalige, fantasiløse Spare- og Sultepolitik, begyndte sit Arbejde med at forhøje Smaa-Forbrugernes Købeevne. Da den herved samtidig formindskede Kapitalisternes Profitudsigter, strømmede det franske Guld fra Banque de France's Kældre ud til Udlandet. Atter havde Blum Mod til at tage en hurtig Beslutning. Han forstod, at der ikke gives nogen *fransk* Specialløsning af den økonomiske Krise, og han bestemte sig derfor til gennem Pengenes Devaluering at slutte sig til Pundstalernes Prisniveau. Nu er alt afhængig af, at *væsentlige Prisstigninger* kan forhindres. Gunstigt er det, at den franske Import næppe beløber sig til 10 pCt. af Landets Omsætning. Det er altsaa kun en Prisstigning af disse talmæssige ikke betydelige Importvarer, der er *økonomisk* berettiget. Men der er Fare for at Priserne af *psykologiske* Grunde gaar i Vejret i et Omfang, som svarer til Devalueringen. *Ugunstigt* er det, at Frankrig allerede før Devalueringen befandt sig i en Prisstigningsperiode, som motiveredes med de betydelige Lønstigninger. Ugunstig er endvidere den Kendsgerning, at det franske Folk er inflationstrænet og som Følge deraf har Tilbøjelighed til at »omregne i Guld«.

Regeringen Leon Blum har ogsaa erkendt denne Fare og har taget Initiativet allerede 8 Dage efter Devalueringen. Resolut har Folkefrontregeringen nedrevet de væsentligste Skranker, der skilte Frankrig fra Verdensmarkedet og sat 160 kvotabegrænsede Varer paa Frilister. Samtidig har den vedtaget betydelige Toldnedsættelser for ikke kvotabegrænsede Varer.

Saa vil Blum *bekæmpe Prisstigninger i Frankrig gennem udenlandsk Konkurrence.* Det er at haabe, at Leon Blums konsekvente Økonomipolitik vil formaa at sikre ogsaa den franske Arbejderbefolkning Devalueringens Fordele uden Prisstigningernes Ulemper.

Det er ikke muligt at give noget fyldestgørende Billede af den Revolution, som har fundet Sted paa Valutaomraadet, uden i det mindste ganske kort at omtale *Situationen i Tyskland. Schacht* har erklæret, at Tyskland ikke vil devaluere for det første. Tyskland kan *holde* Marken, fordi Marken og Tysklands Økonomi — som allerede nævnt — staar fuldstændigt isoleret. Det er i Virkeligheden den Fordel som Bankerottøren har over for den velsituerede Forretningsmand! I Tyskland selv er sikkert vide Kredse indenfor Industrien interesseret i en Devaluering, da man venter sig Eksportforøgelse og Gældsreduktion som Følge af en saadan. Men samtidig frygter Industrien *Lønstigningsbevægelsen,* der vil være uundgaaeligt forbundet med Devalueringen. Hitler selv og de »ægte« Nationalsocialister (til Forskel fra de førende inden for Finansverdenen) frygter Devalueringen, fordi Hitler og Goebbels har lovet den tyske Sparer, der endnu ikke er kommet sig af Forskrækkelsen over den første Inflation, at Marken skal beholde sin Værdi. Af disse *indrepolitiske* Grunde er Marken i første Omgang blevet holdt.

I Praksis betyder dette, at det tyske Folk vil gaa videre ad Forsagelsens Vej. Dets Skæbne er endnu *yder-*

ligere Isolering. Den tyske Eksport vil skrumpe yderligere ind, da dens Vare nu ogsaa er for dyr sammenholdt med Franc- og Gyldenvalutaen. En skønsmæssig Vurdering maa regne med en fornyet Tilbagegang af Eksporten paa 20 pCt. Tilbagegangen af Eksportvalutaer vil netop nu blive saa meget des mere følelig, som de sidste russiske Betalinger er ydet, og de tilfældige Fortjenester som Følge af Sanktionerne mod Italien er forbi. Den tyske Arbejder vil i Løbet af denne Vinter under kronisk Fedtmangel og stigende Priser komme til at sande, hvad »den stolte Mark« koster; thi Deviserne vil ikke slaa til for at købe de nødvendigste Levnedsmidler i Udlandet.

For *Verdensøkonomien kan* den gensidige økonomiske Tilpasning mellem Verdens væsentligste Økonominationer komme til at betyde *Indledningen til en ny økonomisk Periode,* nemlig Genfødelsen af den internationale Handel; *om* den vil blive det, maa i Følge Sagens Natur endnu staa hen i det uvisse. Thi Vanskelighederne, der for største Delen udgaar fra de fascistiske Stater, er overordentligt store.

I hvert Fald betegner *Blums* nye Foranstaltninger, der sikkert er trufne i Overensstemmelse med Amerika og England, det hidtil største Attentat mod Illusionen om et økonomisk Autarki*),som er de fascistiske Militærstaters Religion. Vi kan kun haabe, at de Foranstaltninger, som Leon Blum har truffet til Fordel for en Forbedring af de internationale økonomiske Forhold og til Fordel for Arbejderklassens Levevilkaar, maa krones med Held og udvikles videre. *Fascismens militære Autarki har ingen større Modstander end Demokratiets verdensøkonomiske Forening.*

EN AGITATIONSFILM

Som et Led i det Agitationsarbejde, der planlægges og udføres ved det af Dansk Arbejdsmands Forbund og D. S. U. nedsatte, permanente Landarbejderudvalg, har dette ladet fremstille en Smalfilm til Forevisning ved Agitationsmøderne i den kommende Vinter.

Filmen, hvis Fremførelse varer ca. 45 Minutter, viser paa aldeles fortrinlig Maade Agitationens forskellige Facer, baade forsaavidt angaar Hvervning af Medlemmer til D. A. F. og D. S. U., og end ikke et Protestmøde i Anledning af en Strejke paa en større Herregaard mangler.

Samtidigt er der en Række glimrende Landskabs- og Dyrebilleder, som forhindrer, at Filmen faar et eensidigt Præg. De medvirkende er allesammen ganske almindelige Arbejdere, der paa naturlig Vis giver Udtryk for Vilkaarene i den daglige Kamp for Tilværelsen.

Filmen er optaget og iscenesat af D. S. U.s Sekretær Poul Hansen personlig, og det kan udtales, at Poul Hansen har al mulig Ære af det Arbejde, der er præsteret, og det Resultat, der er naaet, og det skal nok vise sig, at Agitationsfilmen vil være af Betydning for Agitationen. *R—dt.*

*) Selvforsyning.

GOD AT FAA FORSTAND AF!

Hver Gang der under de sidste Valgkampe — og paa anden Maade — er givet Lejlighed til det, har det konservative Folkepartis Førstemand, Christmas Møller, givet Udtryk for sin uforbeholdne Tilslutning til Folkestyret og advaret imod nazistiske Tilbøjeligheder.

Imidlertid har visse Begivenheder, baade inden- og udenfor Landets Grænser, med stor Tydelighed tilkendegivet, at Partiførerens offentligt klarlagte Stilling ikke deles af alle hans Medarbejdere. Dette gælder baade Folketingsmand Carsten Raft og Generalauditør Victor Pürschel, hvis Besøg henholdsvis i Italien og Tyskland vil være i frisk Minde gennem de Kommentarer, den socialdemokratiske Presse har bragt, dels til Udtalelser, førstnævnte har fremsat ifølge Referater i den italienske Presse, og dels til den Forherligelse, sidstnævnte ved gentagne Lejligheder har givet til Kende, med Henblik paa Forholdene i vort Naboland.

Det gælder forøvrigt ligeledes Greve Knuth (Kaktusgreven), der i sin Glæde over K. U.s nazistiske Indstilling og Indflydelse paa det konservative Folkeparti, udtalte, at nu var denne Indflydelse vokset saaledes, at det ikke længere med Sikkerhed kunde konstateres, om det var Hunden, der logrede med Halen, eller det var Halen, der logrede med Hunden.

Tydeligst af alt i denne Forbindelse er dog den konservative Presses Stilling til den spanske Borgerkrig, hvor Sympatien — uden mindste Antydning af Samvittighedsnag — aabenlyst tilkendegives for Oprørerne, mod Landets lovlige Regering, hvis Forsøg paa at genskabe lovmæssige Tilstande i Landet er betegnet paa en saadan Maade, at ikke tilstrækkeligt orienterede Læsere maa faa det Indtryk, at det er den som Følge af Valget udgaaede Regering, der er Forbryderne mod Landets Forfatning, medens Oprørerne — de virkelige Forbrydere — fremstilles som Landets og Befolkningens Befriere.

Denne Holdning fra visse fremtrædende, konservative Ledere, og fra den konservative Presses Side, er god at faa Forstand af for de demokratiske Vælgere i vort Land. Den viser nemlig, at Respekten for et Lands Forfatning og lovlige Regering ikke er større, end at ændrede Forhold, der giver Magten til Folket og aabner Adgang for de daarligst stillede Lag i Samfundet til at faa Indflydelse, til Fordel for en retfærdigere Fordeling af livsvigtige og kulturelle Værdier, end Konservatismen mener at kunne tolerere, kan faa Hensynet til Statsforfatningen til at vige.

Denne Kendsgerning er det ikke nok at trække paa Skuldrene af. De konservative Partiers aabenbare af Forholdene i vort Land tvungne, defencive Modstand mod Demokratiet bør overalt mødes med kraftig Tilbagevisning, gennem en stigende Tilslutning til de faglige Organisationer og det socialdemokratiske Parti, saaledes at der stedse skabes en stærkere Magt mod Konservatismen og dens nazistiske Tilbøjeligheder.

Bliv derfor Medlem i Dag, hvis Du ikke allerede er det! *R—dt.*

Haderslev Afdeling A bestaaet 25 Aar

Den 11. November i Aar kan vort Forbunds Afdeling i Haderslev fejre sin 25-aarige Bestaaen.

Allerede den 28. Marts 1897 oprettedes i Haderslev en Afdeling af Tysklands Fabrik-, Land- og Hjælpearbejderforbund.

Da de fleste Medlemmer i dette Forbund var Murerarbejdsmænd, og som saadanne ingen Støtte kunde opnaa i deres Lønkrav af dette Forbund, indmeldte hele Afdelingen sig i sluttet Trop i Tysklands Bygnings-, Jord- og fagl. Hjælpearbejderforbund, som var tilsluttet Fællesorganisationen.

At man dengang, trods mangelfuld Oplysning, forstod at staa sammen viste følgende Tildragelse:

Da Formanden for Afdelingen henvendte sig til Arbejdsgiverne for at faa Forholdene ordnede dér, svaredes ham, at man under ingen Omstændigheder vilde sætte sig til Forhandlingsbordet med ufaglærte Arbejdere. Fem Dages effektiv Strejke lærte dog de Herrer Arbejdsgivere noget andet.

I Foraaret 1911 forsøgte Arbejderne ved de andre Virksomheder at starte deres egen Fagforening. Dette strandede dog i første Omgang, men Tanken optoges paany i Sommerens Løb, og den 17. September 1911 vedtoges det at oprette en Afdeling af Transportarbejderforbundet. Den 11. November samme Aar blev Afdelingen saa Virkelighed, og dette Forbund er Moderorganisation til Haderslev Afdeling A. Afdelingen arbejdede støt og i Samklang med Tidens Krav indtil Verdenskrigen i 1914 udbrød. De fleste af dens Medlemmer indkaldtes da som Soldater, og Organisationsarbejdet maatte gaa paa bedste Beskub. Strejker og Lønkrav var forbudt, alt var underlagt Hærledelsen.

Da de Kolleger, der havde overlevet det store Ragnarok i 1918—19, vendte tilbage, optog man Forbundsarbejdet paany. Store Ting og Begivenheder udspilledes i denne Tid, derunder Generalstrejken i vor By 1920. Den 1. Juli 1920 besluttede Afdelingen at indtræde i Dansk Arbejdsmands Forbund. De Strejker og Lønkampe, der etableredes i det gamle Land afspejledes jo ogsaa i de sønderjyske Afdelinger, hvor man i Begyndelsen havde svært ved at forsone sig med Septemberforligets Bestemmelser. Man var her vandt til den direkte Aktion.

Afdelingen har arbejdet sig støt fremad. I 1928 dannede Kollegerne ved Havnen deres egen Afdeling, saa vi har i Dag en Afdeling A. og en Afdeling H. I 1934 købte Afdeling A. sit eget Hus, hvor der er Plads til Afholdelse af Generalforsamlinger, Kontorer til Formand og Kasserer, Pedelbolig og Opholdsstue til arbejdsløse Kolleger. Selv om der er Plads til flere Medlemmer i vor Afdeling, er der dog tilsluttet den, hvad der har Betydning for Arbejdsmændene i vor By. Arbejdsmændene har forstaaet at skabe sig Respekt, baade hos Arbejdsgiverne og hos de faglærte Arbejdere. Byggefagenes Samvirke, der startedes paa Arbejdsmændenes Initiativ, har faaet gennemført, at der er oprettet Overenskomst med samtlige Bygmestre i By og Opland for alle Arbejderkategorier.

Vi bringer Afdelingen vor Lykønskning og Tak for Samarbejdet i de forløbne Aar.

FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

TRAKTORFØRERKURSUS I DEN KOMMENDE VINTER SÆRLIG BEREGNET FOR ARBEJDSLØSE LANDBRUGSARBEJDERE

Som det vil være vore Afdelinger bekendt, har der hvert Aar i Februar Maaned paa Teknologisk Institut i København været afholdt et 14 Dages Kursus omfattende Traktor- og Automobilmotorer, Dieselmotorer, Petroleumsmotorer, Damplokomobil, Traktorer, Traktorbinder og Traktortilbehør, Elektromotorer og Installationer, forskellige Øvelser.

Disse Kursus tilsigter at give vore Medlemmer, der som Landbrugsarbejdere særlig har Interesse for, eller beskæftiger sig med, Landbrugets Kraftmaskiner, en videregaaende Uddannelse vedrørende ovennævnte Motorer og Maskiner, og medens vore Medlemmers Anmodning om Adgang til Deltagelse i disse Kursus, har været meget stor, har Adgangen hertil været stærkt begrænset, f. Eks. sidste Vinter meldte der sig en 5—6 Gange saa mange Medlemmer, som der var Plads til.

For i nogen Grad at kunne imødekomme Ønskerne om Adgang til saadanne Kursus har Kassens Ledelse allerede for Maaneder siden indledet Forhandlinger med saavel Teknologisk Institut som med Arbejdsløshedsfondens Bestyrelse for at skaffe udvidet Adgang ved Oprettelse af flere Kursus. Dette stødte paa en Del Vanskeligheder, idet Institutet jo altid er fuldt belagt med mange forskellige andre Kursus, der lægger Beslag paa saavel Lokaler som Lærerkræfter. Det er dog lykkedes at faa tilrettelagt et stort Kursus i Dagene *fra 23. November—5. December,* medens det tidligere Kursus kun har været at regne for et halvt Kursus, idet det har været afholdt sammen med et halvt Kursus for unge Landmænd fra en Landbosammenslutning.

Der vil derfor til det ovennævnte Kursus blive Adgang for en Del flere Deltagere end tidligere Aar, og endvidere arbejder man med Planer om i Januar Maaned at arrangere et Kursus ude i Provinsen, og her har man tænkt sig Odense, for saa vidt Vanskelighederne med Anskaffelse af egnede Maskiner og Lærerkræfter kan overvindes.

Ligeledes regner vi med, at det sædvanlige Kursus i Februar ogsaa vil blive afholdt.

Vi haaber saaledes, at vi i betydelig større Udstrækning vil være i Stand til at imødekomme vore Medlemmers Trang til at faa Adgang til disse Kursus.

Forhandlingerne har ligeledes ført til, at Adgangen til disse Kursus for den kommende Vinter er gratis, idet Udgifterne dækkes af Arbejdsløshedsfonden; men Betingelsen er, at vedkommende Medlem uden egen Skyld er arbejdsløs. Medlemmerne skal dog selv afholde Udgifterne til Rejsen samt til Kost og Logi; dog vil man til et begrænset Antal Deltagere i det københavnske Kursus, og som ikke er i Stand til selv at skaffe sig Logi hos Paarørende, skaffe gratis Logi paa Teknologisk Instituts Sovesal. Endvidere kan skaffes billigt Logi ved Dansk Vandrelaug; men de paagældende skal saavel her som paa Institutet medbringe Lagener og Haandklæder.

Endvidere er der med De Danske Statsbaner (ikke Privatbanerne) truffet Aftale om, at der kan udstedes Returbillet, gældende for 15 Dage, naar der senest 14 Dage før Kursusets Begyndelse indsendes Begæring herom til Kassens Hovedkontor med Meddelelse om, fra hvilken Statsbanestation Billetten ønskes løst.

Iøvrigt bemærkes, at Medlemmer, der er berettiget til Understøttelse, kan oppebære denne under deres Deltagelse i Kursus, medens Medlemmer, der ikke kan faa Understøttelse af Arbejdsløshedskassen eller af det stedlige Socialudvalg, paa de til Højskoleunderstøttelse anvendte hvide Skemaer gennem Arbejdsløshedskassen kan ansøge Arbejdsløshedsfonden om Understøttelse og vil kunne forvente bevilget saadan derfra under deres Kursusdeltagelse.

Det bemærkes endvidere, at Kursusdeltagerne maa medbringe Arbejdstøj, Meterstok og Hængelaas.

Skemaet til Ansøgning om Optagelse paa nævnte Traktorkursus kan rekvireres fra Kassens Hovedkontor. Det henstilles herefter til vore Afdelingsbestyrelser ude i Landet at gøre et Stykke Arbejde for at faa tegnet Deltagere, der egner sig og har Interesse for nævnte Kursus, saaledes at man viser Offentligheden, at der er Trang hos vore Medlemmer til at dygtiggøre sig for bedre at være i Stand til at udfylde deres Plads i Landbrugets Tjeneste. Særlig gælder det om en hurtig Tegning til det første Kursus, som paabegyndes *den 23. November d. A.* og, som nævnt, er det største, bl. a. fordi der paa dette Tidspunkt er flest Lærerkræfter til Raadighed, saaledes at der samtidig kan undervises i flere Hold eller Klasser, medens, som nævnt, det sidste Kursus bliver omtrent halveret. Chancen for at komme til at deltage er derfor størst ved at tegne sig til det første Kursus, men vi bemærker udtrykkelig, at Ansøgningerne, bl. a. af Hensyn til Ordningen med Statsbanerne, skal være indsendt til Arbejdsløshedskassens Hovedkontor senest 14 Dage før Kursusets Paabegyndelse, d. v. s. *senest den 7. November d. A.*

Vedrørende Kursus Nr. 2 og Nr. 3 vil der senere gennem Fagbladet fremkomme nærmere Oplysninger vedrørende Tidspunktet m. m., naar disse bliver endeligt tilrettelagt.

Johannes Nielsen.

FAAR DU FAGBLADET NU?

ØNSKER DU DET I FREMTIDEN?

Husk da at henvende dig til din Afdeling snarest og senest inden Udgangen af November Maaned med Anmodning om Optagelse paa Bestillingslisten.

PLIGT OG RET

Den danske Dagspresse har i Sommer haft rigeligt Stof i de Medhjælpssager, der er indanket for Rettens Skranke, dels af Medhjælperne, dels af Arbejdsgiverne.

Hvis man ser lidt nærmere paa de Domsafsigelser, der har fundet Sted, kan man ikke undgaa at bemærke, at det gennemgaaende er Medhjælperne, der har trukket det korteste Straa — *selv om han har været i sin fulde Ret!*

Hvorfor? Fordi han har krævet sin *Ret* — men glemt at gøre sin *Pligt!*

Det er ofte nok slaaet fast, baade i Skrift og Tale, at Medhjælperen *ikke maa forlade sin Plads,* men, hvis han føler sig forurettet i nogen Maade, henvende sig til Organisationen, Politiet eller sin Sagfører, og saa først, med Lovens og Rettens Hjemmel, forlade sin Plads.

Her skal i Korthed anføres et Par Sager, der har fundet deres Afgørelse ved Retten.

Tjenestekarl Niels Lauridsen, Lønne, havde ved Retten i Varde sagsøgt Gdr. Aage Nielsen, Lønne, til Betaling af 374,42 Kr. + 84 Kr. i Kostpenge. Niels Lauridsen var fæstet fra 1. November 1935 til 1. November 1936 for 630,00 Kr., af hvilke han indtil 1. August 1936 kun havde faaet udbetalt enkelte Smaabeløb, ialt 255,58 Kr. Den 3. August 1936 paalagde Gaardejer Aage Nielsen ham at rense en Kanal, men da Karlen ingen Gummistøvler havde og Vandet var meget koldt, bad han Nielsen om Penge til Støvler. Skønt Karlen havde fortjent 150 Kr. mere af sin Løn, end han havde faaet udbetalt, nægtede Nielsen ham Penge. Niels Lauridsen udtalte saa, at det var bedst at faa Pengeforholdene bragt i Orden ved en Sagførers Hjælp, hvortil Husbond svarede: »Saa skal du ikke bryde dig om at komme i Plads igen.«

Saa begik Niels Lauridsen sin Kæmpebrøler: han gik sin Vej og sagsøgte bagefter Aage Nielsen for sit Tilgodehavende.

Ved Dommen, der blev afsagt 15. Oktober ved Retten i Varde, blev Gaardejer Nielsen pure frifundet, og Niels Lauridsen dømt til at betale Sagsomkostningerne.

Vi ser saaledes, at Medhjælperen *til Trods for, at han faktisk er i sin gode Ret, taber:* 1) Retten til sin fortjente Løn, 2) Retten til Restbeløbet af sin Løn, 3) Retten til 8 Ugers Kostpenge (Paragraf 31), hvortil kommer Sagsomkostningerne,

Ved Retten i Varde er der den 14. Oktober 1936 faldet Dom i en Sag, som Murermester A. Christiansen, Varde, som Værge for sin Søn Ejner, har anlagt mod Gaardejer Ole Madsen, Hjertingvej, Varde, til Betaling af 284 Kr.

Ejner var fæstet fra 1. Maj 1936 til 1. November 1936 for en Løn af 200 Kr.!!!

Den 28. Juni blev Ejner syg og kunde ikke bruge sin venstre Arm. Den 29. Juni blev han bortvist af sin Plads. Som Følge heraf krævedes Ole Madsen dømt til Betaling af hele Lønnen — 200 Kr. + 8 Ugers Kost, ialt 284 Kr.

Ved Dommens Afsigelse blev Ejner tilkendt Betaling til Fratrædelsesdagen, og Ole Madsen dømt til at betale Sagens Omkostninger med 40 Kr. Gaardejerens Forseelse er her saa graverende, at end ikke Lovens og Rettens Haandhævere har kunnet afslaa Ejners Krav om Løn til Dato, men dog ikke har kunnet tilkende ham det, som Loven tydeligt foreskriver ham Ret til: nemlig fuld Løn + Kostpenge i indtil 8 Uger.

Det er jo af vidt forskellig Betydning for Dommens Ordlyd, om det er Husbond eller Medhjælper, der skal dømmes. Netop derfor gælder det om, at alle Medhjælpere uden Undtagelse gør sig bekendt med Medhjælperloven, og med Loven i Haand gør sine Krav gældende. Kravet om taalelige Levevilkaar — menneskelige Rettigheder — Kravet om Retfærdighed!

e—c.

TEGN ABONNEMENT PAA „SOCIALISTEN"

De socialdemokratiske Foreninger, Diskussionsklubber og Arbejdernes Oplysningsforbund udgiver, som mange vil vide, et Tidsskrift — »Socialisten — der udkommer en Gang hver Maaned.

»Socialisten« indeholder meget interessant Stof, som det vil være af Betydning for alle at gøre sig bekendt med, og ikke mindst for kommunale Repræsentanter vil der gennem Bladet være Adgang til Oplysninger om adskillige Spørgsmaal, som forekommer indenfor det kommunale Arbejde. Ogsaa andre Spørgsmaal af særlig Interesse behandles i »Socialisten«paa mere indgaaende Maade, end det sædvanligvis er Tilfældet for Dagbladenes Vedkommende.

Fra 1. Januar 1933 blev »Socialisten«udvidet baade i Format og Sidetal. Bladet redigeres af Oluf Bertolt og desuden er Borgmester Viggo Christensen og Forretningsfører Chr. Christiansen Medlem af Redaktionen.

Det har trods Udvidelsen og den efterhaanden stigende Interesse for Bladet vist sig vanskeligt at opnaa Balance paa Bladets Budget, idet Abonnementsprisen — 3 Kroner pr. Aar — ikke er i Stand til at dække de med Bladets Fremstilling nødvendige Udgifter. Og da man ikke kunde tænke sig at ændre Bladets Størrelse og Udstyr i nedadgaaende Retning, hvad der forøvrigt vilde have været en stor Skuffelse for de mange — har der kun været en Udvej, nemlig at ændre Abonnementsprisen.

Imidlertid har denne kun medført en meget beskeden Fordyrelse af Bladet, idet Stigningen i Abonnementsprisen kun andrager 1 Kr. pr. Aar. Altsaa koster »Socialisten« fra Januar 1937 *4 Kroner* om Aaret for 12 Blade frit tilbragt, hvilket ikke bør afholde nogen Partieller Fagfælle fra at holde Bladet i Fremtiden. Der burde tværtimod være meget større Tilslutning til Bladet, end Tilfældet er, og det kan der raades Bod paa ved, at der Mand og Mand imellem agiteres for Tilgang af Abonnementer.

Bestilling kan ske enten lokalt hos Bladets Repræsentant eller ved Henvendelse til Ekspeditionen, Rosenørns Allé 14.

NU ER DET TID AT SIKRE SEJREN VED KOMMUNEVALGENE

Det er mellem Slagene at Sejrene vindes, og derfor gælder det om at udnytte den Tid, der er tilbage, indtil Kommunevalgene finder Sted i Marts Maaned næste Aar.

Agitationen maa planlægges og udføres saaledes, at vi med Tryghed kan se Valgdagen imøde i Bevistheden om, at alt er som det skal være.

Der er naturligvis Brug for en Indsats baade i By og paa Land, men ikke mindst paa Landet maa Arbejdet gøres til Bunds, for der er meget at vinde — ikke alene ved Styrkelse og Udbygning af vor nuværende Indflydelse — men der er ogsaa meget nyt Land at vinde til Fordel for Socialdemokratiet.

Ved Kommunevalgene i 1933 foretoges Valg i 1309 Sognekommuner og valgtes ialt 10,220 Sogneraadsmedlemmer. Heraf valgtes kun 2073 Socialdemokrater, og der findes i Dag 324 Sognekommuner, hvor Socialdemokratiet overhovedet ikke er repræsenteret.

Det er ikke vanskeligt at opfatte, hvad det betyder for mange Tusinde af vort Forbunds Medlemmer, hvis berettigede Krav i disse Sogneraad ikke har en eneste Talsmand. Vi kender gennem daglig Erfaring talrige Eksempler paa, hvor reaktionær Sogneraadenes Indstilling er, selv hvor Socialdemokratiets Repræsentanter er i Stand til at tolke vore Ønsker. Mangfoldige Gange forhandles der uden Resultat med Sogneraadene, hvis Flertal er udgaaet af Landbrugsstanden, der paa mange Omraader udviser en Stupiditet, som gaar over alle Grænser blot for at sikre sig selv Arbejdskraft til den lavest mulige Løn og derfor ser en Fare i, at der ved Sognets Arbejde betales tarifmæssigt.

Lad os bare gøre os det klart, at det vil koste Kamp for at opnaa Indflydelse, der betyder noget i Landkommunerne. Her leves der endnu højt paa Høvdingen Madsen-Mygdals eneste Tale som nylig fik et Opkog forud for Landstingsvalget, og Hadet til Fagforeningerne ikke alene bestaar, men er yderligere skærpet efterhaanden som Arbejdernes Indflydelse viser stigende Tendens.

Og det er ikke alene Lønninger og Overenskomstforhold, der ydes Modstand imod, men alle sociale Foranstaltninger mødes med en isnende Kulde og er Genstand for al den Sabotage, som Sogneraadenes reaktionære Flertal er i Stand til at yde. Endda i Sogneraad, hvor der sidder Socialdemokrater, viger man ikke tilbage for at tilkendegive sin Hadskhed til dem, der af den ene eller anden Grund er nødsaget til at henvende sig om Hjælp i en vanskelig Tid. I saadanne Sogneraad kan der øves Paatale, og den værste Brod af Fjendtligheden kan maaske afværges; men hvordan er det i de Kommuner, hvor Arbejderklassen ikke har en eneste, som er i Stand til at paatale de begaaede Uretfærdigheder.

Vi skal anføre et saadant Tilfælde af asocial Opfattelse hos en Sognekommune.

Det var lige forud for den nylig stedfundne Flyttedag, at en Arbejderfamilie med fire Børn ikke var i Stand til at skaffe sig en Lejlighed. Baade Manden og Konen arbejdede for at holde Hjemmet oppe. Huslejen kunde derfor godt præsteres, men alligevel fik Familien ved Henvendelse til Socialkontoret om en Lejlighed den Besked, at Socialudvalget nok skulde skaffe Manden og Konen hver et Værelse, de maatte dog være indstillet paa at bo hver for sig, og Børnene vilde blive anbragt paa et Børnehjem. Heldigvis lykkedes det at forhindre denne himmelraabende Uretfærdighed, og Socialudvalget maatte indgaa paa at skaffe en Bolig, saaledes at Familien kunde bo sammen.

Saaledes kunde der anføres mange Eksempler paa Hadsk og Nidskhed overfor dem, der er undergivet et konservativt Flertals eneraadende Magt. Nu har Arbejderne og Socialdemokratiet vundet politisk Sejr, og der kan forventes en yderligere Udbygning af de sociale Love, men det betyder intet, hvis disse saboteres saaledes, at den Virkning, der er tilsigtet til Gavn for de daarligst stillede i Samfundet, udebliver.

Derfor skal du være med til at skabe øget Indflydelse for Socialdemokratiet i alle Sogneraad Landet over. Du maa gøre en agitatorisk Indsats i de kommende Maaneder, saaledes at ingen Arbejderstemme svigter. Spred Oplysning om Kommunevalgets Betydning og sørg for i god Tid at sikre Valgretten ved at betale Kommuneskatten som foreskrevet i den kommunale Valglov.

Vi skal sejre ogsaa ved det kommunale Valg.

R—dt.

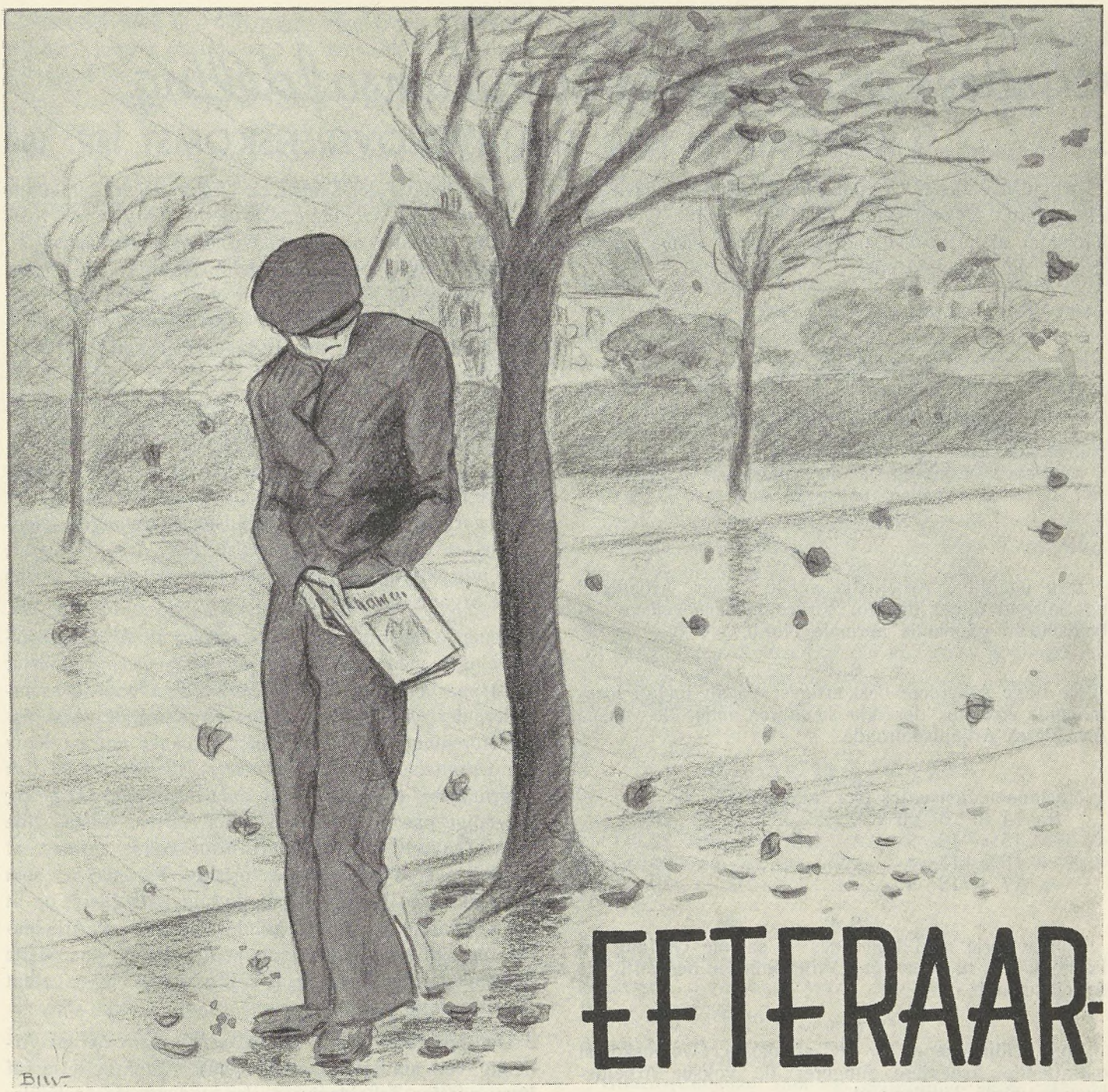
HAR DU HUSKET AT BESTILLE FAGBLADET?

Der er kun kort Tid tilbage forinden Fagbladets Ekspedition skal aflevere den nye Generalanmeldelse til Postvæsenet over Medlemmer af vort Forbund, der ønsker at faa Fagbladet tilsendt. Har du hidtil glemt at henvende dig til din Afdeling herom, er det paa høje Tid, at det sker, hvis du ønsker at modtage Bladet fra 1. Januar 1937.

Det er sket, at Medlemmer har været af den Opfattelse, at Kongressens Vedtagelse om, at Fagbladet skulde sendes direkte til Medlemmerne, fritog disse for at afgive Bestilling paa Bladet, men dette er ikke Tilfældet; enhver, der ønsker Bladet, maa selv fremsætte Ønske derom ved Henvendelse til den Afdeling Vedkommende er Medlem af, og Afdelingen fremsender derefter Adressen til Bladets Ekspedition.

Som Medlemmerne sikkert vil forstaa, er det et meget omfattende Arbejde at udarbejde en saadan Generalanmeldelse, og der skulde derfor ikke gerne være alt for mange Rettelser at foretage, naar Arbejdet er tilendebragt.

Sørg derfor snarest for at din Bestilling paa Fagbladet bliver bragt i Orden.

Det er Efteraar,
kolde og graa er Dagene —,
graa og monotone ...
vore Haab skælver af Kulde,
og Sommerens Billed er blegnet
i vort Sind.

Det er Efteraar
— Angstens Tid —
Angsten for Udkommet
rider vor Sjæl som en Mare.
Angsten for den kommende Dag.
Angsten for vore Evner:
Slaar de til?
Er der Brug for dem
i denne kolde, utilnærmelige Verden?

Det er Efteraar
— ikke de betryggedes Efteraar,
der er gyldent og blaat —
(spørg den Arbejdsløse
om det er gyldent og blaat,
naar han frysende i sin luvslidte Trøje
falbyder os et Eksemplar af »Chancen« —)

Det er Efteraar —
graat og trøstesløst Efteraar,
der fylder os med Frygt for Døden,
for vore Kreditorer
og den tomme Kulkælder.
Overalt støder vi paa det:
det iskolde Sug fra Hjørnet,
de vaade Bænke i Parken,
vore Medmenneskers udeltagende Blikke:
ja sandelig kan det slaas fast,
at det er Efteraar.

Johs. Boolsen.

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling
I KØBENHAVN HAR AFSLUTTET OVERENSKOMST NR. 100

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling i København har nu afsluttet Overenskomst Nr. 100. Denne Overenskomst er afsluttet med det landskendte Firma »Elektrolux« og er saalydende:

OVERENSKOMST
mellem
Elektrolux A/S
og
Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling
vedrørende Løn- og Arbejdsvilkaar for de ved Virksomheden beskæftigede unge ufaglærte Arbejdere mellem 14 og 18 Aar.

---

§ 1.
Den ugentlige Arbejdstid er 48 Timer. Arbejdstid og Spisetid følger den for Virksomhedens voksne Arbejdsmænd gældende normale Norm.

§ 2.
De unge Arbejdere beskæftiges ved alt lovligt forefaldende Arbejde, der ikke henhører under de voksne Arbejderes Arbejdsomraade.

§ 3.
Ugelønnen fastsættes paa følgende Maade:

fra	14	til	15	Aar	.....	Kr. 20,—
»	15	»	16	»	.....	» 22,—
»	16	»	17	»	.....	» 26,—
»	17	»	18	»	.....	» 30,—

§ 4.
Sommerferie med Løn ydes i samme Omfang og Forhold, som til de øvrige i Virksomheden beskæftigede Arbejdsmænd.

§ 5.
Som Tillidsmænd for de af denne Overenskomst omfattende Arbejdere fungerer de voksne Arbejdsmænds valgte Tillidsmand.

§ 6.
Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

§ 7.
Denne Overenskomst træder i Kraft fra og med Lørdag den $^{3}/_{10}$ 1936 og gælder til den af en af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel.

København, den 29. September 1936.

Elektrolux A/S.
sign. *Otto Petersen.*

Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling.
sign. *C. Gram.*

Forud for dette Antal Overenskomsters Oprettelse er der naturligvis gaaet et stort og omfattende Arbejde med at skabe Forstaaelse hos Arbejdsgiverne for denne Gren af vort Forbunds Virksomhed.

Først maatte der skabes en Organisation, der kunde samle de unge Arbejdere. Om dette Spørgsmaals Realisation nedsatte de københavnske Arbejdsmandsafdelinger et Udvalg og efter at dette Udvalg havde afgivet Betænkning om Muligheden for et organisatorisk Fremstød paa dette Omraade, blev den første Ungarbejderorganisation oprettet den 1. Januar 1931 med et Medlemstal paa 150.

Afdelingen var fælles for de københavnske Arbejdsmandsafdelingers forskellige Brancher.

De første Henvendelser om Oprettelse af Overenskomster for Ungarbejdere skete til Arbejdsgivere, der ikke var Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen. Henvendelsen vakte stor Bestyrtelse hos Arbejdsgiverne, som udtrykte deres Forbavselse over, at man nu ogsaa vilde organisere »Børnene«.

Senere skete ligeledes Henvendelse til Arbejdsgiverforeningen med det Formaal at opnaa Overenskomster for Ungarbejdere, som var beskæftiget paa Virksomheder, der var tilknyttet denne Organisation. Arbejdsgiverforeningen afviste imidlertid blankt ethvert Krav om Oprettelse af saadanne Overenskomster med den Begrundelse, at der her var Tale om mindreaarige og umyndige paa hvis Vegne kun Forældrene kunne stille Krav. Og selv om det her overfor kunde anføres, at Arbejdsgiverne ikke havde forlangt Forældrene som Mellemled ved Antagelsen af de unge Arbejdere, og at det i Relation hertil ikke kunde formodes, at Arbejdsgiverne tidligere havde lagt særlig Vægt paa dette Mellemled, saa fastholdt Arbejdsgiverne dog stædigt den fremsatte Begrundelse.

Det lykkedes dog Ledelsen af Ungarbejdernes Afdeling ved stadig og vedholdende Fremsættelse af Krav overfor Arbejdsgivere, der stod udenfor Arbejdsgiverforeningen at opnaa adskillige Forbedringer baade af lønmæssig og kulturel Værdi, herunder Ferie og andre Goder for Medlemmer af Ungarbejderafdelingen.

Ganske vist maatte der i flere Tilfælde trues med Iværksættelse af Arbejdsstandsning og i enkelte Tilfælde etableres saadan, forinden det gik op for Arbejdsgiverne, at de fremsatte Krav ikke kunde afvises.

De opnaaede Resultater medførte, at man fra Ungarbejderafdelingens Ledelses Side fortrøstningsfuldt arbejdede videre paa Udbyggelsen af Overenskomstomraadet. Men først i 1935 lykkedes det at opnaa en Overenskomst med en Virksomhed, der var tilknyttet Arbejdsgiverforeningen. Firmaet var Schønning & Arvé.

Samme Aar vedtog vort Forbunds Kongres en Tilføjelse til Forbundslovene, der helt og fuldt legaliserede Ungarbejderafdelingerne som et Led i Forbundets Struktur.

Derefter kom der betydeligt mere Gang i Arbejdet, og det lykkedes efterhaanden at opnaa en hel Række af Overenskomster med Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen. Forhandlingerne fandt nu Sted under Medvirkning af Repræsentanter fra Arbejdsgiverforeningen. Heraf maa det kunne sluttes, at Arbejdsgiverforeningen har forladt sit principielle Standpunkt om overhovedet ikke at medvirke til Oprettelse af Overenskomster for Ungarbejdere.

Der kan saaledes allerede nu fra Ungarbejderafdelingens Ledelses Side ses tilbage paa en rig Virksomhed i Forbindelse med Arbejdet for at skabe overenskomstmæssige Forhold for Ungarbejderne. En Tidsperiode, der festligt markeres med Overenskomst Nr. 100, er forløbet. Men det opnaaede Resultat skyldes naturligvis ikke enkelte Personer alene, det er Frugten af et forstaaende Samarbejde mellem de københavnske Fagforeninger og Forbundets forskellige Grupper, hvorunder de enkelte Virksomheder, hvormed der er opnaaet Overenskomst, sorterer.

De smukke Resultater af det hidtidige Arbejde har, som rimeligt er, medført stor Tilslutning til den københavnske Ungarbejderafdeling, der i Dag tæller ca. 1500 Medlemmer. Og det har ikke indskrænket sig hertil.

Den københavnske Ungarbejderafdeling, der er et nyt og kraftigt Skud paa vort Forbunds Organisationsstamme, har tjent som et Eksempel for et stort Antal Afdelinger af vort Forbund i Provinsen, saaledes at disse har taget Initiativet til Oprettelsen af Ungarbejderafdelinger, hvis Virksomhed allerede har vist sig frugtbringende gennem Oprettelse af Overenskomster for Ungarbejdere paa Virksomheder ud over Landet.

At Bestræbelserne for at samle de unge Arbejdere i Organisationer ogsaa har Betydning for de voksne Arbejdere og Organisationen i sin Helhed, ses blandt andet deraf, at der pr. 1. Oktober — alene for indeværende Aars Vedkommende — er overflyttet ialt 400 Ungarbejdere til de københavnske Arbejdsmænd og andre Organisationer.

Med Afslutningen af Overenskomst Nr. 100 er der naaet Maal paa Vejen fremad for Tilvejebringelsen af bedre Løn- og Arbejdsforhold for Ungarbejderne, men det er naturligvis ingenlunde Meningen at standse hermed, tværtimod. Arbejdet fortsættes ufortrødent videre, det kan saaledes anføres, at der for Tiden forhandles om Oprettelsen af adskillige Overenskomster, heriblandt om en Landsoverenskomst for Ungarbejdere i Jern- og Metalindustrien. Virkeliggøres denne Overenskomst vil den faa overordentlig stor Betydning for Ungarbejderne over hele Landet.

Den københavnske Ungarbejderafdelings Ledelse har al mulig Grund til at være stolt af de opnaaede Resultater, men er ikke desto mindre yderst beskeden, og Formanden, Hovedbestyrelsesmedlem Chr. Gram, beder os i Forbindelse med ovenstaaende Omtale bringe alle, der paa den ene eller anden Maade har bidraget til det, der er opnaaet, en Tak for det gode Samarbejde.

MUSEUMSFOREDRAG FOR ARBEJDSLØSE

Komitéen for Arbejdsløses Museumsbesøg, der bestaar af Ekspeditionssekretær Ejnar Christensen, Arbejdsdirektoratet, Museumsdirektør Sigurd Schultz, Thorvaldsens Museum, Borgerrepræsentant Ib Kolbjørn, Arbejdernes Oplysningsforbund, og Forstander Jens Rosenkjær, Borups Højskole, der er Komitéens Formand, har atter i Aar tilrettelagt en Række Museumsforedrag for Arbejdsløse.

Foredragene holdes paa forskellige Museer hver Fredag Kl. 11,30 i Tiden 23. Oktober 1936 til 26. Marts 1937. I Forbindelse med Foredragene finder der Omvisning Sted i Museet under Vejledning af kyndige Fører. Adgangskort udleveres paa de københavnske Kontrolsteder, men vil ogsaa kunde rekvireres af Fagforeningskontorer og Oplysningsudvalg ved Henvendelse til Komitéens Sekretær Holmer Christensen, Emdrupvej 72, København N, Telf. Søborg 1466.

Vi meddeler nedenfor Planen over Foredragene i den første Halvdel af Planen, der afsluttes umiddelbart forud for Julen. Anden Halvdel af Planen paabegyndes Fredag den 8. Januar, og vi skal til den Tid give fornøden Oplysning.

PROGRAM 1936

Fredag den 30. Oktober.

Mineralogisk Museum. Cand. mag. A. Nørregaard. Foredrag: *Hvordan det danske Landskab blev til.* Lysbilleder.

Fredag den 6. November.

Kunstindustrimuseet. Arkitekt J. Bang, Holmegaards Glasværk. Foredrag: *Dansk Kunstindustri. Glas og Porcelæns Tilvirkning.*

Fredag den 13. November.

Hirschsprungske Samling. Museumsdirektør Carl V. Petersen. Foredrag: *Revolution og Borgerlighed i dansk Malerkunst.*

Fredag den 20. November.

Statens Museum for Kunst. Museumsinspektør Magister E. Zahle. Foredrag: *Udenlandsk Malerkunst. Rubens.*

Fredag den 27. November.

Statens Museum for Kunst. Museumsdirektør Leo Swane. Foredrag: *Moderne Malerkunst.*

Fredag den 4. December.

Thorvaldsens Museum. Kunsthistoriker Lars Rostrup Bøysen. Foredrag: *Stilarter som har været bestemmende for Udviklingen i Kunsten.* Lysbilleder.

Fredag den 11. December.

Kunstindustrimuseet. Museumsdirektør Vilh. Slomann. Foredrag: *Bohave før og nu.* Lysbilleder.

FULGSE-HOLEBY AFDELING HAR BESTAAET I 40 AAR

Først i November 1896 samledes nogle Arbejdsmænd til et Møde i Holeby for at drøfte Mulighederne for Oprettelsen af en Fagforening. Paa Mødet enedes man om at forsøge, og den 13. November blev Afdelingen dannet, ganske vist med meget ringe Tilslutning, der valgtes en Bestyrelse paa 9 Medlemmer.

Disse Pionerer for Arbejdsmændenes Sag i Holeby begyndte nu det vanskelige og brydsomme Arbejde, det lig Udvikling, dog var Aarene omkring 1907 særdeles bevægede, idet Spørgsmaalet om Arbejdsløshedskassen da opstod, og her som i de fleste Landafdelinger mødte Spørgsmaalet meget stærk Modstand og ringe eller slet ingen Forstaaelse; men efter mange Genvordigheder og Afholdelse af en hel Serie Møder og Generalforsamlinger lykkedes det endelig at vække Medlemmernes Solidaritetsfølelse, saaledes at Afdelingen

den Gang var at organisere Arbejderne, idet de ofte mødte den største Modstand blandt deres Arbejdsfæller, og der foruden udsatte sig for Arbejdsgivernes Forfølgelse. Timelønnen var dengang 16 Øre ved Sukkerfabriken. Der blev nu indledet Forhandling med Direktionen om en Forhøjelse paa 2 Øre pr. Time; men dette »ublu« Forlangende vilde Direktionen selvfølgelig ikke høre Tale om. Bestyrelsen sendte saa Bud efter daværende Forretningsfører Fr. Hansen, Slagelse, og da han havde talt med Direktionen og truet med Arbejdsstandsning, lykkedes det alligevel at gennemføre Forhøjelsen. Men trods denne Sejr kom der dog ingen rigtig Fremgang i Afdelingen før det i 1898 yderligere lykkedes Afdelingen at vinde en ny Sejr over Fabriken, idet det da blev gennemtvunget, at Høstdaglønnen blev forhøjet med 50 Øre pr. Dag i 5 Uger, saa først fik Arbejdsmændene Forstaaelsen af, hvad Fagforeningen betød, og nu gik det til Gengæld rask frem, saaledes at Afdelingen allerede i 1899 kunde anskaffe sig en Fane, ligesom der hver Uge blev indsamlet Bidrag til de under Lockouten kæmpende Kammerater, da Afdelingens Medlemmer ikke selv var berørt af denne Arbejdskonflikt. I April 1899 valgtes en ny Mand som Sekretær i Bestyrelsen Vejer Chr. Jensen og i 1903 valgtes samme Mand til Kasserer; disse to Tillidsposter varetager Jensen stadig til Medlemmernes fulde Tilfredshed. Nu kom en Række Aar med en roblev indmeldt i Kassen fra 1. November 1909. Der blev i denne Periode gjort kraftige Forsøg paa at faa Afdelingen tilsluttet det da oprettede lollandske Forbund; men ved et energisk Arbejde fra Bestyrelsens Side, blev dette dog afværget. Afdelingen har saaledes lige siden Oprettelsen staaet tilsluttet Dansk Arbejdsmands Forbund. Perioden 1912—21 var særlig urolig paa det lønmæssige Omraade fremkaldt af Krigstidens store Udsvingninger, hvor det i de fleste Tilfælde var umuligt at føre Lønningerne op saa hurtigt, som Prisstigningerne kom. For at bøde herpaa blev de bekendte Dyrtidstillæg indført; men dette medførte et stort og besværligt Arbejde. At Forholdene var unormale fremgaar tydeligt, naar det anføres, at Pengeforsendelserne til Understøttelse af de arbejdsløse Medlemmer flere Gange blev forsinket paa Grund af Kulmangel ved Banerne, saaledes at Afdelingen maatte udbetale Understøttelse af egne Midler.

I 1921 valgtes L. Chr. Jensen, Erindlev — nuværende Rejsesekretær — til Formand. Der fulgte nu en Aarrække med mange nye Problemer og en Masse Arbejde, hvor der ved Organisationens Hjælp blev indført Forbedringer saavel af Arbejds- som lønmæssig Forhold for Medlemmerne paa mange Omraader. Medlemstallet har igennem Aarene været i stadig Stigning, og i flere Aar drøftedes Nødvendigheden af, at Afdelingen skulde bygge eller købe Ejendom. Til sidst kunde Spørgsmaa-

let ikke udskydes længere og i 1933 købte Afdelingen saa en Ejendom paa Madsens Vej i Holeby, hvor der er indrettet Kontrollokale og Kontorer samt en mindre Lejlighed, der udlejes. Efter Sammenslutningen med Landarbejderne i 1934, hvorved 2 af de gamle Afdelinger L. sammensluttedes med Fuglse-Holeby Afdeling, er Medlemstallet bragt op til 490, og Afdelingen er dermed den tredje største paa Lolland-Falster. For de faa af Pionererne, som er tilbage, er det en stolt Tanke, at det er dem, som er Grundlæggerne af Afdelingen, og paa 40-Aars Dagen føler vi Trang til at sige dem Tak, fordi de dengang turde lægge Navn til en saa revolutionær Ting som en Fagforening. Resultatet, der er opnaaet igennem Aarene, viser Betydningen af deres Indsats. At det ikke er Smaating staar vist klart for alle. Som Eksempel kan blot nævnes et enkelt Tal. I Aaret 1935—36 er der til arbejdsløse Medlemmer af Afdelingen udbetalt 114,450 Kr.

Fødselsdagen vil blive fejret ved en Festlighed; men da et meget stort Antal af Medlemmerne arbejder paa Roekampagnen, er Festen henlagt til Januar Maaned.

Vi bringer Afdelingen alle gode Ønsker i Anledning af Festdagen.

Billedet viser siddende i Midten Formand L. Chr. Hansen og Nr. 2 fra venstre Kassereren Chr. Jensen, staaende Nr. 3 fra venstre Næstformand Ejner Larsen.

EN NY PLADS - ELLER UD I DEN KOLDE SNE?

Omkring November Skiftedag vil der kunne konstateres to Ting: Bondeaviserne vil faa et nyt Anfald af Jammer over Landbrugets manglende Arbejdskraft, og samtidig vil Fæstekontorer og Arbejdsanvisninger være belejret af pladssøgende Tjenestekarle, der gruer for den kommende Vinters Arbejdsløshed, og derfor er uhyre »forhandlingsvillige« angaaende Vilkaarene for en ny Plads.

Trods Landboforeningers og Venstrepolitikeres gode Vilje til at stemple det meste af den arbejdende Landboungdom som en Bande fordærvede Driverter, der hellere vil leve af en sølle Socialhjælp end udføre ærligt Arbejde for en passende og beskeden Løn, er det en Kendsgerning, at Landbruget hvert Efteraar afskediger en stor Mængde voksne Karle, der intet hellere ønsker end at faa Lov til at fortsætte med deres hidtidige Arbejde.

Grunden til Afskedigelsen er dels den almindelige Tendens til at indskrænke Folkeholdet i Vinterhalvaaret og dels Antagelse af yngre og billigere Karle — efter hver Konfirmation kommer et nyt Hold unge Konkurrenter »paa Markedet« og skubber automatisk de ældre Aargange ud i enten Arbejdsløshed eller til andet Erhverv.

For den Tjenestekarl, der alle Anstrengelser til Trods ikke har faaet Plads for Vinteren, melder sig med det samme Spørgsmaalet: Hvor skal jeg gaa hen for at faa Kost og Logi, og hvorfra faar jeg Midler til at eksistere for. Almindeligt Løsarbejde paa Landet kan en Tjenestekarl ikke paaregne at faa synderligt meget af i Vinterhalvaaret. Sogneraadene og andre offentlige Myndigheder gaar i Reglen konsekvent udenom de ugifte, og det samme gælder de fleste private Arbejdsgivere — Ræsonnementet er, at den Slags unge Fyre kan jo tage en fast Plads i Stedet for at gaa og drive — at de samme »unge Fyre« uden egen Skyld netop er blevet afskediget af den faste Plads, de hellere end gerne havde beholdt, naar formentlig kun ind til de færrestes Bevidsthed.

Men alene den Ting at faa Kost og Logi selv under de beskedneste Forhold volder i alle rene Landkommuner store Vanskeligheder og er som oftest en Umulighed, dersom den unge Mand ikke har Forældre han kan tage hjem til. Der er derfor intet Under, at saa mange arbejdsløse Tjenestekarle griber til den nærliggende Udvej at søge til Købstæderne eller til København. Her findes Adgang til at leje et Værelse og her findes ogsaa Fæste- og Arbejdsanvisningskontorer.

Selv om en Tjenestekarl af sin Løn har opsparet sig en Tæreskilling, faar den i Arbejdsløsheden snart Ben at gaa paa, og før eller senere melder Problemet sig om den blotte Mulighed for at skaffe sig et Maaltid Mad eller betale Leje for et Værelse. For den Tjenestekarl, hvem det hidtil i de faste Tjenesteforhold har været en Selvfølge at kunne gaa til Bordet ved Spisetid og søge sin Seng ved Aften, kan Visheden om, at han en skønne Dag staar uden Mulighed for at skaffe sig hverken Husly eller Føde, virke som en overvældende og lamslaaende Rædsel. Hvis han lever i blind Tro paa, hvad Bondebladene har fortalt og stadig fortæller om, at efter Socialreformen er det bare gjort med at henvende sig til nærmeste Socialkontor for uden videre Omstændigheder at blive udstyret med de nødvendige Stakater ikke alene til Kost og Logi, men ogsaa til Cigaretter, Bioggrafbillet o. s. v., vil han hurtigt og grundigt blive bitterlig skuffet.

Det centrale i Socialreformens Lovkompleks er, at enhver Borger i Landet skal være *forsikret* imod de Ulykker, der kan ramme ham i Form af Sygdom, Tilskadekomst, Arbejdsløshed o. s. v., og at han i bestemte Forhold selv skal have ydet sit Bidrag til Forsikringen. Det gælder bl. a. Sygdom og Arbejdsløshed. Ganske vist maa efter Grundloven ingen Borger, der

lider Nød, nægtes det nødvendige til Livets nødtørftige Ophold, og ogsaa de, der har undladt at forsikre sig mod Sygdom eller Arbejdsløshed, vil blive hjulpet, men ikke paa lige Fod og under de samme Betingelser som den forsikrede.

Den Tjenestekarl, der har opfyldt Lovens Forudsætning ved i Tide at indmelde sig i sin Arbejdsløshedskasse, er ved indtrædende Arbejdsløshed ganske anderledes stillet end den, der har ladet 5 og 7 være lige og maaske stolet paa Bondebladenes ondsindede Fantasterier. Og han bør naturligvis ogsaa være det. Den arbejdsløshedsforsikrede kan under Ledighed henvende sig paa sin Afdelings Kontor og med Medlemsrettens Selvfølgelighed ugentlig hæve den Understøttelse, der efter Regler og Vedtægter tilkommer ham. Han er ikke som uorganiserede underkastet noget Socialudvalgs Vilkaarlighed og behøver ikke at frygte, at en Hjælp ydes ham med Retsvirkning, saaledes at han derved mister sine borgerlige Rettigheder.

Det kan ikke siges højt nok og tit nok til de voksne Tjenestekarle: Du arbejder i et af de Erhverv, hvor Risikoen for Arbejdsløshed er størst. I egen Interesse, for din egen Skyld bør du sikre dig imod de Følger Arbejdsløsheden, inden du aner det, kan vælte ind over dig, og maaske slaa dig ud for Livet. Derfor ind i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse og ind i Dansk Arbejdsmands Forbund. *V. R.*

DE SVENSKE LANDARBEJDERE

Ny Overenskomst med betydelige Forbedringer i Løn- og Arbejdsvilkaar.

Som vi omtalte i sidste Nummer, havde det svenske Landarbejderforbund opsagt den bestaaende Overenskomst med Arbejdsgiverforeningen til November. De Forhandlinger, som i den Anledning har været ført, er nu resulteret i en ny Overenskomst; denne er afsluttet paa Grundlag af et Mæglingsforslag stillet af Forligsinstitutionen.

Overenskomsten omfatter ialt 20,000 svenske Landarbejdere. Den vigtigste Forbedring er opnaaet paa Arbejdstiden. Normal slutter Arbejdstiden Kl. 4, om Lørdagen efter den nye Aftale Kl. 1,30 om Sommeren og Kl. 2 om Vinteren. Arbejdstiden, der hidtil har været 10 Timer pr. Dag, er nu 9½ med enkelte mindre Undtagelser i visse Distrikter, f. Eks. Gotland. Alle Lønninger er forhøjet, Daglejere har f. Eks. faaet 9 Øres Timeforhøjelse og Kvinder 8 Øre, saaledes at Lønningerne nu er henholdsvis 55 og 38 Øre i Timen. En Række Bestemmelser om Priser paa Naturalier og Køb paa Gaardene er ændret til Arbejdernes Fordel.

Denne Overenskomst betyder en Forbedring af Landbrugsarbejdernes Forhold i det hele, lad saa de opnaaede Forbedringer være smaa. For Organisationen betegner Overenskomsten en utvivlsom Sejr. Man har ikke blot opnaaet at fastholde de overenskomstmæssige Forhold, men ogsaa at fæstne og udvikle dem. Der er kun Grund til at lykønske de svenske Landarbejdere og deres Organisation med det opnaaede Resultat. Men ogsaa svensk Landbrug kan der være Grund til at lykønske, for derom er der ingen Tvivl, at denne Overenskomst betegner en Sikring af de rolige og stabile Arbejdsforhold, som kendetegner det svenske Landbrug.

M. O.

AF EN LANDBOFORENINGSRESOLUTION

Landboforeningerne har atter ladet høre fra sig i Anledning af Landbrugets paastaaede Mangel paa Arbejdskraft. Paa et Delegeretmøde i de jyske Landboforeninger forleden vedtog man en lang bombastisk Resolution, hvori man blandt andet i kraftige Vendinger frabad sig enhver uvedkommende Indblanding i Landbrugets Arbejdsforhold.

Hvad er det nu for uvedkommen Indblanding disse brave Storagrarer har været udsat for, og som de aabenbart føler sig indigneret over? Herom hedder det i nævnte Resolution:

»Der gøres i denne Tid fra forskellig Side kraftige Forsøg paa at faa Landbrugets Arbejdsgivere og Arbejdere indrulleret i Organisationernes Rækker. Vi vil indtrængende fraraade vore Standsfæller at gaa ind i et System, der fastsætter Lønninger uden Forbindelse med Landbrugets Indtjeningsevne og tvinger danske Landmænd til at organisere sig mod deres egne Medhjælpere, mod den Ungdom, der skal afløse os.«

Trods Ordenes Dunkelhed fremgaar det tydeligt, at det man saa barskt afviser, som uvedkommen Indblanding i Landbrugets Arbejdsforhold, er at Landarbejderne gennem deres Organisationer kræver Ret til selv at være med til at bestemme de Lønninger og Arbejdsforhold, som de skal være underkastet, andet og mere er ikke krævet fra de omtalte »forskellige Sider«.

Det er det gammelkendte Standpunkt, vi her møder igen, at Landbrugets Arbejdsgivere skal have uindskrænket og uantastet Ret til alene at afgøre ethvert Spørgsmaal Arbejdsforholdet vedrørende. Som en anden standhaftig Tinsoldat staar Landboforeningerne stadig fast paa dette forældede og urimelige Standpunkt. — Men hermed har de ogsaa dokumenteret, at Skraalet om den manglende Arbejdskraft er fuldkomment uberettiget og kun Udslag af Fanatisme og Udbytningslyst.

Men det falder jo forresten godt i Traad med, at man fra samme Side i den sidste Tid er fremkommet med Tanken om at indføre Stavnsbaand i Forbindelse med tvungen Arbejdstjeneste for Landarbejderne. Foranstaltninger, som, dersom de vedtoges, vilde betyde, at Landarbejderne blev stillet paa tilsvarende Maade, som Hovbonden var for 150 Aar siden. Derimod staar disse Tanker jo ikke særligt godt til de kønne Ord i Slutningen af ovennævnte Resolution, om ikke at organisere sig mod den Ungdom, »der skal afløse os«, formentlig er det ogsaa bare nogle man har føjet til, fordi man synes, at det lyder godt. De Herrer Landboforeningsledere kan imidlertid roligt gaa ud fra, at de allerfleste Mennesker vil vide at bedømme disse Fraser rigtigt, som det topmaalte Hykleri det er. Alle, der kender det mindste til Forholdene,ved jo, at Landbrugets Medhjælpere ikke har den fjerneste Udsigt til at afløse Landboforeningernes Medlemmer, det eneste de i Almindelighed har Udsigt til, er at faa et Spark, naar de er blevet godt og vel en Snes Aar, fordi de saa er faldet for Aldersgrænsen som Landbrugsarbejdere.

Men denne Fremtidsudsigt er de til Gengæld ogsaa helt sikre paa, saa længe til Landbrugets Arbejdere er saa stærkt organiserede, saa Hauch, Tvedegaard og de andre Landboforeningsspidser ikke mere kan afvise deres Indblanding i Landbrugets Arbejdsforhold som uvedkommen. *M. O.*

DEN FASTE VOLDGIFTSRET DØMMER

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. September 1936
i Sag Nr. 2269.

Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg,
mod
De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Aalborg-Afdeling.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Aalborg-Afdeling for Brud paa Septemberforliget og Fagets Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Murermester S. Chr. Stenstrop, Aalborg, — der for Tiden opfører en Nybygning paa Hjørnet af Fyensgade og Sjællandsgade i Aalborg, — besluttede sig ved Arbejdets Paabegyndelse til at opstille et Hejsetaarn til Ophejsning af Materialerne. Da Murerarbejdsmændene efter hans Erfaring aldrig havde kunnet fuldføre et saadant Arbejde uden Hjælp til den øverste Del, og da Arbejdet kræver baade teknisk Indsigt og megen Paapasselighed, bestemte Stenstrop sig til at lade Arbejdet udføre af en paa Byggeforetagendet beskæftiget Tømrersvend. I Skrivelse af 1. August til Stenstrop hævdede Fagforeningen — under Henvisning til tidligere mundtlig Meddelelse — at have overenskomstmæssig Ret til Opstillingen af Hejsetaarnet og at ville »tage Stilling til Brug af Hejsetaarnet for vore Medlemmer, naar den Tid foreligger.« — Den 5. Aug. om Eftermiddagen begyndte Arbejdet med Ophejsning af Materialerne, og den 6. August om Morgenen gik 8 Murerarbejdsmænd i Gang med samme Arbejde, men efter kort Tids Forløb kom Fagforeningsformanden tilstede paa Byggepladsen og standsede Arbejdet med den Motivering, at Arbejdsmændene ikke maatte benytte Hejsetaarnet. Formanden forlangte, at Materialerne skulde bæres op, hvilket Forlangende blev afvist af Stenstrop, der fastholdt, at det af ham byggede og bekostede Taarn skulde anvendes, og tilføjede, at han, hvis Arbejderne ikke vilde benytte Taarnet, ikke havde noget Arbejde til dem. Den saaledes etablerede Arbejdsstandsning, — der har sinket Arbejdets Færdiggørelse og bevirket, at 14 Svende er blevet ledige, — er som uvarslet i Strid med Septemberforligets § 2 og tillige i Strid med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid. Der findes ikke nogen overenskomstmæssig Bestemmelse, der hjemler Arbejdsmændene en Eneret paa Opførelsen af et Hejsetaarn, hvorved særligt bemærkes, at der ikke i Overenskomsten mellem Forbundet og Centralforeningen findes nogen Tarif for Hejsetaarne, naar det drejer sig om almindeligt Bygningsarbejde. Klagerne har i denne Forbindelse ogsaa særlig bemærket, at det ikke er almindeligt i Provinsen at anvende disse Taarne, og at der derfor som Regel ikke mellem Arbejdsmændene findes en til Arbejdets forsvarlige Udførsel egnet Arbejdskraft. Stenstrop havde — som nævnt — for sit Vedkommende Erfaring fra tidligere Tid for ikke at kunne stole paa Arbejdsmændenes faglige Evner; disse har vel paabegyndt Opførelsen, men Stenstrop har Gang paa Gang maattet tilkalde kyndige Folk for at faa Arbejdets sidste Del færdiggjort. Det var derfor kun rimeligt og naturligt, at Stenstrop, naar han paa Arbejdspladsen havde en Tømrersvend gaaende, satte denne til at udføre Arbejdet. Naar de Indklagede endelig har henvist til en Fare ved Benyttelsen af Taarnet, er denne Betragtning et Moment, som er ganske uden Støtte i de virkelige Forhold, og som iøvrigt ogsaa er ganske nyt og først fremsat her under Sagen. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand paa, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at Dansk Arbejdsmands Forbund og dets Aalborg Afdeling ikendes en Bod, som tillige kan tjene som Erstatning for det ved Arbejdsstandsningen lidte Tab.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De har til Støtte herfor nærmere anbragt, at der i den mellem Centralforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund afsluttede Overenskomst indtil 1935 ikke var angivet Priser for Tilbringning af Bygningsmaterialer, naar disse blev hejset op ved mekanisk Kraft i Stedet for Opbæring ad Løbebroer (Stiger). Efter at Mestrene imidlertid i enkelte større Byer havde begyndt at anbringe Hejsetaarn, blev Prisspørgsmaalet taget op i Overenskomstforhandlingerne, og ved et den 21. Marts 1935 afholdt Møde enedes man om en Pris for Ophejsning af Byggematerialer. Senere i Løbet af Aaret opnaaedes Enighed om en Bestemmelse ang. Betaling for Bygningen af Hejsetaarne. Alt Opbæringsarbejde, Ophejsning og Transport af Byggematerialer udføres af Arbejdsmændene, der udelukkende arbejder med Hejsetaarnene. Det maa derfor efter alt foreliggende ogsaa være en Forudsætning, at Arbejdsmændene selv bygger disse Hejsetaarne, og det er ikke fra Klagernes Side oplyst, hvorpaa Arbejdsgiveren støtter en Ret til at lade andre end Arbejdsmændene udføre Arbejdet. De Indklagede har derhos fremhævet den Fare, som er forbundet med Betjening af Hejsetaarnene, og har i den Forbindelse gjort gældende, at det er et naturligt Forlangende, at de Folk, der skal betjene Hejsetaarnene, ogsaa maa bygge dem, saaledes at de har Garanti for, at Hejsetaarnene kan svare til det, som kræves af dem ved Materialernes Ophejsning. Naar derfor som her Hejsetaarnet er bygget alene af en Tømrer og en Murer, er der fra Stenstrops Side begaaet et Overenskomstbrud. De Indklagede har endelig fremhævet, at Fagforeningen allerede før Taarnets Opførelse baade mundtlig og skriftlig havde tilkendegivet Stenstrop, at Arbejdet skulde udføres af Arbejdsmændene, og at Arbejderne var villige til at fortsætte med Arbejdet ved Opbæring af Materialerne ad Løbebroerne (Stigerne), hvad Stenstrop afviste, idet han udtalte til Arbejderne, at hvis de ikke vilde benytte Hejsetaarnene, maatte de forlade Arbejdet. Der foreligger altsaa ingen Strejke, men en Afskedigelse.

Efter alt, hvad der foreligger oplyst under Sagen, kan der efter Rettens Opfattelse ikke være nogen begrundet Tvivl om, at Stridsspørgsmaalet mellem Parterne, — saaledes som det oprindelig har været rejst, og som Skrivelsen af 1. August ogsaa giver Udtryk for, — i første Linje har drejet sig om Arbejdsmændenes overenskomstmæssige Ret til Opførelse af Hejsetaarnet, altsaa et Beskæftigelsesspørgsmaal, og at det i ethvert Tilfælde har været ganske sekundært, naar det Synspunkt ogsaa har været fremdraget, at der med Hejsetaarnets Betjening var forbundet en Fare, der maatte give Arbejderne Krav paa gennem egen Udførelse at sikre sig Taarnets forsvarlige Opførelse. Det skal dernæst i denne Forbindelse bemærkes, at dette Synspunkt som Regel ikke heller vil kunne gøre en Arbejdsstandsning berettiget, naar det som her kun har været fremsat ganske generelt, som en blot Mulighed uden samtidig Paavisning af eller dog i nogen Grad Sandsynliggørelse af, at den konkret foreliggende Konstruktion i denne eller hin Henseende var mangelfuld eller mindre betryggende, hvorom intet forelaa oplyst. — Det fremgaar dernæst af Sagen, at Hejsetaarnet, da Fagforeningsformanden den 6. August indfandt sig paa Arbejdspladsen, var færdigt, og at Hejsningsarbejdet da allerede havde været i Gang i nogen Tid. Naar derfor Formanden havde den Opfattelse, at Hejsetaarnets Opførelse ved Arbejdskraft udenfor Arbejdsmændenes Kreds var et overenskomststridigt Overgreb fra Murermesterens Side, maatte det være Fagforeningens Sag at søge dette Spørgsmaal afgjort ad sædvanlig organisationsmæssig Vej, og Fagforeningsformanden har derfor været ganske uberettiget til alene under Henvisning til sin nævnte Opfattelse, saaledes som det maa antages sket, at standse Arbejdsmændene i Benyttelsen af det paagældende under Sagen ommeldte Hejsetaarn. Det er imidlertid under en Reassumption af Sagen, efter at Arbejdet var genoptaget i Henhold til Rettens foreløbige Kendelse af 18. August, oplyst, at Fabrikstilsynet i Aalborg den 19. og 20. August paa Foranledning fra Arbejderside har foretaget Eftersyn af Hejsetaarnet og den i samme anbragte Elevator, og at Fabrikstilsynet derpaa under Henvisning til forskellige nærmere angivne Mangler ved Elevatoren har nedlagt Forbud mod

enhver Brug af denne i dens da foreliggende Tilstand. De paagældende Mangler er derefter afhjulpne, og efter at Fabrikstilsynet den 25. August havde erklæret Elevatoren for at være i behørig Stand, er Arbejdet — der midlertidigt var udført ved Opbæring af Materialerne — fortsat med Anvendelse af det paagældende Hejsetaarn. Som det af det anførte fremgaar, har Murermester Stenstrop under de den 6. August foreliggende faktiske Forhold ikke haft berettiget Krav paa Arbejdets Fortsættelse med Anvendelse af det ommeldte dengang i ikke-forskriftsmæssig Stand værende Hejsetaarn med Elevator. Herefter, og idet der efter Omstændighederne ikke i Fagforeningernes Forhold iøvrigt skønnes at foreligge tilstrækkelig Anledning til Idømmelse af Bod, vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse i saa Henseende være at tage til Følge, hvorimod de Indklagede findes at burde udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i nærværende Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. August 1936
i Sag Nr. 2263.
Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlemmer, Murermester L. Fryckmann og Murermester J. W. Olsen, begge af Kalundborg,
mod
De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Kalundborg-Afdeling.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlemmer, Murermester L. Fryckmann og Murermester J. W. Olsen, begge af Kalundborg, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Kalundborg Afdeling for Brud paa Septemberforliget, Fagets Overenskomst og det i Sagen Nr. 2246 den 3. Juli d. A. indgaaede Forlig.

Det fremgaar af Sagen, at der i den mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund gældende Overenskomst med Tillæg findes en Bestemmelse, der er saalydende:

»Arbejde ved Jernbeton udføres i Akkord efter Prislistens Priser, dog at det — hvor Hensynet til Arbejdets Tarv kræver det, eller andre særlige Forhold gør sig gældende — kan udføres paa Timeløn med et Tillæg lig med, hvad der er gældende mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmands Forbund.«

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar iøvrigt nærmere ud paa følgende:

Murermester L. Fryckmann har for Tiden i Entreprise Opførelsen af en mindre Nybygning paa Lerchenborgvej, Kalundborg, paa hvilken Bygning Kælderloftet skulde udføres i en Jernbeton-Etageadskillelse. Medens nu Jord- og Betonarbejderne har deres særlige Fagforening i København, hvor altsaa kvalificeret Arbejdskraft altid er til Raadighed, er Forholdet i de fleste af Provinsens Byer — derunder ogsaa Kalundborg — det, at kun ganske faa Arbejdsmænd er i Stand til selvstændigt at udføre Jernbetonarbejde, og Praksis har derfor udviklet sig saaledes, at Mesteren selv eller dennes Formand personlig deltager i Arbejdet, hvilket ogsaa i en Aarrække har været Tilfældet i Kalundborg. Murermester Fryckmann begyndte derfor selv at tildanne og anbringe Jernet til det omhandlede Arbejde, idet dog den paa Byggeforetagendet beskæftigede Arbejdsmand var Mesteren behjælpelig hermed. Den 11. Juli d. A. om Formiddagen indfandt sig imidlertid Kassereren for Arbejdsmændenes Fagforening i Kalundborg sig paa Arbejdspladsen, hvor han stillede Forespørgsel angaaende Arbejdsmandens Aflønning, hvortil Fryckmann svarede, at han godt kunde faa Akkord, men at han (Fryckmann) selv vilde arbejde med. Kassereren beordrede derefter den omhandlede Arbejdsmand til at standse Arbejdet, idet han udtalte, at ingen af Fagforeningens Medlemmer maatte deltage i det paabegyndte Jernbetonarbejde, hvis Murermesteren selv deltog i Arbejdet. Arbejdsmanden forlod derefter Arbejdet, som stadig henstaar ufuldført. — Efter Sagsøgerens videre Fremstilling har Fagforeningen paa lignende Maade standset Arbejdet hos Murermester J. W. Olsen, der i indeværende Sommer opfører et mindre Hus paa Ole Lundsvej, Kalundborg, og hvor Jernbeton-Etageadskillelsen var planlagt at skulle udføres af Olsen selv i Forbindelse med dennes Søn, der er Murersvend, og to Arbejdsmænd, ligesom ogsaa en Lærling skulde være behjælpelig. Den 14. Juli indfandt Fagforeningens Kasserer sig paa Arbejdspladsen, hvor han, — efter at en Forespørgsel om Arbejdsmændene skulde lønnes i Akkord, var besvaret bekræftende, — udtalte, at saa maatte Svende og Lærlinge ikke være med i Arbejdet, ligesom han, da Olsen erklærede selv at ville være med i Arbejdet, erklærede i saa Fald at maatte berøve ham Arbejdskraften, hvorefter Arbejdsmændene nægtede at deltage i Arbejdet, der siden er udført af Olsen, dennes Søn og en Lærling. — Klagerne erkender, at Murermestrene har været pligtige til at lade Arbejdet udføre i Akkord, selv om de personlig tog Del i Arbejdet. Disse har da ikke heller nægtet Akkord, og Mestrenes Deltagelse har alene tilsigtet — bortset fra den rent erhvervsmæssige Side — at sikre Arbejdets forsvarlige Udførelse og ikke en Forringelse af Arbejdernes Fortjeneste. Under Henvisning til alt foranstaaende gør Klagerne gældende, at den paaklagede Arbejdsstandsning og Arbejdsvægring er i Strid med Septemberforligets Punkt 2 og 4 samt i Strid med et under 3. Juli d. A. under en lignende Sag (Nr. 2246) indgaaet Forlig, i hvilket Arbejdsstandsningen erkendtes ulovlig, og Klagerne har derfor nedlagt Paastand paa, at Arbejdsmændenes Vægring ved at udføre Jernbetonarbejdet under de givne Forhold har været ulovlig, og at Dansk Arbejdsmands Forbund og dets Kalundborg-Afdeling in solidum idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De bestrider ikke, at Mesteren er berettiget til personlig at deltage i det paagældende Arbejde, og de gør i Forbindelse hermed gældende, at Fagforeningens Kasserer ikke heller har udtalt sig paa en herfra forskellig Maade, og at Klagernes Fremstilling i saa Henseende derfor maa bero paa en Misforstaaelse fra de to Murermestres Side af Fagforeningens Stilling til den foreliggende Sag. De Indklagede bestrider endelig ikke Arbejdsgiverens Ret til ifølge Septemberforligets Punkt 4 at lede og fordele Arbejdet, men de hævder efter deres Bedømmelse af Forholdene i det hele, at der fra Murermestrenes Side foreligger et Misbrug af den paagældende Bestemmelse, idet disse næsten systematisk leder, fordeler og tilrettelægger det heromhandlede Arbejde paa en saadan Maade, at Arbejdsmændene ikke faar det fulde overenskomstmæssige Vederlag for deres Arbejde. Den ovenciterede Overenskomstbestemmelse foreskriver Aflønning efter Akkord for Arbejde ved Jernbeton, — et Arbejde, der bestaar dels i Tildannelsen af Jernet (Armeringen) og dels i Støbningen, hvilke to Arbejder dog hører saa afgjort og absolut sammen, at de arbejdsmæssig set udgør en Enhed, hvorfor ogsaa Akkordpriserne, der for selve Støbningen ligger noget lavere end for Armeringen, skal opveje hinanden, saaledes at det udførte Arbejde maa betragtes og opgøres ikke som to særskilte Akkorder, men som een Akkord. De Indklagede hævder imidlertid, at Centralforeningens Medlemmers — derunder ogsaa de to heromhandlede Murermestres — Deltagelse i Jernarbejder hovedsagelig sker for at omgaa Akkordbestemmelsen for derved som hidtil at kunne afregne Arbejdet med Timeløn. Hertil kommer at Mesteren — selv om Arbejderne lønnes i Akkord — ikke er berettiget til at deltage i Arbejdet paa en saadan Maade, at Arbejderens Fortjeneste derved forringes. Mesterens effektive Arbejdstid maa derfor regnes ikke blot i Forhold til Armeringen, men ogsaa i Forhold til Støbearbejdet; Mesterens Arbejde maa gaa ind i Helheden; han maa deltage paa lige Fod med Arbejderen i det hele Arbejde. Forholdet er endelig for Murermester Olsens Vedkommende det, at han havde planlagt at udføre Arbejdet med Anvendelse bl. a. af en Murersvend, hvilket maa være uberettiget, idet Svendene ingen Overenskomst har om dette Arbejde, hvad Arbejdsmændene altsaa har. Under disse Forhold har Arbejdsmændene ikke ønsket at være med i Arbejdet og har ikke heller været pligtig hertil.

Som det fremgaar af foranstaaende, er der under Proceduren Enighed mellem Parterne om, at en Mester ikke kan formenes Adgang til personlig at arbejde med i Akkorden vedrørende Udførelse af Jernbetonarbejde, og at dette Arbejde ifølge den citerede Overenskomstbestemmelse normalt skal udføres i Akkord. Efter de under Domsforhandlingen af de vedkommende Murermestre afgivne Forklaringer maa der imidlertid gaas ud fra, at Fagforeningens Kasserer, da han indfandt sig paa Arbejdspladsen, i ethvert Tilfælde har udtalt sig paa en Maade, der med Føje er bleven opfattet som en Tilkendegivelse fra Fagforeningens Side af, at Mesteren ikke personlig maatte deltage i Akkordarbejdet, hvorved ogsaa bemærkes, at der ikke ses at foreligge noget sikkert Holdepunkt for, at Mestrene paa deres Side skulde have nægtet at aflønne den eller de i Arbejdet deltagende Arbejdsmænd med Akkord. Idet det herefter maa antages, at de paaklagede Henvendelser fra Fagforeningens Side, der resulterede i Arbejdsmændenes Standsning af Arbejdet, har været retsstridig, vil der for dette Forhold være at ikende den indklagede Kalundborg-Afdeling en Bod, der efter Omstændighederne — derunder, at der ikke er oplyst og iøvrigt ikke heller paastaaet at være lidt noget Tab — findes at kunne bestemmes til 300 Kr., hvorhos de Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Efter den Anledning, som Proceduren dertil iøvrigt giver, bemærkes dels, at Spørgsmaalet om, hvorledes i det enkelte Tilfælde en Akkord, naar Mesteren personlig har deltaget i et Jernbetonarbejde, nærmere vil være at opgøre i Forholdet mellem ham og de i Arbejdet deltagende Arbejdsmænd (Fælles-

akkord eller to selvstændige Akkorder), maa antages regelmæssig at skulle finde sin Afgørelse ved en faglig Voldgift, og dels, at Retten, forsaavidt angaar Mesterens Adgang til Antagelse af Murersvende, ikke finder tilstrækkelig Anledning til at tage Stilling til dette Spørgsmaal i nærværende Sag, under hvilken Spørgsmaalet ikke ses at have foreligget Parterne imellem i tilstrækkelig aktuel Form og med de foreliggende i det hele sparsomme Oplysninger ikke heller skønnes egnet til principiel Afgørelse.

Kendelse:

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Dansk Arbejdsmands Forbunds Kalundborg-Afdeling 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Fra Medlemsmødet

Hammersholt Afd. — Bestyrer Niels Larsen, Damsgaard, Hald pr. Dyssekilde. Nærværende Sag, der drejer sig om ulovlig Ophævelse af Arbejdsforhold, er afsluttet med, at vort Medlem har faaet udbetalt Kr. 97,50 til fuld Afgørelse. Bestyreren udbetalte derudover 20 Kr. i Sagsomkostninger.

Haslev Afd. — Forpagter A. Martinsen, Stenkildegaard. Nærværende Sag er sluttet med, at Arbejderne har faaet deres Tilgodehavende for udført Roearbejde 21 Kr. 50 Øre.

3. Kreds — Proprietær A. Block, Skovlund pr. Tikøb. Grundet paa Parternes Uoverensstemmelse blev Arbejdsforholdet mellem Fodermester P. J. Nielsen og ovennævnte Arbejdsgiver afbrudt. Proprietæren søgte derefter uden videre at sætte Fodermesteren ud af sin Bolig, hvilken Udsættelsesforretning ved Organisationens Mellemkomst er hindret, saaledes at Fodermesteren har faaet de 4 Ugers Frist til at ryddeliggøre sin Bolig.

Snesere Afd. — Dræningsmester Hans Jakobsen, Snesere. Ved et Dræningsarbejde paa Hjortsøgaard var mellem Arbejderne og ovennævnte Dræningsmester opstaaet Uoverensstemmelse om Betalingen for Arbejdet. Ved en afholdt Mægling enedes man om, at der for Arbejdet, der udførtes i meget stenet Jord, skulde betales et Tillæg paa 24 Kr. udover det allerede betalte Tillæg for Merarbejdet.

Buerup Afd. — Gdr. Axel Hansen, Skaftelev. Den mellem ovennævnte Arbejdsgiver og hans ugifte Fodermester Hans Jensen verserende Uoverensstemmelse foranlediget af Arbejdsgiverens Bortvisning af Fodermesteren er nu bilagt med, at denne har faaet sin Løn udbetalt til Dato med det resterende Beløb 20 Kr.

Arninge Afd. — Propr. Hansen, Dalmosegaard, Arninge. I nærværende Sag, der drejede sig om, hvorvidt Høstarbejderne kunde kræve Kosten paa Gaarden, er bilagt, idet Organisationerne har været enige om at erklære, at Løsarbejderne hverken kan kræve Kosten eller tvinges til at tage Kosten som en Del af deres Løn, men at den i Overenskomsten fastsatte Betaling for Kosten kun kommer til Anvendelse, hvor Parterne er enige om henholdsvis at give og at modtage Kost.

Gelsted Afd. — Entreprenør Knud Hansen, Faurskov. Efter at vi havde beslaglagt Entreprenør Knud Hansens Traktorer og Stenknuser og stillet dem til Tvangsauktion, har vore paagældende Medlemmer nu faaet deres Penge med ialt 240 Kr. 88 Øre foruden Dækning for Sagfører- og Retsomkostninger i Sagen, som dermed er sluttet.

Tryggelev Afd. — Proprietær M. Hansen, »Rødbjerghavn«. Med ovennævnte Arbejdsgiver er oprettet Overenskomst, hvorefter han tiltræder Landbrugsoverenskomsten for Maribo Amt til 1. Maj 1937.

Hjertebjerg Afd. — Forpagter Blach, Nordfeld pr. Stege. Med ovennævnte Arbejdsgiver er der nu afsluttet Overenskomst, hvorved han tiltræder Overenskomsten med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt.

25. Kreds — Hals Nørskov. Med Skovejer Carl Toft er nu afsluttet Overenskomst. Denne træder i Kraft 1. September og kan med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. Maj. Overenskomsten indeholder Bestemmelser om Akkordarbejdets Betaling og svarer i det væsentligste til de to andre Skovbrugsoverenskomster i Vendsyssel.

Bøstrup Afd. — Grev Knuth, Egelykke. Med ovennævnte er nu afsluttet Overenskomst, hvorved han tiltræder Maribo Landbrugsoverenskomsten til 1. Maj 1937.

Nr. Lyndelse Afd. — Skovrider Leschly, Nymarkslund. Med Skovrider Leschly er nu afsluttet Overenskomst, hvorved han forpligter sig til at følge Overenskomsten med den sjællandske Skovejerforening, dog med enkelte Ændringer.

Børkop Afd. — De Kellerske Aandssvageanstalter, Breining. Der er nu afsluttet Overenskomst med De Kellerske Anstalter for de der beskæftigede Løsarbejdere. Timelønnen er fastsat til 105 Øre. Arbejdstiden er om Vinteren 7 Timer og kan om Sommeren forlænges indtil 9 Timer af Hensyn til Anstaltens Patienter, og ved Høstens 5 Uger indtil 10 Timer daglig. Overarbejde betales med henholdsvis 25, 33 og 50 pCt. for de første 1, 2 og 3 Timer, derudover samt for Søn- og Helligdage 100 pCt. Overenskomsten træder i Kraft fra 1. September og kan opsiges med 2 Maaneders Varsel til en 1. Juli. Overenskomsten er afsluttet i Fællesskab med Gartnerforbundet.

Halsnæs Afd. — Bestyrer Poulsen, Grønnesøgaard, Dyssekilde. Blokaden overfor Grønnesøgaard er hævet fra 24. August at regne. Bestyrer Poulsen vil ikke underskrive paa nogen Overenskomst, men har lovet at afregne de Løsarbejdere, han beskæftiger i kortere Tid, med 715 Øre pr. Dag i Henhold til Priskuranten, hvorimod de Løsarbejdere, han sædvanligvis beskæftiger i indtil 3—4 Maaneder om Sommeren, vil blive afregnet med 6 Kr. pr. Dag.

Gisselfeld og Holmegaards Skovarbejderes Fællesorganisation — Gisselfeld og Holmegaards Skovdistrikter. Ved en Forhandling i Haslev den 13. August er Skovbrugsoverenskomsten mellem ovennævnte Parter fornyet uden væsentlige Ændringer. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. November.

6. Kreds — Godsejer P. A. Lund, Lerchenborg pr. Kalundborg. Med ovennævnte Arbejdsgiver er afsluttet Overenskomst. Denne er en Tiltrædelse af Maribo-Overenskomsten for Landbrugsarbejde med nogle faa Ændringer vedrørende Arbejdstiden og Indførelse af den sjællandske Priskurants Bestemmelser vedrørende Daglejerkarle.

37. Kreds — Dræningsmester Anders Madsen, Paarup, Kibæk. Der er afsluttet Overenskomst med ovennævnte Dræningsmester, hvorved han har forpligtet sig til at respektere den med Jysk Dræningsmesterforening afsluttede Overenskomst.

Herlufsholm Afd. — Forpagter Aage Jespersen, Rønnebæksholm. Med ovennævnte Arbejdsgiver er afsluttet Overenskomst om Landbrugsarbejde, hvorved han tiltræder den med store Gaarde paa Slagelse-, Korsør-, Skelskør-Egnen afsluttede Overenskomst.

Kattrup-Tolstrup Afd. — Godsejer N. R. Møller, Borupgaard. Der er med ovennævnte Arbejdsgiver oprettet Overenskomst, hvorved han tiltræder Maribo Landbrugsoverenskomsten.

Korsør A. Afd. — »Taarnholm« pr. Korsør. Med A/S »Taarnholm« er afsluttet Overenskomst, hvorved man tiltræder Overenskomsten med store Gaarde paa Slagelse-, Korsør-, Skelskør-Egnen, med en Tilføjelse for Tørreriet angaaende Daglønsbestemmelser for henholdsvis 2 og 3-Holdsdrift. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

12. Kreds — Tærskeselskaber paa Møn. Mellem 17 Tærskeselskaber paa Møn og de mønske Afdelinger er der opnaaet Enighed om en Fornyelse af Overenskomsten. Timelønnen for løse Arbejdere er 80 Øre, for Fyrbødere 95 Øre og for andre faste Folk ved Tærskeværkerne 90 Øre. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Juli.

2. Kreds — Proprietær Frode Carstensen, »Vestervang« Ll. Skensved. Med Proprietær Carstensen er afsluttet Overenskomst, hvorved han forpligter til at respektere de med Ar-

bejdsgiverforeningen i Maribo Amt til enhver Tid gældende Overenskomster.

Ørbæk-Houen Afd. — Entreprenør Jakob Jakobsen. Den overfor ovennævnte Entreprenør fra 24. Februar etablerede Blokade er hævet fra 3. September at regne.

Branderslev Afd. — Forpagter la Cour, Holmegaard. Forpagter la Cour har gennem Arbejdsgiverforeningen klaget over, at Medhjælper Otto Madsen uden Grund har forladt Pladsen hos ham. Han kræver i den Anledning Erstatning, idet han hævder, at han forgæves har søgt at faa en anden Mand i Stedet. Vi har tilskrevet Kredsen om Sagen og denne meddeler, at der er anvist la Cour en Stedfortræder. Sagen er iøvrigt henvist til Mægling.

5. Kreds — Dræningsmester Chr. Hansen, Uggerløse Kro pr. Tølløse. Ovennævnte Dræningsmester skylder 2 af Knabstrup Afdelings Medlemmer tilsammen 48 Kr. 40 Øre for udført Dræningsarbejde. Han nægter at betale og skyder sig ind under, at det er hans Arbejdsformand, der har antaget Arbejderne og derfor ogsaa maa aflønne dem. Da Dræningsmesteren ikke har besvaret gentagne Henvendelser angaaende Fastsættelse af en Mægling, er Sagen indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Vestenskov Afd. — Gdr. Sørensen, Kristiansminde, Vestenskov. Ovennævnte Arbejdsgiver har undladt at betale vort Medlem Helge Hansen for udført Roelugningsarbejde. Desuden har han fradraget en Del af Helge Hansens Arbejdsløn til Betaling af Skat, endskønt Helge Hansen har betalt denne Skat ved Slagning af 2 kbm. Sten. — Sagen er henvist til Mægling med Roedyrkerforeningen.

Ballerup Afd. — Gdr. Janzkow, Aagerup. Tjenestekarl J. Klemmesen var maanedsvis fæstet til Gdr. Janzkow for en maanedlig Løn af 100 Kr. Janzkow var saa ovenud tilfreds med Tjenestekarlen, at han tilbød ham Sommerferie, hvad Karlen naturligvis tog imod og købte sig et 8 Dages Kort og rejste til Jylland, hvad Gdr. og Hustru syntes var en fornuftig Anvendelse af Ferien og bemærkede, at selv om Ferien kun var paa 6 Dage, saa spillede det ikke saa stor en Trille, om der gik en Dag mere. Da Karlen efter endt Ferie, hvortil han havde benyttet 7 Dage, mødte i Pladsen, nægtede Gdr. at modtage ham, men han vilde nok betale ham Løn til Dato. Sagen undersøges nærmere.

Vestenskov Afd. — Forpagter Mark, Vindeholme Avlsgaard. Medlem Josef Raddewitz, der var fæstet til ovennævnte som Tjenestekarl for en Sommerløn af 425 Kr. og saaledes, at han sammen med de andre Karle skulde skiftes til at gøre Staldtjeneste om Søndagen, blev den 25. Juli bortvist, fordi han nægtede at gøre Staldtjeneste om Søndagen den 26. med Henvisning til, at han ikke kunde være pligtig hertil, da han havde udført Staldtjeneste Søndag den 19. Juli. Sagen er henvist til Mægling mellem Organisationerne.

Frejlev Afd. — Vognmand Ibsen, Øster Kippinge pr. Nr. Alslev. Medlem af Frejlev Afdeling Ejgil Andersen har arbejdet for ovennævnte Arbejdsgiver i ca. 3 Uger dels ved Roearbejde og dels ved andet Arbejdet. Han har herved faaet Tilgodehavende paa Kr. 31,80, som det ikke har været vort Medlem muligt at faa. Sagen undersøges.

38. Kreds — Hedensted-St. Dalby Sogneraad. Hedensted-St. Dalby Kommune lader udføre et større Arbejde med Anlæg af en Sportsplads og Park paa et Moseareal paa 6 Td. Land. Ved Gravning af Dræningsgrøfter betaler Kommunen kun 10 Øre pr. løbende Meter, hvilket i Forbindelse med, at der paa Arealet skal bortryddes en Del Pil, giver saa lille Fortjeneste, at Arbejderne ikke kan tjene 20 Kr. pr. Uge. 10 Medlemmer af vor Løsning Afdeling har derfor nedlagt Arbejdet, indtil der ved en Forhandling med Sogneraadet er fastsat andre Priser eller tilsikres en Timeløn paa 105 Øre for Arbejdet. Kommunen faar Statsstilskud til Arbejdet og har lovet at ville betale noget mere, hvis de kan faa Merudgiften refunderet af Hedeselskabet. En Del af Medlemmerne, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Arbejdsløshedsunderstøttelse, har søgt Socialudvalget om Hjælp, men er blevet nægtet Hjælp under nogen som helst Form, og Socialudvalget har heri faaet Medhold af Amtet. Vi afventer nu Resultatet af en Forhandling mellem Sogneraadet og de paagældende Arbejdere, idet Sogneraadet har nægtet at forhandle med Arbejdernes Organisation, det være sig Afdeling, Kreds eller Forbund.

Rø Afd. — Gdr. Hans Gilbert Jespersen, Baadstadgaard, Rø. Gaardejeren er blevet indlagt paa Nerveklinik og hans Mor har derefter overtaget Gaardens Ledelse uden at være Ejer. Hun nægter nu at betale den forud for hendes Indflytning paa Gaarden forfaldne Arbejdsløn, som udgør for 2 af vore Medlemmer henholdsvis 70 Kr. 89 Øre og 129 Kr. 36 Øre + 5 Kr. for Kost. Beløbet er blevet saa stort, fordi der er gaaet en Tid imellem Ejerens Indlæggelse paa Nerveklinik og hans Mors Overtagelse af Bedriften. Vi har overgivet Sagen til Sagfører.

Kolindsund Afd. — Proprietær Sørensen, Skærvadgaard, Ørum. Medlem Ejnar Bryde var fæstet hos ovennævnte Arbejdsgiver fra 1.-4.-36 til 1.-11.-36 for en Dagløn af 4 Kr. samt fri Hus og Have og saaledes, at han ikke skulde deltage i Arbejdet i Materialen. Den 13. August forlangte Proprietæren, at Ejnar Bryde skulde deltage i Høstarbejdet, hvilket denne intet havde imod, men forlangte saa 1 Kr. ekstra pr. Dag. Dette Tillæg vilde Proprietæren ikke give og bortviste saa vort Medlem. Sagen er overgivet til retslig Undersøgelse.

Herlufmagle Afdeling — Gdr. Johs. Jensen, Kagstrup, Herlufmagle. Medhjælper Hans August Hansen, der tjente hos ovennævnte Gaardejer havde gentagne Gange klaget over det Værelse, der var ham overladt. Gaardejeren afviste Klagen, hvorefter Medhjælperen gennem sin Afdeling har anmeldt Værelset til Politimesteren i Næstved. Herover er Gdr. blevet fortørnet og har gentagne Gange hundset med Medhjælperen, bl. a. forsøgt at sparke ham ned af en Stige, og vort Medlem har derefter set sig nødsaget til at forlade Pladsen, men er nægtet sin tilgodehavende Løn ca. 62 Kr. En Forhandling mellem Kredsformanden og Gaardejeren har intet Resultat givet, hvorfor Sagen er henvist til retslig Afgørelse.

Kalvehave Afdeling — Inspektør Ejlenberg, Høvdinggaard. Inspektør Ejlenberg har beskæftiget i Høsten 20 Løsarbejdere fra Mern Afd. Den 18. August gav han Løsarbejderne Besked paa, at de fremtidig skulde begynde Kl. 9 Form., og at han saa kun vilde betale dem for ¾ Dag. Dette nægtede Folkene at indgaa paa, men tilbød at begynde Kl. 8 om Morgenen og arbejde 10 Timer til fuld Dagløn. Inspektøren meddelte da de 20 Mand, at der ikke var mere Brug for dem og bestilte Arbejdskraft paa Anvisningskontoret i Næstved, som derefter anmodede Kalvehave Afd. om at anvise 10 Mand og Mern Afd. 5 Mand. I Mellemtiden havde Mern Afd. optaget en Forhandling med Inspektøren og med denne opnaaet en Ordning, hvorefter Arbejdet skulde begynde Kl. 7½ og Folkene aflønnes med Høstdaglønnen 715 Øre. Imidlertid hævdede Inspektøren, at han ikke havde Brug for samtlige 20 Mand, og Afdelingens Repræsentanter svarede da, at han naturligvis maatte antage de, han havde Brug for, men at de 20 afskedigede skulde i Arbejde, forinden nye blev antagne. Da Inspektøren gennem Arbejdsanvisningen forsøgte bl. a. ved Anvisning af Arbejdskraft fra Kalvehave Afdeling at omgaa dette rimelige Krav, stillede Mern Afdeling Dagen efter den udtrykkelige Betingelse, at samtlige de 20 afskedigede Mand skulde i Arbejde. Inspektøren maatte bøje sig for dette Krav, og han meddelte Kalvehave Afdeling, at han nu var saa rigelig forsynet med Arbejdskraft fra Mern og Allerslev Afdelinger, at han ikke havde Brug for den fra Kalvehave Afdeling anviste Arbejdskraft, i hvilken Anledning Kalvehave Afd. har besværet sig.

Sagen har været forhandlet mellem de interesserede Afdelinger og Anvisningskontoret i Næstved, idet vi holder for, at Inspektøren uberettiget har afskediget de 20 Mand og derfor ogsaa har været uberettiget til at nægte at genantage disse, da Enighed om Arbejdsvilkaarene var opnaaet, og at Mern Afdelings Krav om Genantagelse af disse 20 Mand derfor er fuldt berettiget, og at Inspektørens Forsøg paa at undgaa disse 20 Mand ved at hverve Arbejdskraft gennem andre Afdelinger derfor ogsaa er uberettiget, hvorfor han maa have Ansvaret overfor Anvisningen og Kalvehave Afdeling overfor den uberettiget rekvirerede Arbejdskraft, som han heller ikke har beskæftiget.

Vrangstrup-Sandby Afd. — Gdr. Jens Larsen, Vetterslev. Fodermester Robert Nielsen blev i Juni Maaned bortvist fra sin Plads hos ovennævnte Gaardejer grundet paa, at han havde forlangt sin Ugeløn udbetalt under Sygdom. Tillige blev han forlangt til at fravige sin Bolig straks, men en Fogedforretning blev ved Sagfører Holger Jensens Assistance hindret. Robert Nielsen har 58 Kr. tilgode, som Gdr. nægter at betale, hvorfor Sagen nu er henvist til Civilretten.

Hals Afd. — Gdr. August Meldgaard, Hals. 2 af Afdelingens Medlemmer har haft Løsarbejde for ovennævnte Gaardejer og er nægtet et Resttilgodehavende paa 450 Øre, hvilket Beløb Gdr. hævder først at ville betale, naar den ene af Arbejderne som Straf for et væltet Hølæs har afleveret en halv Flaske Brændevin. Vi har tilskrevet Gaardejeren.

Vaabensted Afd. — Proprietær Thomsen, Trudstolpe, Saksköbing. Afdelingen har indberettet, at Medlem Johs. Jensen og Hustru, der har haft Løsarbejde i Høsttiden paa Trudstolpe, er aflønnet med Timeløn i Stedet for Dagløn og har herved faaet et Tilgodehavende paa 794 Øre. Vi har overfor Arbejdsgiverforeningen protesteret mod denne Afregningsmetode, idet Overenskomsten bestemmer, at der aflønnes pr. Dag og for mindst halve Dage.

Laven Afd. — Gdr. Folmer Andersen, Fugledalgaard pr. Ry. Medlem Frode Jensen var fæstet til ovennævnte Gdr. fra 15. April til 1. November for en Løn af 475 Kr. Den 22. Juli blev han uden Grund bortvist fra Pladsen og nægtet sin tilgodehavende Løn 42 Kr. 43 Øre. Sagen er overgivet til Sagfører.

Brovst Afd. — Gdr. Karl Frederiksen, Kærgaarden, Birkelse. Medlem Tjenestekarl H. Højgaard Jensen har tjent hos ovennævnte Gaardejer i en 4—5 Aar. I Maj Maaned opstod der en Uoverensstemmelse, der resulterede i Karlens Bortvisning. Gaardejeren har nægtet at betale den til Bortvisningsdagen fortjente Løn og Sagen er nu, efter at Forbundet har faaet den overgivet, henvist til retslig Afgørelse.

Holtug-Gjorslev Afd. — Gdr. Knud Lange, Mørkegaard, Braaby. Medlem Karl Henriksen var fæstet fra 1. Maj til 1. November for en Løn af 525 Kr. hos ovennævnte Gdr. Lønnen var aftalt at skulle udbetales med lige store Dele pr. Maaned. Den 12. August opstod der en Uoverensstemmelse om Udbetalingen af Lønnen, hvilket resulterede i, at Gaardejeren bortviste Henriksen og nægter at udbetale dennes Tilgodehavende Kr. 97. Sagen er overgivet til Sagfører.

Bregning-Taasinge Afd. — Valdemar Slot. Under Roelugningen paa Valdemar Slot i indeværende Forsommer var der opstaaet en konfliktlignende Tilstand. Forpagteren paa Valdemar Slot rekvirerede Arbejdskraft gennem det kommunale Arbejdsanvisningskontor i Svendborg til Roelugningen, men Roerne var i den Grad tilgroede og store, at Arbejderne vægrede sig ved at paabegynde Arbejdet, medmindre der aftaltes et Tillæg eller de blev garanteret Daglønnen. Der var Tilløb til en Mægling, men da den af Forpagteren ønskede Mæglingsmand, en Roeforvalter fra Sydfyn, ikke kunde deltage, kom Mæglingen ikke i Stand. Herfra har Forretningsfører Lorents Petersen sammen med Kredsformanden besigtiget de paagældende Roer og erklæret, at disse var af en saadan Beskaffenhed, at der næppe kunde luges mere end ca. 800 lb. Fv. pr. Dag, hvorfor Arbejdernes Krav om Tillæg maatte anses for berettiget. Kredsformand Hans Hansen har senere paa Forespørgsel meddelt, at der i enkelte Tilfælde er blevet betalt normal Dagløn til nogle af de rekvirerede Arbejdere, og at Socialudvalget i Svendborg iøvrigt har erklæret sig enig deri, at Arbejdsvægringen under de foreliggende Forhold var berettiget, og der er som Følge deraf ikke frataget nogen arbejdsløse Understøttelsen grundet paa den stedfundne Vægring.

Ravnkilde Afd. — Dræningsmester Laurits Christensen, Nysum. I denne Sag har været afholdt 2 Mæglingsmøder, et den 18. Juli, hvor Enighed ikke opnaaedes, og derefter et Møde den 18. August, hvor man enedes om, at Arbejderne til fuld Afgørelse fik udbetalt 60 Kr. udover det allerede betalte. Beløbet betaltes ved Mødet.

18. Kreds — Roeentreprenør Søren Petersen, Nakke pr. Assens. Ved en Mægling den 22. August i Assens er Sagen vedrørende Roeentreprenør Søren Petersens Afregning af Roearbejde bragt i Orden og Arbejderne betalt i Overensstemmelse med deres Krav.

Selde Afd. — Gdr. Früstück, Nissum. Efter at ovennævnte Sag var overgivet til Landsretssagfører Brøcker, Skive, har denne opnaaet et Forlig med Gdr., hvorefter han betaler Medlem Svend A. Jensen sit Tilgodehavende for udført Roearbejde ca. 10 Kr.

Rødding Nr. Jyll. Afd. — Forpagter Toft, Spøttrup. Ovennævnte Sag, der drejer sig om Medlem Viggo Overgaards Bortvisning fra Spøttrup, fordi han sammen med de øvrige Arbejdere havde klaget over uspiselig Mad, er nu ved Sagfører Brøckers Assistance forligt saaledes, at vort Medlem har faaet Løn efter Paakrav Kr. 95,00 samt Sagsomkostningerne.

Vanthore Afd. — Forpagter Larsen, Ludvigsgave pr. Gedser. Medlem Anders Condrup har luget 21,000 lb. Fv. Roer 1. og 2. Gang hos ovennævnte Arbejdsgiver, men har ikke faaet Adgang til 3. Gangs Lugning og ejheller kunnet faa Betalingen herfor. Efter at vi overfor Sukkerfabrikken havde krævet Mægling, har denne ved Henvendelse til Forpagter Larsen faaet Forholdet berigtiget og Pengene Kr. 23,10 er tilstillet vort Medlem.

Chaufførerne — Auto-Parkens Lillebilforretning. Overenskomst er oprettet, idet den almindelig gældende Standard-Overenskomst for Lillebilchauffører er tiltraadt og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Vamdrup — Sydjydsk Andels-Fjerkræslagteri. Den overfor Fjerkræslagteriet iværksatte Strejke er sluttet, idet der er oprettet Overenskomst gaaende ud paa følgende: Den direkte med saavel de mandlige som kvindelige Arbejdere den 14 April 1936 trufne Lønaftale er gældende indtil 1. April 1937, fra hvilket Tidspunkt Fjerkræslagteriet tiltræder den mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Kvindeligt Arbejderforbund gældende Overenskomst for Fjerkræslagterierne i Randers, Ringsted og Svendborg. Der er endvidere truffet Aftale om Formen for Genantagelse af de strejkende Arbejdere, og Slagteriet maa overhovedet kun ved Nyantagelser antage Folk fra de Strejkende, saalænge saadanne er ledige og villige til at tage Arbejde paa Slagteriet.

Aalborg H. — Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne. Civildommer Buch har afsagt Kendelse i Sagen angaaende Fastsættelse af Akkord for Indladning af Landbrugsprodukter: Smør, Flæsk, Slagteriprodukter og Affald betales med Kr. 1,37 pr. Tons. Æg i hele Kasser Kr. 1,86 og i ½ Kasser Kr. 2,35 pr. Tons. Taksterne for Indladning af Smør, Flæsk, Slagteriprodukter, Affald og Æg er beregnet til 12 Mand incl. Winchman, og inkluderer Arbejdet om Bord og i Land.

Slagelse A. — Købmand H. Wilken-Jensen (Shells Agentur). Efter et Par Gange at have rettet Henvendelse til Dansk-Engelsk Benzin og Petroleumskompagni er det endelig lykkedes at faa Købmanden til at underskrive Overenskomst, Ugeløn Kr. 60,00. Arbejdstid 8 Timer pr. Dag. Overarbejde 30—50 og 100 pCt. Der udleveres en Skindtrøje samt et Sæt Overtrækstøj. 6 Dages Sommerferie. Løsarbejdere erholder som Vederlag for manglende Ferie et Tillæg af 2½ pCt. af Aarslønnen. Der maa kun beskæftiges Arbejdere, der er tilsluttet Fagforeningen. 1. Maj Fridag fra Kl. 12 Middag. Ulykkesforsikring i de første 13 Uger Kr. 21,00 pr. Uge. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. September.

Odense C. og K. — Fællesforeningen. Paa Grund af særlige Forhold fik Odense L. P. hos Fællesforeningen ved sidste Overenskomstafslutning. Ugelønnen hævet med Kr. 3,50 i Aar og Kr. 1,00 til næste Aar. Efter nogle Forsøg paa at faa det samme Tillæg til at gælde for Kuske og Chauffører er dette lykkedes imod at Arbejdsforholdene forbliver som før Overenskomstens Opsigelse, saaledes at Chaufførerne som hidtil uden særligt Vederlag skal passe deres Vogne udenfor Arbejdstiden, og Kuskene udenfor den almindelige Arbejdstid præstere daglig Staldtjeneste, idet dog det særlige Tillæg for Staldtjeneste om Søndagen bibeholdes. Ordningen træder i Kraft fra og med første Lønningsuge i September.

Fugise-Holeby — C. A. Qvades Filial. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 105 Øre (fra 1/3-37 107 Øre). Mindstebetaling 4 Timer pr. Dag (de 4 Timer beregnes samlede og kan kun adskilles af de normale Spisetider). Overarbejde 30—50 og 100 pCt. Ulykkesforsikring første 13 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. Ferie erholdes efter samme Regler og i samme Forhold som hidtil. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel, tidligst 1/3-38.

Aalborg K. (Hals) — Rutebilejer Mikkelsen. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer. Ugeløn Kr. 53,00. Timeløn for Ekstrachauffører 115 Øre. For Udlejningsture betales 140 Øre pr. Køretime, og 75 Øre for al Ventetid. Efter Kl. 24 Kr. 2,00 pr. Køretime. Ferie: 1 Dag pr. Maaneds Ansættelse indtil 6 Dage. Der maa kun beskæftiges Medlemmer af Arbejdsmændenes Fagforening. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Kolding A. — Kolding Madras- og Divanfabrik. Der er afsluttet Fælles-Overenskomst omfattende Dansk Arbejdsmands Forbund, Sadelmager- og Tapetsererforbundet. Snedkerforbundet og Træindustriarbejderforbundet. For Arbejdsmandsarbejde gælder følgende: Almindelig Timeløn 107 Øre. Overarbejde 25—33⅓—50 og 100 pCt. Der maa kun beskæftiges Medlemmer af Fagforeningen. 6 Dages Sommerferie. Ungarbejdere: 14—14½ Aar Kr. 10,00 pr. Uge, 14½—15 Aar Kr. 16,00 pr. Uge, 15—16 Aar Kr. 20,00 pr. Uge, 16—17 Aar Kr. 24,00 pr. Uge, 17—18 Aar Kr. 28,00 pr. Uge.

Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Marts. Saafremt Overenskomsten ikke opsiges, gælder automatisk de Priser, som sluttes mellem Forbundet og Arbejdsgiverforeningen.

Budene — Firmaet Tutein & Koch. I Anledning af vor Klage til Den faste Voldgiftsret over, at Firmaet har aflønnet nogle Bude i Strid med den gældende Standard-Overenskomst, som Firmaet er underkastet, har der været afholdt forberedende Møde i Retten. Her opnaaedes Forlig gaaende ud paa, at Budene selvfølgelig fremtidigt skal aflønnes efter Overenskomsten, og at Firmaet til fuld Afgørelse af den foreliggende Underbetaling betaler Kr. 900,00.

Vejle K. — Vejle Vognmandsforening. Det er nu endelig lykkedes at faa renskrevet Overenskomsten med Vognmandsforeningen, ved hvilken **Lejlighed der, ud over hvad man var enige** om ved Forhandlingerne i Foraaret, er fastsat Timeløn til 108 Øre i Aar og 110 Øre til næste Aar, + 90 Øre pr. Dag for Staldtjeneste, saafremt saadan kræves udført.

Hillerød — Grosserer Henry Strøm (Korsør Margarine). Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 8 Timer. Chaufførerne erholder en Ugeløn af Kr. 65,00. Arbejde paa under en Uge betales med 135 Øre pr. Time. Mindstebetaling for 8 Timer. Overarbejde 180 Øre for de første 3 Timer og derefter samt paa Søn- og Helligdage 245 Øre pr. Time. Overarbejde kan afspadseres imod Betaling af Differencen mellem Lønnen for normal Arbejdstid og Overtidsbetalingen. En Uges Sommerferie. Saafremt Chaufførerne ikke forinden Udkørsel har Lejlighed til at spise Frokost, betales 125 Øre pr. Maaltid, Frokost og Middag. Under Ulykkestilfælde fuld Løn i de første 2 Uger og derefter Kr. 4,00 i de følgende 11 Uger. Under almindelig Sygdom betales efter 6 Ugers Anciennitet fuld Løn i de første 3 Uger ÷ Sygekassepenge. Der udleveres Beklædning eller i modsat Tilfælde 2 Kr. pr. Uge. Der maa kun beskæftiges Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Taastrup — Vognmand Eskild Christensen. Vognmanden har tiltraadt den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Sdr. Birks Vognmandsforening gældende Overenskomst. Tiltrædelsesdokumentet kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Marts, dog tidligst 1938.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

LØBENDE KONFLIKTER

Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgravenstreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn, Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Sig-Torstrup	(Bygm. Andr. Pedersen)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Vojens	(Murermestrene) (Murermester Petersen og Jacobsen undtaget)
Magleby Afdeling	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afdeling	(Vilstrup Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Glumsø	(Kalklejeejer Jens Peter Jensen)
Pinstrup	(Nordisk Mosebrug, Pinstrup)
Udbyneder Afdeling	(Godsejer Ancker, »Overgaard pr. Havndal)
Bjæverskov	(Bjæverskov Kommune)
Karlslunde Afd.	(Karlslundegaard pr. Taastrup)
Hvidbjerg-Lyngs Afd.	(Tærskeværksejer Jens Poulsen)
Glumsø	(Entrp. L. M. Kjærs Kalkleje i Træløse)
Hornslet-Rodskov, Voldum-Rud, Søby-Halling, Mejlby, Mygind-Lihme, Karlby	(Clausholm og Sofie Amaliegaards Skovdistrikter)
Bøstrup Afd.	(Bøstrup Tærskeselskab)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A.F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Tryggelev Fodslette Afd.	(Greve Chr. Ahlefeldt, »Hjortholm« pr. Humble)
Gislev	(Vognmand Nis Jensen)
Søllested	(Entreprenør Dalgaard Nielsen)
Odense A., Jordløse og Vester Hæsinge	(Dræningsmester Hans Johansen, Nørrebjerg pr. Marslev)
Refsvindinge	(Entrp. L. H. Kiær, Odense)
Skibby	(Vognm. Poul Rasmussen)

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 21 15.–11. 1936 41. Aarg.

Til vort Forbunds Tillidsmænd!

I disse Dage er der gennem De samvirkende Fagforbund og socialdemokratisk Forbund, med Assistance af H. I. P. A., startet en Agitation for Udbredelse af vor Partipresse, med specielt Henblik paa Medlemmerne af de faglige Organisationer, og det er Meningen, at Fagforbundenes Tusinder af Tillidsmænd skal gøre en personlig og vedvarende Indsats i denne vigtige Sag.

Som ved al anden Agitation kræves det ogsaa her, at den Sag, man er Agitator for, har ens hele Interesse, ja mere end det, er en Del af een selv, uadskillelig fra den individuelle Tilknytning, man har til den Ide, hvoraf Agitationsemnet er en Bestanddel.

En saadan Bestanddel er den socialdemokratiske Presse til den Ide vort Forbunds Tillidsmænd har viet deres Kræfter og Tjeneste. Det gælder ikke alene Tillidsmænd i de højere Funktioner, men ikke mindst de Tillidsmænd, der til daglig færdes blandt de Kammerater, som tilsammen udgør vort Forbunds store Medlemsstab, og som har deres Tillidsmandsgerning paa Arbejdspladsen, paa Fagforeningskontoret eller andetsteds.

Alt for længe har den Del af Arbejderpartiets Virksomhed, som den socialdemokratiske Presse udgør, ikke været paaagtet som den yderst betydningsfulde Faktor indenfor Arbejderpartiet, den kan gøre Fordring paa at være. Vi har jo en Presse, har man resonneret fra Tillidsmændenes Side, og selvom den ikke har den Udbredelse, den burde have, og selvom den maaske heller ikke er saa god, som den kan blive, saa eksisterer den dog, og vi maa slaa os til Taals hermed og iøvrigt lade den Sag passe sig selv.

Hvor meget der er gaaet til Spilde, hvormange Fremskridt, der kunde være naaet, økonomisk og kulturelt, for Arbejderklassen, hvis ikke en saadan Uagtsomhed — for ikke at sige Ligegyldighed — havde foreligget, er det naturligvis ikke let at paavise; men tænker vi os, det tilsvarende Forhold overført paa Fagbevægelsens mere almindelige Virksomheds Omraade, er det straks noget lettere at danne sig en Forestilling om, at det med Hensyn til vor Presse ogsaa kan dreje sig om store Værdier.

Naar vore Tillidsmænd med Energi og Interesse gaar ind for de faglige Opgaver og under Udøvelsen af denne Gerning — i mange Tilfælde med personlige Ofre af Tid og Penge — faar Anledning til at glæde sig over de opnaaede Resultater, er det uforstaaeligt, at man kan overse en saa hjælpsom Kammerat, som den socialdemokratiske Presse er i dette Arbejde, og det er uforstaaeligt, at man ikke forlængst indenfor de faglige Organisationer for Alvor har sat sig det Maal, at det er enhver fagorganiseret Arbejders Pligt at støtte de faglige Organisationers Talerør, den socialdemokratiske Presse, ved at være Abonnent. Men paa den anden Side er Fagforeningernes Nytte af den socialdemokratiske Presse jo saa nærliggende, at der sikkert kun behøves at røres ved dette Spørgsmaal, førend Agitationen er i fuld Gang.

I denne Agitation kræves maaske nok en Indsats fra vore Tillidsmænds Side af en nogen anden Beskaffenhed, end hvor det drejer sig om Tilslutning til Fagforeningerne. Det bliver maaske nok en lidt mere personlig præget Paavirkning, der her skal finde Sted, hvor Vedkommende, til hvem Henvendelsen skal ske, hidtil har ment at have befundet sig paa et privat eller neutralt Felt med Hensyn til hvilke Blade og hvilke ikke han vilde abonnere paa.

Forsaavidt er Agitationen for vor Presses Udbredelse altsaa af en lidt særlig Karakter og Beskaffenhed. Men foreligger der her en Ejendommelighed, eller maaske endda en Vanskelighed i Agitationsarbejdet, maa dette Arbejde alligevel gøres, thi bedre end nogen anden Metode for at opnaa Abonnement paa Partipressen er og bliver Tillidsmændenes personlige Henvendelser til Kammeraterne, og naar Sagen gribes an paa den forstaaende Maade, som vi ved, vore Tillidsmænd er i Stand til at lægge for Dagen, vil det Resultat, vort Forbund for sit Vedkommende efterhaanden kan notere sig, blive meget respektindgydende; thi Arbejdsmændene har altid vist Forstaaelse for de Opgaver, hvis Løsning er nødvendig for det samlede Arbejderpartis Fremgang.

Tillidsmanden maa overalt, hvor han kommer i Berøring med Kammerater, der ikke er Abonnenter paa vor Presse, rejse dette Spørgsmaal for Vedkommende, tale med ham om det og vinde ham for Sagen. Det maa ske paa Fagforeningskontoret, det maa ske paa Arbejdspladsen, det maa ske overalt, hvor Tillidsmanden kommer i Berøring med Kammeraterne, og dertil egnet Agitationsmateriale vil Forbundet altid sørge for er for Haanden.

Vi er ikke i Tvivl om, at vort Forbunds Tusinder af Tillidsmænd indser denne Sags store Betydning for vort Forbund, for Fagbevægelsen i det hele og for vort Parti, og selvom der her paalægges vore Tillidsmænd en Opgave, som ikke hidtil er blevet foreholdt dem af Forbundsledelsen, en Opgave, som vil give dem et større Arbejde, gaar vi bestemt ud fra, at de indser, at Opgaven ikke kan skubbes bort, men at de maa gaa ind i den med samme Forstaaelse, Interesse og Energi, som den, der har dannet Grundlaget for deres Modtagelse af Valg som Tillidsmænd i Fagbevægelsen.

Ingen Tillidsmand maa holde sig tilbage. Alle maa frem i første Linie i denne Agitation. Den, der holder sig tilbage, gør blot Sagen vanskeligere for den Tillidsmand, der med Liv og Sjæl paatager sig Opgaven, og han bidrager til Opretholdelsen af den forkerte Opfattelse, at den socialdemokratiske Presses Udbredelse blandt Arbejderne er et neutralt Spørgsmaal, og ikke et Spørgsmaal, der i saa høj Grad, som Tilfældet er, er afgørende for Arbejderpartiets Vækst og Indflydelse.

A.

POLITISK STATUS

Den politiske Stilling efter Landstingsvalget og den lykkelige Lodtrækning er saa klar som nogen Sinde. Regeringen har fremlagt sit Arbejdsprogram og Partiernes Ordførere har talt. Enhver kan gøre den politiske Status op.

Socialdemokratiets Stilling er stærk. Næsten Halvdelen af Folketingsvælgerne og ca. 41 pCt. af Landstingsvælgerne, (naar Tallene for 1932 og 1936 lægges sammen) staar bag det danske Socialdemokrati: Det er en enestaaende Position.

Sejren gaar dog ikke Arbejderne til Hovedet. Vi ved nemlig, at Socialdemokratiet *ikke* har sejret som et *socialistisk* Arbejderparti, men som folkeligt-demokratisk og antikapitalistisk Parti.

Dette forringer ingenlunde Sejren. Der er samme Grund til Stolthed; men naar Status skal gøres op, maa dette Forhold med i Regnskabet. Det er altsaa ikke blot fordi vi er i Koalition med et borgerligt-radikalt Parti, at vi ikke kan føre 100 pCt. socialistisk Politik, men af den simple Grund, at Tusinder af socialdemokratiske Vælgere, Fagforeningsvælgerne indbefattet, *ikke* er »renhaarige« Socialister.

Socialdemokratiets Repræsentanter er valgt som Udtryk for et folkeligt Demokrati, som vil bryde Storkapitalens Indflydelse og Magt; *som* vil styrke det arbejdende Folks Stilling og øge den enkeltes Sikkerhed og Tryghed; *som* vil sikre Produktion og Beskæftigelse, saa langt det er muligt under den usikre verdensøkonomiske Tilstand; *som* vil udbygge Folkestyret, sikre Organisationsretten, Ytringsfriheden og den fri Meningsbrydning — selvfølgelig under Ansvar og under anstændige Former.

Det er en stolt Opgave Vælgerne har givet det danske Socialdemokrati. Og at vort Parti er Vælgernes Tillid værdig, herom taler Regeringens Arbejdsprogram et stærkt og tydeligt Sprog.

Tugthusloven, denne overflødige Lov, hvormed Reaktionen manifesterede sit Sindelag, ophæves. Den kommunale Valgret skal udvides, Forfatningen demokratiseres. Der skal fortsat føres Kontrol med vor Udenrigshandel og vor Valuta, saaledes at det økonomiske Liv kan reguleres med *Helhedens* Vel for Øje — og ikke blot til Fordel for en Gruppe Storagrarer. Der skal sættes Arbejde i Gang i videst mulig Udstrækning. Der skal skaffes Jord til de indeklemte Husmænd. En Huslejelovgivning skal gennemføres, hvorved Lejerudbytningen begrænses. Der vil endvidere blive forsøgt at finde Veje til at hæmme ublu Prisforhøjelser, og at finde frem til et rimeligt Renteniveau, der ikke hæmmer Produktionens Opretholdelse og nye Arbejders Iværksættelse. Ogsaa Arbejdstidsspørgsmaalet vil blive taget op til Behandling — først og fremmest til Undersøgelse af, om det overhovedet er muligt at nedbringe Arbejdsløsheden nævneværdigt ad den Vej. Endelig skal der skabes Retfærdighed i de kommunale Skatteforhold, saadan at Velhaverkommunerne kommer til at bære *deres* Andel af Samfundets Fællesudgifter.

Et vældigt Arbejdsstof ligger paa Rigsdagens Bord — og kun en uheldig politisk og økonomisk Udvikling ude i Verden kan forhindre, at Stoffet tager Lovs Form.

Men det skal ikke skjules ved en Statusopgørelse, at Begivenheder udefra *kan* gribe dybt ind i vort økonomiske Liv. Danmark *maa* for at skaffe sig industrielle Raastoffer i tilstrækkelig Mængde, have en *større* Samhandel med Udlandet end de fleste andre Lande. Denne Samhandels Omfang sætter Grænsen for vor økonomiske Handleevne. Men ogsaa under en ugunstig Udvikling er Socialdemokratiet den eneste Garant for, at *Folkets* Interesser ikke sættes til Side til Fordel for Kapitalmagtens.

Saadan er Stillingen paa *vor,* paa Regeringens Side; den kan karakteriseres med eet Ord: *positiv.*

Men hvordan paa den anden Side? Ja, Venstre og Konservative er mildest talt konfuse. De to Partier ved ikke om de skal samarbejde eller gaa hver sin Vej. *Enes* kan de ikke — i hvert Fald ikke om den *økonomiske Politik,* der er Nerven i al Politik i Øjeblikket. Det eneste de to Partier kan enes om, er at forsvare Kapitalbesiddelsen, det store Hartkorn og Rigmændenes »Skatteborgerinteresser«. Men her *er* de til Gengæld ogsaa rørende enige. Begge Partiers Repræsentanter skælder ud paa Valutacentralen, paa Skatterne og — paa de sociale Udgifter. Bevares, den sociale Hjælps *Takster* skal ikke sættes ned — nej, men adskillige skal *helt* udelukkes fra Hjælp gennem en mere karrig Administration, og Byrderne skal i større Udstrækning væltes over paa de *svageste.*

Hvor vi kender den Tale og det »Samfundssind«, der ligger bag. *Vor* Stilling er ogsaa her klar og ligetil: Ingen skal nogen Sinde faa Anledning til med Rette at bebrejde Socialdemokratiet et ødselt og letsindigt Styre — men Hjælp skal ydes, hvor Hjælp virkelig er tiltrængt. *Sulten* skal ikke være »Regulator« i det økonomiske og sociale Liv, *saa fattigt* er vort Samfund endnu ikke. Der skal være Mening i Tingene, *Arbejdsviljen* maa ikke svækkes, men Selvhævdelsen skal heller ikke brydes ned. Ogsaa den er et værdifuldt Aktiv for Samfundet.

Af Smaapartierne er der kun Grund til at opholde sig et Øjeblik ved Kommunisterne. Dette hoved- og principløse Partis Ledere gaar nu rundt og bilder sig selv og andre ind, at *de* skal bestemme, i hvilket Tempo Socialdemokratiets Program skal gennemføres. Deres *eget* Program interesserer dem tilsyneladende ikke mere. Der er kun eet Ord, der kan karakterisere dette Partis »Politik«: *Svindel.*

Socialdemokratiet skal imidlertid nok selv tage sig af sit Program og dets Virkeliggørelse. Kommunisterne vil nu som før blive mødt med Kulde og Foragt hos Arbejderne.

Thi Virkeliggørelsen af Kravene om økonomisk og social Retfærdighed kræver Enighed og *Ærlighed* indenfor dansk Arbejderbevægelse. *Vi* har taget Føringen i dansk Politik i Kraft af, at vor Stilling har været klar og utvetydig. Klar og utvetydig skal vor Stilling *fortsat* være. Derfor afviser vi *enhver* Forbindelse med de kommunistiske Marodører. Folk, der *hykler* Interesse for Demokrati, men i Hjertet sværger til Diktatur og Vold er Arbejderklassens Fjender.

„D. F. D. S."s INDENRIGS RUTEBAADE

Procenttillæggets Beregning, naar der paa samme Skib, i 2 paa hinanden følgende Dage, arbejdes under 7 Timer pr. Dag.

Som det vil erindres, er der i Overenskomsten af 29. April 1936, angaaende Betalingen for Arbejde ved D. F. D. S.s indenrigs Rutebaade, fastsat visse Procenttillæg, der skal gives, naar Arbejdet ikke strækker sig ud over 7 Timer.

I enkelte Byer er Forholdet dette, at Baaden ligger der 2 Dage, idet den losser den første og indlader den anden Dag, og der kan her indtræffe det Tilfælde, at en Del af det den første Dag til Losningen mønstrede Mandskab afmønstres før normal Arbejdstids Ophør, for saa næste Dag at fortsætte med Indladningen, saaledes at de paagældende Arbejdere vel sammenlagt for begge Dage har over 7 Timers Arbejde, men ikke 7 Timer pr. Dag.

Vi gjorde gældende, at Overenskomsten maatte forstaaes saaledes, at naar Arbejdet i saadanne Tilfælde den første Dag afbrødes før normal Arbejdstids Ophør, for at fortsættes næste Dag, da havde Arbejderne Krav paa det overenskomstmæssige Procenttillæg for Arbejde under 7 Timer, saafremt der enten den ene eller begge Dage var arbejdet under dette Timetal, medens D. F. D. S. hævdede, at Tillæget kun skulde betales, saafremt Arbejdet, sammenlagt for begge Dage, ikke oversteg 7 Timer.

Da man ikke kunde enes, blev Sagen henvist til faglig Voldgift med Professor Krabbe som Opmand, der afsagde en saalydende

OPMANDSKENDELSE

Mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark er der opstaaet den nedenfor fremstillede faglige Tvist, som i Mangel af Flertal indenfor de af Organisationerne valgte Voldgiftsmænd afgøres af undertegnede Opmand.

Arbejdet ved Losning og Lastning i Provinshavnene af D. F. D. S. indenlandske Rutebaade udføres paa almindelig overenskomstmæssig Timeløn, fra Foraaret 1936 forhøjet til 107 Øre, hvortil slutter sig en Mindstebetalingsbestemmelse, der siden 1930 har haft følgende Ordlyd:

»Enhver Arbejder, der er mønstret til et Stykke Arbejde — dog ikke Akkordarbejde — tilsikres Betaling for mindst 4 Timer (om Eftermiddagen 3½ Time). Mindstebetalingen erlægges med den gældende Timebetaling; ved Over-og Natarbejde tillægges de gældende Procenter.«

Arbejdet paa Selskabets Rutebaade udføres ikke i Akkord, men udelukkende paa Timeløn, og Havnearbejdernes Timelønsfortjeneste ved disse Arbejder ligger betydeligt under deres gennemsnitlige Timefortjeneste. Dansk Arbejdsmands Forbund stillede derfor under Overenskomstforhandlingerne i Foraaret 1936 Krav om en Forhøjelse af Timelønnen for de heromhandlede Arbejder udover den almindelige Forhøjelse af Timelønnen. Disse Forhandlinger resulterede i følgende den 29. April 1936 af Repræsentanter for Dansk Arbejdsmands Forbund og for Havnesammenslutningen underskrevne Vedtagelse:

»For saa vidt angaar Arbejdet ved D. F. D. S.s indenlandske Rutebaade i Provinsen bestemmes følgende i Tilslutning til Vedtagelsen angaaende Havnearbejdernes generelle Løntillæg:

Mindstebetalingen — 4 Timer om Formiddagen samt om Eftermiddagen paa de Steder, hvor Vagten er 4 Timer, ellers 3½ Time om Eftermiddagen — forhøjes med 15 pCt., dog ikke hvor vedkommende Arbejders Arbejdstid pr. Anløb er 2 Timer eller derunder.

Arbejdere, der beskæftiges udover 4 Timer indtil 5 Timer pr. Anløb, faar et Tillæg paa 10 pCt.

Arbejdere, der beskæftiges udover 5 Timer indtil 6 Timer pr. Anløb, faar et Tillæg paa 5 pCt.

Arbejdere, der beskæftiges udover 6 Timer indtil 7 Timer pr. Anløb, faar et Tillæg paa 2 pCt.«

Mellem Parterne er der opstaaet Uenighed om Forstaaelsen af denne Vedtagelse i Tilfælde, hvor de for de graduerede Tillæg anførte Timetal (5, 6, 7 Timer) ikke naas ved Arbejde paa en enkelt Dag, men kun ved Sammenlægning af Beskæftigelsestimerne paa to paa hinanden følgende Arbejdsdage.

Som Eksempel er drøftet følgende Tilfælde:

Der antages ved en Dampers Ankomst Arbejdere Kl. 9 Formiddag. Af disse ophører nogle Kl. 2½ Eftermiddag, medens Resten fortsætter til normal Arbejdstids Ophør. Den følgende Dag arbejdes der ved samme Skib fra normal Arbejdstids Begyndelse i 4 a 5 Timer. For samtlige Arbejder overstiger den samlede Arbejdstid 7 Timer.

Medens der er Enighed mellem Parterne om, at de Arbejdere, der den første Dag har været beskæftigede indtil normal Arbejdstids Ophør og den anden Dag fra normal Arbejdstids Begyndelse — altsaa ved »fortsat Arbejde« — ikke i medfør af Vedtagelsen af 29. April d. A. har Krav paa Procenttillæg til Timelønnen, hævdes det fra Forbundets Side, at de andre Arbejdere, der den første Dag har afsluttet Arbejdet uden at have præsteret 7 Timers Arbejde, har Krav paa Procenttillæg beregnet selvstændigt for hver af de to Dage, uanset at den præsterede Arbejdstid paa de to Dage sammenlagt overskrider 7 Timer, idet Forbundet hævder det generelle Standpunkt, at saafremt Arbejdet afbrydes paa anden Maade end ved Opholdene mellem normal Arbejdstids Ophør og Begyndelse, da skal Tillæget betales pr. Dag.

Sammenslutningen gør heroverfor gældende, at Aftalen af 29. April udtrykkeligt sætter Procenttillægene i Forhold til Arbejdernes Beskæftigelsestid »pr. Anløb« og ikke »pr. Dag«.

Det er oplyst, at Betegnelsen »pr. Anløb« hidrører fra et af D. F. D. S. forud for de snævrere organisationsmæssige Forhandlinger mellem Parterne fremsat Krav, der vilde faa praktisk Betydning i enkelte Havne som f. Eks. Horsens, hvortil Skibet ankommer den ene Dags Formiddag og undertiden helt eller delvis færdiggør Udlosningen inden normal Arbejdstids Ophør, men ikke paabegynder Indladningen af Gods før den næste Dag ved normal Arbejdstids Begyndelse. Derimod faar Betingelsen »pr. Anløb« ingen selvstændig Betydning enten ved store Havne som Aarhus og Aalborg, hvor der vil være fuld Beskæftigelse ved fortsat Arbejde, eller ved smaa Havne, hvor Skibet kun ligger 1 Dag.

Under Overenskomstforhandlingerne indenfor det af Organisationerne nedsatte Udvalg forelaa Affattelsen »pr. Anløb« fra Forhandlingernes Begyndelse og gav ikke Anledning til Diskussion, ligesom man ejheller fra nogen af Siderne rejste Spørgsmaal om den nærmere Forstaaelse af dette Udtryk eller dets Konsekvenser under forskellige Forhold, idet Drøftelsen væsentlig drejede sig om Procenttillæggenes Størrelse.

Efter Opmandens Opfattelse er Udtrykkene »Arbejdere, der beskæftiges udover ... Timer indtil ... Timer pr. Anløb« saa klare og utvetydige, at der maatte ganske afgørende Grunde for at modificere dem saaledes som af Forbundet paastaaet.

Af Forbundet er til Støtte for dets Opfattelse anført, at den Arbejder, der afmønstres den ene Dag inden Arbejdstidens Afslutning og derefter antages paany den følgende Dag, maa have Krav paa, at hans Antagelse den næste Dag bedømmes som Antagelse til nyt selvstændigt Arbejde paa samme Maade, som hvis der den følgende Dag var antaget en ny Arbejder i hans Sted, i hvilket Tilfælde Selskabet i Henhold til den trufne Vedtagelse maatte betale Procenttillæg til begge Arbejdere, saafremt ingen af dem var beskæftiget i 7 Timer, og at Forbundets Standpunkt maa være en Konsekvens af de om Beregningen af Mindstebetalingen gældende Regler, som gaar ud paa, at »fortsat« Arbejde fra den ene Dag til den følgende Dag skal sammenlægges, hvorimod »afbrudt« Arbejde begrunder selvstændigt Krav paa Mindstebetaling for hver af de to Dage.

Opmanden kan imidlertid ikke i det af Forbundet anførte finde tilstrækkeligt Grundlag til at fravige eller begrænse Vedtagelsen af 29. April.

Opmanden maa i saa Henseende lægge afgørende Vægt paa, at Bestemmelserne om de graduerede Tillæg til Arbejdere, der beskæftiges ud over 4 Timer, udtrykkeligt og uden Forbehold lægger Vægt paa de enkelte Arbejderes samlede Beskæftigelsestid og ved at benytte Udtrykket

»pr. Anløb« maa antages netop at have det Tilfælde for Øje, at Skibet bliver liggende i Havn mere end en enkelt Dag. For saa vidt angaar Procenttillægget til Mindstebetalingen, maa dette naturligvis i det hele følge de gældende Regler om Beregningen af Mindstebetalingens Grundbeløb, herunder Reglerne om Beregningen henholdsvis ved fortsat og ved afbrudt Arbejde (bortset fra den i denne Forbindelse praktisk betydningsløse Begrænsning, at vedkommende Arbejders Arbejdstid pr. Anløb er 2 Timer eller derunder). Men Reglerne om Mindstebetalingen, der har til Formaal at sikre Arbejderne en vis daglig Mindstefortjeneste i Tilfælde af, at Arbejderen ved kortvarigt Arbejde, d. v. s. Arbejde under 4 Timer faar sin Arbejdsdag slaaet i Stykker, lader sig i Mangel af udtrykkelig Hjemmel ikke overføre paa de graduerede Tillæg, der som noget nyt tillægger Arbejderne en Procentforhøjelse til Timeløn ved Arbejde udover 4 Timer og i saa Henseende lægger Vægt paa Arbejdstiden pr. Anløb i Modsætning til Mindstebetalingsbestemmelsen, der lægger Vægt paa Arbejdernes Mønstring »til et Stykke Arbejde«.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

Den af Dansk Arbejdsmands Forbund nedlagte Paastand om, at de graduerede Tillæg efter Overenskomsten af 29. April 1936 skal betales pr. Dag i Tilfælde, hvor Arbejdet fra den ene Dag til den anden afbrydes paa anden Maade end ved Opholdene mellem normal Arbejdstids Ophør og Begyndelse kan ikke tages til Følge.

Opmandens Honorar, 150 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

København, den 20. Oktober 1936.

sign. Oluf H. Krabbe.

Det fremgaar heraf, at Procenttillægget i det omhandlede Tilfælde kun kan kræves, saafremt Arbejdet paa 2 Dage sammenlagt er under 7 Timer, medens Tillæget skal betales pr. Dag, saafremt der til Arbejdet den anden Dag antages nyt Mandskab.

N. P. H.

Gør Danmarks Kommuner røde!

Kun faa Maaneder er der tilbage forinden Valgets Dag atter kalder til Samling om Socialdemokratiet. Og denne Gang er det Kommunevalgene det gælder.

I Marts Maaned næste Aar vil en hel Række lokalt begrænsede Valgdage i Landets forskellige Kommuner markere, at Kampen mellem Reaktionen og Socialdemokratiet denne Gang staar om Erobring af Flertallet i det størst mulige Antal Kommunalbestyrelser.

Hidtil har Vilkaarene for denne Kamp været ulige. Ganske vist gør den kommunale Valglovs Ordlyd ingen Forskel paa Vælgerne direkte, men den til Udøvelsen af den kommunale Valgret knyttede Skattebestemmelse er i høj Grad medvirkende til at skabe en priviligeret Stilling for alle de af Kommunens Vælgere for hvem Skattebestemmelse ingen Rolle spiller, og saaledes er der indirekte skabt et Skel mellem Kommunens bedre og ringere stillede Vælgere.

Socialdemokratiet har gentagne Gange gjort Forsøg paa at hidføre en Ændring paa det beskrevne Omraade, men hidtil uden Resultat. De konservative Partier i Rigsdagen har til det sidste værnet om de tilbageværende Rester af de Privilegier, hvis Tilstedeværelse var en Betingelse for Reaktionens Forbliven ved Magten.

Landstingsflertallets Erobring har dog ryddet den sidste Sten af Vejen for en Ændring af den kommunale Valglov, saaledes at Velstanden ingen Indflydelse kommer til at øve ved de kommunale Valg.

Og der er da ogsaa allerede fra vort Partis Side stillet Forslag i saa Henseende, saaledes at der for Udøvelse af Valgretten kun kræves, at vedkommende er Skatteyder og har betalt Skat indtil 30. September i det Skatteaar Valget finder Sted — altsaa for April og Juli Kvartaler. — Denne Ændring kan forventes gennemført, saaledes at den bliver effektiv ved det forestaaende Valg.

Ved det forestaaende kommunale Valg bør der ikke vises Ligegyldighed. Resultatet af Kommunevalget maa ikke være afhængig af hvor mange Skatterestanter, der findes i de enkelte Kommuner.

Valget gælder for 4 Aar, og der bliver saaledes først i 1941 en Anledning til at rette de Fejl der begaas ved det forestaaende Valg.

Derfor maa alt vedrørende Agitationen og den enkeltes Indsats heri nøje overvejes forud for Valget. Ingen personlige Smaaligheder maa bringes ind i det forberedende Arbejde med Opstilling af Lister til Valget, der bør foregaa i absolut Enighed. Det er ikke Opgaven at faa saa mange Lister som muligt i en Kommune, men derimod at faa det størst mulige Antal Stemmer afgivet paa den socialdemokratiske Liste, naar Valgdagen er inde.

Nu maa det være Slut med de reaktionære og konservative Sogneraadsflertals Sabotage af sociale Love og Anordninger. Det er i din egen Interesse, og det er dig selv der bestemmer, naar denne Indflydelse skal holde op eller standses.

Husk, der gives ingen Vej uden om Kampen og ingen Fremskridt uden Sejr.

Men stigende Tilslutning til Socialdemokratiet ved de for udgaaende politiske Valg spaar ogsaa godt for et sejrrigt Kommunevalg. Socialdemokratiets Stemmetilvækst har som en frisk og fejende Vind foldet Kampens røde Fane ud over den fremad marscherende Arbejderklasse i Danmark. Gør ved din Agitation dit til at denne Vind maa vokse til Storm, saaledes at der ud af Kommunevalgets Brænding maa fødes et fuldkomment rødt Kommune- og Sogneraadsflertal. — Gør Danmarks Kommuner røde.

R-dt.

KREDSARBEJDET

En af de mere betydningsfulde Funktioner indenfor Forbundsarbejdet er det vanskelige Arbejde, der forekommer i Forbundets mange Agitationskredse. Paa Forbundets sidst afholdte Kongres, og efter Sammenslutningen med det tidligere Landarbejderforbund, der ligesom Dansk Arbejdsmands Forbund udfoldede en betydelig Virksomhed i Kredsene, blev Arbejdet derude organiseret indenfor visse organisationsmæssige og økonomiske Rammer, og alle vore mange Tillidsmænd derude i Landdistrikterne er gaaet i Gang med Agitationsarbejdet og hvad andet Arbejde, der efter Lovene paahviler dem.

Der har imidlertid vist sig nogen Uklarhed med Hensyn til Arbejdsdelingen ude i Agitationskredsene, idet det Arbejde, der efter de gældende Regler og disses Forudsætninger er henhørende under de almindelige Kredsfunktioner, i visse Tilfælde af Kredsbestyrelsen er blevet opfattet som Arbejde, der paahviler Forbundsfunktionærerne eller honoreres af Forbundskassen, medens egentligt Afdelingsarbejde, som bør udføres af de paagældende Afdelinger selv, paa den anden Side af Afdelingerne er blevet forvekslet med almindeligt Kredsarbejde og forlangt udført af Kredsorganisationens Repræsentanter, og en til disse Forvekslinger svarende Uklarhed med Hensyn til, hvorfra Kredsarbejdet skal honoreres, er opstaaet.

Forud for Kongressens Vedtagelse af de Lovbestemmelser og Regler, der gælder for Kredsens Arbejde, har disse naturligvis været drøftet meget omhyggeligt i det Lovudvalg, der har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, og netop ogsaa med Henblik paa den økonomiske Side af Sagen, og der er fra Lovudvalgets Side, og senere i Kraft af Vedtagelsen paa Kongressen fastlagt bestemte Rammer for Forbundskassens Ydelser for Arbejdet i Agitationskredsene, ligesom der ogsaa er fastlagt Rammer for det Arbejde, der er henhørende under Kredsenes Funktioner.

Disse Rammer har den forstaaelige og meget betydningsfulde Hensigt at holde Kredsbestyrelsens Funktioner indenfor en bestemt afgrænset Økonomi, hvis Nødvendighed næppe behøver at paapeges, naar henses til det store Antal Kredse med de mange Kredstillidsmænd, og det vidtspændende Arbejdsfelt med de dér foreliggende forskelligartede Opgaver, der ofte kan være af meget udflydende Art og Beskaffenhed, og hvor en ikke i Forvejen fastlagt Ramme for Kredsøkonomien hurtigt vilde afgive en hertil svarende udflydende og uholdbar Basis for de Udgifter, Kredsarbejdet i saa Tilfælde vilde andrage.

Det er under Hensyn hertil, at den økonomiske Ramme er lagt, og under Hensyn til denne maa Arbejdet i Kredsene varieres saaledes, at saavel Lovens økonomiske som funktionsmæssige Bestemmelser kan ske Fyldest.

Men iøvrigt maa det fastslaas, at det i meget høj Grad er nødvendigt, at Afdelingsledelserne, og navnlig Afdelingernes Formænd, selv tager aktivt Del i Organisations- og Forhandlingsarbejdet indenfor det paagældende Afdelingsomraade, saaledes at der derigennem opøves habile Tillidsmænd til i størst mulig Udstrækning at optræde selvstændigt, uden Medhjælp fra anden Side.

Dette er nødvendigt for at give Afdelingerne og deres Tillidsmænd den fornødne Tillid til sig selv og gøre dem kvalificerede til Arbejde med de foreliggende Opgaver, og i det hele til Arbejde i den faglige Sags Tjeneste. I modsat Fald vil vi kun opnaa Tilstedeværelsen af Afdelinger, der blot bliver Korrespondance-Bureauer eller indolente Mellemled mellem Medlemmerne og en højere Forbundsinstans, og som fristes til at skubbe Opgaverne fra sig, til Skade for det lødige Afdelingsarbejde, der er til saa stor Nytte indadtil i Afdelingen, og som har det Fortrin i Medlemmernes Bedømmelse, som altid følger med disses mere umiddelbare Tilknytning til Opgaverne og deres Løsning.

Men udenfor det specielle Afdelingsarbejde foreligger der jo en Række af Opgaver bestemt for Kredsorganisationen, omspændende faglige Fællesinteresser mellem Kredsens Afdelinger, det almindelige Agitationsarbejde, der er af saa uhyre Betydning for vor hele Bevægelse, navnlig i Landdistrikterne, og i visse dertil egnede Tilfælde ogsaa en Haandsrækning i et foreliggende, mindre Lønspørgsmaal o. a., hvor det er naturligt, at Kredsbestyrelsen træder til, saaledes som ogsaa i Lovene bestemt, ligesom Forbundsledelsen selvfølgelig ogsaa til enhver Tid er parat til at bistaa Afdelingerne, naar Ønske derom fremsættes, og det drejer sig om Spørgsmaal, som Afdelingerne ikke alene kan klare.

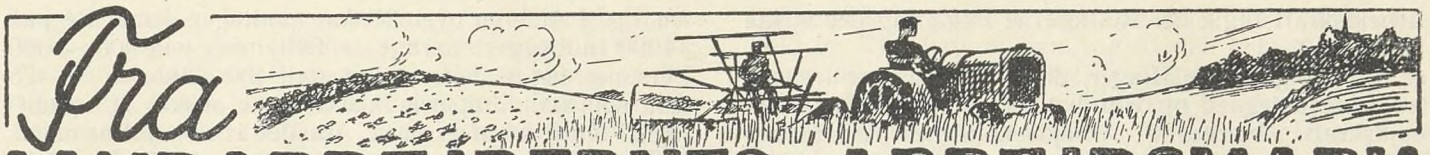
De her fremsatte Hovedsynspunkter maa være vejledende for vore Afdelinger, og for samtlige vort Forbunds Tillidsmænd i de Opgaver, der ligger for eller maa melde sig. Det gaar ikke an, at Kredsbestyrelsen belastes med Arbejde, der ligger udenfor det lovmæssige bestemte og ikke kan bestrides for de engang bestemte Ydelser af Forbundskassen. Dette vil hurtigt kunne føre til Udgifter af uforholdsmæssig Størrelse, og vil dertil fratage Afdelingerne et for disse naturligt foreliggende og for deres egen Vækst og Indflydelse nødvendigt Initiativ og Virksomhedsomraade.

A.

FAAR DU FAGBLADET NU?

ØNSKER DU DET I FREMTIDEN?

Husk da at henvende dig til din Afdeling snarest og senest inden Udgangen af November Maaned med Anmodning om Optagelse paa Bestillingslisten.

Fra LANDARBEJDERNES ARBEJDSMARK

LANDBRUGET OG DETS ARBEJDERE

Under den nylig afsluttede Finanslovsdebat holdt Forretningsfører *Oscar Levinsen* følgende Tale om det saa stærkt omdiskuterede Spørgsmaal Landbrugets Arbejdskraft, hvori han giver en grundig Udredning af dette Problem.

I September i Fjor foretog Statistisk Departement en Undersøgelse af Antallet af den i Landbruget pr. 15. Juli 1935, 1934 og 1929 beskæftigede Arbejdskraft samt over Behovet for Arbejdskraft i Landbruget. Endskønt der samtidig blev afkontroleret 3900 arbejdsløse mandlige Landarbejdere i Landkommunerne, som Landbruget altsaa ikke havde Brug for, gav denne Undersøgelse til Resultat, at Landbruget havde Behov for 15600 mandlige Arbejdere og 7600 kvindelige Arbejdere. Disse Tal er af Landbrugets Repræsentanter siden brugt som Bevis for, at Landbruget led under katastrofal Mangel paa Arbejdskraft, samtidig med at Tusinder gik ledige i Byerne og fik Socialunderstøttelse. Medens Landbruget paa denne Basis fortsætter med Klagerne over manglende Arbejdskraft, har vi igen i Sommer kunnet konstatere et stort Antal ledige Landarbejdere i Landkommunerne, som oftest boende Dør om Dør med de klagende Landmænd. I Maj Maaned var der saaledes 5300, i August 2100 og den 16. Oktober 3400 arbejdsløse Landarbejdere. I Fredags talte det ærede Medlem Hr. Marius Jensen fra Trønninge i Holbæk Amt ogsaa om den manglende Arbejdskraft og henholdt sig til de statistiske Oplysninger. Ja, man fristes til at spørge: Hvad er Statistik i saa Henseende? I det ærede Medlems Amt, Holbæk Amt, var der den 15. Maj i Aar 355, den 14. August 148 og den 16. Oktober 221 arbejdsløse mandlige Landarbejdere, og i det ærede Medlems egen Kommune, Kundby, er der for Tiden 10—12 arbejdsløse Landarbejdere. Disse Tal er jo Realiteter, det er virkelig eksisterende og arbejdssøgende Landarbejdere. Jeg vil derfor tilraade en noget forsigtig Omgang med disse »statistisk beviste« manglende 25000 Landarbejdere.

Formanden for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, Johannes Nielsen, anmodede i Foraaret Statistisk Departement om at faa tilstillet Oplysningerne om, hvilke Landmænd, der havde opgivet at mangle Arbejdskraft, for at han kunde anvise disse vore ledige Landarbejdere. Men saadanne Oplysninger kunde han ikke faa, det var i Strid med Vilkaarene for Materialets Indsamling.

Paa samme Maade har man i Sommer i Udvalget om Landbrugets Arbejdskraft nægtet os Oplysning om, hvilke Landmænd der ved den af Landboforeningerne foretagne Undersøgelse igen i Sommer har opgivet at mangle Arbejdskraft, og derved har man ogsaa da hindret os i at anvise Arbejdskraft til dem, som saaledes har paastaaet at mangle Folk.

Alle disse Undersøgelser over manglende Arbejdskraft er saaledes et fuldkommen ensidigt og ukontroleret Materiale, der af den enkelte Landmand er afgivet, uden at han har nogen Risiko for at faa anvist de Folk, han angiver at mangle.

Upaalidelige Oplysninger.

Da Statistisk Departement den 14. Januar d. A. publicerede Resultatet af Undersøgelserne over det opgivne Behov for Arbejdskraft, meddelte det samtidig, at Undersøgelsen over den faktisk beskæftigede Arbejdskraft endnu ikke var opgjort. Nu ved man imidlertid, at Departementet ikke vil udsende nogen Publikation over denne Del af Undersøgelsen, idet Departementet ved at sammenholde disse paa Skemaets Forside givne Oplysninger om Beskæftigelsen af Arbejdskraft den 15. Juli 1935, 1934 og 1929 med de ved Landbrugstællingen fremkomne Oplysninger er kommet til det Resultat, at de meddelte Oplysninger ikke er paalidelige, hvorefter Departementet har standset den videre Bearbejdelse af Materialet, idet det ikke tør gaa ud fra, at en Opgørelse af dette Materiale vil give et tilforladeligt Billede af Udviklingen.

Paa Bagsiden af dette Skema, hvis Forside altsaa er kasseret af Departementet, findes de paagældende Landmænds Angivelse over manglende Arbejdskraft i Landbruget. Det er derfor berettiget at spørge, hvor megen Værdi man kan tillægge de paa Bagsiden angivne Oplysninger om Behovet for Arbejdskraft, naar de paa Forsiden givne Oplysninger om den faktisk beskæftigede Arbejdskraft ikke skønnes at være saa paalidelige, at de egner sig for Bearbejdelse. Personlig beklager jeg dette negative Resultat af denne Del af Undersøgelsen, for det vilde have været værdifuldt paa Basis af Departementets Spørgsmaal at have faaet en saadan Opgørelse over Landbrugets Arbejdskraft.

Det forekommer mig, at det store Antal af arbejdsløse Landarbejdere meget bestemt modsiger Paastandene om, at Landbruget lider under Mangel paa Arbejdskraft, og denne paastaaede Mangel har da heller ikke givet sig praktiske Udslag paa Omraader, hvor man skulde vente det. En Undersøgelse af Landbrugets Avertering efter mandlig Arbejdskraft i 1930, det sidste Aar før Krisen, og i 1935 viser saaledes et i Regelen meget stærkt Fald saavel i Annoncemængden som i Antallet af Folk, der søges. I »Fyns Tidende« f. Eks. udgør Averteringen efter mandlige Landarbejdere i 1935 kun to Trediedele af Averteringen i 1930. Det viser altsaa, at i 1930 har det paa Fyn været meget sværere at faa Folk til Landbruget end i 1935. Dette bedes bemærket af ærede Medlemmer, som ellers i Socialreformen ser en Rod til alt det onde, som man paastaar ikke eksisterede forud for 1933.

Den 14. April i Aar udsendte Arbejdsdirektoratet til 71000 Landmænd Meddelelse om, at de ved Henvendelse til de stedlige Anvisningskontorer kunde faa anvist egnede Landbrugsarbejdere, og at Anvisningen var gratis. Indtil Udgangen af Juni d. A. indkom der derefter til de offentlige Anvisningskontorer fra 4008 Landmænd Begæring om at faa anvist 7754 mandlige Landarbejdere, hvoraf de 3262 skulde være Medhjælpere paa Kost og Logi, og de paagældende Landmænd fik anvist 7187 i de paagældende Pladser. Af kvindelig

Arbejdskraft tilgik der Kontorerne Begæring om at faa anvist 142.

Som Følge af de Klager, der i Sommer var fremme fra Ringstedegnen og Bornholm over Mangel paa Arbejdskraft, iværksatte Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse en Undersøgelse gennem de stedlige Afdelinger, men samtlige Afdelinger kunde godtgøre, at enhver Anmodning om Arbejdskraft til Landbruget var blevet effektueret, og Afdelingerne bekendt var der ingen Landmand, der manglede Arbejdskraft.

Jeg har blot villet henlede Opmærksomheden paa disse Kendsgerninger i dette omdiskuterede Spørgsmaal. Jeg synes, de hver for sig maner til forsigtig — endog meget forsigtig — Omgang med den »konstaterede Mangel paa Arbejdskraft« i Landbruget.

Landbruget ønsker kun unge og ugifte Arbejdere.

Foranlediget af den offentlige Diskussion om Landbrugets manglende Arbejdskraft fristes jeg til nogle Bemærkninger om Problemet: Landbrugets Arbejdskraft. Iberegnet de hjemmeværenede Børn over 15 Aar, som udgør 97000 Personer, bestaar Landbrugets samlede lønnede Arbejdskraft af 300000 Personer, der fordeler sig med 193000 Mænd og 107000 Kvinder. Af denne Stab er imidlertid de 270000 ugifte unge Mennesker, og kun 30000 eller 10 pCt. er gifte Arbejdere og Familieforsørgere. I hele Landet findes der ca. 320000 unge Mænd i Alderen 15—25 Aar, 171000 eller 54 pCt. af samtlige disse unge Mænd gør Landbruget Krav paa og beskæftiger.

Naar dette sammenholdes med, at Landbruget ikke yder Livsophold til stort mere end 200000 af Landets ca. 750000 gifte Familieforsørgere eller ca. 27 pCt., maa en saa voldsom Beskæftigelse af ung Arbejdskraft over for en minimal Anvendelse af gift Arbejdskraft forekomme unaturlig, og Klagerne over manglende Arbejdskraft begrunder sig da ogsaa i dette Forhold. Af de 15600 mandlige Arbejdere, Landbruget i 1935 angiver at mangle, er de 13000—14000 ugifte unge Arbejdere. Det vil altsaa sige, at Landbruget ønsker de 171000 unge mandlige Arbejdere forøget til 185000 eller til ca. 60 pCt. af samtlige unge Mænd fra 15 til 25 Aar. Blev dette Ønske opfyldt, kunde Landbruget yderligere indskrænke Anvendelsen af den i Forvejen faatallige gifte Arbejdskraft.

Jeg advarer mod denne Udvikling, saaledes som den er foregaaet gennem dette Aarhundrede. Trods det, at man gennem Udstykning har søgt at bøde derpaa, har den medført, at Landdistrikternes Befolkning stadig er gaaet tilbage, fra 1890 til 1921 med 27000 og fra 1921 til 1930 med 14000.

Under Landbrugskrisen er denne Vandring til Byerne yderligere forstærket. I 1931 indvandrede saaledes over 23000 fra Landet til Byerne. Landbruget er herved naaet til, at dets egen Fødselshyppighed ikke paa langt nær tilfredsstiller dets Begær efter unge ugifte Arbejdere, hvorfor det i stor Udstrækning maa hverve disse blandt Byernes Arbejderungdom. Vandringsstatistiken fra de senere Aar taler saaledes meget klart om, hvorledes Landbruget aarligt drager ca. 9000 unge Mennesker i Alderen 14—20 Aar fra By til Land og til Gengæld aarligt afleverer ca. 20000 i Alderen 20—35 Aar, som det ikke har Anvendelse for.

Landbruget skyder Arbejdskraften fra sig til Skade for Byerne.

Hjørring Købstad t. Eks., som ligger midt i et udpræget Landbrugsomraade, kan saaledes tale med om, hvorledes Landbruget skyder den voksne Arbejdskraft fra sig. I Alderen over 20 Aar modtager denne By paa 11000 Indbyggere aarligt en Tilflytning paa 900—1000 Personer, heraf alene aarligt godt 400 i Alderen 20—25 Aar, som Landbrugerne ikke længere ønsker at beskæftige. I Kraft heraf er bl. a. Antallet af Arbejdsmændene i Byen i Løbet af faa Aar vokset fra ca. 300 til ca. 500, et Antal, som Byen slet ikke har Beskæftigelse til. Byerne og Bystyret — for som det er i Hjørring, er det jo mange andre Steder — kan saa selv kæmpe med alle de Problemer, som opstaar af denne Udvikling, i Reglen kraftigt bebrejdet og kritiseret under deres Bestræbelser af Repræsentanterne for de Landbrugere, der skaber disse Byernes alvorlige Problemer.

Den Vandring fra Land til By, som Landbrugerne selv fremtvinger ved at nægte Beskæftigelse af gifte Arbejdere og ved at undlade at bygge Boliger, saa Arbejderne kan blive paa Landet, den giver man Byernes Socialunderstøttelse Skylden for og omformer det til et Angreb paa Socialreformen og de arbejdsløse, man selv har drevet til Byerne. Det udlægges som Aarsag til, at Landbruget mangler Arbejdskraft, endskønt den Arbejdskraft, som Landbruget begærer, er de unge ugifte, der praktisk talt ikke forefindes som ledige, og af hvilke Landbruget allerede beskæftiger de 54 pCt.

Saadan tegner Tingene sig for mig, der ikke er og ikke føler mig som By-Repræsentant. Vil Landbruget ikke gaa over til i stærk øget Grad at give Beskæftigelse til voksne og gifte Arbejdere samt medvirke til et Boligbyggeri paa Landet, saa maa efter min Opfattelse andre Forholdsregler bringes i Anvendelse for at hindre, at Landbefolkningen i Tal daler til at udgøre en ganske ringe Del af Landets Befolkning. Landdistrikternes Befolkning, som i 1901 udgjorde 56 pCt. af Landets samlede Befolkning, var i 1930 dalet til kun 41 pCt., og der er ikke Tvivl om, at Tallet i Procent i Dag ligger meget lavere. Jeg finder denne Udvikling farlig for Samfundets Sundhed, men jeg finder den ogsaa farlig for Landbruget selv. Skal Befolkningstilvæksten fortsat opsamles i Byerne, saa kommer uden nogen som helst Tvivl det Tidspunkt, hvor Landbruget virkelig kommer til at mangle Arbejdskraft. Jeg tvivler om, at Udstykningsbevægelsen alene er i Stand til at holde en naturlig Balance i dette Forhold. I alt Fald skal Udstykningen i saa Tilfælde foregaa meget stærkere end hidtil. I øvrigt mener jeg ogsaa, at der paa Landet maa være baade Boplads og Arbejdsplads for almindelige gifte Landarbejdere, og det maa Landbruget ogsaa bidrage til, saa meget mere som det er disse gifte Arbejderes Børn, det saa gerne benytter som Arbejdskraft.

Landbrugets Arbejdsforhold er ikke Landarbejderne uvedkommende.

I denne Forbindelse glæder jeg mig over den højtærede Statsministers Udtalelser om Tillægsjord til for smaa Brug. Det kan tjene til at øge Landbrugets og Landets Beskæftigelse af den gifte Arbejdskraft, som allerede forefindes derude. Jeg finder ogsaa Anledning til et Par Bemærkninger om Landbrugets Arbejdsforhold. Nu har De jyske Landboforeninger meget bestemt frabedt sig uvedkommendes Indblanding i disse Sager, men en saadan Udtalelse er naturligvis ikke mødtet paa mig eller min Organisation. Det er muligt, at vor Indblanding betragtes som uvelkommen, men uvedkommende er vi, Landbrugets Arbejdere og deres valgte Repræsentanter, naturligvis ikke.

Det vilde iøvrigt være rart, om Landboforeningerne nærmere vilde definere, hvem disse uvedkommende er, hvis Indblanding saa bestemt frabedes. Regering og Rigsdag, som gennem de senere Aar har givet Landbruget saa megen Støtte og Beskyttelse for Hjemmenes Bevarelse, kan det ikke være. I samme Grad som Stats-

magten gennem Lovforanstaltninger og Handelsaftaler fremmer og støtter Landbrugets Interesser, i samme Grad maa det være Statsmagtens Ret at paase, at den Hjælp og Støtte, som ydes Erhvervet, ikke ensidigt kommer kun den ene Part i Arbejdsforholdet til gode. Naar man forlanger Rigsdagens og Regeringens Aarvaagenhed over for Landbruget og Landbrugets Interesser og nu ogsaa paakalder Samfundets Opmærksomhed over for Problemet den manglende Arbejdskraft, kan man ikke kalde de Faktorer, hvis Bistand man paakalder, for uvedkommende i, hvorledes Landbruget iøvrigt ordner sit Hus.

Samtidig med Udsendelsen af De jyske Landboforeningers Udtalelse bragte Dagspressen Meddelelse om, at i Thisted Amt havde man fundet 13 Hugorme i en Tjenestedrengs Seng. Nu er et saadant Sengeselskab heldigvis enestaaende her i Landet, men at et saadant Tilfælde i det hele taget kan forekomme, blotter alligevel alvorlige Mangler i Landbrugets Forhold til dets Arbejdere. Desværre møder vi mellem Aar og Dag mange andre Eksempler paa skødesløs og ubetænksom Behandling af Landbrugets unge Arbejdere. Dersom denne Tjenestedrengs Fader nu vil sætte sig for at gøre et Arbejde for at forbedre Folkeværelserne paa Egnen for derved at sikre sine andre Børn imod en Gentagelse, spørger jeg: Er denne Tjenestedrengs Fader saa en uvedkommende Part, hvis Indblanding Landbruget frabeder sig? Og dersom han forener sig med de andre Arbejdere og Husmænd i Sognet om i Fællesskab at gøre et Arbejde for at højne Vilkaarene for de Børn, de sender ud i Landbrugets Tjeneste, og dersom Arbejderne og Husmændene i dette Sogn forener sig med andre Sognes Arbejdere og Husmænd i Bestræbelserne for at sikre deres Børn mod Misbrug og daarlig Behandling spørger jeg: Er disse organiserede Fædre til Landbrugets unge Arbejdskraft saa en uvedkommende Part, hvis Indblanding i deres Børns Arbejdsforhold frabedes? Paa disse Landarbejderes Fædres Vegne stiller jeg herved Landboforeningerne disse Spørgsmaal i Forventning om, at man viser Tjenestedrengenes Forældre den Høflighed at svare.

Landboforeningerne er inkonsekvente.

I samme Udtalelse drager Landboforeningerne som Landbrugets faglige Organisation voldsomt til Felts mod, at dens Medhjælpere organiserer sig, og mod, at Organisationer paa Arbejder- og Arbejdsgiverside i det hele taget skal fastlægge og regulere Løn- og Arbejdsvilkaar i Landbruget. Og ærede Medlemmer i dette Ting, bl. a. det ærede Medlem Hr. Sønderup, har gentaget denne Advarsel. Man gaar paa det voldsomste ind for den enkeltes Ret til at staa frit i Aftaler om Løn- og Arbejdsvilkaar,ogsaa for at sikre sig, at disse Vilkaar tilpasses Landbrugets Indtjeningsevne, siger man. Hvor megen Begrundelse er der nu i et saadant Standpunkt? Dersom en Del af disse frit staaende Landmænd hver for sig dikterer Arbejderne saadanne Vilkaar, at Landbruget som Arbejdsplads kommer i Vanry og Arbejdskraften flygter fra Landbruget, saaledes som man paastaar er Tilfældet nu, saa træder Landbrugets Organisationer straks i Virksomhed og kræver, at Samfundet sørger for, at Landbruget faar den tilstrækkelige Arbejdskraft. Det er den første Inkonsekvens; den enkeltes Ret til at staa frit søger man underbygget ved et Organisationssystem, som eventuel søger at mobilisere Samfundsmagten for at sikre Arbejdsgiveren, at han under ethvert Vilkaar kan staa frit i Aftaler om Løn- og Arbejdsvilkaar.

Kravet, som her fremføres fra Landboforeningernes Side, om den enkeltes Ret til at staa frit, rummer jo ikke noget andet end Arbejdsgivernes Krav om, at Arbejderne skal staa ene og taale de Vilkaar, som Forhold og Tid dikterer ham, og at den enkelte Arbejdsgiver, uhindret af kollektive Forpligtelser, skal have Lov til at udnytte den enkelte Arbejders Svaghed til i hvert enkelt Tilfælde at faa aftalt de for Arbejdsgiveren mest fordelagtige Vilkaar. Landbrugerne, som vel mere end nogen anden Stand har benyttet sig af Organisationer og Samarbejde til fælles Højnelse af Kaarene og Dygtiggørelse af Standen, vil herigennem nægte dets Arbejdere den samme Adgang til faglig Samling om Standens Højnelse og Dygtiggørelse, for det ved vi jo alle er de første Betingelser for virkelige økonomiske og kulturelle Fremskridt.

Er Bondestanden egentlig ikke den Stand, som stærkere end nogen andre har søgt at sikre den enkelte Landmand mod at skulle staa ene over for sin Modstander, mod at skulle staa og tinge om Prisen for den Vare, han har at vælge med hele Modpartens Tryk paa sine Skuldre. Hvad er Landmændenes Andelsorganisationer andet end kollektivt Samarbejde om den mest formaalstjenlige Behandling og Afsætning af et ensartet Produkt til en fælles Pris? Herigennem er hver enkelt Landmand sikret lige Adgang til Afsætning af sine Produkter til fælles Pris for fælles Kvalitet.

Jeg spørger: Er Konsekvensen af dette Fællesskab med Hensyn til Indtægter og Indtjeningsmuligheder ikke ogsaa fælles Vilkaar over for den Arbejdskraft, der ogsaa skal leve og bidrage saa væsentligt til Landbrugets Produktion? Hvorfor skal en Landmand, som har samme økonomiske Salgsmuligheder til samme Priser som sine Kolleger, kunne sikre sig en ekstra Fortjeneste paa at give sine Arbejdere ringere Vilkaar end sine Kammerater? Men netop dette Systems Adgang til at trykke dem, man har i sit Brød, ned, gaar Landboforeningerne ind for ved Kravet om den enkeltes frie Ret. Det er ikke alene inkonsekvent og i Strid med Landbrugets egen Stilling, naar det søger sine egne Interesser varetaget. Det er ogsaa en Hensynsløshed over for Arbejderne og en Urimelighed over for Landbrugets gode Arbejdsgivere, og det er en fuldkommen forældet Opfattelse af Tingene.

Uensartede Lønninger.

Og dette Princip tjener slet ikke til at tillempe Vilkaarene efter Erhvervets Indtjeningsevne, hvad Landboforeningerne ogsaa meget vel ved. Jeg har her en af Landboforeningerne i Sommer optagen Statistik over Landarbejderlønningerne. Jeg skal blot anføre nogle Eksempler paa, hvor forskellige Lønningerne efter dene er i 3 Amter, hvor Landbrugets Indtjeningsevne maa siges at være overmaade ensartet, nemlig Hjørring, Thisted og Ringkøbing Amter.

For Karle fra 17—21 Aar ligger Lønnen i Hjørring Amt paa 561 Kr. aarlig, i Thisted Amt 675 Kr. og i Ringkøbing Amt paa 679 Kr. aarlig eller godt 20 pCt. over Lønnen i Hjørring Amt, og det er det almindelige Billede for Karlelønningerne i disse 3 Amter. Til Gengæld ligger Lønnen for den gifte Fodermester i Hjørring Amt 350 Kr. højere end i Thisted Amt, endskønt den ugifte Fodermester i Ringkøbing og Thisted Amter ligger godt 100 Kr. højere end den ugifte Fodermester i Hjørring Amt. Dette giver straks et meget broget Billede. Kunde dette nu forklares med, at Arbejdsgiverne i Hjørring Amt gav deres gifte Arbejdere saa meget mere i Løn, som de tjente paa den lavere Løn til den ugifte Arbejder, saa kunde man sige, at der var nogen Logik i det og ogsaa nogen Rimelighed i det, men saadan er det jo ikke.

Gaar vi over til Lønstatistiken for de øvrige gifte Arbejdere, viser denne, at Lønnen fortsat ligger meget lavere i Hjørring Amt end i de to tilsvarende Amter. For

løse Arbejdere paa egen Kost er Daglønnen saaledes for Sommeren i Hjørring Amt 4 Kr. 67 Øre, i Thisted Amt 5,75 Kr. og i Ringkøbing Amt 6 Kr. Men rent galt ser Billedet ud for faste Daglejere paa Husbondens Kost. Her er Vinterdaglønnen i Hjørring Amt 2 Kr. 33 Øre, i Thisted Amt 3 Kr. og i Ringkøbing Amt 4 Kr. eller over 70 pCt. højere end Daglønnen i Hjørring Amt. Jeg misunder ikke det ærede Medlem Hr. Sønderup Fornøjelsen af at forsvare dette Princip, det vil sige at gaa ind for, at de ærede Medlemmer Hr. Vanggaards og Hr. Hans Pinstrups Vælgere skal have deres Arbejdskraft 20—30 pCt. billigere end det ærede Medlem Hr. Sønderups egne Vælgere.

Disse Landboforeningernes egne Tal modsiger saaledes paa det kraftigste, at den enkeltes frie Ret er egnet til at tillempe Vilkaarene efter Erhvervets Indtjeningsevne, saa skærer Arbejdsgiverne i Hjørring Amt en væsentlig Del af det Udbytte, der ellers skulde tilfalde Arbejderne, og denne deres frie Ret skal altsaa efter Landboforeningernes Udtalelse og det ærede Medlem Hr. Sønderups Opfattelse beskyttes.

Mulighederne er smaa for Landbrugets Udøvere.

Men man standser uvilkaarligt et Øjeblik ved de faste gifte Landarbejdere i Hjørring Amt til 2 Kr. 33 Øre om Dagen i Vintertiden. Er det Samfundet og Landbruget iøvrigt uvedkommende, hvad man betaler disse gifte Landarbejdere? Hvilken Mulighed har den Mand, som gaar hjem med 2 Kr. 33 Øre i Lommen, for hvilke han skal skaffe Føde til Hustru og Børn, Klæder og Brændsel til Familien, betale Skatter, Forsikringer, Bladhold og saa lægge nogle Penge til Side til engang at blive selvstændig Husmand? Her er Tale om den deciderede Landarbejder og Tjenestedrengenes Fader. Kan han for denne Fortjeneste ernære sin Familie, opdrage en Børneflok, som han ved Konfirmationsalderen i god Form, ogsaa god Arbejdsform, kan aflevere som den af Landbruget saa stærkt eftertragtede Arbejdskraft? Kan han opfylde denne Forpligtelse? Jeg spørger bare. Landøkonomisk Driftsbureau har paa Basis af Landbrugsregnskaber regnet ud, at alene Føden til en Tjenestekarl koster fra 80 til 90 Øre om Dagen. Saa kan ærede Medlemmer i dette Ting regne ud, hvor stor Familie denne Landarbejder kan skaffe Føden.

Hvilke Erfaringer har disse Landarbejderbørn at gaa ud i Livet med? Og jeg spørger: Hvilke Minder har de fra Barndomshjemmet, og hvilke Minder fra Barndomshjemmet binder dem til det Erhverv, der gav deres Fader 2 Kr. 33 Øre i Dagløn? Jeg spørger igen dem, som gaar ind for Arbejdsgiverens frie Ret, om disse Forhold er uden alvorlige Følger for Landbruget og Samfundet iøvrigt. Kan de Landbrugere, som opretholder saadanne Forhold, saaledes som det sker, med Rette forlange Samfundsmagtens Hjælp og Støtte til Værn for eget Hjem og egen Arne?

OVERENSKOMST
MED NORDRE BIRKS VOGNMANDSFORENING

Gennem mange Aar har Forbundet og de respektive Afdelinger haft Overenskomst med »Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn«, en Overenskomst der omfattede Centralorganisationens Underafdelinger »Københavns Vognmandslaug« og »Sønder Birks Vognmandsforening«, medens den ikke omfattede »Nordre Birks Vognmandsforening« med hvilken der altsaa ikke fandtes Overenskomst.

Da sidstnævnte Vognmandsforening imidlertid beskæftiger saavel Chauffører som Kuske, der staar som Medlemmer hos os, har vi med Centralorganisationen ført nogle Forhandlinger, der er resulteret i følgende Vedtagelse:

Ved et Møde D. D. mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn enedes man om, at Standardoverenskomsten for Chauffører og Overenskomsten for Kuske i København, hvad angaar Uge-, Dagløn og Overtidsbetaling, fra og med 1. November 1936 gælder for de af Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer, der er beskæftigede hos Medlemmer af Nordre Birks Vognmandsforening.

Der er samtidig Enighed mellem Parterne om, at der med Hensyn til Af- og Paalæsning betales i Henhold til den mellem Nordre Birks Vognmandsforening og Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby, Herløv og Gladsaxe bestaaende Overenskomst.

En Forudsætning for Overenskomstens Ikrafttrædelse er dog Sanktion fra Hovedorganisationerne.

København, den 26. Oktober 1936.

For Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn:
sign. *Poul Gissemann.*

For Nordre Birks Vognmandsforening:
sign. *Peter Jensen.*

For Dansk Arbejdsmands Forbund:
sign. *Viggo Eigtved,*

der er tiltraadt af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Fra 1. November d. A. skal vore Medlemmer, der er beskæftigede som Chauffører eller Kuske hos Medlemmer af Nordre Birks Vognmandsforening altsaa aflønnes efter henholdsvis de københavnske Chaufførers Standardoverenskomst og de københavnske Kuskes Overenskomst med Københavns Vognmandslaug, dog med den Ændring, at Af- og Paalæsning betales efter Overenskomsten mellem Nordre Birks Vognmandsforening og Gentofte-Lyngby-Forbundet.

N. P. H.

BEFOLKNINGSSPØRGSMAALET

I disse Dage behandles i Folketinget Regeringens Lovforslag om Svangerskabsafbrydelse; voldsomme Diskussioner har i de sidste Aar været ført om dette Spørgsmaal. Det var klart, at den hidtidige Ordning paa ingen Maade stod i Overensstemmelse med Folkets Opfattelse. Gang paa Gang frikendte Nævningene Anklagede i Fosterfordrivelsessager og kom derved til at staa i aabenlys Modsætning til Lovhjemlen. Herved bevistes det, at Folkets Opfattelse af de Spørgsmaal er en ganske anden end Lovens.

Givet er det, at det er Samfundet, der maa bære Ansvaret for, at Kvinden sættes i Stand til ikke blot at føde sine Børn, men ogsaa paa rette Maade forsørge og opdrage dem. Her ligger den rette Løsning af Problemet Svangerskabsafbrydelse, og ikke i en nok saa radikal Lovændring. Det er muligt, at en virkelig tilstrækkelig Forsørgelse af Moder og Barn vanskeligt kan finde Sted i et kapitalistisk Samfund. Sikkert vil først den socialistiske Samfundsordning kunde skabe Forhold under hvilke Kvinden, uden ringeste Bekymring for Fremtiden vil kunne føde og opdrage sine Børn. Men da Forholdene i Samfundet af i Dag endnu ikke har naaet den sociale Modenhed, blev det nødvendigt at træffe en ny Ordning. Denne Ordning er ifølge Sagens Natur af provisorisk Karakter. Dens Opgave er at skabe en Kompromisløsning for et vel og mærke endnu ikke overskueligt Tidsrum.

Hvorledes kommer nu denne nye Lovordning til at se ud? Det fra radikal Side bestandig fremhævede Synspunkt, at Kvinden har fuldstændig Selvbestemmelsesret over sit eget Legeme vil paa ingen Maade blive afgørende. Thi følger man dette Synspunkt til den yderste Konsekvens, vil man naa et Resultat, der staar i aabenlys Modsætning til visse socialhygiejniske og samfundsmæssige Krav. Med Rette fremhævede Justitsminister Steincke i sit Radioforedrag, at det umuligt kan være Statens Opgave officielt at optræde som Fosterfjerner. Han betonede endvidere, at det vilde være uheldigt, om en Stat, der har forsømt et socialt Reformarbejde til Betryggelse for Moder og Barn, ved en gennem Embedsmænd udøvet Virksomhed som Fosterfjerner, gjorde sig interesseret i, at Antallet af Svangerskabsafbrydelser blev saa stort som muligt. Paa den Maade vilde kun Trangen til en gennemgribende social Reform blive mindre og Forholdene for de Børn, der bliver *født,* daarlige.

Medens Svangerskabskommissionen i sin Betænkning gik ind for den saakaldte sociale Indikation,*) d. v. s. Svangerskabsafbrydelse paa Grund af sociale Forhold, afviste Regeringen den i sit endelige Lovforslag. Regeringen vil, undtagen i ganske specielle Tilfælde (Voldtægt, Blodskam, Fare for ødelæggende arvelige Anlæg), kun tillade Svangerskabsafbrydelse, naar der er Fare for Kvindens Liv og Helbred. Men denne Fare kan ogsaa have andre Aarsager end egentlig paaviselige Sygdomme. Aarsager, der baade kan være af fysisk og psykisk Karakter. D. v. s. at ogsaa andre Forhold end de rent medicinske kan gøre sig gældende. Her foreligger der altsaa en Mulighed for, at ogsaa de saakaldte *sociale* Forhold kan retfærdiggøre en Svangerskabsafbrydelse.

Normal maa Svangerskabsafbrydelse foretages indtil Svangerskabets 3. Maaned. Loven indeholder endvidere Bestemmelser om Seksualkliniker, spec. uddannede Læger o. s. v., hvilket maa forudsættes bekendt fra Dagspressen. Den nye Svangerskabslov ser altsaa bort fra Svangerskabsafbrydelse paa social Indikation, men har i Stedet for udvidet den medicinske Indikation betydeligt. Vigtigt er det ogsaa, at Regeringen nu har ændret Forbudet mod Reklamering med præventive Midler til Forbud mod *forargerlig Reklame* hermed.

Den nye Lov vil sikkert ikke kunne skabe ideale Tilstande, men uden Tvivl er Regeringen, ved at forkaste Kommissionens negative Holdning overfor Problemet og derved lægge Hovedvægten paa den positive Lovgivning til Fordel for *svangre* Kvinder, naaet et stort Stykke fremad mod den endelige Løsning.

Sikkert vil den nye Lov betyde en Skuffelse for dem, der staar paa det Standpunkt, at enhver Kvinde har Ret til at bestemme, om hun vil have et Barn eller ej. Til dem, og specielt ogsaa til Kommunisterne, skal der henvises til Rusland, som for kort Tid siden saa sig nødsaget til at ophæve sin yderst radikale Svangerskabslov og atter indføre en Lov, der paa faa Undtagelser nær indeholder strænge Straffe for Svangerskabsafbrydelse. Muligt er det tragisk, men det er en Kendsgerning, at mange liberale og radikale Tanker, der gaar ud fra Individets Selvbestemmelsesret, ikke kan gennemføres i deres yderste Konsekvens i en Tid, i hvilken Interessen for *Samfundet som Helhed* staar i Forgrunden. I Tilfældet Rusland var det naturligvis afgørende, at den stadig voksende Industri kræver et stadig større Menneskemateriale. Danmark staar ikke foran et saadant Problem, men det vil ogsaa her være af stor Betydning, at et sundt Samfund, der følger den sociale Reforms Udviklingslinier, sætter den bestandige Forbedring og gunstige Udvikling for Samfundet som Helhed paa Førstepladsen og ikke den enkeltes Vilje.

Fagforeningerne som er Værge for Folkets Arbejdskraft vil af al deres Kraft arbejde paa de sociale Fremskridt, der kan skabe bedre Kaar for Moder og Barn.

Det er at haabe, at Retsplejen maa anvende den nye Svangerskabslov paa den humane og fremskridtsvenlige Maade, paa hvilken Regeringen forelagde den for Folketinget. *H.*

*) Motivering.

MARMOR OG GRANITSLIBERNES AFDELING
HAR BESTAAET 45 AAR

Den 21. November 1891 blev Marmor- og Granitslibernes Fagforening oprettet. Medlemstallet var ved Starten 40.

Afdelingen har Overenskomst med Stenhuggerlauget om Udførelsen af de Arbejder, der forekommer indenfor Virksomheden. Arbejdet, der udføres af Afdelingens Medlemmer, er, som enhver kan forstaa, af særpræget Art, saa det kunde allerede ved Afdelingens Start forudses, at noget større Omfang vilde den ikke opnaa, men ikke destomindre er Medlemstallet igennem Aarene vokset til 103, og Afdelingen har paa mange Maader vist at være af Betydning for Medlemmerne til Støtte for Gennemførelse af de lønmæssige og andre Krav, som ganske naturligt maatte opstaa selv om Branchens Art ikke er vidtspændende.

Den 21. November i Aar kan Afdelingen altsaa fejre sin 45-aarige Bestaaen, hvilket sker ved en festlig Sammenkomst for Medlemmer med Damer paa selve Stiftelsesdagen i Boulevardpalæet.

Vi bringer foranstaaende et Billede af Afdelingens nuværende Bestyrelse. Staaende fra venstre Afdelingens Kasserer Aksel Rasmussen samt Bestyrelsesmedlemmerne Ernst Hansen og Niels Pehrson, der er Afdelingens Næstformand. Siddende ligeledes fra venstre, Afdelingens Formand Fritz Andersen og Sekretær Emilius Møller, der har været Afdelingens Sekretær i 36 Aar.

Forbundet bringer Hilsen og Tak for Samarbejdet gennem de mange Aar.

EN SVINESTREG, DER MISLYKKEDES

Vi har saa tit set Landmænd, der har misbrugt den offentlige Forsorg, saaledes at de indirekte har faaet Understøttelse fra det Offentlige ved at betale deres Arbejdere saa daarligt, at disse Arbejdere har maattet søge Hjælp for at klare sig, selvom de havde Arbejde. Men at man ligefrem opfordrer dertil er dog mere sjældent. Det er dog hændt for kort Tid siden ved Varde, men det gik ikke.

En Gaardmand paa Egnen ringede til Arbejdsanvisningen i Varde efter 10 Mand til Kartoffeloptagning, hvad han ogsaa fik. Da Folkene kom tilstede paa Gaarden og der skulde træffes Aftale om Betalingen, afslog Gaardejeren al Tal om Tarifer. Han vilde ikke betale med rede Penge, men med hver syvende Række Kartofler. Nu var Kartoflerne daarlige, og det vilde efter al Sandsynlighed blive en meget lille Dagløn, Arbejderne vilde opnaa ved en Akkord som foreslaaet. Men Gaardejeren vidste Raad og tilbød, at Arbejderne kunde faa fri en halv Time hver Formiddag til at gaa til Kontrol i. Det var ikke alene en Frækhed at byde Arbejderne noget saadant, det er ogsaa ulovligt. Nu ved man jo ikke, om det alene var for at faa samlet sine Kartofler billigt (hvad alt tyder paa), eller om det var en Fælde, der blev stillet for Arbejderne. I saa Fald gik Gaardejeren selv i den, og han fik Lov til alene at samle sine Kartofler.

Arbejderne er Folk af Ære, selv Arbejdsløsheden har ikke formaaet at ødelægge deres moralske Rygrad. Det samme burde vel ogsaa gælde for de fleste Bønder. En Herre som denne er vist lidt ud over Normalen. Men vi spørger i al Almindelighed: Hvornaar vil de gode Landmænd forstaa, at Landbrugsarbejdet maa betales, saa det kan give en ordentlig Dagløn til sine Udøvere og maa blive Arbejde for voksne Arbejdere og ikke som nu Børnearbejde — i bedre Fald underbetalt Arbejde, der udføres af unge Mennesker — eller som i dette Tilfælde, hvis Bondens Beregning var lykkedes, Arbejde, hvor Samfundet maa underholde den arbejdende.

Gud bedre os for saadant Erhverv — der fra visse Sider kaldes det bærende — men dog skal have saadan Støtte for at klare sig.

Sv..en.

Verdensfred og Valutafred

Af W. Schevenels, Generalsekretær i Den internationale faglige Central.

Det vilde kun være den halve Sandhed, saafremt man konstaterede, at Valutakaos, Toldmure og andre Handelshindringer er Hovedaarsagerne til Krisen og dens Fortsættelse. Dersom Valutaerne vilde blive stabiliserede efter den nu gennemførte Devaluering og der efter Frankrigs eksemplariske Foranstaltninger paa det toldpolitiske Omraade vilde blive gjort en Begyndelse med Ophævelsen af alle Hindringer for Handelen, vilde der alligevel fremdeles findes en Kendsgerning, som er stærkere end alle disse Foranstaltninger: Kapitalismen, d. v. s. Kampen om Profiten, Kampen om Markederne.

Denne Kamp om Markederne kan og vil ikke blive afsvækket, saalænge Produktionen ikke — saavel nationalt og internationalt — sker efter det forhaandenværende Behov. De skønne Tider er forbi, hvor man med en storslaaet kolonial Ekspansionspolitik og en mere eller mindre »fredelig« Oplukning af nye Markeder kunde sætte sig ud over Afsætningsvanskeligheder og Overproduktionspriser. Ogsaa Europas Monopol paa det tekniske Fremskridts Omraade, som sikrede det saa mange Markeder, er brudt for stedse. Paa den anden Side finder der mellem de Lande, som henregnes til Industristaterne, en Udligning Sted med Hensyn til det tekniske Fremskridt: man nærmer sig overalt den yderste Grænse. Selv for udprægede Kvalitetsvarer bliver Konkurrencen stadig skrappere. Lønningernes og Eksistensbetingelsernes Tilpasning gør ligeledes Fremskridt. Hvor skal man hente det Forspring, som kan sætte et Land i Stand til at slaa de andre Lande, d. v. s. Konkurrenterne paa Verdensmarkedet?

Det er saadanne Overvejelser, og ikke saa meget Kærligheden til og Omsorgen for det eget Folk, som er Anledningen til at mange Lande nu skænker Hjemmemarkedet større Opmærksomhed, mens man udadtil søger at føre Konkurrencekampen med Operationer af forskellig Art, som man gerne smykker med Navnet Planøkonomi, men som en Nationaløkonom, der tager det nuværende økonomiske System og sine Idealer alvorligt, selv med den bedste Vilje ikke kan betragte som ærligt. Med Eksportpræmier o. s. v. søger man at føre den kære Nabo bag Lyset, hvorved man vælter de med disse Foranstaltninger forbundne høje Omkostninger over paa Hjemmeforbrugets brede Ryg. I samme Aand og med endnu større Frivolitet begyndte man ogsaa at benytte Tryllemidler som Devaluering, Valutarestriktioner etc.

Selv om det gerne skal indrømmes, at der, naar man ønsker at bevare det nuværende økonomiske System, ikke findes andre Udveje, maa det dog stadig paany siges, at man dermed dog ikke har reddet Verden.

Den internationale Fagbevægelse hengiver sig ikke til Illusioner i saa Henseende. Naar den internationale faglige Central (I.F.C.) allerede for nogle Aar tilbage stod paa det Standpunkt, at der sikkert ikke kunde være Tale om nogensomhelst Stabilisering uden en almindelig Tilpasning nedefter (uanset om man anser dette for rigtigt eller forkert), saa har den dog aldrig betragtet det som en afgjort Sag, at Stabiliseringen automatisk vilde indtræde efter Opfyldelsen af denne uomgængelige Forudsætning. Den kunde ikke gøre det af den Grund, at den altid har fremhævet, at alle valutapolitiske Foranstaltninger kun er en Fase i Kampen som heller ikke Stabiliseringen kunde ophæve, men kun skyde over paa et andet Plan.

Da for 2 Aar siden med stor Optimisme Guldblokken officielt blev indstiftet og der — hvem trækker ikke i Dag paa Smilebaandet herover? — blev besluttet en gensidig 10 pCt. Forhøjelse af Vareomsætningen, skrev I.F.C.'s Pressemeddelelser bl. a.: »Internationalt set findes der intet Spørgsmaal »Guldblok eller Sterlingblok«. Det drejer sig om Manipulationer af to kapitalistiske Grupper, af hvilke hver spekulerer i den andens Svaghed og Fald«. At Stabiliseringen ikke dengang blev gennemført, endskønt den var i alles Mund, kommenterer vi som følger: Man ønsker ikke denne Løsning, fordi det i Kampen mellem Guld- og Sterlingblokken først og fremmest drejer sig om en Magtkamp mellem to kapitalistiske Interessegrupper. Hverken Guldblokken eller Sterlingblokken er i Stand til at redde Verden ud af Krisen«.

Nu er Guldblokken brudt sammen. Er dermed ogsaa Sterlingblokken forsvunden? Findes der ikke flere »Blokke«, som jo alt taget i Betragtning kun er eksistent, naar de staar overfor hinanden, d. v. s. staar i Kamp med hinanden? Vilde den 100 pCt. almindelige Stabilisering ogsaa betyde den almindelige økonomiske Fred? Bestod denne almindelige Fred dengang, da alle endnu stod paa den gamle meget ærværdige Guldstandard fra før Krigen? Verdenskrigen er Svaret paa dette Spørgsmaal.

Kampen fortsættes. Valutaspørgsmaalet er fremdeles — med eller uden yderlig Devaluering — ogsaa et Spørgsmaal om Verdensfred. F. Williams, »Daily Heralds's« økonomiske Medarbejder belyser denne Sandhed set ud fra et Synspunkt, naar han aabenlyst siger, at en eventuel Genoprettelse af Guldstandarden paa et lavere Niveau end før Krigen er en Fare for Verdensfreden. »Dersom vi tillader«, skriver han, »at vi atter vender tilbage til et fast System af Vekselkurser og benytter dette som Springbrædt for en Tilbagevenden til den gamle Guldstandard, saa vil denne Standard paa ingen Maade være et Middel til at sikre Verdensfreden, men det kunde meget let blive et Instrument til Skærpelse af den internationale Kamp om Markederne, der var en af de vigtigste Aarsager til tidligere Krige«. »Under den internationale Guldstandards Regime har en Regering ikke mere Mulighed for at mildne den økonomiske Nød i Indlandet paa anden Maade end gennem Deltagelse i Konkurrencekampen om Markederne«.

Sagt med andre Ord betyder dette, at Valutaforanstaltningerne ogsaa i Fremtiden maa staa til Raadighed som Hjælpemiddel for at forhindre, at man søger Tilflugt til andre og værre Midler. Er det imidlertid muligt, kunde man spørge Williams, med valutapolitiske Manipulationer at undgaa denne farlige Kamp om Markederne? Finder den ikke Sted alligevel og vil den maaske ikke blive skærpet gennem nye Komplikationer? Hvorledes vilde Tilhængerne af den tidligere Guldblok forholde sig? Vilde de lade videre »Svingninger« og »Tilpasninger« forblive ubesvaret eller følge efter og dermed gøre dem virkningsløse? Eller vilde de maaske efter deres første Forræderi mod Guldstandarden atter spekulere i Guldstandardens resterende Dyder, saaledes som f. Eks. den svejtsiske Forbundspræsident Meyer gør det med følgende Ord: »Frygten for en yderligere Devaluering er i Svejts ringere end i hvilket som helst andet Land. Det er frivolt at tale om en yderlig Devaluering. Regeringen vil fortsætte den indledede Aktion saaledes, at en saadan Fare ikke truer Svejts«.

Hvilken Fordel har de tidligere Guldlande haft af deres Devaluering, naar den gamle Kamp bagefter fortsættes og de paany forpasser nye »Tilslutninger til Verdenshandelen«, for hvis Skyld de devaluerede, gennem nye Tilpasninger fra de andre Landes Side. De maa deltage i Kampen under de foran omtalte ugunstige foreliggende Forudsætninger med eller uden nye Tilpasninger. I denne Kamp maa der komme et Øjeblik, hvor ingen Tilpasninger, ingen Manipulationer hjælper mere, hvor de for en Nation livsvigtige kapitalistiske Interesser virkeligt er truede og hvor et Lands nationale Prestige er dødeligt ramt. Saa kommer Krigen. Den kapitalistiske Valutafred er altsaa endnu ikke nogen Verdensfred. Tværtimod: i samme Forhold, som Kapitalismen forbliver sine Idealer og sit økonomiske System tro, fører den uvægerligt til Krig.

Kun en Organisering af det økonomiske Liv, hvor Tilfredsstillelsen af Menneskenes Behov og ikke Bevarelsen af en for et Mindretal rentabel Pengeøkonomi betragtes som det vigtigste Formaal for en Folke- og Verdensøkonomi, kan bringe og sikre en varig Verdensfred.

DEN TYSKE GRUBEARBEJDER MAA PRODUCERE MERE, MEN . . .

Paa Papiret gælder stadigvæk for de ca. 360,000 Arbejdere ved Stenkulsgruberne i Tyskland den gamle afsluttede Overenskomst med den frifaglige Organisation; men under Nationalsocialisternes Beskyttelse har Grubeejerne nu gjort denne Overenskomst fuldstændig betydningsløs. »De frifaglige Grubearbejderes Arbejderudvalg« meddeler, at der paa mange Steder er indført større Vogne, Vogne, som kan tage imod 20 pCt. mere Kul end de gamle. Antallet af Vogne pr. Skift bliver som forud. Grubearbejderens Løn retter sig efter Antallet af Vogne og ikke efter Indholdets Vægt.

LØBENDE KONFLIKTER

Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Sig-Torstrup	(Bygm. Andr. Pedersen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Magleby Afd.	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afd.	(Vilstrup Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
19. Kreds	(Entreprenør L. M. Kiær) (Grusgraven i Refsvindinge)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Glumsø	(Kalklejeejer Jens Peter Jensen)
Pinstrup	(Nordisk Mosebrug, Pinstrup)
Udbyneder Afd.	(Godsejer Ancker, »Overgaard« pr. Havndal)
Karlslunde Afd.	(Karlslundegaard pr. Taastrup)
Hvidbjerg-Lyngs Afd.	(Tærskeværksejer Jens Poulsen)
Glumsø	(Entrp. L. M. Kjærs Kalkleje i Træløse)
Hornslet-Rodskov, Voldum-Rud, Søby-Halling, Mejlby, Mygind-Lihme, Karlby	(Clausholm og Sofie Amaliegaards Skovdistrikter)
25. Agitationskreds, Hou Vendsyssel Afd.	(Dræningsmester Fr. Madsen, Ulsted, Rimmen)
Bøstrup Afd.	(Bøstrup Tærskeselskab)
Lager- & Pakhusarbejdernes Afd. Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling	(Firmaet Philipsen & Co., Havnegade 37)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Bjæverskov	(Bjæverskov Kommune)
Haderslev A.	(Murerm. Jørgen Jessen)
Vojens	(Murermestrene)

Har du set din Kammerats Medlemsbog? Husk, at personlig Kontrol paa Arbejdspladsen er den mest effektive. Spørg derfor om du maa se din Arbejdskammerats Medlemsbog, og vis ham din egen.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

KENDELSE
afsagt
den 17. September 1936.

Efter at der mellem Murermester Christoffersen, Vejle, og hans Arbejdsmænd var opstaaet Uenighed angaaende Betalingen for Arbejdet ved Bygning af 2 Retorter paa Vejle Gasværk, og efter at der paa forskriftsmæssig Maade under Medvirken af Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark havde været søgt Mægling mellem Parterne uden Resultat, har Striden været behandlet ved en Voldgiftsret i Vejle den 12. September 1936, hvor undertegnede Politimester E. Hoeck fungerede som Formand og Opmand efter Parternes Valg.

Da der efter Forhandlingens Afslutning ikke mellem Voldgiftsmændene kunde opnaas Stemmeflerhed for nogen Afgørelse, blev Sagen afgivet til Opmandens Kendelse.

Paa Vejle Gasværk findes en Retortblok bestaaende af 4 Retorter bygget Side om Side og hvilende paa Jernrammer. Retorterne begrænses paa Ydersiderne af Mur, og deres Bagside er — uden Forbandt — bygget ind mod en anden Del af Ovnanlægget, Generatoren. Da 2 af Retorternes Tilstand nødvendiggjorde Fornyelse, blev de brækket ned og nye bygget op, væsentligt af nyt Materiale. Det er Aflønningen af dette Arbejde, hvorom Striden drejer sig.

§ 3 a) 2. Stk. i den mellem Parterne gældende Overenskomst er saalydende:

»Ved nyt Arbejde, hvor Svendene arbejder paa forhøjet Timeløn (Akkordafsavnstillæg), og de ved det tilhørende Arbejde beskæftigede Arbejdsmænds Arbejde ikke egner sig til Akkord, betales i Tillæg til Arbejdsmændenes Timeløn en tilsvarende Forhøjelse.«

Det er i denne Bestemmelse Arbejderne finder Hjemmel for det Krav, de har rejst om, at der tilkommer dem et Tillæg i Timelønnen svarende til Svendenes forhøjede Timeløn, i hvilken Henseende det er oplyst, at Svendene har udført Arbejdet paa Timeløn med Tillæg af 50 %.

Arbejdsgiverne vil ikke yde noget Tillæg og paastaar Frifindelse for det rejste Krav.

Arbejderne har under Sagen nærmere udviklet deres Synspunkter og søgt at klarlægge, at de i Bestemmelsen foreskrevne Betingelser for deres Krav er tilstede.

1. Det er efter deres Opfattelse n y t Arbejde, hvorom det drejer sig. De gamle Retorter er brudt ned til Grunden, og de ny for langt den største Del byggede af nyt Materiale, men forøvrigt kan det ikke være afgørende for Arbejdets Bestemmelse over nyt, om Materialerne er ny eller gamle. De opbyggede Retorter udgør et selvstændigt Hele, og det maa blive uden Betydning for Bedømmelsen af Sagen, at de omliggende Bygningsdele er blevet staaende uændrede.

2. Der findes i Svendenes Priskurant ingen Akkordpris for dette Arbejde, og Svendene maa derfor i hvert enkelt Tilfælde forhandle sig til Rette om, hvilken Betaling — hvilket Tillæg til Timelønnen — der skal ydes dem. Saaledes ogsaa her: de 50 Procents Tillæg, som ydes Svendene, maa betragtes som et Akkordafsavnstillæg.

Arbejdsgiverne gør heroverfor gældende:

ad 1. Arbejdet maa betragtes som en Ombygning eller en Reparation og er ikke nyt Arbeide, og herpaa maa lægges særlig Vægt, idet de om Bestemmelsens Tilblivelse har oplyst, at Arbejderne først havde foreslaaet, at der skulde ydes Arbejdsmændene et Tillæg i alle Tilfælde, hvor dette tilkom Svendene, men under Forligsmandens Medvirken blev Bestemmelsen redigeret saaledes, at Kravet kun tilkom Arbejderne, hvor det drejede sig om nyt Arbejde.

ad. 2. Arbejdsgiverne bestrider — støttet heri af en Forklaring afgivet af Murermester Christoffersen for Voldgiftsretten — at Svendene ikke har oppebaaret noget Afsavnstillæg, idet det omtalte Tillæg af 50 % til Timelønnen er ydet dem i Henhold til § 4 i Overenskomsten med Murerforbundet, hvori det hedder:

»For Arbejde ved Bagerovne, Dampkedler, Retorter og industrielle Ovne betales et Tillæg af 50 % til den i § 2 nævnte Timeløn.

Ovennævnte Procenttillæg betales dog ikke for Nyanlæg og nye Ovne«,

og heri ser Arbeidsgiverne et Bevis for at Svendene for deres Vedkommende ikke har betragtet Arbejdet som nyt.

Foreløbig bemærkes nu, at det ikke af Murermester Christoffersens Forklaring fremgik, at der ved Aftalen med Svendene om Prisen udtrykkelig fra nogen af Siderne blev henvist til Bestemmelsen i Overenskomsten med Murerforbundet, men dernæst kan det for denne Sag ikke være afgørende, hvorledes Mesteren og Svendene har bedømt Arbejdet.

Hvad Opmanden maa lægge Vægt paa er, at det i Sagen omtalte Arbejde efter det oplyste har drejet sig om fra Grunden at opføre en Bygningsdel, som ved sin Indretning og sin Bestemmelse maa betragtes som et samlet Hele — i lige saa høj Grad, som hvis det eksempelvis havde drejet sig om Opførelsen af en femte Retort ved Siden af de øvrige — og det ses ikke rettere, end at dette Arbejde for Svendenes Vedkommende e f t e r s i n B e s k a f f e n h e d maatte kunne være Genstand for Akkordbetaling, saafremt ikke Svendenes Priskurant af Aarsager, som ikke har Betydning for denne Sag, havde manglet Pris for dette Arbejde, og som Følge heraf maa det dem tillagte Tillæg betragtes som et Akkordafsavnstillæg ved et nyt Arbejde i den Forstand, hvorom der er Tale i den paaberaabte Bestemmelse.

Paa dette Grundlag maa der gives Arbejdernes Paastand, som ogsaa i sig findes rimelig, Medhold og

D e t b e s t e m m e s d e r f o r :

For det Arbeide, som Arbejdsmændene hos Murermester Christoffersen, Vejle, har udført ved Bygning af 2 Retorter paa Vejle Gasværk, skal der betales Tillæg til Timelønnen i Henhold til § 3 a) 2. Stk. i den mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund gældende Overenskomst.

Sagens Omkostninger, Opmandens Salær 150 Kr. og Rejseudgifter 15 Kr., udredes af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

E. H o e c k.

OPMANDSKENDELSE

Nærværende Sag angaar en Uoverensstemmelse mellem Murermester A. H. Andreasen i Aabyhøj og Murerarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus vedrørende Betaling for Arbejdet ved et Byggeforetagende i Aabyhøj. Efter at der har været afholdt Voldgiftsmøde i Aarhus den 11. September 1936, hvor Parterne mødte ved henholdsvis Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund, og hvor der ikke kunde opnaas Flertal for en Afgørelse af Sagen, blev denne optaget til Kendelse af Dommer Roepstorff i Odense som valgt Opmand.

Uoverensstemmelsen drejer sig om følgende Punkter:

I. Betaling for Læsning af Støbematerialer i Spande.

Arbejdsmands Forbundet fremstiller Forholdet saaledes, at medens man tidligere ved Fundamentstøbning øste Materialerne til Blandingsmaskinen med Skovle i Trillebøren, blev det ved det her ommeldte Byggeforetagende af Mesteren forlangt, at Materialerne for at opnaa et mere nøjagtigt Blandingsforhold mellem Cement, Sand og Ral, nemlig henholdsvis 1, 3½ og 7, skulde fyldes i Spande, hvilket medførte et Merarbejde, hvorfor Arbejderne i Henhold til Bestemmelsen i Overenskomstens Side 42, 4. Stk. fra neden, som er saalydende:

»Fyldning af Materialerne i Sække eller andre Bæreredskaber betales pr. m³ med 96 Øre«,

har Ret til et Tillæg stort 96 Øre pr. m³, og dette er Forbundets Paastand her under Sagen.

Centralforeningen protesterer herimod under Anbringende af følgende:

Mesteren har Ret til uden Ekstratillæg at forlange nøjagtig Blanding af Materialerne. Hvorledes dette kan ske, i Trillebør eller i Spande, er ligegyldigt, og der er det samme Arbejde forbundet med Fyldningen. Hvis der for denne Nøjagtighed i Blandingen skulde være særlige Priser, maatte disse være angivet i Priskuranten, men der findes ingen saadanne. Den foran citerede Bestemmelse i Overenskomsten, Side 42. angaar ikke Brugen af Spande som M a a l e r e d s k a b, men Tillæget gives for B æ r e r e d s k a b e r, som sættes paa Buk for at kunne tages paa Ryggen, og Fyldning i saadanne jfr. Udtrykkene: »Sække eller andre B æ r e redskaber« er sværere end almindelig Fyldning og skal derfor betales med et Tillæg. Men om

saadant Arbejde er her ikke Tale. Det er ikke sværere at fylde i en Spand end paa en Trillebør, snarere lettere.

Til yderligere Støtte for Centralforeningens Anbringender anføres en Opmandskendelse af 22. Februar 1935, hvor det samme Spørgsmaal blev afgjort saaledes, at Arbejdernes Krav ikke kunde tages til Følge.

Forbundet benægter, at denne Kendelse angik samme Forhold som her under Sagen. Der skulde Spanden ikke løftes op, hvad den skal her, dér var en Tilførselselevator, her findes ikke en saadan, og medens der under den paakendte Sag ikke var Brug for mere end én Mand, maa der her to Mand til paa Grund af det forlangte Merarbejde. Priserne i Priskuranten er lavet efter Fyldning med Skovle i Trillebør, og nu forlanges en ny Arbejdsmaade, der medfører Brug for én Mand mere, hvorfor Tillæget maa betales.

Centralforeningen benægter, at der ved Fyldningen har arbejdet en Ekstramand, idet denne passer Maskinen og kun giver en Haand med.

Naar det omtvistede Tilfælde ikke udtrykkeligt er nævnt i Tariffen, og det er det ikke, er Kærnespørgsmaalet her under Sagen, om den forlangte Fyldning medfører en saadan Forøgelse af det almindelige Betonarbejde, at det er rimeligt at give Arbejderne et Tillæg. Opmanden forstaar Forholdet saaledes, at Blandingen skal styrtes fra Spandene i Trillebøren og derfra i Maskinen, og Opmanden kan ikke se rettere end, at der derved p a a l æ g g e s Arbejderne noget mere Arbejde end, naar de kan skovle Materialerne direkte i Trillebøren, hvorfor det er rimeligt, at de faar et Tillæg.

Det næste Spørgsmaal bliver saa, om Forbundets Paastand paa, at Tilfældet falder ind under den foranciterede Overenskomstbestemmelse, kan tages til Følge.

Ved Afgørelsen af dette Spørgsmaal maa det tages i Betragtning, at det Afsnit, hvorunder Bestemmelsen findes, angaar »Løftning af Materialer i en vis Højde, hvorfor der gives særligt Tillæg og »Bæring« jfr. Udtrykket »andre Bæreredskaber«. Det kan derfor ikke antages, at Bestemmelsen tager Sigte paa Fyldning i Spande, der ikke staar i en vis Højde, og den giver altsaa ikke nogen Regel for Tillæg i nærværende Tilfælde.

Men hermed er Sagen ikke afgjort. Naar det findes rimeligt paa Grund af Merarbejde at give Arbejderne et Tillæg, bør et saadant gives, nemlig til Betalingen for den Del af Betonarbejdet, som vedrører Læsning af Materialerne og Transport til Maskinen, selv om det ikke udtrykkelig er anført i Tariffen. Størrelsen af dette Tillæg maa bestemmes i Forhold til Akkordprisen for hele Arbejdet og under Hensyn til, at Merarbejdet ikke er særlig betydeligt.

Herefter skønnes det, at der bør gives Murerarbejdsmændene et Tillæg stort 25 Øre pr. m³, hvorfor der afsiges følgende

K e n d e l s e.

For det Merarbejde, som er foraarsaget ved den forlangte Fyldning af Materialerne i Spande, gives der Murerarbejdsmændene et Tillæg af 25 Øre pr. m³.

II. Udgydning med sandblandet Cement mellem Støbelagene.

Ved Fundamenteringen støbtes én Meter ad Gangen, og for at samle disse Lag Beton støbte man et tyndt Lag Mørtel ind imellem. Det er for Støbningen af dette Lag Mørtel, at Forbundet forlanger et Tillæg til Arbejdsmændene, som ved denne Udstøbning af to Lag med forskellig Slags Materialer har haft et Merarbejde, som maa honoreres med et Tillæg. Der kan ikke være Tvivl om, at der ved denne Anvendelse af 2 Slags Materialer og Udstøbning i 2 Lag er paaført Arbejdsmændene et Ekstraarbejde, hvorfor de maa have et Vederlag. Med Hensyn til Størrelsen af dette, findes der ingen Priser i Priskuranten, men man kan af Overenskomsten, S. 50 under Tabel X for Tillægspriser for Støbning af tynde Beton-Lag, se, at Arbejderne har Krav paa et Tillæg. Dette sættes skønsmæssigt til 50 Kr., og Paastanden gaar ud paa Betaling af dette Beløb.

Centralforeningen benægter, at der her er gjort et Merarbejde. Istedet for at kyle en Spand Vand henover det støbte Beton-Lag, tager Arbejdsmændene blot nogle Skovle Cement og Grus, idet de undlader at tage Skærver med, og dette giver intet Merarbejde. Det bliver brugt mange Steder, og der er ikke Tale om Tillæg. Skulde saadant gives, maatte det være minimalt selv efter Beregningen S. 50. Og Beregningen burde snarere være efter S. 45 som Puds. Desuden har Arbejdsmændene i deres Opgørelse af Akkorden ikke forlangt det nævnte Beløb, idet der heri var includeret et andet Krav om Tillæg, som imidlertid er frafaldet. Under disse Omstændigheder protesterer Centralforeningen mod, at Mesteren skal betale Tillæg.

Under Hensyn til, at Fundamenteringen skal leveres saaledes, at de enkelte Lag Beton hænger sammen, og til, at Overhældningen med Mørtel paa Betonpladen for at gøre denne egnet til derpaa at støbe nyt Lag Beton, ikke kan karakteriseres som Støbning af et nyt Lag og i Virkeligheden ikke repræsenterer noget synderligt mere Arbejde end Anvendelsen af en Spand Vand i samme Hensigt, skønnes der ikke at være tilstrækkelig Grund til at give Tillæg.

Herefter afsiges følgende

K e n d e l s e.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Paastand om Tillæg for Merarbejde ved Udgydning af sandblandet Cement mellem Støbelagene kan ikke tages til Følge.

Odense, den 21. September 1936.

A. S. R o e p s t o r f f.

VOLDGIFTSKENDELSE

Mellem Dansk Arbejdsmands Forbund som Klagere og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen paa Firmaet Petersen & Albecks Vegne som Indklagede er der opstaaet de nedenfor fremstillede Tvistigheder, der er forelagt til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret bestaaende af følgende Medlemmer:

for Forbundet: Forretningsførerne Otto Jespersen og Niels Christensen,

for Arbejdsgiverforeningen: Direktør Preben Levin og Kaptajn Gustav Fog

med undertegnede Professor Oluf H. Krabbe som Formand og Opmand.

1. Ifølge en mellem Firmaet Petersen & Albeck og Fabrikarbejdernes Forbund afsluttet lokal Aftale, der har været i Kraft siden 1933, er der vedtaget Akkorder for Skibsophugningsarbejde efter en glidende Skala paa 11 Kr. pr. 1000 kg. Jernmateriale i Skibe under 1000 Tons Bruttoregister faldende til Kr. 7,25 pr. 1000 kg i Skibe over 7000 Bruttoregistertons.

Ved Siden heraf gælder der en Akkordprisliste omfattende en Række hos Firmaet forefaldende Arbejder.

Efter at den generelle Overenskomst mellem Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen og Dansk Arbejdsmands Forbund angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de Medlemmer af Forbundet, der beskæftiges i Virksomheden under nævnte Forening, var opsagt til Ophør pr. 1. April 1936, forhandledes der mellem Parterne om en Forlængelse af denne Overenskomst. Disse Forhandlinger resulterede i en Forlængelse af Overenskomsten med visse Ændringer, bl. a. en Forhøjelse af Lønningerne for de lavest lønnede Timelønsarbejde. I Tilslutning hertil forhandledes der mellem Firmaet og Fabrikarbejdernes Forbund om visse Ændringer i de for Firmaet bestaaende Lønforhold m. v. Disse sidste Forhandlinger resulterede bl. a. i, at den hidtidige Akkordsats for Ramslagning af Støbejern blev nedsat fra Kr. 3,19 til Kr. 3,00. Derimod blev den ovenfor nævnte Akkordskala for Ophugning af Jern i Skibe stadig uforandret.

Med Hensyn til dette sidste Arbejde er Forholdet det, at de sværere Jerndele i Skibet jævnligt maa sønderknuses ved Ramslagning, og Aflønningen har indtil 1. April d. A. været praktiseret saaledes, at der hver 4. Uge udbetales Arbejdernes Akkordoverskud efter foretagen Afvejning af hele den Mængde Jern, der fra Skibet er bragt i Land, og hvoraf en Del er færdigbearbejdet, medens en Del skal sønderdeles ved Ramslagning. Ved Akkordopgørelsen foretages derefter et Fradrag for Vægten af det Jern, som skal ramslaas for Akkordprisen Kr. 3,19, saaledes at der f. Eks. i Stedet for Kr. 11,00 pr. 1000 kg udbetales Kr. 7,81 pr. 1000 kg, og det resterende Beløb af Akkordsummen udbetales til andre Arbejdere, der paa et senere Tidspunkt udfører Ramslagningen. Resultatet heraf bliver saaledes overensstemmende med Ophugningsakkordlisten det, at der alt i alt i Skibe paa under 1000 Bruttoregistertons udbetales Arbejderne Kr. 11,00 pr. 1000 kg Jern i det paagældende Skib.

Efter at Ramslagningsakkorden pr. 1. April d. A. er blevet nedsat fra Kr. 3,19 til Kr. 3,00 har Firmaet ment sig berettiget til fremdeles at foretage det hidtidige Fradrag af førstnævnte Beløb ved Afregningen med de Arbejdere, der har færdigbearbejdet Materialet, medens det fra Forbundets Side gøres gældende, at Ramslagningsakkordens Nedsættelse maa medføre en tilsvarende Formindskelse i det hidtidige Fradrag for det færdigbearbejdede Materiale, saaledes at dette Fradrag fremtidig kun bliver Kr. 3,00 pr. 1000 kg.

Firmaet gør til Støtte for sit Standpunkt gældende, at det har været Meningen med Nedsættelsen af Ramslagningsakkorden, at denne Nedsættelse skulde komme Firmaet til Gode, bl. a. som et Slags Ækvivalent, fordi Arbejdsgiverne stillede sig imødekommende overfor Arbejdernes Krav om en Forhøjelse af visse Timelønninger, men hvis Forbundets Standpunkt godkendes, vil Firmaet praktisk talt ikke opnaa nogen Fordel ved Akkordnedsættelsen, idet denne vil komme andre Arbejdere tilgode i Form af en forhøjet Fortjeneste paa deres Arbejde i en samlet Akkord.

Fra Forbundets Side henvises der til, at der ved Overens-

komstforhandlingerne ikke er sket nogen Ændring i de tidligere gældende Ophugningsakkorder, og at Firmaets Standpunkt derfor vilde medføre en uhjemlet Forringelse af de ved Ophugningsakkordlisten fastsatte Akkordsatser.

I Betragtning af, at der ved Overenskomstforhandlingerne ikke er bestemt vedtaget nogen Ændring i Ophugningsakkordlisten, der tillægger Arbejderne faste samlede Beløb pr. 1000 kg Jernmateriale, finder Voldgiftsretten ikke, at Firmaets Opfattelse har fundet saa klart Udtryk i de nu foreliggende Overenskomster, at man under Hensyn til det af Firmaet anførte tør anse Ophugningsakkorderne for ændrede som af Firmaet krævet. Det skal i denne Forbindelse fremhæves, at Firmaet ved den stedfundne Revision af Akkorderne gennem Nedsættelser paa andre Punkter har opnaaet visse Fordele, der vil kunne komme i Betragtning som et Slags Ækvivalent for Firmaets Imødekommenhed ved Forhøjelse af Timelønningen.

Herefter vil Forbundets Paastand under denne Del af Sagen være at tage til Følge.

2. Fristen drejer sig om, hvorvidt den foran omtalte Ophugningsakkordliste er gældende ved Ophugningen af det tidligere under Marinen hørende Inspektionsskib »Fylla«.

I Februar 1934 blev der mellem Firmaet og dets Arbejdere paa Beddingpladsen afsluttet en særlig Ophugningsakkord for Krigsskibet »Herluf Trolle«. I det herom oprettede Dokument hedder det:

»Denne Ophugningsakkord gælder kun for dette Fartøj og er saaledes ikke Præcedens for fremtidige Krigsskibe, der maatte fremkomme, idet den tidligere omforenede Akkordpris paa Trampskibe, hvor Bruttotonnagen lægges til Grund, ikke kan henregnes under Krigsfartøjer, men speciel Aftale maa træffes herom i hvert enkelt Tilfælde, saafremt ikke anderledes bliver bestemt.«

Fra Forbundets Side gøres gældende, at »Fylla« maa anses som et Krigsskib, og at Akkorderne derfor maa fastsættes ved særlig Aftale. Der henvises bl. a. til, at Skibet er armeret med Kanoner, at Stævnen er af en særlig Konstruktion, og at Skibet er forsynet med flere vandtætte Skot end sædvanligt i Handels- og Passagerskibe.

Firmaet hævder, at Skibet, som er benyttet til særlige Formaal under Marinen, ikke kan anses som et »Krigsskib«, at Skibets lette Armering er uden Betydning, og at Ophugningen af Skibet ikke frembyder andre eller større Vanskeligheder end Ophugningen af mangfoldige Skibe, paa hvilke den almindelige Ophugningsakkord utvivlsomt finder Anvendelse.

Voldgiftsretten finder ikke at burde tage Stilling til det almindelige Spørgsmaal om, hvad der i den heromhandlede Forbindelse skal forstaas ved et »Krigsskib«, udover at »Fylla« i saa Henseende ikke kan sammenstilles med »Herluf Trolle«, men Voldgiftsretten finder at burde afgøre den foreliggende Tvist under Hensyn til, at der ikke under Sagen er oplyst saadanne særlige arbejdsmæssige Forhold ved Ophugningen af Skibet, at det tilstrækkeligt kan motiveres, at den sædvanlige Ophugningsakkordliste skulde være uanvendelig.

I Henhold hertil vil Forbundets Paastand under denne Del af Sagen ikke kunne tages til Følge.

Herefter afsiges følgende

KENDELSE

1. Ved Afregning af Ophugningsakkorder hos Firmaet Petersen & Albeck bør den hidtidige Akkordliste uændret lægges til Grund, saaledes at Nedsættelsen af Akkordsatsen for Ramslagning medfører en tilsvarende Nedsættelse i det Fradrag, der tidligere er foretaget ved Afregningen mod de Arbejdere, som ikke har været beskæftiget med Ramslagningen.

2. Ved Ophugningen af Inspektionsskibet »Fylla« bør den almindelige Ophugningsakkord lægges til Grund for Aflønningen.

Opmandens Honorar, 150 Kr., bør betales med Halvdelen af hver af Parterne.

København, den 30. September 1936.

Oluf H. Krabbe.

KENDELSE
afsagt
den 26. August 1936.

Nærværende Sag drejer sig om, hvorvidt Firmaet Cementvarefabrikant H. J. Jørgensen & Søn, Aarhus, som er Medlem af Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening, fortsat er berettiget til at betale de i Virksomheden beskæftigede Arbejdsmænd 105 Øre i Timen uanset, at den mellem nævnte Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund den 13. Marts 1936 oprettede Overenskomst § 2, 2. Stk., Pkt. 3 hjemler en Betaling af 110 Øre i Timen.

Den foreliggende Tvist har været gjort til Genstand for sædvanlig Behandling paa et Mæglingsmøde. Da Mæglingen forblev resultatløs, henvistes Sagen til Afgørelse ved Voldgift, og Voldgiftsmøde i Sagen har derefter været afholdt i Aarhus den 24. August 1936, idet som Voldgiftsmænd for Arbejderne mødte d'Hrr. Carl Hansen og P. Andersen og for Arbejdsgiverne d'Hrr. Anders Bach og Halvorsen. Undertegnede Politimester E. Hoeck fungerede som Formand for Voldgiftsretten og Opmand efter Parternes Valg. Da der ikke ved Behandlingen af Sagen blandt Voldgiftsmændene opnaaedes Stemmeflerhed for nogen Afgørelse, henvistes Sagen til Opmandens Afgørelse.

Efter det under Sagen oplyste fandtes der forinden ovennævnte Overenskomst Tilblivelse ingen generel Overenskomst mellem de 2 heromhandlede Organisationer, hvorimod der forefandtes nogle lokale — skriftligt affattede — Overenskomster afsluttede for 1 eller 2 Aar ad Gangen mellem enkelte Virksomheder og vedkommende Fagforening eller Arbejdere. Hvorvidt eller i hvilket Omfang lignende mundtlige Overenskomster har foreligget, er ikke nærmere klarlagt. Hvad Firmaet Jørgensen & Søn angaar, har der ikke foreligget nogen skriftlig Overenskomst, og Fagforeningen har heller ikke — før nærværende Sag — beskæftiget sig med Virksomhedens Lønningsmaade overfor dens Arbejdere. Det maa efter det for Opmanden foreliggende antages, at Firmaet gennem Aarene har betalt den til enhver Tid i Entreprenørforeningens Overenskomst fastsatte Timeløn, sidst 105 Øre, hvorved Arbejderne maa antages at have været tilfredse. Denne Betalingsmaade har i Tidens Løb hvilet paa Sædvane eller Aftaler med Arbejderne, uden at disse Aftalers nærmere Karakter er oplyst.

Den foreliggende Tvist skyldes, at der er Uenighed om Forstaaelsen af den mellem Parterne nu gældende Overenskomsts Bestemmelser om dens Ikrafttræden.

Overenskomstens § 8 foreskriver:

»Denne Overenskomst træder i Kraft den 1. April 1936 og gælder, indtil den med 3 Maaneders Varsel af en af Parterne opsiges til Ophør en 1. Februar, dog tidligst 1. Februar 1938«, og hertil slutter sig bl. a. følgende Overgangsbestemmelse:

»For saa vidt Overenskomsten vedtages, træder den i Kraft for samtlige under Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening hørende Virksomheder, hvis Overenskomster er opsagt. Virksomheder, hvis Overenskomster ikke er opsagt, bibeholder de hidtil gældende Vilkaar, indtil Overenskomsterne efter rettidig Opsigelse er udløbet, fra hvilket Tidspunkt de da falder ind under nærværende Overenskomst.«

Firmaet Jørgensen & Søn og med dem deres Organisation gør gældende, at den Betalingsordning, som har været gældende overfor Firmaets Arbejdere, er at betragte som en Overenskomst, og da denne ikke paa noget Tidspunkt er blevet opsagt, maa de hidtil gældende Betalingsvilkaar bibeholdes, indtil Overenskomsten efter rettidig Opsigelse er udløbet. Opsigelsen skulde have gaaet ud paa, at den hidtil gældende Betalingsmaade efter Entreprenørforeningens Overenskomst ikke længere skulde gælde.

Paa dette Grundlag er der derfor fra Arbejdsgivernes Side under Sagen nedlagt Paastand om Anerkendelse af, at Firmaet skal anses som en Virksomhed, hvis Overenskomst ikke er opsagt som omhandlet i Overgangsbestemmelsen.

Arbejderne har heroverfor bestridt, at der er eller har foreligget nogen Overenskomst mellem Firmaet og dets Arbejdere. Der har derfor ikke været Mulighed for Opsigelse af nogen Overenskomst, og Arbejdernes Paastand gaar herefter ud paa, at Firmaet kendes pligtig til at respektere Overenskomsten af 13. Marts 1936.

Saaledes som Arbejdsforholdene ofte er ordnede mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, ligger det for Opmanden nær at antage, at Reglen i Overgangsbestemmelsen, naar den taler om Overenskomster, har villet tage Sigte paa de skriftligt oprettede Aftaler, som nogle Virksomheder efter det oplyste har haft, men selv om dette ikke tør fastslaas, kan det paa den anden Side — i Mangel af særlige Oplysninger herom — ikke antages, at Bestemmelsen har Hensyn til en blot og bar Betalingsmaade (alene vedrørende Timebetaling, idet Akkordlønninger ikke forekom i Virksomheden), som har været praktiseret med skiftende Arbejdere i Tidens Løb, og som Firmaet i og for sig ikke har været bundet af længere end Forholdet til de enkelte Arbejdere eller Arbejdsforhold efterhaanden opgjordes. Udtrykket Overenskomst synes for øvrigt ogsaa rent sprogligt at dække over noget andet og mere end, hvad her er Tale om.

Efter dette maa der gives Arbejderne Medhold i deres Paastand, saaledes, at

Det bestemmes:

Firmaet Cementvarefabrikant H. J. Jørgensen & Søn, Aarhus, bør respektere Overenskomsten af 13. Marts 1936 mellem Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands Forbund.

Sagens Omkostninger, Opmandens Honorar 100 Kr. og 10 Kr. for Udlæg til Skrivearbejde samt Honorar til de i Sagen fungerende 4 Voldgiftsmænd, 40 Kr. til hver, udredes af Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening.

E. Hoeck.

SØLVBRYLLUP

Lørdag den 28. November kan Kredsformand *Simon Kjeldsen* og *Hustru,* Stokkemarke, fejre Sølvbryllup.

Sølvbrudeparret er kendt og agtet af alle for deres solide og retskafne Færd. Indenfor vort Parti og Forbund er der særlig Grund til at fejre Sølvbrudeparret, thi Kjeldsen og Hustru hører til dem, der har gjort en god Indsats for vort Parti og Organisation. Kjeldsen har i 17 Aar været Formand for Landarbejderforbundet i Stokkemarke. I 16 Aar har Kjeldsen været Medlem af Hovedbestyrelsen, først i Landarbejderforbundet og efter Sammenslutning med D. A. F. har Kjeldsen fortsat baade som Formand og Hovedbestyrelsesmedlem samt som Kredsformand, for Tiden er han Medlem af Stokkemarke Sogneraad, hvor han har haft Sæde i 12 Aar. Med Trofasthed og med Energi varetager han de Hverv, der lægges paa ham, og hans Hustru har altid været meget interesseret i sin Mands Arbejde.

Vi ønsker til Lykke og takker Ægteparret for deres gode Arbejde.

Fra Medlemmerne

Svendborg F. — Svendborg Lervarefabrik. Afdelingen har efter indhentet Sanktion fra Forbundet forhandlet med Fabriken om Oprettelse af Overenskomst. Fabriken er imidlertid Medlem af Keramisk Fabrikantforening, og Fabrikantforeningen har henstillet, at vore Medlemmer, der er beskæftiget paa Fabriken, overflyttes til Keramisk Forbund. Det ønsker Afdelingen imidlertid ikke at være med til, og ved de fortsatte Forhandlinger med Fabriken er det lykkedes Afdelingen at faa Ugelønnen hævet fra Kr. 47,80 til Kr. 52,00, uden at der dog er oprettet nogen Overenskomst.

Balslev-Ejby — Ejby Teglværk. Afdelingen har med Sanktion fra Hovedkontoret forhandlet med Teglværket om Oprettelse af Overenskomst, og da de lokale Forhandlinger ikke har bragt noget Resultat, har vi foranlediget optaget Forhandling under Forbundsledelsens Medvirken. Heller ikke denne Forhandling førte til Enighed, og der blev derfor etableret Arbejdsstandsning. Denne Arbejdsstandsning varede i 8 Dage, hvorefter der optoges ny Forhandling, og ved denne er der opnaaet Overenskomst med en Arbejdstid af 8 Timer daglig, Timeløn 90 Øre, fra 1. September d. A. 93 Øre og fra 1. Marts 1937 95 Øre. Endvidere er der fastsat en Række Akkordpriser. Teglværket indgaar paa kun at beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Overenskomsten gælder til 1. Marts 1938.

Oliemøllerne — Raffinaderiet »Trekroner«. Afdelingen meddeler, at den har forhandlet med Firmaet om Oprettelse af Overenskomst, og det er efter en Del Besværligheder lykkedes at faa oprettet en saadan. Arbejdstiden er fastsat til 8 Timer. Timeløn 120 Øre. I Raffinaderiet 130 Øre. For Arbejde i kontinuerlig Drift gives et Tillæg paa 6 Kr. pr. Uge for 3-Holds Drift, og Kr. 4,50 pr. Uge for 2-Holds Drift. Almindelige Overtidsregler. 50 pCt. Tillæg til Timelønningerne for Rensning af Destillatorer og Kondensatorer samt Dampkedler med dertil hørende Røgkanaler. Ferieordning som i Jernindustrien. Tillidsmandsregler som i Olieindustrien samt Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten er gældende til 1. Marts 1938.

Aarhus St. — A/S De forenede Jernstøberier, Aarhus. Afdelingen har klaget over, at det ikke var muligt at komme til Enighed om nye Priser for Akkorden vedrørende Rensning af Støbegods, hvilken Akkord var opsagt til Udløb 1. Februar d. A. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, men heller ikke her har man kunnet komme til Enighed, og paa Anmodning fra Afdelingen er der derefter fremsendt 1. og 2. Strejkevarsel. Ved det i den Anledning afholdte Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, er der opnaaet Enighed, saaledes at Dansk Arbejdsmands Forbund trækker de afgivne Strejkevarsler tilbage, og Firmaet indgaar paa, indtil det nye Renseri er færdigindrettet og taget i Brug, at betale 90 Øre pr. 100 kg for Rensning af almindeligt Gods, 125 Øre pr. 100 kg for Rensning af Gods fra B. &W. paa over 1000 kg og 130 Øre pr. 100 kg for Rensning af Gods fra B. & W. paa under 1000 kg.

Fabrikarbejderne — A/S Hellesens Enke og V. Ludvigsen. Vore Medlemmer har klaget over, at Firmaets Lønopgørelser af Arbejdernes Fortjeneste er af en saadan primitiv Art, at Arbejderne er ude af Stand til at kontrollere den ugentlige Arbejdsfortjeneste, og de har derfor rejst Krav om, at deres Lønninger udbetales i Lønningsposer med specialiseret Opgørelse. Sagen har været behandlet ved Mægling, hvorfra den vistes tilbage til ny lokal Forhandlng, og vi har nu fra Afdelingen modtaget Meddelelse om, at Firmaet er indgaaet paa at indføre en Ordning, saaledes som Arbejderne har ønsket det.

Oliemøllerne — L. C. Glad & Co. Afdelingen har klaget over, at Syremændene hos Firmaet ikke faar den fulde Ferieløn, at Firmaet ikke vil overholde en Aftale om Feriens Forlængelse med 1 Dag, og at Firmaet ikke betaler 100 pCt. Tillæg for Overtid om Morgenen før normal Arbejdstids Begyndelse. Uoverensstemmelserne har været behandlet ved Mægling, uden at der er opnaaet Enighed, men der har derefter været optaget ny lokal Forhandling, og Afdelingen meddeler, at ved denne er Firmaet indgaaet paa samtlige vore Medlemmers Krav.

Fabrikarbejderne — Firmaet Bülow & Co. Afdelingen klager over, at Firmaet nægter at betale en nyantagen Mand med den hos Firmaet fastsatte Betaling af Kr. 1,50 pr. Time for Vulkaniseringsarbejde, skønt den nyantagne Mand er gammel Vulkaniseringsarbejder, der udelukkende er antaget paa Grundlag af sit Kendskab til Arbejdet. Sagen har været behandlet ved Mægling, hvorfra den henvistes til ny lokal Forhandling, og ved denne er Sagen gaaet i Orden, saaledes at den omstridte Mand har faaet sin Ugeløn hævet fra Kr. 58 til Kr. 70.

Kogsbølle Vindinge — Entreprenør Kjærs Kalkgrav. Afdelingen meddeler, at der er foretaget en Ændring i Arbejdsforholdet, saaledes at Arbejdet bliver vanskeligere, og Arbejderne har derfor rejst Krav om en højere Betaling for Arbejdet, men uden Resultat. Vi har overfor Entreprenøren begæret Mægling, men han nægter at deltage i et Mæglingsmøde. Vi har derefter klaget til den faste Voldgiftsret, og dette bevirkede, at Entreprenøren erklærede sig villig til at deltage i en Mægling, og en saadan blev afholdt, uden at man kom til Enighed. Kla-

gen til Den faste Voldgiftsret blev dog opretholdt, og ved det forberedende Møde i Retten indgik Entreprenøren paa at forhøje Betalingen for det omstridte Arbejde fra 80 til 95 Øre pr. Vogn og endvidere yde en Efterbetaling paa 100 Kr., der blev betalt med det samme i Retten. Herefter tog vi Klagen tilbage.

Varde — Varde Staalværk. Tillidsmanden har forhandlet med Firmaet om Betalingen for Søndagsarbejde til 3 Fyrbødere, der arbejder i kontinuerlig Drift, ligesom han har forhandlet med Firmaet om Frivagter til de paagældende. Der er ikke opnaaet Enighed om Sagen, og den er derefter behandlet ved Mægling, hvor man er enedes om, at de tre faste Fyrbødere aflønnes med 75 Kr. pr. Uge + hver 4. Søndag fri. Afløseren erholder 12 Kr. pr. Afløsningsvagt + hver 4. Søndag fri.

Helsingør S. — Helsingør Skibsværft. Afdelingen har klaget over, at Værftet ikke vil aflønne en ny Mand, der er antaget til Maskinformning, med den for dette Arbejde fastsatte Timeløn 97 + et Tillæg af 55 pCt. Endvidere har Kranførerne rejst Krav om højere Løn, uden at Kravet er imødekommet. Sagen har været behandlet efter Reglerne, og herunder er Værftet indgaaet paa at forhøje Kranførernes Ugeløn med 1 Kr. pr. Mand. Sagen vedrørende Aflønning ved Maskinformning sluttedes med de faldne Udtalelser.

Støberiarbejderne — A/S »Vølund«, Øresundsvej. Afdelingen har indberettet, at to af vore Medlemmer, der har været beskæftiget hos Firmaet ved et Stykke Bygningsmontagearbejde, har rejst Krav om Montagetillæg for dette Arbejde i Henhold til Voldgiftskendelsen. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og her er den sluttet, idet Firmaet indgik paa at afregne Arbejdet med 128 Øre pr. Time.

Nørresundby A. — Cementfabriken Ø. K. Afdelingen har klaget over, at Fabriken nægter at betale et Tillæg paa henholdsvis 10 og 5 Kr. pr. Uge for kontinuerlig Drift, naar der arbejdes med 2 Ovne, skønt man i sin Tid er enedes om nævnte Tillæg. Der har været Mægling, hvor Parterne enedes om, at Aftalen om de 5 og 10 Kroners Tillæg bortfaldt mod, at det i Overenskomstens § 3 omtalte Produktionstillæg paa ¾ Øre ændres til 0,9 Øre, og dette træder i Gang fra Igangsætningen af Cementfabriken i Maj Maaned 1936 at regne.

Vejle F. — A/S C. M. Hess Fabriker. Afdelingen klager over, at vore Medlemmer der er beskæftiget ved Udslagning af Støbegods, ikke faar den fulde Betaling for det udførte Arbejde. Endvidere klages over, at der fradrages Arbejderne et Beløb for ituslaaet Støbegods trods det, at der ikke foreligger Uagtsomhed fra vore Medlemmers Side. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her indgik Firmaet paa at godtgøre Arbejderne for ialt 5000 kg Gods. Endvidere frafalder Firmaet Kravet om, at Arbejderne skal erstatte ituslaaet Gods.

Kalundborg — Svovlsyrefabriken. Afdelingen klager over, at Fabriken nægter at betale 3 af vore Medlemmer, der har været Hjælpere hos Tømrerne ved Flytning af nogle store Saltkar, det samme Smudstillæg af 25 pCt., som Tømrerne har faaet udbetalt. Endvidere klages over, at Firmaet nægter at betale Smøre- og Remmemand den i Priskuranten fastsatte Timeløn af 117 Øre. Sagen har været behandlet ved Mægling, hvor man enedes om at afregne Arbejdet ved Saltkarene efter Tariffen for Tjærearbejde paa de andre Svovlsyrefabriker 115 Øre pr. Time, og at denne Takst fremtidig skulde gælde for Kalundborgfabriken for alt Tjærearbejde. For Arbejdet ved Remme og Smøring af udover 1 Times Varighed betales 117 Øre pr. Time. Endvidere behandledes et Spørgsmaal om Sommerferiebetaling til 2 Reserver, hvor Fabriken indgik paa at supplere denne Betaling med tilsammen Kr. 4,67, og endvidere et Spørgsmaal om Betalingen for Losning af Kolafosfatconcentrat, hvilket Arbejde herefter betales med 160 Øre pr. Time saavel om Bord som i Land.

Støberiarbejderne — A/S H. P. Hansens Cyklefabrik. Afdelingen klager over, at Firmaet har afskediget Tillidsmanden trods det, at det fortsat beskæftiger andre af vore Medlemmer. Sagen har været behandlet ved Mægling, hvor Firmaet indgik paa at genantage Tillidsmanden og yde ham en Erstatning af Kr. 100.

Taastrup — Taastrup Teglværk. Afdelingen klager over, at der ikke lokalt har kunnet opnaaes Enighed om Betalingen for en ny Art Sten, der produceres paa Teglværket, hvilke Sten bruges til Overdækning af Telefonkabler. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her enedes man om, at der for det Parti, der er i Ordre foreløbig betaler Timeløn + 20 pCt. Hvis det viser sig, at Værket faar den fremtidige Leverance af disse Sten, optages der straks Forhandling om Akkord paa Basis af en Fortjeneste paa 150 Øre pr. Time, og til den Tid efterbetales der Arbejderne efter denne Timefortjeneste for det Parti, der nu er i Arbejde.

Fabrikarbejderne — Erik Mohrs Radiatorfabrik. Afdelingen klager over, at Firmaet egenmægtigt har fastsat Akkordpriser og Omfanget af Akkordarbejdet. Endvidere har vore Medlemmer fremsat Krav om at faa oprettet Enkeltmandsakkorder. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid, og herunder er man enedes om, at der efter at de igangværende Udvidelser af Fabriken er tilendebragt — senest inden 2 Maaneder, skal optages Forhandling mellem Firmaet og Arbejderne om Enkeltmandsakkorder, og disse Priser skal gælde fra den nye Fabriks Igangsætning. Vedrørende Priserne indtil denne Igangsætning optages straks lokale Forhandlinger baseret paa Fællesakkord.

Aalborg C. — Aalborg Portland Cementfabrik. Afdelingen indberetter, at man ikke lokalt har kunnet komme til Enighed om Betalingen for Arbejdet, hvor en Mand indenfor 4 Døgn har udført 4 Natvagter og 1 Dagvagt. Der har været Mægling, og her enedes man om, at i de Tilfælde, hvor en Arbejder i Natholdsdrift sættes til Dagholdsarbejde i Natdriftsperioden, uden at denne afbrydes, betales der ham et Ekstrahonorar af 10 Kr. pr. fuld Dagvagt.

Odense St. — A. Birn, Vesterbros Jernstøberi. Afdelingen klager over, at Firmaet har opsagt Tillidsmanden fra hans Stilling som Tillidsmand. Endvidere har Firmaet indført en ny Arbejdstid for vore Medlemmer, der bevirker, at de faar en Overtime hver Støbedag. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her enedes man om, at Firmaet tilbagekalder Opsigelsen af Tillidsmanden, og at Arbejdstiden forbliver uforandret fra Kl. 7 til Kl. 15,30.

Røde Kro — Vognmændene Johansen og Lorentsen, Hellevad. Afdelingen har sluttet Overenskomst med en Timeløn af 105 Øre og med en Del Akkordpriser. Endvidere er der i Overenskomsten optaget Regler for Behandling af faglig Strid og en Bestemmelse, hvorefter der kun beskæftiges Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund i Grusgravene. Overenskomsten kan opsiges til en 1. April.

Græsted — Jens P. Nielsens Grusgrav. Afdelingen har sluttet Overenskomst med en Timeløn af 113 Øre. Endvidere en Del Akkordpriser. Iøvrigt tiltrædes Overenskomsten med Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker, og der maa kun beskæftiges Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbunds Græsted Afdeling. Overenskomsten kan opsiges til en 1. Februar, dog tidligst 1. Februar 1938.

Skallerup — Harritslev Teglværk. Afdelingen har sluttet Overenskomst, saaledes at Overenskomsten mellem Kalk- og Teglværksforeningen og D. A. F. bliver gældende, hvad angaar Timeløn, Arbejdstid og Overtidsbetaling og andre almindelige Bestemmelser. Endvidere er fastsat en Række Akkordpriser. Overenskomsten kan opsiges til samme Tidspunkt som Landsoverenskomsten.

Hær og Flaade — Orlogsværftet. Afdelingen har fornyet Overenskomsten og herunder opnaaet forskellige Tillæg, bl. a. et Tillæg paa 3 Øre pr. Time til de Arbejdere, der ikke har Adgang til Akkord.

Hær og Flaade — Flaadestationen. Afdelingen har fornyet Overenskomsten med Timelønningerne hævet fra 136 til 138 Øre.

32. Kreds — Murermester Jens Jensen, Feldballe. Den i Juni Maaned oprettede Overenskomst har Mesteren opsagt til Udløb 1/2 1936. Da det ikke har været muligt at faa Mesteren til at underskrive paa en ny Overenskomst, er der givet Kredsen Sanktion til at iværksætte Blokade overfor ham, naar Tidspunktet herfor anses for belejligt.

Aalborg F. — Aalborg Kommune. Den af Afdelingen opsagte Overenskomst er fornyet og tilføjet en Del Ændringer: 1. Ferieafløsere faar samme Løn under Afløsning som de fastansatte. 2. For Gennemkørsel af Myremalm betales et Tillæg af 50 Øre pr. Time. 3. For Smøring paa Luftbanen betales et Tillæg af 1 Krone pr. Dag. Den Mand, der beskæftiges i Kulhuset under Losning, betales med 1 Krone ekstra pr. Dag. 4. Flere andre Ændringer optages ikke i Overenskomsten, men indføres i Protokollen.

25. Kreds — Klitinspektoratet. Ved et af Klitinspektoratet igangsat Vejarbejde gennem Uggerby Plantage, betaltes 70 Øre pr. Time. Vi klagede til Klitinspektøren og henstillede, at Timelønnen forhøjedes til 105 Øre. Inspektør Pindholt oplyste, at det vilde være umuligt at faa det Beløb, Kroner 80,000, som var bevilget af Ministeriet som Tilskud til Arbejdets Udførelse. Efter en Del Korrespondance og flere Møder med Klitinspektoratet og Ministeriet, er der nu af Ministeriet bevilget yderligere Kr. 42,000. Herefter faar Arbejderne 105 Øre pr. Time og Efterbetaling for Timerne, som er afregnet med 70 Øre.

Jernbanearbejdernes Afdeling B. Gennem de senere Aar har der gentagne Gange været forhandlet med D.S.B. om Fastsættelse af Akkordpriser for Sporarbejde m.v. i København og 1.Zone. Ved den sidste Forhandling i August opnaaedes Enighed om, at den for Provinsen gældende Akkordprisliste ogsaa bliver gældende for København og 1. Zone med dertil knyttede Regler for Arbejdets Udførelse i Akkord. Til de paa Listen over Akkordarbejder anførte Priser ydes et Tillæg af 15 pCt. Ved Jernbetonarbejder, der udføres som Timelønsarbejde, ydes et Tillæg af 50 Øre til 104 = 154 Øre.

Kolding A. — Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse. Direktør Holck Schaldemose. Overenskomst oprettet 15/8 1936. Arbejdstid 48 Timer ugl. Timelønnen er den til enhver Tid mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund gældende, for Tiden 107 Øre. Alm. Overarbejdstakster. Sommerferiebestemmelser. Regler for Behandling af faglig Strid. Træder i Kraft 1. Juli 1936 og er gældende indtil den af en af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Skaade — Murermester R. Rasmussen, Højbjerg. Ved Afregningen for Støbning af Beton opstod Uoverensstemmelse, idet Mesteren beregnede Fradraget i Løftehøjden to Gange, saaledes, at der først blev trukket 30 cm fra i Løfteprisen foran Blandemaskinen, og derefter foretog Mesteren igen 30 cm Fradrag i Løftehøjden paa Udstøbningsstedet. Denne Fradragsmaade protesterede vi imod, idet Fradraget altid er praktiseret paa den Maade, at det kun kan tages een Gang. Sagen blev afgjort ved faglig Voldgift, og her har Opmanden givet os fuld og helt ret i vor Paastand om, at der kun kan fradrages Løftehøjden een Gang 30 cm. Samtlige Sagens Omkostninger blev paalagt Centralforeningen.

Kolding A. — Statsbanerne. Ved Justering af Jernbanespor paa Kolding Station, forlangte Afdelingen Arbejdet betalt med Akkordafsavnstillæg. Statsbanerne afviste dette Forlangende under Henvisning til, at Sporet ikke var løftet 5 cm, saaledes som det er foreskrevet i Overenskomsten. Efter en Undersøgelse paa Stedet konstateredes det, at der ikke var løftet 5 cm, og Sagen forligtes ved, at der til fuld Afgørelse betales Akkordafsavnstillæg for en Trediedel af Timerne, som var medgaaet til Arbejdet. Herefter blev Tillægget ydet for ca. 900 Timer.

Fredericia A. — Statsbanerne. Som forrige Sag. Herefter blev Tillægget ydet for ca. 700 Timer.

Aarhus J. B. — Murermester M. Petersen. Der forelaa Uenighed mellem Parterne om, hvorvidt der skulde betales Tillæg for Forskallingsarbejdet til nogle Altaner. Sagen blev behandlet ved faglig Voldgift, hvor Kendelsen — afsagt den 25. Juli 1936 — gaar ud paa, at der ikke skal betales noget Tillæg for Forskallingsarbejdet til Altanerne.

Aarhus M. — Murermestrene S. Rasmussen og R. K. Rasmussen. Ved en Bygning, hvor Gesimsen og den øverste Del af Murværket var støbt, opstod Uenighed om, hvorvidt Højden skulde maales til Overkant i den største Gesims eller til Overkant af Murværket. Sagen blev behandlet ved faglig Voldgift, hvor Kendelsen afsagt den 25. Juli d. A. — gaar ud paa, at Højden skal maales til Overkanten af den støbte Gesims.

Hammelev — Ing. Knud Lind. Ved et Jordarbejde ved Hammelev, hvor Ingeniøren skulde foretage Afvanding, skulde der opgraves saa mange Kubikmeter Jord, at det faldt ind under Overenskomstbestemmelsen, større Jordarbejde. Reguleringen af den opgravede Jord, som udførtes af et særligt Hold Arbejdere, mente Ingeniøren imidlertid ikke skulde betales med Tillægget og afregnede dette med almindelig Timeløn, 105 Øre. Ved et Mæglingsmøde med Ingeniøren opnaaedes ikke Enighed, og vi krævede afholdt faglig Voldgift. Umiddelbart førend Voldgiftens Afholdelse meddelte Ingeniøren, at han efter senere Overvejelse nu vilde betale Tillægget for samtlige Timer, saaledes som af os forlangt. Dette er sket, og den begærede Voldgift bliver herefter annulleret.

Odense A. — Murermester A. W. Jensen, Fruens Bøge. Ved et Kloakledningsarbejde forsøgte Murermesteren at faa Arbejderne til at indgaa paa at udføre Arbejdet til almindelig Timeløn. Nogen Aftale kom ikke i Stand, idet Arbejdet blev standset paa Grund af Vinteren. Da Arbejdet herefter paany blev optaget, henvendte Afdelingen sig til Mesteren og meddelte ham, at Arbejdet nu skulde udføres og betales efter Entreprenøroverenskomst i H. t. Forligsforslaget. Dette vilde Mesteren overhovedet ikke høre Tale om, og heri blev han støttet af Centralforeningen.

Sagen kom til Voldgift, hvor Opmanden giver Forbundet Ret i, at Arbejdet skal afregnes og betales efter Entreprenøroverenskomsten.

Haderslev A. — uorganiserede Murermestre. Følgende Mestre i Haderslev og tilgrænsende Byer, nemlig A. Erbs, Vojens, Carl Hinriksen, Vojens, M. Henningsen, Aastrupbro, pr. Haderslev, Svend Hansen, Marstrup, Niels Hagedorn, Fjelstrup, Andreas Schmidt Sønder Vilstrup, Jørgen Jensen, Aarøsundvej 25, Haderslev, har været blokeret i kortere eller længere Tid, enkelte i indtil 3 Aar, da de ikke har villet underskrive Overenskomst. Blokaden generede dem tilsyneladende ikke, tværtimod, de kunde faa uorganiserede Arbejdere nok, til Trods for, at de maatte arbejde i 10 Timer pr. Dag og for 70 til 100 Øre pr. Time. Flere af Mestrene fik efterhaanden overdraget ret store Arbejder. Stillingen var ret alvorlig, vore Medlemmer blev fuldstændig trængt ud fra Byggepladserne. En iværksat Sympatiblokade over alle, som leverede Materialer til deres Byggepladser, havde til Følge, at de ikke kunde fuldføre Arbejdet. Efter et Forsøg paa at faa dannet en Sammenslutning var mislykkedes, maatte de til sidst bøje sig, og nu har de alle underskrevet Overenskomst, og alle Arbejderne er organiseret.

Aarhus A. — Statsbanerne. Ved Afregning for et Sporarbejde, hvor der skulde foretages Procentfradrag to Gange, er der opstaaet Uenighed om Maaden, paa hvilken dette Fradrag skal foretages. Statsbanerne lægger begge Fradragene sammen og foretager Fradraget samtidig, medens Afdelingen forlangte, at Fradraget skulde foretages af 2 Gange. Vi tilskrev Generaldirektoratet om at foranledige Fradraget foretaget, saaledes som Afdelingen forlangte, men dette er blevet afvist, idet Statsbanerne mener, at de to Fradragsposter maa lægges sammen og derefter fradrages Akkordprisen.

Aalborg A. — Entreprenør Nymark. Angaaende en Uoverensstemmelse om Betaling for Lægning af Ler under elektriske Kabler blev det under et Mæglingsmøde oplyst, at Entreprenøren i Virkeligheden kun var Arbejdsleder for Kommunen. I Henhold hertil tilskrev vi Byraadets Lønudvalg, med hvilket vi fik et Møde, og her opnaaedes Enighed om, at fremtidig Jordkabelarbejde, der udføres for Kommunens Regning betales med den almindelige Timeløn + et Akkordafsavnstillæg paa 25 pCt.

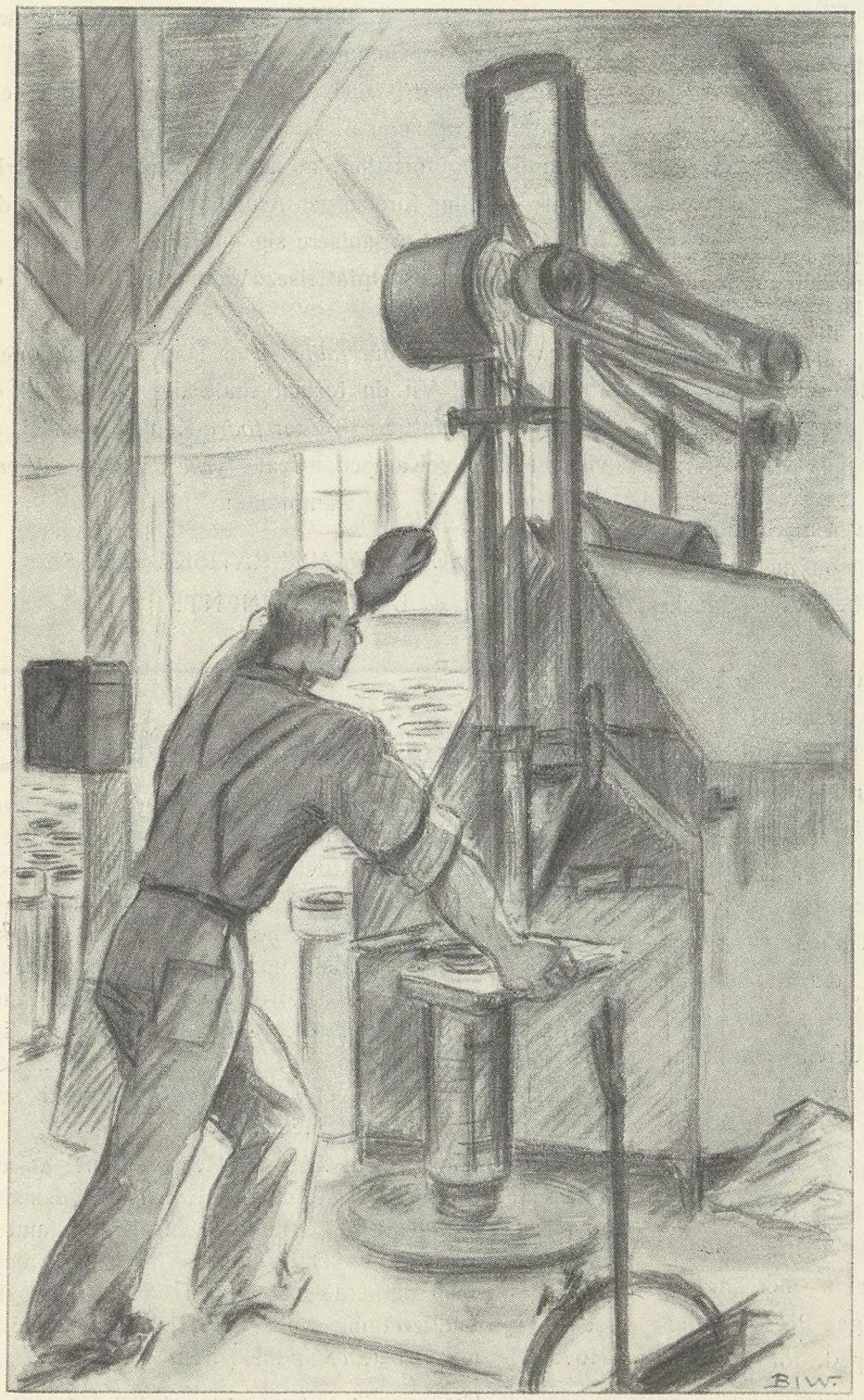
Holbæk — Holbæk Kommune. Der er vedrørende Kommunens løse Arbejdere opnaaet følgende Ferieordning: For Beskæftigelse i 4—6 Mdr. 2 Dages Ferie, 6—9 Mdr. 3 Dages Ferie, 9—12 Mdr. 4 Dages Ferie, 12—15 Mdr. 6 Dages Ferie, 15—18 Mdr. 8 Dages Ferie, 18—24 Mdr. 10 Dages Ferie, over 24 Mdr. 12 Dages Ferie.

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 22 30.-11. 1936 41. Aarg.

Ved Stampemaskinen

Det er Stampemaskinen, og Stemplet gaar,
omkring den staar Arbejdets Sønner,
hver Gang den et nyt Maaltid Mørtel faar,
dens Stempel stamper og stønner.

Jeg standsede ved Maskinen en Dag
og faldt begejstret i Staver
og spurgte mellem to Stempelslag,
hvordan man Rørene laver.

Min Viden var, rent ud sagt, lig med Nul,
men Manden svarede Nullet:
Du kender Recepten: Man tager et Hul
og støber Cement omkring Hullet!

Se, saadan bli'r altsaa Rørene til, —
— lidt underfundig var Minen —
og saa kan du ellers tro, hvad du vil,
sagde Manden ved Stampemaskinen.

Aage Hermann.

MENNESKEJAGTEN

Menneskejagten hedder en Artikel i »Aarhus Amtstidende« for den 7. November. Artiklen handler om »Tugthusloven«; den er ond og perfid overfor Fagforeningerne, men saare karakteristisk for den reaktionære Presses Holdning overfor Arbejdernes Organisationer.

Hadet til Fagforeningerne spores straks i Anslaget, der lyder saaledes:

»Tager man en Socialist-Avis, som er mere end otte Aar gammel, frem og lader Blikket løbe ned over Annoncespalterne, vil man finde det ene Tilfælde efter det andet, hvor navngivne Mænd sættes i Gabestokken, omtales med Sprogets mest nedsættende og foragtelige Vendinger udsættes for mere eller mindre forblommede *Trusler* — altsammen fordi de paagældende havde tilladt sig at modtage tilbudt Arbejde uden at have spurgt *Fagforeningen* om Forlov, uden at have ansøgt om Optagelse. Annoncerne var som Regel underskrevet af en eller anden Fagforeningsleder, en selvbestaltet Menneskejæger. Thi hvad var vel denne Forfølgelse andet end Jagt paa Mennesker? For Dyrene gælder Fredningstider, men for Mennesker var der ikke Rist eller Ro noget Steds. Det blev ligefrem gjort til en solidarisk Arbejderpligt at forfølge og jage de ulykkelige, som tog Arbejde til den Betaling, der kunde opnaas uden om Fagforeningerne, hvis Prispolitik har drevet saa mange Tusinder ud i Ledighed. Ja, selvom Arbejdet var til Tariftakster udeblev Forfølgelsen heller ikke.«

Der fortsættes i samme Toneart over to Spalter, og i Slutningen tales der om »Overgreb«, som mere minder om Chikagos Banditer end om det besindige danske Folk«.

Ja, saadan *staar* der virkelig i Bladet — og Tonen er den samme i hele den reaktionære Presse.

Men hvor er den falsk! Om nogen har Ret til at tale om *Menneskejagt,* da er det netop Arbejderbevægelsen og ikke mindst Fagforeningerne, hvis Talsmænd og Tillidsmænd gennem Aar blev forfulgt og jaget fra Arbejdsplads til Arbejdsplads af Arbejdsgiverne.

Og heller ikke Kvinder og Børn skaanedes — tværtimod regnede man koldt og kynisk med, at sultende Kvinders og Børns stumme Bøn om Brød skulde knække Rygraden, Viljen, Modet hos Faderen, som kæmpede sammen med sine Kammerater for anstændige Levevilkaar.

Og *denne Menneskejagt* nød alle Dage den reaktionære Presses Bevaagenhed. Tænk paa Højrebladet, der under Lockouten i 1899 krævede Arbejdernes Nederlag »*komplet, afgørende* og *knusende*« — her har vi i en Nøddeskal den saakaldte »borgerlige« Presses Holdning overfor de Arbejdere, som kæmpede for Anerkendelse af deres *Menneskeværd* og *Borgerret.*

Arbejderne rejste sig, stærkt, stædigt, trodsigt — og har nu en ganske anden Stilling end før, takket være vore Organisationers, vort Partis og sidst, men ikke mindst, *vor Presses* Indsats.

Endnu er der dog store Omraader, hvor Organisationstanken ikke er trængt igennem. Og her kæmper Reaktionen med en blind Fanatisme, der grænser til Raseri. Løgnen, Forvanskningen og Forvrængningen tages i Brug, naar Arbejderne søger at paavirke de uforstaaende til at blive gode Kammerater, til at annamme Solidaritetens og Sammenholdets Lære.

»*Menneskejagt!*« skriger man. Men naar den ene Storbonde, Grosserer o. s. v. i al Gedulgthed *ringer* til den anden og fortæller, at den og den er en »farlig Mand« — eller forelægger Arbejderne Kontrakter, der forbyder dem at organisere sig — hvad er saa det? — Efter Reaktionens Opfattelse »Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed«!!!

Kammerat! *Du overfaldes* hver Dag af Reaktionens Pressekobbel! Vil du fortsat finde dig i det? Vil du selv med dine fattige 10 Ører *fodre* Koblet? — Nej, du vil være med i Kampen for at *styrke dit eneste Værn,* din Forsvarer og din Kampfælle:

DEN SOCIALDEMOKRATISKE PRESSE

BLIV ABONNENT!

SPØRG DIN AFDELING

Det hænder ikke saa sjældent, at der til vort Forbundskontor indgaar Forespørgsler og personlige Henvendelser direkte fra Afdelingernes Medlemmer. Disse Henvendelser angaar mange forskellige Spørgsmaal — ogsaa vedrørende Arbejdsforholdene. Men det siger sig selv, at det vil være ganske uoverkommeligt for Hovedkontoret at indlade sig i Korrespondance direkte med Forbundets Medlemmer, idet den ene vilde være lige saa berettiget til at modtage et Svar, som den anden, hvilket kunde føre meget vidt, da vort Forbund, som bekendt, tæller 160,000 Medlemmer.

Derfor maa det henstilles til Medlemmerne, at alle Henvendelser sker til Afdelingerne, hvis Tillidsmænd utvivlsomt i langt de fleste Tilfælde vil være i Stand til at give fyldestgørende Oplysninger. Og skulde dette ikke i et enkelt Tilfælde være muligt, vil Afdelingsledelsen ved Indberetning om et saadant Spørgsmaal til Hovedkontoret faa de fornødne Direktiver.

Du bør derfor i alle Tilfælde spørge din Afdeling!

Nødvendigheden af Fritidsuddannelse

Arbejdstiden afkortes stadig. Det maa naturligvis være saadan, da den menneskelige Arbejdskraft med de Hjælpemidler, der nu staar til Raadighed, stadigvæk producerer mere og mere. Ottetimersdagen er, hvad man maa indrømme, naar man ser tilbage, egentlig endnu af yngre Dato. For tyve Aar siden var Titimersdagen den sædvanlige, ja omkring Aarhundredskiftet arbejdedes der de fleste Steder 11 og 12 Timer om Dagen i al Almindelighed. Naar vi gaar ud fra dette, saa ser vi tydeligt, hvilke Fremskridt der har været for Arbejderne med Hensyn til Arbejdstidsspørgsmaalet. For Øjeblikket diskuterer man ikke blot 40 Timers Ugen, men den vil maaske endda snart blive gennemført, ja selv Sekstimersdagen er nu ikke nogen Sjældenhed mere.

Men selv om vi altsaa i Løbet af forholdsvis kort Tid har gjort store Fremskridt med Hensyn til Arbejdstidsspørgsmaalet, saa har vi dog indtil nu ikke gjort os tilstrækkelig klart, hvad Arbejderen egentlig skal stille op med sin Fritid. Lad os tænke os en Arbejder eller en Funktionær i en Storby, som er tvunget til at henleve sit Liv under utilstrækkelige Boligforhold, og som nu tilbringer 40 Timer af Ugens 168 Timer paa sin Arbejdsplads. Der bliver da, naar man fraregner Turen til og fra Arbejdspladsen, saadan noget som 120—125 Timer tilovers, som han kan disponere over. Hvis vi nu regner den Tid fra, hvor Vedkommende sover, saa bliver der alligevel tilbage over 70 Timer pr. Uge, som han kan raade over efter eget Valg, og det er kun de færreste Arbejdere eller Funktionærer, der er i Besiddelse af en lille Jordlod, hvis Bearbejdelse kan kræve nogen Fritid. Mange forstaar heller ikke at udfylde Hullerne i deres Viden gennem Studiet af gode Bøger. De har ikke lært det endnu og forstaar ikke at sætte Pris paa at promenere af Hjertens Lyst i Videnskabens, Skønlitteraturens og Kunstens Havegange.

Der er derfor ikke andet at gøre end at organisere Fritiden, gøre den nyttebringende og opdragende. Vi maa lære at anse vor Fritidsuddannelse for et af Nutidens nødvendigste Krav, ja ogsaa Fremtidens Krav. Man har da ogsaa her og der begyndt at sætte ind paa dette Omraade. I Diktaturstaterne, hvor man ogsaa har bestræbt sig paa at beherske Menneskene og holde Øje med dem i deres Fritid, har man oprettet Organisationer for Fritidsuddannelsen. Disse er rene Hensigtsorganisationer. Men ogsaa i demokratiske Lande er man gaaet over til at forsøge en praktisk Løsning af Fritidsproblemet. I Frankrig har saaledes Understatssekretæren for Sport og Fritidsorganisation Leo Lagrange allerede foretaget flere Forarbejder for en praktisk Løsning af forskellige Planer. I en Samtale med Korrespondenten for »Prager-Pressen« har han om sine Planer og andet udtalt sig som følger:

»Vor første Opgave er at gennemføre Sportens planmæssige Fordringer. Sporten skal løftes op af den private Sfære og populariseres i de videste Kredse. Hertil behøver vi nye Sportspladser og Gymnastikhaller, som maa oprettes i alle Dele af Landet. Det næste vi maa foretage os, bestaar deri, at vi maa give Impulser til Vandringer og Rejser. I Særdeleshed skal Ungdommen hjælpes til at lære at kende sit Hjemland. Der maa derfor oprettes Ungdomsherberger. I Løbet af de sidste fem Maaneder er Ungdomsherbergernes Antal allerede tredoblet. Denne korte Tid har allerede givet os Erfaring for, at det nok skal lykkes os at opelske et Folke-Turistvæsen. Vi har for de enkelte Ferierejsende indført en Reduktion af Billetprisen paa 40 pCt., og vi har organiseret Ferietog under endnu langt gunstigere Betingelser, med Hotelejerforeningerne er der truffet Aftale om billigere Pensions-Priser, og Resultaterne har allerede i dette Aar været forbløffende. Luksusbadestæderne ved Azurkysten har i Sommermaanederne været overfyldt med hjemlige Turister.«

»Et særligt gunstigt Resultat opnaaede vi for Jernbanebilletternes Vedkommende (Billets Lagrange). De franske Jernbaner kunde fremvise Rekordindkomster, idet man saaledes i August Maaned havde afsat over 325,000 Feriebilletter.

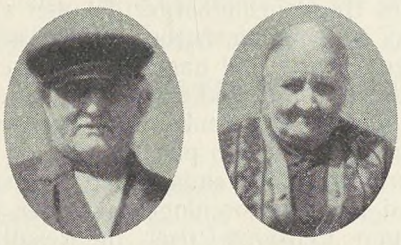
Da han blev forespurgt om den videre Udførelse af sine Ideer, erklærede Partifælle Leo Lagrange. »Vore Planer er beregnet Aar frem i Tiden og er som Følge deraf yderst omfangsrige. Mange Projekter, som fordrer et stort Opbud af Penge, som f. Eks. Oprettelse af »Folkets Hus«e, med Forsamlings-, Læse- og Gymnastiksale, maa vi indtil videre lægge til Side. Vandrebiblioteksvæsenet skal fremmes ved Hjælp af Bog-Bøder, saaledes at selv de mindste Steder nyder godt deraf. Ogsaa Koncertvæsenet maa fremmes. I den Hensigt at gøre Teaterbesøget billiger vil der med Undervisningsministeriet blive truffet en Overenskomst, idet Teatrene er underlagt dette. Vi gaar ogsaa snart til at oprette et øverste Raad for Fritidsuddannelse, til hvilket de deltagende Ministerier, Fagforbundene, Lærerforbundene o. s. v. kan sende deres Repræsentanter. I de enkelte Departementer vil der opstaa tilsvarende Organisationer, som vil understøtte Understatssekretærens og de centrale Organisationers Arbejde. Med »Kraft durch Freude« (Kraft gennem Glæde) har vore Bestræbelser intet at gøre. Det drejer sig hos os ikke om tvinge Folk til at udøve Sport eller paatvinge dem en Fornøjelse. Vi vil ene og alene fremskaffe Muligheder og tilvejebringe Midler for, at Enhver kan udnytte sine Muligheder, som han ønsker det. Vi vil bevise Verden, at ogsaa Demokratiet er i Stand til at oprette en i stor Udstrækning anlagt Fritids-Organisation.«

Det er store og længselsfuldt ventede Planer, som den franske Understatssekretær har sat sig for at realisere. Fritidsuddannelsen er Fremtidens store, socialpolitiske Værk. Det er indtrængende nødvendigt, at Fagforeningerne — som Repræsentanter for de arbejdende Masser — her ikke holder sig tilbage. De formaar at varetage Arbejdernes og Funktionærernes Interesser, og fremfor alt at have Indflydelse paa, at Fritidsuddannelsen sker i deres Aand. Hvad Frankrig udretter, er kun en Begyndelse. Andre Stater maa følge efter med lignende, og endnu omfangsrigere Planer.

Korresp.

40 AARS STIFTELSESFEST I MIDDELFART AFDL.

Den 6. December 1896 samledes nogle faa Arbejdsmænd i Middelfart til et Møde med det Formaal at faa dannet en Afdeling under Dansk Arbejdsmands Forbund. Bestræbelserne lykkedes, og Afdelingens første Formand, A. Sandberg, lagde sig kraftigt i Selen for at gøre Afdelingens Virksomhed saa effektiv som muligt.

Medstarter, Æresmedlem af Afdelingen Jørgen Rasmussen og Hustru.

Ret længe varede det ikke efter Afdelingens Start, før der blev Brug for Medlemmernes Sammenhold under en Konflikt med Byens Vognmænd. Denne Konflikt opstod i Forbindelse med Losningen af en Damper, der var indkommet i Havnen med Kul til Sindssygehospitalet. Vognmændene mente ikke, at de havde Raad til at betale de Priser, som Afdelingen krævede til de Medlemmer, der var beskæftiget med Aflæsning af Kullene paa Hospitalet, og Vognmændene gik derfor selv i Gang med Arbejdet. Skovl var Vognmændene imidlertid ikke meget for at bruge, og de nøjedes derfor med at løfte Vognfjælene med det Resultat, at Kullene inden ret længe laa spredt over det meste af Aflæsningspladsen.

Hospitalets Forvalter gjorde først Forsøg paa at faa Opsynskarlene — som Plejerne den Gang kaldtes — til at samle de spredte Kul sammen, men det lykkedes ikke, idet Karlene, der var bekendt med Vognmændenes Betalingsvægring, nægtede at udføre Arbejdet.

Forvalteren standsede derefter videre Tilkørsel af Kul, hvilket fik Vognmændene til at henvende sig til Arbejderne i Byens Omegn med det Formaal at skaffe den fornødne Arbejdskraft. Disse Arbejdere fik et svimlende Tilbud om 7 Kroner pr. Dag, hvis de vilde paabegynde Arbejdet. Men det tjener til deres Ære, at de undersøgte Arbejdsforholdet i Byen, forinden Arbejdet blev paabegyndt. Her fik de hos en af Deltagerne i Konflikten, Jørgen Rasmussen, der nu er 82 Aar gammel og Foreningens Æresmedlem, den rette Besked om, hvorledes deres eventuelle Medvirken i Kulaflæsningen vilde blive bedømt, og afstod herefter at modtage Vognmændenes Tilbud. Resultatet blev derefter, at Vognmændene maatte bøje sig for det af Afdelingen fremsatte Krav, og Overenskomsten blev underskrevet.

Senere lykkedes det Afdelingen at faa en Fane, der naturligvis skulde med til Majfesten. Men det var meget vanskeligt at opnaa Tilladelse til Festens Afholdelse. Det lykkedes dog at faa overladt en Mark til Samlingssted, og det var med synlig Stolthed, at Fanebæreren, Severin Madsen — der forøvrigt har været Afdelingens Fanebærer uafbrudt gennem Aarene og fremdeles er det — foldede Fanen ud.

Paa det Tidspunkt Afdelingen blev stiftet, var der kun en Virksomhed af Betydning i Middelfart, nemlig Hess Jernstøberi. Her havde de beskæftigede Arbejdere kun 20 Øre pr. Time, og der blev ved Tillidsmanden — den ligeledes nulevende, gamle Kammerat, Julius Frederiksen, rejst Krav om Forbedring af denne Timeløn. Kravet resulterede i et Mæglingsmøde, men der opnaaedes ikke Enighed. Senere afholdtes faglig Voldgift med Dommer Ekeroth, Middelfart, som Opmand. Under Voldgiftsmødet fremsatte Arbejdsgivernes Repræsentanter nogle Oplysninger om Lønforholdene ved samme Art Arbejde i Svendborg. Forbundets daværende Formand, M. C. Lyngsie, dokumenterede imidlertid at de givne Oplysninger var urigtige, og Resultatet blev en Kendelse i Arbejdernes Favør.

Det saaledes opnaaede Resultat var naturligvis medvirkende til stigende Tilslutning til Afdelingen, der efterhaanden formaaede at gøre sig gældende paa mange Omraader. Og selv om Jernstøber Hess under en senere Forhandling med Afdelingen erklærede, at han hellere vilde lade sine Mure smuldre end at give Arbejderne yderligere Tillæg, saa formaaede han dog ikke at dæmme op for den Udvikling Oprettelsen af Arbejdsmændenes Afdeling i Middelfart gav Stødet til.

Med Anlægget af Nordisk Traad- og Kabelfabrik steg Tilgangen af Medlemmer yderligere, saaledes at Afdelingen forud for Oprettelsen af Brancheafdelinger talte ialt omkring 700 Medlemmer.

Afdelingen, der nu henhører under Jord-, Beton- og Bygningsgruppen, tæller i Dag omkring ca. 300 Medlemmer, og ikke mindst i de Aar, hvor Bygningen af Lillebæltsbroen fandt Sted, blev der fra Afdelingens Side udfoldet en stor og betydningsfuld Virksomhed. Det er derfor forstaaelig, at man nu ønsker at festligholde Stiftelsesdagen, hvilket sker den 6. December.

Middelfart Afdelings nuværende Bestyrelse.

Forbundet benytter Lejligheden til at ønske Afdelingen hjertelig til Lykke og udtaler samtidig alle gode Ønsker for Fremtiden.

BØR AFDELINGER

ELLER MEDLEMMER AF FORBUNDET OPTRÆDE SOM ARBEJDSGIVERE

Undertiden opstaar der i en Afdeling Spørgsmaal om, hvorvidt denne skal give Tilbud paa Udførelsen af et Arbejde, der er udbudt i offentlig Licitation. Det kan ske, at Spørgsmaalet kun sættes i Forbindelse med et enkelt Arbejdes Udførelse, men det er ogsaa hændt, at et saadant fremsat Forslag omfatter Starten af en Entreprenørforretning, hvortil knyttes Tanken om Overtagelse af Arbejder i større Udstrækning indenfor Afdelingens Omraade.

Saadanne Virksomheder er ogsaa bleven etableret, og i større Byer har det vist sig muligt at skabe det fornødne Grundlag for en Videreførelse, enten som Aktieselskab eller kooperativ Forretning. Men i adskillige Tilfælde har disse Virksomheder kun medført Skuffelser og Vanskeligheder, som har bevirket, at Tanken om selvstændig Virksomhed paa dette Omraade har maattet opgives.

Medvirkende hertil er blandt andet, at man ved Starten af en saadan Entreprenørvirksomhed ikke i fornødent Omfang har taget mulige Vanskeligheder i Betragtning, men kun har haft Sagens gunstige Udvikling for Øje.

Det kan nemlig ikke bortforklares, at der paa det omhandlede Omraade findes en overmaade stor Konkurrence, hvilket de i Forbindelse med offentlige Licitationer bekendtgjorte Tal er et overordentlig talende Vidnesbyrd om. Det er saaledes ikke ualmindeligt, at der ved en Licitation konstateres indtil 100 pCt. Forskel paa det laveste og højeste Tilbud. Paa dette Fænomen kan der gives adskillige Forklaringer. Det kan skyldes Regnefejl eller forkert Beregning af Arbejdets Udførelse, men i mange Tilfælde skyldes Uforholdsmæssighed i Tilbudgivningen, at visse Firmaer fra tidligere Arbejder ligger inde med de til Arbejdets Udførelse nødvendige Materialer — Afstivning, Spor, Tipvogne og Værktøj — som Firmaet for at opnaa Overdragelse af Arbejdet, undlader at beregne Afskrivning eller Fornyelse af. Men naturligvis har man ogsaa set Tilfælde, hvor en uforholdsmæssig lav Tilbudssum er fremkommet som Følge af, at Firmaet har tilsidesat de mest elementære Hensyn til Arbejdets Udførelse og har set bort fra den Risikopræmie, som et hvert Firma, der beskæftiger sig med Entreprenørarbejde, maa regne med før eller senere at blive præsenteret for som Følge af indtrædende Begivenheder under Arbejdets Gang, der ikke har kunnet forudses ved Tilbudgivningen.

Alle disse Forhold vil, hver for sig, være medvirkende til at skabe mange og i visse Tilfælde uoverstigelige Vanskeligheder for en nystartet Virksomhed i Tilknytning til en af vore Afdelinger, hvis Tillidsmænd altid maa beregne Tilbudene saaledes, at Sikkerheden for Arbejdets Gennemførelse og overenskomstmæssig Lønudbetaling er tilstede, idet der ellers vil være Adgang til for Kreditorer eller utilfredsstillede Bygherrer at gøre Ansvar gældende overfor hvert enkelt Medlem af Afdelingen. Anderledes stiller det sig naturligvis, hvis der er Tale om et Aktieselskab, idet der i saa Tilfælde kun kan gøres Betalingsansvar gældende i Forhold til den tilstedeværende Aktiekapital, saafremt der da ikke fra Aktieselskabets Bestyrelses Side er udvist Adfærd, som kan paadrage disse personligt Ansvar.

Og Forholdet bliver ikke bedre, saafremt det er de enkelte Medlemmer af vort Forbund, der paatager sig Arbejde i Entreprise, hvad enten det saa drejer sig om Dræningsarbejde, Vejarbejder, Udlægning af Skærver eller Levering af Vejmaterialer til Amt og Sogneraad. Det hele kan ved første Øjekast se overordentlig tiltalende ud, men det er dog en Kendsgerning, at der ofte ved de saakaldte offentlige Licitationer afgives Tilbud, der gør Opfyldelsen af de til Arbejdets Udførelse knyttede Forpligtelser og Betingelser til en Pine for Vedkommende, uagtet den tilstedeværende Amtsvejinspektør eller Ingeniør sædvanligvis advarer mod at byde under de kalkulerede Priser. Det er her væsentlig mindre Landbrugere og Vognmænd, der optræder som Entreprenører, men den Konkurrence saadanne Tilbud fremkalder paa disse Arbejdsomraader, gør det umuligt for Medlemmer af vort Forbund at opnaa Andel i disse Arbejder, saaledes at der derved kan sikres dem selv og eventuelle Medhjælpere tarifmæssig Arbejdsløn, og der bliver naturligvis slet intet til Afholdelse af Udgifter til Ulykkesforsikring, Værktøj og lignende.

Foruden de Vanskeligheder det allerede anførte kan afstedkomme, saavel for Afdelingerne som for de enkelte Medlemmer, henledes Opmærksomheden paa Forbundslovenes Afsnit XI § 36, Stk. 2, der er saalydende:

»Ingen af Forbundets Afdelinger eller Grupper af Medlemmer eller enkelte Medlemmer maa give Tilbud paa Arbejde udbudt ved Licitation eller lignende, medmindre Tilbudssummen er af en saadan Størrelse, at overenskomstmæssige Priser kan betales til de i saadant Arbejde deltagende Arbejdere.

Afdelingsbestyrelserne har Pligt til nøje at overvaage, at ingen Medlemmer under nogen Form arbejder for ringere Betaling end den, der er fastsat ved de gældende Overenskomster og Lønkontrakter. Medlemmerne er derfor til enhver Tid pligtige at meddele Afdelingsbestyrelserne enhver af disse forlangt Oplysning og Dokumentation med Hensyn til den Løn de modtager.«

Det maa derfor henstilles, saavel til Afdelingerne som til de enkelte Medlemmer, nøje at overveje de ovenfor angivne Forhold, forinden de paatager sig Udførelsen af Arbejder, der enten paa den ene eller anden Maade kan medføre Vanskeligheder som det er bedst at undgaa.

R—dt.

KONJUNKTURPROBLEMET
OG FAGFORENINGERNES ARBEJDSPLANER

Verdensøkonomien viser siden 1931 Krise og Depression. I de nordiske Lande lykkedes det at afkorte Krisen og ved særlig heldige økonomiske Forholdsregler at fremtvinge en industriel Højkonjunktur. Alligevel bliver Verdenskrisens Problem nu som før akut for de nordiske Lande og hænger som bestandig Trusel over det kapitalistiske System. En aktiv økonomisk Politik maa forsøge at indvirke paa den Konjunktur- og Krisemekanisme og udjævne Konjunktursvingningerne. Ganske vist kan man ikke inden for den kapitalistiske Økonomis Ramme løse hele Konjunkturproblemet; alligevel maa man kunne opnaa en vis Konjunktur-Udjævning. Det er meget vigtigt, at Fagforeningsfolk beskæftiger sig med denne ejendommelige Konjunkturmekanisme. Den »Kooperative förbundets bokförlag« i Stockholm har i 1934 udsendt Professor Röpkes »Konjunktur og Krise«. I denne Bog, som vel at mærke er skrevet ud fra et liberalistisk Synspunkt, er paa en let forstaaelig Maade alt det sammenfattet, der er væsentligt for Forstaaelsen af Konjunkturproblemet. Den følgende korte Fremstilling af Krisernes og Konjunkturernes Virkninger og af de væsentligste konjunkturpolitiske Forholdsregler er væsentlig bygget paa Röpkes Bog. Men en socialistisk Løsning af Konjunkturproblemet vil ganske vist føre meget længere end de Forholdsregler, Röpke har foreslaaet.

Konjunkturbevægelsen svinger i bestandig Rytme fra Konjunkturopgang, Højkonjunktur, Krise og Depression, der ofte gaar over til at blive langvarig. En økonomisk Politik, der vil drive Konjunkturpolitik, maa bruge Forholdsregler, hvorved Konjunktur og Krise kan overvindes og afskaffes. Man har ofte tidligere opstillet det Spørgsmaal, om man overhovedet kunde bekæmpe Konjunkturerne, og om man skulde bekæmpe dem. Dette Spørgsmaal er i Dag under Trykket af den verdensøkonomiske Krise forlængst afgjort. Vi ved i Dag, at Konjunkturstigningens Velsignelser er automatisk forbundet med den økonomiske Krises Forbandelser, men Krisens Forbandelser er meget stærkere og mere skæbnesvangre end Konjunkturstigningens Velsignelser. Konjunkturudviklingen har i det hele taget en vigtig Funktion inden for den kapitalistiske Økonomis Rammer. Den er sikkert den Form, under hvilken det økonomiske Fremskridt fuldbyrdes. F. Eks. er Udviklingen af det moderne Jernbanenet paa relativt kort Tid blevet muliggjort ved periodisk Kreditudvidelse under Konjunkturstigningen. Trods denne positive Side af Konjunkturbevægelsen, bliver Virkningerne af de svære Depressioner overvejende, der kan føre til den fuldstændige Elendighed og til Rystelser af Økonomiens og Statens Grundvold.

Thi *Konjunkturbevægelsen er og bliver Kilden til Arbejdsløshed.* I Depressionstider falder ogsaa Statens Indtægter, medens Udgifterne stiger, saaledes at Statshusholdningen ofte rystes. Selv den hensynsløse Stramning af Skatteskruen øger kun Depressionen og skaber ikke den ønskede Balance mellem Indtægter og Udgifter. Opnaar man ikke Balance, vil Underskud ikke kunne undgaas, og saa indtræffer det Tidspunkt, da Statens Finanskrise mangedobler Trykket af den økonomiske Krise. I det hele taget maa det fastslaas, at Konjunkturbevægelsens *negative* Virkninger langt overstiger dens Fordele. Man maa altsaa forsøge at undgaa de store Svingninger og søge at bane en *jævnere* Vej for den økonomiske Udvikling. Man vil sikkert ikke kunne undgaa selve Konjunktursvingningerne, men man maa forsøge at reducere dem til et Minimum. Dette Minimum vil være tilstrækkeligt til at give Stødet til et Fremskridt i den økonomiske Udvikling.

Hvilke konjunkturpolitiske Forholdsregler skal man træffe? Det vilde føre for vidt her at give en Oversigt over hele Vaabenarsenalet for den moderne Konjunkturpolitik. Men et er sikkert, at man allerede maa øve Indflydelse paa Konjunkturstigningen for at mildne Bitterheden under Kriseperioder. Konjunkturstigning og Højkonjunktur bestemmer Depressionens Omfang. *Hvis man vil undgaa det Onde, maa man ikke gøre for meget ud af det Gode;* dette gælder ikke alene Livet i Almindelighed, men netop ogsaa den økonomiske Politik. Man vil endvidere ved Hjælp til Arbejdsløse og ofte, hvad der kan være betænkeligt, ved Subventioner til Storbankerne o. lign., søge at mildne den økonomiske Krise.

Men den vigtigste Forholdsregel til Regulering af Konjunkturbevægelserne i det hele taget er *Kreditkontrollen.* Vi har ovenfor nævnt, at Konjunkturstigning, Højkonjunktur og Krise er nøje forbundet. Under Konjunkturstigningen pumper man store Kapitaler ind i Økonomien, d. v. s. man investerer i økonomiske Foretagender. Hvis der investeres for meget, d. v. s. *overinvesteres,* saa følger der en Periode med manglende Betalingsevne i Økonomien, hvilket beror paa Misforholdet mellem Produktionsapparatet og Efterspørgslen, og som fører til Standsning i Afsætningen. Efter Overinvesteringens Periode følger nu en Tid med haabløs Krise og Depression. Det er derfor Kreditkontrollens Opgave at regulere Kreditstrømmen i Økonomien paa en saadan Maade, at Overinvesteringen allerede standses ved sin Opstaaen. Paa denne Maade vil man kunne undgaa de yderliggaaende Konjunkturbevægelser op og ned. I *Amerika* har man allerede i længere Tid forsøgt at kontrollere Krediten. Men Krisen kom alligevel. Man har deraf udledt, at ogsaa Kreditkontrollen svigter som konjunkturpolitisk Forholdsregel. Men denne Indvending er forkert. Thi man har i Amerika fejlagtigt troet, at der ikke kunde ske en Overinvestering, *naar Priserne forblev stabile.* Naar nemlig Produktionsomkostningerne falder stærkt, ophæver de Kreditforøgelsens prisfor-

højende Virkning. Men da den amerikanske Centralbank alene betragtede det stabile Prisniveau, glemte de i rette Tid at begrænse Kreditstrømmen. Men en Kreditkontrol, der kun er orienteret paa Grundlag af Prisniveauet, er værre end slet ingen Kontrol. *Reguleringen af Kreditmængden maa snarere kun ske efter Investeringens Udvikling.*

Det virkelige praktiske Problem begynder først ved Behandlingen af Kreditkontrollens *Gennemførelse.* Hovedparten af de moderne Kreditmidler er skabt af private og med hinanden konkurrerende Banker. I Virkeligheden er den centrale Seddelbanks Indflydelse, som ved sin Kreditpolitik alene regulerer de *kontante* Midler (ikke Giromidler), meget svag; men Lederne af de *private* Banker følger ganske og aldeles Rentabilitetens Grundsætning. Til Trods for alt dette, holder de *kapitalistiske* Økonomer (ogsaa Röpke) krampagtigt fast ved de traditionelle Former af den rent mængdemæssige Kreditkontrol og haaber, at en skarpere Haandhævelse af Diskontopolitiken, som rettidigt bekæmper Udvidelsestendenser, er tilstrækkelig. Han tror, at *Kreditbegrænsninger* vil være Undtagelsestilfælde. Thi dette vilde jo føre til en *Kontrol med Kreditanvendelsen.* Dette vilde dog være en planøkonomisk Funktion og dermed socialistisk, og dette vil den liberalistiske Röpke ikke. Her skal henvises til Lindberg*), der sammenstiller de Grunde, hvorfor et socialiseret og centraliseret Bankvæsen har bedre Udsigt til Konjunkturforbedring. Et bedre Marked — og Produktionsstatistik og større Kontrol med Erhvervslivet vil forhindre Fejlinvesteringer. Der er endvidere Mulighed for en elastisk Kreditpolitik, som kan skelne mellem enkelte Kunder. *Socialiserede Banker vil ikke alene kontrollere Kreditens Omfang, men ogsaa Kreditens Retning.*

Foruden Kreditkontrollen og nogle andre banktekniske Forholdsregler, som er ikke saa primært afgørende, er til Regulering af Konjunkturcyklussen en *bevidst Finanspolitik fra Statens Side* meget betydningsfuld. Staten maa føre sin Indtægts- og Udgiftspolitik saaledes, at der opnaas en Udligning mellem gode og daarlige Konjunkturer. Den maa altsaa under Højkonjunkturer føre en tilbageholdende og i Depressionstider en udvidende Finanspolitik. Det vil sige, at Staten maa netop i Krisetider give store Ordrer til Erhvervslivet, medens man under Højkonjunkturen skal være mere tilbageholdende. En saadan Politik *begrænser* Krediten under Højkonjunkturer og *udvider* den i Depressionstider.

Kreditkontrollen og *Statens* konjunkturpolitiske, rationelle *Finanspolitik* kan altsaa udjævne Konjunktursvingningerne. Ved begge Metoder vil Overinvesteringer rettidig kunne underbindes. Ved Haandhævelse deraf bliver Udviklingen af Inskriptionsvirksomheden det udslaggivende Kriterium.

Men naar Krisen udvikler sig til en vedvarende *hele* Erhvervslivet kvælende *Depression,* saa kan alene *Kreditudvidelsesmetoden* overvinde Depressionstilstanden. Dens Maal er Stigningen af Produktionen. Vejen er Kreditmængdens Forøgelse, en hurtigere Cirkulation af de kontante Pengemidler og let stigende Priser og Lønninger. Vil eller kan det kapitalitiske Erhvervsliv ikke mere gaa denne Vej, saa maa Staten gribe ind med et offentligt Økonomiprogram og give Signalet til Konjunkturernes Opstigning.

Her — paa dette Punkt — begynder »Arbejdsplanerne«, som i mange Lande er fastsat af Fagforeningerne. I en følgende Artikel vil vi fremstille Fagforeningernes Planbevægelse.

H.

*) Niels Lindberg i Nutidens Økonomi og Fremtidens. Nyt Socialt Bibliotek 1934.

ARBEJDEROPLYSNING

40 Aars Arbejderoplysning i »Ruskin College«.

Det for 40 Aar siden som Internat oprettede Ruskin College i Oxford er blevet udvidet. Aabningen af den nye Fløj af Skolebygningen fandt Sted ved en Festlighed under Forsæde af W. Bowerman, som i en Aarrække beklædte Stillingen som Landsorganisationens Sekretær og siden Oprettelsen har tilhørt Ruskin Colleges Ledelse. I den nye Del af Skolebygningen findes der 12 Værelser for Elever og Lærere, en Lærerbolig samt en fælles Opholdsstue med Bibliotek. Skolen har nu Plads til 45—50 Elever og Lærere.

Ruskin Colleges Formaal er at give Arbejderne en Højskoleuddannelse, navnlig paa Socialvidenskabens Omraade. Mange af Arbejderbevægelsens Førere og Funktionærer er udgaaet fra denne Skole. Talrige tidligere Elever beklæder nu offentlige Hverv eller er over hele Landet beskæftiget indenfor Oplysningsarbejdet for voksne.

I Begyndelsen af Skolens Virksomhed kunde Eleverne kun faa Maaneder eller Uger ad Gangen deltage i de stedfindende Kursus. Først langt senere var det muligt at indføre de nu almindelige Aars- eller Toaarskursus. Skoleplanen og Undervisningsmetoderne bygger — saaledes som den nuværende Direktør Barratt Brown siger i »Labour's« November-Hefte — paa Overbevisningen om, at Arbejdernes Interesser bedst kan fremmes »gennem en Læremetode, der ikke tilsigter Formidling af en standardiseret Mening, men Udviklingen af den uafhængige aandelige Indstilling, som kan holde Stand overfor Diktatorernes Massesuggestion og er den ubetinget nødvendige Eksistensbetingelse for et frit Folk og en demokratisk Ledelse.«

I. F. C.

NORDISK KONFERENCE

I VORT FORBUNDS MØDESAL

Som det vil være kendt efter Omtale i Dagspressen afholdtes i Dagene 16.—17. November en nordisk Konference i København.

I denne Konference deltog Repræsentanter for Arbejderpartierne i Finland, Norge, Sverige og Danmark. Det eneste nordiske Land, der ikke var repræsenteret, var saaledes Island.

Det er kun naturligt, at der i Forbindelse med de Valg, der er gaaet forud i Norge, Sverige og Danmark, hvor Socialdemokratiets Indflydelse i væsentlig Grad er bleven styrket, ved Konferencen blev givet Udtryk for Tilfredshed med de opnaaede Resultater, hvorved det er konstateret, at 3¼ Million Vælgere staar bag Nordens Arbejderpartier, idet denne Kendsgerning varsler godt for Opnaaelsen af gode Resultater ved et frugtbringende Samarbejde.

Ved Konferencens Aabning i vort Forbunds Mødesal understregede Statsminister Th. Stauning, der bød Deltagerne Velkommen, stærkt de ovenanførte Kendsgerninger og tilføjede, at Socialdemokratiet repræsenterer i Finland 38,6, i Norge 42,5, i Sverige 45,9 og i Danmark 46,1 pCt. af samtlige afgivne Stemmer ved de politiske Valg, hvilket understreger, at den socialdemokratiske Bevægelse er et solidt Værn for en sund, demokratisk Udvikling i Nordens Lande.

Statsminister Stauning aabner Dagens Forhandlinger i vort Forbunds smukke Mødesal. — I nederste Række ses bl. a. Klüwer, Danmark, Huttunen, Fagerholm, Wiik og Tanner, alle Finland. Helt yderst til venstre Hovedkasserer Hans Jacobsen. — I højre Række sidder lige efter Stauning Chr. Jensen, Hedtoft-Hansen, Knud V. Jensen, Laur. Hansen. Dernæst følger Svenskerne Per Bergman, Landberg og Forslund. Rækken afsluttes af Nordmændene Nygaardsvold, Torp og Hindahl.

Vi bringer ovenfor et Billede af det vigtige Møde paa det Tidspunkt, da Statsminister Stauning bød de mødte Delegerede Velkommen. Deltagerne i Konferencen var iøvrigt følgende:

Fra Sverige var mødt Statsminister *Per Albin Hansson,* Socialminister *Gustav Møller,* Udenrigsminister *Rich. Sandler,* Partisekretær *Anders Nielsson,* fra Fagene *August Lindberg, Gunnar Andersson, Per Bergmann* og Trafikminister *Forslund.*

Norge repræsenteredes af Statsminister *Nygaardsvold,* Socialminister *Oscar Torp* fra Partiet, *Hindahl* og *Nordahl* fra Fagene.

Fra Finland var kommet fhv. Statsminister *Tanner*

og Sekretær *Wiik* fra det socialdemokratiske Parti, medens *Huttunen* og Redaktør *Fagerholen* repræsenterede Fagforbundene.

Danmarks Deltagere i Mødet var Statsminister *Stauning,* Forsvarsminister *Alsing Andersen,* Partisekretær *Hedtoft-Hansen* og Hovedkasserer *Klüwer* fra Partiet. Fra Fagorganisationerne mødte Folketingsmændene *Chr. Jensen* og *Knud V. Jensen,* Hovedkasserer *Hans Jacobsen* og *Laur. Hansen.*

GØR OP MED DEM VED DET KOMMUNALE VALG

Siden Socialreformens Gennemførelse har ikke mindst Venstres Presse raset mod den Retfærdighedens Grundtanke, der er nedlagt i det omfattende Lovkompleks, og mangfoldige Eksempler kan anføres som Bevis paa den fuldkomne fejlagtige Fortolkning og bevidste Sabotering af Lovens Bestemmelser, som er bragt i Anvendelse, dels for at hindre den fulde Udnyttelse af Lovens Adgang til at yde Hjælp, og dels for at skabe en fjendtlig Stemning mod den sociale Forsorg hos dem, der desværre er nødsaget til at paakalde det Offentliges Hjælp, naar alle andre Hjælpekilder er udtømt.

Ikke mindst i Landkommunerne, hvor vort Partis Indflydelse mange Steder endnu er for lille, benyttes der en Fremgangsmaade ved Behandling af Anmodning om Hjælp i Henhold til Loven om offentligt Forsorg, der er under al Kritik. Vi skal anføre et Eksempel.

I en vestjysk Landkommune blev et Andragende fra et af vort Forbunds Medlemmer afvist, og Vedkommende blev anvist Arbejde til 3 Kr. 50 Øre pr. Dag. Vort Medlem klagede til Amtet, men dette meddelte, at Amtet ikke havde fundet Føje til at foretage sig noget overfor det sociale Udvalg i den paaklagede Anledning, men at det var betydet Udvalget, at der burde ydes supplerende Hjælp. Man ser altsaa heraf, at Amtet uden videre godkender, at den paagældende Arbejdsgiver kunde faa offentlig Hjælp til Udførelsen af sit private Arbejde.

Det omtalte Arbejde varede dog kun en Uge og vort Medlem, der saa tydeligt var belært om det sociale Udvalgs Indstilling over for Samfundets nødlidende, henvendte sig ikke til Udvalget for at faa supplerende Hjælp, fordi han var bange for, at Udvalget skulde betegne den saaledes ydede Hjælp som Fattighjælp. Derimod lykkedes det ham ved nogle Kammeraters Hjælp at opnaa Arbejde i en Grusgrav, hvor der fremstilledes Materialer til Brug for Kommunen.

Men ogsaa denne aabenbart tilkendegivne Vilje fra vort Medlems Side, baade til at arbejde og klare sig selv, blev mødt med den mest udprægede arbejderfjendske Optræden fra Sogneraadsformandens Side, idet denne, efter at have faaet Oplysning om, at vort Medlem var beskæftiget i Grusgraven, erklærede ikke at ville modtage de fremstillede Materialer til Brug i Kommunen, saalænge den paagældende Arbejder var beskæftiget i Grusgraven, og Følgen blev naturligvis, at vort Medlem, for ikke at skade de Kammerater, der havde vist ham Velvilje, maatte forlade Arbejdspladsen. Han er nu uden Midler til at forsørge sig og sine med, indtil — hvad der maa forventes — Amtet, efter indgiven Klage over det stedfundne Forhold, har belært Sogneraadsformanden om, at saaledes kan man ikke opføre sig overfor Samfundets nødlidende i 1936.

Men tilbage bliver der for de socialdemokratiske Kommunevælgere at gøre en Indsats ved det kommende kommunale Valg til Fordel for øget Indflydelse for vort Parti i denne som i andre konservativt ledede Kommuner, saaledes at der bliver skabt Grundlag for en mere human Forstaaelse og Fortolkning af den sociale Lovgivning.

Det ovenfor omtalte Tilfælde, og som nævnt mange andre, taler sit manende Sprog til hver enkelt om at melde sig som Deltager i den Agitation, der nu i hver eneste By og Sogn Landet over iværksættes for at give Danmarks Kommuner røde Flertal, som Folke- og Landsting allerede har det.

Vær med i Arbejdet og lad os ved det kommunale Valg til Foraaret gøre endeligt op med det Bondevælde, som alt for længe med haard Haand er øvet overfor fattige og nødlidende Arbejdere.

Som en Storskryden har det lydt over Landet, hvor vanskeligt Kommunerne har været at administrere siden Socialreformen blev gennemført, og samtidigt har de samme Kommunalrepræsentanter med voldsom Stemmeføring blandet sig i det Kor af Landbrugere, der uden Hensyntagen til Landets Økonomi har krævet Støtte ud over alle Grænser.

Det er altsaa kun, naar det gælder Hjælp til vort Lands daarligst stillede, at Ansvaret for Økonomien falder dem tungt for Brystet. Lad os derfor fritage dem for Ansvaret. *R—dt.*

GJØRLEV AFDELING HAR BESTAAET I 25 AAR

I Oktober Maaned 1911 paabegyndtes Forarbejderne til den store Virksomhed »Sukkerfabriken Vestsjælland« ved Gørlev. Der kom ret hurtig mange Arbejdere i Gang med Udgravning og Støbning og senere Opførelse af Bygninger og Montering. Arbejderne var for

Gjørlev Afdelings nuværende Bestyrelse.

Størstedelen tilrejsende, deriblandt mange Svenskere og en Del Tyskere.

Man blev under disse nye og ukendte Forhold snart klar over, at en Organisation af Arbejdsmænd var nødvendig, og efter en Række Møder var Arbejdsmændenes Fagforening for Gørlev og Omegn, eller som en Tysker skrev i den første Forhandlingsprotokol »Die Arbeiter Verband Gørlev und Omgegend«, en Kendsgerning, og fra 1. December 1911 var Foreningen anerkendt saavel i Dansk Arbejdsmands Forbund som i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse. Lars P. Sørensen blev Foreningens første Formand og staar endnu som Nr. 1 i Afdelingen.

Nu begyndte der en travl Tid for den nye Organisation, hver Dag havde sine Problemer. Firmaerne, som havde de forskellige Arbejder i Entreprise, var ikke særlig tilbøjelige til at anerkende Arbejdernes Organisationsret eller tale med Foreningens Tillidsmand, men smaa raske Strejker kunde i Reglen bringe de høje Herrer paa Talefod med Arbejderne.

Medens det ret hurtigt lykkedes at opnaa Overenskomst med Sukkerfabriken, har det derimod været adskilligt vanskeligere at opnaa overenskomstmæssige Arbejdsforhold paa en Del andre Arbejdspladser, blandt andet har der vist sig særlige Vanskeligheder i saa Henseende med Sogneraadet; men en Del er der dog opnaaet gennem de forløbne 25 Aar, og med den Styrke Organisation og Sammenhold giver, skal det nok lykkes at naa yderligere frem i de kommende Aar. Mellem Afdelingen og Forbundet har der altid hersket et godt Forhold. Foreningens Medlemstal nærmer sig stærkt 400, og den er saaledes en af Forbundets største Landafdelinger. Formandspladsen har siden den 1. April 1917 været varetaget af den nuværende Formand Peder Pedersen, Rye.

25-Aarsdagen fejres ved en Festlighed paa Gørlev Hotel Lørdag den 12. December.

Til ovenstaaende føjer Forbundet sin Tak for godt Samarbejde gennem Aarene og Ønsket om fortsat Fremgang for Afdelingen.

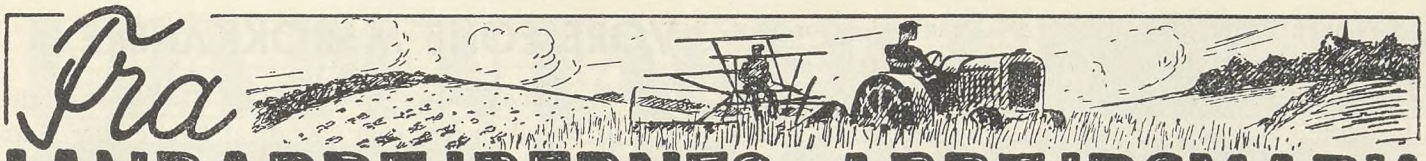
LØBENDE KONFLIKTER

Kolindsund	(Forp. Nielsen, »Ellegaard«)
Storvorde-Sejlflod	(Cementstøber Petersen)
Fabrikarbejderne	(Emdrup Sæbefabrik)
Salling	(Oudrup Andelsplantage)
Dronninglund	(Murerarbejde)
Graasten	(Grusgraventreprenør Thielsen)
Gørlev	(Helsinge Drøsselbjerg Kommune)
Try	(Brøndborer P. Christensen)
Kolindsund	(Vekselerer Suhr, Kbhvn., Skarnæs, Kolind)
3. Agitationskreds	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby, ang. Dræningsarbejde i Gl. Roskilde Amt)
Sommersted	(Murermester Christiansen, Magstrup)
Randers	(A/S Randers Margarinefabrik) (Sympatiblokade)
Lynge-Broby	(Lynge-Broby Skærvefabrik)
Brovst	(C. Jensens Maskinfabrik)
Buerup Afd.	(Dræningsmester Otto Hansen, Skamstrup pr. Mørkøv)
Flauenskjold	(Bygningsentreprenør Karl Pedersen)
Sig-Torstrup	(Bygm. Andr. Pedersen)
Hadsund	(Viktor Larsen)
Skævinge	(Entreprenør Carl Sørensen, Skibby)
Glostrup	(Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby)
Magleby Afd.	(Klintholm Skovdistrikt)
Sommersted	(Murermester Cl. Vilhelmsen, Mølby)
Vigerslev	(Vigerslev Kommune)
Odense L.	(Dalumgaard ved Odense, Godsejer Andersen)
Vilstrup Afd.	(Vilstrup Kommune)
Kvissel og Aasted-Skærum	(Aasted-Skærum Kommune)
Systofte	(Havearkitekt O. Bay Nielsen, Kohave Skov pr. Nykøbing F.)
Øster Egesborg	(Øster Egesborg Kommune)
Glumsø	(Kalklejeejer Jens Peter Jensen)
Karlslunde Afd.	(Karlslundegaard pr. Taastrup)
Hvidbjerg-Lyngs Afd.	(Tærskeværksejer Jens Poulsen)
Glumsø	(Entrp. L. M. Kjærs Kalkleje i Træløse)
Hornslet-Rodskov Voldum-Rud, Søby-Halling, Mejlby, Mygind-Lihme, Karlby	(Clausholm og Sofie Amaliegaards Skovdistrikter)
25. Agitationskreds, Hou Vendsyssel Afd.	(Dræningsmester Fr. Madsen, Ulsted, Rimmen)
Bøstrup Afd.	(Bøstrup Tærskeselskab)
Lager- & Pakhusarbejdernes Afd. Arbejdsmændenes Ungdomsafdeling	(Firmaet Philipsen & Co., Havnegade 37)
Kastrup Afd.	(St. Magleby Kommune)
Borup, Jyll.	(Proprietær Hjortkær, Svejstrupgaard pr. Bjerregrav)

Hvad de foran konfliktberørte Virksomheder angaar, er det en Selvfølge, at ingen af D. A. F.'s Medlemmer maa søge eller tage Arbejde paa disse Steder, forinden nærmere Meddelelse paa behørig Maade fremkommer enten gennem Dagspressen eller gennem Fagbladet.

OPHÆVEDE KONFLIKTER

Udbyneder Afd.	(Godsejer Ancker, »Overgaard« pr. Havndal)

Fra LANDARBEJDERNES ARBEJDSMARK

TUGTHUSLOVENS OPHÆVELSE

Regeringens Forslag om Tugthuslovens Ophævelse har vakt Røre i den reaktionære Andedam, samtlige Oppositionspartier befinder sig i en Tilstand af henholdsvis Forbitrelse og Forargelse i den Anledning, der himles op, lamenteres og protesteres, som om Landets Velfærd stod paa Spil, det er naturligvis Partiet Venstre, og da navnlig dets Presse der tager stærkets paa Vej, naturligvis fordi Loven jo er et af Venstreregeringen Madsen-Mygdals Efterladenskaber. Det sidste som Venstres sidste Statsminister foretog sig var at underskrive denne Lov. Det skete som bekendt paa et Tidspunkt, hvor Regeringen faktisk var styrtet, og altsaa slet ikke var Regering mere. Loven var i Forvejen blevet trumfet igennem af Venstres storbondereaktionære Elementer. Det var sket efter en Kampagne imod Arbejdernes Organisationer, iværksat af Landboforeningen med Venstres Presse som det vigtigste Redskab, en Kampagne saa fanatisk og rent ud løgnagtig, som man sjældent har set Mage til herhjemme. Naar man tager Venstrepressens Andel i Lovens Tilblivelse i Betragtning, saa kan man nok til en vis Grad forstaa dens Stilling, hver So synes som bekendt bedst om sine Grise, og naar nu denne Venstregris skal slagtes, er der maaske ikke stort at sige til, at Soen ogsaa skriger.

Ved Forslagets første Behandling lagde Venstremanden Knud Kristensen for som Oppositionsfører med et Indlæg, hvori han forsøgte sig som Profet med Forudsigelser om, hvad der vilde ske, naar denne Lov blev afskaffet. Hr. Kristensen saa i Aanden Næringsfrihedens fuldstændige Ophævelse, den personlige Frihed traadt under Fødder, den mest oprørende Forfølgelse af arbejdsvillige Arbejdere og flittige, stræbsomme Arbejdsgivere. Han havde i det Hele mange uhyggelige Hallucinationer. De øvrige Oppositionsordførere gik, med Undtagelse af Kommunisten, selvfølgelig ogsaa imod Forslaget, og forsøgte med mere eller mindre Held at konkurrere med Venstremanden. Højres Ordfører var forarget over, at man fra Arbejderside har hæftet Betegnelsen Tugthuslov paa denne Lov, skønt Ordet Tugthus ikke forekommer i den, og serverede iøvrigt paany den af dette Parti saa yndede Paastand om Socialdemokratiets Fællesfront med Kommunisterne og Regeringens formentlige Afhængighed heraf. Retsstatsmanden henledte atter Opmærksomheden paa dette Partis arbejderfjendtlige Indstilling. Mærkværdigt nok talte han ikke om Grundskyld, hvilket antagelig var en Forglemmelse. Endelig holdt Vald. Thomsen fra det frie Folkeparti en Tale om Landbrugets vanskelige Stilling. Talen mundede ud i, at ogsaa dette Parti vilde stemme imod Forslaget.

Debatten aabenbarede den samme Armod paa saglige Agumenter, som gaar igen i alt, hvad der i denne Tid skrives i Oppositionspressen, og som nævnt især florerer i Venstres Storbondeaviser. Man vil i disse Skriverier søge forgæves efter et virkeligt sagligt Bevis for denne Lovs Berettigelse endsige Nødvendighed, af den simple Grund, at saadanne Beviser ikke lader sig fremskaffe, hvis man da ellers vil holde sig til Kendsgerningerne.

Der gives ingen anden Begrundelse for Tugthusloven end den, at Landbrugets Arbejdsgivere er Modstandere af Arbejdernes Organisationer i Almindelighed, og at de fremfor alt vil forhindre disse i at trænge ind blandt Landbrugets Arbejdere. Vi har tidligere her i Bladet gengivet en Resolution, som blev vedtaget paa de jyske Landboforeningers Delegeretmøde; heri siges dette jo med rene Ord. De fynske og sjællandske Landboforeninger har senere vedtaget en Resolution, hvori man placerer sig paa samme Standpunkt.

Tugthusloven er en Klasselov rettet mod Arbejdernes faglige Organisationer og Arbejderklassen i det Hele, bestemt til at skulde slaa Bom for Landarbejdernes Organisering; derfra skriver sig den Forbitrelse, hvormed Ophævelsen bliver bekæmpet af de reaktionære Storbonderepræsentanter og deres Presse.

M. O.

ENHVER ARBEJDER HAR PLIGT

til at være med i de faglige Organisationers Arbejde.

I en Tid som vor, der er rig paa store Begivenheder af forskellig Art, men dog alle af uhyre stor Betydning for Land og Folk, maa det kræves af Arbejderklassen, at den er vaagen og aktiv Deltager i Arbejderklassens Organisationer.

Naar man er Vidne til, hvorledes Diktaturet i alle sine Afskygninger, i de forskellige Lande paa alle Maader søger at undertrykke og mishandle Arbejderne — naar man ser, hvorledes spanske Generaler ved Hjælp af sorte Tropper søger at underkue og nedslagte enhver frisindet Del af Spaniens Befolkning, naar man kortsagt er Vidne til Reaktionens forbitrede, skaanselsløse Kamp mod den vaagne, bevidst fremadstræbende Arbejderklasse, maa man gøre sig klart, at ogsaa vi her hjemme i vort lille Land, maa være vaagen og parat til at forsvare de Goder, som vi gennem vore Organisationer har opnaaet.

Vi maa heller ikke overse, at ogsaa inden for vort Lands Grænser findes Tilløb til Organisering af alle reaktionære Kræfter med det Formaal at forhindre Arbejderne i at regere og varetage deres Interesser. Vi behøver blot at henvise til, hvorledes L. S. gebærder sig, saa behøver man ikke at være i Tvivl om, at her gøres der Forsøg paa at knægte Arbejderklassen. Vi kan ogsaa vende vore Øjne mod de nazistiske Bestræbelser, der er fremme i Tiden, lad dem være ubetydelige, lad dem forekomme i Sekter eller indenfor K. U.s Rækker, vi maa ikke se ligegyldig til; det er nok, at de eksisterer, vi maa tage Ondet ved Roden og luge det bort; thi ellers kan hænde, at den Dag kommer, da Ukrudtet har bredt sig og kvæler alle sunde og gode Vækster.

Den sikreste, den virkningsfuldeste, den eneste Maade at forebygge slig Uhyggetilstand paa, er den at skabe en stærk Organisation for Arbejderne.

Og her gælder det, at vi stadig maa være vaagen, stadig maa udvide, maa bygge til den store og stolte Bygning, som dansk Arbejderbevægelse er.

Da det ikke mindst er blandt Arbejderne paa Landet, at Tilslutningen til Arbejdernes faglige Organisationer er mangelfuld, er der Grund til her at gøre et Stykke Arbejde for Samling af de uorganiserede Masser. Det gælder her om, at alle Arbejdere uden Undtagelse, hvad enten her er Tale om løse eller faste Arbejdere eller Tjenestekarle, eller af hvad Afskygning det end drejer sig om af Arbejdere, at disse maa med ind i Organisationen.

Skal det lykkes Arbejderne paa Landet at opnaa Forbedringer, af hvad Art det end maa være, saa maa de ogsaa alle med i Organisationen, skal det lykkes den danske Arbejderklasse at gennemføre sit demokratiske Opbygningsarbejde, at skabe Garantier for dette Arbejdes uhindrede Fortsættelse, at dæmme op for og umuliggøre Reaktionens Snigløb mod lovlige Tilstande, da gælder det ogsaa, at intet Middel eller Offer maa skys, for ikke blot at holde sammen paa de allerede organiserede Arbejdermasser, men ogsaa, at vi maa finde Vej ud til de, der holder sig udenfor Arbejdernes Organisationer.

Derfor har vi ogsaa benyttet Skiftedagen til at tale et Par Ord til de mange Medhjælpere indenfor Landbruget, der endnu synes at mangle Forstaaelsen af Organisationens Betydning, og deres Pligt til at være med i Arbejderklassens betydningsfulde Opbygningsarbejde.

Her gælder intet Valg, enten undlader man at være med i Arbejdet og giver Reaktionen en Chance for at gribe Magtens Tøjler til ubodelig Skade for Arbejderklassen, eller man er med i Arbejdet for at opbygge Værnet til Beskyttelse af erobrede Goder og fortsat Opbygning af nye til Gavn for den samlede Menneskehed.

For en Arbejder kan det ikke være svært at tage Standpunkt, han hører hjemme i Rækkerne blandt organiserede Kammerater og maa være med i Opbygningsarbejdet. *A. S.*

VORE EGNE MAROKKANERE

Fra gammel Tid er vi vant til, at Overklassen, den Del af Befolkningen, som i Kraft af Penge eller Hartkorn er den økonomisk herskende, regnes for særligt nationalt indstillet, medens Arbejderklassen, de fattige og besiddelsesløse, ikke menes at nære de samme Følelser for Fædrelandet; saaledes fremstilles det jo i hvert Fald fra visse Partiers og Organisationers Side. Der er med andre Ord i disse Kredse en Tendens til at ville forpagte den nationale Følelse for dem selv og deres Medlemmer. Nu hænder det jo imidlertid for Folk, som holder af at skilte med egne fortræffelige Egenskaber, at der indtræder Situationer, hvor de i Gerning kommer til at afsløre egne Talemaader som mindre ærlige, for ikke at sige ligefrem Hykleri. En saadan Situation er vore hjemlige konservative blevet bragt i igennem den Stilling, de har taget til den spanske Borgerkrig. De Tilkendegivelser, der hidtil er fremkommet herfra, dels gennem Pressen og dels ogsaa ad anden Vej, lader jo ikke Tvivl tilbage om, hvor de har deres Sympati, den er helt og fuldt paa Oprørernes Side. Det kan ikke være, fordi disse repræsenterer det spanske Folk, tværtimod, enhver Avislæser ved, at det store Flertal af Spaniens Folk kæmper paa Regeringens Side, og dem de kæmper med for langt den største Parts vedkommende ikke blot er af anden Nationalitet, men endog tilhører en hel anden Race. Det er mere eller mindre vaskeægte Negere, som i denne Tid lægger Spaniens Byer med deres gamle Kulturværdier øde og slagter Landets egen Befolkning. Men de anføres og dirigeres ganske vist af Mænd, som er udgaaet fra den spanske Overklasse, og dette er tilsyneladende nok til at erhverve sig vore hjemlige Patentpatrioters Sympati.

Det kendte konservative Valgsprog »sit Fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette« kan fortolkes paa forskellig Maade. *M. O.*

DEN NY OVERENSKOMST FOR LANDBRUGSARBEJDE I SVERIGE

Den Overenskomst, som det svenske Landarbejderforbund har gennemført, bliver i den svenske Arbejderpresse betegnet som et af de mest betydelige Fremskridt i de senere Aar. Urafstemningen blandt Forbundets Medlemmer gav da ogsaa stor Majoritet for Vedtagelsen, hvilket vel turde være det bedste Bevis for, at Overenskomsten, alt taget i Betragtning, er tilfredsstillende.

Har du set din Kammerats Medlemsbog? Husk, at personlig Kontrol paa Arbejdspladsen er den mest effektive. Spørg derfor om du maa se din Arbejdskammerats Medlemsbog, og vis ham din egen.

FRA DEN FAGLIGE VOLDGIFTSRET

Aar 1936 den 16. Oktober blev i Voldgiftssagen
Dansk Arbejdsmands Forbund
mod
Centralforeningen af Murermestre i Danmark
afsagt saalydende

KENDELSE

I Anledning af Opførelsen i indeværende Aar af en ny Tunnelovn paa »Hasle Klinker og Chamottestensfabrik« er der opstaaet Tvistighed mellem Dansk Arbejdsmands Forbund paa den ene Side og Centralforeningen af Murermestre i Danmark paa den anden Side ang. den Betaling, der tilkommer de ved det nævnte Arbejde beskæftigede Murerarbejdsmænd. Efter at Sagen har været undergivet Forligsmægling, er den henvist til faglig Voldgift med undertegnede Dommer Zeuthen, Rønne, som Opmand, og da der paa et den 3. Oktober 1936 i Rønne afholdt Voldgiftsmøde ikke opnaaedes Enighed, er Sagen afgivet til Kendelse af Opmanden.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Paastand gaar ud paa, at det paagældende Arbejde aflønnes ved Timebetaling efter den gældende Vedtægt med et Tillæg af 30 pCt.

Centralforeningens Paastand gaar ud paa, at Arbejdet aflønnes som Akkord, subsidiært at det aflønnes med Timebetaling med et Tillæg af 15 pCt.

Forbundet støtter sin Paastand paa et i 1936 vedtaget Tillæg til § 3 Stk. a. i den gældende Vedtægt, hvilket Tillæg er saalydende:

»Ved nyt Arbejde, hvor Svende arbejder paa forhøjet Timeløn (Akkordafsavnstillæg) og de ved det tilhørende Arbejde beskæftigede Arbejdsmænds Arbejde ikke egner sig til Akkord, betales i Tillæg til Arbejdsmændenes Timeløn en tilsvarende Forhøjelse«.

Idet Forbundet henviser til, at Svendene i det foreliggende Tilfælde arbejder paa en med 30 pCt. forhøjet Timeløn, gør de gældende, at de i Henhold til den citerede Bestemmelse maa være berettigede til Aflønning mod Timebetaling med det nævnte Tillæg. Det anføres, at det som almindelig Regel maa gælde, at naar Svendene arbejder mod Timebetaling, maa det samme være Tilfældet med Arbejdsmændene; dette angives ogsaa indirekte at have Støtte i de gældende Vedtægters § 3 a, hvor det hedder; »Hvor Svendene arbejder i Akkord, og hvor der ikke er taget anden Bestemmelse, har Arbejdsmændene ogsaa Akkord«. Endvidere anføres det, at det foreliggende Arbejde ikke egner sig til Akkord, idet der til Arbejdet for en stor Del anvendes ildfast Materiale, hvilket ikke staar omtalt i Priskuranten; det hævdes, at de for almindeligt Materiale gældende Satser ikke kan anvendes, særlig fordi det ildfaste Materiale er tungere og fordi Tilberedningen af den nødvendige Mørtel er vanskeligere, og at det derfor ikke vil være muligt at opgøre Akkordpriserne. Endelig anføres, at Akkord maa være udelukket, fordi Arbejderne fra første Færd har ment at maatte regne med Timebetaling og derfor ikke har haft Akkordopgørelse for Øje.

Overfor det af Forbundet saaledes anførte gør Centralforeningen gældende, at den Omstændighed, at Svendene i et givet Tilfælde arbejder mod Timebetaling, ikke som almindelig Regel bør medføre, at ogsaa Arbejdsmændene skal aflønnes mod Timebetaling, men at dette kun skal være Tilfældet, naar Arbejdsmændenes Arbejde ikke egner sig til Akkord. Grunden til, at Svendene arbejder paa Timeløn, er den, at der ved Bygningen af Tunnelovnen af Svendene kræves Præcisionsarbejde; men det hævdes, at dette ikke er Tilfældet med Hensyn til Arbejdsmændenes Arbejde, og at en mulig Nedsættelse af Svendenes Arbejdstempo er udlignet derved, at der til det foreliggende Arbejde anvendes forholdsvis betydeligt færre Arbejdsmænd end til andet Arbejde. Centralforeningen anser derfor Arbejdsmændenes her ommeldte Arbejde som egnet til Akkord, og det anføres, at det meget vel er muligt at opgøre Akkorden, idet der med Hensyn til de ildfaste Sten, der er større eller tungere end almindelige Mursten, kan finde Omregning Sted overensstemmende med Priskurantens Poster 40 og 46, og med Hensyn til Tilberedning af Mørtelen erkendes det vel, at denne kræver mere Arbejde ved ildfaste Sten end ved almindelige Mursten, men det hævdes, at der paa den anden Side anvendes langt mindre Mørtel til ildfaste Sten. Overfor Forbundets Anbringende om, at Arbejdsmændene ikke har været indstillet paa Akkord, hævdes, at dette er Arbejdsmændenes egen Skyld, idet Mesteren ved Arbejdets Begyndelse tilbød dem, at de enten maatte faa Akkord eller Timebetaling med et Tillæg af 15 pCt. — Centralforeningens subsidiære Paastand har Hensyn til Mesterens nævnte Tilbud, der maa anses for at være fremkommet under Henvisning til en i et lignende Tilfælde i 1934 afsagt Voldgiftskendelse, hvor der er tillagt Arbejdsmændene et Tillæg paa 15 pCt. til Timebetalingen.

Det findes nu, at der maa gives Forbundet Medhold i, at det som almindelig Regel maa gælde, at Arbejdsmændene arbejder paa Timebetaling, naar Svendene gør det, ligesom Arbejdsmændene har Akkord, naar Svendene har Akkord. Det maa vel erkendes, at det af den foran citerede Bestemmelse i de i 1936 vedtagne Ændringer i den gældende Overenskomst fremgaar, at Tilfælde, hvor Arbejdsmændene arbejder paa Akkord, skønt Svendene har Timebetaling, kan forekomme, men det maa antages, at dette indskrænker sig til Tilfælde, hvor det er ganske utvivlsomt, at Arbejdet for Arbejdsmændenes Vedkommende egner sig for Akkord. En saadan Utvivlsomhed er nu ikke tilstede i det foreliggende Tilfælde, hvor der for en stor Del anvendes Materiale af anden Beskaffenhed end den i Overenskomsten i Almindelighed forudsatte, og hvor en Akkordopgørelse kan give Anledning til Tvivl og Divergens. Det er da ogsaa antageligt, at den ommeldte Vedtægtsændring netop tager Sigte paa Ordning af Lønbetalingen i et Tilfælde som det foreliggende, og det skønnes da mindre naturligt at henvise Arbejdsmændene til Akkord.

Efter det anførte kan der ikke gives Centralforeningen Medhold i dens principielle Paastand; og at der heller ikke kan gives Centralforeningen Medhold i dens subsidiære Paastand er en direkte Følge af den citerede Tilføjelse til § 3 a i Vedtægten, der derimod maa medføre, at der gives Forbundet Medhold i den af dette nedlagte Paastand.

Omkostningerne ved Voldgiften, derunder Opmandens Honorar 100 Kr., findes at burde udredes med Halvdelen af hver Part.

Thi bestemmes:

Murerarbejdsmændenes Arbejde ved Opførelsen af en Tunnelovn paa »Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik« ved Hasle vil være at aflønne med Timebetaling efter den gældende Vedtægt med et Tillæg af 30 pCt.

Omkostningerne ved Voldgiften, derunder Opmandens Honorar 100 Kr., udredes med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og Halvdelen af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

sign. Zeuthen.

OPMANDSKENDELSE

Nærværende Sag drejer sig om en Uoverensstemmelse mellem Murermestrene S. Petersen, H. Nielsen og H. P. Nielsen i Fredericia og Murerarbejdsmændenes Fagforening sammesteds om Betaling for Arbejdet ved Lægning af Skromborgfliser paa den nye Kasernebygning i Fredericia, og efter at der har været afholdt faglig Voldgiftsmøde i Fredericia den 12. September 1936, hvor Parterne mødte ved henholdsvis Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbund, og hvor der ikke kunde opnaas Flertal for en Afgørelse, er Sagen optaget til Kendelse af undertegnede Dommer Roepstorff i Odense som valgt Opmand.

Uoverensstemmelsen angaar følgende Punkter:

I. Hovedfløjen paa Bygningen er lagt Fliser i 3 Etager, medens der i Sidefløjene kun er lagt Fliser i Kælder og Stueetage.

Under Henvisning til Overenskomstens § 5 om Akkordpriser for Murerarbejde Stk. 33 (32), der er saalydende: »Skromborgerfliser til Gulv og lign. betales som almindelige Sten«, paastaar Forbundet, at det i Stk. 2 nævnte »Højdetillæg« ogsaa skal være anvendelig paa Lægning af Fliserne, idet Bygningens »Hovedgesims« jfr. Stk. 3, som er afgørende for alle de til Bygningen medgaaede Sten, ogsaa maa benyttes for Flisernes Vedkommende, saaledes at Højdetillægget beregnes for hele Arbejdet ved Fliselægningen, uanset om det enkelte Lag Fliser ligger i Stuen eller i de højere Etager.

Centralforeningen protesterer herimod under Anbringende af, at Meningen med Stk. 33 ikke er at ville bestemme, at Lægning af Skromborgerfliser i al Almindelighed skal be-

handles som Murerarbejde med Mursten. Dette vilde føre til ganske urimelige Resultater. Hvis den for almindeligt Murerarbejde bestemte Højdemaaling ogsaa skulde finde Anvendelse paa Gulvlægning, vilde saadant Arbejde i samme Etagehøjde f. Eks. Stueetagen i et 4 Etages Hus blive aflønnet maaske med dobbelt saa høj Betaling som i et 1 Etages Hus, endskønt Arbejdet fra Murerarbejdsmændenes Side var akkurat det samme. Det vilde være ganske vanvittigt og er derfor uantageligt.

Desuden gør Centralforeningen gældende, at Spørgsmaalet allerede er afgjort ved Opmandskendelsen af 24. November 1933 angaaende Spørgsmaal om Sokkeltillæg for Arbejdet ved Lægning af Fliseguly paa Aarhus Universitet. Det hedder i denne Kendelse:

Pkt. 33, som har sin Plads mellem andre Bestemmelser, der hjemler nogle særlige Tillæg, naar forskellige særlige Sten anvendes, og som kun ses at foreskrive, at s a a d a n n e Tillæg ikke skal ydes for Skromborgerfliser men ikke, at samtlige Tillæg for almindeligt Murerarbejde kommer til Anvendelse ogsaa ved Belægning af Gulv med disse Fliser.«

Gulvlægning bør ikke bedømmes som almindeligt Murerarbejde og har aldrig været bedømt saaledes. Det er en Akkord for sig og et selvstændigt Arbejde. Og Gesimshøjden kan ikke som for Murerarbejdet være afgørende for alle Fliserne, saaledes som den er for alle Murstenene. Hver Fløj i Bygningen har sin Gesimshøjde, hvoraf følger, at der i den her ommeldte Bygning er Højdetillæg til 3' Etage i Hovedfløjen, men intet Højdetillæg i Sidefløjen.

Da Stk. 33 efter dens Plads i Murerarbejdebestemmelserne ikke kan antages at ville udtale som almindelig Regel, at Arbejdet ved Gulvlægning i alle Henseende skal aflønnes som almindeligt Murerarbejde, hvorved bemærkes, at Argumentationen i den foran citerede Opmandskendelse i det væsentligste kan tiltrædes, og da Bestemmelsen, hvis dens Mening skulde være, at Gulvlægning gaar ind under de samme Regler som almindeligt Murerarbejde, i hvert Fald for Højdetillægets Vedkommende vilde føre til uantagelige Resultater, finder Opmanden, at der maa gives Centralforeningen Medhold i dens Forstaaelse af den omtvistede Bestemmelse, hvorfor afsiges følgende:

K e n d e l s e.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Paastand om, at der ved Lægning af Skromborgerfliserne i Bygningen beregnes samme Højdetillæg som for det almindelige Murerarbejde, kan ikke tages til Følge.

II. Dansk Arbejdsmands Forbund paastaar Arbejdet ved Lægning af F l i s e r i Bygningen aflønnet med e t T i l l æ g til Akkordprisen i Henhold til Overenskomsten § 5 A. om Murerarbejde. Stk. 33 (32) jfr. Stk. 47 (46), der er saalydende:

Stk. 33: »Skromborgerfliser til Gulv o. lign. betales som almindelige Sten.«

Stk. 47: »Ved Murerarbejde med normal Stenstørrelse, hvor Skifternes Gennemsnitshøjde er over 7 cm., betales et Tillæg for den Mørtel, der er forbrugt mere end normalt, saaledes: Eksempel: Til en Bygning er der forbrugt 200,000 Sten, der beløb sig til 3000 Kr. Højden til Overkant Gesims er 14 m. Der maa altsaa normalt være 200 Skifter. Optællingen viser 196 Skifter, altsaa 4 Skifter ekstra Mørtel. Gennemsnitlig er der forbrugt 1000 Sten pr. Skifte. Prisen pr. 1000 Stk. Sten er 15 Kr. Det, der bliver at betale for ekstra Mørtel, er da: 4 Skifter (1000 Sten) 15 Kr. lig 60 Kr.«

Forbundet støtter sin Paastand paa følgende:

Da Fliserne skal betales som almindelige Sten, maa der altsaa ved den her ommeldte Lægning af Fliser betales et Tillæg, saafremt der er anvendt e k s t r a M ø r t e l ved Lægningen. Ved Udmaalingen af Gennemsnitshøjden for Flisen og Mørtelen viser det sig, at denne ikke som den normale Skiftehøjde er 7 cm, men 8 cm eller 7½ cm. Og da Flisens Tykkelse ikke er 5 cm som Murstenens, men kun 4 cm eller mindre, maa Mørtelens Tykkelse altsaa være omkring 4 cm eller omkring 3½ cm. Og naar der som Eksemplet viser skal betales Tillæg, hvis der er brugt ekstra Mørtel, og dette er Tilfældet, hvis Mørteltykkelsen er større end 2 cm, maa her altsaa betales Tillæg, som udregnes saaledes:

Den normale Tykkelse af Flise og Mørtel er 4 cm × 2 cm = 6 cm. Her er Tykkelsen 8 cm eller maaske 7½ cm, hvorfor der er forbrugt ekstra Mørtel 2 eller 1½ cm, altsaa skal der betales for ekstra Mørtel 33⅓ % eller 25 % af den for Tilbringelse af Mørtelen opmaalte Pris.

Centralforeningen protesterer mod at anvende Stk. 47 paa Lægning af Gulv og protesterer mod Rigtigheden af den opstillede Beregning.

Efter Opmandens Skøn kan der ikke gøres væsentlig Indvending mod at anvende Mørteltillæget efter Stk. 47 paa Tilbringelse af Mørtel ved Lægning af Gulv af Fliser. De Grunde, der har medført det ommeldte Tillæg ved almindeligt Murerarbejde, er ogsaa tilstede ved Gulvlægning.

Herefter vil der være at betale et Tillæg til Murerarbejdsmændene, og der afsiges i Overensstemmelse hermed følgende

K e n d e l s e.

Naar der gaas ud fra, at Flisens Tykkelse er 4 cm eller mindre, og den normale Tykkelse af Flise og Mørtel er 6 cm, og naar det ved Udmaaling maatte vise sig, at den sidstnævnte Tykkelse ved den herommeldte Lægning i Gennemsnit er 8 cm eller maaske 7½ cm, skal der overensstemmende med foranstaaende Stk. 47 og Beregningsmaaden deri betales Murerarbejdsmændene Tillæg til den for Tilbringelse af Mørtelen opmaalte Pris i Forhold til den forbrugte ekstra Mørtel.

Odense, den 21. September 1936.

A. S. R o e p s t o r f f.

OPMANDSKENDELSE

i Voldgiftssag

Dansk Arbejdsmands Forbund

mod

Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland.

Mellem Murermestrene Jørgensen & Knudsen, Hillerød, der er Medlemmer af Centralforeningens Afdeling for Murermestrene i Nordsjælland, og nogle Arbejdsmænd, der er Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, er der opstaaet Strid om Betalingen for et Trappearbejde paa et Byggefortagende i Hillerød.

Da det ikke er lykkedes at løse denne Strid ved Mægling, er den blevet henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift, og i Mangel af et Flertal indenfor de af Parterne valgte Voldgiftsmænd afgøres Striden nu af undertegnede Byretsdommer Victor Hansen, der af Formanden for Den faste Voldgiftsret er udnævnt til Opmand.

Det paagældende Arbejde bestaar i Oplægning af færdigstøbte Betontrappetrin i Hovedtrapper og er udført saaledes, at hver Svend har haft en Arbejdsmand til Hjælp.

Forbundets Paastand gaar ud paa, at Arbejdet skal betales efter § 5, Litra A, Murerarbejde, Nr. 48, i den mellem Parterne gældende Overenskomst af 1. Juni 1930. Denne Bestemmelse er saalydende:

»Medhjælp ved Forsætning af Natursten om imiterede Sten betales med 85 % af Svendenes Akkordtimefortjeneste.«

Centralforeningen bestrider, at Arbejdet falder ind under denne Bestemmelse og paastaar Betalingen fastsat til et mindre Beløb, idet man særlig henviser til Overenskomstens § 5, Litra E, Facadearbejde, Nr. 2:

»Ved fugede Facader betales 20 % af de passede Svendes og Lærlinges samlede Fortjeneste.«

Til Støtte for deres Paastand om, at det omhandlede Arbejde ikke omfattes af Overenskomstens § 5, Litra A, Nr. 48, har Centralforeningen anført, at denne Bestemmelse er tænkt anvendt ved Facadearbejde samtidig med Opmuringen, medens der her er Tale om en indvendig Trappe, der ikke opsættes samtidig med Opmuringen. Endvidere har man henvist til, at en Anvendelse af den nævnte Bestemmelse vilde føre til urimelige Resultater i nærværende Tilfælde, hvor der har været en Arbejdsmand til Hjælp for hver Svend, medens det sædvanlige ved saadanne Arbejder er, at der kun er en Arbejdsmand til Hjælp for to Svende.

Der findes imidlertid at maatte gives Forbundet Medhold i, at det efter Indholdet og Affattelsen af Bestemmelsen i § 5, Litra A, Nr. 48, ikke kan kræves til denne Bestemmelses Anvendelse, at det drejer sig om Facadearbejde, der foretages samtidig med Opmuringen, samt at det ikke kan blive afgørende for Spørgsmaalet om Anvendeligheden af Bestemmelsen, om der benyttes en Arbejdsmand til Hjælp for een eller til Hjælp for to Svende, dels fordi der ikke i Bestemmelsen er foreskrevet noget herom, dels fordi Arbejdsmændene ikke er Herre over dette Forhold, som det maa blive Mesterens Sag at ordne med Svendene.

Da dernæst Arbejde af den i Sagen omhandlede Art var kendt paa det Tidspunkt, da Overenskomsten blev afsluttet, og da det maa siges at falde ind under Reglen i § 5, Litra A, Nr. 48, samt da Centralforeningen ikke har paavist nogen anden Bestemmelse i Overenskomsten, som omfatter saadant Arbejde, vil Forbundets Paastand være at tage til Følge.

K e n d e l s e:

Det omhandlede Trappearbejde vil være at betale Arbejdsmændene efter Bestemmelsen i Overenskomstens § 5, Litra A, Nr. 48, med 85 % af Svendenes Akkordtimefortjeneste.

København, den 19. September 1936.

(sign. V i c t o r H a n s e n.

KENDELSE
afsagt
den 16. Oktober 1936.

Efter at der mellem Murerm. Christoffersen, Vejle, og Murerarbejdsmændenes Fagforening sammesteds var opstaaet Uenighed om Betalingen for Tildannelse af Jern til et Jernbetonstøbningsarbejde, og efter at der paa forskriftsmæssig Maade under Medvirken af Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark havde været søgt Mægling mellem Parterne uden Resultat, har Striden været behandlet ved en Voldgiftsret i Vejle den 7. Oktober 1936, hvor undertegnede Politimester E. Hoeck fungerede som Formand og Opmand efter Parternes Valg.

Da der efter Forhandlingernes Afslutning ikke mellem Voldgiftsmændene kunde opnaas Stemmeflerhed for nogen Afgørelse, blev Sagen afgivet til Opmandens Kendelse.

Det, hvorom Striden drejer sig, er, hvorvidt Arbejdsmændene ved Bukning af Jern, som udføres ved Hjælp af en dertil indrettet Tang, som præsterer 2 Bukninger i eet Tag, maa beregne Betaling for 2 Bukninger eller kun een.

Det fremgaar af det for Opmanden oplyste, at Bukning af Jern enten foregaar ved Anbringelse af Jernet paa det saakaldte Jernbord, hvor hver Behandling af Jernet kun giver een Bukning eller paa den Maade, at Jernet paa Arbejdspladsen efter at være bundet og oplagt paa Forskallingen, behandles med den omtalte Tang, som i eet Tag opbøjer Jernet i 2 Bukninger, og det er denne sidste Fremgangsmaade, som har været anvendt i det Opmanden forelagte Tilfælde.

Fra Arbejdernes Side henvises der til den mellem Parterne gældende Overenskomst, af hvis Afsnit om Jernarbejde fremgaar, at de forskellige Tillæg beregnes »pr. Bukning«, hvilket efter deres Opfattelse maa blive afgørende, idet det maa blive uden Betydning, at Arbejdet er lettet derved, at det kan lade sig gøre ved eet Tag (Behandling) at præstere 2 Bukninger, naar man anvender den omtalte Tang, som forøvrigt skal være opfundet af en Arbejder for en Aarrække siden. Arbejdsparende Metoder bør i Almindelighed ikke have Indflydelse paa Betalingen.

Arbejdsgiverens Synspunkt heroverfor er det, at selvom Overenskomsten bestemmer Betalingen efter Antallet af Bukninger, bør det afgørende være, hvor mange B e h a n d l i n g e r Jernet maa undergives; der skal betales for hver Behandling, men heller ikke mere, idet det modsatte Synspunkt vilde medføre, at der ydedes Betaling for Arbejde, der ikke udførtes, og da det er uomtvistet, at der her kun undergives Jernet een Behandling, bør der heller ikke ydes Betaling for mere. Til Støtte for deres Synspunkt har de henvist til Centralforeningen af Murermestre i Danmark tilsendt Skrivelse af 5. Oktober 1936 fra Murermester og Entreprenør Ingeniør J. C. T. Johannesen, hvori det hedder:

»Efter vor Telefonsamtale idag skal jeg herved meddele, at vi, hvor Jernene bliver oplagt paa Forskallingen og opbøjet med en dertil indrettet Bukkenøgle, hvormed Opbøjningen foretages i et Tag, kun tæller een Bukning for hvert opbøjet Jern.«

Efter Forhandling desangaaende har Opmanden til sin Orientering indhentet nedennævnte Oplysninger om Forholdene, idet han i sine Forespørgsler har beskrevet den heromtalte Fremgangsmaade.

Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København har i Skrivelse af 9. Oktober 1936 meddelt:

»Som Svar paa Deres Forespørgsel af 7. Oktober d. A. angaaende, hvorledes Bukning af Jern i Plader skal betales, skal vi meddele:

Den af Dem beskrevne Bukkemaade har været praktiseret indenfor vor Afdelings Omraade i den Tid, Overenskomsten om Jernarbejde har eksisteret, og der har aldrig været Tvivl om Betalingsmaaden. Der skal, naar der ved Bukning af Jern med Bukkenøgle fremstilles 2 Bukninger ved eet Tag, betales for 2 Bukninger.

Desuden bemærkes, at det er den eneste brugelige Fremgangsmaade, naar man skal foretage Profilering af Pladejern paa Udlægningsstedet, og at der, hvis Pladejernet profileres nede paa Jernbord, skal betales en større Pris for Ophejsning af Jernet; ligeledes gør vi opmærksom paa, at der forefindes Bukkemaskiner, paa hvilke man ogsaa ved Bukning af sværere Jern kan foretage 2 Bukninger ved eet Tag, og der har heller aldrig her været Tvivl om Betalingen af 2 Bukninger.

Den her omtalte Bukkenøgle er iøvrigt et Værktøj, som Arbejderne selv i Kraft af Erfaringer har givet Anvisning paa at fremstille og tage i Brug.«

Ingeniør- og Entreprenørfirmaet, Aktieselskabet N. M. Bak & Søn, Aarhus, har i Skrivelse af 12. Oktober 1936 meddelt:

»Som Svar paa Politimesterens Skrivelse af 7. ds., hvori der spørges om Betaling for et bestemt Arbejde indenfor vort Arbejdsomraade, skal vi tillade os at meddele, at vi, da vi til Jernbetonarbejde anvender Jord- og Betonarbejdere, hvis Akkordregnskaber ikke kontrolleres af nogen Forening, men af os selv, ikke ved, hvad andre betaler for nævnte Arbejde, men kun, at vi for dette Arbejde betaler for 2 Bukninger.«

Omend det selvfølgelig maa antages, at Prisberegningerne i Overenskomsten ved at bestemme Betalingen pr. Bukning hviler paa Forudsætningen om, at Arbejdet normalt bliver større, jo flere Bukninger Jernet faar, maa det dog findes afgørende, at Overenskomsten, skønt den her omtalte Fremgangsmaade efter det oplyste har været anvendt i en vis Udstrækning og igennem et længere Tidsrum, navnlig lang Tid før den nugældende Overenskomst, ikke tager noget Forbehold ved Prisberegningen i Tilfælde, hvor den i Sagen omtalte Fremgangsmaade anvendes, og Opmanden — som ikke finder det nødvendigt at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt arbejdssparende Metoder bør have Indflydelse paa Prisberegningen — maa finde, at det maa komme Arbejdsgiverne til Skade, at de, hvis Overenskomstens Mening har været, at Betalingen skulde beregnes efter deres Paastand, ikke har draget Omsorg for, at Overenskomsten giver Udtryk herfor.

Idet Sagen herefter maa afgøres efter Arbejdernes Paastand,

b e s t e m m e s :

Naar der ved Bukning af Jern, som Murerarbejdsmændene hos Murerm. Christoffersen, Vejle, har udført ved Hjælp af den dertil indrettede Bukkenøgle, fremstilles 2 Bukninger ved eet Tag, betales for 2 Bukninger.

Sagens Omkostninger, Opmandens Honorar 150 Kr. og 15 Kr. i Rejseomkostninger, betales af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

sign. E. H o e c k

OPMANDSKENDELSE
i Voldgiftssag
Dansk Arbejdsmands Forbund
mod
Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland.

Mellem Murermester Chr. Frandsen, Jægerspris, der er Medlem af Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland, og nogle Arbejdsmænd, der er Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, er der opstaaet Strid om Betaling for noget Arbejde, der er udført paa et Byggeforetagende ved »Storgaarden«, der er beliggende i Horns Herred, ca. 6 km fra Jægerspris og ca. 7½ km fra Frederikssund.

Da det ikke er lykkedes at løse denne Strid ved Mægling, er den blevet henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift, og i Mangel af et Flertal indenfor de af Parterne valgte Voldgiftsmænd afgøres Striden nu af undertegnede, der af Parterne er valgt til Opmand.

I den mellem Parterne gældende Overenskomst af 1. Juni 1930 bestemmes det i § 2, at den almindelige Timeløn er 105 Øre. Derefter hedder det i § 4:

»Særlige Bestemmelser for Nordsjælland.
1. Zone.
2. Zone.

a. .....
b. .....
c. Timelønnen er 111 Øre.
d. .....

I Henhold til Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 er den nævnte Timeløn i § 2 forhøjet fra 105 Øre til 107 Øre og Timelønnen i § 4 for 2. Zone fra 111 Øre til 113 Øre.

Ifølge de under 21. August 1935 foretagne Ændringer i den ovennævnte Overenskomst er der i § 4 indsat et nyt, saalydende Stykke:

»Den mellem Centralforeningen og Murerforbundet i Overenskomst af 5. August 1930 fastsatte Zoneinddeling gælder ogsaa mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen.«

Om denne Zoneinddeling er det i Overenskomsten af 5. August 1930 § 2 fastsat, at 1. Zone omfatter »Gentofte, Lyngby, Søllerød, Hørsholm og Birkerød«, medens 2. Zone i § 3 beskrives saaledes: »Glostrup, Taastrup, Ballerup, Frederikssund, Frederiksværk, Hillerød, Helsingør og Hornbæk.«

Forbundets Paastand gaar ud paa, at der for det omstridte Arbejde skal betales en Timeløn af 113 Øre, fordi Horns Herred under Frederiksborg Amt henhører til 2. Zone. Til Støtte herfor gør Forbundet gældende, at der i Praksis er blevet betalt saavel Murersvende som Arbejdsmænd 2. Zones Løn for Arbejde i Horns Herred, samt at det i en Opmandskendelse af 24. Juli 1932 er fastslaaet, at Horns Herred hører til 2. Zone, forsaavidt angaar den mellem Forbundet og Entreprenørforeningen gældende Overenskomst af 10. Maj 1930.

Centralforeningens Paastand gaar ud paa, at det omstridte Arbejde kun kan kræves betalt med 107 Øre i Timen, da Horns Herred falder udenfor 2. Zone. Til Støtte herfor gør Centralforeningen gældende, at det i en Opmandskendelse af

26. Februar 1935 er fastslaaet, at Horns Herred ikke henhører under 2. Zone, forsaavidt angaar den mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og »Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark« gældende Overenskomst af 1930. Centralforeningen bestrider, at der i Praksis som Regel betales Murersvende og Arbejdsmænd 2. Zones Løn for Arbejde i Horns Herred, og hævder, at der tværtimod normalt kun er blevet betalt almindelig Timeløn for saadant Arbejde.

Det fremgaar af de ovennævnte Overenskomstbestemmelser, at det afgørende maa være, om Horns Herred ifølge den mellem Centralforeningen og Murerforbundet gældende Overenskomst af 5. August 1930 henhører under 2. Zone eller ikke. Dette Spørgsmaal lader sig imidlertid ikke afgøre med Sikkerhed efter den i denne Overenskomst givne Definition af 2. Zone. Denne Definition er nemlig ufuldstændig. Det er ganske vist givet, at 2. Zone ikke alene omfatter de i Definitionen nævnte Byer, men maa forstaas som et samlet Omraade, indenfor hvilket disse Byer er beliggende. Men hvorledes dette Omraade nærmere skal afgrænses, og hvorvidt specielt Horns Herred hører med eller ikke, lader sig ikke med Sikkerhed afgøre efter Definition. Særlig bemærkes, at det ikke kan være afgørende, at der i Definitionen intet Stednavn er nævnt fra Horns Herred, idet der ikke findes Byer af nogen tilsvarende Betydning som de i Definitionen nævnte.

Nogen faglig Voldgiftskendelse vedrørende Spørgsmaalet om, hvorvidt Horns Herred i Forholdet mellem Centralforeningen og Murerforbundet henhører under 2. Zone, er ikke paaberaabt af Parterne. Den af Centralforeningen anførte Kendelse af 26. Februar 1935 er afsagt i en Sag mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet i Danmark og er netop baseret paa, at denne Organisation staar udenfor Dansk Arbejdsgiverforening og derfor ikke kan være bundet af de Aftaler, der er trufne mellem de under Dansk Arbejdsgiverforening hørende Arbejdsgiverorganisationer og Arbejderorganisationerne. Den af Forbundet anførte Kendelse af 24. Juli 1932 er afsagt i en Sag mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Entreprenørforeningen og omtaler kun forudsætningsvis Forholdet mellem Centralforeningen og Murerforbundet.

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om, hvorledes der i Praksis betales Murersvende og Arbejdsmænd for Arbejderne i Horns Herred, er de indhentede Oplysninger indbyrdes modstridende. Murerforbundet har saaledes meddelt, at det aldrig har haft nogen Strid med de modstaaende Mesterorganisationer om dette Spørgsmaal, og at Forbundets Frederikssund Afdelings Medlemmer altid har faaet afregnet efter Overenskomsten for 2. Zone for Arbejde i Horns Herred. Roskilde Murermesterforening og Mesterforeningen af Bygningshaandværkere i Gl. Roskilde Amt har derimod meddelt, at deres Medlemmer ikke har betalt 2. Zones Løn, men kun almindelig Løn for Arbejde i Horns Herred.

Murermester Frandsen har ikke givet Møde for Voldgiftsretten, men Opmanden har med Voldgiftsrettens Tilslutning telefonisk stillet Spørgsmaal til Frandsen om Sagen, og Frandsen har erklæret, at han i det her omhandlede Tilfælde har betalt Arbejdsmændene den tidligere 2. Zone-Betaling 111 Øre i Timen, at han i cirka 6 Aar har betalt Arbejdsmændene 2. Zone-Betaling, at han i nærværende Tilfælde saavel som altid ellers har betalt Murersvendene 2. Zone-Betaling, fordi de skal have saadan Betaling i Horns Herred, og at Grunden til, at han i nærværende Tilfælde ikke har betalt Arbejdsmændene den nugældende 2. Zone-Betaling 113 Øre, men kun 111 Øre, er den, at han efter den ovennævnte Kendelse af 26. Februar 1935 var kommet i Tvivl om Forholdet.

Efter disse Oplysninger og under Hensyn til de i Kendelsen af 26. Februar 1935 indeholdte Oplysninger om, at der helt tilbage til Tiden før 1917 har været betalt Murersvendene i Horns Herred en højere Løn end andre Steder paa Landet, maa det anses godtgjort, at Horns Herred i Forholdet mellem Centralforeningen og Murerforbundet henhører til 2. Zone, et Resultat, hvis Rigtighed ogsaa bestyrkes derved, at Horns Herred — som udtalt i Kendelsen af 24. Juli 1932 — hører til Frederikssunds naturlige Opland.

Herefter vil Forbundets Paastand være at tage til Følge.

Kendelse:

For det i Sagen omhandlede Arbejde paa »Storgaarden« i Horns Herred under Frederikborg Amt tilkommer der Arbejdsmændene Betaling efter Reglerne for Nordsjællands 2. Zone, eller 113 Øre i Timen.

Sagens Omkostninger, derunder Honorar til Opmanden: 150 Kroner, udredes med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og Halvdelen af Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland.

København, den 22. Oktober 1936.

sign. Victor Hansen.

Fra den grønne ø

Vejle M. — Murermester Aage Christoffersen. Ved et Jernbetonarbejde anvendtes Jernplader til Forskalling i Stedet for almindelige Brædder. For Transport og Oplægning af disse Plader betalte Murermesteren kun almindelig Timeløn, idet han ikke mente, at dette Arbejde var henhørende under selve Jernbetonarbejdet. Vi tilskrev Centralforeningen om Sagen og begærede et Mæglingsmøde afholdt. Herefter meddeler Centralforeningen, at Transport og Oplægning af Pladerne vil blive afregnet med det forlangte Tillæg.

Bloustrød — Entreprenør Jacob Larsen. Der forelaa Uoverensstemmelse angaaende Betalingen for et Grøftearbejde i Lillerød. Ved et Mæglingsmøde opnaaedes Enighed om følgende: Entreprenøren betaler for Gravning af Grøften pr. m3 165 Øre, beregnet efter en Jordmængde af 1700 m³, dog saaledes at saafremt Entreprenøren faar Afregning for en større Jordmængde, faar Arbejderne ogsaa Afregning for den større Jordmængde. Eventuelt Gene af Buske er indeholdt i ovenstaaende Pris. Vedrørende Arbejde med tilstedeværende Sten, er der herom truffet Aftale mellem Entreprenøren og de paagældende Arbejdere. For Timelønsarbejde i Forbindelse med ovennævnte Arbejde f. Eks. Støbning af Støttemure, Skraaningernes Beklædning med Muldjord, Saaning af Græsfrø og lignende betales 134 Øre pr. Time.

Haslev — Murermester Ejner Jensen, Slagelse. Der forelaa Uoverensstemmelse angaaende Opgørelse over et Arbejde ved Sanatoriet i Haslev. Ved et Møde Torsdag den 13. August enedes man om, at Vejarbejdet ved Sanatoriet i Haslev betales efter det af Murermester Jensen fremsendte Regnskab, som udviser en Akkordsum paa Kroner 340,20. Saafremt Timerne, der er medgaaet til Afdækning med Skærver efter Tjæringen er medregnet i de 194½ Time, som Arbejdsmændene har opgivet som Akkordtimer, vil disse Timer yderligere være at betale Arbejdsmændene med Normaltimeløn + 20 pCt.

Odense A. — Entreprenør J. L. Nielsen og G. Andersen. Ved et Mæglingsmøde den 21. August mellem Repræsentanter for Fyns Entreprenørforening og Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Odense A. Afdeling vedrørende en Uoverensstemmelse om foreliggende Akkordopgørelser over Jord- og Belægningsarbejde ved et Vejarbejde paa Chr. Winthersvej i Odense, udført for Firmaet G. Andersen og J. L. Nielsen, Odense, enedes man om, at Firmaet til fuld Afgørelse af de foreliggende Uoverensstemmelser betaler Kr. 623,00.

Aalborg A. — Ingeniør Chr. Bjørn Petersen. Ved en Forhandling i Entreprenørforeningen den 14. August d. A. enedes man om, at der for Arbejdet i Trykluft ved den nye Jernbanebro i Aalborg betales pr. Time: For Pille 1: Kr. 2,10, for Pille 2 og 7: Kr. 2,15, for Pille 3, 4, 5 og 6 Kr. 2,20. De tidligere almindelige Bestemmelser i de indgaaede Overenskomster om Trykluftsarbejde bliver ogsaa gældende for ovennævnte Overenskomst. Den opnaaede Timelønsforhøjelse andrager ca. 8 Øre pr. Time.

Aabyhøj — Entreprenør E. Rasmussen. For Udførelsen af et Kloakarbejde ved Aabyhøj var Afdelingen af den Formening, at Arbejdet var henhørende under Akkordpriskurantens Omraade. Ved en Undersøgelse af Arbejdets Beliggenhed viste det sig, at dette ikke var Tilfældet, og der er herefter senere blevet truffet Aftale om, at Arbejdet udføres i Akkord og betales med 6 Kroner pr. 1 m.

Lundtoft — Entreprenør Helms. I Forbindelse med en Overenskomst, som er afsluttet vedr. Bygningen af en ny Kaserne i Søgaard gaaende ud paa, at Murerarbejdet, Puds o. l. betales efter Landhaandværkeroverenskomsten, og Jord- og Beton- og Kloakarbejdet efter Entreprenørfagets Overenskomst, er der fastsat Priser for forskellige andre Arbejdere.

Odense A. — Entreprenør N. C. Johansen, Odense. Ved Udbydelsen af Arbejde har Odense Kommune gennem de sidste Aar (6) indført i Betingelserne, at der kun maatte arbejdes 4 Dage pr. Uge pr. Arbejdshold. Efter at der fra Forbundets Side har været protesteret imod denne Arbejdsordning, uden at der i den Anledning er sket nogen Ændring i de af Kommunen stillede Betingelser, fremsendte vi en Meddelelse til Entreprenørforeningen om, at vore Medlemmer ikke for Fremtiden vilde udføre Arbejde, hvor Betingelsen var, at der kun maatte arbejdes i 4 Dage pr. Uge. Dette foranledigede, at Arbejdsgiverforeningen indklagede os for Den faste Voldgiftsret, som i sin Kendelse erklærer Arbejdsstandsningen for at være ulovlig. Der idømmes dog ikke Afd. eller Forbundet nogen Bod. Retten udtaler, at den i Overenskomsten fastsatte 8 Timers Arbejdsdag maa opfattes saaledes, at den normalt maa betyde, at den ugentlige Arbejdstid skal være 48 Timer. Rettens Motivering for den foreliggende Afgørelse, som er gaaet os imod, bygges særligt paa, at Forholdet har fundet Sted i en Række Tilfælde gennem de sidste 6 Aar med Organisationens Viden.

Haderslev A. — Bygmester Svend Hansen, Marstrup. Mesteren har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Landhaandværkernes Hovedorganisation gældende Overenskomst. Der beskæftiges kun Medlemmer af D. A. F.

Helsingør A. — Murermester Erik Selander. Mesteren har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark gældende Overenskomst.

Vodskov — Cementstøber N. A. Sørensen. Overenskomst oprettet 10. August. Timeløn 105 Øre. For Støbning af Mursten betales pr. 1000 Stk. Kr. 7,50. For Støbning af Mursten, naar der blandes paa Maskine, betales pr. 1000 Stk. Kr. 6,50. Priserne er beregnet efter, at Materialerne er leveret ved Cementstøberiet. Der beskæftiges kun Medlem af D. A. F. Som Regler for Behandling af fagl. Strid gælder den mellem Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm. Overenskomsten gælder til den af en af Parterne opsiges med 3 Maaneders forudgaaende Varsel.

20. Kreds (Højrup Afd.) — Grusforpagter Otto Nielsen, Sallinge. Den den 6. Maj 1935 oprettede Overenskomst er fornyet til 1/12 1937. Prisen for Grusharpning er forhøjet fra 125 Øre til 135 Øre pr. m3 Akkordpris for Afdækning fastsættes ved lokal Forhandling.

Frederikshavn — Frederikshavn Kommune. Mellem Kommunen og Fagforeningen har der ikke tidligere foreligget Overenskomst. Der er nu oprettet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer, Timeløn som i Entreprenøroverenskomsten + 5 Øre pr. Time for dem, der ikke har Adgang til Akkord. Alm. Overtidstillæg. 20 pCt.s Tillæg for forskellige Arbejder. 6 Dages Ferie med fuld Løn.

Marstrup — Murermester Jens Jensen, Marstrup. Mesteren har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Centralforeningen af Murermestre i Danmark gældende Overenskomst. Der beskæftiges kun Medlemmer af D. A. F.

26. Kreds (Ranum Afd). — Murermester Riis Poulsen. Mesteren har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Landhaandværkernes Hovedorganisation gældende Overenskomst, dog saaledes, at Timel. fra 1. Juni 1936 er 85 Øre fra 1. Januar 1937 100 Øre og fra 1. Aug. 1937 bliver Timelønnen 109 Øre.

Marstrup — Murermester Peter Nielsen, Marstrup. Mesteren har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Landhaandværkernes Hovedorganisation gældende Overenskomst.

Vilstrup — Murermester Jens Lorentzen, Sdr. Vilstrup. Som forrige Sag.

Haderslev A. — Bygmester Chr. Groth. Som forrige Sag.

Aabenraa A. — Bygmester Jes Boisen, Løjt Kirkeby. Som forrige Sag.

Aabenraa A. — Bygmester Otto Schnorr, Røde Kro. Som forrige Sag.

Marstrup — Murermester P. Jochumsen. Som forrige Sag.

Frøstrup Afd. — Tømmerby Lild Kommune. Ved et Grusharpningsarbejde, hvorfra Materialerne skulde bruges til et Vejanlæg, hvorfra Kommunen fik Tilskud fra 12 Millioner-Fonden, havde Sogneraadet uden Forhandling fastsat en Betaling af 2 Kr. pr. m3. Det viste sig imidlertid, at der ikke kunde tjenes tarifmæssig Timeløn ved den ydede Betaling. Vi krævede derefter et Møde. Ved dette indgik Sogneraadet paa at efterbetale ialt 658 Kr. samt paa at forhøje Akkordpriserne til 2,30 Kr. pr. m3 for de Materialer, der fremtidig skal oparbejdes.

Klippinge Magleby — Magleby Stevns Kommune. Blokaden overfor Kommunen er hævet, og der er oprettet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn i H. t. Entreprenøroverenskomsten. Skærveslagning Kr. 7,50 pr. m3 (7 cm.) Regler for Behandling af faglig Strid. Opsigelse 1 Maaned til en 1. April.

Haarlev A. — Haarlev Kommune. Der er opnaaet Overenskomst med Kommunen. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn i H. t. Entreprenøroverensk., Tjæretillæg 15 pCt. Regler for Behandling af faglig Strid. Skærveslagning pr. m3 8 Kr. for 6 cm Skærver. Opsigelse 3 Maaneder til en 1. April.

34. Kreds — Forskellige Grusgravejere. Mellem 5 Grusgravejere og vore Afdelinger i Hansted-Lundum, Tamdrup og Nim er ved Forhandling opnaaet Enighed om en Overenskomst. 8 Timers Arbejdstid. Timeløn i H. t. Entreprenøroverenskomsten. Der beskæftiges kun Medlemmer af D. A. F. Regler for Behandling af fagl. Strid indført. Overenskomsten gælder til den med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. April.

Ulstrup Afd. — Ulstrup Skovdistrikt. Med Forbundets Sanktion har Ulstrup Afd. opsagt Overenskomsten med Ulstrup Skovdistrikt til Udløb 1. November. Afdelingen meddeler, at den i første Omgang forsøger en Forhandling med Skovrideren omkring 1. November, naar Skovningen begynder.

Forbundet — Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt. I Overenskomsten af 24. Januar 1936, hvorved de mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Dansk Arbejdsmands Forbund eksisterende Overenskomster uforandret forlænges paa et Aar, er fastsat, at saafremt der inden Oktober 1936 kan konstateres en mærkbar Forbedring af Landbrugets Konjunkturer i Forhold til det foregaaende Høstaar, er D. A. F. berettiget til at kræve optaget Forhandling om et Løntillæg. I Overensstemmelse hermed har Forbundet tilskrevet Arbejdsgiverforeningen og meddelt, at man ønskede de ovennævnte Forhandlinger om Tillæg til Lønningerne.

2. Kreds — Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby. Entreprenør Carl Sørensen havde overtaget et Afvandingsarbejde i Sct. Jørgensbjerg Kommune, for hvilket han vilde betale 107 Øre i Timen. Vore Medlemmer havde imidlertid nægtet at udføre Arbejdet under Henvisning til, at Carl Sørensen var blokeret af Forbundet for Tilgang af organiseret Arbejdskraft, i hvilket Standpunkt Forbundet har givet Medlemmerne Medhold.

32. Kreds — 24 større Gaarde paa Djursland. Med Henvisning til den af de paagældende Kolindsund-Landmænd under 31. Juli vedtagne Udtalelse har vi tilskrevet Godsejer Juhl, Bjørnholm, og udbedt os nærmere Meddelelse om, hvornaar det vilde passe D'hrr Landmænd at tage den lovede Forhandling.

30. Kreds — Clausholm og Sofie Amaliegaards Skove. Forbundet har paany forsøgt Forhandling med Skovrider Nielsen for ovennævnte Skovdistrikter, men er atter blevet afvist. Efter Henstilling fra de i Distrikterne beskæftigede Arbejdere og de paagældende Afdelinger har Forbundet derefter etableret Blokade fra og med 28. September. I Skoven beskæftiges 5-6 faste Arbejdere, der ikke berøres af Blokaden, 2 løse Arbejdere har maattet nedlægge Arbejdet.

Hvidbjerg-Lyngs Afd. — Tærskeværksejer Jens Poulsen. Den af Hvidbjerg-Lyngs Afdeling begærede Sanktion til Blokade overfor ovennævnte Tærskeværksejer er efter en nærmere Undersøgelse og Afholdelse af Møde mellem Hvidbjerg-Lyngs og Uglev Afdelinger givet, og Blokaden er traadt i Kraft fra 17. September. Der er ingen Folk paa Strejkeunderstøttelse.

Forbundet — De samvirkende Sukkerroedyrkerforeninger og det ved Forligsmanden nedsatte Pihlske Udvalg. I Henhold til de under 9. April og 16. Maj med De samvirkende Sukkerroedyrkerforeninger hos Forligsmanden afsluttede Overenskomster om Nedsættelse af et større Udvalg til Drøftelse og eventuel Udarbejdelse af en Landbrugsoverenskomst, afholdt det nedsatte Udvalg Møde Torsdag den 3. September. Indtil da var Udvalget tiltraadt af Sukkerroedyrkerforeningerne, L. S. og Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt, hvorimod der ikke fra 12 Mands-Foreningerne forelaa nogen endelig Tiltrædelse, og Landboforeningerne havde ikke svaret. Det vedtoges at nedsætte et Underudvalg, der skulde gaa i Gang med Udarbejdelsen af Forslag til Overenskomst. Dette Underudvalg afholdt Møde Lørdag den 26. September. Der førtes en foreløbig Drøftelse af Septemberforliget, til hvilket Underudvalgets Arbejdsgiverrepræsentanter, Sukkerroedyrkere og L. S. mente at ville stille nogle Ændringsforslag.

Forbundet — Entreprenører i Maribo Amt. D'hrr Entreprenører Chr. Jensen, Sakskøbing, og Vilh. Jensen, Karleby, har hver for sig underskrevet paa at respektere de mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Dansk Arbejdsmands Forbund til enhver Tid gældende Overenskomster for Drænings-, Afvandings- og Grundforbedringsarbejder.

Hundborg Afd. — Dyrlæge Toft, Egebæksande. I Nærværende Sag er ikke afsluttet nogen Overenskomst, men Forbundets Henvendelse er resulteret i, at Daglønnen er forhøjet fra 4 til 5 Kr., hvormed Sagen maa henlægges i Aar.

Forbundet — Sønderjysk Landboforening. Den sønderjyske Landboforening meddeler os, at den efter at have drøftet Sagen nærmere maa erklære sig ude af Stand til at tage den af os ønskede Forhandling om Løn- og Arbejdsvilkaar, idet Foreningen hævder ikke at have nogen Bemyndigelse til at forpligte dens Medlemmer i saa Henseende.

Forbundet — Grundforbedringsudvalget og Dræningsmestrene i Haderslev Amt. Ved et af Grundforbedringsudvalget indvarslet Møde er der afsluttet Overenskomst med Dræningsmestrene i Haderslev Amt, hvorved der er fastsat Priser paa Gravning af Grøfter til en Dybde af 160 cm. Priserne for Gravning af aabne Grøfter og Kanaler er for indtil 150 cm Dybde 77 Øre pr. m³ og for Dybder derudover et Tillæg af 1 Øre for hver paabegyndt cm. Herfra fragaar dog 10 pCt. til Dræningslederen for Ledelse og Udgift til Ulykkesforsikring. Overenskomsten træder i Kraft straks og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Juli.

Forbundet — Dræningsmester J. P. Folker, Koed pr. Kolind. Det er nu lykkedes at faa ovennævnte Dræningsmester til at underskrive en Overenskomst, hvorefter han tiltræder den med Jysk Dræningsmesterforening gældende Overenskomst.

Ødum-Spørring-Hadbjerg Afd. — Dræningsmester Karl Hansen, Hadbjerg. Med ovennævnte Dræningsmester er afsluttet Overenskomster, hvorefter Dræningsmesteren har forpligtet sig til at følge den med Jysk Dræningsmesterforening afsluttede Overenskomst.

Korsør Afd. — Korsør Kommunes Landbrug. Med Korsør Kommune er afsluttet Overenskomst angaaende Kommunens Landbrug. Løsarbejdernes Timeløn er fastsat til 95 Øre. Karlelønningerne er fastsat til 95 Kr. om Maaneden for Sommeren og 60 Kr. pr. Maaned om Vinteren. Til Maribo Overenskomstens Akkordsatser gives et Tillæg paa 20 pCt. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

Ulfborg Afd. — Dræningsmester Hans Petersen, Ulfborg. Med ovennævnte Dræningsmester er oprettet Overenskomst, hvorved han tiltræder Overenskomsten mellem D. A. F. og Jysk Dræningsmesterforening.

Rødby Afd. — Godsejer Clausen, Gammelgaard, Søllested. I Anledning af den i sin Tid stedfindende Korrespondance med Godsejer Clausen angaaende Arbejdsforholdene paa »Lidsø«, »Bindernæs« og »Myggefjed«, har vi forespurgt henholdsvis Søllested og Rødby Afdelinger og 15. og 16. Kredse om Arbejdsforholdene og modtaget Erklæringer fra de 2 Kredsformænd gaaende ud paa, at der saavel paa Gammelgaard som paa ovennævnte 3 Gaarde betales i Henhold til den med Arbejdsgiverforeningen gældende Overenskomst, alt i Overensstemmelse med det af Herr Clausen senest under 23. August 1935 givne Tilsagn om at overholde de overenskomstmæssige Priser paa nævnte Ejendomme.

Aalborg L. Afd. — Avlsbruger Sauer, Aalborg. Med Avlsbruger Sauer er nu afsluttet Overenskomst, hvorved han tiltræder den med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt gældende Overenskomst, beskæftiger fortrinsvis organiserede Folk og erlægger for Brud paa Overenskomsten 100 Kr. i Bod til Afdelingen.

1. Kreds — 2 Tærskeværksejere paa Egnen. Med Tærskeværksejerne Aage Petersen, Hvissinge og Inger Olsen, Herstedøster pr. Glostrup er afsluttet Overenskomst om Tærskearbejde. Timelønnen er fastsat til 1 Kr. Overenskomsten kan med 2 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Maj. Overenskomsten omfatter 4 store Tærskeværker.

4. Kreds — Entreprenør Mortensen, Frerslev, Hillerød. Med ovennævnte Entreprenør er afsluttet Overenskomst, hvorved han tiltræder den for Frederiksborg Amt gældende Dræningsoverenskomst.

27. Kreds — Dræningsmester Chr. Ladefoged, Vejrholm, Storvorde. Med ovennævnte Dræningsmester er afsluttet Overenskomst, ved hvilken han respekterer den med Dræningsmestrene i Aalborg Amt afsluttede Overenskomst.

37. Kreds — Dræningsmestrene Peter Olsen, Anton Olsen og Bent Olsen. Med ovennævnte Dræningsmestre, alle boende Vestergade 18, Holstebro, er der afsluttet Overenskomst, hvorefter d'Herrer forpligter sig til at respektere den til enhver Tid gældende Overenskomst mellem Foreningen af Dræningsmestre i Jylland og D. A. F.

16. Kreds — Entreprenør Dalgaard Nielsen, Søllested. Med ovennævnte Entreprenør er afsluttet Overenskomst, hvorefter han betaler de beskæftigede Medlemmer af D. A. F. efter den med Arbejdsgiverforeningen afsluttede Overenskomst om Vandløbsarbejder.

Birket Afd. — Grusgravejer H. K. Rasmussen, Birket. Med ovennævnte Grusgravejer er afsluttet Overenskomst om Grusgravsarbejde. Overenskomsten er en Afløsning af den i 1934 med Anker Christensen oprettede Overenskomst, idet H. K. Rasmussen har overtaget dennes Grusgrav. Timelønnen er 100 Øre og fra 1. April 1937 105 Øre. Akkordarbejde udføres efter Aftale med garanteret Timeløn. Overenskomsten er gældende til 1. Maj 1938, hvorefter den kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj.

4. Kreds — Entreprenør Hans Nielsen, Skænkelsøe pr. Ølstykke. Med ovennævnte Entreprenør er afsluttet 2 Overenskomster, hvorefter han forpligter sig til at respektere den for Frederiksborg Amt gældende Overenskomst angaaende Kartoffeloptagning og ligeledes tiltræder den for Frederiksborg Amt gældende Overenskomst angaaende Dræningsarbejde.

St. Merløse Afd. — Baron Reedtz-Thott, Merløsegaarden. I sin Tid underskrev Reedtz-Thott paa at betale sine Landbrugsarbejdere efter samme Vilkaar, som der var gældende paa Nabo-Herregaarden »Bonderup«, mod at den overfor Merløsegaarden etablerede Blokade blev hævet. Det viser sig nu, at Baronen ikke helt har fulgt denne Forpligtelse, idet han i alt Fald har aflønnet nogle hos ham beskæftigede Løsarbejdere til en væsentlig lavere Pris, ligesom det ogsaa antages, at han ikke har aflønnet de faste Arbejdere efter den trufne Aftale. Da Baronen har afvist en nærmere Forhandling om Sagen, er denne nu indbragt for Retten.

Forbundet ang. Fællesudvalget vedr. Landarbejderspørgsmaal. Efter at De samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund har tiltraadt vort Forslag om Nedsættelse af et Fællesudvalg til Drøftelse af specielle Landarbejderspørgsmaal og har udpeget Medlemmer til dette, har Udvalget den 26. August afholdt sit første Møde. Ved dette blev Linierne for Udvalgets Arbejde trukket op og et foreløbigt Program opstillet. Til Udvalgets Formand valgtes Forbundsformand Axel Olsen og til Udvalgets Sekretær Vilh. Rasmussen.

Forbundet — Skovløberne i Statsskovene. Ovennævnte Sag, der drejer sig om Statsskovløbernes Optagelse i De samvirkende Fagforbund, har været forhandlet mellem D. S. F., D. A. F. og Skovløberne, idet D. A. F. har tilbudt paa nærmere skitserede Vilkaar at optage Statsskovløberne som almindelige Medlemmer af Forbundet. Disse Forhandlinger er imidlertid forblevet resultatløse, idet Skovløberforeningen har meddelt, at man efter, at Spørgsmaalet har været forelagt dennes Bestyrelse og har været forhandlet paa forskellige Distriktsmøder, fastholder Kravet om at blive indmeldt i D. s. F. som selvstændig Organisation. Vi har derefter meddelt D. s. F., at D. A. F. maa fastholde sit Standpunkt gaaende ud paa, at Skovløberne er Skovarbejdere underkastet D. A. F.s Overenskomster og derfor hører hjemme i D. A. F., hvorfor de ikke kan optages som selvstændig Organisation i D. s. F.

Gloslunde-Græshave Afd. — Godsejer Wilhjelm, Øllingsøgaard. I ovennævnte Sag, der drejer sig om 3 Løsarbejdere, der har været beskæftiget ved Ombygningsarbejde paa Øllingsøgaard og herfor er aflønnet med Landbrugsarbejdernes Dagløn, har der været afholdt Mægling. Arbejdsgiverrepræsentanterne kunde ikke indgaa paa den Betragtning, at Arbejderne havde Krav paa Murerarbejdsmandsløn for det udførte Arbejde, hvorfor Forbundet har forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Randbøl Afd. — Arkitekt W. Hansen, ang. »Karolineynde« pr. Randbøl. I ovennævnte Sag er Arkitekt Hansen indgaaet paa at betale vort Medlem Svend Aage Hansens Tilgodehavende 336 Kr. 90 Øre + 45 Kr. i Sagsomkostninger. Beløbet skulde forfalde den 13. Oktober. Senere har Arkitekten dog meddelt, at han er ude af Stand til at betale noget som helst. Da han er af velhavende Familie, har vi meddelt Sagføreren, at saafremt Pengene ikke er betalt den 13. Oktober, maa der foretages Fogedforretning.

Stenderup Afd. — Fodermesterforeningen. Med den i sin Tid dannede jyske Fodermesterforening har vi haft et Forhandlingsmøde, ved hvilket vi søgte at faa fastlagt Grænserne mellem Forbundet og Fodermesterforeningen derhen, at Fodermesterforeningen henholdte sig til de Fodermestre, der maatte betragtes som Arbejdsledere, og i hvert Fald ikke faldt ind under vore Overenskomsters faglige Omraade, d. v. s. Besætninger med indtil 50 Malkekøer og Ungkvæg. Der opnaaedes ikke noget endeligt Resultat. Fodermesterforeningens Repræsentanter har næppe gjort sig Stillingen klar med Hensyn til Omraadet for deres Organisation, ligesom de i en væsentlig Grad misforstod dels Vilkaarene for at faa en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse og dels troede, at man kunde iværksætte en faglig Kamp med Støtte fra Arbejdsløshedskassen. Fodermesterforeningen vil nu søge de under Forhandlingerne fremdragne Spørgsmaal nærmere belyst, og vi kan da forvente en ny Forhandling herom.

Tistrup Afd. ang. et Bækreguleringsarbejde. I ovennævnte Sag, der drejer sig om et Bækreguleringsarbejde, som 2 Arbejdsmænd, en organiseret og en uorganiseret i Fællesskab har overtaget til en Pris af 48 Øre pr. kbm, skønt den overenskomstmæssige Pris er 70 Øre, har vi meddelt Kredsen, at vi ikke formener at kunne deltage i Behandlingen af Sagen, da vort Medlem har brudt baade Love og Overenskomst ved at tage Arbejdet i Entreprise til de gældende Vilkaar. Kredsen har derefter meddelt, at der er klaget til Ministeriet over Udførelsen i Strid med overenskomstlige Vilkaar, og at der derfor ikke kan ydes Laan eller Tilskud til Arbejdet. Vort Medlem er rendt fra sit Modansvar i Entreprisen og senere er den uorganiserede ogsaa rendt fra Entreprisen, som han var ene om. Der foreligger endnu ikke noget om, hvem der derefter har faaet Arbejdet til Udførelse.

Seem Afd. ang. et Dræningsarbejde hos Gdr. Poulsen, Hømvejle. Ovennævnte Sag drejer sig om 2 af vore Medlemmer, der har paataget sig et Dræningsarbejde hos ovennævnte Arbejdsgiver til en Pris, der maa antages at ligge væsentligt under den gældende Dræningsoverenskomst. Vi har afvist enhver Anmodning om at deltage i Voldgift i den foreliggende Sag med Henvisning til, at det er i Strid med Overenskomsten og Lovene, at Medlemmerne har paataget sig Arbejdet til de gældende Vilkaar, og at de ikke har anden Udvej end at løbe fra den indgaaede Entreprise.

Tinning Afd. — Gdr. Jens Christensen, Grundfør, Tinning. Hos ovennævnte Arbejdsgiver var Børge Frederiksen fæstet fra 1. Maj for en maanedlig Løn af 90 Kr. Den 21. August kom han til Skade og blev arbejdsudygtig, og den 27. August meddelte Gaardejeren derfor, at Arbejdsforholdet skulde hæves fra 1. September at regne, hvilket Børge Frederiksen protesterede imod, idet han kræver sig Løn udbetalt for September Maaned. Sagen er undersøgt og overgivet til Sagfører P. Andersen, Hammel.

Maarum Afd. — Maarum Skovdistrikt. Gennem Skovrider Arendrup, Maarum Skovdistrikt, modtog vi Meddelelse om, at tre af de i Skovene beskæftigede Arbejdere havde protesteret mod den af Afdelingen udpegede Tillidsmand og skriftlig havde meddelt Skovrideren Valget af en anden Tillidsmand og Suppleant, samt at Skovrideren havde aftalt med den af Afdelingen udpegede Tillidsmand, at han trak sig tilbage. Vor Maarum Afd. oplyser heroverfor, at Valget af Tillidsmanden er foretaget paa ordinær Vis med Indkaldelse af samtlige de i Skovparten beskæftigede organiserede Arbejdere, i hvilket Møde de tre Klagere ogsaa deltog, og at den af Afdelingen valgte Tillidsmand Oscar Jensen naturligvis fastholder det foretagne Valg. Dette har vi meddelt Skovrideren og samtidig henvist til, at Meddelelsen om Valg af Tillidsmand skal fremsendes gennem paagældende Afdelinger og Forbundet og ikke fra Skovledelsen til Forbundet, og iøvrigt, at den foreliggende Uoverensstemmelse er et indre organisatorisk Spørgsmaal.

41. Kreds ang. Medlemmers Paatagelse af Dræningsarbejder. I ovennævnte Sag havde jysk Dræningsmesterforening klaget over, at 2 af Forbundets Medlemmer, nemlig Medlem af Ølgod Afd., Viktor Christensen havde overtaget Dræningsarbejde paa Trods af Overenskomstens § 11, der forbyder vore Medlemmer at overtage saadanne Arbejder uden ved offentlig Licitation, og tilmed til en Underpris, og at det samme Forhold foreligger for et Medlem af Tistrup Afd., Chr. Andersen. Efter en Undersøgelse af Sagen har vi meddelt Dræningsmesterforeningen, at Forholdet for Viktor Christensens Vedkommende er dette, at den Pris, han har overtaget Arbejdet til, svarer helt til den overenskomstmæssige Pris med det stipulerede Tillæg af 20 pCt., og at Viktor Christensen ogsaa tidligere stadig har været beskæftiget som Dræningsmester. Spørgsmaalet er nu blot, om han er Dræningsmester i en saadan Udstrækning, at han ikke hører hjemme i Forbundet. For saa vidt angaar Sagen fra Tistrup Afd. oplyses det, at det paagældende Medlem Chr. Andersen er udtraadt af Forbundet samtidig med, at han har paataget sig det paagældende Arbejde og at han har erklæret sig villig til at aflønne Arbejdet efter den gældende Overenskomst og at underskrive paa denne.

Hjertebjerg Afd. — Bestyrer Hansen, Nordfeldt, Stege. Bestyrer Hansen var af Forpagter Blach antaget som Bestyrer paa Nordfeldt i Tiden fra 1. Marts til 1. August og har i denne Egenskab bl. a. antaget 4 af Forbundets Medlemmer for Sommeren. Hans Bestyrerforhold ophørte imidlertid pr. 1. August og de 4 Karle, der var antaget af Bestyrer Hansen og til Bestyrer Hansen, ønskede ikke at fortsætte Arbejdsforholdet under Forpagter Blach, til hvem de tidligere var fæstet, og krævede sig nu tilkendt Løn for Sommeren for det af Bestyrer Hansen brudte Fæstemaal. Sagen undersøges nærmere.

10. Agitationskreds — ctr. Forpagter Jul. Petersen, Sparresholm. Villiam Andersen, der var antaget som fast Arbejder paa Sparresholm, blev i Slutningen af August Maaned permitteret grundet paa Sygdom, og i Slutningen af September Maaned har Forpagteren derefter egenhændigt foretaget første Udsætning af Andersens Familie og Møbler og derefter, da Andersen klagede til Kredsformanden, foretaget Tilbagerømning, hvorved en væsentlig Del af Bohavet er blevet ødelagt. Spørgsmaalet om Sagsanlæg undersøges.

Skrøbelev Afd. — Bestyrer Hammerum, Bjergbygaard. Med ovennævnte Arbejdsgiver havde Kr. Iversen og Rasmus Schmidt truffet Aftale om Mejning af 5 Td. Land Hvede til en samlet Pris af 80 Kr. Da de omkring den 7. August mødte til Arbejdet, erklærede Bestyreren, at han vilde forsøge at køre det af med Selvbinderen, og tilbød dem i Stedet Arbejde paa Gaarden til 650 Øre om Dagen, hvilket Tilbud Rasmus Schmidt modtog, medens Kr. Iversen kørte hjem. Aftalens Rigtighed er bekræftet af Arbejdsgiveren, der dog samtidig hævder, at man blev enige om at ophæve Aftalen, hvilket bestrides af Kr. Iversen, men bekræftes af Rs. Schmidt. Sagen er omgaaende rejst af vort Medlem overfor den paagældende Arbejdsgiver. Vi har henvist den til nærmere juridisk Undersøgelse i første Omgang.

Hørve Afd. — Gaardejer J. Petersen, Svinninge. Afdelingens Medlem Thomas Jakobsen og Hustru har for ovennævnte Gdr. udført Lugningen 1. og 2. Gang af ca. 2 Td. Ld. Roer, men har herfor indtil nu kun faaet udbetalt 9 Kr. Ved Henvendelser til Gdr. om at faa sit Tilgodehavende har denne undskyldt sig med, at han ikke havde Tid til at maale Roestykket op. Vi har tilskrevet Gaardejeren.

Venge Afd. — Forvalter Marchall, »Sophiendal« pr. Skanderborg. Nærværende Sag, der drejer sig om et af Forvalter Marchall under 9. November f. A. begaaet Overfald paa Tjenestekarl Ingvard Sørensen, er nu bilagt med, at Forvalteren har betalt Karlen en Erstatning paa 200 Kr. for Svie og Smerte.

Ljørslev Afd. — Gdr. Kr. Holmgaard, Østers Assels. Ovennævnte Sag, der drejer sig om et Medlems Datter, der var afskediget fra sin Plads hos ovennævnte Gaardejer grundet paa Sygdom, er forligsmæssigt afgjort saaledes, at Gdr. for ulovlig Bortvisning har betalt Pigen 105 Kr.

Kappel Afd. — Inspektør Olsen, Gottesgabe. I ovennævnte Sag, der angaar 2 Daglejerkarles Aflønning paa Gottesgabe, er der afholdt Mægling mellem Organisationerne. Disse fastslog, at som Daglejerkarle kan kun regnes løst antagne Tjenestekarle, der faar Kost og Logi paa Arbejdsstedet. Det paaklagede Forhold blev bragt i Overensstemmelse med Overenskomsten.

Veggerløse Afd. — Gdr. C. Johansen, Kettinge. I ovennævnte Sag, hvor Gdr. C. Johansen havde indklaget vort Medlem, Fodermester Chr. Hansen for ulovlig Bortgang af Pladsen, er Medlemmet blevet frifundet for Gdr. Klage, Sagens Omkostninger er hævet.

Sandby Afd. — Proprietær Andersen, Strandagergaard. Ovennævnte Sag, der angik Medlem Erik Kristiansens Tilgodehavende ved Fratrædelsen af sin Plads paa Strandagergaard, er ved Mægling bilagt saaledes, at Kristiansen til fuld Afgørelse fik udbetalt 25 Kr.

2. Kreds — Selsø-Lindholm og Ledreborg Skovdistrikter. Der er nu foretaget Klassification af ovennævnte Skovdistrikter. For begge Distrikters Vedkommende sattes alt Løvtræ i 2. Klasse og alt Naaletræ i 1. Klasse.

Vestenskov Afd. — Gdr. Sørensen, Kristiansminde, Vestenskov. Sagen har været gjort til Genstand for en Mægling. Da det ved denne konstateredes, at Gdr. Sørensen har betalt Helge Hansen alt, hvad han er denne skyldig og at Sørensen af Sogneraadet var blevet anmodet om i Henhold til gældende Lov at tilbageholde Skatterestance, idet Helge Hansen paa daværende Tidspunkt var ugift, er Sagen sluttet.

Vanthore Afd. — Gdr. Holger Dresen, Sløsserup, Frejlev. Ovennævnte Sag angaaende Betalingen for 3. Gangs Lugning hos ovennævnte Arbejdsgiver er nu behandlet ved Mægling mellem Organisationerne. Vort Medlem Rs. Jørgensen fik tilkendt 15 Kr. i Erstatning for manglende 3. Gangs Lugning samt Adgang til at optage det paagældende Roeareal.

Dannemare Afd. — Gdr. H. C. Hansen, Skodsebølle. Ovennævnte Sag angaaende vort Medlem Henry Jensens Tilgodehavende for udført Roelugning hos Gdr. H. C. Hansen, hos hvem han var fæstet som Fodermester, men saaledes, at han i sin Fritid skulde udføre Roearbejde, er ved Mægling afgjort med, at vort Medlem er tilkendt 175 Kr. 36 Øre for det udførte Roearbejde samt Betaling i Henhold til Medhjælperloven for det faste Arbejdsforhold.

Fuglse-Holeby Afd. — Proprietær Justesen, Ottelundsgaard. Med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug har været afholdt Mægling i Anledning af, at ovennævnte Arbejdsgiver krævede Erstatning for vort Medlem Fr. Wedes ulovlige Bortgang af Pladsen. Under Mæglingen maatte det erkendes, at Fr. Wede uden Grund havde forladt sin Plads, og han indgik paa at betale en Erstatning paa 50 Kr. til Proprietær Justesen, at erlægge med 25 Kr. den 1. Okt. og 25 Kr. den 1. November d. A.

Gloslunde-Græshave Afd. — Forpagter Andersen, Baadesgaard. Ovennævnte Sag angaaende Medlem Axel Lohses Bortvisning fra Baadesgaard har været behandlet ved Mægling mellem Organisationerne. Axel Lohse nægtede dog at indgaa paa det af Arbejdsgiveren fremsatte Forligstilbud, der efter Forbundets Mening ikke var urimelig, hvorfor vi har meddelt Afdelingen, at Forbundet for sit Vedkommende maa betragte Sagen som afsluttet.

10. Kreds — Dræningsmester Hans Jacob Hansen, Bækkeskov. Ovennævnte Sag, der drejede sig om Restbetaling for Dræningsarbejde, er nu bilagt med, at Arbejderne har faaet efterbetalt 150 Kr.

Rø Afd. — Gdr. Hans Gilbert Jespersen, Baadstadgaard. Nærværende Sag er nu sluttet med, at vore paagældende Medlemmer har faaet udbetalt deres Tilgodehavender henholdsvis 70 Kr. 89 Øre og 134 Kr. 36 Øre.

Skrøbelev Afd. — Gdr. Bendiks Hansen, Longelse. Ovennævnte Sag angaaende Medlem Ove Thomsens Tilgodehavende for manglende 3. Gangs Lugning hos ovennævnte Gaardejer er ved Mægling bilagt saaledes, at vort Medlem fik udbetalt 25 Kr. til fuld Afgørelse.

Allerslev Afd. — Bestyrer M. Hansen, Lokkendegaard, Mern. Nærværende Sag er sluttet med, at Bestyrer Hansen er indgaaet paa at betale vort Medlem hans Tilgodehavende 87 Kr. 90 Øre.

Vaabensted Afd. — Proprietær Munch Thomsen, Trudstolpe. Ovennævnte Sag, angaaende Aflønning af Høstarbejde med Timebetaling i Stedet for, som i Overenskomsten fastsat, med Betaling for halve eller hele Dage, er behandlet ved Mægling mellem Organisationerne. Vort Medlem Johs. Jensen og Hustru fik efterbetalt, hvad de uretmæssigt var fradraget i Dagløn.

Herfølge Afd. — Forpagter Boserup, Billesborg, Køge. Den i Sagen værende Uoverensstemmelse om Forstaaelsen af den sjællandske Priskurant er nu bilagt med, at Boserup har bøjet sig for Forbundets Fortolkning, hvorefter Daglønnen kun kan betales for halve eller hele Dage, men ikke for ¾ Dag. Han har herefter erklæret at ville efterbetale Arbejderne for den ¼ Dag.

Magleby Møn Afd. — Forpagter Viggo Jensen, Langebjerggaard. Afdelingens Medlem Svend Larsen var fæstet til ovennævnte Arbejdsgiver fra 1. Maj saaledes, at han hver Maaned skulde have udbetalt 75 Kr. Den 15. August opsagde S. Larsen sin Plads til Fratrædelse 1. September og havde ved det Tidspunkt 85 Kr. tilgode. Forpagteren vilde midlertid kun betale ham 35 Kr., hvilket Svend Larsen nægtede at modtage. Sagen er nu ved Forbundets Mellemkomst bilagt med, at Medlemmet har faaet udbetalt 50 Kr., hvilket han erklærer sig tilfreds med.

Marstrup Afd. — Grusgravejer Jens Gonge, Marstrup. Ovennævnte Sag, der angaar en Uoverensstemmelse om Betalingen for Grusgravsarbejde, er ved Mægling bilagt saaledes, at Jens Gonge til Arbejderne betaler 64 Kr., der var fremkommet ved Fejlmaaling og desuden 150 Kr. som Restbetaling for det omstridte Arbejde.

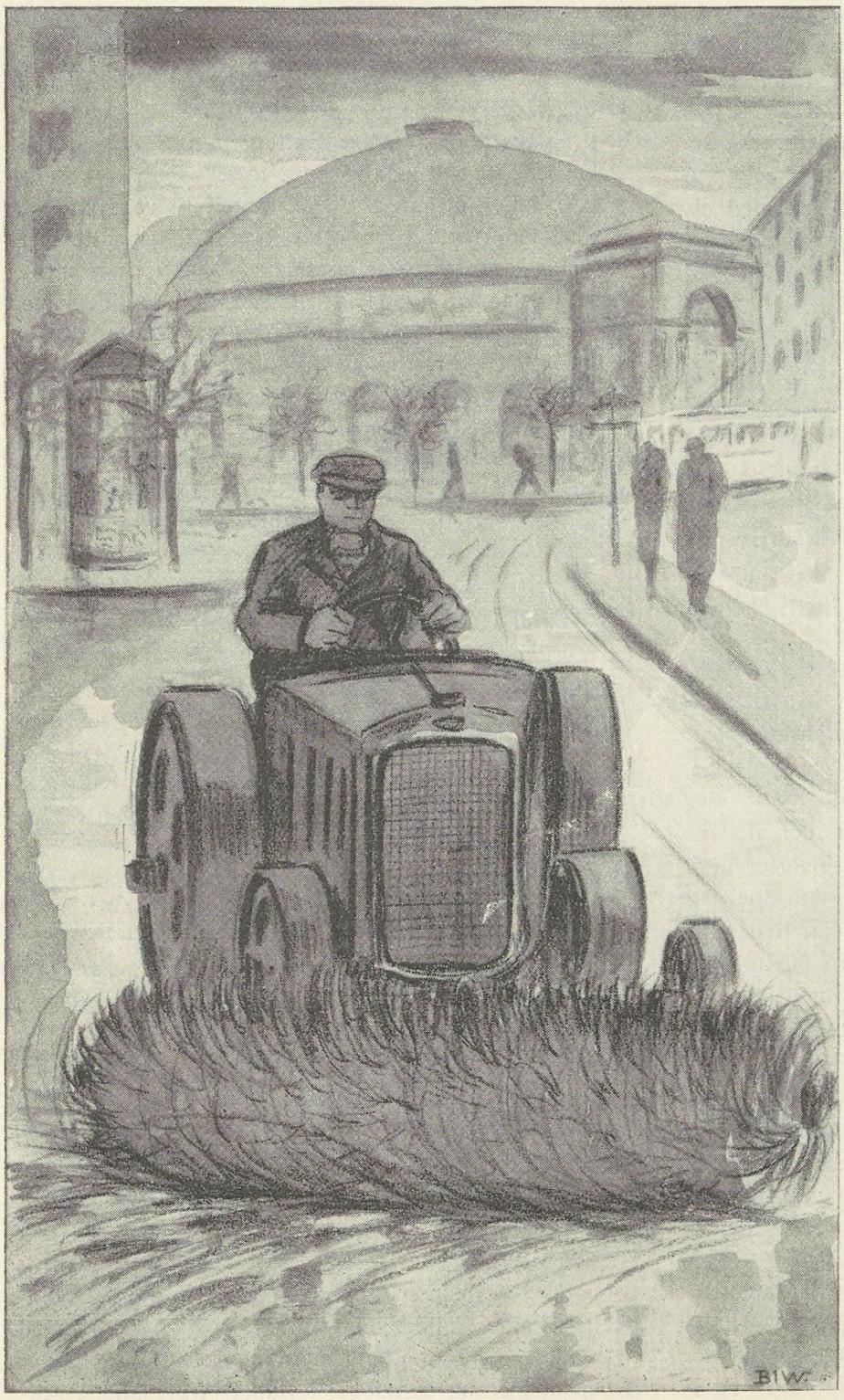
Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 23 15.–12. 1936 41. Aarg.

Traktor-Føreren

I Bombay hører en Last-Elefant
til Gadernes kendte Profiler,
det er en temmelig tung Trafikant
blandt Æsler, Cykler og Biler.

Vi har vores Traktor, som vejer godt,
naar Gaden er snavset og vædet,
i Gadens Trængsel den klarer sig godt
med Manden paa Førersædet.

Den starter tidligt og slutter sent,
for den skal udrette meget,
og hvor den har kørt, er alting rent
og grundigt spulet og fejet.

Tung er Traktoren, det er sandt,
men Virksomheden er skattet,
og Føreren styrer sin „Elefant"
blot ved at dreje paa Rattet.

Aage Hermann.

VOLD PAA ARBEJDSTIDEN

Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelse staar stadig paa Dagsordenen, med en Aktualitet svingende i Forhold til foreliggende Ledighedsprocent, og enhver Ændring i Arbejdstiden, og hvad der ellers forøvrigt staar i Forbindelse med Arbejdstidsforkortelse, har derfor altid Interesse.

Naar Arbejderne er interesseret i Arbejdstidsforkortelse, er det selvfølgelig med den Forudsætning, at overalt, hvor Lønningerne ikke kan bære en til Arbejdstidsforkortelsen svarende Nedgang i Fortjenesten, maa den tabte Arbejdsfortjeneste naturligvis erstattes, eventuelt i Forhold til, om Lønningerne er høje eller lave, og Fagorganisationerne maa derfor modsætte sig en Arbejdstidsforkortelse, der ikke imødekommer dette Krav.

Overfor Gennemførelsen af en Arbejdstidsforkortelse, med Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste, kender vi Arbejdsgiverforeningens Standpunkt. Hverken med eller uden Erstatning ønsker Arbejdsgiverforeningen at gaa ind paa organisations- eller overenskomstmæssig fastsat Arbejdstidsforkortelse. Man har henvist Fagorganisationerne til lokalt og privat paa de enkelte Virksomheder hver for sig at lade Arbejderne og Arbejdsgiverne selv ordne denne Sag helt udenom Organisationerne, saaledes som det i visse Tilfælde har fundet Sted, naar Arbejdet paa Virksomheden har været ved at ebbe ud og Arbejderne paa Forslag af Virksomheden eller med dennes Billigelse med indskrænket Arbejdstid og uden Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste har delt Arbejdet mellem sig for længst muligt at undgaa Afskedigelser.

Med Henvisning til saadanne forekomne Tilfælde har Arbejdsgiverforeningen draget den hasarderede Konsekvens, at Arbejderne, trods Overenskomstens klare Bestemmelser om Arbejdstiden, maatte finde sig i en Arbejdstidsforkortelse uden Erstatning i Tilfælde, hvor saadan var ønsket af Arbejdsgiveren eller af den, for hvem han udførte Arbejdet, og Arbejdsgiverforeningen har ved dette Standpunkt ført det vigtige Spørgsmaal om Arbejdstidsforkortelse paa Afveje, hvor det maa blive Fagorganisationens Sag at føre det ud fra igen ved efter Evne og Behov — eventuelt ogsaa ved at modvirke Standpunktets Grundlag: de private Aftaler om Arbejdstidsforkortelse.

Det drejer sig jo her i Virkeligheden om Forstaaelsen af de i Overenskomsterne optagne Bestemmelser vedrørende Arbejdstiden. Med disse Bestemmelser som Baggrund rejste vort Forbund ved den faglige Voldgiftsret for kort Tid siden en Sag mod Entreprenørfirmaet Hans Jørgensen & Søn, af Odense, fordi dette Firma ved et *Nødhjælpsarbejde,* foruden Fradraget af de 15 pCt. af Arbejdsfortjenesten, som Loven om Nødhjælpsarbejde betinger, tillige havde nedsat Arbejdstiden til 7 Timer daglig, dog at den kunde forøges til 8 Timer pr. Dag i Uger, hvor der paa Grund af Frost, Regnvejr og lignende var Afbrydelser i Arbejdet, idet det dog skulde iagttages, at den samlede Arbejdstid i en Uge ikke oversteg 42 Timer. (Se Fagbl. Nr. 18, 30. September d. A.)

I Voldgiftsretten maatte vi naturligvis anerkende Berettigelsen til i H. t. Loven at tilbageholde 15 pCt. af Arbejdsfortjenesten, medens vi derimod maatte bestride, at der hverken i Lovgivningen eller andetsteds kunde være Hjemmel for Myndighederne — i dette Tilfælde Odense Kommune, for hvem Arbejdet blev udført — eller Entreprenørerne til at reducere Arbejdernes af den kollektive Overenskomst flydende Indtjeningsmuligheder, eller til at ændre ved de i Overenskomsten fastsatte Arbejdsvilkaar iøvrigt, og anførte, at Entreprisekontraktens Indhold eller Entreprenørens Aftaler med Odense Kommune maatte være vort Forbund uvedkommende, idet Entreprenøren i Forhold til vore paagældende Medlemmer og deres Organisation maatte være pligtig at opfylde Overenskomsten, og at Ændringer i disse Pligter kun kunde ske gennem Forhandlinger med Organisationen eller eventuelt Arbejderne selv.

Idet vi ser bort fra et Afregningsspørgsmaal vedrørende Beregningen af den udbetalte Timefortjeneste, der ikke vedkommer det her foreliggende Emne, skal vi med Hensyn til den Kendelse, Voldgiftsretten fældede angaaende Spørgsmaalet om den forkortet Arbejdstid, anføre følgende Uddrag af Voldgiftskendelsen:

»*Med Hensyn dernæst til den skete Forkortelse af Arbejdstiden maa det følge af Indholdet af § 3 i Hovedoverenskomsten mellem Parterne og forøvrigt under Sagen anses for uomtvistet, at ingen af Parterne i den kollektive Overenskomst ensidig kan ændre den i Overenskomsten vedtagne, normale Arbejdstid, og der maa derhos gives Klagerne Medhold i, at den Omstændighed, at en Arbejdsgiver i en Entreprisekontrakt maatte være gaaet ind paa Vilkaar, som er i Strid med hans Forpligtelser efter en kollektiv Overenskomst, ikke frigør ham for at opfylde sine Forpligtelser efter den kollektive Overenskomst* «

Som det var at forvente, hvis der ellers iøvrigt skal være nogensomhelst Mening i Overenskomstens Bestemmelser vedrørende Arbejdstid, der jo er en integrerende Del af Overenskomsten, og som sammen med Løntarifferne udgør to uadskillelige og for Overenskomstens hele Værdi fundamentale Bestanddele, maatte der gives vort Forbund Medhold i, at ingen af Parterne ensidigt kan ændre ved disse to Fundamenter i Overenskomstforholdet.

Om den foreliggende Lovgivning vedrørende Nødhjælpsarbejde skulde kunne give Kommunen Adkomst til baade at fradrage de lovmæssigt fastsatte 15 pCt. af Arbejdslønnen og derudover forlange Arbejdstiden ned-

sat, er et Spørgsmaal, som forsaavidt ikke angaar Overenskomstforholdet mellem Entreprenøren og Arbejderne, men alene Arbejderne og den her foreliggende Lovgivning, og om denne Side af Sagen vil der blive ført Forhandlinger mellem vort Forbund og Socialministeriet.

Denne Kendelse har ogsaa sin Betydning i Henseende til en Afgørelse, den faste Voldgiftsret i Sag Nr. 2267 (se »Arbejderen« Nr. 8 1. November) har afsagt med Hensyn til et andet Entreprenørfirma af Odense, nemlig Entreprenørerne N. C. Johansen & P. Hansen, der af Odense Kommune var overdraget et Arbejde, som paastodes var sat igang for at afhjælpe Arbejdsløsheden, men som ikke var et egentligt Nødhjælpsarbejde i Nødhjælpsarbejdslovens Forstand, og hvor Kommunen havde stillet som Betingelse, at der kun maatte arbejdes 4 Dage om Ugen.

Vort Forbund, der havde nedlagt Forbud imod, at det omhandlede Arbejde paabegyndtes paa disse Arbejdsbetingelser, blev af Entreprenørforeningen indklaget for den faste Voldgiftsret for ulovlig Arbejdsvægring, og den faste Voldgiftsret gav Arbejdsgiverne Medhold, bl. a. fordi Arbejdsvægringen ikke var behørigt varslet.

I de til Kendelsen hørende Præmisser har den faste Voldgiftsret anført en Række Frem-og-tilbage Synspunkter, og ladet Kotume og sociale Forhold, der iøvrigt intet har med den omhandlede Overenskomsts præcise Ordlyd eller Forudsætning at gøre, været til mere eller mindre Støtte for Kendelsen. Men Præmisserne indeholder ogsaa Anvisning paa, at Arbejdernes Organisation kunde søge Retmæssigheden af Arbejdsgivernes Fremgangsmaade prøvet ad sædvanlig, retslig Vej, altsaa ved Anvendelsen af de gældende faglige Mæglings- og Voldgiftsregler.

Det er dette, der overfor Firmaet Hans Jørgensen & Søn nu har fundet Sted, og *den faglige Voldgiftsret har altsaa givet Arbejderne Medhold i, at de overenskomstmæssigt gældende Bestemmelser vedrørende Arbejdstiden ikke ensidigt kan tilsidesættes.*

Det er godt, at der nu er kommet Klaring, da Forholdene efterhaanden synes at kunne indeholde visse Betingelser for en Forplumring af Begreberne med Hensyn til Arbejdernes Berettigelse til at kræve den i Overenskomsten fastsatte Arbejdstid fuldtud overholdt — ogsaa af Arbejdsgiverne. *A.*

JURIDISK SPØRGETIME

Landsretssagfører *Krøl Nielsen* besvarer juridiske Spørgsmaal Mandag og Torsdag Aften Kl. 18—19 (6—7). Gratis for vore Medlemmer mod Forevisning af Medlemsbogen.

Spørgetimen holdes *Nørrevoldgade 22*[1].

Bemærk det ændrede Tidspunkt.

WEEK-END

Da vort Forbund endnu administreredes fra Hovedkontoret i H. C. Andersensgade, maatte Forbundsledelsen afvise et af de ansatte Medarbejdere nogle Gange fremsat Ønske om Week-end, fordi de vanskelige Kontorforhold ikke kunde give Plads for saa rummelige Arbejdsdispositioner, at det kunde gaa an at skære en saa betydelig Del af Arbejdstiden, som Lørdag Eftermiddag udgør, ud af Arbejdsplanen, men det blev lovet Personalet, at Sagen skulde blive optaget til velvillig Forhandling, naar Forbundet byttede de gamle Kontorlokaler om med ny og bedre.

Dette skete ogsaa! Samtidigt med, at de nye Kontorlokaler blev taget i Brug, gennemførtes i det store og hele Week-end for de ansatte Medarbejdere af Kontorpersonalet, dog saaledes, at en vis Betjening kunde finde Sted Lørdag Eftermiddag ved Opringning etc., hvor det drejede sig om nødvendige Ekspeditioner, ligesom Hovedkassererkontoret maatte holdes aabent hele Lørdag Eftermiddag.

Der er nu gaaet 1½ Aar, og det har i den Tid vist sig, at vore Afdelinger har udvist en saadan Forstaaelse for denne Week-end-Indrømmelse til Kontorpersonalet, at det kun er yderst faa, ja for mange Lørdages Vedkommende slet ingen Henvendelser, der er sket til Forbundskontoret, og det Personale, som dels paa Kassererkontoret, og dels andetsteds, har været nødvendigt for at ekspedere Kontorets Sager ogsaa Lørdag Eftermiddag, er derfor nu blevet tilstaaet den samme Lørdagsfrihed som det øvrige Kontorpersonale, med Ikrafttræden fra 1. Januar 1937.

Vi tror, at vore Afdelinger og vore Medlemmer ogsaa forstaar denne lille Indrømmelse, der her er gjort det Personale, som hidtil ikke har nydt godt af Week-end-Ordningen, saaledes at man efterhaanden ogsaa affinder sig med, at Forbundskontoret fra og med 1. Januar om Lørdagen lukker helt fra Kl. 12 Middag.

Kontortiden er iøvrigt — som bekendt — fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 5 Eftermiddag, altsaa Lørdag undtagen, hvor Kontortiden er fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 12 Middag. *A.*

EN HILSEN!

Fra den tidligere Formand for Norsk Sømandsforbund har vi modtaget nedenstaaende, som vi med Glæde lader gaa videre:

Dansk Arbejdsmands Forbund, København.

Da jeg nu fratrer som formann for Norsk Sjömannsforbund föler jeg trang til å sende Deres tillitsmann og medlemmer en hjertelig takk for samarbeidet gjennem de mange år jeg har hatt den glede å få være med.

Hjertelig takk til alle!

Mitt höieste og beste önske på fallrepet er:

Hell og lykke i kampen for socialismens fremmarsj og seier!

Med kameratslig hilsen

M. Birkelund.

JULEBUDSKAB
MED EKSPLODERENDE BOMBER

Nu nærmer Juletiden for Aaret 1936 sig. Det vilde ikke have været svært for Nogen, som i mere end 2 Aartier — med Undtagelse af Krigstiden — har skrevet Juleartikler, at bringe Samklang tilveje mellem den herskende Kirkes Julebudskab og de virkelige Forhold i de kristne Vesterlandes forskellige Folkeslags Samliv; men nu ligger Nationerne netop i de Uger, som indleder Julefesten, som hungrende Bæster overfor hinanden, parat til hvert Øjeblik at gaa løs paa hinanden og sønderrive hinanden gensidigt. Og mens al dette sker, udtaler Præsterne i alle Kirkerne, Kapellerne, Klostrene og alle hellige Steder i Anledning af Guds Søns Fødselsdag, salvelsesfuldt Ordene:

„Æret være Gud i det høje, og Fred paa Jorden til alle Menneskers Velbehag!"

og Kanonerne fyrer løs i de helligste og mest troende Lande af Kristenheden, Flyverbomber kastes ned over Storbyer og Landsbyer, og Massegrav efter Massegrav kastes til, hvor alle de, der kort Tid i Forvejen havde drømt om Guds Naade og en fredfyldt Julefest, Mænd, Kvinder og Børn, nu fredeligt hviler ved hinandens Side. Repræsentanterne for de fascistiske Lande giver deres Bifald til Kende for dette Barbari og leverer Vaabnene til Angriberne i denne grusomme Borgerkrig. Man betænke, at den ene kommer fra Pavens Land og bliver velsignet af denne for al hans Gøren og Laden. Fred paa Jorden, og blandt Menneskene Velbehag!

De Mænd, der giver Ordrer til dette *Menneskeslagteri* og godkender dette, er alle Kristne, som vilde blive forfærdede, hvis man vilde betegne dem som Ikke-Kristne. De er i Virkeligheden Helvedesudskud, hvis Mage i Grusomhed ikke til Dato har fundet sin Lige i Menneskeheden. Europa har sjældent været saa mishandlet som ved Slutningen af Aaret 1936. Og hvornaar har man nogensinde, Verdenskrigsaarene undtaget, rustet saa vanvittigt? Hvornaar har Spørgsmaalet Krig eller Fred forhen staaet til umiddelbar Afgørelse som nu? Der er Ingen, der kan nævne os en Julefest, hvor Verden har været ladet med en saadan Tordenluft. Europas kristne og „civiliserede" Nationer, med deres til Bristepunktet fyldte Vaaben- og Ammunitionslagre, deres Blokader, Giftgasser, Bomber og Negerarméer, arbejder med fuld Bevidsthed hen til at ødelægge hinanden. Deres Maade at leve paa er stadige Kampe, Udholdenhed, fortsatte Omvekslinger, Utilfredshed og Ødelæggelser. De er *Tidens urolige Aand*. Og de Nationer, der mener at kunne regne sig blandt de højst uddannede, aner ikke — eller vil ikke ane — at de Kraftanstrængelser, der har Ødelæggelse til Hensigt, for det meste ender med Tilintetgørelse, og at *Opløsningen af den hvide Races samlede Herredømme* meget let kan blive Tilfældet.

Er det underligt, at der, naar henses til ovenstaaende, *ikke kan fremelskes nogen rigtig Julestemning?* Nej, naar de herskende Klassers kristne Lære kun er Mundsvejr, som man benytter for at dupere dumme Mennesker, saa kan selv kristent anlagte Mennesker hverken tro paa Frelserens Godhed eller paa hans Repræsentanters Næstekærlighed. Alt det, vi har brændemærket ovenfor, er Kirkens Repræsentanter ogsaa med i. Francos Bomber er velsignet, og det endda maaske af de højeste Repræsentanter indenfor de kristne Kirker.

De europæiske Folk er fattige, de svinger mellem Haab og Frygt. *Munterhed og Glæde* finder ikke Indpas hos dem, fordi Ingen ved, hvad der er Formaalet med den Enkeltes Liv, og hvad man skal stræbe efter. *Levestandarden* har naaet sit Lavmaal. Menneskene er blevet Vegetarianere, og andet er heller ikke muligt, fordi Rustningsudgifterne er saa høje, at Udgifterne til en bedre Levevis, til Kultur, Glæder og Fornøjelser, er blevet stærkt reduceret. Man maa nemlig betænke, at de Milliarder, som Rustningerne sluger, jo skal tages et Sted fra.

For femten Aar siden udtalte Walther Rathenau som følger:

»Det er en selvfølgelig og let opfyldelig Menneskepligt at fjerne al *Nød og alle trykkende Sorger,* og et Aars Rustningsudgifter vilde være tilstrækkelig til at udligne Samfundets Blodpenge, som bærer Sult og Synd i sit Skød. Dog denne Opgave er saa enkelt og mekanisk, trods sin hjerteskærende Paakrævethed, at den snarere skulde regnes Politiet som Opgave end Moralen. Hvad der rækker herover, er til Syvende og sidst ligegyldigt; thi Jorden frembringer stadig nok til, at vi allesammen kan faa Føde, Klæder, Værktøj og alt andet nødvendigt, blot vi producerer, forbruger og nyder i tilstrækkelig Maalestok.

Julefesten skal være en *Børnenes og Kærlighedens Fest.* Hvis vi husker vor egen Ungdom, og derhos tænker paa Juleforberedelser, saa bliver vi sørgmodige. Dengang glædede vi os Uger forud til Julen, og det var os ogsaa magtpaaliggende at glæde vore Forældre og Søskende og de faa, vi holdt af. Vi trykkede vore smaa Næser flade mod Butiksruderne og glædede os, som kun Børn i deres Uskyld kan glæde sig. *Denne virkelige, barnlige Glædeslykke* kendes næppe mere nu til Dags. Den Uro, som har grebet Forældrene, forplanter sig til Børnene. I de fascistiske Lande iører man dem Uniformer fra Barnsben, de lærer at lege med Tinsoldater, kort sagt bliver politisk og fanatisk inficeret. De tror ikke mere paa Eventyret om den herlige Julemand, som vi ikke kunde faa ud af vore Tanker, men bliver meget tidligt Vidne til Forældrenes alvorlige Samtaler, og deltager som Følge deraf meget tidligt i Forældrenes Sorger og Bekymringer. Stakkels Barndom, som ikke engang mere er i Stand til at glæde sig over det tændte Juletræ, fordi man har udrevet Idealerne og Troen paa en god og tilfreds Menneskehed af Barnehjerterne!

Vi gaar saaledes dette Aars Julefest imøde med bange Hjerter og et svagt Haab om en snarlig, fredfyldt

Fremtid. Juleaften vil vore Tanker sikkert kredse om Fortiden, men naar vi da ser vore Børn forsamlet om os og muligvis bliver var, at de mangler den ægte, barnlige Glæde, saa kan det jo godt være, at vi mander os op og med trodsigt Mod udstøder et: *Trods alt! Trods alt Mørke og Barbari, som* Menneskeheden ved Uforstand og Skødesløshed har forvildet sig ind i, og trods al den Skalmejespil, der naar vore Øren med Budskab om en heroisk Tidsalder, saa *tror vi alligevel paa den Menneskehed, som stræber opad,* og ikke lader sig forlede til Massemord og Ødelæggelse af Værdier, men har alles Velfærd til Hensigt, saavel som Øjet aabent for det rene Barnesinds gode Opdragelse til gensidig Hjælpsomhed og Kappestrid. Vi vil da igen — som dengang — fejre Julefesten og i Aanden omfavne alle, som sammen med os er opfyldt af den samme Mission for Arbejderklassen, og maaske kan det saa blive Sandhed, hvad Præsterne overbevisningstro forkynder om Betydningen af Kristi Fødsel: »*Der vorde Fred paa Jorden, og i alle Mennesker Velbehag!*

Korresp.

LOMMEBOG FOR ARBEJDERE 1937

Forlaget Fremad: *Lommebog for Arbejdere 1937.*

Det er en uhyre nyttig Bog. — Ikke uden Grund er den kaldt Arbejdernes *Statskalender.* Den indeholder nemlig et Væld af Oplysninger fra alle Arbejdernes Interesseomraader. Den er af stor Værdi for enhver Arbejder, og den er først og fremmest *uundværlig* for ethvert Bestyrelsesmedlem i en Arbejderorganisation. Partiforeningsmanden, Fagforeningsmanden, Kooperatøren og den interesserede unge Socialdemokrat finder her alle de Oplysninger, han har Brug for. Lommebog for Arbejdere har alt det sædvanlige Lommebogstof: Kalender, Post- og Telegramtakster, Noteringsblade o.s.v., men desuden indeholder den et righoldigt Udvalg af særlige Oplysninger, som man ellers maa støve forskellige bindstærke Værker igennem for at faa.

Hvad vil De vide? Adressen paa Ulykkesforsikrings-Raadet eller en anden vigtig social Institution? Hvilke By- og Sogneraad har socialdemokratisk Flertal? Hvormange er beskæftiget ved Landbrug eller ved Haandværk og Industri? Hvor stor Deres Indtægt maa være for at kunne staa i Sygekasse? Hvem der er Formand for Fællesorganisationen i Xkøbing? Besked om Højskoler, der kan besøges? Hvormeget De maa fradrage paa Skatteblanketten? Adressen paa Socialkontoret i Deres Distrikt? — Ja, og de Tusind andre Ting, De saa ofte har spurgt om, og som De i de kommende Aar igen vil staa og savne. Arbejderlommebogen besvarer det hele. Og saa er det ikke nogen stor Bog. Den kan lige være i Inderlommen. Og — det er det bedste ved det hele — den er billigere end de fleste andre Lommebøger.

Lommebog for Arbejdere er i Handelen fra i Dag. Forlang den straks, den plejer hurtigt at blive udsolgt.

DØDELIGHEDSPROCENTEN I DET NAZISTISKE TYSKLAND

Atter og atter betegnes den nationalsocialistiske „Revolution" som den ublodige Revolution. Udlændinge, som rejser til Tyskland, særlig Olympiarejsende, var og er endnu begejstrede over Landets Orden, Ro og Sikkerhed udadtil. Den tyske Arbejdsfronts Rejseorganisation »Kraft durch Freude« anses ved overfladisk Betragtning næsten for at være den ideale Løsning af det sociale Problem.

Virkeligheden ser imidlertid ganske anderledes ud. Allerede i lang Tid har man iagttaget, at det tyske Dødelighedstal begyndte at stige næsten umiddelbart paa det Tidspunkt, da den nationalsocialistiske Omvæltning fandt Sted. I Modsætning til Dødelighedskurven i den øvrige Verden. Fra den hidtil laveste Dødelighedsprocent i 1932 med 10,8 Dødsfald pr. 1000 Indbyggere, er Dødelighedsprocenten steget uafbrudt til 1935 med 11,8 Dødsfald pr. 1000 Indbyggere, hvilket er en Stigning paa 10 %.

I lang Tid har man søgt at forklare dette Fænomen ved Influenzaepidemi eller deslige. Først i disse Dage har man kunnet fastslaa den virkelige Grund dertil. De tyske Sygekassers Aarsberetning („Deutsches Aerzteblatt", Hefterne fra 10. og 24. Oktbr.) viser paa enslydende Maade, at de 200,000 Mennesker, der er døde i Aarene 1934—1936 mere end i 1932, er døde af en særlig — en *nationalsocialistisk* Sygdom — der er opstaaet som Følge af den *rigoristiske Nedsættelse af Sygekasseydelserne.* Til Gengæld er de tyske Sygekasser efter det oplyste i Løbet af de 3 Aar, Nationalsocialismen har haft Magten, blevet omdannet til Profitforetagender, der har maattet stille en Del af deres Fonds til Raadighed for Rustningsøjemed.

De tyske Sygekasser har 18 Millioner Medlemmer. Regner man paarørende med, saa varetages den lægemæssige Behandling af ca. Halvdelen af Tysklands Befolkning af Sygekasselæger. Den ringeste Reducering af Sygekasseydelserne maa derfor ramme disse Befolkningslags Sundhed paa afgørende Maade.

Hvorledes har nu Sygekassens Ydelser udviklet sig under Hitlerregimentet?

Antallet af Læger er blevet nedsat overordentlig stærkt. Mens man i 1932 endnu raadede over 40,000 Sygekasselæger, beløb Antallet den 1. Juli 1936 sig kun til 30,500. Altsaa en særdeles stor Tilbagegang i Antal.

Sygekasselægen har altsaa i Dag gennemsnitligt ikke mere 450 sygekasseforsikrede Klienter, som tidligere, men 600 (med paarørende ca. 1200). I nogle Distrikter,

særligt i Sachsen, er Forholdene endnu værre. *Den fuldstændigt overbebyrdede Læge er det første Kendetegn paa den nuværende Sygeforsorg.* Mulighederne for Udnyttelsen af denne Lægehjælp begrænses samtidig paa enhver Maade.

Medens der endnu i 1932 pr. Sygdomstilfælde gennemsnitligt anvendtes Medikamenter til en Værdi af 3,46 Reichsmark, betalte Sygekasserne i 1935 trods Dyrtidspriser paa Medikamenter kun 3 Reichsmark pr. Tilfælde. Hvorledes opnaaede man denne Nedgang? Meget let; man udstedte simpelthen en Forordning, der for hver Sygekasselæge fastsatte et Maksimalbeløb paa Medikamenter, ud over hvilket han ikke maa gaa ved Udstedelsen af Recepter. Gør han det alligevel, bliver Differencen trukket fra hans Indtægt. *Manglen paa Medikamenter er det andet Kendetegn paa den nationalsocialistiske Sygeforsorg.* Paa samme Maade maa Lægen kun foretage en begrænset Anvisning til Hospitalerne. Samtidig er Opholdstiden paa Hospitalerne overordentlig indskrænket. Her staar man over for en Tilbagegang i Opholdstiden paa 10 %.

Hvem kan herefter endnu undre sig over de officielle Statistikker, som offentliggøres i de tyske Sygekassers Aarsberetninger? Nedenstaaende bringer vi en Tabel, der angiver Antallet af Dødsfald pr. 100 betalende Sygekassemedlemmer. (inclusive forsørgelsesberettigede Familiemedlemmer.)

Aar	Antal af Dødsfald pr. 100 Medlemmer	Stigning overfor 1932 i Procenter
1932	2,05	—
1933	2,32	13 %
1934	2,57	25 %
1935	2,70	32 %

Dette betyder, sagt med Ord: Mens det gennemsnitlige Dødelighedstal for hele Riget er blevet forøget med 10 %, er Dødeligheden inden for den sygekasseforsikrede Arbejder- og Funktionærstand steget med 32 % i Løbet af det treaarige nationalsocialistiske Regime. Dette betyder endvidere, at den større Dødelighed udelukkende falder paa *Arbejder- og Funktionærstanden,* medens Dødeligheden inden for den velhavende Del af Befolkningen — som overalt i Verden — endog maa være blevet mindre. Som Forklaring paa Dødelighedens Tiltagen anfører det statistiske Rigskontor daarlige klimatiske Forhold, Influenzaepidemi, Aldersforskydning blandt Befolkningen; men alle disse Fænomener har altsaa øjensynligt gjordt Holdt foran de velhavende Lag.

Virkeligheden ser sikkert endnu værre ud end Statistikken, thi Beretningen bemærker lakonisk, at det ved de for Aaret 1935 ansatte Talværdier drejer sig om en forholdsvis lav Vurdering: „de virkelige Tal ligger maaske endnu højere".

Tyskland er blevet et ejendommeligt, paradoksalt Land. Skønt *Sygdommene* er blevet saa meget *sværere,* at der dør 32 % flere Patienter, er *Sygdommene* blevet saa meget *lettere,* at Sygekasserne kan klare sig med 25 % færre Læger, 15 % færre Medikamenter og med 10 % færre Hospitalsdage. *Døden bekæmper altsaa Sygdomstallet* og *forbedrer de tyske Sygekassers Balance.*

I de 3 Aar det nationalsocialistiske Styre har bestaaet, har Indskrænkningen af Sygeplejen kostet 200 000 Mennesker Livet blandt Arbejder- og Funktionærstanden. 200 000 Døde — det er formodentlig det samme Tal, som den spanske Borgerkrig har kostet af Ofre indtil i Dag. Bag Hitlerrigets straalende Facade dør og hensygner den tyske Arbejderklasse. En officiel tysk Statistik kaster som i et Glimt Lys over Nationalsocialismens sociale Virkelighed.

H.

VORT FORBUNDS BYGNING

Af omstaaende Tilkendegivelse fremgaar det, at *Staden Københavns Bestyrelse for Fondet til kunstneriske Formaals Fremme* har præmieret vort Forbunds Bygning, og bl. a. givet dette Udtryk ved at tildele Bygningens Arkitekt, M. J. Kelde, en Præmie paa 1.000 Kroner for hans smukke Løsning af den Opgave, vor Forbundsledelse gav ham, efter at det var besluttet, at Forbundet skulde opføre sin egen Kontorbygning.

Men vi, der til daglig arbejder i vort smukke Hus med de rummelige og stilfulde Kontorlokaler, glæder os ved, at der er givet os disse gode Kontorbetingelser for vort Arbejdes Udførelse, og det er os kun en yderligere Tilfredsstillelse, at alle vore mange Kammerater indenfor og udenfor vor Forbundskreds, der har haft Lejlighed til at se dette smukke Monument for vort Forbunds Virksomhed, alle som en har udtalt deres Beundring for den smukke arkitektoniske og praktiske Løsning af Opgaven, der her foreligger.

Præmieringen af Bygningen har nu sat Prikken over i'et, og tilbage for vort Forbund er kun at ønske, at det Arbejde, der skal foregaa indenfor Bygningens Mure, altid maa kunne staa Maal med den smukke Ramme, der omgiver det.

A.

MCMXXXVI

HAR

KØBENHAVNS KOMMUNE

BLANDT KUNSTNERISKE LØSNINGER AF
BYGGEFORETAGENDER I STADEN KØBENHAVN
PRÆMIERET
EJENDOMMEN NYROPSGADE NR. 23-27
OPFØRT 1935 AF

DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

VED ARKITEKT

M. J. KELDE

Bestyrelsen for Fondet til kunstneriske Formaals Fremme. København, den 30. Juni 1936.

FORMANDEN FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND

VILH. NYGAARD AFGAAET VED DØDEN

Efter lang Tids Sygdom og tiltagende Svaghed afgik Formanden for De samvirkende Fagforbund, Vilh. Nygaard, ved Døden den 6. December paa Kommunehospitalet i København. Det var Sukkersyge i Forbindelse med forskellige Komplikationer der medførte Døden og derved satte Punktum for et helt Livs Arbejde og Indsats i de danske Fagorganisationers Tjeneste.

Vilh. Nygaard fødtes paa Christianshavn den 11. Januar 1862 og vilde saaledes være fyldt 65 Aar om kort Tid. Han uddannedes i Cigarmagerfaget og var fra sin tidligste Ungdom interesseret i Organisationsspørgsmaalet. Kun 27 Aar gammel blev Vilh. Nygaard valgt

til Formand for Tobaksarbejderforbundet »Enigheden« og beklædte denne Tillidspost gennem en Række af Fagbevægelsens vanskeligste Aar fra 1899 til 1913, paa hvilket Tidspunkt han blev Medarbejder ved Social-Demokraten.

I 1919 blev Vilh. Nygaard Sekretær i De samvirkende Fagforbund og Næstformand fra 1924, og da C. F. Madsen i 1928 trak sig tilbage som Formand blev det betragtet som en Selvfølge, at Vilh. Nygaard blev hans Efterfølger som Formand for De samvirkende Fagforbund.

Selv om de efterfølgende Aar blev rige paa Begivenheder indenfor Organisationerne og Forholdet mellem de under De samvirkende Fagforbund staaende faglige Organisationer og den modstaaende Arbejdsgiverforening ved de stadigt tilbagevendende Overenskomstsituationer undertiden udviklede sig paa dramatisk Maade lykkedes det dog aldrig at bringe Vilh. Nygaard ud af Ligevægt, altid var han den samme rolige, stilfærdige Mand, der foretrak og evnede Forhandlingens Vej det længst mulige.

Foruden Arbejdet i de faglige Organisationers Tjeneste havde Vilh. Nygaard andre betydelige Tillidshverv. Han var saaledes Formand for den københavnske Fællesorganisation fra 1928 til 1932. Fra 1928 til sin Død var han Medlem af Folketinget, hvor han repræsenterede Lyngbykredsen. Og endvidere var Vilh. Nygaard Medlem af Københavns Borgerrepræsentation to Perioder, først fra 1902—04 og derefter fra 1925 og til sin Død.

Vort Forbunds Formand, Axel Olsen, der gennem Aarene paa saa mange Maader havde Forbindelse med Vilh. Nygaard og ikke mindst gennem et omfattende Samarbejde indenfor De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg saavel som ved talrige Forhandlinger lærte ham at kende, udtaler ved hans Død følgende:

»Med Nygaards Død mistede Fagbevægelsen en god Mand, en Mand, hvis Evner i de store og vanskelige Arbejdssituationer ikke kunde skattes højt nok. Aldrig nervøs, aldrig uden Overblik. Ansvarsfuld, aldrig søgende Kampen, men heller aldrig vigende for den, naar de faglige Interesser gjorde den nødvendig. I denne Henseende har en bedre Mand aldrig staaet i Spidsen for Dansk Fagbevægelse.

Man følte sig tryg under Forhandlingerne i Nygaards Selskab. Hvad der forinden var aftalt stod fast, men til Gengæld blev heller aldrig noget aftalt, der ikke i Forvejen gennem Nygaards sunde Sans og skarpe Intelligens havde faaet det Indhold og den Form, der gjorde det egnet til uomgængeligt Standpunkt eller til Forhandlingsgrundlag. Og det var aldrig kedeligt at deltage i Forhandling sammen med Nygaard. Hans Evner spændte her fra den knivskarpe ætsende Replik over den overlegent-godmodig-fordragelige Forhandlingsform til den af et bredt jovialt og humørfyldt Sind udspundne Københavnervits, der kunde faa Lungerne til at ryste paa saavel Fjender som Venner. Men Modstanderne skulde passe paa ikke at give sig nogen Blottelse, for Nygaard var der straks med et Pletskud. — Man var altid og hvorsomhelst i godt Selskab sammen med Nygaard.

Nu er han borte, vor gamle brave og trofaste Kammerat og Kampfælle; han gik sikkert bort uden en eneste Uven og efterladende hos os andre Mindet om en Personlighed, der gennem et langt Liv viede sine Kræfter og sin Interesse den danske Fagbevægelse.«

DET INTERNATIONALE ARBEJDSBUREAUS RAADSMØDE

Arbejdsbureauets sidste Raadsmøde for Oktober Kvartal 1936 fandt Sted i Genève i Dagene 12.—14. November. Den afgaaende Præsident, den kanadiske Regeringsrepræsentant, Dr. Ridell, aabnede Mødet og rettede i Forbindelse hermed en speciel Velkomsthilsen til det nye Raadsmedlem, Viceformanden i den svenske Landsorganisation, Gunnar Anderson, der som Arbejderrepræsentant indtræder i Raadet i Stedet for Albert Forslund, som er udnævnt til Minister.

Som Præsident for Raadet i det kommende Aar valgtes den tjekkoslovakiske Socialminister, Jaromir Necas, samt til Vicepræsidenter Chefen for de nordiske Arbejdsgiverorganisationers Pressekontor, Direktør H. C. Ørsted, og Formanden for den belgiske Arbejder-Landsorganisation, C. Mertens.

Første Punkt paa Raadsmødets Dagsorden var Spørgsmaalet om en Revision af de to Konventioner, som er vedtaget paa Arbejdskonferencerne i 1919 og i 1932 om Minimumsalder for Børns Anvendelse til industrielt henholdsvis ikke industrielt Arbejde. Revisionen tager Sigte paa en Forhøjelse af Minimumsalderen fra 14 til 15 Aar.

Tidligere blev en lignende Reform vedrørende Arbejde til Søs vedtaget paa Søfartskonferencen i indeværende Aars Oktbr. Md. Raadet besluttede nu at opføre Spørgsmaalet om disse to Konventioner paa Dagsordenen for Konferencen i 1937. Efter Forslag af den amerikanske Regeringsrepræsentant besluttede Raadet endvidere, at der skulde gives Konferencen Anledning til at underkaste hele Børnebeskyttelsesproblemet en nøjere Undersøgelse paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger, der er tilvejebragt af Arbejdsbureauet.

Spørgsmaalet om Indførelse af nye Regler for Arbejdsgivernes Pligt til at føre Register over de i Virksomhederne beskæftigede mindreaarige Arbejdere vil ligeledes blive gjort til Genstand for en indgaaende Behandling paa den kommende Arbejdskonference. Endvidere vil Spørgsmaalet om Forbud mod Anvendelse af Børn til Arbejde, som maa anses for skadeligt for Barnets Helbred, saavel i fysisk som i moralsk Henseende, blive taget op til Drøftelse.

Spørgsmaalet om Minimumsalder for Børns Anvendelse i Landbruget blev henvist til den permanente Landbrugskommission, som blev nedsat paa Raadsmødet.

Raadsmødet diskuterede derefter hvilke Foranstaltninger, der skulde vedtages i Anledning af forskellige Resolutioner, som blev vedtaget paa den internationale Arbejdskonference i Juli Maaned.

Økonomisk Verdenskonference.

En af disse Resolutioner, som blev vedtaget efter Forslag af de franske og japanske Arbejderrepræsentanter, omhandler Sammenkaldelse af en økonomisk Konference under Folkeforbundets Auspicier. Arbejdsbureauets Direktør fremhævede, at den Aftale, der nylig er truffen mellem England, Frankrig og de forenede Stater paa det økonomiske Omraade maatte siges at være af den største Betydning og gav Løfte om, at en økonomisk Konference nu vilde bringe større Resultater, end Tilfældet havde været i 1933.

Den franske Arbejderrepræsentant, Jouhaux udtalte sin Overbevisning om, at Forudsætningerne for en økonomisk Konference var de bedste i Øjeblikket og Udsigterne til et positivt Resultat meget lovende. Samme Opfattelse blev gjort gældende af den polske Regeringsrepræsentant, Momarnicki.

Det blev understreget, at det fremsatte Forslag ikke var begrænset udelukkende til det monetære Problem, men at det ogsaa berørte en Række andre sociale Problemer af Interesse for den internationale Arbejderorganisation, herunder Befolknings- og Emigrantspørgsmaal. Raadets Beslutning gaar ud paa, at Arbejdsbureauet skal opstille en Liste over Spørgsmaal, som direkte interesserer den internationale Arbejderorganisation, og som saadan er egnet til at henvises til den internationale økonomiske Konference, naar denne en Gang træder sammen. Endvidere fik Arbejdsbureauet den Opgave at undersøge, paa hvilken Maade den internationale Arbejderorganisation kan opnaa den bedst mulige Repræsentation paa en saadan Konference.

Offentlige Arbejder.

Overensstemmende med en Resolution, som blev vedtaget efter Forslag af den belgiske Arbejderrepræsentant, C. Mertens, blev Arbejdsbureauets Direktør bemyndiget til at lade udarbejde en Rapport vedrørende de offentlige Arbejder, som til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden har været iværksat i de forskellige Lande. Rapporten, der skal forelægges paa den kommende Konference, skal have en saadan Form, at det muliggøres for Konferencen enten at træffe afgørende Beslutning allerede ved første Behandling, eller i hvert Fald saaledes, at dette kan ske som normalt ved anden Behandling.

Andre Møder.

Fra Arbejderrepræsentanternes Side blev der fremsat Forslag om Afholdelse af forskellige tekniske Møder med Repræsentanter for Regering, Arbejdsgivere og Arbejdere. Paa disse Møder skulde behandles Spørgsmaal om Nedsættelse af Arbejdstiden i enkelte Industrier, f. Eks. i Jern- og Staalindustrien, i den mekaniske Industri samt i Byggevirksomhed og Kulgruber. I den Anledning vedtog Raadet paa Forslag af Direktøren at bemyndige Arbejdsbureauet til at sætte sig i Forbindelse med de Regeringer samt Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, som har speciel Interesse for disse Spørgsmaal, saaledes at der til det næste Raadsmøde kunde foreligge en Rapport om Mulighederne for Sammenkaldelse af Møder

som foreslaaet. Forud er det vedtaget at afholde Møder om Nedsættelse af Arbejdstiden indenfor Tekstilbranchen samt den grafiske og kemiske Industri.

Tyske Flygtninge.

Overensstemmende med en Resolution, som blev vedtaget paa Arbejderkonferencen i Juni Maaned, efter Forslag af den luxemburgske Arbejderrepræsentant, Krier, besluttede Raadet at anmode Arbejdsbureauet om med største Opmærksomhed at følge de Arbejdsproblemer, som er opstaaet i de enkelte Lande som Følge af Emigrationen af tyske Flygtninge.

Omraadebegrænset Arbejdsinspektørkonference.

Blandt andre Beslutninger i Forbindelse med Behandlingen af Direktørens Beretning vedrørende Organisationens Virksomhed, der ogsaa omfattede særskilt Oversigt over den økonomiske Udvikling i 1936 samt over Produktions- og Prisforholdene i Landbruget, kan det nævnes, at der vil blive indbudt til en omraadebegrænset Arbejdsinspektørkonference omfattende Østeuropa. Ialt vil 14 Lande blive indbudt til at lade sig repræsentere paa Konferencen, der afholdes i Wien i Slutningen af Maj Maaned næste Aar umiddelbart forinden Arbejdskonferencen, der paabegyndes den 3. Juni samme Aar. Paa Dagsordenen staar Spørgsmaal af stor Betydning ogsaa for saa vidt angaar Kontrollen med Tillempning af ratificerede, internationale Arbejdskontioner.

Konferencen i 1938.

Paa Raadsmødet diskuterede man ligeledes periferisk de Spørgsmaal, som eventuelt skal opføres paa Dagsordenen for Konferencen i 1938.

Efter en meget langvarig Diskussion blev det besluttet foreløbig at tage følgende Spørgsmaal under Overvejelse:

„De almindelige Principper for Arbejdsinspektionens Organisering.

Rekruttering, Arbejdsformidling og Arbejdsvilkaar (ensartede) for Emigranter.

Arbejdsoplæring og Lærlingevæsen.

Udøvende Kunstneres Rettigheder i Forbindelse med Udsendelse gennem Radio.

Forebyggelse af Grubeulykker.

Ugentlig Hviledag i Handelsbedrifter samt Arbejdstid og Hviletider for Chauffører."

Overensstemmende med gældende Kotume skal det internationale Arbejdsbureau herefter for hvert Spørgsmaals Vedkommende udarbejde en Beretning omfattende Lovgivning og Praksis i de forskellige Lande. Paa Grundlag af disse Beretninger vil Raadet paa sit næste Møde træffe definitiv Beslutning om, hvilke af Spørgsmaalene, der skal opføres paa Dagsordenen for Konferencen i 1938.

Landarbejderspørgsmaal.

Raadsmødet godkendte endvidere en Beretning fra Bureauets Landarbejderkomite, hvori det blandt andet foreslaas, at Spørgsmaalet om Ferie med Løn for Landarbejdere bør opføres paa Arbejdskonferencens Dagsorden snarest muligt og med Henblik herpaa straks overføres til den store permanente Landbrugskommission, som nu er oprettet for at bistaa Arbejdsbureauet ved Behandlingen af alle Spørgsmaal vedrørende Arbejdsforholdene i Landbruget.

Forskellige Spørgsmaal.

Til Slut vedtog Raadet, efter Forslag fra Arbejdergruppen en Resolution, som bl. a. udtaler Haabet om, at Folkeforbundets økonomiske Kommission vil genoptage det afbrudte Samarbejde med det internationale Arbejdsbureau for at forberede en international Konference mellem de kulproducerende Lande. Denne Konferences Opgave skulde være at tilvejebringe en Overenskomst mellem disse Lande, som skulde sikre en bedre Organisation af Produktionen og de europæiske og udeneuropæiske Markeder, saaledes at saavel Grubearbejderes som Konsumenternes Interesser kunde varetages.

Hermed afsluttede Raadet sit Møde. Næste Møde finder Sted i Genève den 4. Februar 1937.

Nordisk Valgsang!

Bøgen og Birken og Fyrren
— det suser i ældgamle Kroner.
Bøgen og Birken og Fyrren
har Sange i selvsamme Toner,
de jævne hjemlige Klange
og Verdensvindenes Sus.
Bøgen og Birken og Fyrren
staar Vagt ved det nordiske Hus.

Bøgen og Birken og Fyrren,
se Ungskoven bryder og bruser,
Bøgen og Birken og Fyrren,
hør Ungskoven synger og suser,
med Stammerne ranke og stærke
i Sol og Storme og Slud,
Bøgen og Birken og Fyrren
de folder sig favnende ud.

Bøgen og Birken og Fyrren,
fra Sletter til Bjergenes Tinder,
Bøgen og Birken og Fyrren
dog sammen en Straaleglans binder,
og Verden skal lære at lytte,
vende sit Ansigt mod Nord,
Bøgen og Birken og Fyrren
faar Grokraft fra Frihedens Jord.

Oskar Hansen.

ARBEJDSLØSHEDSKASSERNES AARSMØDE

Den 28. November afholdt Arbejdsløshedskasserne Aarsmøde i Studenterforeningens Mødesal. Der var mødt Delegerede for 70 statsanerkendte Arbejdsløshedskasser med et samlet Medlemstal paa ca. 408,000. Ved sidste Aarsmøde var Medlemstallet ca. 389,000. Heraf fremgaar det, at der i det forløbne Aar har været en Stigning i Medlemstallet paa 19,000.

Udsnit af Forsamlingen ved Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Arbejdsdirektør Vater aflagde en baade omfattende og interessant Beretning om Kassernes Virksomhed i det forløbne Tidsrum siden sidste Aarsmøde. Af Beretningen gengiver vi nedenstaaende.

Det samlede Udgiftsbeløb i Regnskabsaaret 1935—36 har andraget ialt 59,2 Mill. Kr., hvoraf 44 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 15,2 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. Af de samlede Udgifter faldt de 55,6 Mill. Kr. paa Understøttelser (40,6 Mill. Kr. i Hovedforsikringen og 15 Mill. Kr. i Fortsættelseskasserne), 3 Mill. Kr. er medgaaet til Administration og Resten, 0,6 Mill. Kr., er væsentligst Fritagelse for Medlemsbidrag.

Til Dækning af disse Udgifter har Kasserne i Aarets Løb haft en samlet Driftsindtægt paa 75,4 Mill. Kr., hvoraf 54,9 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 20,5 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Arbejdsløshedsforsikringens samlede Driftsoverskud har udgjort 16,2 Mill. Kr., hvoraf 10,8 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 5,4 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Formue, der pr. 31/3 1935 udgjorde 63,6 Mill. Kr. eller 164 Kr. pr. Medlem, er 31/3 1936 steget til 79,8 Mill. Kr. eller 196 Kr. pr. Medlem. Af den samlede Formue faldt 57,3 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 22,5 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Gæld androg pr. 31/3 1936 3 Mill. Kr., hvoraf 1,97 Mill. Kr. til Staten, 50,000 til Arbejdsløshedsfonden, 150,000 Kr. til Forbund og ca. 850,000 Kr. Gæld i Fortsættelseskasserne til Hovedforsikringen.

Antallet af ledige Dage har i 1935—36 været ialt 24 Millioner mod 24,4 Mill. i 1934—35. Nedgangen andrager saaledes 1,6 %, medens Nedgangen pr. Medlem andrager 5,7 %.

Aarslønnen i Fagene, der er afgørende for Satserne for Tilskud fra det offentlige, er for Aaret 1935—36 for de laveste Lønningers Vedkommende ikke undergaaet væsentlige Forskydninger i Forhold til 1934—35,

idet der i de sidste 2 Aar har været Kasser med ca. 70 % af Medlemmerne, hvor Aarslønnen har ligget under 2500 Kr. Derimod har der i Grupperne med Aarsløn over 2.500 Kr. været Forskydninger i Retning af en højere Aarsløn. Medens der saaledes i 1934—35 var Kasser med 8 % af Medlemmerne, der havde en Aarsløn paa 3000 Kr. og derover, er der i Aar Kasser med godt 17 % af Medlemmerne, der ligger over denne Grænse.

Det samlede Medlemsbidrag havde i 1935—36 andraget 91 Kroner pr. Medlem, medens Understøttelsen ligeledes pr. Medlem i samme Tidsrum havde været 139 Kroner.

Direktøren udtalte ligeledes, at det vilde være af Betydning, saafremt den nuværende Grænse for Opnaaelse af Aldersrente blev nedsat til 60 Aar, idet der havde vist sig stærkt stigende Tendens i det Procenttal af Arbejdsløse, som omfattede Medlemmer i Alderen fra 60 til 65 Aar, hvilket havde sin naturlige Aarsag deri, at mange efter at have opnaaet 60 Aarsalderen ikke var i Stand til at udføre et hvilket som helst Arbejde af strengere Karakter.

Til Iværksættelse af Undervisning for Arbejdsløse var der i det forløbne Aar anvendt 539,000 Kroner, samt til Oprettelse af Kursus 163,000 Kroner.

Direktørens Beretning efterfulgtes af en Diskussion, hvori flere af de fremmødte Repræsentanter deltog. Mødet sluttede med en Tak fra Direktøren til samtlige Tillidsmænd for det udførte Arbejde.

SØLVBRYLLUP

Tirsdag den 22. December kan Formanden for Hasle Afdeling, Bornholm, Valdemar Sommer og Hustru, fejre deres Sølvbryllup. Sommer valgtes til Formand for Afdelingen den 1ste Oktober 1928 og har siden bestridt det dermed forbundne Arbejde med stor Dygtighed, hvilket har medført stigende Interesse for Tilslutning til Afdelingen, hvis Medlemstal i den forløbne Periode er steget med 100 pCt.

I 1932 valgtes Sommer til Medlem af Agitationskredsens Bestyrelse som Kasserer.

Vi bringer vor bedste Lykønskning i Anledning af Festdagen.

Julen 1936 —

Der tændes Lys ved Lys bag alle Ruder,
hvor Mennesker paa Jorden har sat Bo,
de ler, de mindste smaa fra Vuggens Puder
og Pjalt og Klud, hvor de blev lagt til Ro,
og Granen staar med Lys paa grønne Grene,
selv den, der meget lidt paa Julen tror,
betages dog, naar Barnestemmer rene
istemmer Julens Hymne: F r e d p a a J o r d!

Ja, Fred paa Jord! Men b ø r mon Lyset tændes,
og e r mon Lys paa Granens Grene sat?
Maaske fra sorte Byer Blikket vendes
med blege Øjne mod den mørke Nat,
hvor Fjendens Bombeflyvere er ude
med Julegaver af forniklet Staal,
saa Julelyset bag en fattig Rude
kan vise Vej og blive Bombens Maal!

Thi Fred paa Jord er Taabens gamle Salme,
men Tiden har bespottet Taabens Tro;
der vokser Torn ved Torn paa Fredens Palme.
Hvor Fredens Tanker før har bygget Bro,
nu graver Hadet afgrundsdybe Kløfter,
langs Kløfterne staar Mænd med Sværdet i Haand,
og Krigens altid sultne Rovdyr snøfter
og slider i sit skrøbelige Baand.

Vort „Fred paa Jord" er viden om forstummet;
hvor Julens Engle daled' ned paa Jord,
nu flyver Kampmaskiner gennem Rummet
med Krigens Død og Djævelskab ombord.
Og Julens Lys er Byerne, der brænder,
hvor Diktaturet kræver Daad og Dyst,
og Barn og Kvinde presser deres Hænder
i Gru om Smerte mod et dødsramt Bryst.

Fra Afrika til Kina: Saar og Skrammer
og Enker, som begræder deres Tab,
i Julenatten Krigens Vilddyr glammer
og hvæser med et rødt og graadigt Gab.
Til Fred paa Jorden er vi ikke naaet,
og tror du selv paa Freden, er du dum;
nej, Julens Barn er lagt paa Krybbestraaet
langt nede i et bombesikkert Rum.

Se Spanien, det bløder, og det brænder,
dets Folk er paa den store Prøve sat,
og Markens Hyrder folder deres Hænder
om Bøssekolben nu i Julens Nat.
Den kæmper uforknyt, den lille Skare,
den slaas fra Hus til Hus, fra Bro til Bro,
den trodser tappert Overmagt og Fare,
men mon den kan paa Julens Budskab tro?

December 1936.

A a g e H e r m a n n.

3 GANGE 100 PROCENT

Direktør *Cortsen* var gul-bleg af Sindsbevægelse. Paa hans smalle Pande perlede smaa Sveddraaber frem. Læberne var blodløse og tørre. Han lænede sig frem over Skrivebordet, mod hvis blanke Plade han støttede begge sine Hænder, og ved hvilket han i tre Timer havde diskuteret den samme Sag.

»Men saa meget forstaar De dog, Menneske, at her er i værste Fald Tale om en ren hundrede Procents Forretning«, hvæsede han.

Gamle Direktør *Mortensen* var ikke nær saa let at bringe ud af Balance. Det sunde, rødmossede Ansigt med de hvide Øjenbryn og det hvide Haar, bevarede ogsaa nu overfor den yngre Kompagnons Ophidselse sit sædvanlige rolige Udtryk, da han svarede:

»Ogsaa andre Forretninger end de hundrede Procents kan jo være gode nok til, at vi gerne vil gøre dem. Til Gengæld er ikke alle hundrede Procents Forretninger lige attraaværdige. Husk, kære Hr. Cortsen, jeg er af den lidt ældre Skole!«

Ja, fra det røde Plyds' og Klunkernes Tid!«

»Netop! Og heller ikke min Moral er naaet at blive funkiseret!«

Direktør Cortsen rystede fra Hovede til Hæl. Kompagnonens Ro havde altid virket irriterende paa den i alle Maader mere funkiserede Cortsen.

»Her er ikke Tale om Moral contra Umoral. Jeg garanterer for, at jeg har mine Oplysninger om *Schmidt & Jürgensens* Tilbud fra Jürgensen selv. Men nu er Klokken 17,23. Skal vi have vort Tilbud indleveret inden Fristens Udløb, maa det underskrives og sendes afsted med Motorbudet nu med det samme!«

»Jeg skriver under«, svarede gamle Direktør Mortensen og dyppede sin gammeldags Pen i det gammeldags Blækhus, medens unge Direktør Cortsen forlængst havde gjort sin gennemsigtige Guldfyldepen klar, »men med den udtrykkelige Bemærkning, at det er i Tillid til Deres nys afgivne Erklæring angaaende det Tilbud fra Schmidt & Jürgensen, som vi her underbyder!«

Langsomt og sindigt havde Direktør Mortensen skrevet sit Navn under Tilbud og Følgeskrivelse. Hvert Bogstav stod tydeligt og letlæseligt. Cortsen næsten rev Papirerne til sig, kradsede nogle hastige og stejle Streger under sin Meddirektørs Navn. Paa Vej ud fra Direktør-Kontoret udstødte den sveddryppende, moralsk funkiserede Direktør Cortsen et langt og dybt Lettelsens Suk.

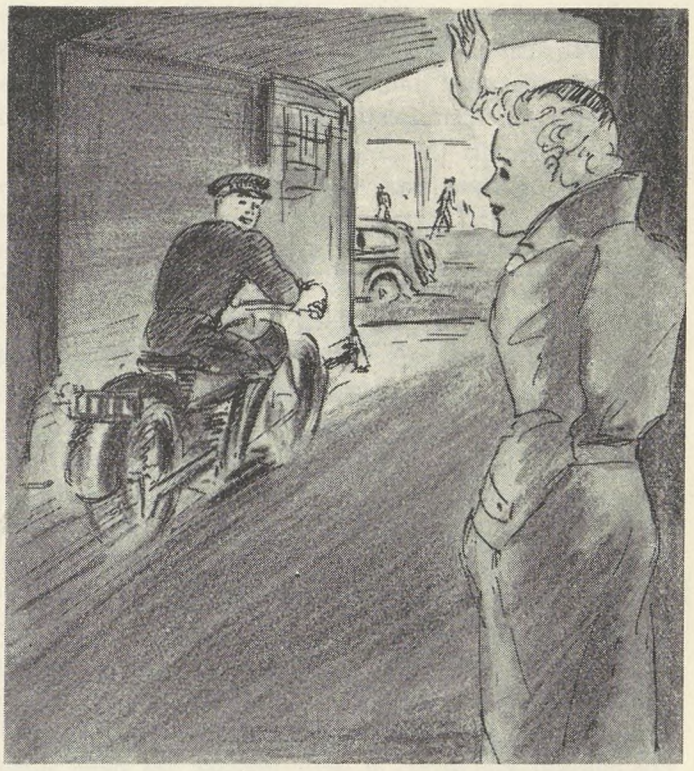
Inde paa det store Kontor stod *Stanford Hansen* i sin Læder-Motorførerdragt parat bag Skranken med Kasketten og Automobilbrillerne i Haanden.

»Kuverten til Atlantic Transit«, raabte Direktør Cortsen, endnu inden Døren til Direktør-Kontoret havde lukket sig efter ham. Han lagde selv Papirerne i den store gule Konvolut, og hans Hænder rystede, da han gjorde det.

„Her, Stanford Hansen, De maa køre alt, hvad Motorcyklen kan holde. Dette Brev *skal*, hvad der saa sker, være afleveret hos Atlantic Transit om 20 Minutter!"

Motorbudet var allerede ude ad Kontor-Glasdøren, da han fik Brevet. Men han saa i Farten, hvordan Direktør Cortsen bøjede sig ned over Prokuristen, som var unge Cortsens højre Haand, og med Triumf i Tonefaldet sagde:

— Dette her bliver en 100 Procents Forretning. Og

alligevel ligger vort Tilbud 14 hundrede Kroner under Schmidt & Jürgensens ....

Stanford Hansen tænkte *sit*, da han løb gennem Porten ind til Gaardspladsen mellem Lagerbygningerne, hvor hans Motorcykle var parkeret. Han havde, efter tre Aars Arbejde for Mortensen & Cortsen, 30 Kr. om Ugen. Med alle Direktør Cortsens hundrede Procents Forretninger maatte der være Mulighed for lidt Lønforhøjelse. Stanford Hansen fik et bittert Drag om Munden. Men Bitterheden forsvandt i et stort Smil, da han saa *Johanne* komme ud i Lygtelyset fra en af Lagerbygningerne. Hun saa sød ud som altid, men endnu mere smart end ellers i den gennemsigtige grønne Regnfrakke og de lange, blanke Støvler, hvis øverste Kant var af lysegraat Astrakan.

„Du har nok travlt?" spurgte Johanne.

„I Havnegade inden 20 Minutter," svarede han rask, „saa det skal gaa stærkt."

„Pas paa!" raabte hun for at overdøve Larmen fra Motorcyklen, som han netop havde startet, og hvis Motor larmede og stønnede dobbelt højt herinde paa Gaardspladsen, hvor Ekkoet svarede fra alle Sider. „Pas paa, Stanford, det er nederdrægtigt glat!"

„Klokken 9 udenfor Biografen!" raabte han tilbage og

vinkede overgivent. Hun stod under Lygten paa Gaardspladsen og vinkede igen.

Saa var han allerede ude gennem Porten, hvor Motorlarmen lød som Tordenbrag. Han slæbte begge Fødder over Fortovet og endnu et lille Stykke hen ad den asfalterede Kørebane, som den fine Tøsne havde gjort baade fugtig og glat. Stanford Hansen stolede heldigvis baade paa Maskinen og paa sig selv. Han kørte aldrig Væddeløb paa Byens Gader for sin private Fornøjelses Skyld. Men naar der virkelig var noget at skynde sig efter, saa *kunde* han *ogsaa* sætte *spead* paa. Og nu gjaldt det jo altsaa en hundrede Procents Forretning, som Stanford Hansen i hvert Fald nok kunde unde Direktør Mortensen, der mere end een Gang af sin egen Lomme havde givet ham et pænt Gratiale før Sommerferien eller ved den Juletid, som der netop i Dag kun var seks Uger til.

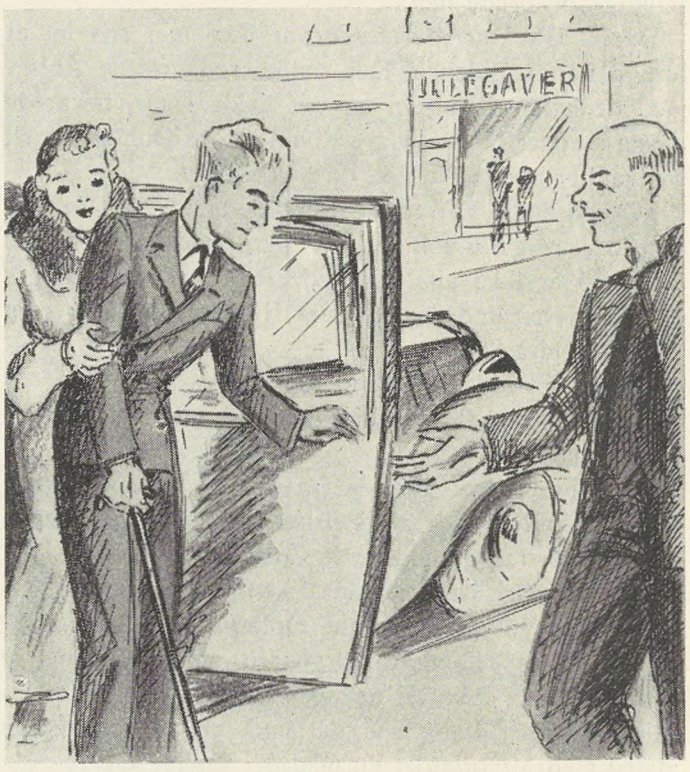
Der var fri Bane i saa vid Udstrækning, som der kunde være det. Bag sig hørte han Sporvognen. Foran sig saa han en Cyklist. Uden Risiko kunde han give Farten en Tand. Motorcyklens Dæk var næsten nye, og Gadebelysningen var god. Kun det svage Fog og Slud af Tøsne og Regn generede ham lidt. Han var fem Meter bag Cyklisten og gav en ganske svag Advarsel i Hornet. Sporvognen kom durende lige i hans Baghjul. Pludselig saa han Cyklisten slaa et Slag og dreje paa tværs af Gaden, idet Maskinen skred. Der var ikke Tale om at komme udenom eller standse. Stanford tænkte kun paa ikke at ramme Cyklisten, men kørte derved ind i Cyklen, saa han selv væltede. Han kurede seks—syv Maskinlængder hen ad den fugtige og fedtede Asfalt. Inde fra Fortovskanten lød høje Raab og Skrig fra ophidsede Mennesker i Angst. Sporvognens Bremser skreg og skurrede. Han var klar over, at han laa midt paa Sporvejen. Og han var klar over, at dette maaske var hans sidste Sekund i levende Live. I dette Sekund saa han forunderligt klart for sit indre Blik Billedet af *Johanne Krogh,* som stod under Gaardspladsens Lygte. Han hørte hende raabe gennem Motorlarmen, at han skulde passe paa, fordi Gaden var saa glat, og han saa hende vinke ....

„Vil De ikke sørge for .... at dette her .... Brevet .... inden Klokken 18 kommer til .... Atlantic Transit i Havne ....".

Mere fik han ikke sagt, før de frygtelige Smerter i hans venstre Side fuldstændig overvældede ham, og han tabte Bevidstheden. Stanford Hansen mærkede ikke, at Kranvognen løftede Sporvognens Forparti, før Redningsmandskabet og Ambulancens Personale kunde faa ham fri. Han mærkede overhovedet ingen Ting, før han, til Lægernes og Sygeplejerskernes store Forbavselse kom til sig selv i en Seng paa Kommunehospitalet 36 Timer senere og saaledes narrede baade Døden og Bladenes Politireportere, som havde meddelt, at hans Tilstand var „komplet haabløs". Første Dag i en Notits paa tolv Linier, næste Dag i en Notits paa seks Linier for endelig Tredjedagen at dementere Meddelelsen om hans Død i en Notits paa tre Linier bagest i Læsestoffet, lige før Annoncerne.

*

Da Johanne Krogh havde vinket Farvel til Stanford Hansen, gik hun ned paa Lageret og gjorde sit Arbejde færdigt for den Dag. Hun glædede sig til den Biografttur med Stanford. Ingen af dem lagde Skjul paa, at de havde et godt Øje til hinanden. Det sidste halve Aar havde de været flere Gange ude sammen, og det var deres Hensigt efter Nytaar at gaa til Møder i den samme Studiekreds. Han holdt af at gaa med hende under Armen, naar han fulgte hende hjem fra Biografen eller fra en Svingom i Forsamlingsbygningen. Men noget „Kærresteri" var der ikke mellem dem. Alligevel vidste hun,

at han holdt sig til hende, og han vidste, at hun holdt sig til ham. Naar de ikke talte om det, var det maaske, fordi de, som de sunde unge Mennesker de var, betragtede det som ganske selvfølgeligt, at de før eller senere „slog Pjalterne sammen", blev gift og fik baade Hjem og Smaafolk med Tiden.

Da hun kom hjem i den lille, hyggelige 3-Værelsers Lejlighed, hvor hun siden Moderens Død havde holdt Hus for sin Far, skyndte hun sig at sætte Gryden med Grønkaal over svagt Blus og gik saa ind og dækkede Bord, inden hun gjorde sig i Stand til Biografturen med sin Ven. Men en halv Time senere maatte hun slukke under den store Jerngryde, fordi Far endnu ikke var kommet. Maaske maatte han arbejde over paa Posthuset, hvor Juletravlheden saa smaat var begyndt med de mange Pakker til Udlandets fjernere Stationer.

Nu endelig hørte hun Fars velkendte Trin op ad Trappen. Nøglen blev stukket i Entredøren. Hun tog Gryden af Ilden og hældte op i Terrinen.

„God Aften, Johanne," raabte Far ud i Køkkenet.

„God Aften, lille Far. Du har arbejdet over?"

„Ja, det kan man godt sige," svarede han med Alvor i Stemmen. „Men det var rigtignok som privat Brevbesørger denne Gang."

„Privat Brevbesørger .... hvad mener Far med det?"

„Ja, kom nu bare ind med Maden, saa skal jeg fortælle dig hele Historien."

Da de spiste, fortalte han:

„Nogen rigtig hyggelig Historie .... saadan ligefrem en Julehistorie er det nu ikke. Jeg saa en ung Motorcyklist blive kørt over af Linje 6. Og inden den stakkels unge Mand, som fik hele venstre Hofte knust, tabte Bevidstheden, bad han mig bringe et Brev til Atlantic Transit inden Klokken 6. Og det gjorde jeg."

Johanne tabte Skeen ned paa Voksdugen. Saa skjulte hun sit smukke Ansigt i begge Hænder og brast i voldsom Graad.

Det varede længe, inden hun kunde fortælle sin Far om Stanford Hansen, som hun havde holdt af det sidste halve Aars Tid. Og at det Bud, hendes Far havde givet en Haandsrækning, utvivlsomt netop var den samme Stanford Hansen. Det var ikke muligt for hendes Far at trøste og berolige hende. Hun græd hele Aftenen. Og næste Morgen, da hun paa Arbejdspladsen hos d'Hrr. Mogensen & Cortsen fik sine bange Anelser bekræftet, græd hun endnu mere. Det endte med, at Lagerforvalteren gav hende fri. Og Direktør Mortensen, som hørte om den unge Piges Fortvivlelse, lod hende faa Ferie indtil videre med fuld Løn. Saadan gik det til, at hun sad ved Stanford Hansens Seng med hans Haand i sin, da han omsider kom til Bevidsthed igen ....

Da Stanford Hansen to Dage før Jul blev udskrevet fra Hospitalet, var det ifølge Direktoratet for Ulykkesforsikringens Erklæring, som 100 Procent Invalid. Forinden havde Direktør Mortensen personlig besøgt ham paa Hospitalet og fortalt ham, at da den gamle Portner fra Nytaar havde taget sin Afsked med Pension, saa var Portnerstillingen blevet ledig. Den tilbød Firmaet Stanford Hansen. Naturligvis sagde han Tak til. Men ellers var den før saa livsglade unge Mand blevet slemt faamælt paa det sidste. Resten af sin Tilværelse skulde han humpe rundt ved en Stok. Hvad Johanne angik, havde han bedt hende om at glemme ham. Hun var altfor sød og smuk en ung Pige til at skulle føle sig bundet til en 100 Procent Invalid. Hun skulde nyde sin Lykke sammen med en ung Mand, der havde sin fulde Førlighed. Hun havde protesteret, i sit Indre dybt krænket over, at han ikke havde større Tanker om Trofastheden i hendes Følelser. Det hjalp ikke. Stanford Hansen blev ved sit. Og sluttelig bad han hende om ikke oftere at besøge ham paa Hospitalet.

Nu var han udskrevet. Sygepasseren tog ham under Armen og hjalp ham ned ad Trappen.

„Der er sørget for en Vogn til Dem, Stanford Hansen," sagde han, da de gik ud gennem Porten.

„Af hvem?" spurgte Stanford.

„Af Deres Firma, saa vidt jeg ved."

„Tja, det er jo meget smukt," mumlede Stanford Hansen med et bittert Drag om Munden. „Men naar man er blevet 100 Procents Invalid, fordi man skulde ordne en 100 Procents Forretning, saa er det maaske ikke mere end rimeligt."

Sygepasseren aabnede Hospitalets Port.

„Det er Jule-Vejr," sagde han, „og dér er Vognen. Farvel, og fortsat god Bedring, Stanford Hansen."

Stanford humpede besværligt op i Vognen. Han var uvant med at gaa ved Stok. Men endelig kom han ind i den mørke Automobil, og i samme Øjeblik følte han to unge Kvindearme om sin Hals og en Mund mod sin. Han blev saa ganske overrumplet og overvældet, at han slet ikke fik Tid til at spørge, før Vognen holdt. Postbud Krogh stod ved Gadedøren, parat til at tage imod dem.

„Ja, jeg er altsaa Johannes Far, og du er Stanford Hansen, kan jeg tænke. Nu kommer du med op til os, og hos os bliver du Julen over, og til du skal begynde i din nye Plads som Portner. Resten maa du snakke med Johanne om. Men vær god mod hende, naar hun bliver din Kone, min kære Dreng, for hun har et Hjerte af 100 Procent rent og ægte Guld!"

Det Løfte afgav Stanford Hansen med Taarer i Øjnene. Og han holdt det, da Livet omsider igen lærte ham at le.

Aage Hermann.

ARBEJDSRETTEN

SOM FAG I KORRESPONDANCE-UNDERVISNINGEN

Arbejdernes Oplysningsforbund har i Aar udvidet Fagene i Brevskolen meget betydeligt, bl. a. er *Arbejdsretten taget* med. — Det er bekendt, at mange af Fagforeningernes Tillidsmænd og Funktionærer har daarlig Tid til at deltage i Skoler og Studiekredse; men derimod meget vel kunde være med i en Korrespondanceundervisning. Vi opfordrer derfor alle interesserede Fagforeningsfolk til at tage Del i denne nye Form for Dygtiggørelse, som A. O. F. har iværksat.

Som Lærere for Arbejdsretten medvirker Folketingsmand, Sekretær *Knud V. Jensen* og Sekretær *Eiler Jensen*. De er begge anerkendt dygtige paa det fagretlige Omraade, saaledes at enhver vil kunne faa Udbytte af at deltage i Undervisningen.

Foruden Arbejdsretten gives der Undervisning i følgende Fag:

Skattevæsen og Skatteligning. (12 Undervisningsbreve). Lærere: Kirkeminister *Johs. Hansen* og fhv. Folketingsmand *Hans Hansen*.

Socialreformen. (10 Undervisningsbreve). Lærere: Folketingsmand *W. Willumsen* og Sekretær *R. Lolle*.

Samfundsøkonomi. (10 Undervisningsbreve). Lærer: Sekretær, cand. polit. *Erik Reeh*.

Skriftlig Dansk. (10 Undervisningsbreve). Lærer: Kommunelærer *Chr. Hougaard*.

Regnskabsvæsen. (3 forskellige Kursus). Lærer: Kommunelærer *Arne Jørgensen*. A. Bageriregnskab. (6 Undervisningsbreve. B. Brugsforeningsregnskab. (7 Undervisningsbreve). C. Kritisk Gennemgang af kooperative Virksomheders Regnskaber. (6 Undervisningsbreve).

Det bør nævnes, at Oplysningsforbundet har modtaget mange smukke Udtalelser fra Elever, som deltog i Korrespondanceundervisningen sidste Aar. Vi skal anføre et Par af disse Udtalelser:

„. . . Det har været mig en stor Glæde at deltage i Korrespondanceundervisningen og ønsker den endnu større Udbredelse, da det er en baade belærende og interessant Maade at tilegne sig teoretisk Uddannelse paa . . .“

„. . . Med Hensyn til denne Form for Undervisning vil jeg sige, at det er det bedste, jeg nogensinde har været ude for, fordi man kan lave det, naar man har Tid og stadig gaa tilbage og faa Forklaring paa Ting, som man er i Tvivl om . . .“

„. . . Efter min Mening er det en god Form for Undervisning, og da den tilmed er billig, haaber jeg, den maa vinde stor Tilslutning til næste Aar; jeg har i hvert Fald været glad for dette Kursus.“

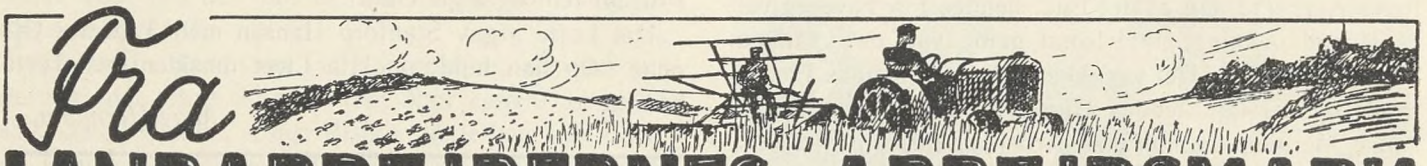
Det er saaledes meget rosende Ord, som her fremsættes, men det maa ogsaa siges, at Korrespondance-Undervisningen er jævn og ligetil, og har Bud til *alle*, som vil vide Besked om Sagerne.

Prisen for Undervisning og Materiale er for hvert Kursus *15 Kr.* — For Studiekredse kan aftales særlig Pris.

Vi opfordrer *alle* Medlemmer til at indtegne sig til Undervisningen, men det bør ske snarest, inden Vinterens bedste Tid er forbi.

Skriv straks til *Arbejdernes Oplysningsforbund, Rosenørnsallé 12*, København V., og faa nærmere Oplysninger.

Chr. Christiansen.

Fra LANDARBEJDERNES ARBEJDSMARK

DEN STANDSEDE POLAKIMPORT

OG LANDBRUGETS MANGEL PAA ARBEJDSKRAFT

»Den 1. December er udsendt ca. 500 Checks til danske Landmænd, idet de saakaldte »Polakpenge«, ialt ca. 110,000 Kr. netto, er blevet endelig udloddet. Af denne Nettoformue har Statskassen faaet ca. 11,000 Kr. i Refusion af Udgifter og Tilskud, mens Resten, ca. 100,000 Kr., er gaaet til de Landmænd, der i sin Tid har indbetalt Pengene i Anledning af Hvervning af Polakker. Beløbene, som Landmændene har faaet, er højst forskellige. En enkelt Gaard er oppe paa ca. 3400 Kr., og det mindste Beløb, der udloddes, er paa et Par Kroner fra »Sygeforsikringen«.

Der er ialt ca. 500 Landmænd, som har anmeldt sig inden Proklamafristens Udløb, og hvis Krav er blevet anerkendt, og der er udloddet vedrørende ialt 5529 Polakker.

Formelt var Formuen delt i to Boer, nemlig Boet vedrørende »Landsudvalget for Anvendelse af udenlandske Landarbejdere«, hvor der udloddes 16,50 Kr. pr. Polak, og »Sygeforsikringen for udenlandske Landarbejdere«, hvor der udloddes 1,18 Kr. pr. Polak, saaledes at Beløbet for de Landmænd, der er Kreditorer i begge Boer, hvilket Størsteparten af Landmændene er, bliver pr. Polak 17,68 Kr. Pengene gaar naturligvis særlig til Sukkerroeegnene først og fremmest Lolland-Falster, men desuden ogsaa Møen, Sydsjælland og Als.«

Ovenstaaende, der er gengivet efter en Korrespondance til den socialdemokratiske Provinspresse, vækker Erindringer om et Forhold, som i sin Tid var Genstand for stærk og berettiget Kritik fra Socialdemokratiets Side og fra Arbejderhold i det hele taget, nemlig den Indvandring af polske Sæsonarbejdere som i en lang Aarrække fandt Sted her til Landet og som efterhaanden havde antaget meget omfattende Demisioner. De sidste Aar før Verdenskrigen var Tallet paa disse Arbejdere naaet op paa omkring 14,000. — Det var ikke en Indvandring af samme Art som i Førkrigstiden fandt Sted f. Eks. til Amerika og andre oversøiske Lande.

Det var egentlig slet ikke en Indvandring, men en Import, som fandt Sted, iværksat og organiseret af danske Landejendomsbesiddere.

Initiativet til denne Import var udgaaet fra de store Sukkerroedyrkere, og det var som Roearbejdere de paagældende Arbejdere antoges, men i Reglen maatte de dog deltage i alt forefaldende Arbejde.

Fra Begyndelsen af foregik Importen efter de bedste kapitalistiske Handelsprincipper. Ved Hjælp af betalte Agenter blev der etableret en systematisk Hvervevirksomhed i de Egne af det polske Folkeomraade, hvor det talrigste og mest forarmede Landproletariat forefandtes. Arbejderne, som for langt den største Dels vedkommende var Kvinder, var antaget paa Kontrakter, om hvis Indhold de vist som Regel ikke havde nogen altfor klar Forestilling, men efter hvilke de var forpligtet til at forblive paa Arbejdsstedet i hvert Fald saalænge Roesæsonen varede. Det var ret og slet den mest udprægede og skamløse Spekulation i billig Arbejdskraft, som fandt Sted, en Slags legaliseret hvid Slavehandel, om man vil.

Den første Sending af disse polske Piger, der vides at være blevet indforskrevet her til Landet, ankom i 1890, siden fortsattes Trafiken regelmæssigt og voksede Aar for Aar. Den ældre Generation vil erindre disse Karavaner af Kvinder i mere eller mindre spraglet Paaklædning, slæbende paa store Tøjbylter, som man kunde møde paa Færger og Jernbanestationer under deres Ind- og Udrejse.

I 1908 blev der nedsat et Landsudvalg, der skulde repræsentere det større Landbrug i alle Forhold vedrørende Tilvejebringelsen af Arbejdskraft gennem

Hvervning af udenlandske Sæsonarbejdere og skulde ordne disse Arbejderes Ind- og Udrejse og modtage Klager fra udenlandske Gesandtskaber og Konsulater samt fra Arbejdere og Arbejdsgivere. Endvidere blev der samtidig ordnet en lovpligtig Sygeforsikring for Polakkerne.

Udvalgets Virksomhed laa praktisk talt stille under Verdenskrigen, da Hvervning af Polakker naturligvis ikke kunde ske, men blev genoptaget efter Krigen, idet der f. Eks. i 1927—28 og 1929 blev hvervet et meget betydeligt Antal polske Arbejdersker, nemlig ca. 1500, ca. 1700 og ca. 1000. Udgifterne ved Hvervning, Hen- og Hjemrejse af Polakkerne betaltes hovedsagelig af Arbejdsgiverne, og Landsudvalget afkrævede til Dækning af Udgifterne Aar for Aar runde Beløb, hvorved der efter Krigen opstod et Overskud, der med Renter og Renters Rente er vokset til den Formue, som nu er udloddet.

Polakimporten er som bekendt nu definitivt standset og har været det i flere Aar. Hvorledes er det nu gaaet med Sukkerroedyrkningen i disse sidste Aar?

Storagrarerne har jo altid motiveret og forsvaret Indførselen af fremmede Arbejdskraft med Henvisning til, at det var umuligt at faa den nødvendige Arbejdskraft til Roernes Pasning her i Landet. Sukkerproduktionen kunde ikke opretholdes dersom man ikke kunde faa udenlandsk Arbejdskraft. Naar nogen paastod, at Aarsagen til Polakimporten var at søge i Arbejdsgivernes Ønske om billig Arbejdskraft, blev de smækfornærmet og afviste saadan Tale med formelig Indination.

Erfaringen har jo imidlertid vist, at det udmærket har kunnet lade sig gøre at holde Gang i Sukkerroedyrkningen ved Hjælp af dansk Arbejdskraft alene. Det har ikke været nødvendigt at indskrænke Roearealerne endsige ophøre med Dyrkningen af Sukkerroer, fordi man ikke har kunnet faaet dem passet. Denne Kendsgerning fortjener at understreges i en Tid, hvor Skraalet om Landbrugets Mangel paa Arbejdskraft atter gaar saa stærkt over Landet, som Tilfældet er i Øjeblikket.

M. O.

LANDBRUG OG LANDARBEJDERE I JAPAN

Japans Ekspansionstrang er kendt. Den danner Aarsagen til den politiske Usikkerhed i det fjerne Østen, men den er samtidig ogsaa en stadig Foruroligelse for den øvrige Verden.

Japan har en stærk Befolkningstilvækst. Den andrager aarlig ca. 8—900,000 Hoveder. Derfor Trangen efter nye Kolonier paa det asiatiske Kontinent, og Trangen til Eksport af Varer til alle Egne af Verden.

Japans Industri henter hovedsagelig sin Arbejdshær fra Landbrugsomraaderne. Det japanske Landbrug er hovedsagelig Smaabedrifter. 5 Millioner Bondefamilier lever paa 5 Millioner Hektar. Det vil sige, at den japanske Bondefamilie med gennemsnitlig 5—6 Personer lever af Produkterne af denne enkelte Hektar. Bedriftsmaaden er derfor højst intensiv. Paa dette lille Stykke Jord dyrkes forbavsende Mængder af Ris. Ved Siden af Dyrkningen af Ris drives særlig Opdrætning af Silkeorme som Biindtægt. Under disse Forudsætninger er det vanskeligt for Bønderne at betale Forpagtningsafgiften og de forsøger derfor at anbringe deres Døtre i Industrien, hvilket kun er muligt, saa længe der findes Arbejdsmuligheder i Industrien. Er dette ikke mere Tilfældet, saa kommer Døtrene tilbage og forøger Nøden i Bondebedriften.

Antallet af de virkelige Landarbejdere er under disse Forudsætninger meget ringe og deres sociale Vilkaar, ganske særlig Lønningerne, er ringe. I de sidste Aar viste Lønningerne igen en stigende Tendens, som den følgende Tabel viser. De anførte Tal gengiver vi efter »Industrial and Labour Information« Nr. 3, Genéve, den 19. Oktober 1936.

Lønningerne pr. Dag i Sen, 1935		Lønindex (1921—23 = 109) 1935	1934	1933	1932	1931
Aarlige Arbejdere:						
Mandlige	48	64	59	59	56	61
Kvindelige	32	56	52	55	51	56
Sæsonarbejdere:						
Mandlige	95	64	60	60	58	63
Kvindelige	78	64	58	58	56	61
Daglejere:						
Mandlige	85	57	53	53	52	57
Kvindelige	65	57	54	50	50	53
Gennemsnit	65	60	56	56	54	59

Land- og Skovbrugsdepartementet ser Aarsagen til Lønforhøjelsen i Stigning af Priserne for Ris, Silkekokons og andre Landbrugsprodukter. Fra samme Kilde har vi en Oversigt ang. Arbejdstiden i det japanske Landbrug. Det drejer sig om følgende Distrikter: Tohoku, Kanto, Hokuriku, Tokai, Kinki, Chugoku, Shikoku og Kyushu. Her androg Arbejdstiden i de følgende Maaneder af Aaret 1934:

Maaned:	*Gennemsnitlige Timer:*
Januar	7,9
Februar	8,0
Marts	8,4
April	9,2
Maj	10,3
Juni	11,0
Juli	10,5
August	10,2
September	10,0
Oktober	10,4
November	9,6
December	8,6
Aarlige Gennemsnit ...	9,5

I de kolde Distrikter Tohoku, Kanto og Hokuriku er Arbejdstiden relativ kort, den andrager pr. Aar gennemsitlig lidt over 9 Timer daglig. I de varme Distrikter Kinki, Chugoku, Shikoku og Kyushu andrager Arbejdstiden gennemsnitlig ca. 10 Timer daglig.

Fra hele landet

Kolding A. — Murermester Michael Sørensen. Foranlediget ved en Uoverensstemmelse om Betaling for Støbning af Vindues- og Døroverliggere samt Plader og Søjler til en Ejendom i Nybrogade, begærede vi Mæglingsmøde afholdt. Umiddelbart før Mæglingsmødets Afholdelse blev Sagen forligt ved Forhandling mellem de lokale Parter. Mesteren indgik paa at betale et Tillæg til Timelønnen.

Svendborg — Murermester J. Espensen, Svendborg. Mæglingsmøde afholdtes i Svendborg Lørdag den 24. Oktober 1936 angaaende en Uenighed mellem Mesteren og hans Arbejdsmænd angaaende Opmaaling af Jord- og Betonarbejde m. m. ved Elektricitetsværkets Bygning i Svendborg. Der opnaaedes Enighed om, at Arbejdsmændene til fuld Afgørelse fik 50 Kr.

Korsør — Byraadet. Ved et af Korsør Kommune udbudt Vandledningsarbejde, Længde ca. 11 km, og hovedsagelig beliggende udenfor Bygrænsen, var Betingelserne bl. a., at Arbejderne skulde være bosiddende i Korsør Kommune. Der blev derved længere Afstand mellem Arbejdernes Bopæl og Arbejdspladsen end normalt. Under Henvisning hertil forlangte Afdelingen, at Entreprenøren, H. Andersen, til hvem Arbejdet var overdraget, skulde betale et Tillæg til Timelønnen. Dette Forlangende afviste Entreprenøren med Bemærkning om, at de af Byraadet stillede Betingelser ikke kunde forpligte ham til at betale udover den overenskomstmæssige Løn. Herefter henvendte vi os til Byraadet, der efter at Sagen har været til Behandling, har meddelt os, at der vil blive udbetalt 19 Øre i Tillæg pr. Time med tilbagevirkende Kraft, hvorefter Timelønnen bliver 124 Øre, hvilken er den for Kommunen gældende Timeløn.

Aalborg A. — Entreprenør Bjørn Petersen. Angaaende en Uoverensstemmelse mellem Firmaet og Arbejderne, beskæftiget ved Støbning af Sænkekasser og Betonpæle til den nye Jernbanebro, vedrørende Betaling for Aflæsning af Jern var der under Arbejdets Gang, da Enighed herom ikke kunde opnaas, fra Arbejdernes Side etableret Arbejdsstandsning. Ved et i Arbejdsgiverforeningen den 13. Oktober d. A. afholdt Møde angaaende Sagen enedes man om, at der den efterfølgende Dag skulde afholdes Mæglingsmøde paa Arbejdsstedet under Forudsætning af, at Arbejderne samme Dag, som Mæglingsmødet skulde finde Sted, optog Arbejdet. Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig dog, selvom Enighed ved Mæglingsmødet opnaaedes, eventuelt at indbringe Spørgsmaalet om Arbejdsstandsningen for Den faste Voldgiftsret. Ved et Mæglingsmøde i Aalborg den efterfølgende Dag opn. Enighed om følgende: For Aflæsning af 90 t Jern paa Færdselsvogne betales pr. t Kr. 3,00, for Aflæsning af 119 t Jern paa Færdselsvogne betales pr. t Kr. 6,00, for Aflæsning af 81 t Jern paa Færdselsvogne betales pr. t Kr. 3,00, for Løftning af 110 t Jern paa Færdselsvogne betales pr. t Kr. 1,20, for Overtransport af 110 t Jern paa Færdselsvogne betales pr. t Kr. 1,80. For ekstra Transport af en Del af Partiet en samlet Sum af Kr. 43,00, ialt Kr. 1600.

Hadsund — Murermester J. Laursen, Hadsund. Ved Ombygning af Hadsund Svineslagteri havde Arbejdsmændene indtjent et Overskud paa Kr. 64,00, som Mesteren nægtede at betale under Henvisning til, at det var et Omforandringsarbejde. Da et saadant Arbejde ikke er undtaget i Akkordbestemmelsen, tilskrev vi Mesteren om at betale Overskuddet, hvilket derefter ogsaa er sket.

Lyngby — Murermester J. P. Rasmussen. Mæglingsmøde afholdtes Lørdag den 8. Oktober 1936 paa Murermester I. P. Rasmussens Arbejdsplads paa Frilandsmuseet angaaende en Uoverensstemmelse mellem Mesteren og dennes Arbejdsfolk vedrørende Udbetaling af Overskud samt 24 Daglønstimer udenfor Akkorden. Man enedes om, at Mesteren udbetalte Overskuddet i Henhold til Opmaalingen, og at der betales 12 Daglønstimer a Kr. 2,00 pr. Time. Iøvrigt er Parterne frit stillet m. H. t. det resterende Arbejde.

27. Kreds (Støvring Afd.) — Firmaet Wrigth, Thomsen & Kier. I Forbindelse med Regulering af Vejsvinget ved Gravlev Bakke skal Firmaet bruge et større Parti Vejmaterialer. Da der i Afd. og blandt Arbejderne forelaa Formodning om, at Firmaet vilde købe ret store Dele af disse hos uorganiserede Grusgravejer, som kun beskæftiger uorganiseret Arbejdskraft til Underbetaling, henstillede vi i en Skrivelse til Firmaet at købe Vejmaterialer hos Arbejdsgivere, som betaler tarifmæssig Løn. Herpaa har vi modtaget Svar fra Firmaet, som oplyser, at der endnu ikke er købt Materialer af uorganiserede Arbejdsgivere til det nævnte Vejstykke.

22. Agitationskreds — Ing. Rytter, Aalborg. For Opgravning og Tilfyldning til Ledninger i Forbindelse med et Vandværksanlæg i Ugilt, fastsatte Entreprenøren Prisen til 45 Øre pr. l. m. Til denne Pris var det umuligt at tjene Timelønnen. Ved en Forhandling gav Entreprenøren det Udseende af, at det ikke var ham, der havde Arbejdet, hvilket medførte, at der maatte foretages en omfattende Undersøgelse heraf, hvorved det konstateredes, at Arbejdet var overdraget ham. Ved en herefter afholdt Forhandling underskrev Entreprenøren paa, dog først efter at være truet af Blokade — at annullere den fastsatte Akkordpris og betale Arbejdet med tarifmæssig Timeløn.

Hvidbjerg Lyngs. Efter Meddelelse fra Afdelingen om, at der muligvis skulde paabegyndes Udkørsel af Mergel beliggende indenfor Afdelingens Omraade, tilskrev vi denne, og henstillede at faa oprettet Overenskomst. Arbejdet er endnu ikke kommet igang, hvilket tilsyneladende skyldes, at Entreprenøren ikke kan eller vil betale tarifmæssig Løn samt Tvivl hos denne om at kunne faa det nødvendige Antal uorganiserede Arbejdere i Tilfælde af, at der ikke kunde opnaas Enighed om Overenskomst.

Møgeltønder — Cementstøberne C. Borg, Laust Lorentzen, Peter Knudsen, Chr. Momsen og R. Nicolaisen. Overenskomst oprettet indeholdende en Række Akkordpriser for Fabrikation af Cementvarer. Gælder til 1. Januar 1938.

43. Agitationskreds (Agerskov Afdeling) — Brd. Knudsen og Fr. Hansen, Birklund pr. Bevtoft. I en mellem Parterne afsluttet Overenskomst vedrørende Grusgravsarbejde m. m. er Arbejdstiden fastsat til 8 Timer. Timelønnen er 105 Øre. Alm. Overarbejdstillæg. Herudover er der fastsat en Række Akkordpriser. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til Udløb en 1. Oktober.

Tolne — Tolne Stenkompagni. Stenkompagniet, som er overdraget Leveringen af Materialer til Aalbæk-Tuen-Vejen har sluttet Overenskomst med Afdelingen om Slaaning af Bundsten og Skærver. Der maa kun beskæftiges organiserede Arbejdere.

Ulstrup — Entreprenørerne Niels P. Jensen og Sigfred Andersen. Overenskomst oprettet for et mindre Mergelleje i Ulstrup. Arbejdstid 8 Timer; Akkord paa Læsning af Mergelen og paa Afrømning af Overjorden. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Oktober.

Vodskov — Kinnerup Mergelleje. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn 105 Øre. Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten træder i Kraft 1. Marts 1937 og gælder til den opsiges med tre Maaneders Varsel, dog tidligst til 1. Marts 1938.

Lysbro — Balle Kommune. Ved Forhandling med Balle Sogneraad oprettedes Overenskomst. Timel. 115 Øre. Dertil gives yderligere de Tillæg, som maatte opnaaes ved de kommende Forhandlinger med Entreprenørforeningen. Akkordarbejder betales i H. t. Entreprenørforeningens Akkordbestemmelser. Enighed om Priser for de forskellige Grus- og Stensorter. Skærveslagning betales med 10 Kr. for 4—6 cm Skærver, Kr. 6,50 for Skærver over 6 cm. Overenskomsten gælder til den med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. December.

Haderslev A. — Grusgravsejer Johannes Hjort, Ejsbøl pr. Haderslev. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer. Timeløn 107 Øre. Alm. Overarbejdstillæg. Der besk. kun Medlemmer af D. A. F. Endvidere er der fastsat en Række Akkordpriser. Overenskomsten gælder indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. Juni.

Kalundborg — Svovlsyrefabriken. Afdelingen har indberettet om en opstaaet Strid om Feriebetalingen til Reserverne for Vagtmandskabet. Sagen har været behandlet ved et Møde mellem Repræsentanter for Fabriken og for Forbundet, og her enedes man om, at Arbejdstiden for Reservemandskabet fastsættes til 48 Timer pr. Uge, og Fabriken betaler hver fast Reserve aarlig 17 Frivagter med almindelig Vagtbetaling. Endvidere enedes man om, at ved kortere Arbejdsperiode end 1 Aar beregnes Ferien som Reserve i Forhold til den Tid, vedkommende har arbejdet som Reserve. I den øvrige Tid efter de andre Regler.

Søllested Afd. — Entreprenør Dalgaard-Nielsen, Søllested. Nærværende Sag, der drejer sig om Underbetaling ved et Afvandingsarbejde, er afsluttet med, at Entreprenøren har betalt de der beskæftigede Folk overenskomstmæssigt og forpligtet sig til at fortsætte dermed.

Ø. Hornum-Godthaab Afd. — Gdr. Kilerich, Støvring. Afdelingen har anmodet om Forbundets Assistance i ovennævnte Sag, der drejer sig om Arbejdsgiverens Tilbageholdelse af 50 Kr. som Erstatning for, at Karlen har gjort hans Heste halte. I den fra Arbejdsgiveren afgivne Erklæring hævdes, at Karlen trods gentagne Advarsler kørte i Trav med Mælkevognen, hvorved Hestene ofte blev halte, og i det sidste Tilfælde en jysk 3-Aars Hest, hvis Værdiforringelse af Forsikringen er takseret til 50 Kr., som Arbejdsgiveren dog har erklæret sig villig til at betale Karlen, saafremt Forsikringen erstatter de 50 Kr. Vi har afvist Sagen for Forbundets Vedkommende.

12. Agitationskreds — Cementstøber P. Petersen, St. Vorde. I Foraaret 1934 iværksattes Blokade overfor Fabrikanterne Chr. Jensen og P. Petersen, St. Vorde. Derefter underskrev Chr. Jensen straks paa en Overenskomst, medens P. Petersen fortsat nægtede at underskrive. Blokaden overfor Petersen har været løbende siden, uden at der er tilvejebragt det tilsigtede Formaal, og vi har derfor nu efter 2½ Aars Forløb hævet denne.

Nykøbing F. — Snedkermester H. C. Ludvigsen. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 2. November 1936 enedes man om følgende Afslutning paa Blokaden overfor Snedkermester Ludvigsen, Nykøbing F: Snedkermester Ludvigsen giver Tilsagn om, at hvis han fremtidig skulde faa Brug for Arbejdsmandshjælp, da at betale efter den for saadant Arbejde gældende Overenskomst, og Dansk Arbejdsmands Forbund lover straks i Socialdemokraten i Nykøbing F. at indrykke Meddelelse om, at Blokaden overfor Snedkerm. L. er hævet, og denne Sag endelig afsluttet.

Stepping og Omegn — Murermester Peter Thygesen. Afdelingen fik engang i April Maaned Sanktion til at blokere Murermesteren, der afl. sine Arbejdere med 60 Øre i Timen. Vi har nu fra Afdelingen modtaget Meddelelse om, at Murermesteren den 31. Okt. har underskrevet paa at ville overholde den til enhver Tid mellem D. A. F. og Centralforeningen af Murermestre i Danmark gældende Overenskomst.

Entreprenørforeningen — Dansk Arbejdsmands Forbund. Mellem Entreprenørforeningen, Dansk Tømrerforbund og Dansk Arbejdsmands Forbund er der den 12. Oktober afsluttet følgende Overenskomst.

1) Permanente Bro-og Vandbygningsarbejder udført af Træ samt Friholderværk paa Jern og Beton, hvori forefindes Indtapninger, Længde- og Bolteforbindelser, Pude, Laaseklodser (Dyvler) er Tømrerarbejde, for saa vidt angaar de Dele, hvori saadanne Tømmerforbindelser forefindes, medens Ramning af Pæle er Fællesarbejde.
2) Interimistiske Bro- og Bolværksarbejder, hvor ovennævnte Arbejder ikke forekommer, eller hvor der anvendes Stræk og lignende til Spundsvæg ved midlertidige Inddæmninger, Broer til Materialetransport eller Rør for Ledning eller lignende Bro, selv om der anvendes Bolte og Kryds, er Fællesarbejde.
3) Beklædning med Isoleringsmaterialer til Puds eller som blankt Arbejde paa Bræddeskillerum eller Lofter samt paa Lister eller Lægter er Tømrerarbejde.
4) Plankeværker og Stakitter af Træ til permanent Brug og til midlertidig Indhegning af Byggepladser, er Tømrerarbejde.
5) Arbejdsskure til Ophold for Jord- og Betonarbejdere samt interemistiske Skure til Materialer og Materiel og Opstilling af Skur i Flager paa Arbejdspladser er Fællesarbejde, hvorimod alle andre Skure paa Arbejdspladser er Tømrerarbejde.

Denne Overenskomst er gældende for København, Frederiksberg og Amager, Nordre Birk, Hørsholm og Birkerød, og Ændringer kan kun finde Sted, naar alle tre Organisationer enes derom. Overenskomsten kan opsiges med tre Maaneders skriftlig Varsel til en 1. Juni, dog tidligst til 1. Juni 1938. Entreprenørforeningen forbeholder sig Arbejdsgiverforeningens Approbation. Denne Approbation er senere fremkommen.

Aarhus M. — Murermester A. H. Andersen. Faglig Voldgift afholdt angaaende Uoverensstemmelser om:

1) Betaling for Læsning af Støbematerialer i Spande.
2) Udgydning med sandblandet Cement mellem Støbelag.

For Fyldning af Materialer i Spande forlangte Afdelingen 96 Øre i Henhold til Overenskomstens Side 42. Mesteren vilde intet betale. Opmanden afgør Sagen derhen, at det foreliggende Tilfælde ikke falder ind under den angivne Overenskomstbestemmelse, men at der dog bør ydes et særligt Tillæg for Arbejdet, da dette maa anses for at ligge udenfor den egentlige Akkord. Tillægget fastsattes til 25 Øre pr. m³. Ved Fundamentstøbning støbtes en Meter ad Gangen; for at samle disse Lag støbtes et tyndt Lag Mørtel ind imellem. For disse Mellemlag forlangtes Tillæg i H. t. Overenskomstens Tabel 10. Centralforeningen bestred, at Arbejdet henhørte under denne Tabel, og kunde heller ikke anerkende, at det var et Merarbejde. Efter de under Sagens Behandling for Voldgiftsretten fremkomne Oplysninger mener Opmanden ikke, at der foreligger tilstrækkeligt Grundlag til at kunne imødekomme Arbejdernes Forlangende om Tillæg.

Aarhus A. — Statsbanerne. Begrundet paa særlige Forhold ved Aflæsning af Materialer i Baneafdelingens Hovedlager i Aarhus, som var til Gene for Arbejderne, er der ved et Møde i Generaldirektoratet opnaaet Enighed om, at der til fuld Afgørelse ydes et Tillæg til Akkordpriserne paa Kroner 50,00.

Hasle — Murermester Hansen, Frydenlund. I Anledning af Opførelsen af en ny Tunnelovn paa Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik er der opstaaet Tvistighed mellem Afd. paa den ene Side og Murermesteren paa den anden Side angaaende den Betaling, der tilkommer de ved nævnte Arbejde beskæftigede Murerarbejdsmænd. Vor Paastand gaar ud paa, at det paagældende Arbejde aflønnes ved Timebetaling efter den gældende Voldtægt med et Tillæg af 30 pCt. Centralforeningens Paastand gaar ud paa, at Arbejdet afl. som Akkord, subsidiært, at det aflønnes med Timebetaling med et Tillæg af 15 pCt. Opmanden, Dommer Zeuthen, Rønne, har den 16. Oktober afsagt en saalydende Kendelse: Murerarbejdsmændenes Arbejde ved Opførelsen af en Tunnelovn paa Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik« ved Hasle aflønnes med Timebetaling efter den gældende Vedtægt med et Tillæg af 30 pCt.

Fakse — Entreprenør Gunner Jensen. For Arbejde ved Sætning af Kant- og Rendesten fik et af Afdelingens Medlemmer Kr. 65,00 tilgode som Entreprenøren til Trods for gentagne Løfter ikke vilde betale. Afdelingen fik Sanktion til at blokere Entreprenøren. For at komme udenom Blokaden blev senere Arbejder, som G. Jensen fik overdraget, udført af hans Fader som Hovedentreprenør. Som Følge heraf iværksattes ogsaa

Blokaden overfor Faderen, og dette gav Resultat, idet Gunner Jensen herefter betalte vort Medlem sit Tilgodehavende.

Grenaa — Murermester Christiani Sørensen, Grenaa. I Anledning af gentagne Klager over, at Mesteren i udstrakt Grad beskæftigede Svende og Lærlinge ved Arbejdsmændenes Akkorder, forberedte vi Sagen til Indbringelse for Retten. Den kom imidlertid ikke saa langt, da det ved det forud afholdte Mæglingsmøde lykkedes at faa Forholdet rettet saaledes, at der gaves Tilsagn om, at Svende og Lærlinge ikke for Fremtiden forlanges til at udføre Arbejdsmandsarbejde.

Holbøl — Vognmand Albert Hansen. Ved Arbejde for Vognmanden havde et af Afdelingens Medlemmer faaet 65 Kroner tilgode, som det efter flere Henvendelser viste sig umuligt at faa. Der var ingen Overenskomst med Vognmanden. Møde vilde han ikke deltage i. Sagen blev saa overdraget til en Sagfører, som fik Vognmanden til at betale.

Marstrup — Bygmester Svend Hansen, Marstrup. Efter at Bygmesteren havde underskrevet paa at ville overholde den mellem Centralforeningen og Forbundet gældende Overenskomst for Bygningsarbejde, fortsatte han med at betale Arbejdsmændene Kroner 42,00 pr. Uge, som før der blev afsluttet Overenskomst. Vi tilskrev Mesteren, som derefter har rettet Forholdet i Overensstemmelse med Overenskomsten.

Horsens A. — Centralforeningen af Blikkenslagermestre og Kobbersmedemestre i Jylland, Ing. V. Johsen. Mellem Afdelingen og Ingeniøren var opstaaet Uoverensstemmelse angaaende Aflønningen af en Arbejdsmand, som havde været beskæftiget som Blymand under et større Vandledningsarbejde i Horsens. Ved et Mæglingsmøde den 22. Oktober enedes man om, at den paagældende Arbejdsmand skulde aflønnes med samme Timefortjeneste, som de ved Jordopgravning og Tilfyldning beskæftigede Arbejdsmænd havde haft, nemlig 205 Øre pr. Time, og at Entreprenøren til fuld Afgørelse af den foreliggende Tvist udbetaler vort Medlem Kroner 110,80.

Glostrup — Murermestrene Laur. Larsen og N. Jensen, Glostrup. Ved Opførelsen af en Fabriksbygning ved Landlystvej i Hvidovre, ca. 100 m. fra Københavns Kommunegrænse, betalte Mesteren første Zones Timeløn til saavel Svende som Arbejdsmænd. Efter nogen Tids Forløb ændrede han Udbetalingen for Arbejdsmændenes Vedkommende til den, der er gældende for 2. Zone. Sagen til faglig Voldgift, ved hvilken Centralforeningen paastod, at selvom Svendene aflønnes efter 1. Zone ved det paagældende Arbejde, havde Arbejdsmændene ikke Krav paa Aflønning efter samme Regel, da Omraadet for Svendenes Vedkommende henhører under Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, medens det i Overenskomsten mellem Centralforeningen og Forbundet er afgjort, at Zonegrænsen for Arbejdsmændene er lig den i Overenskomsten af 5. August 1930 mellem Centralforeningen og Murerforbundet. Efter denne Overenskomsts Ordlyd mener Opmanden det givet, at det omstridte Omraade ikke henhører under 1. Zone.

Bloustrød — Entreprenør Chr. Andersen. Ved et Kabelarbejde i Lillerød blev der paa Grund af forskellige Forhold truffet Aftale mellem Entreprenøren og Fagforeningen om, at Arbejdet skulde aflønnes med 2 Kroner pr. Time. De lokale Arbejdere blev ogsaa aflønnet i Henhold til Aftalen, men 9 Mand, som Entreprenøren havde med fra sin Hjemegn, blev kun afregnet med almindelig Timeløn. Efter at være stillet overfor Valget mellem at betale som aftalt eller blive indklaget for Retten, har Entreprenøren betalt Arbejderne deres Tilgodehavende.

Skaade — Ing. Lehmann, Saralyst. Angaaende en opstaaet Uenighed mellem Afdelingen og Ing. om, hvorvidt denne havde Krav paa at forlange et Fradrag af de paa Regnskabet opførte Priser, af 110 Kroner, fordi ca. 115 Meter af Kloakledningen ikke var tilfyldt samt et Krav fra Arbejderne om Spadserepenge, afholdtes der Mæglingsmøde den 21. Oktober 1936, hvor man enedes om, at Ing. Lehman har Ret til af Opgørelsen af 6. September 1936 at tilbageholde Kr. 70,00, hermed er Spørgsmaalet om Ventepenge ogsaa bragt i Orden.

25. Kreds (Aabybro Afd.) — Christiani & Nielsen. Mellem Firmaet og Afdelingen var opstaaet Uenighed om, hvorvidt et Arbejde ved Pasning af Pumpen til Dykkeren skulde betales med et Tillæg til Timelønnen af 20 pCt. eller ikke. Ved Mæglingsmødet den 9. ds. konstateredes det, at det paagældende Arbejde var et Broarbejde over en mindre Aa, og at Firmaet til alle de Timer, Arbejderne var beskæftiget i og udover Vandet, betalte et Tillæg af 20 pCt., men at de ikke vilde anerkende denne Betalingsmaade for den Mand, der passede Dykkerpumpen, idet hans Arbejde udelukkende bestod i at dreje Pumpen, og at han ingen Gener havde af Vandbygningsarbejdet, idet Pumpen var indstalleret paa et fast Underlag af Forskalling. Forbundet frafaldt herefter Kravet om de 20 pCt., medens man fastslog, at alt det øvrige Arbejde skulde betales som hidtil.

Horsens A. — Entreprenør H. P. Nielsen, Horsens. Mellem Afdelingen og Entreprenøren var opstaaet Uoverensstemmelse om, hvorvidt et Jord-, Vej- og Kloakarbejde skulde aflønnes i Akkord, eller som af Mesteren krævet med et Tillæg til Timelønnen af 20 pCt. Ved et Mæglingsmøde den 22. Oktober 1936 enedes man om, at Arbejderne ved Regulering af Vejkassen og Fortov skulde afregnes med Timeløn + 20 pCt., medens Kloakarbejdet og Arbejdet med Udlægning af Bundsten og Skærver, betales med de i Overenskomsten fastsatte Akkordpriser.

Frederiksberg Kommunale Arbejdsmænds Org. — Frederiksberg Kommunes Hospitalsforvaltning. Angaaende en opstaaet Uenighed mellem Afdelingen og Hospitalsforvaltningen angaaende Betaling for forskudt Arbejdstid for nogle Arbejdsmænd, som var beskæftiget paa Hospitalet, er man ved en Forhandling den 30. Oktober d. A. enedes om, at der fra Organisationens Side skulde udarbejdes et Forslag til Overenskomst, og at man efter at et saadant Forslag var behandlet direkte mellem Parterne, anmodede Kommunalbestyrelsen paa Frederiksberg om, at den Overenskomst for Arbejdsmændene paa Hospitalet, som man eventuel blev enige om, blev indført i den mellem Teknisk Forvaltning og Dansk Arbejdsmands Forbund afsluttede Overenskomst.

Tamdrup — Entreprenør K. Jacobsen, Gedved pr. Horsens. Ved Anlæg af et Vandværk i Lund forlangte Entreprenøren, at de ved Rendegravning beskæftigede Arbejdere skulde møde med specielt Værktøj, »Spade« for egen Regning. Da Arbejderne ikke mente sig forpligtet hertil, købte Entreprenøren selv Spader og trak Udgifterne derved fra Arbejdernes Løn ved de kommende Udbetalinger. Vi tilskrev Entreprenøren og truede med Sagens Indbringelse for Retten. Herefter valgte Entreprenøren at tilbagebetale Arbejderne de tilbageholdte Beløb.

Møgeltønder — Sandkuleejer Graves Lorentzen. Overenskomst afsluttet vedrørende Fabrikation af Cementvarer. Akkordpriser fastsat for en Række Arbejder. Gælder til 1. Januar 1938. Der maa kun beskæftiges org. Arbejdere.

Thise Afd. — Ing. Blikfeldt, Viborg. Efter Anmodning fra Afdelingen tilskrev vi Ingeniøren, som ifølge Afdelingens Indberetning skyldte et af dens Medlemmer Kr. 65,00 for Arbejde ved en Vandværksledning. Herpaa modtog vi en Svarskrivelse fra Ingeniøren gaaende ud paa, at han ikke skylder det anførte Beløb, da Renderne ikke var gravet i mere end godt halv Dybde. Ekstraudgifter ved den senere Gravning til fuld Dybde skulde deles i tre lige store Dele, og den ene Trediedel skulde i H. t. Aftale fradrages Arbejdsmandens Akkordsum. Da denne Trediedel udgjorde Kr. 100,00, var der efter Ingeniørens Fremstilling af Sagen Underskud. Efter en Del Brevveksling har Ingeniøren tilbudt at betale Kr. 30,00, hvilket vi har tilraadet Afdelingen at modtage.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

ARBEJDSMÆNDENES FAGBLAD

ORGAN FOR DANMARKS ORGANISEREDE ARBEJDSMÆND

UDGIVET AF DANSK ARBEJDSMANDS FORBUND

Nr. 24 31.-12. 1936 41. Aarg.

Gør Danmarks Kommuner røde i 1937

ARBEJDSLØSHED OG UNDERSTØTTELSE

Spørgsmaalet om Arbejdsløshedsunderstøttelse er stadig aktuelt og Genstand for offentlig Debat. Vilkaarene for Regeringen er paa dette Omraade nøjagtig som paa alle andre: der skydes fra alle Sider. Paa den ene Side ligger Borgerpressen og skælder ud over „socialt Solderi", paa den anden Kommunist-Organet, der ikke kender anden Arbejdsløshedspolitik end at byde et Par Kroner over Regeringspartierne.

Selvfølgelig er et af Rigsdagssamlingens første „kommunistiske" Forslag det fra tidligere Aar kendte om Vinterhjælp til langvarigt arbejdsløse. Forslaget gaar ud paa en Gang for alle at udbetale 75 Kr. til Ikke-Forsørgere og 100 Kr. til Forsørgere plus 25 Kr. for hvert Barn. Det har været fremsat hvert Aar siden 1933 — og er hver Gang afvist af Socialministeren bl. a. med den Begrundelse, at en ekstra Hjælp, som ikke er knyttet til Forsikringslovgivningen, kan ydes i Henhold til Socialreformen i den Udstrækning det i det enkelte Tilfælde skønnes rimeligt og nødvendigt.

Da Kommunisternes egentlige Formaal er at faa noget at rumle med i Organisationerne, kan der være Anledning til at sige et Par Ord om Understøttelsesspørgsmaalet i al Almindelighed.

At Arbejdsløshed og det kapitalistiske Samfund hører sammen har vi grundigt lært af Erfaringerne. Men ogsaa under andre Samfundsformer vil en vis Arbejdsløshed være sandsynlig. I et Samfund som det danske vil der være Arbejdsløshed, selvom Kapitalismen afskaffes indenfor Landets Grænser, thi Kriser i den kapitalistiske Verden omkring os vil paavirke vor Økonomi i betydelig Grad. Selv under socialistisk Planøkonomi vil det være umuligt *helt* at undgaa Arbejdsløshed, idet visse Fag alle Dage vil være paavirket af skiftende Vejrlig.

Spørgsmaalet om Understøttelse af de ledige vil saaledes endnu en rum Tid og sandsynligvis under alle Forhold have Interesse. (*Vi* tænker jo nemlig ikke paa at handle som i Rusland, hvor man ophævede Arbejdsløshedsunderstøttelsen paa en Tid, hvor der notorisk var flere Hundrede Tusind arbejdsløse). Og som selve Understøttelsen vil have Interesse, vil Principperne hvorefter den ydes ogsaa.

Der er med Hensyn til Understøttelse to Hovedformer at anvende: Forsikring og Forsorg.

Forsikring er herhjemme den naturlige Form for Understøttelse under den mere „normale", periodiske Arbejdsløshed; navnlig ud fra den Betragtning, at den Understøttelse, man selv har bidraget til, modtages som en *Ret* — ingen undersøger ens øjeblikkelige økonomiske Forhold, før forsikringsmæssig Understøttelse udbetales. Arbejderne har dog en Interesse mere: *Lønnen*. Arbejdsløshedsforsikring er i ikke ringe Grad en Forsikring mod, at de tarifmæssige Lønninger i Krisetider udsættes for et altfor voldsomt Pres.

En saadan Forsikring kan udvides og forbedres, saa langt Arbejderne selv er i Stand til at bære forøgede Kontingentbyrder.

Imidlertid er der her en Grænse, derfor træder *Staten* til. Det Tilskud Staten yder til Arbejdsløshedsforsikringen er ved Socialreformen (Arbejdsløshedsloven) meget betydeligt udvidet. Fra ca. 50 % før er Tilskudet forhøjet til nu at udgøre ca. 80 % af Arbejdernes Kontingentbetalinger. Dette og en Række andre Bestemmelser har muliggjort Oprettelse af Fortsættelseskasser i alle Fag.

Hvor stor skal nu en saadan Arbejdsløshedsunderstøttelse være? Enkelte mener fuld Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste — men dette Standpunkt er ganske uholdbart. For det første af *økonomiske* Grunde: En arbejdsløs kan i Løbet af 170 Dage med de nugældende Satser oppebære lige saa meget i Understøttelse, som han er 5 Aar om at indbetale i Kontingent. Dernæst maa Understøttelsen ikke være højere end der er en vis økonomisk Interesse i snarest muligt at søge Arbejde. Dette Standpunkt er ikke blot indtaget af Lovgiverne, men ogsaa af Arbejderne selv. Det fremgaar tilstrækkelig klart af Dagpengesatserne, som var gældende i de Rejse- og Arbejdsløshedskasser, der oprettedes af Fagforeningerne, *før* Staten traadte til.

Nu er det givet, at der er en Grænse for, *hvorlænge* man kan leve paa et Indtægtsniveau ca. $^1/_3$ af det normale — men her træder ogsaa andre Lovbestemmelser i Virksomhed. Efter Loven om offentlig Forsorg kan der ydes Hjælp i ethvert Trangstilfælde, og under særlige Forhold (store Forsørgerbyrder, langvarig Sygdom o. lign.) kan der ydes Tillægshjælp til den forsikringsmæssige Understøttelse.

Det er dog nødvendigt at gøre sig klart, at Problemet langvarig Arbejdsløshed *ikke* kan løses som et Understøttelsesproblem. Uanset Hjælpens Omfang vil langvarig Udelukkelse fra Produktionslivet baade for den arbejdsløse og for Samfundet være en Ulykke — og i højere Grad en moralsk end en økonomisk. Positiv Arbejdsløshedspolitik maa gaa ud paa at skaffe Arbejde. Og skulde hele den økonomiske Situation forhindre, at der skabes *normalt* Arbejde, maa Kræfterne sættes ind for paa anden Maade at skaffe Erstatning.

Det er derfor af adskillig større Interesse for de arbejdsløse og for Organisationerne at være med ved Udformning af Planer til Beskæftigelse af de langvarigt arbejdsløse ved Nødarbejde af forskellig Art end at lytte til Kommunisternes Tale. Den *er* og bliver falsk.

Hjælp skal ydes — og Hjælp bliver ydet i rimeligt Omfang gennem den af Rigsdagen vedtagne Lov om Adgang til Forlængelse i 70 Dage af Understøttelsen gennem Fortsættelseskasserne. Yderligere har Socialministeren bebudet, at Arbejdsløshedsloven vil blive ændret og forbedret. Det er Hensigten, at den nye Arbejdsløshedslov skal træde i Kraft den 1. April 1937.

Iøvrigt er Forskellen paa kommunistisk og socialdemokratisk Krisepolitik aabenbar. Kommunisterne vil *„skærpe Krisen"*, som Aksel Larsen har udtalt — først *da* er der Betingelser til Stede for de „udenomsparlamentariske Aktioner", som er Kommunisternes Alfa og Omega. Socialdemokratiet vil *mildne* den, og paa langt Sigt arbejde for dens fuldstændige Afskaffelse.

Dansk Arbejdsmands Forbund 40 Aar

Den 1. Januar 1937 har Dansk Arbejdsmands Forbund bestaaet i 40 Aar.

I Begyndelsen af 80erne i forrige Aarhundrede, enkelte Steder i 70erne, paabegyndtes Dannelsen af Arbejdsmandsforeninger rundt om i Landet, hovedsageligt i Købstæderne. Det var almindelige Fællesafdelinger, omfattende alle Brancher af Arbejdsmænd. Mellem de i Købstæderne oprettede Afdelinger etableredes et Samarbejde ved Oprettelse af lokale „Arbejdsmændenes Fællesledelser" og et yderligere Samarbejde mellem de rundt om i Landet efterhaanden oprettede Arbejdsmandsafdelinger etableredes senere igen ved Oprettelse af landsdelsmæssige Forbund: *Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn, Arbejdsmændenes Forbund for Sjælland og Øerne* og *Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyen.*

Det var disse 3 Forbund, der efter forudgaaende Beslutninger indenfor deres respektive Ledelser og ved senere Fællesbeslutninger af alle 3 Forbund vedtog at slutte sig sammen i *et* Forbund, *Dansk Arbejdsmands Forbund,* der den 1. Januar 1897 traadte ud i Livet med dets tilsammen 14.000 Medlemmer.

Der er nu gaaet 40 Aar, og meget er forandret siden da. Alle Nulevende, der har været med siden Starten, og som kan gøre sig et Tilbageblik over den Tid, der er gaaet, vil kunne have en meget fast Forestilling om den Betydning, vort Forbund har haft for alle de saakaldte *ufaglærte* Arbejdere her i Landet, og alle de yngre Arbejdere, som først er kommet til senere, vil aldrig kunne have nogen Skade af at gøre sig bekendt med vort Forbunds Udviklingshistorie gennem de Skrifter, der herom foreligger, og paa anden Maade, thi mangen Misforstaaelse kunde derved være sparet, og megen nyttig Lærdom indhøstet.

Fra 14,000 — 160,000 Medlemmer.

40 Aar er ikke nogen lang Tid, set i Forhold til den mægtige Opgave, vort Forbund maatte sætte sig ved sin Start den 1. Januar 1897.

Der fandtes da ud over Landet mange Snese Tusinder uorganiserede Arbejdsmænd med et yderst kummerligt Udkomme, og trællende en urimelig lang Arbejdsdag, Arbejdere, som det tunge og grove Slid og den medborgerlige Tilsidesættelse, Samfundet havde ladet dem være Genstand for, kun gjorde dem vanskeligt tilgængelige for Organisationens Indflydelse. Det var, som A. C. Meyer i sit smukke Digt om *„Arbejdsmanden"* skrev:

„— — en Mand under Aaget, en Sjæl uden Tro,
den fattigste Stamgæst i Knejpe og Kro".

Men, som Digteren videre skriver:

„Saa var det, der hørtes et Samlingssignal:
han kastede Hakken og lytted — —"

Nu er de 14.000 vokset til 160.000, og Fortidens haanende Bemærkninger om *„Femtestanden"*, da den for 40 Aar siden samlet rejste Hovedet: at Arbejdsmanden ikke var bestemt til andet end grave Grøfter og sætte Børn i Verden, har Forbundets eksempelløse Udvikling og Arbejdsmændenes sunde Forstaaelse af Organisationens Betydning kastet det Lys over, som denne vulgære og grovkornede Prædestination fortjener.

Forsaavidt er der jo uomtvisteligt bragt mange Børn til Verden. 160.000 er blevet Resultatet, og flere kommer til, Arbejdere med udpræget faglige og tekniske Færdigheder, der Haand i Haand med Kammeraterne med det grove Slid støttig arbejder paa „Standens" økonomiske og kulturelle Højnelse.

Respekt for Forbundets Indflydelse.

Vort Forbunds Modstandere yndede tidligere at kalde vort Forbund *„en Kolos paa Lerfødder"*, som rimeligvis skulde forstaas saaledes, at vort Forbunds talmæssige Styrke ikke viste en tilsvarende Evne til at røgte sin Opgave, men, naar det kom til Stykket, kun var et Monstrum, der faldt sammen ved det første alvorlige Vindpust.

Men hvor har man dog taget fejl heri! Jævnt og støt er vort Forbund fulgt med — ja i mange Tilfælde endogsaa gaaet foran — i den faglige Udvikling her i Landet, og rundtom, baade indenfor og udenfor Arbejdernes faglige Bevægelse, er vort Forbund anset som en Organisation, for hvilken man med Hensyn til Løsningen af den vanskelige Opgave, Forbundet har sat sig, og de opnaaede Resultater, maa have den allerstørste Respekt. Og denne Karakteristik har ikke alene Relation til den talmæssige Styrke, men i langt højere Grad til den sunde Forstaaelse, Forbundets mange Tillidsmænd og Medkæmpere ude i Medlemmernes Rækker har vist for den fælles Sag. Det er langtfra ene afgørende, at Tallet er stort. Det afgørende er, naar det drejer sig om at gennemføre, hvad der i Tidens Løb kan holdes fast, at Kravene nøje afvejes paa den Vægt, der udgør Mulighederne for deres Gennemførelse, og ikke tilpasses paa Basis af Medlemstallets Størrelse, og en i Forhold hertil formodet Styrke alene. Det er denne sunde Afvejelse, der sammen med en indre, organisationsmæssig Tilpasning overfor den Udvikling, som saavel Arbejdsmarkedet, Arbejdspladserne og selve det faglige Organisationsliv maa være underkastet, giver de Resultater, der kan holde i de lange Løb. Disse Ting tilsammen udgør Fundamentet og Betingelserne for Forbundets Vækst, og forsømmes der intet her, vil vort Forbunds Medlemstal blive endnu mange Tusinder større, saa sandt som der desværre endnu findes Tusinder af uorganiserede Arbejdere, og saa sandt som der i det lange Løb ingen Bom kan sættes for Udviklingen.

Branchemæssig Inddeling.

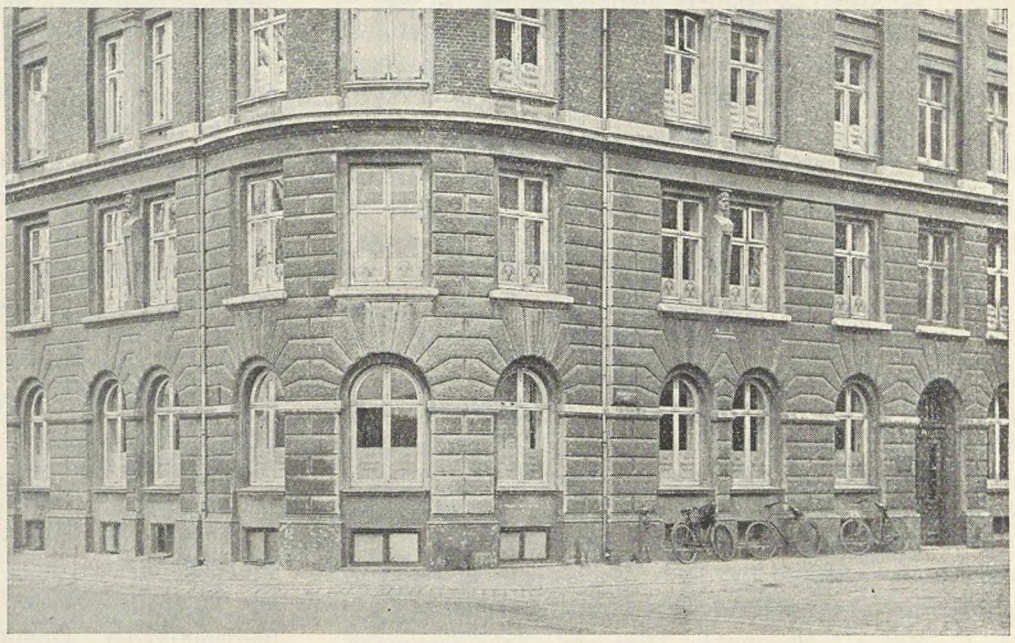
Og Forbundets indre, organisatoriske Udvikling, med Henblik paa Tilpasning for de efterhaanden opstaaende Opgaver i de 40 Aar, der er gaaet, har det sin Interesse at kaste Blikket tilbage over.

Todesgade 1, St. — Forbundets første Kontor fra 1891—1893.

Det var — som alt nævnt — Fælles-Arbejdsmandsafdelinger, man til at begynde med stiftede rundt om i Landet. En Arbejdsmand var en Arbejdsmand, og Arbejdsmændenes Arbejdsløn, hvad enten den var Ugeløn, Dagløn eller Timeløn, laa saa godt som overalt i samme lave Plan, og paa Grund af mangelfuld Organisationsindflydelse var der ikke Rum for en smidigere Løntilpasning, afpasset efter Arbejdets Art og Beskaffenhed, eller Evner og Uddannelse, selv om de arbejdsmæssige Betingelser herfor forelaa i rigt Maal. Den Interesse, der fra de paagældende Arbejderes Side knyttede sig til Ændringer i disse stive Lønforhold, førte efterhaanden til branchemæssig Udskillelse af Medlemstaben, dels i Klubber indenfor Afdelingen og senere, i vid Udstrækning, til en Udskillelse i rene Brancheafdelinger.

Denne branchemæssige Udvikling ude i Afdelingerne maatte, saafremt Forbundet skulde kunne svare til sin Hensigt: at støtte Afdelingerne, føre til en noget tilsvarende Udskillelse af Arbejdsstoffet i Forbundet. Efterhaanden, som Tiden har været inde dertil, har vort Forbund ogsaa indstillet sig paa at følge denne Udvikling, først ved Ansættelse paa Forbundskontoret af særlige med de forskellige Branchers Arbejde kendte Sekretærer, senere med Ophævelse af den territoriale Skillelinje, der afgrænser Arbejdsomraadet for hvert af de tre Forbund, der i 1897 dannede *Dansk Arbejdsmands Forbund,* og som i en Aarrække opretholdtes indenfor Fællesskabet, og ved samtidig Inddeling af Forbundsarbejdet i 3 Hovedgrupper: *Jord- og Bygningsarbejdergruppen, Transportarbejdergruppen* og *Fabrikarbejdergruppen,* og med specielt Valg af Branchebestyrelser i hver Gruppe, og nu sidst paa Kongressen 1935 med en yderligere Tilpasning efter branchemæssige Interesser, hvorved vort Forbund, fra oprindelig at være en almindelig Arbejdsmandsorganisation uden nogen speciel Branchestruktur er blevet et i allereegentligste Forstand samvirkende Arbejdsmandsforbund, bestaaende af Afdelinger, repræsenterende Specialprupper og -brancher indenfor Handel, Industri, Haandværk og Landbrug, der i Betragtning af den stormæssige Arbejdsdeling indenfor selve Forbundsadministrationen, hvor Arbejdet er lagt i Hænderne paa kyndige Gruppe- og Brancherepræsentanter, byder de bedst mulige Betingelser for Opgavernes forsvarlige Løsning.

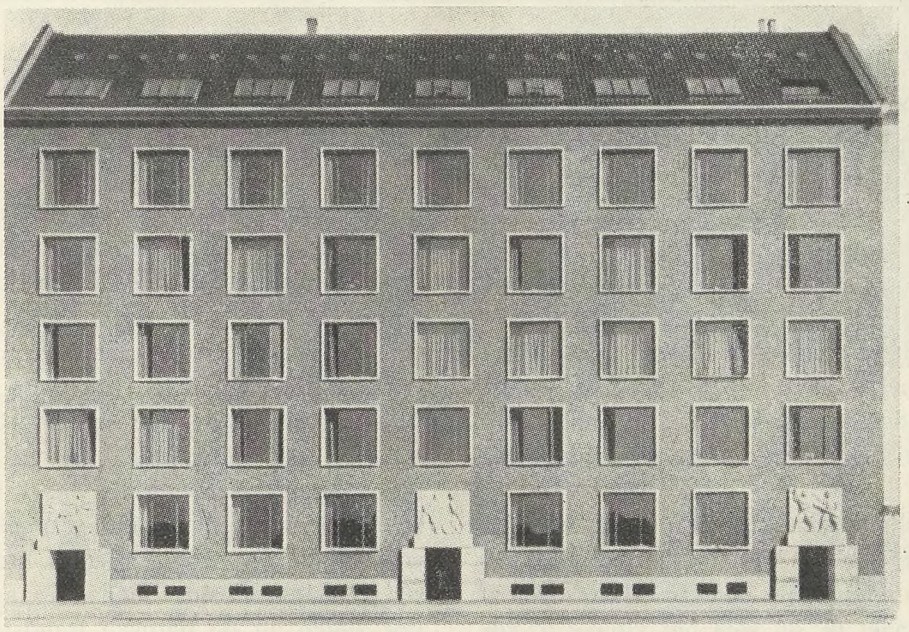
H. C. Andersensgade 14 — Forbundets Kontor fra 1903—1935.

Vort Forbund er en Organisation, som Udviklingen ikke er løbet fra, men som tværtimod følgende denne afgiver de bedste baade ydre og indre Betingelser for paa solidarisk og moderne Fagforeningsgrundlag under de givne Forhold at pleje Medlemmernes Interesser.

Arbejdsløshedskassens Virksomhed.

Som vort Forbund har fulgt med Tiden paa det faglige Omraade, har det heller ikke manglet paa Agtpaagivenhed og Interesse overfor sociale Spørgsmaal, og herunder indtager vort Forbunds Arbejdsløshedskasse en meget fremtrædende Position. Med et lille Kontingent og en tilsvarende lille Understøttelse startedes Arbejdsløshedskassen i 1908 og har siden da udfoldet en betydelig Virksomhed, der tydeligst finder sit Udtryk ved, at der i Arbejdsløshedskassens første Leveaar udbetaltes ca. ¼ Million Kroner i aarlig Understøttelse, medens der i *hvert* af de to sidst forløbne Regnskabsaar er udbetalt i Understøttelse mere end 30 Mill. Kroner.

Denne Arbejdsløshedshjælp er et enestaaende anerkendelsesværdigt og yderst respektindgydende Udslag af Hjælpsomhed. Der er mange Tusinder i økonomisk Henseende yderst slet stillede og daarlige lønnede Arbejdere, der gennem deres Bidrag til Arbejdsløshedskassen hjælper den endnu mere trængende Kammerat ud over de værste af Tidens store Vanskeligheder.

Forbundets nye Kontorbygning i Nyropsgade.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse er ubestridt den største sociale Institution her i Landet, og dens Betydning økonomisk, politisk og samfundsmæssigt kan ikke sættes højt nok. Den indbyrdes Hjælpsomhed, som Arbejdsløshedskassen er Udtryk for, er et Eksempel til Efterfølgelse i en Tid, hvor økonomiske Vanskeligheder i andre Samfundslag endnu ikke har fundet Vej frem til Løsning paa den solidariske Samfølelses Grundlag, men kun kan tænkes løst ved uafladelige, uhæmmede og ublufærdige Krav paa Samfundet, paa hvis Hjælp man i Kraft af personlig Besiddelse af Samfundets vigtigste Indtægtskilde mener at have et særligt Privilegium.

Arbejdsløshedskassen er en økonomisk Kraftanstrængelse, men som ogsaa staar i en meget betydningsfuld Relation til de faglige Interesser, en Institution, der saa smukt stemmer overens med Digteren, naar han skriver:

„— — Saa stemmed' han Ryggen mod Kvide og Kval,
og Næven til Kamp han knytted',
men gav den til Haandslag, hvor Vennerne stod,
og følte det voksed, hans higende Mod."

Internationalt Samarbejde.

Internationalt har vort Forbund gennem de 40 Aar, der er gaaet, heller ikke forsømt sin Pligt som Organisation. Vi har sluttet et internationalt Samarbejde med Grov- og Fabrikarbejderne og Landbrugs- og Skovarbejderne i Norge og Sverige, og med Transportarbejderne i Norge, Sverige og Finland, for at tilvejebringe gensidig og økonomisk Støtte under Konflikter. Vort Forbund er blevet tilsluttet International Fabrikarbejder Føderation og International Transportarbejder Føderation. Navnlig har det interskandinaviske Samarbejde været til megen paaviselig Gavn for de tilsluttede Organisationer, og der har her fra vore Broderorganisationers Side altid været vist den danske Røst særlig Opmærksomhed. Men ogsaa Fabrikarbejder- og Transportarbejder-Internationalen har vort Forbund haft sin store Indflydelse paa i Tiden, der er gaaet. Her er jo desværre de store politiske Omvæltninger, der har fundet Sted i Udlandet kommet Internationalerne til Skade, men vel vidende, at Løsningen af de store Arbejder- og Folkeproblemer — økonomiske saavel som kulturelle — er Spørgsmaalet af international Omfang og Forudsætning, har vort Forbund ogsaa i de vanskelige Tider, der nu foreligger, sammen med alle de øvrige skandinaviske Fagorganisationer, opretholdt Forbindelsen med vore udenlandske Kammerater igennem de tilstedeværende Organisationers Organer.

Samarbejde med Socialdemokratiet.

Til Partibevægelsen har vort Forbund i de 40 Aar, der er gaaet, altid staaet stærkt knyttet. Der er ingen, indenfor vort Forbund, der ikke indser, at Parti- og Fagbevægelse *ikke* kan holdes ude fra hinanden. Efterhaanden som Arbejderne gennem Socialdemokratiet opnaar Indflydelse paa Landets Økonomi og Erhvervsvilkaar, er det ogsaa indlysende, at saadan Indflydelse maa føres paa Linje med de Interesser, Arbejderne gennem deres faglige Organisationer maa kræve løste. Fag- og Partibevægelse er opvokset sammen, indlevet i hinanden, og vort Forbund har i egen faglig Interesse i de 40 Aar, der er gaaet, støttet Socialdemokratiet efter bedste Evne.

Vort Forbund staar da nu paa sin 40aarige Jubilæumsdag som en Organisation, der altid har forstaaet og altid opfyldt sin Pligt fagligt og partimæssigt, staar som et Monument, som et smukt Resultat af agitatorisk og fagorganisatorisk Virke, som en Organisation, af hvilken der til alle Sider — baade indenfor og udenfor Organisationens Omraade — kræves meget, som en Organisation, der har opfyldt sin proletariske Mission, men som fuldtud forstaar, at der med Styrke og Indflydelse ogsaa følger Ansvar, som en Organisation, der med Tilfredshed kan se tilbage paa Tiden, der er gaaet, og som med Fortrøstning ogsaa mener at kunne se fremad mod den Tid, der kommer, som en Organisation, der er i Besiddelse af det proletariske Instinkt, der er en Forudsætning for at kunne medvirke til Gennemførelse af de Samfundsreformer, der ud af den foreliggende økonomiske og politiske Uligevægt engang maa melde sig til Løsning og Gavn for det hele Folk, og vi synger med Digteren:

„Er Vejen end tornefuld, Kampen saa lang,
der er vel langt mere at vinde,
før Arbejdets Ret er en hævdvunden Sag,
men vi er en Magt under Samvirkets Flag!"

A.

KONJUNKTURERNE BEDRES
OG ARBEJDERE OG FUNKTIONÆRER MAA BENYTTE SIG HERAF

I Verdensøkonomien hersker der livlig Virksomhed. Overalt har man overvundet Krisens Rækkevidde. I et stort Antal Stater blomstrer Økonomien, som man endnu aldrig har set det før. Mange Mennesker har i de sidste Aaringer profeteret, at Kapitalismen nu havde udspillet sin Rolle, men saaledes synes det ikke at være endnu, thi trods Tudsesangen over Samfundenes vedvarende Kriser øjnes dog glimrende Konjunkturopgang og gode Udsigter.

Vi bliver sandsynligvis nødt til at maatte udskyde *Kapitalismens Endeligt* endnu i nogen Tid; thi en Samfundsordning, som endnu ikke engang Halvdelen af Menneskeheden er naaet til, og som har kunnet hævde sig trods Krige og Revolutioner, kan ikke betragtes som død og fuldstændig udkæmpet. Man maa i hvert Fald regne med den og indstille sig paa at faa saa meget som muligt ud af det for den arbejdende Befolkning, og i de gode Konjunkturaar har *Fagforeningsbevægelsen ogsaa blomstret,* fordi nu var den Tid kommen, hvor det skulde tages tilbage, som under Depressionen var blevet taget fra den arbejdende Befolkning.

Lad os engang have vor Opmærksomhed henvendt paa Verdenspolitiken. Det kan her selvfølgelig kun dreje sig om et flygtigt Rundskue. Ved Forringelsen af Møntværdien i *Guldbloklandene* er vigtige Hæmninger fjernet for Udvikling af Konjunkturerne. Disse Landes Industri er blevet fri af »Lænkerne og kan nu deltage med en bedre Kalkulationsbasis i den økonomiske Opgangsperiode. De sammensparede Penge, og Guldbarrerne, der er lagt til Side, kan nu komme frem af deres Skjul og befrugte det økonomiske Liv. Statsfinanserne har nu faaet lidt Luft, og de bogførte Værdier viser betydelige Indkomster. *Frankrigs* økonomiske Status vil yderligere forbedres, naar den politiske Ro er vendt tilbage, og den spanske Borgerkrig ikke i saa høj en Grad kalder paa Medlidenhed. I *Svejts* er vigtige Hæmninger fjernet, og Vejen er fri for Udvirkning af dette Lands Produktionsdygtighed og dets dygtige Arbejderklasse. Ogsaa *Holland* skulde snart komme til Kræfter og gennemføre en ny økonomisk Fremgang. For *Belgiens* Vedkommende fortsættes Fremgangen. I *Tyskland* er Konjunkturerne endnu bedre end under Højkonjunkturaarene 1928—29. Det er i første Linie en Rustnings- og Investeringskonjunktur. *Tjekkoslovakiet* har nu ligeledes sluttet sig til den Kreds af Lande, hvor Maskinerne løber hurtigere, og de affolkede Fabriker igen optager deres Virksomhed. Der er nu i dette Land ikke flere Arbejdsløse, end der var i 1931, og Arbejdsløsheden bliver stadig mindre. For *Østrigs* Vedkommende er Forholdene ogsaa forbedret betydeligt. Nogle Industrigrene har Ordrer mange Maaneder frem i Tiden. For *Polen* og de baltiske Randstater er der ligeledes økonomisk Fremgang, og Lande som Lithauen er nu naaet frem til en Levestandard, som man aldrig har kendt tidligere.

I Storbritannien og de skandinaviske Lande er der ogsaa stadigvæk økonomisk Fremgang. For *Storbrittanniens* Vedkommende skyldes dette en hel Del Rustningskonjunkturerne. For Maaneder, ja Aar frem i Tiden, er Storbedrifterne forsynet med Ordrer. Hvad angaar *de skandinaviske Lande,* saa er Udenrigshandelen her stadigvæk det ledende Motiv, idet disse Lande har meget store Leveringer til Udlandene. Naar f. Eks. *Sverige* er i Stand til at lade sine store Staalværker udføre Leveringer til de oprustende Stater, saa er det for dette Land ægte og nyttebringende Konjunkturer. *Norge* begunstiges stadig i større Maalestok af den voksende Trafik paa Havet. *Finland* profitterer ligesom andre Lande af Rustningskonjunkturerne, og *Danmark* er atter i Stand til at faa sine Landbrugsprodukter afsat til stigende Priser og udvider ved Siden af sine unge Industrier. Vi har saaledes overalt i Europa gode Indkomstmuligheder og selvom der kæmpes i vor urolige Verdensdel, saa er dog det lammende Tryk af den økonomiske Depression fuldkommen forsvundet. *Man søger Fagarbejdere overalt,* Befolkningsindtægterne stiger, og Arbejdsløsheden er i Tilbagegang. For de *europæiske Agrarlande* er der ogsaa økonomisk Fremgang.

Landbrugsprodukterne finder god Afsætning, og Forraadskamrene svinder ind igen til det normale.

Hvorledes stiller Sagen sig med Hensyn til de oversøiske Lande? *De forenede Stater* fortsætter deres Fremadskriden i økonomisk Henseende. I dette Verdens største Industriland nærmer Produktionen sig nu den Højde, der var i 1929. Da Arbejdsløsheden endnu er stor her, bliver vi fortrolig med den Kendsgerning, at der ogsaa kan herske gode økonomiske Tilstande Side om Side med stor Arbejdsløshed. At dette naturligvis ikke er nogen sund Samfundstilstand, siger sig selv. Præsidentvalget og det til Disposition staaende Spillerum af 4 Aar virker nu stimulerende paa den politiske Udvikling og Opdriftsenergien i U. S. A. I andre oversøiske Lande har der næsten fundet fantastiske Fremskridt Sted. I *Kina,* Verdens største Land, er Jernbane- og Vejvæsenet blevet bragt i Orden, efter at de oprørske Generaler er blevet slaaet. Kina synes at have naaet en saadan Udviklingshøjde, at det ikke mere behøver at være Genstand for historiske Hemmeligheder. I *Chile* foregaar Dannelsen af nye Produktionsvirksomheder med feberagtig Hast. *Brasilien* har arbejdet sig godt i Vejret trods den vedvarende Kaffekrise. De nye Bomuldskulturer har bragt Gevinst. *Australien* har forlængst vænnet sig til en opadstigende Økonomikurve. I *Iran* er Befolkningsindtægterne steget firedobbelt. *Tyrkiet* oplever et Opsving som aldrig før i dette Lands Historie. I Sydafrika skyder Bygningsværkerne op som Paddehatte. I *Japan* arbejder Fabrikerne, ligesom forhen, under Højtryk, selvom ogsaa den økonomiske Fremgang er ved at stilne af.

Overalt, hvor vi retter vort Blik, er Menneskene blevet virksomme. Optimismen hersker overalt, og man undgaar Pessimisterne, som man overlader til sig selv. Nu hører man ikke saa meget om, at Kapitalismen har spillet fallit, men i Modsætning hertil beflitter alle sig paa ikke at gaa tomhændede ud af denne store Verdenskonjunktur. *Nu er den Tid kommen for Arbejderne, hvor de fagligt skal styrkes, for at de kan indvinde det, som den økonomiske Krise har taget fra dem eller unddraget dem.* Arbejderklassen maa nu mere end tidligere kunne deltage i de Velsignelser, der har nedsænket sig over alle Lande, navnlig da det har været Arbejderne, som det er gaaet mest ud over i de vanskeligste Tider. *Korresp.*

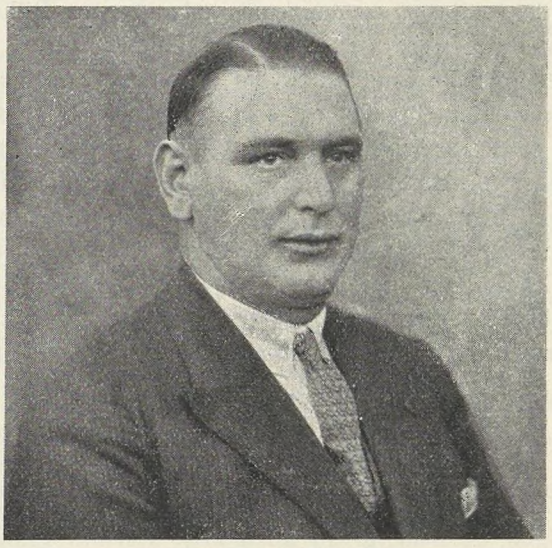
HJERTELIG TAK

Da vi ikke ser os i Stand til at takke hver enkelt, der med Gaver, Telegrammer og Blomster har glædet os paa vor Sølvbryllupsdag, beder vi dem paa denne Maade modtage vor hjerteligste Tak.

Thora og *K. Kjeldsen,*
Stokkemarke.

NY DIREKTØR PAA „ENIGHEDEN"

Som det maaske allerede vil være en Del af vore Medlemmer bekendt gennem Dagspressen, sker der pr. 1ste Januar et Direktørskifte paa Mælkeriet „Enigheden". Den nuværende Direktør, Hr. Lynge, som har været knyttet til „Enigheden" gennem mange Aar, har paa Grund af svigtende Helbred ønsket at fratræde,

Direktør Carl Hansen.

og Virksomhedens Ledelse har derefter enstemmigt vedtaget at ansætte Forretningsfører i vort Forbunds Jord-, Beton- og Bygningsgruppe, Carl Hansen, som Direktør.

Mælkeriet „Enigheden"s Virksomhed er ikke ukendt for Carl Hansen, tværtimod, han begyndte sin Løbebane som Mælkedreng netop der, og har siden i adskillige Aar været knyttet til Virksomhedens Ledelse. Hvad Carl Hansen saaledes har opnaaet, kan i høj Grad siges at være et af vor Tids Æventyr, der har den Fordel at være virkelig og ikke tænkt eller digtet.

Det blev saaledes kun en kort Tid, Carl Hansen kom til at virke som Forretningsfører i vort Forbunds Tjeneste, hvad der oprigtigt maa beklages, saa meget mere, som det ikke er givet enhver at gaa til det Arbejde, der kræves af en Forretningsfører i Jord-, Beton- og Bygningsgruppen, med samme Forudsætning, som netop Carl Hansen, til at løse de Opgaver dette Arbejde uvægerligt stiller sin Udøver overfor. Carl Hansen var saa lykkelig ikke alene at være i Besiddelse af omfattende Indsigt i Arbejdets Udførelse og indgaaende Kendskab til Priskuranten, men tillige at eje betydelige menneskelige Egenskaber, der straks skabte et kammeratligt Forhold mellem ham og den store Skare af lokale Tillidsmænd, Arbejdet bragte ham i Forbindelse med.

Vi tager derfor ikke Fejl, naar vi anfører, at det er med oprigtig Beklagelse Meddelelsen om Carl Hansens Fratræden modtages, men samtidigt vil der fra alle Sider inden for vort Forbund i dyb Taknemmelighed for alt, hvad han har ydet baade fagligt og menneskeligt, spire et stærkt Ønske om Held og Lykke for Carl Hansen i hans nye Virksomhed som øverste Leder af det store og smukke Arbejderforetagende, Mælkeriet "Enigheden" er.

I KAMP FOR RETTEN TIL LIVET —

Et herligt Land. Sydfrugterne hænger paa Træerne langs Vejene. Sydens Sol smiler Dagen lang til den sorgløse Befolkning. Skælmsk smilende Kvinder med kulsort Haar og Øjne, og en Befolkning, hvis glade „lad-staa-til-Temperament" faar den til at tage alle Livets Vanskeligheder med et bedaarende Humør — — saaledes omtrent er Gennemsnitsdanskerens Billede af det spanske Rige med dets 24 Millioner Sjæle.

Det spanske Smil er stivnet i Rædsel. Sorgløsheden er forsvundet. Spanien har i snart et halvt Aar gennemlevet en Rædselsperiode, hvis Lige er uden Sidestykke i Historien. Beretningerne om Ulykkerne dernede fik selv os flegmatiske Nordboere til at lade Tankerne gaa til de spanske Slagmarker. Det var saa soleklart, at i den Kamp, der indlededes i Spanien i Midten af Juli, maatte den danske Arbejderklasses Sympati komme Folkets Parti til Gode. Situationen var ikke til at tage Fejl af. *Paa den ene Side* den af Befolkningen i Henhold til Forfatningen lovligt indvalgte Regering, støttende sig til en Række demokratiske Organisationer og Bevægelser af forskellig politisk Anskuelse, men afgjort demokratiske, besiddende en ærlig Vilje til at bygge en folkelig spansk Republik efter det korrumperede Dynastis landskadelige Regimente. En loyal Regering overfor politiske Modstandere. *Saa* loyal, at den i misforstaaet Tillid til Militäraristokratiets Fædrelandstroskab undlod at foretage den Udrensning blandt Befalingsmandskorpset, som de senere Begivenheder har vist Nødvendigheden af.

Paa den anden Side Militær-Aristokratiet og deres Stødtropper af sorte Marokkanere, Berbere og Fremmedlegionærer. Lejede Tropper, for hvem Deltagelse i det „nationale" Spaniens Kamp er en Geschäft, professionelle Slagsbrødre, som pr. Daglønsbetaling mobiliseres i Kampen paa de „samfundsbevarende" Kræfters Side. Den tekniske Assistance er ydet af de vesteuropæiske Diktaturstaters erfarne Eksperter — den haardt tiltrængte Velsignelse leveres af den spanske Katolicisme — Analfabetismens og Uvidenhedens rutinerede Organisator.

Heltemodigt som ingen andre har de spanske Arbejdere kæmpet igennem Maaneder. Den spanske Regering, som af dansk Konservatisme har faaet Skyld for at støtte sig til Pøbelen, har været i Stand til at yde Oprørerne en uventet Modstand.

Hele den internationale Reaktions Kobbel af arbejderfjendske Skribenter har trukket det spanske Folks Frihedskamp gennem Søle af Løgn og Forvanskning. Men til Trods for disse voldsomme Anstrengelser er det ikke lykkedes at fastholde det utroligt fortegnede Billede. Det gaar op for stedse større Kredse, *hvem* det er, der fortjener Betegnelsen „Pøbel".

Historien bevæger sig ofte i Spring. Den spanske Borgerkrig har ikke kunnet undgaa at sætte voldsomme Lidenskaber i Bevægelse. Det vilde være uærligt at benægte, at Borgerkrigen har forandret de politiske Forhold i Spanien. Det er sandsynligt, at de spanske Arbejderes politiske Anskuelser er Genstand for en stærk Drejning med yderliggaaende Tendens. Det vilde i hvert Fald være nærliggende at antage noget saadant i Betragtning af den nedrige Sammensværgelse, det spanske Folk kæmper mod. Der er ofte i Historiens Løb skiltet falsk med de nationalistiske Talemaader, men aldrig saa djævelsk ondsindet som i dette Tilfælde.

Nævenyttige Bevægelser i det nye Europas politiske Billede har grebet Borgerkrigen som en kærkommen Anledning til at føre Nazismens og Fascismens Triumftog ind paa nye Baner.

Hvis der derfor skal anlægges europæiske Synspunkter i Forbindelse med Borgerkrigen, maa disse nødvendigvis munde ud i en skarp Fordømmelse af den Voldspolitik, der hensynsløst tilsidesætter ethvert Retfærdighedsbegreb og bryder indgaaede Forpligtelser.

Det er jo aabenbart, at betydelige europæiske Magter som Italien og Tyskland er villige Hjælpere i Snigløbet mod den spanske Republik, og disse Bevægelser maa helt og fuldt tage Ansvaret for deres Handlinger, blot er det beklageligt, at de europæiske Demokratier i Stormagterne Frankrig og England ikke er stærke nok til at bremse Voldspolitiken.

Den danske Arbejderbevægelse har igennem Indsamlingen til den spanske Borgerkrigs Ofre givet Udtryk for sin Vilje til at komme vore nødlidende Kammerater til Hjælp. 100.000 Kroner er foreløbig sendt til de ulykkelige Familier, som Borgerkrigen har drevet i Landflygtighed. Men Nøden er ikke afhjulpet dermed. Sult og Elendighed følger i Generalernes Kølvand. Borgerkrigen fortsættes med usvækket Styrke. Hvad Oprørerne ikke opnaaede ved Bombernes Hjælp, skal nu forsøges ved Udsultning af Madrid. Hungersnøden holder sit Indtog i Tusinder af spanske Hjem. Der er derfor stadig Brug for Hjælp, og Indsamlingen bør fortsættes med uformindsket Energi.

Lad os i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa den Serie af desperate Angreb, Regeringen har været ude for især fra Højre-Pressens Side. Med alle Tegn paa Afsky har man fremhævet det „forkastelige" i, at „Regeringen sender 100.000 Kroner ud af Landet, medens Industrien mangler Valuta til Raamaterialer".

Indignationen er, som saa ofte før fra den Side, Udtryk for det mest utiltalende Hykleri, navnlig set paa Baggrund af, at der aarligt anvendes ca. 50 Millioner Kroner, væsentligst til Overklassens Turistrejser til Udlandets Badehoteller og Forlystelsessteder.

De Redaktører og Politikere, som har været saa ivrige for at standse den haardt tiltrængte Hjælp til de nødlidende Spaniere, har i paafaldende ringe Udstrækning interesseret sig for Overklassens Forlystelsesrejser.

Det er den „idébetonede" Konservatismes sande Ansigt — og det taler for sig selv.

Det spanske Folk er i Kamp for Retten til Livet. Det har bragt mange af dets bedste Kvinder og Mænd som Ofre i den Kamp. *Vi* kan ikke gøre fra eller til, hvad Udfaldet i den Kamp angaar. Men vi kan yde Kampens Ofre den Hjælp, som lindrer Nøden og Elendigheden blandt vore spanske Kammerater.

ROOSEVELTS SEJR
OG DENS BETYDNING

De sidste Uger i Aaret 1936 har i Amerika bragt Afgørelsen med Hensyn til Roosevelts Politik. Valget af November 1936 betød faktisk den afgørende Kamp mellem den amerikanske *Storkapitalismes gamle anarkistiske Kræfter* og Ideerne om et nyt *socialt Amerika*. Resultatet af det amerikanske Valg, Roosevelts Genvalg, er maaske den vigtigste politiske Begivenhed i Aaret 1936 ved Siden af den spanske Borgerkrig. Ved Udgangen af dette Aar skal derfor den internationale Betydning af den amerikanske Begivenhed paavises. Mens Fascismen bestræber sig for at suggerere Verden til at tro paa dens Overlegenhed som Statsprincip, har det stærkeste Demokrati i Verden, det amerikanske Demokrati, paany bevist, at *Demokrati* og *Førerprincip* er forenelige. Netop Friheden er inden for det sunde Demokrati Garantien for at det er den *rette* Mand, som kommer til at overtage Statens Ledelse.

For Arbejderklassen er Roosevelts Sejr af særlig Betydning. Roosevelt begyndte for 4 Aar siden med at erklære det kapitalistiske Anarki Krig. Han indførte den kollektive Regulering af Arbejdsbetingelserne, styrkede Fagforeningernes Stilling, forhøjede Lønningerne og indledede en storstilet Beskæftigelsespolitik. Det var Roosevelt, der traadte op imod Storkapitalens udlevede Økonomiprincipper, imod Sparepolitikken paa Arbejdernes Bekostning og imod Parolen om den kroniske Sultetilstand, og som i sit „New Deal" (Det nye Spil) i Stedet for de skadelige private Spekulationer satte *Statens Økonomiplan*. Endnu er Arbejdsløsheden i Amerika stor; men han har drejet Hjulet og banet Vejen til Forbedring.

I de 4 Aar, Roosevelt har været Præsident, er han blevet bekæmpet af Amerikas storkapitalistiske Magter, som sjældent nogen Præsident før ham. Kapitalmagterne, der i 1933 under det alvorligste kapitalistiske Sammenbrud, saa den eneste Frelse i Roosevelt, bekæmpede ham straks, efter at Samfundets sociale Struktur og deres egen Stilling saa nogenlunde syntes sikret, og stemplede ham som Spiller og ansvarsløs Eksperimentator. Mere end 80 % af den amerikanske Presse kæmpede under Valgkampagnen mod Roosevelt. Alligevel kunde Roosevelt forøge sit i 1933 opnaaede Flertal fra 58 til 62 % af Stemmerne. De brede Masser af amerikanske Arbejdere og Farmere lod sig ikke bluffe af Kapitalens Pressesirener, men forstod Roosevelts ærlige Vilje og hans positive Politik.

Hvilken europæisk Diktator turde vel vove frit, demokratisk Valg og regne med en lignende Majoritet? De europæiske Diktatorer ved godt, hvorfor de forhindrer demokratiske Valg.

Den *almindelige* Linje for Roosevelts andet Præsidentskab ligger klar. Den *sociale Samvittighed,* som den amerikanske Vælger efter 4 Aars Roosevelt-Politik har lagt for Dagen ved sit Ja under det sidste Valg, vil præge Roosevelts fremtidige Politik. Den hensynsløse kapitalistiske Politiks Tid er forbi i Amerika. Ideerne af Roosevelts „New Deal" vil ogsaa blive Grundlaget for Amerikas fremtidige Livsform. Formodentlig vil den nye Majoritet være tilstrækkelig stærk til at omforme Amerikas forældede Forfatning og afskaffe den reaktionære Højesteret, som atter og atter saboterer Reformlovene. Roosevelt bebuder allerede Hjælpeforanstaltninger til Fordel for de nødlidende Farmere i de vestlige Stater og gigantiske Beskæftigelsesplaner for at indlemme de resterende 4 Millioner Arbejdsløse i Arbejdsprocessen (over for 12 Millioner i 1933). Alle Foranstaltninger vil finde Sted inden for Rammerne af en Økonomiplan, der — formodentlig uden Hindringer fra den reaktionære Højesterets Side — vil komme til at regulere Industriens og Landbrugets Produktion over hele Fristaternes Omraade. Socialpolitisk skal Regimet efter et Udtryk af Roosevelt under Valgkampagnen betyde: *„en Fremtid med større Lønninger, flere Fridage, kortere Arbejdstid og ud med jer baade Lørdag og Søndag."*

Den *internatianale Betydning* af Roosevelts Sejr kan næppe overvurderes. Vi er tilbøjelige til at anlægge for stor en Maalestok over for europæiske Forhold og for en lille Maalestok over for Forhold uden for Europa. Det er muligt, at en fremtidig Historieskrivning vil finde den nuværende Tid kendetegnet, ikke ved Hitlers Diktatur, med ved *Roosevelts* Præsidentskab. Roosevelt er en *Fremskridtets Mand*. Han former Verdens stærkeste Erhvervsapparat efter Retningslinjerne for det kollektive Demokrati og Planøkonomien. Han vil ikke vige tilbage for at sætte Amerikas Indflydelse og Magten, som denne yngste og mest foretagsomme Nation med dens faktisk ubegrænsede Erhvervskræfter er i Besiddelse af, *ind for Demokratiet*. Man kan i den Forbindelse henvise til, at Sejren i hele dens Udstrækning ogsaa af den Grund er blevet af saa afgørende Betydning for Roosevelt, fordi de fascistiske og tyske Grupper havde opfordret til at stemme paa Modkandidaten. Fra den *internationale Handels Standpunkt* betyder Valget en Undsigelse til *de fascistiske Militærstaters Autarki* og en *Bekendelse til den internationale Handel*. For saa vidt vil Resultatet af det amerikanske Valg begunstige det franske og engelske Demokratis Bestræbelser for at indlede en ny økonomisk Periode og genoprette den internationale Handel. Den af Demokratiet mod Fascismens militære Autarki rettede verdensøkonomiske Forening, som indledes med Devalueringen af Franc- og Gyldenvalutaerne og Nedsættelsen af de franske Kontingenteringer, har faaet en ny Støtte. Fra nu af vil — efter Roosevelts Sejr — alle Bestræbelser for at neddrive de økonomiske Mure og for at genoplive den internationale Vareomsætning blive *støttet af Amerika*.

Naar man ved Udgangen af Aaret 1936 gør den aarlige Status op mellem Fascisme og Demokrati, saa tegner Situationen sig visselig mørk og vanskelig for Europa. I Spanien er Kampen mellem Folkefront og Fascisme kommet til Udbrud paa skarpeste Maade; Tyskland, Italien og Rusland tager aabenlyst Del i Kampen. I Skandinavien, England og Frankrig har Demokratiet holdt sig og befæstet sig, derimod er de *fascistiske* Staters *militære* Position blevet synlig styrket. Den Kendsgerning, at *Roosevelt* ved det sidste Valg har sejret med 62 % af Vælgernes Stemmer, gør det alligevel nærliggende for os, trods alt at notere Aaret 1936 som en *Gevinst for det internationale Demokrati.*

H.

SANDHEDEN OM FRANKRIG

Naar man fra Frankrig begiver sig til et andet Land, er det ganske almindeligt, at man i en Tone, der forraader baade Medlidenhed og Ængstelse, bliver stillet overfor det Spørgsmaal, om man ikke lider meget under »Tilstanden« i Frankrig, om man ikke maa befrygte det værste. Ligesom i selve Frankrig er man ogsaa i andre Lande i det store hele enig om, at de i sin Tid efter den store Strejkebevægelse i Matignon-Aftalen opstillede og godkendte Mindstekrav med Hensyn til Arbejdstid, Lønninger, Ferie o. s. v. var absolut rimelige og retfærdige. Derimod anker man ret ofte over, at der tiltrods herfor stadig forekommer nye Strejker og Konflikter, som man i visse Kredse gerne tilskriver Arbejdernes daarlige Vilje.

Mens man virkelig kun kan le over Medlidenheden og Ængstelsen med Hensyn til Farerne ved et Ophold i Frankrig, er det, hvad angaar Strejkerne og de nye Konflikter, nødvendigt engang for alle at slaa fast, at det herved ikke drejer sig om Disciplinløshed fra Arbejdernes Side, men om Arbejdsgivernes Overenskomstbrud og daarlige Vilje, idet disse søger at udnytte den efter Juli Maaned indtraadte Arbejdsfred til at sabotere Gennemførelsen af Bestemmelserne i Matignon-Aftalen.

Arbejderne og Fagforeningernes Ledelse stræber ikke blot efter begge Parters Overholdelse af de indgaaede Overenskomster, men gaar endog videre og er gerne rede til at medvirke til en Bilæggelse af de Konflikter, som er opstaaet uden deres Skyld, og de viser herved stor Imødekommenhed i Erhvervslivets Interesse. Hvem der ved, med hvilken Styrke de franske Fagforeninger altid har modsat sig enhver Tvang med Hensyn til Mæglingsvæsenet, vil kunne forstaa Betydningen af disse Indrømmelser, naar han f. Eks. bliver bekendt med Forslagene vedrørende Mægling i Arbejdskonflikter.

Det var Fagforeningerne, som erklærede sig indforstaaet med, at Uoverensstemmelser forinden enhver Strejkeaktion eller Standsning af Bedrifter skal forelægges for en paritetisk national Kommission af Repræsentanter for Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne i vedkommende Fag. Det var Fagforeningerne, som udtalte, at saafremt der ikke blev opnaaet noget Resultat paa denne Maade, Sagen saa skulde forelægges for en national Kommission bestaaende af Repræsentanter for de modstaaende Hovedorganisationer. Begge Kommissioner skal saa i Løbet af 8 Dage træffe deres Afgørelse. Kommissionerne skal nedsættes af Arbejdsministeren og denne eller en af ham udpeget Stedfortræder skal fungere som Kommissionens Formand. Den samme Fremgangsmaade skal følges med Hensyn til Uoverensstemmelser om Kollektivoverenskomster.

Der foreligger endnu intet Svar fra Arbejdsgiverne paa disse for længere Tid siden fremsatte Forslag, som de under Landsorganisationen hørende Forbund enstemmigt har godkendt, og som Arbejdsgiverne tiltrods for, at de anerkender Øjeblikkets Nødvendigheder, naturligvis bekæmper.

»Et bekræftende Svar«, siger Jouhaux i en i »Peuple« for 6. Oktober offentliggjort Artikel, »vilde være bedre end alle tendensiøse og uoprigtige Kampagner, med hvilke man søger at diskreditere Demokratiet!«

(I. F. C.)

MEDDELELSE FRA ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

Vort Delegeretmødes Beslutning om saavidt muligt at afholde Kursus for Bestyrere af vore Kontrolkontorer og Filialkontorer har gentagne Gange været behandlet, og der har ogsaa om Sagen været ført Forhandlinger med Arbejdsdirektoratet.

Direktoratet har imidlertid, dels under Henvisning til, at vi nu har 6 Rejsesekretærer, der er til Disposition for Afdelingerne og Kontorbestyrerne, og at en personlig Undervisning af den enkelte paa selve Hjemstedet langt maa være at foretrække fremfor et Kursus for mange Deltagere i nogle faa Søndagstimer, og dels under Henvisning til, at saadanne Kursus, der vilde omfatte mellem 17—1800 Deltagere, vilde koste Arbejdsløshedskassen henimod 50,000 Kr., fraraadet, at nævnte Kursus og de dermed forbundne Udgifter afholdes.

Arbejdsløshedskassens Forretningsudvalg har paa sit sidst afholdte Møde taget Direktoratets Henstilling til Efterretning.

Johannes Nielsen.

GULDBRYLLUP

Den 16. Januar fejrer *Jens Larsen* Guldbryllup.

I og for sig er denne korte og lakoniske Meddelelse nok, thi selv om der findes Tusinder *Jens Larsen*'er i vort Forbund, er ikke en eneste af de af vore Medlemmer, der blot har fulgt lidt med i Forbundets Historie, i ringeste Tvivl om, hvem *Jens Larsen* er. Saa populær er *gamle Jens,* som alle vi, der har samarbejdet med ham gennem alle Aarene, der gik, efterhaanden kaldte ham, at selv om der ikke vilde fremkomme nogen nærmere Meddelelse om, hvem denne *Jens* egentlig er, vilde Sympatitilkendegivelser fra nær og fjern alligevel i stort Antal finde frem til *Jens'* og hans trofaste Hustrus Hjem i Næstved den 16. Januar.

Jens var nemlig altid populær og blev det mere og mere med Aarene. Fra den alvorlige og strenge Tillidsmand, der kunde sige sin Mening baade til Ven og Fjende — og det, saa de kunde forstaa det — voksede han fra de strenge Aar, hvori han maatte øve det banebrydende Arbejde, der nu engang skal til trindt om ude i Arbejdsfeltet, og gled ind i de større Forbundsopgaver og ydede her en betydelig og ofte stærkt personlig præget Indsats.

Men *Jens* havde ogsaa gode Betingelser herfor, arbejdsvant fra det haarde Slid i Dagliglivets Gerning, først som Tjenestedreng hos Bønderne, senere som Tjenestekarl, senere igen som Fabriksarbejder, for at ende som Banearbejder og Murerarbejdsmand. I de Tider var der ingen Organisation i den Egn, hvor *Jens* fik sin Opdragelse som Arbejder. Den blev først stiftet i 1894 i Næstved, og *Jens Larsen,* der var mellem Stifterne, blev Foreningens første Formand. Faa Aar efter valgtes han ind i Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse, og ved Aarhundredskiftet valgtes han til Forretningsfører i Dansk Arbejdsmands Forbund som Afløser for den hidtidige Forretningsfører Frederik Hansen. Men baade indenfor vor Presse og vort Parti var *Jens Larsen* i de Aar en virksom Medarbejder, og var en Tid lang vort Partis Kandidat i Vordingborgkredsen, hvor han Gang efter Gang øgede sit Stemmetal for dog i 1916, da Forbundsarbejdet lagde for meget Beslag paa hans Tid, at trække sig tilbage til Fordel for en anden Partifælle.

Ved mange Lejligheder, navnlig i Tilfælde, hvor Forbundets daværende Formand paa Grund af Sygdom midlertidig havde maattet overlade Formandsstillingen til *Jens,* der har været Forbundets Næstformand siden 1911, og indtil han fratraadte i 1932, har *Jens* øvet en god og ansvarsfuld Gerning i Forbundets Tjeneste.

Mange af de Opgaver, som paa denne Maade blev lagt i Hænderne paa *Jens Larsen,* krævede uhyre meget af sin Mand, og selv om *Jens Larsen* nu og da maatte finde sig i at blive puffet haardt omkring af denne eller hin Opgaves ublide Betingelser, holdt han altid Balancen, lod sig ikke vippe over Ende, kendt med sin Styrke fra medfødt Evne og fra den haarde Skole paa Arbejdspladserne, og senere som Arbejdernes direkte valgte Tillidsmand nede i Næstved.

Jens var aldrig bange! „Er Du tosset?," sagde han undertiden, naar et eller andet Projekt blev fremført, men det lune Blink i hans Øjne sagde samtidigt, at det vilde s'gu være rart, hvis vi kunde faa det gennemført, og saa kendte man *Jens'* Standpunkt.

Men *Jens* var ogsaa den besindige og forfarne Fagforeningstaktiker, der aldeles ikke lod sig skubbe ud, hvor der ikke var nogenlunde fast Bund under Fødderne, og *Jens* kom aldrig til at sidde fast i Hængedyndet.

Alle vi, hans allernærmeste Medarbejdere i de senere Aar af *Jens'* Forbundsvirksomhed, fandt i ham aldrig andet end en trofast og varmtfølende Arbejder for den Stand, i hvis Tjeneste han stod, og selv da det Tidspunkt nærmede sig, hvor vi alle maa føle, at Tiden er inde for at gøre Plads for andre, fandt vi stadig i *Jens* en Mand, for hvis Meninger man maatte nære den allerstørste Respekt, og hvis Evne til at tage sin Tørn til det sidste, kun maatte aftvinge Beundring.

Det var nu *Jens,* men saa er der hans lille Kone *Kristine,* for det er jo Guldbryllup, der er Tale om! 10 Børn har hun født *Jens,* dejlige raske Børn allesammen, men hvis Opdragelse i stort Maal maatte blive lagt i Hænderne paa *Kristine,* naar *Jens* var borte fra Hjemmet, hvad han nu var mere, end han var hjemme. Hvor skylder Arbejdernes Repræsentanter ikke disse Kvinder Tak for, at de har kunnet og villet finde sig i at faa overvæltet den næsten hele Opgave af Børnenes Opdragelse, som jo dog under andre Vilkaar maa være fælles i et Ægteskab, og for hver en smuk Løsning heraf maa ogsaa alle de, i hvis Tjeneste *Jens* har udført sin Gerning, være *Kristine* taknemmelig.

Det er sjældent blide Kaar, der bliver en saadan Tillidsmands Hustru til Del. Tynget af Opgavernes Vægt, paavirket af deres Vanskelighed og til Tider Ubehagelighed, maa en saadan Tillidsmands Hustru ofte finde sig i Vrantenhed og mere til af Ægtefællen, i Stedet for den Lykke, der var Ægteskabets Forudsætning, og det vilde være fuldkomment uretfærdigt i Vurderingen af den Tjenesteydelse, *Jens* har præsteret, ikke ved en Lejlighed som denne at medtage heri det Afsavn, disse Ydelser har affødt i Tidens Løb i det lille, børnerige Hjem i Næstved.

Paa den Højtidsdag, paa Guldbryllupsdagen, der nu stunder til for det gamle Ægtepar, vil Dansk Arbejdsmands Forbund med dets mange Tusinde Medlemmer sige Ægteparret en velment Tak for, hvad de har ydet gennem et langt Liv, og tillige udtale Haabet om, at de hver især maa kunne føle den varme Sympati, der gennem venlige Tanker og Følelser fra alle Egne i Landet vil strømme dem imøde.

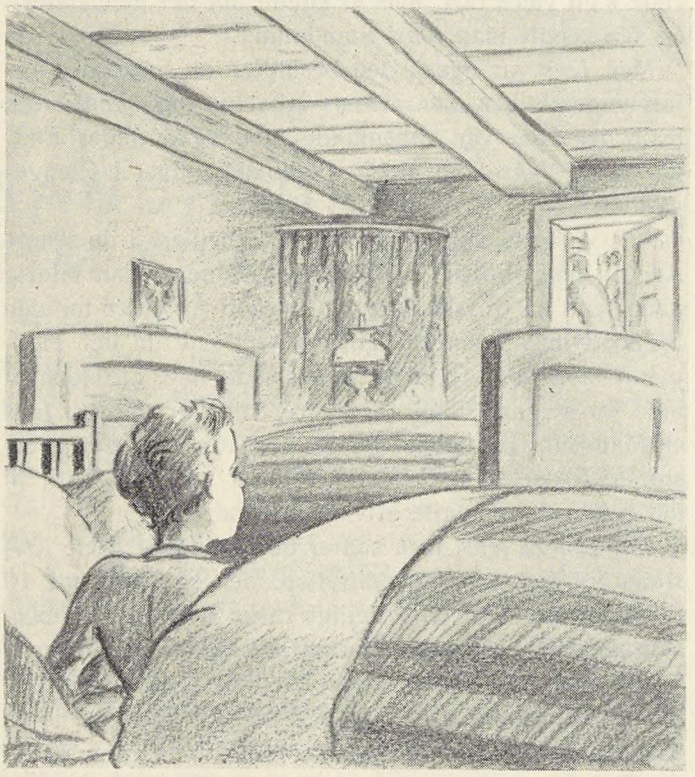
A.

SPINDELUHRET

Af GEORG NORDKILD

Der kom en Dreng løbende ned ad Bakken. Han var barbenet og barhovedet. Det solblegede Haar lagde sig helt tilbage i Lufttrækket. Drengen løb, som om det gjaldt Livet. Det gjorde det for Resten ogsaa, men ikke hans eget. Et Øjeblik forsvandt han bag Nabohuset, dukkede saa atter op meget nærmere, helt henne ved os.

Vi gik og pjottede Hø, Far, Mor og jeg. Det var vist

ikke meget bevendt med mit Arbejde, jeg kunde knap løfte Riven. En glødende hed Sommerdag var det uden Luftning, kun Varme. Kløverens Blade var krøllede helt sammen i Tørren og faldt af og smuldrede hen, naar man traadte paa dem, noget, Far ikke var glad ved.

Drengen løb hen til Far, forpustet sagde han.

— Jeg skulde hilse og sige fra Spange-Jens, om du straks vilde komme ud til ham, for han er saa meget daaelig.

— Hva fejler han? spurgte Far og støttede sig til Høtyven.

— Det ve jeg inte, men han kom ud i bar Skjorte i Døren og bad mig rende nør til dig. Han saa osse forskrækkelig elendig ud, og saa rystede han saa løjerlig paa Benene.

Saa rendte Far, alt det han kunde. Jeg gjorde Tilløb til at følge med, men Mor sagde:

—Du bliver her. Det er ikke noget for dig.

Da en halv Times Tid var gaaet, kom Far tilbage. Jeg kunde se paa Far, der var foregaaet noget, noget, der optog ham stærkt og satte hans Sind i Svingninger. Mor spurgte, hvad der var i Vejen med Jens Evesen.

— Jae, hvad er der i Vejen med ham? Jeg maa straks efter Doktoren. Du kan tro, han fortalte mig underlige Ting.

Mor lagde sin Haand paa Fars Arm.

— Du siger ikke, der er noget om det med Uldjyden?

— Nej, nej! Slet ikke, det er noget helt andet og ikke nær saa slemt. Men nu har jeg ikke Tid. Jeg maa afsted efter Doktoren, kanske hans Liv kan reddes.

Lidt efter skramlede Far ud af Gaarden. En Støvsky stod efter ham. Baade Køretøj og Støvsky forsvandt bag Bakken. Mange Tanker brød mit Barnehoved. Paa en Maade var det kedeligt, Jens Evesen ikke havde kaputtet Uldjyden, for det hade været saa grusomt interessant ....

Doktoren rystede paa Hovedet, da han kom ud fra Jens Evesens Sygeseng.

— Om et Døgn eller to er han færdig. Kræft i hele Kadaveret.

Mor passede Jens paa det sidste. Han laa immer og snakkede om Skoven, mest i Vildelse, gik mellem det efteraarsfarvede Løv dybt i dens Indre. Kom til en bred Bæk, der snoede sig under tæt Buskads. Der kunde Jens ikke komme over, men saa satte han Kobberkrukken, han gik med i Haanden, ned i Bækken, og han traadte paa Kobberkrukken. Men som han satte Foden paa Krukken, væltede den, og Indholdet faldt ud. Det tungeste gik til Bunds. Men de beskrevne Papirlapper flød paa Vandet, der førte dem ud i Esrom Sø, hvor de forsvandt.

Jens gav et Skrig fra sig. Mor styrtede til. Men da var Jens Evesen død.

Og saa gik Snakken.

Mette fra Møllehøjen kunde fortælle, at hun kendte en Mand, som hade en Svoger, der hade set, at Uldjyden en sen Vinterdag var gaaet ad Storkevadsvejen og drejet tilvenstre ved Kistrup Vænge lige i Retning mod Spangehuset, hvor Jens Evesen den Gang var Hegnsmand. Siden hverken hørte eller saa man noget til Uldjyden. Og han hade mange Penge hos sig, Uldjyden. Det kunde Boel fra Skidendam snakke med om, for hun hade købt en Klokke af Jyden, og da hade han taget en stor Læderpose, fyldt med Sølvdalere, op af Lommen. — Ork ja, sluttede Boel — hva med Synden kommer, det med Sorg bortgaar. Ands Villemsen og Helene, der var hos Spange-Jens til det sidste, ved nok mere, end de vil vedkende sig, men der er Laas for deres Mund. De hade nok deres Hyr med at hulle den Lede i Ave, for der siges, at knap hade Jens lukket a for Verstruven, før han sad paa Sengegaavlen, den Lede, mener jeg, for at hente hans Sjæl.

Noget mystiskt og gaadefuldt hade der alle Dage hæftet sig ved Jens Evesen. Alene det, at han ikke hade omgaaedes nogen, var nok til at give allehaande Rygter Næring.

I en forholdsvis ældre Alder var han flyttet ind i Rytterhuset, som han hade betalt med 400 Rigsdaler. Han hade været Hegnsmand i Spangehuset, der laa midt i Grib Skov. Den Ting, at han flyttede fra en Tjenestebolig, væk fra Skoven og Arbejdet, som han savnede, var jo højst mærkværdigt.

Med min Tiaars Livserfaring fandt jeg intet mærkeligt i det. *Det mystiske begyndte en Aften, da jeg laa i min Seng, og Far og Mor troede, jeg sov.*

— Næe, Helene, det var i Kistrup Vænge, han fandt Kobberkrukken, sagde Far. Jeg hørte, han gik frem og tilbage paa Gulvet og bakkede paa Piben.

Jeg ... oh! forlad mig, jeg lettede Hovedet fra Puden! — I Kistrup Vænge, blev Far ved, tror jeg aldrig, du har været, Helene. Det ligger helt oppe midt i Skoven. Spangehuset laa for Resten ikke saa langt derfra. Nu er det jo nedrevet for mange Aar siden. Men nok om det. Skovfogden, det har vel været gamle Erhardt i Ostrup, beordrede altsaa Jens Evesen til at grave Plantehuller i Vænget. Du kan tro, det var ejendommeligt for mig at sidde der ved den døende Mands Seng og høre ham fortælle ind imellem, at han maatte puste lidt for at faa Vejret ... Han hade vel gravet et hundrede Huller, da Spaden stødte mod noget haardt. I den Tro, at det var en Sten, bøjede Jens sig ned for at ta den op. Men da mærkede han, det var en glat, rund Genstand. Det kan nok være, der kom Gang i Spaden. Og saa stod den gamle Kobberkrukke nede i Jorden, helt grøn af Ir og Fugtighed. Laaget kunde han ikke straks faa af. Ivrigheden blev større, *da Jens mærkede, den var tung, og det skramlede inden i den. Da brækkede han Laaget op med Spadebladet.* Øverst laa en Del beskrevne Papirer, bundtet sammen i smaa Pakker. Og saa var der et kostbart Etui, hvori laa et Gulddameuhr med Kæde. Uhret var af disse du ved med Spindelværk.

— Næe dog! Det er jo helt romantisk, hørte jeg Mor sige med bevæget Stemme.

— Men alligevel den pure Virkelighed, for her ser du Uhret, sagde Far. Der blev en kort Stilhed. Nu sad jeg oprejst i Sengen. I den anden Stue sad jeg med aabne Øjne og navnlig Øren. — Med et Knivsblad kan man lukke Kapslen op. Saa, nu kom den. Atter Stilhed.

— Hvor er det dog smukt. Lidt Skade har det alligevel taget i Jorden ... Men hvad er det! Et Navn er indgraveret i Kapslen! Mor læste langsomt og følelsesbetonet, som naar hun læste i Bibelen: Bolette Adrian. Den syvende September 1840. Fra din Ven.

Nu kunde jeg ikke længer holde mig i Sengen, i et Par Spring var jeg oppe paa Gulvet og inde i Stuen, borede Hovedet ind mellem Hofterne paa mit Livs to Ophav. — Maa jeg ikke se, hvad det er? Ingen lagde synderlig Mærke til mig. Far sagde, henvendt til Mor:

— Uhret er dit. Jeg fik det for at gi dig det, for, som Jens Evesen sagde, du vilde værdsætte det og holde det i Ære.

— Tænk, sagde han det. Mor blev rørt, strøg nænsomt med Forklædesnippen hen over det ukendte Navn. — Hvem kan mon Bolette Adrian være?

— Jae, hvem? Det kommer vel aldrig for Dagens Lys, mente Far. — Men for Jens Evesen blev Fundet kun til Ulykke. Fra den Dag, han fandt Kobberkrukken, væltede Uheldet over ham. Kreaturerne døde, og Gigten plagede ham. Hans Kone laa syg i mange Aar og døde som sindssyg. Alt det, mente Jens, stammede fra Fundet. Saa vilde han ikke bo længere i Spangehuset, men flyttede hertil. Alt dette fortalte han mig, kort før han sov hen.

En Maaned efter blev der holdt Auktion over Jens Evesens Efterladenskaber. Han hade ingen nære Slægtninge.

Ved Auktionen købte Far en gammel Dragkiste. Mor

var ikke videre glad for det gamle Skrammel. I Stykkevis blev det baaret op og samlet i Øverstestuen. Skufferne skreg mod Kanterne og gik skævt i Leje. En muggen Luft steg op fra dem. Men den øverste vilde slet ingen Steder, hverken frem eller tilbage. Far prøvede med alle de Nøgler, der var i Huset. Skuffen var lige standhaftig. Nu blev Far ivrig, hentede et „Koben" og satte det ind under Skuffen. Sveden sprang ham paa Panden. Da lagde Mor en Haand paa hans Skulder.

— Men Anders dog, gør ikke det. Du ødelægger jo Dragkisten. Faa heller fat i en Dirk.

— Jeg *vil* se, hvad der er i den Skuffe, og jeg har ingen Dirk, har haft een engang, men den har du vel smidt væk som saa meget andet, sagde han og tog mig i Øret. Strøg derefter Panden med Skjorteærmet. — Hvad gør vi nu?

— Faa en Dirk hos Smeden, sagde Mor stille.

— Men det tar Tid, lang Tid. Det var osse Pokkers med den Dirk, hvor den kan være henne.

Saa red Far til Smeden. Kom hjem med en løjerlig Indretning i Lommen. Stak Dirken i Nøglehullet, vred og drejede en Tid. Det knækkede hemmelighedsfuldt inde i Laasen. Endelig faldt Gækken ned, og Skuffen

gled ud med en pibende Lyd. To Par Øjne, der stirrede over Kanten højt til Vejrs, hvor mit Øje ikke kunde naa. Jeg tog en Stol og kravlede op paa den. I Skuffen laa nogle gulnede, sortplettede Papirer i Smaapakker. Alle var de beskrevne med løjerlige Streger og Sving i brunlig Farve.

Far løste op for een af Pakkerne. Hans Haand rystede. Mor saa til med fjerne Øjne. Far hakkede sig gennem nogle af Skrifttegnene. Saa sagde han:

— Jeg tænkte nok, de skulde ligge her. Hvem ved, kanske Forklaringen paa Spindeluhret ligger i disse Papirer.

Dagen efter prøvede jeg paa at lirke ved Skuffen. Den var laaset, var altid laaset, naar jeg fristedes af Nysgerrighed. Hver Gang, jeg ledte Talen hen paa de Haandskrifter, sagde Far gerne:

— Den Slags skal man la blive i Mørket, der hører de hjemme, og de vil kun forvolde Fortræd, naar de kommer frem for nyfigne Blikke....

— — —

Nu ligger Haandskrifterne foran mig, og det gamle Spindeluhr ligger der ogsaa med den blanke Skive og Emaillebogstaverne. Den gamle Dragkiste er smuldret hen. Men Skrifterne lever, taler om en Tid og Livsskæbne, der er os fjern. Nej, nej! Kun Tiden er os fjern. Skæbnerne er de samme som den Gang, og vil til alle Tider være det.

Ærede Læsere! Nu begynder først Historien. Det er med den, som saa ofte, at Forberedelserne tager den halve Tid. Altsaa:

Per Rødkilde kører Valkevognen fra Stampen, der ligger i Snevred Skov, og til København. Per har højt Læs paa Vognen af stampet og valket Militærklæde. Det er en fugtig Efteraarsmorgen. Klokken er fire. Hjulene skærer dybt ned i den bløde Vej, der fører mod Kanalbroen. Paa Broen staar et hvidt Gespænst. Per faar Gluggerne helt op. — En ved aldrig, hvad ded ka være! Naae, han har da to Ben.

— Gomaaren, Per! lyder det gennem Regntykning og Taage. — Jeg sku sige fra Mester, om du vil ta dette Brev med ing til ... til ... la mig nu se ... til ded kungelige Wai-sen og-og Op-fost-rings-hus i Køvenhavn.

Det er for overvældende for Per Rødkilde at opfatte paa een Gang.

— Hva vaaed, du sagde? Jeg syntes, du sagde: kunge-lige Vaisenrør og ...

— Wai-sen- og Op-fost-rings-hus. Ka du inte forstaa dansk?

— Jøssesihjanedov! Der er inte for mig og komme. Svin i Kancelliet, hvad! Hæ, hæ!

— Du ska inte kere dig om ded, Per. Der er en Sprække i Porten, sagde Mester, og der putter du barestens Brevet ing, og saa kører du bare hjem igen til Stampen, sagde Møllersvenden.

— Hvisom jeg har avleveret Stampetøjet paa Tøjhuset.

— Natyrligvis.

— Du er elles tidlig paa Gakkerne, sagde Per, mens han tog sig en Skraa.

— Har inte sovet i flere Nætter. Mollen gaar baade Dav og Nat i denne Tid, ded er Vindstille. De kommer baade trillende og kørende fra alle Nabosovnene. Men Vandmollen den kan vel nok køre rundt ilél. Og for alle de Aal, der gaar i Rusen. Læssevis, forstaar du, og Moneter i Mollerens Kasse.

Per Rødkilde rynkede Munden sammen til en koket Trut, og ud hvislede en lang Fløjtetone.

— Naae, nu er jeg med paa Noderne. Brevet til ham — ham Vai-Vaisenhus er anbelangende Aal, ka jeg tænke.

— Er du rejtig i Møssen! Næe, ded er saa vidt jeg skønner noved angaaende en Dreng, Molleren ska ha i Pleje.

— En Dreng i Pleje? Ded vaa som Katten! Dem ka man faa nok a yden og skrive til Køvenhavn etter dom, sagde Per Rødkilde, puttede Brevet i Inderlommen, slog et slattent Knald og drejede op mod Schæfergaarden ...

Drengen fra Opfostringshuset hed Jens Becklund, og fjorten Dage efter kørte han med Deligencen til Frederiksborg. Her afhentede Mølleren fra Esrom ham. Mølleren styrkede sig lidt i Postgaarden inden Hjemfarten. I Aftenlaget drejede han og Jens ind i Møllegaarden.

I Døren til Møllehuset stod Madam Adrian og en lille lyslokket Pige paa Drengens Alder. Pigen krøb om bag Moren, da hun skulde række Jens Haand.

— Ikke være saa genert, Bolette. Ja, ja. I lærer nok snart hinanden at kende, sagde Mølleren.

Bolette plumpede en Dag i Møllesøen. En glødende hed Dag. Der var ikke meget Vand, men desmere Dynd. Skovlhjulet stod stille, saa Bolettes Skrig hørtes viden om. Det naaede ogsaa Jens Becklunds Øre. Han var kravlet op i en Eg ved Mølleaaen. I en Haandevending var han nede af Træet og henne ved Ulykkesstedet. Der var allerede samlet en hel Hob Mennesker.

Barnet laa og plaskede i Mudder og Vand til Halsen. Madam Adrian klynkede og vred sine Hænder! — Mit stakkels Barn, mit stakkels Barn! Er der da ingen, som vil redde hende? Skal jeg nu ogsaa miste mit sidste!

Mændene smed Lægter og Brædderstumper ud til den Druknende. Men de kunde ikke bære hende oppe i det løse Dynd. Møller Adrian skældte og bandede over saadanne Kujoner, der ikke turde vove Skindet. To Mænd kom bærende med en Brandstige.

Da lød der et dødt Plump. Mudderet lukkede sig for kort efter at aabne sig lidt derfra. Noget, der lignede et Hoved, kom til Syne, arbejdede sig længere ud. Et Par dyndgraa Arme omspændte Bolette og fik hende lodset op paa Stigen, der var skubbet ud. Angst, Skrig og Jubel lød fra Land.

Da Redningsmanden kom op paa Stigen i sin fulde Størrelse, saa de at det var Jens Becklund.

Den Gang var han fjorten Aar.

Baade han og Bolette kom under Slusens Vandstraale. Men fra det Øjeblik mærkede han, at det var mere og andet end broderlig Interesse, han nærede for „Klaaester Molleren"s unge Datter.

— — —

Jens Becklund har gaaet et Par Aar paa Frederiksborg lærde Skole. Og nu har han faaet Ansættelse som Kopist hos Regimentsskriveren paa Esrom Kloster. Hør, hvad han skriver:

„Dagene snegler sig langsomt afsted herinde paa det halvmørke Contor. Hvorfor er Dagene lange, og hvorfor er de saa lyse udenfor Klostermuren? Hvorfor spørge, naar Svaret allerede ligger mig paa Læben? Maa jeg

ej hellere spørge, hvorfor Verdens dejligste Jomfru er faldet i mine Arme."

„I Dag gik hun forbi Klosterporten, et flygtigt Glimt kun fik jeg at se. Hr. Falster var ikke paa Contoret, og jeg gjorde mig et Ærinde op paa Loftet. *Fra Gavlvinduet saa jeg hende gaa over Gangbroen. Hun traadte saa let paa de tykke Planker. Den syrenfarvede Kjole sad højt i Livet og gjorde hende endnu slankere end ellers. Hun havde den brede Solhat med de røde Baand paa Hovedet.* Hvorfor drejede hun ej Hovedet, saa jeg

kunde se hendes dejlige Ansigt. Godt var det, jeg stod paa det høje Stade, ellers var jeg ilet efter hende og havde trykket hende til mit Hjærte. Hvad vilde saa monstro Mølleren sige, hvis han havde set det? Hun gik over Thingbakken, forbi Pinepælen. Jeg saae langeligt efter hende, indtil hun blev borte for mine Øjne."

„I Aften har vi gaaet en lang Tur i Grib Skov. Ved Fændrikke-Egen mødte vi Birkedommer Meine og hans Datter. Den sidste saae paa os med store Øjne. Monstroe de aner noget? Jeg troer det ej. Vi er jo paa en Maade Sødskende. Dejligt at gemme den Slags Hemmeligheder tilsammen."

— — —

En Dag rullede der en flot Fjedervogn ind i Møllegaarden. Adrian kom smilende og bukkende ud og tog imod den Fremmede.

— Velkommen til Kloster, Hr. Vallentin, bød han Gæsten. Denne var en yngre, statelig Mand med mørkt Fuldskæg og ulastelig i Tøjet. Et Par angstfulde Øjne saaes bag de smaa Ruder. Det var Madam Adrians.

Mændene gik og bekikkede Mølleværket, især Hr. Vallentin. Da de var færdige med det udvendige, tog de fat paa det indvendige. Saa gik de ud i Marken, helt op i Skovkrogen. Øjnene bag de smaa Ruder fulgte dem. En Time efter kom de hjem. Bordet stod dækket. Bolette bød om. Vallentin hade ikke sit Blik fra hende.

Ved et Bæger i den anden Stue sad de to Møllere og drøftede Tingene.

— Som jeg har sagt Dem før, gentager jeg nu igen:

Inden første Juli skal Halvdelen af Obligationens Paalydende være udbetalt, sagde Vallentin.

Mølleren gik frem og tilbage paa Gulvet med Hagen i Haanden.

— Skal vi ikke sige til første Oktober? Til den Tid har jeg Aalene, forsøgte Adrian.

— Til første Oktober skal Resten af Pengene ligge paa Bordet, sagde Skære Mølleren.

Solen gik ned bag den store Skov. Men endnu sad de to Mænd derinde og tømte Bægere, og det var mørk Nat. Madam Adrian stod ude paa Gangen med Øret mod Døren. Nu *saa* hun ikke, men hun hørte desmer. Bolette kom derud.

— Hvad er der paa Færde, Mor? Der er noget galt. Sig det, hører du!

— Gaa, mit Barn, gaa i Seng. Det er snart Midnat, hviskede Moren.

Og Bolette gik op paa sit Kammer. Et enligt Lys titted ud i Mørket fra Klosteret, fra Jens Becklunds Værelse. Da kastede Bolette sig over Sengen i Graad, for hun anede, deres Lykke stod paa Spil i Nat.

Først et Par Dage efter vovede Madam Adrian at spørge sin Mand om, hvordan det stod til med Obligationen.

— Hæja, den er i Orden ... paa visse Betingelser.

— Hvilke Betingelser?

— Jeg mener, hmja, at Bolette gaar ind til megen Rigdom ... og desuden faar en god Mand i Hr. Vallentin ... anset Mand, fin Mand. Mølleren mærkede, at Blodet hamrede i Tindingerne.

— Sig det kun kort og godt, Adrian. Du har solgt dit eneste Barn for Penge, og du har glemt, hun ogsaa er mit. Men det siger jeg dig, at før skal jeg gaa halvnøgen fra Esrom Mølle, før den Handel skal staa ved Magt. Har du da ikke Øjne i Hovedet, saa du kan se, at Bolette tilhører Jens?

— Visse vasse, Børnestreger. Mølleren spjættede sig med den ene Haand bag Øret og rystede paa Hovedet.

Der blev snakket meget mellem Ægtefolkene den Dag, og Aftenen gik med. Haarde Ord faldt. Anger og Graad ....

Møller Adrian ludede op ad Klosterets brede Trappe. Han gik fra Afsats til Afsats. De sandstrøede, hvide Trin knirkede for hvert andet Skridt, knirkede helt op under Taget. Henne ved Gavlen lyste en Vinkelstribe i Mørket. Derefter tog han Retningen. Jens Becklund samlede Papirerne sammen, han sad og skrev i. Adrian satte sig paa Sengekanten, pustede og tog sig til Brystet.

— Ser du, Jens, jeg ved ikke, om jeg tar fejl. Men hvis det er, som jeg har observeret, saa er der noget Kæresteri mellem dig og Bolette.

— Ja ja! Jens var sprutrød i Hovedet.

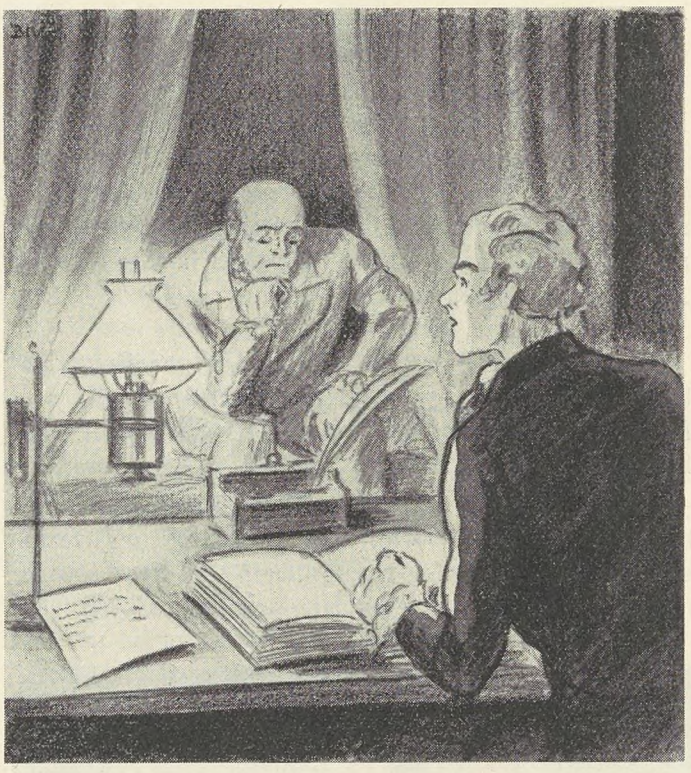
— Du ... du er min Søn, og kan saa følgelig ikke blive min Svigersøn.

— Fordi jeg er Jer Plejesøn, kan det da ingen Hindring være for, at Bolette og jeg kan faa hinanden.

— Du er ikke alene min Plejesøn ... men osse min kødelige Søn ... Din Mor fødte dig paa Stiftelsen, og hun døde Dagen efter. Mølleren tog efter Vejret. — Og jeg betalte paa Opfostringshuset for dig ... Men saa var det, da min anden Søn døde, at jeg fik dig herud ... Jeg troede, det hele skulde ende saa gedulgt, men det skulde nok ikke saa være.

Adrians Hage faldt ned paa Brystet. Han sad lidt, gik saa uden at sige Godnat. Jens Becklund støttede sig til Bordet, stirrede blindt hen for sig. Kunde han endda græde ....

„I Dag kimede Esbønderup Klokker. Jeg hørte Vognene kjøre fra Møllegaarden, ogsaa hørte jeg Bryllups skuddene knalde. Det blev mig for meget. Da Regi-

mentsskriveren saae mine Qvaler, gav han mig frie for denne Dag, og jeg slentrede rundt i Grib Skov. Først ved Tislet nærmede jeg mig Esrom. Alt paa Afstand hørte jeg Støjen fra Gildeshuset, hørte Klarinettens drøvelige Klukken fra Dandsestuen. Mon Bolette dandser, oh Gud! med sin Brudgom? Nej nej, hun kan ej gjøre det, for hendes Hjærte tilhører mig ... mig, ak, hendes Broder."

Der er gaaet mange Aar, og Bolette er Husmoder paa Skære Mølle. Jens Becklund sidder som Skriver paa Hanherredets Birkekontor i Vendsyssel. Han faar en Dag Brev fra Esrom Vandmølle, hvori meddeltes, at Adrian ligger for Døden, og han ønsker at tale med Jens inden Bortgangen.

Med Skibslejlighed sejler Jens Becklund fra Aalborg til Villingebæk og gaar derfra til Vandmøllen.

Mødet er hjerteligt mellem den døende Møller og den allerede ældede Skriver.

— Kan du tilgive mig, Jens, ... at jeg den Gang førte dig bag Lyset? Jeg maatte jo gøre det ..... for Møllens Skyld, stønner Adrian.

— Hvordan, kære ..... Far, hvordan mener I? Jeg forstaar ikke?

— Jeg er ikke din Far ..... Jeg maatte sige ..... det andet for at frelse Møllen og for paa den Maade at løse Bolette fra dig ..... Men ..... det var en skidt Løsning. Mathea har aldrig tilgivet mig det Ægteskabsbrud ..... som altsaa intet Brud var. Mølleren ligger og snor Lagenet mellem de gule Fingre. Saa siger han. — Men jeg fik fortalt hende Sammenhængen, inden hun gik bort. Et Øjeblik lyser det fra Adrians Øjne. Han tager Jens' Haand. — Men hvad siger du til det, jeg har sagt?

— Aarene kan lindre et Saar, men aldrig hele det. Dog, det skal I ikke tænke paa, svarede Jens .....

To Aar efter døde ogsaa Møller Vallentin. Bolette bosatte sig i Esrom. Kort efter finder vi atter Jens Becklund som Skriver paa Esrom Kloster .....

„I Dag er det min elskede Hustru's Dødsdag. Et Aar er rundet, et langt og træls Aar i Ensomhed. Ikke een Dag har jeg undladt at staae ved hendes Grav. Kun seks korte Aar blev det os forundt at leve tilsammen.

I et langt Aar har jeg ventet paa at faa Hiemlov for at glædes sammen med hende i Himlens Rige. Nu er det atter Juleaften. Jeg hører Klokkerne ringe. Forgangen Aar sad jeg med hendes kolde Haand i min, medens de klang. Skal jeg opleve een Jul til uden hende? Nej, det kan jeg ej, saa gaar jeg uden Kaldelse. Juleklokkerne kimer immer for mine Øren, og jeg hører Englesang. Jeg tager mine Brevskaber med mig og dette Uhr, som jeg gav hende i Fæstegave, da vi begge stod i Ungdommens Skrud. Det viser jeg St. Peder, viser ham Navnet, saa lukker han mig nok ind.

Dei gratia."

Arbejdsmændenes

Arbejdsløshedskasses Hovedkontor sender alle Tillidsmænd og Fagfæller de bedste Ønsker om et godt Nytaar og beder alle modtage vor bedste Tak for godt Samarbejde i Aaret, der svandt.

Johannes Nielsen.

Redaktionen

ønsker alle Fagbladets Læsere et godt og heldbringende Nytaar.

Fra Fagene

Aabybro Afd. — Dræningsmester Søren Sørensen, Biersted. Nærværende Sag drejede sig om et af ovennævnte Dræningsmester overtaget Afvandingsarbejde og Oprensning af en gammel Grøft, ved hvilket han nægtede at betale det i Overenskomstens § 4 Stk. 1 fastsatte Tillæg af 12 Øre pr. løb. Meter for Afpudsning af Grøftens Sider. Efter en midlertidig Indstilling af Arbejdet og Indgriben fra Kredsen og Forbundet er Sagen gaaet i Orden og der betales nu overenskomstligt for Arbejdet.

Helsinge — Helsinge Teglværk. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen var man enedes om at fastsætte Akkordprisen for Fabrikation af Mursten til 31 Øre pr. 1000 Stk. for indeværende Sæson. Imidlertid var en af Folkene blevet afskediget før Fællesmødet, og til ham vilde Teglværket ikke betale den paa Fællesmødet fastsatte Pris. Endvidere vilde Teglværket ikke betale en Lergraver, der havde arbejdet en Dag udover, hvad det øvrige Mandskab i Holdet maatte. Ved Mæglingsmødet indgik Firmaet paa at efterbetale den Mand, der havde været med ved Fabrikation af Mursten, som af os krævet, og vi frafaldt Kravet om Daglønnen til Arbejderen i Lergraven.

Støberiarbejderne — Burmeister & Wain, Teglholmen. Vore Medlemmer har rejst Krav om Ændringer i den bestaaende Bonusordning i Metalstøberiet, Jernstøberiet og Staalstøberiet. Sagen har været behandlet efter Reglerne for faglig Strid og er herfra vist tilbage til lokal Forhandling. Vi har nu modtaget Meddelelse fra Afdelingen gaaende ud paa, at der er truffet en Ordning, hvorved de 5 pCt., der hidtil fradroges Lønningerne i Henhold til Nævnskendelsen af 30. Juni 1931, bortfalder, og for vore Medlemmer, der er beskæftiget i Jern- og Metalstøberiet, der har en Timeløn fra 100 til 107 Øre, forhøjes denne fra 2 til 6 Øre pr. Time.

Viksø — Kalveholm Teglværk. Afdelingen klager over, at nogle af vore Medlemmer har haft en daglig Ventetid, som Teglværket nægter at betale. Der har været afholdt Mægling, og her er Teglværket indgaaet paa til fuld Afgørelse at udbetale Tillidsmanden Kr. 31,00.

D. A. F. — Svovlsyrefabrikerne. I Anledning af en opstaaet Strid paa Kalundborg-Fabriken om Reservemandskabets Arbejdstid og Ferie har der været optaget en Forhandling med Fabrikerne, hvorunder man enedes om, at det faste Reservemandskabs Arbejdstid udenfor Ferieperioden og de efterfølgende 3 Uger nedsættes til 48 Timer pr. Uge, og at Fabriken betaler hver fast Reserve aarlig 17 Frivagter med alm. Vagtbetaling, at Fabriken for den forløbne Overenskomstperiode betaler hver af de faste Reserver 2 Frivagter. Der udarbejdes et Skema, hvorefter Vagtinddelingen finder Sted. Endvidere enedes man om, at Feriebetalingen beregnes for Reserverne i Forhold til den Tid, vedkommende har arbejdet som Reserve, og for den øvrige Tid efter de andre almindelige gældende Regler.

Laven — Anebjerg Teglværk. Afdelingen har forhandlet med Teglværket om Fastsættelse af Betaling for Fabrikation af Falstagsten og Mandskabsfordelingen ved Falstagstensmaskinen, uden at man er kommet til Enighed. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her enedes man om, at der betales Kr. 6,25 pr. 1000 Falstagsten, naar 2 Mand presser, og Kr. 10,50, naar 1 Mand presser. For Rygsten betales Kr. 25 pr. 1000 Stk. For Støbning af Forme betales 50 Øre pr. Stk. For Indsætning og Udtagning af Falstagsten betales der efter Aftale et Procenttillæg efter Vægtdifferencen mellem Fals- og Vingetagsten. For Sortering af Falstagsten betales Kr. 2,89 pr. 1000 Stk.

Støberiarbejderne — A/S Burmeister &Wain, Christianshavn. De hos Firmaet beskæftigede Timelønsarbejdere har rejst Krav om Forhøjelse af Lønningerne. Kravet har været behandlet ved Mægling, og her er Firmaet indgaaet paa at forhøje Timelønningerne med ialt 180 Øre at fordele mellem de paagældende Arbejdere.

Kolding A. — Hollænders Teglværk. Afdelingen har indberettet om en opstaaet Strid om Betalingen for Flytning af Sveller til Rampen i Lergraven og om Mandskabsantallet for de Folk, der losser Ler til Haandstrygeriet. Sagen har været behandlet ved Mægling, hvor man for det første Spørgsmaal enedes om at Teglværket betaler Timeløn til de Arbejdere, der flytter Sveller fra det ene Sted til det andet. Betalingen for Opgravning af Rampen og Nedlægning af Sveller i den opgravede Rampe er indbefattet i Akkorden. For det andet Spørgsmaal enedes man om, at naar Værket ønsker at beskæftige en Mand, der er i Akkord, udenfor Akkorden, betales han med Værkets Timeløn.

Randers F. — Radiatorfabriken »Danar«. Afdelingen har indberettet om en foreliggende Strid om Betalingen til Arbejdere ved Overflytning fra 1. til 2. Hold. Sagen har været behandlet ved Mægling, hvor man enedes om, at Firmaet til Dækning for Ulempen ved Overflytningen for 6 Arbejdere yder en samlet Godtgørelse af 35 Kr.

Handsted-Lundum — I/S Nordisk Kiselguhrfabrik. Fabriken har indmeldt sig i Kalk- og Teglværksforeningen, og der har derefter været afholdt Mægling angaaende Fastsættelse af Lønningerne paa Virksomheden. Man enedes om, at Timelønnen fra 7. Oktober d. A. bliver 97 Øre og fra 1. Marts 1937 100 Øre. Endvidere enedes man om, at der tillægges ovennævnte Timelønninger 20 % i Akkordafsavn fra 15. Maj 1937, saafremt der ikke er indført Akkordbetaling til den Tid.

Lager- og Pakhusarbejderne — Københavns Lampe- og Lysekronefabrik. Vore Medlemmer har rejst Krav om højere Løn, uden at Kravet er imødekommet. Det har derefter været behandlet ved Mægling, hvor Firmaet er indgaaet paa at fordele et Beløb af ialt 20 Øre pr. Time til de paa Virksomheden beskæftigede Arbejdsmænd.

Oue — Stinesminde Teglværk. Afdelingen har klaget over, at Teglværket beskæftiger uorganiserede Arbejdere paa Trods af Overenskomstens Bestemmelse om, at det kun maa beskæftige organiserede Arbejdere. Der har været afholdt Mægling, og her erkendte Værket at være forpligtet til kun at beskæftige organiserede Arbejdere, hvorfor 3 uorganiserede Arbejdere tilpligtes Indmeldelse i Organisationen. I modsat Fald maa de forlade Arbejdet.

Herning — Firmaet Jensen og Olesen, Esbjerg. Firmaet opfører en Gasbeholder i Herning og har aflønnet Arbejdet med en Timeløn af 105 Øre, medens Afdelingen har krævet Tillæg i Henhold til Forligsmandens Mæglingsforslag. Sagen har været behandlet ved Mægling, og her indgik Firmaet paa at efterbetale et samlet Beløb af Kr. 125,—.

Støberiarbejderne — General Motors International A/S. Der har været optaget adskillige Forhandlinger med Aktieselskabet om Indførelse af en Ferieordning, og Forhandlingerne er resulteret i, at der er afsluttet en saadan Ferieordning, hvorefter enhver Arbejder, der har en fuld Arbejdsuge eller derover i Ferieløn erholder udbetalt 3% af den ham i Ferieaaret udbetalte Arbejdsløn, dog ikke over 120 Kr. Ferieugen lægges i Juli Maaned. Arbejdere, der paa det Tidspunkt Ferien holdes, ikke er i Arbejde, vil faa Ferielønnen udbetalt pr. Check efter den sidst opgivne Adresse. Ferieløn ydes efter en Timeløn af Kr. 2,50.

Sønderborg A. — Vognmand H. Tychsen (Zone-Redningskorpset). Efter at Vognmanden har været blokeret et Aars Tid er det lykkedes at faa oprettet Overenskomst. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn for Medhjælpere og Chauffører er den samme som fastsat i Overenskomsten med Havnesammenslutningen. Samtlige Medhjælpere og Chauffører skal være Medlemmer af Fagforeningen. I Vagtdøgnet fra Kl. 17—22 betales 68 Øre pr. Time, og fra Kl. 22—7 betales Kr. 1,48 pr. Time. Paa Fridøgn betales fra Kl. 7—22 Kr. 1,48 og fra Kl. 22—7 Kr. 1,96 pr. Time. Betalingen for Ekstravagter fra Kl. 7—19 Kr. 12,00 og fra Kl. 19—7 Kr. 15,00. Under Ulykkestilfælde Kr. 3,00 pr. Dag i de første 13 Uger. Der gives en Uges Sommerferie. Saafremt det kræves, at Arbejderne skal være uniformerede, leveres Uniformen vederlagsfrit af Arbejdsgiveren. 3 Maaneders Opsigelse til en 1. April.

Hadsund — Falcks Redningskorps. Falcks Redningskorps Aalborg A/S. havde for Hadsunds Vedkommende udliciteret Arbejdet med Betjeningen af Stationen til en Vognmand Peter Overgaard i Hadsund. Forbundet søgte Overenskomst oprettet med denne Vognmand for hans Vognmandsvirksomhed i Almindelighed, men da dette ikke lykkedes, varslede Forbundet Konflikt, og hermed Sympatistrejke overfor Falcks Redningskorps' Virksomhed. Dette medførte, at Falck ophævede Kontrakten med Vognmand Overgaard fra og med 1. November, og derefter enedes vi med Falck om, at den for Aalborg-Stationen gældende Overenskomst bliver gældende i Hadsund fra og med 1. November 1936, dog saaledes at denne Overenskomst bortfalder, saa snart der er opnaaet Enighed om en Landsoverenskomst med Falcks Redningskorps.

Brændselsafbærerne — Centralorganisationen af Vognmænd for København & Omegn. Ved Forhandlingerne i afvigte Foraar blev der indført en saalydende Bestemmelse i Overenskomsten: „Levering af Partier paa 12 hl og derunder leveres i Sække". Da Bestemmelsen skulde praktiseres, nægtede Frederiksberg Gasværk at levere de ovennævnte Partier i Sække, da man hævdede, at det vilde være alt for dyrt for Gasværket, da der skulde foretages forskellige Nyinstallationer og foretages en Del Omforandringer, der alle vilde være ret kostbare for Frederiksberg Kommune. Vognmandsforeningen saa sig ude af Stand til at overholde Overenskomsten, og der blev derfor gjort visse Forsøg, bl. a. blev der en Forhandling med Frederiksberg Kommunes tekniske Forvaltning om Sagen, men det viste sig fortsat umuligt at faa Sagen i Orden. Den 2. November afholdtes der et Møde i Arbejdsgiverforeningen, og her lykkedes det at finde en Ordning, hvorefter Bestemmelsen blev ændret til at være saalydende:

„Levering af Partier paa 9 hl og derunder, samt alt, hvad der skal opbæres, leveres i Sække. I de Tilfælde, hvor Gasværket ikke leverer Varerne i Sække, jfr. foranstaaende, ydes der Brændselsafbærerne en Erstatning herfor paa 6 Øre pr. hl."

Til hel og fuld Afgørelse af den forløbne Tid betaler A/S De forenede Vognmandsforretninger til Brændselsafbærernes Fagforening Kr. 800,00. Ovenstaaende træder i Kraft fra og med Torsdag den 5. November 1936 ved normal Arbejdstids Begyndelse.

Fredericia A. — Det forenede Oliekompagni. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 60,00. Overarbejde 30 — 50 og 100%. For Beskæftigelse ved særlig snavset Arbejde betales et Tillæg af Kr. 0,50 og Kr. 1,00 for henholdsvis halv og hel Dag. Der udleveres 2 Sæt Arbejdstøj pr. Aar. Ved indvendig Rensning af Tanke og Beholdere betales et Tillæg af 50%, og der udleveres Træsko- eller Gummistøvler. Medfølger en Arbejdsmand med Bil, og Turen ikke er tilendebragt senest Kl. 1 Middag, betales Kr. 2,00 pr. Dag. Ferie: Arbejdere, der er antaget senest 1. Januar, erholder 6 Dages Ferie, og efter 5 Aars Anciennitet 9 Dages Ferie. Antagelse efter 1. Januar: ½ Dags Ferie for hver 25 Arbejdsdage. Syge- og Ulykkesforsikring: I de første 13 Uger betales Kr. 50,00 pr. Uge. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. September, tidligst 1938.

Chaufførerne — Vognmand Brinch-Nielsen. Paa et Møde den 15. Oktober 1936 har Vognmanden tiltraadt den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Chaufførernes Fagforening gældende Standard-Overenskomst af 2. Maj 1936 med Tillæg, saaledes som denne Overenskomst er og maa blive affattet. Det er samtidig fastslaaet, at Chaufførerne skal være Medlemmer af Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

(Fortsættes Side 494).

Glem aldrig, dette Blad er Dit,
for Dig og Dine har det stridt,
for Dig og dem det strider.

Rødvig — Stevns Andelsfoderstofforretning og Firmaet Chr. Richter. Afdelingen har lokalt forhandlet om Ændringer i den bestaaende Overenskomst, men da der tilbage henstod et Par Uoverensstemmelser, hvorom der ikke var Enighed, mellem Parterne, har der den 29. Oktober været afholdt et Møde, hvor der opnaaedes Enighed om at indføre den generelle Bordarbejdsbestemmelse i Overenskomsten samt at der indførtes en saalydende Bestemmelse i Overenskomsten: „For Aflæsning paa Magasinerne af Foderstofkager og Soyaskraa betales samme Takst pr. Mand pr. Ton, som for Losning paa Havnen." Overenskomsten træder i Kraft straks og gælder indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 15. April, tidligst 1938.

Skibby — Vognmand Poul Rasmussen. Vognmanden, der havde opsagt den bestaaende Overenskomst til Ophør den 1. Oktober, vilde ikke indgaa paa nogen ny Overenskomst, hvorfor der blev etableret Strejke. Efter 8 Dages Konflikt indgik Vognmanden paa at forny den opsagte Overenskomst for et Aar.

Aabenraa T. — Aabenraa Rutebilselskab. Overenskomst oprettet, idet Aktieselskabet har tiltraadt Statsbanernes Rutebiloverenskomst med et Par ganske uvæsentlige Ændringer, dog ikke i lønmæssig Henseende.

Chaufførerne — Vognmand Aage Bringstrup. Afdelingen har gennem længere Tid søgt at faa oprettet Overenskomst med Vognmanden, hvilket mislykkedes, og i den Anledning har Forbundet tilskrevet ham et Par Gange og truet med Strejke og Blokade, forsaavidt der ikke blev oprettet Overenskomst. Imidlertid lod Vognmanden haant om disse Henvendelser og gik endda saa vidt, saa han pludselig afskedigede et Par af sine Arbejdere, hvilket medførte en Blokade fra Afdelingen Dagen efter. Efter 3 Dages Strejke gik Vognmanden ind paa at tiltræde den mellem Afdelingen og Arbejdsgiverforeningen bestaaende Standard-Overenskomst, ligesom Vognmanden forpligtede sig til kun at beskæftige Medlemmer af Chaufførernes Afdeling, samt at han annullerede de Opsigelser, som Chaufførerne havde modtaget, ligesom han indgik paa at antage de afskedigede Arbejdsmænd igen. Til Gengæld indgik Afdelingen paa at meddele i Social-Demokraten, at der var oprettet Overenskomst, og at Strejken var hævet, hvilket er sket.

Slagelse A. — Frøfirmaerne Grosserer E. Lisberg og Vestsjællands Frø- og Sædekornsforretning, begge Slagelse. Efter at der var varslet Strejke og Sympatistrejke er Overenskomst afsluttet. Arbejdstid 48 Timer. Ugeløn Kr. 50,00, fra 1. Marts 1937 Kr. 51,00. Timeløn 107 Øre, fra 1. Marts 1937 109 Øre. Overarbejde betales med 25 — 33⅓ — 50 og 100%. Ved Indførelse af Holddrift gives et Tillæg af 12½ og 20% til henholdsvis 2det og 3die Hold. Ferie: ½ Dags Ferie for hver 25 Arbejdsdage indtil 6 Dage. Ferien skal falde i Tiden mellem 1. Maj og 1. August. Arbejdere, der er afskediget inden Ferieperiodens Begyndelse, erholder ved Arbejdets Ophør Betaling for de opsamlede Feriedage. Under Sygdom fuld Løn i 3 Dage. Samtlige Arbejdere skal være Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund. Ved Ulykkestilfælde udbetales i 13 Uger Forskellen mellem Ugeløn og Sygekassebidraget. Opsigelse: 3 Maaneders Varsel til en 1. Juli.

Odense L. P. — Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense. I Anledning af en Uoverensstemmelse vedrørende Afbæring af Oliekager i Forbindelse med Fremstilling af Foderblanding hos Firmaet A/S Korn- og Foderstofkompagniet har der været afholdt faglig Voldgift. Opmandskendelsen, der er afsagt af Dommerfuldmægtig Anton Nielsen, giver Afdelingen Medhold med Hensyn til Forstaaelsen af Bestemmelsen i Overenskomsten, idet det i Kendelsen fastslaas, at Foderblandingsindholdet kun skal tage Soyaskraa paa den i Overenskomsten angivne Plads, medens Holdet ved Indbringning af Oliekager fra Jernbanevogn i Forbindelse med Fremstillingen skal hjælpe den af Firmaet stillede Ekstramand med at skubbe Transportvognene fra Jernbanevogn, saaledes at dette skal være indbefattet i Akkordsatserne, men ikke deltage i Paalæsning af Transportvognene, idet Arbejdet er udført saaledes hidtil.

Chaufførerne — Vognmand Chr. Nielsen. Den faste Voldgiftsret har afsagt Kendelse i Anledning af Klage over Underbetaling. Chaufførerne — der har udstedt forskellige modstridende Erklæringer om snart at have faaet, hvad de har Krav paa, og snart ikke — har underskrevet Lønningskvitteringerne in blanco og hævder, at det Beløb, som Vognmanden senere har paaført, ikke er dem udbetalt, men derimod et mindre. Retten frifinder Vognmanden, dels fordi det maa være vor (Chaufførernes) Pligt at føre Bevis for, at der ikke er udbetalt Kvitteringernes Paalydende, og dels og mest fordi Chaufførernes modstridende Erklæringer svækkede Værdien af Jeres i Retten afgivne Vidneforklaring.

Horsens A. — A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik. Den 14. Marts 1922 indgik Mælkekondenseringsfabrikken paa at betale de paa Virksomheden i Horsens beskæftigede Arbejdsmænd et Tillæg af 4 Øre pr. Time eller Kr. 2,00 pr. Uge ud over, hvad der fastsattes i Overenskomsten mellem Fagforeningen og Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens. Virksomheden har gentagne Gange, men uden Held, forsøgt at komme bort fra dette Tillæg og gjorde nu et nyt Forsøg, idet det 2 Øres Tillæg pr. Time, som fra 2. Maj skulde betales til Arbejdsmændene i Horsens, ikke blev betalt, til Mælkekondenseringsfabrikens Arbejdere, der saaledes kun laa 2 Øre pr. Time over den almindelige Løn. Vi klagede til Hovedorganisationen, hvorefter Sagen gik i Orden, idet Mælkekondenseringsfabriken indgik paa at betale de 2 Øre og efterbetale fra 2. Maj.

Brødkuskene — Bagermester H. C. Nielsen. Afdelingen var kommet under Vejr med, at Bagermesteren beskæftigede et Bud paa over 20 Aar, der ikke aflønnedes efter Overenskomsten. Der afholdtes i den Anledning et Møde i Bagerlauget den 1. Oktober, hvor Sagen gik i Orden paa den Maade, at Bagermesteren til hel og fuld Afgørelse af den rejste Klage betaler til Afdelingen Kr. 100,00. Samtidig enedes man med Bagerlauget om, at der fra Bagerlaugets Side nu udsendes en særlig Meddelelse til Laugets Medlemmer, hvori man indskærper Overenskomstens Bestemmelser om Aldersgrænser for Budene, hvorefter Beskæftigelse af et Bud paa over 20 Aar og derover medfører Pligt til at afregne efter Overenskomsten, og at en Tilsidesættelse af denne Pligt vil give Anledning til, at de paagældende Medlemmer af Lauget indklages og derved udsætter sig for at komme til at betale Bod til Fagforeningen som Erstatning for den for lidt udbetalte Arbejdsløn. Afdelingen er meget tilfreds med det sidste, da man mener, at det vil hjælpe paa de mange Underbetalingssager, der findes indenfor dette Felt.

Ungdomsafdelingen — A/S „Elektrolux". Overenskomst oprettet. Arbejdstid 48 Timer. Det er i Overenskomsten fastslaaet, at Ungarbejderne ikke maa udføre Arbejde, der falder ind under de voksne Arbejderes Omraade. Ugeløn:

14—15 Aar	Kr. 20,00
15—16 Aar	Kr. 22,00
16—17 Aar	Kr. 26,00
17—18 Aar	Kr. 30,00

Sommerferie ydes i samme Omfang og Forhold som de voksne Arbejdere. Tillidsmandsregler (de voksne Arbejderes Tillidsmand er ogsaa Tillidsmand for Ungarbejderne). Opsigelse: 3 Maaneders Varsel..

Slagelse A. — Vognmandsforeningen for Slagelse og Omegn. Uden Opsigelse af Overenskomsten har der været ført Forhandlinger mellem Afdelingen og Vognmandsforeningen med det Resultat, at man er enedes om at hæve Ugelønnen med Kr. 3,00 fra Kr. 51,00 til Kr. 54,00, samtidig med at der er indført en Sommerferieordning, hvorefter Arbejdere med 3 Maaneders Anciennitet for hver 25 Arbejdsdage faar ½ Dags Sommerferie med Løn indtil 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage. Herudover er man enedes om en Afspadsering af Overarbejdet, idet Overarbejdet skal erstattes med tilsvarende Antal Normaltimer og en Række nærmere angivne Tillæg. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April, tidligst 1938.

Ansvarshavende Redaktør: Rich. Børgesen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).